Ч. 218. Львовъ, Четверъ 1 (13) Жовтня 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣйшихъ повѣстей" выходить во второкъ, и во второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитост за инсераты висылати у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком:

въ Австрії:		на границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся ли ше на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатаний вольный вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайні приймають ся по 30 кр. вѣдъ одного стрічка инсераторовъ або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє" по 35 кр. а. в.;

Подяки и инші довершена приватні платить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Пѣвышшенє платнѣ духовенства.

По вдовицяхъ и сиротахъ по священникахъ пришла черга на священникѣвъ. Правительство рѣшило ся для нихъ надѣбрати державный скарбъ о р чну квоту 1,800·000 зр. Зъ днемъ 1 жовтня с. р. увѣйшла въ силу новеля до конґруального закона зъ дня 19 цвѣтня 1885 р. Пѣсля нового закона, найнизша конґруа для душпастыря въ Галичинѣ, котра доси выносила 500 зр., пѣднесена на 600 зр. Параґрафы нового закона, змѣнюючій текстъ попереднього закона звучать:

§. 5) Всѣ богослужебнїй фундації, хочь бы незаосмотрений клявзулею фундатора, не вчислають ся до доходу, длятого сего доходу не повинно ся вставляти въ фасію. §. 6) Всякій записы, вроблений въ цѣли поправы доходѣвъ вже по введеню въ житє сего закона, не можуть бути вчислений въ доходъ парохіи. §. 7) алінея е) Коли при приходствѣ нема керницѣ, треба вставити въ розходы кошты привозу воды. §. 10. алін. 2) Адміністраторы ex currendo одержать вынадгородженє, означуванє вѣдъ выпадку до выпадку, котре однакожь не може перевышити $^2/_3$ платнѣ звычайного адміністратора. Якъ звычайній адміністраторы, такъ и адміністраторы ex currendo мають право дѣставати цѣлый доходъ за фундаційнѣ богослуженя и другїй церковнїй фундаційнѣ требы. §. 11) Сотрудникъ заступаючій пароха, разъ на все неспособного выконувати требы, одержать платню адміністратора зъ релігійного фонду, оскѣлько пѣдвышшеня тои сумы не покрыє надвышка конґруы дотычної парохіи. §. 12) Коли посада системізованого сотрудника необсаджена, дотычный парохъ має право до мѣсячного вынадгородженя въ сумѣ 15 зр., о скѣлько надвышка конґруы не покрыє тои его претенсіи въ цѣлости або въ части.

Постановы § 5 о вымѣрѣ рѣчної конґруы въ Галичинѣ є такій:

1) У Львовѣ и Краковѣ самостѣйній пароха одержать 1000 зр., сотрудникъ 400 зр. (такъ як давнѣйше);

2) въ мѣстахъ зъ населеньмъ надъ 10.000 душъ, а такожь въ Подгужу и Бялѣй, пароха одержать 800 зр. (давнѣйше 700 зр.), сотрудники 350 зр. (давнѣйше такъ само);

3) въ мѣстахъ и мѣсточкахъ зъ населеньмъ надъ 3000 душъ и въ бѣльшихъ купелевыхъ мѣсцевостяхъ пароха одержать по 700 зр. (давнѣйше 600 зр.), сотрудники по 350 зр. (давнѣйше 300 зр.), 4) у всѣхъ инших мѣсцевостяхъ пароха одержать 600 зр. (давнѣйше 500 зр.), сотрудники якъ давнѣйше по 300 зр.

§. 10 алін. 1. установляє мѣсячне вынадгородженє адміністраторѣвъ въ слѣдующихъ розмѣрахъ: 1) при парохіяхъ найнизшои конґруы (600 зр.) — 45 зр.; 2) при парохіяхъ зъ конґруою 700 зр. — 55 зр.; 3) при парохіяхъ зъ конґруою 800 зр. — 60 зр.; 4) при парохіяхъ зъ конґруою 1000 зр. — 70 зр.

До сеи поры адміністраторы дѣставали: 1) при парохіяхъ зъ конґруою 500 зр. — 30 зр.; 2) при конґруѣ 600 зр. — 40 зр.; 3) при конґруѣ 700 до 900 зр. — 50 зр.; 4) при конґруѣ 1000 зр. — 60 зр.

Що-до дефіцієнтѣвъ § 13 постановля, що они безъ огляду на свѣй власный маєтокъ дѣстають платню въ слѣдующихъ розмѣрахъ: за працю въ душпастырствѣ або за иншу публичну службу при церквѣ: а) самостѣйный душпастырь, коли конґруа системізована на послѣдній парохіи була:

вѣдъ лѣтъ:

до 10	10—20	20—30	30—40	высше 40 л.
600	400	450	500	550	600
700	400	450	500	575	650
800	400	475	550	625	700
900	450	550	575	650	750
1000	500	550	625	700	800
б) сотруд.	225	250	275	300	350

Въ выдаткахъ калѣцтва або въ иншихъ дуже важныхъ причинъ міністеръ вѣроисповѣдань може дефіцієнтамъ вызначити платню бѣльшу вѣдъ тои, яку признає законъ. Але признана платня не може бути бѣльша якъ 800 зр. для пароха, а 400 зр. для сотрудника.

До сеи поры емеритура для самостѣйныхъ душпастырѣвъ выносила, коли послѣдна конґруа була:

вѣдъ лѣтъ:

до 10	10—20	20—30	30—40	высше 40 л.
500	300	350	400	425	450
600	300	360	420	450	480
700	300	370	440	475	510
800	300	380	460	500	540
900	300	390	480	525	570
1000	300	400	500	550	600
для сотр.	225	250	275	300	300

Найбѣльша платня, яка до теперь могла бути признана міністерствомъ, выносила для дефіцієнта пароха 600 зр., для сотрудника 400 зр.

Товариство для розвою рускои штуки.

Пѣдъ такою фірмою засновано у Львовѣ передъ кѣлькома тыжнями стоваришенє зареєстроване въ ограниченою порукою. Вже назва сама сего товариства указуе на цѣль его, а ініціяторами его були наші артисты малярѣ, рѣзбарѣ и золотарѣ. Товариство се оперте на удѣлахъ членѣвъ (5 зр. удѣлъ, а 1 зр. вступного безъ огляду на число удѣлѣвъ).

Плекана штукъ красныхъ було все и нинѣ є одною зъ важныхъ прикметъ кождого культурного народа безъ огляду на се, чи тов плекане штуки мае свою причину въ замиловану до самои штуки чи оно є средствомъ до заробѣтку. То певно однако сказати можна, що початку малярства, рѣзбарства, архітектуры и взагалѣ штуки не можна шукати въ охотѣ до заробѣтку, лише або въ конечности выкликанѣй обставинами, або въ правдивѣмъ замиловану до хорошого. Маорі зъ Новои Зеландіи тетоваує своє тѣло не за ради заробѣтку, але за-для его прикрашеня пѣсли его поняти. Селянка наша, вышиваючи мережки на своїй одежи, не робить се въ намѣрѣ придбаня собѣ заробѣтку, лише она любуючись въ тыхъ мережкахъ, вкладае въ нихъ свои поняття о штуцѣ, о красѣ, и для сеи красы самои. Она, та селянка, є такою артисткою, якъ ей сама природа выдала; она, хоть ей вышиванками любують ся нинѣ люде высоко въ штуцѣ образованій, есть ще артисткою початку штуки, бо не вчила ся правилъ штуки, а лишь природа дала ѣй сей даръ. Машина монахійска — дѣло новочасне товче тысячѣ образѣвъ денно не для штуки, але для наживы кишенѣ ей властителя. И якажъ рѣзница межи артисткою природы, а артисткою новочасною — бездушною машиною. Мотивы першои нескѣнченѣ, другои — такъ довго сонній, доки артистъ природы не выготовить нове дѣло свого духа, доки не вложить въ нен новый клїшѣ. — На жаль сказати, вѣдъ якогось часу мы стали поклонниками сеи другои артистки и завѣшуємо стѣны нашихъ мешкань и стѣны нашихъ святынь ей мертвою роботою. Машина товче образы, жидъ ними торгуе, а мы передъ ними бемо поклоны. А вже жъ жаденъ народъ не мае такои нагоды поширати красѣ штуки, а головно малярство, рѣзбарство и золотарство, якъ власне народъ рускій; бо въ кождѣй навѣть найбѣднѣйшѣй громадѣ є церковь, а въ тѣй церквѣ правдива галерія образѣвъ, — иконостасъ. Яке-жъ обшир. е поле тутъ до розвитя сихъ штукъ, яке обширне поле до вправы и попису для нашихъ артистѣвъ. Такъ що жъ, коли машина бере верхъ, убиває розвитокъ природныхъ спосѣбностей нашихъ артистѣвъ, притупляє поняте о штуцѣ и затирає характеристичнїй черты національныхъ мотивѣвъ. Засыпаній роботами машиновыми, старе закинули мы, ба навѣть забули на него, а нового не утворили, и такъ исторія штукъ красныхъ перейшла надъ нами до порядку дневного. — Порѣвнаймо нинѣшній будовлѣ нашихъ церковъ и нинѣшній иконостасы зъ старыми, побачимо, що характеристична техніка тыхъ нашихъ будовель такъ що до структуры якъ що-до выкѣнчена майже зовсѣмъ затрачуе ся, ба навѣть погляды нашій на штуку змѣнили ся. Правда, що поступъ въ цивілізаціи нівелюе понятя не унятій въ точній математичній правила; але у насъ зъ тои стороны не поступъ, тѣлько занедбанє. Такои прим. рѣзбы, яку подыбуємо на старыхъ иконостасахъ, машина не година выконати; сего може доконати лише жива рука, кермована розумомъ и спосѣбностями людскими, се робота выконана такъ, якъ для украшеня дому Божого выконаною бути повинна, се робота, въ котру вливъ чоловѣкъ свою душу, бо она стоить передъ престоломъ его Сотворителя. Зъ китиць винограду и инших ростинъ утворивъ вѣнъ будову архітектонічну, котру доповнили образы святыхъ, змальованій рѣвножь вѣрующими въ тыхъ святыхъ, отже змалюваныхъ такъ, якъ вѣрююча душа артиста собѣ ихъ уявляла и бачити бажала. Тымъ то не диво, що артисты-маляры, змалювавши образъ святого, першій укланяє передъ нимъ, бо видѣвъ того святого передъ собою такимъ, якъ гадка его собѣ уявляла тогдѣ, коли вѣнъ черты его лица выводивъ на полотнѣ. Якъ рѣзній є способы зображеня характеристичныхъ ознакъ, знаменуючихъ прикметы людскій, такъ рѣзній выходили образы, а зъ того и рѣзнородность у выконаню, а тымъ самымъ и поступъ въ штуцѣ. Нинѣ заступивъ рѣзбара столяръ, а маляря монахійска машина. Увѣйдешь до церкви, бачишь драпіряву, поклеєну, сокирою майже обтесану и позолѣткою облѣплену роботу, котру доповнено машиновыми образами на покорченѣй блясѣ. Є галерія образѣвъ, але руки артиста тутъ не було. Такъ само въ переважній части мае ся рѣчь и въ архітектурою церкви. Купа цеглы уложена безъ формы, безъ знаня; а зъ тои купы цеглы могла умѣла голова вывести чудово хорошій и всѣмъ правиламъ архітектуры вѣдповѣдаючій будынокъ навѣть при тѣй самѣй цѣнѣ, тѣлько треба було старати ся придбати собѣ понятя красы и красу полюбити. Всѣ народы, будуючи домъ для свого Бога, напружали всѣ свои фізичній и умній силы на те, абы вѣнъ б въ величавый; бо се мешкане Бога, а за разомъ свѣдоцтво того, на якѣмъ степени культурного розвою народъ стоить. Учимо ся нинѣ въ школахъ грецкои мовы, бо Греки мали філозофѣвъ и вченыхъ; учимо ся однако и грецкои архітектуры, бо у нихъ справдѣ була архітектура. Греки нинѣ неважный народецъ, а архітектура и скульптура ихъ въ помыслѣ и въ выконаню справдѣ великанській и такими позостануть. А нехай бы нинѣ політика перейшла надъ Грецію до порядку дневного, исторія штукъ красныхъ не смѣе того учинити. Греція буде все Мекою для артистѣвъ и историкѣвъ. Панѣонъ атеньскій — то не галицка горальня!

Живый народъ о живѣмъ повиненъ думати, а кождый членъ того народа повиненъ въ мѣру свого таланту до збѣльшеня силы и славы народнои причинити ся. Ведений тымъ почутемъ обовязку и наші артисты, архітекты, малярѣ, рѣзбарѣ и золотарѣ, поставили ся спѣльными силами и кождый зъ особна по дбати про розвѣй рускои штуки, щобы и се поле не лежало у насъ облогомъ. Не гонитьба за заробѣтками була заохотою для нашихъ артистѣвъ, що они приступали до заснованя товариства, бо вдача артиста до сего неспосѣбна; лише щира воля служити народнѣй справѣ спонукала ихъ до сего. Та дай Боже, щобы въ щасливу пору зачати! По пра тепереѣшныхъ нашихъ артистахъ стануть до роботы новій силы, вѣдкрыють ся новій таланты, котрій нинѣ може ще въ чорну землицю зерно кидають, — утворить ся школа рускои штуки, а тымъ самымъ и руска штука займе приналожне ѣй мѣсце межи творами духа иншихъ народѣвъ.

Однако годѣ вымагати, щобы кѣлькана-цать людей, котрій хотять выбранѣй и полюбленѣй нами справѣ посвятити свои таланты и свою працю, все здѣлали. Справа така вымагае спѣвучасти въ тѣй роботѣ и то сильнои спѣвучасти цѣлои нашои суспѣльности. Цѣла суспѣльность наша повинна вѣдчути вагу пѣдпятои справы; она повинна стати до помочи фактичнои. Въ першѣмъ рядѣ належить приступати въ члены сего товариства, щобы власне оказати ініціяторамъ, що мы гадками разомъ зъ ними. Дальше мы повинній старати ся зъ иншои точки задивлятись на штуку якъ дотеперь; а се заведе насъ до того, що домы нашій и церкви нашій не будуть заповнювати ся нѣмецкою тандитою, тѣлько роботою и помысломъ людей своихъ, на которыхъ видѣти будемо силу нашои животности и поступу въ штуцѣ. Першій зрозумѣли вагу справы Гличницѣ и они першій вѣддали мальованє и золоченє образѣвъ иконостасу до своєи церкви нашому товариству. На тѣмъ иконостасѣ побачимо въ первый разъ працѣ тыхъ, котрій дали починъ до заснованя товариства, починъ до нового труду на народнѣй нивѣ. Працѣ тѣ нашихъ артистѣвъ малярѣвъ будуть небанкомъ выставлений у Львовѣ для публичнои оцѣнки. Рѣвножь товариство ладить матеріяды до выданя деякихъ важнѣйшихъ историчныхъ памятокъ обсягу рускои штуки, щобы не затратили ся, та щобы зъ нихъ могли вчити ся молодшій; взагалѣ старатись буде товариство дбати про се, щобы и мы не були въ розвою штукъ красныхъ послѣдными. А се при добрѣй волѣ ініціяторѣвъ и при спѣвучасти нашого народа певно удасть ся.

В. Нагірний.

Додатокъ до „Слова правды галицкимъ обшарникамъ вѣдъ брата-шляхтича".*)

Причины галицкои нужды такъ великій и всѣствомъ своимъ и обемомъ и всѣлякостію, що вычерпати всю гиль до дна годѣ, — що глубину тои гили проглянути не сила кроѣ темряву самого болота. Тому до кождои розвѣдки на таку тему були бы придатній „додатка" за-для повнѣйшого образу.

Кожде письмо, высказуюче слабѣ стороны чи то суспѣльного ладу чи то адміністрациі державнои, суть важнымъ причинкомъ до діагнозы въ небезпечнѣй хоробѣ народѣвъ та державы. Керманичѣ державній, коли совѣстній, то похожій бувають на лѣкарѣвъ, у которыхъ діагноза хоробы становить ся бѣльшою половиною вылѣченя недуги, коли вона не є смертельна; тогдѣ всѣ люде, працюючій для выслѣдженя и поставленя правдивои діагнозы въ хоробѣ орґанізму народного и державного є правдивыми другами и ладу и щасливѣйшои будучности.

Звычайно дѣвсь у насъ не такъ. Сторожѣвъ, остерѣгаючихъ передъ пожаромъ, уважають часто за ворохобникѣвъ, за неспокѣйныхъ новаторѣвъ, котрій колотять уровный супокій „status quo", — котрій страхають гуляшу забаву маєвыхъ вечерѣвъ бурею громовои спеки тогдѣ, якъ запашній рожь настроюють нервы до любощѣвъ житя та ужитя.

Але се рѣчь не нова; бѣльшу половину всѣхъ найславнѣйшихъ письменникѣвъ всѣ патновано революціонерами, а и нинѣ правительства, що мають пятьдесять-тысячну армію урядничу а мілїонову оружну, — нинѣ кажу боять ся правды на папери! Чи-жъ то не соромъ? Чи-жъ кавалокъ одноденного паперу такъ мае бути страшный? Чи справдѣ въ оружномъ мирѣ захитались всѣ основы ладу у пѣдвалинахъ? Воно такъ але не є! Тѣлько у страха великій очи... Страхъ то непоскій товаришъ та дорадникъ; смѣливость у кождѣй хвили дае тверезый поглядъ, дае тверезу думку.

Дайте людямъ выговоритись, а спѣвчувайте своихъ людей! У найдурнѣйшѣй балачцѣ знайдесь не одно здорове зерно, придатне и для нашои поживы! Замикати уста — се лихій лѣкъ; вѣнъ бувъ по всѣ часы причиною неладу, заговорѣвъ, анархізму...

Приступаю до рѣчи обережно, бо то мабуть сезонъ конфіскаты, для редакцій дуже немилый...

У насъ шиночкѣвъ тьма тьменна, и призволеныхъ и не призволеныхъ! Чому такъ? Въ політицѣ знаесь про приватній сходины, про родинне житя, про самій дрѣбницѣ житя; чому бы не знати про жерела сеи деморалізаціи, про тыхъ бацилѣвъ сухотничихъ су-

*) Пор. ч. 200 „Дѣла".

спільности? Тажь є законъ, тажь уплачуєсь на се урядникôвъ! Чому-жь не доглядаєсь належито? Холеру нищимо такожь нелюдскими средствами; а холеру суспільну не обмежуєсь законными дѣлами! Отъ вамъ політика у всѣмъ! По-за нею не бачить ся свѣта у насъ; про ню толеруєсь у насъ и суспільну холеру...

По селахъ на всѣхъ закуткахъ жидôвскихъ продаєсь горѣвку; а по мѣстахъ що друга хата шиночокъ! На що? Чи жь для святои коршмы и жарного зыску мае народъ и держава пропадати? Чи-жь не ся деморалізація принела край надъ пропасть економічнои и моральнои нужды? Есть законъ на все; чому жь не выконуєсь его? Кôлько-жь пише ся о нападахъ пяныхъ воякôвъ на супокôйныхъ людей; чому-жь вони пяни? Доведесь сказати зъ нѣмецкимъ письменникомъ: „хто нынѣ не пяный?!“ Страшно, але треба собѣ разъ правду сказати...

Друга страшна хороба, що ширать ся чумою — се злодѣйство просте и дефравдації.

За сихъ кôльканацять останныхъ лѣтъ всѣ причины якъ бы складались на те, щобы учити злодѣйства.

Погляньмо на села. Ще недавно давали людямъ за всѣякий вôдробки то дерево то пасовиско то наймъ неужитків землѣ, незлученыхъ зъ бôльшими комплексами, себъ-то давнѣ рустикальнѣ парцелѣ. Такій станъ рѣчи хотя мужика дуже обдиравъ зô скôры, а таки даваъ ему спроможнôсть опалити ся, прихована худôбку, заробити на одежу та податокъ; а нужденна зôбрка хлѣба оставалась для прокормлення.

Въ останнôмъ десятку лѣтъ всьо змѣнилось якъ бы на образованну загибель мужика. Вôдпадки лѣсовій, сушняки, зломы, пруте, лежить по кôльканацять тысячь-морговыхъ лѣсахъ, гинючи, а не дасть ся людямъ нѣ на вôдробокъ, нѣ за грошѣ, а велять ся имъ купувати стосы. Злôмъ рѣжуть на метровій стески, щобы зъ купленого цѣлого злому дещо не придалось до господарскои потребы. Отже ще докладае ся гроша до порохнавого дерева а матеріялу не продае ся въ скарбѣ, котрый мае надъ 30.000 морговъ лѣса!

Здоровый розумъ бачить, якъ лѣсы черезъ таке занечищене не розводять ся, а звôдять ся; рахунокъ выказуе, якъ той самый скарбъ за тѣ вôдпадки лѣсовій мавъ роботы въ вартости до 14.000 зр., а теперь платить ся се гогôвкою. Застановленя продажи будôвляного дерева въ нашихъ лѣсахъ, переважно удержуваныхъ безъ всякого знання и рахунку, нищать капіталъ лѣсовый чимъ разъ бôльше, а не приносе процентôвъ, бо дерево перестарѣле на почвѣ невôдповѣднôй гине очевидячки и кожда вихронада завалюе лѣсъ зломами. Надъ Золотою Липою жадають за дуба, коли лишить ся непотрѣбный для двора або вывернены бурею до 40 зр. за такого, що передъ десяти роками не вартувавъ 5 зр., а реальнои вартости не мае анѣ за 10 зр.

Опаловій стосы на мѣсци въ лѣсѣ коштуютъ 9 зр., а передъ 15-ти роками платилось $2^1/_2$ зр. Коли найбѣднѣйша родина потребуе звыжь три стосы на рôкъ, то мусить заплатити надъ 30 зр., а давнѣйше надъ 7 зр. Звôдки-жь мае взяти мужикъ сихъ 30 зр. на патики у нашôмъ краю безъ всякихъ заробкôвъ? Негоденъ заробити гроша, негоденъ вôдробити опалу, — то краде. За таке злодѣйство въ першôй лінїи винуватій тѣ люде, що сотворили новый способъ господарства лѣсового нагло, безъ економічныхъ причинъ, а за-для новыхъ забаганокъ. Всяке новаторство въ ладѣ вѣками усвяченôмъ приводить станъ ненормальный, коли перемѣна вôдбуваесь безъ всякои связи зъ перемѣною мѣсцевыхъ вôдносинъ.

Отъ и въ сѣмъ немала причина до еміграції! Анѣ податки, анѣ цѣна працѣ, анѣ реальна вартôсть продуктôвъ взагалѣ не пôдскочали въ четверо за десятокъ лѣтъ. Чому жь цѣна опалу мѣсцями пôднеслась дивоглядно? Коли звычаевій права коршмы такъ дорого платять ся и сильно сторожать ся, чому не мае опѣки надъ звычаевымъ правомъ економічнымъ въ краю, котрый страшнѣ перебуваe турбація свого житя черезъ самовôльнѣ та необачнѣ змѣны предавныхъ вôдносинъ? Чи такій змѣны пожиточнѣ для бôльшои посѣлости? Рѣшучо нѣ! Зыскъ економічной стае остаточно що рôкъ малѣти; выторюесь фахове злодѣйство лѣсове, часто вже зô шкодою лѣса; неохота клясова що днины зростае ажь до вороговання; бѣднѣй пôдозрѣваютъ богатыхъ о знущене; а всѣ заходы тямучихъ людей коло вырôвнання пропасти стаютъ безсильнѣ черезъ пропасть економічну. Страшна забавка!

Ходѣмъ дальше. Лѣтъ кôлька назадъ давали збирати збôже за копы, а сѣно за копицѣ. Теперь и се замѣнено на грошѣ. Коли де ще лишивъ ся звычай, то кажуть молотити у дворѣ зарôбщину, щобы солома лишалась на грунтѣ. Чи богато пропало-бъ сей соломы? Цѣлѣ вѣки газдували по старому, а хлѣба бувало бôльше чимъ теперь. Але зарôбникъ оставъ безъ клаптя соломы; закимъ вымолотять цѣпами свою мізерію робôтники вычайно въ часъ непригôдный, скôлько то змарнуесь зерна и змалѣе его и приписуесь! А люде темнѣ нарѣкають, що се паньскій выгадки, хотя се не все заганять самъ панъ, а якійсь шарапута модный вокомонъ. И коли де збираютъ сѣно а копицю, то въ насъ ажь за сему; а кôлько додатків! Дай двоє годованыхъ курятъ до копацѣ; дай яйца, дай 20 кр. на стиртника, зъорн шауръ на зиму аи отаву, а за сѣно косы разу ирины и звези сѣно та отаву до стирты або до двора. Сѣ додатки бôльше вартуютъ самѣ, якъ зароблено копичка; а де жь робота вся при сѣнѣ? Кождый се видить и знае, и панъ и Иванъ, а таки лихомъ лихо веде ся, а драчки еще ростуть. Що жь робить мужикъ? Хоче вôдокрасти хоть частину своеи кривды. Отже черезъ здирства та вызыскъ свѣдома приnука до крадѣжи.

Цементомъ сихъ фундаментôвъ суспільнои нужды являють ся у насъ еще жиды-факторы и жиды занятѣ при дворскихъ господаретвахъ — чи то вокомоны и ржонцы, чи дворска голота, ведуча нову лихву а робкову, споживчу, задаткову, и т. н. безъ кôнца.

На торзѣ не купишь и не спродашь безъ фактора, що дыхати не дае нѣкому. Шляхтичъ не обôйде ся безъ факторôвъ; а въ теперѣшнôмъ часѣ бôльшою половиною великихъ господаретвахъ управлюють не руки жидôвскій, але головы. Христіяньскои чела и вже мало на поплатныхъ мѣсцяхъ; всѣо займають жиды, а намъ осталась ще чорна робота.

Офіціялісти паньскій ходять за прошеным хлѣбомъ, а яко давнѣ шляхтичѣ учать мужика розуму при ложцѣ борщу або при келишку горѣвки. Прислухаймо ся одному такому выкладови: а що такъ газдо постогнуете?“ — Отъ бѣда, бачите: нѣ наймити пасовиска нѣ вôдробити; треба збути ся худôбы, бо нѣ чимъ годувати цѣлый рôкъ Божій. — „Дурне, газдо! Або у васъ не пасли все въ лѣсахъ?“ — Та пасли до недавна даромъ, а кôлька лѣтъ тому за вôдробокъ або за 20 кр. вôдъ штуки: та теперь вже нѣяко! — „Якъ то нѣяко? Ваше право завживаие, не задавнилось нове; треба писати до губернїи. Я самъ читавъ такій наказъ и була комісія зô Львова; та що жь: кликали свѣдкôвъ, вôйтôвъ, а тѣ дôстали напередъ пасовиска та прути и свѣдчили за дворомъ. Отъ бачите! Але пишѣть ще разъ, то буде ваше право!“

Таке та друге пôдшептуютъ неразъ прогнанй шляхоцкій слуги. Вони агітуютъ теперь такъ само взаемно противъ двора, якъ колись перехитрювали мужика для пожитку дворови. Голодный шляхтичъ безъ кута — то настрашнѣйше оруже проти шляхты.

Се малый додатокъ до пояснення нашои нужды складаю на причинокъ обявôвъ для поставлена праведнои діагнозы, бажаючи здоровля и краеви и хорымъ. — *М—о.*

Письма зъ краю.

Зъ Товмаччины.

Помѣщене недавно въ „Дѣлѣ“ письмо про славнѣ порядки въ товмацкôй радѣ повѣтовôй зробило велике вражѣня на всѣхъ членôвъ рады, а особливо на нашого любенького маршалка; але що тамъ наведено лише самѣ правдивѣ факты, то и спростованя не можна було нѣякого ухвалити, бо всякій знае дуже добре, що въ разѣ потребы мы готовѣ навести навѣть урядове число и дату та позицію зъ рахунковъ, пôдъ котрыми побрано звѣстнѣ сумы. Товмацка рада повѣтова добре такожь знае про невдоволене Русинôвъ зъ такои рады, що въ своеи загонистости зъ своимъ маршалкомъ на чолѣ цѣлкомъ усунула руску мову зъ свого урядованя, а навѣть урядникôвъ Русинôвъ посувала и на ихъ мѣсце п. маршалокъ-Вôрменинъ, удаючи великого патріота польского, попринимавъ всѣляких побанкротованыхъ панкôвъ лишь на те, щобы имъ дати добрѣ пенсіи та интратнѣ посады, хочь они не мають найменшои кваліфікації на автономічныхъ урядникôвъ, а языка руского не знають навѣть на стôлько, щобы перечитати руске письмо. Де якъ де, але товмацка рада повѣтова є азилемъ для збанкротованыхъ панôвъ; тутъ крôмъ нишихъ бувшихъ дѣдичѣвъ не бракъ теперь навѣть правдивыхъ графôвъ. Мы читали разъ въ „Дѣлѣ“, що десь тамъ якогось пана дуже вразило, що дѣти одного священника говорили по руски (ну, чейже теперь, славити Бога, у жадного священника дѣти не говорять инакше!); а въ своеи великопанъскôй бутѣ навѣть той панъ ударивъ фѣрмана того священника бичемъ за те, що ему за мало уступивъ ся въ дороги. Отже брать того самого великого пана, не маючи иншого способу до жита, вирôсивъ ся до тутешнои рады повѣтовои на повѣтового люстратора и не зважае на те, що при люстрацiяхъ ще бôльше буде его разити хлопска бесѣда руска, нѣжь разила его брата бесѣда дѣтей священника. Але правда... грошики не рознять, — aurum non olet!

На 26 членôвъ повѣтовои рады засѣдае въ нѣй майже половина Русинôвъ, а цѣлый повѣтъ мае бôльше нѣжь 75% Русинôвъ; але славетна рада нѣ одного запрошеня въ дневнымъ порядкомъ нѣколи не вышле до жадного Русина по руски, — бо се жь не даромъ... польскій бецаркъ! А що-жь на те Русины?... Сидять небожата тихо та мовлявъ не хотять дразнити панôвъ, якъ говорить одинъ матадора-Русинъ; се самѣ люде „przyzwoici“! А ну-жь не ухвалила бы рада для котрого ремунерацiи! Бо то въ нашôй повѣтовôй радѣ майже кождому щось кацне, — якъ не комісійка або шкентро, що приносять рôчно по 400 и по 500 зр., то бодай ліценціоноване бугаевъ; навѣть п. маршалокъ не цураесь сего, а дуже любить таку комісію. Знайде ся также десь якась дѣра въ мостѣ; отъ и кацне зразъ пяточка.

Еще давнѣйше переняла товмацка рада повѣтова вырительности рустикального банку, щобы мовлявъ ратувати „людекъ“. Та отъ послухайте, якъ она ихъ ратуе. Въ Кривотулахъ жадь Грамеръ купивъ 70 морговъ поля за такій довгъ. Та думаете, що заплативъ?... И зломаного шелюга не давъ та й до нынѣ мало що уплативъ, хочь минае вже чи не рôкъ. Дивне: заложеному хлопови не могла повѣтова рада пождати и забрала ему грунтъ; а жид ви же и до нынѣ, хочь вôнъ все поле уживае а мало що платить. Чи не мôгъ бувъ першій-лѣпшій хлопъ такъ само платити? Чи треба було хлопа выганяти зъ грунту? Оттакъ у насъ повѣтова рада ратуе „людекъ“ зъ банку! Але се не перешкаджае ухвалювати ремунерацію референтови довгôвъ до рустикального банку; бо треба знати, що є у насъ и до сихъ справъ референтъ. Отже ухвалено ему, якъ кажуть, за два роки 200 зр. ремунерації. Повѣтова рада була певна, що вôнъ не схоче взяти тои ремунерації. Але де тамъ: не тôлько що взявъ, але — кажуть — у списанôй ухвалѣ рады вложено дрôбненьке слôвце „ро“, и зъ того часу побирае вôнъ рôчно по 200 зр. Такъ бодай говоривъ одинъ членъ выдѣлу. Ну, и якъ же можна выступати зъ якимсь жаданемъ та прикрости робити своему доброму п. маршалкови?! Оттакъ то въ нашôй радѣ повѣтовôй варто чимсь бути!

Въ нашôмъ мѣстѣ выточило ся и „кулько“ рôбличе, а Русины, члены повѣтовои рады, дуже горячо имъ опѣкують ся та всѣхъ загрѣвають, щобы лише въ „кулку“ все купувати; особливо опѣкуе ся кулкомъ нашъ віцемаршалокъ, хоть оно навѣть не польске, а таки жидôвске; бо що потреба, то все беруть у жидôвъ та продають въ кулку. Найвызначнѣйшій его члены въ кулку наберуть за 5 зр., а у жидôвъ за 50 зр. Отъ — блага!

Переглядъ політичный.

Здаеть ся, що въ політичнôй ситуації зайшла нова змѣна. Вô второкъ вечеромъ несожидано приѣхавъ до Будапешту Дѣпавлі. Его приѣздъ мае стояти въ связи зъ рôвно наглымъ вôдъѣздомъ гр. Туна зъ Пешту до Вѣдня. Говорять, що Дѣпавлі привезъ гр. Тунови запрошеня на якусь спеціяльну авдіенцію до цесаря. Говорять такожь и се, що вôдъѣздъ гр. Туна стоить у связи зъ авдіенцією, яку онегды мавъ у цесаря угорскій міністеръ краевои оборони Фаврвари. Вчера приймавъ цесарь насамперед Туна, а вôдтакъ гр. Голуховского на довшôй приватнôй авдіенції. Говорять, що Австрія грозить міністерска кріза та що становиско гр. Туна захитане. Всѣ тѣ вѣсти треба приймати дуже осторожно.

Угорска депутація квотова приняла до вѣдомости справоздане и предложене австрійскои депутації, котра домагае ся установлени для Угорщины квоты $38^1/_2$ %. Сеся квота мае бути заокруглена на 38% въ вôдношеню до 62%. Угорска депутація рѣшила вôдложити свою вôдповѣдь на предложене австрійскои депутації. Зъ тои причины переговоры поки-що перерваны. Такъ представляе справу президентъ австрійскои депутації гр. Шенборнъ. Въ суперечности зъ урядовымъ донесенемъ зъ Будапешту Fremdenblatt довѣдуе ся, що угорска депутація остаточно вôдкинула австрійске предложене и що переговоры въ справѣ квоты, поки-що закôнчены. Кайцль и Дѣпавлі верауля до Вѣдня.

Доси ще не порѣшено, коли переговоры въ справѣ квоты мають наново розпочати ся. Здаеть ся, що наступить продовженe угодовои провізорiи, зъ чимъ буде такожь связане провізоричне продовженe теперѣшного вôдношеня квотового. Такимъ способомъ остаточне полагодженe цѣлои справы буде вôдложене на довшій часъ.

Въ послѣднихъ часахъ гр. Тунъ крутивъ ся коло італійскихъ послôвъ и великими способами старавъ ся коли вже не цѣлкомъ притягнути ихъ до бôльшости, то що найменше вôдтягнути вôдъ лѣвицѣ. Тунъ обѣцюе сповнити економічнѣ жаданя Італійцѣвъ, при чôмъ посередничать Дѣпавлі. Що-до політичныхъ жаданъ тиролскихъ Італійцѣвъ, правительство не хоче поперати автономічныхъ змагань въ Трентінѣ. Такожь на грунту Італійскихъ послôвъ зъ Побережа правительство хоче вилизнути за помочію економічныхъ уступокъ. Сесю тактику правительства утрудняють політичнѣ и національнѣ концесіи на рѣчь полудневыхъ Славянъ, бо они звернены противъ Італійцѣвъ. Поки що не можна вгадати, чи сеся акція правительства увѣнчае ся якимъ успѣхомъ.

На рôдповѣдь Порты, що годить ся на усунене вôйскъ въ Креты пôдъ услôвемъ, що на знакъ звернены правъ султана на Кретѣ лишать ся вôддѣлы турецкого войска, адмірали заявили, що ихъ правительства на пôдставѣ послѣдныхъ досвѣдôвъ въ Кандіи мусять обставати при цѣлковитôй евакуації Креты. Адмірали заявили такожь, що не впустять на Крету башу, присланого турецкимъ правительствомъ въ цѣли надзору надъ евакуацією острова. Окрôмъ того адмірали рѣшучо домагають ся, щобы разомъ зъ турецкимъ войскомъ вынесли ся зъ острова турецкій урядники. Зъ уваги на те Султанъ выславъ своимъ вôйскамъ на Кретѣ розказъ до выѣзду. Адмірали Потъе ще разъ запевнивъ, що державы взяли на себе вôдповѣдальность за безпеченство магомеданцѣвъ на Кретѣ. Порта и на се мусѣла згодити ся. Мимо того запевненя, дуже много Турêвъ утѣкае зъ острова.

НОВИНКИ.

— Про вѣча выборцѣвъ, уладжуваны рускимъ окружнымъ комітетомъ выборчимъ въ Коломыи, дôстаемо такій вѣсти: Дня 8 с. м. вôдбуло ся таке вѣче въ Печеніжинѣ. На вѣче прибули вôдпоручники окружного комітету д-ръ Дудыкевичъ, д-ръ Кульчицкій и п. С. Кушнѣръ. Явило ся надъ 700 селянъ. Зôбраныхъ повитавъ гарною промовою селянинъ Василь Ва[illegible]чукъ. На провôдниковъ зборôвъ выбрано одноголосно д-ра Кульчицкого и господаря Тымяньского, а секретаремъ С. Кушнѣра. По промовѣ сего послѣдного забравъ голосъ руско-народный кандидатъ д-ръ Дорундякъ. Его мова зробила велике вражѣне. Промовлявъ ще и д-ръ Кульчицкій и д-ръ Дудыкевичъ. Селяне були дуже зворушенѣ и одушевленѣ. Вѣче скôнчило ся пôзно въ ночи.

— Дня 10 с. м. вôдбуло ся перше выборче вѣче въ Делятинѣ. Околичнѣ селяне дуже ще темнѣ и якъ жиють, не бачили ще такого дива. Отже не диво, що не розумѣючи важности справы, не прибули въ такôмъ числѣ, якъ бы було треба. Згромадило ся всего около 70 селянъ. Зъ інтеліґенціи прибули: о. Дрогомирецкій зъ Делятина, о. Галайчукъ зъ Микуличина, о. Городыскій зъ Осланъ, студ. правъ п. Городыскій, мѣсцевый ветеринаръ п. Едв. Зборовскій, бурмістръ мѣста Верницкій (Полякъ) и зъ 15 жидкôвъ. Наради вôдкрывъ о. Дрогомирецкій горячою промовою; вôдтакъ удѣливъ голосу п. С. Кушнѣрови, котрый пояснивъ зобраным ихъ нужду и указавъ на способы зарадити бѣдѣ. Селяне, слухаючи сихъ промовъ, немовь протирали очи зъ глубокого вѣкового сну. Посольскій кандидатъ д-ръ Дорундякъ выложивъ ясно свое політичне вырепсповѣдане и способы, въ якій буде боронити кривды руского народа, коли буде выбраный посломъ. П. С. Кушнѣръ пояснивъ зобраным выборчій законъ и поучивъ ихъ, якъ мають поступати въ часѣ выборôвъ; а порôвнавши польского кандидата Мойсу зъ д-ромъ Дорундякомъ, загрѣвавъ селянъ, щобы не зрадили руско-народныхъ справъ и не дали себе запродати наганячамъ Мойсы. Наради закôнчивъ теплою промовою о. Дрогомирецкій.

— Вѣсть зъ Кіева. Въ Кіевѣ выринувъ проектъ основаня медичного института для женщинъ. Проектъ сей, пôддержуваный ген. Косичемъ, зъединуе собѣ що-разъ бôльше прихильниковъ, а агітація за збиранемъ фонду изъ складокъ росте зъ кождымъ днемъ. — Статутъ промыслового музеи зъ постôйною выставою въ Кіевѣ уже затвержденый правительствомъ; отже можна надѣятись уже въ весною 1899 року отворена тои хосенной институції.

— Инквізиція въ XIX вѣцѣ. О незвычайно дивномъ фактѣ розписують ся въ послѣднôмъ часѣ россійскій дневники. Въ губерніяльномъ мѣстѣ Ковнѣ зголосила ся дня 2 жовтня мѣщанка Ева Бернатовичева збита, покрôвавлена, въ подертôмъ одѣню до канцелярія поліційного урядника и оповѣла ему, що 27 серпня с. р. приѣхавъ до нея зъ двома захристіянами кс. Беликевичъ, вікарій при костелѣ св. Хреста, поганьбивъ ея за те, що дае мешканя и харчь селянцѣ Жуковскôй, котра удержуе зносины зъ православнымъ, а опôля силомôць посадивъ ю у дорожку и завезъ до костела, де за вôвтаремъ вôдчинивъ укрытій дверѣ до пôдземной темницѣ и тамъ ю вдруливъ. Но якômсь часъ прийшовъ до нея, здеръ зъ нея одѣне и гарапомъ зъ трема кôнцями такъ ю обкладавъ, що ажь кровь лила ся. Той експериментъ повторивъ кôлька разôвъ на день. У

тій темниці були рознороднй знаряды до тортуръ, котрыми кс. Беляковичъ полохавъ увязнену; гробницѣ були повдчинняй, костяки трупвъ свѣтили ся часомъ якось загадочно, и т. п. Бувъ тамъ чортъ — людскій кістякъ зъ головою потворы; зъ него бухавъ огонь, искры и дымъ; бувъ ангелъ бѣлый, крылатый, котрый радивъ увязненій жалувати за грѣхъ, що рвнодушно глядѣла на звязъ католички зъ православнымъ. Коли въ костелѣ вдправлялосе богослуженс, тогдѣ Бернатовичеву выпровадживано зъ пдземной темницѣ, казано ій лежати хрестомъ на серединѣ костела, а народъ потручувавъ ей ногами, плювавъ на нсй и клявъ. По богослуженю замикали ей знивъ до темницѣ. По кількохъ дняхъ такихъ мукъ Бернатовичеву выпущено, а на ей мѣсце впровадженс Жуковску. Бернатовичева просила урядника, щобы ратувавъ Жуковску, бо ей тамъ замучать, такъ якъ замучили вже не одного у тыхъ пдземляхъ. Тамъ повно кістякивъ. Урядникъ донѣсъ о тмъ вышнимъ властямъ, та они не хотѣли вѣрити, щобы Бернатовичева говорила правду, — думали, що она божевльна. Однакъ взвана лѣкарь орѣкла, що она цѣлкомъ здорова. Тогдѣ арештували кс. Беляковича, а зъ нимъ пшли и до костела на ревізію. Тамъ дѣйство знайдено Жуковску; она дуже налякала ся, побачивши ксьондза, а крикнула зъ радости, коли показали ся мундуры урядниковъ. Зразъ стала оповѣдати, якъ ю тортуровано, якъ морили голодомъ, показували якісь страхи и т. д., а кс. Беляковичъ кричавъ до нея: „Май собѣ и 7 коханковъ, лише не москалѣвъ!“ По увльненю Жуковской удала ся комісія до пдземныхъ льохивъ, де застала страшный неладъ и якісь деревяній потворы страхи та множество кістякивъ, котрй суть доводомъ, що тамъ гинули люде, тортурованій фанатичными ксьондзами за зносины въ православными. Ксьондза осаджено у вязниці. Слѣдство въ тій справѣ вже веде ся.

Въ тій справѣ подае також петербургскій Кгај допись въ Ковна. Дописуватель наводить богато рѣчей на оправдане кс. Беляковича, котрый дуже совѣстно сповняе обовязки священника та дбае про моральность и помагае бѣднымъ; каже, що оповѣдання россійскихъ дневниковъ богато прибльшують, але признае заразомъ, що кс. Беляковичъ въ своїй ревности дуже перебравъ мѣру.

— **Руский спѣваки оперовй.** П. Евгеній Гушалевичъ, теноръ спѣвае и сего року въ Neues deutsches Theater въ Празѣ; онодгы выступавъ въ титуловій роли. Вагнеровои оперы. „Тангайзеръ“. П. Миколай Левицкій, теноръ, заангажованый до оперы у Варшавѣ. Вчера выступавъ въ оперѣ Желѣньского „Гопляна“ въ роли Грабца. Такимъ чиномъ у вчерашнмъ великомъ театрѣ грали дав галицкорускій силы — ролю Баллядины вддано панні Саломеи Крушельницкій. Наша спѣвачка зъ кождымъ новымъ выступомъ зъединує собѣ що-разъ ширшу симпатію у варшавскои публики. Онодгы яко Сантуцца въ Cavalleria rusticana збирала френетичній оплески.

При нагодѣ згадаймо и про панну В. Радкевичѣвну знану львовскимъ Русинамъ зъ альтового спѣву въ „Боянѣ“ и на рускихъ концертахъ передъ кількома лѣтами. Якъ у насъ вже була згадка, панну В. Радкевичѣвну заангажовано до словѣньскои оперы въ Любляні. Отже зъ нагоды выступу ей въ роли Аминериды въ „Андѣ“ часописи Slovenski Narod и Slovenski List дуже хвалять ей спѣвъ и гру [спѣвае по словѣньски]. Признають ій темпераментъ и чутє, а о самомъ голосѣ высказують ся, що вонъ „обширный, повный и свѣжій альтъ великои силы и звуку, особливо въ низькихъ тонахъ“. Часописи называють ей найлѣпшою альтовою спѣвачкою, яка досі выступала на словѣньскій сценѣ.

— **Нова гімназія на Буковинѣ.** Цѣсарь рѣшенемъ зъ дня 31 серпня с. р. дозволивъ на отвореня въ початкомъ 1899/1900 року школьного нвшои гімназій въ Серетѣ, пдъ назвою „нвша гімназія имени Франц Іосифа I.“ На 1899/1900 рѣкъ школьный заведуть лишь першу клясу, а зъ кождымъ дальшимъ рокомъ прибувати буде по одній клясѣ аж до четвертои. Выкладовымъ языкомъ сеи гімназій буде нѣмецкій, а руска и румунська мова будуть взглядно обовязковыми, але нота зъ рускои чи зъ румунського языка буде мати на поступъ ученика вагу не лише зъ огляду позитивного але и негативного — отже не такъ, якъ теперь міністерство завело для галицкихъ гімназій зъ польскимъ языкомъ выкладовымъ, що добрй степенъ зъ рускои языка будуть числити ся въ користь ученика, а злый степень останесь безъ всякого значѣня. Порвнавши сесю постанову зъ дотычною постановою що-до гімназій въ Серетѣ, зновъ приходить ся намъ запытати: длячого таку кривду учинено рускому языкови въ польскихъ галицкихъ гімназіяхъ? Не вже жъ для міністерства мусять бути святою кожда забаганка пана Бобжинського, коли тлько выходить на понижене русчины? Erklären Sie, Graf Oerindur!...

— **Вдозва.** Дня 6 жотня 1898 року въ Пацикові пов. станиславвовского, въ протягу одной годины знищивъ пожаръ до тла 31 селянськихъ господарствъ вразъ зъ цѣлымъ звезеным збожемъ, пашею, картофлями и т. д. такъ, що нивъ около 100 душъ знаходить ся безъ даху, безъ найпотребнѣйшихъ знарядивъ, одежи и хлѣба. Шкода выносить около 30.000 зр. а тлько на 5.600 зр. була убезпечена. Підписаный комітетъ звертае ся до всѣхъ въ горячимъ прошенемъ: помогти пделя змоги тымъ нещаслывымъ погорѣльцамъ, якими-небудь, хочь бы дрбными датками, щобы нужду тыхъ бѣдаковъ улекшити и еще передъ зимою ихъ страшне положене злагодити. Хто зразъ дае, два разы дае! Ласкавй датки просимо надсылати на руки о. Ол. Навроцкого, парха въ Пацикові. Пацикивъ, дня 8 жовтня 1898. — Комітетъ мѣсцевый: Мечиславъ Брикчиньскій, Миколи Джусъ, Генрикъ Ліндерскій, Олекса Адамовичъ, о. Олекса Навроцкій, Стахъ Воевода.

— Про рускій театръ пишуть намъ въ Жовквы: Рускій театръ выставивъ доси въ Жовквѣ: „Попыхайло“, комедію Шуткевича; „Зо ступеня на ступень“, штуку Мильра; „Модного жениха“, комедію Старицкого; „Запорожця за Дунаемъ“, оперу Артемовского зъ „Вечерницями“ Нщинського и „Подруже на пробу“, водевіль Гере.

Нший артисты у всѣхъ выставахъ выявали ся изъ своои вдачѣ знаменито. Того самого однакожъ не можна сказати о рускій публицѣ въ повѣту, котра зъ малыми винятками формально страйкує помимо всѣхъ зазывивъ и просьбъ мѣсцевого комітету. А треба знати, що Жовквщина вже вдъ вісьмохъ лѣтъ не гостила у себе театру; тожъ такои апатіи до рднои штуки годѣ собѣ назвть пояснити. Зъ виняткомъ одной недѣлѣ сала театральна була майже пуста такъ, що присутній Русины зо встыду за нашихъ „патріотивъ“ мусѣли уникати поглядивъ Полякивъ, бо боляли ся вычитати въ нихъ лицяхъ згордливый осудъ нашого народу. „А що жъ, не маемо мы рацію, коли кажемо, що вы народъ некультурный. Бо и якже: разъ на кількалѣтъ вы не чуете потребы почути рднои штуки...“ Чи справдѣ такъ? Въ недѣлю сала була досыть заповнена, але завдяки польскій публицѣ, котра не могла налюбовати ся спѣвомъ нашихъ соловейковъ. За те зъ Русиновъ зъ повѣту крмъ оо. Породка зъ Глиньска и Доложицкого зъ Добросина мы буквально нкого не бачили. Найбльшій жаль маемо до нашихъ священиковъ, котрй справдѣ занимають ся місією въ Батятичахъ, однакожъ місія зачала ся доперва въ недѣлю (дня 9 с. м.) и скончить ся вже въ четверъ (дня 13 с. м.); а крмъ того не бачимо причины, длячого місія мала бы бути перешкодою до посѣщування театру, котрый прецнь дае выставы вечерами. Врештѣ побачимо, якъ буде по скінченю місіи; тогдѣ пересвдчимо ся вже наглядно, у кого патріотизмъ лише на словахъ... Длятого прагадуемо еще разъ нашій публицѣ, що выставы вдбувають ся кождои недѣлѣ, вторка, четверга и суботы (початокъ о годинѣ 7½ вечеромъ) въ гарній сали товариства „Соколъ“, котра однако каже собѣ за салю гарно також платити.

— **Вдъ п. Коростеньского, старосты въ Сокали,** дстаемо отсе спростованс: По причині замщеной в ч. 212 Діла з д. 24 вересня (6 жовтня) 1898 дописи з Жовкви, в котрій знаходит ся уступ о виданім заказі представленъ театру „Рускої Бесіди“ в Белзі, містячій неправдиві подрібности, прошу проте Поважану Редакцію о поміщене в найблизшім числі Свого письма слідуючого спростованя: Перед виїздомъ своїм с Сокала зголосив ся у мене п. Директор театру „Рускої Бесіди“ і заявив мені, що заміре дати в Белзі 6 представленъ в шопі, в котрій публиці не грозит жадне небезпеченьство и просивъ далше о видане позволеня на представленя в тім люкалю.

Заявивъ на се п. Директору, що бажаною сему без комісійного огляду люкалю на місци задосить учинити не можу понеже се булоби неправним з моєй сторони, за що в разі нещастя бувбим карно-судово відвічательним, а на щасте числити не могу тим меньше, що о скільо довідуемся розвинено сильну аґітацію задля стягненя селян до театру, зачим в разі більшого тлуму в той шопі, о нещасте не тяжко. На се відповів мені п. Директор, що будучи змушенным того самого дня Сокаль опустити, волю залишити представленъ в Белзі ніж старати ся о концесіонованс відносного люкалю. На сім розмова наша зъ п. Директором закінчилась. Всі інші подрібности і мотива подані в згаданій допису суть з правдою незгідні. В Сокали 12 жовтня 1898. Ц. к. Староста *Коростеньскій.*

— **Заборона титула „операторъ“.** Міністерство просвѣты въ обѣжнику до деканативъ выдѣлювъ лѣкарскихъ звернуло увагу на се, що дуже много лѣкарѣвъ займаючихъ ся хірургією, выписуе собѣ на таблицяхъ ординаційныхъ титулъ: „операторъ“. Міністерство звертае на се надужите увагу такъ выдѣлювъ лѣкарскихъ, якъ и лѣкарѣвъ, що уживане такихъ титулювъ буде каране въ дорозѣ судовій.

— **Въ звѣстній справѣ пропажи 12.000 зр.** въ выдѣлѣ краевомъ увязнено вже касіера сольного бюра п. Вол. Буйновского на основѣ выслѣду дисциплінарного доходженя переведеного выдѣломъ краевымъ а поданого до вѣдомости держанвій прокураторіи. Судья слѣдчій, переслухавши п. Буйновского, увязнивъ его. Вонъ вдкликавъ ся до комнаты радной и тая увязнила була выпустити его на волю, але прокураторія спротивилась тому и п. Буйновскій остае у вязниці. Подана вчера Słowo мъ polsk-имъ вѣсть, мовь-то выдѣлъ краевый застановивъ дисциплінарне слѣдство противъ п. Заха и ввѣвъ его назадъ въ урядованс, есть неправдива; що бльше — до N. Reform-ы доносять зъ Львова, що выдѣлъ краевый зарядивъ доходженя дисциплінарне ще противъ урядниковъ: Кубалѣ, Початкевича, Калиньского и Ольшиньского. Чи знайде ся сокира?!

— **Кары на реставраторовъ.** У Варшавѣ засуджено онодгы двохъ реставраторовъ на дбі маюну кару за „реставраторскій промыселъ“. Именно засуджено реставратора Марковского на 100 рублювъ кары, що продававъ несвжу рыбу гостямъ, а Орчиковского на 8 мѣсяцювъ вязниці за продажъ горѣвки пдъ назвою „моцного меду“. Здало бы ся се и у насъ зъ многими нашими реставраторами!...

— **Чи вольно жнці** перечитувати листы мужа? Одинъ чоловікъ въ Берлинѣ, котрый хотѣвъ розвести ся изъ своєю жінкою, обжалувавъ ей передъ судомъ, що мимо его заборонн отвирала листы до него адресованій. Судъ засудивъ ей за се на чотири днѣ вязниці, а взглядно на 20 марокъ кары за нарушене тайны листовои.

— **Змна у войсковости.** Командантъ львовскои залоги ген. Фідлеръ мае бути покликаный на становище шефа генерального штабу, а тепершній шефъ штабу генерального фельдъ-маршалъ-лейтнантъ Бекъ стане генеральнымъ инспекторомъ армій.

Надісłане.

„Henneberg-Seide“

von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. **Muster umgehend.** 7 [1]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Наука, штука и література.

— **Бібліотека для рускои молодежи** пдъ редакцією Юліяна Насальского въ Коломыи выйшовъ выпускъ XIX, т. XXXI и XXXII. Въ томѣ XXXI. мѣстить ся: „Страстный четверъ“. Повѣсть верховинська изъ мѣсцевыхъ поговорокъ Николая Устыяновича (сторбъ 113); въ XXXII томѣ: „Добра дитина“. Оповѣданс Евгенія Мандычевского (сторбъ 15) и въ додатку: „Кертица“, поезія по народному повѣрю (стор. 16—18). — Цьна выпуску (обохъ томовъ разомъ) 32 кр.

— **Накладомъ учителѣвъ округа сокальского** выйшовъ въ друку „Розклад матеріялу наукового для науки щоденної і доповняючої для шкіл одноклясових з языком викладовим рускім“, котрій набути можна у п. Романа Юрчиньского, нар. учителя въ Ильковичахъ п. Сокаль. Ціна примірника з пересилкою 80 кр.

— **Історія боротьби між релігією і наукою.** Написав Джон Вільям Дрепер, б. професор в ню-йоркім університеті та автор „Розвідки про людську фізіольогію.“ Переклав із 21 англійського (лондонского) видання Михайло Павлик. Видане Редакції „Житя и Слова.“ Львів 1898. З Народної друкарні Стан. Манецкого і Сп. — Сторбъ 276 8-ки; ціна 3 кор.

Именованя, перенесеня, вдзначеня и пр.

— **Именованя.** Міністерь скарбу именувавъ старшихъ геометровъ другои класы: Людв. Ржегоцинського и Фр. Обминського старшими геометрами першои класи. — Ц. к. Дирекція почтъ и телеграфовъ надала: 1) посада почтмайстрова: въ Черлянахъ експедиторцѣ зъ Дублянъ Казим. Бастгеновій въ Потуторахъ експедиторови Ал. Витковицкому, въ Грималовѣ експедиторови Іос. Пазирскому, въ Копичинцяхъ Ив. Солецкому почтмайстрови зъ Мшаны дольной; 2) посады експедієнтовъ почтовыхъ: въ Дубляна Іос Брікови, въ Витвици експедиторцѣ Фил. Пашковскій, въ Блюдникахъ Винк. Дивановій, въ Дроговижи Мар. Шейбаль, въ Спасѣ експедієнтцѣ Роз. Маеровій, въ Кальници експедієнтцѣ Геок. Житиньскій, въ Водакахъ ем. комендантови стації жандармерії Кар. Кльостермаєрови, въ Надибахъ Воютичахъ начальникови вел. стації Тад. Радецкому, въ Настасовѣ Ив. Козловскому, въ Бахорци Каєт. Гонсцѣ, въ Брусникy Емілії Фігазеровій, въ Игровици експедиторови Людв. Деканьскому, въ Турильчи емер. учителеви Діон. Крушельницкому, въ Новици вдовѣ по експедієнтѣ Фел. Пешаковій. — Міністеръ судовництва именувавъ: судового адъюнкта у Львовѣ Ел. Илисевича судовымъ адъюнктомъ въ Сольцѣ; дальше именувавъ судовыхъ авскультантовъ адъюнктами: Ад. Новаковского для Обертина, Руд. Штадлера для Выжницѣ, Іос. Пйонтковского для Делятина и Мих. Свинськогo до Лопатина. Врештѣ занменувавъ міністеръ канцелярійного офіціяла другои класи Фран. Грубера въ Коломыи начальникомъ канцелярій другои класи въ Коломыи.

— **Перенесеня.** Натѣстникъ перенѣсъ повѣтового лѣкаря д-ра Іосифа Петерса зъ Тешанова до Долины, а санітарного асистента д-ра Іосифа Курасевича зъ Равы до Дрогобича. — Міністеръ судовництва перенѣсъ судовыхъ адъюнктовъ: Тад. Лиса зъ Белза до Луки, Ign. Кавецкого зъ Товмача до Монастирисъ, Стан. Ольшевского зъ Рыманова до Перемышля, Сев. Кар. Смоленцкого зъ Лопатина до Бурштина, д-ра Ерж. Тарнавского зъ Сольки до Сучавы, Ив. Цурковского въ Обертина до Радехова, Стан. Пшибышевского зъ Комарна до Долины, д-ра Теоф. Жуковского зъ Радовицъ до Вашковицъ, д-ра Ор. Белеану зъ Серету до Горагуморы, Габр. Фр. Ротера зъ Радехова до Бобрки, д-ра Рамул. Рейта зъ Становець до Радовець и Стан. Данъца зъ Вашківчика до Рымановa.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Для погорѣльцювъ мѣсточка Уланова узбирали комітетовій Вп. пп. Альбіновскій и Калужняцкій въ окрузѣ и межи мѣсцевою інтеліґенціею готовизною 200 зр. 91 кр. 100 кгр. ячменю, 50 кгр. пшеницѣ и 125 кгр. мшаного збжа. Именно зложили: Вп. пп. Р. Алексевичъ, М. Ромерова, А. Зелігманъ, Ю. Сколимовскій, С. Білоскирскій, А. Мазикевичова по 10 зр., д-ръ С. Ожаровскій, О. А. Дворницкій, О. І. Козакевичъ, З. Богуцка, О. І. Гіссовскій, Ю. Зелігманъ, Ф. Серватовска, нотарь Сачиньскій, О. Хмура. Громада Белзъ, Т. Желеховскій, М Висоцкій, Г. Гашлаковичъ, Кігнелъ, А. Гельберъ по 5 зр. Г. Каминьскій 4 зр. С. Оранъ, о. В. Мазикевичъ, З. Домбровскій и С. Гельберъ по 3 зр., Т. Проміньскій, Д. Романовскій, С. Жулавскій, О. С. Дуткевичъ, В. Енджейовичева, К. Зелігманъ, В. Красуцкій, М Гумецкій, Ю. Целевичъ по 2 зр., Г. Дидушиньскій, С. Блайштайнъ, Б. Кібіцъ, П. Кукизъ, Ц. Гумовскій, О. Р. Залѣтачъ, М. Шнаркъ, А. Саницкій. М. Курчиньска. Ф. Низиньскій, о. К. Кузикъ, Л. Зігмундъ, О. Черевко, В. Ключковскій, А. Конопацкій о. Т. Карпякъ, В. Дзедзіцъ, К. Яхимецкій, Н. Ковальскій, А. Гросъ Л. Мілковскій, д ръ Лавровскій, А. Козачекъ, М. Мусялъ, Я. Боекъ, д-ръ Фростіръ, Н. Розенфельдъ, Н. Завадзкій, Н. Скавирчиньскій, о. Т. Лисякъ, Ю. Микулович, І. Дзічекъ, о. Домбровскій, О. Сиротиньскій, о. В. Матюкъ, Дорожиньскій по 1 зр., Ф. Немець, М. Гольдфлюсъ, П. Фітовскій, Г. Решетило, П. Новаковскій, В. Хрушевскій Н. Н. зъ Корчева, Н. Піскоржъ по 50 кр., А. Кольбушевскій и М. Ридзай по 20 кр., Вп. Л. Сколимовскій 100 кгр. ячменю и 50 кгр. пшеницѣ, громада Корчевъ 1 зр. 1 кр. 1 корець и чверть збжа мшаного, Вп. К. Мармороші дерево будовляне, д ръ Буберъ зъ Львова 20 зр.; Василь Бойко зъ Львова 5 зр., о. Ив. Гургаль зъ Золочева 1 зр., о. Стеф. Оницкевичъ зъ Хишевичъ 2 зр., Йосель Беръ зъ Воронова 1 зр. — *Комітетъ.*

Телеґрамы „Дѣла“.

Петербургъ 13 жовтня. Зъ хвилею повороту зъ урльопу міністра заграничныхъ справъ гр. Муравьева, увйде на порядокъ дневный конференція въ справѣ розброєня.

Христіянія 13 жовтня. Зъ нагоды ініціятивы царя въ справѣ розброєня, норвеґске правительство звернуло ся до короля зъ меморіяломъ, щобы розпочати старання о признане державами неутральности Швеції и Норвеґії.

Вчера отворено парляментъ. Престольна промова заповѣдае скріпленс береговъ и заведене закона о обезпеченю вдъ нещасливыхъ пригодъ и на старость

Парижъ 13 жовтня. Участники страйку мали вчера кількa вѣчь. Успособленс страйкуючихъ що разъ лагдиѣйше. Показало ся, що много роботниковъ хоче вернути до праці. Міністерство не хоче страйкуючимъ притти въ помочію, бо страйкъ не грозить прибраненемъ роботъ коло выставы.

Женева 13 жовтня. Процесъ противъ Люккеніого назначеный на 13 падолиста.

Лондонъ 13 жовтня. Хіньске правительство протестуе противъ того, що россійскій посолъ спровадивъ на оборону свого посольства два разы тлько войска, кількo було умовлено. Хіньскій міністры называють се злеманемъ вѣры.

Йокогама 13 жовтня. За намѣрене затроєне кореанського цѣсаря, покарано смертію трохъ винновниковъ.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый чвертьрокъ а взглядно и выровнати залеглости.

Переписка Редакціи и Адміністрації.

Вп. В. Ва. въ Бо. До 12 сѣчня 1890 прийде ще 50 кр. — *Вп. І. Ка. въ Ск. но.* До кінця року ще 4 зр. — *Вп. М. Га. въ Зв.* Залеглість ще 2 — а до кінця року 4·50 разомъ 6·50 зр. — *Вп. М. По. въ Хо.* Одержали: передплату 1·50 а на Театръ 8·50 зр.

Надісłане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:
окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, калейовиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тамыръ мѣрничій, піоны, дібель, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникивъ електричныхъ.

Вели направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Курсъ Львовскій

въ дня 12 п. ст. жовтня 1898.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	2 9 —	212 —
Зелѣз. Львов.-Черновц.-Ясы по 200 зр	291 —	294 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	377 —	387 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	205 50	212 —
Листы заставнй за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а.в. выльос. въ 10% прем.	110 20	110 90
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 10	100 80
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	100 90	101 60
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I емісія)	97 50	98 20
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 70	98 40
„ „ 4% льос. въ 56 л.	95 70	96 40
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	97 40	98 10
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальный Банку краев. 5% (II. ем.)	102 80	— —
„ „ „ 4½% (III.ем.)	100 50	101 20
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	103 —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	97 50	98 —
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	95 50	96 20
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 50
Мѣста Станиславова	50 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 61	5 71
Наполеондоръ	9 49	9 59
Полъимперіялъ	9 47	9 58
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 маронъ нѣмецкихъ	58 60	59 10

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блузахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ.
MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 33—?

КАСЫ огнетривалй знаменитй Нр. 0 70 зр., нр. 0½ 80 зр., нр. 1 100 зр., нр. 2 120 зр., п-ръ 3 140 зр. Касы въ пультами о 10 зр. дорожше поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля желѣзна у Львовѣ, площ Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
4595

Також и на раты

безъ вѣдвышня цѣнъ

диваны, портіэры, хѣдники, ковдры ватованй, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожъ всякй артикулы потрѣбнй до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА, въ первородныхъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґульованй, поручае ИВАНЪ ЛАВРУКЪ Львовъ. Галицка 6. На мѣсячнй раты по 4 зр., готовкою 10% дешевше. 343

ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ

ВЫКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБОТНЯ

ковдеръ и матерацѣвъ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продаютъ ковдры и матерацы яко моя выробы, заявлаю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тѣлько у себе, у власнѣмъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великй и на овечѣй вовнѣ вѣдъ 3·50 зр. въ кождѣй цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовй, шовковй великй и на овечѣй вовнѣ вѣдъ 10·50 зр. почавши. — Матерацы чисто волосѣнний вѣдъ 12·50 зр. въ кождѣй цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосѣнний и зъ пѣрл, простырала, пбшвы и т. п. Хто отже на заму потребуе доброй, тенпой ковдры або матераца, дбстане се найдешевше просто у моѣй роботни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ. 338 7—15
(Львовъ, Бюро „Измирова").

Способный управитель хору гладай лекцій до заведена хору мѣшаного або мужеского на село або въ мѣсточку. Блившу вѣ домбсть подасть: А. Зволинъскій въ Островѣ п. Комарно.
392 2—3

Решткы хѣдниковъ и высортованй диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобелінны и рбанй предметы декораційнй по цѣнахъ бавчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты безъ пбдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Вийшло в руськім перекладі

ІФІҐЕНЯ в ТАВРИ

класична драма Ґетого в 5 діях.

Можна набути у о. Д. Іосифовича в Ярчевѣ почта Іосо за 33 кр. разом з пересилкою. ½ чистого зиску призначена на будову церкви в Новім Санчі.
354 15—?

Пантелеймонъ Василина співець церковный въ чисто теноровымъ голосомъ и управитель хору пошукуе вбдповѣдной посады дяковскои. Сосница ост. п. Радымно. 394 2—3

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрй и дешевй дерга на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ „Au Louvre" у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великанській выббръ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашй богато илюстрованй цѣнникы даромъ и оплатно 190

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-малярь

звѣстный вбдъ кольканадцяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнбмъ разомъ зъ позолоченямъ, престолы, иконостасы, и инший рѣчи. Принимае рѣзьбарскй роботы цбсля власныхъ плянбвъ. Выготовлюе всякои величины церковнй образы до иконостасбвъ, престолбвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побдышуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажнена ц. к. консерваторія реставруе всякй старинности, а то арески, рѣзьбы и т. ин. входячй въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

АДОЛЬФЪ КАМІНЕЛЬ

Львбвъ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львбвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовй и штайнґутовй, огнетривалу паппу дахову, асфальтовй плыты изоляційнй, дестильовану смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ **всякй матеріялы будбвляный** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетонових и крыта дахбвъ дахбвкою, лунком и папою огнетреналою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 71—7

Рбкъ заснованя 1892

Информація и посередництво до заключення обезпечень житєвыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"

перше и единоке руске товариство всекураційне, приворучене Вел. Духовенъству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, ураджена домашне, скотъ, господарскй знаряды, збоже въ зерни и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкбдъ огневыхъ.

„Днѣстеръ" вступивъ въ 6-тый рбкъ своеи дѣяльности зъ зббльшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ въ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.		
Резерва премій	52.269·40 „	}	176.143·87 зр.
Фондъ основный	50.000·— „		

Выплачений шкоды до кбнца 1897 року 430.100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркованй, услбвя обезпечень користнй, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра" принимае Банкъ краевый при пожичках ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшй услбвя, представляе своими значными фондами найббльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускбмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ" стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички на *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційнй* за интабуляцію або порукою двохъ вбдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентована вбдъ членбвъ и третихъ есббъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дбстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". Информація удѣляе Дирекція листовно. 34 84—25

Зголошена о удѣлене агенцій въ окрестностяхъ, де нема близько агентбвъ „Днѣстра", приймають ся.

Львбвъ, ринокъ ч. 10. (ДОМЪ „ПРОСВѢТЫ".)

Пожички для членбвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ" на 5½% а 1% додатку на кошты адм.

Только одинока

РУКОДѢЛЬНЯ КРАВЕЦКА РУСКА

котра выготовлюе всякй роботы цбсли найновѣйшихъ журналівъ и дешево и котру поручае ся Вел. Духовенъству якъ рбвножъ Р. Т. Публицѣ.

Василь Ґресякъ

кравець мужескій у Львовѣ

Ринокъ ч. 36.

(Дбмъ Народнои Торговлѣ.) 351 9—10

3640 штукъ найкращои дубины, уже нумерованои, вбдъ 35 до 80 центиметрбвъ (и высше) въ діяметрѣ, в въ посѣлости Института „Народный Дбмъ" у Львовѣ, — Бѣлка, въ повѣтѣ Перемышляньскбмъ, въ вбльнои руки до продажи, кблька кільометрбвъ вбдъ державнои дороги, що веде въ Бережанъ и Рогатина до Львова, до другихъ мѣстъ и до стацій зелѣзничихъ. — Въ плянѣ и зелѣзна дорога, вбддалена 4—5 кільометрбвъ вбдъ лѣса.

Оферты принимае Управляющій Совѣтъ „Народного Дому" у Львовѣ, при улици Театральнбй, II. поверхъ. 394 1—3

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, лікербвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникбвъ

Якова Шпрехера и С-ки

У ЛЬВОВѢ

поручае старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout" на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 305 4—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Ц. к. упр. галиц. акційный

БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

переѣхавъ

Контору вымѣны

и

вбддѣлъ депозитовый

котрыхъ бюра мѣстили ся дотепер въ мезанинѣ власного, будынку до **льокалю фронтового** въ партерѣ.

Вбддѣлъ депозитовый

принимае вклады и выплачуе завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимае до перехованя папиры вартбстий и дае на нихъ завдатки.

Крбмъ того запровадженo подбно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковй (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рбчно, депозитарь дбстае въ сталевбй касѣ панцирбвй сховокъ до выключного ужитку и вбдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може свои майно або важнй документы. 374 [4]

Вбдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогбднѣйшй заряджена.

Приписы дотычно того рода депозитбвъ одержати **можна безплатно** у вбддѣлѣ депозитовбмъ.

ТУТКИ зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тѣлько зъ фабрики „POLONIA" Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.

КАМЕНЬ олівий и пояски до обтинання брытовъ приноручае Иванъ Лаврукъ ножбвникъ у Львовѣ, Галицка 6.

Выстава загальна

всходнихъ и инпихъ дужихъ и красныхъ диванбвъ, портіэръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнбмъ освѣтленю.

Вступъ вбльный. Чудовищно дешевй цѣны виказаний докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшй въ сплатахъ пбсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выстану.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належитъ: Складъ диванбвъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львбвск. університету

поручае

свое переплетниче и ґалянтерійне заведенѣ

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Подоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебникбвъ, Евангелій, Молитовникбвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумбвъ, Мапъ, Дипломбвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пбльгъ въ сплатахъ пбсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнй в передъ престолы, якъ такожъ сальоновй и настѣнний, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вбддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхбвъ, рукавичокъ, панчбхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся въ приватностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовлена належитъ адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львбвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

Розклад їзди поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Іцкан	5.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8 45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9 35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		вечір			**вечір**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одповѣдальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Чорлянськом. За друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского

Ч. 219. Львовъ, Пятница 2 (14) Жовтня 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣйшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кнайзівого 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкобет за инсераты выключно у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція мѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні принимають ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся мѣсце в зъ рубрикѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доношня приватні платять ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Вѣдозва.

Зъ Коломыѣ надѣслано намъ вѣдъ окружного выборчого комітета отсю вѣдозву до выборцѣвъ V-ои курії выборчого округа Городенка-Снятынъ-Косовъ-Коломыя-Надвірна-Богородчаны:

Насъ доходять вѣсти о многихъ неправильностяхъ и вопіющихъ нарушеннях закона при переведеню правыборовъ въ повѣтахъ Печенѣжинськомъ, Снятынськомъ, Косовскомъ и Надвірнянськомъ, а особливо, що въ многихъ мѣсцевостяхъ правыборы держать ся въ тайнѣ и переводять ся на скоро при участи лишь немногихъ выборцѣвъ, призваныхъ приѣхавшимъ уже выборчимъ комісаремъ, — що старосты зъ нѣчимъ вѣдправляють выборцѣвъ, являючихъ ся у него зъ запытанемъ, коли визначений правыборы, — що въ Косовскомъ повѣтѣ такъ скоро переводять ся правыборы, що выборцѣ, коли уже довѣдають ся о нихъ, навѣть не мають можности подати своихъ голосовъ, бо одень и той самъ выборчій комісарь переводить выборы одного и того самого дня въ кількохъ мѣсцевостяхъ. Длятого звертаємо ся еще разъ до всѣхъ людей доброи волѣ зъ просьбою, доносити намъ на руки д-ра Володимира О. Дудыкевича, адвоката въ Коломыѣ, сейчасъ о всякихъ неправильностяхъ и противзаконностяхъ и повѣдомляти насъ лишь о зовсѣмъ правдивыхъ и сконстатованыхъ фактахъ, зъ точнымъ назначенемъ мѣсцевости, часу и особъ, бо мы, независимо вѣдъ результату теперѣшныхъ выборовъ, передамо весь зѣбраный матеріялъ нашимъ независимымъ посламъ, щобы внесли въ державнѣй радѣ интерпеляцію и зажадали укарания винованыхъ.

Жалують ся также выборцѣ и навѣть члены комітету, що почты задержують и не выдають адресатамъ нашихъ вѣдзывовъ, писемъ и телеграмъ.

Зъ уваги на се повѣдомляємо всѣхъ, що мы кождый нашъ вѣдзывъ высилаємо до всѣхъ приходскихъ и громадскихъ урядовъ въ цѣлѣмъ округѣ и кромѣ сего всѣмъ членамъ окружныхъ и повѣтовыхъ комітетовъ. Просимо длятого донести намъ, котрій почты задержують нашій вѣдзывы и письма, а мы вѣднесемо ся зъ жалобою до ц. к. дирекціи почтъ и телеграфовъ у Львовѣ и кромѣ сего подамо факты надужить въ стороны почтъ нашимъ посламъ.

Наконецъ повѣдомляємо выборцѣвъ Снятынського повѣта, що повѣтове вѣче выборцѣвъ, назначене на 7 (19)-го с. м. буде въ Снятынѣ въ магістратскій сали точно о 11-тій годинѣ передъ полуднемъ. Въ Обертынськомъ повѣтѣ повѣтове вѣче, вѣзване до Чортовца на 8 (20)-го с. м. не вѣбудеть ся наслѣдкомъ рѣшеня повѣтового комітету.

Всечестнѣйше наше Духовенство просимо покорно задосыть учинити нашому вѣдзывови въ д. 11 (23)-го вересня с. р.

Всѣмъ пригадуємо нашу просьбу, доносити намъ результатъ правыборовъ: имена выборцѣвъ зъ кождои мѣсцевости.

Всѣ руски газеты просимо повторити сей вѣдзывъ.

Именемъ окружного выборчого комітету, въ Коломыѣ 1 (13)-го падолиста 1898.

Свящ. Титъ Войнаровскій, мѣстопредсѣдатель коломыйскои повѣтовои рады, приходникъ Балинець.

Д-ръ Володимиръ Т. Дудыкевичъ, адвокатъ въ Коломыѣ.

„Гнилѣ мандаты“.

На 8-бмъ засѣданю сеи сесіи палаты послівъ рады державнои дня 7 с. м. по выборѣ комісіи легітимаційнои — якъ вѣдомо — посолъ Дашиньскій забравъ слово и поставивъ внесенє, щобы наради комісіи легітимаційнои вели ся живо — а то зъ огляду на кровавій Баденівскій выборы у всходній Галичинѣ.

„Огидній політичній учинки — мовивъ бесѣдникъ — якихъ при выборахъ 1897 року допустила ся пануюча каста при помочи вѣйска, жандармеріи и поліціи на польскомъ и рускомъ народѣ, не смѣють задавнити ся. Тымъ посламъ, що увѣйшли до сеи палаты черезъ фальшованє выборовъ, черезъ обманьства выборчій, черезъ мордованя и убійства, нѣколи не удасть ся въ легітимаційнѣй комісіи покрыти все те темрявою. Се докажемо имъ въ комісіи актами, а если тѣ панове мають ще яке чувство приличности, то повинно имъ самымъ на томъ залежати, щобы розправы въ комісіи вѣдбувались явно, коли таке страшне обжалованє мечемо въ лице цѣлѣй кліцѣ. То не приватній интереси тыхъ панѣвъ, але жизненій интереси цѣлого народу, що стогне въ неволи выимкового стану. А гнете его и затыкає ему ротъ якъраз тока кліка, що черезъ обманьство, фальшівництво, мордованє и убійства достала ся до сеи палаты. Длятого есть се сати факцією для обохъ народовъ Галичины, для Полякѣвъ и Русинѣвъ, щобы они своихъ гнобителѣвъ побачили разъ здемаскованыхъ въ повнѣмъ свѣтлѣ явности. Не жадаємо нѣчого неможливого, а лишь найконечнѣйшои рѣчи, абы въ сѣй палатѣ запанувала політична мораль...“

На жаль — вымовній тѣ слова посла остались и снимъ разомъ безъ успѣху — анѣ панующа въ Галичинѣ кліка, до котрои чувства приличности бесѣдникъ вѣдкликувавъ ся, анѣ політичній союзники тои кліки не взяли собѣ до серця поклику до береженя політичнои морали. Палата, якъ вѣдомо, вѣдкинула [поименнымъ голосованемъ] внесенє посла Дашиньского 166 голосами противъ 100.

Противъ явности розправъ въ легітимаційнѣй комісіи голосували: коло польске, ческій клюбъ, полуднево-христіяньскій клюбъ зъ инкамероваными баронами и нѣмецкій клерикалы.

Не дивуємось колу польскому, бо тутъ ходило о его шкѣру; не дивуємось и полуднево-христіяньскому клюбови, бо тому йшло о нашихъ „инкамерованыхъ“; не дивуємось и нѣмецкимъ клерикаламъ, у котрыхъ въ політицѣ звычайно совѣсть дуже широка, — але дивуємо ся Чехамъ... молодо-Чехамъ, котрій разъ-у-разъ трублять о своѣй свободолюбности, справедливости и т. д. Ажь страшно стає, бачучи, якъ то для хвилевыхъ самолюбныхъ цѣлей торгує ся найблагороднѣйшими чувствами, якъ політичну мораль топче ся ногами!... Одна вѣденьска часопись, згадуючи о тѣмъ голосованю ческого клюбу, підносить, що хотяй до нинѣшного нужденного реакційного становища молодо-Чехѣвъ палата вже привыкла, а все-таки пронічный шумъ пронѣсъ ся по сали, коли Едвардъ Грегръ, старый радикалъ ческій голосувавъ: „не!“ Недавній то ще часы, якъ д-ръ Грегръ въ своихъ бесѣдахъ въ палатѣ кидавъ Полякамъ у очи: „niehonorowo, ale zdrowo!“ а до рускихъ баденюковъ за ихъ польонофільску по літинку кричавъ: „Pozdrav vas Pan Bub!“ нинѣ? o quae mutatio rerum! Нинѣ — польске „niehonorowe“ не лишь для Полякѣвъ, але и для Чехѣвъ — „zdrowe“. Кобы лишь здорово выдыхали!...

Стало ся! Покрываломъ тайности мае заслонити ся те, що буде дѣятись въ легітимаційнѣй комісіи. Вѣдрадою для насъ есть бодай одно, що до тои комісіи увѣйшовъ такожъ одинъ опозиційный посолъ рускій — д-ръ Окуневскій, — вѣнъ буде тамъ борцемъ за політичну мораль и певно не залишить нѣчого, щобы зъ одной стороны демаскувати тамъ на тлѣ кровавыхъ выборовъ зъ 1897 року звѣстну кліку, а зъ другои стороны приспѣшити верифікацію поодинокихъ выборовъ галицкихъ въ повнѣй палатѣ.

Neue freie Presse пише, що вже вѣдъ дотеперѣшныхъ розслѣдовъ есть вѣльше-менше тузинъ галицкихъ мандатовъ дозрѣлыхъ до скасованя — и се причина, длячого старый Яворскій зъ такимъ жаромъ побивае ся за вѣдреставрованемъ колишнього зелѣзного перстеня правицѣ. Той зелѣзный перстень есть же выпробованымъ взаимнымъ обезпеченемъ на — гнилѣ мандаты!

Зъ рады державнои.

На початку вчерашнього засѣдання рады державнои президентъ міністровъ предложивъ розпорядженє цѣлого міністерства, зносяче вынимковый станъ въ 10 повѣтахъ Галичины. Зъ стороны вадовицкого и горлицкого суду вплывали просьбы о выдане кс. Стояловского. Послы зъ сторонництва людового внесли слѣдуючій интерпеляцію: 1) до міністра фінансовъ въ справѣ фіскальныхъ напастей по селахъ, де бувае такъ, що селянамъ вымѣрює ся вѣдъ доходу зъ капіталу або зъ грунту податокъ вѣльшій, якъ цѣлый доходъ. Яркій примѣръ тои аномалії интерпеляція наводить зъ ропчицкого повѣту и додае, що се була політична месть зъ стороны старосты Яроша. Интерпеляты завязують правительство, щобы разъ уже зробило кѣнець тымъ фіскальнымъ здирствамъ. — 2) До міністра рѣльництва въ справѣ нищеня лѣсовъ въ Галичинѣ, а головно „епископскихъ лѣсовъ“ и инших въ бжозовскѣмъ повѣтѣ, лѣсовъ мѣжь Устрѣками а Лютовискими, въ околиці Тѣсны и Лупкова, вѣд

Шануймо свою рѣдну мову!

Якось довшій часъ не доводилось менѣ де що написати. Чоловѣкъ не воробець, що безжурно лѣтае зъ дерева на дерево, зъ плота на плѣтъ, вѣдъ загона на загонъ, збирае хробачки або лущить зерно та й поцвѣркує. А може и вѣнъ журить ся, де бы посидѣти, пообѣдати та повечерати? Боротьбу о истноване можна кождого часу дослѣдити и у звѣрятъ, а чоловѣкъ то вже найвѣльше побиваєсь о той хлѣбъ насущный. А прийде те боже лѣтонько, треба всего доглянути — и чеканди, и до худобы заглянути и на поле выйти. Нема часу анѣ на політику, анѣ не хоче ся перо брати въ руки, або якъ нашъ христянинъ повѣдае: „нема часу въ голову пошкробати ся“. Та мине и прикрѣйшій часъ, а тогды и приходить хвиля охоты — забавити ся въ літературу. Де-хто записуе купы папиру день въ день, а нишій хоть колись-не-колись де-що на папѣръ перенесе. Не кождому одно и те саме судилось...

Отъ недавно поѣхавъ и до недалекого мѣсточка за домашными орудками. Повѣдають: село потребуе мѣста а мѣсто села. Якъ люде, такъ и я не вѣдъ мачохи... Заходжу до одного руского дому та й балакаємо. Про що? Якъ звычайно у насъ — про се и те и про нѣчо. Середъ того надходить одна панѣ, знакома дому, и оповѣдае про свои дѣла. Зъ початку мы бесѣдували по руски, вѣдтакъ тамтѣй знакомѣй по польски, а я держу ся та й до прихожои все по руски, однакъ она своєразъ-у-разъ на передъ. А дальше оповѣдае про свою служанцю, що недавно у неи настала и щось тамъ оповѣдала панѣ по руски, бо ще по польски не навчила ся, — и сеся панѣ хорошо повторила рускій слова своеи слуги, хотяй до мене анѣ слова въ нашѣй мовѣ промовити не хотѣла!

Се всѣ здоровій знаємо, що у насъ Русины звычайно бесѣдують зъ собою по руски, а вмѣшае ся одна польска душа, вже розмова ведесь якъ найкраще въ „урженцовымъ єнзыку“. Про що оно такъ дѣе ся? Поляки все и всюды уживають своеи мовы, хиба що зѣйдуть ся зъ чоловѣкомъ иншои народности. Зъ рускимъ мужикомъ бесѣдують по руски, а стрѣтять ся зъ интеліґентнымъ Русиномъ, то вже не почувшь вѣдъ нихъ рускаго слова. И то ихъ правне становиско! Насъ они не признають за нарѣдъ, а нѣбы Поляками иншои породы, або инакше за „незнатнщо“. Польща мае бути „одъ моржа до моржа“, а ели ей не буде на Руси, то якимъ же свѣтомъ дотягне „до моржа“, якъ ей Русины вѣдгородять вѣдъ Чорного моря? А то шматъ дороги! а куды гулять! Добре имъ вело ся, та не вмѣли небожата шанувати ся...

Але бо и мы не вмѣемо шанувати ся. Коли мы своеи мовы не учинимо державною, коли ей не пошануемо, то нѣхто другій, намъ чужій, не пошануе ей. А учинимо нашу мову державною, коли всѣ будемо нею все и всюды послугувати ся устно и на письмѣ. Правда, наша мова гарна, але ще „не мае шляхетства, гербу“. Паньского — якого „вотшембца“ або „козьорога“ не достане, бо и мы самѣ не шляхтичѣ, а що вѣльше — не „паны“, а якъ паны, то бодай невеликій. Великій паны, якъ до чого доберуть ся, то вже добре газдують, якъ Кешковскій въ „Фльоріянцѣ“, польскій „коловичъ“ у Вѣдни, а Русинъ вѣдный такого не втне...

Вже бы бувъ часъ, щобы мы позбули ся нашои поганои привычки встыдати ся промовляти своею рѣдною мовою. А то якось такъ мы зъ тымъ зросли и зжили ся, що намъ видить ся, нѣбы инакше й не може бути. Мовлявъ: „польска мова панъска, пристойна до сальону, отерта, отереблена, а наша такъ собѣ, проста, неотесана, просто до кухнѣ“. Правда, до сего доводять насъ польскій школы, польскій урядъ и польске публичне житє. Въ неволи прийшли мы на свѣтъ, въ неволи зросли та й черезъ те тяжко выдобутись намъ на свѣтло денне. Зъ двохъ бокѣвъ сусѣды наши напирають на насъ, кождый бере насъ въ свою опѣку, кождый реклямуе насъ для себе и оба згѣдно голосять, що „для Руси нема спасеня, бо нема будучности“.

Польща, загорнувши руску землю, стала поважною державою. За те несла намъ культуру захѣдну въ видѣ поневоленя народныхъ масъ и затраты рускаго имени. Поббчь польского шляхтича, бажаючого наживы, тягнувъ свои „бетлѣ“ пейсатый жидъ, щобы въ имени пана выышкувати и розпоюовати рускаго мужика. Зайшла руска земля, мужикъ пѣйшовъ у неволю, церква въ поневѣрку и аренду жидамъ, а руске духовенство безъ науки и просвѣты не сповнало свого пѣсланництва, якъ бы то годило ся.

Та прийшовъ часъ, що Польща урвало ся; не дуже, але все трохи ей повадило. Теперь она репарує ся — и про насъ не забуває. Дае намъ „каплічки“ и „косцолки“, схае насъ „подъ єденъ дахъ“, щобы намъ було теплѣйше и вѣдважнѣйше, велить намъ все забути, а памятати лишь про св. Іосафата, мабуть не такъ про прихильника унїи церковнои, якъ політичнои, домагае ся, щобы мы забули про Богдана Хмельницкого, того „гайдамаку и розбишаку“, щобы не дай Боже не присниввъ ся намъ коли въ ночи, а п. Бобжинській зъ страху мало не вѣмлѣвъ, коли побачивъ его имя надруковане въ рускій граматицѣ! Коли то вже батько Богданъ умеръ, а ще й по смерти такій страшный, що его выкрѣшують зъ книжокъ, коли не могли въ Варшавѣ живого зарѣзати... Чи вже всѣ добродѣйства? Ще нѣ! А нашій школы? Тажь мы „нѣчого не маємо“, то намъ позволили великодушно взяти все зъ своихъ читанокъ и въ нашій позаписувати. Отъ хоть-бы Мицкевичевъ „Поворот тата“, де читаємо, що рускій дѣти хрестять ся: „Во імя Отца і Сина і *Духа святого*“ [гл. IV. читанка для народныхъ школъ], хотяй мы ще все дотеперь повѣдаємо „и *святого Духа*“. Цѣлу свою исторію намъ вѣдступили, а историки нашій вѣдкрыли велику тайну, що Русины ажь тогды лекше вѣдтхнули, якъ прийшли вѣдъ Польщу, ажь тогды пізнали, що то значить житє, якъ то добре разомъ зъ Поляками! А коли рускій ученый щось свого напише, то втне таке, що въ горахъ по Днѣстрѣ сплавлюють дарабы [гл. III. читанка], про що анѣ Днѣстрови, анѣ горянкамъ и не снило ся... А индемнізація, а сервітуты, а пропінація, а се и те чи не добро оно? По рукахъ бы цѣлувати сихъ добродѣевъ, щобы дбали про бѣдачиска Русина, абы не обѣевъ ся, бо могло бы ему зашкодити!...

Все йде до того, щобы Русина привязати на сильнѣмъ польскѣмъ мотузѣ, абы не вѣдорвавъ ся. А мы нѣчого не робимо, щобы той мотузъ бодай перегрызти, якъ не перетяти. Не дослужимо ся нѣчого — нѣколи насъ не похвалять, якъ будемо сепаратистами, хотьбы

Бѣрчи до границь перемыского повѣту, въ лесельскомъ повѣтѣ, въ Горлицкомъ, въ добрахъ гр. А. Скшиньского и т. д. Интерпеляты жалують ся при томъ, що зажалсня на той станъ рѣчи, вношенѣ въ соймъ, лишають ся безъ наймешого успѣху; для того подписаній звертають ся прямо до міністерства рольництва, щобы положило конець тымъ надужитямъ. — 3) Интерпеляція до міністерства справъ внутрѣшнихъ наводить факты, якъ при арештованыхъ и выконуваню вынимкового стану, жандармерія и войско знущають ся надъ своими офѣрами. Интерпеляція называе превречене гр. Пінінського, що вынимковый станъ буде выконуваный въ выразумѣлостію и лишь въ конечной потребѣ, пустыми фразами, та каже, що рапорты властій, допускающихъ ся надужить, не заслугують на вѣру. Интерпеляты звертають ся до міністерства съ жаданемъ, щобы оно вмѣшало ся въ справу та щобы спеціяльно потягнуло до одвѣчальности старосту Ласковского. — 4) Интерпеляція до міністра зелѣзниць доказуе, що нещаслывѣ пригоды на державныхъ зелѣзницяхъ выкликуе неразумна ощадность и вызыскуване силъ персоналу. Интерпеляты домагають ся, щобы міністерство зробило разъ вже конець тымъ аномаліямъ. — 5) Интерпеляція домагае ся скорои выплаты вѣдшкодованя въ выпадкахъ елементарныхъ нещасть.

П. Стапіньскій зъ товаришами подавъ внесене о увольнене вѣдъ податку дробныхъ господарствъ селянскихъ ажь до 15 моргѣвъ въ класахъ 4 до 8.

Либеральны послы внесли интерпеляцію въ справѣ рескрипту міністерства судовництва до высшихъ судовъ краевыхъ, обмежующого свободу судьѣвъ що-до ихъ участи въ публичномъ и партійномъ житю. Интерпеляты доказують, що згадане розпоряджене е въ высокой степени нелегальне и способне захитати довѣремъ загалу до судейского стану. Се е негодне оклеветане безъ вынятку цѣлого судейского стану. Оно тымъ шкодливѣйше, бо безъ причины звертае въ суспольности вѣдозрѣне на сей важный станъ. Длятого интерпеляты запытують: 1) якій конкретній случай спонукали міністра выдати таке розпоряджене, а передовсѣмъ якій то факты позволили ему такъ тяжко обидити цѣлый судейскій станъ закидомъ стороничести въ засудахъ? 2) Чи міністеръ не пришовъ до переконаня, що розпоряджене треба заразъ вѣдкликати, бо оно выдане въ суперечности зъ законами и чи въ будучности мае намѣръ вѣдповѣдно до заприсяженои собою конституціи пильнувати, щобы судейска независимость въ цѣлою точностію була перестерѣгана?

По интерпеляціяхъ розпочали ся промовы генеральныхъ бесѣдниковъ въ справѣ пѣдвысшеня платнѣ державной служвы. Першимъ бесѣдникомъ бувъ соціяльный демократъ п. Шраммель. Вонъ ударивъ на Кайцля за получене тои справы зъ податкомъ вѣдъ цукру. „Се не е соціально-політична реформа — говоривъ вонъ — але соціально-політичный рабунокъ, доконаный на людности. Цукровымъ баронамъ дарували-сте въ формѣ премій 9 міліонѣвъ зр., а въ замѣну забагло ся вамъ на томъ самомъ цукрѣ злупити бѣдный народъ. Лѣпше було бы зъ тамтыхъ 9 міліонѣвъ вѣдтягнути пѣзната, а бувъ бы фондъ на переведене реформы. Народу не обтяжило бы ся новыми податками, а фабрикантамъ цукру ще дещо лишило бы ся". При той нагоди бесѣдникъ ударивъ на правительственне предложене о заволненю вѣдъ податковъ дѣбръ духовенства. Противно — каже бесѣдникъ — оподаткуйте справедливо добра епископѣвъ и монастырѣ, а не бракне грошей на пѣдвысшене платнѣ державной служвы. Высшій духовній мають по 20 до 80 и бѣльше тысячѣвъ рѣчного доходу, дѣтей не мають, тожь дѣломъ могли бы показати ту любовь ближнього, котру голосять словомъ; могли бы на ту цѣль, о котрѣй говорамо, добровольно щось вѣдступити. Теперѣшне правительство не рядить, але безпастанно шахруе. Шахрайства вѣдбували ся въ рѣзными сторонництвами, теперь прийшла черга на клерикаловъ. Бесѣдникъ домагае ся, щобы палата ухвалила внесене его сторонництва, котре домагае ся пѣднесеня платнѣ служвы державной о 30 процентъ вже вѣдъ 1 жовтня с. р.

Генеральнымъ бесѣдникомъ противъ предложеня бувъ либералъ Перґельтъ. Свою промову навязавъ до угоды въ Угорщиною и до касовыхъ запасовъ, котрій мають выносити вже понадъ 250 міліонѣвъ зр. Показуе ся, що правительство выдирае людности рѣчно коло 20 міліонѣвъ понадъ дѣйстну потребу и ховае ихъ до тайного скарбу военного. Замѣсть обдирати людность по-надъ всяку потребу и можность, лѣпше най правительство сягне по тѣ запасы касовѣ и ними по-крые обговорюваную реформу. Сполучене пѣдвысшеня платнѣ для служвы зъ цукровымъ податкомъ е простымъ вымушеномъ на людовыхъ репрезентантахъ, до котрого сторонництво бесѣдника нѣколи руки не приложить. Цѣлею того вымушеня е, щобы на всякій случай выкликати мѣжь людностію вневѣру до послѣвъ и сотворити собѣ настрѣй, котрый уможлививъ бы рядити параґрафомъ 14-тымъ.

Парламентъ не смѣе допустити до того. Намъ невольно позволити, щобы правительство пѣсля свого уподобня означувало собѣ часъ, коли сеся реформа мае увойти въ житя. Мы мусимо зъ горы вызначити речинець, вѣдъ котрого мае зачати ся пѣдвысшене платнѣ для державной служвы.

Шенерерианець п. Иро домагае ся, щобы за покрытемъ выдатковъ на пѣдвысшене платнѣ державной служвы пошукати въ касахъ тыхъ, котрій запиваютъ ся шампанами.

На внесене п. Пентака ухвалено майже одноголосно правительственне предложене вѣдѣслати до буджетовои комісіи зъ припорученемъ, здати справу до вѣсьмохъ днѣвъ.

Зъ черги приступлено до першого чытаня правительственныхъ предложень въ справѣ цѣсарскихъ розпоряджень о буджетовой провізорін. До голосу записало 30 послѣвъ.

Першій бесѣдникъ въ тѣй справѣ п. Доберніґ (нѣм. людовець) говорить, що антентаты правительства на конституцію повторяють ся кождого дня. Однымъ зъ нихъ е надъуживане §. 14-того. Въ той способъ выдирае ся народови найсятѣйшій его права, а корону обманюе ся. По насъ прийдуть ще радикальнѣйшій послы; прийде день обрахунку зъ тыми, котрій стоять побочь гр. Туна. Въ 20 столѣтю не буде вже пановання феодальнои шляхты.

Міністерство гр. Туна подѣбне до голубника, до котрого влѣтають и вылѣтають голубы рѣзнои масты. Недавно вылетѣвъ зъ него либеральный міністеръ, а на его мѣсце влетѣвъ клерикалъ, котрый не мае найменшого понятя о своимъ ресортѣ, — о торговли. Таке поступоване лишь деморалізуе урядниковъ въ міністерствѣ, коли дае ся имъ шефа — анальфабета въ ихъ фаху. Політичною коррупціею було также и еновane Кайцля міністромъ фінансовъ, котрый въ тѣй цѣли вырѣкъ ся своихъ минувшости и своихъ идеалѣвъ, на котрій недавно ще присягавъ. Але конець кабінету Туна, котрый за все те вѣдповѣдае, буде такъ якъ Баденього, скорый и сумный

Італіянець Анґелі заявивъ, що італійскій послы будуть голосувати за предложенемъ; але сего не треба уважати за вотумъ довѣрія для правительства, бо до него Італійцѣ довѣрія не мають.

По короткой дискусіи надъ наглыми внесеними о запомоги для людности, навѣщеной елементарными нещастями, засѣдане замкнено.

Справы парляментарнѣ.

Вчера вѣдбуло ся перше засѣдане комісіи для угодовыхъ предложень. На засѣданю були всѣ члены комісіи и міністры Тунъ, Кайцль и Діпавлі. П. Феркавѣ (соціялістъ) выголосивъ зъѣдливу промову противъ тайности комісіи. По острой перепалцѣ опозиціи зъ бесѣдниками правицѣ, принято внесене п. Бѣлинського: Щобы заразъ приступити до загальнои дискусіи надъ всѣми предложеними разомъ; комісія мае подѣлити ся на три секціи: перша для мыта и торговлѣ, друга для банку и валюты, трета для консумційныхъ податковъ. По справозаданяхъ пѣдкомітетовъ не буде другои загальнои дискусіи, але комісія вѣдъ разу приступить до спеціяльнои дискусіи.

На закончене либералъ Гросъ заинтерпелювавъ гр. Туна въ справѣ высказу Банфіого, що оба правительства постановили переформувати цѣлу угоду безъ змѣнъ, а въ потребѣ и въ позапарляментарнѣй дорозѣ. Гр. Тунъ давъ сензаційну вѣдповѣдь. Вонъ заявивъ, що пѣсля высказу Банфіого не надѣйша хвиля до внесеня предложень угорского правительства що-до самостѣйного полагодженя угодовыхъ справъ, бо угодовій предложеня внесено въ австрійскомъ парляментѣ и они суть предметомъ нарадъ. Що до высказу Банфіого, що угода мае бути прията безъ змѣны, то пѣсля гадки Туна — значить се тѣлько, що оба правительства згодили ся старатись, о скѣлько се можливе, щобы предложеня угодовій приято безъ змѣны. О тѣмъ, що правительство гадае зробити въ разѣ, якъ бы показала ся неможливость рѣчевыхъ нарадъ на предложеними, Тунъ не уважае за потрѣбне вѣдповѣдати, бо на щасте такъ парлямент якъ и комісія приступили до нарадъ зъ замѣромъ поважнои працѣ.

Вѣдповѣдь Туна уважають за десавуоване Банфіого.

Въ кругахъ правицѣ оповѣдають, що вчера вѣдбули ся важній нарады клюбовій въ справѣ выясненя вѣдносинъ мѣжь правительствомъ а бѣльшостію.

Правительство мало вѣдложити жадня полудневыхъ Славянъ, бо нѣбы то идуть они за далеко. Зъ огляду на се представителѣ полудневыхъ Славянъ въ комісіи для угодовыхъ предложень будуть заховувати ся въ якъ найбѣльшою резервою и свое голосоване зроблять завысимымъ вѣдъ становиска правительства. Такожь мѣжь молодо-Чехами е значна ґрупа послѣвъ за вѣдкиненемъ угоды, доки правительство не згодить ся на жаданй концесіи.

Правительство зъ усѣхъ силъ старае ся якъ найскорше станути на чисто въ усѣма ґрупами правицѣ.

Вѣче передвыборче въ Богородчанахъ..

Пѣсля порядку выначеного центральнымъ Комітетомъ выборчимъ Коломыйскимъ, вѣдбуло ся передвыборы вѣче въ Богородчанахъ дня 13. с. м. (с. е. въ четверъ) въ сали повѣтовѣй.

Численно зѣбраный народъ навѣть зъ дальшихъ селъ повѣту, якъ Пороги, и интелігенцію такъ мѣсцеву якъ и замѣсцеву повитавъ председатель повѣтового комітету. Вп. о. деканъ Пачовскій и предложивъ на председателя Вп. посла о. Данила Танячкевича, котрый нарочно звернувъ зъ своеи дороги до Вѣдня, щобы принятй участь на томъ вѣчу, — на заступника бувшого посла пана Барабаша, а на секретаря господаря и писаря пана Кѣгницкого — на що зборы одноголосно пристали. Председатель пѣдкѣсши важность хвилѣ, удѣливъ голосу кандидатови краевого руского комітету, пану д-рови Дорундякови.

Въ своѣй, поважно, складно и приступно выголошенѣй мовѣ кандидатъ, выложивши на вступѣ генезу и розвитокъ нашои конституціи, перейшовъ всѣ головній справы дотыкаючій быту селянства нашого, взгледно народу руского, и такъ: справу обтяженя народу черезъ податки такъ безпосередній якъ посередній, справу обдовженя, справу зъубожени тогожь, справу обовязку служвы войсковои (податку крови), справу просвѣты народнои, не минаючи и стороны національнои. У всѣхъ тыхъ справахъ зазначивъ кандидатъ свое становище, яке бы вонъ занявъ, коли бы его выбрано на заступника селянства и народу руского. Вонъ заявивъ, що буде стояти за увольненемъ такого доходу селянина, якій потрѣбный ему до жытя, вѣдъ податковъ и вѣдъ екзекуціи, а за податкомъ люксусовымъ; вонъ буде добиватись, щобы держава старала ся подавати народови заробокъ черезъ розвиненя промыслу (закладане фабрикъ) и гандлю; вонъ буде домагати ся, щобы змѣнити службу войскову въ той способѣ, щобы вона не була тягаремъ для народу; буде старати ся о всѣ тѣ способы, якими приступно и скорѣйше може ширитись просвѣта межи народомъ, якъ внесене стемпля календарского и газетярского. Вонъ буде ереч правъ народныхъ и конституційныхъ народу руского, до котрыхъ найперше належить, щобы въ повѣтахъ рускихъ выбирано послѣвъ Русиновъ, якъ и въ сѣмъ припадку. Наконець завѣзвавъ кандидатъ зѣбраныхъ, щобы пытали его о справы, о котрыхъ вонъ може не спѣмнувъ, а вонъ вѣдповѣсть на всѣ дотычній пытаня.

Забравъ голосъ п. Кѣгницкій, котрый въ довшѣй, розумнѣй промовѣ старае ся доказати, що хлѣборобъ е пѣдставою державы, що клясы, котрій идуть противъ хлѣборобы, працюють собѣ самымъ на шкоду.

Дудзиньскій повстававъ противъ здирствъ нотарѣвъ, домагаючи ся ихъ знесеня, а заступленя урядниками судовыми. Кандидатъ давъ всѣмъ вдоволяючу вѣдповѣдь.

П. Кушнѣрь въ довшѣй зъ жаромъ проголошенѣй мовѣ указавъ на всѣ тѣ чинники, котрій спровадили ту нужду межи народомъ нашимъ, яка нинька е, — на его темноту, его матеріяльну бѣду, его вызыскуване, его поневоленя, та вѣзвавъ зѣбраныхъ, щобы выбирали своихъ правдивыхъ заступниковъ, коли хотять вызволити ся зъ тои бѣды; заразомъ поучивъ, якъ заховувати ся при самомъ актѣ выбору.

Острѣйши выразы послѣдного бесѣдника, особливо що-до кандидатуры польскои п. Мойсы: спонукали п. маршалка Шелиского забрати голосъ въ его оборонѣ и выступити зъ твердженемъ, що мовь то и Полякъ може заступати народъ рускій.

Въ подѣбнымъ дусѣ вѣдозвавъ ся и писарь п. Дудзиньскій, кажучи, що п. Кушнѣрь принѣхавъ тутъ революційного духа ширити:

На се дѣстали згаданій панове такъ вѣдъ Кушнѣря, якъ и въ конценѣй рѣчи председателя належиту вѣдправу.

Коли председатель пѣддавъ одну кандидатуру п. д-ра Дорундяка, кандидата поставленого за згодою мѣсцевого окружного комітету краевымъ рускимъ комітетомъ выборчимъ, пѣдъ голосованя, принили ся вѣбраній окликомъ: „всѣ!"

Письма зъ краю.

[*Въ оборонѣ правды.*]

Зъ Комарна дѣстаемо отсе письмо зъ пѣдписами пятьохъ поважныхъ мѣщанъ тамошныхъ:

На спростоване письма п. Михайла Каламона, заступника бурмістра въ Комарнѣ, котре появило ся въ 203. ч. „Дѣла", звольте ласкаво въ оборонѣ правды помѣстити слѣдуючу вѣдповѣдь:

Якъ можете, п. Каламбнъ, перечити, що не укладали-сте ся зъ жидами и иншими противниками партіи рускаго мѣщанства, коли Вы самі въ антицѣ укладали листу противъ листы комітету мѣщанського, до котрого и самі належали-сте, та тамъ зъ цѣлою свлою поборювали-сте кандидатуру Олексы Пелеиського на радного. Ба и цѣлій тій вашій „легальній" выборы, вызначеній на серпень, коли мѣщане рольники и гандлярѣ найбѣльше не мають часу, суть справкою вашои хитрои політики Цѣлій Вы легальній и Ваше урядоване „легальне"! Еще зъ конценъ цвѣтня наказавъ Выдѣлъ краевый по резигнаціи Яклінського, абы рада громадска выбрала нового бурмістра; тымчасомъ Вы все „легально" закрутили и до днесь „легально" урядуете.

Перечите, що въ часѣ выборовъ не агітовали-сте за листою Яклінського et cons., а самій-сте выдерли картку Андрієви Гелемееви и втикули-сте ему свою. А хто казавъ Стефана Коса замкнути въ часѣ выборовъ? Або се, що яко председатель выборчои комісіи не допускали-сте о. Ильницкого, тутешного сотрудника и голову читальнѣ „Просвѣты", до голосованя? Або се, що не допускали-сте до голосованя людей, котрій не мали выборчого права

лосованя именемъ читальнѣ, хочь Вы е выдѣловымъ читальнѣ та знаете, що на внѣ репрезентуе читальню голова.

Заперечуете и называте клеветою, що справы громадскѣ не полагоджуете въ шинковняхъ; на се отсей фактъ. Селянинъ С., вѣйтъ зъ села Г., продавъ овесъ жидови зъ терміномъ доставы. Селянинъ умову дотримавъ; але жидъ товару не принявъ, бо овесъ упавъ тымъ часомъ въ цѣнѣ. Справа о зворотъ задатку оперла ся о Вашъ судъ, а той судъ выпавъ на корысть жида. Селянинъ, вышовъ невдоволеный и за хвилину бачать, якъ Вы запинаете wynik тои справы зъ его противникомъ у Маєса. Такихъ примѣровъ маємо дуже много, но не хочемо всѣхъ публикувати, щобы не забирати мѣсця въ газетѣ.

Говорите, що неправдою есть, мовь бы Вы при выплатѣ позичокъ стягали собѣ свои належитости. А Михайло Пеленьскій Иванѣвъ по пѣдписаню скрипту отримавъ може хоть оденъ сотикъ крѣмъ книжочки? Цѣлу позичку затримали-сте за свѣй довгъ! Обставины касы сумнѣ, — самѣ се признаете; однакъ Вы мали досыть часу за 6 лѣтъ Вашого урядованя але направити, але Вы того не зробили. А тѣ Ицки, Мортки и Гершки не суть кревными Вашихъ попередниковъ, що зъ позичками залягають; але Вы не стягнете, бо на перешкодѣ стоять тѣ гаманы, що фѣрами до Васъ жиды возять. За те мѣсто наше жидоватѣло и жидоватѣе до решты.

Для Васъ справа выборовъ е особиста, а для нихъ загальна и патріотична; бо выборы до рады громадскои суть пѣдставою всѣхъ нашихъ выборовъ. До теперь въ радѣ громадскѣй засѣдало 15 Русинѣвъ, т. е. половина; а днесь не маете анѣ третои части. Чи Вы будете въ силѣ яку справу руску корыстно перепровадити?

Роздору мѣжь мѣщаньствомъ, слава Богу, нема; а коли знайшло ся двохъ, що пѣшли нашою дорогою, то... Богъ зъ ними!

Вѣсти зъ Америки.

До американьскои „Свободы“ доносить о. Несторъ Дмитрѣвъ зъ Канады, що англійске гуманітарне товариство въ Лондонѣ заняло ся долею переслѣдованыхъ россійскимъ правительствомъ духоборцѣвъ кавказскихъ и замѣряе ихъ 10.000 душь переселити зъ Кавказу до Канады. Въ другѣй половинѣ вересня с. р. приѣхали до Оттавы (до головного мѣста Канады) делегаты духоборцѣвъ. Заступникъ міністра внутрѣшныхъ справъ подавъ делегатамъ потрѣбнѣ информаціи. Опѣсля поѣхали они до Вінніпегу, де головный комісіонеръ познакомить ихъ докладно зъ усѣми вѣдносинами въ Манітобѣ и въ пѣвнѣчно заходныхъ теріторіяхъ. Коли делегаты вѣднесуть добре вражѣня и порѣшать, що Канада вѣдповѣдна для нихъ на поселенє, то тѣ тысячки душь, переслѣдованыхъ россійскимъ правительствомъ за вѣру, ще сен осени опинять ся въ Канадѣ. Они розкажуть нашимъ людямъ зъ Галичины и Буковины, що се россійскій урядъ та яка доля бѣдного хлопа въ Россіи. Вже то справдѣ велика ганьба для Россіи, щобы она при кѣнци 19 вѣку проганяла тисячки людей за те, що они мають свою вѣру и на свѣй способъ Бога хвалять. Та ажь треба було Англійцѣвъ, щобы змилосердились и перевезли бѣдный народъ зъ его прадѣднои землѣ, зъ прекрасного Кавказу, въ далеку Канаду.

Дальше пише о. Дмитрѣвъ:

Сегорѣчний жнива въ Канадѣ выпали зовсѣмъ добре. Морозъ пошкодивъ лишь въ провінціи Саскачеванѣ. Нашихъ тысячки народа знайшли роботу при жнивахъ и при молоченю збѣжа, зъ Онтарію приѣхало 4500 робѣтникѣвъ, а таки не выстарчило; великій попытъ за робѣтникомъ. Денно платили по 2 доляры и бѣльше; лишь хто не хотѣвъ, то не заробивъ. Также при зелѣзницяхъ богато нашого народа працюе. Нова лінія зелѣзницѣ зъ Sifton до Swan River майже на укѣнченю, и при тѣй зелѣзници працюють майже выключно наши люде зъ околицѣ Dauphin. Вже то куды говорити то говорити, а таки нашъ народъ не послѣдный въ Канадѣ. Про старыхъ не знаю, бо имъ вже не перемѣнити ся; они врештѣ поховали ся по корчахъ, ихъ не видно; але молоде поколѣнє, а особливо дѣвчата, оказуютъ ся прекраснымъ культурнымъ елементомъ.

За нашими дѣвчатами ажь друть ся Англійцѣ. По всѣхъ мѣстахъ, по найпорядньшихъ домахъ, повно нашихъ дѣвчатъ на службѣ. Недавно самъ міністеръ Сифтонъ препоручивъ выслати двѣ руски дѣвчины до столицѣ Оттавы на службу. Кобы лишь тѣ дѣвчата вертали опять на фармы до свого рѣднаго народу; кобы вѣддавались за нашихъ легінѣвъ, а певно въ хатѣ завели-бъ иншій порядокъ и грядуче поколѣнє було-бъ инше, до людей подѣбне. Осѣнною порою не богато наплыло нашого народу; бѣльше Нѣмцѣвъ зъ Россіи и кѣлька рускихъ роднихъ зѣ Спол. Державъ. Зѣ справоздання урядового довѣдуемось, що за послѣдныхъ 12 лѣтъ прийшло до Канады 400.000 поселенцѣвъ зъ Европы.

Дальше звертае о. Дмитрѣвъ увагу на одну, для насъ дуже важну рѣчь:

Въ галицкѣй газетѣ „Дѣло“ — пише вѣнъ — вычитавъ я оголошенє корабельнои компаніи зъ Роттердаму, де стоить, що за 100 зр. перевозить та компанія людей зъ Роттердаму ажь до Вінніпегу. На око здавало бы ся, що оно дешевше, бо зъ Гамбурга до Вінніпегу коштувала шифкарта сего лѣта 117 зр. Однакъ, хто знае добре вѣдносины, мусить абсолютно вѣдрадити ѣзду до Канады на Роттердамъ. Чому? — По перше: наши люде, якъ приѣдуть до Ню-Йорку въ своихъ прадѣдныхъ одягахъ, то американьскій паны збѣгають ся, якъ на цирку. Урядъ имміграційный вышукуе всякѣ можливѣ и неможливѣ причины, щобы такихъ людей повернути до краю. А якъ вже хто не мае грошей и не може подати именъ своихъ знакомыхъ, до котрыхъ ѣде, того певно повернуть на лиху долю до Галичины. Я вже згадувавъ въ „Свободѣ“ за такихъ людей, котрыхъ завернули до краю. Дальше: люде, котрѣ ѣдуть на Ню-Йоркъ до Канады, мусять ѣхати до Вінніпегу черезъ Спол. Державы. По дорозѣ пересѣдають ся по кѣльканацять разовъ зъ поѣзду до поѣзду, поштуркуваній зелѣзничною службою, и ледво зъ великою бѣдою, споневеряний, збѣджений прителепають ся до Вінніпегу. Хто хоче дѣстати ся на кольонію, мусить ѣхати канадійскою зелѣзницею; а компанія зелѣзнича С. P. R., котра перевозить зъ Вінніпегу даромъ тихъ людей, котрѣ ѣдуть на Галіфаксъ, каже собѣ солено платити тымъ людямъ, що ѣдуть на Ню-Йоркъ. Отже, якъ видно, ту нема выску, тѣлько велика страта. Длятого обовязкомъ всѣхъ часописей въ Галичинѣ и на Буковинѣ и всѣхъ освѣченыхъ людей е справляти людей на Гамбургъ, а не на Роттердамъ, анѣ на Бременъ. Най хлопскій грѣшъ не марнуесь, най нашъ бѣдный народъ не поневѣряесь, бо за то великій грѣхъ!

Довѣдуемо ся также зѣ „Свободы“, що выйшла въ Америцѣ просвѣтна книжочка п. заг. „Конституція Сполученыхъ Державъ Пѣвнѣчнои Америки, подавъ Ст. Макарь“. До звѣстки про сю книжочку додае „Свобода“: „Зъ уваги, що знане основныхъ законѣвъ нашои державы е не малои ваги для кождого американьского горожанина, а тымъ бѣльше для рускихъ робѣтникѣвъ, котрѣ стараючись о американьске горожанство мусять здавати малый испытъ зъ тои конституціи, тожь сподѣемось, що книжочку кождый купить. Не стоить она богато, бо лишь 10 центѣвъ“.

Маємо передъ собою англійску газету американьску, де подано илюстрацію, зображаючу нашихъ людей, що въ дорозѣ до Манітобы заѣхали до Нового Йорку. На образку показано семеро особъ, двохъ чоловѣкѣвъ, двѣ жѣнки и трое дѣтей, якъ они, зайшовши до ново-йорского парку, дають дѣтямъ ѣсти. Ажь встыдно дивитись на тыхъ людей, що Американцимъ мусѣли выдати ся справдѣшнымъ дикунами. Американцѣ не потребували нѣгде ити дивитись за грошѣ на диво, бо за дармо мали въ парку невиданє диво! И коли разъ на свѣтѣ люде наши стануть дбати о те, щобы бодай на чужинѣ подобали на цивілізованый народъ! Сумно и гѣрко!

НОВИНКИ.

Въ вчерашнѣмъ числѣ „Дѣла“, въ статьѣ про пѣдвысшенє платнѣ духовенъства, першу табличку циферъ (про еменитуру священикѣвъ-дефіціентѣвъ) зложено баламутно. Для зрозумѣня тои таблички мусимо отсе пояснити, що першій стовпець циферъ (600—700—800—900—1000) означае системізовану конґруу самостѣйного душпастыря на его послѣднѣй парохіи; дальшій пять стовпцѣвъ означають высокѣсть еменитуры, и то: першій (400 и т. д.) въ разѣ, коли священикъ остававъ въ службѣ до 10 лѣтъ; другій, коли служба тревала вѣдъ 10—20 лѣтъ; третій, коли служба тревала вѣдъ 20—30 лѣтъ; четвертый, коли она тревала вѣдъ 30—40 лѣтъ; на конець пятый, коли служба тревала надъ 40 лѣтъ.

— Знесенє тортуръ у войску. Телеґрафічно наспѣла вѣсть зъ Вѣдня, що знесено при войску страшну, ще середновѣчну кару сконування рукъ и ногъ, звану „шпанґами“, а натомѣсть заведено кару 30 дневного тѣснѣйшого арешту. Знесенє варварскои кары „шпанґовъ“ при войску е великимъ поступомъ въ організаціи дисциплінарной арміи и може бути порѣванє зо знесенемъ тортуръ въ судахъ за часовъ Марія Терезы.

— Рускій народный окружный комітетъ выборчій въ Коломыѣ выдавъ въ языцѣ рускомъ и жидовскомъ таку вѣдозву до жидовъ: „Вѣдозва до горожанъ Ізраелитянъ! Наслѣдкомъ одноду шного рѣшеня правиборцѣвъ V курія выборчого округа Городенка-Снятынъ-Косовъ-Коломыя-Надвѣрна-Богородчаны, вѣбравшихъ ся на окружномъ вѣчу въ Коломыѣ 5-ого жовтня 1898, я по ихъ порученю звертаюсь до васъ, горожане Ізраелитяне зъ сею вѣдозвою. Живете на рускѣй земли, зъ рускимъ народомъ и середъ него, — и живе ся вамъ зъ рускимъ народомъ добре, мирно и спокѣйно. Рускій народъ, перенѣсъ много-премного горя, завнавъ тяжкои неволѣ, понижаючого рабства, переносять доси на собѣ несправедливѣсть и пониженє, боре ся на своѣй прадѣдній земли, орошенѣй его потомъ, слезами и кровью, о людске истнованє; Тымъ-то и умѣе вѣнъ цѣнити свободу и, добиваючись свободы для себе, вѣнъ въ братною любовю вѣдносить ся до всѣхъ людей, не настаючи на нѣчию свободу, на нѣчи права, боронить лишь своихъ правъ народныхъ и людскихъ. Вы, горожане и Ізраелитяне, безпечнѣ середъ рускаго народа зѣ своимъ житемъ — бутемъ, зѣ своимъ майномъ и добуткомъ. Длячого жь вы вѣдплачуете рускому народови зломъ за его добро? Длячого, замѣсть стояти по его сторонѣ въ тяжкѣй борбѣ, все и всюды важетесь зъ его ворогами и противниками, ставтесь орудѣмъ въ ихъ рукахъ для поборюваня рускаго народа, ставте все въ дорозѣ рускому народови въ его стремлѣняхъ? Пора, крайна намъ пора, горожане Ізраелитяне, завернути зъ дотеперѣшнои неприродноі дороги! Пора, крайна пора, живучи на рускѣй земли и въ рускимъ народомъ, перестати бути его ворогомъ и, коли вже не хочете бо не можете стати по сторонѣ рускаго народа въ его тяжкѣй борбѣ за народне истнованє то ставайте на боцѣ и не скрѣпляйте собою его противниковъ и ворогѣвъ! Вѣдзываемо ся до васъ, горожане Ізраелитяне, и ждемо вѣдъ васъ вѣдповѣди при находячѣмъ выборѣ посла до рады державнои въ V курія нашого выборчого округа! Най день выбору, 25-ый жовтня буде зворотомъ до лучшого у нашѣй, рѣвнѣсть для рускаго народа такъ и для васъ шкѣдливѣй, політицѣ! — *Коломыя 10-ого жовтня 1898. Руско-народный окружный комітетъ выборчій.* — Згадану вѣдозву пѣдписало 20 селянъ, 20 священикѣвъ и 6 зѣ свѣтскои интеліґенціи.

— Просьба до п. старосты цѣшановского. Пишуть намъ зъ Цѣшанова: Упрашаемо п. Старосту, щобы зволивъ по примѣру п. Тармана въ Равѣ звертати польскій письма, приславый до ц. к. Староства вѣдъ Всеч. гр кат. Урядѣвъ парохіяльныхъ въ Дахновѣ, Жапаловѣ, Милковѣ, Старѣмъ селѣ, Улазовѣ и Цѣсковѣ, бо тыхъ оо. годѣ инакше спонукати, щобы до ц. к. Урядѣвъ писали по руски.

— Рухъ почтовый, телеґрафічный и телефонічный у Львовѣ въ мѣсяци липни с. р. Приватныхъ перекомендованыхъ листѣвъ надано въ тѣмъ мѣсяци 500.250, надѣйшло 331.851; кореспонденційныхъ картъ надано 132.454, надѣйшло 191.396; урядовыхъ листѣвъ перекомендованыхъ надано 162.798, надѣйшло 59.859; рекомендованыхъ листѣвъ (взагалѣ) надано 90.739, надѣйшло 91.789; пересылокъ пѣдъ перепаскою надано 31.403, надѣйшло 63.927; пересылокъ зъ пробками надано 13.225, надѣйшло 7.411; примѣрниковъ газетъ надано 1,359.983, надѣйшло 763.624. — Листѣвъ зъ грѣшми и малыхъ пересылокъ вартостныхъ надано 8.450, надѣйшло 11.110; пачокъ вартости по надъ 20 зр. надано 12.219, надѣйшло 2.269; пачокъ звычайныхъ надано 30.438, надѣйшло 27.582. — Вилачено: 20.366 переказѣвъ на суму 733.990 зр. 68 кр.; чекѣвъ щадничои касы 8.318 на суму 1,480.031 зр. 6½ кр.; звычайныхъ щадничихъ вкладокъ 1.538 на суму 17.637 зр. 74 кр. Выплачено: переказѣвъ 66.099 на суму 1,100.536 зр. 13 кр.; чековыхъ асигнатъ щадничои касы 1.134 на суму 928.852 зр. 7 кр.; зворотѣвъ звычайныхъ вкладокъ 478 на суму 10.371 зр. 94 кр. — Телеґрамѣвъ надано 17.248 и побрано за нихъ 10.832 зр.; надѣйшло телеґрамѣвъ 16.459 для адресатѣвъ мѣсцевыхъ, а 146.086 до дальшого вѣдтелеґрафованя. — Телефонічныхъ телеґрамѣвъ надано въ мѣскѣй сѣти 1990, надѣйшло 2.042; абонентѣвъ було 570, а телефонічныхъ розмовъ 51.937; дохѣдъ зъ того выносивъ 1.116 зр. Въ сѣти межимѣскѣй було абонентѣвъ 37, розмовъ 645, а доходу зъ того 355 зр.

— Подяка товариству „Днѣстеръ“. Отсимъ складаю прилюдну подяку хвальному товариству „Днѣстеръ“ за тое, що по страшнѣмъ огни, якій навѣстивъ Борки великій дня 12 вересня, скоро зліквідовано менѣ шкоду и выплачено вѣдшкодованє высше навѣть, якъ признавъ ліквідаторъ. Сердечне „Спаси-Бѣгъ“ Вамъ за тое, щоеьте мене заразъ въ першѣй хвилѣ такъ щедро заратували. *Евстахій Садовскій*, селянинъ зъ Борокъ великихъ.

— Пропавъ безъ вѣсти — полкъ войска. Таке могло лучитись тѣлько въ казочнѣй Америцѣ, що про полкъ, зложеный зъ 1200 людей, нѣхто зъ командуючихъ офіцѣровъ не мавъ вѣсти. Отже така пригода зайшла зъ 32. мічіґаньскимъ полкомъ, котрый загинувъ мѣжь Iaksonville, Fla., a Island, Mich. Въ Европѣ чули вже про пропавшій безъ вѣсти передній сторожѣ, котрѣ пѣдчасъ недавнои вѣйны испаньско-американьскои загинули въ чужихъ краяхъ; але нѣхто не чувъ, щобы мѣгъ загинути цѣлый полкъ. Чи оно навѣть подѣбне, щобы 1200 людей зъ старшиною пропало безслѣдно навѣть пѣдчасъ повени або землетрясеня? Въ Мічіґанѣ непокоили ся довшій часъ Янкесы, почувши, що 32-ій полкъ, зложеный зъ ихъ сынѣвъ и горожанъ, выѣхавъ зъ Iaksonville и вѣдъ довшого часу пропавъ зъ горизонту въ безвѣсти. Засмучений горожане звернули ся до свого сенатора, а той въ телеґрафічнѣй дорозѣ до адъютанта въ міністерствѣ вѣйны, а зъ-вѣдтамъ знова телеґрафовано на всѣ усюды; але полкъ пропавъ, якъ камѣнь у воду. Горожане Мічіґану оплакали вже пропажу молодечого цвѣту, а вкѣнци усвонили ся въ гадкою о конечности зложеня такои великои жертвы (1200 люда) на жертвенникъ вѣльнои своеи вѣтчины. Минуло кѣлька днѣвъ, пропавшій полкъ самъ давъ знати про себе. Радѣсть и „веселіе“... И щожь? — спытае цѣкавый читатель — де они були, вѣдки взяли ся?... Хоробрый полкъ Мічіґанцѣвъ (щось якъ нашій „Пошехонцѣ“) заквартировавъ ся въ якѣйсь малѣй мѣстинѣ и очѣкувавъ, „высшихъ приказовъ,“ а не дождавшись вернувъ „во свояси“ — до Мічіґану. Головный войсковый зарядъ не знавъ де дѣвъ ся сей полкъ, чи бувъ въ Азіи, чи въ Антиляхъ, чи Сполученыхъ Державахъ. Такій мілітаризмъ можливый тѣлько въ Америцѣ!...

— **Дрѣбни вѣсти.** Намѣстникъ гр. Пінінський повернувъ до Львова. — Доповняючій выборъ одного члена зъ громадъ сельскихъ въ Грибовѣ вѣдбуде ся дня 22 н. ст. падолиста с. р. — Сен ночи упавъ першій снѣжокъ у Львовѣ. — Знаный готель „Жоржа“ у Львовѣ буде зъ весною здемольованый, а на его мѣсце стане величавый будынокъ вѣделя всякихъ вымогъ новочасного будівництва, — Львѣвска академія торговельна буде зъ часомъ помѣщена въ будынку женьскои семинаріи учительскои при ул. Скарбкѣвскѣй, а семинарія перенесе ся на другій рѣкъ на ул. Сакраментокъ до нового будынку. — Міністеръ гр. Голуховскій прибувъ до своеи посѣлости Скалы въ Галичинѣ — Въ Краковѣ вѣдбуваe ся розправа судова противъ дуомъ жидамъ Ферберамъ за убійство стражника пропінаційного въ Закопанѣмъ, въ добрахъ гр. Замойского; убили они его зъ мести за ревне сповнюваня своеи служби, що перешкаджало згаданымъ жидамъ въ пачкаретвѣ пива и горѣвки.

Наука, штука и література.

— **Замѣтки до науки рускої мови въ середних школах.** Подав д-р **Михайло Пачовский**, учитель ц. к. академічнои гімназіи у Львові. Накладом редакціи „Учителя“. Львів, 1898. З друкарні Наук. Товариства ім. Шевченка. — Сторінъ 48 лекс. 8 ки; цѣна 30 кр.

Змѣстъ брошурки: Загальнѣ замѣтки (ст. 3–5); I. Частина, про науку рускои правописи (по части также и про письменнѣ вправы у высшихъ клясахъ; стор. 5–18); II. Частина, про науку рускаго стилю (ст. 18–24); III. Частина про науку граматики (ст. 24—48).

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Конкурсъ.** Львѣвскій краевый вѣдѣлъ оголошуе конкурсъ на одну стипендію рѣчно 190 зр. зъ фонду бл. п. о. Ивана Должаньского. О сю стипендію мають право убѣгати ся убогѣ ученики лѣкарского вѣдѣлу, народности руског однако лише тѣ, котрѣ зъобовязуютъ ся лѣчити не лише альопатіею, але также и гомеопатіею.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 14 жовтня. Комісія для посольскои неварушимости укоституовала ся, выбираючи своимъ предсѣдателемъ п. Свг. Абрагамовича.

Будапештъ 14 жовтня. Буджетова комісія угорского сойму радить надъ цлово торговельною угодою зъ Австріею. Міністеръ Люкачъ заявивъ, що пѣдвысшенє консумційныхъ податкѣвъ въ Австріи не наступило зъ ініціативы Угорщины и що сеся справа не стоить въ тѣснѣй связи въ цѣлою угодою.

Женева 14 жовтня. Прокураторъ закѣнчивъ слѣдство противъ Люккенього и домагае ся для него вѣдсѣла §. 252 зак. карного, кары досмертнои вязницѣ.

Бѣоградъ 14 жовтня. На міністерскѣй нарадѣ порушено гадку выслання до всѣхъ державъ меморіялу въ справѣ жестокостій, якихъ на сербскѣй людности пѣдъ протекторатомъ турецкихъ властій допускають ся турецкій Арнавты.

Парижъ 14 жовтня. Страйкъ уважають за скѣнченый. За те грозить новый страйкъ зелѣзничихъ робѣтникѣвъ. — Адвокатъ родины Дрейфуса мавъ дѣстати позволенє переглянути акты въ процесу Дрейфуса.

Петербургъ 14 жовтня. Новый генералъ-губернаторъ Фінляндіи Бобрикевъ, приймаючи власти, сказавъ, що вѣнъ мае задачу якъ найтѣснѣйше злучити Фінляндію зъ Россіею. Его промова взагалѣ заповѣдала знищенє послѣдныхъ слѣдѣвъ фінляндскои автономіи.

Берлинъ 14 жовтня. Коло Новыхъ Гебридѣвъ повстанцѣ напали на нѣмецкій корабель и вымордували залогу.

Атены 14 жовтня. Зъ Янины въ Епірѣ доносять, що царь приславъ на руки консуля велику суму грошей на направу тыхъ церквей, котрѣ знищено и зрабовано пѣдчасъ послѣднои грецко-турецкои вѣйны. Окрѣмъ того приславъ царь корабель зо збѣжемъ и мукою до розданя мѣжь терпячихъ нужду христіянъ епіротскихъ.

Новый Іоркъ 14 жовтня. Въ борбѣ страйкуючихъ робѣтникѣвъ зъ вѣйскомъ шерифа мало згинути 50 робѣтникѣвъ, 6 урядниковъ и одинъ поліцай.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый квертырѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Надосłане.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгенiй Озаркевичъ

мешкає

въ каменицi „Народного Дому“

улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вѣдъ 3—5 годины. 349 14—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцовій площи Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далекозиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайни, тамыо мырничѣ, піены, лѣбеле, манометры и т. п.

Уряджене дзвинкѣв електричныхъ.

Всякѣ направкы полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПЕЦЬ

-ъ ресторацiи НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячѣ снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажѣ легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіоръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моей ресторацiи, даю вѣдбиращимъ марки. — Найлѣпшѣ вино по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великѣй выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 143—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КАСЕТКИ Вертгаймовскѣ на грошѣ и документа по зр. 4·—; 4·50, 5·50 6·50, 8·— и 11·—. Замки безпечeньства французскѣ по зр 4·50

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля желѣза у Львовѣ, площа Капітулька ч. 1 [супротивъ кавэ дрм.] 6565

---

100 до 300 зр. МѢСЯЧНО

можуть заробити особы всякого стану въ кождѣй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різыка, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперовъ державныхъ и льосовъ. Зголошенiя до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-gasse 8, BUDAPEST. 7—10

---

5 вѣдро солодкого **ВИНО ГРАДУ** куранцiйного оплатно за побранемъ почтовымъ 2·10 кр. Lebhardt Beregszasz, 10 (Ungarn). 372 60—15

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.** *Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.* 190 38—?

МЫЛЬНИЧКИ и пензлики до золоченя препоручае Иванъ Ляврукъ, позлотникъ у Львовѣ, улиця Галицка 6.

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літографічне

ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

выготовляе

всякѣ літографічнѣ выробы

звычайнѣ візитовѣ білеты вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново повставшѣ ся візитовѣ білеты зъ гербомъ Галицкой Руси въ красскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касеткою 184 41—51

Вже выйшовъ

новый накладъ

МОЛИТВЕННИКА

выданого „Просвѣтою“

въ народнѣй мовѣ, великій и догѣдного формату обѣймаючій 757 сторінъ друку, найпевнѣйшій зъ всѣхъ такихъ Молитвенникѣвъ.

Молитвенникъ сей мѣстить въ собѣ: I.) Молитвы щоденнѣ ранній и вечѣрнѣ. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерню, б) зъ Повечерницѣ малѣй, в) зъ Повечерницѣ великѣй, г) зъ Утренѣ, д) Литургiи св. Іоана Золотоустого, е) молены за св. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Литургiи. III.) Тайны покаяня и пресв. Евхаристiи. IV.) Молитвы для рѣзного вѣку, стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскѣй, б) Богородичнѣ, в) Святыхъ. VII.) Молитвы о получень зъ вѣдпустами. VIII.) Акаѳистъ до а) Ісуса Христа, б) Пресв. Богородицѣ, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ Молебна до пресв. Богородицѣ X.) Тропарѣ, кондаки, богородичнѣ и прокимены а) недѣльнѣй, б) щоденнѣй, в) на празники Господскѣй, Богородичнѣй и Святыхъ, г) на деякѣ потребы. XI.) Колэды и иншѣ пѣсни церковнѣ. XII.) Таблицю пасхальну.

Сей Молитвенникъ дѣстати можна въ канцелярiи товариства „Просвѣта“ и въ книгарни Ставропигiйскѣй по такихъ цѣнахъ:

I. На звычайнѣмъ паперѣ:

1) Молитвенникъ брошурованый . . . 60 кр.
2) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вѣдтисками зѣ шабатуркою 90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкѣру зъ золоченями и вѣдтисками зѣ шабатуркою 1·20 кр.

II. На великѣмъ паперѣ:

4) брошурованый . . . . . 70 кр
5) оправленый якъ пѣдъ 3) въ додаткомъ золоченыхъ берегѣвъ . . . . 1·60 кр

Замовляючѣ поодиноко Молитвенники звольнѣ присылати 20 кр. на оплату почты.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львовi, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 роцi“. Написав д-р Іван Франко, цiна 30 кр.

„У пятьдесяту рiчницю знесеня панщини і вiдродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Цiна 25 кр.

Пантелеймонъ Василина

нѣвець церковный зъ чисто теноровымъ голосомъ и управитель хору пошукуе вѣдповѣдное посады дяковскон. Сосниця 394 ост. п. Радымно. 3—3

Рештки хѣдниковъ и высортованѣ диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобелiны и рѣзнѣ предметы декорацiйнѣ по цѣнахъ вельми дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінцiи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Кавалеръ глядае мешканя о двохъ меньшихъ покоихъ або о одномъ зъ передпокоемъ — все зъ убікацiею для служащого. Харчь дома або не близкости пожаданый.

Зголошення до Адмiнiстрацiи Дѣла вѣдъ Г. Т. 386 3—3

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ життєписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна I-шои части 25 кр. II-ои части 20 кр.

Оправленѣ прикѣрники продаютъ ся о 10 кр. бѣльше.

Пошукую домового учителя або учительки для двохъ дѣтей зъ нормальныхъ школъ. Близшу звѣдомость и условія подасть свящ. Корнилій Сеникъ въ Бережницѣ королѣвскѣй „почта въ мѣсци ad Жидачѣвъ.“ 385 3—4

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Диваны перскѣ и портіеры

традицiйнѣ (старинскѣ)

продае, купуе и выпозичае, а також приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашѣй богато илюстрованѣй цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальня“) тыждiева популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцiю вѣдповѣдае д-ръ Кость Левицкiй. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакцiя и адмiнiстрацiя: Львовъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣстить: 1) передовѣ статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информацiйнѣ політичного змѣсту (н. пр. о сегорѣчнѣй сесiи соймовѣй, о выборахъ, вѣдозвы Краевого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховѣ переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новѣмъ законѣ дороговѣмъ, О краевѣй продажи соли, О краевѣй акцизѣ вѣдъ напитковъ, Вас. Нагорного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Неделъского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зѣ всѣхъ сторінъ краю; 5) порады, питаня и вѣдповѣдѣ въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспѣльно-політичныхъ; 6) рухъ селянства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промыслъ и торговля.

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ також сальоновѣ и настѣнни, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціальный вѣддѣлъ для конфекцiи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностiю цѣнникъ даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякѣ церковнѣ роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 95—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільограмовъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4036

Артист.-літературнѣ Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Змiст: бельлетристика і поезия, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильнiйше увзглядненое артистичного викінченя навіть найбільш тенденцийних творів, — артизм у змiстi і формі.

Кн. І. В. Щурат: „МОІ ЛИСТИ“ (поезії). - Кн. II. Едгар По: „Новелі“ (в перекладі Ів. Петрушевича.)

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківский, Львів, улиця Зиблікевича, число 34.

Також и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ також всякѣ артикулы потрѣбнѣ до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНГЕРА, зъ первородныхъ краевыхъ и заграничныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегульованѣ, поручае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ** Львовъ, Галиция 6. На мѣсячнѣ раты по 4 зр., готовкою 10% дешевше. 343

До П. Т. Властителѣвъ Коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскѣй выборъ дерсъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашѣй богато илюстрованѣй цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Проф. Д-ра Олександра Отановского „СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“ виданий Д-ром Петром Стебальскимъ: том I. Загальнi науки і право річеве; том II. Право облігацийне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка І в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

Выстава загальна

всѣходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовую дешевѣ цѣны указаный докладно на всѣхъ товарахъ. Полскій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

ПОСЛѢДНЄ ТЯГНЕНЄ

22 ЖОВТНЯ

Льосовъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Г. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шмленбергъ и Сынъ, Самуель и Ляндау, М. Клярфельдъ.

1. Головна выграна **100.000**
2. „ „ **25.000**
3. „ „ **10.000**

Готовкою зъ 20% вѣдшибки.

219 10—?

Розклад їзди потягів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середньо-европейского [пізнійшого о 36 минут від часу віденского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Іцкан	3.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	3.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	3.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	3.35		„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.56	„ Сокаля			
		ЖІЧ			**ЖІЧ**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 годин 59 минут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Чорнявського. Зъ друкарнѣ Ставропігійского, вѣдъ заряднк [illegible]

Ч. 220. Львовъ, Субота 3 (15) Жовтня 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей" выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Кришаловскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитбот за инсераты платѣй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границю:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	36 зр.
на пів рову . .	9 зр.	на пів рову . .	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пів рову . .	8 зр.
на чверть рову . .	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пів въ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатаній вільній від порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайній приймають ся по 30 кр. від одного стрічки инсератовой або ей місця а на рубрицѣ „Надсланє" по 25 кр. а. в.,

Недѣльни и инший денесовни приватній числить ся по 15 кр. від стрічки.

Столѣтный ювілей рускій.

Пять мѣсяцѣвъ тому обходила галицка Русь 50 лѣтный ювілей внесеня панщины и свого народного відродженя. Теперь приходить ся намъ святкувати другій зъ сторічныхъ ювілеѣвъ, сотній роковины народно-рускаго письменства.

Тамтой ювілей обходили лише галицкій Русины, бо тілько у нихъ знѣсъ цѣсарскій патентъ панщину від 3 (15) мая 1848-ого року, тай тілько у нихъ пробудило ся руске жите и руске слово въ тімъ роцѣ. Але тогды и змѣнило ся тутъ цѣле дотеперѣшне жите до основы: нашь сельскій людъ став зъ панъского пів даного вільнымъ и управненымъ горожанином, а наша інтеліґенція стала зъ польскои або несвѣдомои рускою и свѣдомою.

Рѣкъ 1798 ый не выкликавъ въ Украинѣ-Руси нѣгде такихъ наглыхъ та видныхъ змѣнъ, на око пшло наше жите народне зразу по нѣмъ такъ само якъ передъ намъ. Але зъ другои стороны его значѣне есть и ширше и глубше. Оно простягае ся на цѣлу Украину-Русь, на цѣлый украиньско-рускій народъ, и въ Россіи и въ Галичинѣ и въ Буковинѣ и въ Угорщинѣ а навѣть въ Америцѣ. Тай введеня народнои мовы въ наше письменство влило въ цѣлый той народъ народного духа, доперва оно дало намъ можность свого питомого народного розвою, оно спасло насъ від національнои загилады. Оно вплынуло и на відроджене галицкихъ Русинівъ въ 1848-ѣмъ роцѣ, и вписнуло ему свое пятно та дало свій напрямъ. Цѣла наша народна просвѣта основуе ся на тімъ, що стало ся въ 1798-ѣмъ роцѣ.

Длятого сей столѣтный ювілей повиненъ святкувати ся въ цѣлій Украині-Руси, всюды, де выробилась у нашого народу достаточна свѣдомість національна и культурна. Не однака тота свѣдомість въ розныхъ частинахъ Украины-Руси. Въ Украинѣ, де саме зійшло сонце народного слова, тяжка та темна мрака налягае на народъ, котрый не мае силы зъ нея выдобути ся, гнетеный тяжкою рукою. И въ буковинській а особливо въ угорскій Руси народъ ще за мало дозрѣвъ та и слабшій силою зъ причины свого малого числа. Отже на галицку Русь припадае задача бути головнымъ осередкомъ святкованя того народного празника.

Святкованемъ у Львовѣ займуть ся народно-руский товариства львівскій за ініціативою Наукового Товариства им. Шевченка, и сподѣваемо ся, що тое святковане відбуде ся достойно та поважно. Але и цѣлый край повиненъ взяти участь въ сѣмъ празнику, и то не тілько тымъ способомъ, щобы цвѣтъ інтеліґенції а особливо нашій письменники та ученій зѣхали ся до Львова, але також тымъ, щобы святковане того ювілею відбуло ся и скрізь по повѣтахъ, въ більшихъ и меншихъ центрахъ.

Поляки обходили сего року сотій роковины Мицкевича, и не було анѣ одного мѣста въ рускій части Галичины, де бы той обходъ не відбувъ ся зъ можливою торжественностію. Нашъ ювілей мае для насъ більше значѣне нѣжь ювілей Мицкевича для Поляківъ, бо тутъ не о одну личність ходить, хотьбы якъ визначну та геніяльну, але о цѣле письменство, о цѣлу просвѣту народа. Длятого не можемо допустити до того, щобы мы святкованемъ нашого празника въ нашімъ краю мали встыдати ся передъ святкованемъ Поляківъ свого празника не въ своѣмъ а въ нашімъ краю.

Святкованемъ самъ повинна занята ся передъ-всѣмъ наша інтеліґенція, се именно и есть празникъ рускои інтеліґенції. А оно повинно бы прийти тымъ легше, що и наша завинена інтеліґенція, наші урядники, хоч-бы адміністраційній, та учителѣ не мають найменшои причины відтягати ся від торжества, котре не мае політичного характеру лише культурный. Але що се свято мае значѣне и для всего народа, то також наше селянство та мѣщаньство повинно нимъ занята ся. Услегшили ему тое товариства Просвѣта и Руска Бесѣда, выдавши книжочку о Котляревскімъ та народно рускімъ письменствѣ и текстъ Наталки Полтавки. Отже и по читальняхъ нашихъ зможуть відбути ся вечерки зъ відчитами, деклямаціями та співами и театральній выставы.

За кілька днівъ буде пятьдесять лѣтъ, якъ у Львовѣ відбувъ ся першій „соборъ рускихъ ученыхъ" Галичины. Від того часу не було такихъ соборівъ. Теперь повинній вже не тілько зъ Галичины руский ученій та письменникы зъѣхати ся, але зъ цѣлои Украины Руси.

Нехай же сей нашъ празникъ народный, по всѣй Украинѣ-Руси святкованый, буде и великимъ переглядомъ нашихъ культурныхъ змагань за цѣле столѣте, збраненъ нашихъ культурныхъ силъ, и початкомъ нового свѣтлѣйшого розвою нашои культуры а особливо нашого письменства!

Зъ рады державнои.

Передъ засѣданемъ палаты відбуло ся вчера засѣдане легітимаційнои комісіи, на котрімъ выбране референтівъ для цѣлого ряду выборівъ, противъ котрыхъ не внесено жадного протесту. П. Дашиньскій поставивъ внесене, щобы послы, котрыхъ выборъ запротестовано, не могли бути референтами для иншихъ запротестованыхъ выборівъ своихъ товаришівъ клюбовыхъ. За тымъ внесенемъ промовляли пп. Носке, Шікеръ и Окуневскій, противъ внесеня молодоческій п. Дикъ. Внесене Дашиньского відкинено 18 голосами противъ 13.

Буджетова комісія уконституовала ся вчера, выбираючи предсѣдателемъ п. Зачка, заступниками пп. Швегля и Пентака. Выбраній секретарями пп. Сильвестеръ и Феркавѣ заявили, що зъ причины пануючихъ теперь відносинъ політичныхъ не можуть принята анѣ сего выбору анѣ взагалѣ жаднои инши функціи. Відтакъ відбула ся дискусія надъ позѣшенемъ платнѣ державныхъ слугъ. Референтомъ въ тій справѣ выбрано п. Пентака.

На початку засѣдання палаты президентъ Фуксъ подавъ до вѣдомости, що судъ въ Хебѣ домагае ся выданя пп. Ира и Шенерера.

Відчитано кільканацять интерпеляцій и наглыхъ внесень. Мѣжь иншими польске сторонництво людове поставило внесене о удержавнене всѣхъ недержавныхъ урядівъ почтовыхъ.

Президентъ міністрівъ відповѣдае на цѣлый рядъ интерпеляцій. Що до забурень въ Трієстѣ міністеръ жалуе ся, що въ хвилѣ, коли цѣла Австрія носила жалобу, въ Трієстѣ відбували ся веселій та голосній забавы, котрій зобиджували чуство льояльности и привязаня до престола. Тунъ заявивъ, що кладе велику вагу на удержане приязныхъ відносинъ зъ Італією и запевняе, що въ будучности буде зъ цѣлою енергією карати всякій напасти на Італійцівъ. Въ справѣ ноты Муравіева гр. Тунъ заявивъ, що австрійско-угорске правительство, котре царску ноту привитало дуже прихильно, не лишь не намѣрае ставити нѣякихъ трудностій въ осягненю тои цѣли, але противно, оно готове сесю гадку пбсля силъ своихъ и можности попирати.

П. Ироі, відповѣдаючи на закидъ дневниківъ, що и вінъ залишивъ обструкцію каже, що вінъ самъ заслабый, щобы ей дальше вести. Тутъ завинили инші сторонництва нѣмецкій, котрій не хочуть его попирати.

Въ дискусіи надъ розпорядженнямъ о буджетовій провізоріи п. Ельвертъ робить правительству закидъ неконституційности. Правительство гр. Туна зробило якъ найширшій уживокъ зъ §. 14-того и приготовляе абсолютизмъ. Правительство полагоджуе лишь интересы певнои групы, а не интересы австрійскои державы. Правительство е орудемъ малои але могучои шляхты феодальнои, котра якъ учить исторія, все дѣлала на шкоду державы. Бесѣдникъ критикуе дальше розпоряджене въ справѣ судьѣвъ и добачуе въ тімъ конфіскату судейскихъ правъ и судейскои независимости.

П. Грабмайръ (ліберальна шляхта) закидае Тунови, що вінъ розширивъ собѣ право, яке правительству дае §. 14. Вінъ не лишь лишивъ собѣ до розпорядимости загальный буджетъ державный, але и инвестиційный буджетъ. Бесѣдникъ въ имени своихъ партій заявляе, що буде за відосланемъ предложеня до комісіи, але не зъ прихильности до правительства, бо до того правительства его сторонництво не мае довѣря.

Соціялістъ Ріґеръ заявляе, що жадане правительства о принятє тыхъ провізорій буджетовыхъ, котрій два послѣдній міністерства самій собѣ призволили, суть кровавыми кпинами зъ парляменту. Помнячи §. 6 закона о зборахъ, нема иншого параґрафу, котрого бы надужинано въ такъ безличный способъ, якъ §. 14. Треба бы бути ідіотомъ, щобы увѣрити, що §. 14. у всѣхъ случаяхъ був ужитый відповідно зъ конституцією. Бадені, Ґавчъ и Тунъ зробили зъ него намордникъ для парляменту. Якъ лишь правительство відсылае членівъ парляменту до вітчины въ тій цѣли, щобы сотворити тѣнь условя потрѣбного до ужитя §. 14-того, програма працѣ правительства повинна звучати: Передъ полуднемъ въ парляментомъ, пополудни зъ §. 14-тымъ. Що були бы молодо-Чехи сказали тогдѣ, коли бы на нихъ обструкцію противъ податковои реформы, Віндішґрецъ відповѣвъ переведенемъ тои реформы на підставѣ §. 14-того? Бесѣдникъ переходить до справы выимкового стану въ Галичинѣ и выказуе, що правительство завело выимковый станъ цѣлкомъ не на те, щобы здавити противжидівскій розруxи, але щобы поборювати немилій собѣ партій.

По тій промовѣ перервано дискусію надъ буджетовою провізоріею. Зъ черги обговорюване и відіслано до буджетовои комісіи кілька внесень въ справѣ помочи для зъубожѣлои людности.

По кількохъ менше важныхъ интерпеляціяхъ засѣдане перервано. Слѣдуюче засѣдане въ второкъ въ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Выборъ члена квотовои депутаціи въ мѣсце Діпавлього. 2) Дальшій тягъ нинѣшнього засѣданя. 3) Перечитане внесеня Дашиньского о поставленє міністерства въ станъ обжалованя за заведене въ Галичинѣ выимкового стану.

Интерпеляціи.

внесений въ радѣ державній д. 13 с. м. п. д-ромъ Окуневскимъ и тов.

Интерпеляція п. д-ра Окуневского до міністрівъ справъ внутрѣшныхъ и судівництва звучить: „Ц. к. староство въ Залѣщикахъ выдало до одного гр. кат. уряду парохіяльного въ залѣщицкімъ повѣтѣ слѣдуюче розпорядженє de dto. Залѣщики для 6 серпня 1898, ч. 1373 в. „Пбсля донесеня мѣсцевого ц. к. суду повітового зъ 28 липня 1898, ч. 320/2 1898, свѣтлый урядъ парохіяльный на подане написане въ польскій мовѣ, яко мовѣ урядовій, заявивъ, що на польскій поданя відповѣдати не буде.

Зваживши, що судъ звертае ся до парохіяльныхъ урядівъ головно въ пупілярныхъ и карныхъ справахъ, и то зъ жаданемъ выставленя метрики або свѣдоцтва моральности, таке поступоване мусить судове поступоване въ найважнѣйшихъ агендахъ не лишь паралізувати, але навѣть доводити до цѣлковитого застановленя выміру справедливости; а що парохіяльній уряды, яко такій, котрій ведуть метрики, суть органами державнои адміністрації, уживанє польскои мовы яко урядовои мовы суду въ зносинахъ зъ гр. кат. урядами парохіяльными відповідае постановамъ розпорядженя цѣлого міністерства зъ дня 5 червня 1869, ч. 2354, а зъ огляду на се ц. к. староство уважае жадане свѣтлого уряду парохіяльного за неоправдане и противне нетнючимъ приписамъ. До сего погляду прилучила ся також президія ц. к. окружного суду въ Тернополи въ письмѣ зъ дня 14 липня 1898, ч. 1875/25, 1898; а що и мѣсцеве ц. к. староство в тон гадки, котру высказують постановы §. 1 въ горѣ наведеного закона, просить ся свѣтлый урядъ парохіяльный въ интересѣ державнои служби не робити жадныхъ трудностій и безъ перешкодъ приймати польскій письма судовій.

Числю на се, що всечестный урядъ парохіяльный уступить, и противнымъ поступованемъ не поставить мене въ прикре положене такъ, щобы я мусѣвъ зарядити примусове доставлюване урядовыхъ писемъ".

Въ тій самій справѣ выдавъ повѣтовый судья въ Тисьменици, радникъ суду краєвого Пискозубъ, слѣдуюче розпорядженє:

„До свѣтлого гр. кат. уряду парохіяльного въ Надорожній, Praes. 371/26 1898.

Пбсля арт. 19 основныхъ законівъ державныхъ зъ 21 грудня 1867 Д. з. д. ч. 11, суть всѣ народы въ державѣ рівноуправненій, и кождый народъ мае право — слово „ненарушиме" право староста выпустивъ — беречи и плекати свою народність и мову.

Пбсля §. 1 розпорядженя міністерства справъ внутрѣшныхъ, просвѣты и вѣроісповѣдань, судівництва зъ дня 5 червня 1869, ч. 2354, галицкій суды мають зъ всѣма (?) властями — зъ выняткомъ войсковыхъ — зносити ся въ польскій мовѣ а пбсля §. 1 розпорядженя міністерства справъ внутрѣшныхъ и судівництва ц. к. суды мають сторонамъ и властямъ и на відворотъ (!) відповідати въ тій мовѣ, въ якій зайшло дотычне подане, взглядно письмо.

Зъ огляду на се, що краєвыми мовами въ Галичинѣ суть нѣмецка, польска и руска мова, а ц. к. судъ звернувъ ся до гр. кат. уряду парохіяльного въ Надорожній въ польскій мовѣ, жадае не лишь сама куртоазія, але також припись закона, щобы дотычный урядъ бодай розпечатавъ письмо и давъ відповѣдь въ тій мовѣ, въ якій документъ був написаный, тымъ більше що справа дуже важна и не терпить проволоки, а урядъ не може звинити ся незнанемъ краєвыхъ языківъ, и деканальній ухвалы не можуть уневажнювати законівъ.

Зъ огляду на се, звертае ся всечестному гр. к. урядови парохіяльному въ Надорожній письмо зъ 7 липня praes. 340/26 1898, за посередництвомъ ц. к. староства въ Товмачи въ цѣли полагодженя. Рівночасно повѣдомляе ся о тімъ гр. кат. деканатъ въ Товмачи зъ просьбою, щобы вінъ постаравъ ся о доручене и полагодженє згаданого письма, бо въ противнімъ случаю буде мусѣло наступити донесене до высшихъ властій за опбанене полагодженя судовыхъ припоручень. — Начальникъ ц. к. суда повітового въ Тисьменици, 10 липня 1898, ц. к. радникъ краєвого суду *Пискозубъ*".

Зваживши, що пбсля §. 1 розпорядженя міністерства справъ внутрѣшныхъ, просвѣты и вѣроісповѣдань, судівництва, фінансівъ, торговлѣ, рільництва, краєвои оборони и публичного безпеченьства въ дня 5 червня 1869, ч. 2354 підчинений тымъ міністерствамъ уряды и ц. к. суды лишь въ зносинахъ зъ краєвыми не войсковыми властями, урядами и судами въ краю мають послугуватись польскою мовою;

Зваживши, що приписы о зносинахъ властій, урядівъ и судівъ зъ сторонами, не краєвыми властями, корпораціями и громадами розпорядженямъ зъ дня 5 червня 1869 выразно полишено не нарушеными;

Зваживши, що пбсли розпорядженя міністерства судівництва зъ дня 11 серпня 1869, ч. 9973, въ поступованю поза спорными справами принято за засаду, що всѣ внесеня, розпорядженя и рѣшеня, якій ц. к. суды выдають партіямъ, мають бути споряджений въ материнській мовѣ дотычної партіи;

Зваживши, що парохіяльній уряды абсолютно нѣгде въ Австрії не можуть бути уважани за ц. к. краєвій власти, о нѣ за органы тыхъ властій, лишь пбсли 15 артикулу основного закона державного зъ 1 грудня 1867 за органы законно признаныхъ автономічныхъ корпорацій вѣроісповѣдныхъ; они підчинений „загальнымъ законамъ державнымъ" и тымъ самымъ выконують урядовій чинности въ припорученімъ обемѣ дѣлання, але черезъ те имъ

І. КАПРАЛИКЪ
Львівъ, побічъ Народного Дому
поручае всякій инструменты музичній: скрипки, альтівки, басетлѣ, баси, флеты, кларнеты и трубки, а також кихры и гітары. Найбільшій выборъ всякихъ сапограчихъ и механічныхъ инструментівъ. — Цѣны найнижшій. Цѣнники безплатне.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львівъ-Перемышль
Фабрика выробівъ цементовыхъ и складъ матеріялівъ будівельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходківъ зелѣзній и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно сталисте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зъ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты ізоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цегліни окладовій, дахівки, печи каолевій, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты англійскій, снопковій замикня каналовій и пісуаровій та руры древовій и т. п. 497 45—50

далеко ще до того, щобы бути ц. к. краевыми властями и урядами;

Зваживши, що не истнуе нѣяке розпорядженя, котре бы въ §. 1 говорило, що ц. к. суды сторонамъ и властямъ и на вѣдворотѣ тій судамъ вѣдповѣдали въ тій мовѣ, въ якій прийде дотычне подане, взглядно письмо, — що отже и неденый повѣтовымъ судьею §. 1 не звѣстного розпорядженя не истнуе, и що вѣнъ вынайшовъ его самъ, руководячись тенденціею;

зваживши, що 19 артикулъ основныхъ законовъ державныхъ зъ 21 грудня 1867 не лишь говорить о „ненарушимомъ“ правѣ (що тисьменицкій судья промовчуе) береженя и плеканя народности и мовы, але такожь признае рѣвноправность всѣхъ краевыхъ языковъ въ школѣ, урядѣ и публичномъ житю та не знае жаднои куртоазіи для польскихъ судьѣвъ;

зваживши, що се мусять указувати на дивнй обставины, коли судовй урядники всходнои Галичины, котрй мусять урядувати середъ рускаго населеня, замѣсть поступати вѣдповѣдно міністерскаго розпорядженя зъ 9 мая 1848 и зъ 3 сѣчня 1849, ч. 167 и такожь въ письмѣ научити ся рускои мовы, до чого 50 лѣтъ було-бъ имъ цѣлкомъ выстатчило, складають теперь дивне зознане, що „не лишь параліжувало бы судове поступоване въ найважнѣйшихъ аґендахъ, але привело бы цѣлковитый застой въ вымѣрѣ справедливости“, коли бы гр.-кат. парохи уперли ся при своимъ поступованю и выконували бы се, що позволяють имъ австрійскй законы, що позволяють безъ сумнѣву навѣть основнй законы;

зваживши, що не лишь повѣтовый судья въ Залѣщикахъ, взглядно въ Тисьменици, але и президія тернопольского суду окружного мають одинъ погладъ, мовь то руске населене всходнои Галичины, а особливо руске гр.-кат. духовеньство не мають права домагати ся, щобы ихъ урядники зносили ся зъ ними письменно въ ихъ материй мовѣ, пѣдписанй запытують обохъ міністровъ:

I. Чи Ексцеленціи не гадають разъ вже взати ся до законодатного управильненя языковыхъ вѣдносинъ въ галицкихъ урядахъ?

II. Чи Ексцеленціи прийшли вже разъ до переконаня, яку вартость мае рѣшеня галицкого сойму зъ дня 20 лютого 1898 ч. 1879, щобы и на будучность выконувати законы и розпорядженя выданй въ користь рускои мовы?

III. Чи Ексцеленціи ще доси не знають, якъ зрозумѣти се, що пѣдчасъ послѣдноп реорґанізаціи судовъ зъ нагоды введеня новои процедуры цивільнои зо стороны президія львовского высшого суду краевого не предложено нѣ одного Русина на президента окружного, взглядно краевого суду, и жаднаго зъ нихъ имъ не именовано?

IV. Чи Ексцеленціи не гадають потягнути до вѣдповѣдальности повѣтовыхъ судьѣвъ въ Тисьменици и Залѣщикахъ, президію тернопольского суду окружного и старосту въ Залѣщикахъ за непошановане выданыхъ въ користь Русиновъ приписовъ и основныхъ законовъ державныхъ?

V. Що Ексцеленціи гадають зарадити, щобы въ будучности руске населене и гр.-кат. парохѣвъ охоронити вѣдъ секатуръ галицкихъ урядниковъ, вѣдъ перекручуваня законныхъ приписовъ та щобы урядники при усѣмъ тѣмъ не покликували ся на „куртоазію“?

Д-ръ Окуневскій, о. Танячкевичъ, д ръ Яросевичъ, д-ръ Пернельтъ, Ґресль, Гербстъ, д-ръ Шіккеръ, д-ръ Коппъ, д-ръ Розеръ, Носке, д-ръ Ґросъ, д-ръ Кронаветтеръ, д-ръ Лехеръ, Новакъ, д-ръ Функе, В. Гоффманъ.

Друга интерпеляція д ра Окуневского до міністра справъ внутрѣшныхъ звучить:

„Той самъ комісарь правительственный Яворчиковскій, котрый своимъ поступованемъ урядивъ кровавy купѣль на кладовищи въ Холовѣ, выконуе теперь свій тероризмъ въ снятыньскомъ повѣтѣ зъ нагоды доповняючихъ выборовъ зъ того повѣту и доводить руске население до найвысшого обуреня.

Пѣдчасъ правыборовъ въ Снятынѣ дня 5 жовтня с. р., коли выборцѣ Михась Яникець и Онуфрей Москаликъ выходили спокойно зъ выборчого льокалю, закликавъ сей комісарь до жандармовъ:

„Выведѣть ихъ такъ, щобы выѣхали на кольбахъ!“

Коло 50 стероризованыхъ выборцѣвъ вѣдойшло зъ выборчого льокалю не| вѣддавши своихъ голосовъ, бо сей комісарь впускавъ лишь жидовъ, а рускихъ выборцѣвъ, якъ Михася Крикливца, Яницю Дутчака, Василя Дутчака, Михайла Дутчака з. салѣ усунувъ, позволяючи при тѣмъ спокойно аґітувати въ льокали жидовскимъ аґітаторамъ: Хасклеви Остереровi, Германовi Муркусовi, Янклеви Штаркови и Валеріяновi Ґрушецкому.

Хочь рускій мѣщане Иванъ Чешига, Василь, Иванъ Томашь, Иванъ Якимець, Никола Кишканъ, Андрѣй Бордунъ и Стефанъ Столярскій були вписаній на выборчій листѣ, комісарь не допустивъ ихъ до голосованя. Але коли зголосивъ ся до голосованя Вольфъ Фішеръ въ Микуличина, вѣнъ его допустивъ; а коли Григорко Дутчакъ запротестувавъ противъ того, комісарь усунувъ его зъ салѣ.

Тому пытаемо:

„Чи Ексцеленція хоче правительственнымъ урядникамъ выборчого округа Коломыя, Косовъ, Снятинъ, Богородчаны, Надвѣрна и Городенка наказаты, щобы при теперѣшныхъ выборахъ до рады державнои разъ же зробила конець зъ галицкими надужитями выборчими?

Чи Ексцеленція потягне п. Яворчиковского до вѣдповѣчальности за наведенй надужитя?“

Д ръ Окуневскій, д-ръ Яросевичъ, о. Танячкевичъ, д-ръ Волянъ, о. Стояловскій, Резель, Новакъ, д-ръ Функе, д-ръ Штеръ, Шпондеръ, Кубікъ, д ръ Вавковскій, Дашиньскій, д-ръ Ферканъ, Бернеръ, Ріґеръ, Цельлеръ, Козакевичъ.

Нова ґімназія въ Серетѣ.

Про сю ґімназію мы подали вже звѣстку; теперь варто знати, якъ задивляють ся на ню буковинскій Русины. Отже и Буковина пише въ сѣй справѣ отще:

„Выпадокъ то дуже цѣкавый! На самій волоскій граници, на малій просторони краю ажь три ґімназіи: двѣ въ околици часто волоскій, а трета на пограничю рускаго и волоского елемента.. Натурально, що се велика выгода для тыхъ околиць, коли недалеко є ґімназія. Зъ тыхъ сторонъ буде чимъ разъ бѣльше выходити молодѣжи, натурально волоскои и тій чимъ разъ бѣльше будуть засыпувати всѣ уряды и институціи. Отже заснованя ґімназіи Серетъ се передовсѣмъ подарунокъ правительства для елементу волоского и нѣмѣцкого, тымчасомъ Русины дѣстають — фіґу.

Бо треба лишь споглянути на карту Буковины и побачити вѣддалене тыхъ трехъ мѣстъ: Сучавы, Радовцѣвъ и Серету, а побачити решту краю положену на захѣдъ, то видно ту страшну рѣжницю въ трактованю поодиноких частей краю. На всходѣ основуе ся три ґімназіи одна коло другои, а на заходѣ голо! И нѣкому въ голову не прийде, що тутъ треба щось для краю зробити; тамтій стороны привілейований, а сѣ Богомъ и людьми забутій.

Розумѣе ся, що така несправедливость не може довго тревати; если остаточно кѣцманьскій, заставнецкій и садаґурскій повѣтъ може собѣ радити ще зъ бѣдою ґімназіями въ Черновцяхъ, то найгѣрше на тѣмъ выходить повѣтъ выжницкій и сторожинецкій. Тій повѣты вже зовсѣмъ вѣдтятій вѣдъ свѣта и они такъ само повинній дѣстати ґімназію якъ серетскій повѣтъ. Если правительство мае грошѣ до заснованя ґімназій тамъ, де ихъ зовсѣмъ не потреба, то повинно найти грошѣ и фонды на заснованe ґімназіи тамъ, де она необходима.

Натурально, що тутъ потреба акціи зо стороны тыхъ повѣтовъ, що тутъ интересованій; отже выжницкій повѣтъ повиненъ якъ найскорше дѣстати ґімназію и вѣнъ повиненъ звернути ся такъ до свого посла, якъ и до иншихъ пословъ зъ просьбою, поперти ту справу.

Треба однакъ завчасу прилагодити ся, щобы вже пѣдчасъ найблизшого засѣданя сойму можна про еѣ заговорити.

Крѣмъ того мае справа основаня новои ґімназіи въ Серетѣ другу темну сторону.

О ту ґімназію старало ся попри тій елементы, що хотѣли зъ того збити капіталъ — також саме мѣсто Серетъ. Але дивне того старане, коли Серетъ не выповнювавъ своихъ обовязковъ навѣть супротивъ шкѣлъ народныхъ, бо примѣромъ систематизовано вже народну 5-клясову школу въ Серетѣ на передмѣстю „на Руснакахъ“, а тои школы не можна було отворити, бо не було для нея примѣщеня, а мѣсто о се постарати ся не хотѣло. Коли-жь отже теперь такъ Серетови страшно забагло ся ґімназіи, то здаесь першою рѣчею було бы, щобы мѣсто дало примѣщене на ту систематизовану школу „на Руснакахъ“, бо е першій его обовязокъ и пильнѣйшій вѣдъ давания примѣщеня, освѣтленя и опалу на ґімназію.

Дальше довѣдуемо ся, що мѣсто хоче примѣстити ґімназію въ теперѣшній школѣ народній, — отже зновъ буде обовязкомъ мѣста, постарати ся о порядне примѣщене и сеи школы, бо школы народній повинній передовсѣмъ лежати радѣ громадскій мѣста Серету на серцю.

Надѣемо ся також, що и краева власть шкѣльна буде про се памятати и постарае ся о се, що школа народна також дѣстане то, що ѣй належить ся; — бо если Серетъ мае забаганки великопанськи, то най сповнить передовсѣмъ свои обовязки конечни. Въ противномъ случаю буде Серетъ подобати тому великомѣскому „волоцюзѣ, що ходить въ цилiндрѣ, а боso и въ лахахъ“.

Оттакъ то при всякій взаимности славяньскій на „правницѣ“ и при всякій прихильности гр. Туна для рускихъ постулатовъ Русины взюды дѣстають — фіґу!

Зъ нагоды скликаня анкеты въ справѣ реформы середн. школъ.

Вѣдъ довгои черги лѣтъ толкують въ нашомъ краю широкій кругы дуже живо про публичне выховане молодыхъ поколѣнь. Справа сѣ справдѣ дуже важна, бо звѣстно вѣдъ выхованя молодѣжи залежить и будучность народу. А скоро при конституціи мъ житю навѣть найширшій кругы населеня цѣкавлять ся всѣми и найдрѣбнѣйшими справами громадского житя, взвають, куды и якъ обертае ся добро и праця громадска, та промышляють надъ хибами и всякими улѣпшеними житя: то не дивота, що згодомъ прийшла черга такожь и на такъ важну справу, якою е публичне выховане молодѣжи. И толкують про нію вѣдъ давна вже такъ устно якъ печатно, и учитель и родичѣ и навѣть ти, що нѣколи дѣтей не мали и не будуть мати. Толкують ти, що розумѣють ся на рѣчи, и ти, що въ нѣй нѣякого толку не знають. А зъ усего выходить, що загалъ зъ уже малыми выимками нинѣшною середною школою невдоволенный. Зъ толковъ тыхъ призбиралась вже дуже богата літерарура, такъ що була бы то не легка задача, коли бы хто захотѣвъ выписати зъ нея и до ладу донести всѣ жалѣ на теперѣшну нашу середну школу и всѣ бажаня. Одни гадають, що молодѣжь теперь за мало учить ся въ пригѣваню до вымогъ теперѣшнои культуры; другій кажуть, що учить ся за богато. Одни ломлять руки надъ тымъ, що въ школахъ упадае моральность, и складають вину на школу, де нѣбы то лише мозокъ сушать молодѣжи, лише про розумъ ей дбають, а занедбують серце; другій причину упадку моральности добачують въ домашнѣмъ выхованю, бо родичѣ нѣбы то не дбають о дѣти и справу выхованя звалюють на школу та не тѣлько не помагають школѣ въ ей працѣ надъ выхованемъ дѣтей, але ще удремнюють тую працю. Одни бажають, щобы бѣльшу вагу покласти въ середній школѣ — якъ и взагалѣ у всѣхъ школахъ — на выховане въ національномъ дусѣ (розумѣе ся очевидно, въ дусѣ польскомъ), черезъ що передовсѣмъ наука рѣдной мовы чи то выкладовои (не для всеи молодѣжи выкладова мова е ѣй рѣдною) мусить займати перше мѣсце въ планѣ наукъ. Иншій бажають крѣмъ того науки чужихъ, свѣтовыхъ языковъ. Ба навѣть вѣдзывали ся мабуть голосы за уведенемъ до плану школьного наукъ політичныхъ и соціальныхъ, чимъ малось бы дже успѣшно зарадити широню соціялізму мѣжь молодѣжею. Не забувае ся при тѣмъ очевидно також на вѣдвѣчне правило „sana mens in corpore sano“, котре вымагае також дбаня о здоровле и силу тѣла; длятого домагають ся також всѣликихъ справъ тѣлесныхъ и, розумѣе ся, обовязковои науки ґімнастики. Але якъ же погодити всѣ тій бажаня и вымоги зъ обовязуючимъ въ цѣлій Австрій устроемъ середныхъ школъ?...

Такимъ чиномъ мусѣла повстати гадка про реформу середнои школы. Вже навѣть появляли ся въ печати всѣлякій проекты такои реформы; але всѣ они могли мати лишь значѣня „побожныхъ бажань“ дотя, поки бы власть не охотѣла ихъ почути и взяти ихъ пѣдъ розвагу. Отже вкѣнци таки и стало ся щось подобного за спонукою соймовою. Годѣ вгадати, якій выйде хлѣбъ зъ сеи муки; а ще менше маемо охоту порожити, що заходы краевого выдѣлу и праця скликаной анкеты не доведуть до бажаного конця.

Нарады скликаной анкеты пѣсля оголошеного въ дневникахъ квестіонаря мають властиво конець кѣнцевъ вѣдповѣсти на се головне пытаня: „Чи взагалѣ реформа середнои школы е потрѣбна? а въ разѣ, коли потрѣбна, чи утворити бы замѣсть ґімназіи и реальной школы одну середну школу зъ осьмилѣтною наукою? чи може въ иншихъ клясахъ злучити бы науку ґімназіальну и реальну въ однѣй школѣ, а роздѣлити ей въ клясахъ высшихъ, задержуючи тежь науку осьмилѣтну?“ Все-жь таки розумѣю, що не завадить порушити при сѣй нагодѣ на ново справу, обговорювану вже доси прилюдно безлѣчь разовъ, — хочь може не цѣлкомъ надаремно, то й не зъ дуже слѣдимъ успѣхомъ. Маю на гадцѣ справу т. зв. перетяженя шкѣльнои молодѣжи наукою. Она тѣсно вяже ся зо справою публичного выхованя взагалѣ и окремо зъ усякими проектами реформы середныхъ школъ. Черезъ те, вѣдъ чого-небудь зачинае ся коли рѣчь про шкѣльній справы, чи въ устнѣй розмовѣ чи въ печати, завсѣгды сходить она на перетяженя шкѣльнои молодѣжи наукою.

(Дальше буде.)

Переглядъ політичный.

У Франціи велика завируха. Республиканськи ґазеты остерѣгають публику и выказують, що ґенералы зробили заговоръ, котрый мавъ выкликати або клерикально-вѣйскове повстане або вѣйну домову. Повстане вызначено на сю суботу, але заговоръ передъ часомъ вѣдкрыто. Зѣбранй редакторы дневниковъ радикальныхъ увѣдомили о заговорѣ президента міністровъ, але сей вже впередъ бувъ бувъ про се повѣдомленый. Заговоръ сей мали зробити Ѳзуиты въ кляшторѣ на Rue de Port вспѣльно зъ ґенераліцію. Для догѣднѣйшого переведеня заговору пѣдъ рѣзными позорами стягано ґенераловъ, знаныхъ зъ клерикалізму, до Парижа на мѣсце ґенераловъ-республіканцѣвъ. Бувшій шефъ ґенерального штабу Боадефръ знавъ про все и укладавъ ся зъ однымъ Ѳзунтомъ въ цѣли усуненя теперѣшного правительства. Въ заговорѣ брала участь и жѣнка Боадефра; она належала до одного клерикально вѣйскового товариства, котре мае свои філіи по всѣхъ мѣстахъ и приготовляло намѣреный замахъ стану противъ правительства въ выключенемъ президента республики.

Близшѣ вѣсти про сей замахъ суть таки: Вже передъ кѣлькома днями донесли декотрѣ ґазеты деякій подробицѣ зъ актовъ слѣдчихъ судьѣ слѣдчого Бертулоса изъ слѣдства Естергазого. Боадефръ запереченъ передъ судомъ, мовь бы вѣнъ знавъ ся зъ Естергазимъ, коли противно зъ актовъ выходить, що вѣнъ не только зъ нимъ знавъ ся, але навѣть зносивъ ся; такимъ способомъ выкрыто якусь связь межи Естергазимъ а ґенеральнымъ штабомъ. Боадефръ и его союзники задумали при помочи теперѣшного стрейку роботничого повалити правительство. Именно нынѣ въ суботу мали на улицяхъ Парижа выкликати авантуру пѣдпалачей ними участники стрейку, але таку, щобы вѣйско могло для заведеня ладу выступити и урядити кровану рѣзню, по чѣмъ оголошено бы станъ облоги. Міністеръ вѣйны мавъ выѣхати зъ Парижа, а пѣдчасъ его небутности шефъ штабу ґенерального мавъ выконати уложеный планъ.

Правительство дѣстало въ свои руки листы про намѣреный заговоръ, якій вымѣнювали межи собою Боадефръ и Ѳзунтъ Pere du Lac. Зъ листовъ выходить, що про заговоръ знавъ и бувшій міністеръ вѣйны, губернаторъ Парижа Цурлінденъ, и бравъ участь въ конференціяхъ.

Заговоръ мавъ на цѣли усунути найвызначнѣйшихъ 50 особъ изъ свѣта політичного, а имена ихъ вже були выписаній на листѣ проскрипційнѣй.

Скомпромітованій ґенералы находять ся пѣдъ сторожею и мають бути арештованій. Нынѣ мае вѣдбути ся рада міністровъ пѣдъ проводомъ президента республики Фора, а президентъ міністровъ Бріссонъ заждае особистыхъ змѣнъ на найвысшихъ становискахъ вѣйсковыхъ. Найбѣльше скомпромітоваными въ намѣренѣмъ заговорѣ суть ґенералы Бoадефръ, Пелiе и Цурлінденъ. Мали они зносити ся въ тій справѣ також зъ кн. Викторомъ Наполеономъ, мешкаючимъ въ Бруксели. Правительство про се було поінформоване, а навѣть дѣстало дотычній листы.

НОВИНКИ.

— Правыборы въ Снятыньскомъ выпали, якъ намъ доносять, дуже зле, найбѣльше черезъ рѣвнедушность духовеньства. Не помогли зазывы комітетовъ окружного и краевого. Тымчасомъ п. Мойса справивъ великій баль для хрунѣвъ и вѣйтовъ та розсылае десятки аґітаторовъ. Одинока рада, щобы священники ужили бодай свого вплыву на выборцѣвъ и привезли ихъ зъ собою доконче на передвыборчій зборы до Снятына д. 19. с. м. въ середу. Отцѣ духовній! Не забувайте на народный обовязокъ, якій спочивае на Васъ!

— Програма выкладовъ на университетѣ львовскомъ въ кѣвроцѣ зимовомъ на р. 1898/9 въ языцѣ рускомъ така: на выдѣлѣ св. богословія на III. роцѣ „Педаґоґія христ. католицка“, выкладати буде о. проф. д-ръ Бартошевскій дѣ годины тыждневo; на IV. роцѣ „Богословіе пастирске“ сѣмъ годинъ тыждневo и „Душпастирь яко учитель“ дѣ годинъ тыждневo — о. д ръ Бартошевскій; „Катехитика и методика“, пять годинъ тыждневo — о. Редкевичъ. — На выдѣлѣ правничомъ: „Австрійске право карне“, пять годинъ тыждневo — д-ръ Стебельскій; „Вплине вѣку переступника на вмѣнямость дѣлани карыдостойного“, одну годину тыждневo — д ръ Добранській. — На выдѣлѣ фільозофічномъ: „Исторія Руси, давный періодъ“, чотѣри годины тыждне-

во — проф. М. Грушевскій и „Историчні вправы“, одну годину тыжднево. Проф. д-ръ Колесса буде выкладати: „Исторію руской поезіи драматичной вѣдъ найдавнѣйшихъ часовъ до Котляревского“, двѣ годины; „Выбраній питання зъ исторіи старорускои літературы, одну годину; „Историчну морфольогію руской мовы“, двѣ годины и „Семинарь для руской фільольогіи (читанє выбраныхъ творовъ давнѣйшого и нового руского письменства, оцѣнюванє розправъ науковыхъ)“, двѣ годины тыжднево

— Посвяченє новои церкви вѣдбуло ся сими днями въ селѣ Мѣлновѣ перемыского повѣту. Посвяченя доконавъ о. Павло Винницкій, нижанковицкій деканъ, при участи кількохъ дохрестныхъ священниковъ и пароха зъ Вольшанъ, о. Никол. Котецкого, котрого заходамъ завдячують парохіяне малесенького присѣлка Мѣлнова, выбудуванє гарнои церковцѣ безъ розписуваня конкуренціи. Львовскій ученики реальнои школы, адепты штуки, пп. Авр. Рыбѣцкій и Ад. Гжибовскій прислали безинтересовно 3 гарнѣ олѣйні образы для новои церкви, за що имъ належить ся щира подяка.

— Засудъ бурмістра за злодѣйства. Въ Празѣ вѣдбула ся недавно цѣкава розправа судова противъ бурмістра зъ пражского передмѣстя зъ Вршовиць, Алойзія Янды, обжалованого о спѣвучасть въ крадежи. Его увязнено ще передъ кількома мѣсяцами, а фактъ сей выкликавъ бувъ загальну сензацію въ Празѣ. Слѣдство и розправа выказали, що Янда, хоть в властителемъ реальности и бувъ бурмістромъ, не встыдавъ ся мати „коммерческую сдѣлку“ изъ зелѣзничимъ робѣтникомъ Францомъ Мандою, у котрого закупувавъ крадены товары зъ магазину зелѣзничого. По переведенѣй розправѣ засуджено обохъ спѣвинковъ по чотири мѣсяцѣ вязницѣ.

— Львовска політехніка числить чотири выдѣлы: инжинерія, будовництва земного, будовы машинъ и хемія технічнои; дальше двохлѣтный курсъ геометровъ и трилѣтный курсъ приготовляючо горничій. Зборъ учительскій складае ся зъ 18 професоровъ звычайныхъ и чотирохъ надзвычайсыхъ, зъ девяти платныхъ доцентовъ, трехъ приватныхъ, пятьохъ учителѣвъ и 19 асистентовъ. Політехніка мае звыжь 20 музеѣвъ спеціально науковыхъ. Минувшого року школьного числила політехніка 428 слухачѣвъ звычайныхъ а 20 надзвычайныхъ и двохъ госпітантовъ. Зъ того слухало инжинерін 271 студентовъ, будовництва 32, будовы машинъ 89, хемін 36. Слухачѣвъ зъ Галичины родомъ було 366, изъ Шлеска 3, зъ Буковины 3, одинъ зъ Моравіи, зъ Угорщины и Семиграду 2, зъ Познанщины 2, зъ Россіи 69, зъ Италіи 2 и одинъ въ Перу (Америка полуднева). Католиковъ латинниковъ було 373, межи ними одинъ Чехъ, а прочі Поляки, греко-католиковъ 20 (зъ чого 4 мазелюки вырекли ся рускости), одинъ Русинъ бувъ православный, дальше було 3 Вѣрменъ, 4 протестантовъ, котрі заявили свою народность польскою, а такожь 43 жидовъ записалось такожь Поляками; одинъ слухачь бувъ безконфессійный. Загально ходило на політехніку 427 Полякѣвъ (розумѣесь вся высше згадана національна мѣщанича) и 21 Русинѣвъ. Русины повинні больше занимати ся сею практичною наукою, котра дае независиме становище матеріальне.

— Немовь для оправдания и дальшого удержуваня выимкового стану въ заходнѣй Галичинѣ, Gazeta lwowska вѣдъ довшого вже часу выдаваус рѣзнородни хочь-бы и надрѣбнѣйшій коршемній авантуры — нѣбы-то „розрухи“. Останнымъ часомъ подае ось такій „розрухъ“: Дня 2 с. м. прийшло трехъ пяныхъ паробчаковъ до коршмы въ Опрашовцяхъ и зажадали горѣвки, а коли жидъ не хотѣвъ дати и начавъ щось воркотѣти, пяни паробки повыбивали въ коршмѣ збкна и повлазивши до середины, самі собѣ налівали келѣшки, мали такожь выпити чвертовку пива на „почастунокъ“ и арабувати [?] зъ шуфляды 3 зр. Мѣсцевого громадского поліцая котрыйсь зъ нихъ ударивъ по головѣ букомъ такъ, що той упавъ. На другій день зъѣхала судова комісія на слѣдство. Двохъ виновниковъ арештовано, а третій, новобранець, того дня вступивъ до вѣйска. Отъ и цѣлый „нападъ на коршму“! Такій „напады“ лучають ся завсѣгды, але теперь газета урядова выѣздить изъ здогадомъ, що сей „нападъ“ на коршму нѣбы мае связь зъ антісемітскимъ рухомъ, котрый у всходнѣй Галичинѣ вже нѣбы „kiełkuje“ и обавляе ся спорадично. Чи не кортить кого завести выимковый станъ у всходнѣй Галичинѣ, абы не було кривды мазурамъ?!

— Віцеграфъ Колсвіль, французскій письменникъ, написавъ брошуру, въ котрій горячо промавляе за запровадженемъ у заходнѣй Европѣ... гарему. Сей ученый дуже налягаъ ся фемініаму, котрый що разъ больше розповсюднюсь у Франціи и каже, що одинокимъ способомъ, котрый бувъ бы въ силѣ положити кінець сему рухови, е запровадженє гарему мозон системы и звертае ся до цѣсаря Вільгельма, щобы вінъ подавъ ініціятиву у тій „пекучій“ справѣ. Ну, се вже хиба справдѣ fin de siecle!

— Нашій спѣваки оперовій. П. Олександеръ Мишуга спѣвае теперь въ оперѣ въ Кіевѣ; нашъ соловѣй, знаный Кіевлянамъ уже зъ попередныхъ лѣтъ зъ концертовъ и зъ оперы, тѣшить ся повною симпатією публики. — Дневники варшавскій принесли намъ сегодня реценаін зъ оперы Желеньского „Гопляна“, въ котрій выступали панна Крушельницка въ партіи Баллядины а п. Микола Левицкій въ партіи Грабца. Спѣвомъ и грою п-ы Крушельницкои реценвенты просто одушевлені. Вѣдала она ролю Балляданы орігінально, вѣдповѣдно свого зрозумѣня. А. Сигетинський въ Kurjer-ѣ warszawsk-омъ пише: „Була то Балляданна страшна, якъ въ трагедіи Словацкого: пристрастна въ чинахъ а безъ похотей змысловыхъ, досадна въ словахъ, а перфідна въ мысли. Только така велика артистка въ душѣ, якою есть панна Крушельницка, могла вѣдважитись на подобный тонъ трактованя сен партіи... Желеньскій только таку Балладину мігъ мати на думцѣ“. — О п. Левицкомъ пише сей рецензентъ: „Голосъ п. Левицкого не выстатчае на велику салю, а сухе підчеркуване акцентовъ у фразахъ ритмічныхъ не дае достаточного вдоволенія артистичного, то правда; але п. Левицкій такъ добре пійнае характеръ Грабца, тон постати зъ люду, що о похибкахъ въ спѣвѣ можна на-разѣ не згадувати. Вирочомъ п. Левицкій перший разъ выступае на великій сценѣ, а се будь-що будь оневсмѣлюе. — При нагодѣ згадаемо, що въ „Гопляні“ въ роли титулової выступала панна Королевичівна, знана Русинамъ зъ сольового співу на торѣчныхъ львовскихъ вечерницяхъ въ память роковинъ смерти Т. Шевченка.

— Панѣ Іосифа Напрєткова, знана Русинамъ патріотка ческа въ Празѣ, вдова по бл. п. Войтѣ Напрєтку, обходила дня 8 с. м. 60-тѣ роковины уродинъ. Паньство Напрєткы, основателѣ „ческого музея промыслового имени Напрєтка“, завсѣгды дуже щиро витали Русиновъ, а въ нихъ музею нашь приятель п. Франтішекъ Ржегоржъ збравъ красный вѣдѣлъ стнографічный зъ австрійскои Руси. Поважанѣй патріотцѣ ческій пересылаемо и мы сердечне бажанє: нехай поживе ще много лѣтъ и збогачуе музей, котрый уважае цѣлею свого житя, на славу ческого народу!

— Загадочный годинникъ знайдено дня 11 с. м. на одній зъ вѣденьскихъ улиць, а полиція незвычайно заинтересувала ся нимъ, а властиво не такъ нимъ, якъ малесенькою карточкою зъ цигаретового паперця, на котрѣмъ стояли выписаній такій слова: „Середа, 5 жовтня. Мордъ зъ рабункомъ — два удари въ лице“. Знайденый годинникъ кишеневый бувъ ще въ руху, коли его пійнято. За властителемъ сего загадочного годинника ниншорить поліція дуже пильно.

— Уневажненє супружества. Будапештенський трибуналъ уневажнивъ супружество гр. Яна Замойского зъ княгинею Пеллісіе. Замойскій ще въ 1881 роцѣ повѣнчавъ ся бувъ у Парижи цивільнымъ шлюбомъ зъ княгинею Пеллісіе, а коли теперь панѣ Замойска „драпнула“ кудысь зъ своимъ любовникомъ, то зажуреный граф постаравъ ся о розвѣдъ.

— Жовнѣрска буга. Онегды рано у Львовѣ урядавъ собѣ „гальопаду“ конемъ якійсь гуваръ черезъ площу Стрѣлецку, коли тамъ найбольшій вѣдбуваъ ся рухъ перекупчій. Гальопада скінчила ся трагічно, бо хоробрый „европейскій азіятъ“ потратувавъ конемъ малу дівчину М. Д. дочку магістратского стражника. Нещасну жертву жовнѣрского темпераменту и буты вѣдвезено до шпиталю, де лѣкарѣ найшли глубоку рану (на 8 цм.) въ головѣ, доходячу аж до опонъ мозковыхъ. Станъ дитины безнадѣйный. Се суть щоденній образки „вѣйны підчасъ мира“, а зарады на се нѣякои.

— Добра Лѣська зъ придученными фольварками (надъ 8000 морговъ) набувъ на власность гр. Ига. Красицкій зъ Бахорця, вѣдкупивши половину вѣдъ свого брата гр. Михайла Красицкого зъ Стратина. Богато громадъ, що належать до згаданого майна, дістануть лѣгаты, якій позаписувавъ отець названыхъ графовъ въ користь громадскихъ позичковыхъ касъ.

— Рака вже лѣчать прагскій лѣкарѣ д ры Тупечекъ и Черный. Они оголосили въ Allg. Wiss. Berichte, вѣдрадній результаты своихъ пробъ лѣченя рака аршеникомъ. Примѣромъ, давали пити одному недужому найперше черезъ цѣлый тыждень аршеникъ въ видѣ плыну, щобы привыкъ до отруѣ. Опісля повязували дѣткнене ракомъ мѣсце розчиномъ 5 частей аршенику въ 75 частяхъ води и 20 частяхъ алькоголю. Тій ученій лѣкарѣ горячо припоручують также при томъ заховувати вегетаріянську дієту и цѣлкомъ не вживати горячихъ напитковъ. Лѣченя въ наведенѣмъ высше случаю тревало 5 мѣсяцѣвъ. Теперь ще чекають, чи не наступить рецидива.

— Убійство. Въ селѣ Кійданцяхъ пѣдъ Збаражемъ убили селяне Теофіль Василишинъ, Михайло Шаранъ, Романъ Творищукъ, Дмитро Вовкъ и Михайло Возьный добрского гуменного Тимона Моравского, заснавидженого въ громадѣ. Причину до убійства дало се, що Моравскій зававъ бувъ коней В силишина за якусь полеву шкоду и обдеръ его.

— Девятый зъ ряду огонь выбухъ въ ночи зъ 12 на 13 с. м. въ дворѣ гр Баворовского, въ Пѣдволочискахъ. У томъ дворѣ мешкала зъ родиною посесорка Сура Зісерманъ, отже на нею тежь мали мабуть злобить палѣй въ Пѣдволочискъ.

Телеграмы „Дѣла“.

Тернополь 15. жовтня. *Нинѣ отворено торжественно руску гімназію* богослуженемъ, промовою директора и катихита, при участи достойниковъ мѣсценыхъ По томъ удала ся депутація рускихъ товариствъ до староства.

Вѣдень 15 жовтня. Neue fr. Presse доносить, що мимо великихъ успокоюючихъ вѣстей, подорожь нѣмецкого цѣсаря до Палестины мае велике політичне значѣне.

Въ парляментарныхъ кругахъ говорять о міністерскій кріэи о близькомъ уступленю гр. Тупа.

Парижъ 15 жовтня. Мѣсто мае звычайный выглядъ. Страйкъ закінченый. Утихомирено также змову зелѣзничихъ робѣтниковъ.

Петербургъ 15. жовтня. Міністерство просвѣты зано, ить въ початкомъ слѣдующого року заводовій школы зъ трилѣтными курсами вздовжь цѣлои сиберійскои зелѣзницѣ для дѣтей засланыхъ и зелѣзничои служвы.

Лондонъ 15. жовтня. Въ Александріи увязнено 9 анархістовъ, у котрыхъ знайдено бомбы. Кружать поголоски, що тій бомбы були призначені для цѣсаря Вільгельма, або для єгипетского Кедива.

Въ Танжерѣ кружать поголоски о великихъ забуреняхъ въ Тафілетѣ. Велика ватага повстанцѣвъ вѣдъ проводомъ стрыка султана, хотѣла заволодѣти мѣскимъ скарбомъ.

Царгородъ 15. жовтня. Арештовано до 100 Вѣрменъ и выдалено 9 пѣдозрѣлыхъ Нѣмцѣвъ.

Ворогъ народа. Злій наслѣдки, якій для здоровля, а особливо для чинностій нервовъ и серця потягае за собою въ звычаю будуче, постійне ужите кавы звычайной середъ такъ много родинъ, выказали знаменитій лѣкарѣ и професоры гігіэну такъ ясно и переконючуюго, що днесь кождый самъ можe се зауважати и справдити. Понеже сей злій наслѣдки, якъ о тімъ поучують досвѣды власній переведенй въ послѣднихъ лѣтахъ, намагають ся часто аж до цѣлковитого розстрою нервовъ, до удару серцевого и т. д, то каву звычайну, ваявши ще на увагу, що черезъ ню выходить кількa міліонівъ за границю, годить ся хиба справедливо назвати „ворогомъ народа“ въ найвластивѣйшомъ того слова значеню. Коли отже котра господиня дала бы ся заохотити теперѣшными низкими цѣнами до прикупованя сильнѣйшои кавы звычайной, якъ давнѣйше, думаючи, що наслѣдкомъ сего мае ся лучше снѣдання, то жилѣть ся подобно Звычайна кава е въ загалѣ сама собою суминнои вартости напоемъ, до котрого привыкласьмо только за-для моды. Коли бы мы подали кому кавы звычайной, що ся ще нѣколи не пивъ, то певно не скоро припала бы ему до смаку якъ то часто спостерегти можна у дѣтей. Найгоршою рѣчею е однакъ небезпеченьство для здоровля. Чи-жь не бувъ бы вже найвысшій часъ до змѣны привычки, що теперь такъ легко можна довести, такъ дешево и выгодно? Несчисленій родины тую змѣну вже довершили на пожитокъ своихъ лѣкъ и въ користь кишенѣ черезъ ужитокъ солодовои кавы Катрайнера, котра вже то надае ся яко добрый додатокъ до кавы звычайной, щобы зницити ей шкодній свойства, вже тоже изъ огладовъ здоровля пють тую цѣлкомъ чисту. Що вже межи такъ многими родинами стало ся скуточно тревалымъ, длячого-жь не можна бы сего довести на пожитокъ кождои родины? На жаль и зъ симъ артикуломъ спекуляція поповнае вже обманьства черезъ дике пѣдроблюване. Мали мы вже нераз нагоду до перестороги передъ ними и наслѣдкомъ сего кожда газдиня купуючи, добре придивляе ся оригінальнымъ пачкамъ; мають они яко знамя охоронне назвище Катрайнера и погрудя священника Кнайпа. Только черезъ таку осторожность в купуючій пересвѣдченый, що дістае правдиву Катрайнерівску каву солодову, котра мае смакъ и вонь кавы звычайной и черезъ се само тоже дае то, чого вымагае ся вѣдъ користнои и смачнои кавы солодовои.

Надѣслане.

Надворный лѣкарь дентистъ

Д-ръ З. Райнгольдъ

повернувъ

ординуе улиця 3 Мая ч. 8

376 3—6

ЛИПЕЦЬ

-ъ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкаій дегин	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страв и напитковъ заосмотрена кухня.

79 144—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ А. Рачиньскій

б. ешевъ вѣддѣлу для недугъ уха, носа и горла проф. Пиньонжка въ Краковѣ, по вѣдбутю спеціяльныхъ студій въ Краковѣ и Берлинѣ отворивъ

Заведенє дентистичне въ Станиславовѣ

при ул. Мицкевича побѣчь Сокола.

Заведенє уряджене в на способъ берлиньскій пѣсля послѣдныхъ вымогъ штука лѣкарскои и дентистичнои. 395 1—1

До части технічнои технікъ зъ Берлина.

Отворене вѣдъ год. 9—12 и вѣдъ 3—5.

395 1—1

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцѣ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокля, далекозиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тамные мірничій, піоны, хібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

МАТТОНЬОГО GIESSHÜBLER

природна алькалічна ВОДА щавова

найлучшій столовый и покрѣпляючій напитокъ,

выпробованый при кашлю, при недугахъ шиѣ, при катарѣ жолудка и мѣхура.

Heinrich Mattoni въ Giesshübl

SAUERBRUNN.

Для власного добра прошу жадати и принимати тѣлько въ такихъ оригінальныхъ пачкахъ.

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВОВСКЕ

Photo-Plastikon

Подорожь доокола свѣта.

Вѣдъ $^{15}/_{10}$ до $^{22}/_{10}$ е до побачення:

Похоронъ бл. п. цѣсаревои Єлисаветы. Палата Ахілеумъ, Женева и виды Швайцаріи.

Вступъ 10 кр. 278

МАШИНКИ американьскій до робленя мороженого поемности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Рондлѣ мосяжній до смаженя конфітуръ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльошѣ дротяній до прикрываня полумысковъ штука вѣдъ кр. 35 до 1 зр.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ кате дры.) 595

Вийшло в рускім перекладі

ІФІҐЕНІЯ в ТАВРИ

класична драма Ґетоге в 5 дінх.

Можна набути у о. Д. Іосифовича в Ярничеві почта loco за 33 кр. разом з пересилкою. $^1/_2$ чистого зиску призначена на будову церкви в Новім Санчі. 364 16—?

Ново-отвореный складъ

Дерева на опалъ

зъ лѣсовъ

Маетности „Выгода“

ул. Пелчиньска ч. 5, поббчь ставбвъ Пашеньскихъ, *продае цѣлкомъ суше и здорове* ДЕРЕВО БУКОВЕ по 13 зр.

за 4 метровый снгъ справедливои мѣры вразъ зъ доставою до дому; замовленя приймають:

С. Хассъ, ул. Коперника ч. 5.

Р. Бухштабъ, ул. Краковска ч. 25.

торговци корѣнныхъ товаровъ.

396 1—2

5 кільо солодкого ВИНОГРАДУ курацїйного оплатно за побранемъ почтовымъ 2·10 кр. Lebhardt Beregszasz, 10 (Ungarn).

372 7—15

Способный управитель хору гладае лекцій до заведенна хору мѣщанского або мужескего на селѣ або въ мѣсточку. Близшу вѣдомбеть подасть: А. Зволиньскій въ Островѣ п. Комарно.

392 3—3

Глядаю заразъ матуриста семинара учительского до приготованя до тои-жь матуры ученика V кл. гімназ. Адреса: Условя у о. В. Илашевича въ Соголовцѣ п. Бѣбрка. 368 3—4

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

чоменкові и обручкові, въ перворядныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, уреґульовані якъ найточнѣйше, зъ патентною гарантіею

Зінґера ручній вѣдъ 52 до 48 зр.

Зінґера ножній вѣдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячній по 4 зр., або готівкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ Цѣнники зъ точными илюстраціями пересилаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

297 1—? *Львовъ, улиця Галицка ч. 6.*

Всякій естреня и направы ножбівничій приймае Иванъ Лявруикъ ножбівникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Рештки хѣдникѣвъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рбаній предметы декораційній по цѣнахъ бачно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Отворенє готелю.

Завѣдомлае ся вѣжливо подорожуючу Впов. Р. Т. Публіку, що у Львовѣ ул. Казимирѣвска ч. 3 отворено готель пѣдъ фірмою

ГОТЕЛЬ пѣдъ ЗОЛОТЫМЪ МЕДВЕДЕМЪ

котрый зъ огляду, що находить ся въ середмѣстю при принципальнѣй и головнѣй улици, для подорожуючон Р. Т. Публики в дуже догѣднымъ.

Покоѣ просторій и оприятній, уряджений зъ всякимъ комфортомъ, въ цѣлости вѣдповѣдають назвѣ найвыбагливѣйшимъ вымогамъ Р. Т. Подорожныхъ.

Цѣна покоѣвъ вѣдъ 60 кр. и высше.

Зъ повазанемъ

Зарядъ Готелю пѣдъ Золотымъ медведемъ.

377 1—12

Диваны перскій и портіеры

традиній (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги зъ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — звольтѣ, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великанській выбѣръ дергъ, по зачудуюче низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Новѣсть!!! Сцизорики на памятку ювілея зъ особою Найласкавѣйшого Пана Франца Іосифа I. поручае ИВАНЪ ЛЯВРУИКЪ ножбівникъ у Львовѣ, Галицка 6.

Выстава загальна

вехбдныхъ и инших чужахъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ, хбдникѣвъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевій цѣны вказаний докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы наперед оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII. Feldgasse 10.

Оріґіналний анґлійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглубено шліфований, выостренй, готовй до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглубено шліфована зр. 1.50 а ½ вглубено шліфований зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ *за одново дня*:

Прошу прислати ще 5 оріг. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно присланыма я вповнѣ вдоволений. Куповичъ 23/10 1897 Людвикъ Загрядникъ парохъ.

2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малнѣвъ 23/10 97. Теофиль Гаушкевичъ парохъ. 54 8—?

Подѣбно пишутъ Всч. Отцѣ:
23/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.
23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.
23/10 1897 О. Полиньскій, парохъ Юровець.
23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ о собѣ зъ рбзныхъ кругбвъ.

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 13.

Такожь и на раты
безъ пѣдвышки цѣнъ
диваны, портіеры, хбдники, ковдры ватованій, капы на столы и лбжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ

выключный складъ и роботня ковдеръ и матерацѣвъ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Полежае въ многихъ склепахъ продають ковдры и матерацы якобы мои выробы, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тблько у себе, у власнѣмъ склепѣ при ул Коперника ч. 5. — Ковдры великій и на овечій вовнѣ вѣдъ 3·50 зр. въ кождій цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовій, шовковій великій и на овечій вовнѣ вѣдъ 10·50 зр. почавши. — Матерацы чисто водосѣвний вѣдъ 12·50 зр. въ кождій цѣнѣ до 30 зр. — Подушки водосѣвний и зъ пѣра, простираля, пѣшны и т. п. Хто отже на зиму потребуе доброи, теплои ковдры або матераца, дбстане се найлешевше просто у моѣй роботни у Львовѣ ул. Коперники ч. 5. у сірмы ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ. 338 8—15

(Львовъ, Бюро „Иммресса“).

МАҒАЗИНЪ и РОБОТНЯ ФУТЕРЪ
ФЕЛІКСА и ЮЛІЯНА ЛЮБЕЛЬСКИХЪ
при ул. Валовій ч. 3 у Львовѣ.

Поручають свій богато заосмотрений Магазинъ на сезонъ — — всякій можливій въ обсягъ кушнѣрства входячій артикулы, а такожь готовй футра мужескій и дамскій.

На складѣ держимо матерій на покрытя футеръ мужескихъ и дамскихъ.

Старій футра перерабляемо на новій фасоны, числячи по можливо низькихъ цѣнахъ. 378 2—6

Зъ повазанемъ *Феліксъ и Юліянъ Любельскій.*

СКЛАДЪ ФУТЕРЪ
БРАТОВЪ ВРОНЬСКИХЪ
у Львовѣ, ул. Театральна ч. 5
(напротивъ нат. катедры).

Поручае са по цѣнахъ найприступнѣйшихъ богато заосмотреный

СКЛАДЪ ФУТЕРЪ

такъ готовыхъ якъ и шкброкъ поодиноко, а заразомъ

МАТЕРІИ НА ПОКРЫТЄ ФУТЕРЪ ВЪ ВЕЛИКОМЪ ВЫБОРѢ.

Цѣнники на бажане франко. 384 2—6

Голляндско-Американська лінія

зносны пароходами разъ або два на тыждень

въ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для квотъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyrisergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пбля довжини и величини каюты якъ и цѣлой скорости и елеганціи пароходу.

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручая великій роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пбсля найновѣйшихъ фасонбвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Заруканки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкбры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожь Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 14—20

Матерій найновѣйшій на верхи въ найбблышомъ выборѣ.

Цѣны умѣрений сталій.

Высше наведений товары знаходять ся на складѣ.

Такожь на раты мѣсячній.

ТУТКИ

зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати только зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.

393

ДО АМЕРИКИ
черезъ Роттердамъ

перевозимо кождого дня, зъ вынимкомъ недѣль, паровыми скороходами. Именно коштуе переѣздъ

зъ Роттердаму до Ню-Іорку тблько 72 зр.
зъ Роттердаму до Вінніпеґу тблько 100 зр.

Просимо вѣдноситись до ґенеральныхъ переправникѣвъ.

B. Karlsberg & Co
Rotterdam, Boompjes 72.

882 Марки до листовъ 10 кр., до картъ 5 кр. 5—10

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 34—?

КИРИЛО ДУМИНЪ
кравець мужескій

дипльомованый черезъ ц. к. технольоґічный музей у Вѣдни поручае ся ласкавымъ взглядамъ Р. Т. Публики. 10—? 336

Львовъ, Трибунальска ч. 16.

Тблько одинока
РУКОДѢЛЬНЯ КРАВЕЦЬКА РУСКА

котра выготовлюе всякій роботы пбсля найновѣйшихъ журналѣвъ и дешево и котру поручае ся Вч. Духовенъству якъ рбвножъ Р. Т. Публицѣ.

Василь Ґресякъ
кравець мужескій у Львовѣ
Ринокъ ч. 36.
(Дбмъ Народнои Торговлѣ) 951 10—10

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пбльгъ въ сплатахъ пбсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотрений въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣнній, хбдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лбжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вбддѣлъ для конфекція дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхбвъ, рукавичокъ, панчбхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовлена належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3.** 190

ВСѢЛЯКІЙ КУПОНЫ

и

выльосованій цѣнній папиры

выплачуе

безъ потрученя провізіи або коштбвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вбддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковбмъ.

874 [1]

Машины до шитя „ЗІНҒЕРА“

зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Нбжній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готбвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вбдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. е. майже 100 ваґонбвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручае ся въ мѣсци.

Не высылаю довчасныхъ аґентбвъ, котрымъ жиды платячъ 10—20 зр. за продажу одной лихои машины. 330 13—30

ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

Вбдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выстакѣ краевбй у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности роботни артистично-бронзбвничій

В. СКНУЖИЛЯ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручае свои выробы церковній зъ срѣбла, бронзу, хинъского срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ; именно: чашъ, дарохранительницъ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницъ, кадыльницъ, ладаницъ, патрицъ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовій и скляній, пбдставники передъ иконостасы.

Всѣ высше поминутій предметы приймае до енориджени и вбдновленя, т. е. до золочена, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 325 10—20

Рбвножъ выконуе ґальванізованье всѣхъ выроббвъ зъ нелѣзн. цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрений.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропіґійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 221. Львовъ, Понедѣлокъ 5 (17) Жовтня 1898. Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот за инсераты платна у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатками:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вольный вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычай приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.;

Подякы и инші довѣрочня приватны числить ся по 15 кр. вѣдъ строчки.

Запросины

на столѣтный ювилей вѣдродженя украиньско-рускои літературы, споряджены Науковымъ Товариствомъ им. Шевченка при участи всѣхъ украиньско-рускихъ товариствъ у Львовѣ.

Сего року скѣнчило ся сто лѣтъ вѣдъ часу выходу въ Петербурзѣ першихъ пѣсень травестованои украиньско-рускои Енеиды Ивана Котляревского. Сей фактъ уважае ся поворотною точкою въ исторіи національного жытя украиньско-рускои літературы, що по часѣхъ особливо вѣдъ середины сего столѣтя, не вважаючи на всякі трудности и перешкоды, все зъ бѣльшою силою розвиваеть ся та почутемъ національнои и культурнои одности звязуе въ одно розділеній частины украиньско-руского народу. Завдяки тій сей украиньско-рускій народъ, другій числомъ въ Славянщинѣ и много заслуженый въ исторіи европейскои культуры, пѣдѣймае ся зъ свого западу; покривдженый историчными обставинами, зрадженый своими высшими верствами, введеный до значеня етнографічнои масы, занявъ вѣнъ знову годне мѣсце въ роднѣ славяньскихъ народѣвъ зъ певною надѣею — внести въ скарбницю загальню людского поступу нові вклады, вѣдповѣдні до своеи великости и пережитои тяжкои долѣ. Нинѣ свитае вѣнъ початокъ сеи новои фазы свого культурного жытя.

Наукове тов. ім. Шевченка у Львовѣ, котрому нинѣшні обставины надали першорядне значѣне въ культурнѣмъ жытю украиньско-руского народа, взяло на себе ініціативу святкованя сего памятного моменту и звертае ся до всего украиньско-руского загалу, до науковыхъ та культурныхъ институцій всѣхъ славяньскихъ народѣвъ зъ зазывомъ — взяти участь въ сѣмъ великѣмъ культурнѣмъ и національнѣмъ святѣ украиньско-руского народа, святѣ національнои рѣвноправности и загального поступу.

КОМІТЕТЪ:

Проф. Михайло Грушевскій.
голова.
Д-ръ Евгенъ Оваркевичъ,
заст. головы.
Олекса Грабовскій,
писарь.

Д-ръ Иванъ Франко, Герміна Шухевичева, Володимиръ Шухевичъ, Проф. Д-ръ Олександеръ Колесса, Кость Паньковскій, Ярославъ Грушкевичъ. Романъ Стефановичъ.

Консолідація на Буковинѣ?

Хто знае політичні вѣдносины на Буковинѣ, знае такожь и се, що послѣвъ такъ до сойму якъ до рады державнои именуе на Буковинѣ правительство. Безъ форсовного поперта правительства можна выйти посломъ хиба въ одныхъ лишь Чернѣвцяхъ. Але и тутъ, коли бы правительство серіозно вперло ся, не выйде посломъ той, кого правительство боить ся и до законодатного тѣла впустити не хоче. Самі выборцѣ годять ся тамъ зъ такимъ становомъ рѣчи; політичне образованя на Буковинѣ стоить ще такъ низько, що самі выборцѣ вѣдослали-бъ на Кульпаркѣвъ того, котрыйбы серіозно раднвъ бы имъ голосувати на такого кандидата, котрого выклявъ „регірунокъ“. Посолъ въ понятю Буковинцѣвъ то просто *правительственный комісаръ* высланый до сойму чи до рады державнои за посередництвомъ выборцѣвъ. Лишь той, хто зъ того боку пѣзнавъ Буковину зрозумѣе, чому професоръ Рошманъ, запеченый *антісеміть*, при выборахъ до рады державнои выйшовъ голосами *жидѣвъ*, чому Рошманъ, загорѣлый національ нѣмецкій въ родѣ Вольфа, ворогъ Волохѣвъ, выйшовъ голосами Волохѣвъ. Ворогъ Волохѣвъ, ворогъ жидѣвъ, выйшовъ въ жидѣвско-волоскихъ мѣстахъ; выйшовъ голосами жидѣвъ и Волохѣвъ, безъ надужить, безъ шахрайствъ, безъ пресіи, бо выборцѣ знали, що краеве правительство бажае собѣ мати его посломъ!

Коли таке понятя о конституційныхъ правахъ панують въ мѣстѣ, то чого-жь можемо надѣятись по селахъ, по темныхъ, темнѣйшихъ, найтемнѣйшихъ мужикахъ буковиньскихъ?

Коли жиды голосують на антісеміта, бо такъ хоче правительство, то чи-жь можемо чудуватись, що рускій округъ выборчій, черновецкій повѣтъ, повѣтъ, зъ котрого въ послѣдній каденціи послуваръ Русинъ (Волынъ), що той повѣтъ, що *рускій выборцѣ выберутъ одноголосно Нѣмця?* „Регірунокъ“ хотѣвъ, щобы въ рускѣмъ повѣтѣ выйшовъ Нѣмець, и Нѣмець выйшовъ рускими голосами, та нѣхто не добачуе въ тѣмъ нѣчого дивного, нѣчого аномального. „Регірунокъ“ хотѣвъ, щобы въ Садагурѣ выйшовъ Стоцкій, то чому-жь бы вѣнъ не мавъ выйти, тымъ бѣльше, що не лишь правительство пѣдписало его номінацію, але и выборцѣ бажали собѣ задержати дотеперѣшного свого посла. Очевидно, тій выборцѣ, тій прихильники Стоцкого, щобы не стягнути на себе закиду нельояльности, щобы запевнити ся о симпатіяхъ правительства для свого кандидата, выслали передъ выборами депутацію до президента краю съ колѣнопреклоненіемъ и всепокорнѣйшою просьбою, що бы не хто иншій, лишь професоръ д-ръ Стоцкій був ихъ посломъ, — се значить, щобы имъ було вольно голосувати такъ, якъ пѣдшептуе имъ ихъ власне переконанѣ. Президентъ кивнувъ ласкаво головою на знакъ згоды, и депутація вѣдѣтхнула. Зъ грудей садагурскихъ выборцѣвъ спавъ великій каменьбо имъ першій разъ вѣдъ истнованя конституціи позволено „гласувати“ вѣдля власного переконаня. Стоцкій выйшовъ, але вѣнъ першій рускій посолъ на Буковинѣ, котрый е не лишь — чистои крови правительственнымъ комісаромъ въ соймѣ, але и вѣдпоручникомъ выборцѣвъ. „Воля“ выборцѣвъ була бы Стоцкому певно не помогла нѣчого, коли бы его кандидатура не була апробована паномъ Бургініемъ. Вѣнъ бувъ бы провалився ся зъ шумомъ и гукомъ, або й цѣлкомъ не ставивъ бы своеи кандидатуры. Найлѣпшимъ доказомъ на се були недавні выборы до рады державнои. И вѣнъ и его теперѣшній выборцѣ хотѣли его мати въ парламентѣ. Але що-жь? Правительство було неласкаве. Барвѣньскій боявъ ся его конкуренціи и постаравъ ся о се, що всесильный Бадені пѣславъ на руки Гоеса свое veto. Стоцкій знаючи буковиньскій народъ навѣть не важивъ ся поставити своеи кандидатуры. Буковиньскій народовцѣ лишь для проби выдали гасло: „Выборцѣ! Голосуйте лишь на своихъ?“ Чи много голосѣвъ дѣставъ Стоцкій зъ того повѣту, въ котрѣмъ теперь выйшовъ одноголосно? Одинъ зъ завзятѣйшихъ выборцѣвъ, котрый постановивъ собѣ голосувати не такъ, якъ казавъ „регірунокъ“, але такъ, якъ — несмѣлымъ голосомъ пѣдшептувала ему власна совѣсть, кинувши до урны дрожачою рукою карточку зъ именемъ Стоцкого, зойкнувъ и упавъ на землю. Его вхопили такій страшній корчѣ жолудковій, що зъ великою бѣдою вѣдтерто его и успоковано совѣсть. Сарака гадавъ, що поповнивъ злочинъ що найменше такій тяжкій, якъ бы убивъ рѣдного батька.

Бадені пѣшовъ, въ буковиньскѣмъ соймѣ Стоцкій Барвѣньскому не такій небезпечный якъ въ парламентѣ; тожь при сихъ выборахъ Вѣдень не ставивъ Стоцкому такихъ перешкодъ, якъ при выборахъ до рады державнои. Політична карієра Стоцкого и цѣлон его партія рѣшала ся теперь выключно въ границяхъ Буковины. Она лежала въ части въ рукѣ краевого правительства, а въ части въ рукѣ самого Стоцкого.

Щобы зрозумѣти его позицію и его вѣдносины до правительства, та на вѣдворотѣ, треба сягнути до часѣвъ Гоеса, до часѣвъ послѣдныхъ выборѣвъ до рады державнои:

Самі выборы поучують насъ, що правительство на Буковинѣ просто всесильне. Але и тои всесильности правительству було за мало. Правительству не подобало ся се, що въ буковиньскѣмъ соймѣ була взагалѣ якась бѣльшѣсть, котра — боронь Боже — могла бы коли ошалѣти и въ якій формальній справѣ голосувати не такъ, якъ бы собѣ того бажало правительство. Правительство хотѣло допровадити до того, щобы оно могло само клеѣти бѣльшѣсть вѣдъ случаю до случаю. Бѣльшѣсть въ соймѣ становили волоскій бояри черезъ те, що зъ ними голосували два Русины москвофілы все на слѣпо, чи за, чи противъ интересѣвъ рускихъ выборцѣвъ. Меншѣсть складала ся зъ коаліціи: Нѣмцѣвъ, Вѣрменъ и двохъ Русинѣвъ народовцѣвъ Стоцкого и Пігулыка. Правительство постановило до нового сойму впустити лишь такихъ Русинѣвъ, котрій творили бы одну самостійну, ворожу Волохамъ групу, котра переходилювала бы — пѣсля пляну правительства — голосоване разъ въ бѣкъ Волохѣвъ, другій разъ въ бѣкъ коаліціи. На кождый однакъ случай, така одноцѣльна, ворожа Волохамъ репрезентація руска знѣвечила бы тѣнь силы волоскихъ бояръвъ въ буковиньскѣмъ соймѣ. Щобы тоту цѣль осягнути, правительство зачало роботу рѣвночасно пѣсля двохъ планѣвъ: Стягнути до купы и помирити обѣ рускій партіи, а коли бы се не удало ся, вытворити по-за плечима теперѣшныхъ проводирѣвъ обохъ партій якусь нову, гермафродитичну партію руску, а проводирѣвъ одной и другои партіи пустити въ дураки. Зъ одной стороны мавъ упасти офѣрою Тыминьскій, зъ другои Стоцкій, а въ разѣ потребы и Пігулякъ. Тымъ такожь дасть ся пояснити се, що Стоцкого и Пігулыка Гоесъ не впустивъ до рады державнои и що постановивъ навѣть до сойму не впустити Стоцкого, въ разѣ коли бы обѣ партіи не помирили ся.

Щобы осягнути другу цѣль, т. е. щобы вытворити нову руску партію, котра бы загорнула спадщину по обохъ нинѣшныхъ партіяхъ, выпорпавъ Гоесъ и выдвигнувъ на дневне свѣтло православного „автохтона“ Васильна

Въѣздъ рускихъ ученыхъ у Львовѣ.

въ 1848-омъ роцѣ.

I.

По упадку абсолютизму и Меттерніховскои системы въ мартѣ 1848-ого року зачавъ ся, якъ въ инших краяхъ австрійскои державы такъ и въ Галичинѣ, живый політичный и народный рухъ. Поляки завязали у Львовѣ дня 15 цвѣтня політичне товариство „Раду народову“, котра займала ся не лише польскими справами, але розтягала свою роботу и на всѣхъ мешканцѣвъ Галичины. Се занепокоило Русинѣвъ, котрій тогды такожь пробудили ся до жытя. Отже коли выдана була устава конституціи зъ 25 цвѣтня, котрои §. 22-ій позвалявъ всѣмъ громадянамъ краю сходити ся на збори, львѣвскій Русины скликали на день 2 мая зборъ Русинѣвъ до св. Юра. Зѣйшло ся надъ 300 людей и постановили, пѣдъ предсѣдательствомъ крилошанина Михаила Куземского, завязати руске політичне товариство, „Руску Раду народну“.

Се товариство дня 10 мая приняло а дня 15 мая, въ самъ першій день вѣльный вѣдъ панщины, оголосило въ 1-ѣмъ числѣ першои рускои газеты „Зоря Галицка“ вѣдозву до руского народу зъ своею програмою. Вѣдозву ту пѣдписали епископъ Григорій Яхимовичъ яко предсѣдатель, крилошанивъ схоластикъ Михаилъ Куземскій и „письменникъ“ Іванъ Борисѣкевичъ яко заступники предсѣдателя, проповѣдникъ катедральный о. Михаилъ Малиновскій и архивістъ Товариства кредитового Теодоръ Леонтовичъ яко секретарѣ, а крѣмъ того 22 священникѣвъ та священичихъ кандидатѣвъ и 39 свѣтскихъ особъ (межи ними 16 урядникѣвъ и 5 львѣвскихъ мѣщанъ). Въ сѣй вѣдозвѣ сказано:

„Мы Русини Галицки належимо до великого руского народу, котрый однимъ говорить языкомъ и 15 міліонѣвъ выносить, зъ котрого пѣлтретя мілѣона землю Галицку замешкуе. Той народъ былъ колись самодѣльный, рѣвнался въ славѣ найможнѣйшимъ народамъ Европы, малъ свій письменный языкъ, свои власніи уставы, своихъ власныхъ князѣвъ, однимъ словомъ: былъ въ добрѣмъ бытью, заможнымъ и сильнымъ“.

Дальше „Рада народна“ вызначуе три точки для свого дѣланя. Друга точка така:

„(Будемо) розвивати и взносити народность нашу во всѣхъ ей частехъ: выдосконаленьемъ языка нашого, запровадженьемъ его въ школахъ нишихъ и высшихъ, выдаваньемъ письмъ часовыхъ, утримованьемъ кореспонденцій съ письменными такъ нашими якъ иншими до щепу славяньского належащими, розширеньемъ добрыхъ и ужиточныхъ книжокъ въ языцѣ рускѣмъ, и усильнымъ стараньемъ впровадити и на рѣвни поставити языкъ нашъ зъ иншими въ урядахъ публічныхъ и т. д.“

Въ мысль сеи точки повстала межи членами Рускои народнои Рады гадка заложити: окреме товариство „Галицко-руску Матицю“ на способъ „Матицѣ Сербскои“, завязанои въ р. 1828. въ Будимѣ, „Матицѣ ческои“, завязаной р. 1830. въ Празѣ, „Иллірійскои“, „Лужицко-Сырбскои“ и „Дальматиньскои“, завязаныхъ въ рр. 1842., 1845. и 1847. въ Загребѣ, Будишинѣ и Задарѣ. Гадкою тою займали ся особливо свѣтскій Русины львѣвскій Иванъ Гуркевичъ и Левъ Сосновскій и духовній оо. Михаилъ Куземскій, Йоавъ Лотоцкій и Михаилъ Малиновскій. Иванъ Гуркевичъ (совѣтникъ бухгальтерій) уложивъ статуты и предложивъ на 11 ѣмъ засѣданю Головнои рускои Рады дня 29 мая, а на 15 ѣмъ засѣданю въ 16 червня предсѣдатель Яхимовичъ оголосивъ основане „Галицко рускои Матицѣ“ и завѣзвавъ до складокъ на утворене фонду на выдаване „пожиточныхъ книжокъ народныхъ рускихъ“. Приступило зараз около 50 Русинѣвъ, въ бѣльшѣй части львѣвскихъ яко основатель нового товариства, котрій на першѣмъ своѣмъ засѣданю 2 ого липня выбрали зарядъ въ 9 членѣвъ пѣдъ проводомъ крил. о. Куземского. До заложеня Галицко-рускои Матицѣ помѣчні були и „побратимцѣ Чехи порадою та приспособлюваньемъ средствъ“; три Чехи, межи ними Кароль Гавличекъ, редакторъ Пражскихъ Новинъ, вступили навѣть яко члены основатель, зложивши повну вкладку по 50 зр. (Яко перший основатель вписаній митрополитъ Левицкій и епископъ суфраганъ Бохеньскій. Дальше знаходять ся въ списѣ 193 основателѣвъ по день 13 марта 1850 р.: 86 священникѣвъ, 9 деканатѣвъ, 2 монастырѣ, 8 братствъ церковныхъ, 35 громадъ, 5 селянъ и мѣщанъ, 20 урядникѣвъ (особливо зъ львѣвского магістрату) и учителѣвъ, 14 Русинѣвъ рѣзныхъ иншихъ станѣвъ, 2 Русинки и 7 не-Русинѣвъ (особливо Нѣмцѣ урядники, межи ними намѣстникъ гр. Агеноръ Голуховскій и редакторъ урядовои газеты львѣвскои М. Сартіні)*).

Окрѣмъ заложеня науково-просвѣтного товариства давала ся чути потреба призвати до Львова на зборы всѣхъ письменникѣвъ рускихъ и любителѣвъ народнои просвѣты задля спѣльного порозумѣня и сполученя силъ. Найбѣльше заходили ся коло тои справы правникъ Иванъ Борисѣкевичъ и писатель о. Никола Устіяновичъ, парохъ въ Славску за Сколѣмъ. Сей предложивъ вѣдповѣдне внесене Головнѣй Радѣ рускѣй въ липни 1848 р. черезъ члена тои Рады Ивана Гушалевича. Але Рада руска „середъ глоты розличныхъ політичныхъ дѣлъ“ не брала ся до сеи справы. Отже вѣнъ написавъ до нея зъ Славска дня 15 серпня письмо, въ котрѣмъ поновляе свое внесене и подае гадки, надъ котрыми бы попадало літературно-просвѣтному товариству розглядѣти ся. Перша и друга зъ пятьохъ его гадокъ такій: „I. Ци нашъ рускій языкъ въ дальшѣмъ своимъ розвою при вліянію Россійского, Польского и Церковного питомства въ своей барвѣ и духу на самостатный выобразити ся подолае и якои бы дороги належало ся держати, абы въ єденъ зъ выжь реченыхъ языкѣвъ не перестроивъ ся? II. Задля выказаня такои дороги здае ся Граматика порѣвнающая доконечно потребна быти. Кому бы изданіе ей припоручити?“

*) Гл. „Историческій очеркъ основанія Галицко-рускои Матицѣ и Справозданье первого собору ученыхъ рускихъ и любителей народного просвѣщенія. Составлено Яковомъ Головацкимъ“. У Львовѣ 1850.

збанкротованого дѣдича Лукавца. До рады державной не мѣгъ его впустити, бо бувъ ще за молодый. Щобы зарезервувати ему мандатъ, Гоесъ впустивъ до парляменту ще разъ Волянина вѣдъ тымъ услѣвнемъ, що коли Василько підросте до 30 лѣтъ, Волянъ зрезигнує, а на его мѣсце буде выбраный Василько.

Василько, дуже способный вирочѣмъ дипльоматъ и аґітаторъ, тымъ способнѣйшій, що не мае нѣчого до страты, а політика єдиный его ратунокъ, взявъ ся до роботы. Але такъ якъ найлѣпшій акторъ потребуе для своеи карієры не лишь таланту, але и добре зорґанізованои клаки, такъ и Василькови потрѣбна була якась — яко тако зорґанізована — партія, котра бы робила ему рекляму. Въ тѣй цѣли вѣнъ причепивъ ся однымъ кантомъ до москвофільскои партіи, котра болячись, щобы новоупеченый Русинъ не скрѣпивъ — боронь Боже — народнои партіи, въ своимъ орґанѣ „Буковиньскій Вѣд.“ стала Василькови мостити дорогу, здаеть ся, таки на погибель тои партіи, котрои интересы заступають якъ разъ тѣ „Бук. Вѣд „Бук. Вѣдомостями“ и власною рухливостію Василько стававъ щоразъ популярнѣйшій. Мимо того, що провѣдники тои партіи, до котрои вѣнъ причепивъ ся, жили въ найлѣпшѣй згодѣ въ політичными провѣдниками Волохѣвъ, Василько розпочавъ завзяту борбу въ союзниками власнои партіи. Грѣшми — не своими, бо ихъ не мавъ — пѣдлативъ (кажуть, що въ паншаль президента) одну нѣмецку простатутку журналістичну, найбѣльше розширеный дневникъ черновецкій, и систематично та безпощадно компромітувавъ и нищивъ одного провѣдника Волохѣвъ по другѣмъ. Щобы пѣдготовити собѣ утворене новои партіи рускои въ елементѣвъ обохъ нетнуючихъ партій, зачавъ пѣдпольну роботу противъ Стоцкого, щобы вѣдбити вѣдъ него коренно буковиньскихъ Русинѣвъ народовцѣвъ.

Але въ тѣй роботѣ трафивъ свѣй на свого. Стоцкій змѣркувавъ, до чого веде цѣла робота и робота президента Гоеса. Вѣнъ постановивъ не допустити до утворена такои, пѣдъ національнымъ взглядомъ млавои, герма фродитичнои партіи рускои. Щобы нѣ Василькови нѣ правительству не повело ся розбити народовцѣвъ, постаравъ ся о се, що всѣ народній институції рускій въ Чернѣвцяхъ дѣстали ся въ такій певній руки, що жадна интрига правительства не була бы въ силѣ выдерти ихъ чистокровнымъ народовцямъ, а тымъ менше передати ихъ въ руки національныхъ гермафродитѣвъ. По найбѣльшѣй части вѣнъ самъ позахоплювавъ все въ свои власній руки, або вѣддавъ въ руки особъ, котрѣ стоять пѣдъ цѣлковитымъ его вплывомъ. Стоцкій и его партія стали ся політичнымъ чинникомъ, політичною силою, очевидно лишь о стѣлько, о скѣлько на Буковинѣ можь говорити о силѣ якои небудь політичнои партіи. Найбѣльше жь значене ґрупа Стоцкого мае черезъ те, що ей шефъ мае въ рукахъ друкарню и може выдавати часопись навѣть безъ правительственнои субвенціи.

Заасекуровавши ся такимъ чиномъ, Стоцкій зашахувавъ правительство ще въ одинъ способъ. Вѣнъ зробивъ се, чого буковиньске правительство боить ся бѣльше якъ чортъ свяченои воды. Правительство боить ся м у ж и ц к о г о р у х у, політичного освѣдомлена селяньскихъ масъ. Стоцкій постановивъ селяньску масу зробити пѣдвалиною національнои політики рускои и — хочь професоръ університету — пустивъ ся вѣдъ села до села на аґітацію, розрухувати и орґанізувати дремучихъ селянъ буковиньскихъ. Межь Стоцкимъ а Баранѣньскимъ, хочь оба они правительственній Русины, е величезна рѣзница. Баранѣньскій служить правительству и польскимъ панамъ безусловно, а Стоцкій е такъ довго правительственни ж, якъ довго правительство выконуе се, чого домагае ся его партія. Хто знае того буковинського політика, той знае також и се, що на случай, якъ бы правительство не спозняло — що правда мінімальныхъ — его жадань, правительственне ягнятко перемѣнивъ ся рѣзкого опозиціоніста.

Шобы не допустити до аґітациі на селѣ, правительство волѣло впустити Стоцкого и его адютанта Пігулака до сойму. Такъ и сталось. Але окрѣмъ тыхъ двохъ, та політичнои нулѣ, Зубрицкого, впустило до сойму також того, котрый мавъ місію сотворити нову русску партію, — впустило Василька.

Ще далеко до выборѣвъ були приготованій на ту евентуальность такъ правительство, якъ и Василько. А що правительство не покинуло плану утворени одноцѣлои репрезентаціи рускои, Василько дѣставъ „Wink“, щобы навязавъ зносины въ народовцями. Василько розпочавъ бувъ вже ставити на тѣй дорозѣ перші, хочь дуже несмѣлій кроки; але здаеть ся, що шефы москвофільскои партіи пѣдглянули ту стежку въ горохъ, и повздержали его вѣдъ того. Коли однакъ правительство не зрезигнувало въ свого плану, то чи проводирѣ москвофілѣвъ хотять чи нѣ, Василько збѣде ся зъ Стоцкимъ. Зведе ихъ до купы борба въ Волохами. Здаеть ся, що обѣ стороны поробили вже въ тѣмъ напрямѣ вступній кроки, и на тѣй пѣдставѣ нѣмецкій дневники буковиньскій заговорили о фузіи обохъ рускихъ партій, якъ о рѣчи вже докончанѣй. Що мусѣли бути якѣсь пробы тои консолідациі, доказують намъ спростовання, якій въ тѣй справѣ оголосили обѣ стороны. Орґанъ народовцѣвъ „Буковина“ пише, що вѣсти, мовъ бы то Стоцкій помирився ся въ Василькомъ неправдивѣ, бо ся справа не зависить вѣдъ самыхъ провѣдниковъ партій; на се потрѣбна ухвала цѣлого сторонництва. Подѣбне спростоване вышло також вѣдъ Василька. Въ Neue fr. Presse читаемо: „Зъ огляду на подану Вами вѣсть, що за моею ініціативою наступило на Буковинѣ сполучене старорускои партіи зъ народовцями, прошу о помѣщеня слѣдуючого спростования: До такои акціи були бы потрѣбній партійні ухвалы такъ зъ одноі якъ и зъ другои стороны. Моя партія не мала до сеи поры причины тою справою взагалѣ займати ся. Длятого мушу згадану поголоску спростувати яко оперту на фальшивѣй информаціи. Николай Василько, заступникъ головы заряду старорускои партіи на Буковинѣ.“ Зъ тыхъ спростовань выходить лишь одно: що консолідація ще не заакцептована обома партіями. Але се у насъ цѣлкомъ не потрѣбне. У насъ выстане, коли порозумѣють ся провѣдники партій. Решту зробить часъ. Волохи будуть очевидно докладати всѣхъ своихъ силъ, щобы не допустити до тои консолідациі Русинѣвъ на Буковинѣ, бо они хотѣлибъ и на дальше якъ доси, жити конфліктъ сварки въ рускѣй родинѣ. Тѣй консолідациі супротивлять ся також дотеперѣшній провѣдники буковиньскихъ москвофілѣвъ, бо она була бы надгробнымъ каменемъ для русофільства на Буковинѣ, а побѣдою народнои идеи.

Зъ нагоды склыкання анкеты

въ справѣ реформы середн. школъ.

(Дальше.)

Перетяженя наукою в ш к лах рѣчь не дуже давна; старшій люде, що повыходили ще въ нѣмецкихъ школъ, не знають ни зъ власного досвѣду. Правда, що учити ся по нѣмецки було далеко труднѣйше, нѣжь опѣля по руски або й по польски. Все-жь таки школьныхъ годинъ и предметѣвъ науки було менше, а тымъ самымъ и вѣльного часу бѣльше. Школьныхъ годинъ було въ 1 и 2 класѣ гімназіяльнѣй по 22 на тыждень, въ 3—6-тои по 26, въ 7-бій 27, а въ 8-бій 28. Межь предметами були и такій, що не вымагали домашнои науки, бо учителѣ вдоволяли ся тымъ, чого ученикъ годенъ бувъ научити ся въ школѣ. До такихъ предметѣвъ належавъ передовсѣмъ языкъ краевый, також исторія натуральна, дуже часто реліґія, звычайно языкъ нѣмецкій вже вѣдъ 3-ои або 4-ои класы почавши; лише домовѣ задачѣ, десь-колись якась деклямація вымагали домашнои роботы. Тымъ то молодѣжь не чула ваготы працѣ и мала подостаткомъ часу погулятн собѣ на свѣжѣмъ воздусѣ. Въ зимѣ учили ся ученики вечерами, рѣдко коли засиджуючись по-за девяту годину, а нѣколи по-за десяту; въ лѣтѣ вставали рано и выходили зъ книжкою якъ не до огороду або въ поле, то бодай на улицю, а дома сидѣлось хиба тогдѣ, коли треба було щось писати. Пѣсля поры року и пѣсля мѣсцевыхъ обставинъ гуляла молодѣжь весь божій день то по боловяхъ въ палестрою и мячемъ (кичку полишено дѣтямъ зъ нормальныхъ школъ) то по лѣсахъ за комашнею то надъ рѣкою то по закуткахъ на леду, хочь ховзатись остро заборонювано и въ разѣ прихопленя на вчинку карано.

Зо змѣною выкладовои мовы богато дечого змѣнилось, хочь не вѣдъ разу. Прибуло предметѣвъ науки, прибуло и школьныхъ годинъ. Але на разѣ зъ такими радощами повитано выкладовый языкъ польскій, що той прибутокъ молодѣжи не давъ ся учуги. Хочь пѣльга въ наукѣ выдавалась очевидною, все-жь таки загаль домагавъ ся доказовъ сего; а школа зъ своеи стороны старала ся дати доказы якъ найяснѣйшій. Наставъ тогдѣ для молодѣжи вѣкъ золотый, — коли не назвати-бъ его скорѣйше позолочуваным. Учитись майже зовсѣмъ не треба було, бо-жь досить було чути учителя, выкладаючого по польски, щобы вѣдъ разу всего научити ся. Успѣхи науки оказали ся чародѣйні. Часто половина ученикѣвъ въ класѣ дѣставала свѣдоцтво вѣдзначаючое, а хиба зовсѣмъ незначна частинка мусѣла класу повтаряти. Карность звольнено також; досить пригадати собѣ тѣ славні мавки зъ войсковыми музиками, зъ формальными балями, зъ цѣлымъ таборомъ всякихъ апыткѣвъ. Кѣлька тыжднѣвъ напередъ ученики найвышшихъ класъ не знали ниши ро-

боты, не мали ниши гадки въ головѣ, окрѣмъ приготовлень до маѣвки; а кѣлька тыжднѣвъ опѣля лише маѣвка шумѣла имъ въ головѣ.

Такъ тревало кѣлька лѣтъ. Десь въ першихъ 70-тыхъ рокахъ настала реакція. Карность унято въ карбы; наука вѣшла на правильнѣйшій шляхъ. Зъ тои поры зачинають минати золоті часы, а вагота школьнои науки дѣймае чимъ разъ бѣльше. Передовсѣмъ опамятано ся, що въ нѣмеччиною обходить ся въ школѣ мовь бы навмысне по мачошиному; отже потиснено шрубу въ тѣй точцѣ. Зъ духомъ часу, зъ поступомъ наукъ, особливо реальныхъ, въ громадяньскою свободою, ростуть вымоги не лишь вѣдъ громадянина, але також вѣдъ кандидата на громадянина. Рѣвночасно старѣ педаґоґи позоли уступають мѣсця молодшимъ, образованымъ въ новыхъ обставинахъ, въ новыхъ здобуткахъ науки; а ей вносять до школы поступовій погляды и бѣльшій вымоги. Росте обемъ школьныхъ книжокъ, бо авторы, перекладаючи ихъ зъ нѣмецкого языка, уважають звычайно за потрѣбне додати ще дещо зъ того, що самі умѣють, або зновъ више для потребы тутешнои молодѣжи. Въ тѣй самѣй мѣрѣ ростуть також и вымоги школьній. Легшихъ годинъ школьныхъ, на котрѣ ученикъ не котребувавъ бы приготовлятись дома, стае чимъ разъ менше; остають ся они ще потрохи при науцѣ польского языка, але и те не на довго.

Починають вѣдзывати ся жалѣ на перетяжене молодѣжи наукою, и то чимъ разъ голоснѣйше. Наслѣдкомъ того настае зновъ реакція, и то въ двохъ напрямахъ. Жалямъ тымъ признавано слушность, але только почасти, та причину лиха добачувано въ хибнѣмъ выконуваню плану наукъ а опѣля ще и въ непотрѣбно великѣмъ обемѣ книжокъ. Тогдѣ то особливо учителѣ кинулись до наукъ педаґоґічныхъ. Але поки тая наука, у насъ до того часу майже незнана, привилась и уложила ся, не обѣйшло ся, якъ не могло бути инакше, безъ невдалыхъ або и шкѣдливыхъ експериментѣвъ. Все-жь таки згодомъ поправляесь и досконалить ся способъ научана у всѣхъ нашихъ школахъ, а найбѣльше ведуть въ тѣмъ передъ великомѣскій школы пѣдъ бокомъ університетѣвъ. Въ мѣру якъ успѣхи науки мимо чимъ разъ ревнѣйшои и розумнѣйшои працѣ учителѣвъ не выдержують порѣвнаня зъ тою працею — а додати бы треба, и зъ працею ученикѣвъ, — подвоюють учителѣ свою ревность такъ въ школѣ якъ и дома. А коли и се не богато лѣпшій осягае успѣхи, тогдѣ то починають вѣдзывати ся голосы також и про перетяжене учителѣвъ.

(Дальше буде.)

Два внесеня,

поданій въ радѣ державній п. о. Таначкевичемъ и тов.

Внесене въ справѣ амортизациі селяньскихъ довгѣвъ державою и выдачѣ ґрунтовыхъ довжныхъ листѣвъ звучить:

Высока палата зволить ухвалити:

Въ цѣли поратована селяньского стану, сеи сильнои пѣдвалины кождои державы, тои найпевнѣйшои пѣдпоры для успѣшного соціяльного розвою въ державѣ, придавленого въ Австріи всякими публичными тягарами и не до внесеня тяжкими довгами, котрый по 50 лѣтахъ вѣдъ внесеня панщины иде до немилучои руины, коли не прийде ему зъ помочію обдумана, далекозора соціяльна політика державна, законодавство та адміністрація:

1) Всѣ дотеперѣшній довги селяньскій, такъ ґіпотечній якъ и всѣ инші, сплачуе держава.

2) На мѣсце всѣхъ дотеперѣшныхъ вѣрителѣвъ селянъ ручить за всѣ ті довги держава яко одинокій вѣритель зъ ґіпотекарною порукою на селяньскѣмъ ґрунтѣ.

3) Всяке инше зафантоване селяньскои землѣ е выключене.

4) Заборона ґіпотечного обтяженя селяньскихъ земель установля ся на 50 лѣтъ.

5) Вѣдъ сеи поры селянинови отворены лишь особистый кредитъ.

6) Въ цѣли амортизациі селяньскихъ довгѣвъ держава выдасть ґрунтовій листы довжній на сумы по 2, 20, 200 зр. а. в. аж до высоти потрѣбного для амортизациі капіталу довжного.

7) Ґрунтовій листы довжній мають обовязковый куреъ въ обсягу внутрѣшнього обороту господарского Австріи чи то Долитавщины и не пѣдлягають змѣнѣ курсу.

8) Теперѣшній довги сплачують ся тыми ґрунтовыми листами довжными, а теперѣшній вѣритель суть обовязаній поквітувати довги, сплачені за помочею тыхъ листѣвъ.

9) Сплаченый державою довгъ дѣлить ся на 50 рѣвныхъ рѣчныхъ ратъ и стягае ся по-

---

„Заданьемъ съѣзду буде: 1) Установити для языка нашого однаки формы а для письма нашого пріймити найстосовнѣйшу писовню, высвѣтити рѣжницю мовы нашои вѣд языка старословяньского, також вѣд россійского и польского. — 2) Надарити ученымъ мужемъ нашимъ способность, абы до себе сближилися и получилися до вспѣльныхъ праць литерацкихъ, абы могли вымѣнятн мысли свои, розширяти вѣдомости, спростувати понятія своя. — 3) Сгромадити и пѣзнати силы ученыхъ языка рускаго, съорганізувати и подѣлити працѣ свои литерацки вѣдповѣдно потребамъ народа нашого. — 4) Утворити Институтъ народный на способѣ „Матицѣ Ческои“ яко покровище литературы нашои, абы бувъ въ вѣдношенью со всѣма литератами рускими, займався накладомъ плодѣвъ литерацкихъ, збиравъ памятки историческій роду нашого и языка по краю розсыпанѣй, щобы бувъ орга-

Заходомъ Ивана Борисѣкевича снимъ разомъ внесене о. Устіяновича залагоджене було скоро. Рѣшено заразъ скликати зъѣздъ и выбрано комісію за-для приготовленя его. Въ 17-бмъ числѣ Зорѣ Галицкои зъ 5 вересня комісія оголосила „Запрошене ученыхъ рускихъ на зъѣздъ до Львова“ на день 19 жовтня. Въ тѣмъ запрошеню сказано:

номъ взаемности всеславяньскои, отношенія нашого съ ученымы всѣхъ инныхъ щепѣвъ словяньскихъ“.

Дальше сказано въ запрошеню: „Дасть Богъ, що поведеся намъ; бо не про себе працювати будемъ, ино для добра 15 мілионового народа. Уже часть велика того народа нашого освободжена, до участи правъ обывательскихъ, до уставодавства припущена, зачала тиснути ся до свѣтла, прислухуеся радо гадкамъ нечуваным древно величавыхъ прошедшихъ временъ и любуеся въ наукахъ и розправахъ въ рѣдній своій бесѣдѣ“. Проте треба бѣльше „письмъ и наукъ народныхъ“, також праць для школъ, въ котрыхъ „новый проектъ міністеріяльный принявъ за пѣдставу просвѣты мову народну“.

Отже запрошув ся на зъѣздъ всѣхъ, що займали ся народною рускою словесностію и мовою, що збирали памятки литературы и исторіи рускои, що громадили богацтва языка нашого зъ усть народа, всѣхъ, що надъ просвѣтою въ заводѣ учительскѣмъ доси трудили ся и що чують ся въ силѣ для просвѣты народнои працювати. „Безъ всякои рѣзницѣ нашого політичного переконѣдченья о щастю народнѣмъ, безъ рѣзницѣ исповѣданья получѣмся всѣ Русины... Напередъ выключаемо всякій политичній розговоры, яко не належащій до предмету собору того“.

Запрошене пѣдписали окрѣмъ Борисѣкевича и Устіяновича, ще чотири Русины свѣтскій и три священники зъ Львова. Дивно выглядае, що справою зъѣзду ученыхъ займало ся не літературне товариство Матица, але політичне товариство Рада руска черезъ выбрану нею комісію (комітетъ), и що въ запрошеню на зъѣздъ говорить ся о потребѣ утворена „института народного на способѣ Матицѣ Ческои“, хотя Галицко-руска Матица вже вѣдъ двохъ мѣсяцѣвъ була завязана. Але Галицко-руска Матица въ першихъ мѣсяцяхъ такъ якъ-бы не истнувала; она не мала навѣть нѣякихъ засѣдань, мабуть чекаючи, аж зберуть ся грошѣ та прише ѣй хто яку книжку, щобы можь въ друковати. Аж по оголошеню Запрошеня на зъѣздъ ученыхъ мабуть встыдно стало Матицѣ, що справы до нея належачій веде хто инший. Отже она въ вѣсѣмъ днѣвъ потѣмъ зібрала ся на засѣд не и выбрала зъ помежи себе трехъ членѣвъ до комісіи, займаючои ся зъѣздомъ рускихъ ученыхъ.

Скрѣплена тымъ способомъ комісія порозсылала запросины и поробила всѣ потрѣбній приготовленя до зъѣзду и принята та умѣщена членѣвъ. Оголосила також програму зъѣзду. Соборъ ученыхъ мавъ вѣдбувати ся въ салѣхъ рускои семинаріи духовнои. Прибуваючій участники мають записати ся до спѣльного спису и до поодинокихъ „выдѣлѣвъ“ (секцій). Выдѣлѣвъ установлено девять: богословія, права, любомудрія и наукъ природы, исторіи и географіи, школъ, господарства, управы языка рускаго, литературы рускои такъ давнои якъ и теперѣшнои и выдѣлъ литературы старославяньскои. Крѣмъ того мае бути особный выдѣлъ Матицѣ рускои. Можна и до кѣлькохъ выдѣлѣвъ разомъ належати. Отворене собору два 19 жовтня вѣдбуде ся на загромадженю публичнѣмъ.

датковыми урядами въ формѣ податкѣвъ.

10) Вѣдповѣдно до того державный скарбъ вищадить въ протягу тыхъ 50 лѣтъ що року припадаючу часть грунтовыхъ листбсъ должныхъ.

11) Всѣ, въ тою конверсію звязаній акты правній, вѣльній вѣдъ штемплѣвъ и такс.

Се вѣддовжене селянського стану мае бути зѣ стороны австрійскои половины державы conditio sine qua non при вѣдновленю угоды въ Угорщиною.

Вѣдень 7 жовтня 1898 о. *Танячкевичъ*, д-ръ *Окуневскій* (и товариші).

Внесене въ справѣ державныхъ складѣвъ зѣбженыхъ звучить:

Высока палата зволить ухвалити:

Въ цѣли обороны и охороны вѣдъ нужды, браку хлѣба и зерна, потрѣбного на засѣвъ для рольничои людности въ лѣтахъ неурожаю, входить въ житє державна институція, т. в. державній склады вѣжа, котрѣ маютъ цѣль:

1) Вкладанемъ зѣжа державою, вкладанемъ зѣжа заощадженого селянами, взглядно сельсенми громадами, зѣже громадити чи то удержувати запасы зѣжа;

2) тымъ зѣжемъ провадити фахову, осторожну, свѣдому цѣли господарку торговельну и осягати свентуальній зыски;

3) въ лѣтахъ неурожаю або въ потребѣ давати зѣжевій запомоги, вѣддавати зѣжевій вкладки;

4) зъ надвижки давати въ лѣтахъ неурожаю, населеню не посѣдаючому нѣякихъ средствъ до житя, зѣжевій запомоги;

5) служити регулятороми торговлѣ зѣжемъ и охороною передъ вызыскомъ зѣжевыхъ бірж;

Посылки зѣжевыхъ вкладокъ и позычокъ на всѣхъ зелѣзничихъ и корабельныхъ лініяхъ Австрія будуть вѣльній вѣдъ фрахту, такъ якъ се дѣе ся зъ щадничими вкладками ц. к. почтовои щадниці.

Всѣ кредиты, якій рада державна признае на запомоги голодуючои людности, выдають ся потребуючимъ въ зѣжу, и се буде першимъ починомъ въ розвою державныхъ складѣвъ зѣжевыхъ, котрымъ тѣ запомоги звертають ся якъ безпроцентова позычка.

Зъ формального огляду мае се внесене бути передане рольничѣй комісіи.

Вѣдень 7 жовтня 1898. о. *Танячкевичъ*, д-ръ *Окуневскій* (и товариші).

Переглядъ политичный.

Палата послѣвъ буде мати въ тѣмъ тыждни лишь два повні засѣдання, вѣ второкъ и въ четверь. На нихъ закѣнчать перше читане буджетовои провізорія и наглыхъ внесень о зарадженю нуждѣ. Мѣжь иншими правительственными предложеннями буде внесене предложеня о внесеню дневникарского штемпля. Въ днихъ вѣльныхъ вѣдъ повныхъ засѣдань палаты буде дальше вести ся загальна дискусія въ угодовѣй комісіи, котра евентуально буде закѣнчена въ тѣмъ тыждни. Однакъ остаточне рѣшене въ тѣй справѣ западе допіра тогдѣ, коли правительство дасть обовязующу вѣдповѣдь на жадания молодо Чехѣвъ и полуднемыхъ Славянъ. Правица числить на певно, що правительство дасть рѣшучу вѣдповѣдь ще сего тыждня.

Въ суботу вѣдбуло ся засѣдане угодовои комісіи, на котрыхъ словинцѣйні посли крытикували звѣстными вже аргументами поодинокій постановы правительственныхъ предложень угодовыхъ. Бесѣдники були голословно на се, що въ кождѣй справѣ проектъ становить капітуляцію Австрія въ користь Угорщины. Противъ предложеня промовляли: пп. Гросъ, Авенціъ и Шлезінгеръ; за предложеннями п. Фалькенгайнъ.

Про політичні цѣли Хорватѣвъ и Словѣнцѣвъ такъ пише хорватскій тыждневникъ „Чрвена Грватска“: „Хорватска політика мае докладно означену цѣль: щобы злучити въ одну цѣлість Хорватію, Славонію, Дальматію, Истрію, Босну и Герцоговину; щобы зъ тыхъ краѣвъ утворити одно державне тѣло зъ хорватскимъ характеромъ въ рамахъ габсбургскои монархіи и зъ осередкомъ въ Загребѣ, котрый нині вже е осередкомъ духового житя Хорватѣвъ. Се хорватске тѣло державне, полагоджувало бы спѣльно зъ иншими краями монархіи певні справы, котрі будуть узнані за спѣльні. Се хорватска політика, котрои покревні Хорватамъ народы не лишь не повинні спинати, але противно вѣдпирати“. До сего додае органъ словѣньскихъ послѣвъ таку примѣтку: „До згаданого тѣла державного можуть бути втягнені такожъ Словѣнцѣ, але въ тѣмъ лишь случаю, коли самі за симъ заявлять ся, и забезпеченемъ спеціяльнои своеи словѣньскои національности“. Словѣньскій мужѣ довѣрія, котрі опогды були на зъѣздѣ въ Терсаттѣ, заявили ся вже прихильниками тои програмы жадання, якій Словѣнцѣ ставлять Тунови, не мають жаднои иншои цѣли якъ ту, щобы звязь територій, заселеныхъ Словѣнцями, зъ нашою половиною монархіи и поодинокими ии краями, о скѣлько се можливе, звѣльнити.

Кѣлько правды въ поголасках о вѣйсковѣмъ заговорѣ у Франціи, до сегодня не можь дѣйти, бо тяжко розбиратися въ повени суперечныхъ вѣстій. Противники ревізіи процесу Дрейфуса голосять, що синдикатъ Дрейфуса, бачучи, що ихъ справа програна, пустивъ въ свѣтъ тѣ брехнѣ, щобы ще бѣльше скомпромітувати шефѣвъ армії, и въ той способъ ратувати ще справу. Liberte запевняе, що причиною поголасокъ о вѣйсковѣмъ заговорѣ було мѣжь иншимъ також се, що одинъ урядникъ президіяльнои канцеляріи котрогось зъ міністрѣвъ выславъ до генерала Цурліндена таку депешу: „Будьте готовій на суботу *генерале*“. Депешу спертю въ головнѣмъ урядѣ телеграфічнѣмъ и вѣднесено до міністерства справъ внутрѣшныхъ, де она выкликала великій переполохъ. Деякій міністры домагали ся слѣдства що до жерела погласокъ о заговорѣ але Брісонъ поборювавъ се внесене.

Брісонъ на радѣ міністрѣвъ заявивъ, що страйкъ роботниковъ закѣнченый, а до страйку зелѣзничои служби иновѣрно не прийде Вѣйска, котрыми пообсаджувано провінціональній дворцѣ зелѣзничѣ, вернули вчера домѣвъ. Однакъ средства осторожности тревають дальше. Въ двохъ мѣсцяхъ поперетинано сигналовій дроты и попсовано шины; але на щасте пригоды не було жаднои.

Вікторъ Наполеонъ мавъ заявити, що не буде мѣшати ся въ справы Франціи, анѣ въ аферу Дрейфуса, бо вѣнъ на тѣмъ всѣмъ нѣчого не може выскати.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!**

— **Програма 100-лѣтного юбилею** вѣдродженя украиньско-рускои літературы: I) Дня 31 н. ст. жовтня 1898 р. о 7 год. вечеромъ Святочный Вечеръ въ великій сали театру гр. Скарбка у Львовѣ, полученый зъ представленемъ „Наталки Полтавки“ Ивана Котляревского. II) Дня 1. н. ст. падолиста 1898 р. о 11 год. рано въ сали „Народного Дому“ Наукова Академія зъ вѣдчитами про значѣне юбилею. II) Дня 1. н. ст. падолиста 1998 р. о 7 год. вечеромъ въ сали „Почтового Клюбу“ Святочна вечера получена зъ промовами заступниковъ всѣхъ верстовъ украиньско-руского народу. Докладнѣйша програма роздасть ся участникамъ вѣдчасъ самого торжества.

— **Зборы основательвъ руского Товариства** податкового въ Самборѣ. Выповнюючи поручене кружка Самборскихъ Русинѣвъ маемо честь завѣдомити, що въ четверъ 20. с. м. о 12 год. въ полудне вѣдбудуть ся въ локалю „Рускои Бесѣды“ въ Самборѣ въ присутности ц. к. нотаря конституючій зборы основательвъ руского Товариства задаткового въ Самборѣ на котрій зволять явити ся всѣ, намѣряючій вступити въ члены того Товариства. *Будзиньскій. Д-ръ Гумецкій. Д-ръ Цюкъ.*

— **Зъ Наук. Тов. им. Шевченка.** На середу (19. с. м.), на годину 7-му веч. маю честь спросити членѣвъ всѣхъ трохъ секцій Наук. Товариства им. Шевченка до канцелярія Товариства на пораду зъ нагоды выслана Товариствомъ на жадане Выдѣлу краевого вѣдпоручника до анкеты, скликаной въ справѣ реформы середнои школы. Особливо пожаданою буде присутность людей, близше обзнаиомленыхъ зъ станомъ середнои школы въ Галичинѣ. — *М. Грушевскій*, голова.

— **„Львовскій Боянъ“** прикладае своимъ членамъ, що завтра, вѣ второкъ о год. 1/28 вправы хору мѣшаного, въ часѣ котрыхъ приймае выдѣлъ новыхъ членѣвъ. *В. Ш.*

— **Проектъ памятника Ив. Котляревскому,** выготовленый рѣзьбаремъ А. В. Позеномъ, приняла — якъ доносить Г. Х. въ „Літературно-науковім Вістнику“ — полтавска мѣска рада ще торѣкъ и вѣддала до затвердженя урядови въ липню 1897 року. Вѣсля проекту памятникъ складае ся зъ бюста поета, зъ вѣнкомъ на головѣ, на вѣдставѣ зъ дніпрового граніту въ видѣ трохъ усѣченыхъ пірамідъ, котрыхъ высота разомъ зъ бюстомъ доходить до 8 аршинѣвъ. По бокахъ будуть выроблені три барелефи роботы Л. В. Позена, до котрыхъ сюжеты взятѣ зъ творѣвъ Котляревского, а то: 1. Выправа Троянцѣвъ, въ видѣ Запорожцѣвъ, вѣдъ проводомъ атамана Енея, въ морскій походъ. 2. Сцена обясненя Наталки зъ Возьнымъ и фігура Выборного въ далечинѣ. 3. Наконечна сцена зъ Москаля Чарѣвника. — Сей проектъ памятника затвердивъ царъ 26 марця сего року и давъ дозвѣлъ поставити памятникъ Котляревскому въ Полтавѣ на зложеній грошѣ. На засѣданю 20 мая с. р полтавска мѣска рада постановила просити урядъ, щобы дозволивъ покласти на памятнику такій написъ: „Рѣдный край своѣму першому поету Иванови Котляревскому, 1798—1898.“ „Де згода въ семействѣ, де миръ и тишина, щасливій тамъ люде, блаженна сторона“ (Наталка Полтавка, дѣя I, явя V). — На супротилежнѣй сторонѣ памятника слова Шевченка зъ его поезій: „На вѣчну память Котляревскому:

Слава
сонцемъ засіяла:
невмре кобзарь, бо навѣки
Його привітала

Въ низу на тѣмъ-же боцѣ въ ярусѣ зъ барелефами дѣлова напись: „Збудовано сей памятникъ 1899 року заходомъ полтавскои рады мѣскои, коштомъ земляковъ та прихильниковъ до рѣдньои мовы и працею екульптора Л. Позена.“ На засѣданю полтавскои мѣскои рады 16 червня постановлено дѣлову напись, що вѣсля ухвалы зъ 20 мая с. р. мала бути украиньского, замѣнити россійскою. На лентахъ вѣнка при памятнику будуть означені днѣ родинъ и смерти Котляревского: 1769—1838. Сума всѣхъ жертвъ на памятникъ Котляревского, зѣбраныхъ въ день 1 сѣчня 1898 р. выносила 9,145 рублѣвъ 91 коп.; зъ нихъ полтавска губернія зложила 5,965 рубл., инші мѣста 2.728 руб. 1 коп., вѣдсотки дали 452 рубл. 90 коп.

— **Про отворене рускои паралельки въ Тернополи** доносять намъ дальше: Всѣхъ ученикѣвъ Русинѣвъ, що були сего року вписаній до 1-ои клясы, було 63. Були они розмѣщеній по всѣхъ трехъ вѣддѣлахъ 1-ои клясы. До рускои паралельки записали родичѣ доси 56 сынѣвъ; а бути може, що въ сихъ днихъ перейдуть и прочій до рускои клясы. На отворену паралельки инспектора не було; були тѣлько представителѣ мѣсцевыхъ властей и середныхъ школъ, заступники мѣсцевыхъ рускихъ товариствъ и запрошеній гостѣ. Зъ послѣвъ не було нѣкого. На потребы рускои молодѣжи сеи молодои институціи зложила мѣсцева интелігенція до розпорядимости філіи товариства педагогічного надъ 130 зр. По довершеню торжества выслано телеграму до п. Барвѣньского, въ котрій мѣжь иншимъ высказано подяку клюбови полуднево-славяньскихъ послѣвъ. Управу 1-ои рускои клясы поручено проф. Рѣпнійскому.

— **Хто буде митрополитомъ?** Найновѣйші вѣсти про кандидатуру на опорожнену митрополію указують на . . . протонгумена Ч. св. В. В. о. д-ра Климентія Сарницкого.

— Поминальне богослужене за упокій душѣ бл. п. **кардинала Сембратовича,** добродѣя убогои молодѣжи школьнои, вѣдбравить ся завтра (18. с. м.) о год. 9. рано въ Успеньскій церкви у Львовѣ заходомъ Товариства „Русланъ“.

— **Товариство им. Шевченка въ Петербургѣ.** Про заснованя того товариства згадували мы ще въ серпни с. р. Отже теперь подаемо деякій близшій вѣсти про се товариство на вѣдставѣ его статуту. Товариство зве ся офіціяльно: „Общество имени Т. Г. Шевченка для вспомоществованія нуждающимся уроженцамъ Южной Россіи, учащимся въ высшихъ учебныхъ заведеніяхъ С. Петербурга.“ Отже цѣль товариства: дбати про бѣдныхъ ученикѣвъ, що суть родомъ зъ Украины и вчать ся у высшихъ петербургскихъ школахъ (§ 1.) Въ примѣтцѣ до сего §. читаемо, що зъ розвоемъ дѣяльности товариство може помагати и тымъ ученикамъ высшихъ мужескихъ и женочихъ школъ, що для дальшои освѣты переходять въ иншій школы. Товариство мае помагати молодѣжи оплатою за учене, книжками, удержанемъ, вышуканемъ занятя, лѣкарскою помочію и грошевыми запомогами. Для заснованя для бѣдныхъ ученикѣвъ дешевыхъ кухонь, буресъ, складу книжокъ и т. п. закладѣвъ потрѣбно окремого дозволу властей. До товариства можуть належати мужчины и женки, безъ уваги на становище и вѣроисповѣдане, кромѣ неповнолѣтныхъ, тыхъ що мають „класній чины“, студентѣвъ, низшого войска и караныхъ судомъ. Члены можуть бути почесній и дѣйстві; почесныхъ выбирають загальній зборы за великій жертвы або иншій услуги для товариства, а дѣйстными членами е особы, що дають рѣчну вкладку не меншу якъ 5 руб. або одноразову вкладку 50 руб. Маетокъ товариства складае ся зъ вкладокъ, складокъ, дарованыхъ книжокъ, одежѣ, запомогъ, — а доходѣвъ зъ концертѣвъ, театральныхъ выставъ, вѣдчитѣвъ, баазарѣвъ, вечеркѣвъ и т. п. На устроене концертѣвъ, вѣдчитѣтъ и т. д. потрѣбно окремого дозволу. Зъ одноразовыхъ членьскихъ вкладокъ повстае зелѣзный капіталъ товариства; також самі жертвуватель и загальній зборы товариства могуть призначувати грошѣ на сей капіталъ. Прочій доходы становлять розходный капіталъ товариства. Выдѣлъ товариства складае ся зъ шѣстьохъ выбраныхъ выдѣловыхъ, зъ котрыхъ два що року уступають мѣсце новымъ выдѣловымъ, — и зъ чотырохъ представителѣвъ школъ. Выдѣловій выбирають зъ-помѣжь себе голову, заступника головы, писаря и скарбника; головою не може бути особа, залежна вѣдъ начальства школы, що мае свого представителя у выдѣлѣ товариства. Инші параграфы статуту означують докладнѣйше права и обовязки выдѣлу и загальныхъ зборовъ. Статутъ затвердило россійске міністерство внутрѣшныхъ справъ, а цензура рѣшенемъ зъ 26 (стар. ст.) серпня 1898 позволила его выдрукувати. Новому товариству, що мае таку гарну цѣль на увазѣ, бажаемо якъ найкрасшого розвою.

— **100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ** то головній выграні Великои ювілейнои льотерії выставовои, выплатять ся готівкою лише зъ 20% вѣдшибки. Звертаемо увагу нашихъ поважаныхъ читателѣвъ, що тягнене слѣдуе 22 жовтня 1898.

— **Дрібні вѣсти.** Вѣнчане укінченого богослова Ивана Ковальского зъ панною Иріною Ковшевичѣвною, дочкою пароха въ Ульвівку, вѣдбуде ся въ Ульвівку (и Сокаль) д. 1. н. ст. падолиста с. р. — Д. 15 с. м. розпочато будову зелѣзницѣ зѣ Стрыя до Ходорова.

Посмертній — ǂ — оповѣстки.

— **Василь Скребечовичъ Селецкій,** пенсіонованый контрольоръ податкового уряду, упокоивъ ся въ своѣмъ родиннѣмъ мѣстѣ, въ Сѣльци пѣдъ Самборомъ, д. 10. с. р. въ 80-тѣмъ роцѣ житя. Похоронъ вѣдбувъ ся д. 12. с. м. Покійный бувъ щирымъ Русиномъ, членомъ „Народнои Рады“ и иншихъ рускихъ товариствъ. Сѣльчане цѣнили его заслуги и выбирали его вѣйтомъ чи то т. зв. префектомъ. Бувъ вѣнъ такожъ членомъ повѣтовои рады въ Самборѣ. Всюды стававъ горячо въ оборонѣ рускихъ правъ, а при всякихъ выборахъ стоявъ твердо по сторонѣ рускѣй. За его вилывомъ також и селецка шляхта тримае ся все рускои стороны и говоритъ завсѣгды по руски. На похороны поприѣздили сусѣдні священики и зѣйшлося множество народу, цѣнячи и характеръ и заслуги покійного. Перомъ ему земля, а память его ревности буде примѣромъ отъ рода въ родъ!

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 17 жовтня. На конференцію, що мае вѣдбути ся въ Римѣ въ справѣ анархізму, австрійске и угорске правительство высилае по двохъ делегатѣвъ т. в. репрезентантѣвъ міністерства справъ внутрѣшныхъ и судівництва.

Прага 17 жовтня. На зелѣзничѣмъ дворци арештовано роботника Італійского Петра Павецу зъ удины. Выказувавъ ся зъ погорду ненавистію до Австрія, неприличне о цѣсарю, и кричавъ та выправлявъ авантуры. Хваливъ ся, що ѣде до Вѣдня, щобы тамъ зробити „щось страшного“. Вѣддано его до карного суду въ Празѣ.

Царгородъ 17 жовтня. Султанъ, щобы пѣддобрити ся нѣмецкому цѣсареви, казавъ въ нагоды его побуту въ Царгородѣ, выбити памятковый медаль.

Мадритъ 17 жовтня. Повстане въ Марроку ширить ся.

Шангай 17 жовтня. Послы Нѣмеччины Англіи и Япану въ Пекінѣ домагали ся, щобы ихъ допущено до авдієнціи у цѣсаря. Однакъ зарядъ хіньского двора вѣдповѣвъ имъ, що се не можливе, бо цѣсарь умираючій и вступъ до него забороненый. Дипльоматичне тѣло доси ще не одержало урядового повѣдомленя о тѣмъ, що цѣсарева обняла керму державы. Регенція зъ кождымъ днемъ ставсь що разъ бѣльше насильною тиранією. Зъ рѣзныхъ признакъ гадаютъ, що цѣсаръ небавомъ умре.

Парижъ 17. жовтня Провѣдники соціялістичныхъ групъ ухвалили утворити Лігу, обіймаючу всѣ соціялістичній сторонництва. Ліга мае на цѣли оборону републики передъ атентатами монархістѣвъ.

Процесъ Дрейфуса мае вѣдбути ся при кінци жовтня передъ кримінальною палатою касаційного трибуналу.

Копенгага 17. жовтня. Въ суботу зложено останки королевои въ катедральній каплици. За домовиною ишли: король Христіянъ, грецкій король и престолонаслѣдникъ, россійскій царь, князь Йорку и князь Людвикъ Вікторъ.

Лондонъ 17 жовтня. Россія приготовляе нову выправу до Абісинії, котру уважае за стоячу пѣдъ своимъ протекторатомъ. Россійске правительство цѣлкомъ не укрывае свого намѣру заложити россійску кольонію на берегахъ Червоного моря.

Канеа 17 жовтня. Першій вѣддѣлъ турецкого войска вѣдходить зъ острова въ середу; числить 3000 волкѣвъ.

Александрія 17 жовтня. Бомбы, котрі поліція знайшла у анархістѣвъ, прийшли кораблемъ зъ Яффы. Одинъ зъ арештованыхъ анархістѣвъ бувъ заангажованый за кельнера до якоись реставрація въ Єрусалимѣ.

Новый Йоркъ 17 жовтня. Національній зборы кубаньскихъ патріотѣвъ будуть отворені дня 20 с. м. въ Санхаґу. На сихъ зборахъ выберуть президента кубаньскои республики.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый чвертьрѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Надѣслане.

Адвокатъ д-ръ Исидоръ Діямантъ

перенѣсъ адвокатску канцелярію зъ Чорткова

до Стрыя. 387 2—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекновиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайта, темные мірничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дбстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

РУСКА КУХАРКА

выйшла зъ друку въ рускомъ языцѣ и обнимае:

Выпробований господарскій досвѣды. Науку варенія рускихъ потравъ. Найрѣзнѣйшій знаменитій супы, пульпеты до зупъ, фашерованій яйца и т. п. Всякій печенѣ, штуфады, гуляшъ, мльонеы, котлеты зъ позѣоталов печенѣ, крушки, знаменита баранича печеня зъ плѣвцемъ и т. п. Надѣваній огѣрки, грибки, найрѣзнороднѣйшій ярины, варенї на парѣ. Знаменитій котлеты зъ картоФлѣ, печеница зъ осследцемъ и сарделями, знаменитій гречанѣ пироги, пироги зъ дрѣбнов гречанок кашѣ зъ сыромъ и т. п

Цѣна 70 кр.

По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высылае franco

ДРУКАРНЯ НАРОДОВА

Ст. Манецкого и Спѣлки

Львовъ, Готель Жоржа.

841 1—7

Ученица убога, найкорше сирота по священнику, уквичивша що найменше V. класу а числяча що найменше 14 лѣтъ, найде въ домѣ священника на селѣ помѣщене яко товаришка 8 лѣтнов дѣвчины, за вѣдповѣдну ремунерацію и удержане. Близшій условя листовно вѣдъ адресою: гр. кат. парохъ, въ Красновъ коло Петранки. 299 1—2

Ученикъ учительскої семинарії з Черновець пошукуе годину на селї, в руській і нїмецкій мові вправленій. P. Ch. Post. rest. Czernowitz. 398 1—2

5 кіло солодкого ВИНО ГРАДУ курацїйного оплатно за побраннмъ почтовымъ 2·10 кр. Lebhardt Beregszasz, 10 (Ungarn). 372 8—15

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздуте и т. п. въ формѣ руры зъ дроту сталевого, по зр. 6·—, Трокары спущала и т. п. поручае ПЕТРО ХИНОНСГОВСКІЙ, торговля зелѣзка у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 95

Пантелеймонъ Василина пѣвець церковный зъ чисто теноровымъ голосомъ и управитель хору пошукуе вѣдповѣдної посады дяковскон. Сосница ост. п. Радымно. 394 3—3

ОГОЛОШЕНЄ.

Головний Видїл Товариства „Просьвїта“ оголошуе отсим конкурс в цїли надання одної стипендії з фундації бл. п. Франца Фронца по мисли розпорядженя остатної волї тогож в дня 25 червня 1870 року для убогого молодця обряда греко-католицкого, учащаючого до низшої ц. к. гімназії в Перемишлї з виключенем синів священників і дяків (після виразно заявленої волї бл. п. фундатора) призначеної в річній квоті 90 зр. а. в. з річницем до 30 падолиста 1898.

Убігаючі ся о сю стипендію мають в тімже річници внести просьбу заосмотрену метрикою крещеня, свідоцтвом убожества і шкільним свідоцтвом з остатнього курсу через Дирекцию ц. к. гімназії в Перемишлї до Головного Видїлу Товариства „Просьвїта“ у Львові. Стипендія буде виплачувана в двох ратах піврічних по 45 зр. а. в. а то в місяцях лютім і липни дотичного року шкільного за предложенем квіту удостовіреного через дирекцію ц. к. гімназії в Перемишлї і свідоцтва шкільного за остатний курс.

На всякий случай тратить стипендію ученик, коли укінчить нашу гімназію в Перемишлї або коли перейде перед укінченем тоіже до якої другої гімназії або якого другого наукового заведення. 3—3

За Головний Видїл Товариства „Просьвїта“. У Львові 27 вересня 1898.

Ю. Романчук. *О. Танячкевич.*

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, лікерів и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout“ на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 366 5—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Конерника ч. 9.

МУЗИКАЛІИ

катальоги для

Фортепіяна

гармоніюмъ

скрипки

челля

цитры

покоевов музики

оркестры

гітары

пѣсень

гумористики

хоровъ

дуетовъ, терцетовъ

утворовъ для студій

и т. д. пересылаю

даромъ

и оплатно.

Otto Maass

Musikverlag u. Sortiment **WIEN** VI/2, Mariahilfer strasse 91. 374 3—3

Рештки хѣдниковъ и высортованй диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рбанй предметы декораційнй по цѣнахъ бачно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ подвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

ТУТКИ цатаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ. Львовъ ул. Галицка ч. 12.

До П. Т. Властителевъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрй и дешевй дерги на конѣ — зводѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудовано низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жаданя нашй богато илюстрованй цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Также и на раты

безъ вѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованй, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякй артикулы потрѣбнй до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

Выстава загальна

всѣдныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю.

Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевй цѣны вказаный докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшй въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнника даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

ВЫШИВКИ

всѣдной Галичины

вѣдля колекцій зѣбранов Товариствомъ „Клюб Русинок у Львові“ появилась накладомъ Антона И. Хойнацкого зъ літографічного заведена Андрѣя Андрейчина по цѣнѣ

3 зр. 30 кр. а. в.

на примѣрникъ складаючій ся въ 20 таблиць въ 4° королевского формату въ хорошо выдѣланой теці.

Выдане сихъ „Вышивокъ“ перевышае значно подѣбного рода выдана, що появились въ Кіевѣ, Одессѣ и Москвѣ и то не лише вѣдъ взглядомъ технічного выконичени, але такожь и вѣдъ взглядомъ самого змѣсту, повеще выдане се заключае въ собѣ точну репродукцію численныхъ взорѣвъ народныхъ вышивокъ зъ повѣтѣвъ Борщѣвъ, Городенка, Калушъ, Надвѣрна, Снятинъ, Товмачъ и иншихъ о вѣрнѣмъ наслѣдуваню красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычнѣй охрестности.

☞ Зъ замовленями належить звертатись до Антона И. Хойнацкого, управителя *Книгарні Ставропігійского Института у Львові, улиця Руска ч. 3.*

365 9—0

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудовано низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.** *Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.* 190 38—?

ЧИСЛА до вышиванья на рогахъ и тонбрцѣ лѣсовй до цѣхованя приручае Иванъ Ляврукъ ножовникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Диваны перскй и портіеры *праднай (старинний)* продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы. На жадане высылаемо нашй богато илюстрованй цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 **и опроцентовуе ихъ по**

4½% на рокъ.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнй и передъ престолы, якъ также сальновй и настѣнний, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекцін дамскон и дѣточон, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ принтностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовлена належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes** пл. Капітульна ч. 3. 190

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякй церковнй роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 97—?

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по **9** зр. **20** кр., **10** зр. **20** кр., **10** зр. **70** кр. и **11** зр. **20** кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшй вина фляшками)

высылае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.

92 78—?

ЛЯРНЯ ДЗВОНОВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рѣзнон ваги и приймае ушкоджень дзвоны до переливання въ найкоротшомъ часѣ, а также маe на складѣ готовй дзвоны рѣзнон ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнй замовленя, прошу о ласкавй замовленя такъ на поодинокй новй дзвоны якъ и на цѣлй групы. За тревалость матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѣвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

ТЯГНЕНЄ

ВЖЕ ВЪ СУБОТУ.

Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Г. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шелленберґъ и Сынъ, Самуелі и Аппдау, М. Кайрфельдъ.

1. Головна выграна **100.000**
2. „ „ **25.000**
3. „ „ **10.000**

Готівкою зъ 20% вѣдшибин. 219 10—?

Розклад їзди поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу зі львівского].

ПОЇЗД посп.	особ. приходить о	до Львова	ПОЇЗД посп.	відхо	зі Львова
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	6.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан	**ВНІЧ**		
	5.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
ВНІЧ				5.20	„ Лавочного
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Іцкан
	3.30	„ „ „ головн. дворець		6.40	„ Кракова
5.10		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
9.45		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець			„ Кракова
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.00	„ „ з Підзамча
				11.27	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальний редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Чарнянского. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, вѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 222. Львовъ, Второкъ 6 (18) Жовтня 1898. Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитости за инсераты высылкѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		на границы:	
на цѣлый рѣкъ	. 18 зр.	на цѣлый рѣкъ	. 24 зр.
на пѣвъ року	. 9 зр.	на пѣвъ року	. 12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чвертъ року . . 4 зр. на мѣсяцъ 1 зр. 50 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи завертаютъ ся лишь на попереднє застереженя. — Реклямаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Отголошеня звычай приймаютъ ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ся мѣсяце а въ рубрицѣ „Надсланє" по 25 кр. а. в.;

Подяки и инші донесеня приватні платить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Переглядъ політичный.

На вчерашнѣмъ засѣданю угодовой комісіи п. Шлезінґеръ закѣнчивъ критику правительственныхъ предложень. По его промовѣ міністеръ Кайцль вѣдповѣдавъ на заклады всѣхъ своихъ передбесѣдникѣвъ. Що-до консумційныхъ податкѣвъ міністеръ заявивъ, що правительство постановило на всякій случай задержати податокъ вѣдъ цукру, але готово зредукувати до мінімумъ податокъ вѣдъ пива и горѣлки. Держава не може зъ консумційныхъ податкѣвъ вѣдступити краямъ 10.000 зр., бо пѣдвышенє податку „заледво" выстане на загальнѣ цѣли державы. Міністеръ апелювавъ до комісіи, щобы якъ найскорѣйше кѣнчила наради, бо въ угодовѣй справѣ розходять ся *о щось бѣльше* якъ о саму угоду. Коли бы наради надъ угодою зновъ протягнули ся на кѣлька мѣсяцѣвъ, могли бы увѣйти въ гру „нишѣ рѣчи".

На пополудневѣмъ засѣданю выголосивъ дуже остру але рѣчеву промову п. Штайнвендеръ и закѣнчивъ острою критикою грѣзьбы міністра. Послѣдный промовлявъ соціалістъ Ферквафъ.

Въ *угорскѣй палатѣ послѣвъ* опозиція розпочала серіозну обструкцію. Угорскій парлямент дае обструкціи ширше поле якъ австрійскій, бо тамъ регулямінъ вѣльнѣйшій якъ у насъ. Вчера цѣле засѣдане заповнила дискусія надъ справою, чи буджетову провізорію передати комісіямъ палаты чи нѣ. П. Польоні говорилъ майже до кѣнца засѣдання о регулямінѣ палаты и домагавъ ся цловыхъ рогачокъ. Банфі полемізувавъ зъ опозиціею середъ пекольного крику обструкціоністѣвъ и стенографамъ до уха заявивъ, що мимо обструкціи буде боронити интересѣвъ краю. Нинѣ вѣдбудуть ся поименній голосованя.

Вчера вѣдбуло ся торжественне вѣдкрытя *ческого „Народного дому"* у Вѣдни. Було заступленыхъ бѣльше якъ 100 славянскихъ товариствъ вѣденьскихъ. Торжественну промову выголосивъ посолъ Курцъ, въ котрѣй указавъ на значенє новои институціи для вѣденьскихъ Чехѣвъ. Бесѣдникъ бажае, щобы сей дѣмъ ставъ осередкомъ, збірною точкою не лишь для вѣденьскихъ Чехѣвъ, але и всѣхъ Славянъ, котрыхъ доля загнала до того мѣста. Въ тѣмъ домѣ — говоривъ п. Курцъ — повиненъ запанувати животворный духъ и поставити собѣ за остаточну цѣль выборотн суспѣльну, економічну и політичну рѣвноправность *ческого* народу въ долѣшнѣй Австрії. Зъ промовы Курца довѣдуемо ся, що у Вѣдни є бѣльше якъ 100 мужескихъ стоваришень *ческихъ* и майже 80.000 *ческихъ* газдинь. Коли бы тѣ газданѣ купували лишь у Чехѣвъ, вѣдобрано бы спѣльному ворогови Славянъ що року безлѣчь міліонѣвъ, а вѣддано бы ихъ своимъ.

Зъ причины вѣдкрытя *атентату*, *приготованого на жите нѣмецкого цѣсаря* зарядила такъ александрійска якъ и палестиньска поліція строгѣ средства осторожности. Пашпортовѣ приписы заострено. Nordd. Allg. Ztg. потверджуе вѣдомость зъ Александрії о намѣренѣмъ атентатѣ и пише, що знайдений при арештованыхъ документы не позволяютъ анѣ на хвилю сумнѣвати ся, що атентатъ бувъ зорганізованый. Въ Александрії арештовано 15 особъ замѣшаныхъ въ заговоръ. Пбсля первѣстного плану заговорщикы мали вынаймити помешкане при однѣй зъ тѣсныхъ улиць, котрою мавъ цѣсарь переѣзджати, и мали кинути на него черезъ вѣкно бомбу. Коли надѣйшла вѣсть, що цѣсарь до Єгипту не приѣде, ухвалено одного зъ заговорщикѣвъ выслати до Єрусалима, де бы вѣнъ кинувъ бомбу пѣдчасъ посвяченя церкви.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Загальнѣ збори „Товариства взаимной помочи дяковъ церковныхъ гр. кат. Епархіи Станиславѣвскои" вѣдбули ся дня 29 м. ст. вересня с. р. въ комнатахъ „Рускои Бесѣды" въ Станиславовѣ и выпали дуже поважно та зъ великимъ заинтересованемъ такъ самыхъ членѣвъ пѣвцѣвъ якъ и интеліґенціи духовнои и свѣтскои. За девять лѣтъ свого истнованя Товариство вз. пом. дяковъ въ Станиславовѣ, котре дало починъ до завязаня подѣбныхъ товариствъ дяк. у Львовѣ и Перемышли, дуже богато своимъ невсипучимъ трудомъ причинило ся до самосвѣдомости нашихъ дяковъ черезъ частѣйше скликуване загальныхъ, и деканальныхъ зборѣвъ. Оно доказало также наглядно, що сполученя всѣхъ дяковъ въ одну велику громаду чи то дяковске товариство є для дяковъ одинокій способъ и дорога до пѣднесеня дяковского стану зъ нинѣшного упадку, до пѣднесеня морально-просвѣтного и до забезпеченя матеріяльного чи то до упормованя дяковскои платы, до придбаня для дяковъ помешкання, огородѣвъ, до пѣднесеня значѣня и выробленя належнои поваги нашихъ дяковъ такъ въ поодинокихъ громадахъ якъ и у цѣлои нашои суспѣльности. Безъ дяковского товариства не могли бы дяки анѣ добре зъорґанізувати ся анѣ добити ся своеи лучшои долѣ; божь рѣчь ясна, що зъ такою незначною на показъ одиницею якимъ є нинѣ дякъ, мало хто числить ся, хоть той дякъ, коли бы бувъ дѣйстнымъ дякомъ и понимавъ належно свои обовязки и права, а до того бувъ еще забезпеченымъ правно, морально и матеріяльно, має велику місію, якъ сказали Преосвященный Епископъ Юлінъ Кулаковскій дяковскѣй депутаціи д. 29 вер. с. р. Тожь свѣдомѣ дяки зрозумѣли тое дуже добре, де шукати спасеня для дяковскои справы взагалѣ; тому то и заняли передъ 9 лѣтами свое пятоме дяковске товариство, котре, Слава Богу, вже далеко посунуло дяковску справу наперед. Длятого свѣдомѣ дяки горнуть ся щиро до него и пѣддержують его морально и матеріяльно; лишь на жаль еще є замале число тыхъ свѣдомыхъ. Коли всѣ дяки зрозумѣють силу и значѣне нашихъ дяковскихъ товариствъ тай громадно всѣ приступлять до тыхъ товариствъ якъ одинъ мужь и заинтересують ся ними щиро и ревно, то за другихъ 9 лѣтъ не 3 тысячѣ буде кожде товариство числити маєтку але 20—30.000 зр. И за тѣ лѣта могло бы товариство було числити 10—15 тысячъ маєтку, коли бы и самѣ дяки були всѣ до него належали та точно уплачували свои вкладки и церква тай духовенъство колибъ були бѣльше интересовали ся тай пѣдпирали тое такъ гуманне и богато обѣцююче товариство.

Але кождый початокъ є все трудный; такъ само дѣяло ся и зъ дяковскимъ товариствомъ не тѣлько въ станиславѣвскѣй епархіи, але такъ дѣе ся у всѣхъ трехъ епархіяхъ. Но коли нинѣ кождый видитъ, що то робить ся не жартъ и що всѣма силами дбае ся, щобы дяковскій станъ пѣддвигнути а зъ нимъ и нашъ обрядъ, спѣвъ, моральность въ народѣ, працьовитость, просвѣту, промыслъ и взагалѣ добробытъ въ народѣ пѣднести: то не повиненъ нѣхто вѣдтягати ся вѣдъ докиненя вдовичои лепты або одной цеголки до сеи будовы, бо то все складае ся для добра св. Руси. Маємо образованыхъ и ревныхъ священикѣвъ, маємо троха и свѣсткои высшои інтеліґенціи; то повинни мы и середну верству мати добрыхъ нашихъ дяковъ, котрѣ много причинили ся до пѣддержаня нашои Св. церкви, обряду и рускои народности.

Нашъ цѣлый рускій організмъ повиненъ бути здоровый и сильный; тожь не сміе бути анѣ одинъ членъ его хоровитый и нуждонный; анѣ одинъ станъ нашои рускои суспѣльности не має бути анѣ занедбаный анѣ опущеный, коли має Русъ жити своимъ питомымъ життемъ.

Проте мы не сумнѣваемо ся, що за примѣромъ нашихъ щирыхъ и ревныхъ одиниць дяковъ пѣйдуть всѣ, котрѣ доси позаду лишились, и приступлять всѣ до товариства; тогдѣ весь рускій загалъ заинтересуе ся бѣльше якъ доси дяковскою справою и тыми точками, якѣ зборы въ Станиславовѣ ухвалили.

Зборы вѣдбули ся въ такѣмъ порядку: О годинѣ 10-тій вѣдправивъ Впр. мигратъ о. В. Фацієвичъ службу Божу на интенцію дяковского товариства а о годинѣ 12-тій зобрали ся члены пѣвцѣ понадъ 40 въ комнатахъ „Рускои Бесѣды". Вѣдпоручникъ Преосв. Ординаріята явивъ ся Впр. о. Ем. Каратницкій, станиславѣвскій деканъ (предсѣдатель тов. Впр. о. Торонській бувъ на урлопѣ), котрый короткою промовою и вѣдспѣванымъ молитвы „Царю небесный" вѣдкрывъ зборы. Комісаръ правительственный не явивъ ся. Секретарями зборѣвъ выбрано двохъ священикѣвъ, прибувшихъ въ гостѣ на зборы, а именно Вч. о. Іосифа Кисѣлевского, пароха зъ Рошнева, и Вч. о. Северина Ступницкого зъ Торговиць. На зборы прибуло 5 священикѣвъ и 4 особы изъ свѣтскои інтеліґенціи; межь священиками бувъ Впр. о. Ал. Слюсарчукъ пароxъ зъ Ключева великого дек. коломыйского, авторъ переложенои псалтыри, вельми цѣнноі праці. Вѣдпоручниками дяковскихъ товариствъ львѣвскои и перемыскои епархіи були п. Илія Савицкій зъ Перемышля и п. Василій Скокунъ зъ Львова. По вѣдкритю зборѣвъ, выбрано черезъ аклямацію контрольну комісію зъ 3 членѣвъ, до котрои увѣйшли: п. Петро Ясиньчукъ, пѣвецъ зъ Бѣлобожницѣ, п. Тома Верѣницкій зъ Черниличѣ и п. Игнатій Кришталѣвскій зъ Городенки. Справоздане зъ дѣяльности выдѣлу товариства и стану маєткового вѣдчитавъ и поясниавъ касіеръ товариства п. Игнатій Полотнюкъ пбсля выдрукованого справоздання, помѣщеного въ „Дяковскѣмъ Гласѣ" ч. 5. зъ мая 1898.

Станъ маєтковый товариства такъ показуе ся:

Приходъ въ роцѣ 1898: вписове 7 зр., вкладки членьскій до 29 вересня с. р. 25 50 кр., вкладки членѣвъ уплачені въ день зборѣвъ 57 зр., вкладки членѣвъ спомагаючихъ 3 зр., жертвы добродѣйній 3·62 кр., запомоги вѣдъ институцій 180 зр., вѣдсотки за I пѣвроче 72 зр. 44 кр.; разомъ 359 зр. 56 кр.

Розходъ: Выдатки адміністраційнѣ 40 зр. 96 кр. Запомоги одноразовѣ для 2 особъ 20 зр.; разомъ 60 зр. 96 кр. Цѣлый маєтокъ є улѣокованый въ слѣдуючихъ фінансовыхъ институціяхъ: Дѣпозитъ у Львовѣ книж. ч. 98 1105 зр. 69 кр. Банкъ звязковый въ Станиславовѣ кн. ч. 57 1589 зр. 56 кр. Банкъ звязковый въ Станиславовѣ кн. ч. 77 443 зр. 48 кр. Каса ощадности м. Станиславова кн. ч. 2019 37 зр. 02 кр. Банкъ мѣщаньскій м. Станиславова кн. ч. 1367 52 зр. 35 кр. Готѣвка złożena на загальныхъ зборахъ 57 зр. Всего разомъ 3.285 зр. 10 кр.

Комісія контрольна, переглянувши точно всѣ книги касовѣ, узнала, що ихъ ведене є въ найбѣльшѣмъ порядку; тому подала внесене, щобы зборы не тѣлько удѣлили уступаючому выдѣлови абсолюторію, але выказали щиру подяку за ревну дѣяльность и взорцеве ведене касовыхъ книгъ, що зборы одноголосно ухвалили.

Въ цѣли нарады надъ выборомъ членѣвъ нового выдѣлу перервано засѣданє на 10 минутъ. Опбсля на внесене п. П. Ясиньчука выбрали зборы одноголосно черезъ аклямацію до нового выдѣлу:

Впр. о. митрата Василія Фацієвича, професора уч. семинара д ра Михайла Коцюбу, купця п. Теодора Стахевича, професора уч. сем. п. Николая Мороза, начальника почты п. Михаила Мазурика, Вч. о. Іосифа Кисѣлевского, пароха зъ Рошнева, катехита о. Николая Семенова и редактора Дяк. Гласа п. Игнатія Полотнюка.

Заступниками выбрано: п. Іосифа Гуменюка зъ Станиславова, Алексея Барабаша зъ Богородчанъ, Стефана Бенька зъ Майдану, Стефана Граньовского зъ Тысьменицѣ.

Дальше слѣдувала нарада надъ розподѣломъ запомоги для бѣдныхъ членѣвъ, вдовъ и сиротъ, котру выдѣлъ запропонувавъ въ сумѣ 150 зр. П. Полотнюкъ, забравши голосъ въ тѣй справѣ, поясниавъ докладно цѣль и значѣне дяк. товариства и подавъ внесене, щобы зборы ухвалили дѣ стипендіи по 25 зр. рѣчно на вѣчнѣ часы для ученикѣвъ дяковскои школы въ Станиславовѣ, сынѣвъ членѣвъ дяковского товариства станиславѣвскои епархіи, пѣдъ именемъ „цѣсаревои Єлисаветы". Право надѣлюваня тыми стипендіями прислугуе выдѣлови товариства. Въ рѣвныхъ данныхъ мають першенство сироты по пѣвцяхъ бувшихъ членахъ товариства. Розумѣе ся, коли товариство зможе ся въ бѣльшій капиталъ, то певно установить бѣльше такихъ стипендій и зъ бѣльшою сумою. Внесене тое одноголосно ухвалено. Дальше подавъ выдѣлъ зборамъ до вѣдомости, що вже на внесенѣ петиціи удѣливъ 2 запомоги а именно: 1) Созанѣ Качоровскѣй, вдовѣ по пѣвцеви (членови тов.) въ Скородинцяхъ) бл. п. Александрѣ Качоровскѣмъ, и 2) Львови Колтатови, дякови въ Ольхѣвци. Зъ позбеталои суммы до роздѣлу 80 зр. признали зборы слѣдуючимъ членамъ бѣднымъ пѣвцямъ: пп. Василеви Боровскому зъ Чорнокунець вел. 20 зр., Григорови Перецкому зъ Глубочка 20 зр. и сиротамъ, позбеталымъ по смерлому б. членови товариства бл. п. Константинови Савчукови зъ Сѣльца, на руки тамошнего пароха (бо мати вѣддала ся за другого) 10 зр. На внесене п. Ясиньчука удѣлено старому инвалідови, б. членови тов. пѣвцеви въ Рукомыши Мих. Мышиньскому 10 зр., а позбеталій 20 зр. на внесене п. Барабаша ухвалили зборы вѣддати до розпорядженя выдѣлу.

П. Морозъ (секретарь товариства) подавъ внесеня, щобы загальнѣ зборы признати новому выдѣлови щорѣчно 100 зр. до розпорядимости на запомоги для бѣдныхъ членѣвъ, вдовицъ и сиротъ. Тое внесене ухвалили зборы одноголосно.

(*Конецъ буде.*)

Вѣдозва.

Выдѣлъ товариства „Шкѣльна Помѣчь" у Львовѣ мая честь запросити Вп. Членѣвъ на загальнѣ зборы, котрѣ вѣдбудуть ся въ понедѣлокъ дня 24 м. жовтня с. р. о год. 3 въ полудня въ 4 класѣ рускои школы вправъ въ („Народнѣмъ Домѣ" на долинѣ). На порадку дневнѣмъ поставлені слѣдуючѣ справы:

1) Справоздане зъ касы и зъ дѣлъ товариства.
2) Выборъ нового выдѣлу.
3) Выборъ контрольнои комісіи.
3) Внесеня членѣвъ.

Наше товариство поставило собѣ цѣлею спомагати убогу молодѣжь въ рускихъ людовыхъ школахъ у Львовѣ надѣлюваемъ одѣжей, приборѣвъ шкѣльныхъ и под. Задача наша красна и патріотична, и заслугуе на загальне попираня. Просимо Вп. Членѣвъ о численну участь, щобы порадитись о дальшихъ потребахъ нашихъ рускихъ школъ.

Вѣдъ выдѣлу товариства „Шкѣльна Помѣчь".

У Львовѣ дня 15 жовтня 1898.

Александеръ Стефановичъ голова. *Григорій Врецьона* членъ выдѣлу.

НОВИНКИ.

— **Оповѣщенє загальныхъ зборѣвъ.** На основѣ §. 55 стат. запрошуемо П. Т. Членѣвъ „Товариства для розвою рускои штуки", сторишеня зареєстрованого зъ ограниченою порукою у Львовѣ, на перший загальнѣ зборы, котрѣ вѣдбудуть ся дня 3 . ст. падолиста 1898 р. о год. 10 рано въ льокали товариства гімнастичного „Сокѣлъ" у Львовѣ, Подвале ч. 7. зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ. 1. Вѣдкрытє зборѣвъ. 2. Выборъ надзырающои Рады. 3. Внесеня членѣвъ. — У Львовѣ 15 жовтня 1898. Зъ уважаючою основательѣвъ: *Юліянъ Панкевичъ, Василь Нагірный, Антонъ Цилиховскій.*

— **Бракъ учителѣвъ въ народныхъ школахъ.** Зъ Дрогобича жалуютъ ся, що на Звариччинѣ передмѣстю въ тринадцятѣй школѣ що року бракуе учителя. Такъ и сего року вѣдъ самого початку нема одного учителька, бо — якъ кажутъ — дбетала урльопъ; а дѣти лишь блукаютъ ся, такъ шкода було и книжки для нихъ купувати. Зъ тое при нашихъ школахъ дрогобицкихъ мае бути учителѣвъ якъ за богато. Звариччане передмѣщане упоминаютъ ся длятого о свою краяду и кличутъ сею дорогою до краевои рады шкѣльной о помѣчь.

— **День имянинъ пок. цѣсаревои Єлисаветы,** пбсля розпорядженя міністра вѣроисповѣдань и просвѣты мае обходити ся у всѣхъ школахъ и дальше торжественно богослуженямъ, а молодѣжь шкѣльна мае бути увольнена вѣдъ науки. День сей припадае 19-ого падолиста.

— **Посмертна о. Танячкевичевои** выслали бережаньскій вдовы и сироты по священикахъ подяку за се, що своими заходами причинивъ ся до знаного признаня имъ пенсіи.

— **Памятникъ Т. Шевченкови.** П. Михайло Маковей Маковичъ, майстеръ мулярскій и горожанинъ мѣста Львова, котрый въ мѣсцѣвомъ стрѣлецкѣмъ Товариствѣ удостоивъ ся въ сѣмъ роцѣ чести „куркового короля", мае замѣръ — якъ доносить Głos wolny — поставити власнымъ коштомъ въ парку мѣсцѣвои стрѣльницѣ у Львовѣ памятникъ Тарасови Шевченкови.

— **Въ справѣ цѣсарского ювілея** доносить Prager Abendblatt слѣдуюче: „Цѣсарь постановивъ, щобы всѣ намѣрени торжества дворскій за-для 50 лѣтного ювілея наслѣдкомъ смерти цѣсаревои були занехани. Тымъ самымъ вѣдпадуть всѣ офіціяльнѣ торжества такъ у Вѣдни, якъ и въ иншихъ головныхъ мѣстахъ коронныхъ краѣвъ, а также на провінціи. Лише дня 2 грудня с. р. вѣдбудуть ся усюды торжественнѣ богослуженя. Представителѣ правительственныхъ властій, котрѣ возьмуть участь въ тыхъ богослуженяхъ, мають явитись зъ жалѣбными вѣдзнаками. Жадныхъ депутацій цѣсарь приймати не буде.

— **Зъ львѣвского університету.** До дня 12-ого с. м. записало ся на львѣвскій університетъ, а именно: на выдѣлъ теольоґічный 260 случаѣвъ звычайныхъ и 34 надзвычайныхъ; на правничій 896 случаѣвъ звычайныхъ и 1 надзвычайный; на выдѣлъ лѣкарскій 140 случаѣвъ звычайныхъ и 2 надзвычайнѣ; на філософічный 108 случаѣвъ звычайныхъ а 67 надзвычайныхъ. Разомъ записало ся 1404 случаѣвъ звычайныхъ а 104 надзвычайныхъ; отже загальне число одныхъ и другихъ выносить 1508 случаѣвъ. — На I. рѣкъ выдѣлу лѣкарского записало ся 30 случаѣвъ, а на фільозофію 50 случаѣвъ.

— **Смерть з... голоду.** Szkolnictwo ludowe доносить, що дня 1 жовтня с. р. въ Полянѣ у львівскомъ повѣтѣ умеръ въ голоду народный учитель, Михайло Яремко. Покійный мимо 15 лѣтної служби бувъ лише тымчасовымъ учителемъ, бо кожде подане о стабілізацію евертали ему безъ успѣху. Вінъ живъ въ жѣнкою и дѣтьми въ послѣдній нуждѣ. Велика дорожня, що пануе въ львівскомъ повѣтѣ, дали ся ему послѣдными часами дуже въ знаки. Бувъ просто змушеный відмавляти собѣ найконечнѣйшихъ потребъ и тымъ способомъ заморивъ себе на смерть.

— **Жѣнки начальниками стацій.** Емансипація жѣнокъ поступила въ Швеціи такъ далеко, що вже ихъ всюды повно, и на почтахъ и въ телеґрафічныхъ урядахъ и въ школахъ и при скарбовыхъ урядахъ, а навѣть въ судовництвѣ; теперь же шведскій красавицѣ вже идуть и до зелѣзничної служби. На богатыхъ зелѣзничихъ стаціяхъ въ Норвеґіи можна бачити начальниками гарнѣ бѣлявочки въ червоныхъ шапочкахъ. Кажуть, що зъ того часу збільшивъ ся навѣть на таможныхъ зелѣзницяхъ особовый рухъ.

— **Панщина передъ судомъ.** Въ львівскомъ краевомъ судѣ відбувала ся минувшого тыждня цѣкава розправа цевільна, въ котрій выявило ся, що внесена ще въ 1848 р. панщина въ селѣ Ланахъ бобрецкого повѣта не лише що до нинѣ не устала, але властитель таможныхъ добръ хоче навѣть въ судовій дорозѣ удержатись въ правахъ сего передреволюційного привілею. Справа має ся ось якъ: Дѣдичъ села Ланівъ, Генрикъ Никодимъ Чайковскій, робить собѣ право до 8 ґрунтовыхъ парцель въ Ланахъ а такожь до хаты, що мѣстить въ собѣ мешканє, комору и стайню, де ще відъ 1820 р. ґаздували и мешкали Василь Павлівъ, потімъ его сынъ Иванъ, а вкінци Иванівъ сынъ Василь. Отже сего Василя запізвавъ теперь п. Чайковскій передъ судъ и домагае ся ґруntу разомъ зъ хатою „до 14 днівъ відъ загрозою екзекуції“ та заплаты коштівъ спору. Чайковскій выводить свое право зъвідси, що властителѣ Ланівъ відъ найдавнѣйшихъ часівъ, а вже що найменше відъ 30 лѣтъ вынаймали отсій ґрунты вітцеви Павлова, а вкінци и самому Василеви за річнымъ чиншомъ 104 робучихъ днівъ въ році, або 2 дни тыжднево зъ доплатою 3 зр. річно въ готівці. Наразъ въ р. 1897 Василь Павлівъ переставъ платити и відробляти панщину и заявивъ при свѣдкахъ, що більше відроблятн не буде, бо ґрунтъ и хату уважае своєю власностею. Наслѣдкомъ сего Чайковскій звернувъ ся на судову дорогу. Позваный Василь Павлівъ показавъ на свою оборону оригінальній „панщинянй книжочки“, зъ котрыхъ выходить, що вінъ и его предки тыхъ 104 днівъ річно відробляли не за чинш найму, лише якъ звычайну панщину. Оборонець позваного, адв. д-ръ Шафранъскій выказавъ, що відъ непамятныхъ часівъ, а що найменше відъ 1820 р. дѣды Павлова ґаздували на спірныхъ ґрунтахъ и самій оплачували податокъ такъ довго, поки дѣдичъ Ланівъ перенявъ на себе плачене податку въ квотѣ 3 зр. річно, а за те Павловы мали ему се відробляти въ додатку до панщины. Дѣдичъ Чайковскій вымагали сеи панщины такъ строго, що коли хто не відробивъ всѣхъ 104 днівъ въ одномъ році, то они дописували хибуючій день до панщинянної книжочки на другій рікъ. Въ Ланахъ є богато иншихъ господарівъ, що такъ само якъ Павлівъ відробляли Чайковскимъ панщину по ви скасованю. Передъ кількома роками узискавъ сей панъ дѣдичъ масову румацію многихъ хлопскихъ родинъ зъ ихъ ґрунтівъ, а господарѣ мусѣли ажь нотаріяльными актами застерегти собѣ право дальшого мнимого найму. Одинъ лише Василь Павлівъ оперъ ся и тому прийшло до процесу. Д-ръ Шафранъскій обчисливъ, що Павлову належить ся за відроблену въ часѣ 77 лѣтъ панщину, числячи лише 25 кр. денно, вынагорода въ квотѣ що найменше 20.000 зр. Правный заступникъ Чайковского заперечивъ повыслій факты и старавъ ся доказати, що спірній ґрунты ще въ р. 1820 були выключною власностію дѣдича такъ що индемнізація зъ р. 1848 не могла відносити ся до тыхъ ґрунтівъ. Щобы провѣрити се тверджене при помочи знатоківъ ґеометрівъ, відрочено розправу.

— **Володиславъ Мержвіньскій**, голосный колись співакъ оперовый, знаный и Львовянамъ, принявъ посаду портіера въ готели d' Angleterre въ Канахъ на Рівіерѣ. Слава Мержвіньского мовь метеоръ перелетѣла по небу штуки. Сила, краса и высокість голосу чудували свѣтъ музичный, а справдѣшна мужеска постава чарувала женщинъ. Въ половинѣ 1880-ыхъ роківъ бувъ вінъ горячо всюда бажаный и найвыше платный тенористъ; импресаріи просто вырывали собѣ его зъ рукъ. И співавъ вінъ по всякихъ мѣстахъ Европы, а грошѣ горнувъ лопатою — сотки тысячь сыпали ся ему въ кишенѣ. Якъ то нераз буває — чоловѣкъ тратить змыслъ для вартости гроша, легко добутого; таке стало ся и зъ Мержвіньскимъ. Почавъ грати въ карты такъ шалено, що часомъ за одну нічь програвъ цѣлый „заробокъ“ за мѣсяць, а „зароблявъ“ мѣсячно нераз тілько, що зъ процентівъ могла бы выгідно выжити цѣла родина. N. Wien. Tagblatt нотуе фактъ, що Мержвіньскій одной ночи програвъ 30 000 злр, що взявъ напередъ за цикль выступівъ, котрый на другій день мавъ зачати. Ґра въ карты на недоспанй ночи почали розстроювати его нервы, а рівночасно ослабла сила голосу, котра до того й не мала выгладженого артистичного образованя. За якійсь часъ свѣтъ переставъ за нимъ питати, а вінъ мусівъ співати за гонорарь на провінціяльныхъ сценахъ, котрыми перше погорджавъ. Однакъ и теперь міґъ жити выгідно, коли-бъ не проклята ґра въ карты. Гравъ, тративъ грошѣ и голосъ, ажь пустивъ ся вінъ на ґру въ білярдъ. Мѣсяцями можна було его бачити въ Берлинѣ що-дня въ каварни Kaiserhof при білярдѣ. Вкінци принявъ посаду портіера готелевого. Sic transit gloria...

— **100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ** то головній выграній Великои ювілейної **льотерії выставовои**, выплатять ся готівкою лише зъ 20% відшибки. Звертаемо увагу на шихъ поважаныхъ читателівъ, що тягнене слѣдуе 22 жовтня 1898.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 18 жовтня. У міністра зелѣзницъ була вчера депутація урядниківъ автономічныхъ тѣлъ и просила, щобы автономічнымъ урядникамъ на зелѣзницяхъ признано таке саме зниженє цѣнъ їзды, яке мають державній урядники. Міністеръ заявивъ, що узнае причину сеи просьбы, але на случай прихильного ей полагодженя домагали-бъ ся того самого и ширшій круги, а се значно зменшило бы державній доходы. Сли однакъ приватній зелѣзницѣ згодять ся на таку зниженку, тогды и вінъ сповнить просьбу автономічныхъ урядниківъ.

Будапештъ 18 жовтня. Вчера розбійшлась була поголоска о намѣренімъ атентатѣ на цѣсаря. Причиною тои поголоски бувъ слѣдуючій фактъ: Якійсь Гетедіеш, котрый вже пять разівъ бувъ интернованый въ заведеню божевільныхъ, задержавъ на хвилю цѣсарску повозку, коли цѣсарь їхавъ до бурґу. Поліція сейчасъ увязнила Гетедіеша. Цѣсарь анї на хвилю не стративъ спокою и відъїхавъ безъ перешкоды до замку.

Приїхавъ тутъ Каляй и конферувавъ зъ Банфімъ. Присутність Калия въ Пештѣ звернула на себе загальну увагу и стала ся жереломъ різныхъ поголосокъ и комбінацій.

Инсбрукъ 18 жовтня. Доповняючій выбори до сойму въ 18 округахъ, въ котрыхъ італійскій послы въ наслѣдокъ абстіненціи потратили мандаты, відбудуть ся 28 взглядно 30 падолиста и 1 грудня.

Петербургъ 18 жовтня. Міністерство рільництва має намѣромъ заложити сельскій школы, въ котрыхъ будуть учити будовы хатъ и печей зъ огнетреваного матеріялу.

Бѣлградъ 18 жовтня. Застановлено на рокъ выдавництво „Odjek-a“, головного органу радикалівъ.

Женева 18 жовтня. Президентъ Швайцарії одержавъ множество письменныхъ погрозъ відъ анархістівъ.

Парижъ 18 жовтня. Політичній сферы занепокоєній наглымъ відкликанемъ адмірала Фурньєра до Тульону. Пѣсля несправдженої ще поголоски уоружено нагло чотири кораблѣ военній и выслано прямо до Бресту. Се вказувало бъ на можливість конфлікту зъ Анґлією.

Жена Золѣ заявила, що ей чоловѣкъ не гадае вертати до Парижа передъ закінченемъ ревізіи процесу Дрейфуса.

Брукселя 18 жовтня. Орлеаньскій князь приймавъ більше якъ сотку вызначнѣйшихъ роялістівъ. Кождого кроку князя стережуть французскій детективы, бо підозрѣвають, що схоче потайкомъ дістати ся до Франції.

Лондинъ 18 жовтня. Зъ Пекіну доносять, що цѣсарь буде остаточно здетронізованый въ день уродинъ цѣсаревои т. є. 23 с. м. Цѣсаремъ буде оголошеный внукъ князя Ю а, 13-лѣтный хлопчина.

Канділ 18 жовтня. Мѣжнародній войска розложать свій таборъ по-замѣстомъ. Блокада Канділ розпочне ся нинѣ, на случай коли бы Порта не приняла жадань державъ. Французску команду и жандармерію перенесено до Галепа. Всѣ христіяне и підданій чужихъ державъ выйшли зъ мѣста. Австрійскоугорска почта и аґенція австрійского Льойду переносять ся нинѣ до Галепа.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на пляцовці площи Галицкои

поручая въ великій выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

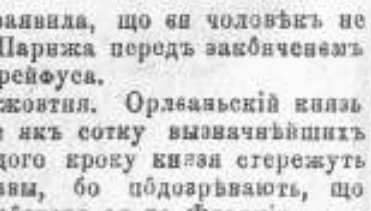

окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣвній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґа, тамыце мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвинковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Диваны перскі и портіеры

праздній (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высилаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Пантелеймонъ Василина

пѣвець церковный зъ чисто теноровымъ голосомъ и управитель хору пошукуе відповѣдної посады дяківскои. Сосниця ост. п. Радымно. 8—8

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудовочо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 34—?

МОЛИТВЕННИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педаґоґічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

Рештки хѣдниківъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобеліны и різній предметы декораційній по цѣнахъ дешево дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ підвысшеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

ДРІТЪ кільчастый цинковый до огороджень по зр. 4·50 за 100 метрівъ. Тонбрдѣ лѣсовій до значеня деревъ (зъ двома довбльными буквами) по зр. 6,

поручае ПЕТРО ХИНОСТОВСКИЙ, сторонній зелѣзникъ у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4186

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літоґрафічне

ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

вытоговляе

всякій літоґрафічній выробы

звычайній візитовій білєты відъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново повставшій ся візитовій білєты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою. 188 45—51

5 кільо солодкого **ВИНО ГРАДУ** курацінного оплатно за побранемъ почтовымъ 2·10 кр. **Lebhardt Beregszasz, 10** (Ungarn).

372 9—15

Артистично-ретовничо

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши відъ 1 зр. и выше. Стампіліѣ металевій и кавчуковій, гербы, моноґрамы, стампільній марки, станцы, таблицѣ питій и ґравіровани и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся відворотною почтою. 290 14—52

Такожь и на раты

безъ підвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хідники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre“. Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилаеся цѣнникъ даромъ и оплатно. 19

КАТРАЙНЕРА патентованій замки на відданеня приторучае Иванъ Ляврукъ, ножбянникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

До П. Т. Властителівъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — зводѣть, Вповажаный Пане удати ся до Складу диванівъ „**Au Louvre**“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажаный Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудовочо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаемо на жадане нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

БОТАНІКА

на висші класи шкіл середних. Після учебника д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратскій. Вид. р. 1896. Ціна 1 вол. 20 ц. в. а.

Д-ра Осипа Ростафиньского

БОТАНІКА

на нижші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратскій. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.

ЗООЛЬОҐІЯ

на нижші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратскій. Видане р. 1895. Ціна 1 вол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразівъ зъ руской ботанічної термінольоґії и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.

Видана ті можі дістати в книгарні Ставропиґійскій або у автора. Хто замовлае у автора що найменше два примірники із згаданих виданій (пр. два примірники Зоольоґії або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольоґії і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилае ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачуе автор.

Відзначена медалем срібнымъ на Выставѣ краевій у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно вжана зъ честности роботня артистично-бронзовничя

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручае свои выробы церковній зъ срібла, бронзу, хиньского срібла, мѣды и иншихъ металівъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадыльницѣ, паданицѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовій и скляній, підставники передъ иконостасы.

Всѣ выше помянутѣ предметы приймае до сполдженя и відновленя, т. є. до волоченя, посрібленя, бронзованя и никльованя. 398 11—20

Рівножъ выконуе гальванізованє всѣхъ выробівъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрній.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пільгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣнній, хідники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный відділъ для конфекцій дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолівъ и парасольокъ, капелюхівъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3.** 190

Выстава загальна

всходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванівъ, портіеръ, фіранокъ, хідниківъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнім осьвѣтленю.

Вступъ вільный. Зачудовочо дешевій цѣны виказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Подекій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

ТЯҐНЕНЄ

ВЖЕ ВЪ СУБОТУ.

Львівъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґ. Максъ, Сокаль и Ліліенъ, Авґ. Шелленберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Клярфельдъ.

1. Головна выграна **100.000**
2. „ „ **25.000**
3. „ „ **10.000**

Готівкою зъ 20% відшибки.

719 11

ТУТКИ зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тілько зъ фабрики „**POLONIA**“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.

393

При закупнѣ товарівъ просимо поважатись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянъскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґійского, підъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 223. Львовъ, Середа 7 (19) Жовтня 1898. Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платна у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літор. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на півъ року	9 зр.	на півъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на півъ року	8 зр.
на чвертъ року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пібдь ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попередне застереженя. — Реклямаціи неопечатаній вільній вѣдъ порта.

Поєдинче число коштуе 5 кр. а. в.

Оголошеня звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератовои або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Недвижні и инші довозна приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Справы парляментарні.

Буджетова комісія радила вчера надъ регуляцією платнѣ державнои служебы. Міністеръ Кайзль ще разъ зъ натискомъ заявивъ, що правительство такъ довго не згодить ся на санкціоноване закона, якъ довго не буде мати покрытя для збільшеныхъ тымъ закономъ выдатковъ. Окрѣмъ того міністеръ заявивъ, що правительство думае також о поправѣ долѣ с арбовои сторожи и діурністовъ. Дальше заявляе, що законъ не вѣдносить ся до провізоричнои служебы державнои, але до тыхъ зъ служебы, до котрыхъ може бути приложеный законъ зъ 1873 року.

На засѣданю угодовои комісіи, не було вчера нѣчого цѣкавого. Діпавлі обговорювавъ дуже загально цловій и торговельно-політичній справы. Фаховій критицъ пѣддавъ цѣле предложене президентъ вѣденьскои промислово-торговельнои палаты п. Мавтнеръ, а на закѣнчене понисувавъ ся своею мудростію п. Дѣдушицкій и скѣнчивъ ажь тогдѣ, коли побачивъ, що своими выводами одныхъ „слухачѣвъ“ поусыплявъ, а другихъ менше терпеливыхъ — приспівувавъ спасти ся бѣгствомъ.

Зъ рады державнои.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты пословъ міністеръ торговлѣ предложивъ проектъ закона о розширеню пристани въ Трієстѣ. Въ справахъ, вѣдносячихъ ся до посольскои неприкосновенности, вплынули въ судовъ письма о выдане пословъ Ира и Міттермаера. П. Лехеръ интерпелюе, чи се правда, що застановлено слѣдство противъ австрійского товариства выробу оружя?

Міністеръ судовництва Руберъ вѣдповѣдае на интерпеляцію въ справѣ перенесеня одного адъюнкта судового на Моравѣ и въ справѣ рескрипту до судовыхъ урядниковъ. Причиною того рескрипту — каже бесѣдникъ — було се, що члены судейского стану мѣшають ся до політичнои агітациі и партійныхъ сторовъ въ способъ, котрый може пошкодити повазѣ судейского стану и захитати довѣрѣ въ выконуване справедливости. Рескриптъ не вѣдносить ся до цѣлого судейского стану. Вѣнъ звернены лишь противъ тыхъ, котрыхъ поступоване по-за урядомъ выкликало таку енунціацію. Безъ конечнои потребы міністерство було бы певно такого рескрипту не выдало. Въ довгій а переповненій банальными фразами промовѣ міністеръ старавъ ся доказати, що політичній агітациі судьѣвъ та ихъ участь въ партійныхъ спорахъ мусять у загалу захитати довѣрѣ до справедливости засудовъ такого судьѣ, мусять зменшити пошану до такого урядника. Панъ міністеръ деклямувавъ патетично, що вѣнъ высше ставить права народу до судейского стану, якъ право позединокихъ судьѣвъ до безмежного выконуваня своихъ політичныхъ переконань. Остаточно міністеръ заявивъ, що рескрипту не вѣдкличе, але противно, буде старати ся всѣми силами и способами, якій мае до розпорядимости, змагати до осягненя замѣру и цѣли того рескрипту.

Передъ приступленемъ до дневного порядку італійскій посолъ Ґамбіні, навязуючи до вѣдповѣди пр. Туна на интерпеляцію въ справѣ італійскихъ розруховъ, спростувавъ высказъ Туна, мовь бы то безпосередно по смерти цѣсаревои вѣдбувались въ Трієстѣ веселій та голосній забавы.

Вѣдтакъ приступлено до дальшои дискусіи надъ буджетовою провізорією. Фарисейска промова молодо-Чеха Страньского не була безъ гумору и цѣкавѣйшихъ уступовъ. Межь иншимъ досыть трафно схарактеризувавъ вѣнъ коротковзорость нѣмецкои опозиціи. Опозиція — говоривъ вѣнъ — зъ трема кабінетами такъ повело ся, якъ тому жидови угорскому въ народній казцѣ. За якусь провину закликавъ жидъ до себе віцежупанъ и каже: „Або достанешъ 25 дньвъ арешту або 25 буквъ або мусишъ зъѣсти 25 цибуль“. На се вѣдповѣвъ жидъ: „25 дньвъ — то горко; 25 буквъ — болить. Цибулю ѣмъ и такъ радо, тожь выбираю цибулю“. Жидъ зачавъ ѣсти, але вже при пятнацитій зробилось ему недобре, а при двацатій сказавъ: „Не можу дальше. Волю 25 буквъ.“ Принесено лавку и зачали парити. Вже при двацатомъ ударѣ, жидъ зачавъ кричати: „Айвай! Се болить, волю арештъ.“ И такъ жидъ зъѣвъ 20 цибуль, достався 20 буквъ и вѣдсидѣвъ 25 дньвъ. Такъ само рѣчь мае ся зъ опозиціею. Коли бы були ще якійсь часъ задержались зъ Баденімъ, вѣнъ бувъ бы нинѣ тамъ, де все хотѣвъ бути, т. в. по сторонѣ Нѣмцѣвъ. Вѣдтакъ повалили Ґавча, що для нихъ було другою карою. Теперь мають Туна, о котрѣмъ говорять, що его начеркъ языкового закона ще гіршій, якъ обохъ его попередниковъ. Обструкція вже нема а языковій розпорядженя жнють! Вы нѣколи вже не вернете до обструкціи, хочь бы мы васъ провокували. Вы самій переконали ся, що ваша тактика була лиха, и вы приняли ту науку до вѣдомости. Теперѣшна опозиція, не що иное, якъ наслѣдниця доктриперовъ зъ нѣмецко-либерального сторонництва. Не можу понять, якимъ способомъ партія, котра назвала себе имѣнемъ свободы, може держатись нинѣшнои конституціи, котра є просто „дѣвчиною до в его“, зъ котрою можь зробити все, що хто хоче. Та конституція є конституцією для правительства а не для народовъ; се закаптуреный абсолютизмъ. И мы також хочемо усунути §. 14-тый и пѣддати конституцію основнѣй ревізіи. Але не лишь §. 14. мусить вѣдпасти; зъ нимъ мусять пѣйти и всѣ тій параграфы, котрій такъ псують характеръ парляменту, що бѣльшість народовъ не є тутъ такъ репрезентована, якъ бы се повинно бути. Вкінци бесѣдникъ заявляе, що его сторонництво попирае правительство не для того, що въ кабінетѣ сидить членъ того сторонництва, але въ надѣѣ, що се правительство буде правительствомъ рѣвноправности, правительствомъ політичного и економічного поступу.

Нѣмецкій лібералъ п. Пфершe оправдувавъ опозицію, кажучи, що она залишеномъ обструкціи повздержала президента міністровъ вѣдъ замаху на конституцію. Сторонництво бесѣдника не лишь зъ політичныхъ, але и зъ рѣчевыхъ причинъ буде голосувати противъ буджетовои провізорія, бо форма, въ якій она предложена, противить ся конституціи. Она обіймае також инвестиційній выдатки, зроблені безъ призволеня парляменту. Се часте обманьство!

Президентъ Фуксъ заявляе, що членомъ квотовои депутаціи на мѣсце Діпавлього выбрано Катрайна.

П. Шаверъ ставить внесене о цѣлковите внесене мыта на державныхъ и краевыхъ дорогахъ. — П. Меруновичъ ставить нагле внесене, щобы правительство розслѣдило угорскій законы и розпорядженя въ цѣли охороны рѣльництва и промыслу и щобы подобній законы предложило австрійскій палатѣ. — П. Шаверъ интерпелюе правительство въ справѣ залог платнѣ роббтникамъ, занятымъ при будовѣ вѣйсковыхъ баракновъ.

О 3-тій пополудни засѣданє зачкнено. Слѣдуюче засѣданє завтра.

Зъ нагоды скликаня анкеты въ справѣ реформы середн. школъ.

(*Дальше.*)

Зъ другои стороны зачинае шкільна власть дбати про зменшене обему шкільныхъ книжокъ. Зразу повычеркувано зъ уживаныхъ книжокъ усе зайше, а вызначено те, що ученикъ доконче знати повиненъ; пізнѣйше пѣсля тыхъ указокъ выладжувано новій выдана або и зовсѣмъ новій книжки. И справдѣ въ дечѣмъ можна зазначити несогірший успѣхъ тыхъ заходовъ; однаково въ декотрыхъ выпадкахъ скорочене книжокъ вышло лише повірне будьто черезъ бѣльше збитый друкъ будь черезъ ядренѣйшій выкладъ рѣчи. Але зъ того часу говорить ся, що въ шкільныхъ книжкахъ мѣстять ся лише конечній для ученика рѣчи, хочь въ декотрыхъ є або безусловно за-богато або за-богато въ прировнаню до часу, призначеного на перероблене предмету и въ прировнаню до силъ молодѣжи. И такъ стало ся, що теперь навѣть тій учитель, котрій є переконаній, що въ книжцѣ є за богато, уважають за свій обовязокъ переробити ей зъ учениками вѣдъ дошки до дошки, коли противно зъ давнѣйшихъ обмистшихъ бодай декотрій пропускали все, що уважали за менше важне въ прировнаню до тыхъ рѣчей, якій въ дозволенѣмъ часѣ годиї були переробити. Отже и скорочене книжокъ не у всѣхъ разахъ осягнуло намѣрену цѣль, а въ декотрыхъ причинило ся навѣть до ще бѣльшого перетяженя молодѣжи наукою. И такъ указати бы лише на латиньскій и грецкій справы въ нижшій гімназіи, на всякій граматики, на всякій читанки: хто давнѣйше переробляв ихъ безъ пропусковъ, часто навѣть безъ значныхъ? Теперь нѣчого въ нихъ не пропускае ся, бо тамъ нѣбы то нема нѣчого зайшого.

Прийшла черга на уладнане науки польского языка, котру вже и ранше почато достроювати до акорду шкільныхъ наукъ и вымогбвъ „народного“ выхованя. Отже и достроено ей окончено. Але выйшло, що наука тота повинна вести передъ въ акордѣ, а той передъ — то звычайно тонъ высокій! Наслѣдкомъ сего повыходили великаньскій читанки польскій, а пропустити зъ нихъ не вѣльно анѣ стрічки. Але и того показало ся за мало; отже заведено ще обовязкову а докладно означену приватну лектуру, котра ча-

---

2)

Зѣздъ рускихъ ученыхъ у Львовѣ.

въ 1848-ѣмъ роцѣ.

II.

Не безъ трудностій и перепонъ збирали ся въ означенѣмъ дни 19 жовтня рускій ученій и прихильники народнои просвѣты. Головацкій такъ пише о тыхъ перепонахъ въ згаданѣмъ повыше „Справозданю“: Такъ званый Соборъ рускій [звѣстна польско-руска партія для противдѣланя Рускій Радѣ народній] и польскій ворохобники рѣзнымъ способомъ и навѣть насильствомъ хотѣли перешкодити збіраню рускихъ ученыхъ. Такъ (лже) рускій Соборъ казавъ кільна днѣвъ передъ зѣздомъ великими буквами на найбільшѣмъ папері выдруковати найчорнѣйшу клевету на найчестнѣйшихъ Русинівъ, займаючихъ ся руською справою; потѣмъ до збраныхъ ученыхъ присилавъ застрашаючій дописы, а ворохобники польскій грозили оружнымъ нападомъ и насильнымъ розгнанемъ зѣзду ученыхъ, що може и було бы наступило, коли бъ правительство, довѣдавши ся о тѣмъ, не поставило було для охороны ученыхъ оденъ баталіонъ войска, пѣдъ котрого охороною и перше засѣданє вѣдбувало ся.

Всѣхъ участниковъ собору, записаныхъ въ загальнѣмъ списѣ, було 99, але въ списахъ выдѣлѣвъ подыбує ся кільканацять именъ, котрыхъ въ тамтѣмъ списѣ нема. Самыхъ дѣйстныхъ письменниковъ, т. в. такихъ людей, котрій тогды або пізнѣйше займали ся літературою або журналістикою, написали якійсь більшій твѣръ або выдали якусь книжку, явилось не такъ то мало; ось ихъ имена: Галька Игнатій, Головацкій Яковъ, Гуркевичъ Іоанъ, Данкевичъ Лука, Добрянъскій Антінъ, Ильницкій Василь, Жуковскій Іоанъ, Ковальскій Василій, Косакъ Михайло, Лавровскій Юліанъ, Левицкій Іосифъ, Леонтовичъ Павло, Лозинъскій Іосифъ, Малиновскій Михаилъ, Меруновичъ Климентій, Мохъ Рудольфъ, Павенцкій Антінъ, Петрушевичъ Антінъ, Погель Маркилъ, Савчинъскій Григорій, Устіяновичъ Никола. Крѣмъ того находимо въ спискѣ отсій вызначнѣйшій личности: Ивана Борисѣкевича, Григорія Гинилевича, Теофана Глинъского, Іосафата Кобринъского, Михайла Куземского, Іоана Озаркевича, Тому Полянъского, Льва Трещаковского, Антонія Юзичинъского. Замѣтно, що не прибули тамій письменники, якъ Могильницкій Антінъ, Дѣдицкій Богданъ, Зубрицкій Денисъ, або ученій, якъ Яновскій Амвросій — бодай имена ихъ не находять ся нѣгде въ спискѣ.

По Службѣ Божій въ семинарицкій церкви зійшли ся збраній члены и многій гость въ руско-народнымъ вѣдзнакамъ до музеальной салѣ, прибранои синьо-жовтымъ хоругвами, украшеной портретомъ князя Льва Даниловича, гербомъ льва и т. п. Куземскій, якъ предсѣдатель Рускои Матицѣ, отворивъ збори привѣтною промовою, въ котрій, згадавши за упадокъ давнои Руси, за утечу рускои мовы зъ палатъ бояръ и вельможъ пѣдъ стрѣху селянъ, за вытисненє ей зъ шкілъ и урядовъ, указавъ на потребу просвѣты, пѣдставы народного, свободного житя, на потребу выдаваня добрыхъ книгъ въ народнѣмъ языцѣ. Въ тій цѣли, казавъ, ухвалено заложити товариство („утворити соединеніе“), котре бы тымъ дѣломъ займало ся, а що оно не годне власными силами перевести дѣла вѣдродженя отчины и просвѣты галицко-руского народу, то завдзвало всѣхъ щирыхъ Русинівъ до спільнои нарады и спільнои роботы.

Потѣмъ теплыми словами привитавъ збраныхъ о. Жуковскій именемъ приготовляючои комісіи. Сходимо ся, казавъ, въ сумныхъ обставинахъ, коли въ цѣлѣмъ свѣтѣ є непокой тай въ нашій державѣ заворене и братня кровь лѣе ся. Коли инші народы політичными борбами займають ся, спокійній и миролюбій Русины сходять ся працювати коло своихъ рѣлѣ, довго облогомъ лежавшои, запустѣлои и густыми корчами заросліи. Скоро намъ засвѣтило свободы сонечко, повставъ цѣлый рускій народъ, и нѣхто бы не увѣривъ, якъ далеко мы въ тыхъ кількохъ мѣсяцяхъ вже поступили. „Де є теперь тая сила, щобъ Русина повалила?“ Вѣдтакъ покликавши ся на слова Шафарика о любвѣ до свого языка, вѣзвавъ до щирои працѣ для пѣднесеня нашои народности, для захованя и выдосконаленя нашои мовы, для просвѣты нашого народу. Спеціяльно завдзвавъ до вступленя въ члены Рускои Матицѣ. Вкінци прочитавъ програму зѣзду.

Потѣмъ говоривъ о. Левъ Трещаковскій о потребѣ пѣднесеня краевого „земледѣльства“. Бесѣдникъ короткими але сильными словами описавъ нужденне положене нашого народу и лихій станъ нашого рѣльництва, указавъ словами Римлянина Колюмелѣ на важность рѣльництва и потребу науки его и заграѣвавъ до пѣднесена нашого народу на степень иншихъ просвѣченѣйшихъ народовъ.

Великій ентузіязмъ выкликала послѣдовавша за тымъ бесѣда Николы Устіяновича. Приведемо зъ нея деякій частины.

„Ото стоитъ сынъ рускои земль, похиленъ якъ самотна былинка на широкѣмъ полю, верженъ ненавистными судьбами середъ темную пѣтьму ночи, на игровище великихъ бурь и довольства, безъ збруечки ясной, щобъ ему свѣтъ его житя розсвѣтила, безъ приязной руки, щобъ его въ упадку пѣдперла; на чолѣ его видно глибокую печать довгои чорной неволѣ, въ очехъ стречить ся студеный лѣдъ недовѣря и пѣдозрѣлости, на лицю нужда и укоры. А сли-бысь въ душу глянувъ, знайшовъ бысь тамъ безодню невѣжества найсвятѣйшихъ правъ природы, найдорожшихъ правдъ божества. Позбавленъ свѣдучости чоловѣческои чести, позбавленъ, що такъ скажу, самостоятности волѣ, темный якъ нѣчь осѣнная, тяжкими стопами тягне вѣнъ житя свое, гадавъ бысь, що прирѣсъ землею и ставле собою образъ животящого трупа и типъ цѣлого народа долѣ. О нема народа въ Славянщинѣ, который бы въ такъ высокого щебля богацтва и славы, якъ колись Русь сіяла, такъ низько глянувъ въ недолю“!...

„А дно естества его такъ красне, а душа его такъ честными питомствами обдарована! Правый серцемъ и устами, доволенъ своимъ, незнуженый въ працѣ, скорый въ милости, повольный въ мести, мужественный въ борбѣ, мирный въ покою, твердый въ додержаню повзятого замѣру, вѣрный въ дохованю отеческихъ преданій, вѣрный церквѣ, невломленъ

сомъ, якъ пр. въ VI. класѣ, доходить до неможливыхъ розмѣровъ. Ученикъ мусить въ тои приватнои лектуры здавати справу не тѣлько середъ школьного року, але навѣть по рокахъ при испитѣ зрѣлости. Що се значить, може всякій легко зрозумѣти, коли собѣ уявить, якоже бы то ему прийшло здавати справу зъ книжки, перечитаной хочь бы якъ уважно передъ двома або трема роками.

При тѣмъ въ уваги на загальний жалѣ на псованя польского языка въ мовѣ и письмѣ покладено вагу, часто навѣть за сильну, на чистоту языка у вѣдповѣдяхъ ученика; а се знову значно причиняе ся до перетяженя молодѣжи наукою.

Повыходили также новѣ читанки нѣмецкѣ, и то особливо декотрѣ, якъ для класъ IV., VII. и VIII. незвычайно обемистѣ, такъ що безъ перетяженя ученикѣвъ наукою неможлива рѣчь ихъ выкончити; але пропустити зъ нихъ тежь не вѣльно анѣ стрѣчки. А до того выначено окремо обовязкову лектуру приватну.

Середъ такихъ заходѣвъ около уленшеня молодѣжи науки жалѣ на ваготу тои науки не тѣлько не замовкають, але вѣдзывають ся чимъ разъ голоснѣйше и звертають ся чимъ разъ частѣйше противъ науки латинського и грецкого языка, домаючись ся обмеженя або и усуненя зъ плану наукъ. И стало, що — чи то наслѣдкомъ тыхъ жалѣвъ чи не зважаючи на нихъ — повыходили розпорядженя міністра просвѣты, котрѣ мали упорядкувати и улегчити сю науку. Зразу настала велика радѣсть; але коли блише роздивленось въ тыхъ розпорядженяхъ, а ще бѣльше, коли повыдавано пояснена до нихъ, показало ся, що не принесли они знову такъ великои пѣльги анѣ ученикамъ анѣ учителямъ, тымъ бѣльше що въ дальшихъ наслѣдкахъ тыхъ розпоряджень заведено приватну лектуру, — що правда, безъ всякого нѣбы то примусу, все-жъ таки конець кѣнцѣвъ — обовязкову. А що учитель завсѣгды мае якійсь вилывъ на ученикѣвъ — у него-жь е въ рукахъ катедьоґъ, — то они, очевидно безъ всякого примусу, улягають его заохотамъ и вилывови, не досыпляють тѣлько а тѣлько ночей и зголошують ся зъ приватною лектурою. Але выпытувати ихъ зъ приватнои лектуры — часто кождого зъ чого иншого — въ школьныхъ годинахъ приносило бы шкоду школьнѣй лектурѣ, котрои и такъ приписано тѣлько, що не знати, коли собѣ зъ нею дати раду: то ревному учителеви не лишае ся нѣчого иншого, якъ запросити учениковъ съ приватною лектурою на недѣлю по службѣ божѣй, бо въ тыждни на се фізично нема часу. И такъ одинъ учитель кличе ученикѣвъ въ недѣлю зъ латинською приватною лектурою, другій зъ грецкою, третій зъ польскою, четвертый нѣмецкою, и выходить зъ того, що ученикъ крѣмъ школьныхъ годинъ обовязковои и иншои вѣльнои науки мае ще и въ недѣлю 3—4 годины добровѣльнои нѣбы то науки. И годѣ жалуватись на учителя, бо справдѣ на всѣляку животну лектуру иншого часу нема. А така приватна лектура — се-жъ така гарна и бажана и потрѣбна рѣчь! До того школьний власти вкладають на учителя сей обовязокъ, то и выконати его треба.

Якъ тамъ въ послѣдныхъ рокахъ обернуло ся зъ тою недѣльною, нѣбы то добровѣльною наукою, сего вже не знаю; але знаю що такъ бувало — на велику, очевидно, радѣсть ученикѣвъ.

Доси я лише розказавъ коротко генезу тои справы, що называе ся перетяженемъ молодѣжи наукою, и зъ легка доторкнувъ жерелъ того перетяженя. Важнѣйша рѣчь приднятись тѣй справѣ блише.

Въ гімназіяхъ рускои части Галичины мають ученики разомъ зъ наукою руского языка: въ I. и II. класѣ по 29 годинъ школьнои науки на тыждень; въ III. кл. 31 год.; въ IV. кл. 32; въ V. и VI. кл. по 31; въ VII. и VIII. по 32. До того числу на науку вѣльну (спѣвъ, гімнастыки, французского языка, рисункѣвъ и т. п.) лише по двѣ годины; на сходу, службу божу (разомъ зъ ходомъ въ дому и назадъ) по 2 год. на тыждень; на хѣдъ до школы и назадъ (разомъ зъ чвертею годины передъ розпочатемъ науки) по 4·5 год. на тыждень; на одягане, роздягане, ѣдженѣ, молитвы щоденнѣ 10·5 год.; на сонъ ученика иншои гімназіи по 63 год., высшои по 56 год.; то сума того часу дасть якъ побѣля класы 106—114 годинъ на тыждень.

Часъ, якого ученикъ потребуе, щобы вывчити ся позадаваныхъ въ школѣ лекцій, рѣвняе ся побѣля того довголѣтного досвѣду числу школьныхъ годинъ, при чимъ не число часу на домовѣ письменнѣ задачѣ, котрѣ вымагають звычайно довшои працѣ нѣжь устнѣ лекціи, анѣ часу, потрѣбного на всѣляки приватнѣ лектуры. Маю при тѣмъ на увазѣ ученика середныхъ способностей, а вѣдносны домашнѣ и школьнѣ нормальнѣ, отже середно користнѣ. Ученикѣвъ выначно способныхъ е у насъ дуже мало, якъ свѣдчать клясифікації; бо коли число вѣдзначаючихъ ученикѣвъ въ иншихъ краяхъ Австріи выноси пересѣчно 12% (въ ческихъ гімназіяхъ самыхъ про себе доходить оно часто до 20%), то въ нашихъ маемо пересѣчно несповна 8% вѣдзначаючихъ. Отже при такѣмъ станѣ рѣчи нашъ ученикъ середныхъ способностей працюе денно 8—10 годинъ; а на выпочинокъ, на проходъ, на розрывку якусь, на якійсь улюбленій а пожиточнѣй занятя, не входячи въ кругъ школьныхъ обовязкѣвъ, на удержане родинныхъ вѣдносинъ (розмову зъ родичами, зъ рѣднею, перешкоду зъ причины якихсь вѣдвѣдинъ, написане якогось листу и т. п.) и — на велику приватну лектуру, такъ обовязкову якъ и добровѣльну, котра тежь конець кѣнцѣвъ сходить на обовязкову, лишаесь ему 4—5 годинъ денно!

(Дальше буде.)

Письма зъ краю.

[Якъ п. староста пише по руски!]

Пишуть намъ зъ Равщины:

Вѣсть, подану въ „Дѣлѣ", що управитель староства въ Равѣ рускѣй п. Тірманъ завернувъ якогось женіха зъ польскимъ письмомъ назадъ до пароха потелицкого зъ тымъ, щобы принѣсъ вѣдъ пароха руске письмо, зрозумѣли мабуть всѣ такъ, що п. управитель староства зробивъ се лише комусь на вѣдпткы, — лишь не знати кому, чи женихови чи парохови. Що оно такъ мусѣло бути а не инакше, свѣдчать о тѣмъ вѣдозвы того самого п. Тірмана, писанѣ по руски до рускихъ урядѣвъ парохіяльныхъ. Отсе одна зъ нихъ зъ д. 16. мая с. р. ч. 11.323 въ справѣ выказовъ для загального ополченя. Тамъ стоить такъ написано: „Витязі ті послужать до цѣлів войскових а отвітно до операту посполитого рушеня. При тій способности зіхце Вел. Урадъ парохіальний увідочнити в рубриці при односьних хлопцях уламности фізичні яко теж моральні в око впадаючі т. в. глупковатих, глуховімих, терпящих на велику хоробу" и т. д. Пѣдписано: „Завідатель ц. к. Староства Thürmann." — Другій обѣжникъ того пана зъ д. 11. жовтня 1898 ч. 33922 звучить: „Обіжникъ до всѣхъ урядів метрикальних обряду римо- і грецко-катол., протестанцкого і мойжешового". При кѣнци того обѣжника до чотирохъ, паномъ управителемъ ц. к. старостваи вынайденыхъ обрядѣвъ, до котрыхъ вѣнъ зачисляе крѣмъ римского и руского ще и „протестанцкій та мойжешовый", пише ся: „Надто чи не заходять там може того родзаю стосункі, же проводитель метрики втягав тилько ті плоди неживо уроджені до книг властивих, котрі в церемонію костельною зістали погребані. Завідатель ц. к. Староства Тирманн".

Ну, смѣхъ тай годѣ! П. управитель староства не тѣлько вынайшовъ чотири обряды, але ще и не знае того, що мы священники не ховаемо зъ „церемонію костельною" жадного неживо уродженои дитины, бо она не хрещена.

Отъ ще одно. Въ хвили, коли кѣнчу сю допись, дѣстаю зъ почты новый обѣжникъ п. Тірмана въ справѣ угнѣвскихъ погорѣльцѣвъ: „В дню 11 с. м. вибухнув пожар в Угнові. Згоріло огулом 82 будинків. В наслідок грози ставу нужденного погорільців населене цілого повіту не можна позістати обоятним. Длятого... взиваю Всечестні Уряди парохіальні обу обрядів (вже не всѣхъ чотирохъ! *Доп.*), аби в окрузі підлягліх їм територіов перед сивали горлині складки.... Рава руска д. 20 вересня 1898 р. Завідатель ц. к. Староства Thürmann".

Ненмовѣрне, але праздне! Такъ не писавъ навѣть покойный — земля ему перомъ! — польскій поетъ Бака въ золотой добѣ макаронізму!

Пане управителю! Чи Вамъ здае ся, що ласку робите намъ, коли пишете до насъ по руски? Нѣ, се не ласка, а Вашъ обовязокъ; тымъ то и не вѣльно Вамъ поневѣряти нашои мовы нѣбы Вашои вподобы та писати, що и якъ Вамъ прийде до головы та наверне ся на языкъ. Годѣ писати Вамъ по руски мовь на глумъ та думати, що мы и тымъ вдоволимо ся, скоро лише письмо написане рускими буквами. Рускій хлѣбъ ѣсте, то и навчѣть ся якъ слѣдъ по руски!

Переглядъ політичный.

Нѣмецкій цѣсарь зъ женою прибули вчера до Царгороду. Султанъ принявъ свого гостя зъ великою парадою. Побутъ цѣсарства въ Царгородѣ обчисленый на цѣлый тыждень. Бомбы призначенѣ на нѣмецкого цѣсаря мали по два фунты експльодуючои матеріи въ 26 револьверовыхъ набояхъ великого калібру. Самѣ бомбы зроблены зъ гальванізованого желѣза и обмотаны оловянымъ дротомъ. Знайдено ихъ въ магазинѣ якогось Італійця, запакованѣ въ скрини. Перевезеномъ ихъ запявъ ся одинъ Італіецъ зъ Трієсту, котрый въ тѣй цѣли принявъ обовязокъ кельнера на кораблѣ, вѣдходячѣмъ до Яффы. Таке саме занятя мавъ запевнене въ готели „Бристоль" въ Яффѣ. Думають, що вѣнъ мавъ тамъ ждати на помочниковъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Загальнѣ зборы „Товариства взаимнои помочи дяковъ церковныхъ гр. кат. Епархіи Станиславовскои". — *(Докончене.)*

Потомъ слѣдували внесеня членовъ.

I. П. Полотнюкъ подавъ слѣдуючѣ внесеня: 1) щобы почтити память покойнои цѣсаревои Єлисаветы черезъ повстане зъ мѣсцъ; зборы выслухали присвячену покойнѣй цѣсаревѣй згадку повставши зъ мѣсцъ. 2) Щобы выслати депутацію вѣдъ проводомъ Впр. о. Каратницкого, председателя зборовъ; до ц. к. старостваи, заявити лояльность Найяснѣйшому цѣсареви и выразити щире сочувство по поводу страшнои женевскои катастрофы, якою упала бл. п. цѣсарева Єлисавета, дальше, щобы вложити именемъ всѣхъ галицкихъ дяковъ подяку за удѣлену въ користь всѣхъ трехъ гр. кат. дяковскихъ товариствъ концесію на фантову льотерію заходами пбела Впр. о. Данила Танячкевича. Зборы выбрали зараз депутацію.

II. П. Ясиньчукъ подавъ внесеня, щобы новый выдѣлъ вѣднѣсъ ся зъ просьбою до Преосвященного Ординаріята, 1) щобы Преосв. Ординаріятъ выдавъ розпорядженя въ заховуваню всѣхъ дяковъ до испиту зъ речницемъ 2-лѣтнымъ; 2) щобы Преосв. Ординаріятъ зволивъ выначити разъ на все що року два речниці до складани дяковскихъ испытовъ, а именно разъ на весни а другій разъ въ осени; 3) щобы Преосвященный Ординаріятъ зволивъ вплынути на духовенство, а именно на Впр. оо. пароховъ, щобы кожда парохіяльна церковь безъ выимку, а церква філіяльнѣ, братства церковнѣ и самѣ священники по можности ставали ся спомагаючими членами дяковского товариства; бо дяковска справа е справою церковно народною, а товариство взаимнои помочи дяковъ мае задачу и цѣль вѣднести дяковскій станъ просвѣтно, морально и матеріяльно, що выходить на добро церкви и народу.

III. П. Василь Боровскій подавъ внесеня, щобы дяки були завсѣмъ вѣдъ Впр. Консисторіи и бѣльше мали опѣки вѣдъ своихъ духовныхъ властей; бо не разъ такъ лучало ся, що дякови стала ся кривда, а вѣнъ не мѣгъ знайти нѣгде опѣки и справедливости.

IV. П. Полотнюкъ подавъ внесеня, 1) щобы товариство станиславовске въ порозумѣню зъ товариствами у Львовѣ и Перемышли выначили по одному вѣдпоручникови, а порозумѣвшись зъ комітетомъ органістовъ, выслали спѣльну депутацію зъ 6 членовъ до ц. к. Намѣстництва у Львовѣ и до ц. к. Міністерства у Вѣдни зъ вѣдповѣднымъ меморіяломъ о прискорене упорядкованя дяковскои и органістовскои платнѣ; 2) щобы выдѣлъ написавъ вѣдозву до органістовъ, щобы и органісты прилучили ся до спѣльного дѣланя для полѣпшеня долѣ дяковъ и органістовъ; 3) щобы на памятку цѣсарского ювілея въ 1898 заложити фондъ на домъ працю або бурсу, де бы могли примѣстити ся дѣти нашихъ дяковъ, котрѣ побирали бы науку въ середныхъ або промысловыхъ школахъ, такъ хлопцѣ якъ и дѣвчата, а переважно дѣти бѣдныхъ членовъ и сироты, не выключаючи и другихъ рускихъ дѣтей, не тѣлько Станиславовскои але и зъ другихъ нашихъ Епархій. На початокъ зложивъ п. П. Полотнюкъ 5 зр., а за его примѣромъ зложили дальше: Впр. о. Слюсарчукъ зъ Ключева 1 зр., п. Стефанъ Бенько зъ Майдану 2 зр., п. Антоній Гушулъ зъ Рожнева 1 зр., п. Петро Ясиньчукъ зъ Бѣлобожницъ 1 зр. п. Теодозій Кальмукъ зъ Чортовця 1 зр., п. Евстахій Футій зъ Словиздова 40 кр., п. Яковъ Колодрубскій зъ Давидковець 20 кр., п. Василь Петрина зъ Н. 20 кр., разомъ 11 зр. 80 кр. Прочій участники обѣцяли зложити пѣзнѣйше „(Дай Боже щобы та золота гадка стала ся якъ найскорше дѣломъ); 4) щобы зборы выразили прилюдно подяку Хв. редакціямъ часописей: Прапора Дѣла, Галичанина и Руслана, за ихъ оказану прихильность для дяковскои справы и дяковскихъ товариствъ, що одноголосно ухвалено.

V. Вп. професоръ Морозъ вѣдчитавъ допись Впр. о. Ивана Негребецкого пароха зъ Залѣся коло Решова, редактора вельми цѣнныхъ часописей: „Прапора и нововыдаванои часописи „Господаря", надѣслану до выдѣлу зъ просьбою, щобы той зробивъ предложене пп. пѣвцямъ, щобы они такъ самѣ передплачували газету „Господаря" и бібльотеку „Прапора", якъ и розширювали тѣ выдавництва межь народомъ, за що можуть мати добрый побочный дохѣдъ; передплата на Господаря за 6 мѣсяцѣвъ выносить 40 кр. для п. пѣвцѣвъ. Принято

VI. П. Яковъ Колодрубскій зъ Давидковець подавъ внесене, щобы такъ власти якъ и духовенство подбали о помешкане и кавалокъ огорода на кождѣй парохіи для дяка. Ухвалено и поручено всѣ ухвалы выдѣлови до переведеня.

По вычерпаню дневного порядку, закрывъ председатель зборы горячими словами працяня и внѣсъ многолѣтство св. Отцю Папѣ Римскому Льву XIII., цѣсареви Францъ Іосифу I., Преосвященному Епископу Кирѣ Юліяну, покровителю товариства и Впр. Капитулѣ.

П. Полотнюкъ подякувавши председателеви Впр. о. Каратницкому за провѣдъ зборами, гостямъ священникамъ, свѣтскѣй интелігенціи, вѣдпоручникамъ дяковскихъ товариствъ п. Савицкому и Скокунови, и всѣмъ членамъ пѣвцямъ за участь въ зборахъ и внѣсъ всѣмъ многая лѣта!

По зборахъ удали ся депутація перше до ц. к. староства а потомъ до Ихъ Преосвященьства Кирѣ Оліяна. По поворотѣ депутаціи, довѣдавши ся о ихъ щирѣмъ принятю, всѣ участника дуже урадовали ся и въ добрѣй надѣи на лучшу долю розѣхали ся домовь.

Участникъ.

НОВИНКИ.

— **На поводженє и довговѣчность цѣсаря Францъ-Іосифа I.** и за цѣлый пануючій домъ вѣдслужывъ вчера о. крил. Делькевичъ, председатель „Народного Дому" у Львовѣ, о 7-бій годинѣ рано, въ церкви Успеньскѣй литургію. Богослуженя се установлене статутомъ и вѣдправля ся кождого року дня 18 н. ст. жовтня, въ рѣчницю положеня цѣсаремъ краеугольного камена вѣдъ загаданый институтъ. Вчера якъ разъ минуло 47-лѣтъ вѣдъ сен памятнои хвилѣ.

— **Quousque tandem?** Бродске староство дуже характеристично трактуе рѣвноправность рускои мовы и письма. Примѣромъ сего може

послужати слѣдуючій фактъ. Священникъ изъ села Д. звернувъ до староства урядове письмо польске зъ дописком: „Retour, листовъ у-урядовыхъ не по руски писаныхъ не принимаю". На се принѣсъ сему священникови вѣтеръ изъ староства слѣдуюче письмо: L. 27681/98. Do Zwierzchności gminnej w D... Załączone pismo c. k. gł. urzędu podatkowego w Brodach do l. 4515/98 doręczyć należy natychmiast przymusowo ks. J. D. Mianowicie ma naczelnik gminy wraz z jednym świadkiem udać się do mieszkania adresata i mu takowe doręczyć, a gdyby tenże wzbraniał się przyjąć i podpisać recepis, położyć mu je tamże w miejscu widocznem. Na wypadek, gdyby drzwi do mieszkania były zamknięte, należy przybić na tychże to pismo, a dołączyć się mający przyległy rewers przedłożyć tu w nieprzekraczalnym terminie dni 3 pod zagrożeniem posłańca karnego. Na rewersie ma być przymusowe doręczenie stwierdzone uwidocznieniem daty, podpisami naczelnika gminy i świadka, tudzież pieczęcią gminną. — Brody, dnia 21 września 1898. C. k. Radca Namiestnictwa i Starosta. *Russocki.* Чи не гарна картина языковои рѣвноправности.

— Про тернопольску руску паралєльку пишуть намъ: Даремно тѣшили ся польскій дневники, доносячи въ телеґрамахъ мовь бы то лаше 12 ученикѣвъ виписалось до рускои паралельки. Доси є ихъ 62, а дасть Богъ, що буде ихъ бѣльше и выпаде подѣлити клясу на два вѣддѣлы.

— Торжественне отвореие школьного року на львовскѣмъ университетѣ вѣдбуло ся въ пятницю рано. Въ богослуженю въ костелѣ св. Николая взяли участь окрѣмъ слухачѣвъ и публики также намѣстникъ гр. Пінінъскій, маршалокъ гр. С. Бадені, архіепископъ Исаковичъ, о. митратъ Бѣлецкій и ин. Зборъ учительскій выступивъ въ тогахъ, а неделѣ несли университетскій жезлы вкрытій газою зъ причины смерти цѣсаревои. Пѣдчасъ богослуженя спѣвавъ хоръ „Лютнѣ". Зъ костела удали ся всѣ до университетскои авлѣ, де до зѣбраныхъ промовивъ ректоръ проф. Кадій Кѣлька слѣвъ посвятивъ напереді померши цѣсаревнѣ, а вѣдтакъ говоривъ о страшныхъ наслѣдкахъ анархізму. Перейшовши до справозданя, зазначивъ, що фреквенція ученикѣвъ въ минувшѣмъ пѣвротѣ академѣмъ замогла ся о 137, а въ лѣтнѣмъ о 113 слухачѣвъ. На сей рѣкъ вписало ся на университетъ доси 1540 слухачѣвъ, зъ чого прибуло новыхъ 31 на выдѣлѣ медичнѣмъ (I-ій рѣкъ), 377 на правничѣмъ, а 51 на выдѣлѣ фільософічнѣмъ. Ректоръ згадавъ дальше о новыхъ набуткахъ университету, якъ институтъ хемічный и фізіольоґічный и о недостаткахъ, якій вѣдчуваєбібліотека, о потребѣ иншого для неи умѣщения. Бесѣдникъ посвятивъ также кѣлька слѣвъ пок. кардиналови Сембратовичеви. — По промовѣ ректора наступивъ вѣдчитъ п. Болоза Антоневича на тему: „Загадочна свитання Леонарда да Вінчі".

— **Нарешті!** Народного учителя Василя Елѣева, котрого вѣйсковѣ власти осадили въ гарнізоновѣй вязници въ Чернѣвцяхъ за намѣрь описаня, якъ нелюдско офіцеръ Андель обходивъ ся зъ жовнѣрами, нарешті вже засуджено. Вѣйсковый судъ засудивъ его на 6 тыждневъ арешту, вчисляючи въ се чотири тыждні просидженыхъ въ слѣдствѣ. Отже на другій тыждень, выйде Елѣевъ по 3 мѣсяцяхъ вѣйсковои тюрмы на волю.

— Поправна похибокъ друкарскихъ. Въ 201 числѣ „Дѣла" въ списѣ складокъ зъ Босны на ремѣсничу бурсу у Львовѣ помылена одна цифра, а именно д-ръ І. Ключенко жертвувавъ 5 зр. а не 2 зр. (бо инакше выйшла бы сума 109 зр. а не 112 зр.) — Въ 221 числѣ „Дѣла" вложено кѣлька стрѣчокъ не у вѣдповѣдне мѣсце, та уважный читатель вѣдгадае, де они належать. Зъ деякихъ иншихъ похибокъ въ тѣмъ-же числѣ „Дѣла" пѣднесемо, що въ другѣй новинцѣ замѣсть „Зборы руского товариства податкового въ Самборѣ" мае бути: „....товариства задаткового".

— Чужоземнымъ жѣнкамъ позволило міністерство просвѣты вимково записуватись на выдѣлъ фільозофічный университетѣвъ краковского и львовского, почавши вѣдъ р. шкѣльн. 1898/9, бъ характерѣ звычайныхъ, вглядно надзвычайныхъ слухачокъ. До сего треба выказатись доказами зложеня испыту зрѣлости въ одній зъ ґімназій австрійскихъ, або зъ школъ заграничныхъ, признаныхъ за рѣвнорядній зъ ґімназіями австрійскими. Принятє на университетъ вѣдбуваєсь за порозумѣнемъ збору професорѣвъ фільософічного выдѣлу и за дозволомъ міністерства просвѣты.

— Вѣдъ Кристинополя пишуть намъ: Сего лѣта побудовано въ Сѣлци белскѣмъ дѣмъ для служебниць Прч. Д. М. вразъ зъ литурґічною каплицею и дня 11 вересня вѣдбуло ся благословенє. Окрѣмъ кѣлькохъ хрестныхъ походѣвъ зъ поблизькихъ сѣлъ бачили мы на тѣмъ торжествѣ протоигумена Ч. С. В. В. о. д-ра Сарницкого, декана и мѣсцевого пароха о. В. Чернецкого, о. К. Селецкого зъ Жужеля, о. А. Лаврецкого зъ Добрачина, кѣлькохъ оо. Василіянъ зъ Кристинополя а межи ними ґрафа Толстого. Першу литурґію въ каплици вѣдслужывъ о. д-ръ Сарницкій при гармоній-нѣмъ спѣвѣ служебниць. Дѣмъ зъ огородомъ и полемъ записали заходами о. К. Селецкого служебницямъ господарѣ Павло и Парашка Шереметы, забезпечивши собѣ по-при служебницяхъ удержанє до смерти. — *Х.*

— Знов еміґрація. Декотрѣ кольонізаційнѣ товариства въ Італіи заключили зъ державою Венецуели въ полудневѣй Америцѣ умову, зобовязуючись доставити тѣй державѣ кѣлька тысячъ европейскихъ людей на кольонію. Рѣчь майже певна, що тота сплавка не буде вербувати людей лише зъ Італіи, але певно вышле своихъ агентѣвъ и до Галичины. Отже всѣ люде доброи волѣ повинній вже заздалегѣдь звернути увагу на ту обставину и хоронити нашихъ селянъ, щобы не дали ся туманити всѣляким пройдисвѣтамъ.

— Институтъ „Народный Дѣмъ" у Львовѣ оголошуе конкурсъ на стіпендію им. Теод. Блажкевича въ рѣчныхъ 80 зр.; призначена она для ученикѣвъ школъ середныхъ и университету. Подання вносити треба до 30 н. ст. падолиста с. р.

— Корабельна катастрофа. Въ четверъ вечеромъ выплывъ зъ Лондона корабель „Mohegan"; на кораблі находило ся 53 подорожныхъ и 80 людей зъ прислуги корабельнои. Въ пятницю вечеромъ коло год. 7 оп, пѣдчасъ великои мраки, впавъ корабель коло рога Лізардъ на пѣдводни скалы, де сильно ушкодивъ ся. Зразъ почавъ набирати воды и потопати. Въ часѣ 20 мінутъ находивъ ся вже пѣдъ водою въ глубинѣ морскѣй. Одинъ свѣдокъ катастрофы, выратованый подорожный, описуе лицарске поведене корабельнои залоги. Капітанъ до послѣдноі хвилѣ стоявъ на мѣстку, выдаючи приказы, а прислуга помпувала воду зъ тонучого корабля и спускала ратунковѣ човна. Бѣльшѣсть подорожныхъ выратована, але зъ прислуги корабельнои мало хто выратувавъ свое житє. Капітанъ корабля погибъ. На кораблі дѣяли ся страшнѣ сцены. Коли корабель почавъ тонути, находили ся подорожнѣ при вечерѣ и выбѣгли на помѣсть. Мужчины кричали и плакали; жѣнки падали безпритомнѣ. Всѣ дерли ся до ратунковыхъ човнѣвъ, а декотрѣ кидали ся въ море, стараючись доплисти до берега. Навѣть корабельники робили то само, коли вже годѣ було спустити третє човно ратункове. Зъ подорожныхъ чотири особы втопили ся, а 49 выратувано. Були се переважно Американцѣ. Кѣлько осѣбъ погибло зъ корабельникѣвъ, на разъ невѣдомо.

— Гончій листъ выдавъ окружный судъ въ Станиславовѣ за Гершкомъ Ганомъ, факторомъ изъ Войнилова, числячимъ 46 лѣтъ житя. Допустивъ ся вѣнъ спѣльно зъ Константиномъ Мора-Коритовскимъ обманьства на 10426 зр., котру то квоту выдуривъ вѣдъ одного доставця волѣвъ и давъ ему на покрытє его безвартнѣй векслѣ. Ганъ мае укрывати ся въ околици Войнилова.

— Будѣвляна катастрофа. Вчерашна буря наробила великаньскій спустошеня, позривала богато дахѣвъ, понищила телеґрафічнѣ и телефонічнѣ дроты, особливо на лініи Львѣвъ-Краковъ-Вѣдень. Въ Краковѣ були громы зъ пискавицями. Не обѣйшло ся у Львовѣ безъ катастрофы. При улици Дверницкого ч. 8 завалила бура новобудуючу ся триповерхну каменицю; цѣла стѣна третого поверха и понадъ нею стѣна огнева упали на улицю зъ великаньскимъ лоскотомъ. О скѣлько було можна довѣдати ся працювало при тѣй стѣнѣ 4 роботниковъ на высотѣ IV. поверху и всѣхъ чотирохъ пѣрвали розсыпуючій ся звалища та кинули ними на брукъ улицѣ. Хто зъ нихъ буде уратованый, — не знати. Нещасливымъ удѣлено першои лѣкарскои помочи. Львѣвскій будѣвлѣ не вѣдзначуютъ ся взагалѣ тревалостею. Жидки будуютъ отъ такъ, абы вышов „гешефтъ"; отже не диво, що троха сильнѣйшій вѣтеръ здувъ сю львѣвску будову, мовьбы домикъ зъ картъ. Справу вѣддано ц. к. прокуратории.

— Донось ц. к. староства. Пишуть намъ: Може хто скаже, що се не першина и що такій исторіи бувають на порядку дневномъ. Але, сей доносъ — въ своѣмъ родѣ особливый. Ярославскій ц. к. староста п. Щуровскій, донѣсъ до перемыскои Консисторіи важалене на дуже поважаного и любленого всѣми ярославского пароха крил. о. Хотинецкого, що вѣнъ не правивъ на интенцію нашого цѣсаря службу Божу на св. Спаса т. є. 18 серпня; що богослуженя зачало ся не въ своѣмъ часѣ, бо о годинѣ $10^1/_2$; що оно довго тревало — и т. д. Высша власть духовна, розумѣесь, вѣдослала той паштетъ о. крил. Хотинецкому, щобы зъ тыхъ закидѣвъ выправдавъ ся. Не треба й казати, якъ здивувавъ ся о. Хотинецкій, коли дѣставъ до рукъ цѣлый той злобный доносъ, до того безвѣдставный и глупый, а уложеный людьми, котрѣ вѣдъ часу до часу у него гостять ся, въ товариствахъ бувають и здыбують ся дуже часто. — И на сесіи вѣйтовскѣй питавъ п. староста кождого вѣйта въ-особѣна, чи священникъ правивъ службу Божу за бл. п. цѣсареву Єлисавету; розумѣе ся, инсинуації вѣдносилисъ головно до рускихъ священникѣвъ — лише тыхъ подозрѣвае ся о нельояльнѣсть. Цѣкава рѣчь, чи мостиский ц. к. староста питавъ начальника мѣста Судовои Вишнѣ, чи тамъ въ костелѣ вѣдбуло ся богослуженє за бл. п. цѣсареву, коли и якъ? — *Х.*

— П. Александеръ Мишуга — якъ мы вже онодги коротко згадали — спѣвае теперь въ Кіевѣ. Дня 28 ст. ст. вересня выступивъ вѣнъ першій разъ въ сегорѣчнѣмъ сезонѣ. О тѣмъ выступѣ его наводимо зъ кіевскихъ дневниковъ пару рецензій. В. Чечоттъ въ „Кіевлянинѣ" пише: „28 вересня появивъ ся роли Фауста знов теноръ п. Філіппі Мишуга, що тѣшивъ ся у насъ незмѣннымъ успѣхомъ якъ спѣвакъ, що мае прекрасну школу и орудуе штукою пышного „кантабіле" и фразованемъ. Всѣ тѣ приметы выкликали и нинѣ артистичне вражѣнє на авдіторію, котра зъ видимымъ вдоволенемъ наслухувала кожду ноту симпатичнои титуловои партіи оперы Гунода. Якъ спеціялістови ліричного стилю п. Мишузѣ найбѣльше удала ся знаменита кавятіна въ огородѣ Маргареты зъ премилымъ фальцетомъ на горѣшнѣмъ *до*. Тая нота звучала незвычайно чисто, прозоро и красно". — Реценвентъ Тонъ въ „Кіевлянинѣ" пише: „П. Філіппі-Мишуга, представитель що-разъ рѣдшого типу спѣваковъ, у котрыхъ справдѣшне bel canto лучить ся въ належною выразистостію спѣву, доходячою, коли того треба, до прошибаючого патосу и высокого драматизму. П. Мишуга вповнѣ заправдавъ надъ всѣми богатыми и рѣзновидными нюансами свого голосу, вѣдъ нѣжного ліризму до патетичного музикального зойку, и орудуе тыми нюансами артистично и вкусно. До гарныхъ приметъ голосу п. Мишуги треба вѣднести рѣдку рѣзновиднѣсть тембра и нѣжне mezza voce".

— Управляючій совѣтъ „Народного Дома" у Львовѣ розписавъ конкурсъ на стіпендію им. Мих. Кузомского въ рѣчныхъ 50 зр. вѣдъ початку І. семестра р. шк. 1898/9. Стіпендія призначена для ученикѣвъ школъ середныхъ и для академиковъ. Речинець до вношеня подань до 30 н. ст. падолиста с. р.

— Голосный россійскій писатель, фільософъ-містикъ ґр. Левъ Толстой, написавъ новый романъ, котрый оденъ зъ илюстрованыхъ журналовъ хоче у него купити и дае ему 1.600 рублѣвъ за одинъ фейлетонъ. Цѣлый гонорарь жертвуе Толстой — якъ кажуть — на добродѣйнѣ цѣли.

— Знов дефраудація. Въ мытовѣмъ урядѣ въ Тарновѣ здефраудувавъ урядникъ Ташковскій 2.400 зр. Бувъ однакъ на стѣлько чемный, що заголосивъ ся самъ до суду и признавъ ся до вины. Шкода буде покрыта въ половинѣ изъ службовои кавціи сего міністурового Кешковского.

— Самоубійство божевѣльного. Въ шпиталю у Wiener Neustadt, умеръ 15 с. м. прибувшій зъ Львова міністерскій секретарь Александеръ Тарновскій, котрый стрѣлявъ до себе передъ кѣлькома тыжднями. Покѣйникъ збожеволѣвъ въ тѣмъ напрямѣ, що мусить себе застрѣлити зъ причины угорскои угоды.

— Нове жерело нафты вѣдкрыто — якъ доносять до львѣвскихъ дневниковъ — въ селѣ Гумнискахъ березѣвского повѣта. Пѣсля обчислень знатокѣвъ се жерело може давати денно около 500 метричныхъ сотнарѣвъ нафты.

— Зъ спорту злодѣйского. Торговельному агентови Р. въ Празѣ укравъ злодѣй плащь. По кѣлькохъ дняхъ приносить ему листоносъ офранкованый пакетъ, въ которѣмъ знайшовъ свѣй власный, недавно украденый ему плащь и листъ зъ слѣдуючими словами: „Поважаный Пане! Не потребую доказити, що Вамъ украдено плащь. Вѣдсылаю Вамъ его назадъ franco — по перше длятого, що вѣнъ е на мои груди за вузкій, а по друге, що рукавы на мене за короткій. Межи нами скѣячено. Я уважаю такожь на якѣсть матеріи". Панъ Р. вѣддавъ листъ шармантского злодѣя поліціи.

— Дрѣбни вѣсти. Цѣсарь затвердивъ выбѣръ Тад. Нѣментовского, властителя бѣльшихъ посѣлостій, на маршалка а о. Алекс. Заячкѣвского изъ Зарубинець на віцемаршалка рады повѣтовои въ Збаражи. — Віцепрезідентъ краевои рады школьнои д-ръ Бобжиньскій и віцепрезідентъ краевои дирекціи скарбу д-ръ Коритовскій повернули до Львова. — Адвокатъ д-ръ Юліянъ Геровскій въ Чернѣвцяхъ переносить ся до Вашковець. — Архіеп. вѣрм. Ис. Исаковичъ выѣхавъ на візитацію канонічну въ Станиславщину. — За „голодовѣ розруху" выкликанѣ въ маю с. р. засудивъ судъ въ Перемышли 10 роботниковъ за проступокъ зѣбговиска на кару арешту вѣдъ 10 днѣвъ до одного мѣсяця. — Въ Чернѣвцяхъ вѣдбувъ ся онодги поединокъ межи академикомъ А. а однымъ молодымъ властителемъ дѣбръ, котрый вѣдниесъ тяжку рану. — Маршалокъ краевый гр. Стан. Бадені выѣхавъ на два дни до Радехова. — Въ Оланѣ на Шлеску увязнено фальшѣвника англійскихъ банкнотѣвъ. — У Львовѣ грозить великій крахъ будѣвляный за-для горячки будѣвничѣй, зъ якою взяли ся особливо жиды до будовы новыхъ каменниць, котрѣ въ бѣльшѣй часта стоять порожнѣ. Одинъ такій будѣвничій пѣдприемець Мошко Ерентрайсъ оголосивъ вже онодги банкротство на 130.000 зр. — Въ Краковѣ померъ проф. рѣльництва на университетѣ, Францъ Чарножскій, въ 46-ѣмъ роцѣ житя.

— 100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ то головній выграні Великои ювілейнои льотеріи выставовои, выплатять ся готѣвкою лише въ 20% вѣдшѣбку. Звертаемо увагу нашихъ поважаныхъ читателѣвъ, що тягненє слѣдуе 22 жовтня 1898.

Наука, штука и література.

— Літературно-науковий Вістник, книжка X. за жовтень, мѣстить: „На селі". Повість М. Школиченка (I.—IV.). — „Наш альбом". З скорбних пісень Перебенді. Осіння думка Богдана Лепкого. *** Лесі Українки. „Мужицка смерть". Оповідання з покутского життя Олекси Мартиновича. „З татарских легенд Маміна Сибіряка". Майя. — „Злочинець Сальва". Виривки з повісти Е. Золя „Paris" V. Кара (докінченє). — „Американьский претендент". Повість Марк Твайна (главы XVIII.—XIX). *** З Надсона, отих л. Старицкої. — „Столітє Енеіди" Івана Котляревского" (з портретом Котляревского) статя Грицька Коваленка. — „Новини нашої літератури": Богдан Хмельницкий, історична драма М. Старицького, оцінка Стефана Томашівского. — „З роснйскої України" Spectator-a. — „З культурного життя на Україні". Лист з Чернигова Гр. Коваленька. — „Із чужих літератур": Еміль Золя, его житє і писанья (з портретом Золі). Стефан Маларме. Статя Івана Франка. — „Хроніка і Бібліографія".

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— Зменованя. Адъюнктами судовыми именовані авскультанты: Пв. Порембальскій для Старои-Соли; д-ръ Кор. Георґіянъ для Серета д-ръ Ад. Стравинъскій для Гусятина, Самуилъ Небенцаль для Бѣрчи, Волод. Vörös de Farat для Цѣпанова, Ферд. Syrzistie для округа высшого суду краевого безъ постѣйного призначеного мѣсця служби, дальше Фел. Нарольского для Риманова, Болесл. Гучинъского для Комарна, д-ра Стан. Бѣлого для Вишнѣвчика, д-ра Генр. Домкнера для Белза, д-ра Фридр. Розенфельда для Товмача, Генр. Райнінґера для Станѣвцѣвъ и д-ра Раду Ґріґорчеа для Сольки.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 16 жовтня. Коло польске постановило не згодити ся на пѣдвышенє податку вѣдъ горѣвки и пива. — Вчера замкнено ювілейну выставу.

Парижъ 19 жовтня. Просьбу Дрейфусовои о ревізію процесу касаційный трибуналъ возьме пѣдъ нараду дня 27 с. м. Генеральный прокураторъ референтъ трибуналу и адвокатъ родины Дрейфуса будуть мати повну свободу выводѣвъ.

Муравьевъ въ розмовѣ зъ міністромъ Деклясе мавъ пѣднести абсолютну потребу часткового розъоруженя, царь запалився ся до тои идеи и нѣколи ся не покине

Царгородъ 19 жовтня. Тефікъ баша повѣдомивъ вчера драґоманѣвъ амбасадъ, що Порта приймае условы подань въ ультіматумъ державъ. Рада міністрѣвъ уложить нинѣ або завтра офіціяльну вѣдповѣдь.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатникѣвъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый чвертьрѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокѣ, далекозиды, барометры, термометры, рѣзнѣ ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайни, тамыже мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Курсъ Львѣвскій

въ дня 19 н. ст. жовтня 1898.

Акція за штуку без купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	309 50	311 50
Зелѣз. Львѣв.-Черног.-Ясси по 200 зр.	291 —	294 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	376 —	386 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	208 50	211 —
Листы заставнѣ за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	110 —	110 70
Банку гипот. гал. $4^1/_2$% а. в. льос. 50 л.	100 10	100 80
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого $4^1/_2$% а. в. льос. въ 51	100 90	101 60
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I. емісія)	97 50	98 20
„ „ 4% льос. въ $41^1/_2$ л.	97 50	98 20
„ „ 4% льос. въ 56 л.	95 70	96 40
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	97 20	97 90
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальнѣй Банку краев. 5% (II. ем.)	102 80	— —
„ „ „ $4^1/_2$% (III. ем.)	100 50	101 20
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	104 50	— —
Позички краевои зъ 1893 по 4% а. в.	97 50	98 20
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	95 80	96 —
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 50
Мѣста Станиславова	50 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 61	5 71
Наполеондоръ	9 49	9 59
Повъимперіалъ	9 47	9 59
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 70	59 01

Вже выйшовъ

новый накладъ

МОЛИТВЕННИКА

выданого „Просвѣтою"

въ народнѣй мовѣ, великій и догѣдного формату обѣймаючій 757 сторонъ друку, найпевнѣйшій зъ всѣхъ такихъ Молитвенниковъ.

Молитвенникъ сей мѣстить въ собѣ: I.) Молитвы щоденій ранній и вечѣрній. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерни, б) зъ Повечерницѣ малои, в) зъ Повечерницѣ великои, г) зъ Утрени, д) Литурґія св. Іоана Золотоустого, е) молене за св. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Литурґіи. III.) Тайны покаяня и преси. Евхаристія. IV.) Молитвы для рѣзного вѣку, стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ. VII.) Молитвы сполучені зъ вѣдпустами. VIII.) Акаѳисъ до а) Ісуса Христа, б) Преси Богородицѣ, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ Молебна до преси Богородицѣ. X.) Тропарѣ, кондаки, богородичній и прокимены а) недѣльній, б) щоденій, в) на празники Господскій, Богородичній и Святыхъ, г) на денній потребы. XI.) Коляды и иншій пѣсни церковній. XII.) Таблицю пасхальну.

Сей Молитвенникъ дѣстати можна въ канцеляріи товариства „Просвѣта" и въ книгарни Ставропигійскій по такихъ цѣнахъ:

I. На звычайнѣмъ паперѣ:

1) Молитвенникъ брошурованый . . . 60 кр.
2) оправленый цѣло изъ полотно зъ золоченями и вѣдтисками зѣ шабатуркою 90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкѣру зъ золоченями и вѣдтисками зѣ шабатуркою 1·20 кр.

II. На великомъ паперѣ:

4) брошурованый . . . . . 70 кр
5) оправленый якъ пѣдъ 3) зъ додаткомъ золоченыхъ берегѣвъ . . . . 1·60 кр.

Замовляючій пооднако Молитвенникъ звольнять присылати 20 кр. на оплату почты.

НОЖИЧКИ ювілейні зъ образомъ Найсвѣтѣйшого Пана приспоручує Иванъ Ляврукъ, ножівникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ.
MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 35—?

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКИ до сѣкання мяса по зр. 4. Сита волосѣнний почвѣрній до паштетовъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.
поручає ПЕТРО ХИНОСТ... торговля желѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
6?95

КИРИЛО ДУМИНЪ

кравець мужескій

дипльомованый черезъ ц. к. технольогічный музей у Вѣдни поручає ся ласкавымъ взглядамъ
536 дамъ Р. Т. Публики. 10—?
Львовъ, Трибунальска ч. 16.

У Трочиньского

въ пасажи Гавсмана

фунтъ карамельковъ . . —40 кр.
„ помадокъ . . —60 „
„ чекoлядокъ . . 1·— „
Выробъ власный. 1—3

Диваны перскій и портіеры

працюе (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пільги въ сплатахъ пѣсля умовы.
На жаданє высылаємо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсяць популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальня“) тыжднева популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае д-рь **Костя Левицкій**. Редакторъ просвѣтно-господарскои части **Василь Король**, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣстить: 1) передовій статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сегорічній сесіи соймовій, о выборахъ, вѣдозвы Крайового рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховій переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеныхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новѣмъ законѣ дороговѣмъ, О краевій продажи соли, О краевій акцизѣ вѣдъ напитковъ, Вас. Нагірного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Целеньского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зъ всѣхъ сторонъ краю; 5) порады, питания и вѣдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспільно-політичныхъ; 6) рухъ сединьства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысель и торговля.

Рештки хѣдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на коні, гобеліны и рѣзній предмети декораційній по цѣнахъ дѣйсно дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты безъ подвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

чоменковій и обручковій, зъ первородныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованій якъ найточнѣйше, зъ патентовою гарантією

Зінґера ручній вѣдъ **52 до 48 зр.**

Зінґера ножній вѣдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячній по 4 зр., або готівкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ**
механикъ
Львовъ, улиця Галицка ч. 6.
297 2—?

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКИЙ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручає великій роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палѣтоты мужескій и дамскій пѣсля найновѣйшихъ фасонівъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелерины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожъ Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 15—20

Матеріи найновѣйшій на верхи въ найбѣльшомъ выборѣ.

Цѣны умѣрений сталій.

Высше наведенй товары знаходять ся на складѣ.

Такожъ на раты безъ подвышки цѣнъ

ТКАЦКЕ ТОВАРИСТВО

въ Глинянахъ

оголошує, що має на складѣ великій засобы

КИЛИМОВЪ

свого выробу 318 6—36

въ розмаитыхъ десеняхъ

Цѣна по 6 зр. за 1 метеръ квадрат.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пільгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальоновій и настѣльній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на коні и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣла мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылає ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3.** 190

УЧИТЕЛЬ

органъ рускаго товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1880 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 8 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: белетристика і поезия, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильнійше увиразнюване артистичного виключеним навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі

Кн. І. В. Щурат: „МОЇ ЛИСТИ“ (поезиї). - Кн. II. Едґар По: „Новелі“ (в перекладі Ів. Петрушевича.)

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор

Видавець: **М. Заячківский, Львів, улиця Зибликевича, число 34.**

До П. Т. Властителевъ конєй.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на коні — зволѣть, Вповажаный Пане удати ся до Складу диванівъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажаный Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаємо на жадання нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Проф. Д-ра Олександра Оронівского **„СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“** виданий Д-ром Петром Стебельским: том I. Загальні науки і право річеве; том II Право обліґаційне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождай том по 3 зр. 50 кр.

Також и на раты

безъ подвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на коні, якъ также всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилає ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12

Выстава загальна

выходныхъ и нишихъ чужахъ и крамныхъ диванівъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на коні.

Отворена цѣлый день и въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудуючо дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190

Машины до шитя „ЗІНҐЕРА“

зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Нѣжній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готівкою 10% дешевше. Моя торговля истнує вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 ваґонівъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручає ся въ мѣсци.

Не высылаю докучливыхъ агентівъ, которымъ жиды платять 10—20 зр. за продажу одной лихой машины. 330 14—30

ЮСИФЪ ИВАНИЦКИЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 98—?

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ забезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скончивъ зъ кѣнцемъ 1897 р. 28-мій рѣкъ свого дѣяльности и зросли во всѣхъ вѣддѣлахъ „Славіи“

	въ кѣнцемъ 1897 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 8,754.709·53 кр.
Премія належитости побочній и вѣдсотки за рѣкъ 1896	„ 2,310.036·35 „
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жита	„ 29,356.5·4·12 „
Обезпечень сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 289,794.649·— „
Выплачений капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1897 р.	„ 1,229.178·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальній сумѣ до кѣнця р. 1897	„ 28,422.896·90 „

„Славія“ принимає въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкодъ огневыхъ будинківъ, движимостій, збіжа, товарівъ, запасівъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣрений, а условія обезпеченя вельми корстній.

Тарифъ и друкесртівъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ пояснень удѣляє якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 21 19—24

„Славія“ принимає зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє аґенціи письменнымъ селянамъ.

Розклад їзди поїздів залізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середньо-европейского [цісарського о 86 мінут від часу дрізского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД подн.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	6.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.59		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан	вечір		
	6.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
вечір				5.20	„ Лавочного
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Іцкан
	3.30	„ „ „ головн. дворець		6.40	„ Кракова
6.10		„ Кракова		6.50	„ Тернополя з голов. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
9.45		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.06	„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечором до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарівъ просимо поглядати на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Друкарь зъ друк. Черняньского. Зъ друкарни Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 224. Львовъ, Четверъ 8 (20) Жовтня 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадильного 2.; — въ Ярославю Д. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкѣ инсератовъ въ Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літор. додатками

въ Австрія:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число комтуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайній принимають ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣпка инсераторого або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланс“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій доносня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрѣпка.

Quousque tandem?

—

Пѣдъ такимъ заголовкомъ появила ся въ черновецкѣй „Буковинѣ“ передова статья, котра заслугуе на те, щобы ся повторити. На початку говорить ся, що Буковина на даремно выжидае вѣдъ давна окремон дирекціи зелѣзниць и, прилучена до дирекціи Станиславѣвскои, бо такъ хотять Поляки, мусить по неволѣ зносити и дальше polnische Wirtschaft. Дальше наводимо статью дословно:

Може въ жадній институціи не выступае такъ искраво та зѣвстна „польска господарка“, якъ при зелѣзници. И мабуть на жадномъ иншомъ полѣ не пробивае ся безкрайна претенсіональность Полякѣвъ такъ, якъ саме при зелѣзници. Щобы насъ не посуджувано о несправедливость, возмѣмъ лише до рукъ шематизмъ и перегляньмо списъ зелѣзничихъ урядниковъ на Буковинѣ, або при дирекціи въ Станиславовѣ. Де лишь глянешь, всюды Полякъ! Всѣ лѣпшій посады въ полскихъ рукахъ. Думавъ бы хто, що именно Поляки вѣдзначують ся якимись незвычайными способностями и тому припадають имъ лѣпшій посады. Та нѣ! Знайдешь и иншихъ людей, и Нѣмцѣвъ и Русинѣвъ и Волохѣвъ, дуже пильныхъ и способныхъ; — та що въ того? Вонъ може и мусить вдоволити ся чимъ-небудь и приглядати ся, якъ далеко молодшій и зовсѣмъ нездѣбный товаришъ „иде въ гору“ едино черезъ те, що вонъ — польскои народности. Се мусить очевидно пригноблювати кождого иншого урядника, мусить его знеохотити, ему напрыкрыти его службу и т. д. Се все дуже добре знають польскій зверхники въ Станиславовѣ; але имъ мабуть ихъ власне добро вартнѣйше, якъ всякій обовязки.

Коли близше приглянути ся вѣдносинамъ на буковиньскихъ зелѣзницяхъ, то родимому Буковинцеви мусить кровь бурити ся. Всюды почуешь польске слово! Начальникъ стациі або самъ Полякъ, або говорить „страха ради“ по польски; урядники такъ само, служба такъ само... Настоящa „Polska“... И при тѣмъ всѣмъ поводять ся Поляки такъ, якъ бы то все само собою розумѣло ся; якъ бы они тутъ були дома и мали право господарити по своему. Правда, передъ свѣтомъ на папери все по справедливости, „по закону“. Ба, черновецка Gazeta polska всякій разъ, коли перенесуть урядника-Полака до Галичины, отже въ своіси, жалуе ся на то немовь на кривду, и въ тѣмъ забагае навѣть — risum teneatis — переслѣдуване! Але чи згоджуе ся се въ высказами, що Поляки хотять лише (?) задержати свою національность (котрои нѣхто имъ не вѣдбирае) и що имъ иде лише о задержане status quo? Противно. Власне въ системѣ яка пануе въ зарядѣ станиславѣвскои дирекціи зелѣзницъ, видко претенсіональность Полякѣвъ, котрѣ вже о Буковинѣ говорять якъ о своѣи ojczyzn-ѣ, котрѣ навѣть на россійскѣй граници тамъ, де живуть лише Волохи и Русини, хотять „ратувати“ ojczyzn-у! Хто тому не вѣрить, най перечитае вѣдозву комітету для будовы рим. кат. kościółka въ Новоселици въ польскихъ часописяхъ. За далеко бы оно насъ завело, наводити поодинокій выпадки, зъ которыхъ ясно видно, що станиславѣвска дирекція зелѣзниць державныхъ — то правдивый розсадникъ польонізму на Буковинѣ. Але все таки варто для прикладу указати хочь на деякій факты.

И такъ фактомъ е, що, хочь урядовою мовою на всѣхъ державныхъ зелѣзницяхъ е мова нѣмецка, при испытахъ вѣльно вѣдповѣдати по польски и задачѣ писати по польски. Коли такій урядникъ прийде на Буковину, вонъ не то, що не знае по руски або по волоски, але вонъ навѣть не знае своеи урядовои мовы! Можна собѣ уявити, якъ выглядають его урядовій акты. И зъ якои причины терпимо мы таку несправедливость? Чому мае Полякъ право навѣть въ тѣмъ выпадку уживати своеи рѣднои мовы, а Русины нѣ? Не мусить то выкликати огорченє та деморалізувати, коли польскихъ кандидатовъ трактуе ся по людски, а иншихъ нѣ? Чи може то пѣднести повагу институціи?

Дальше фактомъ е, що на Буковину переносять урядниковъ-Полякѣвъ, котрѣ не знають нѣ нѣмецкои (урядовои) мовы нѣ рускои нѣ волоскои. Чи нема досыть власныхъ Буковинцѣвъ, котрѣ и такъ бажали бы служити у власномъ краю? А коли бы справдѣ не было достаточного числа Буковинцѣвъ, то тому винень самъ зарядъ, бо его протегованє всего польского, а нехтованє всего иншого не може Буковинца заохотити до зелѣзничои служби. Устане польонізація, то устане и нехѣть до того заводу!

Фактомъ е такожь, що черезъ ту polnische Wirtschaft деморалізуе ся такъ урядникъ якъ и слуга зелѣзничій. Глянѣмо лише на звычайного будника; вонъ до кождого зверхника заговорить по польски... не тому, що вонъ може Полякъ. Нѣ, вонъ Русинъ або Волохъ; але вонъ знае, що коли говорити-ме по польски, то зверхникъ-Полякъ гляне на него ласкаво. То саме дѣе ся зъ высшою службою и зъ урядниками; всюды говорить по польски, навѣть жиды! До того довели мы нашою терпеливостею, нашою уступчивостею и байдужностею, що въ нашомъ краю державна институція ширить — польонізмъ!

Поляки того свѣдоми и уживають всѣхъ силъ, щобы зъ Буковины зробити ojczyzn-у. А твердынями мають бути kapliczki и kościółki. Гарну по собѣ думку, щобы на двѣрцяхъ въ Черновцяхъ и Ицканахъ побудувати каплицѣ для зелѣзничои службы, переводять теперь такъ, що въ тыхъ каплицяхъ мае проповѣдувати ся по полски! Навѣть таку святу рѣчь, якою е вѣроисповѣдане, уживають польскій сферы для ширенія польонізму. Або що зроблено въ Новоселицѣ! Для тыхъ кѣлькохъ урядниковъ-католиковъ задумано будувати каплицю, хочь тыхъ урядниковъ за короткій часъ може тамъ и не бути, а на ихъ мѣсце можуть прийти иншій, некатолики. Такъ що-жь, коли кѣлькомъ польскимъ загорѣлцямъ — а мѣжь ними е навѣть дипльоматичный заступникъ Австріи въ россійскѣй Новоселици (!!) — конче захотѣло ся мати kapliczkę; а коли вже були де якій складки, давай розширювати kapliczk-у на kościółek! Ба, польскій шовіністы умѣли такъ вручно справу повести, що до будованого комітету втягнули навѣть Нѣмцѣвъ протестантовъ! Польскій терорізмъ сягае такъ далеко, що и тій панове пѣдписали вѣдозву до польскихъ часописей, въ которыхъ взывае ся всѣхъ и вся и до складокъ на будову kościółka „na krańcach ojczyzny!!!“ Отже для польскихъ шовіністовъ навѣть волосько-жидовска Новоселица е ojczyzn-ою! А хто зѣбрае складки для тои твердынѣ ojczyzny? Державній урядники!

Не лише дипльоматичный заступникъ Австріи въ россійскѣй Новоселици — мимоволѣ сказавши, вонъ яко патріотично-польскій писатель уважае своею задачею, при урочистыхъ нагодахъ заманіфестувати добре порозумѣне мѣжь Австрією и Россією тымъ, що пропагуе католицизмъ, — ipsissima verba; — Россія протегуе православіе, отже мы мусимо всюды выявляти католицизмъ. Той панокъ въ своѣй загорѣлости дѣйшовъ такъ далеко, що загрозивъ, що коли поминальне богослуженє за бл. п. цѣсареву вѣдбуде ся въ православнѣй церквѣ, то вонъ въ нѣмъ не возьме участи! Та не лише интелігенты складають ся на той kościółek, але и зелѣзничу службу приневолюють до того; бо касіеръ, що выплачуе платню, мае пушку на складки въ урядѣ и морально силуе кождого, Русина чи Волоха чи жида, до складки на твердыню для „ojczyzny“... Не лѣпше дѣе ся въ Черновцяхъ и въ Ицканахъ, де навѣть на перонѣ докучають портіэры пасажирамъ!

Се все факты, котрымъ просто не хоче вѣрити ся. Мы цѣкавы лише знати, чи знае о тѣмъ всѣмъ директоръ станиславѣвскои дирекціи п. Фестенбургъ, котрого знаемо яко справедливого чоловѣка. А коли вонъ не знае, то нехай прийме се до вѣдомости и нехай разъ на все зробить конецъ тымъ польонізаційнымъ забаганкамъ при зелѣзници. Зрештою нехай се приймуть до вѣдомости и наши послы, котрѣ певно о всѣмъ тѣмъ нѣчого або дуже мало що знають. Треба вже разъ вѣдперти ту пѣдпальну роботу Полякѣвъ, треба остерегти нашихъ людей передъ польскою деморалізацією, а увагу Полякѣвъ звернути на те, щобы они не шукали собѣ новои ojczyzny, а ратували ся хиба тамъ, де она справдѣ kórczy się.

—

Оттакъ пише „Буковина“. Коли-жь бо лекше скрѣпляти Полякамъ свои narodowe i polityczne pozycye на Руси та мѣжь Волохами, нѣжь ратувати своихъ природныхъ позицій пѣдъ Нѣмцемъ! Завоювали Галичину, — прийшла теперь черга на Буковину...

Зъ нагоды скликаня анкеты въ справѣ реформы середн. школъ.

(Дальше.)

Твердженє се, якъ вже зазначено, е згѣдне зъ правдою або бодай приближене до неи лише условно: 1) у ученика середно способного, 2) при нормальныхъ вѣдносинахъ домашныхъ и школьныхъ, 3) не вчисляючи всѣляконои приватнои лектуры. Въ дѣйстности станъ рѣчей буває далеко гѣршій, такъ що дуже богато ученикѣвъ, якъ се пѣзнѣйше що буду старатись выказати, лише коштомъ сну якъ-тако здоволне вымогамъ школы.

Одначе люде, що не мають нагоды або охоты взирати въ позашкѣльне житя молодѣжи, перечать тому твердженю та кажуть, що

---

3)

Зѣздъ усихъ ученыхъ у Львовѣ, въ 1848-ѣмъ роцѣ.

III.

На другій день, 20 жовтня, зачала ся робота въ секціяхъ (званыхъ то выдѣлами то вѣддѣлами). Замѣсть заповѣдженыхъ 9 секцій було лише 8, бо секцію 7 у, управы рускаго языка, и 8 у, управы литературы рускои якъ давнои такъ теперѣшнои, злучено въ одну. Робота зачинала ся рано о 8 ѣй годинѣ, въ полудне на одну годину перерывала ся, а потѣмъ тягнула ся дальше до 6 ои годины въ вечеръ. Розложена була такъ, що майже кожда секція збирала ся въ иншій порѣ, такъ що той самъ членъ мѣгъ до бѣльше секцій належати. И дѣйство було досыть такихъ, що належали до двохъ або й до трохъ секцій, а де-хто навѣть до чотирохъ. Найбѣльше працювала секція для рускаго языка и литературы, котра радила що-день черезъ три годины рано вѣдъ 8 ои до 11 ои. Наради секцій тревали черезъ шѣсть днѣвъ, деякій секціи сходили ся такожь въ недѣлю. Повписувало ся до поодинокихъ секцій вѣдъ 11 (старославиньскои литературы) до 38 членѣвъ (школъ), але брали участь и такій, що не були заразъ въ-разу вписаній. Звычайно такъ бувало, що въ кождѣй секціи выбрана на те комісія або предсѣдатель або иншій якій членъ уложивъ напередъ програму, а потѣмъ пѣсля тои програмы шла робота.

Въ *I-ѣй секціи, богословія*, предсѣдателемъ бувъ Іоанъ Бохеньскій. Секція згодила ся на такій точки:

1) Дотеперѣшна система науки богословія не есть достаточна до докладного объученя кандидатовъ духовного стану (бо не познакомлюе ихъ докладно зъ цѣлымъ письмомъ святымъ).

2) Наука богословія у всѣхъ предметахъ повинна и могла бы вже зъ наступаючимъ школьнымъ рокомъ розпочати ся въ языцѣ рускѣмъ. (Переведенє сеи справы поручено Головнѣй Радѣ рускѣй. Професоры Русины Левицкій и Ѓеровскій заявили ся готовыми до рускихъ выкладовъ).

3) Мае выдати ся колитвенникъ для свѣтскихъ людей, въ котрѣмъ молитвы „Царю небесный, Пресвятая Тройце, Отченашъ, Вѣрую, Богородице-Дѣво и Псальмы“ були бы поданій въ церковнѣмъ языцѣ, а всѣ иншій молитвы въ народнѣмъ рускѣмъ языцѣ. До уложенія такого молитвенника зъобовязавъ ся д-ръ Гинилевичъ.

Иншій рѣшенія були меншои ваги або менше для насъ нинѣ цѣкавій.

II а секція, правъ, складала ся зъ самыхъ Львовянъ и сходила ся въ рѣзныхъ порахъ и мѣсцяхъ. Предсѣдателемъ ей бувъ Юліянъ Лавровскій, заступникомъ предсѣдателя Иванъ Константиновичъ, секретарями Павло Максимовичъ и Емиліянъ Ляникевичъ. Оба перши працювали надъ перекладомъ „Книги законѣвъ гражданьскихъ“. Потѣмъ призвало ихъ міністерство до комісіи, заложеной для перекладу тыхъ законѣвъ, и Лавровскій переложивъ кодексъ цивільный а Константиновичъ кодексъ карный.

Въ *III-ѣй секціи „любомудрія и науки природы“* бувъ предсѣдателемъ д-ръ Іоанъ Гарасевичъ. Секція ухвалила:

1) Кождый народъ може осягнути найвысшій степень просвѣты особливо черезъ фільософію („любомудріе“), отже и рускій народъ потребуе конче фільософіи яко окремои науки.

2) Фільософія и науки природы мають ся подавати въ рускѣй мовѣ. Що се можливо, доказувавъ Головацкій предложенымъ рукописій давныхъ рускихъ выкладовъ льогіки и метафізики на львѣвскѣмъ университетѣ въ рр. 1786 до 1808. Впрочѣмъ члены тои секціи пѣдняли ся власнымъ коштомъ спровадити зъ Россіи найновѣйшій книжки зъ фільософіи, математики и фізики.

3) Треба конче выдавати окремѣшный рускій календарь, почавши вѣдъ 1848-го року.

Въ *IV-ѣй секціи, для исторіи и географіи*, предсѣдателемъ бувъ Антѣнъ Петрушевичъ, секретарями Иванъ Вѣрецкій и Рудольфъ Мох. Предсѣдатель уложивъ подрѣбну програму, въ котрѣй вказувавъ на „тѣсну связь, яка насъ до половины 14-ого вѣка сполучала зъ однокровными и одновѣрными нашими братями“, и на постепенне наше вѣдчуженє, зразу политичне потѣмъ и религійне, вѣдъ прочои Руси черезъ все наше „Ляхолѣтіе“ та на майже „совершенное преобразованіе наше що-до истинного рускаго характера, пѣдъ сильнымъ вліяніемъ запада“.

Секція радила надъ сею програмою и приймала зъ нея тую часть, абы вѣзвати любовниковъ рускои исторіи, щобъ збирали ревно наши историчній памятники, лѣтописи, рускій грамоты, записы, листы, напысы, коротки записки въ церковныхъ книжкахъ, напыси по церквахъ, на гробовыхъ каменяхъ, давній монеты, казки, пѣсни и т. д.

Крѣмъ того ухвалила комісія (на внесене Куземского): 2) уложити якъ найскорше коротку исторію нашои Руси для науки народу по школахъ, и 3) (на внесене о. Николы Синевѣдского) щобы устроювати окружній читальнѣ славяно-рускій. (Така читальня чи бібліотека була за стараньемъ того-жь о. Синевѣдского въ послѣдующомъ роцѣ заложена въ Коломыи).

Въ *V-ѣй секціи, для школъ*, предсѣдателемъ бувъ Іосифъ Левицкій, заступникомъ предсѣдателя Антѣнъ Добрянскій, секретарями Йосафатъ Кобринскій и Стефанъ Хоминскій. Секція згодила ся на такій точки:

1) Причина, що школы вѣдъ 1815-ого року такъ мало успѣли, находить ся, якъ у всѣхъ народовъ взагалѣ такъ и у насъ, по части въ самомъ народѣ, однакъ найбѣльше въ тѣмъ, що мы не мали нѣ засобу для учителѣвъ нѣ будынковъ школьныхъ нѣ учителѣвъ способныхъ до науки молодежи, дальше въ тѣмъ, що нашій священники при своѣмъ частомъ переселеню, лихомъ утриманю и трудахъ господарскихъ не мали и д у х а н а р о д н о г о, що не було книжокъ до науки рускои молодежи и не учено такихъ предметовъ, котрѣ бы нашъ народъ заохочували и матеріяльну користь приносили, наконецъ що дѣдичѣ ставляли науцѣ переповы. Словомъ: причины були въ злѣй системѣ правительства.

2) Рада руска повинна въ кождомъ окрузѣ обобрати бодай чотирохъ контрольо-

ученикъ, справдѣ теперь богато сидить въ школѣ, але за те дома мае дуже мало роботы бо майже всего — особливо въ низшихъ класахъ — выучуе ся въ школѣ; а тѣ знову — кажуть, — що неспособбий корыстати въ такѣй мѣрѣ зъ шкѣльнои науки и мусять ночей не досыпляти, щобы науцѣ дати раду, такъ само и тѣ, для котрыхъ наука въ середнѣй школѣ е за дорога, нехай не ихають ся туды: нехай идуть до выдѣловои школы, а опѣсля до ремесла, до хлѣборобства и т. и.

Я вѣдповѣмь вперѣдъ на другу гадку. Цѣлкомъ годжу ся зъ тымъ, що не повиненъ нти до академіи штукъ красныхъ той, хто до тыхъ штукъ не мае способности; не повиненъ закладати великои торговлѣ той, хто не мае потрѣбныхъ капіталѣвъ: але школы, котрыхъ задачею е выховане — все одно, чи при помочи низшои чи высшои науки, — повинны бути приступны для всѣхъ, безъ рѣзницѣ способностей и безъ рѣзницѣ заможности. Рѣшати мае при тѣмъ передовсѣмъ воля родичѣвъ чи опѣкунѣвъ, котрѣ мають обовязокъ дбати про выховане своихъ дѣтей, а опѣсля также охота самыхъ дѣтей. А вже що-до способностей, то наука въ середнѣй школѣ е — бодай на папери — такъ гарно уладжена, що хиба очевидный идіотъ або калѣка не зможе дати ѣй раду.

Довшои вѣдповѣди вымагае тверджене, мовь то молодѣжь, особливо въ низшихъ класахъ середнои школы, выучуе ся майже всего въ школѣ, а дома потребуе собѣ лише те й се пригадати и повторити. Отже я маю цѣлкомъ инше переконанѣ, операме на довголѣтнѣмъ досвѣдѣ, на довголѣтныхъ помѣчанихъ. Хлопець чи навѣть дѣтякъ сидить 5—6 годинъ въ черги въ школѣ; его спроможность до пильнои уваги, вже зъ природы не велика, слабне значно черезъ довге примусове сиджене и то въ мѣру ослабаючихъ силъ фізичныхъ. Наслѣдкомъ швидко змѣнюючихъ ся вражѣнь, котрѣ часто мѣшають ся, взаимно ослабляють ся або и затирають ся, ученикъ легко забувае те, що собѣ затямивъ въ попередньѣй годинѣ. А важе коли якась лекція повторае ся ажь за кѣлька днѣвъ, то до того часу вывѣтрѣе ему зъ головы и та дрѣбка, яка лишилась въ его памяти. Часомъ знову бувають лекціи на силы ученика за довгѣ, щобы мѣгъ вывчитись ихъ въ школѣ. Хочь бы тѣлько указати на лекціи нѣмецкого языка, навѣть въ найнизшихъ класахъ. Щобы выкѣнчити приписану книжку, треба кождои лекціи переробити одень уступъ, и то за пѣвъ годины, бо перша половина годины, збѣде на повторенѣ и перепытаню переробленои и заданои попередъ лекціи. Котрый же ученикъ навчить ся одного такого уступу за пѣвъ годины въ школѣ — навѣть при найлѣпшѣмъ поступованю учителя"? Вывчитись лекціи або, инакше кажучи, вытвердити ей добровѣльно зъ конечности на память — отсе домашна задача ученика. Зъ деякими змѣнами буває такъ само зъ лекціями инших наукъ.

Але кажуть на се, що кожду лекцію учитель перерабляе такъ старанно, въ мѣру потребы поясняе такъ старанно, въ мѣру потребы повторяе такъ всесторонно, кожду дрѣбницю, котра сего вымагае, повтаряе чи тамъ велить повтарати такъ часто, що неможлива рѣчь, щобы навѣть слабшій ученикъ не затямивъ собѣ майже всего. Отже разъ, що тутъ маю ся на увазѣ лише одну лекцію, а забуваю ся, що передъ тою одною були вже, або по нѣй прийдуть ще може дѣ три инші. Якъ бы се була лише одныма-одна лекція, а по нѣй пѣшовъ бы ученикъ до дому, то може бы и справдѣ затямивъ собѣ усе, чого наслухавъ ся въ школѣ; коли жь бо такъ не е и не може бути. А знову те довге повтараме, поясняване, клеване — выбачте за слово — томить и притуплюе способнѣйшихъ, усыпляе менше способныхъ, а не вивчуе анѣ одныхъ нѣ другихъ. Пѣсля мого переконанѣ на дѣ сторонѣ хибно оцѣнюе ся силы и способности молодѣжи: за богато припускае ся у неи силы до напруженои уваги и спроможности до корыстаня изъ шкѣльнои науки при такъ довгѣмъ сидженю; за мало знову довѣряе ся ей способностямъ до пониманя рѣчей безъ чужои помочи.

Уявѣмъ собѣ нашѣ власнѣ силы и способности. Мы годинѣ пересидѣти цѣлу нѣчь зъ перомъ въ рукахъ або надъ книжкою и анѣ не стямимо ся, якъ швидко минае часъ. Мы годинѣ тыжднями, мѣсяцями лѣтами такъ працювати. При тѣмъ треба мати на увазѣ: 1) нашѣ дозрѣлѣ силы фізичнѣ и душевнѣ; 2) силу волѣ дозрѣлого вѣку; 3) працю, звычайно по власнѣй волѣ собѣ выбрану, а тымъ самымъ живо насъ обходячу; 4) свободу выпочинку, руху або и залишеня праць. А таки часто перешкаджае намъ розмова, ведена въ сусѣднѣй комнатѣ, бо навѣть друга особа, що спокѣйно сидить собѣ въ тѣй комнатѣ, де працюемо. А коли выпаде намъ слухати вѣдчитовъ або нарадъ, хочь бы найцѣкавѣйшихъ и зъ власнои не примушеноі волѣ; коли мусимо гадками повертати ся не въ напрямѣ вѣдъ насъ залежнѣмъ, не въ темпѣ вѣдповѣдаючѣмъ нашѣй потребѣ; коли не можемо собѣ выпочити тогдѣ, якъ потребуемо; коли може не уходить вѣдбути тогдѣ, якъ почуемо утому: чи довго мы въ силѣ уважати? чи богато мы годинъ затямити собѣ?... Коли бы насъ хто схотѣвъ навѣть заразъ по вѣдчитѣ выпытати такъ по шкѣльному, якъ то учитель пытае ученика зъ лекціи: чи легко выкрутились бы мы вѣдъ „двѣйки"?... — А коли бы намъ выпало працювати такъ що день по 5—6 годинъ въ черги, тыжднями, мѣсяцями, лѣтами, — намъ, що есьмо въ силѣ лѣтами сидѣти надъ книжками: чи були бы въ силѣ опѣсля ще дома перерабляти, повтарати чи учити ся того, чого наслухали ся". Чи на довго выстало бы намъ силъ? А що жь теперь казати, коли бесѣдникъ чи бесѣдники, котрыхъ слухаемо, говорять про рѣчи, що мало насъ обходять, — коли котрый нудить або томить, безъ потребы широко розводить ся надъ чимсь, — коли говорить баламутно, безъ пляну, неарозумѣло, — коли не мае вымовы або т. н.?... Тогдѣ втѣчемо, коли се уходить, а якъ нѣ, то кажемо, що волѣли бы зрубати пѣвлатеронъ дровъ, и... другій разъ не пѣдемо слухати, коли се вѣдъ нашои волѣ залежить.

Переложѣмъ те все на молодый вѣкъ хлопця. Мавъ же бы ученикъ бѣльше вѣдъ насъ мати силъ и способности до сидженя, слуханя, уваги, затямлюваня того, що чуе, — и то день по дни тыжднями, мѣсяцями, середъ найрѣзнѣйшихъ обставинъ: чи веселый чи сумный чи загрыженый; чи сытый чи голоденъ; чи здоровъ чи хорый (о чѣмъ може самъ не знае); чи учитель умѣе его зацѣкавити наукою чи нѣ, чи его похвалить чи згудить; чи воробцѣ або галки лѣтають по-пѣдъ вѣкна чи цвитучѣ дерева заваюють крѣзь вѣкно до класы, и т. д. и т. д.?... Не припускаемо-жь ся за богато силы и способности у молодѣжи, коли хто гадае, що она всего чи то лише майже всего може вывчити ся въ школѣ? При устрою нашои школы — маю на гадцѣ передовсѣмъ велике число шкѣльныхъ годинъ и предметѣвъ науки — ученикъ вывчуе ся майже всего дома, очевидно пѣдъ шкѣльнымъ руководствомъ учителя. Въ школѣ вѣнъ головно лише здае справу зъ домашнои науки и переробляе ей въ силу и волю до дальшои науки.

А гляньмо въ инщу знову сторону. Ото тамъ бавлять ся 4—5 лѣтній дѣти звѣстными камѣнчиками; укладають собѣ зъ нихъ всѣлякѣ фігуры пѣзля поданыхъ русункѣвъ. „Ты не умѣешь! Я тобѣ покажу; я вже знаю, якъ оно укладае ся." — Не потребую, не хочу! — „Але дай сюды! Я тебе навчу!" — Коли-жь бо не потребую! — И зачне дитина гнѣвати ся, плакати, ати рукъ выдирати камѣнчики тому, хто ѣй хоче доказати, якъ укладае ся бажана фігура. Волить доходити сама, нѣжь другому дякувати за свое знане. И дѣйде, бо нема въ тѣмъ нѣчого такъ трудного. А яка потому несказана радѣсть, коли дѣйде!... Тамъ знову два браты учать ся въ одной книжки латиньскихъ слѣвець. „Учѣть ся, дѣти, разомъ; читай ты, Ивасю, а Петрусь буде слухати; а потому ты будешь слухати, а вѣнъ буде читати!" — Я такъ не хочу! — То ты учи ся слѣвець, а вѣнъ тымъ часомъ нехай учить ся географіи; а потому ты будешь учити ся географіи, а вѣнъ слѣвець!" И такъ имъ якось лѣпше, выгѣднѣйше, нѣжь учити ся разомъ, слухаючи одень другого. За те, коли повывчують ся лекцій, тогдѣ два разы такъ довго, якъ учили ся, радо выпытують одень другого то за порядкомъ то „на выривки" то всѣлякѣ змѣнюваными пытанями, о скѣльки стане имъ дотепу. И яка радѣсть, коли одень другому нѣ въ чѣмъ не дасть ся „выловити", хочь бы и якъ несподѣваным пытанемъ.

Тямлю, якъ шестилѣтною дитиною пѣшовъ я вперве до публичнои школы до другои класы. Старшій братъ, хотячи менѣ улегчити науку, учивъ мене лекцій на память безъ книжки; але незадовго замѣтивъ у мене и бракъ уваги и нетерпеливѣсть и непонятливѣсть. Коли ставъ и самъ нетерпеливити ся и гудити мене за неувагу, я зъ плачемъ але рѣшучо заявивъ, що хочу самъ учити ся, бо такъ менѣ буде легше. И зъ того часу вчивъ ся я самъ зъ книжокъ, а брату лише выдававъ лекціи. И оба мы були вдоволенѣ: я не потребувавъ нѣколи вчити ся такъ довго, якъ зъ нимъ; мѣгъ учити ся, коли менѣ хотѣло ся, а не тогдѣ, коли вѣнъ мавъ часъ; а вѣнъ позбувъ ся клопоту зъ головы и не потребувавъ тратити собѣ часу. Конець бувъ такій, що и бувъ першимъ преміянтомъ; а хто знае, якъ було бы выпало, коли бы менѣ братъ бувъ улегчувавъ и дальше науку. Ще другій прикладъ. Здавъ я вступный испытъ до першои гімназіяльнои, але довго якось не розпочинала ся наука. Хлопцѣ ажь рвали ся до тои новины, до латыны; а тутъ годѣ ей дѣждати ся. Отже написавъ менѣ братъ на чверточцѣ паперу вѣдмѣну всѣхъ пяти деклінацій, и заразъ першои днины знавъ я ихъ на память. Мавъ братъ клопѣтъ зо мною, бо годинами мусѣвъ мене выпытувати. Але въ школѣ показало ся, що такихъ мудрыхъ, якъ я, було богато. Отже разъ въ разъ выпытувавъ одень другого на всѣ способы; и неска зано радѣвъ той, кому удало ся „выловити" въ чѣмось другого, а ще бѣльше той, що нѣ въ чѣмъ не давъ ся выловити. А яка-жь то теперь довга-предовга дорога, поки ученикъ вывчить ся всѣхъ деклінацій латиньскихъ!

Зъ отсихъ и такихъ нашихъ тысячныхъ прикладѣвъ показуе ся, що молодѣжь зъ роду не е така слупа и непонятлива, якъ декому выдае ся. Подѣбна ей непонятливѣсть походить скорѣйше зъ инших причинъ: зъ браку силъ до довгого сидженя и напруженои уваги, особливо при такъ значнѣмъ числѣ предметѣвъ науки и при невеликѣмъ зацѣкавленю. Тымъ бѣльше ще томлять ей довгій приготовленя и поясняване лекцій, збираня и порѣвнуваня новыхъ подробиць, чи то вся шкѣльна дорога индукція, часто справдѣ непотрѣбно довга, — особливо коли она не впадае въ природный напрямъ психічнои праці молодѣжи. За те ученикъ, коли бы лише порозумѣвъ рѣчь зъ головнѣйшого, волить учити ся самъ зъ книжки, нѣжь слухати и уважати; волить самъ доходити, застановляти ся надъ подробицями не цѣлкомъ ему зрозумѣлыми, нѣжь дѣставати поясненя готовѣ; волить глядати поясненя рѣчей не цѣлкомъ ему ясныхъ дорогою, по своѣй волѣ выбраною пѣсля власнои индивідуальности, нѣжь пѣдъ рукою учителя и за нимъ ити въ напрямѣ собѣ накиненѣмъ.

И се рѣчь цѣлкомъ зрозумѣла. Зъ тыхъ самыхъ причинъ, для котрыхъ мы дозрѣлѣ волимо читати книжку нѣжь слухати выкладѣвъ, волить также и ученикъ два-три разы перечитати рѣчь чорно на бѣлѣмъ, при чѣмъ не тѣлько працюе самъ умъ, але и око помагае тѣй працѣ, — нѣжь до утомы слухати устныхъ поясненъ чи повтарянь, при котрыхъ гадка не може зъ всякою свободою спинити ся всюды тамъ, де сего потребуе индивідуальнѣсть его, и такъ довго, якъ потребуе, анѣ не мае опертя, бо те, що ухо вловить въ одній хвили, перегудить въ слѣдующѣй, а не одного при найщирѣйшѣй охотѣ зовсѣмъ навѣть не вмѣе уловити. Отже зъ одной стороны довга и широка наука, зъ другои трудность затямленя рѣчи мимо напруженои уваги и найщирѣйшои охоты, нетерпеливить, знеохочуе, томить, а вкѣнци усыпляе; а зъ того всего выходить, що книжка не тѣлько е ученикови потрѣбною, але и любѣйшою. Ученикъ, порозумѣвши рѣчь що зъ головнѣйшою, волить дальше учити ся самъ зъ книжки и доходити рѣчей, не цѣлкомъ ему ясныхъ, бо самостѣйне поконуване трудностей цѣннѣйшимъ ему робить великій набутокъ, розбуджуе въ нѣмъ свѣдомѣсть власныхъ силъ и справляе ему вдоволене; коли противно безнастанне воджене ученика на поиску вѣдъ першои класы майже ажь до найвышшои для улегченя ему домашнои праці и вывченя его всего въ школѣ — не скажу, щобы ослабляло его самодѣльнѣсть и свѣдомѣсть власныхъ силъ, але зовсѣмъ навѣть не допускае нѣ одного нѣ другого.

О скѣльки ученика томлять дидактичній заходы учителя, щобы ему рѣчь вынести и привонити его памяти, о стѣльки справляе ему приемнѣсть и вдоволене тота чинность учителя, котру вѣнъ зве звычайно „пытанемъ". Чимъ бѣльше ученики переконують ся, що те, чого учили ся, справдѣ умѣють и годинѣ всѣлякѣ вужиткувати, злучати и порѣвнати въ тымъ, чого учили ся попередъ, и вывести выснови зъ того порѣвнаня: тымъ бѣльше чують вдоволене наслѣдкомъ свѣдомости своего знаня и своихъ силъ. Тымъ то они такъ радо выпытують одень другого зъ позаданыхъ лекцій. Отже коли бы такъ учитель, замѣсть пѣвъ годины лѣйкою вбиняти ученикамъ лекцію въ голову, поясниvъ имъ ей що зъ головнѣйшого, а потому сказавъ: „А теперь бѣгай, навчи ся; потому тебе „выпытаю"!": що хлопець пѣдскочивъ бы и за хвилю вернувъ бы зъ готовою лекцією; и вѣнъ бувъ бы вдоволеный и учитель тежь.

Тымъ то я найсильнѣйше перекланый, що всѣ хочь бы найлѣпше задуманѣ заходы, щобы учениковъ всего чи майже всего вывчити въ школѣ, не лишь не осягають цѣли, але противно ведуть до наслѣдкѣвъ, найменше бажаныхъ, бо томлять, усыпляють, притуплюють молодѣжь. Школа повинна зречи ся тои задачѣ, котрои зъ великою стратою часу и — що гѣрше — зъ ще бѣльшою шкодою для душевного розвитку молодѣжи зовсѣмъ не осягае. Длятого зовсѣмъ не треба числити на те, що ученикъ майже всего выучуе ся въ школѣ; а въ мѣру сего треба также обмежити вымоги. Коли-жь вже числять ся на те, то треба вдоволяти ся тымъ, чого ученикъ дѣйстно выучуе ся въ школѣ, а не вымагати вѣдъ него того, чого вѣнъ пѣсля розумѣня учителя повиненъ въ школѣ вывчити ся, але фактично не вывчуе ся, — бо не годенъ, бо се неможливе. При оцѣнцѣ вѣдповѣдей ученика треба мати увагу на те, чого вѣнъ справдѣ мѣгъ вывчити ся въ школѣ; треба захованти выразумѣлу терпеливѣсть на недомаганя ученика въ самодѣльнѣмъ прикладованю набутого знаня, бо самодѣльнѣсть не зъявляе ся на закликане, а „двѣйка" мабуть у нѣкого ей не розбудить.

(Дальше буде.)

...рѣвъ, знавыхъ добре въ своеи ревности до руского языка, и поручити имъ успѣхъ просвѣты руского народу, щобы они добре знали, якъ просвѣта народу въ кождѣмъ селѣ або мѣстѣ поступае, и о недостаткахъ въ сей часъ до Головноі Рады руской у Львовѣ доносили, котра ужие всѣхъ средствъ, абы просвѣта народу шла своимъ природнымъ порядкомъ.

3) Теперѣшній книжки рускій для шкѣлъ народныхъ, букварѣ и катихизмы, не суть добрѣ; треба постарати ся о такій книжки: а) букварь въ русконародиѣмъ и церковнѣмъ языцѣ; б) катехизмъ малый и великій; в) граматика, коротка и бѣльша, русконародного и церковного языка; г) читанка („книга для чтенія"), уложена Блоньскимъ а друкована въ Вѣдни; д) рахунки; е) Евангелія и Апостолы на недѣлѣ и свята; ж) библійній повѣсти; з) коротка географія и исторія руского народу; и) коротка економія або господарство и технологія; і) право горожаньске въ коротцѣ.

4) Сконстатовано одноголосно, що рускій учебники для гімназій въ бѣльшѣй части вже суть въ рукописи выготовленій и богато е учителѣвъ здѣбныхъ и способныхъ.

Обговорювано также методу науки читаня, именно чи мае ся при складаню слѣвъ уживати давныхъ назвъ буквъ кирильскихъ, (азъ, буки, вѣди и т. д.), чи называти буквы пѣсля звукѣвъ, и згоджено ся, щобы уживати сей послѣдной методы яко лекшои, але щобы молодѣжь знала и давній назвы. При-тѣмъ выринуло пытаня, що робити зъ ѣ-омъ, чи тота буква е потрѣбна. О. Мохъ домагавъ ся, щобы ѣ яко непотрѣбну букву зовсѣмъ выпустити, але по довгѣй розправѣ перемогла гадка предсѣдателя о. Левицкого, щобы буква ѣ „яко непреодолимый забытокъ предкѣвъ нашихъ и надаль позостала, а понеже ѣ въ церковныхъ книгахъ велику ролю граетъ и молодѣжь бѣтъ шкѣльныхъ книгъ къ читанію церковныхъ есть въ найблизшѣмъ стосунку, длятого въ жаденъ способѣ не можна ѣ въ писанію оставляти".

Наконець членъ комісіи о. Синовѣдскій предложивъ планъ науки въ рускихъ гімназіяхъ, котрый нинѣ мусить выдати ся дивогляднымъ, але треба зважити, що тогдѣшній гімназіи були 6-класовѣ, а ихъ реформу на теперѣшный ладъ міністерство ажь въ послѣдномъ роцѣ перевело. Отже пѣсля того плану окрѣмъ латыны и греки мала бы подавати ся также наука европейскихъ языкѣвъ, и то въ 1-ѣй класѣ языка церковного, въ 2-ѣй великорускаго, въ 3-ѣй ческого и французского, въ 4-ѣй порѣвнаня славяньскихъ языкѣвъ и языкъ англійскій, въ 5-ѣй и 6-ѣй література славяньска на перемѣну зъ европейскою. Географія и исторія мала бы зачинати ся вѣдъ „Малоруси". Певнымъ поступомъ супротивъ тогдѣшного устрою гімназій було бы, що для кождого предмету мавъ бы бути окремый учитель. Здае ся, що секція не приймила того плану и вѣнъ ставъ ся лише проектомъ автора.

Справы парляментарнѣ.

Въ **угодовѣй комісіи** вела ся вчера дальше загальна дискусія надъ правительственными предложеняни. Найважнѣйша змѣстомъ була промова п. д-ра Менгера, котрый критикувавъ выводы п. Бѣлинъского и міністра Кайцля въ справѣ експортовыхъ бонифікацій. Роздѣлъ тыхъ бонифікацій — говоривъ бесѣдникъ, — доковуваныхъ пѣсля дѣйстного експорту кождои зъ двохъ державъ монархіи, мусить для Австріи выпасти некористно. Австріи стратить на тѣмъ въ першѣмъ роцѣ 400.000 зр., а страта въ слѣдуючихъ лѣтахъ ще сильнѣйше збѣльшить ся. Се залежить лишь вѣдъ угорского правительства, котре такъ поуряджуе тарифы на своихъ зелѣзницяхъ, щобы угорскій цукоръ и

спіритусъ не дбетавъ ся за границю, лишь до Австрія. Въ такбмъ случаю Угорщина на сотнарѣ цукру, котрый замѣсть за границю, дбставе ся до Австрія, буде платити о 2 до $2^1/_2$ зр. менше бонїфікацїя. Бесѣдникъ порушивъ вбдтакъ справу квоты, регуляцїя валюты, цловои и торговельнои звязи и супротививъ ся всякому пбдвышеню посередныхъ податкбвъ. П. Пешка домагавъ ся мѣжь иншимъ, щобы подешевѣла сбль для худобы, и законного означеня обовбльныхъ приписбвъ ветеринарїйныхъ. Въ законѣ о податкахъ вбдъ пива и горѣвки за мало увзгляднено заснованя сплбковыхъ броварбвъ и горалень. Бонїфікацїя повинна бути индивїдуальна та не повинно ся ихъ удѣлювати богачамъ. Податокъ вбдъ вышинку горѣвки повинно ся знести, бо вбнъ несправедливый. Цѣла угода лиха, для Австрія некористна, для ей господарства шкбдлива, длятого треба ей вбдкинути

П. Аксманъ доказувавъ, що угода є цѣлковитою рѣшною економічною народбвъ Австрія. Сли бы ей переведено за помочію §. 14-ого, міністеръ може бути переконаный, що але буде выглядати его бѣльшбсть. Тогдѣ певно наступить въ Австрія соціяльна катастрофа.

Вбдносины полудневыхъ Славянъ до правительства — якъ доносить Hlas Naroda — значно поправили ся въ наслѣдокъ посередництва п. Яворского. Правительство мае надѣю, що конфлїктъ дасть ся усунути. Такъ само полудневѣ Славяне надѣють ся, що правительство сповнить ихъ жадання. Нинѣ засѣданє клюбу полудневыхъ Славянъ, на котрбмъ будуть поданѣ до вѣдомости переговоры Яворского въ правительствомъ. Neue fr. Presse доносить, що въ часѣ послѣдного засѣданя палаты вбдбула ся довша нарада міністерства надъ поступлятами бѣльшости. И вчера ще не прийшло до порозумѣня, бо жадання Чехбвъ и Словѣнцѣвъ, суть за великѣ.

Переглядъ політичный.

Въ справѣ заговору на нѣмецкого цѣсаря доносять зъ Риму, що на слѣдъ заговору впала італійска поліція. Зразу атентатъ мавъ бути выконаный въ Венеціи, але ударемнивъ его дуже строгій наглядъ мѣсцевои поліція. Зъ того самого жерела довѣдують ся, що цѣсарь залишивъ плянъ подорожи до Єгипту зъ слѣдуючои причины: Цѣсарь мавъ одержати информацію, що вороже Англїйцамъ сторонництво зъ намѣны Кедива намѣряло вручити цѣсареви петицію зъ просьбою, щобы допомбгъ положити кбнецъ англїйскбй окупаціи. Foregin Office додае, що Кедивъ въ часѣ послѣдноя своеи подорожи по Европѣ протестувавъ по дворахъ противъ неможливои до знесеня англїйскои тиранїи. Се выкликало справу зложеня его зъ престола а именованя на се мѣсце его брата Мугамеда. Зъ тои такожъ причины лордъ Кромеръ такъ скоро вбдъѣхавъ до Канру.

— —

Французкій палаты рбльничій. Бувшій міністеръ рбльництва и президентъ міністрбвъ Мелінъ внѣсъ до французского парлямонту цѣкавый и важный проектъ орґанізацїи рбльничихъ палатъ. Такій палаты зъ дорадныхъ голосомъ въ справахъ, вбднсячихъ ся до рбльництва, заведено въ Франціи ще въ 1852 роцѣ. Однакъ тѣ палаты упали самѣ черезъ себе, бо взагалѣ не мали нѣякои поваги анѣ середъ людности анѣ у правительства. Се стало ся по думцѣ Меліна тому, бо всѣхъ членбвъ тои палаты именувало правительство, хочь такѣ институціи були представительствами рбльничои людности. Мелінъ домагае ся, щобы складъ новыхъ палатъ творивъ ся дорогою выборбвъ та щобы выборцями були: грунтовѣ властителѣ, арендаторы, рбльній роботники, котрѣ вбдъ двохъ лѣтъ працюють на однбмъ мѣсци, професоры и директоры рбзныхъ рбльничихъ и ветеринарїйныхъ институцій. Жѣнкамъ, що господарують на власну руку, Мелінъ признае активне, але не пасивне право выборче, т. е. они можуть выбирати, але не можуть бути выбранными. Кождый округъ мавъ бы свою палату рбльничу. Палаты збирали бы ся що року на короткій, тыждневѣ конференціи, але могли бы выбирати сталѣ комісіи. Въ разѣ потребы префектъ департаменту мбгъ бы скликувати палаты зъ цѣлого департаменту на спбльнѣ сесіи. Окрбмъ того внескодавець пропонуе, щобы теперѣшну раду при міністерствѣ рбльництва заступити выбранною радою, т. е. такою, котрои членбвъ выбирали бы повѣтовѣ палаты, а лишь малу часть членбвъ именувало бы міністерство. Не уляган сумнѣвовы, що всѣ сторонництва палаты будуть за внесенымъ. Соціялісты будуть очевидно домагати ся, щобы до тыхъ палатъ допущено бѣльше представителѣвъ рбльничихъ наймитбвъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Зъ выдѣлу „Шкбльнои Помочи“ у Львовѣ.

На засѣданю выдѣлу дня 3 червня с. р. принято до вѣдомости, що соймъ удѣливъ запомоги 100 зр., а каса ощадности у Львовѣ 200 зр., — и що пок. крил. Юзычиньскій, котрый часто за житя жертвувавъ на „Шкблѣну Помбчь“, лишивъ для товариства легатъ, котрый находить ся еще въ рукахъ нотаря. Выражено зновъ жаль, що крбсбвске товариство взаимныхъ убезпечень, въ котрбмъ такъ много Русинбвъ асекурусь и котре зъ своихъ доходбвъ призначило на рбзнѣ польскій товариства и цѣли надъ 10.000 зр., вбдказало и его року нашому рускому товариству своеи запомоги. Ухвалено дати на справленѣ лѣтныхъ одѣжей 30 зр. для жѣнскои школы вправъ, а 80 зр. для школы им. Шашкевича, — выпечатати рускому шевцеви въ Комарнѣ 50 зр. за зроблене обувя, а 50 зр. на нову роботу, — и замовити у крайця 25 зимовыхъ бундъ для хлопцѣвъ за 100 зр.

Засѣданє дня 3 жовтня с. р. Голова о. Стефановичъ укавуе въ горячихъ словахъ на великѣ страту, яку понесло товариство черезъ смерть Емин. кардинала Сильвестра. Покбйный складавъ що року значнѣ жертвы тай въ своѣмъ послѣднѣмъ завѣщаню памятавъ о товариствѣ, призначуючи значный легатъ, зъ котрого приходити муть вбдсотки. Всѣ члены выслухали промовы стоячи и проголосили за бесѣдникомъ: честь его памяти! — Дальше принято до вдячнои вѣдомости, що п-ръ Гавр. Крижановскій прислалъ зъ пушки, умѣщенои въ консисторскбй канцелярїи 32 зр. 30 кр., а д-ръ Коцовскій даруваръ для женьскои школы вправъ 12 зр., а для мужескои 5 зр. — Ухвалено: заплатити прибоpы шкбльнѣ для школы им. Шашкевича, — выслати шевцеви на роботу дальшого обува 50 зр., — и закупити 25 зимовыхъ плащѣвъ для дѣвчатъ за 100 зр., приймаючи при тбмъ до милои вѣдомости, що купець Валяхъ обѣцавъ на такъ добродѣйну цѣль спровадити потрѣбне сукно безъ нѣякого зыску для себе. — На запытане заявивъ выдѣлъ, що приймае также ново-отверту 5 клясу руску пбдъ свою опѣку. — Вкбнци порѣшено екликати загальнѣ збори товариства на день 24 л. жовтня.

НОВИНКИ.

— Вѣче выборцѣвъ въ Надвбрнбй вбдбуде ся д. 24 с. м. о 3 годинѣ пополудни въ хатѣ Гриця Костика за старою церквою. На вѣче запрешуе всѣхъ выборцѣвъ — *Комітетъ*.

— Зъ Снятина пишуть намъ; На вѣчу въ Снятинѣ було около 120 люда; выборцѣвъ мало. Вбйты стеторизованѣ; всьо боить ся; священики усуваютъ ся вбдъ акцїи. Въ селахъ: Рожневѣ, Заналю, Илинцяхъ, Залучу переведено правыборы подббно, якъ въ Холоневѣ. П. Яворчиковскій выначае не тбльки початокъ але и конецъ свого урядованя при правыборахъ. До голосованя допускае найперше жидбвъ и своихъ посѣпакъ, а опбсли каже, що вже за 5 мінутъ конецъ его урядованя; жандармы замыкаютъ вступъ до салѣ, а 100—200 выборцѣвъ вбдправляютъ домбвъ, ще и кидаютъ собѣ жандармы: „Почекайте, на другій рбкъ будете голосувати!“

— Руска катедра цивільного права на львбвскбмъ университетѣ, незамѣщена ще вбдъ часу смерти пок. д-ра Алекс. Огоновского, мае бути замѣщена вже теперь. На сю катедру мае бути назначеный суплентомъ д-ръ Станиславъ Днѣстрянскій, сынъ краевого инспектора шкбльного. Вѣсти про се мають бути цѣлкомъ певнѣ.

— Поминальне Богослуженє за упокбй душѣ бл. п. Ем. Карданала Сембратовича вбдбуло ся онбгды въ Успенськбй церкви дуже торжественно. На тетраподѣ, украшенбмъ зеленю и митрополичими инсигніями а прикритбмъ мантію кардинальскою видивъ удачный портретъ пок. Кардинала, а передъ нимъ багровый биретъ на подушцѣ. 16 учениковъ зъ высшихъ клясъ рускои гімназіи окружало сей тетраподъ зъ горючими свѣчками въ рукахъ. Соборну службу Божу правили оо. крил. Тороньскій и катехиты шкблъ середныхъ: Гузаръ и Дорожиньскій зъ двома діяконами при хорошбмъ и трогаючбмъ спѣвѣ ученикбвъ тои-жь гімназіи. До заупокбйнои панахиды станули крбмъ того ще: Впр. о. Митратъ Турковичъ и о. Давидовичъ. Церковь була заповнена молодѣжію шкбльною, що пбдъ проводомъ директора и цѣлого збору учительского явилася на Богослуженю и численною интеліґенцію рускою, мѣжь котрыми можь було добачити членбвъ рбзныхъ народныхъ товариствъ рускихъ, запрошеныхъ на се богослуженє товариствомъ „Русланъ“, що опѣкуе ся бѣдною молодѣжію рускои гімназіи, а котрого Членомъ покровителемъ и найбільшимъ Добродѣемъ бувъ покбйный Кардиналъ.

— Чи се правда? Кореспондентъ Slow-a Polsk-ого доносить зъ Тисьменичанъ, що мѣсцевый рускій парохъ о. Сабатъ до теперь ще не бувъ нѣколи въ школѣ, щобы учити дѣти рускаго обряду религіи. За для сего рѣшила мѣсцева рада шкбльна звернутись до епископского ординаріяту въ Станиславовѣ зъ прошенемъ, щобы делеґовано якого сусѣдного священника на катихита для школы въ Тисьменичанахъ, бо въ противнбмъ разѣ будуть родичѣ рускихъ дѣтей примушенѣ посылати ихъ на науку латиньскои религіи. Кореспондентъ додае также, що мешканцѣ Тисьменичанъ за-для поведеня о. Сабата задумуютъ перейти на латиньскій обрядъ. О сколько въ тбмъ правды, повиненъ се обяснити о. Сабатъ, а епископскій ординаріятъ въ Станиславовѣ повиненъ вглянути въ тую справу, щобы не допустити до другихъ — Тучалъ.

— Выдѣлъ „Кружка музичного львбвского Бояна“ повѣдомляе своихъ членбвъ, що вправы орхестральнѣ розпбчнуть зъ початкомъ падолиста, по загальныхъ зборахъ, котрѣ вбдбудуть ся въ тбмъ часѣ. При тбй нагодѣ запрошуе выдѣлъ всѣхъ музикальныхъ Русинокъ и Русинбвъ, щобы до него вписували ся, та щобы старали ся для него новыхъ членбвъ придбати. — Вписувати ся можна кождои пробы „Бояна“ у головы „Кружка“ Ол. Бережницкого, або секретаря О. Шухевича.

— Земля засыпала д. 17 с. м. въ Островѣ коло Тернополя чотыри жѣнки, котрѣ неосторожно копали главу. Одну зъ нихъ добули нежыву, одна померла въ годину, одна потовчена тяжко, а одна легко.

— Дрббнѣ вѣсти. Маршалокъ краевый гр. Бадені повернувъ до Львова. — У Вѣдни померъ студентъ медицины, Сербъ, Иванъ Петровичъ, наслѣдкомъ закаженя крови пбдчасъ секціи трупа. — Въ Надвбрнбй лютить ся тифъ. — Вчера на ул. Городецкбй у Львовѣ померъ нагло у трамваевбмъ возѣ кондукторъ трамваевый Войтко Гіль. — У Львовѣ стрѣлявъ до себе 17 лѣтный стражникъ скарбовый Каз. Бобинъ зъ Винникъ, але стрѣлъ не бувъ смертельный; вбдвезено его до шпиталя. — Рекрутъ 15 пол. пѣхоты Стан. Луквъ, родомъ зъ повѣта тернопбльского, повѣсивъ ся онбгды въ касарни при ул. Яблоновскихъ; причина самоубійства невѣдома. — У Варшавѣ впали снѣги. — До академіи ветеринарїи у Львовѣ записало ся сего року 8 докторбвъ медицины. — Львбвска палата нотаріяльна розписала конкурсъ на посаду субститута нотаріяльного въ Микулинцяхъ. — Въ Краковѣ увязнено вчера нешкукуваного властями знаного злодѣя Пликовского. — Въ Делѣнѣ (пов. станиславбвского) згорѣла онбгды школа, будована польскимъ шовіністичнымъ товариствомъ „Szkoła ludowa“.

— 100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ то головнѣ выграни Великои ювілейнои льотерії выставовои, выплатять ся готбвкою лише въ 20% вбдшбкод. Звертаемо увагу на шихъ поважаныхъ читателѣвъ, що тягнене слѣдуе 22 жовтня 1898.

Надбслане.

Foulard-Seide 65 kr.

bis fl 3.35 per Meter — japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** Porto- und steuerfrei ins Haus. — **Muster umgehend.** 7 [2]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 20. жовтня. На засѣданю палаты панбвъ принято безъ дискусія правительственне предложенє о застановленю присяжныхъ судбвъ въ деякихъ повѣтахъ Галичины.

Прага 20. жовтня. Професоръ университету о. д-ръ А. Ролінґъ дбставъ вбдъ міністерства просвѣты пбврбчный премусовый урльопъ за се, що не пбддавъ ся заряджено индексовои конґреґаціи въ Римѣ, котра умѣстила на индексѣ его студію: „Der Zukunftstaat“.

Резервістбвъ: редактора Narodni-хъ Listбвъ Кльосака, медика Каліка и правника Янця арештовано и впаковано до вбйсковои вязницѣ за се, що на контрольныхъ зборахъ замѣсть „hier“, сказали „zde“.

Опава 20 жовтня. Правительство застановило ухвалу мѣскои рады постановляючу выслане ґратуляційнои телеґрамы до мѣскои рады въ Градци зъ причины результату послѣдныхъ выборбвъ.

Будапешть 20. жовтня. Въ соймѣ вже третій день веде ся дискусія надъ внесенемъ правительства, щобы на порядку дневнбмъ поставити индемнізаційне предложенє.

Медіоланъ 20 жовтня. Італійске правительство мало довѣдати ся, що два італійскѣ анархісты вбдплыли зъ Бордо до Аргентины, щобы взмордувати ново выбраного президента.

Кільонія 20 жовтня. Вчера арештовано 7 особъ пбдозрѣлыхъ о сплбку зъ анархістами.

Кандія 20 жовтня. Адмірала бвъ повѣдомлено, що дальшихъ 8000 турецкихъ воякбвъ жде на кораблѣ, щобы вбдплысти зъ Креты. Въ мѣстѣ цѣлковитый спокбй.

Берлінъ 20 жовтня. Цѣсарь мавъ на случай якои пригоды въ дорозѣ постановити, щобы великій князь баденьскій поробивъ вбдповѣдній заряджена въ державныхъ и роданыхъ справахъ.

Александрія 20 жовтня. Арештовано 15 анархістбвъ, вмѣшаныхъ въ заговбръ противъ нѣмецкого цѣсаря.

Пекінъ 20 жовтня. Французкій лѣкарь оглядавъ цѣсаря и знайшовъ его дуже ослабленымъ. Безпосереднє небезпеченьство минуло. Цѣсарь выказуе ся зъ великимъ поважанемъ о цѣсаревбй-вдовѣ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На „*Народный Дбмъ въ Сяноцѣ*“ зложили: Яслиский деканатъ вкладку члена-основателя 50 зр.; о. Иванъ Балтаровичъ зъ Ладичина 10 зр.

На *бѣдныхъ учениковъ сяноцкихъ* шкблъ зложено на празнику въ Устрѣкахъ долѣшныхъ 3 зр.; на декан. соборчику въ Смбльнику (Яслиского деканату) 5 зр. (о. И. Лѣтиньскій 1 зр.; оо. Генр. Поляньскій, С. Колодѣй, Илія Маковей, Ив. Марквъ, Волод. Полошиновичъ Ром. Чайковскій, Дим. Габла и В. Ольшаньскій по 50 кр.). — За складки тѣ складають прилюдну подяку именемъ выдѣлу Товариства „Нар. Дбмъ въ Сяноцѣ“. *И. Москалякъ*, голова, *Генр. Поляньскій*, секретарь.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый квартырбкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Надбслане.

Публична подяка п-ни Франціски Вильгельмови, аптикарейи въ Neunkirchen въ Нисшбй Австрія.

Сли выступаю тутъ прилюдно, то длятого, що уважаю се по перше обовязкомъ высказати п-ни Вильгельмови, аптикареви въ Neunkirchen, мою найгдубшу подяку за услуги, якій менѣ его чай въ моихъ тяжкихъ ревматичныхъ терпѣняхъ прибсъ, а опбсли, щобы звернути увагу на той знаменитый чай и иншихъ, котрѣ терплять на сю страшну недугу. Не есьмь въ можности описати тыхъ мукъ и болѣвъ, якій я въ часѣ 8 лѣтъ при кождбй перемѣнѣ воздуха терпѣла въ моихъ членахъ и вбдъ котрыхъ мене не могли увбльнити анѣ лѣки, анѣ ужите сѣрчаныхъ купелѣвъ въ Баденѣ коло Вѣдня. Въ безсонности стогнала я цѣлѣ ночи въ постели; а вшетитъ мбй зменшавъ ся безустанно; мбй выглядъ погбршивъ ся и силы мои счезали. По 4-тыжневбмъ уживаню чаю Вильгельма буда я не тбльки цѣлкемъ своббдна вбдъ всѣхъ моихъ терпѣнь, але и теперь ще чую ся такъ само, хочь вже 6 тыжднѣвъ не пю цѣлкомъ его чаю; также мбй станъ тѣлесный значно получивъ ся. Я рѣшучо переконѣдчена що кождый, хто въ подббныхъ недугахъ возьме ся до сего чаю, буде подббне менѣ благословати такожъ его выналбзника п. Франца Вильгельма.

Зъ особливымъ поважанемъ граѣнѣ Бутшинъ-Штрейтесельдъ, жѣнка пбдполковника. 873 (3) 1—9

Вильгельма сбкъ изъ зѣля „Марка Schneeberg“.

(Wilhelm's Kräuter-Saft, „Marke Schneeberg“), зробленый пбсля лѣкарского припису зъ найпомбчнѣйшихъ, снѣжо выгисненыхъ сокбвъ зъ зѣля и часто уживаный. Сей сбкъ оказавъ ся пбсля досвѣду найзнаменитшихъ лѣкарѣвъ надзычайно цѣлющимъ особливо въ кашлю, хрипцѣ, катарѣ, душности, знеохбченю, дыхавыцѣ, кольнахъ въ боцѣ и т. п. Богато купуючихъ стверджують, що сбкъ сей ставъ ся для нихъ необходимымъ и що тбльки сему лѣкови завдячують подекшу въ терпѣнихъ и спокбйни ночи. Особливо припоручае ся сей сбкъ для особъ, що мають наклбнъ до недугъ катаральныхъ, для охороны пбдчасъ остраго воздуха, пбдчасъ мраки, а особливо въ подорожи пбдчасъ непогоды. Вбнъ дѣлае покрѣпляючо и пагодячо на занальну слезисту оболонку гортанки, на воздушнѣ проводы и ихъ розгалуженя (Bronchien), справляе въ грудяхъ чуте милого и добре дѣлаючого тепла и улекшуе тымъ способомъ вбдкашлюване; вбнъ вбдводитъ конгестіи вбдъ тыхъ частей и отвирае венозныи запоры въ черевѣ, не спиняючи травленя, а противно скрѣпляючи его при помочи своихъ змѣшаныхъ приемно-ароматичныхъ складовыхъ частей. За-для свого милого смаку е вбнъ не лишь приемный и пожиточный для дѣтей, але также для старыхъ, слабовитыхъ, недужныхъ на легки людей конечною потребою, а для публичныхъ бесѣдниковъ и спѣваковъ бажанымъ лѣкомъ на нечистый голосъ и хрыпку. При легкихъ катаральныхъ афекціяхъ вживае ся сего соку що дня рано и вечеромъ, на годину передъ ѣдженемъ або по нѣмъ одну до двохъ ложокъ тепло и доходить ся поволи по кількохъ дняхъ за кождою давкою анѣ до трехъ ложокъ. Въ скомплікованыхъ, застарѣлыхъ случаяхъ вживае ся кождого дня три до чотыри разбвъ по двѣ ложки, а то рано и вечеромъ, якъ высше згадано, а крбмъ того годину передъ обѣдомъ и въ три або чотыри годины пбсля обѣду. Дѣтямъ инаше одного року дае ся кождымъ разомъ одну, старшимъ по двѣ ложки пбдъ кары. Дѣта въ часѣ уживаня Вильгельма соку зъ зѣля „Марка Шнеберґъ“ мае складатись зъ легко зваренои, особливо снѣжои мясной страны зъ выключенемъ всѣхъ спіритусовыхъ напитковъ якъ и страв приправленыхъ корѣнемъ, квасныхъ и здувaючихъ. Цѣна одной фляшки зъ вказбвкою уживаня 1 зр. 25 кр. а. в. — Опаковане въ коробкахъ числить ся 20 кр. Почтовѣ пересылки 6 фляшокъ за послѣплатою 5 зр. оплатно до кождои почтовои стациі австро-угорскои монархіи. Замовлени выконують ся безпроволочно. Замовлати треба пбдъ адресою:

Franz Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen, котрый одиноко выробляе сей сбкъ.

875 (3) 1—9

Цѣна збжа и другихъ продуктбвъ.

19 н. ст. жовтня 1897.

Львбвъ: Пшеница стара 8·60 до 8·70, пшеница нова 8·60 до 8·70, жито старе 6·90 до 7·20, жито нове 6·90 до 7·20, овесъ старый —·— до —·—, овесъ новый 5·75 до 6·—, ячмѣнь пашнистый 5·50 до 5·75, ячмѣнь броварный 6·— до 6·50, горохъ гот. 6·50 до 8·50, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бббъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка 8·50 до 9·—, конюшина червона 45·— до 56·—, конюшина бѣла 35·— до 40·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка 15·— до 17·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·70 до 5·90, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 11·25 до 11·40, хмѣль 138·— до 193·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрбвъ 16·75 до 17·— зр.

Надбслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на палатаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, телескопы, барометры, термометры, рѣзни арсометры, мікроскопы, лупы, компасы райсцайґи, таблы мѣрничѣ, піены, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневникбвъ електричныхъ.

Всякі направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Ученица убога, найскорше сирота по священику, укінчившаа що найменше V. класу а числячи що найменше 14 лѣтъ, найде въ домѣ священника на селѣ помѣщене яко товаришка 8 лѣтнои дѣвчины, за вѣдповѣдну ремуверацію и удержане. Блиший условія листовно вѣдъ адресою: гр. кат. парохъ, въ Краснѣмъ коло Петранки. 299 2—2

Новости въ футриныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 38—?

---

5 кіло солодкого **ВИНО ГРАДУ** курацiйного оплатно за побранямъ почтовымъ 2·10 кр. **Lebhardt Beregszasz, 10 (Ungarn).**
372 10—1

Решткы хѣдниковъ и высортованый диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобелины и рѣзнѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ баснословно дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты безъ подвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Ново-створеный складъ

Дерева на опалъ

въ лѣсѣ

Маєтности „Выгода“

ул. Пелчиньска ч. 5, побѣчъ складовъ Панеиьскихъ, *продае цѣлкомъ сухе и здорове* ДЕРЕВО БУКОВЕ

по 13 зр.

за 4 метровый снѣгъ справедливои мѣры вразъ въ доставою до дому; замовленя приймаютъ:
С. Хаесъ, ул. Коперника ч. 5.
Р. Бухштабъ, ул. Краковска ч. 25.
торговля корѣнныхъ товаровъ.
396 2—2

ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ

ВЫКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБОТНЯ

ковдеръ и матерацовъ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продаютъ ковдры и матерацы инои моихъ выробы, завадзаю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тѣлько у себе, у власнѣмъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великій и на овечій вовнѣ вѣдъ 3·50 зр. въ кождій цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовій, шовковій великій и на овечій вовнѣ вѣдъ 10·50 зр. почавши. — Матерацы чисто волосѣнныи вѣдъ 12·50 зр. въ кождій цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосѣнныи и зъ пѣря, простирада, пошвы и т. п. Хто отже на зиму потребуе доброи, теплои ковдры або матераца, дѣстане се найдешевше просто у моѣй роботни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ. 338 9—15
(Львовъ, Бюро „Инсерсса“).

Проф. Д-ра Олександра Отоновского **„СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“** виданий Д-ромъ Петромъ Стебальскимъ: том I. Загальні науки і право річеве; том II. Право облігаційне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождій том по 3 зр. 50 кр.

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДѢТЕЙ

виданий

коштомъ рускаго тов. педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

Пантелеймонъ Василина пѣвець церковный зъ чисто теноровымъ голосомъ и управитель хору пошукуе вѣдповѣдноі посады дяковскои. Сосница ост. п. Радымно. 394 3—3

Ученикъ учительскої семинарії в Черновець пошукує годину на селі, в руській і вімецкій мові вправленний. P. Ch. Post. rest. Czernowitz.
399 2—?

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. университету

поручае

свое переплетничне и галянтерійне заведенѣ

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Подоймае ся всяких роботъ, особливо переплету: **Служебникивъ, Евангелій, Молитовникивъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбомивъ, Мапъ, Дипльомивъ и т. н. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

Цѣс. корол. ☙ уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікеровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

У ЛЬВОВѢ

поручае старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 6—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

3640 штукъ найкрасшои дубины, уже нумерованои, вѣдъ 35 до 80 центиметровъ (и высше) въ діяметрѣ, в въ посѣлости Института „Народный Дѣмъ“ у Львовѣ, — Бѣлка, въ повѣтѣ Перемышляньскѣмъ, зъ вѣльнои руки до продажи, кѣлька кільометровъ вѣдъ державнои дороги, що веде зъ Бережанъ и Рогатина до Львова, до другихъ мѣстъ и до стацій зелѣзничныхъ. — Въ плянѣ и зелѣзна дорога, вѣддалена 4—5 кільометровъ вѣдъ лѣса.

Оферты принимае Управляющій Совѣтъ „Народного Дому“ у Львовѣ, при улици Театральнѣй, II. поверхъ. 394 2 3

Рѣкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и единоке руске товариство асекураційне, припоручене Вел. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Вирооов. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджена домашне, скотъ, господарскій знаряды, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-ый рѣкъ своеи дѣяльности зъ збольшеными фондами гарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплаченій шкоды до кѣнца 1897 року 430.100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованій, условія обезпеченя корстній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра“ принимае Банкъ краевый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товаристві взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найбольшу гарантію, и выдае полісы и квіты въ рускѣмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителівъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ и третихъ осѣбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информація удѣляе Дирекція листовно. 34 35—25

Зголошеня о удѣленя агенцій въ охрестностяхъ, де нема блызько агентовъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (домъ „Просвѣты“.)

Пожички для членовъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Информація и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: белетристика і поезия, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сяьнійше увиданьованя артистичного вимінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі

Кн. І. В. Щурат: „МОІ ЛИСТИ“ (поезиі). — Кн. II. Едгар По: „Новелі“ (в перекладі Ів. Петрушевича.)

Ціна книжки в пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор

Видавець: **М. Заячківский, Львів, улиця Зиблікевича, число 34.**

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ

артистъ-малярь

звѣстный вѣдъ кільканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимая рѣзьбарскій роботы пѣсля власныхъ плянѣвъ. Выготовлюе всякои величины церковній образы до иконостасовъ, престолівъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшуе въ фотографіи портреты. Зъ уповажненя ц. к. конзерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣреннѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Вел. Духовенъство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожъ сальоновій и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолівъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданѣ высылаѣ ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належыть адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ**, ул. Сикстуска ч. 6 або **„Maison de Nouveautes** пл. Капітульна ч. 3. 190

ПРИПАДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздуття и т. п. въ формѣ руры въ дроту сталевого, по зр. 6·—, Трокары спущала и т. п. поручае ПЕТРО ХИНОСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4586

До П. Т. Властителівъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — звольтѣ, Вповажный Пане удати ся до Складу диванівъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажный Пане, великанскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаемо на жаданя нашъ богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Найлѣпшій бритвы швайцарскій (Арбенза) и Генкельса зъ Золінгенъ препоручае Иванъ Лаврукъ мешканинъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

Диваны перскій и портіэры

прадавній (старинный)

продае, купуе и выповичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жаданя высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Також и на раты

безъ подвышки цѣнъ

диваны, портіэры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазурквичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Выстава загальна

всѣхъ дніяшнихъ и иншихъ чужихъ и крамовыхъ диванівъ, портіэръ, фіранокъ, хѣдникивъ и дергъ на конѣ.

Отверена цѣлый день и ночи при электричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевій цѣны указаный докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належыть: Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ

Львовѣ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львовѣ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше кажъ всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнфутовій, огнетревалу пану дахову, асфальтовій плыты изоляційній, дестильованну смолу вугльову карболінеумъ, якъ также взагалѣ **всякій материялы будовляный** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетонновыхъ и крыта дахівъ дахувкою, лупкомъ и папою, огнетреваною по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 72—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. экц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

всякій паперы цѣнній И МОНЕТЫ

по найдешевшѣмъ курсѣ деннѣмъ не числячи нѣякои провізіи.

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.

374 [2]

ТЯГНЕНЄ

ПОЗАВТРА.

Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

1. Головна выграна		**100.000**
2. „	„	**25.000**
3. „	„	**10.000**

Готівкою зъ 20% вѣдшибки.

219 18—?

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Г. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шелленбергъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Кларфельдъ.

ТУТКИ зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тѣлько зъ фабрики **„POLONIA“** Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.
393

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Друкарня и офіцына розсилкова Інст. Нар.

Папіръ зъ фабр. Чарнецькои.

Зъ друкарні Інституту Ставропігійского, вѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

№ 235. Львовъ, Пятница 9 (21) Жовтня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 6.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и виділ вынесе: за инсераты уложеному Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" съ літер. додатком:

въ Австрії:		за границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція вѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Реплікація неоплачатай вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣлка инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилане" по 25 кр. а. в.

Подякы и иншій донесеня приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрѣлка.

Зъ рады державної.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты президентъ Фуксъ заявляе, що на однѣмъ зъ найблизшихъ засѣдань вѣдбуде ся выборъ 12-охъ членівъ державного трибуналу. Делегованый мѣскій судъ осьмой дѣльниці вѣденьскої домагае ся выданя п. Даневіка. П. Грегоріть интерпелюе въ справѣ чумы въ вѣденьскѣмъ шпиталю. П. Даневікъ ин ерпелюе въ справѣ краковского процесу Ферберівъ. Интерпеляція закидае, що судъ въ Новѣмъ Торгу допустивъ ся надужитя и що слѣдство нарочно опѣзнено. П. Станіньскій интерпелюе въ справѣ пѣльтъ для галицкої торговлѣ безрогами и въ справѣ вѣдшкодованя за пасовиска, уживаній до вѣйсковыхъ вправъ. П. Шлезінгеръ вносить интерпеляцію противъ примусового щѣпленя вѣспы. Віцепрезідентъ Ферянчичъ складае петицію о заснованю словѣньского університету въ Любляні.

Въ дискусіи надъ угодовою провізоріею п. Стояловскій втявъ тригодинну промову, въ котрій поясняювавъ тактику свого сторонництва и розповѣвъ исторію своихъ споровъ зъ галицкими потентатами. Бесѣдникъ заявляе, що его сторонництво увійшло до парляменту въ тымъ сильнымъ переконанемъ, що лишь на парляментарнѣмъ грунтѣ можь знайти помочь для польского народу, хочь не много надѣяли ся по тѣмъ парляментѣ. Сторонництву розходило ся также о здемаскованя начального сторонництва галицкого, щобы свѣтови показатя, що галицкого „Polnische Wirtschaft" не можь приложити до польского люду. Знайшовши ненормальній вѣдносины парляментарній, мы станули — каже — въ оборонѣ парляментаризму и славяньскихъ народівъ, а не въ оборонѣ Баденього. Мы зробили кровавый досвѣдъ, що то значить не мати въ парляментѣ нѣкого, хтобы заступавъ интересы польского люду. Коли бы не було Перштерфера, Шайхера и иншихъ Нѣмцівъ, нихто въ парляментѣ не знавъ бы, що въ Галичині дѣе ся. Мы знаемо, що се значить, коли парляментъ не радить. Коли нашій старости знають, що навѣть нѣмецкій посолъ не може тутъ обзиватись, казать ся як спущенй въ ланцуха собаки. Нашимъ голосованемъ за внесенемъ Фалькенгайна хотѣли мы продовжити истноване парляменту. Мое сторонництво пѣде рука въ руку зъ опозиціею пѣдъ условѣмъ, що нашимъ славяньскимъ братамъ не станесь кривда. Мое сторонництво не буде голосувати за угодою. Рядити за помочію §. 14 ого значить тѣлько, що проклямувати найогиднѣйшій абсолютизмъ, заводити феодалізмъ и традиційне „разбѣтерство". Нинѣшній-жь графы и бароны — то наслѣдники „разбѣтерівъ"! Бесѣдникъ наводить кѣлька примѣрникѣвъ того „разбѣтерства". Коли вѣнъ въ Галичині бувъ одинокимъ противникомъ польского кола, феодальне товариство „разбѣтерівъ" хотѣло купити его газету за 5000 зр. и такъ заткати ему ротъ. Я очевидно — каже — вѣдкинувъ оферту. Дали менѣ вѣдтакъ масну парохію зъ доходомъ 6.000 зр. Але коли я мимо того не замовкъ, тогдѣ галицкій деспотъ „разбѣтеръ" Бадені заззивъ ся знищити мене. Засеквестровано менѣ доходы и рѣвночасно збунтовано противъ мене всѣхъ вѣрителівъ. Загарбано менѣ 12.000 зр. и я до нинѣ не знаю, що зъ тыма грѣшми стало ся. Нѣбы то за мои довги епископъ зарекомендувавъ мене. Коли я перенѣсъ выдавництва до Тышина, крадено менѣ не лишь складъ, друкъ и папѣръ, але также марки почтовій. Коли я зажадавъ вѣдъ Пініньского, щобы звернено менѣ 1.000 зр. за марки, и менѣ ихъ выплатили, я зажадавъ также и того, щобы менѣ звернено доходы зъ мочи парохіи. Тогдѣ жертвувано менѣ сплату въ ратахъ по 300 зр. Я на се вѣдповѣвъ: „Нѣ; а се розумѣю: тымъ способомъ хочете утворити пѣдставу для пѣдозрѣнь, що удержуете мене." Той „разбѣтеръ" Пініньскій хотѣвъ купити мене моими власными грѣшми! Міністеръ не хоче видѣти того, як судьѣ адвокатъ за колонъ польскимъ. Агітацію добачуе лишь тамъ, де агітуе ся въ користь людовыхъ сторонництвъ. — Коли Стояловскій скѣнчивъ свою історію, п. Трайнфельсъ поставивъ внесене на замкненя дискусіи. Ґенеральнымъ бесѣдникомъ „противъ" выбрано п. Гофмана-Величгофа, „за" п. Герольда. По дискусіи надъ внесенями о заряженю нуждѣ, засѣдане замкнено.

Справы парляментарній.

Передъ замкненемъ засѣданя п. Шенерер поставивъ нагле внесене, щобы §. 14 не мавъ обовязуючои силы такъ довго, поки теперѣшній міністры, або хочь одинъ зъ нихъ буде въ урядѣ. Що Шенерерь для свого внесеня знайшовъ достаточне число пѣдписівъ, зъ того вносять, що опозиція и обструкція выступили въ цѣлѣй повни. Въ кругахъ правицѣ грозили вчера скорымъ вѣдроченемъ ради державной. Правительство и бѣльшість уважають нову тактику лѣвиці за дальшій тягъ обструкційной політики въ иншій формѣ. Говорять, що правительство буде ще лишь два тыждні придивляти ся тѣй тактиці, а вѣдтакъ вѣдбише пословъ домівъ. Ситуація въ палатѣ була вза ялѣ дуже невесела. Міністры навѣть не показували ся. Люегеръ въ розмовѣ въ депутацією народныхъ учителівъ заявивъ, що въ тѣй хвили на раду державну не можь числити, бо нема сумнѣву, що въ слѣдующѣмъ тыждни палату замкнуть.

Любляньска рада громадска ухвалила резолюцію, въ котрій зъ жалемъ приймае до вѣдомости неприхильне становиско гр. Туна въ справѣ заснованя словѣньского університету и высшого суду краевого въ Любляні. Резолюція домагае ся, щобы словѣньскій послы як найенергічнѣйше старали ся о заспокоене тыхъ жадань, а коли бы правительство и дальше опирало ся, щобы вытягнули зъ того політичній консеквенціи. Зараз по ухваленю сеи резолюції бурмістръ Любляны выѣхавъ до Відня.

Зъ нагоды скликаня анкеты

въ справѣ реформы середн. школъ.

(Дальше.)

Але мѣгъ бы хто сказати, що ажь тогдѣ спаде на ученика справдѣшна вагота науки, коли перенесесь ся вагу изъ школы до дому; а крѣмъ того возьме верхъ наука механічна. Отже нема чого боятя ся ни одного нѣ другого. Вага науки завсѣгды остане въ школѣ, въ рукахъ учителя и въ переробленю пѣдъ его проводомъ того знаня, яке ученикъ набувае дома, у всѣ тій силы, який е задачею выхованя и образованя. Коли-жь бы се, що ученикъ переважно вывчуе ся лекцій дома, мало переносити вагу школьной науки изъ школы до дому, то хиба тоди вага нѣколи не було въ школѣ, а яке цѣлкомъ певно нема ся теперь, бо фактично молодѣжь головно вывчуе ся лекцій дома. А що до механізму науки, то не треба забувати, що школьній книжки не лишь мѣстять въ собѣ те, що ученикъ знати повиненъ, але повинній бути также такъ уложеній, щобы ихъ ученикъ безъ трудности мѣгъ зрозумѣти. Менѣ бодай не лучало ся нѣколи, щобы я, будучи ученикомъ, не годенъ бувъ зрозумѣти лекцій зъ книжки нѣмецкой. Тымъ слушнѣйше можна вымагати, щобы польскій книжки були зрозумѣло уложеній; а що не завсѣгды такъ бувае, то се — дуже зле. Отже добре уложеному книжку ученикъ зрозумѣе и не буде зъ нея учити ся механічно. А коли и выпаде ему часомъ троха призадуматись, то се не тѣлько не е лихомъ, але навѣть наче заправою до стравы. Якій то ученикъ вдоволеный, як вѣнъ росте у класныхъ очахъ, коли рѣчь не цѣлкомъ и не вѣдъ разу зрозумѣлу якѣнця помогнить собѣ самъ! Нехай бы поясниивъ собѣ ся навѣть и хибно, то и се ще не лихо; справить его опѣсля учитель. Все оно таки користнѣйше, нѣжь подавати ему страву мовь бы хемічно приладжену, такъ що и зубовъ не треба, щобы ся стравити. Тымъ то молодѣжь наша такъ рано тратить зубы не черезъ надуживане ихъ, а черезъ неуживане. Ча богато ученикѣвъ, що въ найнизшихъ класахъ заповѣдають як найкрасшій надѣе, доходить до высшихъ класъ зъ тыми самыми способностями, зъ тою самою быстротою, зъ якою вступили до першои класы?... Отже механізму нема чого боятя ся при доброй книжцѣ и при якій-такій помочи учителя. А коли бы часомъ выучивъ ся ученикъ чогось механічно: то чи такъ само не бувае и теперь ажь надто часто мимо всихъ заходівъ школы? Тяжко мабуть, щобы могло ще частѣйше лучатя ся. Черезъ що оно такъ бувае, выказано вже передше: способнѣйшихъ ученикѣвъ непотрѣбно довге клепане одной и той самой рѣчи, звычайно навѣть не трудно, томить и притуплюе, а слабшихъ нѣчого не выучуе.

Я згадавъ повыше мимоходомъ, що теперѣшній польскій книжки не завсѣгды е зрозумѣло уложеній; отже наведу тутъ прикладъ. Менѣ въ школахъ наука математики шла дуже легко; навѣть въ кѣлька лѣтъ по укончено гімназіи досыть менѣ було переглянути собѣ книжку Мочніка для VI. класы, щобы безъ жадной трудности и зъ успѣхомъ удѣляти науку приватному ученикови тои класы. А коли мене передъ кѣлькома роками збирала цѣкавість перечитати альгебру Баранецкого и я ставъ ю переробляти собѣ вѣдъ самыхъ початкѣвъ, то мусѣвъ одну и ту саму рѣчь читати по кѣлька разівъ та мѣгъ поступати напередъ лише дуже поволи и дуже тупо. Длятого слушно припускати мушу, що зрозумѣне тои книжки справлять мусить ученикови чейже троха бѣльшій трудности, нѣжь менѣ. Такій книжки безусловно треба заступити иншими, не такъ дуже мудро уложеными.

Вертаючи до рѣчи, зазначую ще разъ, що твердженя, мовь бы теперь ученики особливо въ низшихъ класахъ, выучували ся всего чи майже всего въ школѣ, а цѣлкомъ хибне и выплывае лише зъ дуже шкѣдливого самодурства школы, бо заходы школы, щобы ученикѣвъ всего выучити въ годинахъ школьныхъ, не тѣлько не осягають цѣли, але противно приносять велику шкоду. Далеко лѣпше було бы нетрудий лекціи безъ великихъ заходівъ задавати ученикамъ до вывченя, бо зыскувалось бы тымъ и на часѣ, и не томилось бы молодѣжи, а противно спонукувалось бы ю до такъ бажаной самодѣльности та розбуджувалось бы въ ній неменше бажане довѣре у власній силы; часто навѣть улекшувалось бы молодѣжи справдѣ домашню науку, бо успѣшно запобѣглось бы тому, що учитель не мѣгъ бы вымагати вѣдъ ученика анѣ бѣльше анѣ инакше, як е въ книжцѣ.

Насуваютъ ся тутъ мимохѣть на гадку давній часы, коли то вчено по нѣмецки, а учитель, переважно Нѣмецъ von draussen, робили як найширшій ужитокъ зъ дидактичной методы „von hier bis hier", особливо въ найнизшихъ класахъ, — значить тамъ, де теперь школа здобувае ся на всякій можливій способы, щобы дѣтей всего вывчити въ школьныхъ годинахъ. Замѣчу, що я ходивъ до гімназіи въ лѣтахъ 1853—1860. Отже тогдѣ домашній инструкторы були рѣдкостею; а найбѣльшій ще попытъ бувъ за такими, що обовязували ся лише „выпытати" дѣтвака. Вже въ III. класѣ ученикъ, що мавъ домашного инструктора, уважавъ собѣ се за соромъ, бо оно свѣдчило, що вѣнъ лѣнтай, — що родичѣ не можуть спустити ся на его добровѣльну пильність. Теперь, при краевѣмъ (нѣбы то рѣдномъ) нынѣ выкладовѣмъ, при учителяхъ своихъ, отже мовь рѣдній батьки прихильныхъ до молодѣжи, при знаменито удосконаленѣй методѣ научаня, при найщирѣйшихъ заходахъ, щобы ученикѣвъ всего вывчити въ школѣ, — майже тѣлько той ученикъ не мае домашного инструктора, котрый не мае вѣдки его оплатити; а платна помочь домашна е навѣть въ найвышшихъ класахъ рѣчею цѣлкомъ звычайною! Ба, але що бѣльше: Якъ же то часто батько-мати, привышовши до школы, щобы довѣдати ся о поведенсю и поступахъ своихъ дѣтей, чуе зъ устъ учителя: „ему бы треба доброго инструктора домашного!" Чи се не найлѣпше свѣдоцтво, якъ то выучуютъ майже всего въ школѣ?! Чи тій легіоны домашныхъ инструкторівъ не е соромомъ нинѣшнои школы?... Або знова: тогдѣ не було жадныхъ друкованыхъ препаратій до класичныхъ авторівъ; а перекладівъ також молодѣжь майже не знала; але якось и безъ того давала собѣ раду. Теперь е готовій друкованій препаратій; нема ученика, котрый бы не ужывавъ готовыхъ перекладівъ мимо острыхъ заборонъ (чому властиво заборонюють, — то Богъ его знае; скорѣйше бы учити, як тыхъ перекладівъ ужывати розумно, — а нѣ, то робити такъ, щобы ученикъ не чувъ потребы ихъ ужывати); а при тѣмъ всѣмъ ще треба и домашныхъ инструкторівъ. При письменнѣмъ испытѣ зрѣлости о т. зв. „духахъ" нѣкому и на гадку не приходило; а до устного абітурієнты вчили ся лише одной исторіи и часомъ ...религіи. А таки въ р. 1853 въ тій гімназіи, до котрои я ходивъ, всѣхъ 14 абітурієнтівъ узнано за зрѣлыхъ: въ р. 1857 сѣдало до испыту 19 абітурієнтівъ и тежь всѣхъ узнано за зрѣлыхъ, хочь испытови проводивъ инспекторъ Черкавскій, пострахъ тогдѣшнои молодѣжи и... учителівъ. Наводжу даты лишь въ тыхъ двохъ лѣтъ, бо лишь въ нихъ маю пѣдъ рукою справозданя.

Чи се не вымовній свѣдоцтва о успѣшности заходівъ теперѣшнои школы, щобы ученикѣвъ всего вывчити въ школьныхъ годинахъ, — о величи домашнои працѣ теперѣшного ученика, — о способностяхъ и самодѣльности нашои молодѣжи, — и о богато иншихъ подобныхъ рѣчахъ!

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Справоздане дирекціи „Народного Дому въ Стрыю", товарыства зареєстрованого съ обмеженою порукою, за часъ вѣдъ 1. XI. 1897 по 30. IX. 1898.

Число членівъ 82; число декларованыхъ удѣлівъ 194 на загальну суму 1940 зр.

I. Прихѣдъ:

Удѣлы вплачені 985 зр., вписове 82 зр., датки на будову салѣ 426 зр. 69 кр., вѣдсотки по конець червня 26 зр. 79 кр.; разомъ 1520 зр. 48 кр.

II. Розхѣдъ:

Кошта адміністраційні 53 зр. 10 кр., кошта заснованя 32 зр. 17 кр., льокація въ касѣ задатковѣй стрыйскѣй 1.421 зр. 03 кр., сальдо зъ днемъ 30. IX. 14 зр. 18 кр.; разомъ 1.520 зр. 48 кр.

На будову салѣ жертвували въ часѣ вѣдъ 1 мая 1898 по конець вересня 1898: Каса задаткова Стрыйска 30 зр.; складка на вѣчу 15 мая 7·73; складка на весѣлю въ домѣ п. Тишовницкого 128·17 (зъ квоты сѣй мѣстить ся дотокъ паньствъ молодыхъ 100 зр.); совѣтникъ Коцовскій изъ Стрыя 1 зр.; п. Вит. Демянчукъ 1·50; п. Тарасъ 25 кр. Зъ пушокъ вынято: у д-ра Олесницкого 3·58, Балабдюка зъ Долгого 4·49, о. Кирчова 3·18, Руского касіера 2·55, о. Головкевича 3·97, Нар. Торговлѣ 2·20, о. Сельского 1·98, академикѣвъ въ Пржібрамѣ 4 зр., п-ѣ Горалевичевои въ Стрыю 2·92, проф. Ив. Вахнянина 4·10. о. Левицкого зъ Ивановець 1·60, читальнѣ въ Турядахъ 1·40 кр., о. Яцишина 4·76, читальнѣ въ Дашевѣ 1·26 зр.

Складаючи се справоздане, звертае ся Дирекція товарыства до Вп. Родимцівъ зъ просьбою, щобы зволили приступати въ члены, до тыхъ, що декларували удѣлы, щобы зволили принята у свою хату пушки на будову салѣ, щобы подбали о выповнене ихъ та передали до обчисленя. — Дирекція „Нар. Дому въ Стрыю". *Ю. Федусевичъ* директоръ, *Вол. Левъ* касіеръ, *И. Важнянинъ* контрольоръ.

НОВИНКИ.

— **Вѣдозва.** Въ пѣвѣтовѣмъ мѣсточку Сторожинци на Буковинѣ, котре замешкують переважно Румуны, находить ся около 900 душъ Русинівъ гр. кат. вѣроисповѣданя. Тіи, въ бѣльшій части роботячій верствѣ приналежній люде, закупили передъ кѣльканадцати лѣтами стару хатину, котра поблагословлена стала ся Домомъ Божимъ, а нимъ потѣхою и осолодою. Теперь Дѣмъ Б. валить ся; а хоть бѣдный народъ вѣдпимаючи собѣ вѣдъ устъ, забравъ ся до будовы новои капличѣ и хоть

заложено підвалины и стѣны вже підвесено: то на жаль цѣла робота мусѣла устати, бо забракло грошей. До розпуки приведеный народъ може числити теперь тілько на помічь Всевишнього и на щедру руку Добродѣївъ. Въ такимъ незавидибмъ положеню тутешнихъ вѣрныхъ, осмѣляє ся підписаный комітетъ церковный уклінно просити: Зволять П. Т. Добродѣї прийти въ помічь и причинити ся бодай найменшою лептою до такъ святои цѣли. Всѣ руски часописи просить ся о повторене сеи відозвы. — За комітетъ церковный гр. катол. *о. Іосифъ А. Левицкій*, парохъ, *Андрѣй М. Соневицкій*, предсѣдатель.

— **Чума у Вѣдни.** Онодгы померъ у Вѣдни въ шпитали слуга зъ института патольоґічного Барішъ на запаленє легкихъ. При мікроскопійнбмъ розслѣджуваню его плювотинъ найдено бацилѣ чумы. Трупа его изольовано, щобы не допустити до розширеня страшнои недуги. Померъ вбнъ именно д. 18 с. м. По сконстатованю сего факту заряджено заразъ всякій мѣры осторожности. Обѣ доглядачки недужого відано підъ точну обсервацію; до теперь суть они цѣлкомъ здоровѣ. На вѣсть, о страшній недузѣ порушивъ ся цѣлый Вѣдень. Ґазета Abendpost оголосила, що на выпадокъ розширеня недуги въ шпитали, рѣшено справы не затаювати. Згаданый Барішъ мавъ набратись сеи страшнои недуги на відділѣ патольоґічно анатомічнбмъ д-ра Альбрехта, котрый культивувавъ бацилѣ чумы. Недужій самъ заявивъ, що набравъ ся чумы. Д-ръ Міверъ, котрый студіювавъ чуму въ Бомбаю заявивъ, що въ плювотинахъ находили ся бацилѣ чумы. Радникъ двора д-ръ Нотнаґель, підъ котрого проводомъ находять ся клініки заперечивъ, мовь бы въ его лабораторіи и н. роблено досвѣды надъ зараззками чумы, котрій нѣбы привезъ зъ Бомбаю д-ръ Міверъ. Бурмістръ Вѣдня д-ръ Люеґеръ удавъ ся вчера до намѣстника зъ жалобою, що въ публичнбмъ шпитали годують бацилѣ чумы; повѣдомивъ такожъ намѣстника, що поручивъ магістратови починити відповѣдній розслѣды и заряджена въ тій справѣ. Д-ръ Люеґеръ внѣсъ такожъ жалобу до прокураторіи и зажадавъ усунена провинившого ся лѣкаря д-ра Альбрехта. — Нинѣ наспѣли близшѣ вѣсти зъ Вѣдня потверджуючій, що згаданый слуга Барішъ, занедужавшій д. 15 с. м. померъ д. 18 с. м. на чуму. Заряджено всѣ мѣры осторожности. До трупа не допущено навѣть его родины, авѣ жѣнки, зъ котрою вбнъ передъ двома роками одружився ся. Всѣ особы, котрій мали стычбстя зъ помершимъ, піддано кварантаннѣ. Трупа его навѣть не секціоновано, а лишь уряджено пробу крови. Покбй на клініцѣ д-ра Нотнаґля, де померъ Барішъ, підданo всесторонній дезінфекціи. Цѣлый покбй облито карболемъ, а стѣны обдрапано; доски зъ підлоги, лѣжко, постѣль и инший рѣчи спалено. Двѣ доглядачки, котрій були при недужбмъ Барішови легко занедужали и ихъ изольовано въ двохъ особныхъ покояхъ. Трупа Баріша завинено въ полотно, насычене субліматомъ, вложено до деревянои домовины, обложено грубою верствою гибліевокъ, политыхъ субліматомъ, опбля домовину закитовано и вложено до другои домовины металевои, котру такожъ сильно занютовано, щобы не допустити воздуха. Можливо, що Барішъ заразивъ ся сею страшною недугою відъ звѣрятъ (крблико̀въ, щурбвъ, морскихъ свинокъ и т. и.), котрій годують въ патольоґічнбмъ институтѣ для досвѣдбвъ інфекційныхъ. Наразъ невѣдомо, въ якій способбъ властиво набавивъ ся вбнъ чумы.

— Выдѣлъ товариства „Руской Бурсы въ Стрыю“ бувъ приневоленый наплывомъ убогои а всякои опѣки достойнои молодѣжи свбй интернатъ сего року школьного розширити, приймаючи 30 питомцѣвъ, зъ тыхъ 3 безплатно, а прочихъ зъ доплатою відъ 4 до 13 зр., пересѣчно 7 зр. мѣсячно. Розшираючи интернатъ, стратили мы до 300 зр. титуломъ чиншу за наемъ убікацій, прилученыхъ теперь до интернату; а крбмъ того були мы змушенѣ доповнити инвентарь и перевести доконечній адаптаціи коштомъ якихъ 200 зр. Увзглядняючи повышій обставины, якъ и те, що за 7 зр. мѣсячно годѣ подати дитинѣ добрый, здоровый и обильный харчъ, отопити та освѣтити помешканє, оплатити прислугу, — що тому́ и на удержанє питомцѣвъ выдѣлъ мѣсячно буде мусѣвъ доложити значну квоту: товариство наше за-для браку фондбвъ и змушене відкликати ся до жертволюбивости ширшого кружка нашои патріотичнои суспільности, простягнути руку зъ просьбою о щедрѣйшій дары чи то въ грошахъ чи натураліяхъ. Що-до тыхъ послѣдныхъ відкликуємо ся именно до серць нашого патріотичного жѣноцтва. Приймемо зъ вдячностію бараболю, капусту, крупы, муку, хлѣбъ, масло, сыръ, покладки и т. п. За Выдѣлъ рус. Бурсы Стрыйскои *Ю. Федусевичъ* предсѣдатель; *И. Важинникъ* секретарь.

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“.** Симъ маємо честь повѣдомити П. Т. Интересованыхъ, що транспортъ вина, голошеный нами на половину жовтня, є уже въ дорозѣ, и до тыждня надѣємось служити Имъ рахунками. Зъ дальшими замовленями зъ причины надходячихъ морозбвъ просимо відноситись до нашихъ складбвъ у Львовѣ, въ Ставиславовѣ, Перемышли, Тернополи, Дрогобычи, Коломыи, Стрыю, Снятинѣ, Самборѣ, Рогатинѣ, Бродахъ, Сяноцѣ, Городенцѣ, Борщевѣ и Золочевѣ, котрій суть наосмотрений на зиму *въ добрій и дешевій* вина. Замовлена бочками просимо заховати намъ ласкаво *до весны*, якъ о голосимо новій транспорты. — *Дирекція.*

— **100.000** коронъ, **25.000** коронъ и **10.000** коронъ то головній выграни Великои ювілейнои льотеріи выставовои, выплатять ся готбвкою лише зъ 20% відшибки. Звертаємо увагу нашихъ поважаныхъ читателѣвъ, що тягнене слѣдує 22 жовтня 1898.

Именованя, перенесеня, відзначеня и пр.

— **Именованя.** Авскультантами судовыми въ окрузѣ львбвского высшого суду краевого именованій практиканты: д-ръ Едв. Вібіраль, Каз. Добруцкій, Іос. Клейнедеръ, Конст. Грабскій, Іос. Мѣшковскій, Айталь Витошиньскій, Володисл. Оробкевичъ, Ив. Рыбачокъ и Болесл. Дом. Кроковскій, асистентъ рахунковый высшого суду краевого у Львовѣ. — Контрольоръ почтовый Мар. Ястшембскій зъ Коломыи именованый управителемъ почты въ Скалѣ, а старшій офіціялъ почтовый зъ Коломыи Теод. Левкбвъ именованый контрольоромъ почтовымъ у Львовѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 21 жовтня. Вчера розбійшла ся тутъ поголоска о атентатѣ на цѣсаря. Фактомъ є, що цѣсарь, котрый мавъ лишити ся въ Ґедерѣ до 30 с. м., нагло вернувъ вчера до Вѣдня.

Вбдъ вчера пробувае у Вѣдни депутація галицкихъ учителѣвъ. Була въ парляментѣ и конферувала зъ президіями всѣхъ клюбовъ.

Муравецъ прибуде тутъ на кільна днѣвъ, буде на авдіенціи у цѣсаря и поѣде відтакъ прямо до Лізадіи

Прага 21 жовтня. На мѣсце пок. Ваштого выбрано посломъ молодо-Чеха, аґрарника Ратая 228 голосами. Нѣмецкій кандидатъ одержавъ 175 голосбвъ.

Кандія 21 жовтня. Власти взяли ся енергічно до повстанцѣвъ. Доси засуджено за рбзній злочины и участь въ розрухахъ бблъше якъ 30 магомеданцѣвъ. Онодгы повѣшено прилюдно 6 провбдникбвъ бунту. Въ пристани стоять 8 англійскихъ кораблѣвъ военныхъ. Поліцію скрѣплено.

Каиро 21 жовтня. Помимо рѣшучои побѣды підъ Омдурманомъ, не скінчила ся ще вбйна Англійцѣвъ зъ дервішами. Емірь дервішбвъ Феділь розтаборивъ ся недалеко Ґедарефу. Противъ него выслано два відділы англійского вбйска. Головного начальника побили и полонили запрязнені зъ Англійцями племена.

Надіслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Ґалицина ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного | на плантаціи площи Ґалицина

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекоглады, барометры, термометры, рбзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тамныє мірничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджена дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

ЛИПЕЦЬ

въ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. домъ красный, можна достати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова въ капустою	15 кр.
Сѣкани легки	12 »
Фляки	12 »
Нбжка телача въ хрѣномъ	10 »
Ковбаска въ хрѣномъ	5 »
Кавіяръ	15 »
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 »

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моеи реставрациі, даю відбираючимъ марки. — Найлѣпшій пива по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши відъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страва и напиткбвъ заосмотрена кухни.

79 145—? Зъ высокимъ поважанемъ **НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

Подяка.

Подобало ся Найлѣпшому Богу покликати передъ Свій судъ мого найдорожшого мужа и вітця бл. п. Іосифа. Тлѣнній остатки покбйного були перенесеній дня 8 жовтня до церкви Пресвятои Трійцѣ, а по відспѣваню службы божои зъ парастасомъ на мѣсце вѣчного відпочинку въ Дрогобычи середъ природного жалю всеи родины. Но въ тбмъ горю не бракло людей, що, понимаючи христіянській обовязокъ, поспѣшили численно віддати покбйному послѣдну послугу, а насъ потѣшити и ободрати. Нехай Тоѣ, що всяке добро высвѣдчене „одному изъ сихъ меншихъ братей“ почитує за добро для себе, здбле обильною рукою богацтво благословенства свого на Васъ Всечестнѣйшій Отцѣ Ієром. Ч. В. В.: о. Озимковичъ, Мальчиньскій и Залуцкій; на Васъ, Высокопреподобный Отче Кмитъ, и на Васъ, Всечестній Отцѣ: Давидовичъ, Рудницкій и Осипъ, котрій не жалуючи труду, взяли-сьте участь въ похоронахъ. Дальше сердечно дякую Высокоповажаному Панству Дубамъ, що заняли ся цѣлымъ похорономъ, и Вел. Отцю Антонію Рудницкому, катихитови выдѣловои школы, за прехороше управляня хоромъ мѣщаньскимъ, котрого трогаючій спѣвъ найбблъше причинивъ ся до звеличеня похоронного обряду.

За всѣ труды и ласкаву участь въ похоронахъ складае знакомымъ, именно: Вповажаному п. Д-рови Володамирови Антоневичу, Вповажанымъ Панямъ директоркамъ: Ользѣ Ланьцуцкій и Келестинѣ Оливовій, всѣмъ кревнымъ, брацтву церковному и всѣмъ вѣрнымъ, прилюдну подяку и щиро руске „Спасе Ббгъ!“

Въ Дрогобычи 20/10 1898. 401 1—1

Мелянія зъ Ладыжиньскихъ Ольшаньска.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Кароли-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Ікопостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 99—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пільгъ въ сплатахъ відсла умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожъ сальоновій и настѣнній, хбдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лбжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный відділъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхбвъ, рукавичокъ, панчбхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3.** 190

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Із по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільоґрамбвъ loco фабрика.

Вино

въ баринкахъ бкільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

БРИТВЫ власного выробу зъ англійскои сталѣ припоручае Иванъ Лаврукъ ножовникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Новости въ футраныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 36—?

КАСЕТКИ Вертгаймовскій на грошѣ и документа по зр. 4·—; 4·50, 5·50 6·50, 8·— и 11·—. Замки безпеченьства французкій по зр 4·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣза у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.)

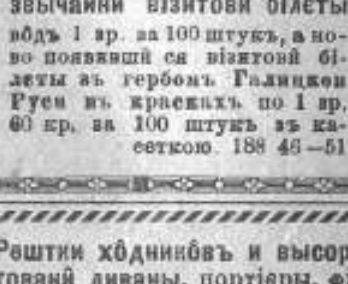

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — зволѣть, Вповажаный Пане удати ся до Складу диванбвъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажаный Пане, великаньскій выббръ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаємо на жадане нашій богато илюстрованій цѣнники даромъ и оплатно 190

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літоґрафічне

ЗАВЕДЕНЕ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

выготовляе

всякій літоґрафічній выробы

звычайній візитовій білєты

відъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білєты зъ гербомъ Галицкои Руси въ красках по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касеткою. 188 46—51

Рештки хбдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобелины и рбзній предметы декораційній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Ґавсмана). Такожъ на раты безъ збдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Выстава загальна

всходныхъ и инших чужих и краевых диванбвъ, портіеръ, фіранокъ, хбдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнбмъ освѣтленю. Вступъ вбльный. Зачудовуючо дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ відъ умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Ґавсмана). 190

Також и на раты

безъ відвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хбдники, ковдры натований, капы на столы и лбжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожъ всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванбвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Ґавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

КОБЗАРЬ Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ життєписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна I-шои части 25 кр. II-ои части 20 кр.

Оправленій примѣрники продають ся о 10 кр. бблъше.

Диваны перскій и портіеры

прадѣвій (старинній)

продае, купуе и выповѣчае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пільги въ сплатахъ пбсля умовы.

На жадане высилаємо нашій богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

ТЯҐНЕНЄ ЗАВТРА.

Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Ґ. Максъ, Сокаль и Ліліенъ, Авг. Шелясиберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Кларфельдъ.

1. Головна выграна	**100.000**
2. » »	**25.000**
3. » »	**10.000**

Готбвкою зъ 20% відшибки.

919 14—?

При закупнѣ товарбвъ просимо повликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропіґійского, підъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 226 Львовъ, Субота 10 (22) Жовтня 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкою выносить:

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатками:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чвертъ року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 5 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймаютъ ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або як мѣсце и въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Недѣльні и инші денесенія приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Въ справѣ выборовъ зъ V-ого курія въ округѣ Коломыя и т. д.

Допомінаючій выборъ посла до ради державної зъ V. курія округа Коломыя-Богородчаны-Городенка-Косовъ-Надвірна-Печенѣжинъ-Снятинъ показуе, що добре звѣстна Русинамъ система выборча, котра вславила Галичину на весь свѣтъ, не пропала до нинѣ, але „консервуе ся“ якъ бы „najdroższa spuścizna narodowa“. Де жъ пакъ! що бы то за славу мала Галичина, якъ бы въ свѣтѣ загибла слава — der galizischen Wahlen!

Де-що зъ выборчои практики въ сѣмъ округѣ довѣдавъ ся вже широкій свѣтъ зъ интерпеляцій независимыхъ рускихъ пословъ въ радѣ державнѣй.

На 9 засѣданю дня 13 с. м. поставлений були до президента міністровъ яко управителя міністерства справъ внутрѣшныхъ аж дві интерпеляції. Посолъ д-ръ Окуневскій [въ знанѣй нашимъ читателямъ интерпеляція] констатувавъ терориямъ героя въ Холоева, комісара Яворчиковского при правыборахъ въ Снятинѣ, — а посолъ Яросевичъ представивъ вопіючій надужитя комісарскій при правыборахъ въ Залучи [де не допущено до голосования 150 выборцівъ!], у Видиновѣ и въ иншихъ громадахъ снятиньского повѣта.

Знову же на 12 засѣданю въ дня 20 с. м. посолъ о. Танячкевичъ поставивъ до міністра-президента слѣдующу интерпеляцію:

„При урядовѣй акціи вступнѣй въ приготовляючій стадіи до доповняючихъ выборовъ зъ V ого курія опорожненого округа выборчого Коломыя-Богородчаны-Городенка-Косовъ-Надвірна-Печенѣжинъ-Снятинъ, пѣсля наспѣвшихъ донесень и жалобъ, *політичній органы* въ деякихъ повѣтахъ, т. в. *старосты и комісарѣ, рѣшучо держать ся старого галицкого звычаю*, полягаючого на уживаню *всѣхъ можливыхъ противаконныхъ средствъ и надужить выборчихъ, внасилуваню конституційныхъ и національныхъ правъ рускаго народа*, на те, щобы перефорсувати кандидата пануючои шляхотскои партіи польскои.

Були примѣромъ случаї, що не безъ помочи політичныхъ органовъ *попропадали зъ почты запрошеня на рускій зборы передвыборчій. Косовскій староста* досѣ не выдавъ выборцямъ картъ до голосования и *хоче ихъ самъ выповнити*.

Пѣдписаній запытують проте Ексцеленцію: Чи ему звѣстній сій подѣй? Чи Ексцеленція не уважае за рѣчь безусловно потрѣбну, безпроволочно и разъ на всегда усунути тѣ надужитя выборчій зъ стороны галицкихъ властій політичныхъ, котрій суть знасилуваемъ закона и права? чи не уважае за потрѣбну рѣчь, рускому народови на его рѣдній земли запевнити необмежене уживанє належачои ся ему конституційнои свободы и законовъ?“

Танячкевичъ, Окуневскій, Яросевичъ и товаришѣ.

—

Що-до цѣли, въ якій дѣють ся всѣ тяжкій надужитя при сѣмъ выборѣ — то посолъ Яросевичъ высказавъ ся ясно въ своѣй интерпеляціи. „Дуже иновѣрно, що *всѣ тѣ надужитя выборчій* — сказавъ вѣнъ — *дѣють ся за припорученя польского центрального комітету выборчого, а намѣстникъ графъ Пінінъскій ховаючи прихильный тому, абы оно выйшло на користь польского кола*“. [Стенотр. протоколъ стор. 526].

Польскій комітетъ выборчій поставивъ кандидатомъ на сей чисто-рускій округъ звѣстного Мойсу зъ Рудникъ — властителя бѣльшои посѣлости [для V. курія!], Поляка [хоть передъ нимъ бувъ посломъ зъ-вѣдти Русинъ-барвѣнщукъ!], якѣсь чоловѣка не маючого найменшои симпатіи середъ селянъства, котре его близше знае. Рѣчь ясна, що такій кандидатъ може мати шансы выбору хиба при помочи знаныхъ галицкихъ практикъ выборчихъ — терориму, безправства та демораліза ціи.

Се розумѣе дуже добре кождый Полякъ, а прецѣнь польскій дневники безъ сорому на лицѣ голосять, що нѣбы-то кандидатуры дѣдича Поляка Мойсы домагали ся рускій селяне! Сею ложію хотять они покрыти той цинізмъ „народовыя“, зъ якимъ „моральный ржондъ“ тутъ выступае супротивъ рускаго народу..

Галицка Русь дожидае дня выбору его зъ великою нетерпеливостію. Кандидатомъ рускимъ есть д-ръ Михайло Дорундякъ, чоловѣкъ незвычайнои честноты, непохитного характеру та чистого рускаго патріотизму, великій приятель, просвѣтитель, орґанізаторъ и оборонець селянъства — о чѣмъ знають всѣ стороны, де вѣнъ проживавъ, — знае Косовщина, знае Городенщина, а опѣсля Борщовщина. Тожъ и не диво, що его особа съединила до акціи выборчои всѣ сторонництва рускій.

День выбору вже за плечима! Нехай же жъ Русины всѣхъ повѣтовъ въ округѣ розвинуть ще въ тій послѣдній хвили найживѣйшу и найгарячѣйшу агітацію за рускимъ народнымъ кандидатомъ — нехай старають ся направити, що попсували ворога або що занедбано зъ рускои стороны! Нехай учинять все можливе, щобы урадувати Русь, а засмутити вороговъ Руси!

Въ справѣ покривдженя рускаго духовенства властями податковыми

внѣсъ посолъ о. Д. Танячкевичъ дня 19 с. м. до міністровъ просвѣты и фінансовъ таку интерпеляцію:

Ц. к. львовске намѣстництво выдало дня 20 червня 1898 ч. 53915 до Епископскихъ Консисторій до вѣдомости и выконаня, взглядно въ цѣли поученя пѣдчиненыхъ душпастырѣвъ — слѣдующій рескриптъ:

„До вѣдомости ц. к. намѣстництва дѣйшло, що ц. к. податковій власти священникамъ, котрій въ релігійного фонду побирають або цѣлу конґруальну платню або лишь доповненє конґруы, вымѣрили особовый податокъ вѣдъ доходу перевышаючого дохѣдъ въ адъюстованѣй фасіи. Ц. к. намѣстництво, звертаючи ся рѣвночасно до ц. к. краевои дирекціи скарбу въ припорученымъ выдати въ тѣмъ взглядѣ засадниче рѣшенє, просить Епископску Консисторію пѣдчиненє собѣ священьство безпроволочно поучити, щобы оно въ разѣ, коли побирае конґругу зъ релігійного фонду, противъ вымѣреного особово-доходового податку внесло въ протягу 30 днѣвъ рекурсъ до I инстанціи ц. к. податковои власти“.

По мысли сего рескрипту Епископскій Консисторія поінформували клиръ и завдавали въ данѣмъ случаю увзгладнюватя его. По мысли того рескрипту рускій священники повносили дотычній рекурсы, але результатъ ихъ бувъ такій, що зъ малыми вынятками священниковъ пообтяжувано особово-доходовыми податками.

Отже пѣдписаній запытують Ексцеленціи: Чи Ексцеленціямъ вѣдоме се поступованє галицкихъ властій податковыхъ? Чимъ Ексцеленціи выправдають таке поступованє? Якихъ способовъ Ексцеленція гадають ужити, щобы увзважити таке подѣйне, пѣсля рѣзного цензусу установлено обчисленє доходовъ

Зъ нагоды скликаня анкеты въ справѣ реформы середн. школъ.

(Дальше.)

Деси я мавъ на увазѣ молодѣжь нашихъ клясъ, о котрій звычайно говорить ся, що она майже всего вивчуе ся въ школѣ, — отже може мати бѣльше вѣльного часу, нѣжь я подавъ въ моѣмъ обчисленю. Я выказавъ, що се тверджене хибне и е лише самодурствомъ школы.

У высшій гімназіи, що правда, далеко вже менше гнобить ся ученикѣвъ тыми заходами, щобы ихъ всего вивчити въ школѣ; за те они справдѣ бѣльше корыстають зъ шкільнои науки, а могли бы ще бѣльше корыстати и тымъ самымъ мати бѣльше вѣльного часу, нѣжь се выходить зъ мого обчисленя, коли бы приходили до высшихъ клясъ такъ розвиненій фізично и душевно и зъ такимъ знанемъ, якъ бы належало надѣяти ся по ихъ старшѣмъ вѣцѣ и перебутыхъ наукахъ. Бувало у высшихъ клясахъ потребували мы дуже мало учити ся. Але теперь молодѣжь приходить до высшои гімназіи переважно прибита, пригноблена и, хоть порядно перебракована, але таки зъ неперебраными браками въ знаню зъ поодинокихъ предметовъ наукъ. Силы пребуло не богато, за те далеко бѣльше працѣ. Досыть згадати о всѣляких письменныхъ препаратахъ, котрій, хоть и улекшуваній працею учителя (т. зв. Vorgraeparation), все таки забирають богато часу дома, особливо при несказано кепскихъ словарѣхъ, — о письменныхъ задачахъ домашныхъ, о лекціяхъ нѣмецкихъ и польскихъ, зъ конечности надъ мѣру великихъ (бо зъ обемистыхъ книжокъ не вѣльно пропустити анѣ стрѣчки; тамъ усе таке важне, якъ кожде слово въ отченашу), котрій ученикъ, тежъ зъ конечности, переважно дословно вытверджуе на память, — и т. и.

Одначе станъ, якій я въ моѣмъ обчисленю узнавъ за конечный, але заразомъ и за можливый, бувъ бы еще до знесеня, коли бы бодай — згоджуваръ ся зъ правдою. Але на

4)

Съѣздъ рускихъ ученыхъ у Львовѣ въ 1848-ѣмъ роцѣ.

III.

Въ *VI-ій секціи, для господарства*, бувъ предсѣдателемъ Левъ Трещаковскій, заступникомъ предсѣдателя Иванъ Борисѣкевичъ, секретаремъ Іосафатъ Кобриньскій.

Секція ухвалила: 1) намовляти людъ до саджена вербъ на низинахъ, при домахъ, дорогахъ, поляхъ и т. и., такожъ выготовити розправу о хѣсни саджена вербъ и оголосити еѣ въ газетѣ;

2) зъ причины, що на выдаване дуже потрѣбного часописма господарского тяжко вѣдважити ся для недостатку передплатникъвъ, додавати до „Зорѣ Галицкои“ що тыждня по пѣвъ аркуша для розправъ о сельскѣмъ господарствѣ (се небавкомъ и наступило);

3) просити міністерство о заведене въ школахъ науки сельского господарства (се выконано за посередництвомъ Головнои Рады рускои).

Такожъ раджено о потребѣ завязаня товариства господарского и звернено увагу на три рускій книжочки господарскій (Іос. Кобриньского „О гною 1848“, Н. Гавришкевича „Руководство къ садовництву 1844“, „О саджению тютюну Вѣдень 1846“) та рѣшено старати ся о ихъ розширене.

Найважнѣйшою *секціею* була *VII. и VIII. „управы языка рускаго и словесности рускои“*. Предсѣдателемъ ей бувъ Яковъ Головацкій, заступникомъ предсѣдателя Іосифъ Лозиньскій, секретарями Мих. Коссакъ и Михайло Ильницкій. Секція тота мала сповнити головне задане съѣзду, поставлене въ запрошеню на першѣмъ мѣсци: унормувати руску мову и правопись.

Програму для тои секціи уложивъ о. Иванъ Жуковскій. Наради вели ся довгій, а гадки высказували ся розличній и навѣть зовсѣмъ противній. Одній були за народнымъ языкомъ, якъ вѣнъ жие въ устахъ люду, другій радили принять старославяньскій языкъ яко письменный. Такъ само було зъ формами и правописю. Одній хотѣли, щобы цѣлкомъ держати ся этимольоґіи, другій, щобы этимольоґію вправдѣ затримати, але увзглядняти притѣмъ народный выговоръ, вѣдступаючи бѣльше або менше вѣдъ этимольоґіи. Третій предкладали, щобы уложити зовсѣмъ нову (очевидно фонетичну) правопись. Шкода, що справозданє Головацкого не подае близшихъ вѣстій о тыхъ предложенихъ и нарадахъ, толкуючи се тымъ, що гадкій тій „не були до протоколу зложенй, хотя декотрій, н. пр. розправа Главиньского“ [здае ся о. Теофана помершого въ 1894 р., котрый такъ само якъ его братъ о. Михайло бувъ великимъ прихильникомъ народнои мовы и фонетичнои правописи] „обширного содержанія були“.

Зъ причины тыхъ рѣвниць въ поглядахъ секція выбрала комісію зъ двинадцяти членовъ, котрымъ роздано літографовану програму о. Жуковского. Комісія розбирала точки тои програмы, вѣдносячій ся до языка и правописи, а потѣмъ предложила ихъ повнѣй секціи, котра остаточно приймила такій правила (подаемо тѣлько важнѣйшій):

1. „Маемо ся тримати того языка, якимъ нашъ народъ говоритъ, и що всюда або по найбѣльшѣй части отъ него уживане, мае быти правиломъ.“

2. „Азбука кирилійска вставляеся въ цѣлости церковнымъ книгамъ, удерживаеся также для письмъ свѣтовыхъ, однако належитъ дати способность, абы и азбука гражданьска, яка уживана межи далеко бѣльшою частею Русиновъ, и тутка въ Галичинѣ вѣй шла въ повсюдное уживанье.“

3. „Маемо приладити буквы гражданьскій до звуку народнои мовы съ тымъ отнесеніемъ, абы кождый, кто кирилицею въ рускѣмъ народнѣмъ языцѣ писати хоче, до того застосовався.“

4. „За загальное и головное правило правопису постановляется: Писати такъ, якъ бѣльшость народа вымавляе, але при тѣмъ уважати на этимольоґію, якъ того потреба зайде.“

5. „На звукъ *g* уживати *г*.“

6. „Звукъ *jo* належитъ писати черезъ *io* (іо); звукъ *je* писати черезъ *е* (е); чистое *е* черезъ *є* (є), а въ серединѣ для змягченя *е* треба додавати *ь*.“

9. „Буквы ы мае ся писати по твердыхъ согласныхъ, которій зъ мягкихъ на твердій не перейшли; однако по горловыхъ *г, г, к, х* писати, якъ уже теперь отъ 17. вѣка и въ старославяньскѣмъ було въ звычаю, не ы але и, а въ прилагательныхъ *і*, на пр. благій.“

12. и 13. „Писати ся мае *нѣсъ* (мѣсто *несла*), писавъ, лапавъ, воскъ, довгъ, жовтый, але вблъ, дблъ, стблъ, однакъ пбвъ (половина).

14. „Буква *ъ*, въ рускѣмъ языцѣ любляная ся мягчити и маюча природу мягкихъ согласныхъ, въ закінченяхъ словъ не терпитъ широкихъ согласныхъ *а, о, у, ы*, але приберае *я, ю, ѣ*; н. пр. Олшаница*я*, Олшаницю, зъ Олшаницѣ.“

15. „Стисненое *е и о* мае ся въ письмѣ заховати, а же на звукъ *і* переходитъ, про то дашкомъ ^ (*ѐ, ѳ*) означати ся мае.“

16. „Стисненое *ѳ* вымавляе ся якъ *і* въ серединѣ слова а на початку слова якъ *ві*; на пр. *ѳнъ* читае ся *вінъ*. Стисненое *ѐ* вымавляе ся якъ *ѣ*; на пр. *мѐдъ* читае ся *мѣдъ*“.

24. „Тій правила становляться для книжокъ школьныхъ и для тыхъ писателѣвъ, котрій ся въ граматикальній доходженья сами не запускаютъ, але ученымъ любовникамъ такихъ рѣчей лишаеся вѣльность власного правопису, абы дальшого розвитія его не тамовати.“

Въ *IX-ій секціи, для літературы старославяньскои*, бувъ предсѣдателемъ Левъ Сосновскій (директоръ апеляційнои экспедитуры), заступникомъ предсѣдателя о. Стефанъ Семашъ, секретаремъ Василь Ковальскій (тогды богословъ).

Програму выголосивъ Семашъ, дуже горячій прихильникъ церковнославяньско о языка, котрый радъ бы бувъ той языкъ зробити „учебнымъ и письменнымъ“. И декотрій иншій члены секціи стояли за тымъ, щобы въ рускѣмъ письменствѣ завести старославяньскій языкъ, а „хоть въ початку буде трудно, али

І. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, побочь Народного Дому
поручае всякій инструменты музичній: скрипки, альтовки, баселѣ, баси, флеты, кларинеты и трубки, а такожъ китри и гітари. Найбѣльшій выборъ всякихъ сантеравскихъ и механічныхъ инструментовъ. — Цѣны найтанши. Цѣнники безплатне.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробовъ цементовыхъ и складъ матеріаловъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходковъ зелѣзній и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно онялисте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зъ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты изоляційній, теръ, цегли, плыты и заправу шамотову, цегелки окладовій, дахувки, печи кафлевій, карболінеумъ, лупанъ, альвесты англійскій, спеціовій замінники каналевій и пісуарскій та рурки дренові и т. д. 627 40—60

жаль такъ не є, бо треба зважити ще инші чинники, що погіршують той станъ рѣчи. И такъ:

1) Шкільнихъ лекцій годі такъ розложити, щобы самъ подѣлъ годинъ приневолювавъ ученика до рівномірного розкладу своєи працѣ на поодинокій день въ тыждни. Дома рѣдко де розумѣють вагу контролѣ надъ тою рівномірностею. „Чому не учишь ся?“ — я вже всьо умѣю! — И тымъ вдоволяють ся, не звертаючи уваги на те, що сегодня нема що богато учити ся, але за те завтра може не стане часу на всѣ позаданий лекціи. Черезъ те завтра ученикъ занедбае котрусь лекцію, бо всѣхъ не въ силѣ вывчити ся. Очевидно опустить тую, въ котрои надѣе ся не бути „пытанымъ“; коли самъ не впаде на той дотепъ, то навчать его домашный инструкторъ. Оттакъ вѣдъ самого початку зачинае ся занедбуване поодинокихъ лекцій. Чимъ частѣйше оно повтарае ся, тымъ бѣльшій ростуть трудности на пізнѣйше.

2) Ученикъ троха лише слабшихъ способностей не дасть рады своимъ задачамъ въ часѣ, мною обчисленомъ.

3) Вже вѣдъ III., а що найменше IV. класы вымагае ся вѣдъ ученика всѣляког приватног лектуры, котра въ кождымъ рокомъ росте мовь на дрѣжджахъ; а она не вѣйшла въ моє обчисленє.

4) Дуже богато ученикѣвъ въ конечности удѣляє приватній лекціи.

5) Переважна часть молодѣжи не жиє анѣ въ приближеню пѣсля вымогѣвъ гігіены и потребъ вѣку; а се зовсѣмъ не причиняе ся до выдатности працѣ.

Отже у однихъ ученикѣвъ одно, у другихъ що инше зменшуе вѣльній вѣдъ науки часъ дуже часто до нулѣ або и пониже нулѣ, такъ що ученикъ не досыпляє ночей, щобы дати раду науцѣ.

Доси я старавъ ся выказати: 1) що наша молодѣжь гімназіяльна — бо лишь о тѣй я можу говорити — є надъ свои силы обтяжена наукою вже черезъ велике число шкільныхъ годинъ и предметѣвъ; 2) що твердженє, мовь бы ученики, особливо низшихъ класъ, могли всего чи майже всего вывчити ся въ школѣ, є помылкою, — противно ученики всѣхъ класъ майже всего мусять выучувати ся дома; 3) що вже тая одна помылка въ своихъ наслѣдкахъ ще бѣльшій тягарь вкладае на молодѣжь, бо а) заходы учителѣвъ, щобы ученикѣвъ всего вывчити въ школѣ, томлять молодѣжь, притуплюють ѣи, спиняють або и зовсѣмъ придавлюють розвитокъ ѣи самодѣльности въ мисленю, а тымъ всѣмъ шкѣдливо вилывають на выдатность домашнои працѣ молодѣжи; б) въ хибномъ переконаню, що ученики майже всего годинъ вывчити ся въ школѣ, вже самі власти шкільній въ своихъ приписахъ бѣльше вымагають вѣдъ ученика, нѣжь вѣнъ годенъ при найщирѣйшій охотѣ зробити; в) въ тѣмъ самомъ хибномъ переконаню також и учитель уважають за рѣчь слушну бѣльше вѣдъ ученикѣвъ вымагати, кладучи на карбъ легкодушнои неуваги и недбалости тѣ недостатки, котрі властиво походять лише въ простои конечности. Лише мимоходомъ згадавъ я також про шкільній книжки: одній въ нихъ є безусловно за обемистій; другій, хоч и коротенькій на око, але незвычайно важненькій и мѣстить въ собѣ въ приправленю до часу, дозволеного на ихъ выкінченє, неможливо богато матеріялу; инший є незрозумѣло уложеній.

Тутъ я мушу на хвилю спинити ся и яснѣйше высказати свои погляды на справу выховання въ и бличнѣй школѣ. Зъ попереднього могло бы кому выдавати ся, що я є противникомъ тои методы научання, щобы ученика всего вывчити въ школѣ, — або, що я взагалѣ не вѣрю въ те, щобы ученикъ мѣгъ всего вывчити ся въ школѣ. Оно и справдѣ такъ, и таки потроха не такъ. Я противный самодурству, але не рѣчи самѣй: або заходити ся коло того, щобы ученика всего вывчити въ школѣ и не вымагати вже вѣдъ него працѣ домашнои, — або, коли вымагае ся домашнои працѣ, то не хвалити ся тымъ, мовь то ученикъ всего чи майже всего выучуе ся въ школѣ. Що ученикъ не тѣлько майже всего, але таки всего може вывчити ся въ школѣ, такъ що дома не потребуе и заглядати до книжки, — о тѣмъ я переконаный; тѣлько те „все“ я трошка инакше розумѣю: не те все, що є въ книжцѣ и що учитель въ школѣ скаже, — а те все, чого ученикови треба, щобы школа сповнила по нѣмъ свою выховуючу задачу.

Треба добре тямити, що першою и найважнѣйшою задачею школы народнои и середнои є выховане; наука — не є метою, а лишь однымъ изъ средствъ и способѣвъ, котрі мають вести до меты. Дитина, повертаючись мѣжь старшими людьми, переймае вѣдъ нихъ ихъ погляды, засады и знане, потрѣбне въ житю, сама не знаючи, якъ и коли; и тымъ она выховуе ся. Се найпростѣйшій, — сказати бы — первѣстный, а для дитины найлегшій способъ выховання; але маe вѣнъ богато недостатковъ и хибъ. Правильна, систематична наука разомъ зъ иншими ще заходами певнѣйше и доскональше веде до меты; але для дѣтей є она прикрѣйша, бо накладае на нихъ примусъ. Отже идеаломъ выховуючои школы є — сполучити и погодити зъ собою тій два способы выховання: приставане старшихъ, — снмъ разомъ учителѣвъ — зъ выхованками и систематичну науку, подавану дѣтямъ тыми жь таки учителями. И треба признати, що теперѣшна школа, коли може и не є тымъ идеаломъ, то у великомъ разѣ дуже наближае ся до него — въ провѣдныхъ гадкахъ и... на папери. А що она не выглядае такъ гарно въ практицѣ якъ въ теорій, сему винуваті грѣшні люде, котрі звычайно далеко гарнѣйше умѣють щось выгадати, нѣжь опѣсля выконати. Всякій також знае, що теорію тымъ тяжше выконати, чимъ она красша; а але выконати гарну теорію — то лѣпше вже менше гарну выконати добре. Коли лѣкарѣ не знали ще знимати полуду зъ очей, то и очей не выдовбували; а нехай теперь незручный лѣкарь возьме ся знимати полуду, то разомъ зъ нею и око выбере. Оттакъ маe ся рѣчь и зъ школою взагалѣ. А зновъ що-до теперѣшнои школы гімназіяльнои зъ окрема, то она ще и тымъ выглядае въ теорій красше нѣжь въ практицѣ, бо не є она твором одноцѣльнымъ, а лишь латанинною прегарного твору зъ р. 1849, у насъ же въ Галичинѣ, та ще у исходнѣй, крѣмъ того лишь адаптацією тои латанины.

Давнѣйша гімназія за нѣмецкихъ ще часовъ, хоч була на тыхъ самыхъ основахъ уладжена, що и теперѣшня, все жь таки въ подробицяхъ значно рѣзнила ся вѣдъ теперѣшнои. Се-жь були що-йно початки пѣсля новои організаціи зъ р. 1849. Богато учителѣвъ було ще въ старои системы, котра взагалѣ въ новѣй школѣ не вѣдъ разу могла минути безъ слѣду. Они въ однихъ предметахъ дали въ голову собѣ не клали, щобы ученикѣвъ вывчити всего въ школѣ, и длятого давнымъ звычаемъ по найбѣльше задавали лекціи до дому „вѣдси — доси“, поясняючи лишь що найголовнѣйше, а опѣсля выпытували та доповнювали поясненя. Въ нишихъ предметахъ — мабуть чи не черезъ те, що уважали ихъ може за менше важній — вдоволяли ся тымъ, що ученикъ справдѣ мѣгъ выучити ся и выучивъ ся въ самѣй школѣ. Черезъ те, якъ и черезъ значно менше число шкільныхъ годинъ, мавъ ученикъ подостаткомъ часу и на домашну науку и на гуляне и бувъ здоровъ, веселый та мавъ свободну голову. Цѣль школы була осягнена: традиційный, на давнѣйшихъ прикладахъ выробленый тактъ учителѣвъ, ихъ батьковска строгость получена зъ прихильностею и вырозумѣлостею — хоч переважно були чужими краевымъ народностямъ, — наука, котра справдѣ служила цѣлямъ выхованя, сповняли безогранно выховуючу задачу школы; при тѣмъ выучувала ся молодѣжь безъ незвычайныхъ трудностей того, чого вымагавъ плянъ наукъ для достаточного пѣдготовленя ѣи до высшихъ, чи то академічныхъ чи приватныхъ студій. Вчено въ школѣ може не такъ мудро и гарно, якъ те ерь, але успѣшно. Науку, що зве ся педагогікою, ледво чи знавъ котрый учитель хоч бы зъ имени; а таки вчено пѣсля ѣи засадъ — традиційно, бо кождый учитель бравъ собѣ за взѣръ котрогось зъ своихъ добрыхъ учителѣвъ и пишовъ въ его слѣды. Традиція и організаційный нарысъ — отсе були одинокій заповѣди для учителя. И було добре. Зъ гімназій выходили люде; богато въ нихъ сталось навѣть пѣсля славою свого народу; а въ найгѣршѣмъ разѣ выходили не дурнѣйші, нѣжь теперь.

(Дальше буде.)

Справы парляментарнѣ.

Подчасъ вчерашного засѣдання угодовои комісіи деякі послы приватно запытували гр. Туна, чи дѣйстно намѣряе, якъ се донесли часописи, розвязати парляментъ мимо того, що палата показала ся способною до працѣ. Гр. Тунъ заперечивъ сему рѣшучо и заявивъ, що згаданій донесеня часописей суть лишь пустою комбінацією.

Окрѣмъ Туна, були на засѣданю угодовои комісіи міністры рѣльництва и торговлѣ. П. гр. Шветель въ имени католицкои партіи людовои заявивъ, що въ економічныхъ и політичныхъ згладахъ буде голосувати за угоду, але угода мусить бути справедлива. Въ удержаню цлово-торговельнои звязи бесѣдникъ добачуе найсильнѣйшу пѣдставу велико-державного становиска австрійско-угорскои монархіи. Впрочѣмъ закидае, що угодовій предложеня неповній, бо нема въ нихъ постановъ що-до квоты.

Слѣдуючій бесѣдники: Кайзеръ (нѣм. людовець) и Лехеръ (ліберал), послугуючись звѣстными вже аргументами, критикували угоду и выказували ѣи шкѣдливость для Австрії.

Politik заявляе ся за утвореньмъ парляментарного правительства въ найтѣсньйшѣмъ того слова значенью. Пригадуе обставины, середъ котрыхъ утворила ся парляментарна бѣльшість и додае, що она не повстала на се, щобы вѣддати правительству до диспозиціи свои силы, але щобы мати безпосередный вплывъ на австрійскі справы. Ѣи програму списано найдокладнѣше въ адресѣ до престола, на котрѣмъ правиця мусить якъ найсильнѣйше оперти ся.

Переглядъ політичный.

Въ найближшѣмъ часѣ маe станути у вѣденьскѣмъ середмѣстю „Центральный Народный Дѣмъ“ вѣденьскихъ Чехѣвъ. Грунтъ вже куплено. Дѣмъ буде поставленый коштомъ приватнои особы, котра ажь по укѣнченю вѣддасть ѣи на властиву цѣль.

Хіньскій бунтѣвники въ Паклюнѣ вымордували французскихъ місіонарѣвъ и убили кількохъ христіянъ. Сю справу обговорювано на вчерашній нарадѣ французского кабінету. Амбасадоръ въ Пекінѣ жаждавъ вѣдшкодованя. Французке міністерство выслало до него припоручена, абы хіньскому правительству заявивъ, що Франція застерѣгае собѣ дальшій, енергічнѣйшій кроки на случай, коли Хіны не забезпечать безусловно життя місіонарѣвъ.

Въ хіньскій мѣсцевости Ючуанѣ высѣвъ россійскій полкъ и занявъ форты побережнои крѣпости. Хіньскій генералъ утѣкъ въ цѣлою залогою не пробуючи навѣть ставити опору. Нѣмецкі дневники обурені, бо кажуть, що се въ сучасній исторій першій случай нападу европейскои держави на хіньску пристань трактатово признану за незарушиму. Коли россійске правительство зробило се по докладнѣмъ намыслѣ, то треба також припускати, що и послѣдна двірска революція въ Пекінѣ була тежь дѣломъ россійскихъ рукъ. Занятя Ючуану доказуе, що Хіны стоять отворені для кождого, хто хоче въ тій державѣ господарувати.

Вѣдозва.

Выдѣлъ товариства „Шкільна Помочь“ у Львовѣ маe честь запросити Вп. Членѣвъ на загальні зборы, котрі вѣдбудуть ся въ понедѣлокъ дня 24 м. жовтня с. р. о год. 3 зъ полудня въ 4 кляси рускои школы вправъ въ („Народнѣмъ Домѣ“ на долинѣ). На порядку дневнѣмъ поставлені слѣдуючі справы:

1) Справоздане зъ касы и зъ дѣлъ товариства.
2) Выборъ нового выдѣлу.
3) Выборъ контрольнои комісіи.
3) Внесеня членѣвъ.

Наше товариство поставило собѣ цѣлею спомагати убогу молодѣжь въ рускихъ людовыхъ школахъ у Львовѣ надѣлюванемъ одѣжей, приборовъ шкільныхъ и под. Задача наша красна и патріотична, и заслугуе на загальне попиранє. Просимо Вп. Членѣвъ о численну участь, щобы порадитись о дальшихъ потребахъ нашихъ рускихъ школъ. — На порядку дневнѣмъ змѣна статутѣвъ.

Вѣдъ выдѣлу товариства „Шкільна Помочь“.

У Львовѣ дня 15 жовтня 1898.

Александеръ Стефановичъ голова. *Григорій Врецьона* членъ выдѣлу.

НОВИНКИ.

— Вѣдъ комітету 100-лѣтного ювілею вѣдродженя украиньско-рускои літературы, одержуемъ таке письмо: „Ювілей вѣдбуде ся якъ звѣстно, дня 31 жовтня и 1 падолиста н. ст. с. р. Запрошень до поодинокихъ особъ не буде ся высилати. Хто хоче взяти участь въ тѣмъ святѣ, зволить ласкаво достроитись до слѣдуючихъ вымогѣвъ: Вступъ на всѣ три вѣддѣлы торжества (т. є. на святочный вечѣръ, наукову академію и святочну вечеру) дозволеный лише за оказанемъ карты вступу. Карты вступу на святочный вечеръ, котрый вѣдбуде ся дня 31 жовтня въ театрѣ гр. Скарбка о 7 год. вечеромъ, можна замовляти вже теперь — однакъ за надосланемъ въ горы належитости черезъ комітетъ. Адресувати просимо: *Д-ръ Евгеній Озаркевичъ, Львовъ, Кракѣвска ч. 17.* Мѣсцевій участники або случайно прибувшій до Львова можуть купувати карты черезъ цѣлый день въ „Рускій Бесѣдѣ“, Ринокъ ч. 10. Въ день представленя можна буде ще дѣстати білеты, коли бы не були ще выпроданій, въ касѣ театру гр. Скарбка вѣдъ 9—1 рано и вѣдъ 3—7 вечеромъ. Радимо однако постарати ся завчасу, бо попытъ є великій. Цѣны білетѣвъ слѣдуючі: Льожа партерова и льожа на першѣмъ поверсѣ 6 зр. 50 кр.; льожа на другѣмъ поверсѣ 4 зр. 30 кр.; Фотель въ партерѣ вѣдъ ч. ч. 1—36—2 зр.; вѣдъ 37—90—1 зр. 50 кр.; Фотель въ партерѣ вѣдъ ч. 91—190—1 зр. 20 кр.; Фотель въ партерѣ вѣдъ ч. 191—254—80 кр.; Фотель на першѣмъ балконѣ 1 зр. 50 кр.; Крѣсло на другѣмъ балконѣ въ 1-шѣмъ рядѣ 90 кр.; въ слѣдуючихъ рядахъ 80 кр.; Крѣсло нумероване на третѣмъ поверсѣ 50 кр.; мѣсце стояче на 3-ѣмъ поверсѣ 25 кр. и галерія нумерована 25 кр.; Галерія стояча 20 кр. Вступъ на „Наукову Академію“, котра вѣдбуде ся дня 1 н. ст. падолиста, о 11-ѣй год. передъ полуднемъ въ сали „Народного дому“ безплатный, але за оказанемъ карты вступу, котру можна дѣстати въ канцелярії „Наукового Товариства им. Шевченка“ ул. Академічна ч. 8. — Вспільна святочна вечера вѣдбуде ся въ сали почтового клюбу (Frohsinn) дня 1-го падолиста о 7-ѣй год. вечеромъ. Участникомъ може бути той, хто зложить, або надѣшле 3 зр. напередъ на руки комітету, найдальше до суботы 29 падолиста с. р. Замовлені напередъ білеты на святочный вечеръ можна буде вѣдѣбрати въ день свята въ касѣ театру гр. Скарбка, а білеты на „Академію“ и на „святочну вечеру“ въ канцелярії „Наукового тов. им. Шевченка. — *Комітетъ ювілейный.*

— Коломыйскій комітетъ выборчій просить всѣхъ выборцѣвъ V. курія коломыйского повѣта на вѣче, котре буде въ Коломыи въ ратушевій сали въ день передъ выборомъ въ понедѣлокъ 24-ого жовтня точно о 5 годинѣ

Загальныхъ *засѣдань цѣлого собору* вѣдбуло ся чотири:

перше, о котрѣмъ мы вже росказали, 19 жовтня, друге 23, трете 24 а четверте 26 жовтня.

На *другѣмъ засѣданю* вѣдчитано протоколъ першого засѣданя, а потѣмъ поодинокій секретарѣ вѣдчитали протоколы секцій. Прочитано письмо о. Антонія Могильницкого зъ Комарова, що не мѣгъ прибути зъ причины холеры и що не перестане трудити ся для просвѣты рускаго народу. Дальше подано до вѣдомости, що Деонисъ Зубрицкій выготовляе староруску хрестоматію. Наступила промова о. Юліяна Ганкевича, высказуюча радость зъ ревныхъ трудовъ собору. Потѣмъ Яковъ Головацкій вѣдчитавъ свою „Росправу о языцѣ южнорускѣмъ и его нарѣчіяхъ“. (Розправа тая займае 64 сторѣнъ малои VIII-ки, и длятого декотрі мѣсця були при читаню опущеній.) Она, якъ сказано въ справозданю зъѣзду, удостоила ся рѣзныхъ оплескѣвъ.

Наконецъ вѣдчитано письмо т. зв. „Собору руского“, щобы ему зъѣздъ рускихъ ученыхъ обявивъ свою цѣль и напрямъ, абы и вѣнъ мѣгъ до него приступити. Ураджено вѣдповѣсти и вѣдписано, що пѣсля недавного оголошеня намѣромъ Русинѣвъ есть свои права народні забезпечити, спокій и порядокъ въ краю утримати, що пѣсля оголошеня въ Зорѣ зъѣздъ рускихъ ученыхъ намѣряе двигнути народну просвѣту, що наради его суть явній, що кождый може имъ прислуховати ся и що всѣ Русины були запрошені, котрі бы въ тѣмъ напрямѣ хотѣли працювати. Письмо се заадресовано до пана Поклодовского.

по нѣмкѣмъ часѣ буде возможно до него ся призвычаити“. Вѣдчитано навѣть петицію парохіянъ мѣста Львова, щобы ихъ дѣти учено старославяньского языка. Але бѣльшість секціи стояла за народнымъ языкомъ и задоволяла ся тымъ, щобы старославяньскій языкъ зробити умѣлымъ, именно домагала ся выготовленя словаря и граматики старославяньского языка. Граматику пѣднявъ ся выготовити Добряньскій въ народнѣй мовѣ. Що-до словаря Куземскій звертавъ увагу, що вѣнъ не буде мати покупу, бо одинока руска газета Зоря Галицка маe тѣлько пѣвтора тысяча передплатниковъ; але І. Левицкій вѣдповѣвъ, що „кождый правого рускаго духа обыватель повиненъ такій словарь набути“. Вѣдтакъ одинадцять членѣвъ розділили працю надъ словаремъ межи себе пѣсля буквъ.

Дальше принято зъ програмы Семашка щобы выготовити въ церковнославяньскѣй мовѣ „книгу ко чтенію“ въ 10 до 12 аркушѣвъ, и поручено се дѣло Семашеви и Іос. Левицкому. Програма домагала ся також выготовленя бѣльшого и меншого катехизму, але Куземскій замѣтивъ, що въ низшихъ школахъ маe наука подаватись въ народнѣй мовѣ.

Дальше сказано въ протоколѣ засѣдань тои секціи: „Книгъ касающихся дѣсциен, исторій, земплеписи, естествословія, любомудрія, чадовоспитанія, земледѣльчества, зодчества, скотоводства, пчеловодства, домостроительства и иншихъ учебныхъ предметѣвъ узнана є потреба, выготованье таковыхъ же, аще буде случай, оставляеся въ пожаданію. На запытанье, кто бы мавъ въ тыхъ то учебныхъ предметахъ обучати, згодилося и собраніе, абы новія престолы учебніи не творити, але языка рускаго професоръ маe на себе выкладъ тыхъ то предметѣвъ пріяти.“

по полудни зъ програмою: обговорене выбору. — Свящ. *Титъ Войнаровскій, д-ръ Вол. Дудикевичъ.*

— **Красный кандидатъ!** Зъ Снятинського пишуть намъ: Пана Мойсу, дѣдича зъ Рудникъ, поставивъ польско жидівскій комітетъ центральный кандидатомъ на посла въ V курії нашого округа выборчого, а польскі газеты пускають тумана свѣтови, що нѣбы-то пана Мойсу хоче народъ селяньскій, бо вінъ дуже великій „пшияцель людку". Але о тѣмъ найлѣпше можуть знати сусѣды пана Мойсы. Панъ Мойса передъ кількома роками занепокоївъ громаду Волчківцѣ въ посѣданю толоки. Громада выдала провізорію. Провадивъ ѣй адвокатъ д-ръ Даниловичъ и всѣ адвокаты казали, що справа стоить для громады добре. Провізорія тягнула ся шѣсть лѣтъ, а вчера привѣзъ самъ панъ Мойса громадѣ декретъ, що она програла, и нехай заразъ заплатить пану Мойсѣ 113 зр. коштовъ! А яке „зауфаніе" мае панъ Мойса у тыхъ людей, що его близенько знають, о тѣмъ свѣдчать правыборы въ Орельци 18 с. м. и въ Волчківцяхъ 19 с. м. Въ обохъ селахъ ліста пана Мойсы перепала скандально. Въ Орельци не дістала анѣ одного голосу, а въ Волчківцяхъ усего 3 голосы, хоть голосувало 150 правыборцевъ! — *Громадянинъ.*

— **Чума у Вѣдни.** Страшна и перераженча вѣсть, що жертвою чумы впавъ слуга зъ патольоічного музея Барішь находить нове потвержденіе; бо ото обѣ доглядачки пѣдчасъ его недуги, 29-лѣтня Альбіна Пехоза и 45-лѣтня вдова Иванна Гохенегерова та д-ръ Мілеръ набавили ся сей страшной епідеміи и въ изольованѣмъ шпитали Франціъ-Іосифа борють ся изъ смертію. Вчерашна Abendpost доносить що въ плювотинахъ обохъ доглядочокъ и д-ра Мілера выслѣджено бацилѣ чумы. Зъ тои причины призначено иншого лѣкаря на мѣсце Мілера до повиненя служебы лѣкаркои надъ зачумлеными. Станъ здоровля д ра Мілера и доглядачки Альб. Пеховои є безнадѣйный; у нихъ выступила сильна горячка и кревотоки. Станъ другои доглядачки не погіршивъ ся. За-для осторожности вѣддано пѣдъ дозоръ лѣкаркій служачого шпитального Бартонка и прочу службу зъ патальоічно-анатомічного института, якъ и жѣнку та своякѣвъ Баріша, котрій були у него передъ его смертію. Про занедужане д-ра Мілера доносять, що вчера рано пѣдчасъ переводженя дезінфекціи въ своимъ покою и въ комнатѣ, де померъ Барішь, почувъ ся такъ знеможеным, що мусѣвъ положитись до лѣжка. Въ изольованѣмъ шпитали „зачумлеяыхъ" находять ся теперь обѣ недужій доглядачки, д-ръ Мілеръ, одинъ лѣкарь опредѣленый до ихъ догляду и три сестры-шаритки (служебницѣ). Нѣхто бѣльше, навѣть жаденъ лѣкарь не мае доступу до „зачумленыхъ". Живность подають недужимъ въ дуже скомплікованый способѣ, при чѣмъ начиня дезінфекціонують. Недужимъ дають много вина и чаю зъ коняком и переводять дезінфекційнй ингаляціи. За-для высокои горячки кладуть имъ лѣдъ коло серця. Служебницѣ коло недужихъ порозумѣвають ся зъ зарядомъ шпиталя и лѣкарями телефономъ, або на карткахъ выписують свои жадання и прилѣпляють на вѣкнахъ; донесеня тіи вѣдчитують зъ надвору и доносять до вѣдомости департаменту санітарного въ намѣстництвѣ. Недуга выступае въ видѣ запаленя легкихъ, по чѣмъ и пухають гузы лімфатичній; такій переходъ чумы є майже все смертельный. Вчера вечеромъ розбійшла ся по Вѣдни поголоска, що и жѣнка Баріша запала на чуму; сего ще урядово не ствержено. Вчера зажадавъ д-ръ Мілеръ священика, котрый прибувъ и черезъ подвійне вѣкно зробивъ въ сторону д ра Мілера знакъ св. хреста, котрый Мілеръ за священикомъ повторивъ. Сповѣди и удѣленя св. Тайнъ не дозволено. Опѣсля станъ здоровля д-ра Мілера значно погіршивъ ся и є безнадѣйный, такъ само и одинъ доглядачки. — Д-ръ Мілеръ мае 32 лѣтъ житя и є вже сѣмь лѣтъ лѣкаремъ, зъ чого чотири роки асистентомъ на клініцѣ д-ра Нотнагля. Минувшого року студіювавъ чуму въ Бомбаю въ Индіяхъ написавъ наукову студію о чумѣ и занимавъ ся бациллями чумы.

— **Процесъ Люккенього** назначеный на день 3 падолиста с. р. Слѣдчій судья покінчивъ вже слѣдство и передавъ акты прокураторови. Складають ся они зъ двохъ частій: акты головній, помѣщеній на триста сторонахъ въ языцѣ французкѣмъ и на сто сторонахъ въ языцѣ італійскѣмъ дотыкають самого слѣдства протоколярного, а обіймають также справоздання про Люккенього зъ Вѣдня, Парижа, Пешту, Неаполю, Ціриху и ин. Часть друга обіймае акты побічній, якъ его приватній листы, слѣдства веденій зъ спѣвобжаловаными и т. п. Судъ зібравъ ся вже вчера и выльосуе изъ сѣмсотъ судьѣвъ присяжныхъ женевского кантону сорокъ судьѣвъ, а тіи д. 3 падолиста выльосують зъ помежи себе дванацять судьѣвъ и двохъ заступниковъ.

— **Жандармъ заколовъ баґнетомъ резервіста.** Дня 18 с. м. вѣдбували ся въ Ропчицяхъ т. зв. контрольній аборы резервістовъ. Капітанъ 40 пѣх. полку, що провадивъ контролю, заповѣвъ, щобы кождый зъ урлопниковъ чи резервістовъ вѣдложивъ палицю, поки контроля не скінчить ся. Одинъ зъ выкликаныхъ станувъ мимо сего передъ паномъ капітаномъ зъ палицею въ рукахъ, за що капітанъ казавъ жандармови запровадити его до вязниць. Въ часѣ впровадженя арештанта до вязниць, жандармъ „зъ конечности" пробивъ его баґнетомъ въ шию; раненый въ кількинадцять мінутъ мимо лѣкарскои помочи скопавъ на арештантскій причи.

— **Депутація народныхъ учителѣвъ** зъ Галичины була вчера на авдіенціи у міністра просвѣты, а также и у міністра для Галичины п. Сяджейовича, по чѣмъ конферувала въ парляментарными клюбами. Депутацію принимали всюды добре лише п. minister-rodak заявивъ, що вѣдъ парляменту не можуть нѣчого сподѣвати ся, (о все зависить вѣдъ сойму. Бурмістръ Вѣдня д-ръ Люегеръ такожь не радивъ спускати ся на раду державну, котру безъ сумнѣву замкнуть на другій тыждень.

— **Зъ Равщины** пишуть намъ: Въ интересѣ правды и въ цѣли очищеня неслушно пѣдозрѣного и черезъ те дуже на славѣ потерпѣвшого Вєч. о. Ив. Козака, гр. кат. пароха въ Потелячи, на допись Вєч. о. Кипріяна, гр. кат. пароха въ Немировѣ, помѣщену въ ч. 213 „Дѣла" пѣдъ заголовкомъ: Зъ Равщины — Signum temporis, — Я, найблызшій сусѣдъ и собрачъ о. Козака, заявляю прилюдно, що допись въ головныхъ фактахъ є несправедливою. Трохъ насъ священиковъ-собратей провѣрило тую справу точно и, о скільки можливо було, докладно и пересвѣдчили-сьмо ся, що „жадного молодця въ Потелича зъ подібною карткою у п. Тірмана, завѣдателя ц. к. Староства, въ Равѣ рускій не було, а тымъ самымъ вінъ его не завертавъ зъ жадною карткою польскою и такои картки о. Козакъ не написавъ." Цѣлый фактъ є нечестнымъ вымысломъ одного панка, котрого имени не подаю на разѣ, бо бы ему тов дуже пошкодило. — Гребенне д. 19/10 1898 р. *Ніль Б. Ломницкій*, гр. кат, парохъ.

— **Всходно-галицкій** зелѣзницѣ льокальній. Зъ добре поінформованого жерела повѣдомлюють, що вѣдкрыте руху на будуючихъ ся сходно-галицкихъ зелѣзничихъ шляхахъ мае наступити ще сен осени. Одинъ зъ тыхъ шляховъ лучить мѣжь стациями Чорткѣвъ и Гаминкѣвцѣ ново отворену стацію „Выганка" зъ мѣсточкомъ Скалою а стацію „Тересинѣ" при тѣмъ-же шляху зъ мѣсцевостею „Иванє пусте". — Другій шляхъ выходить въ новои стациі „Бѣла Чорткѣвска", положеноі мѣжь Чортковомъ а Калинівщиною и веде черезъ Ягольницю и Тлусте до Залѣщикъ, де лучить ся зъ буковиньскою зелѣзницею льокальною Залѣщики-Лужаны. — Будова шляху Выганка-Скала и Бѣла чорткѣвска-Залѣщики вже майже цѣлкомъ окінчена, такъ, що вѣддане ей до ужитку буде могло наступити вже въ першихъ дняхъ падолиста. Будова бічного шляху зъ Тересинѣ до Иванія пустого приобзнила ся въ наслѣдокъ перепонъ, якій були при выкупнѣ ґрунтовъ на обшарахъ дворскихъ. Однако теперь будова наближае ся до кінца и имовѣрно буде шляхъ вѣдданый до ужитку ще въ падолистѣ с. р. Въ той способѣ всѣ зелѣзницѣ обнятѣ назвою: „всходно галицкихъ", будуть выкінчеій ще передъ тымъ, заки мине речинець означеный въ концесіи, котрый припадае на 1899 рѣкъ.

— **100.000 коронъ, 25.000 коронъ и 10.000 коронъ** то головній выграній Великои ювілейноі льотеріи выставовои, выплатять ся готівкою лише въ 20% вѣдшибки. Звертаемо увагу на шихъ поважаныхъ читателѣвъ, що тягнене слѣдуе 22 жовтня 1898.

Надѣслане.

Маемо честь повѣдомити Р. Т. Публику, що вечерниць для пошаны 25-лѣтнои літературноі працѣ д ра Ивана Франка вѣдбудуть ся дня 30 с. м. о 7 годинѣ вечеромъ въ сали готелю Жоржа. Вступъ за запрошеннями, по котрій треба зголошувати ся до Ю. Дроздовского и М. Крушельницкого въ Академічній Громадѣ почавши вѣдъ 28 до 30, а вечеромъ при касѣ. Докладну програму оголосить ся сими днями. — *Комітетъ.*

Посмертій — ∓ — оповѣстки.

— **О. Исидоръ Мартиновичъ**, протоерей и православный парохъ въ Оришівцяхъ на Буковинѣ, бувшій ц. к. инспекторъ школьный въ Кѣцмани, упокоивъ ся дня 15 н. ст. с. м. въ Черновцяхъ въ 60-бмъ роцѣ житя. Покійный за часовъ митрополита Гакмана горячо встоювавъ ся за справою рускою и написавъ навѣть историчну студію, доказуючи, що Русины були першими автохтонными мешканцями Буковины. В. в. п.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 22 жовтня. Россійскій міністеръ заграничныхъ справъ кн. Муравьевъ бувъ вчера у россійского амбасадора у Вѣдни и у австрійского амбасадора петербурского кн. Ліхтенштайна. Нинѣ буде на авдіенціи у цѣсаря и вѣдтакъ поѣде прямо на царскій дворъ до Ливадіи.

Петербургъ 22 жовтня. Россійского амбасадора въ Царгородѣ Зиновьева и кликано на царскій дворъ до Ливадіи. Надѣють ся, що речинець конференціи въ справѣ розъоруженя Европы буде назначеный на весну въ слѣдуючѣмъ роцѣ. — Въ слѣдуючѣмъ роцѣ заведуть въ Сиберіи суды присяжныхъ. Въ найкоротшѣмъ часѣ буде въ Петербураѣ заснованый медичный институтъ для жѣнокъ.

Франкфуртъ 22 жовтня. Турецка поліція повѣдомила нѣмецку поліцію, що два вірменьскій анархісты поѣхали до Сирія. Зарядженно великій средства осторожности.

Бѣградъ 22 жовтня. Въ Сербіи зловлено двохъ болгарскихъ шпіґунівъ, при котрыхъ знайдено планы и записки що до Сербіи. Арештовано ихъ въ спеціяльнѣмъ поѣздѣ, котрымъ їхавъ президентъ міністровъ.

Штрасбургъ 22 жовтня. Одного роботника, котрый позволивъ собѣ крикнути: „Най жие Франція!" засуджено на два мѣсяцѣ вязниць.

Лондонъ 22 жовтня. Коли вѣдбіде зъ Креты турецке вѣйско, пійдуть за нимъ также турецкихъ урядниковъ. Сли не уступлять добровільно, державы ужнють силы.

Надѣслане.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгеній Озаркевичъ

меншае

въ каменици „Народного Дому"

улиця Краківска ч-ръ 17, І. поверхъ. Ординуе вѣдъ 3—5 годины. 349 15—?

Надворный лѣкарь дентистъ

Д-ръ З. Райнгольдъ

повернувъ

ординуе улиця 3 Мая ч. 8

876 3—6

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицина ч. 1., противъ Банку Гіпотечного] на плитахъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, таныє мѣрничѣ, цѣны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвониковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПЕЦЬ

въ ресторациі НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. домъ власный, можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-бій рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажій легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить въ моихъ ресторациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ страва и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

79 146—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

Найлучшою водою до питя

при небезпечности епідеміи є въ такихъ выпадкахъ часто выпробованый, повагами въ медицинѣ все припоручуваный

натурална алькалічна щава

Она є цѣлковито вѣльна вѣдъ органічныхъ субстанцій и надае ся особливо въ мѣсцяхъ зъ нецевною водою криничною або проводовою за найадоровѣйшій напитокъ. Х.

Рештки хѣдниковъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, бобеліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Также на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

МАШИНКИ американьскій до роблення мороженого поемности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Рондлѣ мосяжній до смаженя конфітуръ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльошѣ дротяній до прикрываня полумысковъ штука вѣдъ кр. 35 до 1 зр.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4295

КИРИЛО ДУМИНЪ

кравець мужескій

дипльомованый черезъ ц. к. технольоічный музей у Вѣдни поручае ся ласкавымъ взглядамъ дамъ Р. Т. Публики. 11—?

Львовъ, Трибунальска ч. 16.

ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ

выключный складъ и роботня

ковдеръ и матерацовъ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продають ковдры и матерацы яко мои выробы, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тѣлько у себе, у власнѣмъ склепѣ при ул. Коперника ч 5. — Ковдры великій и на овечій вовнѣ вѣдъ 8·50 зр. въ кождій цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовій, шовковій великій и на овечій вовнѣ вѣдъ 10·50 зр. почавши. — Матерацы чисто волосѣнній вѣдъ 12·50 зр. въ кождій цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосѣнній и зъ пѣря, простираля, пійвы и т. п. Хто отже на яку потребуе доброи, теплои ковдры або матераца, дістане се найдешевше просто у моѣй роботни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ. 338 10—15

(Львовъ, Бюро „Импресса").

Диваны перскѣ и портіэры

працюе (старинній)

продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пільги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

У Трочиньского

въ пасажи Гавсмана

фунтъ кармелькѣвъ	—·40	кр.
„ помадокъ	—·60	„
„ чекоядокъ	1·—	„
400 *Вырѣбъ власный.*	2—3	

Также и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванівъ „Au Louvre" у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаемо на жадане нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч 12

Артистично-ретовичне ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми чересенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и вище. Стемпілѣ металевій и каучуковій, гербы, монограмы, стемпільній марки, станцы, таблицѣ дитій и гравіровання и проче.

Замовленя въ провінціи полагоджують ся вѣдъ зворотною почтою. 290 15—52

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ житеписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просѣта".

Цѣна I-шои части 25 кр. II-ои части 20 кр.

Оправдей примѣрники продаеть ся о 10 кр. бѣльше.

Фабрика капелюховъ

вѣдъ фірмою

Антоній Кафка

(передъ тымъ А. Кожелюжекъ)

Львовъ ул. Галиция ч. 4 (коло катедры) поручае на теперѣшный сезонъ

КАПЕЛЮХИ и ЦИЛІНДРЫ

власного выробу въ рѣзныхъ модныхъ краскахъ и фасонахъ по найтаньшихъ цѣнахъ; также капелюхи зъ фабрики ц. к. надворныхъ доставцівъ П. Ц. Габіта у Вѣдни у всѣхъ модныхъ фасонахъ и краскахъ по цѣнѣ 5 зр., а Циліндры цѣлкомъ легкій по 9 зр., Chapeau Claque атласовій и зимовій, дамскій, мужескій и дѣточій, великій выборъ кальошівъ, фільцовыхъ черевиковъ и фільцовыхъ чоботъ до пользованя.

Цѣнники высилае ся gratis и franco. 389 4—4

(Львовъ, Бюро Импресса)

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русиновъ

Цѣна 1 зр.

Достати можна въ товариствѣ „Просѣта."

Фабричный складъ Sheffield-скихъ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Оріґінальній англійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглублено шлюфованій, выостренй, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглублено шлюфована зр. 1.50 а 1/1 вглублено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподоби звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ *на одиново дня:*

Прошу прислати ще 5 оріґ. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно присланыма и вповнѣ вдоволеный. Куниовичъ 23/10 1897 Людникъ Заградникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрій. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малиновъ 23/10 97. Теофилъ Глушкевичъ парохъ. 54 86—?

Подобно пишуть Вєч. Отцѣ:

23/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

23/10 1897 О. Подлиньскій, парохъ Юровець.

23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругівъ.

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости певно и чесно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперовъ державныхъ и льосовъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-gasse 8, BUDAPEST. 6—10

5 кіло солодкого ВИНОГРАДУ курацінного оплатно за побранимъ почтовымъ 2·10 кр. Lebhardt Beregszasz, 10 (Ungarn).

372 11—15

Отвореніе готелю.

Завѣдомляе ся вѣжливо подорожуючу Вшов. Р. Т. Публіку, що у Львовѣ ул. Казимировска ч. 3 отворено готель пѣдъ фірмою

ГОТЕЛЬ пѣдъ **ЗОЛОТЫМЪ МЕДВЕДЕМЪ**

котрый зъ огляду, що находить ся въ середмѣстю при принципальнѣй и головнѣй улици, для подорожуючон Р. Т. Публики е дуже догѣднымъ.

Покоѣ просторѣ и опритни, уряджений зъ всякимъ комфортомъ, въ цѣлости вѣдповѣдають навѣть найвыбагливѣйшимъ вымогамъ Р. Т. Подорожныхъ.

Цѣна покоѣвъ вѣдъ 60 кр. и высше.

Зъ поважанемъ

Зарядъ Готелю пѣдъ Золотымъ медведемъ.

377 2—12

ОСТРЕПѢ и обтягане бритовъ приймае Иванъ Ляврукъ, ножѣвникъ у Львовѣ, ул. Галицка 6.

Выстава загальна

всѣхдныхъ и инших чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дерть на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевѣ цѣны вказаний докладно на всѣхъ товарахъ. Подекий въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Навязь Гавсмана). 190

Вѣдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краевѣй у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честноты роббтня артистично-бронзовничъ

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручае свои выроби церковнѣ зъ срѣбла, бронзу, хинького срѣбла, мѣди и инших металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хрести, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадыльницѣ, ладаницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякон величины, павуки бронзовѣ и скляннѣ, пѣдставники передъ ікономтасы.

Всѣ высше помянутѣ предметы приймае до енериджения и пѣдновленя, т. е. до золочення, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 328 12—20

Рѣвножъ выконуе гальванізованне всѣхъ выроббвъ зъ желѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрений.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНГЕРА

човенковѣ и обручковѣ, зъ первородныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованѣ якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтною гарантіею.

Зінґера ручнѣ вѣдъ **52 до 48 зр.**

Зінґера ножнѣ вѣдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячнѣ по 4 зр., або готѣвкою 10% дешевше. Замовлена зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

297 8—? *Львовъ, улиця Галицка ч. 6.*

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручае всякі роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палѣтоты мужескѣ и дамскѣ пѣсля найновѣйшихъ фасонѣвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскѣ, Ковпаки, Шапки мужескѣ, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожъ Верхи готовѣ до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 16—20

Матеріи найновѣйшѣ на верхи въ найвѣльшомъ выборѣ.

Цѣны умѣрений сталѣ.

Высше наведенѣ товары знаходять ся на складѣ.

Також на раты місячні

Голляндско-Американська лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.	6
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200	
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180	

*) Пѣсля довжины и величини каюти якъ и пѣсля скорости и окомодації парохода.

СКЛАДЪ ФУТЕРЪ БРАТОВЪ ВРОНЬСКИХЪ

у Львовѣ, ул. Театральна ч. 5

(напротивъ лат. катедры).

Поручае са по цѣнахъ найприступнѣйшихъ богато засмотрѣный

СКЛАДЪ ФУТЕРЪ

такъ готовыхъ якъ и шкѣрокъ поодиноко, а заразомъ

матеріи на покрытє футеръ въ великомъ выборѣ.

Цѣнники на бажане франко. 884 8—6

ДО АМЕРИКИ

черезъ Роттердамъ

перевозимо кождого дня, зъ вынимкомъ недѣль, паровыми скороходами. Именно коштуе переѣздъ

зъ Роттердаму до Ню-Іорку тѣлько 72 зр.

зъ Роттердаму до Вінніпеґу тѣлько 100 зр.

Просимо вѣдноситись до ґенеральныхъ переправничѣвъ.

B. Karlsberg & Co

Rotterdam, Boompjes 72.

882 Марки до писемъ 10 кр., до карть 5 кр. 6—10

Машины до шитя „ЗІНҐЕРА"

зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Нѣжнѣ въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручнѣ по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готѣвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. е. майже 100 ваговѣвъ. Продаю дешевше вѣжь Вѣдень, поручае ся въ мѣсци.

Не высылаю довчасныхъ абентѣвъ, котрымъ жиды платятъ 10—20 зр. за продажу одной лихой машины. 330 15—30

ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

За певну и добру льокацію

поручаемо

- 4½% листы ипотечнѣ
- 4% листы ипотечнѣ коронови
- 5% листы ипотечнѣ премійованѣ
- 4% листы товариства кредитового земского
- 4½% листы Банку краєвого
- 5% обліґаціи Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% обліґаціи пропінаційнѣ

и всякѣ ренты державнѣ

Тѣ паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшомъ курсѣ деннѣмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ. 374 [8]

ТУТКИ

зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тѣлько зъ фабрики „POLONIA" Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.

893

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ такожъ сальоновѣ и настѣнныѣ, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціальный вѣддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточон, бѣля мужескоѣ и дамскоѣ, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовлена належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes** пл. Капітульна ч. 3. 190

Проф. Д-ра Олександра Огоновского **„СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО"** виданий Д-ром Петром Стебельским: том I. Загальні науки і право річеве; том II. Право облігаційне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА" по 1 зр. замѣсть 3 зр.

ТЯГНЕНЄ

сегодня о 8-ой годинѣ вечеромъ.

Львовъ Вѣденьскихъ а 50 кр.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Г. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шеллєнбергъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Клярфельдъ.

1. Головна выграна **100.000**
2. „ „ **25.000**
3. „ „ **10.000**

Готѣвкою зъ 20% вѣдшибки.

219 15—?

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу ві ґвіского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відхо … о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	3.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		5.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		нічна			**нічна**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечором до 5 годин 59 мінут рано. 5

Просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 227 Львовъ, Понедѣлокъ 12 (24) Жовтня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплата и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкабез за инсераты лишній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатком:

въ Австрії:	за границы:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльный вѣдъ порта.

Поєдинче число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стовпчика инсератовой абo ся мѣсце в вѣдрубцѣ „Надсланое“ по 25 кр. а. в.;

Подяки и иншій денесенє приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стовпка.

Борба за право народне.

Коли приглядаємо ся близше вѣдношенямъ нашого краю, то побачимо, що пѣдъ зверхною покривкою апатіи и застою політичного зачинає кипѣти нова борба о давне право руского народу. Привѣдъ до сеи борбы бувъ той, що руский народъ въ Галичинѣ на ширшій розмѣры, якъ доси, почавъ користати зъ конституційно признаной ему рѣвноправности рѣдной мовы рускои въ школѣ, урядѣ и житю публичнѣмъ (артикулъ 19. закона основного о загальныхъ правахъ горожанскихъ зъ 21 грудня 1867, В. з. д. 142).

Правду кажучи, нѣхто тои борбы не передвиджувавъ, бо ще добре не прогомонѣли слова ухвалы остатнои сесіи сойму краевого въ зазывомъ до краевыхъ властей, щобы завсе и на дальше берегли рѣвноправность руского языка краевого, чимъ мавъ вдоволити ся навѣть независимый посолъ Окуневскій, та новый курсъ политики п. Барвѣньского записавъ отсю заяву польскои бѣльшости соймовои до реестру здобуткѣвъ політичныхъ въ хосенъ руского народу. Але якъ лишь приступлено до дѣла, та руске духовенство и нашій громады зачали постановляти руску переписку зъ властями краевыми, то заразъ посыпали ся вѣдмовы властей краевыхъ, загрозы карными обславцями, розвязуваемъ соборчикѣвъ деканальныхъ, застановлюваемъ ухвалъ радъ громадскихъ и тымъ подѣбными насильствами на правѣ руского языка, щобы зупынити розвій рускои мовы въ урядѣ и житю публичнѣмъ...

На се обзывались руски послы независимій въ радѣ державнѣй интерпеляціею до президента міністрѣвъ, та не знати коли удостоять ся вѣдповѣди; а тымчасомъ мы тутъ въ краю мусимо крѣпкимъ забороломъ станути до борбы за наше право народне, бо зъ словными жалями нинѣ нѣхто не числить ся въ свѣтѣ, але зѣ строгою дѣйстностію та зъ живымъ народомъ, що умѣе постояти за свои истнованє. Наша справа чиста и ясна. Она *стремить до охороны природного права народу рускаго*, якимъ е уживанє все и всюды рѣдной мовы рускои; тожь не лично найъ стану ти до борбы хочь бы противъ цѣлои фаланги властей краевыхъ, бо право е по-надъ властію, що мае служити народови!

Не зликавсь наше духовенство розвязуванія соборчикѣвъ деканальныхъ, бо до сего не мають права ц. к. староства: ухваловане языка, урядованія и переписки зъ властями належить до внутрѣшныхъ справъ церковныхъ, а тутъ мае кождо вѣроисповѣдане напоручену самоуправу (артикулъ 15 закона основного о загальныхъ правахъ горожанскихъ зъ 21 грудня 1867, В. з. д. 142). Той приписъ постановляе, що кождій закономъ узнанѣй церквѣ и стоваришеню релігійному прислугуе право выконувати свои обряды релігійній, якъ такожь *самостійно уладжувати свои справы внутрѣшній*. На основѣ того права повинній нашій Ординаріяты покинути мовчанє и рѣшучо выступити въ оборонѣ права церкви и народу, бо-жь прецѣнь добрый пастырь не липае стада на поживу вовкамъ. Окрѣмъ того особы интересованій повинній о кождѣмъ надужитю власти зѣ стороны ц. к. старостъ доносити ц. к. намѣстникови краю и въ дорозѣ зажаленя домагати ся усуненя безправности.

Такъ само повинній старшины громадскій вносити вѣдклики до ц. к. намѣстництва противъ заряджень ц. к. старостъ, ухвалованє, въ якѣмъ языцѣ буде громада урядувати и зъ властями переписувати ся, *належить по мысли §. 27 закона громадского до власного круга дѣлання громады*, та за те не мае права політична власть заборонювати выконанє такои ухвалы рады громадскои.

Всякій противній интерпретаціи приписовъ правныхъ въ некорысть рускои мовы е просто фальшивій и безпѣдставній; бо навѣть въ розпорядженю міністерскѣмъ зъ 5. червня 1869 ч. 2354 выразно застережено, що обовязуючій приписы що-до переписки властей, урядовъ и судовъ зѣ сторонами, властями неправительственными, корпораціями и громадами, не нарушають ся заведенямъ польского языка у внутрѣшнѣй службѣ ц. к. властей и въ переписцѣ тыхъ-же зъ правительственными невойсковыми властями въ краю. Супротивъ того уряды парохіяльній, уряды деканальній, Ординаріяты и уряды громадскій уважати належить на рѣвнѣ зѣ сторонами, то значить, що *ц. к. власти краевій мають вносити ся зъ ними въ тѣмъ языцѣ краевѣмъ, якѣй они, то е духовній або громадскій уряды приймуть за свѣй языкъ урядовый*.

Вѣдпись и посвѣдченя на пѣдставѣ метрикъ мають право выдавати наши уряды парохіяльній въ языцѣ рускѣмъ (рескриптъ міністерства справъ внутрѣшныхъ зъ 16. вересня 1875 ч. 1767). На насъ Русинахъ не тяжить правный обовязокъ уживати языка польского анѣ языка нѣмецкого, — хочь бы супротивъ властей войсковыхъ, а натомѣсць тотѣ *обовязаній в присвоити собѣ потрѣбне знанє языкѣвъ краевыхъ*. Досыть ждалисьмо въ нашѣй безприкладнѣй уступчивости, та бѣльше не будемо, бо мы е народъ, що мае свое право!

Въ тѣй нашѣй борбѣ правѣй мусить бути безглядна солідарнѣсть и карность народна — безъ выимку и пардону; а кому не въ ладъ, той може шукати собѣ хлѣба на иншѣй земли. Мы мусимо за свое бороти ся — доки не поборемо!

Интерпеляція

п. о. Танячкевича и товаришѣвъ, внесена въ радѣ державнѣй дня 10 с. м. до міністра скарбу въ справѣ кавцій урядниковъ.

Пѣсля истнуючихъ постановъ декретовъ (дворскои палаты и дворскои канцелярія, найвысшихъ постановъ, міністерскихъ розпоряджень) податковій, взглядно касовій урядники мають обовязокъ складати кавцію або въ готѣвцѣ чбо въ призначеныхъ до сего папераxъ, а такожь въ гіпотекахъ.

На пѣдставѣ розпорядженя дворскои палаты зъ року 1842 ч. 21480, уможливлено имъ осягнути и доконати силату мѣсячными ратами. Высота кавцій рѣвнае ся рѣчнѣй платнѣ найнизшои степени пенсійнои тои категоріи, до котрои належить урядникъ, зобовязаный до зложеня кавцій. По переведенѣй регуляціи платнѣ державныхъ урядниковъ не постановлено и не переведено пѣсля міністерского розпорядженя зъ 1 с. м. пѣдвышеня кавцій тыхъ урядниковъ; але здаеть ся, що е така гадка на будуче.

Зъ огляду, що кавціи въ тѣй высотѣ, въ якѣй ихъ теперь вже складають податковій взглядно касовій урядники, не можуть на случай значного дефіцыту дати покрытя для сумъ, выносячихъ не рѣдко сотки, а навѣть тысячѣ зр.;

зъ огляду, що особливо податковій урядники побирають низьку платнѣ и суть звычайно людьми незаможными, котрыхъ тверда доля черезъ обовязокъ складаня кавціи ще бѣльше погоршае ся;

зъ огляду, що по смерти такого урядника его родина на зворотъ кавціи мусить ждати цѣлій лѣта навѣть десятки лѣтъ;

зъ огляду, що при намѣренѣмъ пѣдвышеню кавціи, пѣдвышене платнѣ урядниковъ буде илюзоричне;

зъ огляду, що въ иншихъ державахъ обовязокъ складаня кавціи для урядниковъ державныхъ касъ не истнуе безъ шкоды для державы,

пѣдписаній запытують Екцеленціюо:

Коли Екцеленція гадае приступити до внесеня тои утяжливои, непотрѣбнои и недорѣчнои институціи складаня кавцій податковыми, взглядно касовыми урядниками? *Танячкевичъ, Окуневскій* (и товаришѣ).

Зъ нагоды скликаня анкеты въ справѣ реформы середн. школъ.

(Дальше.)

За послѣдныхъ 50 лѣтъ наука и взагалѣ культура зробила такъ великаньскій поступы, а зъ житемъ конституційнымъ настав скрѣзь такій переворотъ у всѣхъ вѣдносинахъ, а навѣть понятяхъ и поглядахъ, що школа нѣякимъ чиномъ не могла не числитись зъ усѣма тыми доконуючими ся змѣнами. Згодомъ показувало ся рѣчею бажаною або и конечною въ кождѣмъ майже предметѣ збѣльшувати кругъ вѣдомостей вѣдповѣдно до поступу часу и наукъ; а щобы зъ одной стороны зрѣвноважити трудности, якій зъ того мусѣли выходити, зъ другои-жь, щобы вѣдповѣсти такожь и вымогамъ значно поступившои педагогіки, звернено далеко бѣльшу увагу на способъ научаня въ школѣ. Для насъ, особливо въ гімназіяхъ, найбѣльше вызначають ся въ тѣмъ часѣ три хвилѣ: рѣкъ 1867, коли заведено польскій языкъ выкладовый и рѣвночасно збѣльшено число предметовъ и школьныхъ годинъ; рѣкъ 1884, коли появились міністеріяльній инструкціи для гімназій, що змѣнили досыть значно планъ наукъ зъ р. 1849, а далеко бѣльше давнѣйшій способъ научаня по-

---

5)

Въѣздъ рускихъ ученыхъ у Львовѣ въ 1848-ѣмъ роцѣ.

V.

На *третѣмъ засѣданю* повнѣмъ ураджено, що внесене Борисѣкевича, уговорити „Общество просвѣщенія народного“. Кожда зъ 9-хъ секцій выбрала до того „общества“ по двохъ членѣвъ, котрій мали бути „средоточнымъ выдѣломъ неуставающимъ, правящимъ справами общества“. Тое „общество“ мало обнати такожь заряд Руской Матицѣ. Предсѣдателемъ „Общества просвѣщенія народного“ и „Галицко-руской Матицѣ“ выбрано о. Михаила Куземского, заступниками предсѣдателя Ивана Борисѣкевича и Юліяна Лавровского, секретарями о. Іоанна Жуковского и о. Михаила Малиновского.

Четверте и остатнє засѣданє повне вѣдбуло ся дня 26. жовтня, по урочистѣй Службѣ Божѣй, въ музеальнѣй сали публично; окрѣмъ участниковъ зѣйшло ся богато гостій въ рускѣ-народныхъ строяхъ.

Найперше вѣдчитано протоколъ зъ другого и третого засѣдання повного а потѣмъ протоколы зъ дальшихъ засѣдань секцій.

Наконець предсѣдатель Куземскій замкнувъ зборы короткою промовою, въ котрѣй, указавши на працѣ собору и на велике дѣло просвѣты народу, нимъ пѣдняте, сказавъ „Закидали намъ, що не маемо свѣтлыхъ мужѣвъ, такъ званои інтеліґенціи. Прийдѣть супротивники, увидьте и застыдайте ся! Покажѣть намъ мужѣвъ зъ межи своихъ, котрымъ бы нашій... не дорѣвнали. Закидали намъ, що мова наша ще не оброблена а прото и неспособна, щобъ въ нѣй вже теперь высшій наукы преподавати. О нехай бы прийшли були и послухали нашого Моха и Головацкого, якъ крѣпко и сильно, нашого Устіяновича, якъ красненько до серця промавляли и найнѣжнѣйшія чувства найзвычайнѣйшими, мягонькими и солоденькими словами оглашали! Скажѣть, где Русинъ ся своеи мовы учивъ? чи були якій школы? були може якій академіи рускій? О нѣ, мати его рѣдненька вчила, тому такъ солоденько говорить... Але мы не знали навѣть самій, що маемо, а то було наше нещасте. ...Отже коли-сьмо нашій силы пѣзнали и упорядкували, працѣ пѣдѣлили и въ межи насъ зарядъ выбрали, то сподѣвати ся, що при спѣльнѣмъ дѣланю нашъ рускій народъ займе въ родинѣ людей европейскихъ приналежне мѣсце.“ Вибицю подякував особливо Борисѣкевичеви, бо за его то стараньемъ прийшло до сего въѣзду, а вѣдтакъ и предсѣдателямъ та секретарямъ секцій и всѣмъ участникамъ. „Хоть насъ дѣлять горы и рѣки, але лучить насъ одно имя руске, лучить насъ одна любовь до вѣтчины, бо всѣхъ насъ руска мати родила и руска земля кормила.“

Зъ симъ закѣнчити ся мали, каже Справоздане Головацкого, засѣданя собору ученыхъ рускихъ и любителѣвъ народнои просвѣты. Однакожь розчувственный Русинъ не вдержавъ въ такъ урочистѣй хвили свого глубокого чувства. И ото зъ глубины серця, якъ зъ пѣдбескидского чистого жерела, лювули краснорѣчивыми слозами руского языка выразы сильного враженя, вѣдбило ся тло серця народного, обявило ся сильне переконанє, дѣльна воля, глубоке чувство въ выголошеныхъ бесѣдахъ и стихахъ. Мужь за мужемъ выступавъ на мовницю, промовлявъ зъ серця руского до сердецъ рускихъ, розгрѣвавъ собратій и поощрявъ до дѣланя. Грѣмкій оплески и многолѣтствія обявляли загальне спочуванє, котре тая хвиля запалу выкликала; они показали, що чувство, одными устами выславленне, було чувствомъ загальнымъ, що сильне переконанє, словами одного выражене, було переконанемъ всѣхъ.

Першій промовивъ о. Іосифъ Левицкій, звѣстный авторъ рускои граматики. Вѣнъ высказавъ свою велику радѣсть, що видѣвъ „Собранія ученыхъ рускихъ, на котре довго, бо 28 лѣтъ, чекавъ и щодень воздыхавъ“. Потѣмъ згадавъ о недоли руского языка, що ставъ ся языкомъ лишь упослѣдженого народу, не маючого навѣть приступу зъ нимъ до своихъ панѣвъ и священикѣвъ. Хто жъ въ тыхъ часахъ мѣгъ бувъ коли поважити ся написати просьбу до правительства и консисторія по руски? Я самъ, казавъ бесѣдникъ, за провадженя метрикъ въ рускѣмъ языцѣ мусѣвъ передъ міністерствомъ опраздувати ся и на будуче менѣ заказано провадити метрики въ народнѣмъ языцѣ. Хто коли въ насъ священникѣвъ, що мусѣли вмѣти по руски, дбставъ зъ консисторія розпорядженя и иншій оповѣщена по руски? Въ рѣзныхъ чужихъ языкахъ, лише не въ рускѣмъ! Навѣть люде, способляючій ся до стану священичого, доперва передъ высвяченемъ вчили ся читати! И коли-жь то они могли научити ся книги церковній добре розумѣти? — Дальше згадавъ за ученыхъ Русинѣвъ, що рускій языкъ лѣпше знали и перший о него дбали. Першимъ бувъ Иванъ Лавровскій, крилошанинъ въ Перемышли, другимъ Иванъ Могильницкій, що зачавъ перший шкільній книжки для руского народа укладати, завязавъ „общество вченыхъ“ въ Перемышли и написавъ граматику языка галицко руского; але ихъ дѣланє не обѣймало ширшихъ кругѣвъ. Кирилъ Блоньскій, теперѣшный депутатъ, прибувши до Вѣдня р. 1822. на теольогію, ставъ вразъ зъ бесѣдникомъ надъ рускимъ языкомъ промышляти, и они выдрукували того року въ Вѣдни „Домоболія проклятыхъ“, перекладъ зъ нѣмецкого; але бѣльше охотниковъ не було. Ажъ потѣмъ стали воскрешати руске слово Маркіянъ Шашкевичъ, Ильковичъ, оба Головацкій, Вагилевичъ, Устіяновичъ, Мохъ и другій. Дуже богато завдячуемо епископови Снѣгурскому. „Не хочу споминати о ученыхъ нашихъ за границею, на Украинѣ, бо о нихъ уже славно споминули нитіи рускій тому 8 дневъ“. Въ холмскій дієцезіи наша братія о рускій языкъ не дбае, противно угорскій Русины вже давно учать богословія по руски и завдно рускимъ языкомъ говорять, якъ и Русь на Буковинѣ, бо языка польского не вмѣють. Угорскій писатель Лучкай выдавъ граматику церковного и народного языка тай бесѣды въ двохъ томахъ, Духновичъ давъ трѣбы своихъ поезій. Намъ лише порозумѣти ся, якимъ способомъ нашъ рускій языкъ вѣдъ вліяня чужихъ языковъ освободити. Надѣемо ся, що богословіе у Львовѣ вже сего року цѣлкомъ по руски выкладати ся буде и рускій алюмны того не допустять, щобы имъ, насупротивъ потвержденой петиціи зъ дня 19. березня 1848 року, накиненый бувъ чужій языкъ.

Другій промовлявъ о. Рудольфъ Мохъ. Вѣнъ сказавъ: Нашъ красный русскій народъ, котрого жадна исторична память не засягне, вѣдколи вѣнъ ту заселивъ ся, народъ такъ многочисленный дочекавъ ся аж того, що его теперь леда писарчукъ одинымъ черкомъ пера свого хоче зъ пѣдъ неба выказати. Повзяли ся за нашихъ дневъ цѣкавенькій мудрѣ, що зъ вытертымъ чоломъ нашому народови заперечають передъ свѣтомъ его жите и

одинокихъ предметовъ; и нѣнци рѣкъ мабуть 1890, коли настановлено для галицкого школьництва окремого керманича, наче галицкого міністра просвѣты. Кожда зъ тыхъ хвиль причинилась своимъ способомъ до удосконалення орґанізму ґімназій, — не згадуючи о тѣмъ, що окремо ще выходили вѣдъ часу до часу та и выходять всѣлякій новій розпорядженя то центральнои то краевои власти школьнои, невсыпно дбалыхъ про добро школы. Але и найдоскональшій орґанізмъ не здасть ся нѣ на що, коли въ нѣмъ неспособна душа; а що душею школы є учитель чи учитель, то и ґімназія наша, чимъ бѣльше улѣпшує ся ихъ устрѣй, тымъ лѣпшихъ вымагають учителѣвъ.

Тымъ то бути теперь добрымъ ґімназіяльнымъ учителемъ — рѣчь зовсѣмъ не легка, а у всякѣмъ разѣ далеко труднѣйша, нѣжь було колись. Ґімназіяльный учитель крѣмъ наукъ, котрыхъ мае вчити въ школѣ, повиненъ знати такожь всѣ иншій предметы школьнои науки бодай въ межахъ наукового плану; учитель языковъ, чи старинныхъ чи новѣтныхъ, повиненъ знати такожь исторію всесвѣтнои літературы; кождый повиненъ добре розумѣти орґанізацію школы (навѣть народнои), цѣлый планъ наукъ, значѣне поодинокихъ наукъ для задачѣ школы и ихъ взаимну звязь; повиненъ добре знати правила загальнои педаґоґіки, психольоґіи, — педаґоґіки, дидактики и методики школьнои взагалѣ, а окремо дидактики своихъ предметовъ; повиненъ всякци умѣти справно и успѣшно выконувати всякій принесы и правила, якій пѣзнавъ въ теорін. И те все повиненъ добре знати, поки ще погою вступить до школы, бо инакше мимо найлѣпшои волѣ буде ще хвиля робити похибки на шкоду молодѣжи. А що у насъ учителѣ, навѣть при теперѣшныхъ трудныхъ задачахъ школы, розпочинають свою практику ажь въ школѣ, и то часто, коли ще навѣть самій не покѣнчили своихъ наукъ: то вже въ того самого не можуть не выходити похибки, котрѣ мусять нѣвечити хочь бы и найгарнѣйшій устрѣй школы.

Але того ще не досыть. Для доброго учителя-педаґоґа звѣстно конечній ще и деякій условія, котрѣ часто не такъ залежать вѣдъ его волѣ и постановы, якъ вѣдъ власного выхованя, вѣдъ набутыхъ змалку и въ дальшѣмъ житю погладовъ и навычокъ, вѣдъ темпераменту, вѣдъ т. зв. дару научання и т. н. Вѣдъ всего того залежить не тѣлько успѣшность учительскои працѣ, але ще бѣльше такъ важна для справы выхованя рѣчь, якою є взаемины мѣжь учителемъ-педаґоґомъ а выхованкомъ-ученикомъ. До тыхъ условій передовсѣмъ зачислити треба: повагу учителя, котра змушуе ученикѣвъ шанувати и боятись его; любовь до молодѣжи, котра велить учителеви бути опѣкуномъ молодѣжи и щирымъ приятелемъ не тѣлько ученикѣвъ але и ихъ родичѣвъ, а не наставникомъ або и ворогомъ молодѣжи, а ученикамъ и ихъ родичамъ велить иманно любити учителя и завѣрити ему; вкѣнци чистый характеръ, котрый буде для молодѣжи прикладомъ, взоромъ въ пѣзнѣйшомъ житю.

Се вымоги якъ свѣтъ давній, а при теперѣшныхъ вѣдносинахъ суспѣльныхъ тымъ ще ковечнѣйшій. На выховане молодѣжи мае вплывъ не тѣлько домъ и школа, котрій свѣдомо правлять выхованемъ, але и тьма всѣлякихъ иншихъ силъ, дѣлаючихъ припадково и безъ плану, а часто страшныхъ мовь бацилѣ чумы; вѣдъ нихъ неразъ не въ силѣ охоронити дитину нѣ домъ нѣ школа, а ихъ вплыву нѣхто не годенъ обчислити. Зъ поступомъ культуры, рѣчь певна, упадае суспѣльна моральность. Ростуть потребы, вымоги суспѣльности; борба о истнованя стае ся чимъ разъ тяжша, чимъ разъ завзятѣйша, и черезъ те не перебирае въ средствахъ; а здобуваючи ся на всѣлякій можливій и неможливій помыслы и дотепы, обходить правила етики, де лишь безкарно можна ихъ омынати, такъ що часто здавати ся може, мовь бы етику мавъ заступати окликъ „сила — все одно: розуму чи фізична — передъ правомъ“. Досить згадати за антаґонізмы національній, исповѣдній, за борбу интересовъ, верстивъ, сторонництвъ, за збѣльшаючій ся збытокъ въ житю, за частій крадѣжи, званій ефемічно дефравдаціями, мальверзаціями або и надужитемъ довѣря, и т. п. Зъ того всего вытворюе ся тяжко душна атмосфера, середъ котрои выховуе ся молоде поколѣне майже вѣдъ пеленокъ, — середъ котрои опѣсля ходить до школы. При такѣмъ станѣ рѣчи выховуюча школа, якою є ґімназія, щобы якъ слѣдъ сповняла свою задачу, тымъ бѣльше вымагае вѣдъ учителя чистого якъ хрусталь характеру, котрый умѣвъ бы бодай школу охоронити вѣдъ тои душнои атмосферы; бо горе, коли она втисне ся ажь до шкѣльного храму!

(Дальше буде.)

Письма зъ краю.

Зъ Коломыѣ пишуть намъ:

[*Новѣсть зъ галицкихъ штучкахъ выборчихъ.*]

Староство коломыйске повѣдомило громаду Кулачкѣвцѣ, що дня 15/X. с. р. вѣдъ годины 8 до 12 перепровадять ся правыборы въ V курін.

Дѣйстно въ означенѣмъ часѣ розпочавъ правыборы комісарь Созаньскій, а укѣнчивъ о 11¼ год. Выбрано найчестнѣйшихъ русскихъ господарѣвъ.

Кулачкѣвцѣ мѣсточко о стѣлько, що тамъ въ надъ 20 родинъ жидѣвскихъ и стѣлько жь мѣщанъ христіянъ такъ Русинѣвъ якъ и Полякѣвъ, займаючихъ ся переважно гончарствомъ и иншима ремѣслами.

Ударяло при правыборахъ 15 с. м., що не явивъ ся анѣ одень жидъ анѣ одень мѣщанинъ-Полякъ, хотяй волочились по площи передъ канцелярією громадскою. Запрошуваній селянами до голосованя, не хотѣли йти. По скѣнченыхъ правыборахъ комісарь цѣлкомъ веселый вѣдъѣхавъ домѣвь, хотяй выборы выпали очевидно не по мысли староты.

Въ середу, т. е. 19 жовтня, зъ-полудня розбѣйшлась по мѣсточку якась неясна чутка, що прийде еще выбирати 5 заступникѣвъ, а вечеромъ спраздѣ прибувъ посланець що староства зъ повѣдомленемъ, що въ четверъ (20 с. м.) будуть еще выборы вѣдъ год. 9 до 11. Селяне повѣрили пущенѣй поголоскѣ; но въ ночи еще остерѣгъ ихъ одинъ панъ мѣсцевый щобы не дали ся въ блудъ впровадити, честь ему за се! Въ четверъ, заледви розвидняло ся, вже бувъ биткомъ наповненый урядъ громадскій Поляками мѣщанами, жидами и слугами мѣсцевого посесора жида.

О 9 годинѣ зачались правыборы и до середины не впускано нѣкого бѣльше. Тѣ, що були въ серединѣ, переголусовали до год. 11. О 11 годинѣ впущено знова до середины решту мѣщанъ и жидѣвъ и трохи селянъ. Господарѣ-селяне вѣдъ ранку стояли на студенѣмъ вѣтрѣ; а коли завважали, що жандармы нарочно ихъ не впускають, написали картку до предсѣдателя комісіи, що звыжь 100 господарѣвъ стоить на дворѣ, а жандармы ихъ не пускають. Коли переголосовали тѣ, що були въ серединѣ, сказавъ комісарь, що вже мае досыть того голосованя, — най пѣдписукть протоколъ. Предсѣдатель комісіи, Василь Макемчукъ Грацка, заявивъ, що того п. комісареви зробити не може, що еще много стоить на дворѣ, котрій ще не голосували. Тогдѣ звертаесь комісарь до начальника громады, Антося Матійчука; но и той сказавъ, що не пѣдпише, бо еще много выборцѣвъ не допущено до голосованя. Комісарь розлютивъ ся, схопивъ паперы и вынѣсъ ся зъ салѣ; по часѣ вернувъ ся и знова запрошувавъ до пѣдпису, но и сей разъ надармо.

Въ ночи прийшло вѣзванѣ зѣ староства, щобы начальникъ громады зъ писаремъ явились на другій день о 9 год. въ старостві пѣдъ карою 20 зр. Тамъ мучено начальника и прошено довго, щобы пѣдписавъ ся; коли вѣнъ однакъ вѣдмовивъ рѣшучо, списано зъ нимъ протоколъ, въ якои причины пѣдписати не хоче. Такъ само и зъ писаремъ. Писарь однакъ заявивъ въ своимъ протоколѣ незгѣдно зъ правдою, що до 11 годины впускано впередъ тыхъ, що були на дворѣ, хочь вѣнъ и видѣти не мѣгъ, будучи въ сали выборчѣй, чи на дверехъ входовыхъ впускано, чи були замкненій. На вѣдходнѣмъ наказавъ комісарь Журовскій начальникови громады, щобы карты голосованя кождому доручивъ; нагадавъ ся однакъ инакше и выславъ кождому пѣсланцемъ.

Въ Кулачкѣвцяхъ втяли сю нову штуку по тѣй причинѣ, бо не пѣдлягало найменшому сумнѣвови, що селяне переголосують въ двое мѣщанъ и жидѣвъ. При другѣмъ термінѣ сподѣвались, що селяне не зѣйдуть ся такъ численно, що много не буде знати о новыхъ выборахъ, а на всякій выпадокъ назначено на выборы лишь 2 годины въ громадѣ, де есть по-надъ тысячь голосуючихъ.

Такъ то переводять ся выборы въ Галичинѣ, а нашій najserdeczniejsi тѣшать ся и кличуть передъ свѣтомъ, що все вѣдбулось legalnie. Кормленѣ вѣдъ дитинства ѣдею ненависти проти всего, що руске, стратили почуте справедливости. Коли бы Нѣмцѣ въ Познаньскѣмъ схотѣли поинформуватись о всѣхъ тыхъ способахъ, практикованыхъ въ Галичинѣ, зыскали бы Поляки, що навчили бы ся: „не чини другому, що тобѣ немиле“, а Нѣмцямъ липнулись бы сотки мілионѣвъ марокъ въ кишени.

Переглядъ політичный.

Въ угорскѣмъ соймѣ ще не скѣнчила ся формальна дискусія надъ внесенемъ о поставленя индемнізаційного внесеня на порядку дневнѣмъ. Опозиція ставить щораз то нове внесеня, и дискусія зачинае ся знова „зъ кѣнца“. И такъ идуть внесеня, поименій голосованя, дискусіи, на перемѣну безъ кѣнца. На завтрѣшнѣмъ порядку дневнѣмъ дальшій тягъ поименныхъ голосованъ.

Въ Чехіи урядникамъ позволено складати присягу въ ческѣй мовѣ. Вчера були въ Празѣ бѣйки мѣжь ческими и нѣмецкими студентами. Увязнено двѣ особы. Вечеромъ товпа народу переходила улицями и спѣвала. Поліція порозганяла демонстрантовъ. Ческій роботники урядили вчера торжество въ честь сповредактора Narodni-хъ List-овъ Кльофаца, котрого покарано арештомъ за се, що на контрольныхъ зборахъ резервістовъ вѣдповѣвъ „Zde“ а не „Hier“. Посолъ Стояловскій выѣхавъ до Праги нарошно на се торжество; але на дворци одержавъ письмо зъ уклѣнною просьбою, щобы не трудивъ ся и на зборы не приходивъ. Се мала бути демонстрація противъ него за его послѣдну промову въ парляментѣ противъ бѣльшости. Пѣдчасъ торжества прийшла вѣдъ п. стояловця Данелька телеґрама, въ котрѣй заявля, що не годить ся въ антическою промовою Стояловского и доносить, що члены его сторонництва покидають Стояловского и утворять новый клюбъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Справоздане выдѣлу товариства „Народный Домъ“ въ Коломыи за часъ вѣдъ 28 серпня до 15 жовтня с. р. Членьскій вкладки 3 зложили: Вп. п. Юл. Кисѣлевскій, урядникъ почтовый 1 зр., д-ръ Мих. Дрындакъ адвокатъ зъ Борщева 10 зр., о. Мих. Левицкій зъ Вербѣжа 2 зр., о. Ив. Шмериковскій зъ Печенѣжина 5 зр., о. Ден. Балицкій зъ Волчинця 10 зр. о. Мих. Левицкій зъ Обертина 4 зр., д-ръ Теоф. Окуневскій зъ Городенки 10 зр. Збѣраній складки зложили: о. Теод. Курпякъ сотр. зъ Коломыи зъ акафисту 3 зр. 7 кр. въ церкви въ Шепарівцяхъ, а 5 зр. 51 кр. въ церкви въ Коломыи; о. А. Решетиловичъ зъ Перерова зъ акафисту 5 зр. 59 кр., о. Ф. Огоновскій датки збѣраній на празнику въ Снятынѣ 3 зр. Добровѣльній датки зложили: Каса ощадности въ Коломыи 15 зр., Вп. пп. д-ръ Теоф. Дембицкій адвокатъ въ Коломыи 1.112 зр.; д-ръ Алекс. Кульчицкій асесоръ мѣста Коломыи 100 зр.; о. Іосафатъ Кобриньскій парохъ Мышина 100 зр.; о. Як. Рожка зъ Красновли 2 зр.; Вп. п. Кон. Кульчицкій зѣ Львова 2 зр.; п. Вас. Потелицкій зѣ Львова вѣдъ себе 1 зр. 3 кр., вѣдъ пп. Мих. Георґера 1 зр., Ґриг. Гнатика 1 зр., Ив. Кокуры 50 кр., Мар. Кромпца 50 кр., д-ръ Мих. Дорундякъ зъ Борщева 1 зр. 50 кр.; Вп. п. Ив. Ясеницкій, ц. к. завѣдатель лѣсовъ въ Молодятинѣ, 10 зр.; Вп. п. Леонтій Кузьма, проф. ґімн. въ Коломыи, 50 кр.; п. Анат. Лепкій, правникъ въ Коломыи, 50 кр.; Вп. п. Софр. Недѣльскій, управитель паралельокъ въ Коломыи 3 зр.; Вп. п. Корн. Полянъскій, проф. ґімн. въ Коломыи, 5 зр.; о. Войтѣховскій, ґімн. катихитъ въ Коломыи, 3 зр.; Вп. п.Е. Макарушка, проф. ґімн. въ Коломыи, 2 зр.; о. Колодницкій, проф. въ ґімн. Коломыи, 3 зр.; Вп. п. Андр. Шахновичъ учитель ґімназіи въ Станиславовѣ 1 зр. 1 кр.; мѣсцевій члены вложили членьскій вкладки въ сумѣ 25 зр.; Мих. Гнатковскій, учитель школы дер. выробовъ въ Коломыи, зложивъ зъ представленя театрального тов. ремѣс. „Зоря“ 2 зр. 25 кр.; за купонъ листу „Дністра“ вплынуло (зар. 1897) 4 зр. 83 кр. — Розходы въ тѣмъ самѣмъ часѣ були: робота мулярска при будовѣ „Народного Дому“ 810 зр. 8 [illegible] 1005 зр. 60 кр.; архітектъ за пере[illegible] 135 зр. задатокъ на матеріялъ деревни[illegible] 60 зр. дрѣбній выдатки канцелярійній и [illegible] будові 85 з. 66 кр., разомъ сума выдатк[illegible] 327 зр. 09 кр. — Всѣмъ Р. Т. жертводате[illegible] и збиравшимъ датки на будову „Народ[illegible] Дому“ въ Коломыи заявляе Совѣтъ инсти[illegible] щиросердечне: Спаси Бѣгъ, а такожь пр[illegible] Р. Т. Роднмцѣвъ памятати и дальше „Руский Народный Домъ въ Коломыи“. В[illegible] Коломыи дня 15 жовтня 1898. *о. Николай Л[illegible]* предсѣдатель, *д-ръ В. Кобриньскій* касіе

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Новѣмъ-Санчи!**

— **Борба за право народне.** Зъ Дрогобича прислано намъ вѣдписъ такого письма тамошного ц. к. старосты: **Ч. 23723. Звер[illegible] Преподобному Урядови парохіяльному [illegible] цях витяг фамілійний з метрик вис[illegible] черес Преподобний Уряд парох. в сп[illegible] клямаціі Андруся Чутака од служби[illegible] вон в лавці рускім з возванем би тав[illegible] до 3 дней предложил ц. к. Староству [illegible] німецкім до ужитку властей войскових[illegible] — Дрогобичь дня 14 жовтня 1898. ц. к. Радде Нам. і Староста *Свѣтальскій.***

Противъ сего письма внесено рекурс до ц. к. намѣстництва — и добре зроблено.

Въ подѣбній справѣ пишуть нам зъ Збаражины: Д. 13. вересня с. р. поста[illegible] на деканальнѣмъ соборчику въ Лубн[illegible] не приймати вѣдъ жадной власти писем[illegible] писаныхъ не по руски и не рускимъ пи[illegible] — пѣдъ загрозою нечести. Рѣшене те вѣйти въ днемъ 13. с. м. Вѣдъ того дня [illegible] хіяльній уряды почали вѣдсылати всѣ у[illegible] письма, писаній не по руски, до декана, их звертавъ дотычнымъ властямъ. Годи ти, чи такъ поступають всѣ уряды паро[illegible] ній; але вѣдомо, що такъ староство [illegible] судъ проголосили, що примусово будуть [illegible] рохіяльнымъ урядамъ доручувати польскі [illegible] письма, якъ се роблять и въ другихъ повітах[illegible]

Не вдаючи ся тутъ въ замѣтки на [illegible] сланій намъ новины, звертаемо увагу на [illegible] нѣшну статью п. заг. „Борба о право наро[illegible]

— **Поминальне Богослуженѣ за упокой д[illegible]** бл. п. Омеляна Огоновского вѣдбуде ся в [illegible] домѣ родины покійного, *въ пятницю дня* [illegible] *н. ст. жовтня* с. р. о годинѣ 9 рано въ [illegible] церкви Успеньскій у Львовѣ.

— Надзвычайні передконцертові вправи мѣшаного хору „Львовского Бояна“ вѣдбудуть ся завтра, въ второкъ о год. 7½ вечеромъ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“, рынокъ ч. 10. I. пов. — Въ тѣмъ часѣ приймає выдѣлъ новыхъ членѣвъ.

Хто зъ членѣвъ не буде бравъ участи въ трехъ послѣднихъ вправахъ, т. є. вѣдъ завтрѣшнои почавши, не може брати участи и въ концертѣ. Зъ огляду на сю постанову контракту, а передовсѣмъ на свято, въ якѣмъ „Боянъ“ въ части концертовѣй бере участь, прошу всѣхъ членѣвъ, щобы точно и въ комплетѣ явили ся. — *В. Ш.*

— Рускій театръ дасть въ Жовквѣ вже лишо двѣ выставы, и то вѣ второкъ (д. 25. с. м.) „Шельменька Наймита“, комедію Квѣтки-Основяненька, и въ четверъ (д. 27. с. м.) „Два Гетьманы: Палѣй и Мазепа“, историчну драму Каспрпенка. Фреквенція рускои публики була доси дуже мала; декотрѣ священники и то зъ поблизкихъ сѣлъ ище нѣ разу не заглянули до театру. Маємо отже надѣю, що бодай на двохъ послѣднихъ выставахъ Русины зъ повѣту являть ся въ комплетѣ та хочь въ части вынагородять кривду, яку тѣй народнѣй институціи черезъ свою абстиненцію заподѣяли.

— Зазывъ до укѣнченыхъ богословѣвъ, кандидатѣвъ до рукополаганя львѣвскои архідіецѣзіи. По смерти бл. п. Кардинала наступило для нихъ „tempus luctus“, въ котрѣмъ Вікарій капітульный нѣзля права канонічного не може выдавати кандидатамъ до рукополаганя „litteras dimissoriales“ въ цѣли рукополаганя черезъ суфраганѣвъ. А щобы Капітула могла попросити Апостольскій Престолъ о диспензу на те, то треба, щобы кандидат выголосились до нея зъ тымъ прошенѣмъ. Зъ нашого мовчаня здавало бы ся, що нема у насъ кого ординувати; а то нѣ: навѣть споре число. Тожь не чекаймо на дармо, лишь пригѣдьмо всѣ въ тѣй цѣли 31 жовтня до Львова, Сподѣю ся, що часъ дуже вѣдповѣдный, бо въ тѣмъ дни розпочинають ся також ювілейні торжества, сотні роковины народно-рускаго письменства, котре то народне свято намъ опустити не уходить. До побаченя! *Кандидатъ до рукополаганя.*

— Чума у Вѣдни. У Вѣдни великій несупокѣй и острахъ передъ чумою. Побудовано въ протягу одной ночи бараки для зачумленыхъ. Изъ головного шпиталя усунено всѣхъ менше недужихъ, а роднимъ ограничено доступъ до шпиталю. Выклады на клінікахъ замкнено. Лѣкарямъ зборонено безъ важныхъ причинъ выходити изъ ординаційныхъ мѣсць. Зарядженно всякій мѣры осторожности. Звѣрята уживаній до досвѣдѣвъ зъ чумою поубивано и попалено. Служѣу и персоналъ шпитальный вѣдосѣбнено, а неустаючій комітетъ санітарный радить на борбою въ чумою.

Вчера о год. пѣвъ до 5-ѣй зрана закѣнчивъ житє д-ръ Мілеръ мимо того, що недуга здавала ся его опускати. Передъ смертію не втративъ свѣдомости и написавъ ще послѣдне завѣщаня и листъ до д-ра Ногнагля. Справовдани о иншихъ недужихъ також не потѣшаючій. Особливо догадачка Пехова є безнадѣйна. Гохеґерова и слуга Альбертъ Ное мають ся добре. У Гохеґеровои появила ся горячка; ся вѣдосѣбнено. Д-ра Мілера вже погребано на кладовищи центральнѣмъ зъ заховананемъ всякои осторожности, подѣбно якъ зъ трупомъ помершого слуги Бартіша. На похоронѣ его була родина и священникъ; до домовины не дозволено имъ приближитись. Похоронъ вѣдбувъ ся въ годину по его смерти. — Вчера о год. 11-ѣй передъ полуднемъ вѣдбуло ся у Львовѣ засѣданє „мѣсковои рады здоровля“ и радженно надъ средствами охоронными противъ грозячого ворога. Въ разѣ нещастя ухвалено побудувати на Янѣвскѣмъ шпиталь, а намѣстництво приреклo на случай доставити кількадесять шатеръ „червоного хреста“. Ухвалено також зарядити загальну ревізію заулкѣвъ, готелѣвъ, пралень и т. п. и выдати вѣдозву зъ поученемъ до населеня.

— Спростованє. Въ повницѣ п. з. „Вѣдъ комітету 100-лѣтного ювілею вѣдродженя украиньско-рускои літературы“ въ 226 ч. „Дѣла“ пропущено при вычисленю цѣнъ білетѣвъ на святочный вечеръ (що вѣдбуде ся 31 жовтня въ театрѣ гр. Скарбка): „ложа III. поверха 2 зр. 60 кр.“

— Сокальскій Соколы! — Зъ часу побуту руского театру въ Сокали доносять намъ ище о слѣдующѣмъ фактѣ, илюструючѣмъ „братню любовь“ Полякѣвъ до Русинѣвъ: Сокальска Польонія побоюючи ся, щобы нашъ театръ „nie ściągnął Rusinów z powiatu“ и не розбудивъ зъ сну Сокальскои Руси, старала ся всѣми способами унеможливити побутъ руского театру въ Сокали. И такъ товариство „Sokół“ зажадало вѣдъ управы театру за вынаемъ своѣи салѣ на 12 выставъ заплаты 120 зр. зъ горы (хотяй всѣ театры, котрѣ доси перебували въ тѣмъ мѣстѣ, платила за ту саму салю 5 зр. вѣдъ выставы, а навѣть менше) а крѣмъ того кавціи въ квотѣ 50 зр. на забезпеченє вѣдшкодованя за можливе ушкодженє салѣ. Коли жъ управа театру на тѣ твердѣй условя ци. Соколѣвъ за-для браку иншого помѣщенія згодила ся, то Сокальскій Поляки змовили ся, не учащати на выставы, щобы нашъ театръ разъ на все вѣдстрашити вѣдъ приѣзду до Сокали. Але конець дѣло хвалить! По вѣдограню 12 выставъ удало ся зарядови театру змягчити твердѣй серця Соколѣвъ, и выдѣлъ „Сокола“ ухваливъ вѣдначѣмити дальше салю за заплатою по 5 зр. вѣдъ выставы. Однакожь господаръ салѣ п. Волковскій зажадавъ при свѣдкахъ 6 зр. вѣдъ выставы зъ тымъ, що вже не буде числити вѣдшкодованя за ушкодженє салѣ и цѣлу кавцію зверне. Управа театру згодила ся и на те и платила за салю по 6 зр. вѣдъ выставы. По скѣнченю выставъ вѣдобрано п. Волковскій зъ другимъ делеґатомъ „Сокола“ салю, при чѣмъ оба тѣ панове заявили, що ушкодженє салѣ есть незначне и поправа ся буде коштувати 2 або 3 зр. Помимо того „Соколъ“ зволѣкавъ зъ вѣдданемъ кавціи ажь до вѣдъѣзду театру; а при вѣдъѣздѣ заявивъ п. Волковскій управителеви театру, що кавцію вышле зразъ на другій день почтою. Однако ажь по двохъ недѣляхъ и по триразовѣмъ упѣмненю одержавъ зарядъ театру вѣдъ „Сокола“... рахунокъ маляря на 12 зр. и часть кавціи! Такъ отже панамъ Соколамъ мало було того, що за оденъ мѣсяць взяли вѣдъ руского театру 150 зр.; они ще за неправно задержаву кавцію помалювали собѣ свое „gniazdko... Orro „bracia!“

— Рѣдкій звѣрь. Въ Рашицяхъ въ Краинѣ, въ добрахъ бар. Ліхтенберґа, одинъ изъ лѣсныхъ побережниковъ убивъ рѣдку звѣрюку, а назвы ся не знавъ нѣхто. Тому спроваджено зъ Любляны зоольоґа и вѣнъ розпѣзнавъ, що убита звѣрюка є — цяткована гієна, живуча въ Африцѣ полудневѣй и Азіи всходнѣй. Утѣкла она зъ менажеріи въ Люблянѣ и блукала довшій часъ по лѣсахъ. Бар. Ліхтенберґъ передавъ надзвычайну добычу музеови въ Люблянѣ.

— Люде чи конѣ? Зъ Тернополя доносять о нечуваномъ фактѣ, якій зайшовъ тамъ дня 20 с. м. Ото сотки тернопільскои людности приглядали ся зъ обуренемъ якъ жовнѣри оружений вѣдъ стѣпъ до головы и запряженѣ до великаньскихъ спедиторскихъ возѣвъ, котрѣ були наладований просто до неможливости, тягнули ихъ улицею Рускою, — значить вѣдъ „Verpflegsmagazin-у около 2 кільометры ажь до кошарь. Вѣйсковымъ властямъ коней мабуть бѣльше шкода, нѣжь людей. А може не запрягли коней зъ уваги на Товариство охороны звѣрятъ?

— Жидѣвъ навѣть до Палестины не хочуть впускати. Лондонскій дневники доносять, що великій везиръ мавъ выдати приказъ, щобы жидамъ безъ огляду на те, яке мали бы пѣдданьство, вѣльно було мешкати въ Палестинѣ лише вѣдъ певными условями. Передъ вступленемъ въ границѣ Палестины будуть мусѣли жиды складати кавціи и не буде вѣльно имъ довше тамъ перебувати, якъ тридцять днѣвъ. Се розпорядженє вѣйшло вже въ житє, такъ що сими днями не позволено въ Яфѣ высѣсти на землю кѣлькомъ жидѣвскимъ роднимъ, що прибули въ-за границѣ.

— Жидѣвска месть. Изъ Скалы доносять о звѣрскѣмъ проступку, маючѣмъ связь зъ процесомъ мѣсцевого рабіна. Судъ тернопільскій засудивъ того рабіна недавно за фальшованє почтовыхъ марокъ и за иншій обманьства на 6 мѣсяцѣвъ вязниць. Хусяты въ Скалѣ дуже его ненавидять, чого доказомъ є фактъ, що коли швець Лейба Швальбенґеръ изъ Скалы пѣдчасъ розправы свѣдчивъ въ користь рабіна, озлоблені на него жиды рѣшили его убити. И дѣйстно погровы закѣнчили ся трагічно. Пять молодыхъ жидкѣвъ убило онодги згаданого Швальбенберґа на ринку въ Скалѣ. Убійникѣвъ увязнено и вѣдставлено до суду въ Тернополи. Отсе одинъ бѣльше фактъ темноты и загорѣлости жидѣвскои.

Дрѣбній вѣсти. Начальный директоръ почтъ и телеґрафѣвъ совѣтникъ двору Иванъ Сеферовичъ, повернувъ зъ подорожи инспекційнои и обнявъ зъ вчерашнымъ днемъ урядованя. — Въ Краковѣ мають побудувати новій водопроводы коштомъ 1,174,484 зр. — Маршалкомъ повѣтовои рады въ Станиславовѣ выбраный знова „обшарникъ“ Мечисл. Брикчиньскій зъ Пацикова. — Ординатъ Тад. Чарковскій-Голевскій зложивъ соймовый мандатъ посольскій зъ курій меншихъ посѣлостій повѣта ново-торґского. — На університетъ вѣденьскій записало ся с. р. 54 слухачокъ-жѣнокъ, въ тѣмъ числѣ 29 звычайныхъ. — Въ поѣздѣ зелѣзничѣмъ коло Парижа вкрадено княгини Sutherland дня 17 с. м. ручный куферокъ зъ дорогоцѣнностями вартости 700,000 франкѣвъ; назначено 100.000 нагороды за вынайденє злочинця. — Ц. к. краева рада школьна рѣшила д. 16 с. м. побудувати школу въ Опришкѣвцяхъ повѣта гусятиньского въ рр. 1899 и 1900 коштомъ краевого фонду школьного. — Персоналъ сторожи пожарнои въ Краковѣ задумує застрейкувати, коли рада мѣска до дня 1-го лютого р. 1899 не пѣдвысшить имъ платнѣ. — Фр. Городискій зъ Трибуховець набувъ на власнѣсть сѣло Пишкѣвцѣ въ пов. бучацкѣмъ вѣдъ п. Богдановича за суму 400,000 коронъ. — Онодги увязнено и вѣдставлено до вязниць въ Золочевѣ „банмайстра“ зъ Озѣрнои, который въ змовѣ изъ шѣстьма роббѣниками обманивъ зелѣзницю на 1,200 зр. за сповнену нѣбы то роботу. — Въ Тернополи лютять ся епідемічно тифъ и шкарлятина, лучають ся частѣ выпадки смерти; у Львовѣ лютять ся також шкарлятина; случаѣвъ смерти мало. — Въ Кіевѣ и въ пѣвнічнѣй Россіи впали снѣги. — Въ мѣстѣ Болеславѣ въ Чехіи здефравдувавъ урядникъ Лямбертъ Вільдтъ въ касѣ щадничѣй 109,000 зр. и утѣкъ до Америки.

Посмертній — ∓ — оповѣстки.

Иванна зъ Петрицкихъ Ступницка, жена о. Северина Ступницкого завѣдателя въ Торговицы, померла по тяжкѣй и довгѣй недузѣ д. 22 с. м.; похоронъ сегодня. В. ѣй п.!

Вѣсти зъ Ел. Перемыскои.

О. Хтей Алексей, парохъ въ Бенькѣвѣ, именованый мѣстодеканомъ высочаньскимъ. — Завѣдательство получили оо.: Лаврецкій Василь въ Комарнѣ, Кордасевичъ Романъ въ Ростайныхъ. — До инш. институціи завѣзваній: Полошиновичъ Даніилъ на Долины, Козакъ Теодоръ на Колодно. — Кан. институцію на Чорне дек. дукляньского получивъ Михаилъ Юрчакевичъ. — Увольнене вѣдъ испыту конкурсового получивъ: Володимиръ Цаславскій, катихитъ при I. гімназіи въ Перемышли. — Завѣдательство въ Грабѣ дек. дукляньского получивъ Петро Каламунецкій.

Наука, штука и література.

— Не бійте ся пострахy! (Парохіяльнои бібліотеки „Прапора“ ч. 11. ст. 16, цѣна 2 кр.) Парохіяльна бібліотека „Прапора“ мае взагалѣ цѣху сильно аґітаційну въ найлучшѣмъ змыслѣ сего слова. Такою аґітаційною брошуркою есть и повыжша, що впрочѣмъ видно зъ самого вже заголовка. Она починае ся словами Спасителя до Апостолѣвъ, вѣщаючими имъ переслѣдованя и воджена по урядахъ за те, що стояти будуть не за свѣтовцями, а за правдою и справедливостію, наученою Христомъ. Христосъ уймае ся закономъ своимъ за трудячимъ ся и обремененымъ народомъ; Вѣнъ хоче, щобы була справедливость въ роздѣлѣ тягарѣвъ и користей; свѣтовцѣ же радѣ бы загарбати всьо для себе, радѣ бути горою хочь бы прийшло допускатись найбѣльшихъ кривдъ и ошуканьствъ, и хотѣли бы, щобы нарѣдъ слухавъ ихъ бѣльше, нѣжь Бога; а коли нарѣдъ не хоче мовчати на зневагу черезъ свѣтовцѣвъ Божои правды и справедливости, тогды старають ся пострахомъ примусити его, щобы ихъ правдѣ покоривъ ся. Нарѣдъ однакъ мусить бути вѣдважнымъ и не дати настрашити ся свѣтовцямъ, такъ якъ то давъ ся настрашити нарѣдъ, що любивъ Христа, а таки давъ намовити ся, щобы кричати: Распни! Бо ось якъ робить ся пострахъ: Спасителя піймано тайно; а ранкомъ тягнуть его по улицяхъ мѣста въ гукомъ и лайкою; и нарѣдъ успомнивъ ся, застрашивъ ся. „Чи не бачили вы недавно, якъ то гурма безбожныхъ зачала водити рей, и якимъ то куражемъ накинено ся на католицке народне духовенство, якъ влечено ихъ до вязниць и передъ суды котрѣ узнали его невинность? О, се давне средство, пострашити нарѣдъ гукомъ и поганьбленемъ. А якъ то сѣе ся пострахъ (терорызмъ): 1) словами. Сумне то, що мужчины даютъ ся пострашити словами! Слова пострахy, се страхопуды, а мужчины стають ся воробцями, що лякають ся страхопудѣвъ. Се не гѣдне мужчины, щобы леда-якимъ говоромъ давъ ся баламутити. „Чи я маю вѣддати голосъ на сего або на того, се пане не ваша справа; я христіянинъ, и мушу вѣддати мѣй голосъ по совѣсти, и вѣддамъ на того, що по христіянськи тримае зъ народомъ; сли и вы, пане христіяннѣ, то за такимъ повинней-сьте також стояти. Отже не вѣддаваймо ся пострахови говоромъ!“ 2) Пострахъ газетами. „Яку то силу мають часописи, можь бачити зъ того, що днесь найлучшій и розумній люде трусливого будучи характеру слухають радше команды ворожихъ, чужихъ часописей, нѣжь голосу свого серця. „Ученѣ въ письмѣ“ уводять ино нарѣдъ; они подорожують всюды наче комісарѣ при выборахъ, щобы выскати жидамъ приклонникѣвъ; зъ уведеныхъ роблять они передше товаришѣвъ злыхъ жидѣвъ (нашихъ преславныхъ галицкихъ хрунѣвъ мабуть), а потому дѣтьми пекла, въ двое гѣршими нѣжь они самѣ. Тому зъ далека вѣдъ безбожныхъ радъ и науки, а слухайте христіяньскѣ письма и часописи!“ 3. Пострахъ бѣльшости. „Сли въ школѣ найде ся споре число дурныхъ хлопцѣвъ, и они кричать: 2 а 2 есть 5, а кѣлькохъ ино кличе: нѣ, 4, то чи за бѣльшостію есть все правда? Не тамъ правда где бѣльшость; не тамъ стѣймо де бѣльшость, але де правда. Не даймо себе туманити черезъ бѣльшость. Бо прийде Божѣй розрахунокъ, а тогды найде Господь кождого; тогды стане не одному маркотно за-для его крику и тримання зъ нехрістіяньскою бѣльшостію. Господь Богъ справить ся зъ всѣми бѣльшостями, якъ справивъ ся зъ жидами що Его выдали на хрестъ, якъ справивъ ся зъ шляхотскою Польщею...“

Зъ розмыслу навели мы тутъ широко содержаже сеи брошурки; разъ щобы показати на способъ порушана найдражлившихъ квестій зъ бѣгучого ту ближшого житя на тлѣ религійнѣмъ, а въ друге щобы вказати на аґітаційну вагу сеи брошурки, котра при всякихъ выборахъ неоцѣненій може вѣддати услуги, заохочуючи нарѣдъ, щобы стоявъ за правдою, щобы бувъ одважный и не боявъ ся пострахy, а поступавъ такъ, якъ каже совѣсть. Ширене такихъ брошурокъ якъ сеся, межи народомъ мусить го здѣлати характернымъ, смѣлымъ и свѣдомымъ своѣи силы; а се ширене приходить тымъ лекше, сли цѣна сеи брошурки такъ нечувано низка.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. Дирекція зелѣзницъ державныхъ повѣщуе:

Нова сигналізація вѣдъѣзду поѣздѣвъ особовыхъ входить въ житє, — якъ се вже читателямъ вѣдомо — зъ днемъ 1. падолиста с. р.

Се на позоръ незначне зарядженє міністерства зелѣзничого, котре цѣлкомъ спокѣйно и безъ видимыхъ признакъ внѣшныхъ змѣнить, почавши вѣдъ 12. годины въ ночи 1. падолиста, цѣлу дотеперѣшню систему сиґналізованя вѣдъѣзду поѣздѣвъ, вымагае належитои уваги зъ стороны подорожуючои публики.

Подорожній призвычаєній доси до поклику кондукторовъ „вѣдъѣздъ“ „ѣзда“ були бы наражений на нехибній заводы, коли бы вже теперь не памятано о тѣмъ, що вѣдъ першого падолиста устануть всѣ тѣ поклики, а натомѣсть кондукторъ ведучій поѣздъ свиставкою давати буде сиґналъ, що поѣздъ маe вѣдѣйти, що протѣ остаточный часъ всѣдати.

Кондуктори, стоячій при возахъ, въ день рукою а въ ночи лѣхтаркою будуть давати знакъ ведучому поѣздъ кондукторови, що все до вѣдъѣзду готове, по чѣмъ сей дасть трубкою сиґналъ до вѣдъѣзду машиністови.

Цѣла експедиція поѣздѣвъ буде затимъ вѣдбувати ся безъ всякихъ окликѣвъ зѣ стороны персонялю поѣздового. Зъ огляду на се звольнять подорожній въ своѣмъ власномъ интересѣ подѣбно, якъ се дѣе ся за границею, пильно уважати на розкладъ ѣзды поѣздѣвъ и на годинники. — Львовъ дня 20. жовтня 1898.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатникѣвъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый чвертьрѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 24 жовтня. Цѣсарь принявъ на авдіенціи Муравьева и выѣхавъ до Будапешту, де лишить ся до кѣнця с. м. Рада державна буде мати сего тыждня два засѣданя: вѣ второкъ и въ четверъ. — Генеральна дискусія въ угодовѣй комісіи скѣнчить ся въ середу, бо бесѣдники зѣ сторонництвъ бѣльшости казали ся вычеркнути зъ листы.

Женева 24 жовтня. Процесъ Люккенього вѣдбуде ся имовѣрно 10 падолиста. Тайный арештъ вже знесено и Люккені може говорити зъ своимъ адвокатомъ.

Софія 24 жовтня. Собраніе буде отворене 27 с. м.

Римъ 24. жовтня. Маколі, котрый въ поѣздѣку убивъ посла Кавальоттіого, дѣставъ 13 мѣсяцѣвъ вязниць. Секундантѣвъ увольнено.

Парижъ 24. жовтня. Розправу надъ ревізію процесу Дрейфуса вѣдложено на день 3. падолиста.

Лондонъ 24. жовтня. Въ Трансвалю грѣзный бунтъ Мурынѣвъ. Вѣддѣлъ Боерѣвъ мавъ вже побити одну ватагу мурынѣвъ.

Царгородъ 24. жовтня. Нѣмецка пара цѣсарска вѣдъѣхала вчера зъ Царгороду. Передъ вѣдъѣздомъ цѣсарева була въ гаремѣ султана, де вѣдбувъ ся концертъ.

Товариство «Просвіта»

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньскій. Ціна 25 кр.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На празднику въ Утѣховичахъ въ домѣ Вч. о. Рыбака зложили гостѣ за починомъ д-ра Давидовича, начальника суду въ Перемышлянахъ, зъ нагоды ювілею 25-лѣтного священства, о. А. Танчаковского на руки Вп. п-ѣ Ирины Вѣновскои зъ Вѣдня 14 зр. Вч. о. Танчаковскій призначивъ зъ того 7 зр. на ремѣсничу бурсу у Львовѣ, а 7 зр. на будову сс. Служебниць въ Нараѣвскѣмъ деканатѣ.

На фондъ будовы новыхъ и обновы старыхъ рускихъ церквей зѣбравъ дальше о. крил. Теофіль Павликѣвъ и доставивъ въ касу „Народного Дому“ 34 зр. 68 кр. Именно зложили на ту цѣль: 1) о. Яковъ Сербиньскій зъ Худиковець 1 зр., 2) столярь Іосифъ Щерба зѣ Львова 7 зр., 3) скарбонка ad hoc въ канцелярії „Нар. Дому“ 6 зр. 14 кр., 4) священники скалатского деканату 3 зр. 56 кр., 5) черезъ редакцію „Галичанина“ о. И. Пастернакъ зъ Тылявы 5 зр., о. Викт. Кузикъ зъ Осовець 1 зр., о. Іос. Кустиновичъ зъ Лядского зѣбраный 3 (15) мая 1 зр., о. Мих. Ясеницкій зъ Кутковець 50 кр., П. Д. зъ П. 2 зр., д-ръ Ем. Медведскій зъ Новоалександрія 1 зр. 27 кр., о. Ром. Прислопскій зъ Дубецка вѣдъ себе и прихожанъ 3 зр., Н. Н. 1 зр. 27 кр., всего 15 зр. 4 кр.; вѣбници 6) скарбонка ad hoc въ Успеньскѣй церкви у Львовѣ 1 зр. 94 кр. — Всего зѣбравъ до нинѣшного дня о. крил. Ѳ. Павликѣвъ 2977 зр. 41 зр.

На будову рускои церкви въ Новѣмъ Санчи зложили въ мѣсяци вересню с. р. Вп. пп.: Марія Тыховичева, вдова по священику въ Перемишли 1 зр., о. Іеронъ Борковскій парохъ въ Грушовѣ 1 зр., о. Теофиль Качмарчикъ, парохъ въ Бѣльцаревѣй 3 зр., Вп. п. Францѣшка Шухульска жена професора въ Ярославю 2 зр. 50 кр., о. Игнатій Пачовскій парохъ въ Борщевичахъ 1 зр., урядъ приходскій въ Добрѣй шляхоцкѣй 1 зр.; о. Теофиль Турчмановичъ парохъ въ Рыпины 1 зр., о. Теодоръ Савула парохъ въ Дмитровичахъ вѣдъ себе и вѣдъ о.К. Пасѣчиньского 1 зр., въ редакціи „Дѣла“ зложили: Іоанъ Зарицкій смеритъ у Львовѣ 50 кр. и о. И. З Отто парохъ въ Лѣшнѣ 1 зр. — разомъ 1 зр. 50 кр., Андрей Стемпурскій зъ Сокерниць 1 зр., о. Іоанъ Маляркевичъ парохъ зъ Дорожева 50 кр., а о. Володимиръ Коростеньскій парохъ зъ Кропивника 2 зр. 50 кр. — разомъ 3 зр., Церковь довжанецка черезъ свого пароха о. Онуфрія Чубатого 1 зр., гостѣ зѣбраній у Юліяна Пасальского, професора гімн. въ Коломыи, зъ нагоды прощаня професора Стефана Федева 8 зр. 2 кр., на соборчику въ Поляныхъ суровичныхъ зложили оо.: Антоній Бескидъ, Андрей Кочиркевичъ и Іоанъ Мерена по 1 зр., а Емиліанъ Антоневичъ 50 кр. — разомъ 3 зр. 50 кр., о. Іоанъ Русинакъ парохъ въ Высовѣй 3 злр.

На Руску Бурсу въ Новомъ-Санчи вполили въ мѣсяци вересни с. р. вложити одноразовѣ датки Вп: пп.: Володиславъ Скульскій, емер. ресціпієнтъ сторожи скарбовои, 3 зр., Михайлъ Телѣщакъ, селянинъ въ Криницѣ 2 зр., на хрестинахъ у ресціпієнта сторожа скарбовои въ Збишицяхъ, Шимона Ґреха зобрано 1 зр. 60 кр., Теодоръ Шкварла, селянинъ въ Криницѣ 1 зр., Миколай Чернявскій, комісарь скарбовый въ Новомъ Санчи 2 зр., о. Іеронъ Борковскій, нарохъ въ Грушовѣ 1 зр., на посвященю рускои Бурсы въ Новомъ Санчи зобрано дробными датками 18 зр. 79 кр., о. Теофіль Качмарчикъ, нарохъ въ Бѣлцаревои, 3 зр., Пантелеймонъ Ленартовичъ емер. комісарь сторожи скарб. въ Лонцку 3 зр., на руки Витовта Домінчука, урядника зелѣзницѣ въ Стрижовѣ, зложила панна Ольга Пашиньска урядничка касы задатк. въ Стрию, 2 зр. 76 кр., Людвикъ Малецкій, професоръ ґімн. въ Новомъ Санчи, 3 зр., на руки о. Иларіона Гмитрыка, катехита ґімн. въ Самборѣ, прислалъ о. Теофанъ А. Обушкевичъ, нарохъ въ Майсфельдѣ (Америка) 20 зр., зъ котрои то квоты 10 зр. призначено на будову рускои церкви въ Н. Санчи; Вп. Францішка Шихульска, жена професора въ Ярославю 2 зр. 50 кр., На руки о. Теофиля Турчмановича, нароха зъ Рыпяны зложили: о. Іоанъ Стояловскій, нарохъ зъ Яворы 5 зр., о. Игнатій Солтысевичъ, нарохъ зъ Ботелки выжноі, о. Іосифъ Гамерскій, нарохъ зъ Подоннои и о. Максимъ Калинякъ, нарохъ зъ Жукотина, по 50 кр., о. Т. Турчмановичъ 1 зр. и Н. Н. 1 зр. 50 кр. разомъ 9 зр., Михайлъ Гнатковскій зъ чистого доходу, узысканого зъ аматорского представленя „Зорѣ“ въ Коломыи 2 зр., о. Ларіонъ Пачовскій нарохъ въ Борщевичахъ 1 зр., урядъ приходскій въ Добрій шляхотскій 1 зр. 50 кр., на руки о. Изидора Давидовича зложено на празнику въ Половомъ у о. нароха Дыковского 3 зр. 50 кр, Юстинъ Чапліньскій, почтмайстеръ въ Заболотовѣ 1 зр., Володимиръ Лавровскій, почтмайстеръ зъ Щавницѣ 2 зр. и 1 зр. разомъ 3 зр., о. Емиліянъ Венгриновичъ, нарохъ зъ Мацѣевои, вѣдъ своихъ парохіянъ 7 зр. 72 кр. а вѣдъ себе 1 зр., Вп. М. Юлія Венгриновичена 1 зр., Львѣвска гр. кат. митрополича консисторія вѣдъ парохіянъ „Винники“ мѣсто вѣнця на домовину бл. п. кардинала Сембратовича 13 злр. 95 кр., Александеръ Поляньскій, властитель реальности въ Лабовѣй 3 зр., Петро Вугель нотаръ въ Краковци 5 зр., о. Петро Яцишинъ парохъ въ Олексичахъ 3 зр. 80 кр., Андрей Стемпурскій зъ Сокериецъ 1 зр., на руки о. Качмарчика зложили: о. Іоанъ Маляркевичъ нарохъ зъ Дорожева 50 кр. и Володимиръ Коростеньскій нарохъ зъ Кропивника нового 2 зр. 50 кр. разомъ 3 зр., въ редакціи „Дѣла“ зложили: о. Ив. Налѣвъ нарохъ зъ Перевозца 1 зр., урядъ громадскій зъ Перевозца 50 кр., о. М. Миколаевичъ нарохъ зъ Скоморохъ 2 зр., Рудавскій адъюнктъ податковый въ Рудкахъ 5 зр. 20 кр., Н. Волиньскій зъ Мадковичъ 3 зр. 83 кр., и о. Юліянъ Гладыловичъ нарохъ зъ Любачева 2 зр, — разомъ 14 зр. 53 кр., Онуфрей Гецевъ професоръ ґімн. въ Ряшевѣ 5 зр., д-ръ Станиславъ Чикалюкъ, адвокатъ въ Тернополи 2 зр., Титъ Мастиновъ капітанъ въ оборонѣ краевѣй 5 зр., на руки Стефана Савули постенфірера жандармеріи въ Вохни зложили: постенфіреры Савула Гр. Борыкъ и И. Мартиновичъ по 1 зр. и И. Хома и П. Крукъ 50 кр. и жандармъ И. Иваськевичъ 1 зр. — разомъ 5 зр., о. Володимиръ Козловскій нарохъ зъ Поворозника 3 зр., Товариство взаимного кредиту „Дифетеръ“ мѣсто вѣнця на домовину Его Ем. кардинала Сембратовича 40 зр., Володимиръ Шийковскій властитель друкарнѣ у Львовѣ 50 кр., Романъ Тердишекъ начальникъ канцелярійный въ Новомъ Санчи 20 кр., Народна Торговля у Львовѣ мѣсто вѣнця на домовину Его Ем. кардинала Сембратовича 25 зр., К. Леницкій почтмайстеръ въ Лонцку 1 зр., д-ръ Михайлъ Кочиркевичъ совѣтникъ скарбу въ Бродахъ 2 зр. 50 кр., Маркиль Дыковскій и д-ръ Н. Кмицикевичъ комісарѣ скарбовій въ Бродахъ по 1 зр., о. Николай Герасимовичъ нарохъ въ Вѣлявцяхъ 1 зр., Наукове Товариство имени Шевченка у Львовѣ мѣсто вѣнця на домовину Его Ем. кардинала Сембратовича 20 зр., на соборчику въ Поляхъ суровичныхъ вложили со: Николай Бумичъ, Володимиръ Вахнянинъ; Левъ Волиньскій, Андрей Кочиркевичъ, Михайлъ Солтысъ и Володимиръ Хомицкій по 50 кр., Іосифъ Конистаньскій и Іоанъ Мерена по 1 зр., а Емиліянъ Антоневичъ и Димитрій Чертежиньскій по 20 кр. — разомъ 5 зр. 40 кр., Народный Домъ у Львовѣ зъ фондациі Шашкевича 50 зр., о. Іоанъ Русинякъ нарохъ зъ Высовои 3 зр., Вильгельмъ Заячковскій старшій ґеометръ евіденційный 2 зр. 10 кр.

Выдѣлъ Товариства „Руска Бурса“ въ Новомъ Санчи почуваѣ ся до милого обовязку зложити всѣмъ Добродѣямъ и Товариствамъ щиро-руску подяку за ихъ жертвы и при сѣй нагодѣ звертае ся до всѣхъ нашой молодѣжи прихильныхъ людей зъ покорною просьбою, щобы и на дальше не вѣдказали ся вѣдъ опѣки для нашои Бурсы, котра розпочавши въ роцѣ шкільномъ 1898/9 свою дѣяльность, приняла зась 22 питомцѣвъ (3 питомцѣвъ додатково принято), хотяй великихъ фондовъ до того не мае. — За Выдѣлъ: П. *Лѣтовскій* предсѣдатель, *Іоанъ Черкавскій* мѣстопредсѣдатель, *В. Яворскій* скарбникъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. Ю. Га. въ Хо. До кѣнца року прийде ще 7·40 зр. — *Вп. А. Ко. въ Во.* До кѣнца року прийде ще 7·50 зр. а на Бурсу одержано 6·50 зр. — *Вп. И. Гл. въ Ут.* Зъ одержаныхъ 15 зр. зостало на 1899 рѣкъ 7·75 зр. — *Вп. Е. Тр. въ Ст.* Не можемо. — *Вп. Ю. Ох. въ Се.* Теперь вплачено за серпень а не за жовтень. — *Вп. Др. М. Ко. въ Жо.* До кѣнца року прийде ще 1 зр., позаякъ зъ минувшого року залягавъ 1 зр. — *Вп. Ю. Кр. въ Ми.* До кѣнца року 3·60 зр. а Редакція „Господаря“ въ Перемышли, Побереже — Францъ-Іосифа ч. 1. — *Вп. Т. Ле. въ По.* Теперь вплачено за липень а не за жовтень, бо въ червни, серпни и вересни передплату не одержано. — *Вп. Г. Ох. въ Го.* Теперь прислано за 3 а не за 4 квартали, бо передплату мы одержали лишь 13/1 — 14/4 и 19/10 по 4·50 зр. — *Вп. П. Чм. въ За.* Не можемо.

Надѣслане.

Д-ръ Стахъ Заблоцкій

спеціялістъ въ хоробахъ ушей, носа, горла и легкихъ, ординуе вѣдъ 12—1 и вѣдъ 3—4.

у Львовѣ, улиця Сикстуска ч. 34.

404 1—2

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпоточного на плянтациі площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лькорнеты, бінокля, дзеркованды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґа, тамыце мірничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякій направыни полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

Глядаю Учителя до двохъ дѣтей зъ 3 норм. клясы. — Левъ Тарнавскій нарохъ въ Подлисю п. Бѣлый камѣнь. 406 1—4

5 кіль солодкого ВИНОГРАДУ курацінного оплатно за побранямъ почтовымъ 2·10 кр. Lebhardt Beregszasz, 10 (Ungarn). 372 12—15

Осирочена женщина

въ середнѣмъ вѣцѣ може дѣстати заразъ мѣсце ґаздинѣ-кухарки при дуже маленькомъ сѣльскомъ господаретвѣ у священника.

Ближшій вѣсти подасть п. Н. Олѣйникъ въ Липовцяхъ почта Перемышляны. 403 1—3

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — звольтѣ, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудовано низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаемо на жадане наш богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Такожь и на раты

безъ вѣдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, хѣдники, ковдры пятованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Свѣжий мѣдъ пщѣльный

въ пушкахъ бляшаныхъ 5 кільовыхъ по 2·50 зр.

Правдивый вѣскъ пщѣльный зъ запорукою! 1·60 зр. за кіло высилае за побраниемъ

J. Menczer, Микулинцѣ.

407 1—3

Дивановъ перскій и портіэры

правдивый (старинный)

продае, купуе и выповѣдае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — **Пільги въ сплатахъ пѣсля умовы.**

На жадане высилаемо нашій богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Назуркевичъ, Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

МУЖЕСКУ 844 **Безсильнѣсть**

выликвану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхѣвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданихъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй пояснены своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко належитости, высилае ся франко книга въ куверты магазиномъ выдавцѣвъ R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

АЛЬБУМЪ заслуженыхъ Русиновъ

Цѣна 1 зр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Шпаргы до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вадуги и т. п. въ формѣ руры зъ дроту сталевого, по зр. 6·—, Тромары спущала и т. п. поручае ПЕТРО ХИНОСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 406

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудово низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.** *Львѣвъ, пл. Капітульна ч. 3.* 190 38—?

Сирота зъ лѣпшого дому приймѣ мѣсце при одной особѣ. Вмѣе варити, прати, працовати. Жертвуе щиру працю. Адреса: И. Н. Самборъ poste restante. 408 1—3

ПУЩАДЛА и трокары для худобы припоручае Иванъ Лаврукъ, можобникъ у Львовѣ, ул. Галицка ч. 6.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, фабрика рому, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старѣ горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bon-gout“ на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 366 7—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людника ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 103—?

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИГНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ

а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% асигнаты касовій зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ опроцентованій по 4½% вѣдъ 15 мая 1889. 2218

Передрукъ не буде плаченый **ДИРЕКЦІЯ.**

До Всечестнѣйшого Духовенъства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пільгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціальный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, напелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся зъ принятностію цѣнникъ даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés пл. Капітульна ч. 3. 190

НОТАР у Винникахъ пошукуе рутиновованого кандидата спосібного заступати в справах спірних, — вглядно конціпіета. Оферти письменні з условями належить присилати як найскорше 409 1—6

Свѣтлый заробокъ

для конторѣвъ вымѣнъ, купцѣвъ, Агентѣвъ и т. п.

Льосы оріґінальный

(не ратальні листы) зъ которыхъ легко велику скобыкѣсть можна продати. Оферты пѣдъ „Longeschäft 7210“ ан Haasenstein & Vogler Wien 402 1—1

Решткы хѣдниковъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ бачно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ підвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВОВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь довкола свѣта.

Въ сѣмъ тыждни в до побаченя:

Похоронъ бл. п. цѣсаревои Єлисаветы. Палата Ахілеумъ, Женева и виды Швайцаріи.

Вступъ 10 кр. 278

Выстава загальна

всходныхъ и инчихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіэръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю.

Вступъ вѣльный. Зачудовано дешевій цѣны вшелякій доходячо на всѣхъ товарахъ. Подарки въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, вѣдъ впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

Розклад їзди поїздів залізничних

важний від 1 жовтня 1898

після часу середньо-европейського [пів'ячного о 36 мінут від часу зі львівського].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відхо
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля „	9.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з годовного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.50	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ годовн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан	**ЗНІЧ**		
	5.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
ЗНІЧ				5.20	„ Лавочного
	5.04	з Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Іцкан
	8.30	„ „ „ годовн. дворець		6.40	„ Кракова
5.10		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з годовн. дв'рця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
6.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
9.45		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.55		„ Підволочиск на годовн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з годовного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Чарняньскои. Зъ друкарнѣ Ставропігійского, вѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 228 Львовъ, Второкъ 13 (25) Жовтня 1898. Рочникъ XIx.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Weihzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбет за инсераты виплатна у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів року	9 зр.	на пів року	12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пів року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція відкрыта в. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямація неопечатані вільні відъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймають ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічки инсератового або ся вносе в зъ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.,

Недѣлки и инші денесенія приватні числять ся по 15 кр. відъ стрічки.

Справы парляментарні.

На вчерашнѣмъ засѣданю угодовои комісіи по опозиційнѣй пр мовѣ п. Шлезінгера промовивъ въ имени кола польского Колішеръ и очевидно ликеруваивъ на рожево все те, що опозиційні бесѣдники почорнили. Представитель нѣмецкои шляхты п. ґр. Цедвіцъ доказувавъ, що теперѣшна угода лѣпша, якъ ни слава и що его сторонництво буде голосувати за спеціальною дискусією надъ правительственнымъ проектомъ. — П. Якесъ (антісеміть) заявляє, що теперѣшних предложень не уважае за відповѣдну підставу до комісійных нарадъ. Правительство мусить розпочати новій переговоры, щобы радѣ державнѣй предложити иншій, справедливѣйшій проекты. — П Вахияниномъ заявляє ся за удержанемъ спільного цлово-торговельного округа въ интересѣ велико-державного становиска Австрії и ей економічныхъ интересовъ. Домагае ся реформы австрійскои політики промысловои и торговельнои указуючи на небезпеченьство що раз бѣльшои конкуренціи угорского промыслу. Въ тій цѣли бесѣдникъ домагае ся здоровои політики тарифовои зелѣзниць, котра не повинна бути жереломъ доходовъ для державы, але средствомъ розвою рѣльництва и промыслу. Бесѣдникъ витае зъ вдоволенемъ додане консулятамъ фаховыхъ людей. Що-до квоты бесѣдникъ домагае ся, щобы переговоры въ справѣ цлово-торговельного трактату відбували ся рѣвночасно въ звязи зъ переговорами въ справѣ квоты. Бесѣдникъ числами выказуе великій розвій Угорщины відъ 1868 року, що тамту половину монархіи обовязуе до бѣльшои участи въ покриванню выдатковъ спільнѣй справы. Сторонництво бесѣдника буде голосувати за спеціальною дискусією.

Wiener Abendpost констатуе, що навѣть на случай, якъ бы теперѣшна комісія угодова и субкомітеты відбули два рази тѣлько засѣдань, що въ 1886 роцѣ, комісія не буде въ силѣ предложити свого справоздання такъ на часъ, щобы друге читане въ палатѣ послівъ могло розпочати ся бѣльше менше въ половинѣ падолиста. Коли бы навѣть палата зужила на сю цѣль два рази тѣлько часу що въ 1886 р., могла бы угода при відповѣднѣй готовости до працѣ всѣхъ сторонництвъ палаты перейти въ другомъ читаню бѣльше-менше до половины грудня. Положенє таке, що не выключае можности полагодженя въ означенѣмъ часѣ великои и наглои задачѣ удосконаленя угоды. Але вѣчь ясна, коли угодова комісія буде дальше радити надъ угодою такъ само якъ до теперь, наведеный нами рахунокъ не удержить ся.

Въ нарадахъ христіяньско-славяньского клюбу зъ Туномъ въ справѣ славяньскихъ постулятовъ, брали участь послы: Вахияниновъ, Барвѣньскій, Булятъ, Беркесъ и Щукльо. Яко акушеры були также при тѣмъ Яворскій и Бѣлиньскій. Спільні наради тревали цѣлый день въ суботу. Яка ridiculus mus вродилась тамъ, не знаемо. Часописи доносять, що Словѣнцѣ и Русины, не входячи въ подробицѣ, заявляють, що суть вдоволені въ перебѣгу переговоровъ. Клюбъ рѣшивъ остаточно держати зъ бѣльшостію „въ надѣѣ“, що она схоче неперти его управнені жадани и запевнить ихъ сповнене. (Щасливій вѣрующій!). До Slov. Narod-a пишуть зъ Відня, що славяньскій клюбъ лишить ся въ бѣльшости навѣть тогдѣ, коли правительство не буде въ силѣ сповнити всѣхъ жадань клюбу. Зробить се зъ тои рациі, що въ противнѣмъ случаю до державнои кермы дѣстали-бъ ся найгіршій вороги Славянъ, а до сего клюбъ не може допустити.

Переглядъ політичный.

Въ справѣ енунціяціи Словѣнцѣвъ на зъѣздѣ въ Терсатѣ, органъ клерикальнои партіи словѣньскои Slovenec пише: „Посолъ о. Калянъ на згаданѣмъ зъѣздѣ сказавъ, що тѣснѣйше спільнѣланє Словѣнцѣвъ зъ Хорватами давно вже було потрѣбне въ цѣли основаня сильнои організаціи полудневыхъ народовъ славяньскихъ. Спільный нашъ ворогъ поставивъ мѣжь нами штучні границѣ, розъединивъ насъ и порозривавъ на кусни, щобы насъ тымъ лекше втягнути въ свое ярмо. Мы Словѣнцѣ пильно слѣдили рухъ въ Хорватщинѣ; робивъ ее особливо Slovenec, котрый виступае идеѣ католицко-національнои партіи, и відъ кількохъ лѣтъ подае правильно справоздання о борбѣ хорватского народу о свои права. Особливо зъ великимъ подивомъ глядѣли мы на послѣдну борбу выборчу сполученои опозиціи хорватскои. Словѣнцѣ, котрі у величезній бѣльшости належать до католицко-національнои партіи, слѣдять зъ особливою симпатіею дѣяльность партіи права тому, бо сеся партія руководить ся тромя великими, намъ спорідненими и симпатичными ідеями: христіяньскою ідеею, ідеею хорватского права державного, котра одна лишь може дати підставу до оборони полудня передъ зрадниками, вкінци ідеею економічнои орґанізаціи народа. Ворожа сила роздвоила насъ штучными границями; мы стремимо до того, щобы обопільною братньою любовію зберати ся штучні границѣ, а на ихъ мѣсци поставити природну звязь, бо що Богъ получивъ, людскі руки не смѣють роздѣлювати. Най зборы розширюють ідею сполучена Хорватовъ и Словѣнцѣвъ; нехай словѣньскій часописи плекають сю ідею, щобы она якъ найскорѣйше сталась спільнымъ добромъ Хорватовъ и Словѣнцѣвъ и міродатнымъ провідникомъ до щастя хорватскои и словѣньскои нації, сполученыхъ на підставѣ хорватского права державного.“ До сеи енунціяціи клерикального органу Словѣнцѣвъ, прилучае ся также орґанъ лібералівъ „Slovenski Narod“ и заявляе, що словѣньска ліберальна партія відъ давна вже ратунокъ Словѣнцѣвъ добачуе въ сполученю зъ Хорватщиною и въ вдоволенемъ витае заяву клерикалівъ.

Чума.

Страшный и несподіваный гість загостивъ въ наддунайскій столици и вже порывае свои жертвы. Чума, звана также зарозою лімфатичныхъ жезелівъ, по нѣмецки „Beulenpest або Seuche“ (pestis orientalis), знана відъ давныхъ часівъ. Вже въ р. 531 по Христѣ лютила ся она страшно въ Царгородѣ и на цѣломъ Всходѣ. Въ четырнацятомъ столѣтю, здаеть ся, лютила ся она найбѣльше, бо огорнула майже цѣлу Европу. Десятки міліонівъ людей лягло передчасно въ чорну могилу; въ самій Німеччині померло звышь півтора міліона людей, а на Всходѣ до 24 міліонівъ. Опісля чума выступала лишь споралично въ Европѣ. Послѣдный разъ появилась въ Астрахани въ Россіи, въ р. 1878. Найгірше лютилась она въ селѣ Ветлянцѣ; тамъ прибула була европейска експедиція лѣкарѣвъ, щобы надъ симъ страшнымъ ворогомъ людскости вести свои досвѣды. Въ тій експедиціи мѣжь иншими бравъ участь и пок. львівскій протомедикъ д-ръ Бзендецкій.

Въ нашомъ народѣ доховали ся сотки переказівъ и споминівъ про походы сего страшного гостя. Народъ до нинѣ знае тую недугу відъ назвою: „повѣтря“, „чорного помору“, „моровои заразы“ и т. д. Буйна фантазія народна, а при тѣмъ несвѣдомость причинъ сеи ненасытно и недуги, приводила сю назву въ надземску стать, въ щось загадочно духового. И ще днесь народъ оповѣдае, що чума являла ся въ видѣ высокои, бѣло одѣтои жѣнки, котра воздухомъ переносилась по надъ мѣстами и селами, заглядала вікнами по хатахъ, а де станула стопою, тамъ „неначе замѣвъ помеломъ“ — и слѣду не стало, де жили люде.

Вітчизною чумы є Єгипетъ; звідти перенесла ся она до Индій и до Хінъ. Теперь лютить ся она въ мѣстѣ Бомбаю въ Индіяхъ всходныхъ. Мѣжь тамошнымъ населенемъ ширить ся она страшно за-для нехлюйства и бруду; часто появлявсь въ голодній лѣта після неурожаівъ и войны; лучае ся также по повеняхъ и иншихъ елементарныхъ нещастяхъ.

Чума мае также своихъ товаришівъ, котрі ей або выпереджують, або по ній наступають. Звычайно передъ пошестію чумы западають на сю зарозу щуры и розносять зарази сеи недуги. По чумѣ кидае ся звычайно мѣжь худобою книгосушь и ин. заразливій недуги. На чуму западають не тѣлько щуры, але и мыши, коты, дробъ, птацтво, навѣть мухи; тѣлько псы и худоба рогата та голубы не підлягають заразкамъ чумы.

Недужѣ сприяють также відносины клімативній, якъ горячій спеки и змѣнный воздухъ.

Переносить ся чума всѣлико: черезъ дотыкъ, одежу, віддыхъ и т. и. Зараженый чумою відчувае зразу, — 4—6 днівъ, а часомъ и довше, — лише недостатокъ силъ, пригнобленя; лиця блѣднуть и хідъ стае повільный и хитній. Опісля проявляе ся чимъ разъ більше горячка; пускае ся кровь зъ носа а до двохъ-чотирохъ днівъ недуга локалізуе ся. Зарази чумовій дістають ся до лімфатичныхъ железівъ, звычайно въ пахвинѣ, підъ пахою або де-инде, они напухають, а опісля нарывають и гноять ся. Также и на тѣлѣ проявляють ся гузы, въ родѣ карбункулу, котрі выдѣляють изъ себе гній. Заразки чумы выкликують въ тѣлѣ инші страшні наслѣдки и доводять до закаженя крови, по чімъ наступае смерть. Выхідъ зъ сеи недуги є рѣдкій; смертность выносить звычайно 60—90% неду[illegible]. Хто мине смерти, западае часто на ін[illegible] недуги, якъ на пораженє серця, запалі[illegible] легкихъ а т. и.

Чуму выкликують — якъ вѣдомо — зарази чумовій, подібно якъ у иншихъ инфекційныхъ недугахъ. Заразки сій відкрывъ д-ръ Єрсен въ р. 1894 підчасъ страшной чумы въ Индіяхъ, въ провінціяхъ хіньскихъ въ Гін-нанѣ и въ Кантонѣ. Згаданый лѣкарь відкрывъ тогдѣ тіи заразки (бацилѣ) и выналізовъ serum противъ чумы, котрый то однако лѣкъ ще добре не досвѣдчено. Бацилѣ чумовій видній суть підъ мікроскопомъ, мають видъ коротенькихъ грубыхъ палочокъ зъ заокруглеными кінцями.

Що-до житя и способу нищеня заразковъ чумовыхъ ореченя лѣкарѣвъ суть подѣленій. Одній новаги лѣкарскій твердять, що бацилѣ гинуть въ сухомъ станѣ въ 2—5 днихъ, а найдальше въ 7-ох .; иншій доводять, що бацилѣ въ темнотѣ можуть животѣти 9—30 днівъ; а иншій кажуть, що и по півтретя мѣсяцяхъ можна набавитись недуги відъ такихъ, що були зачумлені. Въ нашомъ клімати гинуть тій бацилѣ на сонци ажь по чотирохъ годинахъ; пара водна о 100° убивае бацилѣ въ одно[illegible] мінуть; вода карболева 5%-ова або сублімать въ пять до десять мінутъ, а молоко вапняне въ одній годинѣ.

Одиноким средствомъ и оружемъ противъ сего страшного ворога людского житя є чистота въ мешканю и одѣню, дезінфекція, відсвѣжуване воздуха въ мешканю и правильне житє. Недужихъ треба изолювати, а всяке бѣле, постѣль и т. и. палити. Недужимъ дае ся много подражаючихъ напоєвъ, щобы удержати функціи серця. Закажений недугою мѣсцевости треба окружити квариантанною.

НОВИНКИ.

— **Програма 100-лѣтного ювілею відродженя украиньско-рускои літературы.** „Ювілей відбуде ся якъ звѣстно, дня 31 жовтня и 1 падолиста н. ст. с. р. Запрошень до поодинокихъ особъ не буде ся высилати. Хто хоче взяти участь въ тѣмъ святѣ, звольнть ласкаво достроитись до слѣдуючихъ вымогівъ: Вступъ на всѣ три відділы торжества (т. є. на святочный вечѣрь, наукову академію и святочну вечеру) дозволеный лише за оказанемъ карты вступу. Карты вступу на святочный вечерь, котрый відбуде ся дня 31 жовтня въ театрѣ ґр. Скарбка о 7 год. вечеромъ, можна замовляти вже теперь — однакъ за надісланемъ зъ горы належитости черезъ комітетъ. Адресувати просимо: *Д-ръ Евгеній Озаркевичъ, Львовъ, Краківска ч. 17.* Мѣсцевій участники або случайно прибувшій до Львова можуть купувати карты черезъ цѣлый день въ „Руской Бесѣдѣ“, Ринокъ ч. 10. Въ день представленя можна буде ще дістати білеты, коли бы не були ще выпроданій, въ касѣ театру ґр. Скарбка відъ 9—1 рано и відъ 3—7 вечеромъ. Радимо однако постарати ся завчасу, бо попытъ є великій. Цѣны білетівъ слѣдуючій: Ложа партерова и ложа на першомъ поверсѣ 6 зр. 50 кр.; ложа на другомъ поверсѣ 4 зр 30 кр.; Ложа на третомъ поверсѣ 2 зр. 60 кр.; Фотель въ партерѣ відъ ч. ч. 1—36—2 зр.; відъ 37—90—1 зр. 50 кр.; Фотель въ партерѣ відъ ч. 91—190—1 зр. 20 кр.; Фотель въ партерѣ відъ ч. 191—254—80 кр.; Фотель на першомъ балконѣ 1 зр. 50 кр.; Крѣсло на другомъ балконѣ въ 1-шомъ радѣ 90 кр.; въ слѣдуючихъ радахъ 80 кр.; Крѣсло нумероване на третомъ поверсѣ 50 кр.; мѣсце стоячe на 3 бмъ поверсѣ 25 кр. и галерія нумерована 25 кр.; Галерія стояча 20 кр. Вступъ на „Наукову Академію“, котра відбуде ся дня 1 н. ст. падолиста, о 11-ій год. передъ полуднемъ въ салі „Народного дому“ безплатный, але за окиванемъ карты вступу, котру можна дістати въ канцелярії „Наукового Товариства им. Шевченка“ ул. Академічна ч. 8. — Вспільна святочна вечера відбуде ся въ сали почтового клюбу (Frohsinn) дня 1-го падолиста о 7-ій год. вечеромъ. Участникомъ може бути той, хто вложить, або надбише 3 зр. напередъ на руки комітету, найдальше до суботы 29 падолиста с. р. Замовлені напередъ білеты на святочный вечерь можна буде відобрати въ день свята въ касѣ театру ґр. Скарбка, а білеты на „Академію“ и на „святочну вечеру“ въ канцелярії „Наукового тов. им. Шевченка. — *Комітетъ ювілейный.*

— Запытанє до нашихъ независимыхъ послівъ: Засуджені въ політичныхъ повыборчихъ процесахъ допытують ся, чи можуть мати надѣю на помилуване, чи нѣ? Президія судівъ занызають до відбутя кары, а на прошеня засуджены[illegible], щобы судъ [illegible] продовживъ, отримують відрочене [illegible] короткій часъ, пр. на 2—3 тиждні. [illegible] дай практикуе перемыскій судъ. Отже борцѣ політичній просять сесю дорогою нашихъ послівъ у Відни, щобы предложили нашу справу у міністрівъ, и дали потімъ въ часописяхъ знати, чи ихъ сидѣти, чи еще просити ся? и чи въ загалѣ можуть мати надѣю на помилуване въ тімъ ювілейнімъ роцѣ?

— Пишуть намъ зъ Городка: Въ недѣлю 16 с. м. дивно выглядала наша повѣтова столица. Ого вчасымъ ранкомъ, — бо рочинець був на 8 годину — заѣхало ся кількадесять фіръ селяньскихъ, котрыми прибули війти зъ своими писарями зъ двацати громадъ нашого повѣту, призначеныхъ и завізованыхъ до збірнои контролѣ ляндверистівъ. А були завізваній розпорядкомъ ц. к. Старостства зъ 22 вересня с. р. ч. 19369 отсѣ громады: Галичанівъ, Гартфельдъ, Городятичъ (офіціально: Родатичъ), Дроздовичъ, [illegible] таль, Братковичъ, Отенгавзенъ (Зав[illegible] бенавъ, Стодолки, Долиняны, Черляны, [illegible] вичъ, Кириця, Брундорфъ, Артищевъ, [illegible] дерберґъ, Баръ, Найгофъ, Рѣчичаны, [illegible] на и Городокъ. Кажуть, що ц. к. ста[illegible] Федоровичъ, що прибувъ до насъ не[illegible] се важне становище, дуже зафрас[illegible] такимъ своимъ промахомъ, котры[illegible] стати ся мимо его волѣ (правдоп[illegible] тычнімъ письмѣ стоить не его [illegible] вітового комісара); але соблазнь вістане соблазнію тай дуже трудно ей направити. Виправдѣ въ послѣдній хвили зарядивъ збір такъ, що контролю відложено на 1 годину пополудни; але все таки въ памяти народу лишивъ ся фактъ, що сама ц. к. власть політична самовільно нарушуе законъ цѣсарскій о відпочинку недѣльнімъ. Сего року зародивъ Богъ бульбочку, тую „половину хлѣба“, и люденьки змахавшись цѣлотыжневою тяженькою працею, надѣялись хочь въ недѣленьку святу віддыхнути та сповнити свою повинность христіяньску — такъ собѣ балагурили люде; — ажь тутъ въ дорогу випала контроля. И чому саме на недѣлю мусѣла вызначитись тая контроля та занепокоює ся столько громадъ, коли въ иншімъ дни могла тая чинность любѣсенько відбуватись? Нам же на будучность п. староста, котрый окаже прихильность для справъ релігійныхъ, [illegible] спускаюсь въ такъ важныхъ рѣчахъ на [illegible] нихъ помічниковъ, котрымъ мабуть ще не звѣстній всѣ законы цѣсарскій, але самъ не хай ихъ возьме въ свои руки та не допустить до такъ брутального нарушеня обовязуючих законівъ зъ одной стороны, а зъ другои такъ дійманочого дрочена релігійныхъ чувств христіяньскои людности.

— Чума у Вѣдни. Якъ вѣдомо, д-ръ Міллеръ впавъ другою жертвою чумы. Всѣ вѣденскі дневники посвячують померлому довгі [illegible] льога, якъ чоловѣкови, що посвятивъ ся [illegible] цѣ и борбѣ зъ страшною заразою. Д-ръ [illegible] леръ родивъ ся д. 25 жовтня 1866 у Вѣдни, отець его бувъ урядникомъ бібліотеки уніве[illegible] ситетскои въ Ґрацу. Незвычайно способный ставъ дуже молодо приватнымъ доцентомъ у [illegible] ніверситету вѣденьского. Дня 1 лютого 189[illegible] р. выбравъ ся вонъ въ подорожь на корабли „Imperator“ до Бомбаю на студіи чумы; въ выправѣ тій взяли участь також инші лѣкарѣ вѣденьскій. Въ Бомбаю перебувъ вонъ три мѣсяцѣ и розслѣдивъ звыжь тысячь случаівъ чумы. Въ листѣ писанімъ зъ Бомбаю (д. 1[illegible] марта 1897), доносивъ братови про страшну хоробу. „Майже всѣ — писавъ вонъ — умирають. Рѣдко лучало ся менѣ, щобы бачивъ и кого вертаючого до здоровля. На улицяхъ що кроки здибуе ся похороны“. Мимо такъ страшной [illegible] підемії д-ръ Міллеръ наражувавъ ся въ Бомбаю на найбільший небезпеченьства, а такъ тамъ не занедужавъ ажь у Відни. Занедужавъ вонъ д. 21 с. м. и зразъ написавъ картку, палцивъ ся на шибѣ вікна: „Занедужавъ на чумове запаленє легкихъ: прошу не присылати менѣ жадного лѣкаря; и такъ дальше або б днівъ буде менѣ конець“. Але ему [illegible] слано д-ра Пеха, а сей зъ найбільшою [illegible] рожностею занявъ ся хорымъ. Въ суботу [illegible] ся недужій лѣпше и бувъ веселый; ажь [illegible] ромъ погоршилось ему, а о 4½ год. [illegible]

воръ. На вѣсть о смерти сына приѣхала ма-
ть Градца, але ей не допущено до помер-
го. — Д-ръ Міллеръ лишивъ объ вместе спра-
ванне науковои выправы до Бомбаю, котра
буде незвычайно важнымъ причинкомъ для
лѣкарскои науки; въ трехъ частей того спра
вованя двѣ находять ся вже въ друку и въ
коректі. — Розбѣшла ся вчера по Вѣдни
вѣсть, мовь бы два щуры, котрымъ защѣпле-
но чуму, утекли зъ анатомічно-патальогічного
института. Буде се имовѣрно байка; але для
заспокоена населена комісія санітарна зарядила дезінфекцію каналовъ въ IX. части
Вѣдня. — Станъ здоровля зачумленои Пехо-
вои погоршивъ ся. Занедужала также одна
паритка и догляачка Гешлева; обѣ взольо-
вано. Привезено зъ Парижа въ пастерівского
института противчумову суровицю и заразъ
запущено ей недужимъ. Лѣкарскій поваги вы-
сказують надѣю, що чума не розширить ся
дальше и скінчить ся на кількохъ жертвахъ
въ шпиталю.

— Голосъ народныхъ учителѣвъ. Довѣдуе-
мось, що галицке народне учительство, пере-
конавшись, що дорогою петицій не дочекае ся
нѣколи полѣпшеня своои справдѣ жебрачои
долѣ, мае намѣръ зъѣхати ся гремільно до
Львова въ часѣ сегорѣчныхъ соймовыхъ на-
радъ и просити „децидуючѣ сферы", щобы ре-
шучо зрѣвнали ихъ платню зъ платнею дер-
жавныхъ урядниновъ трохъ послѣдныхъ рангъ.

— Процесъ д-ра Франка, Мартовича и ин. о
побите Мих. Подгайного въ Березовицѣ скін-
чивъ ся въ тернопільскомъ судѣ увольненемъ
обжалованыхъ. При розправѣ не могъ Под-
гайный доказати, що д-ръ Франко ударивъ
его; противно, навѣть свѣдки, покликаній Под-
гайнымъ, признали, що не видѣли, щобы обжа-
ливъ Подгайного. А оденъ зъ тыхъ
сказавъ, що д-ръ Франко лише зо-
вѣйно запытавъ Подгайного, на якій
вонъ каже, мовь бы его, Франка,
жиды; тогдѣ Подгайный завстыдавъ ся и вѣдойшовъ вѣдъ стола; ажь на серединѣ салѣ якісь сторонній люде его поштуркали, але свѣдокъ ихъ не знае.

— Огонь. Дня 18 с. м. выбухъ огонь въ хатѣ Стеф. Олѣйника въ Плаучи великій (пов. бережаньского) и знищивъ 56 загородъ селянськихъ въ цѣлымъ добуткомъ. Нарѣдъ
бувъ занятый въ поли и ратунокъ бувъ неможливый. Страшно дивитись, як нарѣдъ безъ даху и хлѣба блукае по згарищахъ и оплакуе свою нещасну долю. Шкода выносить
выжъ 30.000 зр., а обезпеченыхъ було лише
господарѣвъ на 6.000 зр.

— Крадежи въ Радимнѣ суть на порядку
невнѣмъ; можна сказати, що злодѣе обхо-
дить теперь свои жнива въ славномъ мѣстѣ
бувшій селитьбѣ посла кс. Пастора.
обкрали кровь вѣкно лѣкаря д-ра
ра; забрали годинникъ зъ золотымъ
мъ, вартости 200 зр. Потомъ „обго-
оха купця Домініка и забрали готов-
олика 200 зр. Зъ черги „загостили"
, а наконець въ ночи зъ 19 на
нули до суду. Кольо грошей
що не знати; але щось оповѣда-
Крадѣжи ставлено дуже смѣло:
щобы хто не заглядавъ черезъ вѣкна, поспу-
скали сторы; всѣ канцелярія перешукали и
ковбочняли всѣ замки; однымъ словомъ:
„звізантинували" цѣлый судъ. Отъ такій то по-
рядки въ Радимнѣ. Поліцаѣвъ мѣсто оплачує,
есть и посторунокъ жандармерія; а не только
не оборонить мешканцѣвъ передъ злодѣями,
але навѣть ихъ потомъ не половлять. Все про-
пало, якъ камінь у воду! Повѣдають, що еще
мають обкрасти самого бурмістра, а потомъ
Ярославского, а потомъ — перене-
суться въ „инныя страны"... *Х.*

— Дрібни вѣсти. Намѣстникъ гр. Пінінь-
кій повернувъ до Львова. — Цѣсарь затвер-
дивъ выборъ Тад. Ценьского, властителя
Могилѣнки на маршалка, а Том. Вартановича,
властителя Давинича, на заступника мар-
шалка рады повѣтовои въ Залѣщикахъ. —
Пятницю вѣдслужене въ костелѣ св. Ни-
ля заходами академічного сенату заупо-
богослужене за пок. цѣсареву Елиса-
ту. — Заступникомъ маршалка повѣтовои
ды въ Станиславовѣ выбраный кс. Айзельтъ.
Зъ вязниць у Львовѣ утѣкъ онодгы Ан-
на Павлюкъ, засудженый на 1 рѣкъ и 4 мѣ-
сяцѣ тяжкои вязниць; числить вонъ 27 лѣтъ,
сильнои будовы, середного росту, мае чорне
волосе, а одѣтый бувъ въ арештантске одѣ-
ле; родомъ вонъ зъ Підгаинки гетманьскои въ
Тернопільщины. — Слѣдство противъ почт-
Болесл. Більшина зъ Журавна, підо-
ного о убійство своеи любовницѣ, ведене
Стрыю, застановлено; Більшинъ обнявъ на
ово урядованя. — У Вероні (въ Италіи) на
передмѣстю Санта Лючія завалила ся часть
у на костелъ; въ завалищахъ погибло па-
ро людей, а 19 особъ вѣднесло тяжкій
ны.

Господарство, промыслъ и торговля.

— Вѣче у Войниловѣ., въ справѣ „Підгір-
Сѣлки", устроене дня 18 с. м., заходами
мѣсцевого комітету, а то Юрка Гаджоровского, Гната Борисюка и Семана Гречука, въ
домѣ п. Николы Самотовки, выпало надепо-
дѣвано добре, бо до сѣлки приступило 35 и
зложили блызько 400 зр. Вже на вѣчу въ Ка-
луши самъ Войниловъ далъ 6 членовъ, а до-
охрестнѣ села до 20; а все жь тамошнѣ мѣ-
щане-патріоты уважали, що то за мало, и у-
рядили самѣ вѣче у себе. И се вѣче було пов-
не жита. Крѣмъ бесѣдъ делегатовъ „Підгір-
ской Сѣлки" забирали голосъ, о. Любѣнець-
кій, о. Муликъ, п. Гаджоровскій, п. Дурбакъ
и п. Боднарчукъ зъ Калуша. Красно выгля-
дало, коли першій зложивъ удѣлъ мѣсцевый
нотарь п. Чеховичъ. Вонъ сказавъ: „И хоть
полякъ и я безрогъ анѣ не куную анѣ не
продаю, але таку сѣлку, що постанила с бъ
на цѣль положити конецъ выысковану бѣд-
ныхъ селянъ, годить ся поперти! „По сѣмъ
начали ся тиснути до виесу; и делегаты самі
не скоро були бы упорали са зъ виесами и
и выставленѣмъ книжокъ удѣловыхъ, якъ бы
не були имъ помогли о. Палѣевъ зъ Перевоз
ца и п. Корнило Мандзѣй, мѣсцевый депен-
дентъ нотаріяльный. Приступило: въ Войни-
лова 11 (разомъ зъ попереднымы 17), зъ Сѣ-
ки 4, зъ Томашовець 8, зъ Довгои Войнилов-
ской 2, зъ Перекосовъ 2 (разомъ зъ попере-
дными 9), зъ Дорогова 3, зъ Середного 1, зъ
Мошковець 3, въ Слобѣдки 1 и зъ Цвѣтовои 1.
Ту мѣщанство и духовнѣ понимають свою
задачу въ суспільности; богато такихъ, що
не могли прибути на вѣче, передали свои удѣ-
лы. О. Чернявскій зъ Томашовець и ся Па-
лусевичъ зъ Довгои Войниловской передючи
удѣлы переказали: „Се вѣдъ насъ цеголка, а
дай Боже, абы-сьте вскорѣ мали такихъ це-
голокъ хоть 10.000!" Вѣче закончило ся спіль-
нымъ обѣдомъ, (котрый не треба казати) бувъ
наче другимъ вѣчемъ, лишь не урядовымъ а
щирымъ сердечнымъ. Вѣдъѣзджаючи, казали
делегаты: „Кобы мы всюды по нашихъ мѣ-
стахъ мали такихъ мѣщанъ та такихъ духов-
ныхъ, то сѣлка вже давно була бы увійшла
въ житѣ, а то бѣда и соромъ сказати, що въ
деякихъ инпихъ мѣстахъ мѣщане так
ховують ся, якъ бы та справа не до нихъ на-
лежала. — *Участникъ.*

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр

— Именованя. Намѣстникъ занменувавъ кон-
цепістовъ намѣстництва: Пет. Гамулицкого, Каз.
Ястшембского и Влад. Красуцкого повѣтовыми
комісарями, а концептовыхъ практикантовъ на-
мѣстництва: Каз. Скровачевского, Виниц. Вичков-
ского, д ра Фр. Кишѣка, повнячого службу ад-
міністраційну въ Босні и Герцеговині д ра Іос.
Шенета и Викт. Рыдля — концепістами намѣ-
стництва. — Краевый выдѣлъ занменувавъ Влад.
Врабеца концептовымъ аніканомъ.

Послѣдни вѣсти.

При нинѣшнѣмъ выборѣ посла въ V курін округа Коломыя и т. д. выбраный Мойса 658 голосами; д-ръ Дурундякъ достав 304 голосовъ. [О сколько досі вѣдомо, ре-зультатъ голосовъ бувъ такій: въ Богород-чанахъ Мойса 52, Дорундякъ 53; въ Горо денцѣ Мойса 106, Дорундякъ 65; въ Косовѣ Мойса 124, Дорундякъ 29; въ Надвірнѣй Мойса 111, Дорундякъ 21; въ Снятинѣ Мойса 127, Дорундякъ 25.; въ Колыи Мойса 138, Дорундякъ 113.]

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣоень 25 жовтня. Муравьевъ принявъ вчера въ палатѣ россійскои амбасады гр. Голуховского, а вечеромъ бувъ у него разомъ зъ россійскимъ амбасадоромъ на обѣдѣ, въ котрѣмъ взяли также участь Тунъ, Калій, Кріґгаммеръ и австрійскій амбасадоръ петербургскій кн. Ліхтенштайнъ. Муравьевъ конферувавъ зъ Ґолуховскимъ о найважнѣйшихъ справахъ політичныхъ. Въ дипльоматичныхъ кругахъ лишивъ якъ найдѣше враженя.

Прага 25 жовтня. Въ політичныхъ кругахъ говорять, що правительство не хоче признати школѣ Коменьского у Вѣдни право публичности, бо се розъярило бы не лишь нѣмецку опозицію, але и католицке нѣм. сторонництво людове. За те правительство готово удѣлити школѣ субвенцію.

Парижъ 25 жовтня. Якъ доносять часописи, Пікартони позволено кореспондувати зъ оборонцемъ Лаборімъ, однакъ вѣдъ услівемъ, що въ листахъ не буде згадки о Дрейфусѣ. Слѣдство тот сваг ще зо 3 тыждні. Auroge запевнле, що выдано вже розпорядженя що-до перевезеня Дрейфуса. Прокураторъ заявивъ ся за ревізією.

Лондонъ 25 жовтня. Спѣръ о Фашоду (кусникъ Єгипту) якій грозивъ конфліктомъ мѣжъ Англією а Францією, буде здаеть ся, полагодженый въ дорозѣ дипльоматичныхъ переговоровъ.

Копенгага 25 жовтня. Комісія на аты послановъ вѣдкинула предложене о додатковомъ кредитѣ въ квотѣ 500.000 коронъ на укрѣпле-не Копенгаги вѣдъ стороны моря.

Царгородъ 25 жовтня. Зъ Одессы доно-сять, що на Крету вѣдплыло шесть компаній пѣхоты и гірска батерія.

Пекинъ 25 жовтня. Лѣкарь французкои амбасады сконстатувавъ у хіньского цѣсаря грѣбну ниркову хоробу Брайта; вода нѣдходить вже нѣдъ серце. Станъ цѣсаря безна-дѣйный.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый чвертьрѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»
у Львові, рынок ч. 10
видало своім коштом і заходом:
„Панщина і єї скасоване в 1848 році". Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.
„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

Надѣслане.
Адвокатъ д-ръ Исидоръ Діямантъ
перенѣсъ адвокатску канцелярію зъ Чорткова
до СТРЫЯ. 387 3—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плинтаціяхъ площи Галицкои

соручае зъ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли, телескопы, барометры, термометры, рѣзнѣ ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, таниъс мірничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.
Уряджене дивників електричныхъ.
Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛІЖКА зелѣзны складаны по зр. 5·50, зъ боками, орѣхово лякировани по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—. Матерацы спружиновѣ по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХШОНОТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ Катедры.] 4188

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артисти-но-літоґрафічне
ЗАВЕДЕНЕ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляе
всякій літоґрафічній выробы
звычайнѣ візитовѣ білеты
вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново поникшій ся візитовій білеты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ каверткою. 188 46—51

Глядаю Учителя до двохъ дѣтей зъ 3 норм. клясы. — Левъ Тарнавскій парохъ въ Подлисю п. Бѣлый камѣнь. 408 2—4

Такожь и на раты
безъ вѣдвышки цѣнъ
диваны, портіёры, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякѣ артикулы потрѣбнѣ до уряджена домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

Диваны перскѣ
и портіёры
традиційнѣ (старинныі)
продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. — Вѣльги въ сплатахъ вѣсля умовы.
На жаданѣ высылаемо нашій богато ілюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА" по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3. 190 39—?

Рештки хѣдниковъ и высортованій диваны, портіёры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобеліны и рѣзнѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ баечно дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ вѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Артистично-ритовничѣ
ЗАВЕДЕНЕ
А. ЗІ'МАНА
у Львовѣ, ул. *Сикстуска ч. 14.*
доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше.
ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и вышше. Стампілѣ металевѣ и кавчуковѣ, гербы, монограмы, стампільнѣ марки, станцы, таблицѣ литѣ и гравіровани и проче.
Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 16—52

У Трочиньского
въ пасажи Гавсмана
фунтъ кармелькивъ . . —·40 кр.
„ пожадокъ . . —·60 „
„ чекольадокъ . . 1·— „
400 *Выробъ власный.* 3—3

До П. Т. Властителѣвъ коней.
Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — звольтѣ, Впов. Пане удати ся до Складу диванівъ „Au Louvre" у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жаданя нашій богато ілюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

СІЗОРИКИ власного выробу, англійскій и Генкельса припоручае Іванъ Ляврукъ, ножѣзникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Выстава загальна
вихѣдныхъ и инпихъ чужихъ и краевыхъ диванівъ, портіёръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.
Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю.
Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ вѣсля умовы.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

Вѣдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краевѣй у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно знана зъ честности роботи артистично-бронзовница
В. СКНУЖИЛЯ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 15
поручае свои выроби церковнѣ зъ срѣбла, бронзу, хіньского срѣбла, нѣды и инпихъ металевъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадыльницѣ, ладанницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовѣ и склепнѣй, пѣдставники передъ акоиостасы.
Всѣ вышше помянутѣ предметы вриймае до спорядженя и вѣдновленя, т. а. до волочени, посрѣблена, бронзованя и никльованя. 323 13—20
Рѣвножь выконуе гальванізованя всѣхъ выробовъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрнѣй.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священикамъ вѣльгъ въ сплатахъ вѣсля умовы.
Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ также сальоновѣ и настѣнныі, хѣдники, фіранки, портіёры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.
Спеціальный вѣддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣлля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхівъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.
На жаданѣ высилае ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

ТУТКИ зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати только зъ фабрики „POLONIA" Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна. 893

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Львовъ. Отвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Накладомъ и друкомъ Ставропігійского Института. Друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 229 Львовъ, Середа 14 (26) Жовтня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ свять) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро огологошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярослави Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатконъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція вѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попередне застереженя. — Реклямація неопечатані вольній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычній приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсераткомъ або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.;

Подяки и инші довожня приватні тяганть ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Конституційна фікція.

Вчера вѣдбувъ ся выборъ посла до рады державнои въ V-ои курії выборчого округа коломыйского. Властитель вѣльшои посѣлости, кандидатъ польского комітета центрального, Вѣрмено-Полякъ Стефанъ Мойса, выбраный 658 голосами; Русинъ, адвокатъ д-ръ Михайло Дорундякъ, кандидатъ краевого руского комітета, дѣставъ ино 306 голосовъ. Польске „коло“ вѣдбило собѣ свою страту супротивъ Русинѣвъ, яку потерпѣло въ маю черезъ выборъ д-ра Гладишовского въ Тернополи; Русины стоятъ, якъ стояли: замѣсть правительственного о. д-ра Гробельского мають такого самого правительственного посла д-ра Гладишовского.

Коломыйскій округъ выборчій V-ои курії, обѣймаючій політичній повѣты Коломыю, Печенѣжинъ, Надвѣрну, Богородчаны, Косовъ, Снятинъ и Городенку, числить 380.000 Русинѣвъ а 43.000 Поляковъ, отже Русинѣвъ 8 девять разовъ тѣлько якъ Поляковъ. Жидовъ и Нѣмцевъ 8 въ тѣмъ округѣ 74.000, отже Русинѣвъ 8 пѣвчверта раза тѣлько, якъ всѣхъ не-Русинѣвъ, т. 8. Поляковъ, жидовъ и Нѣмцевъ разомъ. Се есть, що до числа душъ, найлучшій для Русинѣвъ округъ выборчій въ цѣлои Галичины.

Польскій кандидатъ п. Мойса знаный хиба тѣлько въ снятиньскѣмъ повѣтѣ, де есть маршалкомъ повѣтовымъ и въ-вѣдки бувъ разъ, ще передъ десятьма роками, посломъ въ соймѣ. Вѣ всѣхъ нашихъ шѣстьохъ повѣтахъ люде о нѣмъ анѣ не чули анѣ его нѣколи не видѣли. Народъ не есть ему и не мае причины бути прихильнымъ, навѣть селяне зъ самыхъ посѣлостій п. Мойсы суть ему противній. О якихсь заслугахъ его або способностяхъ по сольскихъ нѣхто не знае. Д-ръ Дорундякъ званый народови особисто въ коломыйскѣмъ, печенѣжиньскѣмъ, косовскѣмъ и городенецкѣмъ повѣтѣ: въ инших повѣтахъ округа вѣнъ стававъ передъ выборцями и давъ ся пѣзнати. Его способности, его ревна праця, его щира прихильность для народу широко суть знанѣ и цѣненѣ.

И въ такихъ обставинахъ польско-шляхотскій комітетъ выборчій мавъ смѣлость ставати въ рускѣмъ округѣ выборчѣмъ въ V-ѣй курії нелюбленого и незнаного п. Мойсу супротивъ знаного и любленого д-ра Дорундяка, и п. Мойса дѣставъ два разы тѣлько голосовъ якъ д-ръ Дорундякъ.

Если выборы послѣвъ мають бути выразомъ волѣ народу, то тутъ сталось зовсѣмъ противно. П. Мойса въ найлѣпшѣмъ разѣ мѣгъ бы репрезентувати 43.000 Поляковъ въ згаданыхъ сѣмохъ повѣтахъ.

А однакъ вѣнъ выбраный посломъ, и то такъ великою вѣльшостію голосовъ! Якъ же се могло стати ся?

Двѣ суть того головнѣ причины. Одна — то напоръ правительства и тыхъ, що мають власть въ нашѣмъ краю, и то напоръ, не перебираючій въ средствахъ, не вяжучій ся законными постановами. Пп. старосты и комісарѣ, Сабатъ, Яворчиковскій и т. д., мали задане перепровадити выборъ польского дѣдича и въ того задания они вывязали ся способами, въ якихъ за 37 лѣтъ австрійскои конституціи набули достаточнои вправы. Пѣвтора року тому тыми самыми способами перепровадили выборъ рускаго каноника; якъ-бы треба було, то такъ само перепровадили бы выборъ рускаго або польского хлопа або и жидовского спекулянта.

Другою причиною була апатія народу. Народъ, особливо селяньскій, далеко менше интересувавъ ся симъ выборомъ, якъ выборами торбчными. Се показало ся и на вѣчахъ передвыборчихъ, на котрыхъ переважно мало выборцевъ появляло ся, и остаточно въ числѣ голосовъ. Тамтого року рускій кандидатъ одержавъ въ Коломыи 134 голосы, польско-правительственный 122: сего року рускій 113, польскій 138. Въ Богородчанахъ рускій кандидатъ торбкъ мавъ 61 голосовъ противъ 42, теперь 53 противъ 52; въ Снятинѣ торбкъ 89 ротивъ 60, теперь 25 противъ 127 (!); въ Городенцѣ торбкъ 100 противъ 71, теперь 65 противъ 106.

Сѣй апатіи не дуже и дивувати ся. Народъ видить, що всѣ его змагания и жертвы суть даремнѣ, що селяне и мѣщане одній понесли при торбчныхъ выборахъ смерть, другій раны, третій вязниць, четвертій всякій переслѣдованя и страты, а пп. Яворчиковскій, Табо, Совиньскій и т. д. и т. д. урядують такъ само якъ урядували. Народъ видить, що за Туна и Пінінъского панує та сама система, якъ за Баденього и Сангушка. Народъ видить, що сего року выборы въ Бучачи и въ Тернополи выпали такъ, якъ хотѣли шляхотско-польскій комітетъ и правительство. Народъ видить наконець, що и добрый, та щирый его заступникъ въ радѣ державнѣй не годенъ ему принести пѣльги, та що цѣла рада державна, цѣлый парламентаризмъ и цѣла конституція суть у насъ радше фікціею нѣжь дѣйстностію. Отже годѣ дивувати ся его апатіи, зневѣрѣ и внеохоченю.

Однакожъ такій станъ есть для обохъ сторонъ шкѣдливый. Вѣнъ шкѣдливый для народу, бо ослаблюе его силу, вѣдѣймае ему охоту до працѣ коло власного добра, нѣвечить въ нѣмъ вѣру и надѣю. Але вѣнъ шкѣдливый и для державы та краю, бо збѣльшуе незадоволене середъ масъ людности, зъ живучого орґанізму конституційного творить мертвоту, великій силы, що могли бы придати ся суспѣльности, краеви и державѣ, ломить, нищить и робить безужиточными. Хвилева выгода и минма корысть для правительства и верховодячихъ сферъ може мати лихій наслѣдки. Се нехай розважуть тѣ, до котрыхъ оно належить.

Вѣдозва.

Пѣдписаный комітетъ для заснованя товариства „Краевый Союзъ кредитовый“ у Львовѣ, звертае ся симъ по разъ третій зъ запрошенямъ до всѣхъ, що интересують ся справами економічными и долею нашого народу, щобы приступали въ члены „Союза“; удѣлъ выносить 25 зр., вписове 1 зр. Грошѣ принимае ажь до уконституованя „Союза“ товариство взаимного кредиту „Дѣстеръ“ у Львовѣ (Рынокъ ч. 10).

Цѣль и задачу „Союза“ подали мы вже обширно въ попередныхъ нашихъ вѣдозвахъ; коротко повтаряемо, що цѣлею „Союза“ е: а) орґанізувати стоваришеня, товариства и спѣлки економічній, якъ также старати ся о кредитъ для тыхъ стоваришень, товариствъ и спѣлокъ економічныхъ, що приступлять въ члены стоваришеня; б) контролювати дѣяльнѣсть тыхъ стоваришень; в) удѣляти своимъ членамъ дешевого и приступного кредиту; г) приймати до користного обороту капіталы за условленымъ опроцентованемъ и въ депозитъ; д) въ мѣру узысканого призволеня законного (концесін) выдавати заставній листы и утримувати заставничій вѣддѣлъ; е) переводити парцеляцію посѣлостей та взагалѣ сполучеными силами доконувати всякій пожиточній вѣдприемства економічній на користь своихъ членовъ.

Передовсѣмъ звертаемо ся до нашихъ патріотовъ, що въ днихъ 31 жовтня и 1 падолиста прибудуть до Львова на торжества ювілейній, зъ запрошеменъ, щобы при обходѣ свята народного вѣдроджена памятали также о будучности и потребѣ розвою економічного свого народу, та щобы зволили посѣтити численно канцелярію Товариства взаимного кредиту „Дністеръ“ у Львовѣ (Рынокъ ч. 10 II. поверхъ) и зложили тамъ свою декларацію и членьскій удѣлы.

Звертаемось до членовъ „Народнои Торговлѣ“ котрій прибудуть на загальній зборы 2 падолиста с. р., щобы также не позабули о „Краевѣмъ Союзѣ кредитовѣмъ“.

Наконець просимо всѣхъ свѣдомыхъ Русинѣвъ, котрымъ лежить на серци доля и добро нашого народу, щобы не вѣдкладали и чимъ скорѣйше декларовали свое приступлене и удѣлы.

На другій тыждень оголосимо рахунокъ вложеныхъ дотеперь удѣловъ и выказъ приступившихъ членовъ.

Львовъ д. 25 жовтня 1898.

Д-ръ *Кость Левицкій* Д-ръ *Яр. Кулачковскій*
Д-ръ *Стефанъ Федакъ*.

Письма зъ краю.

[*Ц. к. староство у службѣ автономіи.*]

Вѣдъ Старого мѣста пишуть намъ:

Передъ якими двома мѣсяцами була въ „Дѣлѣ“ помѣщена допись о спроневѣреняхъ бувшого вѣйта Феди Саврея въ селѣ Городовичахъ. Було тамъ такожь даными изъ книги касовои выказане, якъ то люстраторъ повѣтовый Дерсаньскій замѣсть выкрыти мальверзаціи, на котрѣ самій радній вказували, формально еще покрывъ нхъ тай орѣкъ въ клявзули замыкаючѣй рахунки, що громада завинила еще Савреёви блызько 60 зр. в. а. Рѣвночасно якось зъ тымъ громадяне зъ Городовичь рѣшили були внести жалобу до выдѣлу краев. Въ тѣй цѣли удали ся були до адвоката въ Добромили; але той мѣсто до выдѣлу краевого написавъ жалобу до выдѣлу повѣтового. Такъ выдѣлъ повѣтовый въ Старѣмъ мѣстѣ двоякою дорогою прийшовъ до вѣдомости о справѣ городовицкѣй. Почутє чести и справедливости наказувало бы дѣло заразъ розслѣдити и провѣрити, скѣлько правды въ допискѣ газетярскѣй и жалобѣ громадянъ. Але що слѣпому зъ барвъ? ...Таке и тутъ склало ся. Выдѣлъ повѣтовый замѣсть правды доходити радъ бы великій ся слѣды затерти. Знаючи дуже добре, що даній въ допискѣ е автентичній и гадаючи, що нхъ нѣхто иншій не мѣгъ подати якъ тѣлько писарь громадскій, звертае цѣлу свою силу противъ писара, щобы по усуненю его можна дальшій кроки въ тѣмъ напрямѣ починити. И отъ славетный выдѣлъ ухвалюе просити ц. к. староство о усунене „gwałciciela swych porządków“ а ц. к. староство не розобравши навѣть рѣчи, стае на выслуги бецирковн якъ бы орґанъ якій вѣдвластный своѣй власти и до вѣйта городовицкого смалить таке заряджене:

L. 12.285. Do Zwierzchności gminnej w Grodowicach. — Z powodu że Dmytro Szczerba pisarz gminy Grodowic nie spełnia swego obowiązku należycie przez co staje się dla gminy szkodliwym, przeto Wydział powiatowy na mocy uchwały z dnia 29-go Lipca 1898 — odniósł się do Swietnego tuteńszego (!) c. k. Starostwa powiatowego z uprzejmą prozbą o usunięcie takowego z posady pisarza gminnego w Grodowicach. Wzywam przeto Zwierzchność gminną w Grodowicach o bezwłoczne usunięcie powyż wspomnianego pisarza gminnego i przyjęcie w jego miejsce odpowiedniejszego i doniesienie mi o wykonaniu tego zarządzenia w dniach 8-miu a to pod rygorem osobistéj odpowiedzialności tamteńszego Naczelnika gminy. — Staremiasto dnia 27. września 1898. Za kierownika c. k. Starostwa *Torski*.

Двѣ рѣчи впадуть тутъ въ очи. Перша, що ухвала выдѣлу повѣтового запала ще 29. липня 1898 р., а староство выдае заряджене ажь дня 27. вересня. Зъ сего выглядае, що або секретарь выдѣлу не подавъ ви заразъ до вѣдомости ц. к. староства, черезъ що „не сповнивъ свого обовязку“, або що теперѣшный управитель староства не хотѣвъ прихилити ся до безпѣдставнои просьбы выдѣлу и треба було ждати, ажь цѣкавый до такихъ рѣчей комісарь Торскій бодай хвилево обѣйме заступство заступника. Друга рѣчь — то се, що выдѣлъ въ своѣй просьбѣ не подае жаднои причины до усуненя писара Дмитра Щербы, а каже тѣлько, що „nie spełnia swego obowiązku należycie“. Выходячи зъ сеи точки и ставшши на пунктѣ справедливости, въ першѣй лініи давно належало було поусувати всѣхъ урядниковъ выдѣлу, котрій не тѣлько що не сповняють своихъ обовязковъ, але просто навѣть дѣлають на шкоду повѣту. Отсе фарисеѣ, що „комарѣ перецѣджують а верблюды połykają“.

Хтось мѣгъ бы собѣ подумати, що писарь Дмитро Щерба справдѣ занедбуе свои обовязки и черезъ те наносить шкоду громадѣ. Тымчасомъ за цѣлый часъ своего писарованя вѣнъ анѣ разу не бувъ караный, а добра громадского стереже якъ ока въ головѣ. Не такъ дѣялось оно за Писовича, орґаніста зъ Фельштына, котрый писарувавъ за Саврея и другихъ попередныхъ вѣйтовъ. Выдѣлъ повѣтовый радъ бы его знову мати писаремъ въ Городовичахъ; але громада добре що разъ збула ся бѣды въ села. Тымъ то и всѣ громадяне постановили до послѣдного боронити свого права у выборѣ громадскихъ слугъ и до орудуваня маєткомъ громадскимъ не допустити нечистыхъ рукъ. На повыше письмо ц. к. староства рада громадска вѣдповѣла, що о жаднѣй шкодѣ не знае, яку бы въ причины писаря Дмитра Щербы громада коли-небудь понесла и противно вѣнъ много добра для громады безкорыстно робивъ и робить, длятого его въ интересѣ навѣть своимъ власнѣмъ и на дальше писаремъ своимъ задержить.

Мы и вѣдгадуемо, длячого хотѣло бы ся мати когось „odpowiedniejszego“ писаремъ, въ Городовичахъ. Разъ де-хто хотѣвъ бы свѣй говоръ змыти та треба бы впередъ повышкробувати въ кинѣ касовѣй рѣзній даній, а друге, добре було бы, якъ бы той „вѣдповѣднѣйшій“ писарь вдруливъ теперѣшного вѣйта Бѣлого въ яку матню и его мало бы ся вже на мотузку. А що? чи не такъ?

Зъ Сѣлця бѣлского [Францішканинъ о. Іосифъ Щирекъ и книжечка п. заг. „Памятка зъ Пацлавскои Кальварія“.]

Въ часѣ вѣдпусту на пацлавскѣй Кальварія въ день Симеона Стовпника с. р. голосивъ бувъ францішканинъ о. Іосифъ Щирекъ въ костелѣ проповѣдь, а впавши въ ораторскій ферворъ, взывавъ богомольцевъ, щобы палили спродавану по-при церкви книжечку „Памятка зъ Пацлавскои кальварія“, та щобы розсѣвали ви попѣлъ на всѣ вѣтры. Посыпали ся зневажай епітеты и на автора, поданого по имени и прозвиску до вѣдомости слухачамъ, зъ зазывомъ до молитвы за него, що понажився „zbrodniczą ręką“ написати книжечку, видко, проповѣдникови не до вподобы. Невкусній епітеты въ устъ духовного на проповѣдницѣ, наводять на здогадъ, що проповѣдникъ мусить бути твердымъ матеріяломъ, коли его собрати оо Францішкане бодай зъ грубшого не обтесали. Хочь о тѣй кальварійскѣй проповѣди була вже допись въ Немирова, помѣщена въ „Дѣлѣ“ ч. 201, то зъ огляду, що она стоить въ связи зъ мною, уважаю за потрѣбне ви доповнити. Передъ пяти лѣтами я написавъ, прошеный о те, книжечку: „Пацлавъ и чудотворна св. икона матери Божои въ церкви Пацлавскѣй“, котра получивши апробату Преосвященого Ординаріяту въ Перемышли зъ д. 9 падолиста 1893 р. до ч. 7370, накладомъ пацлавскои церкви на дохѣдъ будовы новои церкви выйшла зъ печатнѣ Ставропигійского Института у Львовѣ 1893 р. Въ книжочцѣ мѣстять ся звѣстки о селѣ та св. иконѣ; а що тамъ написане, чи зъ зѣбраныхъ народныхъ перекладовъ, чи зъ переховапыхъ записокъ, е зъ покликомъ на жерела ясно и явно высказане. Коли розбѣшовъ ся першій накладъ книжочки помѣжь вѣдпустовыхъ богомольцевъ и оказалась потреба другого накладу, перепечатано книжочку на ново и она появилась зъ печатнѣ Н. Джулиньского въ Перемышли сего року. Въ перепечатаню зайшла лише тота малозначна змѣна, що коли въ першѣмъ выданю була згадка про будову церкви, въ другѣмъ накладѣ мѣстить ся вже рисунокъ гарнои вымурованои новои церкви, звѣстки о ви торжественнѣмъ благословенію, о грошевыхъ клопотахъ теперѣшного о. пароха за-для ви дальшои окрасы, та що при церкви начато 1667 р. будувати костелъ, котрый опѣсля передано до ужитку оо. Францішканамъ. Щобы мѣстились въ книжочцѣ „gorszące religijne brednie“, якъ то голосивъ проповѣдникъ, о тѣмъ не можъ навѣть гадати, бо по перше, така книжочка не получила бы ординаріятскои апробаты, а по друге, я не новикъ въ літературныхъ працяхъ, щобы въ поважныхъ, святочныхъ церковныхъ справахъ засилявъ ся „бреднями“ або фантазіями. Най-

бо́льше ударавъ проповѣдникъ на то и указувавъ зъ натиском, що въ книжочцѣ е высказане: „że cudowny obraz Matki Bożej jest tylko w cerkwi Pacławskiej, a nie w kościele". Коли о. Іосифъ докаже, що дѣйстно таке тамъ стоить напечатане, то я обовязую ся приключно зложити въ его руки 100 коронъ до розпорядимости. А коли того не докаже, то звертаюсь зъ просьбою до о. ґвардіяна яко настоятеля монастиря Пацлавского, щобы перевѣвъ зъ проповѣдникомъ тихцемъ fraternam correctionem, а то въ такій способъ: о. ґвардіянъ запросить проповѣдника въ окрему комнату, прокаже ему по силѣ монашеского послуху роздягнути ся зъ верхнои одежи и пояска Францішка, а коли се станесь, заапликуе ему при вѣдмовляню псалома „miserere mei Domine" по кождій точцѣ »dyscypline", щобы не забувавъ на обовязуючій канонъ Собора тридентского 3 ос. XXII. гл. 1. вѣдъ слѣвъ: „Quapropter decet omnino Clericos" — и дальше, та не голосивъ проповѣди „dla hecy", коли намъ потрѣбий въ краю спокій и згода. А що-до прилюдного зазыву проповѣдника, щобы вѣдпустовй богомольцѣ за мене молились, то вказувало бы чемность, менѣ особисто на Кальварію явитись и богомольцамъ за молитвы прилюдно подякувати.

В. Черепкій.

Зъ нагоды скликаня анкеты
въ справѣ реформы середн. школъ.

(Дальше.)

Отже яке-жь теперь учительство въ нашихъ ґімназіяхъ?... Признати треба, що теперѣшній учителѣ въ дуже рѣдкими выимками знають свои предметы знаменито; теорію педаґоґіки и всѣхъ наукъ, що входять въ ей кругъ, понайбольше тежь знають добре, а нерѣдко лучають такій, що повычували все, зачавши вѣдъ Пестальоція, Дістервеґа, Гербарта, скінчивши на Вільманахъ, Ліндnерахъ, Кернахъ и т. и. Менше вже найде ся такихъ, щобы знали добре весь устрій ґімназіи и плянъ всѣхъ наукъ; не богато и такихъ, щобы свою богату теорію умѣли добре зужитковати въ практицѣ та як слѣдъ выконувати всѣлякій приписы и розпорядженя, въ которыхъ врештѣ — Богомъ и правдою кажучи — неразъ мовь въ лябіринтѣ не легко вызнати ся. Недбалыхъ учителѣвъ глядати хиба зъ свѣчкою; менше способным звычайно не бракъ найлѣпшои волѣ; майже всѣ працюють надъ свои силы. За те робить ся богато похибокъ зъ недосвѣдчення, часто зъ надмѣрнои ревности; за те чимъ разъ бо́льше стае учителѣвъ, чимъ разъ менше педаґоґовъ. А не рѣдко лучае ся такожь и всѣлякій шовінізмъ, особливо національный або и расовый, который вносить до школы тую атмосферу, вѣдъ котрои ей якъ разъ треба бы вевми силами хоронити. А дѣе ся се особливо вѣдъ р. 1890, на который я указавъ як на вызначну хвилю въ шкільництвѣ нашого краю. Вже вѣдъ р. 1867 зверталось увагу въ нашихъ школахъ на выховане молодѣжи въ національнѣмъ дусѣ, — дарма, що въ рускій части нашого краю е тыхъ національныхъ духовъ два и не легко ихъ зъ собою погодити. Все-жь таки рѣшучій зворотъ наставъ аж около р. 1890, коли то и въ найвысшій краевій власти шкільній повѣяло скрозь тымъ національнымъ духомъ. А що, якъ то кажуть, вѣдъ головы рыба воняе, то не дивота, що згодомъ ставъ той духъ вѣяти и въ низъ и на боки.

Богато, пребогато далось бы о тѣмъ писати; але се — нехай нинѣмъ разомъ. Тутъ пригадати бы лише, якъ то для того національного духа вырѣзувано разъ картку зъ однои рускои книжки, вже выдрукованои, черезъ якогось гетьмана козацкого. А заглянѣмо пр. до ґеоґрафіи, выданои для рускихъ ґімназій. Про Краковъ каже ся, що то столица давныхъ королевъ польскихъ; про Галичъ, що се була колись столица удѣльного княжества, — національный духъ не позволивъ вже сказати, що се удѣльне княжество було руске. Жовква зъ костеломъ, де е много памятокъ по Жовковскихъ и Собѣскихъ. Ґнезно, колись резиденція примасовъ польскихъ. Крушвица надъ Ґопломъ, колись столица Польщѣ, — и т. д. и т. д. Въ ґеоґрафіи Россіи найшло ся 8 мѣстъ зъ королевства польского, заслугуючихъ на згадку, при чѣмъ майже при кождѣмъ дописана якась замѣтка въ „національнѣмъ дусѣ"; але зъ „забраныхъ краевъ" згадуе ся лише за Кіевъ, колись столицю Руси, за Каменець подольскій и за Кременець. Очевидно, за Канівъ, Бѣлу-церковь, Переяславъ, Полтаву, Харковъ и н. не позволивъ національный духъ згадати. Або пр. въ „Исторіи краю родинного" для высшихъ клясъ рускихъ ґімназій каже ся мѣжь нинѣмъ: „Въ р. 981 пішовъ Володимиръ вѣйною „на Полякивъ" и занявъ „ихъ" городы: Перемышль, Червень и иный, се есть нинѣшну Галичину". Значить: нинѣшна Галичина — се польскій край, а Перемышль, Червень — се польскій городы.

Отсе лише кѣлька зразковъ зъ помѣжь тысяча зъ рускихъ книжокъ, призначеныхъ для самои рускои молодѣжи; а що вже казати про національного духа въ польскихъ книжкахъ, зъ котрыхъ учать ся и Поляки и Русины! Але о тѣмъ писати бы хиба окрему книжку. Тымъ то обмежу ся лише на коротке сконстатоване факту, що въ самыхъ книжкахъ шкільныхъ, выдаваныхъ не тѣлько за апробатою але и пѣдъ цензурою краевои власти шкільнои, вѣе такимъ національнымъ духомъ, котрый не то не згоджуе ся зъ рускимъ народнымъ духомъ, але просто его обиджае и вызывае. Отже повтаряю, не дивота, що такимъ духомъ повѣяло нерѣдко и въ низъ помѣжь учителѣвъ.

Який-жь выходять зъ тыхъ добрыхъ сторѣнъ и зъ тыхъ недостатковъ та хибъ учителѣвъ наслѣдки для школы? Я выказавъ вже попередъ, що молодѣжь по просту маріе пѣдъ заготою працѣ черезъ довге сиджене въ школѣ и черезъ хибну гадку учителѣвъ и властей шкільныхъ, мовь то ученикъ майже всего выучуе ся въ шкільныхъ годинахъ. Але ся загота ще бо́льшая вѣдъ помылокъ, який выходять зъ першои помылки, — дальше вѣдъ похибокъ, який походять зъ недосвѣдчення учителѣвъ (не кажу вже, зъ неспособности або недбалости, котрій тежь лучають ся, хочь и рѣдко), а вкінци вѣдъ похибокъ, який выплывають зъ нерѣдкого шовінізму. При тѣмъ всѣмъ треба знову розрѣзнити вплывъ на станъ науки и окремо на выховане, на моральность и характеръ молодѣжи. Перейду все по черзѣ бодай коротко.

Зъ першои помылки, що мовь то ученикъ майже всего выучуе ся въ школѣ, выходить передовсѣмъ те, о чѣмъ вже разъ згадано, що учитель бо́льше вѣдъ ученика вымагае. Бо и якъ же не вымагати? Вінъ самъ, учитель, тѣлько напрацювавъ ся, поки ставъ учителемъ, а и теперь працюе надъ собою и для школы; вінъ на кожду годину приготовлюе ся совѣстно, обдумуе кожде питане, кожде майже слово: и якъ же бы не мавъ ученикъ затямити собѣ тую одробину, але конечну? Хиба крайно недбалый и неуважный не затямить собѣ ей. Якъ же не вымагати ей опѣсля вѣдъ ученика? Здавалось бы, що не треба тутъ великихъ мудрощівъ психольоґічныхъ, що не треба навѣть богато вдумувати ся въ душу ученика и въ его положене, щобы пізнати свою помылку; здавалось бы, що досыть повинно бути волови пригадати собѣ, як самъ бувъ телятемъ, ба навѣть, як я вже выказавъ, власній свои зрѣлій силы порівнати зъ тымъ, чого вымагае ся вѣдъ силъ дитинячихъ чи хлопячихъ. Коли-жь бо нѣ! Тоту засаду, котра е и мабуть на завсѣгды остане лишь идеаломъ школы, що ученикъ повиненъ майже всего выучувати ся въ шкільныхъ годинахъ, звыкло уважати ся и въ горѣ и въ долинѣ за фактъ. Є се дивне заслѣплене, нещасна суґґестія; а батькомъ ихъ — идеальне бажане.

Однымъ зъ дальшихъ наслѣдковъ тои першои помылки е, що богато ревныхъ учителѣвъ уважае за свій святый обовязокъ у всякомъ разѣ выконувати як найточнѣйше всѣ приписы шкільній що-до обему матеріялу, який мае ся переробити въ якійсь класѣ, и не зважають зовсѣмъ на те, чи се взагалѣ можливе або чи оно можливе зъ уваги на обставины, — пр. на способность учениковъ. Я знаю пр. друге выданя мінеральоґіи Ломницкого для V. клясы, затверджене кр. радою шкільною. Заразъ въ передмовѣ словѣ сказано тамъ було, що въ книжцѣ находить ся лише те, що ученикъ мусить умѣти. Отже кристальоґрафія, на котру призначено въ плянѣ наукъ 12 годинъ, выложена тамъ на 40 сторонахъ; систематика, на котру въ найлѣпшомъ разѣ можна ужити 20 годинъ, на 80 сторонахъ; а ґеольоґія, на котру призначено 4 годины, на 75 сторонахъ! Якимъ же свѣтомъ переробити въ школѣ таку книжку?! А все таки можна заложити ся, що були и такій учителѣ, котрій уважали за свій обовязокъ переробити ей, — бо-жь ученикъ майже всего выучуе ся въ школѣ! А чи то лише одна мінеральоґія подавала — а може ще й теперь подае — такъ недорѣчно богато матеріялу, котрый ученикови „доконче потрѣбный"? Отъ гляньмо на нѣмецку читанку для VIII. клясы. Мае она 509 сторінъ, на котрій въ найлѣпшомъ разѣ можна обернути 100 годинъ. Чи можлива рѣчь перечитати сю книжку въ школѣ? Правда, радить собѣ учитель такъ, що одно читають статирично, друге курзорично, инше задають до перечитаня дома; але конець кінцевъ ученикъ мусить усе перечитати и — умѣти. И знову можна заложити ся, що е такій учитель, котрій такъ вымагають того умѣня, що ученикамъ не остае ся нѣчого иншого, як вытвердити на память; але о тѣмъ буде ще окремо мова. А польскій читанки для всѣхъ клясъ, особливо для высшихъ; а лектура въ класычныхъ языкахъ (пр. 2—3 пѣсни Іліяды обочь Ксенофонта въ II. півроку V. клясы; 5—6 пѣсень Іліяды обочь Ксенофонта въ I. півроку VI. клясы, 6 пѣсень Одисеи обочь Демостена въ II. півроку VII клясы); а всѣляка домашня приватна лектура, и обовязкова и нѣбы то вольна а все таки обовязкова! Але що ученикъ не мае що робити, бо всего выучуе ся въ школѣ, то найдуть ся учителѣ, що всего того вымагають якъ найточнѣйше.

Але перейду до иншихъ похибокъ, що въ найлѣпшомъ намѣрѣ лучають ся зъ недосвѣдчени учителя. Вѣдъ вѣкбвъ учено въ школѣ за помочею питань и вѣдповѣдей и называно те по просту пытанемъ або екзамінованемъ. Въ дидактицѣ называе ся се еротематичнымъ способомъ научаня и признаесь ему велику вагу у выховуючій школѣ. Отже лучать ся учитель, що цвохъ речень не дасть ученикови сказати безъ окремыхъ питань; бо-жь, еротематичный способъ — то щось такъ чудесного! Иншій хотѣвъ бы при помочи питань добути зъ ученика те, чого сей нѣколи не бачивъ, не чувъ, не думавъ, и такъ мѣшае еротематичный способъ зъ катехезею, тамъ и сямъ тежь дуже захвалюваною, бо мае она спонукувати до самодѣльности въ мысленю. И буде мучити ученика пытанями, хочь нѣчого не допытае ся, бо годѣ найти тамъ яйце, де его курка не снесла. Але такъ чи сякъ, — оно дѣе ся въ найлѣпшій вѣрѣ, пѣсля дидактики. И такъ въ першомъ разѣ вѣдповѣдае ученикъ заледво словцями, въ найлѣпшомъ разѣ короткими реченями и, замѣсть учити ся говорити, забувае мову; а опѣсля за перераженемъ замѣчае ся, що ученики часто навѣть у найвысшихъ класахъ не умѣють говорити нѣ о чѣмъ плавно, поточисто, а разъ въ разъ постогнують, зупиняють ся и безъ помочи дальшого пытаня анѣ рушити негодій на передъ. Въ другомъ разѣ закладае ся ученикови перепаску на очи, ведесь его за помочею пытань незнаными ему дорогами або и лябіринтами до меты такъ само ему незнанои, и тымъ самымъ томить ся та затуманюесь его.

Щобы указати на иншу ще шкідливу хибу въ научаню, яка выходить зъ недосвѣдчення учителя, згадаю пр. про зле ужиту индукцію. Є се въ теорій, а дуже часто такожь и въ практицѣ, прегарна рѣчь — тота индукція. Але не всюды, де ей можна ужити, е она на мѣсци, не всюды потрѣбна. Часомъ дорога индукційна буде такъ далека, що не стане шкірки за выправу; часомъ такъ мало найде ся до неи знадобя, що зовсѣмъ не буде переконуюча анѣ поучаюча; нинѣмъ разомъ буде зовсѣмъ алишна, бо правда, до котрои она мае вести, лежить мовь на долони. Отже недоладно або непотрѣбно ужита индукційна наука нудить, томить, туманить, обтяжае учениковъ. Нехай лише згану, кѣлько пр. часу теперь треба въ I. класѣ, поки ученикъ индукційною дорогою навчить ся кѣлькохъ падежівъ першои деклінаціи латиньскои; за той часъ вся латиньска наука встигне ему опротивѣти.

Перейду до хибъ, що походять зъ иншихъ жерелъ, а не зъ недосвѣдчення, неспособности або пересадноі ревности. Буває часомъ, що знаменитый учитель такъ гарно учить, що ученикъ таки справдѣ все затямить собѣ въ школѣ; отъ возьму пр. лекцію зъ натуральноі исторіи. Учитель выложивъ ей пречудно пѣсля всякихъ приписовъ шкільныхъ и всякихъ правилъ дидактики. И справдѣ крайного тумана треба бы, щобы собѣ той дрібки, до того такъ цѣкавои и такъ цѣкаво выложеноі не затямивъ. Але треба бы, вернувши зъ школы до дому, таки заразъ зъ свѣжои памяти повторити собѣ ей. Чи се можливе?... Хлопець прибѣгши голоденъ домбвъ, забираесь передовсѣмъ ѣсти; опѣсля троха вѣдотхне; потому бере за книжки, щобы вчити ся лекцій на завтра. Лекція натуральноі исторіи припадае за три днѣ, а коли на той день выпаде свято, то и за тыждень. Коли-жь прийде повтарати тую затямлену лекцію, показуе ся въ 999 разахъ на тысячь, що она цѣлкомъ вже вывѣтрѣла зъ головы. Бере ученикъ книжку до руки, находить тоту кѣтку, о котрій такъ добре затямивъ собѣ все въ школѣ; але теперь вже не тямить, як тамъ учивъ учитель. Не лишае ся нѣчого иншого, як вытвердити лекцію зъ книжки на память. Приходить до школы; учитель кличе его на середину, дае выпхану кѣтку въ руки и велить ей описувати. Хлопець мовь зъ книжки читае. Але учитель за хвилинку перебивае ему: „Але-жь, дитино! Не говори менѣ зъ книжки, лишь кажи се, що тутъ бачишь передъ собою". Ученикъ вже троха замнявъ ся. Вѣдсапнувши, набирае вѣдваги и далѣ тке свое. И знову повтарае ся солоденьке: „Але-жь, дитино!" Такъ повтаряе ся кѣлька разівъ, поки дитина не замне ся цѣлкомъ, що анѣ пары зъ устъ. Учитель рѣвно-жь солоденько записуе дитинѣ другу клясу, ще и упімне ей, тежь солоденько, що треба лѣпше въ школѣ уважати; дитина сплаче ся — и по такій дѣйцѣ набере страхъ великои охоты до уваги и до науки. Отсе оденъ зъ тысячныхъ прикладовъ любови знаменитого, въ повнѣмъ значѣню сего слова знаменитого учителя до молодѣжи, и его педаґоґічныхъ способностей. Але вкінци цѣлкомъ слушна и справедлива рѣчь; бо якъ же уважный ученикъ мбгъ не затямити собѣ таки въ школѣ такои простои, звычайнои рѣчи та ще такъ гарно и цѣкаво выложеноі, а навѣть самыми учениками таки зараз цѣлкомъ доброе кѣлька разівъ повторенои?!

(Дальше буде.)

Зъ рады державнои.

На початку засѣдання палаты послівъ президентъ кабінету ґр. Тунъ вѣдповѣвъ на интерпеляцію антісемітовъ въ справѣ чумы. У вѣдповѣди розказавъ докладно про лучившій ся фактъ и заявивъ, що правительство зарядило всякій можливій средства осторожности въ цѣли зльокалізованя и здержаня пошести. Що-до справы, чи правительство не уважало бы за вѣдповѣдне взагалѣ заборонити на клініках всякій небезпечній експерименты лѣкарскій, міністеръ звертае передовсѣмъ увагу, що послѣдній експерименты не вѣдбували ся на клініках лишь въ спеціяльно призначенѣмъ на се институтѣ патольоґічнѣмъ, вѣддаленѣмъ и изольованѣмъ вѣдъ властивыхъ шпитальныхъ убікацій. Въ тыхъ вѣдосѣбненыхъ будынкахъ не можь заборонити бактеріольоґічныхъ студій, бо якъ разъ результатамъ тыхъ студій медицина завдячуе найважнѣйшій свои успѣхи послѣдныхъ часовъ, а тысячі людей прямо завдячують имъ житя. Бесѣдникъ пригадуе заряджения передъ кількома роками противъ холеры, выданій на пѣдставѣ результатовъ такихъ розслѣдовъ. Коли въ 1866 р. умерло въ Австрія на холеру 120.000 особъ, то въ 1892 р. по докладнѣмъ розслѣдженю дѣйстныхъ познакъ пошести и примѣненю властивыхъ средствъ охоронныхъ лишь 125 особъ упало жертвою холеры, а въ слѣдуючѣмъ роцѣ 913, въ тѣмъ числѣ 896 въ Галичинѣ. Заслугою замало доси узнаныхъ результатовъ тыхъ розслѣдовъ е такожь дѣланя асептики и антісептики въ хірургіи, оперте на вѣдомостяхъ о житю и приметахъ дрібныхъ організмовъ хоробовыхъ. Якъ нинѣ рѣчи стоять, въ будучности можна глядѣти цѣлкомъ спокійно. Сли фаховый персоналъ, занятый при тыхъ експериментахъ, поступае зъ всякою осторожностію, то се выстарчить, щобы недопустити до евентуального розширеня пошести. Загальна заборона експериментальныхъ досвѣдовъ щодо пошестей, выйшла бы прямо на шкоду людскости. — На внесене п. Ґреґоріка ухвалено отворити надъ вѣдповѣдею Туна дискусію, котра вѣдбуде ся на слѣдуючѣмъ засѣданю.

По вѣдповѣди ґр. Туна полагоджено кѣлька наглыхъ внесень въ справѣ нужды зъ причины елементарныхъ нещасть, и палата приступила до закінченя дискусіи надъ буджетовою провізорією.

Ґенеральнымъ бесѣдникомъ опозиційныхъ сторонництвъ бувъ нѣмецкій людовець п. Германъ-Велентофъ. Промова о. Стояловского — каже бесѣдникъ, — котрый сѣвъ на нашихъ лавкахъ цѣлкомъ небажанымъ гостемъ, скрѣпила въ насъ передовсѣмъ переконане, що зъ симъ краемъ, зъ котрого Стояловскій розповѣвъ такій будуючій исторіи, не можемо мати нѣчого спільного. Цѣла пропасть дѣлить насъ вѣдъ того краю та имовѣрно довго ще буде дѣлити. Оповѣдання о. Стояловского знову розбудили въ насъ чувство: розлучѣмъ ся зъ Галичиною, и то чимъ скорѣйше, тымъ лѣпше. На свою оборону правительство знайшло одного лишь оборонця, а того выделеґувавъ молодоческій клюбъ. O quae mutatio rerum! Бувъ часъ, коли мы въ певнымъ вдоволенемъ прислухували ся гордымъ и вымовнымъ словамъ, зъ якими молодоческій бесѣдники выступали въ оборонѣ свободы и добра люду. Тогдѣ була дѣйстно надѣя, що колись прийде до всѣльного дѣлання вольнодумныхъ елементовъ, щобы остаточно выратувати народъ и державу вѣдъ злочинноі господарки ворожого для народу и державы феодалізму. Національне питане було бы насъ не роздѣлило. Яко націоналы, шануемо такожь національній чувства иншихъ. Тымчасомъ молодо-Чехи кинули ся въ обняти феодальноі шляхты, тыхъ людей, котрыхъ предки по битвѣ пѣдъ Бѣлою горою побѣдженому ческому народови поклали свою стопу на обнаженѣмъ карку. За кару зѣйшли они на такихъ — Страньскихъ. Его бесѣда була вѣдъ початку до кінца провокацією. Подиву годный бувъ цинізмъ, зъ якимъ сей представитель люду проснувъ небо о замахъ стану. Правительство пѣдмовляе монарха, щобы при кінци свого

життя своє панованє укоронувавъ зломанемъ тои конституціи, котру самъ надавъ бувъ. Чи-жъ мѣсце для такого правительства не є на лавѣ обжалованыхъ? На судьбу австрійскихъ народовъ цѣлій вѣки вилывала исторична шляхта феодальна. Сей вилывъ значный кождомъ листку австрійскои исторіи. Однакъ мы хочемо, щобы его разъ вже зломано для охороны державы вѣдъ загибели. Нѣмцѣ черезъ те не згинуть; але будуть старати ся, щобы ихъ не придавили завалища старои будовы.

Генеральный бесѣдникъ „за“ п. Герольдъ каже, що промовы опозиційныхъ бесѣдниковъ не дають найменшои заохоты бесѣдникови, котрый хоче бороти ся поважными аргументами и съ поважными аргументами полемізувати. Бесѣда Герольда не була нѣчимъ цѣкава и немала нѣ одного поважного аргументу.

Стояловскій въ спростованю заявляе, що вонъ не є противникомъ ческого народу, лишь молодоческого клюбу, бо сей клюбъ иде рука въ руку съ коломъ польскимъ. На томъ окончила ся дискусія надъ буджетовою провізорією.

Міністеръ зелѣзниць внесъ предложенє въ справѣ будовы 23 новыхъ лініи зелѣзничныхъ загальнои довготы 716 кільометровъ съ накладомъ капіталу 44,497.600 зр. Мѣжъ тыми лініями знаходить ся лінія Пшеворскъ-Розвадовъ. — П. о. Таничкевичь интерпелювавъ міністра просвѣты въ справѣ засновуваня рускихъ гімназій и вставленя до державного буджету позиціи для руского президента взглядно віцепрезидента галицкои рады школьнои краевои. — Станіньскій поставивъ внесенє въ справѣ мѣръ и вагъ и стабілізациі персоналу тыхъ урядовъ. Послы зъ людового сторонництва интерпелюють: міністра краевои оборони въ справѣ доставы обуви шевскою сиблкою въ Ясли; міністра судовництва въ справѣ ліквідациі рустикального банку у Львовѣ; президента міністровъ въ справѣ поступованя старостовъ; міністра просвѣты въ справѣ удержавненя приватнои гімназіи польскои въ Тѣшинѣ.

Справы парляментарнѝ.

Передъ засѣданемъ палаты буджетова комісія дальше радила надъ предложенемъ о підвышенью платнѣ державнои служебы. П. Вайскірхнеръ домагавъ ся полѣпшена деякихъ постановъ предложеня. — П. о. Трайнфельсъ застерѣгъ ся противъ деякимъ уступамъ предложеня, щобы назву „слуга“ замѣнено на „низшій урядникъ“. Окромъ того зажадавъ, щобы авансъ зависѣвъ вѣдъ релігійного и морального поведеня слугъ. — П. Ковловскій домагавъ ся стабілізованя діюрністовъ. Феркавфъ критикувавъ остро правительственне предложенє и референтъ п. Пентакъ Правительству закидае, що не предложило вѣдповѣдныхъ датъ. — Референтъ п. Пентакъ вѣнавъ выводы опозиціи. — На внесенє Чеча ухвалено выбрати субкомітетъ зложеный съ трохъ членовъ и референта. Опозиція заявила, що въ томъ субкомітетѣ не буде засѣдати.

Переглядъ політичный.

Вчерашный день принѣсъ Франціи упадокъ кабінету Бріссона. Засѣданє палаты послѣвъ було дуже бурливе. Група республиканьскихъ поступовцѣвъ постановила вѣдмовити правительству вотумъ довѣрія за его внутрѣшну політику. Коли появивъ ся Бріссонъ, правиця витае его окликами „димісія“. П. Деруледъ закидае правительству, що оно узурпувало собѣ власть и остро критикуе поступованє міністра вѣйны Шаноана. Шаноанъ выступае на трибуну и заявляе, що подае ся до димісіи. Президентъ Форъ заявляе, що его димісію може принятн лишь за посередництвомъ Бріссона. По міністерскѣй нарадѣ Бріссонъ вертае до палаты и заявляе, що димісія Шаноана принята. Рібо вносить порядокъ дневный, въ котрѣмъ палата узнае за рѣчъ конечну: перевагу цивільнои власти, довѣрє до армін, вѣрне заховуванє республиканьскихъ законовъ. Бріссонъ приймае порядокъ дневный Рібота. Палата ухвалюе внесенє 559 голосами противъ 2. По томъ голосованю посолъ Маві ставить нагло поправку занывающу правительство, щобы положило конецъ кампаніи противъ армін. Бріссонъ противить ся поправцѣ; мимо того палата приймае внесенє 53 ма голосами бѣльшости. Соціалістъ Берто вносить порядокъ дневный высказующій довѣрє для правительства. Внесенє вѣдкинено 289 голосами противъ 254. Міністры выходять зъ палаты. Засѣданє замкнено середъ нескольного крику. Президентъ Форъ принявъ димісію кабінету. Наслѣдникомъ Бріссона мае бути Рібо або Діші. За крикливѣ демонстраціи на улицяхъ арештовано мѣжь иншими президента антісемітскои ліги, котрый зранивъ комісаря поліціи каменемъ въ голову. До 4-ои пополудни арештовано 150 особъ. Площу Згоды обсадило вѣйско.

НОВИНКИ.

— Вѣдъ комітету 100-лѣтного ювілею вѣдродженя украинньско-рускои літературы одержуемо слѣдующу оповѣстку: Зъ огляду на те, що число зголошуючихъ ся до участи въ тѣмъ святѣ є нечувано велике, зволить охочій зъ провінціи якъ *найскорше* надсылати зголошеня и грошѣ за вступній білеты въ выразнымъ означенемъ, *чи хочуть доконче ти білеты (до театру), котрі собѣ выбрали, чи зоставляють грошѣ до розпорядимости комітетовои*, котрый по черзѣ, якъ будуть вилывати зголошеня, вызначить самъ по можности найлѣпшій мѣсця. Евентуальна надвышка буде звернена при касѣ, що буде на білетѣ зазначене. Для одноцѣльности и скорого переведеня справы просимо выключно вѣдносити ся до комітету на руки — *Д-ра Евгенія Озаркевича, Львовъ Краковска ч. 17.*

Зголошеня на *святочну вечеру* просимо рѣвно-жъ надсылати найдальше до суботы 29 с м., бо ліста участниковъ буде въ суботу вечеромъ безусловно замкнена; его вымагають приготовленя до вечерѣ. Кождый участникъ буде мати за те резервоване мѣсце.

Для Львовянъ и прибувшихъ до Львова въ протягу его тыждня подае ся до вѣдомости, що білеты на святочну выставу въ театрѣ продають ся въ тов. „Руска Бесѣда вѣдъ год. 1—2 въ полудне и вѣдъ 8—10 вечеромъ. — Вступній білеты на „Академію“ и на „Святочну вечеру“ можь дѣстати въ канцеляріи „Наукового тов. им. Шевченка вѣдъ 8 рано до 12. *Комітетъ ювілейный.*

— Львѣвскій „Народный дѣмъ“ оголошуе конкурсъ на одну стіпендію имени Ивана и Емиліи Христофолімєнбовъ, по сто (100) зр. рѣчно, для бѣдныхъ, а моральныхъ ученниковъ гімназіальныхъ гр. кат. обряду, и на три стипендіи по 100 зр. фондациі бл. п. Петра Целевича, бувшого приходника у Викторовѣ. Речинець до 30 падолиста с. р.

— Комітетъ для обходу літературного ювілею д-ра Ивана Франка розіславъ такѣ запросины: П. Т. Маемо честь запросити Васъ зъ родиною на святочній вечеринцѣ, устроеній для пошаны 25 лѣтнои літературнои працѣ д-ра Ивана Франка дня 30. жовтня н. ст. 1898 р. въ сали готелю Жоржа. — Комітетъ: *О. Боркоевскій, Володимиръ Гнатюкъ, проф. Михайло Грушевскій, д-ръ Василь Гукевичъ, д-ръ Северинъ Даниловичъ, Павло Думка, Наталя Кобринська, Осипъ Маковей, Степанъ Новаковскій, д-ръ Евгенъ Озаркевичъ, Михайло Павликъ, Кость Паньковскій.*

Програма: I. 1) Отвореня вечеринцѣ гол. комітет. В. Гнатюкомъ. 2) Промова проф. М. Грушевского. 3) Промова посла Степана Новаковского. 4) Промова п. Наталѣ Кобринськои. 5) Промова п. Гр. Гарматѣя имен. укр. рус. академ. молодѣжи. 6) Промова п. Михайла Павлика имен. укр. руск. радикальнои партіи. II. Передане почестныхъ даровъ ювілятови и вѣдчитане привѣтныхъ писемъ та телѣграмъ. III. Концертъ: 1) Хоръ зъ оркестрою. Гимнъ. Слова Ив. Фр. муз. О. Людкевича. 2) Деклямація. Каменярь Ив. Фр. выголосить ***. 3) Сольо. Мій раю зеленый. Слова Ив. Фр. вѣдспѣвае Я. Остапчукъ. 4) Хоръ. Ой ты дѣвчино... Слова Ив. Фр. муз. Сид. Воробкевича. 5) Гра на фортепіанѣ п. О. Окуневскои. 6) Терцетъ. Ой не гаразд Запорожцѣ. Нар. п. муз. М. Лисенка. 7) Деклямація. Наймитъ Ив. Фр. выголосить Я. Остапчукъ. 8) Хоръ. а) Закувала зозуленька. Слова Шевченка муз. Тополынцкого. б) Ой чумъ на горѣ. Нар. п. муз. Ф. Колесы (зъ комп. „Козаки“). — Білеты и запросины можна дѣстанати у пп. Юл. Дроздовского и М. Крушельницкого въ днахъ 28, 29 и 30 жовтня н. ст. Вечеромъ 30. жовтня можна дѣстанати ихъ почавши вѣдъ 5 годины при касѣ. Цѣна білетовъ: Першорядне крѣсло 1 зр. Другорядне крѣсло 80 кр. Паркетъ 40 кр. Для селянъ 20 кр. Початокъ точно о 7 годинѣ вечеромъ. По концертѣ вѣдбуде ся комерсъ.

— Чума у Вѣдни. Якъ вѣдомо, зачумлений находять ся у вѣдособненыхъ деревяныхъ бараках, котрѣ побудовано въ ночи зъ пятницѣ на суботу за будынками шпиталя Францъ-Іосифа. Бараки є власностію тов. Червоного хреста. Кождый баракъ устависный на вѣдмурованю въ цегли; довгота бараку выносить 15 м. а ширина 4·5 м. Въ кождѣй поздовжнѣй стѣнѣ є шѣсть вѣконъ. Свѣжій воздухъ наплывае вентиляторами въ даху, а вода доходить водопроводами зъ басену водного. Кождый баракъ може помѣстити двохъ недужныхъ.

На приказъ комісіи санітарнои переведено розслѣды въ каналахъ и переконано ся, що всѣ шуры — здоровѣ, а найдено лише едного неживого; лишь одного небощика-шура найдено на подвирю шпиталю. Вчера вечеромъ переполокано всѣ канали водою зъ горѣскихъ водопроводовъ. — Д-рови Потаглеви заборонено приходити на клініку, а вонъ самъ застановивъ всѣ свои ординації так дома якъ и по за домомъ, щобы не мати стычности зъ публикою. — Выклады медичні на клінікахъ, якъ здаеть ся, на другій тыжденъ наново розпочнуть ся; бо небезпечность дальшого розсѣеня чумы — вѣсля гадокъ лѣкарскихъ — є майже выключена.

Послѣдный бюлетинъ о станѣ недуги взольованыхъ особъ є добрый зъ выимкомъ доглядачки Неховои, котрои станъ здоровля послѣдньй хвили дуже погоршивъ ся и є безнадѣйный; иншій интернованій особы мають ся добре.

Наслѣдкомъ чумы у Вѣдни выдало львѣвске намѣстництво обѣжникъ до всѣхъ староствъ въ краю, до президентовъ м. Кракова и Львова въ справѣ точного пильнованя чистоты и порядковъ по мѣстахъ, мѣсточкахъ и селахъ, а именно въ домахъ замешканыхъ, на подвирѣхъ, керницяхъ, мѣсцяхъ уступовыхъ и т. д. Приписы тіи суть подобнѣ до тыхъ, якѣ припоручено въ часѣ епідемін холеры.

— Атентатъ на ксьондза. Дня 22. с. м. около 10 г. вечеромъ напало въ Ялѣ двохъ оруженыхъ въ ножъ людей на гімназіального катехита кс. Висневского. Кс. Висневскій дѣставъ одинъ ударъ ножемъ въ груди; але на щастя ножъ задержавъ ся на пулярешѣ, котрый якъ разъ находивъ ся въ вѣчнѣй кашени. Двохъ людей, вѣдозрѣлыхъ о сей нападъ, арештовано.

— Зъ Снятина жалують ся, що „Дѣло“ доходить тамъ до рукъ нашихъ передплатниковъ дуже неправильно, часомъ о день або и два днѣ вѣзнѣйше. Тамошна почта выправдуе ся, що се вина почтового кондуктора, бо черезъ надмѣрну працю забирають снятиньску почту аж до Ицканъ, вѣдки опѣзда вертае назадъ до Снятина. Може бы Хв. Дирекція почтъ зарадила сему лихови!

— Въ Борщевѣ, якъ намъ доносять вѣдтамъ, на новѣмъ будынку стаціянѣмъ новои льокальнои зелѣзницѣ Гадинковцѣ-Иване пусте умѣщено недавно написы польску и руску. Польска выписана, розумѣе ся, правильно; за те въ рускѣй написи замѣсть букви Б намальовано Ь, такъ що навѣть не знати, якъ перечитати. Може бы управа ц. к. зелѣзницѣ звернула увагу на ту дивоглядну написъ та бодай на зиму прикрыла невдалу букву руску потрѣбнымъ дашкомъ.

— Дня 13 с. м. померъ въ селѣ Довжневѣ коло Белза въ 82 бмъ роцѣ жити Евстахій Сциборъ Рыльскій, бувшій посолъ соймовый и рады державнои, товарищъ Грохольского и Смольки, визненый въ р. 1837 на Шпільбергу. Покѣйный мимо своихъ старошляхотскихъ поглядовъ и консервативныхъ засадъ вѣдзначавъ ся лагѣдными и людскимъ поведенемъ изъ селянами, котрымъ неразъ навѣть свѣдчивъ велику помочь. Примѣромъ въ р. 1897 коли огонь знищивъ 18 загородъ селянскихъ въ Довжневѣ давъ погорѣльцямъ пок. Рыльскій 1000 зр. запомоги и кождому цегли на поставленя коминовъ и печей. Въ селѣ Тудорковичахъ побудувавъ церкву о пяти баняхъ. Вѣдчасъ похорону промовивъ надъ могилою покѣйного о. Миколаевичь изъ Скоморохъ, ставлячи его за примѣръ шляхтѣ. Громада Тудорковичѣ зложила на могилѣ покѣйного вѣнець зъ надписію рускою: „Громада Тудорковичѣ“. В. з. п.!

— 250 ту рѣчницю увольнена Львова вѣдъ татарско-козацкои облоги постановила львѣвска рада мѣска торжественно обходити д. 27. с. м.

— Огонь. Дня 23 с. м. о 6-бій годинѣ вечеромъ выбухъ огонь въ Любачевѣ. Згорѣло въ самѣмъ рынку 5 жидовскихъ домовъ. Щасте, що не було вѣтру и вѣйско 89. полку пѣхоты прибуло на ратунокъ, бо инакше цѣле передмѣстя пѣшло бы було зъ дымомъ. Вѣйско зльокалізувало огонь. Причина огню незвѣстна, але мабуть була неосторожность. Домы були асекурованѣ.

— Млынъ зъ паровымъ моторомъ о силѣ 8 коней, а заразомъ крупарню и олѣярню поставивъ въ своѣй посѣлости, якъ читаемо въ Slow-ѣ polsk-ѣмъ, селянинъ Яцко Головка въ Строятинѣ львѣвского повѣту. Машиністомъ є его сынъ, селянинъ 26-лѣтный, що вѣдбувъ практику при обслузѣ паровыхъ котловъ въ однѣмъ зъ львѣвскихъ млыновъ и здавъ практичный испытъ на машиніста въ політехничнѣй школѣ у Львовѣ. Рухъ у млынѣ правильный. Є се рѣдкій прикладъ вытревалои вѣдприемчивости у руского селянина. Роки минули, заки Яцко Головка змогъ перемогти всѣлякій трудности и намѣръ свой довершити. Головка дѣставъ по вѣтци 7 морговъ поля, господаривъ порядно и трудящо та докуповувавъ по кусинку земли, такъ що теперь мае до 90 морговъ. Нехай се буде прикладомъ и заохотою для другихъ, до чого можна дѣйти вытревалою працею!

— Нинѣшный жидъ. Въ Градци выйшла ся ими дивна книжочка якогось И. Зайдля о жидахъ п. з. „Жидъ XIX. столѣтя“. Вѣсля автора є на свѣтѣ 24 роды жидовъ, а то: der Pressjude, der Curortjude, der Bühnenjude, der Mädchenjude, der adelige Jude, der Freimaurer- oder Logenjude, der indifferente Jude, der Handelsjude, der Wucherjude, der galizische Jude, der Talmutjude, der orthodoxe Jude, der Bankjude, der Börsenjude, der Reformjude, der Kreuzwegjude, der Nationaljude, der Litteratur- oder Tintenjude, der socialistische Jude, der „daitsche“ Jude, der Ritualjude, der ungarische Jude, вкінци der ewige Jude.

— Читальню „Просвѣты“ отворено дня 23. с. м. у Велдѣжи повѣту долиньского при участи вонъ 200 селянъ, делегатовъ читальнь зъ Долины и богатьохъ священниковъ сусѣдныхъ. О. Вѣлецкій зъ Пацикова мавъ на зборахъ вѣдчитъ про економічный станъ селянъ. Членовъ читальнѣ заголосило ся надъ сто чотырѣдесять и также богато жѣнокъ. Читальня у Велдѣжи мае тымъ бѣльшу вагу, що село є насторѣ жидовске, а въ радѣ громадскѣй засѣдають майже самѣ жиды, около 60 жидовскихъ є десять, а шинковъ пятнадцять. Головна заслуга, що заложено такъ читальню, належить ся о. Охримовичеви, котрому въ томъ важномъ дѣлѣ помагали особливо селяне Иванъ Брицкій и Ив. Цаповичъ. Читальню помѣщено въ старомъ будынку школьномъ, а незадовго стане тамъ также и крамниця. Щасть Боже!

— Докторъ всѣхъ наукъ лѣкарскихъ Маріянъ Долиньскій, спеціалістъ недугъ жѣночихъ, по скончены асистентурѣ на клініцѣ положничѣй професора д-ра Йордана, и по вѣдбутѣй практицѣ дитиначихъ недугъ въ шпитали св. Людвика, — якъ довѣдуемось зъ Кракова — осѣдае въ першихъ дняхъ падолиста въ Перемышли на постѣйну практику.

— Дрѣбній вѣсти. Д-ръ Тад. Пілятъ, професоръ львѣвского університету, дѣставъ титулъ цѣсарского радника двора. — Жандармъ Ив. Лесюкъ зъ краевои команды жандармерія ч. 5 дѣставъ срѣбный хрестъ заслуги за выратованє двохъ дѣтей зъ огня. — Дня 30 с. м. вѣдбуде ся въ православнѣй церквѣ въ Берцѣ въ Босніи вѣнчанє п. Богдана Бѣлорускаго, адъюнкта судового зъ п-ою Милациою Дворничѣвною. — Въ Калуши опорожнена є посада люстратора громадскихъ маєтковъ при радѣ повѣтовѣй; речинець подань до кінца падолиста. — Кс. Стояловскій выцофавъ ся зъ выдавництва газетокъ „Wieńca“ и „Pszczółki“. — На памятникъ пок. цѣсаревои Єлисаветы въ Будапештѣ зібравъ „Pester Lloyd“ до теперь 111 506 зр. — До проф. д-ра Нотнагля выслали асистенты львѣвскои клініки телеграмъ кондоленційный за-для смерти (на чуму) д-ра Германа Мілера. — У Вильнѣ вѣдбуде ся д. 20 падолиста вѣдслоненє памятника б. губернатора Муравьева; званого Поляками „Вѣшателемъ“. — Въ Бартѣбмъ коло Жмигорода зъ добрахъ гр. Фр. Потулицкого зъ Глинянъ; вѣдкрыто богате жерело нафты.

Наука, штука и література.

— Нове выдавництво. Руске Товариство педагогічне задумало выдавати серію книжочокъ, призначеныхъ для молоденькихъ нашихъ читателѣвъ. Въ сихъ книжочкахъ будуть мѣстити ся найгарнѣйшій казки нашого народа и иншихъ народовъ европейскихъ въ илюстраціями. Починъ до сего выдавництва давъ довголѣтный членъ товариства и его выдѣлу, п. Паньковскій, котрый власнымъ заходомъ и коштомъ по-надъ 50 зр. и 96 доббрыхъ книжочокъ, перечитавши ихъ самъ докладно, вѣддавъ до оцѣнки выдѣлови. Члены выдѣлу розобрали помѣжь себе по кільканацять книжочокъ и опѣсля здавали справу о ихъ стѣйности. Зъ сего справоздана показало ся, що такъ казки якъ и илюстраціи суть въ бѣльшѣй части дуже гарнѣ и були бы цѣннымъ набуткомъ для сеи у насъ такъ занедбаной галузи письменства.

Зъ кождымъ рокомъ росте у насъ число дѣтворы, охочои до читаня творовъ, вѣдповѣдныхъ ей вѣкови; та на жаль годѣ намъ заспокоити тоту жадобу духовои поживы. Для старшои молодѣжи трудить ся въ сѣмъ напрямѣ п. проф. Насальскій въ Коломыи, а для молодшои Руске Товариство педагогічне черезъ выдаване газеты для дѣтей п. з. „Дзвінокъ“. Не знати, якъ тамъ розходять ся книжочки п. Насальского; але „Дзвінокъ“ помимо дуже старанной редакціи и дуже гарныхъ артикуловъ мае заледво 100 передплатниковъ. Се такъ нужденне число чинить соромъ рускому народови. Тымъ то и не дивниця, що Товариство педагогічне, видячи таку незвычайну байдужность рускихъ батьковъ, носить ся въ гадкою застановити дальше выдавництво „Дзвінка“, бо шкода тыхъ силъ, що такъ рѣвно и безкорыстно — ба що горше, безъ признаня — надъ нимъ трудять ся, и тыхъ выдатковъ, якій Товариство педагогічне для доброи справы, але безъ пожитку, марнуе.

Може дасть Богъ, що лѣпше пощастить ся Товариству педаг. въ выдавництвомъ илюстрованыхъ казокъ. А годить ся вже заздалегѣдь звернути увагу рускои громады, що кромѣ прегарныхъ нашихъ казокъ въ намѣреномъ выдавництвѣ найдуть мѣсце и найдобрѣйшій казки найславнѣйшихъ европейскихъ писателѣвъ, якъ прим. Андерсона, Гавфа, Густавсона, Жоржа Занда, Карменъ-Сильвы (румуньскои королевои), Либуле, Аэбернзена, Уйда и иншихъ. До редагованя згаданои бібліотеки выбрано тѣснѣйшій выдѣлъ, зложеный зъ трехъ членовъ, и можна надѣяти ся, що дня перший книжочки выйдуть зъ друкарнѣ вже передъ Рѣздвяными Святами, щобы щирій родичъ мали що купити на дарунокъ своимъ дѣточкамъ. — Щасть Боже! — *Л. С.*

Телєграмы „Дѣла“.

Прага 26 жовтня. Коло 10.000 особъ вѣбрало ся передъ ратушемъ, щобы урадити демонстрацію на рѣчъ заснованя ческого університету на Моравѣ. Мѣжъ иншими бесѣдниками промовлявъ также бурмістръ Праги д-ръ Подлішни.

Градецъ 26 жовтня. На першомъ засѣданю нововыбранои рады мѣскои выбрано наново давнѣйшого бурмістра д-ра Графа.

Варшава 26. жовтня. Въ Айсовѣ, мѣсцевости вѣддаленій о 40 верстъ вѣдъ Іекатеринослава Куту, выбухла загадочна епідемія. Пануе велика смертельность. Підозрѣваютъ, що се чума. Мѣсцевість изольовано и выслано до неи спеціальну комісію лѣкарску.

Царгородъ 26 жовтня. Въ Палестинѣ арештовано много анархістовъ и зариджено, щобы жадна завольована дама не важилась появити ся на улици въ пору, коли буде переѣздати нѣмецкій цѣсарь.

Лондонъ 26 жовтня. Зъ Чезіну доносять що збунтований хінський войска напала на англійскихъ инжінерѣвъ, занятыхъ при будовѣ зелѣзничного моста. Двохъ инжінерѣвъ поскалѣчила, убили одного роботника и поперетинали телєграфічні дроты.

Новый Іоркъ 26. жовтня. Ирляндскій стоваришена въ Америцѣ приготовляють импонуючу маніфестацію на користь Франціи. На случай вôйны Франціи зъ Англією Ирляндцѣ зобовязують ся сейчасъ выслати противъ Англіи 100.000 вôйска. Зложено бы такожь величезнй сумы на се, щобы повалити Англію и выбороти для Ирляндіи свободу.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На рускй пôдручники *для учениквôвъ гімназіи тернопôльскои*, якй зъ днемъ 15|10 с. р. перейшли до першои клясы зъ мовою выкладовою рускою, зложили до теперь добровôльнй жертвы слѣдуючй Вп. Панове Добродѣѣ: 1) по 10 зр. Панове: Д-ръ Лучаковскій Вол., Д-ръ Свистунъ, о. Ізид. Голиньскій, Чабанъ, Левицкій кр. инспект.; — 2) по 5 зр. Марія Кручковска, Гриневецкій Ол., Юськевичъ, Мидловскій, От. Куницкій, Гладишовска; — 3) Копачъ и Лещишакъ по 3 зр. — 4) по 2 зр. о. Громницкій Волод., о. Громницкій Евгенъ, Стахевичъ, о. Навроцкій Север., Кравичъ, о. Цурковскій, Левицкій Волод., Герасимовичъ Волод., Д-ръ Витошиньскій, Гецêвъ Юр., Миколаевичъ; 5) по 1·50 зр. Д-ръ Чикалюкъ Ст. и Константиновичъ; — 6) по 1 зр. Кручковскій, Сатурскій, От. Марковскій, о. Глодзêньскій, Лисякъ, От. Лужницкій, Лужницка, Шмерековскій, От. Вацикъ, От. Ясеницкій, о. Нижанковскій, Дмитерко, Пêгутъ; — 7) по 50 кр. Сатурскій, о. Михалевичъ, Левандовскій, Моровъ; — 8) на празнику у отця Куницкого 6·50 зр. — Разомъ 132 зр. 50 кр. — Всѣмъ тымъ Добродѣямъ складае ся найсердечнѣйшу подяку. — *Выдѣлъ фiлiи рускаго тов. педагогiчного въ Тернополи.*

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. И. Бо. въ Ро. Одержано. — *Вп. І. Тр, въ Бу.* 10 зр. — *Вп. Б. Ку. въ Зе.* 2·90 зр. — *Вп. И. Сп. въ Че.* Такъ. — *Вп. Д. Ло. въ Ви.* Адреса: „Abgeordnetenhaus“ Wien.

Надôслане.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгенiй Озаркевичъ

мешкае

въ каменицi „Народного Дому“

улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вôдъ 3—5 годины. 349 15—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцу площа Галицкои

поручае зъ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнетки, бінокли, далекозиды, барометры, термометры, рôжнй ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райцайни, тамыце мірничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкôвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

КИРИЛО ДУМИНЪ

кравець мужескій

дипльомованый черезъ ц. к. технольогічный музей у Вѣдни поручае ся ласкавымъ заглядам дамъ Р. Т. Публики. 12—?

Львôвъ, Трибунальска ч. 16.

Також и на раты

безъ пôдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хôдники, ковдры ватованй, капы на столы и лôжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякй артикулы потрѣбнй до уряджена домового въ складѣ диванôвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКЙ до сѣкана мыла по зр. 4. Сита волосѣнй печôбрий до паштетôвъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4595

Решткы хôдниковъ и высортованй диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, тобелины и рôжнй предметы декораційнй по цѣнахъ бачно дешевыхъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“ Львôвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты безъ пôдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Курсъ Львôвскій

зъ дня 25 н. ст. жовтня 1898.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	209 50	211 50
Зелѣз. Львôв.-Черновц.-Ясси по 200 зр.	289 —	292 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	375 —	385 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	205 50	212 —
Листы заставнй за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	110 —	110 7
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 10	100 7
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 2
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	100 90	101 6
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 7
Товариства кредит. 4% (I. емісія) . .	97 50	98 2
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 50	98 2
„ „ 4% льос. въ 56 л.	95 30	96 —
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	97 10	97 80
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальнй Банку краев. 5% (II. ем.)	102 80	— —
„ „ „ 4½% (III.ем.)	100 50	101 20
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	104 50	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	97 20	97 90
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	94 80	95 50
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 50
Мѣста Станиславова	50 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 63	5 73
Наполеондоръ	9 49	9 59
Півімперіалъ	9 47	9 57
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель папировый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 70	59 10

Вже выйшовъ

повый накладъ

МОЛИТВЕННИКА

выданого „Просвѣтою“

въ народнôй мовѣ, великій и догôдного формату обймаючій 757 сторôнъ друку, найповнѣйшій зъ всѣхъ такихъ Молитвенникôвъ.

Молитвенникъ сей мѣстить въ собѣ: I.) Молитвы щоденнй ранній и вечôрнй. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечернѣ, б) зъ Повечерницѣ малои, в) зъ Повечерницѣ великои, г) зъ Утренѣ, д) Літургія св. Іоана Золотоустого, е) молене за св. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Літургіи. III.) Тайны покаяня и пресв. Евхаристіи. IV.) Молитвы для рôзного вѣку, стану и въ рôзныхъ потребахъ. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ. VII.) Молитвы сполученй зъ вôдпустами. VIII.) Акаѳистъ до а) Ісуса Христа, б) Пресв. Богородицѣ, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ Молебна до пресв. Богородицѣ. X.) Тропарѣ, кондаки, богородичнй и прокимены а) недѣльнй, б) щоденнй, в) на празники Господскій, Богородичнй и Святыхъ, г) на деякй потребы. XI.) Коляды и иншй пѣсни церковнй. XII.) Таблицю пасхальну.

Сей Молитвенникъ дôстати можна въ канцеляріи товариства „Просвѣта“ и въ книгарни Ставропігійскôй по такихъ цѣнахъ:

I. На звычайнôмъ папері:

1) Молитвенникъ брошурованый . . . 60 кр.
2) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вôдтисками зô шабатуркою 90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкôру зъ золоченями и вôдтисками зô шабатуркою 1·20 кр.

II. На великôмъ папері:

4) брошурованый . . . . . 70 кр
5) оправленый якъ пôдъ 3) въ додатком золоченыхъ берегôвъ . . . . 1·60 кр.

Замовляючй поодиноко Молитвенники звольнтъ присылати 20 кр. на оплату почты.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львôвъ, ул. Кароли-Людвика ч. 3

всякй церковнй роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 30 100—?

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

членковой и обручковй, зъ первородныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованй якъ найточнѣйше, зъ патентôвною гарантією

Зінґера ручнй вôдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножнй вôдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячнй по 4 зр., або готôвкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ**
механикъ

297 4—? *Львôвъ, улиця Галицка ч. 6.*

Машинка до стриженя волося и бороды припоручае Иванъ Ляврукъ ножôвникъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

Диваны перскй и портіеры

праздей (старинй)

продае, купуе и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. — Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.

На жадане высылаемо нашй богато илюстрованй цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.

Львôвъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 39—?

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львôвъ ул. Галицка ч. 13.

До П. Т. Властителевъ конеи.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрй и дешевй дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванôвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашй богато илюстрованй цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручае всякй роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палѣтоты мужескй и дамскй пôсля найновѣйшихъ фасонôвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелерины, Зарукавки, Шапочки дамскй, Ковпаки, Шапки мужескй, Шкôры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а також Верхи готовй до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 16—20

Матерія найновѣйшй на верхи въ найбôльшôмъ выборѣ.

Цѣны умѣренй сталй.

Высше наведенй товары знаходять ся на складѣ.

Також на раты мѣсячнй. Також на раты мѣсячнй.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пôльгъ въ сплатахъ пôсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнй и передъ престолы, якъ такожь сальонôвй и настѣнній, хôдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лôжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціальный вôддѣлъ для конфекцiи дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхôвъ, рукавичокъ, панчôхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належыть адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львôвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés пл. Капітульна ч. 3.** 190

Выстава загальна

всходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванôвъ, портіеръ, фіранокъ, хôдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а и ночи при електричнôмъ освѣтленю.

Вступъ вôльный. Зачудуючо дешевй цѣны вказанй докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшй въ сплатахъ пôсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы наперед оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належыть: Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

Також и на раты

безъ пôдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хôдники, ковдры ватованй, капы на столы и лôжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякй артикулы потрѣбнй до уряджена домового въ складѣ диванôвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Машины до шитя „ЗІНГЕРА“

зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Нôжнй въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручнй по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готôвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вôдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. е. майже 100 ваґонôвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручае ся въ мѣсци.

Не высылаю докучливыхъ агентôвъ, котрымъ жиды платятъ 10—20 зр. за продажу одной лихои машины. 330 16—30

ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

Вже выйде небавомъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рôкъ 1899.

Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а въ пересылкою по 10 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педагогічного двотыждневникъ педагогічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	ить о	
	6.45	з Іцкан	6.09		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан	**нічн**		
	5.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
нічн				5.20	„ Лавочного
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Іцкан
	3.30	„ „ „ головн. дворець		6.40	„ Кракова
5.10		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
9.45		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 8 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 230 Львовъ, Четверъ 15 (27) Жовтня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тѣй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Княгининого 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ належитѣся за инсераты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатконъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія каждий приймаютъ ся по 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовок або ся цѣнѣе а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші довѣрочни приватні числитъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Русины-Украинцѣ!

Наближаѣть ся велике свято — свято літературного вѣдродженя нашого народу. Споминаемо память батька новои руско-украиньскои літератури — Ивана Петровича Котляревского.

Зустрѣтьмо-жь гѣдно сесѣй роковій днѣ! вѣддаѣмо належну почесть першому спѣвцеви Украины!

Дѣти Руси-Украины! — Богатѣ и бѣднѣ старѣ й молодѣ, наша интелігенція и наше селяньство! — до Васъ, до цѣлого народу звертаѣмо ся съ покликомъ: Святкуйте память Котляревского! Святкуйте гѣдно вѣдроджене нашого слова!

Брата! Най въ кождѣмъ повѣтѣ, въ кождѣмъ мѣстѣ, въ кождѣмъ селѣ нашѣмъ, въ кождѣй родинѣ залунае: Слава великому Полтавцеви! Най по всѣй руско-украиньскѣй земли загримить нашъ имнъ: Ще не вмерла Украина! Най кождый и всѣ разомъ обвйдуть святочно нашь національный Великдень!

Русины-Украинцѣ! Дѣти шумного Бескида и Пѣдгѣря, зеленои Буковины и Закарпатскои Руси, збѣжевого Подѣля и Волыни, шумачихъ борѣвъ Полѣся и сонячныхъ берегѣвъ Чорного Моря, безмежныхъ степѣвъ Украины, Кубаньскои земли, съ-пѣдъ гѣръ „кригою окутыхъ“ и съ-за Океана — одній, кому змога, прибувайте до Львова на днѣ 31. н. ст. жовтня и 1 падолиста! — збирайтесь тутъ въ рѣзныхъ сторѣнъ тысячѣ горячихъ сердець — нехай серця ударять однымъ битемъ, нехай думки всѣхъ сполучать ся въ одну велику дум , нехай въ цѣлѣй величи проявить ся радѣсть и веселіе народноі душѣ! — а кому не змога прибути, нехай у тѣй днѣ духомъ витае съ нами въ столици Галицкои Руси!

Сто лѣтъ минуло, якъ живе руско украиньске слово изъ Енеемъ-бурлакою пѣйшло у свѣтъ широкій! Въ сто лѣтъ вѣдъ тои хвилѣ звеличаймо единымъ сердемъ и едиными устами міліонѣвъ батька Котляревского, що выправивъ свого Енея для розповѣщеня та звеличаня нашои богатои, солодкозвучноі мовы!

Радуймо ся! Бодрѣмъ ся! Дружно, рука объ руку, безъ рѣзницѣ стану и степеня просвѣты, безъ огляду на кордоны та пересвѣдченя партійнѣ, залишивши въ сей празникъ всякѣ споры — святкуймо велике свято!

Ще не вмерла Украина!

Зъ нагоды скликаня анкеты въ справѣ реформы середн. школъ.

(*Конецъ.*)

Якъ свѣтъ давна и цѣлкомъ розумна рѣчь у выхованю е, що вымагае ся вѣдъ дѣтей, щобы говорили правильно. Такъ прим. родичѣ поправляють дѣтей, коли почують: „куплю собѣ вцера лялькy у зида“ або „вонъ бе песа“ и т. и.; але кождый узнавъ бы се за крайну недорѣчность, коли бы родичѣ хотѣли карами научити дѣтей правильноі мовы. Такъ само и въ школѣ цѣлкомъ розумна рѣчь вымагати вѣдъ ученикѣвъ, щобы кожда ихъ вѣдповѣдь мала завсѣгды правильну съ кождого огляду форму. Отже педагоги розумѣли се давно и розумѣють такъ само и теперь, що ученикъ маe въ школѣ учити ся правильного выслowлюваня своихъ мыслей, — що се е одною съ найголовнѣйшихъ задачь образованя, а тымъ самымъ и школы. Тѣлько теперь такихъ педагогѣвъ бувае чимъ разъ менше, а чимъ разъ бѣльше такихъ учителѣвъ, котрѣ мало що не вымагають, щобы ученикъ вже на самѣмъ вступѣ до гімназіи умѣвъ говорити по польски, якъ самъ Мицкевичъ. Давнѣйше всякѣ похибки и блуды языковѣ у вѣдповѣдяхъ ученикѣвъ поправляно терпеливо и поблажливо; при тѣмъ осягало ся цѣль, хочь згодомъ, повели, але безъ шкоды для образованя молодѣжи. Нѣмецку мову (выкладову) калѣчили ученики немилосердно часомъ ще и въ найвысшихъ классахъ; але се у Нѣмцѣвъ-учителѣвъ уходило — не за добре и не безъ спростованя, але у великѣмъ разѣ безкарно. Очевидно тѣ педагоги, чужѣй нашѣй народности, памятали, що „ohne Radebrechen komt man nie zum Sprechen“ — безъ калѣченя нѣхто не научить ся мовы. Теперь за языковѣ блуды, за неправильну вымову, часто ученика остро картае ся, а навѣть оцѣнку вѣдповѣдей обнижае ся, неразъ значно, — и то навѣть въ найнизшихъ классахъ. Не можна заперечити, що таке поведене учителя часто походить зъ найлѣпшои мысли, зъ надмѣрноі ревности; але бувае и такъ, що маe оно свое жерело въ „національномъ дусѣ“ выхованя, въ національномъ шовінізмѣ. Нерѣдко лучае ся, що ученикъ вѣдъ учителя исторіи або математики почуе таке упѣмненя: „Ты не умѣешь по польски; видно, що дома не говорите по польски; треба дома по польски говорити!“ Въ парѣ съ такимъ упѣмненемъ иде двѣйка до катальогу, хочь врешть ученикъ розумѣвъ рѣчь. Варто послухати, якъ то неразъ навѣть учителѣ нѣмецкого языка, и то дуже вченѣ въ нѣмеччинѣ, погано вымавляють питомѣй нѣмецкѣй мовѣ а нанъ чужѣ звуки; але знаный менѣ выпадокъ, що учитель довго докучавъ доброму ученикови разъ въ разъ тымъ, що вонъ въ польскѣй мовѣ зъ руска надто широко вымавлявъ ы. Подѣбна пересада проявляе ся неразъ такожь и при науцѣ языка нѣмецкого.

Поминаю на разѣ се, якій вплывъ таке поведеня учителя маe на выховане молодѣжи; зверну лише увагу, якъ оно обтяжуе молодѣжь наукою, якъ ей пригноблюе и затумаюе. Ученикъ зъ боязни, щобы не зробивъ якои языковои похибки, чимъ разъ стае несмѣлѣйшій, чимъ разъ твердше замикае ротъ, а вѣдповѣдае хиба тогдѣ, коли задачу вытвердивъ до слова съ книжки. Терпить на тѣмъ такожь наука языка, бо ученикъ за мало управляе ся въ свободномъ его уживаню; въ дальшихъ наслѣдкахъ тратить вѣру у свои сплы и учить ся на память безъ потребы и надъ мѣру. Крѣмъ того частѣй поправки найдрѣбнѣйшихъ похибокъ, получений звычайно ще зъ увагами учителя, перерывають ученикови его гадки, такъ що вонъ незадовго вачне зупиняти ся, ажь вкѣнци замовкне збаламученый, хочь рѣчь розумѣе и при нашѣмъ поведеню учителя бодай не зле докѣнчивъ бы вѣдповѣдь. При такѣмъ станѣ рѣчи бувае, що наука польского языка неразъ стае ся для ученикѣвъ пострахомъ и выкликуе въ нихъ вѣдразу.

Грѣхомъ було бы помовляти весь загалъ учителѣвъ теперѣшныхъ о такій або подѣбній хибы; противно треба признати, що переважна часть учительства розумѣе подвѣйну свою задачу, выховуваня и научаня молодѣжи, и умѣе ся сповнити якъ слѣдъ. Але якъ въ кождѣмъ, меншѣмъ чи бѣльшѣмъ, гуртѣ людей, хочь бы якъ гарно добраныхъ, найдуть ся, бо мусять найти ся, выимки, такъ очевидно и учительство не е вѣльне вѣдъ тои конечности природы. Все-жь таки деинде негарній выимки може не годенъ накоѣти тѣлько лиха, кѣлько у выховуючѣй школѣ, и то ще такъ скомпліковандѣй, якъ гімназія. Якъ въ годиннику выстане, щобы одно колѣщатко попсувало ся або таки вѣдразу було кепске, а годинникъ буде баламутити або и стане; якъ въ організмѣ людскѣмъ выстане, щобы заболѣвъ одинъ зубъ або палець, а чоловѣкъ вже нездалый, — якъ то кажуть — не свѣй: такъ и въ школѣ выстане одного учителя неспособного або недбалого або недосвѣдченого або рѣвнодушного до своеи выховуючои задачѣ, а вже цѣла школа и разомъ съ нею молодѣжь терпить на тѣмъ неразъ богато. Отже здаесь менѣ, що нѣхто не схоче менѣ докорити злою волею або пересадою, коли покладу, що въ кождѣй гімназіи на 18 що найменше учителѣвъ найде ся одинъ съ такою, другій съ иншою выимковою хибою: одинъ найде ся неспособный або недбалый, другій недосвѣдченый, третій недосвѣдченый а заразомъ надъ мѣру ревный, четвертый безсердечный до молодѣжи, пятый або и шестый шовініствъ пунктѣ національного выхованя; а може ще семый, котрому здае ся, що самъ св. Петро на порозѣ до неба буде екзамінувати зъ усѣхъ можливыхъ перфектѣвъ, супінѣвъ и аористѣвъ або звелить собѣ по черзѣ выспѣвати всѣ еоценьскій, міоценьскій, пліоценьскій и, якъ тамъ они всѣ ще звуть ся, верствы землѣ; а осьмый, котрому школьна книжка буде за дурна або за мала. Кѣлько то лиха годно накоѣти такихъ — не кажу, вѣсьмохъ, але тѣлько — чотирохъ учителѣвъ! Скаже може хто: а вѣдъ чого-жь е директоры, инспекторы, рада школьна?... Оно весьо гарно въ теоріи, — такъ само, якъ пр. правило: „пильнуй свого, коли хочешь, щобы тебе не обкрали!“ Але въ практицѣ рѣчь таки досвѣдчена, що „вѣдъ домашного злодѣя не встережешь ся,“ — особливо коли маешь тьму тьменну иншого ще на головѣ, а не лишь те одно, щобы „пильнувати свого.“

При такѣмъ станѣ рѣчи уважаю при теперѣшнѣмъ устрою гімназіи, особливо въ руской части нашого краю, майже за неможливу таку школу, котра бы свою задачу сповняла добре и всесторонно, — значить такъ зъ огляду на науку якъ и на выховане молодѣжи; мусѣвъ бы то бути хиба якійсь щасливый идеальный складъ всѣхъ сповѣдаючихъ силъ. Звычайно кладе ся головну вагу на науку, бо станъ науки передовсѣмъ бе въ очи при кождѣй нагодѣ. Треба всюды приписаный предметъ науки основно выкѣнчити безъ жадныхъ пропусковъ; треба, щобы ученики все добре умѣли, — бо за одно и за друге учителѣ передовсѣмъ одвѣчальній. Що тамъ дѣе ся въ серци молодѣжи; якъ тамъ укладають ся у нихъ основы етики и характеру на цѣле може жите: се не такъ заразъ можна добачити, и за се не такъ легко приписати кому чи заслугу чи вину; тымъ то на се менше або и вовсѣмъ мало звертае ся уваги, — тымъ бѣльше що справдѣ всѣхъ силъ треба добувати, щобы наука ишла ино-тако. Зъ сего выходить перетяженє молодѣжи наукою, а разомъ въ тымъ цѣлый легіонъ товаришѣвъ и наслѣдковъ. Якъ голодъ и нужда, гнетъ и тиранія не добрыми е дорадниками; зразу ведуть до хвилевыхъ, вѣдокремленыхъ проступковъ, але згодомъ надають и гадкамъ и волѣ и дѣламъ сталый напрямъ: такъ рѣчь маe ся и зъ перетяженемъ молодѣжи працею. Вагота тои працѣ, котрѣй молодѣжь не годна дати рады, е одною, хочь певно не единою, зъ головныхъ причинъ упадаючои у молодѣжи моральности. Ученикъ набирае вѣдразы до працѣ, котру повиненъ бы навчити ся любити; вонъ учить ся обдурювати учителя, до котрого повиненъ звертати ся съ вѣрою и щиростею. Крѣмъ того, не въ силѣ выучувати ся всего, опускае поодинокѣй задачѣ, дѣравить свое знане, перепыхае ся часто зъ класы до класы съ чимъ разъ бѣльшими недостатками въ знаню, и черезъ те чимъ разъ бѣльше дѣймае ему вагота науки и чимъ разъ бѣльше спонукуе его крутити свѣтомъ. Вонъ часто, не вывчивши ся задачь, опускае школу, удаючи хорого. Молодѣжь хирлявѣе и туманѣе, замѣсть розвивати ся душевно и тѣлесно. Чимъ выша класа, тымъ менше выимково способныхъ ученикѣвъ; туманѣють навѣть тѣ, що въ низшихъ классахъ выznачали ся быстротою. Прогульки, ховзанка, купелѣ, молодечѣ забавы, а навѣть гімнастика стають ся для переважноі части молодѣжи вытькомъ, на котрый нема часу позволити собѣ. Тымъ то анѣ провѣтрюване школьныхъ саль не охоронить ученика передъ анеміею, анѣ найлѣпша лавка школьна передъ скривленемъ хребта, анѣ жовтавый папѣръ, грубшій друкъ и некратковый ошиты передъ ослабленемъ очей.

Чи на справы, мною обговорюваній, задивляе ся хто такъ чи троха инакъ, все таки вѣдъ давна вже выробивъ бы собѣ поглядъ, и то зовсѣмъ не безпѣдставный, що теперѣшна гімназія молодѣжи не выховуе, а тѣлько учить ей, — хочь и ее съ малымъ успѣхомъ, бо ровень знаня въ школахъ обнижае ся. На те обзывали ся одного часу рѣшучѣ — ажь надто рѣшучѣ — голосы, а не замовкають они и теперь, мовь то родичѣ чи то т. зв. дѣмъ винень тому. Голосы тѣ, хочь здобували ся на всѣякѣ аргументы чи навѣть доказы, нѣколи мене не годенъ переконати; але не хочу тутъ вже збивати ихъ. Помнивши, що на выховане молодѣжи крѣмъ дому и школы мають ще и всѣякій иншій силы несобразенный, обчисленый вплывъ, на котрый оборонцѣ школы а обвинителѣ дому наче цѣлкомъ забули и не беруть его въ свою рахубу, — помнивши се, замѣчу лише, що о скѣлько дѣмъ менше вѣдъ школы маe свѣдомости и розумѣня задачь выховання и дорѣгъ, що ведуть до мety, о стѣлько менша буде его вина, коли справдѣ не сповнюе якъ слѣдъ своеи задачѣ, а о стѣлько бѣльша вина — школы. Врешть школа при добрѣй и щирѣй волѣ маe такъ богато способѣвъ прихилити до себе дѣмъ и запрягчи его до спѣльноі роботы около выховання спѣльныхъ выхованкѣвъ, що тѣлько недбалости або непорадности ей треба приписати, коли дѣмъ бокуе вѣдъ ней, або навѣть ворогуе ѣй. Треба бути справедливымъ и не дурити себе.

Невдоволене зъ гімназіи, а передовсѣмъ слушне нарѣканє на перетяженє молодѣжи наукою выкликало всѣлякій помысли всѣлякихъ реформъ. Однымъ зъ найголовнѣйшихъ е: обмежити або и цѣлкомъ выкинути зъ гімназіи науку латиньского а передовсѣмъ грецкого языка. А що найбѣльше тыми науками рѣзнять ся гімназіи вѣдъ школъ реальныхъ, то и самъ про себе насунувъ ся помыслъ утвореня одноцѣльноі середноі школы, — тымъ бѣльше, що приклады такои школы е вже и деинде. Я на закѣнчене сен, и такъ вже предовгои рѣчи не хочу вдавати ся въ розбѣръ тыхъ помысловъ, бо и небогато маю надѣ, щобы они придали ся на що. Галичина поки-що не займае такого становища въ монархіи, якъ Угорщина; то до цѣлковитого перевороту нашихъ середныхъ школъ, хочь бы и якъ бажаного, дуже далека и мабуть чи не труднѣйша ще дорога. Але закѣнчу внесеньями, котрѣ на мою гадку навѣть въ межахъ теперѣшного, а въ цѣлѣй Австріи обовязуючого устрою гімназій дались бы легко перевести:

1) Облегчити молодѣжи тягарь науки. Въ тѣй цѣли: а) перевести ревізію школьныхъ книжокъ и выкинути зъ нихъ все зайве, маючи при тѣмъ на увазѣ, що наука анѣ не е головною цѣлею середноі школы анѣ въ нѣй не кѣнчить ся вже на цѣле жите; б) обмежити матеріялъ классичноі лектуры до такои мѣры, котру справдѣ легко можна выконати въ дѣйстымъ пожиткомъ; бо теперь приписана мѣра — се лише шкѣдлива илюзія, шкѣдлива тымъ, бо не приносить нѣякого пожитку, а крѣмъ того обтяжае молодѣжь до неможливости; в) число школьныхъ годинъ зменшити, а дуже легко се перевести коштомъ годинъ, призначеныхъ на науку классичныхъ языкѣвъ, особливо латиньского; 2) всяку приватну лектуру лишити тымъ, чимъ она бути повинна, — добровольною працею способѣйшихъ ученикѣвъ.

2) Тымъ самымъ бувъ бы заспокоеный бодай въ части другій незвычайно пильный и варѣвно важный постулятъ: облегчити працю учителѣвъ. Коли не будуть вѣдъ такимъ важкимъ обухомъ працѣ, якъ теперь, то и бѣльше часу имъ стане и свободнѣйшу голову будуть мати заняти ся бѣльше, нѣжь теперь, выховуючою частею своихъ обовязкѣвъ, а ихъ взаемины такъ зъ молодѣжею якъ и зъ домомъ певно уложать ся корыстнѣйше для справы выховання.

3) Постарати ся о те, щобы учителѣ могли розпочинати свое звание не тѣлько теоретично але и практично пѣдготовленѣ.

4) Головну вагу класти на выховане; ажь опѣсля можна дбати такожь про выхованє въ „національномъ дусѣ“. Особливо тамъ, де тыхъ духовъ е бѣльше, треба въ нимъ дуже осторожно обходити ся, бо инакше самохѣть нѣвечить ся головну рѣчь, выховане. Давными часами не було въ школѣ жадного національного духа, але черезъ те выходили зъ нея и руснй и польскій патріоты та не жерли ся зъ собою. А теперь сама школа въ своимъ національнымъ духомъ выкликуе національный антагонізмъ у молодежи, вѣдъ котрого повинна ся хоронити. Давнѣйше выходили зъ школы хочь не готовѣ характеры, але у великѣмъ разѣ молодцѣ зъ сильными основами честного характеру. Теперь „національный духъ“ защѣплюе зароды всѣлякои нечести, а въ найлѣпшѣмъ разѣ лицемѣрства. Дав-

нѣйше молодѣжь бачила надъ собою, якъ высоко глянути могла, по-при всѣхъ людскихъ хибахъ все таки гѳдний наслѣдувана взоры честноты и характеру: теперь разомъ зъ національнымъ духомъ вѣе часомъ и зъ найвысшихъ облакѳвъ — пѳдлѳсть, що заражуе невинний, повний идеалѳвъ душѣ. Тымъ то осторожно зъ національнымъ духомъ! А найлѣпше буде тамъ, де є два національні духи

5) позволити обомъ свобѳдно розвивати ся обѳчь себе, хоть бы — коли вже така настала одинадата заповѣдь Божа — навѣть и pod jednym dachem. У всякѳмъ разѣ руска молодѣжь въ рускѳмъ краю въ школахъ, удержуваныхъ плодомъ рускои працѣ, не повинна бути наражувана на те, щобы зневажано ѳи національнѣ чувства. До сего рускій нарѳдъ въ конституційнѳй Австрiи мае повне право.

6) Знести въ школахъ кару карцеру. Въ універсальній лѣки вже и найдурнѣйші люде перестають вѣрити; а кара карцеру, мовь тѣ пігулки Морізона, є якъ разъ такимъ універсальнымъ лѣкомъ. Ще нѣхто не чувавъ, щобы розумнѣ родичѣ карали дѣтей карцеромъ; а школа, я розумѣю, повинна бути ще таки розумнѣйшою, нѣжь найрозумнѣйший родичѣ.

7) Улегчити молодѣжи приступъ до школы черезъ знесене московскихъ мундурѳвъ шкѳльныхъ и можливе обниженє, коли не цѣлковите внесене, шкѳльнои оплаты. Коли паны, котрѣ мають великѣ маетки и не потребують працювати на хлѣбъ, сунуть ся до всѣлякихъ урядѳвъ: то чому-жь тѣ, що хиба наукою и працею можуть колись здобути собѣ становище, мають мати утрудненый або и замкненый приступъ до школы? Що, мѣсця для нихъ не стане?... Стане, коли не будуть его забирати тѣ, що его не потребують. А врештѣ по нашихъ краяхъ, навѣть въ Австрiи, на 12-морговыхъ грунтахъ або и въ шевскихъ роббтняхъ сидять неразъ докторы правъ и добре имъ дѣе ся: чи се не могло бы зъ часомъ бути и у насъ?

8) Щобы директоры середныхъ школъ могли якъ слѣдъ сповняти свою задачу и бути справдѣ керманичами выховання и науки въ повѣренѳй имъ школѣ: треба нхъ доконче увѳльнити вѳдъ всякихъ занять, котрѣ не мають нѣякои звази нѣ зъ наукою нѣ зъ выхованемъ. Занятя тѣ може не такъ богато вымагають часу — хоть вымагають его таки не мало — якъ розрываютъ увагу директора на всѣ стороны, томлять и пригноблюють его. Теперь директоръ є передовсѣмъ адміністраторомъ каменицъ, першимъ завѣдателемъ всѣлякихъ науковыхъ музеѣвъ, касіеромъ и контрольоромъ неразъ и кѳлькохъ касъ; дальше є вѳнъ концептовымъ урядникомъ, а заразомъ и писаремъ; дальше учителемъ; ажь на самъ приходженю на нѣча, въ сторонѣню вѳдъ „Народнои Торговлѣ“ въ Борщевѣ и въ байдужности до кождои живои справы — и въ тыхъ „спѳлкахъ“ они на диво згѳдній: анѣ не сварять ся, анѣ не позываютъ ся...

(Дальше буде.)

Письма зъ краю.

[*Въ справѣ „Вѣстника законѳвъ державныхъ“.*]

Зъ Городка. На загальныхъ аборахъ нашои „Хлопскои Рады“ въ роцѣ минувшѳмъ зажадавъ бувъ оденъ селянинъ резолюціи до громадъ, щобы домагали ся вѳдъ своихъ вѳйтѳвъ, вѳдданя всѣхъ рѳчникѳвъ „Вѣстника законѳвъ державныхъ“ громадскимъ читальнямъ до ужитку ихъ членѳвъ. Се домаганє зовсѣмъ справедливе, бо Вѣстникъ сей выданый вѳдъ р. 1849, отже черезъ повныхъ 50 рокѳвъ, становить значну часть майна громадского, пѳсля дотеперѣшнои практики пропадае марно. Громады платять рѳкъ-рѳчно на тую цѣль по 2 зр., а не видять и не мають зъ того фактично нѣякого хѳсна. Де-жь подѣвае ся тота одинока офіціяльна „газета“ (якъ ѳи нарѳдъ называе) враз изъ ѳи трабантомъ автономічнымъ, котрый выдае выдѣлъ краевый пѳдъ титуломъ: „Вістник законів і розпоряджень краєвих“? Ото староства призбираши по кѳлька або кѳльканацять чиселъ, розсылаютъ ихъ або роздаютъ вѳйтамъ на сесіяхъ; иншій числа пересланій почтою дѳстаютъ ся въ руки писарѣвъ громадскихъ, де они такожь марно пропадаютъ, найбѳльше черезъ те, що нѣхто не дбае о ихъ скомплетоване. А теперѣшна вартѳсть нхъ є знагна, бо пр. рѳчникъ 1895 а 1896 коштуе у Вѣдни по 3 зр. 50 кр., а рѳчникъ 1897 ажь 7 зр. 50 кр.

Зваживши всьо тое, постановивъ я собѣ якъ писарь громадскій, три послѣдній рочники скомплетувати. Тожь пишу я разъ и другій и третій до староства просьбу, щобъ оно прислало бракуючі числа; та за кождымъ разомъ дѳстаю цѣлу куну всякихъ нашихъ чиселъ, нно не тыхъ, котрыхъ менѣ треба. Удаю ся вѳдтакъ особисто до урядникѳвъ староства; а тамъ менѣ кажуть, що уже зъ Вѣдня приходять некомплетній примѣрники. Пишу я до Вѣдня тай разомъ посылаю грошѣ, бо уже минувъ чотиротыждневый терміиъ (хоть не зъ нашои вины) до внесени реклямацій неодержаныхъ чиселъ; а вѳдтамъ знову приходять цѣла куна всякихъ чиселъ лишь не тыхъ, якихъ менѣ бракуе. Всю тую непотрѣбъ я имъ назадъ звертаю разъ и другій, а вкѳнци нхъ пытаю рѣшучо: де до бѣса можь дѳстати бракуючі числа Вѣстника, если въ краю „polnische Wirtschaft“, а у Вѣдни щось гейбы таке саме дѣленько? На таке dictum acerbum присылаютъ врештѣ всьо якъ треба; и теперь я маю пять грубезныхъ томѳвъ, зъ котрыхъ громада и читальня будуть мати не абы-якій пожитокъ.

Ба, але чи богато найде ся такихъ писарѣвъ громадскихъ, котрымъ схоче ся таку мороку и тяганину мати зъ бюрократичнымъ шлендріяномъ? Не далеко мабуть вѳдбѣгну вѳдъ правды, коли скажу, що ледви одна громада на сто доведе сесію орудку до ладу. А решта громадъ уважае сей выдаткъ за malum necessarium, що лишь безъ потребы обтяжае буджетъ громадскій. Если-жь нашій власти щиро хотять подбати о добро нашихъ громадъ, то нехай не розсылаютъ имъ Вѣстника урывками, але по скомплетованю цѣлого рѳчника най вѳддаютъ до рукъ вѳйтѳвъ зброшурований примѣрникъ зъ поученемъ, що тіи такъ важній закѳны цѣсарскій не ало ся уживати до завиванія перцю або иншу негромадску потрѣбъ, якъ оно до теперь водить ся, — але на пожитокъ громады. *Адріяна.*

Переглядъ політичный.

На вчерашнѳмъ засѣданю угорскои комісіи фінансовои міністеръ фінансѳвъ Люкачь говоривъ о консумційныхъ податкахъ и пѳдвышеню цла вѳдъ нафты. Міністеръ высказавъ гадку, що пѳдвышене цла вѳдъ нафты цѣлкомъ не зашкодить угорскому промыслови нафтовому. Сли станемо на національнѳмъ грунтѣ — говоривъ бесѣдникъ — не можемо вѳдмовити сему жаданю Австрiи, бо великій богацтва природы, якій особливо знаходять ся въ Галичанѣ, мусять мати вѳдповѣдну охорону. — Опозиція дальше робить обструкцію. На тайнѳмъ засѣданю палаты хотѣла потягнути президента міністрѳвъ до одвѣчальности за надужитя при одномъ выборѣ до сойму. На се Банфі заявивъ, що опозиція хоче его повалити, але вѳнъ не уступить и буде игнорувати тѣ напасти такъ довго, якъ довго мае за собою бѳльшѳсть.

——

Въ Парижи зачинае ся нинѣ передъ касаційнымъ трибуналомъ розправа въ справѣ ревізіи процесу Дрейфуса. Головный интересъ політичныхъ кругѳвъ концентруе ся теперь въ тѳмъ, якъ Брiссонъ скористае зъ тыхъ кѳлькохъ днѣвъ своеи тымчасовои власти. Тымчасовый управитель міністерства вѳйны Льокроа не буде здавать ся робити трудностій въ справѣ Дрейфуса и тайнѣ акта будуть выданѣ касаційному трибуналови. Противники ревізіи боять ся того и грозять великою маніфестацією передъ палатою справедливости. Обѣцюють, що пѳдчасъ розправы надъ ревізією зберуть ся пѳдъ палатою всѣ ихъ силы.

Економічне вѣче въ Борщевѣ.

[Письмо въ Борщева.]

На зазывъ „Пѳдгѳрскои Спѳлки“ въ Станиславовѣ скликало тутешне політичне товариство економічне вѣче до Борщева на день 21 жовтня с. р. Хотяй на се вѣче розбслано якихъ 300 запросинъ и день вѣча та й програма були оголошенѣ въ часописяхъ, на вѣче прийшли переважно тѳлько самѣ запрошенѣ мужики и мѣщане, а зъ интелігенціи и Всч. духовенства дуже мало, — здае ся для збереженя старорускои засады: „не знавъ, забувъ, спѳвнивъ ся, таки такъ дома лишивъ ся!“ Мимо того зборъ бувъ досыть численный, бо въ компатахъ борщѣвскои „Читальнѣ“ зѳбрало ся поверхъ 250 осѳбъ, котрыми заступленыхъ було якихъ 25 громадъ повѣту. Та й самѣ нарады выпали дуже гарно. Нарѳдъ зъ великою увагою и зацѣкавленямъ прислухувавъ ся выкладамъ и промовамъ бесѣдникѳвъ; знакъ, що они припали ему до вподобы, порушуючи найбѳльше пекучѣ и жизненѣ его справы.

Зборы вѳдкрывъ короткою промовою д-ръ М. Дорундякъ, а потѳмъ выбрано провѳдникомъ вѣча о. Балька зъ Турильча, а его заступникомъ Ивана Костюка, поважного господаря зъ Устя епископского.

Порядокъ дневный розпочавъ о. А. Сѣменовичъ зъ Волковець выкладомъ „Про потребу економічнои орґанізації рускаго народу“. Прелеґентъ поклавъ собѣ за задачу — выяснити значѣне и вагу спѳлокъ и компаній для економічного розвитку широкихъ масъ народу — и треба признати, що выязавъ ся зъ тои справы дуже удачно. Статистичными датами выказавъ вѳнъ страшну економічну руину нашого селянства, выкликану неврожаями, посухою, повенями, пошестію на худобу, лихвою та незмѣрными тягарами публичными; тотѣ елементарній силы мусять одиницю зломити, а одинокій ратунокъ тѳлько въ громадѣ, въ компаніяхъ, спѳлкахъ.

Тіи спѳлки радъ бы бесѣдникъ примѣнити всюды: въ торговли, промыслѣ, рѳльництвѣ и кредитѣ, при закупнѣ и продажи грунтѳвъ, лѣсѳвъ, збѳжа, худобы, дерева, шкѳръ, лену, покладѳвъ и т. п. На жаль, не указавъ способу, якъ бы тіи спѳлки середъ нашого народу практично ввести въ житє. Нищучому тѣ стрѣчки вѣдомый прим. выпадокъ, де двѣ бабѣ озеряньскій завели спѳлку до торговлѣ безрогами и, що правда, дѳйшли досыть далеко, бо перепродуючи закупили и продали щось около 10 штукъ. Але на тѳмъ и скѳнчило ся, бо по двохъ недѣляхъ спѳлка трѣсла! Якъ зачали рахувати ся, посварились а потѳмъ и побили ся. Справа оперлась о судъ. Було пять термінѳвъ о 21 зр.; помагали имъ рахувати ся всѣ адвокаты и цѣлый судъ, та не могли розрахувати, ажь вкѳнци одинъ судья выдавъ выровъ на ослѣпъ, абы бабы розлучити. Вѳдъ того часу спѳлки вже не провадили, а стали собѣ найгѳршими ворогами. Видно, що до спѳлокъ нашъ нарѳдъ що за мало интелігентный, за богато темный. Тутъ треба школы, дресуры, а найпаче людей, котрѣ бы давали живый прикладъ и другихъ учили.

Якъ на нашій вѳдносины указавъ прелеґентъ зовсѣмъ справедливо, що такою початковою школою могли бы бути крамницѣ, позичковѣ касы и шинкльорѣ при нашихъ читальняхъ „Просвѣты“, а также пропонованый о. Сѣменовичемъ „Союзъ крамарскій“, опертый о „Народну Торговлю“. Я бы додавъ, що въ тѳмъ взглядѣ не повинна „Народна Торговля“, якъ думае прелеґентъ, обмежуватись на само достатчуване товарѳвъ и на посередництво, але передовсѣмъ повинна зорґанізувати и вѳдкрыти такъ при центр льнѳмъ зарядѣ у Львовѣ якъ и по філіяхъ практичнѣ курсы для крамарѣвъ, де бы они могли навчитись найпримітивнѣйшои купецкои рахунковости, товарознавства и взагалѣ купецкои техніки; бо намъ у всякѳй справѣ лише трехъ рѣчей бракуе, а то: людей, людей и людей — розумѣю способныхъ и фаховыхъ.

Гадку „повѣтового Союза крамарѣвъ“ порушувавъ о. Сѣменовичъ вже неразъ при рѳзныхъ нагодахъ и она очевидно лежить ему дуже на сердцю; а мы всѣ тѳлько бажали бы ему и тѣшились бы, щобы въ тѳмъ напрямѣ не опускала его дотеперѣшна енерґія и щобы вѳнъ помѣжь нашими Всч. панъ-отцями знайшовъ хоть одного до „спѳлки“, котрый помѳгъ бы ему перепровадити гадку въ житє. На жаль, нашій „повѣтовій“ панъ-отцѣ тѳлько въ одномъ мабудь тримають трезалу „спѳлку“ — явну, тайну и командитову — а то: въ неприходженю на нѣча, въ сторонѣню вѳдъ „Народнои Торговлѣ“ въ Борщевѣ и въ байдужности до кождои живои справы — и въ тыхъ „спѳлкахъ“ они на диво згѳдній: анѣ не сварять ся, анѣ не позываютъ ся...

(Дальше буде.)

Справы парляментарній.

На вчерашнѳмъ засѣданю угодовои комісіи закѳнчено загальну дискусію надъ угодовымъ предложеньемъ.

Ліберал Ґросъ пѳдносивъ, що навѣть бесѣдники зѳ сторонництва бѳльшости лишь пѳдъ певными услѳвями годять ся на правительственій предложеня. Бесѣдникъ звернувъ ся противъ концесій для горалень, броварѣвъ и фабрикъ цукру. Резигнація правительства зъ податку вѳдъ пива и горѣвки доказуе, що правительство не мае сталого пляну фінансового. — Представитель нѣмецкои великои посѣлости п. Штіркъ заявивъ, що мимо великихъ хибъ въ угодовыхъ предложеняхъ можна перейти до спеціяльнои дискусіи надъ ними, бо если-бы перейшло ся до порядку дневного, була бы загрожена цѣла угода. Бесѣдникъ жалувавъ лише, що Угорщина дѳстала за много концесій. — То саме признавъ молодо-чеський бесѣдникъ п. Кафтанъ. Ґенеральну дискусію закѳнчили пп. Хіярі, Толлінґеръ, Штайнвендеръ и Феркавѳъ.

Внесене п. Ґроса, щобы надъ цѣлымъ предложеньемъ перейти до порядку дневного, вѳдкинено 23 голосами противъ 13. Ґросъ застерѣгъ собѣ поставити сесе внесене въ повнѳй палатѣ въ имени меншости комісіи. Вѳдтакъ 31 голосами противъ 11 принято внесене п. Дѣдушицкого, щобы выбрати три субкомітеты, зъ котрыхъ кождый мае складати ся зъ 14 членѳвъ. Вкѳнци одноголосно принято внесене п. Авспіца, що кождый членъ комісіи мае право въ субкомітетахъ ставити свои внесеня.

По уконституованю пѳдкомітетѳвъ засѣданє замкнено.

Неполагодженый доси актъ церковный.

На епархіяльнѳмъ Синодѣ львѳвскѳмъ 1897 р. зложено на руки президія численными пѳдписами духовенства заосмотрене слѣдуюче заявленє:

Ваша Еміненціе, Преосвященый Архіерею!

Смиренно пѳдписаній, члены Синода дієцезального львѳвского, осмѣляють ся на руки Вашои Еміненціи при проголошеню титула VIII. главы II. „О семінаріяхъ бѳльшихъ“, уступу 13 зложити въ сѣмъ письмѣ внесене, яке на Соборѣ провінціальнѳмъ львѳвскѳмъ зъ 1891 р. въ первій комісіи пѳдъ предсѣдательствомъ Преосв. Епископа д-ра Пелеша приняте, а на повнѳмъ засѣданю отцѣвъ Синоду одноголосно апробоване и на урочистѳмъ послѣдуючѳмъ засѣданю въ катедральнѳй церкви св. Юра цѣлымъ Преосвященымъ Епископатомъ одноголосно проголошене збстало.

Внесене се, котре тогды на Синодѣ провінціальнѳмъ львѳвскѳмъ проголошене було яко ухвала, выповѣдае поглядъ цѣлого рускаго духовенства и звучать [буквально]:

„Настоящій Союзъ провінціальный исповѣдуе твердо ученіе св. соборнои кат. Церкви, що станъ безженный совершеннѣйшій есть вѳдъ стану супружескаго по словамъ св. Ап. Павла: „оженивый ся добрѣ творитъ, неженивый ся лучше творитъ“. Но понеже дальше Спаситель у Св. Маттея говоритъ, що „могій вмѣстити да вмѣститъ“, тому станъ безженный яко совершеннѣйшій есть совѣтомъ евангельскимъ и не може нѣкому намѣтувати ся зъ горы, а за-для того Церковь свята супружество священикѳвъ восточнои Церкви всегда за законне и дозволене уважала и уважае, для руско-католицкои же Церкви тое призволене и дальше полишае, що укѳнчивши богословскій науки передъ рукоположаненъмъ мають свободу по данѳй благодати Божѳй или женити ся или остати безженными, по тому настоящій синодъ постановляе, щобы тое призволене и совершена свобода на дальше для руско католицкои Церкви лишили ся и нѣкому въ тѳмъ взглядѣ зъ стороны настоятельства семинарія не довело ся наставаненъмъ жадне насиліе. Свободно имъ лише есть изъ взгляду на справданый пожитокъ и потребу руско-католицкои Церкви тыхъ, котрѣ заявили свое намѣрене остати безженными, въ тѳмъ ихъ святѳмъ намѣренію утверждати благимъ и розсуднымъ совѣтомъ, звертаючи однакъ ихъ увагу на слова Апостола, котрый говоритъ: „Лучше есть женити ся якъ розжизати ся.“

Осмѣляемо ся Вашу Еміненцію смиренно просити о вселаскавѣйше заряджене вписане высше згаданои постановы Синоду провінціяльного зъ 1891 р. въ протоколы теперѣшного синоду дієцезального.

Львѳвъ, 8 грудня, р. Б. 1897.

Сей актъ церковный рѳзнить ся вѳдъ печатаныхъ постановъ синоду львѳвского тымъ, що въ тѳмъ послѣдномъ ввѳйшли въ текстъ синодальный слова зъ рады св. Ап. Павла, котрыхъ въ принятѳмъ синодально текстѣ не було, а выпущенѣ збстали преважнѣ слова Ап. Павла о моральнѳй назѣ супружества. Въ виду сихъ рѳзницъ межи текстомъ синодальнымъ ухваленымъ, а выпечатанымъ, котрѣ то рѳзницѣ можуть на будуче бути великои донеслости, выдало ся жадане запротоколованя ухваленого тексту синодального на провінціяльнѳмъ львѳвскѳмъ Синодѣ зъ р. 1897 конечнымъ.

Якъ порѣшено на Синодѣ львѳвскѳмъ се жадане, не есть вѣдоме; здае ся, що оно збстало неполагодженє. Зъ днемъ 1 падолиста збере ся Синодъ епархіяльный перемыскій, тожь пожадана се для цѣлого женатого духовенства справа, щобы сей неполагодженый у Львовѣ актъ церковный, въ Перемышли мѳгъ найти вдоволяюче полагодженє...

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Справоздане управляючого совѣта Института „Рускій Дѳмъ Народный въ Коломыи“ за часъ вѳдъ 22 липня с. р. до теперь:

Совѣтъ управляющій вѳдбувъ вѳдъ загальныхъ зборѳвъ т. є. вѳдъ дня 22 го липня с. р. до теперь 13 засѣдань, на котрыхъ порѣшено мѣжь иншимъ слѣдуючѣ важнѣйші справы: По засягненю гадки знатокѳвъ що-до трезалости закрытыхъ черезъ 2 роки фундаментѳвъ пѳдъ будову Народного Дому рѣшено въ двохъ мѣсяцахъ надписованый фундаментъ черезъ зализъ воды выкинути и заступити новымъ та розпочати брдову партеру. До веденя будовы законтрактовано архітекта рускои народности п. Рихлика, пѳдъ котрого безпастаннымъ дозоромъ працюе денно 40 роббтникѳвъ на плацу будовы. Будуе ся одна часть зъ фронтомъ до ул. Костюшка и бѳчными крылами до касы ощадности и ул. Шевченка. Часть тая буде для себе становити цѣлость и вѳдповѣдати на радѣ всѣмъ потребамъ института. Будынокъ мае бути на два поверхи зъ двома нарѳжными вежами, крытый цинковою блахою. Цоклы и два ряды каменныхъ ґзимсѳвъ вже заложенѣ; муръ зъ цеглы взносить ся скоро и за тыждень партеръ буде укѳнченый и накрытый на зиму. — Принято до пріятнои вѣ.

домости великодушный даръ д-ра Дембицкого, адвоката въ Коломыи, 1.000 зр., д-ра Кульчицкого 100 зр., а касы ощадности въ Коломыи 600 зр. Вѣднесено ся до Выдѣлу краевого о приволене на выплату зложеных выдѣломъ повѣтовымъ и радою мѣйскою въ Коломыи квоты разомъ 8.000. Вѣднесено ся до Выдѣловъ повѣтовыхъ въ Городенцѣ, Надворнѣ, Коссовѣ и Снятинѣ о удѣленя запомоги, рѣвно-жь до бѣльшихъ громадъ въ повѣтѣ. Розбслано вѣдозвы на збиране жертвъ до всѣхъ урядовъ парохіяльныхъ и виливовыхъ особъ по громадахъ на цѣломъ Покутю. Вѣднесено ся до надворной канцелярія цѣсарской, высоко-поставленыхъ особъ руском народности по за границею державы и до заряду фундація барона Гірша въ Парижи зъ прошенемъ о пѣдмогу. Принято оферты на доставу цеглы Фунта и Габера въ Коломыѣ, на доставу матеріалу деревного А. Штернберґа, а на доставу бляхи М. Грунберґа. Рѣшено вѣдложити торжество посвященя каменя угольного до весны 1899 р., въ котрѣмъ то роцѣ будинокъ мае станути пѣдъ дахомъ. Коломыя 25 жовтня 1898. За управляющій Совѣтъ Института „Рускій Дѣмъ Народный въ Коломыи. *Александеръ Русинъ*, секретарь.

— Загальни зборы „Народного Дому" въ Чернѣвцяхъ вѣдбули ся дня 23 с. м. при численнѣй участи членѣвъ и иншихъ патріотѣвъ. О тыхъ зборахъ пише „Буковина": Зборы показали наглядно зрѣстъ „Народного Дому", котрый не лишень розпоряджае нинѣ капіталомъ доходячимъ [по вѣдтягненю всѣхъ довгѣвъ] до 13.000 зр., але также въ недалекѣй будучности скрѣпить ся черезъ набуте „Рускои Друкарнѣ" и въ такій способѣ стане ся новажною институцією въ краю. Але не лишень грошевый станъ „Народного Дому" выказуе очевидный поступъ. Записуеме зъ радостію также зрѣстъ патріотичного духа середъ членѣвъ. Число членѣвъ зростае, особливъ межи селянъ. Мы не любиме попадати въ екстазы, але той, хто бувъ на сихъ зборахъ и мавъ нагоду розглянути ся межи присутнымъ селяньствомъ, мусить признати, що сеся верства, мимо звычайно трудныхъ своихъ вѣдносинъ, працюе надъ своимъ духовнымъ розвоемъ, рветь ся „зъ темноты до свѣтла". Членѣвъ поки що е лишень около 150, а зъ тыхъ мн гій виписали ся ажь на самыхъ зборахъ, при чѣмъ не поскупили ся они на грошевѣ датки; такимъ способомъ вплачено до 70 зр. Найважнѣйшимъ выслѣдкомъ зборѣвъ треба назвати ухвалу, щобы въ весною р. 1899 *почати розширеня будынку* „Народного Дому" черезъ поставленя першого поверху. Сеся справа знайшла горячій вѣдгомбнъ зъ стороны участниковъ и се е найважнѣйшій здобутокъ послѣдныхъ зборѣвъ.

НОВИНКИ.

— Учитель Елѣевъ — якъ доносять изъ Станислав ва — вѣдслуживши решту дневъ вѣйсковыхъ вправъ, опинивъ ся вже вкѣнци на волі! Скинувши мундуръ, сейчасъ вѣдѣхавъ домѣвъ.

— Хто дорабляе ся на вѣйсковыхъ доставахъ? Пѣдъ Перемышлемъ въ селѣ Бакочинцихъ побудовано фабрику консервъ для вѣйска. Рѣзники и роббтники мали надѣю, що вѣйскова управа передасть имъ се занятe и они найдуть заробокъ. Тымчасомъ сеся пѣдприемство передано заграничнѣй фірмѣ нѣмецкѣй Айслера [чи не жидъ?], а тая спровадила до роботы Нѣмцѣвъ и 78 Нѣмокъ, котрѣ напоминаютъ пушки готовымъ выробомъ. Лише до чищеня пушокъ та до иншихъ побѣчныхъ роббтъ уживають нашихъ роббтникѣвъ. Айслеръ навѣть мясо спроваджуе зъ Угорщины, а лишь дрѣбницѣ, якъ сѣль, цибулю и кмѣнъ тутъ купуе. Отъ такъ на вѣйсковыхъ доставахъ дороблюють все майже заграничній спекуланты и вывозять капіталы зъ краю за границю. Народъ складае великій податки на вѣйско, зносить тяжкій обовязки квартирунковій и т. п., а мимо того власти вѣйсковій усувають краевыхъ контрибуентѣвъ вѣдъ всякого заробку.

— Чума. Зъ Вѣдня наспѣли послѣдній вѣсти: Зачумлена доглядачка Пехова все бере ся зъ смертію. Хѣдъ ея недуги дуже дивный и загадочный навѣть лѣкарямъ; разъ мае горячку дуже высоку, то знову горячка опускае ея и она цѣлкомъ свѣдома свого страшного стану. Въ ея недузѣ подѣбно якъ въ недузѣ д-ра Мілера, бацилѣ чумовій не спроваджують делірій. На тѣлѣ Пехової показуе ся богато кровавыхъ пятенъ, котрѣ при иншихъ заразливыхъ недугахъ не е рѣшаючими, але при чумѣ и ея симптомахъ вказують на процесъ розкладу крови. Лѣкарѣ-спеціялисты е того гадки, що криза пѣдчасъ чумы настае семого дня и ели зачумлена людина выдержить его, то верне до здоровля. У Пехової бувъ вчера семый день недуги и вчера сконтатовано у неи, судячи по рухахъ серця, наближеня смерти. — У другои доглядачки Гохетерової проки нула ся горячка зъ пропасницею, ея заосмотрено св. Тайнами, а лѣкарѣ вирѣснули ѣй противчумовy сыровatку [якъ и всѣмъ въ шпиталі изольованымъ особамъ; тѣлько сестры-шаритки не дозволили вприснути собѣ сеи презервативы]. Що-до недуги у Гохетерової е подѣбна гадка; одни кажуть, що она зачумлена, а другій, що она недужа лишь на запаленя легкихъ, бо въ ея плювотѣ не знаходять бацилѣвъ чумы. — Станъ здоровля прочихъ особъ въ шпиталі зачумленыхъ е добрый. — Вчера вечеромъ прибувъ до служебы лѣкарскои въ шпиталі зачумленыхъ другій лѣкарь, д-ръ Макс. Маеръ, бувшій лѣкарь корабельный „Lloyda".

Міністеръ просвѣты въ Будапештѣ наказавъ всѣмъ університетамъ угорскимъ, де роблено досвѣды въ щепленемъ чумы на звѣрятахъ, щобы спалити всѣ тѣ звѣрята и предметы маючи зъ ними стычность.

„Правительственный Вѣстникъ" доносить урядово, що въ мѣсцевости Анзобѣ, въ повѣтѣ Искендъ округа Самараканда, вже и безъ переведеня дослѣдовъ бактеріольогічныхъ а тѣлько на основѣ опису симптомовъ недуги, признали чумою. Мѣсцевій власти зарядили заразъ найострѣйшій средства осторожности. Дороги недучій до Анзоба замкнено, одежу, бѣле и иншій предметы належній навѣть до здоровыхъ спалено, а довкола Анзоба розтягнено вѣйсковый кордонъ. На мѣсце заразы выслано лѣкарѣвъ и бактеріольогівъ, котрѣ студіювали чуму въ Индіяхъ. На приказъ царя удае ся въ округъ самараканденій князь Александеръ Ольденбурґскій, щобы на мѣсци зарядити найенергічнѣйшій средства до борбы зъ чумою и перешкодити ея ширшаню.

Въ Индіяхъ чума лютуе въ Бомбаю и въ околици богато сильнѣйше анѣжь въ тѣй порѣ минувшого року. Въ Бомбаю дало ся до 20.000 особъ защепити сыроваткою чумовою. За те въ Калькутѣ и въ околици чума остатнымъ часомъ слаба; въ послѣдныхъ тыжняхъ умерло въ Калькутѣ лишь около 200 особъ на чуму.

— Депутація почтовыхъ манипулянтокъ зъ всѣхъ краѣвъ коронныхъ була вчера пѣдъ проводомъ посла Шварца у міністровъ торговлѣ и фінансовъ зъ просьбою о полѣпшене и управильнене платнѣ. Міністры приняли депутацію дуже прихильно.

— Зъ Тернополя пишуть: Вчера розпочала ся въ тутешнѣмъ судѣ карнѣмъ розправа противъ Шльомы Байгеля, знаного лихваря, котрый вѣдъ 15 лѣтъ въ накладомъ мавъ сесе интратне предприемство. Его „банкъ" даваvъ позички лишь на 120%. Оперувавъ вѣнъ найбѣльше межь интеліґенцією — урядниками всякихъ декастерій и службою державною. До розправы покликано 36 свѣдковъ въ лихварскои его клієнтелѣ; розправа потягне ся два до три днѣ. — Рѣвночасно передъ иншимъ трибуналомъ вѣдбуваe ся друга, не менше цѣкава розправа о лихву. Обжалованою е одна „красна дочовь Израиля" — жидѣвка зъ Залѣщикъ, котра „опѣкувала ся" сѣльскими учителями. Одного учителя довела она лихвою до крайнои нужды. При сѣй розправѣ свѣдками е выключно учителѣ.

— Зъ поля автономічного хижацтва. Передъ львѣвскимъ трибуналомъ судѣвъ присяглыхъ станули вчера Михайло Фірутъ, вѣйтъ зъ Цивкова въ чешановскомъ повѣтѣ, касіеръ тои-жь громады Гаврило Маркевичъ и маніпуляційный урядникъ чешановскои повѣтовои рады Станиславъ Гебаверъ, обжалуваній о спроневѣреня громадскихъ грошей. Фірутъ спроневѣривъ 190 зр. а Маркевичъ 116 зр. въ часѣ урядованя вѣдъ 1893 до 1896 р. Що-до Гебавера, то вѣнъ бувъ выделеґованый повѣтовою радою до Цивкова, щобы вызначити зъ тамошнього лѣса дерево на будову школы, а часть попадавшого дерева продати и тыми грѣшмы покрыти кошты будовы школы. Гебаверъ справивъ ся знаменито: дерево продавъ пониже половины вартости, просто за безцѣнъ, а грошѣ сховавъ собѣ! Люстраторъ Абанкуръ, выкрывши дефраудацію Фірута и Маркевича, давъ бувъ имъ рѣкъ часу на упорядковане недоборбвъ и ажь по рокови вѣддано справу прокураторіи. Тогдѣ выйшло на верхъ и спроневѣреня Гебавера. До розправы вѣзвано 11 свѣдковъ, а кромѣ того мае ся вѣдчитати ще вѣзнаня 201 свѣдковъ.

— Зелѣзница черезъ Сагару. Ще перелѣтъ двацять лѣтами подавъ бувъ французскій инжінеръ Дішусель плянъ будовы зелѣзницѣ черезъ Сагару, обчисляючи кошты лінія довгои 2.000 клм. на 800 до 900 міліонѣвъ франкѣвъ. Теперь сей планъ пѣдновивъ инжінеръ Лероа-Болів. Повздомъ, що жене 20 клм. на годину, буде можна переѣхати цѣлу Сагару вздовжь въ сто годинахъ, т. е весповна въ четырохъ дняхъ. Сеся зелѣзница буде мати на оцѣ не лишь интересы економічній але и стратеґічній, а въ огляду на надзвычайну дешевѣсть зелѣза кошты будовы ея — по думцѣ инжінера Лероа-Болів — не досягнуть 800 міліонѣвъ франкѣвъ.

— Зъ Коломыѣ просять насъ о умѣщене отсего спростованя: Часопись „Галичанинъ" дѣстае вѣдъ свого дописувателя С. А. Ку...а въ Коломыѣ ложній дописи, въ котрыхъ той господинякъ себе всегда величае, а другихъ не по его „вкусу" по змозѣ болотомъ обкидуе. И такъ въ ч. 215-бмъ „Галичанина" въ дописи „Зъ Коломыѣ" межь иншимъ на сторонѣ 2 гѣй схопивъ въ воздуха клясичну ложь, мовъ то и „въ компаніи съ нѣкоторыми здѣшними „махерами" селянамъ сказалъ „обойдетъ ся безъ васъ" и прогналъ 70 членовъ селянъ". Мало то бути передъ 5-ма роками. А що опровержена сеи ложи часопись „Галичанинъ" не хотѣла помѣстити, тожь черезъ „Дѣло" заявляю, що повыжшій слова дописувателя на скрѣзь тенденційна ложь въ цѣли понижена мене въ очахъ народа. Корнич 25 (10) 1898. Зъ поважанемъ *Александеръ Русинъ*, парохъ въ Корничи.

— Зновъ анархісты! Поліція въ Альтонѣ арештувала парасольника Ольденбурґа, котрый належить до звязку анархістовъ и здаесь мавъ бути льосомъ призначеный до замордованя цѣсаря Вільгельма II въ часѣ его повороту зъ Палестины. Въ Алеппо и въ Яффѣ арештовано также кѣлькохъ анархістовъ. Межь арештоваными е одень Нѣмець, людина дуже небезпечна; за нимъ нѣмецка поліція глядала вже вѣдъ давна. Его назвиско держать въ тайнѣ и прикладають незвычайну вагу до его арештованя.

— Дрѣбній вѣсти. Міністеръ справъ заграничныхъ гр. Голуховскій переѣхавъ вчера черезъ Львѣвъ зъ Вѣдня до Скали; на дворци дожидали его намѣстникъ гр. Пінінський и директоръ поліціи Кшачковскій. — Вчера переѣхавъ такожь черезъ Львѣвъ зъ Вѣдня до Россіи міністеръ справъ заграничныхъ гр. Муравьевъ. — Фаховый П. испытъ державный на выдѣлѣ инжінеріи львѣвскои політехніки вложивъ п. Юліянъ Пааръ, сынъ бурмістра зъ Яворова. — Мѣжь Золочевомъ а Плуговомъ погибъ пѣдъ колесами зелѣзничого поѣзду будникъ Михайло Сосновскій; не выключене самоубійство. — Новый урядъ податковый буде отвореный дня 1 падолиста Вашковцяхъ надъ Черемошемъ [на Буковинѣ]. — Вѣнчане п. Сергія Шпойнаровского, професора ґімназіи въ Червѣвцяхъ, зъ панною Ольгою Киселевскою вѣдбуде ся въ недѣлю 30-ого с. м. о год. 8 вечеромъ въ руско-кат. парохіяльнѣй церквѣ въ Незвискахъ коло Обертина въ Галичинѣ. — Вчера вѣдбуло ся завязане райфайзеньскои касы въ Раранчи на Буковинѣ при участи посла проф. Стоцкого.

Надѣслане.

Ball-Seide 45 kr.

bis fl. 14·65 per Meter — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 45 kr. bis fl. 14·65 per Meter — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. **Muster umgehend.** 7 [4]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Вѣсти зъ Станиславѣвскои Епархіи.

Просьбы о принятя въ пресвитерскій дѣмъ для рукоположеня належить внести до 1 н. ст. грудня, а 6 н. ст. грудня и лично въ пресвитерскѣмъ домѣ явити ся. — Именованій оо.: Ив. Клосевичъ зъ Гнильча [въ нагоды 50-лѣтного ювілею священьства] совѣтникомъ еписк. консисторія, А. Уляницкій зъ Лановець сповѣдникомъ сестеръ Служебниць тамъже [на одинъ рѣкъ], Дан. Бахталовскій зъ Яблонова гуситиньскимъ віцедеканомъ, катихитъ женьскои выдѣл. школы д-ръ Григ. Литвиновичъ дѣйстнымъ совѣтникомъ и референтомъ консисторія и пресвитеръ львѣвскои архіепархіи о. Ант. Котецкій настоятелемъ наукъ въ львѣвскѣй дух. семинаріи. — На конкурсъ зъ речинцемъ до 15 н. ст. падолиста розписаный приходъ Кончаки дек. устецкого. — Въ пропозицію на Лацке, дек. устецкого принятѣ оо.: Ант. Левицкій, Пав. Петрицкій, Емил. Гавацкій, Мих. Сѣмовичъ, Ант. Рудницкій, Ив. Макаръ, Теодос. Курпакъ, Павт. Бѣлоусъ, Волод. Левицкій и Мар. Крушельницкій. — Канон. институцію дѣстали оо.: Ив. Рудницкій на Торске, М. Кречковскій на Росѣльну, Прок. Гукъ на Порхову и Тома Решетиловичъ на Волчинець. — Резигнували оо.: Еман. Красицкій зъ прихода Вѣкняны, именованый завѣдателемъ въ Кончакахъ, а Волод. Коворовскій зъ першого гуситиньского віцедекана. — Введений яко прих. сотрудники оо. Мих. Дроздовскій въ Городницю, Ипол. Бабикъ въ Копичинцяхъ, Андр. Андроховичъ [новопост. пресвитеръ] въ Старуни, Нест. Гавацкій въ Печенѣжинѣ, І. Латишевскій въ Гостовѣ, Іос. Фльорчукъ зъ правомъ управы въ Щитовцяхъ, Дим. Хоминець въ Гонилові, Тад. Рогошевскій въ Бучачи, Ник. Волянъскій въ Постолювцѣ, Конст. Ласѣчукъ [новоп. пресв.] въ Иванювцѣ, Вас. Сосновскій въ Боришковцяхъ и Стеф. Алимурка [новоп. пресв.] въ Заболотовѣ. — Завѣдательства дѣстали оо. Амвр. Бородайкевичъ въ Стѣнцѣ, Мих. Филиповичъ въ Кричцѣ и Вас. Новицкій въ Новоселици коло Снятина. — Увольнени оо. І. Лушпиньскій вѣдъ систем. сотрудництва зъ правомъ управы въ Щитовцяхъ, Кар. Любовичъ вѣдъ систем. сотрудництва въ Боришковцяхъ и Ник. Яросевичъ вѣдъ прив. сотрудництва въ Рѣчцѣ, Спир. Кархутъ вѣдъ завѣдательства прихода при карнѣмъ домѣ въ Станиславовѣ и дѣставъ вѣдпустку на одинъ рѣкъ. — До духовной семинаріи принятѣ: на другій рѣкъ богословія Левъ Обушкевичъ, а на першій рѣкъ: Вас. Маньовскій, Бог. Сѣчиньскій, Исидоръ Ганкевичъ, Вас. Баранъ, Стеф. Проскурницкій, Ал. Павлякъ, Теод. Кархутъ и Стеф. Стотанчикъ. — Цертифікаты на першій рѣкъ богословскихъ наукъ дѣстали: Іос. Процъ, Петро Павлюкъ, Кипр. Дума и Ив. Станецкій.

Надѣслане.

— Заява. Заявляю публично, що за обиду заподіяну Вел. О. Іоану Великевичеви на дворци у Львові, по вияснению непорозумінь сим Его перепрашаю. *Евген Гвоздецкий.*

Наука, штука и література.

— Образки Святыхъ „Посланника"; І. серія. Цѣна одного образка 1 кр.: сотка 80 кр. Дѣстати можна тѣлько у свящ. А. Джулиньского, редактора „Посланника" и „Книжочокъ місійныхъ" въ Лашкахъ, почта Бережаны.

Маемо передъ собою гарнѣ и льорованій образокъ: Ісуса Христа, Матери Божои, св. Іоана Крестителя, св. Михаила, св. о. Николая, св. Димитрія, св. Параскевы, св. Варвары, св. Владиміра и св. Елены. Образки мають 6½/6½ цм. въ свѣтлѣ. Рисунка и плыты до нихъ выладили первориднѣ артисты за границею, а репродукція выконувсь въ друкарни о. Джулиньского въ Перемышли. Є се перше артистичне заведене въ Галичинѣ для выробу образковъ. О. Джулиньскій намѣрае также небавомъ выдавати и великій образы для окрашеня руских хатъ. Будуть они и хорошій и незвычайно дешевій. Образки тѣ заслугують на розширенѣ якъ найбѣльше.

— Про жидѣвъ (парохіяльна бібліотека „Прапора", ч. 12; сторонъ 16, цѣна 2 кр.). Въ сѣй брошурѣ пропагуе ся асемітизмъ, ознаване жидѣвъ, щобы имъ не давати нагоды анѣ до роблення шкоды анѣ до ошуканя хрестіянина. Наводячи письмо папы Венедикта XIV до епископѣвъ Польщѣ противъ жидѣвъ, выказуе брошура, що церковь сама жадае, щобы хрестіяне не приставали въ жидами; жиды мусять памятати о тѣмъ, що они живуть въ краю хрестіяньскѣмъ и не смѣють дразнити та нищити хрестіянъ. Хрестіане нехай тримаютъ ся разомъ, щобы жидова не мала смѣлости выявляти свого злого обычаю; а заразомъ нехай выбирають собѣ такій уряды, що будуть стерегти хрестіяньскій законъ передъ зневагою жидѣвскою, и такихъ словъ, що будуть наставати на установленя такихъ законовъ, котрій бы хоронили хрестіянъ передъ жидѣвскою злобою.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 27 жовтня. Въ палатѣ рады державной вѣдбула ся вчера пополудни довга парада кабінетова. — На вѣчу антісемітѣвъ посолъ Шнайдеръ говоривъ о чумѣ и ударивъ остро на президента міністровъ гр. Туна. Збори розвязано. За те комісаръ дѣставъ вѣдъ котрогось зъ участниковъ вѣчa куфлемъ въ лобъ. Виновника увязнено.

Прага 27 жовтня. Зъ Вѣдна доносять, що правительство годить ся лишь на заснованe чеcкои політехніки въ Берлѣ. Дотычне розпоряджене появить ся имовѣрно нинѣ. Що-до університету въ Берлѣ правительство згодить ся що-найбѣльше на утраквістичный [ческонѣмецкій] університетъ. Окрѣмъ того правительство готово дати Чехамъ въ Моравѣ кѣлька середныхъ школъ и деякій становиска въ центральнѣмъ урядѣ; бѣльше нѣчого.

Цельовець 27 жовтня. Рада громадска [нѣмецка] ухвалила резолюцію противъ заснованя высшого суду краевого въ Люблянѣ.

Будапештъ 27 жовтня. На конференціи Муравьева въ Голуховскимъ обговорюванo, окрѣмъ справъ розоруженя и кретеньскои, такожь поступованe чорногорского князя и его аспірація взглядомъ балканьского пѣвострова. — Крайна лѣвиця внесла интерпеляцію въ запытомъ, чи правительству вѣдомо, що на хорватскѣй територіи вѣдбула ся нарада хорватскихъ словъ зъ австрійскими послами словѣньскими, котрои цѣлею було утворене союза звернего противъ цѣлости угорскои державы.

Кандія 27 жовтня. Турецкій гарнізонъ всѣвъ на корабль. Решта турецкихъ воякѣвъ въ числѣ 400 вѣдъѣздить сими днями.

Парижъ 27 жовтня. Дневники доносять, що въ вѣйсковѣй вязници запертый якійсь человѣкъ, котрого обслугуе офіцеръ, и котрый тѣшить ся всякими взглядами. Здогадують ся що се або якійсь генералъ, або претендентъ.

Кольонія 27 жовтня. Kölnische Ztg. доносить зъ Парижа: Цѣлый настрѣй заповѣдае бурю. Здаеть ся, що мусить надбйти хвили, въ котрѣй все выверне ся горѣ ногами и етарый ладъ повалить ся. Сли се стане ся, третя республика закѣнчить свое истноване.

Мадритъ 27 жовтня. Поліція стереже пильно всѣ двѣрцѣ зелѣзничій, бо заповѣджено пріѣздъ кѣлькохъ небезпечныхъ анархістовъ.

Лондонъ 27 жовтня. Теперь нема вже сумнѣву, що Англія збронить ся. Зъ усѣхъ пристаней приходять вѣсти о вѣддаваню въ державну службу кораблѣвъ приватныхъ компаній, въ котрыми правительство мае дотычній контракты. Окрѣмъ того організуе ся резервова ескадра военна, зложена зъ сѣмохъ великихъ кораблѣвъ першои класы и шестьохъ нищителѣвъ торпедѣвъ. До Галіфаксу телеґрафовано, щобы всѣ знаходячій ся на американьскихъ водахъ англійскій корабль збрано въ одномъ мѣсци.

Вашинґтонъ 27 жовтня. Американьскій члены мировои комісіи въ Парижи, мають испаньскимъ членамъ поставити певного рода ультіматумъ, бо такъ члены комісіи, якъ и президентъ Мекъ-Кінлі переконаній, що Испанія нарошно проволѣкае переговоры. Америка не приймае на себе найменшои части державного довгу, анѣ кубаньского анѣ филіпіньского.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый чвертьрѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Надѣслане.

Д-ръ Стахъ Заблоцкій

спеціялістъ въ хоробахъ ушей, носа, горла и легкихъ, ординуе вѣдъ 12—1 и вѣдъ 3—4.

у Львовѣ, улиця Сикстуска ч. 34.

404 2–2

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного, на плантаціяхъ площа Галицкого

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣзнѣ ареометры, кѣрескопы, лямпы, компасы, райсцайги, таншье кѣрничѣ, піоны, лібеля, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 41–5

ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ

ВЫКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБОТНЯ

ковдеръ и матерацôвъ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продаютъ ковдры и матерацы якобы мои выробы, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тôлько у себе, у власнôмъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великій и на овечôй вовнѣ вôдъ 8·50 зр. въ кождôй цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовій, шовковій великій и на овечôй вовнѣ вôдъ 10·50 зр. почавши — Матерацы чисто волосѣяный вôдъ 12·50 зр. въ кождôй цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосѣяный и зъ пѣря, простирала, пôшвы и т. п. Хто отже на зиму потребуе доброи, теплои ковдры або матераца, дôстане се найдешевше просто у моѣй роботни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ. 388 11—15

(Львôвъ, Бюро „Импрессо“).

Такожь и на раты

безъ вôдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, хôдники, ковдры ватованій, капы на столы и лôжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджения домового въ складѣ диванôвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

Вôдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсця популярныхъ газетокъ „Батькôвщина“ и „Читальня“) тыждневе популярна газетка

СВОБОДА

письмо політично, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вôдповѣдае д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Кôрольчук, учитель господарства.

Цѣлорôчна передплата выносить 2 зр., на пôвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львôвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣстить: 1) передовій статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сегорôчній сесіи соймовôй, о выборахъ, вôдозвы Краевого руского комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховій переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Кости Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новôмъ законѣ дороговôмъ, О краевôй продажи соли, О краевôй акцизѣ вôдъ напитковъ, Вас. Нагôрного Вѣсть зъ Народнои Торговли, о. Неделъского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зô всѣхъ сторôнъ краю; 5) порады, питання и вôдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспôльно-політичныхъ; 6) рухъ селянъства руского; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промыслъ и торговля.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

АРТИСТЪ-МАЛЯРЪ.

звѣстный вôдъ кôльканацити лѣтъ изъ своихъ працъ малярскихъ, украшае церква въ стилю всходнôмъ разомъ зъ позôлоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы вôдъ власныхъ плянôвъ. Выготовлюе всякои величины церковній образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побôльшуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажнения ц. к. конзерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ працъ малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Вел. Духовенъство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улица Краковска число 20.

3640 штукъ найкрасшои дубины,

уже нумерованои, вôдъ 35 до 80 центиметрôвъ (и выше) въ діяметрѣ, а въ посѣлости Института „Народный Дôмъ“ у Львовѣ, — Бѣлка, въ повѣтѣ Перемышляньскôмъ, зъ кôльвои руки до продажи, кôльна кільометрôвъ вôдъ державнои дороги, що веде зъ Бережанъ и Рогатина до Львова, до другихъ мѣстъ и до стацій зелѣзничныхъ. — Въ пляни е зелѣзна дорога, вôддалена 4—5 кільометрôвъ вôдъ лѣса.

Оферты принимае Управляющій Совѣтъ „Народного Дому“ у Львовѣ, при улици Театральнôй, II. поверхъ. 394 3—3

Рôкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

Пожички для членôвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Информація и посредництво до заключения обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбинаціяхъ.

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенъству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджения домашне, скоть, господарскій знаряды, збôже въ зернѣ и содомѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкôдъ огневыхъ.

„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-ый рôкъ своеи дѣяльности зъ збôльшеными фондами гарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	}	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „		
Фондъ основный	50.000·— „		

Выплачений шкоды до кôнца 1897 року 480.100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованій, условія обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра“ принимае Банкъ краевый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товаристве взаимныхъ обезпечень въ Кракôвѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найбôльшу гарантію, и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *сплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційні* за интабуляцію або порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентования вôдъ членôвъ и третихъ осôбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информація удѣляе Дирекція листовно. 34 36—25

Зголошенє удѣленя агенцій въ окрестностяхъ, де нема близь агентôвъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львôвъ, ринокъ ч. 10. (дôмъ „Просвѣты“.)

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старѣ горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout“ на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 366 7—?

Склады для мѣста: улица Галицка ч. 1. — и улица Коперника ч. 9.

Ц. к. упр. галиц. акційный

БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

перенѣсъ

КОНТОРУ ВЫМѢНЫ

и

ВôДДѢЛЪ ДЕПОЗИТОВЫЙ

котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезаниннѣ власного, будынку до льокалю фронтового въ партерѣ.

Вôддѣлъ депозитовый

принимае вклады и выплачуе завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимае до перехованя папиры вартôстій и дае на нихъ завдатки.

Крôмъ того впроваджено подôбно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковй (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рôчно, депозитарь дôстае въ сталевôй касѣ панцирнôй сховокъ до выключного ужитку и пôдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може своѣ майно або важній документы. 374 [4]

Пôдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогôднѣйшій заряджения.

Приписы дотычно того рода депозитôвъ одержати можна безплатно у вôддѣлѣ депозитовôмъ.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пôльгъ въ сплатахъ пôсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣнній, хôдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лôжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціальный вôддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и на парасольокъ, капелюхôвъ, рукавичокъ, панчôхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовлення належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львôвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés пл. Капітульна ч. 3.** 190

Диваны перскій и портіэры

праднеі (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. — Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.

На жадане высылаемо нашъ богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

НОЖИЦѢ дамскій и кравецкій всякого рода припоручае Иванъ Лярукъ ножôвникъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.

Львôвъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 40—?

КАСЫ огнетревалій знаменитій Нр. 0, 70 зр., нр. 0½ 80 зр., нр. 1 100 зр., нр. 2 120 зр., и-ръ 3 140 зр. Касы **въ пультами** о 10 зр. дорожше поручае ПЕТРО ХИОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 395

Решткы хôдниковъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобелины и рôжній предметы декораційній по цѣнахъ баечно дешевыхъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“ Львôвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ сôдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванôвъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выбôръ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

ТУТКИ зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тôлько зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна. 893

Выстава загальна

вехôдныхъ и иншихъ чужихъ и крашеныхъ диванôвъ, портіэръ, фіранокъ, хôдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день и въ ночи при електричнôмъ освѣтленю. Вступъ вôльный. Зачудовуюче дешевій цѣны вказаний докладно на всѣхъ товарахъ. Полекший въ сплатахъ пôсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету

поручае

свое переплетниче и ґалянтерійне заведенє

у Львовѣ, ул. Академична ч. 6. 366

Пôдоймае ся всякихъ роббтъ, особливо переплету: Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумôвъ, Манъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

АДОЛЬФЪ КАМИЕЛЬ

Львôвъ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львôвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковôй.

Продае дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнґутовій, огнетревалу папу дахову, асфальтовій плыты изоляційній, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожь взагалѣ всякій **матеріялы будôвляній** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роббтъ бетоновыхъ и крыть дахôвъ дахôвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ н-ръ 460. 121 73—?

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу ві дівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ. приходить о	до Львова	ПОІЗД посп. відходить о	ПОІЗД особ.	зі Львова
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на годовний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з годовного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
3.30	—	„ „ „ годовн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ годов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		вечір			**вечір**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ годовн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з годов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на годовн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з годовного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Кашъ

Печатôвъ зъ фабр. Чернявьскои.

Зъ друкарни Института Ставропігійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 231 Львовъ, Пятница 16 (28) Жовтня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитших повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Ваторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкою, за инсераты платный у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатком:

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пів рону . . 9 зр.	на пів рону . . 12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пів рону . . 8 зр.
на чверть рону . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція вѣдъ ч. 24 ул. Ваторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє чисде коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайній принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або як мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.)

Недбли и инший денесенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Непоправній.

——

Вчера львівскій Поляки и жиды обходили 250-й роковины освобожденя мѣста Львова вѣдъ „памятной“ облоги Хмельницкого. Часописи польскій збули тій роковины дуже коротко и сухо, за те въ той день помѣстили тріюмфуючій статьѣ о побѣдѣ польского дѣдича надъ рускимъ людомъ въ борбѣ выборчій о мандатъ въ V-ом курії въ Коломыи. Консервативній и ліберальній, правительственній и независимій органы — супротивъ Русинівъ у нихъ нема рѣзницѣ — ликують зарівно, що польскій чи польско вірменьскій обшарникъ такъ свѣтло, бо бѣльше якъ два разы тѣлько голосами, побѣдивъ сконсолідованыхъ Русинівъ и що тая побѣда скрѣпить повагу польского „кола“ въ парляментѣ а Поляківъ въ державѣ.

Необачній! Далеко въ бѣльшою користію для себе зробили бы, коли-бъ въ той день були заняли ся розпамятуваньем тыхъ роковинъ, котрій обходили, коли-бъ застановили ся надъ тымъ переломомъ въ своїй минувшости, на яке розпамятуване сесія рѣчниця повинна ихъ була напровадити.

Вѣдъ повстаня Хмельницкого зачавъ ся упадокъ Польщѣ. Коротків бувъ ей тріюмфъ по Люблинській уніи. Вісѣмдесять лѣтъ доходило, а горда будова польскои держави захитала ся, потімъ ще стодвацять лѣтъ минуло, и будова тота розпала ся. А головна причина одного и другого — польска нетолеранція и несправедливість.

Тѣшите ся, що сте не допустили одного Русина до рады державной. Такъ само тѣшили ся вашій батьки, якъ не допустили рускихъ епископівъ до польского сенату. Тѣшите ся, що ваша шляхта утверджує свое панованє въ рускій земли; такъ само тѣшили ся вашій батьки, якъ польскій або польскимъ духомъ проникнутій воєводы, старосты и підстароста накидали тій земли свою зелѣзну волю. Тѣшите ся, що рускій людъ не може користати въ своихъ правъ; такъ само тѣшили ся вашій батьки, якъ ограничали права рускихъ козаківъ и въ панщинѣ крѣпацтвѣ тримали руского хлопа. Тѣшите ся, що будуєте и укрѣпляєте твердинѣ латиньства своими коцюлками та матечками; такъ само тѣшили ся вашій батьки, коли заводили та скрѣпляли латиньство межи рускою православною а такожь уніятскою шляхтою и рускимъ мѣщаньствомъ.

Та не довга була ихъ радість: Русь упала, але за нею упала и Польща.

Коли-бъ нинѣшній Поляки черпали науку въ своєи минувшости, то не держали бы ся въ такою упертостію тыхъ хибъ, черезъ которій упала ихъ могучість и свѣтлість. Тота минувшість приказувала бы теперѣшнымъ Полякамъ выбрати одну въ двохъ дорогъ: або зречи ся цѣлкомъ Руси и всю свою силу и працю звернути на самыхъ себе, на свій людъ и на тій чужій елементы, що вкоренилась середъ нихъ, або по крайній мѣрѣ старати ся не вызывати противъ себе Русинівъ до завзятои борбы, але приєднувати ихъ справедливостію и толеранціею.

Але они непоправній. Ихъ програма есть нинѣ тота сама, яка була передъ вѣками, высказана въ славномъ projekt-ѣ na zniszczenie Rusi, а въ исторіи своєи лишь тѣлько науки набрали, щобы съ бѣльшою зручностію переводити давну роботу.

Чи тая бѣльша зручність имъ поможе? Насъ Русинівъ исторія бѣльше научила, на ихъ хитрощѣ мы знайдемо способы. Одна и друга и десята хибленa неудача не знеохотить насъ, не вволить піддати ся добровѣльно або безчинно опустити руки. Мы о себе не бонимо ся.

Анкета въ справѣ реформы школъ середныхъ

почала вчера свои наради. О год. 11-бій передъ полуднемъ зібрали ся всѣ запрошенній до анкеты въ повномъ числѣ въ будынку сойма, въ маршалковскій сали нарадъ. Маршалокъ краєвый отворивъ наради промовою, витаючи зібраныхъ и указуючи на цѣль анкеты. Въ промовѣ маршалка вызначались особливо сій гадки: Здавна вже відзываютъ ся голосы незадоволеня въ нашои школы середнім; и не дивота, бо не выросла она на народнім грунтѣ. Справою занявъ ся вкінци соймъ и припоручивъ выдѣлови краєвому скликати анкету. Маршалокъ краєвый взывае покликаныхъ до анкеты цѣлковъ свободно высказувати свои гадки безъ уваги на те, чи окончена ухвала, яка западе въ анкетѣ, выдавсь кому можливою до переведеня чи нѣ. Хочь законодатство въ справахъ середныхъ школъ не належить поки що до сойму, все-жъ таки годить ся памятати, що соймъ старае ся о розширене своєи компетенціи; а врешті и безъ того репрезентація краю найде способъ, щобы ухваламъ анкеты надати повагу въ рѣшаючихъ кругахъ и выстарати ся о можливе ихъ переведене. Члены анкеты мають передъ собою квестіонарь краєвого выдѣлу; але головне питане, на котре выпаде анкетѣ відповѣсти, е: чи реформа середныхъ школъ е потрѣбна чи нѣ? Въ разѣ, коли потрѣбна, чи треба старатись о одноцѣльну школу середну зъ осьмилѣтною наукою? чи може о школу, одноцѣльну въ низшихъ клясахъ, а роздѣлену у высшихъ (тежь разомъ зъ осьмилѣтною наукою)? Маршалокъ заповѣдае повну свободу дискусіи.

Дискусію надъ першимъ питанемъ квестонаря; „яка е задача и цѣль середнои школы?“ розпочавъ гр. Рей довгою, скромною а прегарною рѣчею, котру навязавъ до высказаного краєвымъ маршалкомъ сумнѣву, чи загальній жалѣ на перетяженє школьнои молодѣжи наукою е оправданій. Гр. Рей стверджує, що перетяженє е велике; але доходить до высновку, що жереломъ того перетяженя е наука грецкои мовы. Бесѣдникъ, вказуючи цѣль середнои школы, домагае ся не цѣлковитого знесеня науки грецкои мовы, але щобы ей обмежено до якъ найменшои мѣры, а за те заступлено наукою геленізму; але латиньскои мовы треба пѣсля гадки бесѣдника учити лѣпше нѣжь доси.

Вчерашній наради тревали до год. 1 въ полудне, а опѣсля відъ 5-ои пополудни до 9 вечеромъ. Дискусія надъ першимъ питанемъ скінчила ся ажь пізно по полудни; опѣсля почато обговорювати разомъ питаня 2., 3 и 4-те. Голосъ забирало вчера 16 бесѣдниківъ, декотрій зъ нихъ промавляли и по кільканадцять разівъ. Въ цѣлкомъ свободній дискусіи не придержувано ся точно рѣчи, зазначено питаннями, котрій обговорювано; а порушувано за однымъ заходомъ богато рѣчей, котрій властиво відходили бы відъ иншій питаня або може и відъ жадне зъ тыхъ, якій е въ квестіонаря. Найгарнѣйше и зъ найбѣльшимъ знанемъ рѣчи промавляли гр. Рей (особливо першимъ разомъ), директоръ промисловои школы краківскои Роттеръ (котрый властиво и порушивъ цѣлу справу) и д-ръ Йорданъ. Бесѣдники майже всѣ заявляли ся зъ одноцѣльною школою середною и промавляли за тымъ, щобы ся школа оперта була на народній підставѣ и традиціи (на плянахъ т. зв. едукаційнои комісіи), щобы мала народный напрямъ, народного духа, — щобы тымъ духомъ перенятій були и книжки и серце и голова такъ учителя якъ ученика. Одинъ тѣлько директоръ краківскои гімназіи д-ръ Кульчиньскій промавлявъ горячо за тымъ, щобы теперѣшну школу середну лишити въ спокою, бо е она такъ гарна, що въ цѣлій Европѣ гарнѣйшои нема. Директоръ експамінаційнои комісіи въ Краковѣ а заразомъ професоръ краківского університету д-ръ Черны остерігавъ передъ одноцѣльною школою, бо боить ся, щобы не наладовано въ нѣй такъ богато наукового матеріялу, що выйшло бы ще бѣльше перетяженя молодѣжи, нѣжь те, на котре теперь жалують ся. Д-ръ Йорданъ выказувавъ прегарно потребу дбаня також о фізичный розвій молодѣжи, бо здоровый и сильный бѣльше годенъ научити ся, а въ житю и самъ скорѣйше дасть собѣ раду и суспільности бѣльшій принесе пожитокъ.

Вечеромъ промавляли таножь пп. д-ръ Савчакъ и Барвѣньскій. Д-ръ Савчакъ жадавъ докладнѣйшого пояснення того „народного напряму“, якого жадае ся въ школѣ. Зъ уваги, що въ нашомъ краю живуть обочь себе двѣ народности, жадане „народного напряму въ школѣ“ е неясне и може бути всѣляко або и хибно поняте. Бесѣдникъ высказуе надѣю, що руска молодѣжь буде мати рускій школы, де могла бы плекати рускаго народного духа. Коли оденъ членъ анкеты, д-ръ Дзендзелевичъ, успокоюванъ д-ра Савчака стилізацією цѣли середнои школы, котра мала бы відповѣдати „природному“ народному духови, тогдѣ п. Барвѣньскій, не заспокоеный тымъ, въ довшій промовѣ повторивъ и уметнивувавъ жадане д-ра Савчака. Легше говорити про народный напрямъ у выхованю школьномъ въ державахъ чи краяхъ, заселеныхъ одною народностею; але въ нашомъ краю живуть двѣ народности обочь себе, а добро краю вымагае, щобы жили въ згодѣ и взаимно шанували ся. Отже такого духа треба плекати въ школѣ. До плекани народного чи то патріотичного духа надае ся передовсѣмъ наука літературы и исторіи. Длятого бесѣдникъ понавае свое давне жадане, щобы польска молодѣжь въ школѣ учила ся руского языка и літературы и тымъ пізнавала рускаго духа та учила ся его шанувати. Коли бы хто може замѣтивъ, що въ рускій літературѣ нема нѣчого такого, чого бы Полякови варто було учити ся: те бесѣдникъ відповѣдае, що навѣть въ Россіи, де не узнають рускои мовы и літературы, поважній россійскій ученій пишуть исторію рускои літературы, — значить, що въ тій літературѣ таки мусять щось бути, чого учити ся не е стратою часу. Що-до исторіи, то учать ся и теперь въ гімназіи исторіи рідного краю; але е се властиво исторія Польщѣ, а до неи лише епізодично попричѣплено деякій короткій вѣсти про Русь. Навѣть для рускихъ гімназій зладженый е лише перекладъ тои исторіи Польщѣ, названои исторією роднинного краю; а рѣзница відъ польскои книжки е хиба та, що тій епізоды зъ рускои исторіи трохи порозширювано. На те мігъ бы хто тежь сказати, що въ рускій исторіи нема нѣчого такого, чого бы въ школѣ варто учити. Адже навѣть бувшій міністеръ просвѣты д-ръ Гавель сказавъ свого часу, коли ходило о установленє катедры у львівскімъ університетѣ для рускои исторіи: „Die Geschichte der Ruthenen ist ja doch keine reelle Wissenschaft:“ Отже бесѣдникъ указуе, що исторію Руси занимали ся и писали ей навѣть чужостороннії ученій, межь ними и Нѣмцѣ, — значить, що они таки добачували въ Руси якусь окрему цѣлість, котра мае свою исторію.

Запытаня пп. д-ра Савчака и Барвѣньского поки-що не пояснений.

Замѣтна рѣчь, що послѣдный бесѣдникъ, якій вчера забравъ голосъ, — заступникъ краєвои рады школьнои д-ръ Л. Германъ, подаючи деякій спростованя и пояснена до тверджень, высказуваныхъ иншими бесѣдниками про теперѣшну середну школу, высказавъ межь иншими такій поступовій гадки: При масовомъ выхованю школьномъ для удержаня ладу и карности розпоряджае школа лише ригоромъ; школа мае ученика лише пять годинъ на день відъ своимъ окомъ, длятого и не може впливати на его выховане такъ, якъ домъ.

Сегодня дальшій наради о год. 10 зрана.

Интерпеляція п. о. Д. Танячкевича

внесена до міністерства просвѣты на 13 засіданю палаты послівъ д. 25 с. м.

Пѣсля постановы галицкого краєвого закона школьного зъ 22 червня 1867 (В. з. к. 1867, ч. 13) въ артикулѣ V, алінеа c) въ середныхъ школахъ зъ польскою мовою выкладовою узнано руску мову яко условно обовязковый предметъ т. е. зависимою відъ дотычнои заявы родичівъ.

Въ переведеню тои постановы закона устаткила ся, бодай до сен поры, засада, що именно ученики, котрій заявили ся за наукою руской мовы — пѣсля дотеперѣшнои практики звычайно самій, а не за посередництвомъ родичівъ — були дѣйстно змушенй учити ся тои мовы, бо зла нота въ томъ предметѣ при класифікаціи унеможливлювала ученикови поступъ до дальшои класы. Результатъ сего зарядженя бувъ на всякій случай такій, що ученики польскои народности, коли разъ вже заявили ся за наукою тои мовы, бодай по части брали сесю рѣчь серіозно и могли набрати поважаня для рускои мовы.

При сталій тенденціи галицкихъ властій школьныхъ, взглядно галицкои краєвои рады школьнои, котра лише відъ пресію найвысшихъ властій старае ся признавати рускій мовѣ запоручений ѣй основными законами права, и то въ мыслимо найменшій мѣрѣ, уважаючи за головне условіе образованя молодежи на власній рускій земли выключно польску мову, а руску, яко поббчну, старано ся въ дальшій практицѣ відступити відъ принціпу, котрый середъ молодежи зъединує поважане для рускои мовы, — відступати на те, щобы осягнути щось прямо противного, т. е. легковажене для тои мовы. Истнують розпорядженя, котрій руску мову правильно відкидають на послѣдній годины, звычайно пополудневій, коли умъ ученика цѣлкомъ вже утомленый; тымчасомъ въ рускихъ гімназіяхъ придержують ся строго правила, пѣсля котрого польска мова забирае перші годины дня, коли умъ ученика цѣлкомъ ще свѣжій. Черезъ те бувають такій аномалії, що ученики рускихъ гімназій якъ-разъ лише въ огляду на таке серіозне выучуване польскои мовы въ ранѣшныхъ годинахъ — якъ се дѣесь у Львовѣ — мусять сидѣти въ школѣ безперервно по шість годинъ. Коли зважимо, якъ то ревно галицка краєва рада школьна старала ся при заснованю рускихъ гімназій безпереволочно установляти посады для науки польскои мовы и бере відъ розвагу стале ихъ обсаджене фаховыми учителями, — якъ директоры сихъ гімназій просто змушений силувати учениківъ вписуватись на науку польскои мовы, коли въ обсаджуваню посадъ рускои мовы въ польскихъ гімназіяхъ не видко нѣ запалу нѣ серіозности, то згадана тенденція легковаженя и зневаженя рускои мовы показуе ся въ повномъ свѣтлѣ.

Тою дорогою иде ся й дальше. На внесене галицкои краєвои рады школьнои міністерство просвѣты выдало дня 22 червня с. р. ч. 12.836 розпоряджене, котре установляе нормы, якъ мае ся перевести трактоване рускои мовы яко предметъ науки въ польскихъ гімназіяхъ. Они йдуть въ двохъ напрямахъ: *A)* для польскихъ гімназій въ малымъ числомъ рускои молодѣжи и *B)* для польскихъ гімназій въ бѣльшимъ числомъ рускихъ учениківъ. При першомъ рефлектуе ся головно на західну, при другій на всходну Галичину, властиву вітчину Русинівъ. Постановы *A)* нормують трактоване сего предмету науки въ грубшого. Постановы *B)* обіймають змѣны въ розкладѣ научного матеріялу на поодинокій клясы высшихъ гімназій, значить змѣны переважно, сли може не выключно дидактичной натуры, о котрыхъ вартости можна бы спорити, — але они обіймають також зарядженя мѣстячій въ собѣ моменты політичній для рускаго народу дуже важній, а шкідній интересамъ рускаго народу. Именно зарядженo, щобы для учениківъ, котрій въ трьохъ найнизшихъ клясахъ не ходили на науку рускои мовы, заведено въ четвертій клясѣ приготовляючій курсъ Дальше постановлено, що класифікаційна нота зъ рускои мовы може мати на свідоцтвѣ лише додатный, але нѣколи уємный вплывъ. Вкінци сказано, що ученикъ не мусить конечно вивчити матеріялъ зъ рускои мовы приписаный для осьмои клясы, и ще руска мова не мае бути предметомъ испиту при матурѣ, а выстатчить лише переснчна нота зъ трьохъ послѣдныхъ лѣтъ высшои гімназіи.

Рускій народъ може въ тыхъ зарядженяхъ добачувати піднесену вже и ясно выказану тенденцію галицкихъ властій школьныхъ легковаженя рускои мовы у польскои молодежи. Рускій народъ мае повну причину побоюватись, що зъ тыхъ молодцівъ польскои

народности, котрымъ de lege вôдобрано обовязокъ основного знання рускои мовы и мôлодечій ихъ умъ збогатити поважанемъ для тои мовы, а натомѣсть позволено имъ науку мовы того народу, середъ котрого они жиють и середъ котрого хотять въ будучности занятн суспôльне становиско, легкодушно поминути, — що зъ такихъ молодцѣвъ выростуть будучій зневажники ея достоинъства и ея ваги.

Коли рускій нарôдъ дае державѣ податки, мае такожъ незаперечене право домагати ся, щобы держава старалась о заспокоене его культурныхъ потребъ. Але вôнъ, наученый твердымъ досвѣдомъ, знае, що при нинѣшныхъ обставинахъ, коли о его культурныхъ потребахъ рѣшае головно польскимъ духомъ партійнымъ перенята краева рада шкôльна, — коли примѣромъ треба особливои якоись нагоды, якою е сегорôчный ювілей цѣсарскій, щобы выдерти руску гімназію для чисто-рускаго округа, — коли руска молодѣжь въ чисто рускихъ округахъ змушена ходити до польскихъ гімназій, — коли народнй школы въ чисто рускихъ громадахъ перемѣнюють ся на польскй, — коли установленй громадскими радами рускй школы цѣлыми роками мусять ждати на потверджене вôдъ краевои рады шкôльнои, — коли рускимъ учителямъ не даютъ промоціи, бо они е Русинами и по руски выховуютъ свои родины, — коли рускихъ учителѣвъ, выключно за те, що они е Русинами, переносять въ мазурскій околицѣ, — пôдъ такими услôвями надѣяти ся заспокоенн культурныхъ потребъ, е просто немыслиме.

Зъ огляду на се, пôдписанй запытують: Чи Екселенція не зволить згадане розпоряджене въ 22 червня безпроволочно змѣнити, и то въ тôмъ напрямѣ, щобы руску мову зробити въ польскихъ гімназіяхъ поки-що предметомъ, зъ котрого нота рѣшае о дальшôмъ поступѣ ученика, и щобы она такъ якъ иншй предметы, була обовязковымъ предметомъ при испытѣ врѣлости? — Чи Екселенція гадае постаратись о се, щобы въ згаданыхъ гімназіяхъ заведено сталыхъ фаховыхъ учителѣвъ рускои мовы? — Чи Екселенція гадае зарадити все потрѣбне (вôдповѣдными предложенями правительственными въ галицкôмъ соймѣ), щобы предпринято засновуване новыхъ рускихъ гімназій? — Чи Екселенція не уважае за рѣчь безусловно вказану: приступити до розділу галицкои рады шкôльнои на польску и руску и въ буджетъ на 1899 рôкъ вставити позицію потрѣбну для рускаго президента вглядно віцепрезідента рады шкôльнои?

Танячкевичъ, д-ръ *Окуневскій*, д-ръ *Ярославъ* и товаришѣ [послы зъ христіяньско-соціяльного сторонництва.]

Економічне вѣче въ Борщевѣ.

[Письмо зъ Борщева.]

(Конецъ.)

По о. Сѣменовичу забравъ слово о. Ерониимъ Баришъ яко делегатъ „Пôдгôрскои Спôлки“ въ Станиславовѣ. Вже то „Пôдгôрскій Спôлцѣ“ можна поґратулювати тыхъ ей „делегатôвъ“, а коли-бъ она мала бôльше такихъ, якъ о. Баришъ, то певно нѣ одна десятка не бутвѣла бы пусто-дурне у мужицкôй скрини и не выгрѣвала бы ся въ теплыхъ пуляресахъ хитрыхъ „рутеньскихъ капіталістôвъ“ хорующихъ на курячу слѣпоту, але ишла бы тамъ, де ей мѣсце повинно бути — у свѣтъ, межи люде, до бою, до живои справы, до живыхъ интересôвъ!

О. Баришъ мае безперечно всѣ прикметы знаменитого бесѣдника до народу, що то Нѣмцѣ называютъ „Volksredner“. Мова его гарна, чисто народна, безъ найменшои примѣшки незрозумѣлыхъ народовыхъ словъ або звороткôвъ; складъ бесѣды достоту такій, якимъ мужики мѣжь собою говорять; выкладъ легкій и ясный, хочь зовсѣмъ не сухій, а — що найважнѣйше — говорить вôнъ до рѣчи, розумно и льоґічно. Походячи самъ зъ-пôдъ селяньскои стрѣхи и знаючи на-скрôзь мужицке житѣ, вынесъ вôнъ въ роду очевидну прихильность и любовь до мужичои долѣ и тое тепле чуте такъ и бе зъ кождого его слова, а глубоке переконане до справы, котру заступае, мусѣло мимоволѣ кождого приєднати для „Пôдгôрскои Спôлки“. По правдѣ сказавши, до самого вѣча такъ тутешный нарôдъ якъ и интеліґенція мали дуже недокладне поняте о цѣляхъ и задачахъ „Пôдгôрскои Спôлки“; ажь о. делегатъ выяснивъ, що то справа гôдна пôдпоры такъ моральнои якъ и матеріяльнои вôдъ всѣхъ верстовъ нашои суспôльности.

Товариство поклало собѣ передовсѣмъ за задачу черезъ енерґічну конкуренцію пôднятн въ цѣлôмъ краю цѣну худобы и безрогъ, а тымъ самымъ выдатность того жерела, зъ котрого нарôдъ нашъ черпае переважно всѣ свои готовй капіталы, а зъ котрого по-надъ мѣру користаютъ теперь при перепродажи самолюбній одиниць. Прикладъ, якій въ тôмъ напрямѣ подавъ о. делеґатъ, буде здае ся переконуючій для кождого. Припустѣмъ — сказавъ вôнъ — що громада X. продае рôчно 100 штукъ безрогъ. Безроги тѣ купуютъ по ярмаркахъ черезъ своихъ згôвникôвъ великій торговцѣ того товару и черезъ змовы та рінґа обнижаютъ цѣну такъ, що на кождôй штуцѣ супротивъ ей дѣйстои вартости заробляютъ по 5, 10 ба и 15 до 25 зр. Припустѣмъ однакъ, що заробокъ ихъ выносить лише по 2 зр. вôдъ штуки, то и въ тôмъ найлѣпшôмъ выпадку все-така тратить одна громада цѣлыхъ 200 зр. — ґрôшь для нашихъ убогихъ мужикôвъ безперечно великій. А кôлько то въ той способъ тратить черезъ рôкъ всѣ нашій громады и всѣ господарѣ разомъ! Коли-бы черезъ енерґічну конкуренцію — а тую передовсѣмъ постанила собѣ „Пôдгôрска Спôлка“ за задачу — цѣна того товару хоть трохи пôднесла ся, то велика сума грошей остала бы рôкъ-рôчно въ рукахъ нашого народу. Словомъ: не ходить тутъ о тысячѣ, але о міліоны національного добра, котре рôкъ-рôчно зъ рукъ нашихъ пропадае!

Способъ, якъ тôй експльоатація мае зарадити „Пôдгôрска Спôлка“, здае ся такожъ зовсѣмъ вôдповѣдный и на всѣ боки добре обдуманый. Спôлка постановила вдоволятись найменшымъ зыскомъ, такъ, щобы лише могли бути покрытй кошты адміністрациі и невеликій процентъ вôдъ зложеныхъ удѣлôвъ. Для того такъ дирекція якъ и рада надзираюча урядують на равѣ зовсѣмъ безплатно, а тôлько фаховому аґентови товариства, головному урядникови, вызначено мѣсячну платню по 60 зр., котру вôнъ пôчне побирати въ мѣсяць по першôмъ транспортѣ безрогъ. Впрочôмъ всѣ свои заходы хоче Спôлка звернути на те, щобы по можности въ цѣлôмъ краю, заселенôмъ Русинами, пôднести цѣну безрогъ и худобы. Хто отже приступае до товариства зъ удѣломъ, не може рефлектувати на великій зыскъ безпосередный, на значну дівіденду; за те господарѣ будуть мати той зыскъ посередный, що ихъ товаръ пôднесе ся въ цѣнѣ, а зыскъ той далеко бôльшій, нѣжь яка-небудь дівіденда. Ходить тôлько о тое, щобы зложити якъ найбôльше капіталу оборотового, бо лишень при значнѣйшомъ капіталѣ можлива успѣшна и енерґічна конкуренція.

Також практичне переведене цѣлои справы — пôсля представленя о. делеґата — зовсѣмъ вôдповѣдне цѣли и добре обдумане. Аґенты [згôвники] Спôлки, безпосередно до закупна высылань, будуть мати разъ письменне засвѣдчене вôдъ Спôлки, що они суть ей аґентами, а надто урядову тарифу Спôлки, котрои оказани кождый мае право зажадати и въ котрои може автентично переконати ся, кôлько въ певнôмъ часѣ Спôлка платить. При тôмъ, що-найважнѣйше, Спôлка буде купувати товаръ не на око, якъ то майже всѣ згôвники и купцѣ въ краю до теперь чинять, але на вагу, такъ що кождый продуцентъ може бути певный, що его на скôлькости не ошукано; цѣна отже буде плачена вôдъ кільоґрама ваги, а буде установлона пôсля цѣнъ на великихъ ринкахъ въ данôй хвили истнуючихъ, зъ невеликимъ причинкомъ на кошты довозу, адміністрацію и дівіденду. Щобы омминути можливій дефравдациі, не будуть грошей выплачувати самій аґенты (згôвники), але мужѣ довѣря, установленй въ кождôй торговôй мѣсцевости, до котрыхъ дотычна сторона буде удаватись по выплату зъ квітомъ, якій выставить аґентъ по зважению.

Крôмъ закупна товару на своій рахунокъ — буде Спôлка брати також товаръ въ комісъ до перепродажи, а въ цѣли пôднесеня хову безрогъ и рогатои худобы буде своимъ коштомъ утримувати въ околици Станиславова *розплодову обору*, въ котрои кождый буде мôгъ закупити расовій розплодовій штуки.

Спôлка розпôчне свою дѣяльность, стрiману доси ветеринарійными перешкодами, найпôзнѣйше въ мѣсяци листопадѣ сего року, але очевидно приступати до С ôлки зъ удѣлами можна и пôзнѣйше, взагалѣ кождого часу. Найменшій удѣлъ выносить 10 зр. а вписове 1 зр., разомъ 11 зр., котрій можна высылати переказомъ на адресу „Пôдгôрска Спôлка для торговлѣ безрогами и худобою роговою“ въ Станиславовѣ. Кождый членъ по надбаланю вписового и удѣлу дôстае книжочку удѣлову, а хто бы не мôгъ удѣлу зложити вôдъ разу, може его сплачувати ратами *до року*, по чôмъ одержить книжку удѣлову. Може також бôльше особъ складати ся на одинъ удѣлъ, але въ такôмъ разѣ книжочка удѣлова може бути выставлена лишь на одну особу и Спôлка знае тôлько ту одну особу яко члена.

Якъ изъ сказаного видко — „*Пôдгôрска Спôлка“ поставила собѣ за задачу справу незвычайнои ваги и длятого заслугуе на безусловну и найбôльшу пôдпору вôдъ цѣлои рускои суспôльности*. Кождый отже, хто тôлько може, повиненъ надсылати Спôлцѣ свôй удѣлъ, а то тымъ бôльше, що Спôлка, хотячи бути цѣлкомъ независимою вôдъ нѣкого, вôдмовила значнои безпроцентовои запомоги, яку хотѣвъ ей удѣлити Выдѣлъ краевый, бо навѣть не приняла помочи вôдъ фінансовыхъ институцій рускихъ, щобы для покрытя процентôвъ при закупнѣ не потручувати для себе бôльшого зыску.

Не потребую додавати, що люде, котрй станули на чолѣ Спôлки, якъ директоры о. Баришъ, Кушнѣръ и другй, заявили вже дотеперь тôлько енерґію, спиту и посвячення для розпочатои ними справы и такъ одушевленй для неи, що можна бути певнымъ найкрасшого успѣху, а суспôльность рускаго може зъ найбôльшымъ спокоемъ повѣрити имъ свои майно и грошѣ.

Вертаючи до вѣча зазначую, що выкладу о. Баришя выслухали всѣ съ найбôльшою цѣкавостію а при кôнци нагородили того енерґічного а горячого робôтника на новôй нивѣ грôмкими оплесками.

Промовляли ще о. Яворскій зъ колодрôбки, пп. Богуцкій, Ґр. Калитовскій та Іосифъ Свѣдзиньскій зъ Борщева и М. Левицкій зъ Скалы, чи то запытуючи о. делеґата о выясненя, чи промовляючи горячо за справою Спôлки.

Членôвъ вписало ся 36 зъ квотою 396 зр., а въ того готôвкою зложено 222 зр. Найкраще дописали: Скала, Колодрôбка, Королѣвка и Борщѣвъ, а многй села ще обѣцяли записати ся пôзнѣйше, звиняючись, що не знали добре, о що тутъ ходить, и йдучи на вѣче не приготовлялись на вкладку. Заявили однакъ, що сеся справа для нихъ дуже симпатична, будуть ей горячо пропаґувати межи народомъ въ повѣтѣ а до найблизшого вѣча зъ нагоды заложеня філіи „Просвѣты“ въ Борщевѣ, котре вôдбуде ся въ зимѣ, обѣцяли доставити хмару членôвъ.

Мы бы щиро радили, щобы и тотй панъотецъ, котрыхъ на вѣчу не було, до того часу нагадались и або свои удѣлы Спôлцѣ выслали почтою, або привезли на вѣче, бо самъ нарôдъ вже дуже зачинае крутити носомъ, а мы на самôмъ вѣчу чули, якъ самй мужики вôдказували на байдужность Веч. духовенства тутешнього повѣта.

Омікронъ.

Справы парляментарнй.

Нѣмецкôй опозиціи що-разъ гôрше веде ся. Вôдъ вечера вже зôрвана славна нѣмецка Gemeinbürgschaft. Стало ся се черезъ становиско великои посѣлости нѣмецкои при голосованю надъ внесенемъ ліберала п. Гроса въ угодовôй комісіи, котрый домагавъ ся, щобы надъ угодовыми предложенями перейти до порядку дневного. Представителѣ нѣмецкои шляхты голосували противъ того внесеня и се довело до дуже важныхъ наслѣдкôвъ для лѣвицѣ. Внесене Гроса було бы перейшло, єли-бы за нимъ були голосували представителѣ великои посѣлости. Зъ огляду на се нѣмецка людова партія скликала сейчасъ своихъ членôвъ на засѣдане и ухвалила безпроволочно вôдкликати своихъ представителѣвъ зъ конференціи президій клюбôвъ нѣмецкои лѣвицѣ. Въ тôмъ дусѣ выдано офіціяльный комунікатъ сторонництва. — Також христіяньско-соціяльный клюбъ выдавъ комунікатъ, въ котрôмъ констатуе, що нѣмецка Gemeinbürgschaft здаеть ся вже не истнуе, однакъ сторонництво застерѣгае собѣ право входити въ порозумѣне зъ провôдниками прочихъ нѣмецкихъ сторонництвъ що-до спôльного дѣлання въ данихъ случаяхъ. — Вкôнци комунікатъ нѣмецкои партіи поступовои говорить: Нѣмецке сторонництво поступове уважае за выгасшу дѣяльность конференціи президій яко спôльного орґану тактичного нѣмецкихъ сторонництвъ, але такъ въ будучности, якъ и теперь, бôльше нѣжь колинебудь, буде стремѣти до необходимого тѣсного спôвдѣлання нѣмецкои лѣвицѣ.

Молодо-чеcкій клюбъ розбславъ такій комунікатъ: Клюбъ дискутувавъ надъ справозданемъ своеи комісіи парляментарнои о своихъ переговорахъ зъ правительствомъ и принявъ слѣдующу ухвалу: Хотяй Чехи маютъ поставити ще цѣлый радъ подôбно умотивованыхъ и конечныхъ жадань, мимо того клюбъ зъ огляду на истнуючй нинѣ вôдносины и зъ тактичныхъ причинъ постановляе предложеныхъ ему парляментарною комісією постулатôвъ не розширювати, але тымъ самымъ ще не зрѣкае ся права ставлена дальшихъ постулатôвъ. Клюбъ приймае къ вдоволеньемъ до вѣдомости предложенй ему парляментарною комісією постуляты, однакъ рôвночасно заявляе, що хочь-бы тѣ постуляты були скоро сповненй, клюбъ не може своимъ членамъ дорадждувати голосувати за такою угодою, котра не полѣпшила бы теперѣшнои угоды, о скôлько се вôдносить ся до економічного положеня Чехій. Клюбъ вачае свою комісію парляментарну, щобы свои переговоры зъ правительствомъ прискорила, такъ, щобы вôдповѣдь правительства клюбъ мôгъ почути передъ мериторичною дискусією надъ угодою.“

Вчера цѣлый день вели ся переговоры мѣжь правительствомъ и Чехами — и правительство мало увзглядняти головнй жаданя Чехôвъ.

Зъ рады державнои.

На початку вчерашного засѣданя палаты послôвъ президентъ Фуксъ вôдчитавъ письмо краевого суду въ Краковѣ, домагаюче ся выдання п. Дашиньского. Вôдтакъ міністеръ справедливости Руберъ вôдповѣвъ на интерпеляцію въ справѣ австрійского товариства фабрики оружя. Заявивъ, що державна прокураторія не застановила судового слѣдства и оно тревае дальше. Поки-що міністеръ не може подати результату слѣдства. Вôдтакъ вôдповѣдаючи на интерпеляцію п. Поповского о неправильностяхъ при уложеню ґрунтовыхъ книгъ въ деякихъ мѣсцевостяхъ Галичины, міністеръ признае, що дѣйстно истнують певнй неправильности, въ тôй справѣ ведеть ся слѣдство а по его укôнченю правительство предложить палатѣ проектъ дотычного закона.

По вôдчитаню внесень и интерпеляцій палата приступила до выбору членôвъ державного трибуналу. П. Вольфъ запротестувавъ противъ безпроволочного голосованя и домагавъ ся, щобы засѣдане перервано на двѣ годины та щобы голосоване було поимене. Президе тъ заявивъ, що се противить ся регуламінови. Тогдѣ Вольфъ лѣзе на естраду президента, кричить, що поступоване Фукса е безличне, хапае за урну зъ картками до голосованя и кидае объ землю.

По докончаню выбору, палата приступила до дискусій надъ вôдповѣдію Туна въ справѣ чумы. Першій промовивъ антісеміть Ґреґорікъ и закинувъ правительственнымъ властямъ легкодушне поступоване. Вôдтакъ звернувъ ся противъ жидôвъ и „жидователого“ професора д-ра Нотнаґля, котрый пôсля его гадки е чоловѣкомъ безъ найменшихъ способностій и котрого повинно ся выкинути зъ университету. — Міністеръ просвѣты заявивъ, що не сячить найменшои потребы обмежувати научй досвѣды. Подôбій институты для епідемічныхъ експеріментôвъ истнують також въ иншихъ мѣстахъ. Поставленемъ новыхъ будынкôвъ не осягне ся цѣли. Впрочôмъ въ послѣднихъ дняхъ здержано у Вѣдни всѣ бактеріольоґічай досльды. — П. Яросевичъ боронивъ горячо свободу бактеріольоґічныхъ досльдôвъ, котрй людскости принесли велику корысть. Бесѣдникъ заявивъ, що съ вдячностію приймае до вѣдомости заяву правительства. Були часы, коли правительство не такъ приязно трактувало лѣкарѣвъ. Найбôльшимъ ворогомъ науки е несвѣдома товпа. Кождый новый результатъ научныхъ досльдôвъ стрѣчае ся впередъ зъ ворогами, а доперва пôзнѣйше здобувае собѣ признане людовыхъ масъ. Пôднесенй тутъ жалобы полягаютъ понайбôльшôй части на несвѣдомости и незнаню заразливыхъ недугъ. Сказано тутъ, що не повинно ся годувати бацилѣвъ. Єли хто хоче студіювати чуму, мусить мати бацилѣ. Одній бактеріольоґіи завдячуемо, що дифтерія нинѣ не така небезпечна, якъ давнѣйше. Бесѣдникъ скôнчивъ жаданемъ реформы патольоґічного института. — Антісеміть Шнайдеръ запытувавъ, чому такій досльды роблять на людяхъ, а не на жидахъ? Наводивъ уступы зъ „Шульханъ Арухъ“, въ котрыхъ сказано: „Жидъ не мае обовязку убивати христіянина, зъ котрымъ же въ згодѣ, але ему строго заборонне ся ратувати христіянина вôдъ смерти“. Жидови вôльно робити на тѣлѣ христіянина досльды, чи яке лѣкарске средство приносить чоловѣкови здоровле, чи дѣлае убиваючо. Отсе характеризуе цѣлу ситуацію, — каже бесѣдникъ и скôнчивъ доказомъ, що треба безусловно сконфіскувати всѣ жидôвскій маетки. — Слѣдуючій бесѣдникъ антісеміть Штайнеръ говоривъ въ тôмъ самôмъ дусѣ, що Шнайдеръ. — Въ имени санітарнои рады говоривъ радникъ двору Кусы зъ чисто фахового становиска. — Дальшій бесѣдники говорили коротко и млаво.

По кôлькохъ фактичныхъ спростованяхъ засѣдане замкнено а слѣдуюче вызначено на 4-ого падолиста.

Справы церковнй.

Зъ Олеського деканату пишуть намъ: Дня 24 с. м. вôдбувъ ся соборчикъ деканальный въ Турю. Вôдправлено за упокôй бл. п. Кардинала помінальне богослужене, въ часѣ котрого выголосивъ о. І. Шанковскій вôдповѣдну, краснорѣчиву проповѣдь.

Опбсля по нарадахъ духовеньства прибули завбзваний пѣвцѣ церковний и по вступнбмъ словѣ декана олеського о. К. Винтоняка засновано агептуру Товариства дяквбвъ. Есть надѣя, що та институція буде гарно розвивати ся, бо на-разѣ вписало ся 42 членбвъ, котрѣ уплатили около 30 зр. Поставлено яко засаду, що до Товариства мають належати кромѣ пѣвцѣвъ ще кождый душпастирь и кожда церковь яко члены спомагаючій. Пѣвцѣ були незвычайно тымъ вдоволений и занвили щиру подяку такъ о. деканови яко и численно зббраному кружкови деканальному. *Бувшій дякъ семинарскій.*

Зъ Теребовельщины пишуть намъ:

Въ днях 16, 17 и 18 с. м. вбдбула ся духовна місія въ Слободѣ дек. теребовельского. Се вже девята місія въ деканатѣ теребовельскбмъ. Року 1896 выбрано проповѣдниквбъ міссійныхъ зъ мѣжъ клира деканального и они вбдбули за цѣлый часъ девять місій, а то: 1896 р. шѣсть, 1897 двѣ а сего року місію въ Слободѣ. Проповѣдали Вел. о. Токарь зъ Вышнѣвчика, о. Сендецкій изъ Золотникъ и о. Е. Роздольскій зъ Соколова. Здвигъ народу черезъ цѣлый часъ бувъ надзвычайный. Церковь анѣ третон части слухачѣвъ не могла помѣстити, хотяй прийшли тбльке майже самій громадяне Слободы. Місія та, сподѣемо ся, принесе великій користи матеріяльній и моральній. Бо справдѣ народъ въ Слободѣ потребувавъ конче потрясеня душевного, щобы збудити ся зъ тяжкого сну. Передовсѣмъ порокъ піяньства сильно бувъ вкорѣненый. Черезъ него сотки моргбвъ хлопского поля пбйшло въ руки жидбвскій, а бблыша часть господарѣвъ збйшла на жебракбвъ. Не безъ того, щобы не вкорѣнили ся въ Слободѣ и иншѣ блуды, о котрыхъ въ цѣлбй околиці говорено. Вѣдомо, що де піяньство, тамъ и вся нужда. Надѣятись, що Слободяне котрѣ порушенй промовами місійными всѣ майже зарекли ся горячихъ напоѣвъ зъ великимъ одушевленемъ [крбмъ кблькохъ застарѣлыхъ піякбвъ], освободженій вбдъ сего головного свого ворога, скоро пбднесуть ся зъ упадку и пониженя та дбйдуть до лѣпшого быту матеріяльного и до просвѣты, до котрои оо. місіонарѣ въ своихъ промовахъ щиро и горячо заохочували.

НОВИНКИ.

— Вбдъ ювілейного комітету вбдродженя украиньско руской літературы одержуемо ось таку оповѣстку:

Програма святочного вечера въ театрѣ гр. Скарбка дня 31. жовтня така:

1) Драматичный прольогъ у двохъ вбдмѣнахъ — слова д-ра Ив. Франка, выголосить п. Л. Лопатиньскій.

2) Кантата до слбвъ Т. Шевченка „На вѣчну память Котляревскому“ — музика І. Кишакевича, выконае хоръ мѣшаный Боянбвъ въ супроводѣ вбйсковои орхестры 80 п. п.

3) „Наталка Полтавка“ комедіо-опера въ 3 вбделонахъ Ив. Котляревского — выконае дружина театру при спбив-участи панѣ Ф. Лопатиньскои.

4) „Вечерницѣ“ П. Нѣщиньского — выконае мѣшаный хоръ Боянбвъ въ супроводѣ орхестры 80 п. п.

5) Симфонія G-moll Вербицкого — выконае орхестра 80 п. п.

6) Апотеоза вбдродженя — образъ изъ живыхъ особъ.

Початокъ о годинѣ 7 вечеръ. — Стрбй святочный [галевый]. Верхня одежа мусить бути безусловно лишена въ гардеробѣ.

Програма „Науковои Академіи“ въ сали „Народного Дому“ дня 1 падолиста:

1) Привитанє збору.

2) „Значѣне літературного вбдродженя въ историчнбмъ розвою украиньско-руского народу“ — вбдчитъ головы товариства проф. универс. М. Грушевского.

3) „Котляревскій и его Енеида“ — вбдчитъ проф. универс. д-ра С. Смаль-Стоцкого.

4) Столѣтє обновленои украиньско-руской літературы“ — вбдчитъ проф. унів. д-ра Ол. Колессы.

5) Письменій и устній привѣты.

Початокъ о годинѣ 11 рано. — Стрбй святочный [галевый].

Того-жь дня о годинѣ 7 вечеръ въ сали „Почтового клюбу“ *Святочна вечера*, сполучена зъ промовами всѣхъ верствъ украиньско-руского народу.

При тбмъ подаемо до вѣдомости, що мѣсця сидячій въ театрѣ вже розпроданій. [Иншій руский часопись просимо о повторене сеи оповѣстки]. — *Комітетъ.*

— Зъ Товариства для розвою руской штуки: Пригадуемо, що загальній зборы вбдбудуть ся дня 3 н. ст. падолиста о 10 годинѣ рано. При тбй нагодѣ уряджена буде выстава образбвъ, на котру запрошуе ся всѣхъ руских артистбвъ-малярѣвъ взяти якъ найчисленшій участь. Принимають ся образы, рисунки и студіи также невыкбнчений, безъ рамъ взглядно и безъ блентрамъ, бо выстава въ характерѣ своѣмъ буде домашна безъ суперництва, а лише въ цѣли, щобы взаимнымъ познакомленемъ зъединити ся, скрѣпитись и одвѣтно приготовити ся до слѣдующихъ публичныхъ выставъ, котрѣ товариство що року буде устроювати. Высилати всѣ предметы, щобы 30-ого а по крайнбй мѣрѣ 31 ого с. м. були у Львовѣ. Адресувати до Народнои Торговлѣ. Выстава буде вбдкрыта въ льокали руского „Сокола“ въ днях 2, 3, 4 и 5 падолиста. — *В. Нагірный* архітектъ. *А. Пилиховскій* артистъ-малярь. *Ю. Панькевичъ* артистъ-малярь.

— Загальній зборы „Кружка музичного львбвского Бояна“ вбдбудуть ся у вбторокъ дня 8-ого падолиста с. р. въ комнатахъ „Львбвского Бояна“ о годинѣ 5-бй пополудни зъ слѣдующимъ порядкомъ дневнымъ: 1. Справоздане выдѣлу за мин. рбкъ адміи. — 2. Справа установленя регуляміну. — 3. Выббръ нового выдѣлу. 4. Внесеня членбвъ. — Выдѣлъ взывае всѣхъ членбвъ, щобы точно и въ комплетѣ прибули, особливо изъ-за ваги точки другои т. е. справы регуляміну. — Нові члены, котрій хотѣли-бъ ще вписати ся и мати право голосования на загальныхъ зборахъ, мають заголосити ся найдальше до дня 4-ого падолиста с. р. у головы п. Ол. Бережницкого, або секретаря п. Ос. Шухевича. — За выдѣлъ *Ос. Шухевичъ.*

— Выдѣлъ Товариства „Руска Бурса въ Новбмъ Санчи“ пише намъ: Честь кому честь! Въ нькбмъ станѣ находить ся Русь Лемкбвска, знае кождый читатель рускихъ часописей. Въ столици Лемкбвщины, въ Новбмъ Санчи, жие 12 урядникбвъ Русинбвъ, около 200 робітникбвъ въ службѣ при зелѣзници, до 40 войкбвъ, 27 ученикбвъ гімназіяльныхъ, 9 дѣвчатъ и 21 хлопцѣвъ въ школахъ народныхъ. Осередкомъ для руху просвѣтного есть на теперь Бурса руска, помѣщаюча въ собѣ 22 питомцѣвъ. Но осередка для всѣхъ вересть Русинбвъ до теперь ще нема. Наше прикре положене зрозумѣвъ Впр. о. сов. Іоанъ Хризостомъ Дуркотъ, І. мѣсто деканъ мушиньскій, парохъ Новои весн, зббравши межи своими прихожанами пятьдесятъ зр. на будову руской церкви въ Новбмъ Санчи. По горячбй промовѣ свого отця духовного складае убоге гбрске село такъ значну квоту; се є доказъ, яку велику повагу и якій вплывъ мае сей патріотъ межи своимъ стадомъ! „Най моя громада причинить ся до якъ найскоршои постройки того Дому Божого, котрый Васъ всѣхъ Русинбвъ новосандецкихъ мае лучити и до спбльного дѣлания загрѣвати!“ — каже сѣдоглавый патріотъ, обѣцюючи ще для Буреы жертву вбдъ себе и вбдъ громады въ натуралияхъ. Тожь честь Вамъ Впр. Отче Совѣтнику! Честь Тобѣ Впов. Громадо! Щаслива ты, що маешь такого провбдника-патріота отця духовного! Мы певній, що маючи такихъ патріотбвъ отцѣвъ духовныхъ и такихъ благодѣтелѣвъ, якъ Ты, Впов. Громадо, невдовзѣ здвигнемо церковь, въ котрбй будемо молити Всемогущого за здоровля и веяке благополучіе нашихъ Патріотбвъ и Благодѣтелѣвъ! — Въ Новбмъ Санчи дня 10 (22) жовтня 1898.

— Вчерашный жидбвско-польскій обходъ роковинъ выкупна мѣста Львова вбдъ области Хмельницкимъ зовсѣмъ не удавъ ся. Похбдъ зъ ратуша до лат. катедры [о 10 годинѣ] займивъ, не числячи музики „Гармонія“, може тридцять а найбльше 50 кроквъ довжины. При хоругвахъ цехбвыхъ йшло по 2—3 люда, а при кбнци мала горетка членбвъ рады мѣском. Народу зовсѣмъ не було, хиба прохожій приглядали ся сему анемічному походови. Въ костелѣ по богослуженю и проповѣди вбдспѣвано „Boże coś Polskę“. Вразъ въ Поляками жиды вбдпразнували выкупно мѣста вбдъ Хмельницкого богослуженемъ въ своѣй божници. Вечеромъ о 6 годинѣ мѣский архіварь д-ръ Чоловскій мавъ вбдчитъ о облозѣ Львова Хмельницкимъ.

— Чума у Вѣдни. Пбсля ранѣшныхъ вѣстей зъ Вѣдня — станъ хорыхъ на чуму остае незмѣненый. Пехова все безнадѣйно хора; вбдъ вчера безпастанно костенѣють ѣй поодинокій части тѣла и треба ихъ розгрѣвати. Лѣкарѣ вприскують ѣй камфору а вчера вприснули и чумову сыроватку. Гохегерова здавть ся хора на запалене уха. Въ наслѣдокъ великои утомы д-ра Цеха заступивъ его добровбльно д-ръ Кнепфельмахеръ.

— Змѣна въ нотаріятахъ. Міністеръ судівництва перенѣсъ нотарѣвъ: Фр. Шиловского зъ Тисьменицѣ до Грималова а Ант. Шіляра зъ Потока золотого до Тисьменицѣ.

— Зъ поля економічного хижацтва. Въ справѣ дефравдаційнои господарки въ селѣ Цикові переслухано вчера обжалованыхъ. „Вуйцьо“ Фірутъ нѣчого не знае, все вылетѣло зъ его „вбйтбвскои головоньки“. Неборачиско самъ собѣ дивувавъ ся, якъ могла громада выбрати такого „дурня“ [ipssima verba] на вбйта, а выбрали его, бо „не бувъ караный“. Про урядованя громадске, про дневники касовій и т. п. нѣчого не знае. Крейцарѣ ховавъ до кишенѣ за свои — труды. Касіеръ Маркевичъ повтарае все за своимъ шефомъ вбйтомъ и такожь удае дурного. Делегатъ рады повѣтовои, товарищъ обжалованыхъ, „не знае про нѣякій „манкаменты“.! Признавсь лише, що взявъ чотири разы діеты за свою чинность, а грошѣ въ продажи дерева нѣбы вбддавъ вбйтови, але „посвѣдки не бравъ“. Трибуналъ и судьѣ присяглій немало здивували ся, що изъ трбѣцѣ засѣдаючои на лавѣ обжалованыхъ Маркевичъ е дальше касіеромъ въ громадѣ и радимъ, а Гебауеръ урядникомъ повѣтовои рады въ Чашановѣ! „Polnische Wirthschaft“...

— Дрббній вѣсти. Намѣстникъ гр. Пінінъскій выѣхавъ нинѣ на кблыки днівъ до Вѣдня. — Въ Краковѣ засуджено жида-листоноса Гімпля Гольдберґа на 14 днівъ арешту за те, що похваливъ убійство пок. цѣсаревои Єлисаветы и сказавъ, що Люккеньому належить ся за се ордеръ. — Властитель бровару въ Скавинѣ вбдъ Краковомъ Альбінъ Кольросъ оголосивъ банкротство въ наслѣдокъ лихварскихъ довгбвъ; цѣлый броварь варта лише 100.000 зр., а пасива выносять 300 000 зр. — Въ мѣстѣ Кельцахъ въ Россіи засуджено на довголѣтній кары аж 23 опрышкбвъ изъ славнои злодѣйско-раббвничои банды „волощовскои“. — Пруска комісія колонізаційна закупила въ Познаньщинѣ велику посѣлбсть Прущь за 650.000 марокъ; ojczyzna kurczy się dalej!“ — Перемыскимъ суфраганомъ латиньскимъ мае бути именованый кс. д-ръ Іос. Пельчаръ, професоръ университету. — Намѣстникъ перенѣсъ инжинера Евст. Панейку зъ Львова до Тернополя. — Знаный даньскій писатель Юрій Брандесъ мае прибути въ першихъ дняхъ падолиста до Львова; запросили его львбвскій Поляки и готовлять ему овацію, за написане прихильнои Полякамъ студіи о Конґресвцѣ Въ Печкахъ въ Чехіи зловлено Александра Берналя, за котрымъ зъ Галичины розбслано гончі листы; убивъ вбнъ свого стрыя, рима ря Едв. Берналя коло Болехова. — Управа мѣста Петербурга заказала уряджуване публичныхъ видовищъ, до ужитая ся за актбрбвъ дѣтей.

Вѣсти зъ Епархіи Львбвскои.

Презенты дбстали оо.: Григ. Косарь парохъ Гарбузова на Ратище и Ем. Кузьма сотрудникъ Стрыѣвки на Чепелѣ, а Консисторія вбднесла ся до президіи намѣстництва о канон. згоду на ихъ институцію. — Въ пропозицію на Клѣщѣвну принятій оо.: Павло Кульчацкій и Ник. Стисловскій. — О. Григ. Прешлякъ дбставъ сотрудництво при церкви св. Ап. Петра и Павла у Львовѣ. — На конкурсъ розписуе ся повторно парохія Боринчѣ дек. ходорбвского зъ річницемъ до 1 ого грудня с. р. — О. Петро Яцишинъ парохъ въ Олексичахъ дбставъ декретъ увольненя вбдъ парохіяльного испиту конкурсового. — Консисторія вставилась до намѣстництва о платню зъ реліг. фонду для прив. сотрудниквбъ въ Стрѣлкахъ, Прошовѣ, Володимирцяхъ и Страдчи. — Вбдпустки дбстали оо.: Ив. Гургаль сотрудникъ въ Золочевѣ на 14 день, Ем. Мальчиньскій парохъ Луки малои на два мѣсяцѣ и Іос. Витошиньскій парохъ Денисова на три мѣсяцѣ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На бѣдныхъ учениквбъ руском гімназіи въ Перемышли прислали: Вп. о. крил. Орестъ Чеховичъ зъ складки Вп. Духовенства сокальского деканата 6 зр.; Вп. о. Ант. Менциньскій въ Новосѣльцяхъ зъ складки 9 зр. 75 кр. За тотъ жертвы складая именемъ надѣленои молодежи Вп. Добродѣямъ сердечну подяку. — *Дирекція гімназіи.*

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Зъ днемъ 10 жовтня с. р. отворено вузкоторову зелѣзницю Трайбахъ-Альтгофенъ-Кляйнъ-Голядніцъ зъ стаціями Трайбахъ Альтгофенъ, Штрасбургъ, Гуркъ, Цвайяніцъ, Вайтенфельдъ и Кляйнъ-Гледніцъ — для руху загального въ вынимкою матеріялбвъ выбуховыхъ. Перестанки Пекштайнъ-Цвішенвесерикъ, Гундерсдорфъ и Мелахъ отворено тблько для руху особового, пакункового и посылокъ въ цѣловозовыхъ наборахъ.

Дня 10 жовтня с. р. отворено стацію Протівіцъ на зелѣзници льокальній Раконіцъ-Плядень-Петшавъ, для руху особового и пакункового.

Наука, штука и література.

— Вѣденьского тыжденника „Die Zeit“ появивъ ся 211-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:

Quoten-Taktik. Von K. — Die Reise Wilhelms II. nach Palästina und der Vatican. Von einem römischen Clericalen. — Oesterreichs Volksschule und deren Lehrer. Vom Lehrer. J. Hellmann. — Die Confiscationen der „Zeit“. — Bevölkerungswachsthum und Boden. Von Karl Jentsch. — Von der Opferwilligkeit und der nothwendigen Selbstsucht. Von Maurice Maeterlinck. — Arthur Schnitzler. Von Hermann Ubell. — Meister Olbrich. Von Hermann Bahr. — Cyrano von Bergerac. Von Max Burckchard. Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Sein letztes Abenteuer. Von Gustav Falke.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрбчне 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Телеґрамы „Дѣла“.

Софія 28 жовтня. Кружать поголоски о кабінетовій крізѣ. Здавть ся, що Стоиловъ подавъ ся до димісіи.

Копенгага 28 жовтня. Розбйшла ся поголоска, що даньскій король зъ причины старости и чуючи ся зломанымъ смертію королевои намѣряе абдикувати.

Брукселя 28 жовтня. Зъ огляду на потребы купцѣвъ, фабрикантбвъ, ремѣсникбвъ, инжинѣрбвъ, дипльоматбвъ и конзулѣвъ бельгійске правительство установило на всѣхъ університетахъ науку россійскои мовы. Въ окруженю претендента кн. Віктора Наполеона панує великій рухъ. Президентъ приготовляе ся до якогось дуже важного кроку.

Парижъ 28 жовтня. Дінї одержавъ приручене утворена нового кабінету.

Парижъ 28 жовтня. Вчера вбдбула ся касаційна розправа въ справѣ ревізіи процесу Дрейфуса. Пбсля реферату радника Барда вбдкрыте фальшбвництва Анріого и оречене експертбвъ, що bordereau писане здавть ся рукою Естергазого, е достаточными мотивами, щобы приступити до ревізіи процесу. На тбмъ закбнчивъ ся першій день розправы.

Лондонъ 28 жовтня. Розбйшла ся поголоска, що французске правительство вбдкликало свого генерала зъ Фашоды. Въ той спосбъ конфліктъ бувъ бы закбнченый безъ войны.

Надѣслане.

Отверте письмо до Его Екси. Пана Намѣстника у Львовѣ!

Ще въ липни сего року занѣсъ я до Выс. ц. к. Президіи Намѣстництва у Львовѣ зажалене на пана Тірмана, ц. к. завѣдателя Староства въ Равѣ рускбй, за нетактовный и неделікатный поступокъ супротивъ мене яко духовного и гр.-кат. пароха черезъ тое, що будучи въ урядованю и не маючи найменчои причины, прикнувъ до мене показуючи на дверѣ: „proszę“ [то значить: za drzwi]. До сего часу я не маю нѣякои вбдповѣди на мое зажалене, ба що бблыше, той фактъ оголосили аж три газеты а нѣгде п. Тірманъ того не опровергнувъ. До того всего, якъ бы на смѣхъ всякбй морали, оденъ панъ, займаючій поважне становиско, пбдвладный пана завѣдателя, публично заявивъ: „Ja bym chciał, aby ks. Łomnicki i mnie podał w gazety jak pana Türmanna — pan Türmann przez to prędzej starostą zostanie [sic!] a ja bym prędzej zawawnzował [?!]. Въ той способъ, можливый хиба тбльке у насъ въ Галичинѣ, урядникъ, сповняючій якійсь нетактъ або безправность, ще за тое авансу надѣе ся!

Звертаю ся днесь просто до особы Вашои Екцеленціи въ тои причины, бо вбдъ часу, якъ газеты подали до публичнои вѣдомости сей фактъ, менѣ яко гр.-кат. пароховы въ ц. к. Старостві въ Равѣ рускбй жадного письма нѣ жаднои справы не залагоджуе ся, до справъ давно рѣшеныхъ и знаныхъ жадаесь наново документбвъ и доказбвъ, такъ що дивнымъ выглядае, що щось подбного въ часѣ конституційнбмъ дѣесь — що справы урядовій и наглій залежать вбдъ „widzimisię“ одного або другого урядника. И такъ прошеня мое занесене до ц. к. Староства въ справѣ незаплаченои належитости конкуренційнои въ квотѣ 2 зр. 32 кр. майже вбдъ року спочивае въ актахъ Староства. Здаесь не мають часу, бо чимъ иншимъ занятій. Справу взяв и проскуръ, давно рѣшену для тутешнои парохіи, бо ще 1863 р., а недавно, бо за п. Шумлянского поновлену и урядово перепровадженую черезъ того самого, що и теперь референта, наново перепроваджуе ся и жадаесь вбдъ мене документбвъ — ану-жь може менѣ де запропастились? Справу мою личну, выроку зверхности громадскои за шкоды на 10 зр., вбдъ довшого часу до нинѣ не рѣшено. Нещастна справа зъ дякомъ въ парохіи моѣй до днесь не скбнчена, мимо того, що я вбльна разъ и особисто и письменно до самого п. Тірмана удававъ ся. Я думаю, що то до власти п. Старосты належить и его обовязкомъ есть: уважати й запобѣгати, щобы чи то въ громадѣ чи въ парохіи нѣкто публично не выступавъ нѣ противъ св. церкви нѣ противъ слугъ ей, якъ то мало мѣсце въ вбйтомъ Андрухомъ Паньчакомъ зъ Гребенного, котрый публично коло церкви грозивъ парохіянамъ карами вбдъ зверхности громадскои, если-бы якійсь датки для дяка за его службу при церквѣ давали. Вправдѣ я донѣсъ о тбмъ ц. к. Прокураторіи у Львовѣ, але п. завѣдатель Староства вбдъ себе нѣчого не були ласкавій зробити. Докучае священникови въ справахъ урядовыхъ той и сей, а ц. к. власть політична удае, що того не видить и не чуе. На тое все нема часу, але коли сего мѣсяца прогнаный за крадѣжь вина слуга мбй явивъ ся зъ зажаленемъ въ ц. к. Старостві, що я его бивъ, рѣчи ему затримувавъ, до присяги его змушувавъ и т. д., то чоловѣка, котрый мае процесъ о злочинъ крадежи, такъ красно и кречно принято, що сейчасъ зроблено въ нимъ протоколъ, выпытано его докладно, щобы де якого слова не опустивъ, и такъ прехорошо протоколъ выйшовъ, що цѣлу справу вбдослано не до ц. к. Суду, але аже до Прокураторіи у Львовѣ, и я ще готовъ опинитись въ „Ивановбй хатѣ“ — одно тбльке дрббниця бракуе въ тбй цѣлбй справѣ — правды! А що цѣкаве, тотій прекрасній и правдивій [?!] вбзнавъ списавъ въ ц. к. Старостві — може якій діорністъ-писарь? — нѣ, самъ ц. к. концепістъ Староства Бохеньскій власною рукою!..

Писавъ панъ Казимиръ Бадені рескрипты до нашихъ Епископбвъ, що священники нѣбы нѣчого не роблять, морально на повѣрный собѣ народъ не вилывають. Однакъ рѣчь певна, що при такбй моральнбй спбвпраци панбвъ урядниквбъ політичныхъ мы за слабій и хочь радій, ледви годній що зробити. Днесь той слуга, наплѣвши въ старостві що ему на языкъ прийшло, всяку можливу ложь, если за клевету буде укараный, не буде вѣрити, що вбнъ але робивъ, противно, буде голосити, що мовливъ „крукъ крукови ока не выколе“... „ксьондзъ пбдплативъ тай ему нѣчого не зробили“... Потерпѣвъ-емъ шкоду на 50 зр. черезъ крадѣжь, але того ще мало, волочи ся ще по протоколахъ!

Ніль Б. Ломницкій, гр. кат. парохъ.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниквбъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый чвертьрбкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Портретъ Тараса Шевченка

Ціна 50 кр.

Дбстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Надѣслане.

Любачѣвъ дня 20 (10) 1898.

Якійсь безименный дописувателъ, увазнивши на честь и повагу Впр. о. Александра Сембратовича, Декана Любачівського, помѣщаючи ложнй доносы въ „Галичанинѣ", „Дѣлѣ", и навѣть польскій газетѣ на того-жь, що коронізував и пѣдписавъ яко предсѣдатель Рады шкільной мѣсцевой учительцѣ квітъ по польски, що не принявъ пѣдчасъ бурѣ переѣжжого священника, длятого, що той бувъ безъ реверенды, и пр. На тое заявляемо, що се є пѣдла клевета. Нашъ Впр. о. Деканъ вѣдъ 1880 р. всюда и всегда пише и пѣдписує ся лишень по руски, не тѣлько самъ, але и за тымъ ся розбивавъ на соборчикахъ, щобы и другій священики такъ само робили, и допровадивъ до того, що въ Любачѣвскѣмъ Деканатѣ ледви чи найде ся священикъ, котрый бы зъ властями свѣтскими по польски кореспондував. Зъ тымъ квітомъ мала ся рѣчь такъ, що учителька сама клявзулю написала по польски, а Впр. о. Деканъ, маючи на той часъ много писанины не перечеркнувъ тои клявзулѣ, лишень пѣдписавъ, але розумѣє ся по руски. На новинку пѣдъ заголовкомъ „Смѣшне" не вѣдповѣдаємо; на те давъ Впр. о. Деканъ належиту вѣдправу. Мы додамо лишень, що въ гостинныхъ домѣ Впр. о. Декана щось подѣбного неможливе, длятого и се есть мѣчимъ бѣльше, якъ пѣдлою клеветою. Не штука на когось аъ-за плота анонімy кидати болотомъ; если щось на тѣмъ є, то выступѣть, п. авторъ, отверто, заперечѣть спростоване и пѣдпишѣть ся; инакше есте въ нашихъ очахъ пѣдлымъ клеветникомъ. Насъ болить кинене пѣдозрѣне на такъ поважаного чоловѣка, якъ Впр. о. Деканъ Сембратовичъ, длятого ставмо въ его обронѣ и просимо Вп. Редакцію помѣстити сесю заяву.

Михаилъ Кокуревичъ мѣстодекинъ. *Юліянъ Гладиловичъ. Симеонъ Чичиловичъ. Антонъ Яцѣвъ. Емиліянъ Федевичъ. Георгій Вербицкій. Евстахій Пехеч. Северинъ Метелля. Теофиль Гарасовскій. Николай Паньковскій.*

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцовицѣ площи Галицкой

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далекозиды, барометры, термометры, рѣдній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, таксы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонківъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Глядаю ИНСТРУКТОРА для ученика гімназіи зъ выкладомъ рускимъ на цѣлый рѣкъ. Зголошеня до п. Данкова, улиця Охоронокъ ч. 5, Львовъ. 410 1—3

У Трочиньского

въ пасажи Гавсмана

фунтъ гербатникѣвъ . . —·60 кр.
„ помадокъ . . . —·60 „
„ кармелькѣвъ . . —·40 „
„ чоколядокъ . . 1·— „
411 *Вырѣбъ власный.* 1—3

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 40—?

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКІЙ до сѣкання мяса по зр. 4. Сита водосѣвній почвѣрній до паштетѣвъ по зр. 1, 1·30 и 1·60.

поручае ПЕТРО ХІПОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4·50

Рештки хѣдниковъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобелины и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ баечно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львѣвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ пѣдвысшеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Свѣжий мѣдъ пщѣльный

въ пушкахъ бляшаныхъ 5 кільовыхъ по 2·50 зр.

Правдивый вѣскъ пщѣльный въ запорукою 1·60 зр. за кільо высылае за побранемъ

J. Menczer, Микулинцѣ.
407 2—3

ЛИПЪ

въ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. домъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова въ капустою . .	15 кр.
Смажій легки	12 „
Фляки	12 „
Лѣжка телича зъ хрѣномъ . .	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ . . .	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ . . .	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить зъ моей реставрациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій винъ по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ наосмотрена кухня.

79 147—? Зъ высокимъ поважаненъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Вже выйшовъ

новый накладъ

МОЛИТВЕННИКА

выданого „Просвѣтою"

въ народній мовѣ, великій и дѣбдного формату обѣймаючій 757 сторѣнъ друку, найповнѣйшій зѣ всѣхъ такихъ Молитвенниковъ.

Молитвенникъ сей мѣстить въ собѣ: I.) Молитвы щоденній ранній и вечѣрній. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерні, б) зъ Повечерниці малой, в) зъ Повечерниці великой, г) зъ Утренѣ, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, е) модленя за св. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Литургіи. III.) Тайны покаяня и пресв. Евхаристія. IV.) Молитвы для рѣзного вѣку, стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ. VII.) Молитвы сполученій зъ вѣдпустами. VIII.) Акаѳистъ до а) Ісуса Христа, б) Пресв. Богородицѣ, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ Молебна до пресв. Богородицѣ X.) Тропарѣ, кондаки, богородичній и прокимены а) недѣльній, б) щоденній, в) на празники Господскій, Богородичній и Святыхъ, г) на деякій потребы. XI.) Коляды и инший пѣсни церковній. XII.) Таблицю пасхальну.

Сей Молитвенникъ дѣстати можна въ канцеляріи товариства „Просвѣта" и въ книгарни Ставропигійскій по такихъ цѣнахъ:

I. На звычайнѣмъ папері:

1) Молитвенникъ брошурованый . . . 60 кр.
2) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вѣдтисками зѣ шабатуркою 90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкору зъ золоченями и вѣдтисками зѣ шабатуркою 1·20 кр.

II. На великомъ папері:

4) брошурованый . . . . . 70 кр
5) оправленый якъ пѣдъ 3) зъ додатконъ золоченыхъ берегѣвъ . . . . 1·60 кр.

Замовляючій поодиноко Молитвенники звольнть присылати 20 кр. на оплату почты.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 році". Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньскій. Ціна 25 кр.

Глядаю Учителя до двохъ дѣтей зъ 3 норм. клясы. — Левъ Тарнавскій парохъ въ Подлисю п. Бѣлый камѣнь. 406 1—4

Сирота зъ лѣпшого дому приймѣ мѣсце при одній особѣ. Вмѣе варити, прати, прасовати. Жертвуе щиру працю. Адреса: И. Н. Самборъ poste restante. 408 2—3

РУСКА КУХАРКА

выйшла зъ друку въ рускѣмъ языцѣ и обнимае:

Выпробованій господарскій досвѣды. Науку варени руских потравъ. Найрѣзнѣйшій знаменитій вунь, пульпеты до зунъ, фашерованій яйця и т. п. Всякій печенѣ, штуфады, гуляшѣ, кльопсы, котлеты зъ позостałои печенѣ, крушки, знаменита баранича печеня въ глѣвцемъ и т. п. Надѣваній огѣрки, грибки, найрѣзнороднѣйшій ярины, варенѣ на парѣ. Знаменитій котлеты зъ картоклѣ, жечница зъ оселедцемъ и сарделями, знаменитій гречаній пироги, пироги зъ дрѣбнои гречаной кашѣ въ сыромъ и т. п

Цѣна 70 кр.

По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высылае franco

ДРУКАРНЯ НАРОДОВА

Ст. Манецкого и Спѣлки

Львѣвъ, Готель Жоржа.

541 3—?

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ життепысью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта".

Цѣна I-шои части 25 кр. II-ои части 20 кр.

Оправленій примѣрники продаютъ ся о 10 кр. бѣльше.

КИРИЛО ДУМИНЪ

кравецъ мужескій

дипльомованый черезъ ц. к. технольогічный музей у Вѣдни поручае ся ласкавымъ вагляднамъ Р. Т. Публики. 13—?
336 *Львѣвъ, Трибунальска ч. 16.*

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літографічне ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

виготовляе

всякій літографічній выробы

звычайні візитовій білєты вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а новопоявляющій ся візитовій білєты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касетковю. 188 47—51

Осирочена женщина

въ середнѣмъ вѣцѣ може дѣстати заразъ мѣсце газдинѣ-кухарки при дуже маленькѣмъ сѣльскѣмъ господарствѣ у священика.

Блившій вѣсти подасть п. Н. Олѣйникъ въ Липовцяхъ почта Перемышляны. 403 2—2

Диваны перскій и портіэры

традиній (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жаданє высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА" по 1 зр. замѣсть 3 зр.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣлній, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданє высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львѣвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львѣвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 101—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільограмовъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: белетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильнійше увиразнюване артистичного вникнення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Кн. I. В. Щурат: „МОІ ЛИСТИ" (поезії). — Кн. II. Едгар По: „Новелі" (в перекладі Ів. Петрушевича.)

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківский, Львів, улиця Зибликевича, число 34.

Ножъ кухонній столовій до ярин и масарскій, препоручае Иванъ Ляпрукъ у Львовѣ, Галицка 6.

Такожь и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre", Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождѣй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папервъ державныхъ и льосѣвъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-206 gasse 8, BUDAPEST. 9—10

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ **„Au Louvre"** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дерг, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жаданє нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Выстава загальна

всѣдныхъ и инших чужих и краевых диванѣвъ, портіэръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на коней.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудуючо дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Ізюмa	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ізюмa
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Ізюмa		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ізюмa
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ізюмa	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ізюмa
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Стрия
	5.35	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ізюмa	**Нічні**		
	5.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
Нічні				5.20	„ Лавочного
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Ізюмa
	3.30	„ „ „ головн. дворець		6.40	„ Кракова
5.10		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
9.45		„ Ізюмa		10.05	„ Ізюмa
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечором до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Бочей. Папѣръ въ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 232 Львовъ, Субота 17 (29) Жовтня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей" выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кинкиньского 2.; — въ Ярославю Л. Кришановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalck I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и наложитбот за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймаютъ ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсертового або ся мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсилане" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домагаючі ся приватні оголошенія ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Въ справѣ засуджених за торбчні выборы наших селянъ.

Въ 228 числѣ „Дѣла" умѣстили мы запытане до наших независимых послѣвъ: Чи засуджені въ політичных повыборчих процесах наші селяне можуть мати надѣю напомилуване, чи нѣ? Они допытують ся о те, бо президія судовъ взывають их до вѣдсиджуваня кары въ тюрмах, а на просьбу, щобы судъ ще продовжив речинець, достають вѣдрочене на дуже короткій часъ — на два-три тыждні [судъ перемыскій].

На сесе запытане одержуемо нині письмо вѣдъ посла д-ра Теофіля Окуневского зъ Вѣдня ось-такого змѣсту:

„Прошу на запытане умѣщене въ 228 числѣ „Дѣла" въ справѣ помилуваня селянъ, засуджених за наші торбчні выборы, подати до прилюдної вѣдомости слѣдующу вѣдповѣдь:

Зразъ по моїмъ приѣздѣ до Вѣдня на теперѣшну сесію парляменту удавъ ся я въ тій справѣ до гр. Туна. А коли сей заявивъ менѣ, то вонъ самъ мусить въ тій справѣ перше поспытати міністра судовництва Рубера, я пѣшовъ до того-жь міністра и спытавъ: чи и якій є выгляды на помилуване наших засуджених селянъ?

Міністеръ Руберъ заявивъ менѣ, що всѣ подана наших селянъ о помилуване цѣсарь не увзгляднивъ. А коли я зъ жахомъ представивъ міністрови наслѣдки сего, вонъ сказавъ менѣ, що въ наслѣдокъ моєи интервенціи вонъ ще того самого тыждня вышле обѣжника до президій дотычных судовъ, котрій въ першій инстанціи судили наших селянъ, а въ томъ обѣжнику буде сказано, що неувзгляднене цѣсаремъ просьбъ наших селянъ не стоить на перешкодѣ представлену до помилуваня тих селянъ зъ нагоды цѣсарского ювілею — и коли тій президія предложать наших селянъ до помилуваня зъ нагоды цѣсарского ювілею, то сесій предложена будуть увзглядненій.

Отже все теперь залежить вѣдъ президій дотычных судовъ.

Д-ръ Т. Окуневскій.

Чи міністеръ судовництва Руберъ выславъ згаданый обѣжникъ до президій дотычных судовъ, не знаемо, — але треба надѣяти ся, що коли обѣцявъ се вчинити, то и вчинивъ. А якій наслѣдокъ буде мати его обѣжникъ, се очевидно зависить вѣдъ президій судовъ.

Старана а помалуване коштувала богато заходу, а деякі засуджені селяне — як отъ зъ Березовацъ — ѣздили до Вѣдня та й одинъ зъ них, яко их вѣдпоручникъ, бувъ навѣть на авдіенціи у цѣсаря.

Сеся справа живо обходить не лише засуджених, але и всѣх Русинівъ, длятого просимо наших патріотовъ зъ краю информувати черезъ нашу часопись загалъ рускій о всѣмъ, що дѣе ся зъ засудженими за тій баденівскій выборы, котрій на картѣ сучасної исторіи Галицкої Руси записаній кровавыми буквами...

Отворене рускої ґімназіи въ Тернополи.

[*Письмо зъ Тернопільщины.*]

Зъ огляду, що про отворена рускої ґімназіи въ Тернополи була поданій въ новинках лише короткій вѣсти, а актъ самъ въ житю нашомъ есть историчный, тожь годить ся для памятки описати все докладно, тымъ бѣльше, що вонъ будить интересъ и для сучасної пригнетеної ширшої публики нашої.

Отворене наступило — як то донесли телеґрамы — дня 15 с. м. въ части офіціяльній, уложеній програмово дирекціею, торжественными инавґураціями напередъ въ церквѣ а опѣсля въ будынку шкѣльномъ. Торжество церковне вѣдбуло ся въ сей способѣ, що о 10 годинѣ передъ полуднемъ розпочавъ катихитъ ґімназіи о. Євгеній Громницкій співану службу Божу благодарственну въ сослуженю дияконовъ, мѣсцевых сотрудниковъ, при співѣ хору учениковъ ґімназіи; на се богослуженє вырушило цѣле тѣло учительске зъ всѣма школярами-Русинами. Служба Божа закінчилась многолѣтемъ цѣсареви и инномъ народнымъ. Потомъ удали ся всѣ въ церкви до будынку шкѣльного.

Тутъ на торжество пристроена була власне тая сали, котру призначено на умѣщене рускої паралельки. Салю пристроено бюстомъ цѣсаря, прибранымъ зъ обохъ бокѣвъ зеленію, на простеленѣмъ коврѣ на ґрадусѣ уставлено столъ накрытый зеленымъ сукномъ а вѣдъ стола въ пѣвколесо передъ лавками крѣсла для достойниковъ запрошеных дирекціею. Зъ гостей запрошеній були: директоры середніх шкѣлъ именно школы реальной и семинарія учительскої, директоръ школы выдѣловой, ц. к. староста, директоръ скарбовой дирекціи, бурмістръ мѣста, ординаріятскій комісарь шкѣльный, шамбелянъ о. Наврощкій и мѣсцевый парохъ рускій о. Вол. Громницкій. Кромѣ того явили ся въ сали вѣдпоручники рускихъ товариствъ, а то: Рускої Бесѣды [голова п. Алекс. Гриневецкій], Подѣльскої Рады [п. Ант. Стахевичъ], філіи Просвѣты [голова о. Євст. Цурковскій], філіи Педаґоґічного товариства [проф. о. Глодзиньскій], Мѣщаньско о братства [радный Демчукъ] и ремѣсничого товариства „Вѣра".

Директоръ ґімназіи [въ урядовомъ уніформѣ] отворивъ руску ґімназію промовою подѣленою на двѣ части: одна була звернена до цѣлої публики, а друга до учениковъ. Першу часть выголосивъ по польски, другу по руски. Въ першій части сказавъ, що ґімназію отворено на основѣ телеґрафічного розпорядженя міністерского зъ дня 7 с. м., а дальше заряджене дала краєва рада шкѣльна въ короткій дорозѣ, вѣславши краєвого инспектора Івана Левицкого; — зазначивъ, що се не буде паралелька, а окрема ґімназія, и привятивши сему дѣлу ширше тепле слово зъ становища культурного та педаґоґічного и витаючи зъ тымъ поступъ въ нашомъ краю о мѣщанській людности, закінчивъ окликомъ „многая лѣта" цѣсареви. Хоръ учениковъ вѣдспѣвавъ „многая лѣта", а закінчивъ инномъ народнымъ, котрый всѣ въ поважномъ настрою выслухали стоячи. Опѣсля въ другій, рускій части промовы до учениковъ директоръ подавъ пояснене добродѣйства сповненого черезъ основане сеи ґімназіи и упоминавъ учениковъ, як звычайно директоръ. Сеся часть промовы була замѣтна оріґінальными выслоѣми п. директора, як н. пр. щобы ученики слухали своихъ „переложоных" [przełożonych], але супротивъ доброи волѣ дано бесѣдникови загальне veniam. По директорѣ промовивъ ще катихитъ о. Громницкій коротко, завначуючи добродѣйство для учениковъ рускихъ зъ окрема, а въ исторіи рускій важный здобутокъ для цѣлого народу. На томъ закінчилась офіціяльна часть торжества отворена рускої ґімназіи. А коли я зазначивъ на вступѣ, що хочу описати торжество докладно, то запримѣчу тутъ, що ученики мали вѣдъ 8 до 10 годины школу, длятого профессоры явились на торжествѣ въ звычайных одягах.

По закінченю торжества удали ся представителѣ рускихъ товариствъ изъ салѣ шкѣльной пѣдъ проводомъ шамбелана о. Наврощкого до ц. к. старосты зъ прошенемъ передати правительству подяку за отворене рускої ґімназіи и просьбу до Ц. Вел. цѣсаря о ласкаве приволене, щобы сеся ґімназія зъ нагоды ювілейного року могла называтись ґімназією Франц-Іосифа I. Староста принявъ депутацію вѣчливо, заявивъ, що правительство заопѣкуесь горячо ґімназією, постараесь о будынокъ, вкінци сказавъ, що подяку передасть зразъ ц. к. намѣстникови для переслана центральному правительству, а що-до другої части прошеня — то приймае ся до вѣдомости, однакъ поки-що не може спонняти бажаня депутаціи, бо въ справѣ такій мусить бути зложене вѣдповѣдне прошене на письмѣ.

Зъ староства удало ся зразъ кількохъ зъ депутаціи до уряду телеґрафічного и розіслали радостну вѣсть черезъ часописи нашій публицѣ, а при томъ выслали подяку послови Барвѣньскому за трудъ, а славяньско-католицкому Союзови за чинну помочь. На томъ скінчила ся часть офіціяльна.

Не менше важна есть и часть неофіціяльна, показуючи, яку участь взяла публика руска и яке вражѣне зробило се торжество на нен взагалѣ?

Коли може бути бесѣда о участи публики, то може вѣдноситись лише до публики мѣсцевої, въ причины, що изъ замѣсцевых нѣхто о дни отворена ґімназіи знати не могъ, бо той постановлено ажь зъ приѣздомъ инспектора краєвого въ передодень отворена. Треба признати — мѣсцева публика заманіфестувала ся достойно, хто увійшовъ до церкви, мусивъ сказати: се хвиля празнична! Мѣщанъ було мало [мабуть тому, що не всѣ ще могли довѣдатись], але зъ интеліґенціи рускої вырушило все, що лишь фізично не було перешкоджене, н. пр. занятемъ бюровымъ. Зъ тои то причины бѣльшість публики творивъ свѣтъ женочій, зъ панею бурмістровою [Лучаковскою] на передѣ. Въ церкви не стало мѣсць, дамы выповнили закристію и уставились передъ иконостасомъ. Изъ замѣсцевых прибувъ одинокій о. Цурковскій, голова філіи „Просвѣты", котрый на мѣсци потрудивъ ся найбільше около основання ґімназіи, збираючи минувшого року підписы родичівъ, и черезъ то вписавъ имя своє на таблици памятковій о основаню тернопільскої рускої ґімназіи. Вонъ бувъ на торжествѣ въ характерѣ Русинівъ.

Русины зъ початкомъ XX. стол.

[*Зъ Украины.*]

Коли справедливо, що зневоленій націи, якій подібно евангельскому Лазареви були три днѣ въ трунѣ и вже почали тлѣти, нинѣ вѣдчули въ собѣ подыхъ житя и уперто пильнують одвалити камѣнь зъ своєи могилы; коли справедливо, що націи годній довести нѣмъ своє право на истнованє, аргументуючи навѣть такъ, як се робили Куба и Крета; коли справедливо, що се є остатній бій и що тій націи, якій не выйдуть на арену боротьбы нинѣ, щобъ перемогти або згинути, выйдуть вже хіба въ день страшного суду, — то для кождої націи є на-скрѣзь сучасным и дуже важным выясненє питаня про свою життєздатність и дѣятій силы, се-бъ-то, чи спроможна она вѣдвалити могильный камѣнь, щобъ безборонно уживати вольный воздухъ и сонѣшне свѣтло

До числа націй, якихъ долю нѣбы мае розвязати XX. столѣте, належить и наша. Розшматована мѣжь трема державами, повита соромомъ рабства, огорнена пѣтьмою неволѣ — є она найменьшь культурною зъ націй Европы, найменьшь вѣдомою. Тымчасомъ, коли иныій зрабованій націи здолѣли поставити свою справу якъ справу актуальну, нашъ національный організмъ точивъ ґанґренный процесъ, породжуючи безвстидне, въ принципъ заведене ренеґатство, и нечулість до найтяжшого насильства та гнобительства, и повну затупѣлість морального чутя, що невинно кличе людину ненавидѣти усе зле. Ся страшна хороба — здавалось до решты знѣвечить орґанізмъ. Але Лазарь не вмеръ, вонъ тільки спавъ!

Нинѣ, прокинувшись, вонъ повинен знати, чи мавъ вонъ досыть житевых силъ, щобъ не вмерти, або принайменше не заснути знова? Чи здатна наша нація выйти переможцемъ зъ сеи боротьбы за истнованє, боротьбы тымъ страшнѣйшои, що суперечники мають величезну перевагу и въ силахъ и въ засобахъ? Чи здатна она при своихъ интелектуальных якостяхъ занять мѣсце поручъ изъ культурными націями? Яке культурне становище нашого народу? Якимъ вилывамъ вонъ пѣдлягавъ? Якій стремлѣня переважають?

Бѣльшь або меньшь певній вѣдповѣди на сій пытань суть въ рукахъ незначної меньшости, яка зъ деббільшого стоить осторонь вѣдъ бѣльшости и не хоче або не може подѣлитись своимъ знанемъ. Се мабуть одна зъ причинъ, черезъ що бѣльшість выявляе таку недостойну байдужість до питань, якій здае ся чѣпають найважнѣйшій ей интереси. Браквнання и пѣтьма, посередъ якои вѣдбуває ся процесъ житя націи — се гальмуе розвитъ нашого народу. На обовязку меньшости (яка може, коли схоче) лежить ознайомленє широкого суспільства зъ дѣйстнымъ станомъ рѣчій! Пѣдъ вилывомъ сеи думки и выникла идея книги, якои програма выдрукована нижше. Завдане книги — дати читачеви повне и всебічне розумѣне сучасного житя цѣлои націи Русинівъ и выявити ступінь ей культурности. Мета книги — зъясувати, що наше сучасне становище не таке, щобъ плакати сентиментальными слѣзами; що потрѣбне напруженє всѣх силъ націи для перемоги зла; що боротьба веде до побѣды. Идея книги — єдність интересівъ цѣлои украиньско-рускої націи вѣдъ Карпатівъ до Кавказу.

Змѣстъ книги мае бути такій:

I. Начерк географічный.

Територіюмъ — частина великої европейскої рѣвнины. Етноґрафічній границѣ. Геольоґічне минуле Руси-Украины. Обширъ ей, кількість населенія. Орографія. Выглядъ по верху. Гідрографія. Гай. Окремій части Руси-Украины: Горова частина, Припетскій болота, Полѣся, Чорноземъ, Степы, Чорноморщина. Дороги: ґрунтовій, желѣзницѣ. Торговій зносины: Телеґрафъ и телефонъ. Населенє: Русины, жиды и иньші. Зростанє населенія. Смертність. Хоробы. Мова тубольцѣвъ и вѣдносины до нея мовъ: россійскої, польскої, нѣмецкої, угорскої, словацкої, бѣлорускої и волоскої. Селитьба, житло, убраня, їжа. Пѣснѣ, думы, казки.

II. Начерк антропольоґічный.

Рисы фізичної антропольоґіи: розмѣры черепка и обличя, зрѣст, вѣдносины частинъ тѣла. Пігментація и елястичність шкіры, пігментація волосся и очій. Раса. Инервація — темпераментъ; вѣдносины вразливости нервовъ до ихъ реакціи — як сій вѣдносины проявляють ся въ рѣзных функціяхъ житя и рѣзных сферахъ дѣяльности. Національный характеръ Русинівъ.

III. Політичне становище.

Київска Русь-Украина. Вѣчевый устрій. Королівство руске (Данило). Литовско-руске князівство. Панованє Польщѣ. Повстанє 1648 р. и его наслѣдки. Розшматованє Украины Руси мѣжь трема державами Россією, Австрією и Угорщиною. Політичне безправя Русинівъ на Угорщинѣ. Верховодство Волохівъ на Буковинѣ. Панованє Поляківъ въ Галичинѣ. Політичный станъ Русинівъ въ Россіи. Війсковый устрій Кубаньскихъ козаківъ.

IV. Церковный устрій и релиґійне житє.

Исторична роля церкви въ політичномъ, національномъ и культурномъ розвитку Украины-Руси. Значѣня митрополита Київского и Галицкого. Протестантскій рухи (соцініянство и ин.). Рѣкъ 1596. Рѣкъ 1654. Вѣдносины церкви украиньскої до церкви россійскої. Митрополитъ Галицкій и Київскій. Митрополитъ Черновецкій. Колишня орґанізація церковної врархіи и церковного житя. Церковне житє сучасне и сѣльске парафія. Житло пароха. Его матеріяльне становище. Вѣдносины духовенства до мовы парафіянъ на Угорскій Украинѣ, Буковинѣ, Галичинѣ и Россійскій Украинѣ. Релиґійна некультурність масы. Найновѣйшій секты. Значѣне релиґійного елѣменту теперь.

V. Фінансы.

Загальный поглядъ на фінансове становище Украины-Руси. Доходы, ихъ кількість. Прямій налоги [податки]. Ихъ породи. Косвенній [посередній] налоги. Вѣдносины выдатківъ, що йдуть на користь Украинѣ-Руси, до доходівъ, якій зъ нея мають держави. Мѣскій й сѣльскій фінансы.

VI. Промысловість и торговля.

Головій галузи промысловости. Фабрична, заводска и домашня промысловість. Загальный поглядъ на причины низького стану промысловости. Економічна и політична залежність. Предметы торговлѣ. Розмѣры торговых операцій. Ринки збуту.

VII. Робітники.

Малый розвитъ промысловости на територіи Украины Руси. Кількість промыслових закладівъ и кількість робітниківъ. Процентій вѣдносины зайдъ: Россіянъ, Бѣлорусівъ до тубольцѣвъ. Законы капіталістичного розвиту. Робітницкій рухъ въ Галичинѣ и на Вкраинѣ. Его особливости. Соціялъ-демократичні змаганя інтеліґенціи. Ихъ характеръ. Заробітна платня и робочій день. По-

І. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, побочь Народного Дому
поручае всякій инструменты музичні: скрипки, альфбани, баситлѣ, баси, флеты, кларнеты и трубки, а такожъ цитры и гітары. Найбольшій выборъ всякихъ смычкових и механічних инструментовъ. — Цѣны найтяжшій. Цѣнники безплатне.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробівъ цементовых и складъ матеріялівъ будівельных
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходківъ зелѣзнй и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно спалене и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зъ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты изоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеглки складовій, дахівки, печи каолинъ, карболінеумъ, лупакъ, кальцеты англійскій, окрасовій замѣнники каолинъ и шеуарові та рурки дренові и т. д. 427 47—50

терь представителя тернопольскои філіи „Просвѣты“ и въ тѣмъ характерѣ бравъ участь въ депутаціи. А що-до вражѣня загального — то радостію сіяли лица Русинівъ, кождый почувавъ пѣдъ собою рѣдну землю, — одна лишь пересувала ся хмарка, що законъ о основаню рускои гімназіи въ Тернополи не дбставъ доси цѣсарскои санкціи...

Зъ огляду на довершеный фактъ отворенія сеи гімназіи стала тутешна Русь призадумуватись надъ дальшимъ розвиткомъ ин. Тутъ яко рѣчь перша высунулась Руска Бурса. Въ навечерію отворенія гімназіи зобравъ ся выдѣлъ Бурсы и сконстатувавъ сумный фактъ, що Руска Бурса, мимо докладаня изъ своеи стороны найбѣльшои старанности около питомцѣвъ Бурсы, нѣ зъ-вѣдки не дбстае засилення въ натуралііхъ и обмежаючись лишь на вкладки членьскій, а и у вкладкахъ многѣ изъ замѣсцевыхъ позанедбувались. Отже ухвалено розрухати руску суспільность — порозсилати вѣдозвы до жертвенности. Сподѣватись бы, що по отворенію рускои гімназіи дбалість Публики о Бурсу повинна скрѣпити ся, бо розвій рускои гімназіи спочиває теперь цѣлковито въ рукахъ нашихъ и заангажована тутъ честь наша.

Друга рѣчь, яка насуває ся при нагодѣ отворенія тутъ рускои гімназіи — то старане о одну руску народну школу чотирокласову въ Тернополи. О таку школу поробило вже евон заходы мѣсто. Именно домагалось оно, щобы рускою стала школа такъ звана Сенека [вѣдъ управителя сеи школы], однакъ справа тая, хочь и якъ оправдана, отрѣтила несподѣваний трудности въ ц. к. краевѣй радѣ школьнѣй. [Стара исторія! — *Ред.*] Користне для Русинівъ порѣшене сеи справы залежить теперь вѣдъ нашихъ послѣвъ, а по отворенію рускои гімназіи повинно бы имъ се повести ся.

Учениківъ до I-ои клясы рускои гімназіи вписало ся при отворенію 56, а теперь вписаныхъ есть 62. Зъ выимкою одного сына высшого урядника при старостві, переписали ся зъ I-ои клясы польскои гімназіи до рускои всѣ. Число на кождый случай поважне и выправдує домаганя Русинівъ. Що польскій часописи подали були, мовь-то до рускои гімназіи вписало ся 12 учениківъ — то се свѣдчить о злобѣ — о тѣни, якій при свѣтлѣ годѣ оббйтись, — а мы даваймо доказъ, що жиємо въ свѣтлѣ!

Справы парляментарнѣ.

Вчера вѣдбула ся нарада угодового пѣдкомітета. П. Менгеръ зажадавъ, щобы не установлювати референта для предложень вѣдносячихъ ся до податківъ вѣдъ пива и горѣвки, бо правительство заповѣло, що намѣрне цофнути дотычнѣ предложеня и зредукувати намѣрене пѣдвышене. Въ тѣмъ самѣмъ дусѣ, що Менгеръ, промовляло ще кількохъ бесѣдниківъ. По довшій дискусіи ухвалено запросити присутного въ парляментѣ міністра Кайцля, а коли той зъявивъ ся и заявивъ, що поки-що не може подати высоты редукціи податку вѣдъ пива и горѣвки, ухвалено внесене Менгера.

Переглядъ політичный.

На вчерашнѣмъ засѣданю угорского сойму опозиція робила дальше обструкцію. Опозиція зажадала вѣдчитаня новои предовгои петиціи о установленє самостійного округа цлового и національного банку угорского. Але президентъ, покликуючи ся на регуламінъ, вѣдмовивъ сему жаданю. Вѣдтакъ ведено дальшу, до безконечности протягаючу ся дискусію надъ поставленемъ на порядку дневнѣмъ индемнізаційного предложеня.

——

Для противанархістичнои конференціи італійске правительство приготовляє програму зложену зъ трьохъ точокъ. Перша точка дефініює анархістичный злочинъ, чи вѣнъ означає лишь атентатъ на життя, чи такожь розширюване словомъ и письмомъ анархістичныхъ наукъ? Друга точка займає ся питанемъ, чи зъ анархістами поступати якъ зъ політичными, чи якъ зъ звычайными злочинцами. Третя точка вѣдносить ся до справы управильненя процедуры выдаваня анархістівъ и заключеня вѣдповѣдныхъ трактатівъ межи державами. Властивою задачею конференціи буде розширити и доповнити сесю засадничу точку. Ухвалы італійского правительства не мають нѣкого зобовязувати, лише будуть предложенѣ правительствамъ до оцѣнки. Въ той способъ італійске правительство бажає вдоволити всякимъ застереженямъ европейскихъ державъ и показати свѣтови, що ему розходить ся лишь о союзъ охороны цивілізованыхъ народівъ передъ анархістичною сектою, а не о реакційный атентатъ [?] на політичнѣ свободы тыхъ народівъ.

——

Діші принявъ мѣсто утворена французского кабінету. Дневники вѣйсковои партіи радо витають нову міністерску комбінацію въ Дішімъ на чолѣ. Деклассе мабуть лишить ся міністромъ заграничныхъ справъ, а Льокроа міністромъ марінарки. Eclair называє будучій кабінетъ „великимъ міністерствомъ“, котре поклинане до оборены чести французкои арміи и ратованя національного безпеченьства [передъ ревізією процесу Дрейфуса].

На засѣданю касаційного трибуналу въ справѣ ревізіи процесу Дрейфуса выликали велику сензацію кінцеві выводы референта Барда. Говорячи о пяти тайныхъ документахъ, заявивъ, що касаційный трибуналъ мусить пізнати тѣ акты. Трибуналъ повиненъ мати ясне понятє о рѣчи, инакше не буде мѣгъ выдати ореченя. Сяи не дбстане пяти недоставленыхъ трибуналови dossiers, а особливо того, котрый вѣдносить ся до Пікарта, тогдѣ трибуналъ въ почутю свого правного обовязку орече просту касацію засуду зъ причины браку всякихъ доказівъ, бо въ тѣмъ случаю, на пѣдставѣ предложеного матеріалу, нема найменшои причины передавати справу новому судови военному. Представитель панѣ Дрейфусовои адвокатъ Морнардъ такожь домагавъ ся выданя всѣхъ тайныхъ документівъ касаційному трибуналови. Генеральный прокураторъ заявивъ ся за ревізією процесу. Зажадавъ уневажнена попереднои розправы та засуду и вѣдосланя справы передъ иншій судъ военный. Говорять, що провізоричный міністеръ вѣйны Льокроа конферувавъ вчера зъ шефомъ генерального штабу въ справѣ выданя згаданыхъ тайныхъ актівъ. Розправа тревае нинѣ дальше.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Зъ товариства „Просвѣты“:

Въ мѣсяцахъ липни, серпни и вересни сего року внесено поданя до намѣстництва о заснованє *читалень „Просвѣты“* въ отсихъ 24 громадахъ: 1) Въ повѣтѣ Борщівъ: Олексинцѣ, Горошева, Королівка; 2) пов. Броды: Барилівъ; 3) п. Бережаны: Верблвъ; 4) п. Бучачъ: Стѣнка; 5) п. Долина: Сваричівъ; 6) п. Городокъ: Волчухи; 7) п. Яворівъ: Залуже; 8) п. Калушъ: Томашівцѣ; 9) п. Камѣнка: Руда-сѣлецка; 10) п. Ланцутъ: Дубно; 11) п. Львівъ: Рудно; 12) п. Підгайцѣ: Соколівъ; 13) п. Рава-руска: Лавріківъ; 14) п. Рогатинъ: Підмихайлівцѣ; 15) п. Снятинъ: Снятинъ; 16) п. Станиславівъ: Пасѣчна; 17) п. Стрый: Дулѣбы; 18) п. Теребовля: Драхівъ, Гумниска; 19) п. Залѣщики: Блищанка; 20) п. Збаражъ: Шилы; 21) п. Жовківъ: Замочокъ. — Зъ особливымъ задоволенемъ зазначуємо, що въ снятиньскімъ повѣтѣ вже наконецъ основує ся перша читальня „Просвѣты“, а то въ самѣмъ Снятинѣ. Дай Боже, щобы за нею вскорѣ послѣдували другѣ!

Всѣхъ читалень „Просвѣты“ въ кінцемъ вересня есть 671, а зъ тыхъ въ сѣмъ роцѣ прибуло 150. Найбѣльше читалень „Просвѣты“ есть въ повѣтахъ: Перемышль 40, Рогатинъ 34, Стрый и Борщівъ по 30; найменше въ повѣтахъ: Снятинъ 1, Лѣсько 2, Санівъ 2, Чешанівъ 4. Окрѣмъ 47 [а зъ ново-утворенымъ печенѣжиньскимъ 48] повѣтівъ рускихъ мае „Просвѣта“ такожь по однѣй читальни въ 7 повѣтахъ західнои Галичины.

НОВИНКИ.

— **Руско-народный театръ** пріѣхавъ уже вчера зъ Жовкви до Львова на цикль представленъ. Въ понедѣлокъ вѣдграе въ ювілейный вечеръ „Наталку Полтавку“ въ театрѣ гр. Скарбка, а въ середу на перше представленє въ сали Почтового клюбу [давнѣйше Frohsinn] дасть „Марусю“, драматичну переробку зъ повѣсти Квѣтки Основяненка зъ дуже гарнымъ музичнымъ прольогомъ композиціи о. Виктора Матюка.

— **Анкета для реформы шкільництва** радила вчера цѣлый день, радить и нинѣ. Вчера промовлявъ вѣдпоручникъ Наукового товариства имени Шевченка директоръ Ол. Борковскій и его промова звернула на себе загальну увагу. Ширшій хѣдъ дебаты подамо въ слѣдуючімъ числѣ. — Вчера вечеромъ предсѣдатель анкеты маршалокъ гр. Бадені дававъ принятя для членівъ анкеты, а запросивъ и многихъ гостей зъ го-за анкеты [намѣстникъ членівъ краевои рады шкільнои и н.].

— **До патріотівъ перемышляньского повѣту!** Вже два разы подавали Русины тутешного повѣта до ц. к. намѣстництва просьбу о заснованє політичного товариства, а намѣстництво оба разы вѣдкинуло за для якихсь тамъ неформальностій. Першимъ разомъ вѣдписаный бувъ слово въ слово статутъ „Рускои Рады въ Бѣбрцѣ“, а другій разъ вже увзгляднено всякі выткненя намѣстництвомъ „неформальности“ — вѣдписано статутъ „Селяньскои Рады у Львовѣ“ та й долучено деклярацію: кому належить майно товариства на выпадокъ розвязаня его. Та все надармо! намѣстництво таки вѣдкинуло! А що вѣдъ того часу минувъ уже 60-денный речинець, то рекурсу вже не буде ся вносити, але выготовляють ся новій статуты. Подаємо се до вѣдомости патріотівъ перемышляньского повѣта, щобы, якъ прійде до котрого села подане до пѣдпису, зволяли ще разъ пѣдписати. Мы мусимо конче поставити на своімъ и якъ найскорше заснувати політичне товариство — чого впрочімъ и наші селане домагають ся. [Другій рускій часописи просимо сесе повторити.]

— **Нове руске товариство економічне** заснове ся на два судові повѣты Олесько и Броды; статуты сего товариства выслано 24 с. м. до намѣстництва. Товариство названо „Сѣльскій Господарь“, а мае оно на цѣли пѣднести всѣ галузи господарства: рѣльництво, огородництво, садівництво и пасѣчництво. Средствами до осягненя вытиченои цѣли мають вѣдбыты и практичні выклады зъ демонстраціями, выдавництва, нѣча и выставы господарскій, закладане вѣдповѣдныхъ школокъ та огородівъ и т. п. Товариство буде такожь посередничити въ продажи и закупнѣ знарядівъ и продуктівъ господарскихъ, о скільки на се позволять его фонды. Статутъ пѣдписали священники зъ зъ брѣдского и олеського судового повѣта: Т. Дутковичъ зъ Цѣшокъ, Дорожиньскій зъ Кадлубиськ, Гутковскій зъ Ясенева, Ю. Дутковичъ зъ Дубя, Цегельскій зъ Голосковичъ Лонкевичъ зъ Чехівъ, Турковичъ зъ Поникивы, и Цебровскій зъ Кутівъ.

— **Зъ львівского університету.** Міністеръ просвѣты покликавъ на членівъ испытуючои комісіи для кандидатівъ учительского звання въ гімназіяхъ и въ школахъ реальныхъ: професора університету д-ра Олекс. Колессу на екзаминатора языка и літературы рускои, приватного доцента д-ра Ант. Данища на екзаминатора зъ педагогіи, а приватного доцента д-ра Едв. Порембовича на екзаминатора зъ французского языка и літературы.

— **Чума у Вѣдни.** Послѣдні вѣсти зъ Вѣдня доносять, що зачумлена Пехова все ще жие, хотяй станъ ея є безнадѣйный. Вчера пополудни вприснено ѣй чотири разы сыруватку. Д-ръ Мраморекъ не тратить надѣї, що Пехова може ще выздоровѣти, мимо того, що часто тратять свѣдомость и сонъе. Всѣ иншій интернованій особы мають ся добре. — Про чуму зъ азійскои Россіи доносять, що околицю Искандеръ коло Самаркванды оголошено за зачумлену.

мѣщеня, де] вѣдбуває ся праця. Вѣдносины мѣжь господарями й роботниками. Страйки. Ѣжа роботника. Его житло. Роботничі спілки. Фабричне законодавство.

VIII. Сѣльске господарество и населенє.

Кліматичні, геольогічні и ґрунтовѣ умовы [условія] зъ огляду на господарство. Способъ заселеня вѣльныхъ земель (слобода, осада) и аґрарні вѣдносины якъ наслѣдокъ того способу заселеня. Роля крѣпацтва. Надѣленє землями чужинцівъ (попереду Поляківъ, потімъ Москалівъ). % панськихъ и селяньскихъ земель. Стремлѣнє селянъ скупляти панськи землѣ. Перевага сѣльского населеня надъ мѣсцкимъ. Безземельні й наймиты. Причины обезземеленя. Еміґрація. Сучасне господарество. Поземельный налогъ. Причины лихого стану господарства. Хлѣборобскі системы. Хлѣборобскі оруда. Недороды. Годівля худобы. Рогатый товаръ. Коні. Вівцѣ. Свині. Птиця. Бджолы. Семітьба. Гайове господарство. Роля земства въ сѣльскімъ господарствѣ. Хлѣборобскі товариства, зѣзды, сѣльскій кредитъ. Артелѣ Левитского. Аґітація радикальнои партіи. Господарскі школы. Украина — житниця Россіи. Конкуренція Америки.

IX. Національный рухъ.

Розбитє Украины Русі мѣжь Польщею й Россією 1667 року. Дорошенко. Мазепа. Спробуики вѣдокремленя и идея єдиной Украины. Подѣлы Польщѣ. Початокъ літературного украинофільства. Перші збирачѣ пѣсень. Шевченко и его громадске значѣня. Кирило-Методіівске Товариство. Переслѣдуване украинъства. Шашкевичъ и Дністровая Русалка. Рѣкъ 1848 у Галичинѣ. Роки шѣстьдесятѣ. Основа. Кулѣшъ. Хлопоманія. Роки 70-тѣ. Федьковичъ. В. Барвѣньскій. Рѣкъ 1876. Драгомановъ. Галичина — осередокъ культурного и національного житя. Товариство им. Шевченка. Партіи. Етимольогія и фонетика. Нова ера. Сучасне ґрупованє и станъ партій. Значѣня національного руху якъ першого ступня по шляху поступу.

X. Громадске житя.

Причины, черезъ що громадске житє слизе [майже] не истнуе на Вкраинѣ россійскій та угорскій. Громадске житє въ Галичинѣ и Буковинѣ. Тов. „Просвѣта“ и народні бібліотеки. Львівске тов. „Бесѣда“. Черновецка „Бесѣда“ и Народный Дімъ. Співацке тов. „Боянъ“. Спілки молодѣ: „Акад. громада“, „Союзъ“, „Сѣчь“. „Клюбъ Русинокъ“ и станъ жѣноцтва.

XI. Праца.

Перші часописи мовою украинъскою. Цензурні умовы и украинофайство. Рѣкъ 1876. Панованє на россійскій Украинѣ московскои прасы и недоступность закордонныхъ. Галицка праца и ея исторія. Сучасный станъ галицкои и буковиньскои прасы. Кількость періодичныхъ выдань, ихъ розповсюдженість. Убогість замѣсть бѣльшости выдань. „Галичанинъ“ et Cie. Причины истнованя сього роду прасы и ея роля.

XII. Нижша народна освѣта.

Историчный начеркъ Брацтва. Школы зъ приватной ініціятивы ихъ кількість. Сучасна школа народна на Украинѣ: школы міністерскі, земскі и церковно-парохіяльні. Станъ народного вчителя. Сучасна школа на на угор. Украинѣ. Школы въ Галичинѣ и на Буковинѣ. Инспекція школъ народныхъ. Народный вчитель. Его матеріяльне становище. Позашкільна освѣта народня.

XIII. Середня освѣта.

Системъ школъ середныхъ на Вкраинѣ россійскій и угорскій, Галичинѣ и Буковинѣ. Гімназія, семинарія, школы вѣйскові и иншѣ. Програмы Рясы внутрѣшнього житя. Мова.

XIV. Высша освѣта.

Університеты львівскій и черновецкій. Кількость украинъскихъ катедръ. Професоры. Студенты. Університеты київскій, харківскій и одескій. Київска академія. Ихъ роля якъ факторівъ московленя. Значѣня для розумового житя Украины.

XV. Наука.

Максимовичъ. Костомаровъ. Антоновичъ Національный характеръ науки въ найновѣшій часы. Заступники окремыхъ галузій науки. Смаль-Стоцкій. Франко. Грушевскій. Наукове тов. им. Шевченка.

XVI. Література.

Украинъска мова и ея діялекты. Выробленє літературной мовы. Письменники, що писали церковнымъ жаргономъ. Письменники, що писали по россійски: Прокоповичъ, Нарѣжный, Гнѣдичъ, Гоголь, Мордовецъ, Мачтетъ. Перші писаня по украинъски: Величко и иньші. Котляревскій. Збираня народныхъ думъ и пѣсень. Харківска школа: Основяненко, Гребінка и иньші. Шевченко и его значѣня якъ поета. Прозаики: Мирный, Кулѣшъ. Періодъ занепаду. Ив. Франко. Чайченко. Карпенко-Карый. Левенко. Коцюбиньскій, Бѣлиловскій. Школиченко. Кобилянська, Чайковскій. Кобриньска. Маковей. Самбйленко. Розвитъ літературныхъ талантівъ у Галичинѣ. Характерні рисы сучасной украинъской літературы.

XVII. Театръ.

Значѣня національного театру. Котляревскій. Кропивницкій. Напрямъ драматичной творчости. Старицкій. Карпенко-Карый. Грѣнченко. Кількость украинъскихъ и галицкихъ трупъ. Корифеї. Заньковецка, Саксаганьскій, Садовскій, Затиркевичъ. Низькій рѣвень освѣты украинъскихъ артистівъ. Вѣдсутність спеціяльныхъ драматичныхъ школъ.

XVIII. Музика.

Народна музика. Бандуристы, кобзарѣ и лірники. Колишня ихня організація. Ихъ значѣня. Збірники пѣсень. Сучасна музика. Лисенко. Его творчість. Оперы. Вербицкій. Воробкевичъ. Боротняньскій. Бажаньскій. Нѣщиньскій. Матюкъ. Оглядъ ихъ творчости. „Львівскій Боянъ“.

XIX. Живопись, архітектура и шницерство.

Старі школы малярскі: кіївска и галицка. Маляреко церковне. Впровадженє реального елементу. Маляреко свѣтске, типізація и сатира. Памятники національной архітектуры: народный стиль сѣльскои церкви и и дзвонниць. Козацкі и мѣщаньскі каминѣ и дзвонники XVII. вѣку. Хата. Выробы зъ рѣзьбою на золотѣ, срѣблѣ и мѣди.

XX. Колонії Русинівъ.

Кольонізація исторична и сучасный переселеньскій рухъ. Кольонії въ Европейскій Россіи и на Кавказѣ. Кольонії у Сибіру и Приамурскому краю. Житя и економічный станъ кольоністівъ. Кольонії въ Америцѣ. Організація кольоній. Праца въ американъскихъ кольоніяхъ Русинівъ. Економічный станъ и ступінь успособленя до американъскихъ обставинъ. Еміґрація до Бразилії.

До участи въ складаню сеи книги запрошують ся всѣ, хто спочуває задуманому дѣлу. Выданє мае бути илюстроване и выйти зъ кінцемъ 1900 року — попереду мовою нашою — очевидно въ Австрії, а потімъ незаборомъ въ перекладѣ на мову россійську — въ Петербурзѣ. Чистый дохідъ буде повернений до розпорядженя учасниківъ выданя. Приймати участь въ выданю можно, узявши на себе авторство той чи иньшои главы книги, якъ и допомаючи выданю фотоґрафіями, рисунками и иньшими потрѣбными рѣчами. Особливо просимо осібъ, що мають фотоґрафіи зъ нашихъ американъскихъ та сибірскихъ кольоній, дозволити намъ скористуватись ихъ колекціями для цѣлей выданя. Матеріялы мають бути выготовлені и надісланѣ въ редакцію не пізнѣйше 1 липня 1899 р. На се просимо ВП. Авторівъ звернути увагу, бо инакше годѣ буде впорядкувати выданє на призначеный термінъ. Выдруконана высче програма може бути змѣнена, доповнена чи перемѣнена вѣдповѣдно бажанямъ и думкамъ автора той чи иньшои главы, але не инакше, якъ порозумѣвшись зъ редакторомъ и додержуючи провѣдной думки выданя. Коли хто зъ ВП. Авторівъ возьме на себе ту чи иньшу главу, просимо его вповѣсти про се редактора и додати свою адресу. Въ справахъ редакціи ВП. Авторы и співробітники мають звертатись: Київъ, Софійска ул. ч. 8, *Миколи Мижновскій* адвокатъ.

— **Огнѣ.** Въ Добростанахъ повѣта городецкого грѣзный огонь въ ночи зъ дня 20. на 21. с. м. винищивъ 6 селяньскихъ загородъ.

— **Памятай день святый святкувати!** Сеся заповѣдь не вѣдносить ся до галицкихъ старостивъ — они на недѣлю скликують собѣ контрольнѣ зборы, ажь любо! Онодгы подали мы таке бузувѣрство ц. к. староства въ Городку, а нынѣ потужно, що ц. к. староство въ Бучачи — якъ намъ зъ-вѣдти пишуть — скликало на день 16 с. м., въ недѣлю, контрольнѣ зборы до Манастирискъ зъ кільканацяти доохрестныхъ сѣлъ. Народъ, змученый цѣлотыжневою працею въ поли, замѣсть вѣдпочити и выслухати богослуженя, отягнувъ ся на „бефель“ староства до Манастирискъ, щобы замѣсть св. евангелія и проповѣди слухати параґрафовъ вѣйсковыхъ, якъ коли-бы тотѣ параґрафы могли заступити св. евангеліе. Староство, покликане до стереженя запорученои свободы релігійнои, само нарушае чувства релігійнѣ населенія! Видно, що бучацке староство по непошановаю правъ выборчихъ пѣйшло знова крокъ дальше — до непошановання релігіи. Христосъ сказавъ: „Вѣддайте Богови, що Божe“, але бучацке староство видко заб ло на се! Може бы посолъ о. Д. Таначкевичъ постаравъ ся, абы зъ Вѣдня пригадали се панамъ старостамъ бучацкому, городецкому и иншимъ.

— **О скасоване повѣтовыхъ радъ** збираютъ ся внести петиціи до сойму въ найблизшѣй сесіи жителѣ повѣтовъ надвирнянъского, богородчанъского, косовского, коломыйского, снятинъского и городенъского, мотивуючи свое жадане ось-якъ: Высокій кошты на тѣ институціи зъ одной стороны, а страшена зъубожѣлость народу зъ другои. Такъ примѣромъ снятинъска повѣтова рада коштуе рѣчно 14.000 зр.! Тымчасомъ народъ зъ нужды еміґруе до Канады, а тѣ, що лишили ся сильно задовженій зъ причины неурожаевъ въ послѣднихъ трехъ рокахъ. Користь зъ повѣтовыхъ радъ маютъ чужій люде — Поляки, Вѣрмене и жиды. Повѣтовѣ рады истнуютъ лише въ нашѣй высокоавтономічнѣй Галиціи, въ Чехахъ, Сгиріи и Нижнѣй Австіи; въ другихъ провінціяхъ, примѣромъ въ Буковинѣ, Тиролю, Дальматіи и иншихъ нема „польскихъ бецирковъ“, а мимо того люде жиютъ тамъ далеко лѣпше, якъ у тѣй „одинокѣй польскѣй дѣльницци“; зъ того выходить, що сеся институція є цѣлкомъ непотрѣбна, а для народу дуже шкѣдна, бо навѣть при рѣвнородныхъ выборахъ ширить піяньство и деморалізацію. Аґенды повѣтовыхъ радъ можна придѣлити ц. к. староствамъ, де мѣгъ бы ихъ выповнити одинъ урядникъ за рѣчною вынагородою 1200 зр., а не за 14.000!

— **В. Буйновского,** касіера сѣльного бюра въ краевѣмъ выдѣлѣ, де згинуло 12.000 зр., выпущено на волю зъ слѣдчои вязницѣ по зложеню кавціи 3000 зр.

— **Свѣжа дефравдація — въ Коломыи.** Gazeta Kołomyjska доносить: „Въ справѣ дефравдації въ громадѣ прибувъ до Коломыи делегатъ краевого выдѣлу, щобы переконатись о высотѣ здефравдованои сумы, а также дѣзнати ся про способъ въ якій дефравдація доконано. Дефравданта п. Дір... увязнено. Слѣдство веде ся“. — Шкода, що газета не подае бодай въ приближеню здефравдованои сумы.

— **П. Левъ Лопатиньскій,** бувшій артистъ раматичный и директоръ рускаго народнаго театру, выдавъ друкомъ грану на нашѣй сценѣ свою драму зъ еміґраційного руху п. заг. „До Бразилії!“ — Книжка обѣймае 98 стобнъ меншои вѣсѣмки [цѣна ей не подана].

— **Зъ Кракова пишуть намъ.** Дня 22 с. м. пращали тутешнѣ Русины сѣбльною вечерою въ комнатахъ читальнѣ „Просвѣты“ Вп. д-ра Маріяна Долиньского, вѣдходячого на постоянну практику лѣкарску до Перемышля. По ири чувство жалю по причинѣ утраты такъ щирого и сердечного товарища и члена, вѣдозвалось у всѣхъ такожъ чувство радости, що Русь дѣстае правдивого сына. Д-ръ Долиньскій, выховавши ся и выобразувавши ся въ Краковѣ, не позбувъ ся засадъ вповныхъ въ него покѣйною правдивою матерію ще въ дитинствѣ и по скончено студій хопивъ ся цѣлымъ духомъ привезити собѣ все рѣдне, чого въ часѣ образованя набути не мѣгъ, тому цѣлкомъ справедливо почислили ему тое въ своихъ промовахъ Вп. о. Борсукъ, Данкевичъ и Войтовичъ заслугу, бо хотяй д-ръ М. Долиньскій сказавъ, що то обовязокъ, то зъ огляду на анормальнѣ обставины есть се заслуга. Честь матерямъ такъ выховуючимъ свои дѣти! — *Симакъ.*

— **Низка коротких гадокъ.** Всѣ се чуемо, що намъ Русинамъ бѣда. Всѣ се признаемо, що не буде въ насъ гаразду, доки не буде ширшои просвѣты. Всѣ се знаемо, що не буде ширшои просвѣты, доки народнѣ вчителѣ не зможуть, спокѣйні о завтра своеи родины, вѣддати ся праци надъ просвѣтою народу. Всѣ се знаютъ, що до забезпечена родинъ народныхъ учителѣвъ стремить Руске товариство педаґоґічне, отворивши зъ початкомъ сего року шкѣльного „Бурсу для сынѣвъ народныхъ учителѣвъ“. Всѣмъ треба се знати, що Выс. ц. к. Президія Намѣстництва рескриптомъ зъ дня 12 жовтня 1898 ч. 8.674 позволила Рускому товариству педаґоґічному збирати на отворену нимъ бурсу публичнѣ складки [зъ выключенямъ квестованя вѣдъ хаты до хаты] до кѣнця жовтня 1899 р. Всѣ мусять се признати, що черезъ одинъ рѣкъ не богато збере ся, если не буде богате збирачѣвъ. Тому всѣ, що бажаютъ лѣпшои долѣ нашому народови, повинні заняти ся тымъ важнымъ для насъ починомъ Руского товариства педаґоґічного и помочи ему въ сѣй его роботѣ. Потрѣбнѣ для збирачѣвъ легітимаціи и квітарѣ выдае Головный выдѣлъ Руского товариства педаґоґічного, отже до него треба зголошувати ся [„Народный Дѣмъ“, Руска ґімназія]. — *П. М.*

— **Образокъ польскои господарки** подавъ онодгы краковскій дописуватель въ „Дзенникѣ познаньскѣмъ“, а на тло взявъ собѣ вѣдкрытый недавно памятникъ Мицкевича въ Краковѣ. Пѣсля оголошеныхъ недавно рахунковъ выдано на той памятникъ 161.825 зр., але дѣйстный коштъ памятника бувъ лише 86.000 зр. Куды-жь пѣйшла решта — майже друга половина? На примѣръ: два конкурсы и проэктъ Матейка пожерли 19.000 зр. зовсѣмъ безплѣдно, бо въ результатѣ тыхъ конкурсовъ выйшовъ памятникъ, що показавъ ся зовсѣмъ неможливымъ до приняти и мусѣвъ переробляти ся; — на цокольъ, дуже просту огорожу и на выбруковане площѣ коло памятника выдано 14.000 зр.; самъ контрактъ комітету зъ артистомъ коштувавъ 2.668 зр. Однымъ словомъ — заки провѣдъ въ комітетѣ обиавъ краевый маршалокъ гр. Бадені, выдано 131.000 зр., а за те явивъ ся памятникъ такій нужденный, що годѣ було его вѣдслонити, не наражуючись на посмѣховище. За дальшихъ 31.000 зр. выставлено вже памятникъ, котрый коштуе бачнѣ сумы и котрымъ — каже авторъ — окупило ся „досвѣдъ, якъ у насъ господарує ся грошемъ публичнымъ“.

— **Одна фабрика паперу въ Голяндіи** впала на гадку, чи не дала бы ся ужити на фабрикацію паперу гичка зъ бараболь. Зроблено пробу и она дала выслѣдъ несподѣвано добрый. За тонну бульбянои гички платить фабрика 5·60 франковъ.

Надѣслане.

Добрый якъ домовый. Межи лѣками домовыми уживанымъ до усмирячого натирання, займае *Linimentum Capsici comp.*, приряженый въ лабораторіи Ріхтера въ Празѣ, безперечно перше мѣсце. Цѣна его пляшка: 40 кр., 70 кр. и 1 зр. за бутельку, котру розсѣбнати можна по червонѣмъ якорѣ (котвици). 4·5 1—40

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

О. Иванъ Лазуркевичъ, священникъ-ювілятъ, парохъ въ Дроздовичахъ нижанковского деканату перемыскои епархіи, упокоивъ ся въ 79 роцѣ житя а въ 53 ѣмъ священьства. Похоронъ вѣдбуде ся въ понедѣлокъ 31 м. ст. жовтня. В. е. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Парижъ 29 жовтня. Нѣмецкій цѣсарь мавъ въ Царгородѣ высказати ся, що Франція и Нѣмеччина, сполученѣ разомъ, могли бы запанувати надъ цѣлымъ свѣтомъ. Надѣю ся — сказавъ дальше — довести ще до того, що Французы будуть моими пріятелями.

Римъ 28. жовтня. Зъ Еритреѣ доносять, що Менелікъ вырушивъ зъ стотысячною арміею и 70 арматами противъ Расъ Маґґаши. Однакъ велика сила, яку Менелікъ веде зъ собою, будить вѣдозрѣне, що вѣнъ хоче розширити свое пановане надъ всходнымъ Суданомъ або й може мае на оцѣ инши цѣли. Правительство заявляе, що о планахъ Менеліка мае докладнѣ информаціи.

Царгородъ 29. жовтня. Грецка амбасада вручила Портѣ ноту зъ протестомъ противъ найновѣйшихъ арештованъ зарядженыхъ Туреччиною. Арештовано именно деякѣ особы скомпромітованѣ въ послѣднѣй грецко-турецкѣй вѣйнѣ, котрѣ одержали вже були амнестію. Въ тыхъ арештованяхъ грецке правительство добачуе нарушене и знаелнуване мирового договору.

Трієстъ 29 жовтня. Вчера арештовано слюсаря Ребустеля, за котрымъ шукали італійскѣ власти яко за анархістомъ. Знайдено при нѣмъ острый инструментъ въ формѣ штілета 25 ц. м. довжины.

Петербургъ 29 жовтня. Затверджено проэктъ організаціи медичного института для женщинъ въ Москвѣ.

Софія 29 жовтня. Вчера вѣдбуло ся торжественне отвореня собранія.

Берлинъ 29 жовтня. Правыборы до рускаго сойму выпали въ Берлинѣ въ користь вѣльнодумныхъ кандидатовъ. Соціяльнѣ демократы не брали участи въ выборахъ. Такъ само и на провінціи правыборы выпали по бѣльшѣй части в користь вѣльнодумного сторонництва.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый чвертьрѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Адъюнктъ технічный контролѣ скарбовои Александеръ Савицкій именованый контрольорожъ технічнои контролѣ скарбовои въ IX. класѣ ранґа.

— **Перенесеня.** Намѣстникъ перенѣсъ комісара повѣтового Адама Евг. Лещиньского зъ Самбора до Равы рускои, а практиканта концептового намѣстництва Володисл. Маріяна Хилиньского зъ Львова до Самбора.

Малый фейлетонъ.

Осѣння мельодія.

[Присвячена Вас. Хв. С кови]

Чимъ теперь Вкраина
Привитае сына,
Якъ вернувсь до неньки вѣнъ зъ чужого краю?
Листя жовтѣ, вяли,
Скрѣзь поопадали,
И даремно сонця вранцѣ выглядаю...
Вѣтри наъ журбою
Вербы надъ водою,
Що все холодѣе, низько нахилили;
А ставки, въ туманѣ
Мовь у саванъ вбраній —
Зовсѣмъ якъ чинсь розвератіи могилы...
Поливаѣ дощами,
Наче бъ то сльозами,
Небо, сѣре, хмарне, вбогу землю нинѣ...
Вѣтеръ завывае...
Бачу, любый краю,
Хтось померъ сьогодня о лихѣй годинѣ...
Се природу вбито:
Осѣнь, зла, несыта,
Свѣтле й тепле житя въ нея одѣйняла, —
Тѣльки помылилась,
Бо ту притаилась
Сила и въ трунѣ, могуча та чимала...
Лиходѣйки жертва
Ту лежить не мертва,
А ѣѣ окувавъ лишь сонъ, тяжкій, глибокій
До повои вѣсны...
Скаже Мартъ: „воскрѣсни!“
И у всѣ кѣнцѣ поллють ся враз потоки —
Верне ся свобода,
Скине гнѣтъ природа,
Зъ сонцемъ на чолѣ вберет ся въ пышній [квѣты!
И сынамъ недолѣ
Я бажаю волѣ —
Хочь не мы, ѣѣ побачуть нашѣ дѣти!
Въ ясній днѣ весняній,
Людъ зламаѣ кайданы —
Свѣтлои побѣды дождет ся безъ крови:
Мѣсце дасть вѣнъ знову
Царствію Христову —
Рѣвности и братерства, правды и любови!

Сергій Бердяевъ.

м. Хрестовъ 9. X. 1898.

Надѣслане.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгеній Озаркевичъ

мешкае

въ каменици „Народного Дому“

улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вѣдъ 3—5 годины. 349 16—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пикитницѣ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далекозиды, барометры, термометры, рѣзні areометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґы, таниье мірничѣ, цѣпы, лѣбелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Всякѣ направы полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

МАШИНКИ патентованѣ до терти соли штука зр. 1·50. Машинки американьскѣ до сѣкання мяса по зр. 4·— поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедрм.] 3595

ПАСАЖЪ ҐАВСМАНА

І. ЛЬВОВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Въ сѣмъ тыждни в до побаченя:

ЧОРНОҐОРА

(Montenegro)

Вступъ 10 кр. 278

Надѣслане.

Правдива

Для власного добра прошу жадати и принимати только въ такихъ оригинальныхъ пачкахъ.

Надворный лѣкарь дентистъ

Д-ръ З. Райнгольдъ

повернувъ

ординуе улиця 3 Мая ч. 8

376 4—6

ЛИПНЕ

въ ресторациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щодненно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣчаний легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моихъ ресторациі, даю вѣдбираючимъ марки. — **Найлѣпшій пивo** по найдешевшихъ цѣнахъ; почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 148—? Зъ высокимъ повазаненемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Противъ нежитовъ

органовъ вѣддыховыхъ, при кашляню, нѣжитѣ носа, хрипцѣ и иншихъ заатакованяхъ шиѣ уживають лѣкарѣ зъ успѣхомъ

натуральну

алькалічну

ВОДУ

щавову,

або саму або змѣшану зъ теплымъ молокомъ. Она дѣлае лагѣдно-розвѣльняючо, освѣжуючо и успокоюючо, помагае выдѣлювати флеґму и въ выпадкахъ того рода выпробована якъ найлучше. 4 (II.)

Артистично-ритовнице

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІ'МАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампілѣ металевій и каучуковій, гербы, монограмы, стампільный марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіровани и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдвороткою почтою. 290 17—52

Диваны перскѣ и портіеры

праджей (старинный)

продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашѣй богато илюстрованій цѣнника даромъ и оплатно. 190

Глядаю Учителя до двохъ дѣтей зъ 3 норм. класы. — Левъ Тарнавскій парохъ въ Подлисю п. Бѣлый ка мѣнь. 406 2—4

Отворене готелю.

Завѣдомляе ся вѣжливе подорожуючу Впов. Р. Т. Публіку, що у Львовѣ ул. Казимирѣвска ч. 3 отворено готель пѣдъ фірмою

ГОТЕЛЬ пѣдъ **золотымъ медведемъ**

котрый зъ огляду, що находить ся въ середмѣстю при принципальнѣй и головнѣй улиці, для подорожуючои Р. Т. Публіки е дуже догѣднымъ.

Покоѣ просторѣ и опратнѣ, уряджені зъ всякимъ комфортомъ, въ цѣлости вѣдповѣдають навѣть найвыбагливѣйшимъ вымогамъ Р. Т. Подорожныхъ.

Цѣна покоѣвъ вѣдъ 60 кр. и высше.

Зъ повазаненемъ

Зарядъ Готелю пѣдъ Золотымъ медведемъ.

277 3—12

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВІЙ

(давнѣйше Маріяцельскій капле жолудковѣ)

приспособленѣ въ аптицѣ „пѣдъ королемъ Угорщины“ Кароля Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчнице зъ побуджуючого дѣяня на жолудокъ при забуреняхъ травленя и иншихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку	**40 кр.**
Подвѣйна фляшка	**70 кр.**

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои капле жолудковѣ часто бувають фальшованѣ. Тому при купнѣ треба уважати на повышу охоронну марку зъ пѣдписомъ **C. Brady** а вѣдкинути яко неправдивѣ всякѣ фабрикаты, котрѣ не заосмотрены тою маркою охоронною и пѣдписомъ **C. Brady.** 412 1—29

Капле жолудковѣ аптикаря К. Браді

(давнѣйше Маріяцельскій капле жолудковѣ)

опаковані въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріяцель [яко марка охоронна]. Пѣдъ маркою охоронною мусить находитись стоячи побѣчъ пѣдпись

Складовѣ части подані.

Капле жолудковѣ правдивѣ можна набути у всѣхъ аптиках.

До П. Т. Властителѣвъ конєй.

Коли Вы, Вповажаный Пане, хчете намѣръ купити собѣ добрѣй и дешевѣй дерги на конѣ — зводѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѡвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудовчо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане наш богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Оригінальный англійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглублено плюфованій, вмострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui $^3/_4$ вглублено плюфованна зр. 1.50 а $^1/_2$ вглублено плюзованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподоби звертае ся грошѣ. Высилка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ за *одного дня*:

Прошу прислати ще 5 орiг. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными и вповнѣ вдоволений. Куповичъ 28/10 1897. Людвикъ Загрядникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малѡвъ 28/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 86—?

Подѡбно пишуть Всч. Отцѣ:

28/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

28/10 1897 О. Полянъскій, парохъ Юровець.

23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ осѡбъ зъ рѡзныхъ кругѡвъ.

ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ

ВИКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБѠТНЯ

ковдеръ и матерацѡвъ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продаютъ ковдры и матерацы яко мои выробы, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тѡлько у себе, у власнѡмъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великій и на овечѡй вовнѣ вѡдъ 3·50 зр. въ кождѡй цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовій, шовковій великій и на овечѡй вовнѣ вѡдъ 10·50 зр. почавши — Матерацы чисто волосѣнний вѡдъ 12·50 зр. въ кождѡй цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосѣнний и зъ пѣра, простирала, пѡшвы и т. п. Хто отже на зиму потребуе доброи, теплѡи ковдры або матераца, дѡстане се найдешевше просто у моѣй робѠтни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы ІѠСИФЪ ШУСТЕРЪ. 338 12—15

(Львовъ, Бюро „Имприеса“).

Глядаю ИНСТРУКТОРА для ученика гімназіи зъ выкладомъ рускимъ на цѣлый рѡкъ. Зголошеня до п. Дякова, улиця Охоронокъ ч. 5, Львовъ. 410 2—3

Выстава загальна

всходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѡвъ, портіеръ, фіранокъ, хѡдникѡвъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѡмъ освѣтленю.

Вступъ вѡльный. Зачудовчо дешевѣ цѣны вказавъ докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пѡсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнникъ даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѡвъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска ѡ. (Насажъ Гавсмана). 190

У Трочиньского

въ пасажи Гавсмана

фунтъ гербатникѡвъ	. .	—60	кр
„ помадокъ	. . .	—60	„
„ кармелькѡвъ	. . .	—40	„
„ чоколядокъ	. . .	1·—	„
411	*Вырѡбъ власный.*	2—	

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудовчо низькихъ цѣнахъ **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 41—?

Такожь и на раты

безъ пѡдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хѡдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѡжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванѡвъ „Teppichhaus au Louvre“. Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Каменъ олівній и полекси до обтяганя брытвъ припоручае Иванъ Лаврукъ ножѡвникъ у Львовѣ, Галицка 6.

СКЛАДЪ ФУТЕРЪ БРАТѠВЪ ВРОНЬСКИХЪ

у Львовѣ, ул. Театральна ч. 5

(напротивъ лат. катедры).

Поручае ся по цѣнахъ найприступнѣйшихъ богато засмотреный

СКЛАДЪ ФУТЕРЪ

такъ готовыхъ якъ и шикрокъ поодиноко, а заразомъ

матеріи на покрытє футеръ въ великѡмъ выборѣ.

Цѣнники на бажане франко. 334 4—6

Вѡдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краевѡй у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно звана зъ честности робѠтня артистично-бронзовнича

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручае свои выробы церковній въ срѣблѣ, бронзу, хинъского срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. єлеи, даросвицѣ, кадильницѣ, ладанницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовій и скляній, пѡдставники передъ иконостасы.

Всѣ высше поминутій предметы приймае до сперидженя и пѡдновленя, т. є. до золочена, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 328 14—20

Рѡвножъ выконуе гальванізованє всѣхъ выроббвъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрений.

Машины до шитя „ЗІНГЕРА“

зъ 10 розличныхъ фабрикъ.

Нѡжкій въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готѡвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вѡдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 ваговѡвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручае ся въ мѣсци.

Не высылаю докучливыхъ агентѡвъ, которымъ жиды платятъ 10—20 зр. за продажу одной дрѡгой машины. 330 17—30

ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

ДО АМЕРИКИ

черезъ Роттердамъ

перевознмо кождого дня, зъ вынимкомъ недѣль, паровыми скороходами. Именно коштуе переѣздъ

зъ Роттердаму до Ню-Іорку тѡлько 72 зр.

зъ Роттердаму до Вінніпегу тѡлько 100 зр.

Просимо вѡдноситись до генеральныхъ перепрасникѡвъ.

B. Karlsberg & Co

Rotterdam, Boompjes 32.

882 Марки до писемъ 10 кр., до карть 5 кр. 7—10

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручае всякій роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пѡсля найновѣйшихъ фасонѡвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкѡры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожь Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 17—20

Матеріи найновѣйшій на верхи въ найвѡльшѡмъ выборѣ.

Цѣны умѣрений сталій.

Высше наведений товары знаходять ся на складѣ.

Такожь на раты мѣсячній.

Такожь на раты мѣсячній.

Голляндско-Американьска лінія

зносинны пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 вер. до 31 октовр. м. 280—400*)	1 анг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемѣ. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Вѡдля довжины и величины каюты якъ и вѡдля скорости и елегансіи пароплава.

Вѡдъ року 1868

БЕРГЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ и многими практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожь и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пѡвостровѣ Балканьскѡмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкѡрній, особливо противъ

Выкидѡвъ шкѡрныхъ рѡзного рода

зъ найдѣшнимъ успѣхомъ. Дѣланє Бергерового мыла смоляного яко гіґієнічного средства до усуненя порплѣвъ, до чищеня и десинфекціи шкѡры есть рѡвножъ загально признане. Бергера мыло смолине мае 40% смолы деревнои и рѡзнить ся значно вѡдъ всѣхъ иншихъ родѡвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смолного и уважати на пѡбочь пожѣщеный знакъ охоронный.

Въ умертыхъ недугахъ шкѡрныхъ уживае ся замѣсть мыла смолного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно-сѣрчаного.

Яко найгодѣйше мыло смолине до усуненя всякои

нечистоты шкѡры

на выкнды шкѡрній и на головѣ у дѣтей, такожь яко незрѡвнане мыло до мыти и купелѣвъ для щоденного ужитку служить, обоймаюче 36% гліцерины и пахуче

Бергера гліцеринове мыло смолине.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживання.

Зъ иншихъ родѡвъ мыла Бергера поручае ся слѣдуючій заслугуючій на увагу: **Мыло бензоове** для нѣжности шкѡры; мыло **бораксове** противъ прищѣвъ; мыло **карболеве** до выгладженя шкѡры и знакѡвъ по вѡспѣ и яко мыло десинфекційне; Бергера мыло до купеля зъ смерековыхъ шишлькѡвъ и таке-жь мыло **тоалетове**, Бергера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); мыло **нхтіолеве** на червонѡсть лица; мыло **весняникове** дуже успѣшне; мыло **таниновe** противъ пѣтня ногъ и выпаданя волося; мыло до зубѡвъ, найдѣшне средство чищеня зубѡвъ. Що-до иншихъ родѡвъ мыла Бергера звертаемо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Бергера, бо истнують наслѣдованя безъ успѣху.

Мѣсця продажи для Львова въ аптекахъ пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіма, Кулика и А. Рапапорта. Дальше въ аптекахъ въ *Бродахъ* Кріzого, Ляндберґа; въ *Борщевѣ* Ал. Пйотровского; въ *Бережанахъ* А. Дурста, Л. Насліка; въ *Бережанахъ* Галямасѣ, Ербена; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Книжановского, І. Тобіашека; въ *Ярославѣ* І. Антермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Калушѣ* Пилевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптекахъ; въ *Рятнѣ* Карпиньского, Проня; въ *Сколѣ* Лѣховского; въ *Самборѣ* І. Адельсенича и Гердлички наслѣдниковъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптекахъ; дальше въ аптекахъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптекахъ бѡльшихъ мѣстъ Галичины. 104 25—24

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѡльгъ въ сплатахъ пѡсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальонові и настѣнній, хѡдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѡжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѡддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣли мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѡвъ, рукавичокъ, панчѡхъ, коронокъ и стажокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнникъ даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

въ аптеки РІХТЕРА въ Празѣ,

признано за знамените, утихомарюче бѡль натирання; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптекахъ.

Просимо жадати того 405 1—40

загально любимого средства домового

все дишь въ оригінальныхъ фляшкахъ зъ нашою марком охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптеки Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тым маркою охоронною яко выробъ оригінальный.

Ріхтера аптика пѡдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

ВСѢЛЯКІЙ КУПОНЫ

и

выльосованій цѣнній паперы

выплачуе

безъ потрученя провізіи або коштѡвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѡддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѡмъ.

874 [1]

ТУТКИ

зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тѡлько зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.

893

При закупнѣ товарѡвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальний редакторъ Иванъ Белей. Друкарня въ заведѣ Чорняньскихъ. З друкарни Института Ставропігійского, пѡдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 233 Львовъ, Понедѣлокъ 19 (31) Жовтня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитших новѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кнайзового 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler L, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитвет за инсераты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австріи:	за границю:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаний вѣльный вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайнї приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ся мѣсяць а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.)

Недѣльни и инший довшома приватний числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Въ столѣтный ювілей вѣдродженя украиньско-рускои літературы.

Въ 1709 роцѣ — по побѣдѣ царя Петра Великого пѣдъ Полтавою надъ Шведами и Мазепою высказавъ сей гордый царь засудъ смерти на Украину, на ей політичну и національну жизнь. Полука любленого царемъ гетьмана Украины Мазепы зъ шведскимъ королемъ Каролемъ XII. въ цѣли привернена політичнои самостѣйности Украины була въ очехъ Петра великою державною зрадою, якои не можна було Украинѣ простити и якѣй треба було разъ на все запобѣгти. Той могучій „вседержитель всея Руси“, що постановивъ утвердити всѣ ку и одноцѣльну та однофорну державу, не хотѣвъ и не мѣгъ супроти своихъ змаганъ входити въ идеальнї мотивы Украинця-патріота Мазепы; той „однодержавець“ не хотѣвъ памятати про точки переяславского договору, котрымъ Украина тѣлько внѣшнымъ способомъ сполучена була зъ Москвою, а задержала була повну свою самоуправу и політичну независимость; той „царь всея Руси“ знавъ добре, що стративши Украину-Русь, мусѣвъ бы вдоволити ся тѣлько титуломъ царя Москвы.

Зъ-вѣдти то поплывъ той острый засудъ на Украину, на тую „гидру“, що не давала вже вѣдтакъ спокѣйно спати могучому цареви. Зъ-вѣдти стали сыпатись и вѣдъ Петра Великого и вѣдъ его наслѣдникѣвъ, що йшли его тропою, безчисленнї „благодати“ на Украину.

Щобы вѣдобрати украиньскимъ гетьманамъ свѣбдну волю дѣланя, установляе царь въ Глуховѣ [1722 р.] „малороссійску коллегію“ и пѣддае пѣдъ ей наглядъ гетьманѣвъ Украины. Щобы въ книжкахъ, выходячихъ на Украинѣ, анѣ не пахло борони Боже якимъ украиньскимъ духомъ, установлено [1721 р.] на то цензуру. Ба, навѣть богослужебнї книги и богословскї творы, що выйшли въ Кіевѣ заходами монахѣвъ кіево-печерскои Лавры та ученыхъ Могилянськои коллегіи, ставъ московскій патріярхатъ, котрому [1685 р.] пѣдчинено украиньско-руске духовеньство, або забороновати або таки нищити, щобы въ нихъ не було що грѣзного для єдности россійскои державы.

Того ще за мало! Сама назва гетьманѣвъ нагадувала ще яку-таку окремѣшность Украины. Треба було отже гетьманѣвъ зовсѣмъ усунути, а натомѣсць впровадити генералъ губернаторѣвъ, щобъ управляли тою ново-утвореною провінцією. И се стало ся 1764 р.

ИВАНЪ КОТЛЯРЕВСКІЙ.

Остала ся ще Запорожска Сѣчь зѣ своими землями — се останне забороло свѣбдъ Украины, забороло, котрому ану-жь могла прийти охота пѣдбурити свободолюбивый украиньскій народъ, выликати повстанє и знищити великодержавну идею царѣвъ! Тому-жь зруйновано и се небезпечне гнѣздо и забрано его землѣ.

Та що зъ того, коли ще лишивъ ся великій народъ, що на-скрѣзь пересякъ инстинктами свободы та волѣ и памятавъ свою повну геройскихъ дѣлъ минувшину, — коли ще лишили ся освѣчеї верствы та козацка старшина, що добре була свѣдома правъ, свобѣдъ и привілеѣвъ давнои автономиои Украины. И на те найшла ся рада у деспотѣвъ та ихъ дорадникѣвъ. Освѣчеї верствы и старшину зацятькано наданемъ имъ россійского шляхотства се-бъ-то дворяньства, народъ же закрѣпощено [1782 р.] а его землѣ зачато вѣддавати московскимъ панамъ, кольонізаторамъ Украины.

Новоупеченї украиньскій дворяне, приєднаній для уніфікаціи и асиміляціи украиньско-рускаго елементу зъ московскимъ рѣзными достоиньствами; чинами, землями, стали зовсѣмъ вѣдчужувати ся вѣдъ своеи народности, вѣдъ простого украиньско-рускаго народу, переставали послугуватись рѣдною бесѣдою, а мало-помалу вводили въ розговоръ мову московску, мову державну, штучно вытворену зъ елементѣвъ украиньско-рускаго, церковно-славяньскаго та нарѣчія московскаго.

Закрѣпощеный же народъ, позбавленый всякои свободы и власнои земли, вставъ понижены аж до степеня худобы та й живъ безъ просвѣты та власнои волѣ въ бѣдѣ та нуждѣ, такъ що, якъ то кажуть, не мѣгъ и рушити ся.

И вже здавало ся деспотамъ, що свое дѣло уніфікаціи вже завершили, що нѣчо вже не остало, що могло бы ихъ самыхъ и ихъ правительство що-до ревіндикаціи правъ Украины занепокоити.

Забула, що остало на сторожи національныхъ и політичныхъ правъ живе слово, схоронене въ устахъ кількадесяти міліонѣвъ народу, — слово, котре доказувало и доказуе чудесъ.

Живе слово — се внѣшный выразъ душѣ, выразъ бажань и думокъ одиниць та загалу, — се найлучшій сполучникъ найширшихъ масъ въ одну велику громаду, проникнуту одными змаганями и стремленями, — се средство, которымъ успѣшнѣйше хоронить ся національный правъ, чимъ мечемъ, шпаргалами та печатьми — се зерно, котре, дѣставшись въ щѣлину скалы, хотя-бы найтвердшои, и прийнявшись деревомъ, розпирае и нищить скалу.

Однакъ то живе слово, схоронене у заневоленого крепацкого люду, безправного и безпросвѣтного, було привалене наче грубою верствою намулу, зъ по-за котрого не мало спромоги выдобути ся на верхъ, на сонячну поверхню, въ тоту высоку стрѣчу науки и літературы, котра живить идеальнї змагання людскости, радить свѣтомъ, править громами

Рѣдна мова.

Вызволилась Украина
Зъ ляцкои неволѣ
Та й вѣддала Московщинѣ
И волю и долю.
И минуло ся Козацтво
Щезла и свобѣда —
Нове панство у пѣдданство
Гне шию народа.
И замовкли теорбаны
Нѣмѣють могилы —
По Днѣпрови московскои
Слово воцарилось...
И говорить и щебече
Пестить слухъ козачій —
А его рѣдненька мова
За порогомъ плаче.
Плаче, клѣнеться и просить:
Впустѣть ма въ палаты!
И не дамь я Украинѣ
Марно замирати.
„Забирай ся! ты крепачка,
А мы вже панами —
Намъ не лѣчить єднати ся
Зъ простыми хахлами...“
И замовкла сиротина,
Изъ палатъ уходить
И пѣдъ стрѣхами ховаесь,
Простымъ людямъ годить.
Зъ ними смѣе ся и плаче,
Згадуе могилы
И про славу козацкую,
Що вони покрыли.
Леть ся, плаче рѣдне слово,
Кобза грае, грае
И минулбеть Украины
Зъ думы выступае...

Кровь, пожежѣ и Татаре,
Злѣй Ляхи, неволя
И даремне умираня
За вольную волю...
Серце краесь, кровь стинаесь,
А душа питае:
Зѣ що-жь мы такъ безталанній?
Чи Бога немае?...
И стонъ знищеной долѣ,
Зойкъ нѣмой розпуки
Кличе пѣмсты на тирановъ
За всѣ кривды й муки
И за яму, що намъ брали,
Щобъ все наше зъѣсти —
Хоть годину передъ скономъ
Пѣмсты, пѣмсты, пѣмсты!...
Плаче мова, плаче дума
По Украинѣ милѣй —
И збудивъ ся вѣщій геній,
Що спавъ на могилѣ.
Вставъ и пѣдѣйшовъ къ сиротцѣ —
Сльозы утирае
И въ одежу смѣхованця
Ей одягае.
„Цить дѣтино! У палатахъ
Тамъ плачу не люблять —
Зажартуемъ, заграемъ...
Всѣ тя приголублять“.
И понѣсъ ей въ палаты —
И розщебеталась,
Задзвонила дзвоночками
Та й зареготалась.
Бае казку диводивну,
Шуткуе, пустуе —
Нѣхто ей не спиняе,
Нѣхто й не глузуе...
И скинула дѣтинонька
Смѣхованца шаты
И въ народнѣй у свитинѣ
Стала щебетати.

А до нея сѣли вѣщій
Сыны Украины:
„Не дамо тобѣ умерти!
Оживе Вкраина!“
И повстали, присягнули,
Блысли, засіяли
И пѣдняли рѣдну мову —
На Русь залунало
Слово ясне и воскресне
И якъ грѣмъ горяче:
„Умерлій вставайте зъ гробу!
Пробудѣть ся спячій!“
Загримѣло по Днѣпрови —
Горы вѣдповѣли —
Зъ пятьсотлѣтнои неволѣ
Русины ожили!
И прогнали ляцке слово
Изъ рускои хаты —
Вже не будуть чужимъ богамъ
Русины клапѣтись...

Рости-жь наша мово, рости, розвивай ся!
Рости въ силу й славу, рости въ красоту
И хлопскої свитины не прячь, не встыдай ся!
Народная свита намъ кѣтутошмъ ту.
Рости рѣдна мово и будь намъ щитомъ,
На вражѣ, на лютій, затроєній стрѣлы!
Стали ся, остри ся и будь намъ мечомъ
Побѣднымъ на подлій тиранскіи силы!
И геній рускій тебе пѣднимуть
Высоко на свѣтлѣ пристолы наукъ,
Діадема славы тобѣ уплетуть
Булаву законовъ дадуть тобѣ въ руки.
Рости-жь наша мово! мы не принесемъ
Тебе изъ-за панства у жертву нѣкому —
Зъ тобою мемъ жити, зъ тобою умремъ
На волѣ, пѣдъ волѣ гримучимъ псаломомъ.

Самборъ 29 X. 1898.

Корнилъ Н. Устіяновичъ.

Въ столѣтнїй роковины.

Минае сто лѣтъ, важенькихъ сто лѣтъ
Вѣдъ хвилѣ уродинъ живучого слова —
Якъ новый сей свѣтъ изъ духа воротъ
Розблисъ на народъ — якъ народня обнова
Почалась изъ словъ — якъ зерна посѣвъ
Почавъ ся кольчити у грудяхъ заболѣлыхъ —
Якъ дѣмоньки спѣвъ для новыхъ для дѣвъ
Пѣднявъ ся на долю въ усть добрыхъ, зъ усть [омѣлыхъ
Важенька доба у свѣтъ васъ вела:
Весь захѣдъ вулканомъ бѣсивъ ся,
А въ дома одна неволя и тьма,
А сходъ судорожно трусивъ ся...
Трусивъ ся вѣнъ, бо новый дзвонъ
Ревѣвъ вѣйною — думками
И зъ всѣхъ сторѣнъ несли покдонъ
Свободній — скухї шаблями...

Минае сто лѣтъ, важенькихъ сто лѣтъ,
И слово народне живе розростае —
Не йде ще на цвѣтъ, жде сонѣшныхъ лѣтъ,
Бо силы, бо зросту ще запопадае...
Бо злидный нашъ часъ не дасть вѣнъ намъ [вразъ
Йти нашу на свѣтѣ родиму дорогу,
Бо зъ всѣхъ изъ прикрасъ обдеръ насъ сесь [часъ,
Лишивши цѣлецъ намъ и пустку розлогу...
И нинѣ доба, важенька доба —
У путахъ йдемо мы свободнї,
А наша земля, богата добра,
А мы все обдертї и бѣднї...
И нинѣ вѣкъ не намъ у лѣкъ —
Йде въ мирѣ хитрый вѣйною:
Що день, що рѣкъ не лѣпшій вѣкъ,
Грозить все цупомъ — нервою...

пануючихъ, спроваджує змѣны въ суспольнѣмъ ладѣ та рѣшає про долю народовъ и народностій. Зъ-вѣдти то походить, що народы, хоть-бы побѣдитѣ, не перестають яко народы естувати, коли документують своє естованє живымъ своимъ словомъ въ науцѣ и літературѣ та означують свою місію въ людскѣй суспольности.

Живе слово украиньско-руске, якъ сказавъ я, було привалене. Оно чекало на сприяючу атмосферу, котра бы пособила ему выдостати ся на вселюдску видѣлку; чекало на героя, котрый бы вѣдважився ся вѣдвалити ему отворъ въ околицѣ сонця правды и добра.

Така сприяюча атмосфера настала саме, при кѣнци XVIII. вѣку.

Вѣдъ французскихъ енциклопедистовъ стали по Европѣ розходити ся мысли про рѣвнѣсть всѣхъ людій, отже и крепаковъ, не тѣлько передъ Богомъ, але й передъ правомъ, и про личну свободу кождой одиниці. Дальше въ літературахъ заходно-европейскихъ наставъ новый звороть, званый романтизмомъ. Умні письменники, замѣсць вбирати бездушный и мертвый змѣстъ въ псевдоклясичный костюмъ, почали примѣнювати змѣстъ и форму своихъ літературныхъ творовъ до устной словесности с. е. до живыхъ творовъ живой душѣ свого народу. Они стали выдвигати на ясне свѣтло баллады, казки, леґенды, пословицѣ, повѣря простого народу, вказувати на велике значѣнє и вартость тыхъ творовъ, и тымъ самымъ усунули тоту неволоку понижени въ простого народу и привернули ему годность и достоиньство человѣче.

Тотѣ новій людскій напрямы мыслій и поглядовъ не могли не зайти й на Украину и не сотворити сприяючои атмосферы для выдвигненя живого простого слова изъ забутя й погорды. Се бо сыны украиньскихъ панковъ выѣздили на науку до европейскихъ университетовъ и набиралисъ тамъ новыхъ поглядовъ, а вернувши на Украину, вѣдносилисъ до простого народу вже гуманно. Украиньскій же фільософъ Сковорода, побувавши на европейскихъ университетахъ и перенявшись новыми мыслями, коли вернувъ на Украину, ставъ уже практично тотѣ идеѣ переводити въ дѣло, ходячи помѣжь простый народъ, научаючи его морального жита и обстаючи выразно й голосно за его свободою и рѣвноправностію. Ба, були и мѣжь старшими украиньскими панами, що вже помазаны россійскимъ дворяньствомъ, такій, що ще й говорили украиньскою мовою, и заховували украиньскій звычаѣ, и допошували украиньскій жупаны; були й такій, що не забували навѣть про давну автономію Украины, якъ примѣромъ Полетики, зъ котрыхъ одному приписують написане „Исторіи Руссовъ", держанои въ автономнѣмъ и украиньско-патріотичнѣмъ дусѣ.

Атмосфера отже вытворила ся сприяюча. Треба було лише героя, революціонера, котрый бы бувъ посмѣвъ на-перекоръ державнѣй, паньскій мовѣ впровадити мову крепаковъ у письменство. Доля народа выбрала тымъ героемъ саме Ивана Котляревского.

Иванъ Котляревскій, сынъ незаможного магістратского урядника въ Полтавѣ, уродивъ ся 1769 р., 29. серпня, и выховувавъ ся зъ малку дома у родичѣвъ въ украиньскій мовѣ и украиньскихъ звычаяхъ. Вже зъ дому вынісъ вонъ въ душѣ милосердє и спочуте для украиньского простого народу. Вѣдтакъ скінчивъ вонъ найвысшу тогдѣ школу, яка въ Полтавѣ була, т. е. духовну семинарію. Въ сѣй семинарій вже появивъ ся у него нахилъ до писаня поезій а его товаришъ назвали его „ритмачемъ".

Котляревскій бувъ на свій часъ дуже образованый, знавъ добре чужій языки, якъ латиньскій та французскій, и вызначавъ ся правднымъ гуморомъ и доброю та принѣтливою вдачею.

По скінченю духовной семинарій не высвятивъ ся на священника, а заняв ся учителюваньемъ по помѣщичихъ домахъ на селѣ. Тутъ мавъ вонъ неразъ нагоду пізнати добру душу мужика и заразомъ его нещасне жите; въ другои-жъ стороны неразъ мігъ видѣти нелюдяне знущане и кривдженє мужиковъ панами. Се ще більше наповнило его добру и милосердну душу любовю до крепаковъ.

Навкучивши собѣ учителюване по панахъ, вступивъ до судовои служби въ Полтавѣ. И тутъ не заставъ вонъ гаразду. Хабарництво, підкупность урядниковъ обурювали его, тому покинувъ вонъ сесю службу и вступивъ кадетомъ до войска. Дослужився ся ранги штабового капітана и выступивъ въ войска 1808 р. за-для підорваного здоровля. Опісля бувъ наставникомъ института для бѣдныхъ дворяньскихъ дѣвчатъ и занимавъ многій инші почестній уряды. Умеръ 1838 р., 29 жовтня, оплакуваный всѣми, а вже найбільше простымъ народомъ, котрому творивъ богато добра.

Выхованый въ любвѣ до украиньского руского народу и мовы, пізнавши добре жите и думки простого народу и его норовы, несправедливость та жестокость панівъ, на свій часъ высоко образованый и знаючій чужій літературы, надто живучи въ загаданій вольнодумній атмосферѣ и крімъ того обдарованый въ природы постичнымъ талантомъ и справдѣшнымъ гуморомъ — Котляревскій, неначе призначеньемъ, бувъ покликаный на того героя, що мавъ вѣдвалити отворъ для живого украиньско руского слова въ письменство.

Якимъ же вонъ способомъ се учинивъ?

Украиньского народу така вдача, що бере на глумъ и себе и другихъ, пародіює найповажнѣйшій рѣчи и тыми гумористичными творами звеселяє свое злиденне жите, не даючи упадати своїй надѣѣ на лучшу долю. Тымъ гуморомъ користували ся и давнѣйшій писателѣ интерлюдій [якъ Довгалевскій] и Украинцѣ, що писали по московски [якъ Гоголь]. Не дано, що и Котляревскій, выбравъ на першій украиньскій літературный табръ пародію, въ котрій мігъ найлучше выявляти ся щиро-украиньскій гуморъ.

Предметъ же до пародіи взявъ зі старо-класичнои літературы, а то Верґілієву „Енеиду", про котру знавъ, що ся пародіювали вже инші західно-европейскій писателѣ, якъ Джіованні Ляллі, Скарронъ, Блюмаверъ и московскій письменникъ Осиповъ. Кождый зъ тамтыхъ замѣрявъ пародією осягнути свою цѣль, — Блюмаверъ, примѣромъ, щобы высмѣяти монаше жите и релігійный фанатизмъ. Котляревскій же хотівъ разомъ зъ пародією и живу народну мову внести въ сальоны змосковщиныхъ панівъ и показати имъ богатство, красу и пригожість украиньско-руской мовы до письменства и до товариского уживаня. Тому-то Котляревскій зъ початку смѣється ся въ „Енеидѣ" тѣлько въ хибъ и злыхъ звычаяхъ простого народу, але пізнѣйше [вѣдъ III. книги] дорѣкає вже и панамъ за ихъ злій норовы, нелюдяність и жестокість до крепаковъ.

Що Котляревскій не мавъ на цѣли тѣлько высмѣяти простый украиньскій народъ на потѣху панівъ — якъ думавъ Кулѣшъ, — видно також въ „Наталки Полтавки", въ котрій вонъ зобразивъ такій щиро-сердечій и честній типы зъ простого народу, якъ Наталка и Петро.

Та й въ другихъ его творовъ [„Москаль Чарівникъ" и „Ода до князя Куракина"] видно Котляревского горяче бажаня добра для народу: се бо вонъ або высмѣває тыхъ, що, ихаючись въ паны, цураютъ ся своєи матери, своєи мовы, або жадає, щобы паны не забирали людови грунту та лѣсовъ.

Такъ отже Котляревскій переломивъ перший леды и давъ початокъ новому письменству изъ своєю рідною, живучою мовою и зі своимъ живымъ, зъ жита народного взятымъ змістомъ.

Яке-жъ значѣнє того факту?

Историчне! — скажемо. Се бо вѣдъ того часу украиньско-руській народъ ставъ добиватися славы и добра не княжими берлами и гетьманьскими булавами, не повстаньми и проливомъ крови, а живымъ словомъ въ літературѣ и науцѣ. По Котляревскомъ идуть его слѣдомъ инші героѣ-письменники по рѣзныхъ областяхъ великои украиньско-руской землѣ; въ поодинокихъ генераціяхъ, одна по другій, являютъ ся цѣлій плеяды письменниковъ и народныхъ дѣячівъ. Зъ початку дѣлаютъ они ще безъ выразно означеной програмы, вѣдъ Кирило-Методіївского братства и Шевченка идуть вже зъ означеною програмою по выразно вытыченомъ шляху, а вѣдъ знесеня крѣпацтва [1861 р.] закроюютъ свою наукову, літературну и просвѣтну дѣяльность на широкій обсягъ.

Та ба! — на що-жъ деспотизмъ и его правительство? Въ літературномъ и науковомъ розвою украиньско-руского письменства добачило оно знову якесь небезпеченьство вѣдорваня Украины вѣдъ Россіи та повалення россійского царства — ну-жъ всѣми можливыми средствами тамувати сей розвій! Насамперед закрыто украиньскій школы [1862 р.], вѣдтакъ заборонено выдавати популярній учебники [1863], дальше усунено украиньску мову зъ церковной проповѣди и науки, вкінци зборонено всяку науку и літературу въ украиньско-руской мовѣ указомъ зъ 1876 р. А на сторожи того указу стоятъ цѣла армія войска и чиновниковъ. Правда, яке то страшне та грѣзне мусить бути то живе слово народу въ науцѣ и літературѣ, коли его треба аж такъ стерегти! Та чи удасть ся?

Тото живе слово вже передъ тымъ пробило собѣ отворъ до галицкои Руси и тутъ, на перекоръ царскимъ указамъ, успѣшно въ літературѣ и науцѣ розвивае ся. Нема бо сумнѣву, що тотѣ живе слово въ „Енеидѣ" Котляревского додало смѣлости Маркіянови Шашкевичеви ввести мову народну въ письменство и въ Галичинѣ; оно-жъ дало причину Русинамъ въ 1848 р. огодосити себе братами Украинцямъ; оно саме, залетѣвши за украиньскими книжками до Галичины, по надаю конституціи въ 1861 р. заставило тямучихъ Русиновъ до роботы на рѣзныхъ поляхъ для розвою національного.

Плоды сеи роботы, натхненои живымъ словомъ, [мимо кипіня галицкихъ прислужниковъ россійского деспотизму] видимо инші въ Галичинѣ великій на рѣзныхъ поляхъ: науки, літературы, шкільництва, церкви, товариствъ політичныхъ, просвѣтныхъ, економічныхъ и т. д.

Справило се все живе слово народу, про котре справедливо сказавъ Кулѣшъ, що „оно становить нашу народню силу и нашу народню славу, — оно одно дае намъ право на дѣлницю мѣжь иншими народами".

Заслугу же Котляревского, котрый першій вивъ тото живе слово въ письменство, оцінивъ уже знаменито нашъ найбільшій геній-поетъ, написавши въ своїй одѣ на честь Котляревского:

„Будешь, батьку, панувати,
Поки живуть люде;
Поки сонце зъ неба сяе,
Тебе не забудуть!"

Ил. Кокорудз.

Анкета въ справѣ реформы середныхъ школъ.

II.

Про першій день нарадъ анкеты здали мы вже справу въ ч. 231. Другого дня, въ пятницю, обговорювано дальше пытаня II. III. и IV. квестіонаря, а дискусія повертала ся головно около браковъ, якій замѣчає ся у теперѣшныхъ абітурієнтовъ середныхъ школъ. Указувано на неспособность гімназіяльного абітурієнта до спостереганя, а причину сего приписувано механічному способови научаня наукъ природныхъ (докоръ сей є несправедливый). П. Щепановскій застерѣгає ся передовсѣмъ противъ того, щобы критиковане середныхъ школъ не хотівъ хто брати за докоры, вымѣрені противъ краевои рады шкільной. Признане, що природныхъ наукъ учать теперь въ школѣ лѣпше, нѣжъ бувало; але заразомъ зазначує, що и найлѣпша охота розбиває ся о бракъ фондовъ на закупно науковыхъ приборовъ до кабінетовъ и бібліотекъ. — П. Ротеръ выказує, що гімназія перевышає школу реальну науками языковъ и исторіи, а реальна школа гімназію науками природными и математичными; сполучити обатій напрямы є рѣчею и бажаною и можливою. — Дир. Петелєнцъ є за одноцѣльною школою середною, бо обѣ теперѣшній школы середній мають свои добрій стороны и свои хибы; одноцѣльна школа могла бы тій добрій стороны сполучити, а хибъ оминути. Бесѣдникъ промовляє противъ двостепенности науки и за обмеженемъ наукового матеріялу. — Проф. д-ръ Цвѣкліньскій запытує мѣжь иншимъ, що то є національный духъ школы. Польскій книжки шкільній є, и то оригінальній, а не перекладаній зъ нѣмецкихъ; наука польского языка и літературы сталась осередкомъ всѣи науки; исторію Польщѣ тежъ учать; чого-жъ еще треба більше? Дальше дивує ся бесѣдникъ, що противники греки не домагають ся зарівно усуненя науки языка латиньского якъ и грецкого; адже аргументы противъ греки такъ само промавляють також и противъ латиньского языка. Вкінци потверджує, що теперѣшній абітурієнты приносять до университету менше енергіи; але полягає се тымъ, що теперь вже до гімназіи всякій, чи має до сего средства чи нѣ, а до того и школа улекшує ученикамъ науку такъ, що нема на чѣмъ выробляти енергію.

Заступникъ Наукового Товариства имени Шевченка, дир. Борковскій, зазначивъ, що промовляє за попереднымъ порозумѣнемъ ширшого круга членовъ Товариства и стає на становищи зъ одной стороны науковомъ, зъ другои також національномъ. Навязуючи до указаныхъ вже попередными бесѣдниками хибъ гімназіяльного абітурієнта, згоджує ся, що у тыхъ абітурієнтовъ нема способности до спостереганя, що они часто не умѣютъ навѣть плавно и поточисто говорити, — що не мають також и позитивного знаня тѣлько, кѣлько можна бы по перебутыхъ наукахъ надѣяти ся, — що вкінци выходять зъ гімназіи зъ слабыми підставами до твердого характеру, хочь задачею середной школы є дати молодѣжи тій підстави. Хибы сій бачить бесѣдникъ не такъ въ первѣстномъ устрою гімназіи — бо устрій зъ р. 1849 є справдѣ прегарный, — а більше въ томъ, що теперѣшный устрій гімназіи є взагалѣ лише латанною первѣстного, а въ галицкій гімназіи ще до того лишь адоптацію тои латанины. Ще більшою хибою є выконане того устрою. Тымъ то школа не спознає якъ слѣдъ своихъ задачъ анѣ що-до науки анѣ що-до выхованя. Перетяженє молодѣжи наукою справляє, що зъ одной стороны молодѣжъ не година дати рады науцѣ и зъ укінченемъ гімназіи не выносить навѣть такого знаня, яке могла бы вынести, коли бы въ гімназіи значно менше вчено въ поодинокихъ предметахъ, — зъ другои стороны всѣлякo деморалізує ся. Учитель тежъ, перетяжений надъ мѣру працею, не можуть въ такій мѣрѣ звертати увагу на выховане молодѣжи, якъ бы повинній и самі хотѣли. До того тамъ и самъ вкрадає ся до школы польскій шовінізмъ и антісемітизмъ, що також деморалізуючо вилывае на молодѣжъ. Бесѣдникъ, щобы указати, якихъ вонъ бажавъ бы відносинъ мѣжь польскою а рускою молодѣжою шкільною, відчитує частину промовы, яку передъ роками мавъ до учениковъ зъ нагоды шкільного свята Мицкевичівского. На жаль, каже бесѣдникъ, є факты, по котрыхъ могло бы здавати ся, що сама рада шкільна попираєвъ школахъ шовінізмъ національный; тутъ указавъ вонъ на деякій мѣсця зъ рускихъ книжокъ шкільныхъ, переведеныхъ зъ польскихъ. Выховане фізичне молодѣжи тежъ є занедбане, бо навѣть найлѣпшій заходы центральной и краевои власти шкільной не здадуть ся нѣ на що, поки тревати буде перетяженє молодѣжи наукою; на прогульки, ховзавку, купелѣ, молодечій забавы, а навѣть на

Оттакъ то лѣтъ сто у злиднихъ пійшло,
Пійшло, а не вбило пѣсень-думъ живучихъ,
Бо слово росло, хоть снѣгомъ мело,
И выросло въ борцівъ народныхъ могучихъ!
Хотя грозить громъ, хотя бе въ нашъ домъ,
Хоть руки заломлять наляканій люди —
Въ цѣлци у твердомъ скалою нашъ домъ,
Скалою на громы незломніи груди...
Свободній идуть помимо путъ
На ясный шляхъ людскій обновы —
Най громы жегуть — боронять свій кутъ,
Скидають душевній оковы!
Бо смѣлымъ все доля идѣ
На помочь хоть-бы зорею,
Що сходъ веде, й сонце свяге,
День божій на розбратъ зъ тьмою.

Сто лѣтъ борбы на нашій земли
Ведемо безъ ружа, безъ крови завзято —
А де-жъ щастя дни? де-жъ нашій ланы,
Що зерномъ филюють надѣйко, богато?
Не скажуть же намъ: Сумъ по облогамъ
Панує, на пустцѣ и глухо, и злидно
На смѣхъ ворогамъ! Се поступу храмъ?!
Якъ сѣвъ овимінъ вѣдъ снѣгу пылинъ
Покрытый здавть ся сумує,
Такъ доля людинъ жива зъ домовинъ
Встане, хоть сонно зимує...
Зелена рунь — надѣя клунь,
Се нашій народній сѣвы!
Пропаде хрунь, якъ слину сплюнь,
Воскресній злунають спѣвы...

Бо де не заглянь, ногою де стань,
Плугъ оре и нивы підходять травою,
Народная скрань зъ роботы мовь грань
Горить, запаляєсь охотовъ святою!
Мануть ся вже лугъ й царинный весь смугъ —
Весна йде воскресна народовъ могуча!
Йно твердо за плугъ, хто народа другъ!
Весна йде народня, весела, робуча...
Не зможе нашъ вѣкъ живучихъ сихъ рѣкъ
Вѣдъ моря горѣ завернути!
И двайцятый вѣкъ изъ тьмою калѣкъ
Не може свѣтъ-сонця замкнути!
Хто рідне „я" веде до дня,
Доведе и въ громахъ тучѣ —
Шукае дня руска семья,
Зборемо долю робучій!

Безпечно йдѣмъ въ завзятю святомъ,
Йдѣмъ твердо святую правдъ людскихъ дорогу!
У бою лихомъ за рідъ и за домъ
Поставмо у силѣ гартовану ногу,
Поставмо життя, всѣ нашій добра,
Всьо, всьо, що духъ, тѣло завдно бажае,
А яснота дня зъ тьмы блисне уся
И щастя зъ роботы людей повитае!
Бо доленьки день — вонъ працѣ ровѣнь
Офірамъ изъ серця и духа;
Вѣдродженя пень — се духъ величень,
Що йде зъ офірливости духа...
Хто зъ серця пбль родючій бѣль
Несе на нивы дѣлами —
Сесь жизни хмѣль дае за бѣлѣ:
Добро живуче вѣками!

Ж. 1898. *Марко Мурава.*

гімнастику переважна часть молодѣжи не має часу. Якъ же сему зарадити? Бесѣдникъ заявляє ся за одноцѣльною школою середнею безъ латины и греки — въ можливо коротшимъ нѣжь осьмилѣтнимъ часомъ науки; але заразомъ заповѣдає, що буде боронити греки, коли бы ходило о усунене ей при рѣвночасномъ задержаню латины (вѣдпоручникъ Наук. Товариства им. Шевченка таке мавъ припорученя вѣдъ Товариства). Але перетяженя молодѣжи справою такъ пильною и пекучою, що оно повинно чимъ скорѣйше бути усунене; а коли бы оно мало остати ся и въ одноцѣльнѣй школѣ, то она такъ само не сповнить своєи подвійнои задачѣ: выховання и науки. Отже чимъ скорѣйше треба: перевести ревізію шкільныхъ книжокъ, обмежити класичну лектуру до можливои мѣры, зменшити число годинъ коштомъ латины и греки, полишити всяку приватну лектуру доброй волѣ способнѣйшихъ учениковъ. Крѣмъ сего треба: улекшити працю учителямъ, щобы могли бѣльше уваги звертати на выхованє молодѣжи, и постарати ся такожъ о практичне пѣдготовленє учителѣвъ до учительского стану. Задачею середнои школы повинно бути на першѣмъ мѣсци выхованє, опѣсля аж — выхованє въ народнѣмъ дусѣ. Русныхъ гімназій повинно бути тѣлько, щобы руска молодѣжь не потребувала учити ся въ польскихъ школахъ. Приступъ до середнои школы треба молодѣжи улекшити внесенемъ мундуровъ и обниженемъ, коли не внесенемъ, шкільнои оплаты. Карцерову кару, котра є теперь універсальнымъ лѣкомъ на всѣ провины ученика, треба внести. Директоръ повиненъ бути вѣльный вѣдъ занять бюрократичныхъ и адміністраційныхъ — Бесѣда дир. Борковского була взагалѣ скороченемъ его выводовъ, поданыхъ вже въ „Дѣлѣ“.

Проф. Солескій зазначує драглівість, яка проявляє ся въ деякихъ кругахъ завсѣгды, коли выступити зъ критикою теперѣшного стану рѣчи, хочь нѣкого не обвиняє ся, а стверджує ся лише факты. Бесѣдникъ обговорює хибы теперѣшнои школы и промовляє тежъ за школою одноцѣльною. — П. Ротеръ замѣчає, що длятого жадає усунена греки зъ школы и задержаня латины, бо грека нѣ до чого непотрѣбна, а латина таки придасть ся въ практичнѣмъ житю. Вѣдповѣдаючи на замѣтку, що годѣ въ публичнѣмъ выховању робити наглй скоки, а досвѣды можна бы робити на одній або двохъ школахъ, каже, що радо вдоволить ся тымъ, коли для пробы будуть на разѣ заложенй хочь бы тѣлько двѣ одноцѣльнй школы середнй; але взыває тыхъ, котрй можуть успѣшно причинити ся до тои справы, о помочь. — Инспекторъ д-ръ Германъ пѣднесеным голосомъ вѣдперъ коротко и голословно закидъ дир. Борковского, мовь то рада шкільна причиняє ся до ширена національного шовінізму.

По тѣмъ приступила анкета до обговорена дальшихъ двохъ пытань квестіонарн. Пытана тй мало що рѣзнить ся своимъ змѣстомъ вѣдъ попередныхъ, тому и дальша дискусія повертала ся все коло тыхъ самыхъ рѣчей, — коло хибъ теперѣшныхъ школъ середныхъ. Д-ръ Стройновскій, вѣдпоручникъ лѣкарского товариства, выказавъ шкѣдливый вплывъ школъ на здоровле молодѣжи; домагавъ ся установленя шкільныхъ лѣкарѣвъ; ствердивъ тежъ надмѣрне перетяженє молодѣжи наукою и промавлявъ за одноцѣльною школою. — На тѣмъ скѣнчивъ ся другій день нарадъ анкеты.

Справы парляментарнй.

Ухвала нѣмецкихъ людовцѣвъ, котрою ся партія вѣдкликала своихъ представителѣвъ зъ спѣльнои конференціи заступниковъ опозиційныхъ клюбѣвъ и тымъ чиномъ розбила нѣмецку Gemeinbürgschaft, найбѣльше поразила нѣмецке сторонництво поступове, въ котрѣмъ находить ся много послѣвъ зъ нѣмецкихъ околиць Чехіи заѣлыхъ на точцѣ нѣмецкости. Але въ тѣмъ клюбѣ мають перевагу фабриканты та ихъ заступники; а тй паны не бажають зѣрвана спѣльности зъ Угорщиною, до чого рѣшучо пруть нѣмецкй радикалы. Фабриканты та ихъ адвокаты переконанй, що зѣрване цловои спѣльности зъ Угорщиною зашкодило бы австрійскому промыслови, — значить, въ першѣй мѣрѣ ихъ власнымъ интересамъ. Такй сентименты, як Gemeinbürgschaft, мусѣли уступити передъ интересами и поступове сторонництво, не довго надумуючи ся, пристало на розрѣлъ зъ найблившимъ своимъ союзникомъ и сусѣдомъ — зъ клюбомъ нѣмецкихъ людовцѣвъ.

Клюбъ вѣрно конституційнои великои посѣлости и Груша Мавтнера вѣдразу и рѣшучо заявили, що годять ся на сепарацію, бо нѣколи не вступлять на дорогу розбитя державы на двѣ цловй території.

Антісемітскій клюбъ назвавъ рѣчь по имени и коротко та рѣшучо заявивъ, що die deutsche Gemeinbürgschaft перестала истнувати. Вольфъ и Шенереръ, — колись найбѣльшй антісеміты, поборюють нинѣ антісемітизмъ въ комунальныхъ справахъ вѣденьскихъ, и добре дѣлають ся Люегерови въ знаки. Борба мѣжь нимии не лишь веде ся на слова; мѣсце ораторскихъ аргументовъ зачинають у обохъ партій заступати кулаки и куфлѣ вѣдъ — пива.

Narodni Listy, обговорюючи ситуацію, высказують переконане, що нѣмецка партія людова зъ Шенererіянцями розпочне наново обструкцію и спонукає правительство замкнути парляментъ та полагодити угоду и инша державнй справы на пѣдставѣ §. 14-ого. Органъ п. Вольфа Ostdeutsche Rundschau умѣстивъ напастливу статью противъ вѣрноконституційнои шляхты нѣмецкои, называючи членовъ того сторонництва „опозиційными льокаями правительства.“ Радикальнй елементы нѣмецкои партіи людовои осѣгнули вже рѣшучу перевагу и нема сумнѣву, що при другомъ читаню угодовыхъ законовъ обструкція выступить въ великою силою.

Въ пятницю прийде на порядокъ дневный палаты дискусія надъ внесенемъ п. Кронаветтера о поставленю Баденього въ станъ обжалованя за его вѣдносины до Reichswehr. До голосу записанй мѣжь инними пп.: д-ръ Яросевичъ и Стояловскій. На тѣмъ самѣмъ або на слѣдующѣмъ засѣданю розпочне ся дискусія надъ внесенемъ п. Дашиньского о обжалованє кабінету гр. Туна за выимковый станъ въ Галичинѣ.

Переглядъ політичный.

Въ суботу ухвалено ревізію процесу Дрейфуса. Оречене касаційного трибуналу звучить: Въ наслѣдокъ листу міністра судівництва въ дня 27 вересня 1898, на реквізицію генерального прокуратора противъ засудженя Дрейфуса военнымъ судомъ дальше въ огляду на акта процесу и дотычнй параграфы закона, котрй допускають ревізію засуду, посѣдаючого силу „res indicata“, — орѣкає ся, що домаганє о ревізію внесено въ вѣдповѣдній формѣ. Що-до процедуры ревізіи, то въ увазѣ, що предложенй акта не дають трибуналови можности выдати мериторичного оречена безъ додаткового слѣдства, постановляє ся, що мае бути заряджене додаткове слѣдство. Зъ сихъ причинъ трибуналъ узнає жадане ревізіи за узасаднене, заряджує приступленє до доповнюючого слѣдства, а вкѣнци орѣкає, що на разѣ нема потребы выдавати рѣшеня въ справѣ жадания генерального прокуратора, щобы кару цѣлкомъ застановити. О тѣмъ рѣшить додаткове слѣдство.

Якъ бачимо, не новый военный судъ, але самъ касаційный трибуналъ буде провадити въ тѣй справѣ слѣдство, самъ буде переслухувати свѣдковъ и знатокѣвъ. Що тымъ часомъ стане ся въ Дрейфусомъ, ще не порѣшено. Може бути, що лишить ся на чортовскѣмъ островѣ, де будуть его переслухувати делегати касаційного трибуналу, але не якъ засудженого, лишь якъ остаючого въ слѣдствѣ инквізита. Бути може и се, що перевезуть его до Франціи, де вѣдбуде ся доповнюючє переслуханє и слѣдство. Такимъ чиномъ трибуналъ не рѣшивъ еще нѣчого о винѣ або невинности Дрейфуса. Трибуналъ выдавъ лишь орѣченє, що вѣйсковй власти *форжю* свого засуду подоптали законъ. Рѣшенемъ касаційного трибуналу поставлено цивільній власти понадъ вѣйсковыми, а вѣйсковымъ дано научку, що побренькуванє шаблею не дае ще права до нехтованя и доптаня державныхъ законовъ и горожаньскихъ правъ. Зъ сихъ именно причинъ, послѣднє оречене касаційного трибуналу мае епохальне значѣня. Рѣшеня трибуналу буде мати, здаєть ся, також и такій наслѣдокъ, що скѣнчить ся острый арештъ Пікарта у вѣйсковѣй вязниці, бо его буде мусѣвъ переслухати касаційный трибуналъ.

Вѣйсковй власти спалили мабуть всѣ тайнй документы, вѣдносній ся до справы Дрейфуса.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!**

— „Niedziela“, політична часопись, выдавана Macierz-ею polsk-ою для селянъ разъ на тыждень, пише въ ч. 44 зъ д. 30 с. м. отщо: „W gimnazyum tarnopolskiem zdla dogodzenia Rusinom otworzono w roku bieżącym klasy równorzędne z językiem wykładowym ruskim. Tymczasem do klasy 1-ej zapisało się tylko dwóch uczniów. Zapewne, jak niegdyś w Kołomyi, zmuszać i tu będą uczniów klas polskich obrządku greckiego, iżby przenosili się do klas ruskich“. — Замѣтити треба, що Macierz polska — се товариство зъ подобными цѣлями просвѣтными, якъ наша „Просвѣта“, а до того не до порѣвнаня щедрѣйше запомаганє соймомъ зъ краевыхъ фондовъ, нѣжь „Просвѣта“. А колько бы то було крику, коли бы „Просвѣта“ выдавала політичну газету для селянства та ще до того писала бы про Полякѣвъ таній брехнѣ, побуджаючій до ненависти и погорды сусѣдного народу, якъ отсе читаємо въ „Niedziel-ѣ?...

— Изъ Залѣщицкого пишуть намъ: Заповѣджене на повѣтъ залѣщицкій вѣче въ справѣ „Пѣдгѣрскои Спѣлки“ вѣдбуле ся дня 19 жовтня въ Угринковцяхъ въ домѣ д-ра Кімельмана, мѣсцевого дѣдича [паральтяшина], котрый безинтересовно и охотно вѣдступивъ одну салю въ дворѣ, за що ему належить ся подяка. Зъ причины слоты вѣче не було дуже численне: священиковъ було всего 4, а селанъ не бѣльше сотки. Рѣчь о економічнѣмъ положеню взагалѣ а о „Пѣдгѣрскѣй Спѣлцѣ“ въ особенности выложивъ о. Баришъ въ Угринова якъ не можь лучше — та що въ того, коли найголовнѣйшои цѣли не осягнено, бо ц. к. староство въ резолюціи написало: „візвалюю, щоб то згромадженя відбуло ся пѣсля програми в заголошеню поміщеної однакож з тим, що має відпасти точка 5 заголошеної програми, іменно вписи членів і збиране удїлів, понеже так одно як і друге переступає обсяг ділання згромадженя всім приступного, заголошеного в мисль постанов устави в дня 15 листопада 1867 Д. у. д. Н. 135“. — Отже нашь залѣщицкій повѣтъ мусить бути все щось extra. То, що въ инныхъ повѣтахъ дѣялось безъ найменшои перепоны, у насъ заказуєсь. Навѣть въ такъ невинній справѣ, де розходить ся о сяннѣ, и тамъ ще робить ся збытка! Але черезъ те очевидно сама справа не упаде, бо, якъ видко, не всюды панове старосты такій „острй“. *Членъ „Сѣлки“.*

— Руснй радикалы зъѣхали ся вчера на свѣй партійный зъѣздъ. Нарады вѣдбували ся въ сали „Гнязды“ вчера рано и зъ полудня, а що ще не покѣнчили ся, то вѣдбувають ся дальше нинѣ. На зъѣздъ прибули проводирѣ зъ провінціи: д-ръ Даниловичъ, д-ръ Трильовскій, посолъ Новаковскій, приѣхавъ и посолъ Яросевичъ зъ Вѣдня. Делегатовъ прибуло 42 зъ 20 повѣтовъ. Нарады вѣдкрывъ д-ръ Даниловичъ. Предсѣдателями выбрано пп. Яросевича, Павлика и Бородайкевича. П. Стефанъ Новаковскій здавъ справу зъ дѣяльности партіи въ роцѣ, при чѣмъ говоривъ и о доповнюючихъ выборахъ въ округахъ чортковскѣмъ и тернопѣльскѣмъ. Вѣдтакъ д-ръ Франко обговорювавъ ширше выборы въ округѣ тернопѣльскѣмъ, де був кандидатомъ. Тутъ мусѣла вѣйти бесѣда на „попавъ“, а въ того и вывязалась дискусія: що партія робити зъ „попами“? Въ тѣй справѣ промовляли найбѣльше пп. Яросевичъ и Даниловичъ, а остаточно вѣдано комісіи рѣшеня сеи справы. — На пополудньшѣмъ засѣданю раджено надъ пытанемъ: вѣдносинъ радикальнои партіи до инныхъ партій.

Вечеромъ вѣдбули ся въ сали Почтового клюбу вечериньцѣ въ честь 25-лѣтного ювілея писательскои дѣяльности д-ра Ивана Франка. Сали були заповнена. Середъ публики бачили мы такожъ доволѣ народовцѣвъ зъ Львова и зъ провінціи. Коли д-ръ Франко вѣйшовъ до салѣ, повитано его грѣмкими оплесками. Вѣнъ занявъ мѣсце въ першѣмъ рядѣ крѣселъ — и почали ся вечериньцѣ. На прибрану сцену выступали за чергою бесѣдники. Насампередъ голова комітету В. Гнатюкъ заслічавъ ювілята, вѣдтакъ проф. Грушевскій вѣддавъ ему честь вѣдъ Наукового товариства им. Шевченка, посолъ Новаковскій вѣдъ селянъства, панѣ Наталія Кобринська вѣдъ жѣноцтва, академикъ Гриць Гарматій вѣдъ руско-украиньскои молодежи, вкѣнци Мих. Павликъ вѣдъ украиньско-радикальнои партіи. Найлучшй змѣстомъ, именно задержанемъ мѣры, були промовы проф. Грушевского и Павлика. Вѣдтакъ д-ръ Франко, выступивши на сцену, самъ въ дуже розсудливѣй и тактовнѣй промовѣ схарактеризувавъ, на нашъ поглядъ, щиро и зовсѣмъ вѣрно свою літературну дѣяльность и ея значѣня. Промовы его выслухала публика стоячи. Опѣсля комітетъ показавъ публицѣ почестнй дары, якй въ нагоды ювілея зложено д-ру Франку, и вѣдчитано деякй въ привѣтныхъ писемъ [въ Галичины и Украины], а въ телеграмъ перечитано лише, въ-вѣдки и хто ихъ надѣславъ. — Потѣмъ наступили вже продукціи деклямаційнй и музыкальній [деякй, нѣгде правды дѣти, доволѣ храмяли], а по вечериньцяхъ настав комерсъ, якъ звычайно зъ безлѣчю тоастовъ.

— Комітетъ выбранный зъ членовъ львѣвскои мѣскои рады товариства стрѣлецкого для обходу 50-тыхъ рокозинъ бомбардованя Гамер штайномъ Львова, збравшись передвчера въ ратуши пѣдъ проводомъ віцепрезидента Львова Михальского, ухваливъ: дня 2 падолиста о 10 год. рано вѣдправить ся помінальне богослуженє за убитыхъ и раненыхъ въ часѣ выбуху революціи; о 8 год. вечеромъ выголосить д-ръ Остапевскій-Баранскій вѣдчитъ въ ратуши. На обхѣдъ будуть запрошенй всѣ живучій ще „народовй гвардисты“ зъ 1848 р. Кромѣ сего ухвалено поставити въ якъ найкоротшѣмъ часѣ памятный хрестъ на Личаковскѣмъ кладовищи.

— Въ справѣ будовы Народного Дому въ Коломыи пише тамошна „Рус. Рада“, що до дня 25 вересня с. р. вымуровано 240 тысячъ штукъ цеглъ и що додаткова часть фундаментовъ вымурована и цоколѣ укладають ся. Часть балькѣвъ вже звезена и если-бы старчили фонды, то можь бы було до кѣнця мѣсяця падолиста, если була бы погода, цѣлый будынокъ пѣдъ дахъ допровадити.

— Чума у Вѣдни. Зачумлена Альбертина Пехова померла вчера о 2½ годины надъ ранома. Похоронъ сей третои и — якъ можна вже надѣятись — послѣднои жертвы чумы у Вѣдни, вѣдбувъ ся о 6 годинѣ рано [отже въ 3½ годины по смерти] изъ захованемъ тыхъ всякихъ средствъ осторожности, якихъ ужито при похоронѣ д-ра Мілера. Похована ей пѣдъ Мілера и Бариша на центральнѣмъ кладовищи. Прочій интернованій мають ся взагалѣ добре и є надѣя, що зъ смертію Пехова умерла и чума у Вѣдни.

— Новй почтовй уряды увійдуть въ житя зъ днемъ 1 падолиста въ Брушнику грабовского, въ Блюдникахъ станиславовского, въ Даниличи борщѣвского и въ Пеарахъ рогатинського повѣта.

— **Фальшівники грошей.** Львѣвска поліція выслѣдила и увязнила недавно на Буковинѣ цѣлу шайку фальшивникѣвъ гульденовъ и коронъ. Два агенты львѣвскои поліціи довѣдались, що буковинськй фальшѣвники гладають рытовника, щобы имъ на берегахъ пѣдробленыхъ гульденовъ вырывъ напись viribus unitis. Они пѣдсунули фальшѣвникамъ одного львѣвского рытовника и поѣхали за нимъ до Станиславова, де вѣнъ мавъ заѣхати ся зъ декотрыми промысловцями. Тамъ агенты не спускали ихъ вже зъ ока и дослѣдили, що ихъ гнѣздо на Буковинѣ въ селѣ Раковцяхъ. Призвавши жандармовъ, вилли агенты въ ночи до хаты и выловили всѣхъ фальшѣвникѣвъ, забрали машину и около 140 готовыхъ фальсифікатовъ, зробленыхъ зъ олова, цины и дробки срѣбла. Промысловцѣ с жиды и звуть ся: Айзігъ Відманъ, его два сыны Хаимъ и Янкель, — всѣ зъ Раковець, — и Мортко Лястеръ зъ Снятина. Прихоплений признали ся до вины и зѣзнали, що вже вѣдъ двохъ лѣтъ занимають ся своимъ ремесломъ. На жадане агента зробили заразъ одного гульдена, а робота тревала найбѣльше 5 минутъ. Сто штукъ коштувало ихъ самыхъ 15 зр., не числячи заплаты для рытовника. Всѣхъ передано черновецкому судови.

— **Проф. д-ръ Р. Ф. Кайндль** подавъ въ 197 числѣ Beilage zur Allgemeinen Münchener Zeitung въ дня 2 вересня с. р. свою студію пѣдъ заг. „Aus Galizien. Bilder zeitgenössischen Elendes“, де ярко описує нужду та й поневѣрку нашого селянина. Мы подамо въ „Дѣлѣ“ перекладъ сеи интересной студіи, зъ котрои на-скрѣзь пробиваєсь симпатія до нашого народу. Буде она становити доповненє до скіцу того-жь ученого пѣдъ заг. „Aus der ungarischen Marmarosch“, котрого перекладъ мы торѣкъ помѣстили въ „Дѣлѣ“.

— **Въ Коломыи** померъ дня 23 жовтня с. р. пенс. секретарь староства Адамъ Гейлъ въ 99 роцѣ житя. Вѣнъ родивъ ся въ Станиславовѣ 1799 р. въ мѣсяци падолистѣ, тожь не доставало покѣйному кѣлька днѣвъ до повныхъ 100 лѣтъ. Про покѣйного пише коломыйска „Рус. Рада“: Покѣйный памятавъ добре вѣйну Франціи зъ Россіею и бувъ очевидцемъ вступленя вѣддѣлу польскихъ вѣйскъ генерала Дверницкого и бѣгство ихъ передъ кѣлькома цѣсарско-австрійскими гузарами, котрй становили цѣлу залогу Станиславова. При зближеню польского кѣнного вѣддѣлу тѣ гузары укрылись на зарѣнку надъ Быстрицею въ лозы, а коли довѣдались, що лишь малый вѣддѣлъ Полякѣвъ вшавъ до мѣста, поскидавъ цѣсарскій орлы и стягавъ контрибуцію, они выступили зъ лозовъ, почали крутитись по Заболотовскѣй дорозѣ, трубѣти и стрѣляти. Тогдѣ польскій вѣддѣлъ, думаючи, що вѣйско австрійске надходить, поспѣшно вѣддалився въ направленю Тисьменицѣ, а лишили тѣлько двохъ пяныхъ улановъ на показъ, що Станиславовъ бувъ занятый польскими вѣйсками. Старушокъ любивъ дуже часто оповѣдати за тѣ неспокѣйнѣ часы и за пашихъ опришковъ та ихъ каянѣ.

Посмертій — † — опокѣстки.

Антонина зъ Витошиньскихъ Пѣдсоньска, жена пароха зъ Белзца, упокоила ся у свого вѣтця въ Денисовѣ дня 29 с. м. въ 32 роцѣ житя. Похоронъ вѣдбувае ся въ Денисовѣ сегодня рано. В. ѣ. п.!

Вѣсти зъ Еп. Перемыской

Матковскій Михаилъ деканъ горожаньскій, получивъ вѣдзнаки прилюшаньскій. Берецкій Іоанъ, парохъ въ Лѣську, именованый орд. шкіль. вѣдпоручникомъ до ц. к. Рады шкільной окружной въ Лѣську. Калужняцкій Теофіль деканъ вѣльховецкій, именованый окр. шкільнымъ комісаремъ. Презенту на Багновате получивъ Гомза Еміліянъ. — Канонічну институцію на Колодно получивъ Теодоръ Козакъ. — До канонічной институціи на Рыботичѣ завѣзваный о. Левъ Калужняцкій.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый квертырокъ а взглядно и выровнати залеглости.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 31 жовтня. Парляментъ буде мати сего тыжня лишь одно засѣданє въ пятницю. Тымъ часомъ правительство пертрактує зъ сторонництвами правицѣ. Клерикалы ставлять також жадания въ клерикальнѣмъ напрямѣ, котрй правительство приречає сповнити. Въ разѣ, якъ бы обструкція почалась наново, правительство зробить ужитокъ зъ §. 14.

Прага 31 жовтня. Въ цѣли усуненя дальшихъ непорозумѣнь при контрольныхъ зборахъ резервістовъ зарядженo, щобы резервісты при выкликаню не вѣдповѣдали анѣ „hier“ анѣ „zde“, лишь мовчки вѣддали свѣй паш-

порт війсковый. Въ середу відбуде ся на передмістяхъ Праги вісѣмь великихъ вѣчь ческихъ зъ дневнымъ порядкомъ: „Армія и народность"; на вѣчахъ будуть промовляти покараній резервісты.

Будапештъ 31 жовтня. Обструкція тревае дальше. Сумнѣвають ся, чи правительство до нового року перепре буджетову провізорію. Банфі намѣряе предложити законъ о самостійности въ надѣю, що тогдѣ устане обструкція. Цѣсарь мавъ вже згодити ся на такій способъ полагодженя справы.

Брукселя 31 жовтня. Орлеанський князь сидить въ Бруксели и выжидае відомостій зъ Франціи. Въ окруженю князя надѣють ся, що зъ причины выдання тайныхъ актівъ дрейфусовскихъ цивільному судови, прийде до острого конфлікту мѣжь цивільными и війсковыми властями. Кн. Орлеанський удержуе стислу связь зъ провідниками партіи въ Парижи.

Мадритъ 31 жовтня. Сли американьскій члены парискои конференціи мировои не змѣнять свого абсолютистичного поступованя, испаньскій члены комісіи заложать протестъ и зірвуть дальші переговоры, яко не ведучі до жаднои цѣли.

Копенгага 31 жовтня. Въ Данії велике обурене зъ тои причины, що Прусы выкидають даньскихъ підданыхъ зъ Шлезвіка, а пруськ власти навѣть не кажуть имъ, зъ якои причины. Часописи домагають ся щобы правительство запротестувало въ дипльоматичній дорозѣ.

Єрусалимъ 31 жовтня. Вчера пріѣхала тутъ нѣмецка пара цѣсарска. Цѣсарь купивъ въ Єрусалимѣ ґрунтъ и дарувавъ его нѣмецкому стоваришеню. При звалищахъ святинѣ Соломона выголосивъ цѣсарь промову до нѣмецкои кольонії.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Володимиръ Яновичъ

бувшій асистентъ головного шпиталя у Відни осѣвъ яко практ. лѣкарь въ Стрѣлискахъ ко выхъ. 415 1—4

Отворено у Львовѣ, ул. Гетманьска ч. 6 въ домѣ Вп. пана Штро

Институтъ дентистичный

складаючій ся зъ кількохъ віддѣлівъ, въ которыхъ дентисты и дентистки выконують: пльомбованє пóдля найновѣйшихъ основъ науки, вытягане зубівъ безъ болю, при мѣсцевымъ знечуленю або такожь при успанію, обтуратóры при вадахъ и недостаткахъ пóднебя, вставлюванє штучныхъ зубівъ.

Тамъ лѣчить ся и недуги ясенъ и устнои имы.

Для провінціи заведено тую догóдность, що надсланій почтою пукненій, адоманій и т. д. зубы штучній направляе ся и высылаесь вóдворотною почтою.

Институтъ отворены цѣлый день. 413 1—1

Д-ръ М. Вікторъ и Л. Вікторъ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцѣ площи Галицкои

поручае въ великóмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли, далековиды, барометры, термометры, рóзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тамыре мѣрничій, піоны, лібелі, манометры и т. п.

Уряджене дзвонківъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 41—?

У Трочиньского

въ пасажи Гавсмана

фунтъ	гербатникóвъ	—·60 кр.
„	помадокъ	—·60 „
„	кармелькóвъ	—·40 „
„	чоколядокъ	1·— „

411 *Вырóбъ власный.* 8—3

Глядаю ИНСТРУКТОРА для ученика гімназіи зъ выкладомъ рускимъ на цѣлый рóкъ. Зголошеня до п. Дякова, улиця Охоронокъ ч. 5, Львóвъ. 410 3—3

Такожь и на раты

безъ пóдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хóдники, ковдры ватованій, капы на столы и лóжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванóвъ „Teppichhaus au Louvre", Львóвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

Вóдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батьківщина" и „Читальня") тыждневa популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вóдповѣдае д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорóчна передплата выносить 2 зр., на пóвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львóвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты").

„СВОБОДА" мѣститъ: 1) передовій статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сегорóчній сесіи соймовій, о выборахъ, вóдозвы Краевого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховій переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новóмъ законѣ дорогóвомъ, О краевій продажи соли, О краевій акциві вóдъ напиткóвъ, Вас. Нагірного Вѣсть зъ Народнои Торговлі, о. Пеленьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зо всѣхъ сторóнъ краю; 5) порады, питаня и вóдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспільно-політичныхъ; 6) рухъ селянства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысель и торговля.

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львóвъ ул. Галицка ч. 12.

ТКАЦКЕ ТОВАРИСТВО

въ Глинянахъ

оголошуе, що маe на складѣ великій засобы

КИЛИМÔВЪ

свого выробу 318 7—36

въ розмаитыхъ десенихъ

Цѣна по 6 зр. за 1 метеръ квадрат.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

човенковій и обручковій, зъ первородныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованій якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтною гарантією

Зінґера ручній вóдъ 25 до 48 зр.

Зінґера ножній вóдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячній по 4 зр., або готівкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

297 5—? *Львовъ, улиця Галицка ч. 6.*

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по **9** зр. **20** кр., **10** зр. **20** кр., **10** зр. **70** кр. и **11** зр. **20** кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожній вина фляшками)

высилае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.

92 79—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пóльгъ въ сплатахъ пóсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣнній, хóдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лóжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вóддѣлъ для конфекціи даменскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолівъ и парасольокъ, капелюхóвъ, рукавичокъ, панчóхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львóвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогічного дво тыждневникъ педагогічно-науковый, выходить вóдъ 1 червня 1869 у Львовѣ ул. Вóрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рóкъ 3 зр. на пóвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВІЙ

(давнѣйше Маріацельскій каплѣ жолудковій)

пристособлений въ аптицѣ „пóдъ королемъ Угорщины" Короля Брадї у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчниче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ трауленя и инших недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвóйна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои каплѣ жолудковій часто бувають фальшованій. Тому при купнѣ треба уважати на повышшу охоронну марку зъ пóдписомъ **C. Brady** и вóдкинути яко неправдивій всякій фабрикаты, котрій не заосмотрений тою маркою охоронною и пóдписомъ **C. Brady.** 412 2—22

Каплѣ жолудковій аптикаря К. Браді

(давнѣйше Маріацельскій каплѣ жолудковій)

опакованій въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріацель [яко марки охоронной]. Пóдъ маркою охоронною мусить находитись етонча пóбочь пóдпись

Складовій части подай.

Каплѣ жолудковій правдивій можна набути у всѣхъ аптинахъ.

По нивькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львóвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 102—?

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерóвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникóвъ

Якова Шпрехера и С-ки

У ЛЬВОВѢ

поручае старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout" на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 366 8—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

ЛЕВ ЛОПАТИНЬСКИЙ

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицкого еміґрацийного руху в 4 актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На почтову оплату 5 кр.

Замовленя з провінції у автора ул. Зибликевича ч. 18, Львів.

У Львові набути можна в Ставропигийскій книгарні.

414 1—6

ЯЕДОВИЪ комнатній знаменитій по зр. 24, 35, 45 и 50. Машинки американьскій до робленя мороженого (зъ корбою зъ боку) о помностя 1, 2, 3 літрóвъ по зр. 5·50, 6·50, 7·50 поручае ПЕТРО ХИОНСТОВСКІЙ, торговля желѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4595

Диваны перскій и портіеры

традиций (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre", Львóвъ ул. Сикстуска 6. — Пóльги въ сплатахъ пóсля умовы.

На жадане высилаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

МЫЛЬНИЧКИ и пензлики до голеня пропоручае Иванъ Ляврукъ [ножóвникъ у Львовѣ, Галицка 6.

До П. Т. Властителівъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванóвъ „Au Louvre" у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выбóръ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаемо на жадане нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русинóвъ

Цѣна 1 зр.

Дóстати можна въ товарищствѣ „Просвѣта."

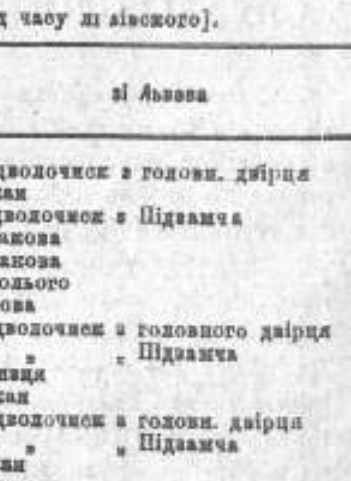

Выстава загальна

всходныхъ и инших чужих и краевыхъ диванóвъ, портіеръ, фіранокъ, хóдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ почи при електричнóмъ освѣтленю. Вступъ вóльный. Зачудовую чо дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Подекій въ сплатахъ пóсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванóвъ „Au Louvre", Львóвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 минут від часу ліівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ. приходить о	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ. відхо	зі Львова
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з голови. дворця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного дворця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзца
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з голови. дворця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ голови. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ голови. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. дворця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на голови. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного дворця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. 5

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпóвічальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пóдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 234 Львовъ, Второкъ 20 Жовтня (1 Падолиста) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших новѣлістів" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кликиньского 2; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитости за инсерати платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чвертъ року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 50 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція вѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатаний вѣльный вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 5 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймаютъ ся по 7 кр. вѣдъ одного стрічки инсераторов або ся місце а въ рубрицѣ „Надіслане" по 25 кр. а. в.;

Недѣльні и иншій довшеня приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Великій роковины.

Прольогъ, говореный передъ ювілейною выставою „Наталки Полтавки" въ памятъ столѣтных вѣдродинъ украинсько-руськои народности.

Написавъ *д-ръ Иванъ Франко.*

Сцена зовсѣмъ темна, далеко видно варево великои пожежѣ, на передѣ сцены на право могила.

Козакъ-невмирака

(старезный дѣдъ, въ бандурою, сидитъ на могилѣ. Зъ разу въ темнотѣ тілько слабо рисує ся його сілуетъ, вѣнъ вдивляє ся въ пожежу и деклямує глухо, іронічно:)

Енеи бувъ парубокъ моторный
И хлопець хочь куды козакъ!
На лихо вдавъ ся вѣнъ проворный,
Завзятѣйшій одъ всѣхъ бурлакъ.
Та Греки, якъ спаливши Трою,
Зробили зъ нея скирту гною,
Вѣнъ, взявши торбу, тягу давъ.
Набравши дівчихъ Троянцівъ,
Осмалених якъ гиря ланцівъ,
Пятами зъ Троѣ накивавъ.

(Вѣнъ устає, выпростовує ся, бандура бренчитъ.)

Вона горитъ! Та Троя-Украина
Палає, гине, зъ серця точитъ кровъ.
Здаєть ся, вже остатня ѣй година,
Здаєть ся, хитрый ворогъ поборовъ
Усе! Здаєть ся, вся лягла дружина,
Всѣ муры впали, навѣть той покровъ
Остатній, що нимъ укрывають трупы,
И той загарбали хижацькій купы!

Нѣ, не досыть! И въ нашому нутрѣ
Пройшовъ пожаръ, сумує попелище!
Мы хробачливый въ самому ядрѣ,
Въ душѣ погасло вѣчнее огнище
Живои вѣры! На страшнѣмъ кострѣ
Згорѣла сила! Нижче, нижче, нижче
Схиляють ся колись такъ гордій чóла!
О мамо! Бѣдна ты, безвѣтна й гола!

Мы всѣ такій! Що въ иншихъ ганьбы знакъ,
Се мы приймаемо якъ хлѣбъ насущный!
У иншихъ ренеґатъ — у насъ добрякъ;
У иншихъ пѣдлый — въ насъ старшимъ по-
[слушный;
У иншихъ скажуть просто, ясно такъ:
Безхарактерный, — въ насъ лишь: просто-
[душный.
Не стало встыду въ насъ! Мы въ супокою
Упѣдлимось, ще й гордій пѣдлотою.

(Далекій грѣмъ, пожежа вближає ся, на сценѣ робить ся виднѣйше. Козакъ показуючи на захѣдъ.)

О, такъ! Онъ тамъ вѣнъ, той козакъ моторный,
Що вырвавъ ся зъ пожежѣ рѣдныхъ хатъ;
Не заперечу, вдавъ ся вѣнъ проворный!
Нехай тутъ гине, пропадає братъ!
Нехай тутъ матѣрь шарпа' воронъ чорный,
Нехай борцівъ шматує й рѣже катъ!
Вѣнъ радъ, що вратувавъ свои Пенаты,
Тѣкає инъшои шукати хаты.

Пятами накивавъ вѣдъ тебе, нене!
Лишивъ тебе у ранахъ, у крови!
Изъ груди вырвавъ серце насталенe,
А вткнувъ якесь собаче — и жиій!
И крикнувъ грѣмко: „Хлопцѣ, гей до мене!
Не буде тутъ росы вже нѣ травы!
Пропала мати, мы ще сеи ночи
Кидаймо трупа! Гей-же, въ свѣтъ за очи!

„Тамъ жде насъ красча доля, тамъ печеній
Самій намъ голубцѣ влетять у ротъ!
Хто хоче розкошівъ — жиій въ Карѳаґенѣ;
Хто хоче вывысшить ся надъ народъ
И славы й блиску й злота повиій жменѣ —
За мною въ Римъ! Тамъ храмъ нашъ, тамъ
[квотъ!
Що намъ тій згарища! Забудьмо Трою!
Власть-Римъ и розкошь-Карѳаґенъ горою!"

И рушили — народамъ на наругу!
Пѣшли новои матери шукать.

Въ серцáхъ згасали навѣть тую тугу,
Що тягне пса у рѣднѣй будѣ спать.
Де йдешь, Енею? Пугу! пугу! пугу!
Не чують! Дармо кликать и гукать!
Идуть! Несуть народамъ всѣмъ для виду
Жебрацьку торбу и лице безъ встыду!

(Тымчасомъ розвиднюєть ся троха, видно попалений села, поле вкрыте трупомъ.)

Охъ, не сходи ты сонце на Вкраинѣ!
Злякавшь ся тыхъ згарищь и рупищъ!
Ослѣпивѣть очи тутъ же, въ сѣй годинѣ,
Щобъ той страшенный образъ наче шпóнъ
Не вбивъ ся въ серце и не пѣкъ вѣдъ нинѣ
Страшнѣйше пекла! Що се? Чути дзвóнъ!
Се ангелъ дзвонить по мертвѣмъ народѣ.
Бо щобъ живый хтось бувъ?... Подумать годѣ!

(Чути далекій голосъ дзвона)

Такъ, ангелъ дзвонить! Молотомъ въ алмазу
Вѣнъ бе о хрусталевый неба звѣдъ.
Охъ! Заболѣли страшно тутъ вѣдъ разу
Всѣ дáвній раны! Сей кровавый слѣдъ —
Се Берестечко! Тутъ у кости сказу
Зъ Чуднова взявъ. Сей струпъ, вѣдъ сотнѣ
[лѣтъ
Невгоенный — Андрусовська умова!
А тутъ — Полтава и смага Петрова.

(Голосъ дзвона мѣцнѣе и мѣшає ся зъ гуркотомъ грому — темнѣе на ново. Козакъ паде на колѣна на могилѣ.)

О Боже! чи-жь конець моихъ муки?
Украина вмерла — дай менѣ спочить!
Дай тій катований вѣдъ давна руки
Хочь у могилѣ безъ кайданъ вложить!
Змажи насъ зъ памяти людей, щобъ внуки
Не знали, якъ мы мусѣли скóнчить.
Ты самъ, Святый, забудь про насъ въ сѣй
[хвили,
Зъ землею нашій порбавній могилы!

(Ударъ грому. Козакъ западає ся въ землю. Ще хвилю гуркоче грѣмъ, потѣмъ звóльна проясновує ся, на сходѣ займає ся велике рожеве варево — сходитъ сонце. Сцена представляє той самый краевидъ, тілько зъ зелеными садами, чепурными хатками, на право, далеко, вежѣ мѣста зъ золочеными банями, довкола могилы роскѣтній кущѣ, калина, черемха въ цвѣтѣ.)

Козакъ-невмирака

(той самый, але вѣдмолодньлый, зъ бандурою, выходитъ изъ-за могилы. Иде зъ разу понурый, у задумѣ, та вóльна його рухи роблять ся енергічній, голосъ мóцнѣе.)

Здорово проспавъ ся, бачу,
По козацьки, сотню лѣтъ.
Ну, та выграю чи втрачу,
А погляну ще на свѣтъ,
На ту рѣдну Украину,
Що колись якъ рай цвила,
Що менѣ надъ все на свѣтѣ
Наймилѣйшою була.
Хто то въ нѣй теперь панує?
Хто то въ нѣй теперь живе?
Якъ говорить, якъ співає
Поколѣне те нове?
Боже, серце жахъ стискає:
Адже-жь певно нинѣ въ нѣй
Вже нѣхто не зна, не тямить
Нашу мову и пѣснѣ!
Десь Калмики та Кіргізы
Топчуть степъ, де мы лягли;
Чудь, Мордва, Чухна та Фіны
Нашій села заняли.
Боже, по що зъ вѣкового
Сну менѣ велѣвъ ты встать?
Чи щобы въ розбитымъ серцемъ
Я въ могилу лягъ назадъ?

(Поступає наперед. За сценою чути хорову пѣсню — зъ-разу pianissimo, потѣмъ чимъ разъ сильнѣйше, та все таки притишено, мовъ въ вѣддаленя:)

Ой гукъ, мати, гукъ,
Де козаки йдуть!
Та щасливая тая дорбженька,
Та де вони йдуть.

А де вони йдуть,
Тамъ луги гудуть,
А передъ себе та вражихъ Ляшенькóвъ
Облавою пруть.

Козакъ

(зъ выразомъ найвысшои радости)

Боже! Наше рѣдне слово!
Наша пѣсня ще живе!
И про насъ ще памятає
Поколѣне те нове!
Ще співає про козацтво,
Про його кровавый бóй!
Ахъ, значить, що не въ могилѣ
Той народъ коханый мóй!

(Озиравть ся по сценѣ)

Ахъ, значить, отій цвѣтучій
Села, ниви и садки,
Се украиньскій оселѣ,
Се Украины вѣнки!
А отій могилы-горы,
Де борцѣ старíи сплять,
Укѣтчали любій руки
Знать украиньскихъ дѣвчать!
Ще Украинець збирає
Изъ сихъ нивъ для себе хлѣбъ
И не топче чуженица
Нашу славу и нашь грóбъ!

(Поступав ще далѣ наперед и озирав публику)

Ахъ, а тутъ! Предивне диво!
Тайна помѣжь тайнъ страшныхъ!
Се-жь Енеевій потомки!
Та що стало нинѣ зъ нихъ?
Тій, що передъ сто лѣтами,
Якъ згорѣвъ нашь рóдный дóмъ,
Накивáть йому пятами
Не задумались зовсѣмъ, —
Тій пóдъ материй крила
Зновъ згорнули ся въ любвѣ,
И бажають въ рóдній хатѣ
Рай зготовити собѣ.
И дивѣть, горять ихъ очи
Тымъ самымъ огнемъ святымъ,
Якъ горѣли тои ночи,
Коли другъ мóй, побратимъ,
Коли славный, безталанный,
Щирый батько нашь Богданъ
У важкій годинѣ скликавъ
Запорожцівъ на майданъ.
Тямлю нóчь сю якъ сьогоднѣ!
Въ коло насъ реве Днѣпро
И клекоче Ненасытець,
Камяне грызе ребро.
А въ степу напроти Січи
Се не хижая сова
А кодацька лацька крѣпость
Свои кóгтѣ высува'.
У Богдана сьозы въ оцѣ,
Та огонь въ душѣ, въ словахъ:
„Згинемъ, братя, або въ гору
Пóднесемъ свободы стягъ!
Згинуть — намъ одна дорога,
Чи въ кайданахъ, чи въ вóйнѣ;
Хто ненавидить кайданы,
Тому вóйны не страшній!
Чи послабли вашій силы?
Потупили ся шаблѣ?
Чи въ серцахъ вы погасили
Духъ лицарскій взагалѣ?"
И гучнѣйше хвиль Днѣпровыхъ
Крикъ козацтва заревѣвъ:
„Або лажемъ головами,
Або выбемъ ворогóвъ!"
Въ жовтóмъ свѣтлѣ смолоскипóвъ,
Що горѣли середъ насъ,
У очахъ козацькихъ блисло
Десять тысячь искоръ вразъ.
Гей, тыхъ десять тысячь искоръ,
То бувъ, братя, той пóдпалъ,
Що пóднявъ страшну пожежу
Ажь по Буга й Сану валъ.
Гей, тыхъ десять тысячь искоръ,
То бувъ, братя, той розмахъ,
Що исторію Вкраины
Повернувъ на иншій шляхъ.
Бачу, бачу тіи искры!...
Мовишь: мало ихъ? Не вже-жь?
Що? На трийцять міліонóвъ
Десять тысячь не знайдешь?
Мовишь: де намъ взять Богдана?
Тóлько ты придатный будь
На святе, велике дѣло!
Загартуй думки и грудь!
До высокого лѣтання
Ненастанно пробуй крилъ,
А Богданъ прийде якъ сума
Вашихъ змаганъ, вашихъ силъ.
До великого моменту
Будь готовымъ кождый зъ васъ —
Кождый може стать Богданомъ,
Якъ настане слушный часъ.
Мовишь: нинѣ иншій вóйны.
Ну, то иншу зброю куй,
Умъ остри, насталюй волю,
Лишь воюй, а не тоскуй!
Лишь боря ся, не мири ся,
Радше впадь, а силъ не трать,
Гордо стóй и не кори ся,
Хочь пропадь, але не зрадь!
Кождый думай, що на тобѣ
Міліонóвъ станъ стоить,
Що за долю міліонóвъ
Мусишь дати ты одвѣтъ.
Кождый думай: тутъ, въ тóмъ мѣсци,
Де стою я у огни,
Важить ся теперь вся доля
Величезнои вóйны.
Якъ подамъ ся, не достою,
Захитаю ся мовь тѣнь, —
Пропадé кровава праця
Многихъ, многихъ поколѣнь.
У такихъ думкахъ держи ся
И дѣтей своихъ ховай!
Кобъ лишь чистая пшениця —
Буде паска й коровай.
Чи побѣды довго ждати?
Ждати — довго! То й не жди-жь!
Нинѣ вчи ся побѣджати,
Завтра певно побѣдишь.
Тажь не даромъ цвѣтъ розцвивъ ся!
Чей-же буде въ цвѣту плóдъ.
Тажь не даромъ пробудивъ ся
Украиньскій жвавый рóдъ.
Тажь не даромъ искры граютъ
У очахъ тыхъ молодыхъ!
Чей повій мечѣ васяютъ
У правицяхъ у твердыхъ.
Довго насъ недоля жерла,
Доси насъ наруга жре;
Та мы крикнѣмъ: Ще не вмерла,
Ще не вмерла и не вмре!

Ювілейне торжество вѣдродженя украиньско руской літературы

вѣдбуває ся правдиво величаво. Бере въ нѣмъ участь Русь изъ столицѣ и зъ провінціи небувало численно та й зъ незвычайнымъ одушевленемъ.

Вчерашный святочный вечеръ въ театрѣ гр. Скарбка згромадивъ таке множество самои рускои публики, що сали вѣдъ низу до гóры була щільнѣсенько заповнена; для дуже многихъ не стало білетівъ.

Выконане богатои програмы вечера — почавши вѣдъ выголошеня п. Лопатиньскимъ „Прольога" [на жаль обкровного поліцією въ маркантнѣйшихъ уступахъ] а скóнчивши на импонуючóмъ живóмъ образѣ — выпало вповнѣ удачно. Черезъ весь часъ панувало одушевленє. По кантатѣ сама публика заинтонувала „Ще не вмерла Украина" и вѣдспѣвала вставши зъ мѣсць.

Нинѣ о 11 годинѣ въ сали Народного Дому вѣдбула ся наукова академія. Сали була повнѣська, а черезъ весь часъ [до 2 годины] панувавъ настрóй незвычайно поважный. Естраду пристроено зеленію а середъ нея виднѣвъ портретъ Ивана Котляревского.

Академію отворивъ привѣтною промовою д-ръ Савчакъ — вѣдтакъ пóйшли — пóсля програмы — промовы проф. Грушевского, проф. д-ра Стоцкого и проф. д-ра Колессы, а опóсля привѣты: проф. Романчука вѣдъ руско-народныхъ товариствъ, б. посла Іосифа Гурика вѣдъ селянъства, панѣ Наталіи Кобринськои вѣдъ рускои женщины и академика Гарматія вѣдъ руско-украиньскои молодежи.

На закóнченя вѣдчитавъ проф. Грушевскій кóлька привѣтівъ зъ наспѣвшихъ зъ по-за краю: вѣдъ петербургскои Академіи наукъ, вѣдъ выдѣлу Черниговского земства и вѣдъ Полтавцівъ. Академія закóнчила ся вѣдспѣваньемъ гимну „Ще не вмерла Украина".

На академіи якъ и на святочнôмъ вечери въ театрѣ зъ-мѣжь достойникôвъ явивъ ся маршалокъ гр. Бадени.

Анкета въ справѣ реформы середныхъ школъ.

III.

Третого дня, въ суботу, маршалокъ краевый отворивъ наради анкеты ствердженêмъ факту, що наради не є тайні, а противно всѣ промовы стенографують ся и будуть оголошені друкомъ; що не допущено до салѣ нарадъ дневникарѣвъ, се не є ще доказомъ тайности нарадъ. Занву сю вложивъ маршалокъ въ уваги на хибні толки деякихъ дневникôвъ.

Членъ анкеты д-ръ Данишъ указавъ на самперед, що реформы школъ домагають ся не люде, котрі на рѣчи розумѣють ся, а противно публика, котра въ такихъ рѣчахъ має погляды хитки. Згоджує ся въ тою гадкою, що орґанізаційный нарисъ ґімназій зъ р. 1849. є доскональный, але школа за 50 лѣтъ не мала ще часу достроити ся до него, а все ще є хибы въ его выконаню. Признає, що двостепенность науки є непотрѣбна. Мѣжь иншимъ выказує також, що передовсѣмъ ходить о выховане людей, а выховане народне є вже дальшои ваги. Одноцѣльну школу заводжено вже и въ Нѣмеччинѣ, але пробы не удали ся. — Д-ръ Вармскій промавляє за реформою школъ середныхъ такою, що пересувала бы потребу выбору звання на якъ найпôзнѣйшу хвилю. — Д-ръ Йорданъ выказує хибы теперѣшнои школы зъ становища лѣкарского, а опôсля дуже горячо боронить науки языка грецкого. — Кн. Чарторыскій признає, що теперѣшна школа середна не сповняє своєи задачѣ. Релігійно-моральне выховане є недостаточне; ученикъ выходить зъ середнои школы безъ тыхъ пôдставъ твердого характеру, безъ того выробленя волѣ, безъ тои вôдпорности на всѣлякій злій вплывы дальшого житя, якій школа ученикамъ дати повинна. Зъ того выходить, що опôсля молодѣжь наша такъ склонна зъ одного стороны до соціялізму, зъ другои до сервілізму; зъ соціялізму можна бодай згодомъ вылѣчити ся, але зъ сервілізму нѣколи. Школа каже на свою оборону, що она має молодѣжь лише черезъ пять годинъ на день пôдъ окомъ, але-жь бо родичѣ дуже часто и пять годинъ не можуть мати своихъ дѣтей пôдъ своимъ окомъ. Що до науки — то двостепенность є непотрѣбна, а тымъ и шкôдлива; одноразова наука дневна є такожъ томляча и причиняє ся до обтяженя молодѣжи. Бесѣдникъ высказує свôй жаль, що краєва рада шкôльна не взяла справы реформы школы середнои сама въ свои руки, а позволила выпередити себе иншимъ. Вкôнци не хоче бесѣдникъ входити въ те, якои треба реформы, але высказує свое переконане, що основна реформа є конечна, и жадає, щобы анкета выбрала тѣснѣйшу комісію, котра бы выробила планъ або и кôлька плянôвъ реформы и передала ихъ опôсля новъ повнôй анкетѣ.

Зъ дальшихъ промовъ зазначити годить ся особливо рѣчь дир. Вольфа, котрый стававъ въ оборонѣ теперѣшныхъ школъ, величавъ заслуги гр. Каз. Баденього и рады шкôльнои около шкôльництва, а вкôнци заявивъ, що жаденъ досвѣдченый педаґоґъ не буде противити ся реформѣ слушнôй, котра бы не знêвечила дотеперѣшныхъ здобуткôвъ и минула перетяжене молодѣжи наукою. Зменшене числа годинъ науки латиньского языка, обмеженe науки языка грецкого, бôльша увага на фізичне выховане молодѣжи, — се жадани, на котрі кождый педаґоґъ пристане. Школу реальну треба розширити до 8 лѣтъ. — Дир. Харкевичъ посвѣдчає, що школа сповняє свою выховуючу задачу, якъ се особливо видно ся въ очи въ рускій ґімназіи, де учить ся переважно молодѣжь убога. — Въ оборонѣ теперѣшнои школы выступали також директоры д-ръ Кульчиньскій и д-ръ Петеленцъ.

Дир. Борковскій зъ уваги такъ на деякі промовы попереднихъ бесѣдникôвъ якъ особливо на занву инспектора д-ра Ґермана, высказану попереднього дня, сказавъ, що, выказуючи на пôдставѣ свого досвѣду хибы теперѣшнои ґімназіи, не глядавъ въ тôмъ анѣ приємности анѣ популярности, а мавъ на увазѣ едино добро школы и справу выховання молодѣжи. Врештѣ тѣ самі гадки, які высказавъ въ анкетѣ, выявлявъ давнѣйше передъ зборомъ учителѣвъ и навѣть передъ краевою радою шкôльною. Д-ровi Ґермановi вôдповѣвъ бесѣдникъ, що голословне заперечене п. инспектора, высказане попереднього дня въ тонѣ рѣшучôмъ, пôдпертôмъ, грôзнôмъ, деинде може успѣшно уживанôмъ, тутъ нѣкого не переконає, поки факты, наведені бесѣдникомъ остануть фактами. Красше було бы, коли бы тыхъ фактôвъ не було (бесѣдникъ мавъ на гадцѣ шкôльні книжки, въ котрыхъ бувають рѣчи, обиджаючі національні чувства Русинôвъ). А такъ бажати бы лише треба въ интересѣ лѣпшихъ вôдносинъ мѣжь обома народностями краю, щобы тѣ хибы шкôльныхъ книжокъ чимъ скорѣйше направлено и на будуче подôбныхъ не допускано.

П. Барвѣньскій застерѣгає ся противъ того, мовь бы хто, выказуючи хибы теперѣшнои школы, хотівъ лише бурити та учительство поневѣрити. Бесѣдникъ указує на хибы, які походять зъ браку практичного пôдготовленя учителѣвъ до свого стану, — домагає ся заложеня педаґоґічныхъ семинарій при университетахъ. Дальше говорить о выхованю шкôльномъ въ народномъ дусѣ, котре повинно заразомъ бути наукою, щобы не попадати въ даний національні хибы. Бесѣдникъ подає також доказы, що жаль на перетяжене молодѣжи наукою не є пустій. Вкôнци бажає, щобы молодѣжь зазнакомляти також зъ новочасною европейскою літературою въ гарныхъ перекладахъ.

Въ довгôй бесѣдѣ обговорює справу національного и релігійного выховання, выказує, що безъ шкоды для образованя можна матеріялъ науковый обкроити такъ, щобы шкôльна наука не тревала бôльше, якъ три годины на день, такъ що лишалось бы досыть часу и на предметы надобовязкові и на забаву. — Д-ръ Ґерстманъ пригадує, що вже передъ 29 лѣтами поважно забрано ся до працѣ надъ пляномъ реформы середнои школы и выроблено планъ одноцѣльнои школы, та радить до того плану вернути. — Въ предовгôй, що-до формы дуже гарнôй бесѣдѣ боронить гр. Тарновскій, президъ краковскои академіи наукъ, теперѣшнои школы середнои и остерѣгає передъ радикальною реформою. — На тôмъ скôнчивъ ся третій день нарадъ.

Въ недѣлю тревали ще дальші наради вôдъ 11 год. передъ полуднемъ до год. 2 пополудни, и вôдъ 5 до 9 вечеромъ. Дискусія принесла вже мало цѣкавыхъ рѣчей, а повертала ся переважно въ межахъ полемікъ помѣжь бесѣдниками, котрі вже попередныхъ днівъ повысказували свои гадки.

Вкôнци прийшло до стилізованя внесень и до голосованя. За внесенемъ п. Ротера, домагаючимъ ся одноцѣльнои школы середнои зъ усуненемъ обовязковои науки грецкого языка, голосувало 14 противъ 17. За внесенемъ д-ра Каділя, жадаючимъ одноцѣльнои школы середнои зъ полишенемъ науки латиньского и грецкого языка, упали лише 4 голосы.

Перейшло 18 голосами противъ 13 внесене гр. Рея, щобы завести одноцѣльну школу середну въ подѣломъ у высшихъ клясахъ на напрямъ гуманістичный и реальный. Внесене звучало: Пôдставою реформы має бути система середнои школы во спôльною наукою въ низшихъ клясахъ и заведене въ дальшихъ клясахъ біфуркаціи на напрямъ гуманістичный и реальный зъ латиною. Въ клясахъ зъ напрямомъ гуманістичнымъ замѣсть грека буде подавана основна наука о грецкôй культурѣ. Наука грецкого языка буде предметомъ взглядно обовязковымъ. Приступъ до университету буде вôльный матурістамъ обохъ напрямôвъ.

По голосованю краевый маршалокъ зазначивъ, що краевый выдѣлъ, коли буде мавъ соймови зложити конкретнi внесеня въ сôй справѣ, тогдѣ знову скличе анкету. — На се кн. Чарторыскій вôдступивъ вôдъ свого внесеня на выбôръ тѣснѣйшои комісіи.

Маршалокъ гр. Бадені закôнчивъ наради промовою, въ котрôй высказавъ гадку, що у всякôмъ разѣ наради анкеты принесуть велику користь для шкôльництва, и вôзвавъ всѣхъ, щобы попирали працю надъ улѣшенемъ школы безъ уваги на те, чи реформа настане чи нѣ. — Кн. Чарторыскій подякувавъ именемъ анкеты за прозбдъ и на тôмъ скôнчили ся наради.

Повыборчі письма.

Зъ Богородчаньского пишуть намъ:

Славетный выборъ скôнчивъ ся побѣдою Мойсы. Отже хочу Вамъ донести де-що зъ нашого кута, щобы и ширшій свѣтъ почувъ, якои славы є сесь побѣда.

Передовсѣмъ мушу сконстатувати цѣлковитый недостатокъ опѣки зъ стороны нашои, головно духовнои интеліґенціи по селахъ: Горохолина, Глебôвка, Росôльна, Манява, Кричка, Маркова, Космачь, Дзвинячь, Старуня и Битькôвъ; черезъ те тіи села до статочни выборцѣвъ о именахъ примѣромъ: Dudziński, Kreiči, Fleit Izrael, Waldhorn Feibisz и т. п.

Дальше — непрактикованый доси въ нашôмъ повѣтѣ терорызмъ при правыборахъ; тяжкій позиціи самъ староста собѣ резервувавъ. Въ громадѣ Манастырчаны зваливъ староста першій правыборы, безъ причины, а хиба лишь тому, бо его поплечника — „zacnego“ вôйта Олексу Крицака не выбрано, а вôдтакъ поставивъ на своімъ, перевѣвши въ-друге тамъ правыборы по своѣй мысли. Въ Солотвинѣ, якъ намъ розказувано, не почислено о. Головацкому около 40 мѣщаньскихъ голосôвъ нѣби черезъ кепске проголошуване его имена; за те добрі були имена á la Simche Wiesner, Leon Hirsch и т. д. И таке дѣяло ся де лишь можь було и де було небезпеченьство, що выйде нашъ выборець! А коли вже нашъ человѣкъ мусівъ выйти а бувъ при тôмъ болгузъ, то таки въ остатнôй хвили ще дали собѣ зъ нимъ ряду, примѣромъ: зъ выборцемъ солотвиньскимъ, одноокимъ мѣщанином Дрогобицкимъ, зъ выборцями зъ Журакъ, котрымъ богородчаньскій учитель Фільковскій делікатно перемѣнивъ карточки на лѣпшій! День передъ самымъ выборомъ трудивъ ся до Грабôвца до честного выборця п. А. Голиньского концепістъ намѣстництва при старостві, стараючись усѣми способами переробити его на свое. Писарь зъ Горохолины Дудзіньскій и жидъ зъ Марковы Найманъ шибались по селахъ. За голосъ платили готôвкою вôдъ 10 до 25 зр. Передъ самымъ выборомъ можна було надивати ся, якъ урядники, жандармы [котрыхъ зъ усѣхъ усюдôвъ ad hoc стягнено] жидки и всяка звольоч попыхала бѣдній сѣрака и кожухи въ самъ глубъ старостиньскихъ убікацій а зъ-вôдтамъ вертали вже постриженій въ хрунѣ. Тожь не дивo, що якъ намъ наши члены комісіи розказували, при выборѣ показалось много картокъ повѣсьныхъ, а на нихъ ще навѣть не засхло чорнило правительственне, котрымъ вписувано имя Мойсы. Уже зъ салѣ выборчои хотівъ жандармъ вытягнути пороґовскихъ выборцѣвъ пôдъ претекстомъ, що ихъ кличе староста, та на щасте о. деканъ Пачовскій ихъ уратувавъ.

За те щиренько заопѣкувались нами, якъ ще нѣколи до теперь. Куда котрый священикъ рушивъ ся, зараз мовь тѣнь за нимъ зъявивъ ся жандармъ и неприлично задомъ, майже плече въ плече зверненый, прислухувавъ ся розговорови; не можна було навѣть заговорити. Коли примѣромъ о. Н. Руднацкій зъ Яблôнки вôдозвавъ ся до о. И. Охримовича зъ Грабôвця, показуючи ему якусь часопись, прискочивъ до нихъ жандармъ якъ бѣсноватый зъ крикомъ: „Co za pisma pan pokazuje?“ Зразъ зъявивъ ся и староста, а гадаєте, може уймивъ ся за нимъ? Де тамъ! Велівъ забиратись на улицю и тамъ, на болотѣ, розговорювати зъ собою! Се обурило и старшихъ сѣдоглавыхъ священикôвъ, о. Паука зъ Стаджавы та о. Могильницкого зъ Бабча, и они цѣлкомъ справедливо замѣтили, що лѣпше було насъ сюда не кликати, щобы вôдтакъ мовь смѣтемъ помѣтувати. Таке саме постигло и о. Проциика зъ Манастырчанъ, котрого придыбавъ староста въ бюрѣ поборця податково, де — додамъ — нѣодного выборця анѣ селянина не було! Натомѣсть вôльно було всѣмъ бôльшимъ и маленькимъ панамъ, пôпанкамъ и жидамъ крутитись по цѣлôмъ старостві, не выймаючи и старостиньскихъ сальонôвъ, де вôдъ рана щедро була заставлена трапеза. Якъ розказують, була тамъ исторична ковбаса и цигара и все проче, якъ велить галицкій звычай выборчій...

Тожь не дивo, що по такôмъ вступѣ, самъ актъ выбору пôйшовъ уже тихше. Правительственно-польско-жидôвска спôлка була такъ уже певна, що на Wink старосты — risum teneatis! — однодушно голосувала на нашу лісту до комисіи — и такимъ робомъ увôйшли до неи безъ перешкоды нашi три члены! о. Иванъ Охримовичъ зъ Грабôвця, о. Несторъ Руднацкій зъ Яблôнки и Алексей Барабашъ изъ Старыхъ Богородчанъ.

И начавъ выборъ голосами рускими выбраный на председателя богородчаньскій нотарь п. П. Курись зазывомъ, щобы голосовано „według sumienia i przekonania“. Ажь млоило чуючи, по тôмъ, що бачило ся, тотій нещирій слова, а навѣть слабонькій фізіономістъ легко мôгъ добачити мольовый выразъ лица декотрыхъ честнѣйшихъ польскихъ выборцѣвъ та й ихъ у нихъ спущенi очи... И голосованe йшло гладко, ажь прийшла черга на пороґовскихъ выборцѣвъ, котрыхъ перше не дало ся переробити. Тутъ староста предложивъ судовый вытягъ, що два зъ нихъ нѣби були судево каранi; але наши члены комісіи якось и тутъ ихъ спасли, доказуючи лістами выборчими, що при выборахъ голосы падали на Михайла Веркалця „Прокопового“ и Павла Дроздюка „Паламарового“, а тіи дотеперь не були каранi. Та мимо щирои обороны нашихъ членôвъ комісіи бôльшôсть не допустила до голосу о. Проциика зъ Манастырчанъ, котрому очевидячки нарочно староство не доручило карты легітимаційной, хоть два другі выборцѣ зъ того села дôстали карты и хоть о. Процикъ лично о старостві о свою карту впоминавъ ся. Се була месть за те, що о. Процикъ на телеґрафічный зазывъ нашого выборчого комітету зъ Коломыі важивъ ся наймити хату на вѣче въ Солотвинѣ, та й за те, що старостиньского пупіля Олексу Крицака, вôйта зъ Манастырчанъ, першимъ разомъ не выбрано на выборця, хоть Крицакъ зъ-разу самъ бувъ на се згодивъ ся. При сімъ фактѣ позабувъ рускими голосами выбраный председатель комісіи и на „sprawiedliwość“ и на „duchowieństwo“ — хоть все себе оборонцемъ обохъ представляє — и справы о. Проциика не пôддавъ навѣть пôдъ голосованя комісіи, аргументуючи, що се contra legem... Рѣчь ясна, черезъ сей голосъ Мойса бувъ бы не упавъ, але за те понижено „pora“ — стало ся пôсля бажаня старосты. Однакъ именемъ меншости комісіи внесъ ся членъ о. Н. Руднацкій такій протестъ до протокôлу:

„Зъ уваги що о. Проциика, пароха и выборця зъ Монастырчанъ, не допущено до голосованя, мимо черезъ бракъ карты легітимаційной, пôдписаній члены меншости комісіи протестують противъ того, а се зъ причинъ: 1) Ц. к. староста самъ перепровадживавъ въ Манастырчанахъ правыборы и не перечитывъ якъ впрочôмъ и листы голосуючихъ се стверджують, що о. Проциика выбрано одноголосно выборцемъ. — 2) Ц. к. староста бувъ прошеный, щобы прислявъ документы потрѣбнi до голосованя для всѣхъ манастырецкихъ выборцѣвъ пôсланцемъ, котрого громада по тіи пôшле. Мимо того прислявъ вôнъ ихъ лише двомъ иншимъ выборцямъ, а о. Процикови мимо пôславъ почтою. — 3) О. Процикъ посылавъ чотири разы на почту, т. є. въ суботу 22-ого, недѣлю 23-ого и въ понедѣлокъ 24-ого жовтня два разы; послѣдный разъ, въ день передъ выборомъ, посылавъ двохъ людей и то о 9 годинѣ вечеръ. Обомъ тымъ пôсланцямъ давъ ц. к. почтмайстеръ въ Солотвинѣ урядове посвѣдчене зъ печаткою, що на дни вчерашнôмъ [24 жовтня] нема на почтѣ жадного письма нѣ то до зверхности громадскои, нѣ до приватного лица въ Манастырчанахъ. Имена пôсланцѣвъ: Johann Werstler и Василь Возьный. Посвѣдчене почтове лишають пôдписаній у себе до дальшого ужитку. — 4) Минувшихъ выборôвъ були прецеденсы, що явившимъ ся выборцямъ безъ легітимаційныхъ картъ выдавано тіи документы при самômъ актѣ выборôвъ. — Понадто высказує пôдписана меншôсть свôй жаль та й противъ сего незаконного поступленя протестує, що ій не позволено зложити до протокôлу свôй протестъ рускимъ языкомъ и письмомъ!“ [Протесту меншости противъ понижаючого поступленя зъ католицкимъ священикомъ [о. П.], котрого два разы безвинно выгнано за дверѣ: разъ зъ уряду податкового, а разъ черезъ жандарма зъ самои салѣ выборчои, не хотівъ староста принять до протокôлу.]

Такій то були наши выборы! и мы не дивуемось, що нашъ кандидатъ не мавъ бôльше голосôвъ, а дивуемо ся, що мавъ ихъ ажь 53 противъ 52, [одна картка була порожна] при коррупціи та при терорызмѣ, якого навѣть за часôвъ Kazia у насъ не було!

За те дивно намъ та й болить насъ немало, що найшли ся два панъ-отцѣ, котрі Мойсѣ пôйшли на услуги. Одинъ — таки парохъ зъ Богородчанъ-мѣста [передплатникъ „Галичанина“!]; вôнъ крутивъ ся по подвôрю а вôдтакъ утѣкъ и не голосувавъ. А другій — зъ Битькова, братъ доброго патріота д-ра Короля зъ Жовквы; вôнъ справдѣ зъ тремою але систематично, все, якъ и торбкъ, противъ насъ голосуе. Чи не встыдно вамъ, панъ-отцѣ? чи не совѣстно вамъ, учителямъ свого народу? Чи вы не знаете, що самі честнi польскій одинцѣ мѣжь собою киляють собѣ въ васъ? Такихъ бы мѣжь нами найшовъ ще зъ пару, та хочь зô смуткомъ, будемо ихъ на кождôмъ кроцѣ пятнувати публично. Най Русь знае ихъ имена, най они лишать ся внукамъ на загадку!

Очевидець.

Зъ Надвôрнянщины пишуть намъ:

При доповнюючôмъ выборѣ на 135 голосуючихъ дôставъ обшарникъ снятиньскій Мойса 111 голосôвъ, а д-ръ Мих. Дорундякъ 21, д-ръ Ив. Франко 1 голосъ, двѣ картки було blanche, а одинъ выборець не явивъ ся до голосованя. Наши Русняки надѣялись бодай 40 голосôвъ певныхъ, тымчасомъ на пусто. Чому? Бо наказано всюды выбирати вôйтôвъ, а тѣ всѣ голосували по росказу свыше. По друге — люде, особливо Гуцулы, крайно задубенѣлі въ серци, а ажь набрескій вôдъ браги на лици. По простy не давали собѣ навѣть говорити о рускôмъ кандидатѣ. По трете — многимъ свѣдомѣйшимъ селянамъ перемазувано руского кандидата, а наковано Мойсу, хоть не скажу въ якихъ апартаментахъ, бо кождый самъ догадаєсь.

Зъ поведеня мужикôвъ видно, що они дуже недобре настроєні до духовенства, бо

повага духовенства крайне підкопана різними суспетатами. Оден зъ них публично кричавъ до людей въ Перемишли: „Хоче ся вамъ знов попа выбирати? а забули-сте, яку вы писавъ на васъ конкуренцію!“ — Той суспетатъ є у вічнімъ контактѣ зъ людьми, дае имъ всяку роботу за публичні фонды, и обмотавши мужикôвъ всякими штучками, мае надъ ними демонічну силу. Тому то въ Надвірнянскімъ тьма кромѣшна. А за мужиками гнуть ся передъ тымъ тираномъ и неодинъ вреѣ юдиного накорѣнку и кажуть: „Panie M....ku Dobrodzieju Łaskawy!“ Видить ся додали бы ще: „Słodki“, але не легко то причепити.

Богато виноватѣ ту и самі священики. Бо они зобовязаний бути для свого стада апостолами и такъ выскати собѣ серця люду, щобы и въ огонь за ними скакавъ, тогдѣ бы насъ жадна вража сила неодолѣла. А понеже тепловее... длятого „мерзость запустѣнія“.

Збагали мы довго, хто давъ чести карткы до урны? Поляки певно нѣ, жиды такожъ, отже лишь Русины. И догадуемо ся, що того допустивъ ся оденъ цивіль, а другій священикъ. Не есть же то мерзость запустѣнія душѣ — дати ся выбрати а потому зраджувати народну справу? Ту треба конче апікувати средство „Прапора“: намарковувати зрадникôвъ и ихъ наголювати, абы залишили на дюхъ стôльцяхъ сѣдати.

X.

Переглядъ політичный.

Англія ладить ся до вôйны. Въ правительственныхъ докахъ кôлькохъ пристанеи панує горячкова дѣяльность. Кораблѣ лагодять въ великимъ поспѣхомъ, щобы въ кождôй хвили були готовѣ въ дорогу на повне море. Безперестанно ладують уголь та военный матеріялъ и енергічно комплетують залоги. Артилеристôвъ покликують зъ урльопôвъ. Пороблено вже також кроки въ цѣли покликания морскихъ резервъ, змобілізованя охотникôвъ и заложеня великихъ таборôвъ сталого вôйска, міліції и охотничои пѣхоты въ рôзныхъ стратегічныхъ точкахъ моря и при центрахъ зелѣзничихъ ліній. Daily News дае выказъ морскихъ силъ Великои Британіи, чинныхъ и резервовыхъ, и приходить до внесеня, що Англія є въ силѣ на европейскихъ водахъ ставити чоло сполученымъ силамъ Франціи и Россіи, не вôдкликуючи анѣ одного корабля зъ океана Спокôйного або зъ пôвнôчно-американскихъ водъ.

— —

Президентъ американьскои Унії Мекъ Кінлі вôдъ часу выѣзду мировои комісіи до Парижа мавъ прийти до переконаня, що въ цѣлôмъ краю панує сильне стремленя домагаюче ся анексіи цѣлои групы Филіпінскихъ островôвъ. Президентъ загадує поступити собѣ такъ, якъ того домагае ся публична опінія и въ тôй цѣли пересланъ передъ кôлькома днями вôдповѣдній информаціи членамъ американьскои комісіи мировои. Вже на вчерашнôмъ засѣданю паризкои комісіи мировои американьскі члены поставили жадане вôдступленя Филіпінскихъ островôвъ Америцѣ.

— —

Касаційный трибуналъ въ Парижи мавъ вчера тайне засѣданя, щобы порадитись, якъ поступати при новôмъ слѣдствѣ въ справѣ Дрейфуса. Сли-бы вôйскова власть не хотѣла выдати тайныхъ актôвъ, міністеръ судôвництва вôдкличе ся до палаты. Въ кульоарахъ судовои палаты запевняють, що два радники касаційного трибуналу були вчера въ міністерствѣ вôйны, щобы вôдобрати або що-найменше переглянути тайні акты. Тымчасовый міністеръ Льокроа робивъ имъ переповы въ справѣ выдання актôвъ, покликуючи ся на свôй провізоричный характеръ, и позволивъ имъ лишь вôдчитати деякі документы. Часописи всѣхъ сторонництвъ домагають ся, щобы при доповняючôмъ слѣдствѣ переслухати всѣхъ тыхъ міністрôвъ вôйны, котрі за чергою стверджували вину Дрейфуса. Було ихъ не менше якъ пять. Спеціально Касаняк пише: „Сли Дрейфусъ є жертвою, то тій пять суть убійцами. Сли вôнъ верне зъ чортôвского острова, тамтѣ пять повинні скôнчити на галерахъ.“ Кавеньяк написавъ до президента касаційного трибуналу листъ, въ котрôмъ домагае ся, щобы его переслухано яко свѣдка. Въ письмѣ тôмъ зазначае, що вôнъ може спростувати неправдивій твердженя деякихъ особъ наведеній въ рефератѣ Барда, вôдчитанôмъ въ касаційнôмъ трибуналѣ. Окрôмъ того заявляе, що вôнъ и инші особы знають агента, котрый доставивъ bordereau, тожъ походжене сего документу не є таке загадочне, якъ говоривъ Бардъ. — Генералъ Цурлінденъ признавъ, що въ фортѣ Монтъ-Валеріянъ знаходить ся певне число увязненыхъ офіцирôвъ; однакъ при тôмъ додавъ, що нѣодинъ зъ нихъ не є вмѣшаный въ справу Дрейфуса.

НОВИНКИ.

— **На фондъ народный** [взглядно зеленьскій вкладки] для „Народнои Ради“ у Львовѣ зложили: о. Александеръ Левицкій зъ Камѣнного 2 зр., о. Иванъ Глиньскій зъ Озерянъ 1 зр. Титъ Ревакович 1 зр., о. К. Лукасевичъ въ Мшанци 1 зр. о. Мих. Лопатиньскій зъ Небылова 3 зр., Василь Нагôрный зôб Львова 3 зр., Панькôвскій Кость зôб Львова 2 зр., о. Фолисъ зôб Скнилова 1 зр., Левандовскій Николай инжінеръ 1 зр., А. Підляшецкій изъ Сновитина 1 зр. 50 кр., нова рада громадска въ Магдалбаки 2 зр. 60 кр., о. Викторъ Гарухъ зъ Грабôвои 1 зр., о. Таначкевичъ Данило 1 зр., Н. Н. 20 зр., Петрицкій Стефанъ зъ Черниляцъ 1 зр., о. А. Лукашевичъ зъ Бычковець 2 зр., о. Мих. Жарскій зъ Стропатина 1 зр., Андрѣй Паплишъ въ Рожнятова 1 зр., о. Домбчевскій Иларій зъ Даахова 1 зр.

— Зъ Наукового товариства им. Шевченка. Засѣдания секцій фільольогічнои и историчнои вôдбудуть въ середу дня 2-ого н. ст. падолиста вôдъ годины 6-ои зъ симъ порядкомъ дневнымъ: а) рефератъ проф. І. Верхратского: „Знадобы до пôзнаня угорско-рускихъ говорôвъ; б) рефератъ О. Целевича: „Участь Козакôвъ въ польско-московскôй вôйні 1633—4 р.“; в) нарада надъ выдаництвами.

— **Изъ Станиславôвского Бояна.** *Загальні зборы Станиславôвского Бояна* вôдбудуть ся въ недѣлю дня 6-ого н. ст. падолиста о годинѣ 5 пополудни [въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“]. Если бы о тôмъ часѣ приписане статутомъ число членôвъ не явило ся, вôдбудуть ся загальній зборы о годину пôзнѣйше при тôмъ числѣ членôвъ, яке явить ся. На порядку дневнôмъ: а) Справоздания зъ дѣяльности уступаючого выдѣлу за адмін. рôкъ 1897—8; б) выборъ головы товариства, 7 членôвъ выдѣлу и 2 заступникôвъ; и в) внесени членôвъ.

— Просимо о численну участь членôвъ дѣятельныхъ и спомагаючихъ. — За выдѣлъ *Р. Зарицкій* голова, *Є. Чорненька* секретарка. — *Вечерницѣ Станиславôвского Бояна* вôдбудуть ся въ суботу 5-ого н. ст. падолиста въ комнатахъ Рускои Бесѣды. Початокъ о годинѣ 8 вечеромъ. Стрôй домашный. Вступъ вôдъ особы 50 кр. — Хто хоче дешево и весело въ родинѣ боянськôй забавитись, зволить ласкаво на вечерницѣ прибути. — *Выдѣлъ.*

— **Выдѣлъ Рускои Бесѣды въ Тернополи** оповѣщуе, що дня 15 н. ст. падолиста 1898 устроюе вечерницѣ зъ танцями въ своихъ комнатахъ [при ул. Костельнôй], куды товариство зъ днемъ 1 падолиста переносить ся. — Стрôй для панъ звычайный, для мужчинъ балевый. Вступъ вôдъ редины 2 зр., вôдъ особы 1 зр. Для случайно незапрошеныхъ нехай сеся оповѣстка стане за запрошене.

— **Шкарлятина.** Львôвске староство оголошуе, що въ пôдльвôвскихъ громадахъ, въ Наварія, Мачичковичахъ и Нагôрянахъ отверджено урядово 26 случаѣвъ шкарлятины. Зъ огляду на се, що мешканцѣ тыхъ сѣлъ що дня зносять ся изъ Львовомъ, магістратъ повѣдомляе о тôмъ населеня Львова въ цѣли належнои осторожности.

— **Выдѣлъ товариства „Руска Бурса“ въ Новôмъ Санчи** почувае ся до милого обовязку зложити прилюдно щиро руску подяку Впр. о. совѣтникови Юліянови Дуркотови и Всеч. отцямъ кондеканальнымъ Дуклиньского деканата, котрі на соборчику въ Дошници д. 15 (27) вересня с. р. у Всеч. о. сов. Димитрія Ялоша зволили зложити на будову церкви въ Новôмъ Санчи 8 зр. а на Бурсу 40 зр., якъ и за приречене на будуще пôдпомагати нашій для Руси спасительній стремленя! Всемогучій нехай сторицею вынагородить тім жертвы и крѣпить на здоровлю нашихъ горячихъ Патріотôвъ и Благодѣтелѣвъ, котрі помагають намъ пôднести нашь обрадъ на вирванахъ Руси и ширати просвѣту межи незрячими братами. — Вôдъ Выдѣлу Рускои Бурсы въ Новôмъ Санчо.

— **Засудъ за автономічне хижацтво.** Процесъ за дефравдацію громадскій въ Цивковѣ закôнчивъ ся онôгды. Трибуналъ засудивъ вôйта Фірута на 3 мѣсяцѣ а урядника повѣтовои рады чешанôвскои Гебавера на 4 мѣсяцѣ вязниць; писаря Марковича увольнено. Не въ однôй громадѣ здало бы ся таке »шконтрумъ«!

— **Винярского, убійника своеи жѣнки и кс. Бездзкого,** по скôнчоній обсерваціи въ шпитали краковскôмъ, вôдставлено дня 28. жовтня до краковскои вязниць, а зъ-вôдти перевезено его до Сянока. Кажуть, що лѣкарѣ узнали его за недужого на умѣ.

— **Добрый агентъ.** Львôвскій агентъ Адольфъ Дістлеръ зъ пазажу Гавсмана, зробивши добрый интересъ на многихъ купцахъ, натягнувши ихъ на кôльва тысячь зр., давъ „нурка“ зôб Львова и вôдрѣкъ ся „жены и чадъ своихъ“. Нова его вôтчина набуть Америка.

— **Обезпечене на выпадокъ вôйсковои службы.** Таке товариство повстало у Вѣдни. За границею такій товариства истнуютъ вже вôдъ давна. Товариство приймае обезпеченя дѣтей мужеского пола до 13 лѣтъ на суму сто до пять тысячь зр. Оплата премій тревае найдальше до жовтня того року, въ котрôмъ обезпеченый скôнчивъ 21-шій рôкъ жита. На случай, коли-бъ обезпеченого асентировано до лінійного вôйска, до маринарки або краевои оборони, выплачуе товариство обезпечену суму вразъ изъ дівідендами, сейчасъ або въ жаданыхъ ратахъ. Коли обезпеченого не возьмуть до вôйска, выплачуе товариство цѣлу обезпечену квоту вразъ зъ дівідендами, однакожъ доперва въ дни 1 жовтня року, въ котрôмъ обезпеченый скôнчивъ 24-ый рôкъ жита. На случай смерти звертае товариство зложеный капіталъ вразъ изъ дівідендами. Чистый зыскъ дѣлить товариство межи обезпеченыхъ, а часть призначуе на фондъ инвалідôвъ.

— **Носивъ вовкъ, понесли и вовка.** Передъ львôвскимъ судомъ присяглыхъ вôдбула ся вчера розправа противъ Ивана Беца, льокая у вôрм. архіеп. Исаковича. Сей „вѣрный“ льокай обôкравъ уже бувъ разъ свого хлѣбодавця, а вôдсѣдѣвши за се кару, „поправивъ ся“, бо знов добравъ ся до мешкана архіепископа и укравъ у него 650 зр., перстень, годинникъ и т. п. Вчера за свою справу и охоту жити коштомъ архіепископа Беця „бекнувъ“, бо судья не повѣрили его „чистому якъ хрусталь характерови“ и задекретували ему пять лѣтъ жити на коштъ державы въ „захоронцѣ“ Брігідокъ. Бецъ погодивъ ся въ своею незавидною долею и зъ „бодрымъ духомъ“ опустивъ салю розправъ.

— **Чума у Вѣдни** вже якъ бы выгасла. Жертвою ея впали три особы: служачій Баришъ, д-ръ Міллеръ и шпитальна доглядачка Пехова. Инші интернованій въ шпитали особы мають ся добре, а чумы у нихъ здаеть ся нема, хôть остають дальше на обсерваціи. Особы изольованій [вôдокремленій], котрыхъ було ажь 120 особъ, вже увольнено, а директоръ шпиталя мавъ до нихъ трогаючу промову, пôднôсячи почуте ихъ обовязку и пожертвованя себе для добра загалу.

— **Львôвскій дôмъ карный „Бригідки“** мае бути перенесеный до Золочева або до Стрыя. Мѣсто Львôвъ вôдъ кôлькохъ лѣтъ стараесь о перенесеня сего заведеня по-за муры мѣста и на тую цѣль жертвувало навѣть грунтъ за Городецкою рогаткою. Тымчасомъ міністерство судôвництва задумуе перенести „Бригідки“ до Стрыя або до Золочева [въ Золочевѣ є старинный замокъ Собѣского, въ котрôмъ теперь мѣстить ся заведеня карне для повѣта золочѣвского]. Львôвскій „Бригідки“ перемѣнено бы на якійсь инший державный урядъ. И мѣсто Жовквы старае ся, щобы „Бригідки“ перенесено до Жовквы. Онôгды була зъ-вôдтамъ депутація у президента суду Тхуржницкого зъ прошеньмъ о пôдпору сеи справы, але дôстала вôдповѣдь, що „Бригідки“ перенесе ся до Стрыя.

— **Необережность зъ оружемъ.** Въ лѣсѣ гр. Потоцкого въ Пôдпечарахъ коло Станиславова стягало кôлькохъ роботниковъ галузе на купы. Въ полудне позасѣдали роботники при огни и балакали мѣжь собою, спожываючи полуденокъ. Нещасте хотѣло, що 22-лѣтный паробчакъ Василь Великикъ взявъ набиту грубымъ шротомъ рушницю, котру полишивъ гаевый, а оглядаючи ся необачки выстрѣливъ и цѣлый ладунокъ попавъ у лице 31-лѣтного Пилипа Пилипового и положивъ его трупомъ на мѣсци.

— **Скупарь добродѣемъ.** На днихъ померъ въ Гамаговѣ якійсь Томзонъ, котрого уважали въ цѣлôмъ мѣстѣ за безпримѣрного скупаря. Той чоловѣкъ мешкавъ, въ одній нужденній и брудній комнатцѣ самъ собѣ варивъ мѣзерну поживу и нѣкого не впускавъ до свого мешкания болячись крадежи. Передъ кôлькома тыжднями вôнъ занедужавъ и умеръ въ шпитали. По смерти показало ся, що Томзонъ за посередництвомъ свого адвоката выдаваvъ кождого року 12.000 фунтôвъ штерлінгôвъ на добродѣйній цѣли, а позишивъ майно около 300.000 фунтôвъ. Минувшость Томзона невѣдома нѣкому. Припускають, що передъ кôлькадесятьма лѣтами повернувъ зъ Австралія, де мавъ доробити ся великого маетку торговлею худобы.

— **У великій сали** гетелю Бельвю буде отворена зъ днемъ 3 с. м. реставрація пôдъ зарядомъ М. Фляйшмана. Щоденно смичковый концертъ на перемѣну кождои вôйсковои музики пôдъ личною управою свого капельмайстра. Величане електричне освѣтлене.

Надѣслане.

Добрый лѣкъ домовый. Межи лѣками домовыми, уживаными до усмирюючого натирання, займае *Liniment. Capsici comp.*, приготовленый въ лабораторіи Ріхтера въ Празѣ, безперечно перше мѣсце. Цѣна его низька: 49 кр., 70 кр. и 1 зр. за бутильку, котру розпôзнати можна по червонôмъ якорѣ (котвици). 4 5 1—40

Наука, штука и література.

— На памятку столітних роковин відродження українсько руської літератури. Перше видання Енеіди І. Котляревського передруковане в столітню річницю його коштом і заходом Наукового Товариства імени Шевченка. У Львові 1898. З друкарні Нак. Тов. ім. Шевченка. — Стрôнъ 114 великои вôсьмки. Є се докладный передрукъ першого выдання перших трехъ частей Енеиды, що появило ся въ Петербурзѣ 1798 р.

— **Великі роковини.** Пролог, говорений перед ювілейною виставою „Наталки Полтавки“ в память столітних відродин українсько-руської народности. Написав Д-р Іван Франко. У Львові 1898. З друкарні Наукового Товариства імени Шевченка. — Стрôнъ 15 малои вôсьмки, въ портретомъ Ивана Котляревского. Книжочку сю роздавано въ театрѣ передъ выставою „Наталки Полтавки“.

Послѣдні вѣсти.

— —

Межи Озерянами и Бучачемъ выскочили ниньо въ ночи зъ шинъ льокомотива и сѣмъ возôвъ тягаровыхъ. Оденъ машиністъ, палячъ и гамбинчій згинули; управитель поѣзду Пропакъ сильно потовченый, а два кондуктоpы легко.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 1 падолиста. Австрійске правительство мало въ наслѣдокъ кôлькаразового натиску зôб стороны міністра краевои оборони заявити ся за пôдвысшенемъ платнѣ офіцирôвъ и вôйсковыхъ урядникôвъ. — Спôльне міністерство такожъ заявило ся за пôдвысшенемъ, лишь угорске правительство ставить трудности. — Редактора одного вѣденьскои часописи Гехта обжалувавъ посолъ Грегорігъ за обиду чести сповнену ще въ серпни. Вчера увязнено Гехта; се выкликало величезну сензацію, бо доси звѣстный лишь одинъ случай увязненя когось за обиду чести.

Краковъ 1 падолиста. Стоиловець д-ръ Вол. Левицкій [бувшій кандидатъ въ Сяноцъ и т. д.] написавъ до Стоиловского листъ, въ котрôмъ заявляе, що выступае зъ христіянъско-людового сторонництва, бо не може згодити ся на его тактину.

Прага 1 жовтня. Орган посла Пацака Podvysocke Listy доносить, що правительство рѣшило ся сповнити мінімальній жадания Чехôвъ.

Бѣлградъ 1 1 падолиста. Въ Македонії Болгаре замордували одного зъ найзначнѣйшихъ мѣсцевыхъ Серôбъ. Доси увязнено девятьохъ Болгарôвъ пôдозрѣныхъ о участь въ тôмъ злочинѣ. Сеся справа може стати причиною великихъ розрухôвъ.

Парижъ 1 падолиста. Кабінетъ Дішѣ вже скомплетованый. Міністерство вôйны обняла *цивільна особа* Фрейсіне. Сейчасъ по уконституованю кабінету міністеръ заграничныхъ справъ Деклясе повѣдомить палату, що правительство въ справѣ Фашоды уступило и рѣшило вôдкликати Маршанда. За те Деклясе рѣшивъ ся енергічно занятись египетскою справою и при тôмъ числить на певну пôдпору не лишь Россіи, але и Нѣмеччины.

Кандія 1 падолиста. Турецкій губернаторъ заявивъ адміралямъ, що не одержавъ вôдъ Порты розказу выцофання турецкихъ вôйскъ, що знаходять ся на Кретѣ. Адміралы повѣдомили его урядово, що въ днемъ 4 падолиста перестае турецка адміністрація на цѣлôмъ островѣ.

Римъ 1 падолиста. Въ Абісинії явна революція. Сасъ Мангаша машируе на чолѣ 20.000 войска въ сторону долины Макасе, котра мае бути центромъ военныхъ операцій. Цѣсарева мае сама пôдняти се повстаня мальконтентôвъ роздразненыхъ реформами Менеліка. — Въ слѣдуючôмъ тыжни папа выдасть енцикліку о анархістахъ.

Шангай 1. падолиста. Зъ причины, що переговоры мѣжь французскими и хіньскими властями въ справѣ нападу на французского моряка скôнчили ся безуспѣшно, французскій консуль заявивъ, що сли французскій жадания не будуть безпроволочно выконанѣ, вôнъ прибуде до Нанкіна на военнôмъ кораблѣ.

Вже выйшовъ
новый накладъ
МОЛИТВЕННИКА
выданого „Просвѣтою“

въ народній мовѣ, великій и дегôдного формату обнимаючій 757 сторôнъ друку, найповнѣйшій зôб всѣхъ такихъ Молитвенникôвъ.

Молитвенникъ сей мѣстить въ собѣ: І.) Молитвы щоденні ранні и вечірні. ІІ.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерні, б) зъ Повечерницѣ малои, в) зъ Повечерницѣ великои, г) зъ Утрени, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, е) моленя за св. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Литургія. ІІІ.) Тайны покаяня и преев. Евхаристія. ІV.) Молитвы для рôзного вѣку, стану и въ рôзныхъ потребахъ. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичні, в) Святыхъ. VII.) Молитвы сполучені зъ вôдпустами. VIII.) Акафістъ до а) Ісуса Христа, б) Преев. Богородицѣ, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ Молебна до преев. Богородицѣ. X.) Тропарѣ, кондаки, богородичні и прокимены а) недѣльній, б) щоденні, в) на празники Господскій, Богородичні и Святыхъ, г) на деякі потребы. XI.) Колиды и инші пѣсни церковні. XII.) Таблицю пасхальну.

Сей Молитвенникъ дôстати можна въ канцеляріи товариства „Просвѣта“ и въ книгарни Ставропигійскôй по такихъ цѣнахъ:

І. На звичайнôмъ папері:

1) Молитвенникъ брошурованый . . . 60 кр.
2) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вôдтисками зôб шабатуркою 90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкôру зъ золоченями и вôдтисками зôб шабатуркою 1·20 кр.

ІІ. На великôмъ папері:

4) брошурованый . . . . . 70 кр
5) оправленый якъ вôдъ 3) въ додаткомъ золоченыхъ берегôвъ . . . . 1·60 кр.

Замовляючій поодиноко Молитвенники зволять присылати 20 кр. на оплату почты.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“
у Львовѣ ринокъ ч. 10
выдало новый накладъ друкôвъ

І. Друки правничі:

1.	Позовъ въ справахъ дрôбныхъ лібра по	25 кр.
2.	Контрактъ купна и продажи І. лібр. по	40 „
3.	„ „ „ ІІ. „ по	40 „
4.	„ „ „ ІІІ. „ по	40 „
5.	Повномочія . . . . по	40 „
6.	Подания о екс- и интабуляціѣ, вибор з) б) в) г) лібра по	40 „
7.	Написы до подань о интабуляцію лібр. по	20 „

ІІ Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра по	40 „
9.	Книга довжниковъ „ „	40 „
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим. „	2·— „
11.	Скрипть довжный „ „ „	1·20 „
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „ „ „	3·— „

ІІІ. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова лібра по	40 „
14.	Книжка касова „ „	40 „

ІV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Спискъ членôвъ лібра по	40 „
16.	Грамоты членьскій читальни „Просвѣты“ примѣрникъ по	2 „

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитость особно.

Надѣслане.

Отворене Реставрації
у великій сали Готелю Bellevue.

Зъ днемъ 3 с. м. буде отворена у великій сали готелю Бельві реставрація пѣдъ зарядомъ М. Фляйшмана. Щоденно смичковый концертъ на перемѣну кождои вѣденовои музики пѣдъ личною управою свого капельмайстра. Величаве електричне освѣтлене.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного, на пляцу Галицкім

поручае **въ великомъ** выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: **окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далекозиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, таныє мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры** и т. п.

Уряджене дзвонівъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЧИСЛА до вымалюваня на рогахъ и топорцѣ лѣсовій до цѣховани припоручае Иванъ Ляврукъ ножовникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 42—7

Артистично-літографічне заведене А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампіді металевій и каучуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и граврованій и проче.

Замовлена зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 18—52

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци попударныхъ газетокъ „Батьківщина" и „Читальня") тыжднева популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Корель, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты").

„СВОБОДА" мѣстить: 1) передовій статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сегорѣчній сесіи соймовій, о выборахъ, вѣдозвы Краевого руского комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ еаховій переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Кости Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новѣмъ законѣ дороговѣмъ, О краевій продажи соли, О краевій акцизѣ вѣдъ напиткѣвъ, Вас. Нагірного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Пеленьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зъ всѣхъ сторѣнъ краю; 5) порады, пытаня и вѣдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспѣльно-політичныхъ; 6) рухъ селяньства руского; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысль и торговля.

МУЖЕСКУ БЕЗСИЛЬНОСТЬ 344

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхѣвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ клюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Российске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ P. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Biercy'a Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літографічне ЗАВЕДЕНЕ Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

виготовляе

всякій літографічній выробы

звычайні візитовій білеты вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а новопоявившій ся візитовій білеты въ гербахъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касеткою. 188 48—51

Глядаю Учителя до двохъ дѣтей зъ 3 норм. клясы. — Левъ Тарнавскій парохъ въ Подлисю п. Бѣлый камѣнь. 406 3—4

Свѣжий мѣдъ пщѣльный

въ пушкахъ бляшаныхъ 5 кільовыхъ по 2·50 зр.

Правдивый вѣскъ пщѣльный зъ запорукою! 1·60 зр. за кільо высылае за побраневъ

J. Menczer, Микулинцѣ.

407 3—3

Такожь и на раты

безъ пѣдвышки цѣны

диваны, портіэры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджения домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

Сирота зъ лѣпшого дому приймѣ мѣсце при одній особѣ. Вмѣе варити, прати, прасовати. Жертвуе щиру працю. Адреса: И. Н. Самборъ poste restante. 408 3—3

Рѣшткы хѣдниковъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, тобсліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ дармо дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: белетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в загодовку: сильнійше увиглядниване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Кн. І. В. Щурат: „МОЇ ЛИСТИ" (поезії). - Кн. II. Едгар По: „Новелі" (в перекладі Ів. Петрушевича.)

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківский, Львів, улиця Зибликевича, число 34.

ЛЯРНЯ ДЗВОНІВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рѣзнои ваги и приймае ушкоджені дзвоны до переливания въ найкоротшімъ часѣ, а такожь маe на складѣ готовій дзвоны рѣзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходнякамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій новій дзвоны якъ и на цѣлій групы. За тревалість матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонівъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

въ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бѣль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того 405 2—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оригінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ" зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оригінальный.

Ріхтера аптика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Вже выйде небавомъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты"

на рѣкъ 1899.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта", Ринокъ ч. 10.

МАҐАЗИНЪ и РОБѢТНЯ ФУТЕРЪ

ФЕЛІКСА и ЮЛІЯНА ЛЮБЕЛЬСКИХЪ

при ул. Валовѣй ч. 3 у Львовѣ.

Поручаютъ свѣй богато заосмотреный Маґазинъ на сезонъ — въякій можливій въ обсягъ кушнѣрства входячій артикулы, а такожь готовій футра мужескій и дамскій.

На складѣ держимо матерія на покрыта футеръ мужескихъ и дамскихъ.

Старѣ футра перерабляемо на новій фасоны, числячи по можливо низькихъ цѣнахъ. 878 8—6

Зъ поважанемъ *Феліксъ и Юліянъ Любельскій.*

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИҐНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ

а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій** зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентованій по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

Вѣдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краевій у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно ивана зъ честноты роботня артистично-бронзовничаго

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галиция ч. 15

поручае свои выробы церковній зъ срѣбла, бронзу, хинъского срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадылницѣ, ладаницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовій и скляній, пѣдставники передъ иконостасы.

Всѣ высше поминутій предметы приймае до спорядженя и вѣдновленя, т. е. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 328 15—20

Рѣвножъ выконуе гальванізованe всѣхъ выробівъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрені.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣлній, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, канелюхівъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3.** 190

До П. Т. Властителевъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — зводѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ **„Au Louvre"** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дерґъ, по надзвычайно низькихъ цѣнахъ. На провінцію высыланмо на жадания нашій богато клюстрованій цѣнникы даромъ и оплатно 190

Выстава загальна

всяких и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіэръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дерґъ на конѣ.

Отворена цѣлый день и ночи при електричныхъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевій цѣны указаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы наперед оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу віденского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ годовн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		нічні			
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ годовн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з годовн. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на годовн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пера нічна числить ся від 6 години вечером до 5 годики 59 мінут рано. 5

ТУТКИ зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати только зъ фабрики „POLONIA" Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна. 893

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одповѣдальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Чорнилювки. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 235 Львовъ, Понедѣлокъ 21 Жовтня (2 Падолиста) 1898. Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на переміну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкабез на инсерати у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ въ літор. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
	У Львовѣ:		
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чвертъ року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередно заторешення. — Рекламації неопечатаний вѣльний вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. в. в.

Оголошеня звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣпчика инсератового або ся инакше а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. в. в.;

Подяки и наші донесеня приватні платятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрѣпка.

Свято сотныхъ роковинъ вѣдродженя руского письменьства.

Проминули два величні днѣ въ нашѣмъ народнѣмъ житю мовь чудовый, повный чару сонъ! Тѣлько-жь надѣяти ся треба и мы маємо тую надѣю, тую певнѣсть, що тій днѣ не остануть въ нашѣмъ дальшѣмъ житю безъ слѣду, — що они не щезнуть мовь сонъ, а стануть точкомъ до бѣльшои енергіи въ нашихъ дѣлахъ.

Обходъ нашого всенародного свята скрѣпивъ въ найширшихъ кругахъ галицкои руской интеліґенціи свѣдомѣсть нашои безперервнои духовои звязи съ тымъ головнымъ пнемъ нашого народу, съ посередѣ котрого выйшовъ Иванъ Котляревскій и своими творами покликавъ до нового житя закордонну Русь-Украину якъ разъ тогдѣ, коли могло здавати ся, що она на вѣки вычеркнена съ помѣжь родины славяньскихъ народовъ, — а опѣсля воскресивъ такожь и галицку Русь. Розбудити и скрѣпити тую свѣдомѣсть такожь и въ селяньскихъ верствахъ нашого народу — отсе задача и обовязокъ нашои сѣльскои интеліґенціи. Нѣ одно село не повинно остати ся по заду. По нашихъ мѣстахъ и мѣсточкахъ повинній утворити ся комітеты при участи сѣльского духовенъства та всюды уладжувати хоть бы тѣлько скромній обходы сего всенародного свята та поучати народъ вѣдчитами о его значѣню. Починъ до сего дало вже товариство „Просвѣта“, выдавши дуже поучаючу книжочку про Ивана Котляревского и значѣне его творовъ.

Обходъ нашого свята у Львовѣ є такожь доказомъ побѣды тыхъ идей, котрымъ у насъ промостивъ дорогу Маркіянъ Шашкевичъ, а которыми одушевлялись опѣсля народовцѣ 60-тыхъ лѣтъ та вытворили тымъ народне сторонництво, що безупинно боролось за святощѣ нашого народу. Сегодня можуть народовцѣ коли не зъ сордостею то у всякомъ разѣ зъ вдоволеньемъ глядѣти на наслѣдки своєи близько сорокалѣтнои працѣ, веденои не безъ тяжкои борьбы зъ усѣляками перешкодами, якими старали ся спинювати сю роботу и противники народныхъ руских идей и навѣть само правительство, що довго не розумѣло а и теперь не завсѣгды ще гаразд розумѣе значѣне и вагу тыхъ идей такъ для руского народу якъ и для державы.

Обходъ нашого свята у Львовѣ, уладженый за починомъ и головно заходомъ Наукового Товариства им. Шевченка при участи всѣхъ народныхъ товариствъ рускихъ, є такожь доказомъ, що наша громада, хоть якъ розбита на рѣзни таборы, у важныхъ хвилякъ способна згорнути ся единодушно пѣдъ одинъ спѣльный прапоръ и позабути на невгоды будденьщины. Велика идея — се велика сила! Давъ бы Богъ, щобы ся велика идея ніколи не сходила зъ гадки и пройшла всѣ наши кроки и дѣла!

Білеты на святочный вечеръ були кѣлька днѣвъ наперед розбранй всѣ до одного. Хто не запевнивъ собѣ заздалегѣдь мѣсця въ театрѣ, мусѣвъ зъ жалемъ завернути домѣвъ. Простора саля театру гр. Скарбка наповнила ся биткомъ; навѣть на высокій галерія можна було бачити богато паньи, що очевидно зъ конечности мусѣли вдоволити ся и такимъ мѣсцемъ. Вся публика явила ся въ святочныхъ одягахъ; богато було жѣнокъ въ гарныхъ народныхъ строяхъ. Що хвиля стрѣчало ся лиця нѣбы то добре знанй, а таки не львѣвскій; були се патріоты зъ рѣзныхъ сторонъ краю та зъ Буковины. Въ одушевленѣмъ настрою и въ спокійною нетерпеливостею выждала зібрана руска рѣдня пѣднесеня запавѣсы. Наразъ потемнѣло въ театрѣ, погасли майже всѣ свѣтла; замовкла тужна музика и пѣдняла ся занавѣса. На темній сценѣ видно здалека луну пожежѣ, а въ переду на могилѣ сидить дѣдъ-козарлюга. Драматичный прольогъ д-ра Ивана Франка, выголошеный п. Лопатиньскимъ, хоть и обкровный поліцією, потрясавъ душею до глубины. За послѣдными словами прольогу залунала въ театрѣ урочиста пѣсня народного гимну „Ще не вмерла Украина“, котру публика вѣдспѣвала стоячи. Оплескамъ, выкликуючимъ то декляматорови то автора прольогу, не було кѣнця.

Прийшла черга на кантату, уложену о. Кишакевичемъ на слова Шевченка до Котляревского. Якъ широка сцена театру, вѣдъ краю до краю заняли въ кѣлькохъ рядахъ сполучені „Бояны“ львѣвскій, перемыскій и стрыйскій; въ першѣмъ рядѣ станули бояністкн. И поплыли поважній звуки урочистого хоралу въ супроводѣ вѣйскової орхестры. Хоромъ и орхестрою управлявъ самъ композиторъ. Выконане выпало величаво.

Вѣчно молода „Наталка Полтавка“, якъ ей называютъ навѣть россійскій ученій, справдѣ завсѣгды однаково чарує руску публику своєю свѣжою красою. Надъ 80 лѣтъ минуло зъ того часу, якъ ей вперве выставлено въ Полтавѣ; але мимо знаныхъ хибъ драматичныхъ справляе она глубоке а любе вражѣне на слухачахъ, коли ей добре вѣдограти. А симъ разомъ артисты нашого театру вывязались зъ своєи задачѣ дуже добре. Передъ всѣми вызначалась такъ прегарнымъ спѣвомъ якъ и знаменитою грою п. Лопатиньска, котра, якъ звѣстно, покинула руску сцену и учить ся на оперову спѣвачку. Хоть жалувати треба, що нашъ театръ стративъ такъ знамениту силу, все-жь таки бажаємо п. Лопатиньскій якъ найлѣпшого успѣху, а симъ разомъ годить ся щиро подякувати ѣй, що своимъ гостинныимъ выступомъ причинилась до свѣтлости народного свята.

„Вечерницѣ“ Нѣщиньского, знанй врешті нашій публицѣ, выконали сполучені „Бояны“ пѣдъ управою д-ра Федака въ супроводѣ орхестры тежь гарно. Такъ само симфонію G-moll М. Вербицкого вѣдограла орхестра вѣйскова зъ звычайною собѣ вправою и ефектомъ.

А вже чи не найвыще пѣдняло ся одушевленя публики на видъ алєгоричного образу въ живыхъ особѣ, що на закѣнчене святочного вечера зобразивъ апотеозу нашого вѣдродженя. Въ нѣмѣмъ зачудованю глядѣли мы на сей чудовый и въ правдивымъ пієтизмомъ уложеный образъ и радѣ були бы годинами дивитись на него. На жаль такій образъ, въ котрѣмъ особы мусять неповорушно занимати призначену имъ поставу, не може тревати довго. Опустила ся занавѣса, а неустаючій оплески та окликн зачудованя и одушевленя розпирали стѣны театру. Три разы пѣдноминалась и опускала ся занавѣса и зъ кождымъ разомъ оплескамъ не було кѣнця. Довѣдуемо ся, що авторомъ того образу є п. Лопатиньскій. Велика шкода, що не знято на памятку фотографій зъ такъ чудовои картины.

Пѣзно по 11 годинѣ въ ночи розійшла ся руска рѣдня зъ театру, любуючись дальше въ розмовахъ пережитыми величными хвилями.

Хто бувъ на тѣмъ святочнѣмъ вечерѣ въ театрѣ не забуде до вѣку тыхъ величныхъ хвиль, коли по кѣнцевыхъ словахъ прольогу „Ще не вмерла, ще не вмерла и не вмре!“ залунавъ въ театрѣ „единымъ серцемъ и едиными устами“ урочистый имнъ „Ще не вмерла Украина“, — якъ зновъ опѣсля пѣдналась занавѣса и явивъ ся на сценѣ величавый хоръ сполученыхъ „Боянѣвъ“ зложеный зъ якихъ 150 особѣ, — а вкѣнци той чудовый образъ!

Зарѣвно урочисто вѣдбула ся вчерашна академія. Вже не довго передъ 11 годиною заповнила руска интеліґенція такъ мѣсцева якъ приѣзжа въ краю велику салю Народного Дому. Всѣ крѣсла заняло наше жѣноцтво; мужчины тиснулись такъ, що, якъ то кажуть, и голка не перетиснулась бы була мѣжь нихъ на землю. Въ першѣмъ рядѣ занявъ мѣсце краєвый маршалокъ гр. Стан. Бадені. Обѣ галеріи були заповнені переважно молодѣжею. На естраду, пристроену зеленею, мѣжь петрою видиѣвъ портретъ Ивана Котляревского змальованый для Товариства им. Шевченка нашимъ артистомъ Трушемъ, выступивъ д-ръ Савчакъ и короткою промовою отворивъ академію. Змѣстъ тои промовы бувъ такій:

„Высокодостойній гостѣ! Русь-Украина обходитъ вѣдъ вчера торжественне свято, — свято сотныхъ роковинъ вѣдродженя украиньско-рускои літературы. Сто лѣтъ минає вѣдъ выходу въ Петербурзѣ на украиньско-рускій языкъ перелицьованои Иваномъ Котляревскимъ Енеиды; сто лѣтъ минає, якъ жива руска мова и руска пѣсня залунали широко и довели до зрозумѣня національнои окремѣшности украиньско-руского народу середъ славяньскихъ народовъ и національнои свѣдомости. Сто лѣтъ минає, якъ народъ рускій пѣдійнав ся зъ свого довговѣкового занепаду та занимає знову гѣдне мѣсце въ рѣдинѣ славяньскихъ народовъ. Въ зібраныхъ тутъ на се народне свято витаю сердечно цѣлу Русь свяку, витаю всѣхъ Русинѣвъ всѣляких станѣвъ и весь 25-міліоновый народъ безъ огляду на межѣ и кордоны, такъ въ старѣмъ якъ и въ новѣмъ краю, и Вамъ тутъ зібранымъ складаю щиру и сердечну подяку, що на зазывъ такъ численно прибули до давнои столицѣ князя Льва. Витаю такожь заступника краєвои власти автономічнои и дякую Его Ексцеленціи краєвому маршалкови, що почтивъ ce наше народне торжество. Вкѣнци не можу не згадати о тѣмъ, що въ трехъ державъ, въ которыхъ судьба звелѣла Русинамъ жити, лише въ Австрії вѣльно намъ плекати и розвивати нашъ питомый языкъ. За се належить ся глубока вдячность Его Величеству цѣсареви; а вдячность сю рускій народъ высказуе при сѣй нагодѣ моимъ устами и кличе зъ повнои груди: Его Величество Цѣсарь Францъ Іосифъ I. нехай жие на многая лѣта! Симъ отвираю академію“.

Зібраній повторили тричи сей окликъ, а опѣсля проф. Мих. Грушевскій говоривъ зъ знаною ерудиціею про значѣне Енеиды Котляревского въ историчнѣмъ розвою Украины-Руси и про вплывъ ей на національне освѣдомлене руского народу.

Опѣсля проф. Смаль-Стоцкій зъ Черновецъ мавъ основный вѣдчитъ про значѣне и провѣдній идей Енеиды Котляревского, выказуючи, що она є справдѣшнымъ нашимъ національнымъ епосомъ, въ котрѣмъ зображене незвычайно вѣрно и пластично, а заразомъ патріотично усе житє руско-украиньского на-

Листъ зъ 1848 року о бомбардованю Львова.

Симы днями минає пятьдесятъ лѣтъ, якъ командуючій ґенералъ баронъ Гамерштайнъ бомбардувавъ Львѣвъ.

Зъ того часу мы маємо пѣдъ рукою листъ [безъ пѣдпису], писаный якимсь вызначнымъ Русиномъ до Ивана Борисковича, котрый при кѣнци мѣсяця жовтня 1848 р. выѣхавъ бувъ зъ краловшанномъ Михаломъ Куземскимъ яко вѣдпоручники Головнои Рады Рускои до цѣсаря Фердинада, що пѣдъ той часъ — зъ причины революціи у Вѣдни — перебувавъ въ Оломуцу.

Листъ той подаємо дословно, тѣлько переписуемо зъ латиньскои азбуки на руску.

Ґубернаторомъ, о котрѣмъ бесѣда въ листѣ, бувъ Вацлавъ Залескій; — митрополитомъ Михаилъ Левицкій; — ректоромъ семинаріи Іоаннъ Бохеньскій [пізнѣйше епископъ-суфраганъ.]

Листъ звучить:

Всечестный Господине!

Листъ Вашъ зъ 1-ого Новемб[ра] отримавъ-емъ дня вчорайшого вечеръ и дуже-сьмо ся нимъ урадували, бо-сьмо ся переконали, що поголоска, яко-бы Васъ въ дорозѣ зъ Кракова Ляхи мали перенять, була неправдива.

Доношу Вамъ, що Ляцкій обыватель, довѣдавши ся, же Г. Ґубернаторъ прибывъ до Галиціи, многочисленно зъѣхали ся до Львова и выслали до него депутацію, щобы поѣхавъ до Є. П. нашего Метрополиты, бы выдавъ письмо окружное до нашихъ священниковъ, перестерегаючи, щобы людъ сельскій не выступавъ противъ Ляховъ и ихъ ґвардіи, а особенно, щобы ся священники не мѣшали въ рѣчи політическій и не вплывали на утворене ґвардіи рускои.

Довѣдавши ся, що Г. Ґубернаторъ 28 Жовтня о ½ 11 зъ рана выѣхавъ до Унева, пустивъ-емь ся зъ моимъ другомъ въ погонь, и здыбали сьмо П. Ґуб[ернатора] вертающого вже зъ Унева. Выложили сьмо Его П[реосвященьству] обширне цѣлый станъ рѣчей и всѣ ляцкій намѣреня, просячи усердно, щобы реченного окружника не посеславъ, або хоть зъ нимъ такъ довго стримавъ ся, доки вѣдъ Васъ не одержемо вѣдомости, якъ наша справа тамъ стоить. Але окружникъ вже есть надосланный до літографіи; — лагѣдненькій вонъ, лагѣдненькій, мѣгъ бы] намъ ѣднако бувъ пошкодити, если-бы не были зайшли выпадки окропни справдѣ, але для нашой справы, якъ здае ся, скутечні.

Ото 1 Лист[о]п[ада] въ ночи коло 12 год. почала ґвардія ставити барикады по улицяхъ до рынку ведящихъ. На другій день зъ-рана Гамерштъайнъ] розказавъ розставити войско на всѣхъ частехъ мѣста и возвавъ ґвардію щобы барікады позносила, що коли не наступило, повелѣвъ картачами стрѣлять ку рынкови. Міліція мѣска гнеть уступила, Выбрано[в]скій вложивъ команду, а потомъ и ґвардія видячи, що то не жартъ, почала ся розсыпати. Але Легіонъ Акад[емічный] въ Университетѣ, пѣдбуреный черезъ емігрантѣвъ, не хотѣвъ ся пѣддати. Гамерштъ. выславъ 2 парламентарѣвъ, съ которыхъ одного выстрѣломъ зъ вѣкна забито — на тое давъ розказъ ракеты на мѣсто пускати. Тымъ способомъ спалено ратушъ, Академію зъ Бібліот[екою] цѣлкомъ, Політех[ніку], старый Театръ, при нѣмъ школы Нормальній и кѣлька домовъ при томъ — а много[о] инчихъ домовъ картачами пошкоджено. Много зъ ґвардіи Акад. погибло, але при томъ и много людей цѣлкомъ спокойныхъ. Потому мѣсто пѣдписало капітуляцію. Втомъ коло 4 по полудню надходитъ зъ Вѣдня вѣдомость, що Вѣдень вже пѣддавъ ся. На тое музика войскова при страшливомъ освѣтленію мѣста заграла гимнъ народный.

Въ пятницю т. є. 3-о, коли ще денекуда зъ вѣконъ и пивниць на жовнѣровъ стрѣляно, оголосивъ Г. Гамер[штайнъ] мѣсто въ станъ обляжена, запровадивъ судъ доразный и рядъ войсковый.

Легіонъ академіковъ цѣлкомъ розвязаный — ґвардія має быти перечищена и подъ зарядъ цѣсарского ґенерала поставлена — всякое оружіе до арсеналу выдане — а еміґрація чужосторонна пѣдъ стражею войсковою за границы панъства Австрі[и] выдалена. Всѣ шапочки зъ орликами польскими зникли — а навѣтъ и бородки на лобъ на шию поголено деинпаки всѣ, рады и клюбы заказано.

Такъ ся рѣчи у насъ маютъ; и можете вносити, що въ тыхъ обстоятельствахъ мало що потрафимо для нашой справы дѣлати, але здае ся власне быти на часѣ, бы-сьте ви у Цѣсаря, Міністеріюмъ и у Сеймѣ смѣло и сильно за нашимъ народомъ выступили.

Нѣмъ у Львовѣ революція мала выбухнути, довѣдали-смо ся, що два ескадроны Гусаровъ зъ Яворева, лишивши своихъ офіцировъ, утѣкали на челѣ одного ґвардисты, кажуть Пінінъского; але ихъ селяне позваній отъ Циркулу коло Самбора выступивши зъ косами затримали — при чѣмъ онъ ґвардиста, якъ наперъ конемъ на селянинъ, востали зраненый. Потомъ зразъ были у Львовѣ поприлѣплены плякаты, що ся селяне бурятъ и же Ґубернаторъ на учиненіи собѣ представленія вызначилъ двохъ членовъ рады польской яко комісаровъ для розпознаня того выпадку, а мы зразъ подали до Ґубернатора просьбу, абы зъ нашой стороны Дѣвканъ Лиpецкій до той комісіи былъ прилученый — але що ся въ томъ взглядѣ стало, не знаемъ, бо зразъ стала ся революція.

Его Преосвященьство Епископъ приѣхалъ въ Суботу 4-о т. м. передъ полуднемъ до Львова и привезъ тую нѣдомость, що нидѣ тамъ гдеесь уже въ Галиціи друкованый фальшивый Маніфестъ съ Цѣсарскою печатію пѣдписаный одъ Цѣсаря и Вессенберґа, же панщина знову має быти запроважена — запевне то справка Ляховъ, бы народъ до революціи подбурити. — Нинѣ зъ рана Епископъ и Ректоръ поѣхали до Унева.

Львовъ 6-ого Листопада 1848 года.

роду зъ его свѣтлыми и темными сторонами вѣдъ конець минувшого столѣтя и его тогдѣшна доля вѣдъ россійскимъ пановапемъ. Проф. Колесса выказавъ дальше вплывъ творбвъ Котляревского на дальшій розвбй руском народнон літературы такъ на Украинѣ якъ и въ Галичинѣ та Буковинѣ, при чбмъ зазначивъ, що жаденъ народъ въ Европѣ не мае такъ богатон літературы народнон, якъ Русины, коли звернути увагу на те, кблько руска поезія и белетристика бере за предметъ и жерело житя простого народу.

По сихъ вѣдчитахъ выйшовъ на естраду проф. Юл. Романчукъ, повитаный грбмкими оплесками зібраныхъ. Вбнъ въ короткбй промовѣ именемъ народныхъ рускихъ товариствъ указавъ на вплывъ творбвъ Котляревского такъ на народну просвѣту якъ и на арбетъ науки, котра поки-що розвивае ся лише на галицкбй Руси; але треба надѣятись, що ся нова літературна струя раньше чи пбзнѣйше поплыве за кордонъ, вѣдки свого часу поплыла до насъ животворна струя зъ цѣлющого жерела творбвъ Котляревского. — Панѣ Наталя Кобринська розвела въ своѣй промовѣ образъ культурнон дѣяльности рускаго жѣноцтва, почавши вѣдъ тыхъ народныхъ пѣсень, якѣ рускѣ жѣнки вѣдъ непамятныхъ часбвъ складали и спѣвали у всякбй доли и недоли, скбичивши на тыхъ жѣнкахъ, що теперь беруть живу участь въ народнбй літературнбй роботѣ. — Звѣстный въ нашихъ кругахъ зъ своѣи интеліґенціи и вымовы бувшій посолъ Іос. Гурикъ, повитаный тежь луною прихильныхъ оплесквъ, говоривъ про значѣне творбвъ Котляревского для селянъства и его просвѣты. — Наконець заступникъ академічнои молодѣжи рускои Гр. Гарматѣй указавши, що якъ везды, такъ у насъ молодѣжь перша ставала до борбы за права народу и до поступу, упевнивъ, що руска молодѣжь и дальше служити буде народнымъ рускамъ ідеаламъ.

На закбичене вѣдчитавъ проф. Грушевскій кблька зъ тыхъ привѣтбвъ, що понадходили зъ по-за краю. И такъ мѣжь иншими надбслали щирѣ привѣты Академія наукъ петербургска, ґуберняске правлене черниговске (щось такого, якъ у насъ краевый выдѣлъ) и Полтавщѣ. По вѣдспѣваню зібраною громадою народного имну „Ще не умерла Украина" закбичила ся академія о 2. год. по полудни.

Вечеромъ вѣдбула ся вчера святочна вечера въ салѣ почтового клюбу въ готелю Жоржа. До вечерѣ засѣло споро по-надъ 200 особъ всѣлякого стану и вѣку; сильно було такожь заступлене наше жѣноцтво. Пбдъ конець вечерѣ почали ся патріотичнѣ промовы. При загальнбмъ одушевленю нѣхто анѣ словомъ не згадувавъ про нашѣ невбдрадни справы політичнѣ, котрѣ въ буденнбмъ нашбмъ житю на жаль такъ часто розъѣдинують нашѣ и такъ слабѣ силы. Сумна наша будденьщина немовь и въ гадку нѣкому не впадала. Поза буто на скорботы дня, а крѣплено ся взаимно споминами великон подѣѣ зъ передъ сотни лѣтъ та бажанями на будуче. Особливо вызначились патріотичнымъ змѣстомъ промовы д-ра Франка и проф. Грушевского. Спбльна забава протяглась по-за пбвнбчь и, можна мати певну надѣю, не полишить ся безъ наслѣдквъ реальнѣйшихъ.

Нашѣ семинаристы дали такожь выразъ своѣи солідарности при такъ рѣдкбмъ и важнбмъ святѣ народнбмъ та освѣтили вечеромъ будинокъ духовнои семинарії.

Оттакъ вѣдбувъ ся обхбдъ нашого великого свята у Львовѣ; теперь приходить черга на край!

Повыборчѣ письма.

Зъ Снятинщины пишуть намъ:

Выббръ посла въ нашбмъ повѣтѣ — якъ уже знаете — вынавъ дуже зле. Нашъ народный кандидатъ дбставъ лише 25 голосбвъ.

Якѣ-жь причины того сумного факту?

Були двѣ: одна — то апатія духовенъства, а друга — то нечувана пресія а такожь нелеґально декуда переведенѣ правыборы.

На народного кандидата д-ра Дорундика голосували чеснѣ выборцѣ въ Хлѣбичина, Борщева, Волчковець, Тростянця, Орельця, Устя, Туловы, Карлова и Княжа, якъ такожь два священики — оо. Василь Калитовскій зъ Трбйцѣ и Теофіль Глѣбовицкій зъ Тростянця.

Выборцѣ зъ Рожнова, котрый дае ажь чотирнацять выборцѣвъ, голосували всѣ на Мойсу. Сумно!

Прим. Редакція. Въ додатку до сего письма позволимо собѣ навести де-що зъ приватного листу одного интеліґентного Русина изъ Снятинщины, писаного ще въ часѣ акціи выборчои до другого Русина, котрый удѣливъ намъ того листу для информацій о вѣдносинахъ въ снятинскбмъ повѣтѣ:

„Вы видѣли въ Коломыи на свои очи, якъ була Снятинщина репрезентована: на сѣмь запрошеныхъ священикбвъ явивъ ся одинъ, на пять мужикбвъ також одинъ, и той не певный... На вѣчу були старшии священики зъ Богородчаньского и зъ Надвбрнянського, котрѣ вѣдбули далеку дорогу, а нашѣ молодѣ и старшѣ патріоты не явили ся, мимо запрошеня, хотя потребували лише зъ Заболотова до Коломыѣ зелѣзницею переѣхатись! Зъ кимъ же братись до дѣла, до выборчои акціи? на кого оперти ся?...

Скажете: на народъ... Ехъ, добродѣю! Пбзналъ я той народъ при выборахъ до ради повѣтовои. Радикалы [sic!] зъ Итинець, Волчковець, Водинова и Карлова (не згадуючи вже о нерадикалахъ) голосували на листу маршалкбвску и она выйшла ббльшостію 100 голосбвъ!!! Можете собѣ представити, зъ якимъ носомъ „спущеным на квінту" и зъ якимъ пригноблюючимъ чувствомъ рускѣ выборцѣ полишили тогды льокаль выборчій..

Не штука комітетови окружному диктувати вѣдъ зеленого столика: „вѣче!" — не штука и Вамъ писати: „приѣзджайте зъ выборцями своими и устрбйте, що потрѣбно". Не увѣришь, доки не змѣришь — я змѣривъ и переконавъ ся, що зъ вѣчемъ снятинськимъ буде... фіско. Якихъ выборцѣвъ Вы тамъ надѣете ся, коли майже всѣ выборцѣ самѣ хрунѣ?... Навѣть у мене пбйшло въ правыборами лихо, коли оголошено, що „Мойса роздобувъ чверть міліона зъ Банку краевого, щобы выкупити задовженыхъ въ жидбвскихъ банкахъ мужикбвъ"... Такъ робить ся! Utinam falsus vates sim — но До ундякъ дбстане въ Снятинѣ що-найбольше четвертину голосбвъ. Дай Боже иначе!"

Все те, що въ тбмъ листѣ передсказано, сповнило ся. И на вѣче въ Снятинѣ явило ся дуже мало выборцѣвъ и рускій кандидатъ при выборѣ не дбставъ навѣть четвертои части голосбвъ. Вина за те — якъ уже вѣдомо — не паде лишь на самыхъ Русинбвъ, але и на терорызмъ правительственный та на традиційнѣ надужитя комісарскѣ при правыборахъ. А все таки снятиньскій патріоты повинни якъ найскорше взятись до роботы — зібратись громадно на пораду, постановити зорґанізованє Русинбвъ у повѣтѣ и тоту орґанізацію чимъ скорше перевести. До того вже крайна пора, бо гбрше, якъ теперь, уже мабуть и не може бути.

Въ справѣ подань о запомоги (дары ласки) для вдбвъ и сирбтъ священичихъ.

Намѣстництво завбзвало всѣ староства, щобы до кбнця падолиста с. р. предложили сумарични выказы вдбвъ побираючихъ дары ласки разомъ зъ ихъ сиротами въ дотычнбмъ повѣтѣ. Богато старостивъ попадсылало вже жаданѣ выказы. Тѣ выказы чинять зайшными всякѣ подани дотычныхъ вдбвъ. Они дбстануть свою нову пенсію зъ новымъ рокомъ т. е. въ 1-имъ сѣчни 1899 року.

Не такъ рѣчь маe ся зъ вдовами не побираючими дотеперь дарбвъ ласки и такихъ сирбтъ.

Для тыхъ маe мѣсце инше поступоване въ цѣли осягнени пенсіи. А се есть:

1) Мають постарати ся о метрику хрещеня для себе, метрику вѣнчаня, метрики хрещеня своихъ дѣтей, метрику смерти мужа, — сироти безъ вбтця и матерыо мають додучити и метрику смерти матери.

2) Мають постарати ся о свѣдоцтво убожества, выдане вѣдъ уряду громадского, потверджене урядомъ парохіяльныхъ. Належало бы узыскати наперед и потверджене его староствомъ. Коли-бы въ якихъ особливыхъ припадкахъ потверджене потрымсь зъ тыхъ урядбвъ було неможливымъ, то можна бы его заступити потвердженемъ уряду деканального. Звертаю увагу, що дотычно сирбтъ треба выразно зазначити, що не мають жадного удержаня.

3) Свѣдоцтво лѣкарске при лихбмъ станѣ здоровля вдовицѣ, взглядно сироты.

4) Грамоты инстытуційнѣ дотычного помершого священика-мужа взглядно вбтця петентбвъ, стверджаючій, на якихъ посадахъ вбнъ вбстававъ, — коли се буде лише можливымъ.

Тѣ всѣ документы належить долучити до просьбы, котру стилізуе ся до Его Вел. цѣсаря. Така просьба (не алеґаты) о даръ ласки стемпля не потребуе. Въ просьбѣ належить зазначити, що ходить о даръ ласки зъ фонду призволеного найвысшою постановою въ 4-ого липня 1898.

Тѣ просьбы належить найскорше выслати до Вѣдня — можна на мои руки для утриманя евіденціи, — дуже бы було пожадане, щобы тѣ поданя могли всѣ вже на 15-ого падолиста бути у Вѣдни. Бо процедура посылання по урядахъ и вбделланя потребуе певно около 6 тыжднѣвъ. А ходило бы о те дуже щобы зъ 1-имъ сѣчня могли и тѣ вдовы и сироты побирати пенсіи.

Ще одна увага. Суть сироты старшѣ, забутѣ вѣдъ свѣта, вбджены, — належить и тыхъ увзглядити. Сповнить самарытаньску услугу, хто ними займе ся. Замѣчаю, що они не конечно выключенѣ зъ сеи запомоги.

Информація повысшѣ подаю въ порозумѣню зъ референтами въ міністерствѣ и намѣстництвѣ.

Прошу инши ґазеты о подане сего оповѣщеня въ найближшбмъ числѣ.

Данило Танячкевичъ.

Письма зъ краю.

Зъ Турчаньского пишуть намъ:

„Турецкій" повѣтъ е такимъ, що на него треба мати все бачну увагу и вѣдъ часу до часу подавати вѣсти для рускаго загалу.

Хтось думавъ бы, що турецкій староста вже устаткувавъ и прийшовъ до розуму; однакъ до сего не дбйшло и мабуть не прийде. Скорше вода въ рѣцѣ Стрыю въ гору оберне ся, а п. Бѣлиньскій таки буде свое дальше провадити.

Турецкій староста вѣддае велику честь тымъ вѣйтамъ, що ему вб всѣмъ пбддаютъ ся; декого титулуе: „Wielmożny pan prefekt", а то тыхъ изъ шляхотскихъ сѣлъ. Але нещастна година такого вѣйта, що въ его селѣ але пбйдуть правыборы!

Однымъ зъ такихъ нещасливыхъ е вѣйтъ зъ Рипяны, Романъ Радичъ. Въ серпни 1897 р. выйшло розпоряджене зб староства, що одинъ громады маютъ ити на вѣйтбвску сесію до Турки, другій до Лбмнои, третій до Боринѣ. За якійсь часъ выйшовъ новый розпорядокъ, а въ нѣмъ призначено Рипяну не до Лбмнои, але до Розлуча. Якось Романъ Радичъ не выразумѣвъ добре староствньского обѣжника, чи що, и прийшовъ на сесію до Лбмнои. Бѣлиньскій выкинувъ его за дверѣ и наложивъ на него кару 15 зр. Така кара значить тутъ въ горахъ для ґазды тбльки, що выведи корову зб стайнѣ и продай та дай старостѣ. Але на тбмъ не скбичила ся пеня вѣйта зъ Рипяны. За кару велѣвъ ему Бѣлиньскій ити на сесію до Боринѣ. И пбйшовъ бѣдачиско въ часѣ завирюхи, бродячи по колѣна въ снѣгахъ, и цѣлу тую дорогу вѣдбувъ въ чотирохъ дняхъ. Перемерзлый, ослабленый прийшовъ домбвь и тую дорогу тяжко вѣдлежавъ. Та ще не конець пбмсты турецкого ефендіого. Сего року ставивъ ся въ Турцѣ до бранки паробокъ зъ Рипяны Петро Сенишакъ. Вбнъ служивъ уже третій рбкъ у ґазды въ Головецку и брать доручивъ ему карту льосованя, а вбнъ передъ бранкою прийшовъ до Рипяны, абы разомъ зб своими ровесниками йти до Турки. Вбйтъ наказавъ рекрутамъ, щобы кождый умывъ ся и чисто одягъ ся. Коли-жь той паробчакъ зъ Головецка ставъ пбдъ мѣру, замѣтивъ на нѣмъ повѣтовый лѣкарь, д-ръ Каршиньскій; именно побачивъ, що шкбра на нѣмъ въ пасѣ злущила ся. „Чи ты мавъ вбспу?" пытае. — „Та мавъ." Лѣкарь оберпувъ ся заразъ до вѣйта, якъ вбнъ смѣвъ хорого на вбспу приставляти до бранки? Вбйтъ уповѣвъ, що не знае нѣчого про вбспу въ своѣмъ селѣ, всѣ здоровѣ, а той паробокъ служивъ на третбмъ селѣ. Панъ дохтбръ щось шкрабнувъ перомъ та й робота пбйшла дальше. Въ тыждень по тбмъ дбстае вбйтъ письмо зб староства, де стояло написане: „понеже вбйтъ приставивъ до бранки паробка-реконвалесцента по перебутбй вбспѣ, коли шкбра лущить ся и слабость въ тбмъ стадіюмъ е найзаразливша, засуджено его на 10 зр. кары; а понеже вбнъ тои сумы до сего часу не зложивъ, взывае ся его заплатити кару вѣдзоротною дорогою, бо инакше прийде карный посланець". Зачудувавъ ся вбйтъ и пише представленє, що „въ селѣ нѣхто не бувъ хорый на вбспу, а той паробокъ мавъ короросту, намастивъ ся кипячкою, а коли мавъ ити до бранки, вмывъ лугомъ зъ мыломъ, хотяй знакъ зъ кипячки лишивъ ся а шкбра стала рапана. Най староство черезъ жандармерію доходить, чи се правда." Однакъ зъ Турки прийшло письмо, що вбйтъ таки маe заплатити!

Лучаютъ ся выпадки, що люде потребуютъ свѣдоцтва бѣдности. Щобы дбстати пбдпись старосты, мусять брати зъ собою вбйта до Турки, а коли той посвѣдчить, що просячій о пбдпись не бравъ участи въ выборахъ, староста пбдпишуе. Черезъ те наражае людей бѣдныхъ на великій кошты, а вбйтъ и такъ въ селѣ пбдпишуе свѣдоцтво. Таке лучило ся н. пр. зъ Мацькомъ Асафайломъ зъ Миховця. Вбнъ процесуе ся зъ сосѣками о грунтъ. Прийшовъ до [illegible]ты а той нагнавъ его геть. Не було р[illegible]ды, треба взяти до Ту[illegible] а вбйта, Федя Гавдана. За дорогу давъ ему першимъ разомъ 1 зр. 50 кр., другимъ разомъ, коли пбдписуваvъ для сестры, 50 кр.

Въ Михавци ґазда Федьо Цмай вбддавъ доньку за Ивана Удича ще передъ 19 лѣтами и давъ ему въ вѣнѣ два пруты поля. Минае 9 лѣтъ, коли Иванъ Удичъ те поле на себе занитабулювавъ, а недавно замѣнявъ ся въ другимъ ґаздою, бо сесь замѣна була для обохъ користна. Се не подобало ся Федьови Цмаеви та давай вбдбирати затеви те поле! Покривдженый спровадивъ зъ Турки провізорію въ суду и тая заказала напастникови непокоити песѣдача. Тогды Цмай кинувъ ся до процесу. Хоть вбнъ заможный ґазда, старавъ ся выходити свѣдоцтво бѣдности, щобы не платити стемплѣвъ. Прийшовъ до Бѣлиньского просити о пбдпись, а той, переглянувши блянкеты, пытае ся, про що мѣсцевый священикъ ему свѣдоцтва не пбдписавъ. Федьо Цмай о се не просивъ, але старостѣ не вповѣвъ того, а почавъ обжалювати и священика и вятя. Розповѣвъ, що Иванъ Удичъ е старшимъ братомъ и держать зъ священикомъ та що сидѣвъ въ лѣтѣ за те, що въ часѣ правыборбвъ, коли громадяне затримали були комісара Луцкого, вбнъ державъ за дишель. Зъ сего выходило, що Иванъ Удичъ дуже небезпечный пташокъ для польскои справы. Розумѣе ся п. Бѣлиньскій заразъ пбдписавъ Федеви Цмаеви свѣдоцтво бѣдности.

Вбйта зъ Липя, Яцька Осиповича называвъ Бѣлиньскій довгій часъ вовкомъ. „Не мала кого громада въ Липю выбрати вбйтомъта выбрала вовка!"... „Вовкъ мене пустивъ въ ґазеты"... „Чи е ту и вовкъ?" и т. д. Се була часть поученя на вбйтбвскихъ сесіяхъ въ Лбмнбй! А Яцько Осиповичъ бувъ у вбйску и у вбйнѣ пбдъ Кенігрецомъ, маe вбйсковый медаль и е порядным чоловѣкомъ. Громада Липя, чи вбйтъ заплативъ торбкъ на Вознесеня 10 зр. кары на бѣдныхъ Липя, а нѣхто не знае, де тѣ грошѣ дѣли ся, и бѣднымъ зъ того не впало нѣчого. Минулого року були значнѣ злывы, снѣгъ присыпавъ бульбу, и громада подала до староства о опустъ податку, але нѣякои вбдповѣди не одержала.

Цѣлкомъ иншу ласку маe у п. Бѣлиньского вбйтъ зъ Хащова. Члены громады обрахували, що вбйтъ завинивъ громадѣ 300 зр. и не хоче вернути. Просьба до староства, щобы его скинути або що зробити, не помагае. Въ цвѣтни 1896 р. всѣ радни зложили мандаты, бо думали, що бодай такъ позбудуть ся лиха; однакъ и се не помогло, вбйтъ дальше урядуе.

Дуже погане положене нашого селянина въ турецкбмъ повѣтѣ, а поратбвлѣ нема нѣ зъ-вбдки. Священики бесѣдують неразъ и не два про патріотизмъ, але годѣ загалови зрозумѣти, що практичный патріотизмъ то оборона мужицкихъ интересбвъ. Коли-бы всѣ разомъ звязали ся и розпочали боротьбу зъ вызыскомъ рбзныхъ шалапутбвъ, патріотникбвъ-тромтадратбвъ та жидбвъ, зразъ бы лекше стало селянинови жити на свѣтѣ. Та на жаль таку боротьбу розпочавъ лишь одинъ а за се маe богато непріятностей. Де-хто ще вяже ся зъ рбзными панками на шкоду селянъ, а нишій зъ Турки и не вылазить, все въ рбзными шалапутами забавляе ся въ карты и се ему почислено въ велику заслугу. Засновано колись въ Турцѣ „Народну Раду", та теперѣшный голова зборбвъ не скликуе, не заохочуе другихъ до праць, а свого уряду не зложить въ нишій, рухливѣйшій руки. Однымъ словомъ — поганій порядки въ турецкбмъ царствѣ та й годъ!

Переглядъ політичный.

Намѣстникъ ґр. Пінінъскій бувъ онодгы у Вѣдни и конферувавъ зъ Туномъ. Говорено, що цѣлею подорожи намѣстника було выеднати знесене вынимкового стану въ дальшихъ девятьохъ повѣтахъ Галичины. Нинѣ доносять намъ, що сеся вѣсть була фальшива.

Посолъ Ґрабмайръ, провбдникъ нѣмецкои ліберальнои шляхты, выголосивъ на вѣчу въ Моравѣ промову, въ котрбй заявивъ, що черезъ розбите конференціи президій клюббвъ лѣвицѣ не може въ нѣчбмъ потерпѣти нѣмецка Gemeinbürgschaft, котрои остаточною цѣлею е знесене языковыхъ розпоряджень, удержанє одноцѣльности державы, збереженє нѣмецкого стану посѣданя въ усѣхъ областяхъ державного житя, вбдыскане историчного, культурного и економічного значѣня нѣмецкого племени та вбдповѣдного вплыву на керму державныхъ справъ. Однымъ словомъ — Ґрабмайръ домагавъ ся повороту централізму и гегемоніи Нѣмцѣвъ въ Австріи. Бесѣдникъ заявивъ ся за єдностію всѣхъ Нѣмцѣвъ. Вѣче ухвалило резолюцію, въ котрбй домагае ся, щобы нѣмецкій посли держались нѣмецкои

Gemeinbürgschaft и выдержали въ рѣшучій опозиціи ажь до внесеня языковыхъ розпоряджень.

Молодоческій посолъ Пацакъ доносить до прагскихъ дневниковъ, що дневникарскій стемпель буде небавомъ внесеный. Додае, що знае се въ найлѣпшого жерела, мимо того, що міністеръ фінансовъ не внесъ дотычного предложеня.

——

Всѣ нові міністры французскій збрались у свого шефа Дінѣ, обговорювали основно всѣ справы внутрѣшнои и внѣшнои політики и мали дбати въ кождій точцѣ до цѣлконитого порозумѣня. Вечеромъ Дінѣ предложивъ Форови до підпису декретъ именуючій новыхъ міністровъ. — Въ справѣ Фашоды, міністры згодили ся на дотеперѣшній варяджена попереднього міністерства. Маршандови правительство припоручить, щобы выцофавъ ся добровольно, о чімъ Франція вже повѣдомила Англію. — Въ справѣ Дрейфуса ухвалено, що міністерство покорить ся передъ орѣченемъ касаційного трибуналу. Карна палата касаційного трибуналу ухвалила, що переслухане свѣдковъ въ справѣ Дрейфуса мае вбдбути ся въ присутности цѣлого трибуналу. Дальше ухвалено, що въ справѣ ревізіи невольно подпинокимъ радникамъ трибуналу поручувати спеціальныхъ місій. Всѣ чинности будуть выконуваній ґреміяльно. Трибуналъ занменуе делеґатовъ, котрій мають постаратись о выдане актовъ тои справы. Тѣ акты трибуналъ буде розслѣджувати на ленарівмъ засѣданю.

Умѣрений републиканцѣ ґратулюють собѣ и говорять, що складъ нового кабінету е можливо найлѣпшій въ сихъ бурливыхъ часахъ. Соціялістичній, радикальній и консервативній часописи заняли становище выжидаюче ажь до хвилѣ, коли міністры зложать въ палатѣ програмову заяву.

——

Мекъ Кінлі поручивъ свому амбасадорови въ Парижи, щобы безусловно и рѣшучо домагавъ ся вбдступленя Филіпінбвъ. Се нагле жадане немило вразило испаньскихъ членовъ мировои конференціи. Они звертали увагу на сесе, що въ мировомъ прелімінарѣ нема о тѣмъ бесѣды; тамъ згадуе ся лишь про тымчасове заняте Маніли а не о анексію. Выжидають, що на найближшомъ засѣданю конференціи испаньскій члены внесуть енергічный протестъ. Поки-що они вбднесли ся до свого правительства по инструкціи. Испаньскій делеґатъ приготованый на вбрване переговорбвъ на случай, якъ бы Америка не хотѣла вбдступити вбдъ свого жадання що-до Филіпиньскихъ островбвъ.

——

Цѣсарь Вільгельмъ зъ нагоды посвященя евангелицкои церкви въ Єрусалимѣ выголосивъ въ церквѣ промову, въ котрій підкреслъ велику вагу свѣтла, яке на всѣ народы сплывае зъ Єрусалима підъ знакомъ хреста. Нѣмецкій народы набули значѣня підъ тымъ знакомъ и підъ вплывомъ сего свѣтла. Якъ передъ 2000 роками, такъ и теперь най въ Єрусалима загремить окликъ: „Миръ на земли!“ Цѣсарь повторивъ присягу предковъ, що буде служити Господеви, вбзвавъ присутныхъ, щобы зложили таку саму присягу, и закінчивъ молитвою: „Нехай Богъ позволить щобы вѣра въ Бога, любовь ближнього, терпеливость въ терпѣняхъ та невтомима праця и надальше лишились найблагороднѣйшою прикрасою нѣмецкого народу; щобы духъ єдности проникнувъ и освятивъ евангелицку церковь!“ Грунтъ, дарованый цѣсареви султаномъ, вбддавъ Вільгельмъ до ужитку нѣмецкимъ католикамъ и о тѣмъ сейчасъ телеґрафічно розголосивъ по цѣлѣмъ свѣтѣ. Въ телеґрамѣ до кардинала Коппа сказано, що „въ тѣмъ видко новый доказъ печалливости, зъ якою цѣсарь опѣкуесь католиками“. Папа вбдповѣвъ телеґрафічно, що вінъ дуже зворушеный симъ актомъ цѣсаря и дуже ему дякуе за память о католикахъ. На Синайскій горѣ казавъ цѣсарь вывѣсити нѣмецку и турецку хоругов.

Конґруа а податокъ ґрунтовый.

Письмо зъ Брбдщины.

Знана рѣчь, що кождому парохови належить ся вбдповѣдне удержане и що признана закономъ конґруа не може бути нѣякими податками и даннами обтяжена и вкорочена. Пбсля декрету зъ року 1842: „дохбдъ въ поли и правъ домінікальныхъ парохія за минувшій лѣта якъ такожъ въ будучности увалае ся вбльнымъ вбдъ всякого обтяженя и належить ся парохови невкороченый“. Если дохбдъ зъ поля не перевышае конґруы, тогдѣ парохъ побирае доповнене конґруы зъ фонда релігійного, а податокъ ґрунтовый оплачуе самъ фондъ релігійный, асигнуючи парохови вбдповѣдный додатокъ на оплату податковъ. Если-жъ дохбдъ зъ поля перевышае конґруу, тогдѣ самъ парохъ оплачуе податокъ ґрунтовый. Въ кождомъ случаю обовязаный парохъ въ терміні 2-мѣсячномъ по обнятю свого уряду внести на руки консисторіи приписану фасію всѣхъ зъ духовнымъ урядомъ сполученыхъ доходовъ и розходовъ, въ цѣли вымѣру доповнена конґруы.

Пбсля закона конґруального зъ 19/4 1885 В. з. д. ч. 47 фасія така — справджена черезъ намѣстництво — замна есть черезъ 10 лѣтъ, але намѣстництво може жадати предложена новои фасіи за-для наступившихъ особливыхъ змѣнъ въ маетку парохіяльномъ; справджене, взглядно змѣна адъюстованои фасіи зъ стороны ц. к. намѣстництва може наступити кождого часу (розпор. міи. вѣроісп. зъ 20/1 1890 В. з. д. ч 7. §§. 1—4 и 9). Кождый парохъ обовязаный о всякихъ змѣнахъ въ маетку бенефіціяльномъ [in der Substanz des Pfründenvermögens] довести найдальше до 3 мѣсяцѣвъ вбдъ часу, коли зайшли (§. 10 тамъ-же). Такій подани и повѣдомлена въ зайшлыхъ змѣнахъ вбльній вбдъ стемпля.

Бували случаѣ, що въ маетку парохіяльномъ не зайшли нѣякій змѣны, однакъ пароха мусѣли оплачувати ббльшій податокъ, якъ бувъ выказаный въ адъюстованій фасіи; тогдѣ пароха вносили подани до ц. к. намѣстництва и просили о зворотъ надплаченого податку, а намѣстництво безъ нѣякои трудности асигнувало имъ доповнена конґруы, о котре ихъ конґруа вбстала вкорочена. Се дѣяло ся на пбставѣ декрету канцелярії надворнои зъ 24/3 1831 ч. 778, котрый говорить: „Если чодезъ податокъ ґрунтовый вбстала вкорочена закономъ признана конґруа пароха, тогдѣ фонды, до котрого належить выплата конґруы, мае доповнене конґруы о стбльки покрыти, о скбльки конґруа вбстала вкорочена“.

Выняткомъ становило лишь несправедливе приписане податку н. пр. громадского, противъ котрого парохъ не ремонструвавъ. „Вбдшкодоване парохбвъ зъ релігійного фонду за уплачений податки и инший публичній даннины, вкорочуючій нормальну конґруу, може лишь тогды наступити, если приписане дотычного податку вбдповѣдае истнуючимъ законамъ. Если-бы въ тѣмъ взглядѣ зайшла похибка, то рѣчею парохбвъ есть: въ адміністраційнбй дорозѣ постарати ся о спростоване приписаного податку. Если парохъ завчасу не корыстае зъ прислугуючихъ ему средствъ правныхъ противъ несправедливого приписана податку, то уплата того кодатку тяжить на парохи безъ вынагородженя зъ фонда релігійного“ (рескр. ц. к. мін. вѣр. и просв. зъ 22/12 1880 ч. 20343 оголош. черезъ ц. к. намѣст. въ Таролю 19/2 1881 ч. 129).

Въ справѣ надплаченого податку выдало львбвске ц. к. намѣстництво въ однѣмъ случаю слѣдуюче орѣченя: Ч. 76305. Звертаючи прилогу подани зъ дня 27 липня 1898 ч. 89 ц. к. намѣстництво заявляе, що *не увзглядняе просбы о признане додаткового доповнена конґруы* за лѣта 1895, 1896 и 1897, понеже пбсля § 10 розпорядженя міністерского зъ дня 20 серпня [sic! повинно бути: сѣчня] 1890 В. з. д. ч. 7. належить донести *о змѣнахъ въ маетку и доходахъ бенефіціяльныхъ*, котрій мають вплывъ на высокбсть доповнена конґруы зъ фонда релігійного, найдальше до 3 мѣсяцѣвъ вбдъ часу, коли зайшли, а Преподобный отець въ приписанбмъ часѣ того не здѣлавъ. — Противъ сего рѣшена вбльно вбдкликатись до высокого ц. к. міністерства вѣроісповѣдань и просвѣты въ речинци 4-тыждневбмъ, вбдъ дня доручена. Львбвъ 18 серпня 1898. Въ заступствѣ: *Дроздовскій*“.

Звертаю увагу интересованыхъ парохбвъ на се рѣшене ц. к. намѣстництва, щобы завчасу давали знати ц. к. намѣстництву о надплаченыхъ податкахъ и просили о додатковe доповнена конґруы. Дотеперь держало ся намѣстництво совсѣмъ иншои практики и безъ нѣякои трудности асигнувало парохамъ доповнене конґруы въ наслѣдокъ надплаченого податку. Видно, що при змѣнѣ шефа бюра для справъ духовныхъ змѣнено также поглядъ на розпорядженя міністерске зъ дня 20/1 1890 В. з. д. ч. 7., котре говорить лишь о змѣнѣ въ маетку [in der Substanz] бенефіціяльномъ, а не о змѣнѣ въ податкахъ оплачуваныхъ черезъ фондъ релігійный. Добре було бы, щобы и власть духовна звернула увагу духовенства на се рѣшене ц. к. намѣстництва и охоронила духовенство передъ вкороченемъ конґруы та евентуальными рекурсами.

При тѣмъ додаю, що рекурсы до ц. к. міністерства вѣроісповѣдань и просвѣты противъ орѣчення ц. к. краевои власти пбдлягають стемплеви 1 зр. вбдъ першого аркуша и 36 кр. вбдъ кождого дальшого аркуша, понеже тутъ ходить о справу особисту, не урядову. Если предметъ спбрный не перевышае квоты 50 зр., то пбсля закона зъ 29/2 1864 В. з. д. ч. 20 першій аркушъ пбдлягае стемплеви 50 кр., а кождый дальшій 12 кр.

А. Д.

НОВИНКИ.

— Читальня „Просвѣты“ въ Хировѣ вбдсвяткувала въ недѣлю 30-ого жовтня 100-лѣтный ювілей Котляревского. По вступнбмъ словѣ мѣсцевого сотрудника о. С. К. наступивъ выкінченый пбдъ кождымъ взглядомъ вбдчитъ Вп. Павлины Гладиловичівнои, учительки въ Хировѣ, про заслуги Котляревского для нашои літературы, и вбдтакъ одвѣтей співы и деклямація читальниковъ. Торжество закінчивъ Вп. п. Б., професоръ учительскои семинаріи въ Самбора, що нарочно приѣхавъ на наше свято та въ довгій, краснорѣчивій а приступній бесѣдѣ подававъ способы, якими мѣщане наши мають ратувати ся зъ свого матеріяльного упадку. Святковане такихъ народныхъ историчныхъ торжествъ, якъ и такій науки, якъ сего п. професора, за котрій читальники винній ему велику вдячність, — мусять принести реальній користи. — *Участникъ.*

— Пригадуемо, що зъ днемъ 3-го падолиста вбдкрыта выстава образбвъ членовъ „Товариства для розвою рускои штуки“, и потреваетъ лишь до дня 5-го с. м. Вступъ безплатный, вбльный що дня вбдъ год. 9—12 рано, и вбдъ 2—4 пополудни. — Речинець замкненя выставы рѣшучо не буде продовженый.

— Кружокъ Русинбвъ академиковъ въ Прибрамѣ повѣдомляе, що на загальныхъ зборахъ Кружка, котрій вбдбули ся дня 22. жовтня, выбраній до выділу слѣдуючій члены: Осипъ Струмѣньскій головою, Омелянъ Баранъ писаремъ, Степанъ Шараневичъ касіромъ а Романъ Могильницкій бібліотекаремъ.

— Стрыйскій вдовы по рускихъ священникахъ выслали адресу признанна Вп. послови о. Данилу Танячкевичеви, яко правдивому покровителеви сиротъ и нещасныхъ.

— Въ часѣ зелѣзничои катастрофы мѣжь Озерянами а Бучачемъ — о чімъ у насъ була вже вчера въ „Послѣднихъ вѣстяхъ“ коротко звѣстка — згинули три особы, а то: машиністъ Цьонка, палячъ Даюля и гамбвничій Осуховскій. Управитель поѣзду Процакъ потовченый дуже тяжко, а два кондукторы Борисъ и Квасневскій легче. Причина сумнои пригоды доси ще нерозслѣджена. Поѣздъ [тягаровый ч. 1387] выскочивши зъ шинъ при кільометрѣ 68.5 упавъ въ насыпу. Шляхъ ушкодивъ ся на сто метрбвъ. Пять возбвъ цѣлкомъ розторощилось и ушкодилась машина. Всѣхъ раненыхъ перевезено до Станиславова. Кондукторъ сигналовый, котрый обслугувавъ послѣдній вбзъ нещаслівого поѣзду, мавъ стбльки притомности ума, що положенемъ на шины выбухаючихъ капелѣвъ задержавъ слѣдуючій въ 10 мінутъ пбзнѣйше надъѣздившій поѣздъ и тымъ способомъ запобѣгъ другому, може ще гбршому нещастю.

— Посвящене церкви въ Дмитрю (стація зелѣзница Щирець) вбдбуде ся въ понедѣлокъ, 7-ого н. ст. падолиста, на котре запрошуе кревныхъ и приятелѣвъ — парохъ Дмитря.

— Зъ-пбдъ выимкового стану. „Конфінованый“ Петро Новаковскій, селянинъ зъ Торокъ, братъ посла, внѣсъ бувъ до тамошного староства просьбу о позволена ему выѣхати зъ Торокъ до Перемышля. Въ поданю мѣжь иншимъ було-написано: „Обходите ся зъ мною, якъ въ Хінахъ“. Староство почуло ся тымъ обиджене и внесло на Новаковского жалобу до намѣстництва, а тое делеґувало ярославского старосту до переведена справы. Той староста вбзвавъ Новаковского передъ себе и засудивъ его на два днѣ арешту, на доказъ, що Галичина не Хіны... Иншій зновъ „конфінованый“, Олекса Муштукъ, подавъ просьбу до староства, щобы ему позволено выѣхати зъ Торокъ до Перемышля, де мавъ продати свои земплоды на заплачене податку. Податковій аркушики принаглювали, отже просивъ, щобы ему сейчасъ прислали резолюцію. Староста прихиливъ ся до его бажаня и резолюцію выславъ осббнымъ пбсланцемъ, але и наказавъ Муштукови, щобы пбсланцеви заплативъ 60 кр. за дорогу. Муштукъ позичивъ и заплативъ. Се такожъ по галицки, а не по хіньски...

— Славетне „ческо-польске побратимство“, котрымъ меперы „славяньскои идеѣ“ такъ шумно чванять ся, дбждало ся цѣкавои ілюстрациі тамъ, де Поляки въ Чехами живуть „pod jednym dachem“. Въ селѣ Домброва на Шлеску Поляки и Чехи зъ-давна ненавидѣлись и вели мѣжь собою вѣчну борбу, а остаточно закінчила ся она скандалемъ. Минувшои недѣлѣ въ часѣ богослуженя, котре першій разъ вбдправлявъ въ костелѣ новый парохъ, зачали Поляки співати молитвы по польски. Тогдѣ Чехи взяли ся перекрикати польскій співы ческими. Сеся „язикова борба“ тревала мимо упбмненя священника, довшій часъ, а вкінци перейшла въ штовханя. Вкінци оденъ зъ ческихъ „вѣрныхъ“ заложивъ въ костелѣ на голову капелюхъ и зачавъ выкрикувати на Поляковъ и на польскій пѣсни. Счинила ся бійка; Чехи були въ меншости, то й оббрвали ббльше, а выйшовши зъ костела, рѣшили до сего костела вже не ходити, выкрикаючи: „Отій польскій бестіи нехай собѣ самій вбдправляють свое богослуженя!“ Справа пбйде мабуть передъ судъ.

— Месть обманеной любовницѣ. Вчера розпочала ся передъ судомъ присяглыхъ у Львовѣ карна розправа противъ 26-лѣтнои Марія Кулінъ зъ Равы руской. Она мала любовній зносины зъ россійскимъ емігрантомъ Емиліяномъ Денисенкомъ, та сей ся покинувъ и звернувъ свои афекты до Маріи Чепиньскои. Обманена рѣшила пбмстити ся: пбдпалила стодолу Паскорского, думаючи, що тамъ Денисенко спитъ. На щасте его тамъ якъ разъ не було, а Паскорскій потерпѣвъ шкоду на 500 зр. Зъ огляду на збзнання свѣдковъ, котрій представили обжалованую якъ пѣчку, котра дбстае иногдѣ напады шалу, вбдрочено розправу, а обманену любовницю вбдбшлютъ до одного краевыхъ заведень за-для лѣкарскои обсерваціи.

— У великій сали готелю Бельві буде отворена зъ днемъ 3 с. м. реставрація пбдъ зарядомъ М. Фалішмана. Щоденно свіжковый концертъ на перемѣну кождои вбйсковои музики пбдъ личною управою свого капельмайстра. Величне електричне освѣтленя.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый квартялъ а взглядно и выровнати залеглости.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 2 падолиста. Цѣсарь приѣхавъ вчера зъ Шенбруна до бургу и зложивъ грецкій королѣвскій царѣ візиту въ готели Imperial. — Вчера вбдбуло ся въ цѣлій Австрія заприсяжене новыхъ рекрутовъ.

Берлинъ 2 падолиста. Правительство усунуло всѣ учительки-жидбвки зъ становиска господинь клясъ въ народныхъ школахъ. — Въ Магдебурзѣ вбдбуло ся богато ревізій у пбдозрѣныхъ о анархізмъ.

Познань 2 падолиста. Велике обурене выкликавъ тутъ фактъ, що вбйскова патроля стрѣляла въ бѣлый день на великій рухливій улици за утѣкаючимъ дезертиромъ и смертельно его ранила.

Лондонъ 2 падолиста. До Фашоды выслано баталіонъ англійскои пѣхоты. Англія вброить ся безупинно.

Гамбурґъ 2 падолиста. На жадане американьского правительства здержано вчера еміґрантовъ зъ Австрія, котрій приѣхали до Гамбурґа черезъ Вѣдень, бо Америка зарядила 14-дневну карантанну для особъ прибуваючихъ изъ зачумленого Вѣдня.

Царгородъ 2 падолиста. Порта довѣдала ся, що Муравевъ въ Парижи и у Вѣдни интервеніювавъ въ користь именованя грецкого князя Юрія губернаторомъ Креты. Порта рѣшила ся въ тій справѣ не робити вже опозиціи, бо переконала ся, що весь ей упбръ нѣщо не придасть ся.

Цѣна збжа и другихъ продуктовъ.

31 н. ст. жовтня 1897.

Львовъ: Пшениця стара 8·75 до 9·—, пшениця нова 8·75 до 9·—, жито старе 7·25 до 7·50, жито нове 7·25 до 7·50, овесъ старый —·— до —·—, овесъ новый 6·30 до 6·60, ячмѣнь пашнистый 5·50 до 5·75, ячмѣнь броварный 6·50 до 6·80, горохъ гот. 6·75 до 8·50, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, ббвъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червона 45·— до 52·—, конюшина бѣла 35·— до 42·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка 15·— до 17·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·30 до 5·50, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 11·— до 11·25, хмѣль 70·— до 125·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літровъ 16·75 до 17·25 зр.

Курсъ Львбвскій

въ дни 31 н. ст. жовтня 1898.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	209 —	211 —
Зелѣз. Львбв.-Черков.-Ясси по 200 зр.	290 —	293 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	375 —	385 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	208 50	211 —
Листы заставній на 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а.в. выльос. въ 10% прем.	110 —	110 70
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 10	100 80
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 60	97 30
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	100 90	101 60
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I. емісія)	97 80	98 —
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 80	98 —
„ „ 4% льос. въ 56 л.	94 85	95 55
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	97 10	97 80
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальній Банку краев. 5% (II. ем.)	102 80	— —
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 50	101 20
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	104 —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	97 20	97 90
Позички м. Львова 4% по 200 коронъ	94 80	95 50
Льосы:		
Мѣста Кракова	28 50	28 50
Мѣста Станиславова	50 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 62	5 72
Напозеондоръ	9 49	9 59
Півімперіялъ	9 47	9 57
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 70	59 10

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друковъ

I. Друки правничій:

1.	Позовъ въ справахъ дрібныхъ ліброю	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. лібр.	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Повномочія	по 40	„
6.	Подания о екс- и интабуляцію, взбрь в) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Записы до подань о интабуляцію лібр.	по 20	„

II. Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый	лібра по 40	„
9.	Книга довжниковъ	„ „ 40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скрипт довжный	„ „ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.)	„ „ 3·—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова	лібра по 40	„
14.	Книжка касова	„ „ 40	„

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Спис членовъ	лібра по 40	„
16.	Грамоты членскій читалень „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитость особно.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львові, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасоване в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесена панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

Надѣслане.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгеній Озаркевичъ

мешкає

въ каменици „Народного Дому"

улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вѣдъ 3—5 годины. 349 17—?

Отворене Реставрації

у великой сали Готелю Bellevue.

Зъ днемъ 3 с. м. буде отворена у великой сали готелю Бельвє реставрація пѣдъ зарядомъ М. Фляйшмана. Щоденно смичковый концертъ на перемѣну кождон вѣнекозон музики пѣдъ личною управою свого капельмайстра. Величаве електричне освѣтлене.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного, на плантаціяхъ площи Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекозиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайни, таниє мірничі, піоны, нівеля, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣв електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Вже выйшовъ

новый накладъ

МОЛИТВЕННИКА

выданого „Просвѣтою"

въ народнѣй мовѣ, великій и догодного формату обіймаючій 757 сторонъ друку, найновшій зъ всѣхъ такихъ Молитвенниковъ.

Молитвенникъ сей мѣститъ въ собѣ: I.) Молитвы щоденній ранній и вечѣрній. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерню, б) зъ Повечерницѣ малон, в) зъ Повечерницѣ великон, г) зъ Утренѣ, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, е) модленя за св. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Литургіи. III.) Тайны покаяня и преси. Евхаристія. IV.) Молитвы для рѣзного вѣку, стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ. VII.) Молитвы сполученій зъ вѣдпустами. VIII.) Акаѳисты до а) Ісуса Христа, б) Преси. Богородицѣ, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ Полебна до преси. Богородицѣ. X.) Тропарѣ, кондаки, богородичній и прокимены а) недѣльній, б) щоденній, в) на празники Господскій, Богородичній и Святыхъ, г) на деякій потребы. XI.) Коляды и инші пѣсня церковній. XII.) Таблицю пасхальну.

Сей Молитвенникъ дѣстати можна въ канцеляріи товариства „Просвѣта" и въ книгарни Ставропигійскій по такихъ цѣнахъ:

I. На звичайнім папері:

1) Молитвенникъ брошурованый . . . 60 кр.
2) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вѣдтисками зъ шабатуркою 90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкіру зъ золоченями и вѣдтисками зъ шабатуркою 1·20 кр.

II. На великім папері:

4) брошурованый . . . . . 70 кр
5) оправленый якъ пѣдъ 3) въ додаткомъ золоченыхъ берегѣвъ . . . . 1·60 кр.

Замовляючій поодиноко Молитвенники зволять присылати 20 кр. на оплату почты.

Машины до шитя „ЗІНГЕРА"

зъ 10 розличныхъ фабрикъ.

Ножній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готівкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 ваґонівъ. Продаю дешевше якъ Вѣдень, поручаю ся въ мѣсци.

Не высылаю докучливыхъ агентівъ, которымъ жады платить 10—20 зр. за продажу одной лихой машины. 330 18—30

ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

НОТАР

у Винниках пошукує рутинованого кандидата спосібного заступати в справах спірних, — заглядно концепіста. Оферти письменні з условями належать присилати як найскорше.

409 2—6

До П. Т. Властителѣвъ Конєй.

Коли Вы, Вповажнений Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерґи на конѣ — ліндфтъ, Впов. Пане удайте ся до Складу диванівъ „Au Louvre" у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великанський выбѣръ дерґъ, по зачудовано низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаємо на жадане наш богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно 190

МАШИНКИ американській до робленя мороженого помпности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Рондлѣ мосяжній до смаженя конфітюръ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльошѣ дротяній до прикрывани полумисковъ штука вѣдъ кр. 35 до 1 зр.

поручае ПЕТРО ХИОНОГОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедри.] 4595

Выстава загальна

всѣхъ найновшихъ и найлучшихъ чужихъ и краєвыхъ диванівъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдниківъ и дерґъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣй освѣтленю.

Вступъ вѣльный. Зачудовано дешевій цѣны взглядомъ на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

КАТРАЙНЕРА патентований замки на вѣддаленя пропоручае Иванъ Лаврукъ, ножбяникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 43—?

Асекураційныхъ инспекторівъ, интелігентныхъ панівъ, котрій хотятъ посвятитись асекураційній службѣ, заангажовуе одно знатне заведене по короткомъ часѣ пробы на сталу платню. Оферты пѣдъ: „Auch in der Provinz" принимае *Бюро дневниковъ Бухгалтера у Львовѣ.*

419 1—1

Також и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякій артикулы потрѣбній до уряджения домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Пракседа з Созаньских Штенґель

мае честь завѣдомити Пов. Р. Т. Публику, що

записи на курс науки

ТАНЬЦІВ

розпочинають ся в сих днях.

Уділя найновійших товариских і сольо танців, а на жадане також лекцій в приватних домах і в пансіонах. Принимае рівнож відрубні Кружки в осібних годинах в своїм салюні.

Близша відомість в Рынку ч. 8, I. поверх (через ґанок). 422

Кожда мати,

котрій будучность ей дитины лежить на серци, може ей своїй дитинѣ забезпечити дуже малыми средствами. Письма пѣдъ „Mutterliebe" *до Бюра дневниковъ Бухгалтера у Львовѣ.*

421 1—1

Рештки хѣдниківъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобелины и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ дасно дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

КИРИЛО ДУМИНЪ

кравецъ мужескій

дипльомованый черезъ ц. к. технольоґічный музей у Вѣдни поручае ся ласкавымъ взглядамъ 336 дамъ Р. Т. Публики. 14—?

Львовъ, Трибунальска ч. 16.

Диваны перскій и портіеры

традиній (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высилаємо нашій богато илюстрований цѣнника даромъ и оплатно. 190

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русинівъ

Цѣна 1 зр.

Дѣстати можна въ товаристві „Просвѣта."

ПЕРША ВЪ ГАЛИЧИНѢ

КАТОЛИЦКА МЕДОСЫТНЯ

Л. Краснозембского въ Бѣбрцѣ пѣдъ Львовомъ.

поручае мѣдъ до пятя власнон продукції въ рѣзныхъ родахъ по цѣнахъ дуже умѣреныхъ.

Всякій припорученя полагоджуе ся зараз и якъ найточнѣйше. 418 1—1

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

човенковій и обручковій, зъ первородныхъ фабрикъ заграничныхъ и віденьскихъ, урегульованій якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтною гарантіею

Зінґера ручній вѣдъ 25 до 48 зр.

Зінґера ножній вѣдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячній по 4 зр., або готівкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ Иванъ Лаврукъ

механикъ

397 6—? *Львовъ, улиця Галицка ч. 6.*

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручае всякій роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пѣсля найновѣйшихъ фасонівъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкіры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а также Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 18—20

Матеріи найновѣйшій на верхи въ найбольшомъ выборѣ.

Цѣны умѣреній сталій.

Высше наведеній товары знаходять ся на складѣ.

Також як раз мужскій. Також як раз дамскій.

Вже выйде небавомъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты"

на рокъ 1899.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта", Ринокъ ч. 10.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальонові и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолівъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся зъ принятностію цѣнникъ даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 **и опроцентовуе ихъ по**

4½% на рокъ.

Розклад їзди поїздів зелізничних

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пів годины о 36 минут від часу ві ѣнского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ицкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	6.35		„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Ицкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Веляцл
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ицкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ицкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ицкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ицкан	**ЕКІ**		
	5.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
ЕКІ				5.20	„ Лавочного
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Ицкан
	3.30	„ „ „ головн. дворець		6.40	„ Кракова
5.10		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
9.45		„ Ицкан		10.05	„ Ицкан
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора ночна числить ся від 6 годины вечором до 5 годины 59 минут рано. 5

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальний редактеръ Иванъ Болѣй. Папѣръ зъ фабр. Чорлинського. Зъ друкарни Інституту Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 236 Львовъ, Четверъ 22 Жовтня (3 Падолиста) 1898. Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руеинъ свитъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный дорѣнокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить во второкъ, и во второкъ и пятницю на переміну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінь число 2; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитости за инсераты вносить у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" въ літор. додатками

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлий рѣкъ	18 зр.	на цѣлий рѣкъ	24 зр.
на півъ року	9 зр.	на півъ року	12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на півъ року . . 8 зр.
на чвертъ року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція відъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вільный відъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайній принимають ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічка инсератового або его мѣсця а на рубрицѣ „Надісланє" по 25 кр. а. в.;

Недрини и инший доносни приватній числить ся по 15 кр. відъ стрічка.

Водозва.

Братя Русины!

Середъ пережитыхъ нами щасливыхъ хвиль всенародного нашого свята выникла гадка зробити якусь памятку сихъ памятныхъ днівъ, годину ихъ и здатну до дальшого розвою нашои культуры.

Зобраній відчасъ сихъ святъ на пораду украиньско-руский письменники прийняли проектъ — завязати украиньско-руску видавничу спілку въ формѣ товариства на удѣлахъ зъ обмеженою порукою зъ найширшимъ кругомъ выдавничои дѣяльности, а при нѣй запомоговый фондъ для украиньско-рускихъ літератівъ имени Ивана Котляревского.

Потреба якоись институціи чи товариства, що зайняло ся бъ выдаваньемъ книжокъ для народа и интеліґенціи и ихъ розпродажою по провінціи, відчуваєть ся відъ давна дуже живо — завязанє такого товариства було бъ прегарною и важною памяткою столѣтя-нашои новои літературы. Але розвинути відповѣдну дѣяльность товариство могло-бъ только тогдѣ, якъ бы найшло відповѣдну помочь у загалу. Про потребу запомогового фонда столькы писало ся, що хиба годѣ ся пояснити ще, а шануючи заслуги нашихъ письменниковъ, що неразъ середъ найтяжшои матеріяльнои бѣды сповняли свою роботу, було-бъ на часѣ про нього подбати. Дорогій Земляки! Знаемо, якъ не легко выдобувають ся грошѣ у нашои незаможнои суспільности, але знаемо и те, що намъ нема зъ-відки чекати помочи и що мы въ себе мусимо выдобути все те, що иншій національности мають готове! Хто може хочь скільки-небудь, нехай приступить, бо прикро було-бъ, якъ бы прийшло ся сказати: се все добре, только наша суспільность не може на сю многоважну річь вложити кілька тысячъ удѣлівъ. Чей вже такъ але въ нами не є!

Комітетъ приступить до выготовленя статутівъ товариства, коли буде субскрибовано найменьше 120 удѣлівъ по 25 злр. Просимо отже спѣшити ся зъ субскрипціею и приднувати всѣхъ прихильниковъ розвою нашого слова. Зголошенія мають посылатись на адресу Адміністрації „Літературно-наукового Вістника" (Львовъ, Академічна 8). Туды-жь просить товариство Академічна Громада надсылати жертвы на запомоговый фондъ літератівъ (на котрый збирати вже маю позволенє) и зголошуватись по бълоки, хто схотѣвъ бы займатись збиранемъ складокъ.

Мы переживаємо великій въ исторіи нашого народа часы; вони вкладають на насъ и великій обовязки. Не засипляймо потребъ нашои суспільности, бо часъ не жде, бо многоважній питанія нашого розвою важать ся якъразъ теперь, щобъ тымъ чи иньшимъ результатомъ рѣшучо вилинути на наше дальше житя.

За комітетъ *М. Грушевскій.*

Дѣяльность „Народнои Торговлѣ" за часъ відъ 1 липня 1897 до 30 червня 1898 р.

[*Рефератъ д-ра Костя Левицкого въ имени управляючого Совѣта на вчерашнімъ загальнімъ зборѣ.*]

Минувшій рѣкъ адміністраційный визначує ся передовсѣмъ значнымъ приростомъ удѣлівъ членьскихъ въ порівнаню зъ рокомъ попереднымъ, и то зъ квоты 25.017 зр. 95 кр. на квоту 27,685 зр. 5 кр., якъ также збільшенемъ вкладокъ ощадности зъ квоты 208.157 зр. 70 кр. на квоту 242.208 зр. 50 кр. Зъ того слѣдує, що обниженє стопы процентовои відъ вкладокъ ощадности зъ 5% на 4½ не змѣнило правильного розвою „Народнои Торговлѣ".

Въ томъ році прибуло новыхъ членівъ 45 зъ 326 удѣлами, выступило 23 членівъ зъ 82 удѣлами. Загальне число членівъ зъ кінцемъ року адміністраційного в 948. Загальный оборотъ касовый досягнувъ квоты 1,685.965 зр. 37 кр. а. в.)

Въ томъ році адміністраційнімъ доконано заложенія и впровадженія въ житя новои філіи „Народнои Торговлѣ" въ Борщевѣ та минувшого мѣсяця въ Золочевѣ, де закуплено складъ давнои фірмы Ивана Кордецкого. Теперь отже удержує „Народна Торговля" разомъ зъ львівскимъ складомъ пятнацять складівъ мѣшаныхъ товарівъ, головный магазинъ у Львовѣ и крамницю побочь філіи въ Тернополи. Дирекція товариства робить заходы до побудованя головного магазину и головнои пивницѣ по-за областію акцизовою при станціи зелѣзничій відъ Львовомъ, щобы спроваджувати товары въ бѣльшихъ скількостяхъ [вагонами] та въ-відси найдогіднѣйше заосмотрювати товарами філіи и крамницѣ. Справа и ще въ тоцѣ, та по усуненю технічныхъ перепонъ зъ стороны зелѣзничого заряду зможе осущитись въ недалекій будучности. Тутъ належить также згадати, що въ році бѣжучімъ приступила „Народна Торговля" на закупленімъ грунтѣ до будовы двоповерховои каменицѣ зъ офіцинами въ Тернополи, де буде примѣщеный складъ філіяльный.

Персоналъ службовый „Народнои Торговлѣ" въ томъ році адміністраційнімъ складавъ ся зъ двохъ директорівъ, секретаря, кореспондента, бухгальтера и помічника, магазинера и возьного въ головнімъ зарядѣ, та зъ 11 начальниковъ и 3 начальниць, 11 касіровъ, 7 помічниковъ и 41 практикантівъ торговельныхъ, т. є. разомъ 81 особъ, що побрали платнѣ 27.408 зр. 84 кр.

Відъ проводомъ кореспондента п. Василя Угрина выслано двохъ торговельныхъ помічниковъ и одного практиканта на курсъ пивничои господарки до Кльостернайбурґа, щобы способнѣйшій персоналъ підготовити до взірцевого ведення пивничого дѣла. За-для образованя власного персоналу уряджено въ часѣ відъ половины липня до половины серпня с. р. у Львовѣ другій курсъ науки для дальшихъ одинацяти практикантівъ торговельныхъ зъ нашихъ складівъ. И той курсъ показавъ ся користный та Совѣтъ управляючій намѣряє въ слѣдуючімъ році уряднти третій курсъ науки на шесть тыжднівъ.

Не менше важною справою уважавъ управляючій Совѣтъ обезпеченє службового персоналу „Народнои Торговлѣ" на случай неспособности до працѣ. Въ томъ предметѣ порублено приготованя до заснованя розширеного фонду пенсійного и запомогового при „Народнѣй Торговли", позаякъ обезпеченє службового персоналу при помочи дотеперѣшного фонду пенсійного и касъ для хорыхъ є на всякій способъ невыстатчаюче. Пенсійный фондъ збільшав ся дуже незначно и не стоить въ нѣякімъ відношеню до числа службового персоналу, та вкладки оплачуваній річно до касъ хорыхъ пропадають безповоротно для нашои институціи. До того фонду запомогового буде причиняти ся „Народна Торговля" що року значнѣйшою квотою и окрімъ того цѣлый службовый персоналъ буде потягненый до вкладокъ, але за те зложеный фондъ лишить ся при нашій институціи и буде отворена питома обезпека на всякій часъ.

Вкінци годить ся піднести справу крамниць, що въ томъ році адміністраційнімъ поступила на передъ въ отсей способъ: Зъ „Народною Торговлею" оставало въ безпосередныхъ зносинахъ 549 крамниць въ краю, коли въ попереднімъ адміністраційнімъ році було ихъ 346. Въ остатнімъ році побрано у насъ товарівъ для крамниць на 87.609 зр. 25 кр., коли въ попереднімъ році побрано товарівъ для крамниць на 58.620 зр. 49 кр.; опусту на товарахъ удѣлено крамницямъ въ томъ році на 10.597 зр. 82 кр. та станъ кредиту крамничого въ кінцемъ року адміністраційного выносивъ квоту 10.150 зр. 92 кр. Натомѣсть въ попереднімъ році адміністраційнімъ удѣлено крамницямъ опусту на 8,103 зр. 68 кр., а станъ кредиту крамничого выносивъ 8.503 зр. 23 кр.

Важною відміною въ оборотѣ крамничнімъ є Союзы крамарівъ по повѣтахъ въ томъ розумѣню, щобы сполучені крамарѣ зобовязали ся побирати товары въ „Народній Торговли". Доси наступило таке сполученє крамарівъ въ повѣтѣ перемыскімъ а въ повѣтѣ станиславівскімъ відбула ся передъ мѣсяцемъ нарада въ справѣ основаня союза крамарівъ. Коли тымъ способомъ оживить ся рухъ крамничный на властивій дорозѣ, то „Народна Торговля" буде въ можности отворити при своихъ філіяхъ окремі склады товарівъ крамничныхъ.

Отсе найважнѣйшій справы, якими займавъ ся Совѣтъ управляючій разомъ зъ Дирекцією, та помѣжь тымъ заложеня головного магазину, обезпеченє персоналу и відмагане нашого купецтва въ краю становлять програму дѣяльности „Народнои Торговлѣ" въ найблизшій будучности.

Письменні привѣты и телеґрамы на торжество ювілея відродженя руско-украиньскои літературы.

Коли въ 60-тыхъ рокахъ наша молодѣжь у Львовѣ почала обходити память Тараса Шевченка помиальными богослуженями а опісля также святочными вечерницями, то по краю зразу лишь тамъ и самъ пропавливъ ся відгомінъ того свята, и то хиба также межь молодѣжею, котра свою почесть для ґенія украиньского слова заявляла телеґрамами, высылаными до Львова. И радѣла львівска молодѣжь, відчитуючи тѣ телеґрамы на своихъ скромненькихъ зразу вечерницяхъ, — радѣла зъ кождымъ рокомъ більше, бо чимъ разъ більше насипвало телеґрамъ. Яка рѣзница те-

Бомбардоване Львова 1848 р.

Вчера подали мы листъ сучасного Русина львівского зъ коротнімъ описомъ бомбардованя Львова — а нинѣ хочемо подати о томъ историчномъ фактѣ де що ширше.

Дня 1 падолиста 1848 р. [въ середу] лучила ся у Львовѣ пригода, котра стала ся причиною невычайного розъярена умівъ. На публичномъ мѣсци счинила ся сварка межи двома цивілями и трема артилеристами и при тій сварцѣ одинъ зъ артилеристівъ зранивъ палашомъ цивіля ґвардиста. Сеся пригода выкликала велике збіговище и розъярене — однакъ спільному змаганю войсковости якъ и народнои [польскои] ґвардіи удало ся ихъ хомирити розъярены народъ, а черезъ запоручене, що цѣлый той выпадокъ возьме ся безпровозочно підъ строге слѣдство, збіговище почало розходити ся.

Але близько въ годину потімъ выступили дві компаніи ґвардіи передъ касарню артилерії и почали набивати карабіны — войсковость добачила въ томъ намѣръ пресіи, абы выдано обвиненого артилериста. Отже артилерійска сторожа дала знакъ для войска — и залога выступила та заняла становища призначені для алярму.

Коли се дѣяло ся, кинулись Поляки, особливо легіонъ академічный и емігранты ставити барикады и поставили на улицяхъ Академічній [тогдѣшній] и на прилѣгныхъ Краковскій, Вірменьскій и Довгій. Але ще й теперь удало ся власти войсковій и цивільній разомъ зъ начальникомъ ґвардіи довести до утихомиреня, а командуючій ґенералъ Гамерштайнъ заявивъ словно и на письмѣ, що самъ нѣякого зачѣпного кроку не розпочне, коли новыхъ барикадъ не будуть ставити а поставлені розберуть.

Нещасте хотѣло, що около 6 годины рано на другій день [2 падолиста] упали выстрѣлы и Поляки ще завзятѣйше хопились до ставленя барикадъ по иншихъ улицяхъ. Середъ того дзвонено на тревогу на вежи ратуша и въ латиньскій катедрѣ. Тогдѣ налѣплено на мурахъ оповѣщенє ґенеральнои команды, що коли барикадъ не розберуть и не перестануть дзвонити на тревогу, то ґенеральна команда ужие всѣхъ средствъ войсковыхъ на розгонъ збіговищ; рівночасно выйшла відъ власти цивільнои відозва до начальниковъ магістрату и выдѣлу мѣского, щобы старали ся привернути спокій и ладъ. Однакъ на дармо! Не то не розбирано барикадъ, але ще й понатыкано на нихъ червоній хоругви, здерто цѣсарского орла зъ циркулу, по домахъ позанимано позиціи у вікнахъ, щобы зъ-відтамъ стрѣляти на войско та кидати камѣня, якъ то звычайно бувае при барикадованю улиць.

Около 9 годины рано зранено тяжко двохъ артилеристівъ и се дало войсковости причину почати пальбу. Около 10 годины почали ся стрѣлы зъ гарматъ [кулями 6-фунтовыми и 20-фунтовыми, картачами, ґранатами] и зъ карабінівъ та й пускано ракеты въ барикады и въ ті мѣсця, де ворохобни корѣнила ся. По відзвонній пальбѣ зъ гарматъ невыбухшувано въ многихъ мѣсцяхъ мѣста бѣлій хоругви.

Около 11 годины прийшла депутація зъ членівъ мѣского выдѣлу зъ прошеньемъ, абы пальбу стримати, бо горожане мѣста зовсѣмъ не відносять ся непризвано до войска; они и постарають ся навести академічный легіонъ и простый народъ до уляглости въ способѣ меньше грізный для мѣста. Але якъ-разъ въ часѣ тыхъ переговорівъ дали ся зновъ чути выстрѣлы. По відзвонній огню зъ гарматъ, якъ почавъ горѣти ратушъ, прийшла друга депутація мѣского выдѣлу до губернатора зъ просьбою, щобы вставивъ ся у командуючого ґенерала, абы войсковій кроки стримавъ бодай на три годины, а они тымчасомъ доложать всея силы до примиреня супокою. За причиною губернатора стримано пальбу, але здержане дальшихъ крокивъ малонаступитиважь по капітуляціи заключеній межи командуючимъ ґенераломъ бар. Гамерштайномъ зъ одной стороны а мѣстомъ Львовомъ зъ другои на такихъ условіяхъ: 1) Ґвардія народна перечистить ся на правній засадѣ підъ надзоромъ выделеґованыхъ до того ґенералівъ. 2) Зложить відзнаку орлинівъ польскихъ. 3) Приѓкає за легіонъ академічный, що той аложить оружє до войскового арсеналу, по чімъ наступить розвязане легіона. 4) Всѣ емігранты, котрій не є горожанами австрійскими, и всѣ чужій, непринależній до Львова, котрій не мають заняття, мусять найдальше до трехъ днівъ мѣсто чи край безъ вымівки опустити. По уплывѣ трехъ днівъ має мѣсто подати списокъ всѣхъ такихъ людей ґенеральній команді, а управа войскова підоймає ся провадити всѣхъ на мѣсце уреджења, а колибы не хотѣли або не могли туда повернути, на таке мѣсце, яке собѣ выберуть за обезгомъ границь Австрії, и то стане ся коштомъ державнымъ. 5) Сли-бы повысшій уступы капітуляціи не були вповнѣ выконаній, або слибы мавъ повернути подібный безправный станъ, якъ нинѣ, то мѣсто Львовъ буде оголошене въ станѣ облоги.

Вже около 3 годины стало відомо, що академічный легіонъ постановивъ зложити оружє, а депутація мѣского выдѣлу повернувши до команд. ґенерала Гамерштайна заявила, що условія капітуляціи готова принята и приняла. Капітуляцію підписали: команд. Гамерштайнъ и відпоручникъ губернатора [Вацлава Залеского], совѣтникъ двору Кароль Чечь, а зъ стороны мѣста: Мих. Гиновьскій начальникъ выдѣлу мѣского, и Адамъ Клодзиньскій та Ив. Міліковскій члены выдѣлу мѣского. [При кінци капітуляціи выразно зазначено, що она стала ся за причиною совѣтника двору К. Чеча, а то зъ припорученя губернатора].

Легіонъ академічный уступивъ зъ академіи розброеный — и вечеръ та ночь перейшли досыть спокійно, только де-не-де падали выстрѣлы зъ обохъ сторонъ.

Слѣдуючого дня, 3-ого падолиста [въ пятницю] — коли не наставъ ще повный спокій, ґенеральный комендантъ оголосивъ мѣсто Львовъ въ станѣ облоги ось-такимъ оповѣщенемъ:

„Въ капітуляціи зъ дня 2 с. м. постановлено въ уступѣ 5, що на выпадокъ нецѣлковитого выконаня условій капітуляціи або на выпадокъ повороту безправного стану,

епръ! [Теперь майже нема вже мѣста на галицкой Руси, де не обходжено бы роковинъ смерти Тараса концертамъ; а навѣть по селахъ, по читальнахъ, чимъ разъ бѣльше Тарасове свято стає святомъ народнымъ. Теперь вже телеґрамы зъ краю зъ нагоды обходу Тарасового свята стратили свою вагу, — бо стали ся злишнымы; ихъ заступаютъ обходы свята на мѣсци.

Инше значѣне мало всенародне свято, яке мы сами днями обходили у Львовѣ; се не торбчне, а столѣтне свято, — рѣдке, великне! И не дивно, що зъ цѣлого краю насипѣло богато телеґрамъ, котрыми народъ рускій одиводушно заявляє свою участь въ тбмъ всенароднбмъ святѣ. Всѣ тѣ телеґрамы оголосятъ мабуть Наукове Товариство им. Шевченка въ „Літературно-науковім Вістнику“. Треба тбльки бажати, щобы не скбнчило ся на телеґрамахъ; якъ мы вже высказали вчера надѣю, повинна наша интелігенція, розвинена по краю, постарати ся, щобы окрбзь такъ по мѣстахъ якъ и по селахъ уладжувано урочистѣ обходы зъ одвѣтными вбдчитами.

Ббльшу вагу и ббльшій интересъ мають для нашого загалу телеґрамы, що насипѣли зъ по-за границь Галицкои Руси. Свѣдчать они зъ одной стороны о національной свѣдомости всего украиньско-руского народу, якъ далеко вбнъ розсѣвъ ся чи то на своѣй споконѣчной земли чи лихою долею загнаный на чужину, въ другои стороны о прихильности нашихъ славиньскихъ народбвъ до нашои національной идеи и до розвитку нашои народнои літературы. Комітетъ, що занимавъ ся уладженемъ нашого народного свята, удѣливъ намъ тѣ телеґрамы до вужитковання, и отсе помѣщаемо ихъ:

Письмо зъ Полтавы: Гурт Українців в Полтави в поводу свята у Львові 100-літного юбилею Енеиди славного Івана Котляревського засилає свій глибокій привіт всім просвітним інституціям в Галичині і Буковині, які влагодили видатний празник в память Батька українсько-народної літератури. Засмученим, що наша Полтава не зібралась з силами визначить цей юбилейний рік в руховім житті Русі-Украини, нам дає утіху лиш надія, що настане, а може вже й близько той час, коли й Полтава в українских суспільних справах брати-ме участь, одповідаючу її природним завданиям пригніченим на цей час денаціоналізацією впливових суспільних станів у нас на Україні. Слава Русі галицкій... Слава Просвітним Товариствам і діячам, які одбувають національне свято століття народно-української літератури. Слава Галичині, Буковині, що прокладають шлях Русі Україні до ліпшої долі! — Полтава, року Б. 15-ого жовтня.

Полтавці.

Письмо зъ Чернигова. Въ горѣ намальовано тушемъ лѣворучь портретъ Ивана Котляревского съ пбдписомъ въ низу на обвбдцѣ: „Іван Котляревський“, и докола выписаній слова Шевченка: „Будеш, батьку, панувати, поки живуть люде; поки сонце а небо сне, тебе не забудуть“. Нижше на вѣнци, що обнимає портретъ, лежитъ грецка ліра, пбдъ нею перо, оббчь звитокъ паперу и розложена книга съ числами 1798, 1898. Праворучь церковь полтавска, а лѣворучь нея хата съ пбдписомъ „Хата Котляревського у Полтаві“. Нижше хаты выписано тушемъ: „Братям-Галичанам привітанне од Чернігівців у столітні роковини „Енеїди“ Івана Котляревського.“ Дальше иде письмо: „До Наукового Товариства ім. Шевченка. На протягу XVIII століття Україна потроху втрачувала свої народні права і, здавало ся, близький був час її повного сконання. Під ворожими та деморалізуючими виливами Україна втратила свою інтелігенцию, своїх панів, що вже не дбали о добро народу свого много страдального, забули, що вийшли з хлопського стану, як і ще батьки їх од панської неволі Україну боронили... І знов настало давне лихо, знов не було проводирів, а темрява що-раз тяжче обгортала нещасливу землю нашу. „Доборолась Україна до самого краю...“ Так було попад Дніпром і далі аж до гір карпатських... І не було вже національних інституцій, не було нічого, щоб звязувало народ до купи, у чому б жив і виявляв ся дух і геній нації. Тоді повстала нова сила, — та, що не огнем і мечем, а духом борсть ся і поборює; та сила була — живе слово народне, жива його поезия, пісня, що виховувала ся у тяжкий час під сільською стріхою, розважала мужика в його недолі й неволі. І прочув душею, відгадав ту силу славний козак у Полтаві, Іван Котляревський; узяв він рідне слово, прибрав його у красні шати, та й пустив між люди, на втіху та радість бідним землякам своїм, на славу краєві рідному. І знов ожили надії на ліпші часи, і знов знайшли земляки щось спільне, що звязувало їх, що усім однаково до серця промовляло, — і Полтавцеві і Черниговцеві і Гальчанинові і Буковинцеві. У тому велика заслуга Котляревського, що дав нам себе пізнати, що запалив наново світло рідної освіти і культури; за ним пішли вищі талановиті сини народу і не дали тее світло загасити. Нині, у столітні роковини видання першого твору Котляревского, ми, Чернигівці, вітаємо щирим серцем братів і земляків своїх у старому місті Львові, свідчимо про наше найтепліше співчуття до їх і кличемо: „Нехай живе Русь-Україна! І вічна память її славним синам, у першому-жраді — Іванові Котляревському! — У Чернигові, 1898. X. 12.“ За тымъ идуть пбдписи кблькадесяти особъ, чоловѣковъ и женокъ.

Друге письмо зъ Чернигова. „Черниговская Губернская Земская Управа. 12. октября 1898 г. Нр. 6.362. г. Черниговъ. Въ „Наукове Товариство імени Шевченка у Львові“. Черниговская Губернская Земская Управа, принося „Науковому Товариству імени Шевченка“ благодарность за приглашеніе, на литературное празднество, въ виду предстоящого Земскаго Собранія, не можетъ прислать своего представителя, но считаетъ своимъ долгомъ выразить „Товариству“ привѣтъ и сочувствіе въ день празднованія столѣтняго юбилея новаго періода украинской литературы и пожеланіе ей въ будущемъ свободнаго и счастливаго развитія.“ Пбдписано предсѣдателемъ и кблькомъ членомъ.

Телеграмы: Зъ Кіева: „Вітаємо з великим національним святом щирим серцем а душею прилучаємо ся до вас у величную хвилину. Несмертельна слава першому ратаєві рідного слова! Хай же воно буя і луша по всему світі! Слава! Київе.“

Зъ Одесы: „Душею єднаємось з вами. „Нехай процвітає наше слово на добро рідного краю!“ (Пбдписы).

Зъ Харкова: „Харковское историко-филологическое общество с живѣйшимъ сочувствіемъ присоединяется къ чествованію памяти Котляревскаго, цѣня въ немъ высокодаровитаго писателя, раскрывшаго въ оригинальной художественной формѣ богатство малорусскаго языка и содѣйствовавшаго возникновенію серіознаго интереса къ малорусской народности и литературѣ. Предсѣдатель профессоръ Сумцовъ.“

Зъ Петербурга: „Отдѣленіе русскаго языка и словесности Академіи Наукъ привѣтствуетъ Общество имени Шевченка съ торжествомъ по поводу столѣтія выхода Энеиды Котляревскаго. Предсѣдатель Бычковъ.“ — Друга зъ Петербурга: „Нехай і наш голос залунає в час святковання памяти того, що своєю Енеїдою кунно з другими Славянами оголосив світові про наше духовнежиття. Котляревському слава, слава, слава! Петербурські Українці.“

Зъ Америки, зъ Джерзісіті: „Епохальне свято народне святкуємо зъ вами. Американські Русины.“

Зъ Кракова: Въ день посвященый столѣтней памяти великому творцеви Енеиды шлемъ привѣтъ и лучимось духомъ зъ вами. Русины краковскій.“

Зъ Праги: „Společnosť musea kralovstvi českeho vitajie s pocity bratеřske účasti stolete jubileum znovuzrozeni ukrajinskoruske literatury přeje vaši krasne slavnosti nejskvělejšího zdaru. Nechť i v budoucnosti vlastenecke tužby vaše dojdou splnění ku blahu a slave šlechetneho vaše dojdou splnění ku blahu a stave šlechetneho vašeho naroda. Presidium.“

„V domě u Halanků shromažděna společnost dychanku Naprstkova vzpomina vyznamne slavnosti stoleteho vyroči založeni literatury v jezyce narodnim a zasila srdčne bratřske pozdravy drahym pobratymcům spojenym zasloužile vaši společnosti.“

„Narod vytrvavši na ceste ukazane Kotlarevskym spěje vstříc krasne budoucnosti. Rehoř.“

„K vyznamne slavnosti bratřsky pozdrav zasila a rozvoji maloruske literatury dalšího rozkvětu přeje Redakce Slovanskeho Přehledu.“

Зъ Софіи: По случай 100-годишнина ю билеи от възраждането на украинцката литература историко-филологическият факултет праща свои сердечен поздрав на Украинци и имъ желае споредка в борбата за национална и културна равноправност. Деканъ Агура“.

Справы парляментарнѣ.

Neues Wiener Abendblatt доносить зъ Будапешту: Квотова депутація не пріѣде вже ббльше до Будапешту, бо довѣдомлено ся, що Угорска депутація пбдъ нѣякимъ условіемъ не згодить ся на участь Угорщины въ спбльныхъ выдаткахъ въ высотѣ 38%. Поки-що австрійскій депутаціи не лишає ся що иншого, якъ повѣдомити парляментъ о тбмъ, що переговоры въ справѣ высоты квоты розбили ся, та що въ конституційной дорозѣ не можь буде ни означити. Зъ огляду на се корона сама буде мусѣла означити высоту квоты и зробить се имовѣрно въ слѣдующбмъ мѣсяци.

Президентъ міністрбвъ гр. Тунъ бувъ на довшбй авдіенціи у цѣсаря. Якъ Nanodni Listy доносять, вбнъ зложивъ цѣсареви основне справоздане о парляментарнбй и політичнбй ситуаціи. Въ звязи зъ тою авдіенціею стоитъ также подорожь міністра фінансбвъ до Праги. Д-ръ Кайдль выѣхавъ туды — якъ говорятъ въ політичныхъ кругахъ — въ цѣли остаточного закбнчення переговорбвъ зъ молодо-Чехами въ справѣ чеснихъ жадань.

Въ угодовбмъ субкомітетѣ — якъ доносить Fremdenblatt — дискусія зачне ся въ суботу. Яко першбй въ черги рѣчи комітетъ посвятитъ часъ укбнченю вступныхъ працъ въ справѣ цлово торговельной угоды. Правительство тисне, щобы сесію угоду якъ найскорше полагоджено въ комісіи та щобы ся якъ найскорше можь було вбддати пбдъ рѣшеня повной палаты.

— —

Вчера вбдбула ся нарада угорского кабінету. Пишуть, що ся ухвалы дуже важній. Справою розвязаня парляменту правительство не займало ся, але потвано, вызначено речинець до внесеня предложень о самостійнбмъ управительню цлово-торговельного округа. Зъ огляду на сесію ухвалу кабінетовои рады правительство надѣя ся, що обструкція въ угорскбмъ сеймѣ утихне. Правительственне предложеня, котре має заступити цлово-торговельный трактатъ, буде складати ся зъ пяти частій. Решта угодовыхъ предложень буде полишена зъ певными змѣнами. Угорска депутація квотова предложить сеймови справоздане, що предложеня австрійской депутаціи, котра участь Угорщины въ спбльныхъ выдаткахъ установила на 38%, є неможлива до принятя и що не можна прийти до порозумѣня.

Письма зъ краю.

Зъ Турчаньского пишуть намъ:

Засуджевій за торбчній выборы селяне зъ Махибвця: Симонъ Крисъ, Василь Удичъ, Іванъ Удичъ и Иванъ Лесейко одержали въ липни с. р. въ самбрского окружного с ду вбзвание, щобы явили ся вбсендѣти кару. Дня 3. серпня пбѣшли всѣ чотыри до Самбора зъ намѣромъ просити президента о проволоку. Вчасѣ въ тбмъ часѣ починали въ Махибвци косити травы, а наразъ при кбнци серпня приходила збірка хлѣба. Три зъ нихъ газды, не мали кимъ дома выручати ся, то и дуже грызли ся, що дома хлѣбъ на поли пропаде. *Та въ Самборѣ не приняли ихъ просбы, але наразъ замкнули.*

При тбмъ зайшло ще таке: Радникъ Якубовскій покликавъ Симона Криса и почавъ до него бесѣдувати по польски и пытати ся: чи розумѣе его? Крисъ вбдповѣвъ, що розумѣе. Тогды п. Якубовскій выняв письмо зъ столика и повѣдавъ: „То ты мене розумѣешь, якъ я по польски бесѣдую, а ты подавъ жалобу до Вѣдня, що не розумѣвъ розправы польскои та що выровъ выданый по польски?“ Тогды Симонъ Крисъ почавъ казати, що жалобу подавъ правный ихъ заступникъ д-ръ Гумецкій, дбставши вбдъ нихъ повномбчь писати все, що буде уважати за потрѣбне до правной обороны; а вбнъ [Симонъ Крисъ при розправѣ таки не все добре розумѣвъ]. П. Якубовскій, почувши се, погрозивъ Крисови, що выдасть ему актъ обжалованя за брехню, и покликавъ ся на свѣдка, котрый такожь въ комнатѣ сидѣвъ и всему прислухувавъ ся.

Та мабуть законъ є на те, щобы люде по людски могли поббчь себе и зъ собою жити и п. Якубовскій, фаховый правникъ, добре се зна, що за то кары нема, коли хто по польски не розумѣе, а навѣть и брехню тогды карають, коли она выходить на чиюсь шкоду, а тутъ прецѣнь того нема.

Переглядъ політичный.

Справа „Hier“ и „Zde“ при контрольныхъ зборахъ чеснихъ резервістбвъ доводить до що-разъ новыхъ конфліктбвъ цивільной людности зъ вбйсковыми властями. На такихъ зборахъ въ Ріцанъ бувъ также присутный предсѣдатель рады повѣтовои и соймовый посолъ Бакса. Коли поручникъ переводячій контролю казавъ резервістамъ по выкликаню ихъ именъ вбдповѣдати словомъ „Hier“. Бакса закликавъ до зебраныхъ. „Зголошуйте ся по чески, бо вы Чеха“ и вбдтакъ вышовъ зъ салѣ. Narodni Listy доносять, що вбйскова команда подала до прокураторіи донесеня, проси о выточеня Баксѣ слѣдства за злочинъ вбдмовлюваня вонкбвъ до нарушеня вбйсковыхъ службовыхъ приписбвъ.

НОВИНКИ.

— Зъ Деканата Надвбрняньского пишуть намъ: Дня 17 м. м. зебраный на деканальнбмъ соборчику въ Парипци нашь кляръ ухваливъ одноголосно: переписувати ся зо всѣми властями тблько по руски и вбдъ 15-ого надолиста приймати вбдъ властей тблько рускій и рускою азбукою писаній урядовій письма. О тбмъ мавъ выбраный комітетъ повѣдомати дотычній власти. Польскій письма має ся вбдсылати непрочитаній до высшихъ властей дотычныхъ урядбвъ.

— Зъ Долины пишуть намъ: За стараньемъ рускои мѣщаньскои читальнѣ въ Долинѣ вбдбули ся въ комнатѣ читальнянбй въ недѣлю 30-ого м. м. вечеринцъ въ честь Ивана Котляревского. Всѣ члены читальнѣ прибули въ святочныхъ строяхъ, однакъ часть мусѣла вбдойти до дому зъ браку мѣсця, бо всѣхъ членбвъ читальнѣ есть до нинѣ 138. Зебраныхъ привитавъ о. Михаилъ Клюкъ, мѣсцевый катехитъ а вбдчитъ про Ивана Котляревского, его письма та заслуги выголосивъ академикъ Иванъ Грабовеньскій; вбдтакъ наступили співы и деклямація. Наконецъ по вбдспіваню „Ще не вмерла Украина“ выслали члены читальнѣ привѣтну телеґраму руки д-ра Озаркевича и постановили рбкъ-рбчно въ день той устроювати вечеринцѣ въ честь Котляревского, а особливо вбдчитувати Енеиду, що велике вражѣне выкликала у присутныхъ.

— Вправы мѣшаного хору „Львбвского Бояна“ въ цѣли приготованя до концерту „Лисенкбвского“ [на котрбмъ выконани будуть самій творы М. Лисенка] вбдбудуть ся завтра въ пятницю о год. 7½ вечеромъ [Рынокъ ч. 10 I. пов.] Выдѣлъ взиває всѣхъ членбвъ, щобы точно и въ комплетѣ явили ся. — *В. Ш.*

— Зелѣзнича катастрофа пбдъ Бучачемъ. Зъ Бучача одержуемо слѣдующу реляцію: Пашу пбдъ вражѣнемъ страшного нещастя, яке стало ся на зелѣзничбмъ шляху пбдъ Бучачемъ. Цѣлый повздъ розбитый майже на трѣски, кблькападцять возбвъ лежитъ до горы колесами. Цѣлый ладунокъ повзду представляє одну кучу безобразной масы, шины и части возбвъ побгнули ся наче слабонькій прутики. По думцѣ знатокбвъ причиною катастрофы бувъ лихій мбстокъ. Повздъ выхопивъ ся зъ шинъ, имовѣрно наслѣдкомъ за швидкой їзды, а въ тбмъ мѣсци власне є дуже острый лукъ на зелѣзничбмъ шляху и те мѣсце вже вбдъ давна часто направлювано. Изъ забитыхъ лише одинъ кондукторъ бувъ жонатый и лишивъ двое дѣтей. Машиністъ, хоть бувъ безжѣнный, удержувавъ при собѣ матѣрь и сестру. Похороны жертвъ свого обовязку вбдбудуть ся въ Станиславовѣ нинѣ о 3 годинѣ по полудни. Машиністъ страшно попарений горячою водою зъ пукненого кбтла, а палячъ лежавъ въ позиціи, якъ державъ ся обома руками гамбвницѣ. Кошты похоронбвъ взявъ зелѣзничій скарбъ на себе. Поголоска, мовьто раненый кондукторъ Процакъ померъ, показала ся неправдивою; вбнъ ще жие, хоть небезпечность ще не минула. Повзды курсуютъ уже правильно и майже зовсѣмъ не опбзнюють ся. — *Ом...*

— Нинѣ въ комнатахъ „Сокола“ [Пбдвалє ч. 7] вбдкрыта выстава образбвъ членбвъ „Товариства для розвою рускои штуки“, и потреване лишь до дня 5-го с. м. Вступъ безплатный, вбльный що дня вбдъ год. 9—12 рано, и вбдъ 2—4 пополудни. — Речинець замкненя выставы рѣшучо не буде продовженый. — Выстава богата и поучаюча, гбдна того, щобы кождый Русинъ вбдвѣдавъ ю.

— Руско-народный театръ полишивъ ся у Львовѣ и дасть тутъ въ сали Почтового клюбу кблькападцять выставъ. Вчера по гарбмъ пролыоту „До Руса“ В. Матюка вбдграно народный образъ въ трехъ вбдслонахъ „Марусю“, переробку повѣсти Квѣтки Основяненка. Ролю

якій панувавъ того дня, мѣсто Львовъ буде оголошене въ станѣ облоги. А що минулои ночи и также ще нинѣ передъ полуднемъ стрѣляно на мое вбйско зъ вбконъ и пивниць, то я переконѣдчивъ ся, що станъ безправный не гадає перестати, тому оголошую симъ мѣсто Львовъ и передмѣстя въ станъ облоги. Яко наслѣдки сего розпоряджую: 1) Загальне разброеня. 2) Завѣшеня всѣхъ клюббвъ и прива сговарянень а тымъ самымъ внесеня Рады народнои центральнои [полискои]. 3) Кромѣ нѣмецкои и польскои Газеты Львбвскои въ часѣ стану облоги не буде ся терпѣти нѣякои иншои газеты. 4) Также друкъ має обмежити ся о стбльки, що безъ мого дозволу жаденъ плакатъ не може друкуванись або наклѣплятись. 5) Черезъ мѣшану комісію має ся розпочати ревізія по всѣхъ тыхъ домахъ, де я узнаю се за потрѣбне, а то за-для вышукання оружя. 6) Всѣ зббрища по публичныхъ мѣсцяхъ забороняє ся. 7) Для всѣхъ, хто бы зъ оружемъ въ руцѣ ставивъ чинный опбръ вбйску, якъ и для тыхъ, котрй побуджують до розрухбвъ, установляюсь и оголошую ся судъ наглый. — У Львовѣ дня 3 падолиста 1848. Гамерштайнъ.“

(*Конецъ буде.*)

нещасно влюбленои Марусѣ вѣдограла п-на Гембицка зъ повнымъ зрозумѣнемъ рѣчи. Не менше доброю грою вызначилась п. Гембицкій и п-нѣ Осиповичева въ роли родичѣвъ Марусѣ, а п. Ольшанській въ роли писаря пройдисвѣта, що залицявъ ся до Марусѣ. Его языче выклакувало часто загальнымъ смѣхъ, що трохи псувало ефектъ поважного образа въ другій вѣдслонѣ. Прочій актори пп. Стадникъ (парубокъ Василь) Ольвщукъ (цирульникъ и пп.: Шеремета и Юрякъ (сваты) вѣддали свои ролѣ також добре. Публики на представленю було мало, мабуть зъ наслѣдокъ дводневыхъ торжествъ юбилейныхъ; на дальшихъ выставахъ львовска Русь явить ся повно численно. — Нынѣ [въ четверъ] комедія І. Шуткевича „Поникнило“ въ 5 вѣдслонахъ. — Початокъ о год. 7-ій.

— **Винярскій**, убійникъ кс. Бесядского и своєи жѣнки пойде на Кульпаркѣвъ. Краковскій лѣкарь-психіятры д-ры Жулавскій и Вахольцъ орекли, що Винярскій терпить на уреня супружескои неврѣвы на тлѣ алькоголичнѣмъ. Другои розправы вже не буде.

— **Будовлана** книжата, котра має выробити будовничій законъ для мѣсточокъ и сѣлъ, розпочинае свои наради нынѣ въ краевѣмъ выдѣлѣ у Львовѣ пѣдъ проводомъ члена выдѣлу Вайгінгера.

— **Не заносить ся** ще на цѣлковите знесеня вымикового стану въ захѣдній Галичинѣ. Консервативній польскій часописи рѣшучо заперечують, мовь-то намѣстникъ гр. Пінінськія въ тій цѣли ѣздивъ до графа Туна.

— **Папа Левъ XIII** намѣрае — якъ доносять зъ Риму — розписати конкурсъ на текстъ до „Carmen saeculare“ — а то на звеличане 1900 року. Музыку має скомпонувати кс. Перозі.

— **Процесъ Люкиеніого** вѣдбуде ся — якъ вѣдомо — дня 10 с. м. передъ трибуналомъ присяглыхъ судѣвъ въ Женевѣ. Выльосованевже 40 судѣвъ до сеи розправы, переважно купцѣвъ. Люкені завѣдомивъ слѣдчого судью, що въ часѣ розправы вѣдчитае анархістычный маніфестъ, и при тѣмъ обстае, мимо вѣдраджуваня оборонци и прокуратора. Въ сали розправы вызначено 60 мѣсць для дзенникарѣвъ, 90 мѣсць для публики.

— **Страшный злочинъ** сповнено въ селѣ Моргановѣ пѣдъ Вітебскомъ на Бѣлій Руси. Властителя тамошныхъ добръ Барановского, его жѣнку, чотырое дѣтей и служницю найдено онегды рано на земли зъ поперерѣзуваными горлами. Замордовано вѣсѣмъ особъ очевидно для рабунку, бо цѣлый дѣмъ розграблено. Злочинцѣвъ ще не выслѣджено. Кажуть, що злочину допустили ся таки тамошній селяне.

— **Покусаный бѣзрогою**. Андрукъ Задура, селянинъ зъ Загорд пѣдъ Львовомъ выпасавъ собѣ здоровенного кабанца и онегды постановивъ обернути его на грошѣ. Годованець замѣркувавъ, що зъ нимъ починають щось недоброго, бо анѣ рушь не давъ ся выкадити на фѣру, котра мала его повезти на торгъ, и зъ досады вкусивъ свого кормителя въ рамя. Рана була велика, бо на 10 цм. довга, але домородній хірургія залѣчили ей земелею, а не вдячного кабанца продано на торзѣ у Львовѣ. Доперва тепер звернувъ ся Андрухъ Задура на ратункову стацію о пораду. Добродѣйна инстытуція не вѣдмовила его просьбѣ и порадила Андрухови пѣйти до шпиталя, бо рана вѣдъ такого лѣку, якъ болого, дуже розъятрила ся.

— **Дрѣбнѣ вѣсти**. Намѣстникъ гр. Пінінськія повернѣ до Львова доперва зъ кѣнцемъ сего тыждня. — Краковскій мѣскій театръ выстарить въ суботу 5 ого падолиста „Нещасне кохане“ украиньску драму въ 5 актахъ зъ спѣвами и танцями А. Манька. — Въ селѣ Погорѣльцяхъ перемыского повѣта занщивъ огонь 7 селяньскихъ загородъ зъ всѣми запасами збожа, вартости 7.000 зр, — Дня 5 с. м. вѣдбуде ся въ Краковѣ промоція sub auspiciis imperatoris гр. Станислава Баденього, сына краевого маршалка.

Надѣслане.

Seid.-Damaste 75 kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg Seide** von 35 kr. bis fl. 14.65 p. Met. in den modernsten Geweben, Farben, und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.** 7 [5]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hoft.) Zürich.

Господарство промыслъ и торговля.

— **Рада Надзирающа Товариства взаимныхъ обезпечень и взаимного кредиту „Дѣстеръ“ у Львовѣ** вѣдбула дня 26 жовтня с. р. пѣдъ проводомъ віцепрезідента п. Григорія Кузмы и при участи 13 членѣвъ Рады и комісари правительственного ц. к. совѣтника намѣстництва п. Адольфа Гута звычайне квартальне засѣданя.

На вступѣ посвятивъ предсѣдатель теплу згадку памяти бл. п. Ем. Кард. Сембратовича, почетного президента Товариства, котрый дуже ревно занимавъ ся розвоемъ Товариства а навѣть бравъ чинну участь въ першихъ загальныхъ зборахъ яко предсѣдатель. Рада почтила память покойника встанемъ зъ мѣсць и ухвалила умѣстити портретъ покойника въ сали засѣдань Рады а саму ухвалу вписати на память вѣчну до протоколу засѣдань.

Вѣдтакъ Дирекція Товариства представила справоздане Товариства огневого и кредитового по конець III кварталу.

Въ Товариствѣ обезпечень було вѣдъ 1 сѣчня до 30 вересня с. р. 48.878 важныхъ полісъ зъ премію 219,177 зр. 51 кр. на обезпечену вартѣсть 25,365.855 зр. Въ роцѣ попереднѣмъ було въ тѣмъ самѣмъ часѣ лише 40.201 важныхъ полісъ зъ премію 182,394 зр. 08 кр. на обезпечену вартѣсть 21,351.507 зр. Сего року було отже бѣльше о 8.677 полізъ зъ премію 36.783 зр. 43 кр. на обезпечену вартѣсть 4,044.348 зр. Церквей новыхъ прибуло 189 зъ 506.667 зр. обезпеченои вартости зъ премію 1.962 зр. 36 кр. Приходствъ прибуло 128 на обезпечену вартѣсть 296.083 зр. зъ премію 1.868 зр. 96 кр. Дочисляючи до того премія за обезпечене церквей и приходствъ вѣдновлений зъ року попереднього, було до кѣнца вересня премія за церкви 13.121 зр. 17 кр., за приходства 12.056 зр. 81 кр., разомъ 25.177 зр. 98 кр. Въ первазанню до тои суммы премія выносили шкоды на церквахъ и приходствахъ 15.794 зр. 48 кр., а именно було шкѣдъ на церквахъ 6, на дзижмостяхъ церковныхъ 3, на приходствахъ 12, на дзижмостяхъ приходскихъ 4. — Всѣхъ шкѣдъ до кѣнца вересня було 576, котрѣ вразъ зъ коштами ліквідациі выносять суму 158.044 зр. 26 кр. Зъ того реасекурація звернула 70.592 зр. 94 кр., отже на власный рахунокъ остало 87.451 зр. 32 кр. — Бѣльшій пожары були: въ Торговици повѣта томашпольского 28 шкѣдъ, въ Пацыковѣ пов. станиславѣвского 16 шкѣдъ, въ Жуховѣ пов. ланцутского 13 шкѣдъ, въ Стремильчи пов. брѣдского 10 шкѣдъ, въ Кничинчахъ повѣта рогатинського 10 шкѣдъ, въ Коцуровѣ пов. бобрецкого 9 шкѣдъ, въ Микулинцяхъ пов. тернопѣльского 9 шкѣдъ, въ Батятичахъ пов. жовквѣвского 10 шкѣдъ, въ Черчи пов. рогатинського 5 шкѣдъ, въ Понинѣ вел. пов. брѣдского 8 шкѣдъ, въ Тотевчицяхъ пов. каменецкого 11 шкѣдъ, въ Дубѣвѣ пов. ланцутского 6 шкѣдъ и другій разъ 7 шкѣдъ, въ Скалатѣ 6 шкѣдъ, въ Ягольници пов. чортковского 8 шкѣдъ, въ Сопошинѣ пов. жовквѣвского 6 шкѣдъ, въ Реклинци пов. жовквѣвского 5 шкѣдъ, въ Козловѣ пов. бережаньского 5 шкѣдъ, въ Дмитрю пов. львѣвского 5 шкѣдъ, въ Журовѣ пов. рогатинського 5 шкѣдъ и т. д. — Въ дорогѣ ласки признано 11 вѣдшкодованъ членамъ, котрѣ пѣсля статута стратили право до вѣдшкодованя въ сумѣ разомъ 2.651 зр. 12 кр. — Судъ мировый вѣдбувъ ся одемъ разъ.

Провізія агентѣвъ выносить 17.731 зр. 90 кр., а всѣ прочій конты адміністрациі 30.028 зр. 09 кр., разомъ 47.759 зр. 99 кр. т. е. 22¾% премія. — Фондъ резервовый выносивъ съ 30 вересня 90.810 зр. 87 кр. — Фондъ емеритальный урядниковъ Товариства, котрый почавъ творити ся зъ початкомъ сего року на пѣдставѣ ухвалы послѣднихъ загальныхъ зборовъ, выносивъ 2.327 зр. 58 кр.

Цѣнній папиры выносять разомъ 133.137 номінальной вартости або 131.037 зр. 60 кр. пѣсля курсу т. е. бѣльше нѣжь въ роцѣ попереднѣмъ о 10.600 зр. номінальной вартости, взглядно 9.818 зр. 52 кр. вартости пѣсля курсу. — Вкладки банковій и въ Товариствахъ кредитовыхъ выносять 8.566 зр. 21 кр.

Въ Товариствѣ взаимного кредиту „Дѣстеръ“ удѣлено 422 позичокъ въ сумѣ 220.453 коронъ; сплачено на суму 73.521 кор. 15 сот. Зъ дочисленемъ позичокъ зъ лѣтъ попереднихъ есть 1.146 позичокъ въ сумѣ 430.851 кор. 11 сот. Зъ того е сума 258,099 кор. 25 сот. интабульованыхъ; решта въ сумѣ 172.751 кор. 86 сот. позичена за поручкою безъ интабуляціи.

Полагоджено просьбъ вѣдъ нового року до 30 вересня о позички 676, а признано въ 454 случаяхъ; зъ тыхъ выплачено 101, вѣдступлено 23, а 30 есть въ току вреалізованя. — Заляглая 204 довжникѣвъ на 14.580 кор. 92 сот.; зъ того за послѣдній 3 мѣсяцѣ [липень, серпень, вересень] 7.845 кор. 72 сот., а зъ давнѣйшихъ ратъ сума 6.735 кор. 20 сот.; часть зъ тыхъ ратъ була за ягодою Дирекція прольонгована. — Справъ спорныхъ вѣдданыхъ на дорогу судову було 17 на суму 4.165 кор. 22 сот.

Вкладокъ щадничихъ зложено въ 1/1 до 30/9 сего року 176 вкладниками на суму 186.383 кор. 77 сот; выняло 74 вкладниковъ на суму 90.380 кор. 92 сот.; остало зъ днемъ 30 вересня с. р. 508 вкладокъ въ сумѣ 375.158 кор. 90 сот.

Конты адміністрациі выносили 3,145 кор. 93 сот. — Фондъ резервовый побѣльшивъ ся о 1.310 кор. 36 сот. и выносить 3.291 кор. 30 сот. — Спеціальна резерва побѣльшила ся о 88 кор. 88 сот. — Удѣлы членѣвъ побѣльшились о 14.393 кор. 88 сот. и выносять 51.226 кор. 21 сот. — Капіталъ власный Товариства выносить 54.835 кор. 98 сот.

Членѣвъ прибуло 342, котрѣ декларували 342 удѣлы въ сумѣ 17.100 кор.; убуло 13 членѣвъ зъ 14 удѣлами; позостало въ року минувшого 941 членѣвъ зъ 980 удѣлами; отже есть зъ кѣнцемъ вересня 1270 членѣвъ зъ 1.308 деклароваными удѣлами; на деклароваму суму удѣлѣвъ 65.400 кор. выплачено 51.226 кор. 21 сот. т. е. 78.32% суммы деклароваои або пересѣчно 40 кор. 18 сот. на одного члена.

Капіталъ оборотовый 451.269 кор. 86 сот. — Загальный оборотъ 1,049.672 кор. 75 сот.

По выслуханю справозданя комісіи контрольной, котра вѣшконтролювала книги обохъ Товариствъ касу и цѣнній папиры, приняла Рада справоздане дирекціи до вѣдомости. — Дальше полагодила Рада Надзирающа три справы вѣдшкодованя членѣвъ, котрѣ по мысли статута утратили право до вѣдшкодованя.

На внесене дирекціи именувала Рада п. СидораБриттана, укѣнченого правника и кандидата нотарільного, сталымъ урядникомъ Товариства и удѣлила тому-жъ уповажнене до пѣдписуваня фірмы Товариства зъ заступленемъ технічного директора вразъ зъ однымъ зъ директорѣвъ.

На конець ухвалила Рада, що Товариство взаимного кредиту „Дѣстеръ“ має приступити до краевого Союза кредитового зъ 10 удѣлами т. е. зъ квотою 250 зр. — На тѣмъ засѣдане укѣнчено.

Наука, штука и література.

— **„Тербана“** квартетѣвъ на мужескій хоръ выйшовъ накладомъ Д. Роздольского выпускъ IV-ый и мѣстить въ собѣ композицію: „Думи моі“ Из. Воробкевича, „Калина“ Юл. Бачинського, „Нек Душман види“ Д. Іенка и „Odpadlý od srdce“ І. Книжковского. — Цѣна сего выпуску 20 кр., а замовляти можна одинъ або бѣльше примѣрниковъ пѣдъ адресою: А. Пщеньорскій, Львѣвъ, Коперніка 36.

— **„Три народни пѣсни на двѣ цитры“** уложивъ Н. Кумановскій. Пѣдъ такимъ заголовкомъ выйшли сими днями ноты пѣдъ народни пѣснѣ: „Ой зацвила калинонька въ лузѣ“, „Ой ты дѣвчино заручена“ и „Ой важу я важу“. — Цѣна 25 кр. Дѣстати можна въ Ставропігійскій книгарни.

— **Нѣмецкій** пѣвмѣсячникъ **Die Gesellschaft**, поважна часопись для літературы, штуки и соціяльной политики, выдавана М. Г. Конрадомъ и Л. Якобовскимъ въ Мінденъ и въ Липску, помѣрыла въ остатнѣмъ [XX-ѣмъ XIV-ого рѣчника] кѣлька статей дотыкаючихъ насъ Русинѣвъ. Насамперед статью: „Zur Wiedergeburt der kleinrussischen Litteratur. Von Ossip Makowej (Lemberg)“. Въ сѣй статьѣ [на майже 10 сторонахъ друку] О. Маковей звертае увагу читателѣвъ на 30-міліоновый народъ малорускій; вѣдтакъ указуе на внѣшне незавидне положене Русинѣвъ въ Россіи, Галичинѣ, Буковинѣ и Угорщинѣ та на політичну боротьбу сего народу противъ усѣхъ противникѣвъ; опѣсля навязуючи до сегорѣчного ювілея столѣтя національной літературы Малорускои, подае начеркъ розвитку сеи літературы вѣдъ Котляревского ажъ до новѣйшого часу. Розумѣе ся, все те писане вязало въ огляду на малый обемъ удѣленого мѣсця. — Дальше въ тѣмъ-же выпуску бачимо знаный нашимъ читателямъ скіцъ зъ натуры: „Eine Schlacht. Einne Skizze aus der Natur von Olga Kobylanska (Czernowitz)“ вкѣнци коротку информаційну статейку Георга Адама о „Літературно-науковѣмъ Вѣстнику“. — Познакомлюване чужинцѣвъ зъ нашого исторіею и літературою и зъ нашимъ житемъ-бутемъ есть рѣчію великои ваги и тѣлько бажати бы, щобы въ тѣмъ напрямѣ почала ся зъ нашои стороны робота систематычна, стала и на всѣ бока, а не случайна, принагѣдна, якъ се доси иногдѣ бувало.

— **Въ Празѣ** почавъ выходити пѣдъ редакціею Адольфа Черного „Slovanský Prehled“, вѣбрникъ статей, дописей и справоздань зъ жыття славяньского. Перше число мѣстить богато рѣвнородного матеріалу, а мѣжь иншими початокъ статьѣ д-ра Ивана Франка „Literatura ukrajinsko ruská (malo-ruská)“ и коротеньку-загадку о пок. кардиналѣ С. Сембратовичу. Д-ръ Франко въ своѣй статьѣ пише о столѣтю украиньско-рускои літературы та о святкованю ювілея въ Галичинѣ и на Украинѣ, вѣдтакъ подае характеристику новои украиньско-рускои літературы. — „Slovansky Prehled“ выходить що мѣсяца въ обемѣ трехъ аркушѣвъ друку [де-що въ илюстраціями], а передплата выносить 3 зр. 20 кр. на рѣкъ. Передплату приймае Knihtiskárna F. Simaček, nakladatele v Praze, Jeruzalémská ulice c. 11, а рукописи редакторъ Adolf Černý v Praze, Pštrossova 188-II.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя**. Ц. к. краева дирекція скарбу именувала податковыми адъюнктами: пѣдофіцера жандармерія Ал. Тинадля, податкового практиканта Вінк. Фельнера, провізоричного адъюнкта податкового Фр. Пешля, податковыхъ практикантѣвъ: Тад. Радомского, Болесл. Вонсовича, Ив. Новака, Жигм. Бабинького, Як. Злонкевича, Іос. Мисака, Ад. Гроса, Мих. Пилиховского, Кар. Віала, Іос. Шржхалу, Стан. Солтиса; провізоричныхъ адъюнктѣвъ податковыхъ Ал. Брандау и Ив. Сукнаровского; дальше практикантѣвъ податковыхъ: Казим. Солецкого, Ив. Кілара, Стан. Паньчакевича, Іос. Грінберґа, Іос. Смочиньского, Том. Мазура, Тад. Мальхарка, Володисл. Боровчика, Теод. Панкевича, Евг. Каминьского, Ем. Пѣдлашецкого, Мар. Пузона, Кар. Гучиньского, Анат. Стрийскѣго, Конст. Малиновского, Кир. Петровского, Лавр. Данцевича, Игн. Полиньского, Алекс. Цвартиѣ, Аполин. Гуловича, Игн. Кавецкого, Март. Павлиньского, Ив. Панчакевича, Вич. Валля, Льва Ульриха, Ив. Киашиньского, Геом. Атласа, Кар. Вельцого, Чесл. Харжевского, Ник. Перейму, Дан. Фукенштайна, Герм. Шпаніера, Володисл. Сливиньского, Изид. Литвиновича, Апол. Пилявского, Теоф. Новака, Ант. Тіца, Володисл. Осолиньского, Вікт. Дудка, Жигм. Бобака, Ром. Калужняцкого Ант. Миласевича, Ив. Крижановского, Роб. Хріста, Ив. Зарицкого, Гр. Павлика, Мар. Малиновского, Дмит. Прусенца, Ив. Керницкого, Фел. Лямбора, Вит. Озгу, Войт. Карча, Володим. Мригловского, Володим. Павлицкого, Ив. Гвоиского, Герм. Гандаля; Теод. Крижановского, Іос. Шкларя, Март. Дроздовича, Фр. Диковского, Іос. Цегельского, Ад. Бека, Жигм. Нідера, Ем. Ульшицкого, Петра Луцкого, Игн. Фертіґа, Мих. Вашкевича, Володисл. Ветшного, Стеф. Ходзиньского, Володисл. Водзиньского, Ив. Моцика, Авг. Бучатовича и От. Матчавника; дальше статистичныхъ скарбовыхъ стражниковъ: Пик. Кудру, Сид. Пристацка и Ад. Урбина, дѣстарѣвъ Стан. Гавронского и Кар. Вайля та рахунковыхъ кальгулянтѣвъ Казим. Яросевича и Войт. Гжибка.

— **Перенесеня**. Намѣстникъ перенѣсъ повѣтового комісаря Мат. Бесядецкого зъ Рашева до Бѣлзца, а концептового практиканта намѣстництва Луд. Борек-Прека зъ Бѣлзца до Рашева. — Дирекція почтъ и телеґрафѣвъ вѣдзначила на зміну службовыхъ мѣсць почтовому офіціялови Фр. Ласовичени у Львовѣ и вачтентови Мирони Фрайгайтови въ Бережанахъ.

— **Вѣдзначеня**. Wiener Zig доносить, що цѣсарь, взявши заслужену дѣяльность при лѣчню недужихъ на чуму у Вѣдни, надавъ д-рови Іехови лицарскій хрестъ ордеру Францъ-Йосифа, д-рови Маєрови золотый хрестъ заслуги зъ короною, а доглядачцѣ Гохеґеровѣй та двомъ сестрамъ милосердя, що робили службу въ павільонѣ зачумленыхъ, ордеры Елисаветы. Дальше признаючи заслужену спѣвучасть въ спиненю пошести, надавъ цѣсарь директорови шпиталя Францъ-Йосифа Клімешови ордеръ зелѣзной короны III. класы, а многимъ нишимъ особамъ рѣзни вѣдзнаки. Д-ръ Гонъ одержавъ золотый хрестъ заслуги зъ короною.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 3 падолиста. Цѣсарь выѣхавъ вчера до Будапешту.

Оломуцъ 3 падолиста. На закѣнчене концерту въ „Народнѣмъ Домѣ“ вѣйскова музыка заграла марша Радецкого. Присутній въ сали Чехи зачали свистати и выкрикувати, черезъ що музыканты сейчасъ спакували свои инструменты и утѣкли.

Берлинъ 3 падолиста. Берлиньскій дзенники заповѣдають вѣйну мѣжь Англіею и Франціею.

Римъ 3 падолиста. Зъ Масавы доносять, що зъ Омдурманъ до Ґерадесъ прибуло 3000 людей. Ахмедъ Фаділь, покиненый своимъ вѣйскомъ, утѣкъ разомъ зъ племенемъ Багара, котре лишило ся вѣрне свому каліфови.

Царгородъ 3 падолиста. Нота сербского правительства констатуе 113 новыхъ насильствъ доконаныхъ Альбанцями.

Лондонъ 3 падолиста. Зъ Шангаю и канадійскихъ пристаней надѣйшли телеґрамы, що англійскій военній кораблѣ одержали наказъ, щобы въ кождій хвили були готовій до выѣзду.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вп. Др. С. Чи. въ Те. За жовтень а не за падолистъ. — *Вп. Л. Хт. въ Мх.* Тягнень було три, проте просимо о дату дотычного тягнення. — *Вп. И. Жа. въ Гх.* Доси одержано разомъ всего 18 зр. — *Вп. Т. Бо. въ Лс.* До кѣнца року ще 2·50 зр. — *Вп. І. Ве. въ По.* Теперь вплачено за вересень, тожъ прийде до кѣнца року ще 3.60 зр.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый чвертьрѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Володимиръ Яновичъ

бувшій асистентъ головного шпиталя у Вѣдни, осѣвъ яко практ. лѣкарь въ Стрѣлискахъ новыхъ. 415 2—4

Потребую концепієнта.

Д-ръ Евгеній Петрушевичъ

адвокатъ въ Сокали. 424 1—3

ПОДЯКА.

Вп. П. Д-ру Евгенови Озаркевичевн складаю на сѣмъ мѣсяцѣ сердечну подяку за Его повне узнаня старанне, справдѣ чудесне вылѣчене зъ тяжкои хоробы моеи Матери. За Его щире, повне старання и жертвованя ся доглядане тяжко хорои при тѣмъ старшои вѣкомъ моеи Матери складаю Вамъ, Пане Докторе сердечне спасн-Бѣгъ!

Куропатники 3./XI. 1898. 425

о. Еміліянъ Король.

Отворене Реставраціи

у великій сали Готелю Bellevue.

Зъ днемъ 3 с. м. буде отворена у великій сали готелю Бельвѣ реставрація пѣдъ зарядомъ М. Флайшмана. Щоденно симфоновый концертъ на перемѣну кождои вѣйскозои музыки пѣдъ личною управою свого капельмайстра. Величаве електричне освѣтленя.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцѣ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, телескопы, барометры, термометры, вѣкій ареометры, кіпрескопы, лупы, компасы, райсцайґа, т. сыве пірничѣ, піены, лібелѣ, нівелеты и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4165

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини з відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньскій. Ціна 25 кр.

Кваліфікована учителька

пошукує лекцій в руским домі.
Адреса Косів О. Роговска.
423 1—3

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блузахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и короникахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ.
MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 44—?

Добре презентуючимъ ся панамъ зъ великимъ кругомъ знакомыхъ [также на провінціи] подая ся можность стати самостійными. — Оферты підъ „Versicherungs Agentur Uebernahme“ принимає *Бюро дневниковъ Бухгалтера у Львовѣ.*
419 1—1

Також и на раты

безъ підвышки цѣнъ
диваны, портіеры, хідники, ковдры ватованій, капы на столы и ліжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякій артикулы потрѣбній до уряджения домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылає ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Сизорики ковіденій въ образомъ Найясенѣйшого Пана приручає Иванъ Лаврукъ, ножовникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Решткы хідниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобелины и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ баечно дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты безъ підвышения цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Глядаю Учителя до двохъ дѣтей зъ 3 норм. клясы. — Левъ Тарнавскій парохъ въ Подлисю п. Бѣлый камѣнь. 406 4—4

Выстава загальна

всѣхъ дныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванівъ, портіеръ, фіранокъ, хідниковъ и дергъ на конѣ.
Отверена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю.
Вступъ вольный. Зачудовуючо дешовій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Поленій въ сплатахъ пѣсля умовы.
Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190

Проф. Д-ра Олександра Огоновского **„СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“** виданій Д-ромъ Петромъ Стебельскимъ: том I. Загальні науки і право річеве; том II. Право облігаційне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русиновъ
Цѣна 1 зр.

Достати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Linimet. Capsici comp.
въ аптицѣ Ріхтера въ Празѣ.
При купнѣ сего загально знаменитого, бѣль усмиряючого втирання, котрый є до набути у всѣхъ аптиках, треба все уважати на марку: „Якоръ“.

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВІ

(давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковій)

праспособлений въ аптицѣ „вѣдь королемъ Угорщины“ Карола Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчниче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреныхъ трававня и иншихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвѣйна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои каплѣ жолудковій часто бувають фальшованій. Тому при купнѣ треба уважати на повысшу охоронну марку зъ підписомъ **C. Brady** а вѣдкинути яко неправдивій всякій фабрикаты, котрій не заосмотрений тою маркою охоронною и підписомъ **C. Brady**. 412 3—22

Каплѣ жолудковій аптикаря К. Браді
(давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковій)

опакованій въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божой зъ Маріяцель [яко марки охоронной]. Підъ маркою охоронною мусить находитись стоячи побічь підпись

Складовій части подай.

Каплѣ жолудковій правдивій можна набути у всѣхъ аптикахъ.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, Лікеровъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout“ на наливки, також правдивый оцетъ спіритусовый. 366 9—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ

Львовъ, Ранокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продає дешевше кѣмъ всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнґутовій, огнетревалу паперу духову, асфальтовій плыты изоляційній, дестильованому смолу вуглеву карболінеумъ, якъ также взагалѣ **всякій матеріялы будівляній** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетоновыхъ и крыть дахівъ дахівкою, лункомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 74—?

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету
поручає
свое переплетниче и галянтеріине заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 3. 366

Підоймає ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебниковъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Мапъ, Дипльомовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купує и продає

всякій паперы цѣнній

И МОНЕТЫ

по найдешевшомъ курсѣ деннѣмъ не числячи нѣякои провізіи.

Контора вымѣны и віддѣлъ депозитовый перенесенї до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.

374 [2]

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педагогічного. двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вірменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 8 зр. на пѣвъ року 1'60 кр. на чверть року 1 зр

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ

артистъ-малярь

звѣстный вѣдъ кількинадцяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы цѣсля власныхъ плянівъ. Выготовлює всякои величины церковній образы до иконостасівъ, престолівъ, плащениць — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побільшує зъ фотографій портреты. Зъ уповажнени ц. к. консерваторія реставрує всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Підписаный просить Вел. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Рѣкъ засновання 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Вел. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Вирооов. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-ый рѣкъ своеи дѣяльности зъ збольшеными фондами гарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.		
Резерва премій	52.269·40 „	}	176.143·87 зр.
Фондъ основный	50.000·— „		

Выплачений шкоды до кѣнци 1897 року 480.100 зр. 42 кр.

Таксы „Днѣстра“ дуже умѣркованій, услівя обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроводочно. — Полісы „Днѣстра“ принимає Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дає найкористнѣйшій услівя, представляє своими значными фондами найбільшу гарантію, и выдає полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене въ обмеженою порукою удѣляє позички за *оплатою* $5^1/_2\%$ и 1% *додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцією або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителівъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймає вкладки до опроцентованя вѣдъ членівъ и третихъ особъ по $4^1/_2\%$. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и позичку дістати може тѣльо членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информаціи удѣляє Дирекція листовно. 34 37—25

Зголошенє удѣлене агенцій въ охрестностяхъ, де нема близь агентовъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (ДОМЪ „ПРОСВѢТЫ“.)

Информаціи для членовъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на $5^1/_2\%$ и 1% додатку на кошты адм.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пільгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальоновій и настѣнній, хідники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и ліжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолівъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, короникъ и стяжокъ.

На жадане высилає ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовлена належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3.** 190

ЛІЖКА зелѣзній складаній по зр. 5·50, зъ боками, орѣхово лакированій по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—, **Матерацы** спружиновій по зр. 12·50 поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣза у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
4598

Диваны перскій и портіеры
праднїй (старинний)

продає, купує и выпозичає, а также приймає на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пільги въ сплатахъ пѣсля умовы.
На жадане высилаємо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

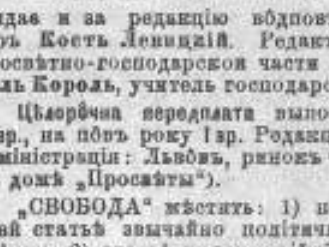

До П. Т. Властителівъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — звольтѣ, Впов. Пане удати ся до Складу диванівъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великанський выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаємо на жадане нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Вѣдъ 1 (15) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батьковщина“ и „Читальня“) тыждикова популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдає и за редакцію вѣдповѣдає д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣна рѣчна передплати выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣститъ: 1) передовій статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сегорічній сесіи соймовій, о выборахъ, вѣдозвы Краевого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державной); 3) статьѣ окремій переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеныхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новѣмъ законѣ дороговѣмъ, О краевій продажи соли, О краевій акциѣ вѣдъ папяткѣвъ, Вас. Нагірного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Неделиского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зо всѣхъ сторонъ краю; 5) порады, пытаня и вѣдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспільно-політичныхъ; 6) рухъ селянства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысль и торговля.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пів найшого о 36 мінут від часу ві ѣнского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова приходить о		ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова відхо дить о	
	6.45		з Іцкан	6.00			до Підволочиск з головн. двірця
	7.40		„ Янова	6.05			„ Іцкан
	7.50		„ Тернополя на Підзамче	6.15			„ Підволочиск з Підзамча
	7.55		„ Сокаля	8.35			„ Кракова
	8.05		„ Лавочного		8.50		„ Кракова
	8.15		„ Тернополя на головний дворець		9.15		„ Сколього
	9.05		„ Кракова		8.45		„ Янова
	10.35		„ Іцкан		9.35		„ Підволочиск з головного двірця
	10.45		„ Ярославa		9.53		„ „ „ Підзамча
	1.01		„ Янова		9.55		„ Ведиця
1.30	—		„ Кракова		10.55		„ Іцкан
	1.40		„ Сколього	1.55			„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—		„ Іцкан	2.08			„ „ „ Підзамча
2.15	—		„ Підволочиск на Підзамче	2.40			„ Іцкан
2.30	—		„ „ „ головн. дворець	2.50			„ Кракова
	5.00		„ Підволочиск на Підзамче		8.—		„ Стрия
	5.35		„ „ „ голов. дворець		4.55		„ Ярославa
	5.40		„ Іцкан	**вечір**			
	5.55		„ Сокаля		4.10		до Кракова
вечір					5.20		„ Лавочного
	3.04		з Підволочиск на Підзамче		6.30		„ Іцкан
	8.30		„ „ „ головн. дворець		6.40		„ Кракова
5.10			„ Кракова		6.55		„ Тернополя з голов. дв'рця
	6.10		„ „		7.—		„ Лавочного
8.45			„ Кракова		7.10		„ Сокаля
	9.10		„ Кракова		7.15		„ Тернополя з Підзамча
9.39			„ Підволочиск на Підзамче		7.44		„ Янова
9.45			„ Іцкан		10.05		„ Іцкан
9.55			„ Підволочиск на головн. дворець	10.40			„ Кракова
	10.30		„ Лавочного		11.00		„ Підволочиск з головного двірця
	12.15		„ Сколього		11.27		„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пера ична часовня ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папіръ съ фабр. Черлянскаго. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійскаго, підъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 237 Львовъ, Пятница 23 Жовтня (4 Падолиста) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшовского ул. Кадыльного 2.; — въ Ярославѣ Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstatte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalck I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот за инсераты вносити у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатконъ

въ Австрія:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 нр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на посередне застереженя. — Реклямація неопечатані вольні вѣдъ порта.

Нове рядове число коштуе 8 нр. в. в.

Оголошеня звычайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 нр. вѣдъ одного стовпчика инсераторови або ся инде а въ рубрицѣ „Надослане“ по 20 нр. в. в.

Подякы и инші доносна приватні членикъ ся по 15 нр. вѣдъ членика.

Переглядъ політичный.

Справу именованя Кретеньскимъ Губернаторомъ грецкого князя Юрія уважаютъ въ політичныхъ кругахъ за рѣчъ вже порѣшену. Грецкій Король згодивъ ся вже на именованє князя губернаторомъ. Сли султанъ не супротивить ся именованю, князь повде до Царгорода, щобы лично одержати зъ рукъ султана инвестиційный фирманъ. Въ противномъ случаю князь зверне ся прямо до Суды, де адмірали введутъ его на урядъ Губернатора. Адмірали повѣдомили теперѣшного губернатора, що леда день обсадятъ домы, въ которыхъ мѣстятъ ся администраційни власти, и що турецкихъ урядниковъ не впустятъ до тыхъ будынковъ. Турецке войско мае залишити всяку службу и вернути до касарень. Всѣ жандармы, котри до сей поры служили въ Кандіи службу безпеченьства, вѣдбудутъ свои дняни зъ Криту. Магомеданьской людности позволено лишати ся на островѣ, але нѣхто не хоче користати зъ того права, бо боить ся, що якъ лишь христіане вернутъ до мѣста и посадятъ свои домы поправленя, прийде до якоись новои катастрофы.

—

Французке правительство на самомъ початку свого урядованя буде здѣлати ся мати великій клопоть зъ справою Фашоды. Сли не вдасть ся вѣдтямъ французкого войска, може прити до войны зъ Англіею; сли-жь вдасть ся войско, прийде до конфліктовъ у внутрышній політицѣ Франціи. Паріскій дневники заявляютъ, що опущеня Фашоды Французами є немыслимо, се було бы великимъ упокореньемъ Франціи. Инші дневники звертаютъ увагу шовиністовъ на се, що черезъ Фашоду хиба боженьбный може выкликувати войну. До Kœlnische Ztg. доносятъ зъ Лондона, що тамъ въ близькихъ правительству кругахъ уважаютъ конфліктъ выкликаный въ справѣ Фашоды дуже поважнымъ. Французкій амбасадоръ въ Лондонѣ повѣдомивъ свое правительство о острѣйшомъ становиску англійского правительства въ тій справѣ вѣдъ часу, якъ появила ся жовта книга. Цѣлый англійскій народъ стоитъ за правительствомъ, а перша-лѣпша дурница може выкликати выбухъ. Temps пише, що Франція повинна бути приготована на те, що одного красного дня англійске правительство зірве переговоры и вышле до Франціи остаточній жаданя, на котрѣ буде домагати ся безпроволочной вѣдповѣди. Зъ другои стороны доносятъ зъ Парижа, що Франція не хоче зрезигнувати зъ Фашоды. Противно, она грозитъ, що постараесь о инше угрупованє европейскихъ державъ и вытягне немилій для Англіи мѣжнародній справы. Переговоры въ тій справѣ ведутъ ся дальше, але мимо того Англія не перестае концентрувати свои морскій силы.

Въ Вейгайвей стоитъ сѣмь англійскихъ военныхъ кораблѣвъ. Всѣ готовій до бою. Два кораблѣ набираютъ комплетный ладунокъ угля вѣдъ Чіфу. — Говорятъ такожъ, що велика россійска ескадра стоитъ въ пристани Артуръ.

—

Въ Лондонѣ кружитъ поголоска, що россійскій кабінетъ звернувъ увагу Англіи на приречене уступленє Англіи зъ Єгипту. Россія мала поставити англійскому правительству приме и отверте питанѣ: въ якѣмъ тедмінѣ Англія загадує выпофати зъ Єгипту свою армію. Сенсацію выкликало такожъ арештованє въ Гарвітѣ Россіянина вѣдозрѣного о шпѣгунъство, котрый крутивъ ся коло портовыхъ фортыфікацій. Офіцеръ крѣпостной сторожи запримѣтивъ его и зачувъ, якъ вонъ говорывъ зъ кимсь по россійски. Повѣдомленый о тѣмъ командантъ казавъ Россіянина слѣдити. Онодги той незнакомый приступивъ до волка стоячого на сторожи и старавъ ся навязати въ нимъ розмову. Мѣжъ иншимъ спытавъ вонъ, де знаходить ся складъ пороху. Волкъ заалярмувавъ сторожу и тая Россіянина арештувала. Арештованый не хоче вратити свого имени.

—

Испаньско-американьскій конфліктъ въ справѣ филіпіньскихъ острововъ може выкликати интервенцію европейскихъ державъ. „Новости“, обговорюючи наиновѣше жаданя Америки, пишутъ, що держави повинни спольно зъ Испанію запротестувати противъ сей претенсіи, бо въ интересѣ Европы лежитъ удержанє status quo. Въ найгоршомъ случаю повинень справу рѣшити мировый судъ. — Въ справѣ остаточного уложенія оплаты страть и вартости набутыхъ провинцій гадаютъ, що вождикованє, яке Америка заплатитъ Испаніи, не выносе больше якъ 20 а найбольше 40 міліоновъ долларовъ. Въ можливость выбуху новои войны гандлѣ Америкацъ дуже скептично, бо нѣхто не вѣрить, щобы Испанія могла инакъ вести посѣдну войну.

—

Цѣсарь Вільгельмъ въ переѣздѣ черезъ кольонію Темплярацѣвъ поднукувавъ за овацыне принятє и высказавъ надѣю, що дальша приязнь выносины мижъ Нѣмеччиною а Туреччиною улекшитъ нѣмецкимъ кольоністамъ ихъ задачу. „Хто лише — сказавъ дальше цѣсарь — потребуе опѣки, може осѣдъ огляду на се, якого вонъ вѣроісповѣдання, звернутись прямо до мене, бо Нѣмеччина знаходить ся въ тѣмъ щасливѣмъ положеню, що може своимъ пѣддашымъ за границею удѣлити якъ найлѣпшои опѣки.“ — Цѣсарска пара вѣдѣѣдала гробъ короля Давида, Оливну гору, Гетсеманє, Вифанію и скрипсала домъ сиротъ. Те, що султанъ выимково позволивъ цѣсарскои парѣ вѣдѣѣдати гробъ Давида, выкликало середъ населеня просто сенсацію, бо до сегодня нѣ одинъ немагомеданецъ не ступивъ въ тѣмъ гробъ.

Справы парляментарній.

Політична ситуація значинѣ ставати що-разъ безвыходнѣйшою. Инѣ передъ засѣданемъ палаты мали вѣдбути ся наради угодовыхъ вѣдкомітетовъ, але черезъ рѣзни перешкоды вѣдкликано ихъ. Окрѣмъ того мужъ довѣря нѣмецкого людового сторонництва въ Градци ухвалила, що ихъ послы можутъ въ радѣ державнѣй вести якъ найострѣйшу обструкцію, безъ огляду, чи правительство буде чути ся спонукане ужити §. 14, чи нѣ. Обструкція мае розпочатись при нарадахъ надъ угодовою провізорію и буде вести ся въ найострѣйшомъ тонѣ. Именно въ огляду на се, що въ австрійскомъ парляментѣ нанує лагѣдна обструкція, а въ угорскомъ соймѣ острѣйша, оба правительства будутъ старати ся перевести угодову провізорію. Такому полагодженю справы мае перешкодити проектована енергічна обструкція въ давнѣй формѣ. Она мае вестись такъ довго, доки не будутъ знесенѣ языковѣ розпорядженя.

Вчера вѣдбуло ся засѣданє выконуючого комітету правицѣ, на котрѣмъ бувъ такожъ гр. Тунъ. Ухвалено, щобы правица не взяла участи въ найвищій дискусіи въ палатѣ надъ обжалованымъ міністровъ. Въ имени правительства выголосить декларацію гр. Тунъ.

Італійскій дневникъ Don Chisciote подае розмову свого співробѣтника зъ Мальфаттімъ, головою италійского клюбу въ австрійскѣй палатѣ пословъ. Вонъ сказавъ, що языковѣ розпорядженя не можутъ бути змѣненѣ, бо сему противить ся воля найвышшои инстанціи. Однакъ правительство змагае до законодатного управильненя сея справы. Але Нѣмцѣ добре на тѣмъ не выйдутъ, бо се оберне ся на скрѣпленє славяньского елементу. Італійцѣ не можутъ вѣдпирати Нѣмцѣвъ черезъ становиско, яке они заняли въ справѣ полудневого Тиролю.

Говорятъ, що рада державна буде радити до 4-ого грудня. Есть именно планъ, щобы зъ нагоды цѣсарского ювілея палата ухвалила якусь маніфестацію. Чи се поведе ся, буде завислѣ вѣдъ того, якъ уложатъ ся дальшій вѣдносины парляментарній. Вѣдтакъ мае настати довша перерва, щобы дати сойамамъ часъ до нарадъ.

Угорска депутація квотова рѣшила остаточно вѣдповѣсти, що австрійскихъ предложень годѣ принята, и они не надаютъ ся до дальшихъ переговоровъ. Рѣзница погляловъ и становиска така велика, що угорска депутація „не має надѣи“, щобы дальшій переговоры позволили дойти до якого-небудь порозумѣня. Президентови припоручено повѣдомити о тій ухвалѣ президента австрійскои депутаціи.

Выстава руской штуки

выглядае, якъ на першій початокъ, зовсѣмъ поважно такъ що-до числа выставцѣвъ-артистовъ, якъ и що до артистичной вартости та числа выставленыхъ предметовъ.

Участь у выставѣ [умѣщенѣй въ сали „Сокола“, Пѣдвалє ч. 7.] взяли: архітектъ Василь Нагѣрный, рѣзьбарь Іоакимъ Долгій, малярѣ Корн. Устріяновичъ, Ив. Трушъ, А. Скрутокъ, Юл. Панькевичъ, Пилиховскій, Андр. Ковальскій, Томасевичъ, Петравскій и аматоры Б. Лепкій та ученикъ VIII. класы Юл. З. Бачимо на выставѣ плины церковъ, плины кушелевого заведеня „Лѣмница“ въ Пѣдлютѣмъ, плины иконостасовъ и плинъ неба въ церкви у Вороблику — все п. Вас. Нагѣрного. Плины иконостасовъ выставили ще: пп. Долгій, Панькевичъ, Петравскій и Ковальскій. П. Устіяновичъ выставивъ великій образъ Архіерея [недокѣнченый], призначеный до иконостаса въ Глиняныхъ, образы св. Николая, Пресв. Богородицѣ, Успенія Пресв. Богородицѣ и св. Михаила. Дуже гарній образы церковній [пр. Пресв. Богородицѣ] и студій [мѣжъ инши головы бабусь и дѣдусь] выставивъ А. Скрутокъ. Гарній роботы п. Ив. Труша [краевиды, портреты] звертаютъ на себе увагу. П. Томасевичъ выставивъ мѣжъ иншими копію голосного образа Рѣпина, якъ козаки укладаютъ письмо до султана.

Взагалѣ бачимо на выставѣ всѣлякій образы церковній, краевиды, портреты, студіи, або выкѣнчені або и скіцы чи картины рисованій. Богато картинъ, такъ малёованыхъ якъ и рисованыхъ або скіцованыхъ на тлѣ исторично-патріотичнѣмъ выставивъ п. Пилиховскій; декотрѣ зъ нихъ зовсѣмъ удачній.

Сеся пенша выстава, на яку нашій артисты спромогли ся на-боръ, є зъ одного стороны зопорукою, що штука руска могла бы гарно розвивати ся, коли-бъ лише бѣльше стрѣла участи у великои рускои громады, а зъ другои стороны повинна нагадати Русинамъ ихъ обовязокъ — дбати о розвѣй тои штуки тымъ бѣльше, що самъ обрядъ нашъ такъ улекшуе намъ сей обовязокъ, кобы лише всѣ хотѣли памятати на цѣлкомъ народный покликъ: „свій до свого!“

НОВИНКИ.

— Товариство для розвою руской штуки вѣдбуло вчера въ комнатахъ „Сокола“ перший свои конститууючій зборы. Зборы вѣдкрывъ о 11 годинѣ передъ полудневъ п. Василь Нагѣрный. Зѣбраній насампередъ выбрали надзирающу раду, до котрои увѣйшли одноголосно выбраній пп. В. Нагѣрный, д-ръ К. Левицкій, А. Пилиховскій, А. Скрутокъ, К. Волянъскій и О. Таничкевичъ. Сеся рада сейчасъ уконституувала ся, выбравши головою п. Нагѣрного, заступникомъ головы п. Таничкевича а секретаремъ п. Волянъского. Потѣмъ надзирающа рада выбрала дирекцію, до котрои вѣйшли три артисты: Юл. Панькевичъ яко директоръ, Ив. Трушъ яко секретарь и А. Ковальскій яко касіяръ. — По принятю 25 новыхъ членовъ предсѣдатель п. Нагѣрный закрывъ зборы сердечнымъ словомъ. — Сесе многонадѣйне товариство мѣститъ ся тымчасомъ въ льокали „Сокола“, де въ нагоды своихъ конститууючихъ зборовъ устроило на боръ выставу штуки, на котру вступъ — якъ мы вже доносили — есть безплатный. Выстава потревае ще й черезъ завтрѣшный день.

— Рускій народный театръ выставивъ вчера комедію Шуткевича „Попыхайло“ въ перекладѣ Стадника. Головній ролѣ: Маріи [попыхайла чи, лѣпше сказати бы, поштурхайла], ей злющои мачухи и вѣтця-сафандулы та студента — вѣдограли п-а Гембицка, панѣ Осипо-вичева, п. Гембицкій и п. Стадникъ знаменито. Зарѣвно досконало выявивъ ся п. Ольшаньскій въ ролѣ нареченого тежъ выначивъ ся опѣсля чоловѣка Марійчиной сестры Клементины. Выконаню иншихъ ролей не можна такожъ нѣчого закинути, такъ що цѣлѣсть вложила ся дуже хорошо, а нечисленно зѣбрана публика уявила ся, якъ не можъ лѣпше. Жаль тѣлько, що невелика сала свѣтила ще бѣльшими пустками, якъ въ середу. Мы чули мѣжъ актами таку розмову на сали: „Дуже добре граютъ, а сала така пуста!“ — Потроха не дивно: люде не богатѣ, а инши дняни мали споро выдатку. Отъ и я: бувъ вчера, прийшовъ сегодня, та ледви чи зможу прийти ще бѣльше нѣжъ разъ. „Отъ и добре: нехай бы тѣлько кождый зъ львѣвскихъ Русиновъ схотѣвъ прийти три разы, то и сала була бы все повна!“ И справдѣ: нехай бы тѣлько кождый прийшовъ три разы!... — Дальшій репертуаръ представленъ такій: въ суботу [завтра] *Бѣдне дѣвча*“, оперетка въ 5 вѣдслонахъ, а въ недѣлю „*Шельменко наймитъ*“ комедія въ 5 вѣдслонахъ. — Початокъ представленъ точно о 7 годинѣ.

— Въ Чемеринцяхъ, повѣта перемышлянского, хоруе дуже молодѣжь. Що хата, то наче шпиталь. Пошесть: кѣръ зъ коклюшомъ та червѣнка забирае богато жертвъ, 2—3 денно, а дня 2 падолиста похована ажъ пять жертвъ. Школа вѣдъ двохъ недѣль тамъ замкнена.

— Анкета для реформы закона будѣвляного по селахъ и мѣсточкахъ, зложена зъ кѣльканацити словъ соймовыхъ и репрезентанта правительства гр. Лося, почала вчера свои наради. Зъ Русиновъ засѣдае въ анкетѣ посолъ д-ръ Окуневскій. О нарадѣ анкеты подамо другимъ разомъ бѣльше.

— Старый грѣшникъ „Czas“, органъ краковскои стаячкерії, обходивъ вчера 50-лѣтный ювілей свого истнованя. Перше число „Czasu“ появило ся дня 3 падолиста 1848 р. Першимъ одвѣчальнымъ редакторомъ бувъ знаный польскій писатель Лукіянъ Семеньскій. Редакція „Czasu“ одержала зъ нагоды ювілею много телеграмъ вѣдъ своихъ сторонникѣвъ, а такожъ многій визначній личностя складали ѣй лично свои благожеланя.

— Засудъ смерти. Передъ львѣвскимъ судомъ присяглыхъ вѣдбула ся онодги розправа противъ Анны Бехонок, служницѣ зъ Деревнѣ, повѣта жовкѣвского, за убійство власной дитины. Засуджено ѣи на кару смерти.

— Обнижене цѣны ѣзды на зелѣзницяхъ для шкѣльной молодежи. Міністерство зелѣзницъ выдало розпорядженє, силою котрого ученикамъ и ученицямъ всѣхъ науковыхъ заведень маючихъ право публичности, признае ся при громадныхъ екскурзіяхъ, вѣдъ надзоромъ учителѣвъ особовыми поѣздами II. и III. класы [зъ выимкою поспѣшныхъ] зниженє 50% нормальныхъ цѣнъ ѣзды безъ огляду на вѣддалене и число участникѣвъ. Таке саме обнижене служитъ такожъ учительскому персоналови, уряджуючому вѣдъ своимъ надзоромъ подѣбній прогульки.

— Безнадѣйный. Микола Кордасевичъ, суспендованый вдъюнктъ, братъ властителя фабрики дахѣвокъ на Янѣвскѣмъ у Львовѣ, хотѣвъ передъ кѣлькома днями повѣсити ся, але ему перешкоджено. Въ дванадцять годины опѣсля вѣдрѣзавъ собѣ горло кухоннымъ ножемъ, та сейчасъ прибула лѣкарска помѣчь и завезено его на хірургічну клініку. Проф. Ридигеръ заложивъ ему штучну вѣддыхову рурку и зашивъ рану. Кажутъ, що може ще жити. Причиною замаху на власне житє бувъ бракъ занятя. Родина удержувала его та вонъ не хотѣвъ бути довше для неи тягаремъ.

— Засудъ за пѣдпалъ. Передъ судомъ присяглыхъ у Львовѣ станувъ вчера Иванъ Ревѣй, знаный „сиѣзакомъ“ зарѣбникъ зъ Кулякова, лѣнюхъ-нероба и налоговый пѣнкъ. Разъ вонъ заявивъ мѣщанамъ, що наробить лиха, абы лише дѣстатись.. до криміналу. И погрозу свою выконавъ. Именно дня 26 серпня с. р. пѣдпаливъ одну мѣщаньску стодолу, вѣдъ котрои згорѣло ще три инші зъ цѣлымъ запасомъ збѣжа. При огни стоявъ вонъ спокѣйно и приглядавъ ся, якъ другій ратували. Въ наслѣдокъ вѣдозрѣня увязнено его, а при розправѣ вонъ признавъ ся до всего. Боронивъ ся лише, що пѣдчасъ пѣдпалу бувъ пяный. Се однакъ показало ся неправдою, бо вонъ пѣчавъ ажъ другого дня по огни. Трибуналъ засудивъ его на 12 лѣтъ тяжкои вязницѣ и на 3000 зр. вѣдшкодованя для погорѣвшихъ

— Обманьство льосами. Въ Берлинѣ увязнила поліція жида-купця І. Ліпшіца, котрый продававъ въ Россіи великою масою льосы фальшованій въ Берлинѣ на вабрцяхъ льосовъ державныхъ. Ліпшіцъ въ самій Россіи продавъ 220.000 такихъ льосовъ за вѣтора міліона марокъ.

— Процесъ изъ женитьбы. Зъ кѣнцемъ минувшого мѣсяця вѣдбула ся цѣкава розправа передъ сенатомъ цивільнымъ въ Берлинѣ.

нѣшною суспільностію. Козакевичъ обговорюваъ вѣдтакъ вѣдносины мѣжь Reichswher и вѣйсковостію. Керма часописи була въ рукахъ кількохъ бувшихъ офіцирѣвъ. Краевый судъ у Вѣдни не давъ визнямъ читати нѣчого иншого, якъ лишь сесію часописъ. Навязуючи до того, бесѣдникъ перейшовъ до обговорення вѣйсковыхъ вѣдносинъ. Въ деякихъ галицкихъ старостваxъ уживаютъ асентируню яко карного средства. Въ Перемышли асентировано одного рускаго радикала, хочь вѣнъ бувъ цѣлкомъ слѣпый; асентировано такожь одного калѣку, бо вѣнъ бувъ дѣяльнымъ соціальнымъ демократомъ. Статьѣ, котрѣ мали представити публицѣ гидкій вѣдносины мѣжь правительствомъ а Reichswehr, конфіскувавъ вѣденьскій прокураторъ Бобіесъ. Бесѣдникъ пятуе такожь подобнй вѣдносины львѣвского Dziennik a polsk-ого и Przegląd-у, котрыхъ призначенемъ є боронити правительство. П. Стояловскій до сен поры не выяснивъ, зъ якого жерела взято тыхъ 1000 зр., котрѣ вѣнъ одержавъ яко звороть за почтовй марки. Здаеть ся, що тѣ грошѣ походять зъ тыхъ самыхъ фондѣвъ, якими кс. Стояловскій такъ погорджуе. Коли Баденього не можь уже запѣзвати передъ судъ народу, треба его що-найменше поставити передъ трѣбуналъ держави. Баденї мусить бути покараный для примѣру.

П. Пферше [нѣм. ліберальъ] заявивъ, що тутъ не розходить ся о актъ політичнои мести, лише о моральный засудъ, щобы не повторяли ся подобнй зъ конституцією суперечнй поступки. Скандалъ зъ Reichswehr зробивъ въ цѣломъ свѣтѣ велике вражѣне, а правительство, котре береже своеи гѣдности и поваги, не було бы занедбало выяснити цѣлои сеи справы. Мѣжь вѣденьскими часописями належить майже 50% до пѣвурядовои прасы. Се неможлива рѣчь, щобы вся тѣ часописи заспокоивъ фондъ 100.000 зр. Правительство маe такожь приватнй фонды диспозиційнй. Публично говорено о тѣмъ, що одинъ членъ палаты панѣвъ заплативъ за се сию гѣдность 75.000 зр., хочь певно сума подана за мала. Бесѣдникъ уважае се за дивну рѣчь, що въ Reichswehr появляють ся до нинѣ оголошеня торговельного суду у Вѣдни и окружного яко торговельного въ Долѣшнѣй Австрія, а се приносить рѣчно 20.000 зр. А вже жалѣти треба здъсимъ, що Reichswehr вѣдграе певну ролю у вѣйсковыхъ кругахъ. Вже само становиско сен часописи въ заграничнѣй політицѣ нашои держави робить ей неспособною до заступування вѣйска. Часопись, котра неразъ вже лишила на собѣ слѣды вымушеня, часопись редагована людьми, узнаными за негѣдныхъ офіцирскои степени за спроневѣреня, за зраду краю, за надужите довѣря — така часопись не є покликана удѣлювати офіцирамъ наукъ о чести, приличности, товарискости и патріотизмѣ. Вѣйсковй круги повинни о тѣй часописи выдати самостойный судъ и копнути ей ногою. Мы повинй пильнувати, щобы моральна повага нашои державы не була наражена на шкоду. Наше внесеня причинить ся до сего, чи правиця вѣдчасть его комісіи, чи нѣ.

По промовѣ п. Пфершого молодо-Чехъ Зайхертъ поставивъ внесеня о замкненя дискусіи. Въ поименнѣмъ голосованю ухвалено замкненя дискусіи 173 голосами противъ 103. По промовѣ генерального бесѣдника п. Гоберіта [нѣм. людовца] внесене Кронаветтера о поставленя Баденього въ станъ обжалованя вѣдкинено 163 голосами противъ 117. На тѣмъ засѣданя замкнено.

На порядку дневнѣмъ нинѣшного засѣдання стоить нагляче внесеня о поставленя въ станъ обжалованя президента міністрѣвъ гр. Туна.

Промова п. Наталіи Кобриньскои

на науковій академіи въ ювілей вѣдродженя руско-украиньскои літературы.

При такъ великѣмъ святѣ, якъ святкованя столѣтного вѣдродженя нашои літературы, годить ся хоть коротко згадати и про становиско жѣнки въ тѣй літературѣ.

Въ часахъ, коли мужчина ставъ одиноким керманичемъ суспільного устрою, не дасть ся заперечити фактъ, що въ мѣру культурного розвитку мужчины вѣдносивъ ся рѣвень культурности жѣнки а властиво: въ чѣмъ въ деякихъ епохахъ людского розвитку бувъ мужчина, тымъ була и жѣнка. Въ часахъ великои строгости и чистоты обычаѣвъ Римлянъ выступали Люкреція, стоячи за Катонѣвъ и Брутѣвъ, розпустницѣ за Неронѣвъ, мученицѣ у вѣкахъ христіяньскихъ.

Народъ, котрый вѣдзначавъ ся великимъ геройствомъ въ оборонѣ вѣтчины, передавъ памяти и жѣнку матѣрь, котрѣй якъ невѣльникъ донѣсъ, що ей сынъ упавъ на побоевищи, сказала: „Не пытаю ся, чи мѣй сынъ жие, але чи вѣдповѣвъ обовязкамъ взглядомъ своеи вѣтчины.“ Коли розвинемо дальше карту исторіи культуры, то узримо, що въ всѣхъ великихъ еволюціяхъ людского розвитку жѣнка брала живу участь Вѣдчасъ французкои революціи такъ скрайнй революціонїсты, якъ консерватисты мали репрезентантокъ жѣнокъ. Въ Россіи въ поръ великого поступового ферменту въ першихъ рядахъ стояла жѣнка. Поляки звѣстнй зъ своего патріотизму дали свѣту звѣстну Польку патріотку. Вѣдъ часовъ Сафо аже дотеперь кожда епоха, що мала великихъ писателѣвъ мужчинъ, мала и великихъ писательокъ.

Зъ померклои нашои старины лишь рѣдко доходить до насъ яке жѣноче имя, а се есть наглядным доказомъ низькои культуры и освѣты тыхъ часовъ. Коли иншй народы вже культурно орґанізувались а духъ жѣночій що-разъ бѣльше набиравъ правъ до ширшого простору духа, нашъ народъ не мавъ того щастя, имъ заволодѣли вороги и вѣнъ упадавъ вѣдъ ихъ гнетомъ. А коли вдавалось, що той гнетъ зовсѣмъ вже убивъ духа вѣльного впрочѣмъ народа, зревольтувались его чуства и повстало въ оборонѣ своеи свободы славне украньске Козацтво. Тогды обудивъ ся и духъ жѣнки и полялись тужнй пѣсни за тыми, що пѣшли на широкй степы, що лягли на побоевищи, надъ котрыхъ тѣломъ не заплакала сердечна дѣвчина, не заголосала мати, лишь лютый воронъ выкоповъ очи и сумно закракавъ. Та тужна жѣноча пѣсня — то найкраща частина нашои самороднои літературы. — Та не лишь плакала она, мережила хустины, а выводила вороного коня, ладила сѣдла и выправляла до бою.

Коли упала ковацка слава, коли одиноким репрезентантомъ народа ставъ крѣпакъ-невѣльникъ, и тогды не вмерла жѣноча пѣсня, и то ды дала вона свѣту широко звѣстну подѣю своеи любови: „Най вѣнъ не буде нѣ ѣй нѣ менѣ, та най ся наѣсть сыроі землѣ“. Такъ думати и спѣвати могла лишь козача дочка. Се справдѣ сила Гамлетовского еѓонзму и слова. Якъ высшй верствы вѣдвернулись вѣдъ свого народу, забули про живе слово, воно собѣ низомъ плыло и плыве дотеперь.

Першій тому чудовому фильованю, тому живому слову прислухавъ ся Иванъ Котляревскій, а за нимъ пѣшли и другй люде широкого серця и ума. Въ кількадесять лѣтъ потомъ той напрямъ заявивъ ся геніемъ свѣтовои славы Тарасомъ Шевченкомъ.

Мѣжь ровесниками Шевченка, людьми не лише широкого серця и ума, але великого образованя, знання, проколюючихъ ся идей, ставула и жѣнка вѣдъ псевдонімомъ Марка Вовчка. Вона пристала серцемъ до бѣдного закрѣпощеного люду и дала ему въ дарунку цѣлый рядъ чудовыхъ оповѣдань про его неволю. Той починъ вроблены бувъ у щасливу годину. Друга зъ жѣнокъ вѣдхопила те душею и приложила ухо до устъ народа паша звѣстна писателька Ганна Барвѣнокъ А якъ на Украинѣ збиравъ ся що-разъ бѣльшій гуртъ смѣлыхъ борцѣвъ, щобы будити народного духа, ставула мѣжь ними и жѣнка смѣла и енергічна побо нниця, справдѣшна Козачка Олена, що пишесь Оленою Пчѣлкою. За нею розвинула Крила пѣсень и взнеслась высоко по-надъ цѣлу Русь Украину Леся Украинка. Та не лишь вони свѣтять на украньскомъ літературномъ овидѣ, а суть тамъ ще и иншй, якъ Людмила Старицка, Дѣпрова Чайка и другй.

Въ Галичинѣ першій Маркіянъ Шашкевичъ ударивъ палицею Мойсея въ зледенѣлу скалу сцѣпенѣлыхъ народныхъ чувствъ. И бризнула струя живого слова и живои народнои літературы.

Перша зъ жѣнокъ напила ся тои живучои воды и закувала зазулею про знесеня пащины — П. К., поважна невѣста, якъ ей тогдѣшній часописи назвали, а тота пѣсня вѣдъ разу перейшла до устъ люду и спѣваесь дотеперь. Хоть не усе та струя плыла рѣвнымъ руеломъ, духъ жѣночій збудивъ ся и почали ся появляти въ літературѣ жѣночй имена, якъ: Головацка, Дѣдицка, Цѣбикова и другй.

Важнѣйшій зворотъ въ тѣмъ взглядѣ наступивъ доперва въ другій половинѣ 1870-ыхъ роковъ, коли мѣжь нашою молодѣжію повѣяло дѣйстно живѣйшимъ и поступовѣйшимъ духомъ. Репрезентантками тыхъ часовъ Ольга и Михайлина Рошкевичѣ и Анна Павликовна, яко „Споминъ трѣвожныхъ роковъ“.

Въ тыхъ часахъ розцвила блѣдонька цвѣтка зрошена глубокимъ чутемъ и поступовыми идеями — то „Prima vera“ Юлїи Шнайдеръ. Зъ нею разомъ выступила и спѣвала Климентія Поповичѣвна.

А зновъ коли що разъ бѣльше будивъ ся духъ народный и загально поступовый, коли выступало на верхъ що разъ бѣльше зревольтованыхъ елементовъ, збунтувались и чувства Галичанки — и въ нѣй заграла козача кровь и вона забажала свободы, волѣ не лишь народнои верствовои, але и своеи власнои волѣ жѣнки. На той поклик Галичанки вѣдгукнулись Украинки и станули всѣ разомъ вѣдъ стягомъ літературы, чого плодомъ „Жіночій альманах“. Залунала зелена Буковина поступовѣйшимъ народнымъ и літературнымъ духомъ, залунали и имена жѣночй Ольги Кобылянськои и Евгенїи Ярошинськои. Спять лише угорска Русь и зъ-вѣдти не доходить до насъ анѣ одно жѣноче имя. Але вже и тамъ залѣтають нашй звѣстуны весны и будять ихъ славною рускою пѣснею. Удасть ся имъ розбудити тамъ правдивого народного и поступового духа, то напевно дойде до насъ и зъ-вѣдти якесь жѣноче имя.

Жѣнка все и всюды умѣла зрозумѣти духа свого часу и вымоги своеи суспільности. Не велика отже честь для народу, у котрого жѣнка низько стоить, а вѣбранй тутъ мною имена свѣдчать, що мы розвиваемось не лишь на поли народнѣмъ, але и на поли загального поступу, котрого мѣрою завсѣгды була література и жѣнка.

Наталія Кобриньска.

Сегорѣчнй загальнй зборы членѣвъ »Народнои Торговлѣ«

вѣдбули ся [въ комнатахъ власного будынку] при участи 28 членѣвъ. Зборы вѣдкрывъ предсѣдатель Совѣта управляючого д-ръ Щ. Сельскій и предложивъ выбрати на предсѣдателя зборѣвъ посла д-ра Окуневского, на его заступника п. Іос. Ганкевича, а на секретарѣвъ пп. Прок. Мостовича и Гриневича. Предложене се принято.

П. Окуневскій, подякувавши за выборъ отворивъ зборы и зъ порядку дневного удѣливъ голосу д-рови К. Левицкому, а той подавъ до вѣдомости зборѣвъ справоздане Совѣта управляючого за 1897/98 рѣкъ адміністраційный. Справоздане се мы вже онодги подали въ „Дѣлѣ“.

Опісля д-ръ С. Федакъ вѣдчитавъ отсе справоздане касове:

Въ роцѣ адміністраційнѣмъ 1897/98 вплынула зъ торговъ сума 404.175·37 злр. а именно уторговано:

I.	въ централѣ [посередництво] за 18.430·19 зр.		
II.	въ складахъ:		
1.	у Львовѣ	„ 59.401·72	„
2.	въ Станиславовѣ	„ 29.899·67	„
3.	„ Перемышли	„ 42.590·54	„
4.	„ Тернополи	„ 40.969·57	„
5.	„ Дрогобычи	„ 17.027.57	„
6.	„ Коломыи	„ 33.785·94	„
7.	„ Стрыю	„ 23.469·61	„
8.	„ Снятынѣ	„ 15.796·52	„
9.	„ Самборѣ	„ 24.380·86	„
10.	„ Рогатинѣ	„ 27.894·78	„
11.	„ Бродахъ	„ 21.807·29	„
12.	„ Сяноцѣ	„ 18.164·92	„
13.	„ Городенцѣ	„ 16.178·08	„
14.	„ Борщевѣ	„ 14.378·11	„

Попереднього адмін. року вплынула зъ торговъ сума 347.772 зр. 08 кр., отже теперь о 56.403 зр. 29 кр. бѣльше.

Зыскъ зъ продажи товаровъ по складахъ выносивъ суму 56.680 зр. 85 кр., отже о 2.456 зр. 49 кр. бѣльше, а зыскъ за посередничена въ централѣ и есконтъ суму 11.068 зр. 56 кр., отже о 1.346 зр. 28 кр. бѣльше якъ въ минувшѣмъ роцѣ.

Кошты адміністрації выносили 54.128 зр. 12 кр., отже о 3.960 зр. 57 кр. бѣльше якъ въ минувшѣмъ роцѣ. Надвыжка тая повстала въ наслѣдокъ отворена нового складу въ Борщевѣ и збѣльшеной сумы податковъ.

Дохѣдъ зъ реальности у Львовѣ выносивъ 3.081 зр. 44 кр., отже о 72 зр. 66 кр. менше. Кошты адміністрації тои-жь реальности выносили 1.494 зр. 21 кр., зъ того самъ податокъ 1.312 зр. 40 кр. а процентъ вѣдъ позички гіпотечнои 1.145 зр. 82 кр., отже разомъ о 195 зр. 46 кр. менше.

Дохѣдъ зъ реальности въ Сяноцѣ выносивъ 891 зр., отже о 631 зр. бѣльше, але минувшого року не мали мы доходу за цѣлый рѣкъ, лишень за часъ вѣдъ д. 1. сѣчня 1897. Кошты адміністрації тои реальности разомъ зъ податками выносили 254 зр. 22 кр. а процентъ вѣдъ позички гіпотечнои 141 зр. 68 кр., отже о 85 зр. 65 кр. бѣльше.

Дохѣдъ зъ реальности въ Тернополи, набутои доперва въ тѣмъ роцѣ, выносивъ 1.528 зр. 81 кр. Кошты адміністрації выносили 476 тр. 18 кр. а процентъ вѣдъ позички гіпотечнои 370 зр. 82 кр.

Процентъ конта дебіторовъ выносивъ 125 зр. 65 кр.

Процентъ вѣдъ вкладокъ [т. зв. щадничихъ] выносивъ 10.402 зр. 42 кр., отже лишень о 554 зр. 96 кр. бѣльше, мимо того, що станъ вкладокъ выносить 242.208 зр. 50 кр., отже о 34.150 зр. 80 кр. бѣльше якъ въ роцѣ минувшѣмъ. Причина сего лежить въ тѣмъ, що почавши вѣдъ 1. сѣчня 1898 стопа процентова знижена зъ 5% на 4½%.

Процентъ фонду пенсійного выносивъ 137 зр. 33 кр. т. в. о 21 зр. 56 кр. бѣльше вѣдповѣдно до зросту того фонду.

Зъ мобілій вѣдписано 464 зр. 90 кр. а зъ першого уряджена 313 зр. 39 кр.

Рубрика выскѣвъ разомъ зъ переносомъ сумы 12 зр. 97 кр. зъ попереднього року выносить 73.389 зр. 28 кр., а рубрика стратъ 69.329 зр. 09 кр., лишае ся отже зыскъ 4.060 зр. 19 кр.

Сума активѣвъ выносить 338.489 зр. 86 кр. отже бѣльше о 53.683 злр. 41 кр. На тую вѣдвыжку складае ся передовсѣмъ вартость реальности закупленои въ Тернополи въ сумѣ 28.336 зр. 91 кр. и кошты будовы [наразѣ] 1.619 зр. 33 кр. и высокій станъ щадницѣ почтовои 30.181 зр. 14 кр. за-для сподѣваныхъ бѣльшихъ выплатъ на будову дому въ Тернополи, котра то будова буде коштувати 60.000 зр. Вартость реальности у Львовѣ принято на 58.178 зр. 32 кр. отже о 85 зр. 13 кр. меншу; вартость реальности въ Сяноцѣ на 12.313 зр. 57 кр. отже о 61 зр. 88 кр. меншу.

Станъ товаровъ [по цѣнѣ закупна] выносивъ 124 871 зр. 90 кр. отже лишень о 1.354 зр. 35 кр. бѣльше, мимо того, що отворено новый складъ въ Борщевѣ, де станъ товаровъ выносивъ 4.706 зр. 29 кр. Выходить зъ того, що мы старали ся станъ товаровъ по можности обнизити.

Станъ дебіторовъ по складахъ выносить 50.347 зр., отже о 2 620 зр. 40 кр. бѣльше, а въ централѣ 8.612 зр. 19 кр., отже о 717 зр. 48 кр. бѣльше На се вплынуло: бѣльшій рухъ крамничный сполученый зъ кредитомъ, якъ то въ справозданю адміністраційнѣмъ вѣднесено, а именно, що сего року крамницямъ удѣлено о 1647 зр. 69 кр. бѣльше кредиту, бѣльшій рухъ въ філіи Бродахъ, отворена новои філіи въ Борщевѣ, а кромѣ того лихій станъ урожаѣвъ минувшого року. Въ протягу того року вплынуло на штраццу взагалѣ 70.381 зр. 56 кр. Рухъ бувъ отже значный, а позицій такихъ, котрѣ треба було въ дорозѣ судовѣй доходити, було небогато.

Вартость мобілій всѣхъ складовъ выносить 8.833 зр. 69 кр., т. в. о 606 зр. 47 кр. бѣльше, а уряджене всѣхъ складовъ 2156 зр. 81 кр. т. в. о 1023 зр. 01 кр. бѣльше. Се повстало въ наслѣдокъ отворена нового складу въ Борщевѣ и уряджени и нового порталю въ складѣ львѣвскѣмъ.

Чиншу уплачено наперед 5 784 зр. 42 кр. Станъ касы выносивъ 6.769 зр. 03 кр. ав.

Въ рубрицѣ пасивѣвъ вѣдносить ся фондъ резервовый о 1 108 зр. 42 кр. и выносить 10.604 зр. 22 кр. Фондъ пенсійный вѣдносить ся о 367 зр. 12 кр. и выносить 2.857 зр. 92 кр. ав.

Станъ удѣловъ вѣдносить ся на 27.685 зр. 5 кр. т. в. въ порѣвнаню зъ рокомъ минувшимъ о 2.667 зр. 10 кр. бѣльше. Станъ вкладокъ вѣдносить ся на 242.208 зр. 50 кр. т. в. о 34.050 зр. 80 кр. бѣльше, и то переважно въ часѣ, коли стопа процентова була вже знижена, якъ то вказуе переглядъ оборотовъ вкладокъ.

Довгъ реальности у Львовѣ выносить 26.766 зр. 40 кр. т. в. сплачено 302 зр. 93 кр. Довгъ реальности въ Сяноцѣ выносить 2.867 зр. 85 кр. т. в. сплачено 317 зр. 34 кр. Довгъ реальности въ Тернополи переняли мы въ сумѣ 7.000 зр. Зъ того сплачено 62 зр. 58 кр., отже станъ довгу выносить 6.937 зр. 42 кр.

Конто корренте кредиторовъ выносить всего 10.235 зр. 72 кр. и то за товары, котрѣ надѣйшли въ послѣдныхъ дняхъ червня 1898, отже не могли ще бути плачени. На належный податокъ задержали мы суму 3.000 зр. а на належитость стемпелеву 148 зр. 99 кр. Сума неподнятои дивіденды выносить 1.117 зр. 60 кр.

Разомъ сума пасивовъ выносить 334.429 зр. 67 кр. По потрученю тои сумы вѣдъ сумы активовъ 338.489 зр. 86 кр., показуесь чистый зыскъ въ сумѣ 4.060 зр. 19 кр., що выстарчае на роздѣлене 7% дивіденды вѣдъ удѣловъ.

Оборотъ касовый выносивъ 1.685.965·37 зр., отже уже звыжь 1½ міліона.

Въ имени Совѣта управляючого ставлю внесеня: Сѣтлй зборы зволять рѣшити, що предложеный рахунокъ стратъ и зысковъ, якъ также білянсъ за рѣкъ 1897/98 приймае ся до вѣдомости, выказаный частый зыскъ въ сумѣ 4 060 зр. 19 кр. мае ся роздѣлити по мысли §. 62 статута, а дивіденда мае ся выплатити въ высотѣ 7% вѣдъ вплаченыхъ удѣловъ.

Д-ръ Окуневскій отворивъ надъ обома справоздапями дискусію. Голосъ забирали п. Кисѣль зъ Львова и д-ръ Гумецкій зъ Самбора, жадаючи деякихъ пояснень рубрикъ білянсу. Члены Совѣта управляючого пп. Ничай и Волошиновичъ пояснили справы доходу и належитости вѣдъ дебіторовъ. Вѣдтакъ обо

справоздання приняли зборы до вѣдомости и на внесене п. Врецьоны въ имени головного комітету контрольного удѣлили Совѣтови абсолюторію.

Дальше переведено доповняючій выборъ [на мѣсце выльосованыхъ] двохъ членовъ Совѣта управляючого [по мысли § 15 статута] и выбрано д-ра Щ. Сельского и о. Евг. Гузара.

Опѣсля приступлено до пятой точки порядку дневного, именно означеня марки презенційной для членовъ Совѣта на рокъ адмін. 1898/9. — П. Марковъ поставивъ внесене, щобы зняты марку презенційну зъ 3 зр. на 2 зр. 50 кр. — П. Волошиновичъ соротививъ ся тому, пѣдносячи тяжку и щиру працю членовъ Совѣта, и заявивъ, що марку презенційну належало бы пѣднести зъ 3 зр. на 5 зр. — П. Врецьона годивъ ся зъ выводами п. Волошиновича, признавъ щиру працю членовъ управляючого Совѣта, але радивъ остати ся при 3 зр. марки. — П. Гриневичъ зѣ Львова, такожъ высказуючи ся въ признаванемъ о праци членовъ Совѣта, заявивъ ся за пѣдвысшеньемъ марки зъ 3 на 5 зр. — П. Кисѣль пѣднѣсъ, що радше бы пѣднести платню персоналови, нѣжь марку презенційну. — Проф. В. Бѣлецкій попросивъ о пояснене высоты позиції на марки презенційній. — П. Окуневскій заявивъ ся за пѣдвысшеньемъ марки презенційной, але рѣвночасно внѣсъ пѣднести платню директорамъ технічнымъ, котрій за свою щиру роботу и за цѣлковите посвячене справамъ институцій побирають мізерну платню. — Д-ръ Федакъ высказавъ ся за тымъ, щобы марки презенційной не пѣдносити, хочь она не вповнѣ вынагороджуе труды членовъ Совѣта. — Д-ръ К. Левицкій заявивъ ся за пѣдвысшеньемъ платнѣ технічнымъ директорамъ, а за полишеньемъ дотеперѣшной марки презенційной. — Д-ръ Гумецкій внѣсъ, щобы справу пѣдвысшеня платнѣ технічнымъ директорамъ передати до порѣшеня Совѣтови управляючому. — Вкінци д-ръ Окуневскій поставивъ внесене д-ра Левицкого пѣдъ голосованє [полишити марку презенційну 3 зр., а пѣдвысшити платню технічныхъ директорѣвъ] и се внесене принято.

Потѣмъ выбрано до головного комітету контрольного пп. Гр. Врецьону, П. Огоновского и о. Ал. Темницкого.

Опѣсля п. Угринъ референтъ предложене управл. Совѣта въ справѣ пенсійного фонда для урядниковъ и слугъ товариства. Референтъ зазначивъ важность сеи справы, подавъ деякій проекты доходовъ сего фонду, для котрого взято взорець въ фонду пенсійного тов. „Дѣстра“. Конкретного внесеня референтъ не поставивъ, а проектъ пѣйде ще разъ пѣдъ нарады управ. Совѣта. — Надъ сею справою забирали слово д-ръ Федакъ и д-ръ Кулачковскій. Послѣдный подавъ гадку Совѣтови, щобы до уложеня фонду пенсійного запросити фаховыхъ людей, выпайти и означити жерела доходовъ на сю цѣль скликати ad hoc загальній зборы и перевести доконечну въ тѣй справѣ змѣну §. 62 статутовъ. Спытавъ такожъ, хто до сего пенсійного фонду буде належати: чи тѣлько урядники ся весь персоналъ? — П. Нагѣрный пояснивъ, що проектъ обнимае урядниковъ головного заряду, начальниковъ и касіерки, а помѣчникамъ лишае ся до волѣ, сли схотятъ вплачувати пѣдповѣдній вкладки. — П. Окуневскій пѣднѣсъ важность справы пенсійного и фонду внѣсъ передати ся до розслѣду управл. Совѣтови, а той некай на загальныхъ зборахъ предложить вже готовый проектъ пѣдъ ухвалу. Се внесене принято.

(Конець буде.)

НОВИНКИ.

— **Зъ Товариства для розвою руской штуки.** На численно заявлений бажани и зъ огляду на то, що нашъ традиційный „пѣзный Русинъ“ еще не звидѣвъ выставы образовъ [„Соколъ“ — Пѣдзамче ч. 7.] буде она отворена ще въ недѣлю и въ понедѣлокъ т. в. 6 и 7 падолиста вѣдъ 9—12 рано и вѣдъ 2—4 пополудни. Вступъ безплатный.

— **Загальній зборы товариства слухачѣвъ** політехніки „Основа“ вѣдбудутъ ся въ недѣлю 13. с. м. о год. 3 пополудни на політехницѣ.

— **Зъ Перемышля.** Заповѣдженый ювілей 100-ыхъ роковинъ вѣдродженя руско-украинъскои літературы вѣдбуде ся дня 8 н. ст. грудня с. р. въ великій сали „Сокола“. Докладна програма и цѣны мѣсць подасть ся пѣзнѣйше. — *Вѣдъ выдѣлу товариства Руских женщинъ въ Перемышли.*

— **И вовкъ сытый и коза цѣла.** Въ бучацкій реставрацій Айзнера внесить на стѣнѣ ось така резолюція бучацкого ц. к. Староства: „L. 14002. Do P. Jakóba Eisnera w Buczaczu C. k. Starostwo przyjmuje do wiadomości przeniesienie przemysłu gospodniego prawa z domu pod l. k. 51 do domu pod l. k. 57 m. Buczacz am 14 Dezember 1897. Der Bezirkshauptmann Niewiadomski. Пѣдпись п. староты власноручный. Правда, що дотепно и практично? И староста памят въ, що для него языкъ урядовый и польскій, и початокъ написавъ по польски, але не забувъ, що жидъ-реставраторъ говорить жидѣвско-нѣмецкимъ жарґономъ, то конець написавъ для него въ нѣмецкій мовѣ и готицкимъ альфабетомъ...

— **Конференція директорѣвъ** державныхъ зелѣзниць, котра вѣдбула ся у Вѣдни дня 24 жовтня с. р., ухвалила пѣдвысшене платнѣ лише для зелѣзничихъ урядниковъ X рангя о 200 зр., а IX о 100 зр. Що-де пѣдвысшеня платнѣ высшихъ урядниковъ и — що найважнѣйше — зелѣзничои служби [т. зв. Unterbeamten], то о тѣмъ не було мовы.

— **Въ Петербургу** померъ дня 31 м. м. въ 78 бмъ роцѣ жытя знаный россійскій поетъ Яковъ Петровичъ Полоньскій, послѣдный з епохи Пушкина. Родивъ ся вѣнъ 6 грудня 1820 р. въ Рязани, а по скѣнченю университету въ Москвѣ удавъ ся въ свѣтову подорожъ до Нѣмеччины, Италіи и Франціи. Вернувши до Россіи редагувавъ въ рр. 1859—60 рр. „Русское Слово“, а опѣсля дѣставъ мѣсце секретаря въ комітетѣ заграничнои цензуры и на тѣмъ становищи бувъ до смерти. Писавъ: поезіи, романы и фільософічній студіи.

— **Самоубійства.** Въ ночи зъ четверга на пятницю застрѣливъ ся зъ карабіна въ касарни на Янѣвскѣмъ 22-лѣтный жовнѣръ 12 компаніи, 30 полку пѣхоты. Куля перейшла серце. Якъ звычайно „причина самоубійства не звѣстна“. — На Личаковскѣмъ кладовищи найдено снодгы тѣло 25-лѣтного мужчины, вже закостенѣле, а побѣчь него револьверъ. Въ кешени самоубійцѣ знайдено легітамацій ну карту вѣдъ польского „Сокола“ на имя Ивана Кушнѣрского. Причиною самоубійства була нужда, а застрѣливъ ся небѣщикъ на гробѣ матери.

— „Енергічне“ стягане долгу. Въ Сяноцѣ померъ снодгы якійсь Володиславъ Клодецкій, урядникъ фабрики вагонѣвъ, полишивши 70 лѣтну матѣрь и 3 лѣтну дитину безъ всякого зосмотреня. Небѣщикъ заявивъ бувъ знаному лихварени Натанови Лібергови 50 зр. на вексель и 30 зр. за судовѣ кошты, разомъ 80 зр. Въ своѣмъ часѣ выдавъ бувъ судъ наказъ заплаты, отже коли Клодецкій померъ, приступлено до фантованя. Заступникъ лихваря Штейнігъ, безъ огляду на те, що мерлецъ лежавъ у хатѣ, безъ огляду на плачь матери и сирѣтки, въ асистенціи возьного Зелинського и поліціянта Борычка перевѣвъ фантованє въ дикій способъ. Забрали все, що имъ впало пѣдъ руки, взѣвши зъ-и дъ головы помершого стягали образъ, та лишь загальна интерценція присутныхъ перешкодила, тому.

— **Любовный драматъ** въ Камѣнкѣй Горѣ. Вчера ставъ передъ судомъ присяглыхъ у Львовѣ селянинъ Петро Котикъ зъ Камѣнкои Горы [пов. равского], обжалуваный о убійство своеи жены Анастазіи. Убійства допустивъ ся вѣнъ, пѣдозрѣваючи свою Настю о любовнѣ зносины зъ однымъ изъ своихъ ревесникѣвъ. Петро мстивъ ся на нѣй неразъ и часто ей побивавъ. Одного разу, вернувши зъ коршмы пяный, такъ розсердивъ ся на ню и побивъ кулаками, що она невдовзѣ померла. Судьѣ присяглій затвердили вину убійства, а трибуналъ засудивъ его на 3 роки тяжкои вязницѣ.

— Курсъ науки спѣву нотного для кандидатовъ на дяковъ и управителѣвъ хору отвираѣ Аґенда дяковского товариства въ Стрыю. Курсъ сей буде тревати всего 4—5 недѣль и за той часъ кандидаты на управителѣвъ хорѣвъ мають научитись всего, чого потреба, щобы вмѣти заложити и вести хоръ церковный або читальняный. Въ тѣй цѣли упрошено одного музика-священника, пробуваючого въ Стрыю, щобы занявъ ся тою наукою. Наука розпочне ся *15. н. ст. падолиста* и до того часу мають зголоситись кандидаты до о. Олекы Бобикевича въ Стрыю, де одержать всякій информацій. Примѣчаемо, що наука и справы спѣву будуть вѣдбуватись кождого дня (крѣмъ святъ) по 5—6 годинъ денно. Ученики мусять отже мешкати въ Стрыю або бодай пѣдъ Стрыемъ, знайти собѣ на той часъ удержане, а за науку заплатити въ горы таксу около 6 зр., вѣдповѣдно до числа зголошеныхъ участниковъ. Курсъ сей не обчисленый на нѣякій зыскъ, а тѣлько для пѣдвесеня славы Божои и народнои культуры. — Инший часописы просимъ о помѣщене сего оповѣщеня. — Стрый 4. падолиста 1898. *Олекса Бобикевичъ.*

— **Цѣкавый способъ** пѣдробляваня старинныхъ монетъ практикуе ся въ Италіи. Пѣдробивши якусь грубшу монету зъ часовъ Тиберія або Каліґулы, змушують якусь бѣльшу птицю звычайно индика, проковтнути ю. По якѣмсь часѣ монета выходить зъ кишокъ птицъ дуже подѣбна до старинной. Коли-жь за однымъ разомъ експеріментъ ще не удасть ся, то повторяють его бѣльше разѣвъ, поки не осягне ся цѣли.

— **Цѣкавій даній** о лихвѣ въ Галичинѣ подае V томъ статистики, выданый краевымъ статистичнымъ бюромъ. За часъ вѣдъ 1882 р. до 1894 р. було въ Галичинѣ 899 выроковъ за лихву. Найбѣльше, бо 409 того рода выроковъ припадае на окружный судъ въ Рышевѣ.

— **Пророкъ Фальбъ** ось яку температуру ворожить на сей мѣсяць: Вѣдъ 1 до 6 опады при середнѣй температурѣ, вѣдъ 7 до 12 богато дощу; въ тѣмъ часѣ мае бути и незвычайно тепло. Мѣжъ 13 а 21 можна тежъ сподѣвати ся дощѣвъ. При кѣнци мѣсяця упаде снѣгъ. Критичній днѣ выпадають на 14 и 28 с. м. Въ першѣмъ критичнѣмъ днѣ вѣтръ, а въ другѣмъ новня мѣсяца.

— **Добрій вѣсте.** Президентъ высшого суду краевого д-ръ Тхуржницій, котрый вѣдъ довшого часу бувъ недужій, пѣддавъ ся вчера операцій. Операцій доконавъ д-ръ Зембицкій и она удалася. За кѣлька днѣвъ президентъ обѣйме урядованє. — Правительство швайцарске заборонило выробъ фосфоровыхъ запалокъ. — Въ Краковѣ завязавъ ся комітетъ молодежи польскои для перевозу тѣла поета Юлія Словацкого зъ Парижа до Кракова. — У вѣльнѣмъ портѣ въ Трієстѣ запалило ся вугле належне до австрійско-американьского товариства плавбы морскои и ще вѣдъ суботы до нынѣ его не угашено. — Парохію латиньску при костелѣ св. Анны у Львовѣ дѣставъ кс. Мих. Плохоцкій зъ Миллятина. — До Риму выѣхавъ професоръ львѣвского университету д-ръ Володиславъ Абрагамъ, де въ архівахъ ватиканьскихъ буде студіювати историчній жерела до исторіи Польщѣ и Руси. — Львѣвска поліція увязнила вчера „богомольца“ Н. Запичковского, котрый вѣдъ довшого часу обкрадавъ львѣвскій костелы; за кратками вѣдбуде покуту. — Пѣсля найновѣйшого росказу не вѣльно офіцирамъ австрійско-угорскои армій вѣдъ жаднымъ условемъ уживати цивільного одѣня по-за службою. Сесю остру заборону выдано зъ Вѣдни на приказъ самого цѣсаря, котрый дѣвчи подыбавъ бувъ одного генерала въ одѣню цивільнѣмъ. — На головнѣмъ двори у Львовѣ посвячено передвчера торжественно нову парову огрѣвальню, одну зъ найбѣльшихъ въ Австріи; огрѣвальня тая займае кѣлька особныхъ будынковъ.

Надѣслане.

Добрый лѣкъ домовый. Межи лѣками домовыми, уживанными до усмирюючого натирання, займае *Liniment. Capsici comp.*, приряджений въ лабораторіи Ріхтера въ Празѣ, безперечно перше мѣсце. Цѣна его низька: 40 кр., 70 кр. и 1 зр. за бутильку, котру розпѣзнати можна по червонѣмъ якорѣ (котвици). 4 5 1—40

Вѣсти зъ Архіепархіи Львѣвскои.

Президія намѣстництва годить ся на канон. институцію о. Петра Сасерского на Глещаву. — Въ пропозицію на Гозѣвъ принятій оо. Пав. Кульчицкій и Герас. Семкѣвъ. — На конкурсъ зъ речницемъ до 15 грудня с. р. розписано парохію Нестеровцѣ, дек. залозецкого. — Правительство асигнувало платню зъ реліг. фонда на одинъ рокъ для прив. сотрудника въ Болотовѣ и Линяци горѣшнѣй. — Консисторія поставилась до намѣстництва о платню зъ реліг. фонда для прив. сотрудника въ Струсовѣ. — Декретъ увольненя вѣдъ парох. испыту конкурсового на шѣсть-лѣтъ дѣставъ о. Вас. Молчко парохъ Серанчъ. — До руской колегіи въ Римѣ принятій зъ архіепархіи львѣвскои Лонгинъ Иванъ Туркевичъ, зъ перемыскои Ив. Рудавскій и Ие. Цибикъ, а зъ станиславѣвскои Стеф. Проскурницкій.

Телеґрамы „Дѣла“.

Мысловицѣ 5 падолиста. Въ недалекѣмъ селѣ россійскій воякъ застрѣливъ на граници австрійского пѣддaного.

Вѣдень 5 падолиста. Італійске правительство мало вже выслати запросины на анархістичну конференцію 24-ого с. м. въ Римѣ. Що до програмы конференціи ведуть ся ще переговоры.

Парижъ 5 падолиста. Въ слѣдующѣмъ роцѣ буде збѣльшена франпуска артилерія.

Брукселя 5 падолиста. Въ Остендѣ арештовано двохъ Італійцѣвъ пѣдозрѣлыхъ о намѣреный атентатъ на короля.

Берлинъ 5 падолиста. Зъ Вейгайвей доносять, що англійска фльота такъ готова до бою якъ-бы за годину мала розпочати ся стрѣляннна. — Редактора Zukunft М. Гардена засуджено за обиду маестату на шѣсть мѣсяцѣвъ вязниць въ крѣпости.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый квартырѣкъ а взглядно и выровнати залеглости.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасоване в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Сеняньский. Ціна 25 кр.

Надѣслане.

Надворный лѣкарь дентистъ
Д-ръ З. Райнгольдъ
повернувъ
ординуе улиця 3 Мая ч. 8

76 5—6

Отворене Реставраціи
у великій сали Готелю Bellevue.

Зъ днемъ 3 с. м. буде отворена у великій сали готелю Бельві реставрація пѣдъ зарядомъ М. Фляйшмана. Щоденно смичковый концертъ на перемѣну кождои вѣйскозои музики пѣдъ личною управою свого капельмайстра. Величаве електричне освѣтленє.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на пляцовцѣ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекознды, барометры, термометры, рѣвній areометры, сікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тамыье мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Лятинь

въ реставрації НАФТУЛЫ ТЕПФЗРА, улиця Трабунальска ч. 12. дѣмъ красный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажаній легки	12 „
Фляки	12 „
Пѣжма телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаски зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣреньшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моихъ реставрацій, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пиво по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. пітра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ страв и напитковъ заосмотрена кухня.

79 150—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Противъ нежитовъ

органовъ вѣддыховыхъ, при кашляню, нежитѣ носа, хрипцѣ и инпихъ заатакованяхъ шиѣ уживають лѣкарѣ зъ успѣхомъ

натуральну алькалічну воду щавову.

або саму або змѣшану зъ теплымъ молокомъ. Она дѣлае лагѣдно-розвѣльняючо, освѣжуючо и успокоюючо, помагае выдѣлюватн флегму и въ выпадкахъ того рода выпробована якъ найлучше. 4 (II.)

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друковъ

I. Друки правничѣ:

1.	Позовъ въ справахъ дрѣбныхъ лібра	по 25	кр.
2.	Контракть купна и продажи 1. лібра	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Повиномочія	по 40	„
6.	Подання о екс- и интабуляцію, взаръ а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Записы до подань о интабуляцію лібра	по 20	„

II Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	„
9.	Книга довжниковъ „ „	40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим. „	2·—	„
11.	Скрипть довжный „ „ „	1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „ „ „	3·—	„

III. Друки для крамниць.

13.	Книжка товарова лібра	по 40	„
14.	Книжка касова „ „	40	„

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Списъ членовъ лібра	по 40	„
16.	Грамоты членьскій читальнѣ „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитость особно.

Ново отвореный складъ

Дерева на опалъ

зъ лѣсовъ

МАЄТНОСТИ „ВЫГОДА“

ул. Пелчиньска ч. 5, пѣдъ ставкомъ Пашиньскихъ, продае цѣлкомъ сухе и здорове

ДЕРЕВО БУКОВЕ

по 12 зр. 50 кр.

за 4 метровый сягъ справедливои мѣры взязъ за доставою до дому. Замовленя прийманоть:

С. ХАЄСЪ, улиця Коперника ч. 5.
Р. БУХШТАБЪ, ул. Краковски 25.
торговля корѣнныхъ товаровъ и Бюра дневниковъ Бухштаба.

431 1—2

ТУТКИ дшаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазурквичъ, Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

ЛЕДОВНЯ комнатій знаменитій по зр 24, 36, 45 и 50. Машинки американьскій до робленя мороженого (зъ корбою зъ боку) о повнякости 1, 2, 3 літрѣвъ по зр. 5·50, 6·50, 7·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля желѣза у Львовѣ, площа Каѣтульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4586

Диваны перскій и портіеры

традиній (старынный)

продае, и уе и выровнае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жаданє высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Парцеляція 150

моргѣвъ ґрунту близько Львова пѣдъ дуже корнетными условами.

Адвокатъ д-ръ Ближейовскій, Львѣвъ. 439 1—5

Такожъ и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожъ всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Пасежъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, через продажь законно дозволеных папер6въ держанных и льосовъ. Згодомення до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-206 gasse 8, BUDAPEST. 10—10

Торговля товар6въ корѣнных М. Волощака въ Любачевѣ гляда̀є практиканта.

429 1—3

Свѣтлый заробокъ!!

Для властителѣвъ контор вымѣны, купцѣвъ, агентбвъ и. и.

Оріґінальнѣ льосы

(не ретальнѣ листы) въ которых легко велика скільність є до збутa. Оферты под „Losgeschäft 7240" до Haasenstein & 426 Vogler въ Празѣ. 1—9

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII. Feldgasse 10.

Оріґінальнѣ анґлійскій бритвы въ найпершои діямантовои стали, досконалѣ, вглублено шлюфованѣ, выострень, готовѣ до ужитку. Цѣна въ etui 3/4 вглублено шлюфована зр. 1.50 а 1/4 вглублено шлюфованѣ зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многих подяк за *одного дня*:

Прошу прислати ще 5 оріг. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволений. Куповичъ 28/10 1897 Людвикъ Загрядникъ парохъ.

2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Мадлобвъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 38—?

Подобно пишуть Всч. Отцѣ:
23/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.
23/10 97 І. Юрчаковичъ, парохъ Святковов.
28/10 1897 О. Поляньскій, парохъ Юровець.
23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рбзныхъ кругбвъ.

Бритвы власного выробу зъ анґлійскои сталѣ припоручає Иванъ Ляврукъ ножбникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Рѣшетки хбдників6въ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, напы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рбзнѣ предметы декораційнѣ по цѣнах дешевых. Складъ диванбвъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты безъ гбдвышшеня цѣнъ. Для провінцій цѣнники даромъ и оплатно. 180

Отворене готелю.

Завѣдомляє ся вѣжливо подорожуючу Впов. Р. Т. Публіку, що у Львовѣ ул. Казимирбвска ч. 3 отворено готель пбдъ фірмою

ГОТЕЛЬ пбдъ **ЗОЛОТЫМЪ МЕДВЕДЕМЪ**

который зъ огляду, що находить ся въ середмѣстю при принципальнбй и головнбй улици, для подорожуючон Р. Т. Публики є дуже догбдным.

Покоѣ просторѣ и опрятнѣ, уряджений зъ всѣмъ комфортомъ, въ цѣлости вбдповѣдають найвыбагливѣйшимъ вымогамъ Р. Т. Подорожных.

Цѣна покоѣвъ вбдъ 60 кр. и высше.

Зъ поважанем

Зарядъ Готелю пбдъ Золотымъ медведемъ.

377 4—12

Машины до шитя „ЗІНҐЕРА"

зъ 10 различных фабрикъ. Нбжий въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручий по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готбвкою 10% дешевше. Моя торговля пстнує вбдъ 25 лѣтъ; и продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 ваґонбвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручає ся въ мѣсци.

Не высылаю докучливых аґентбвъ, которымъ жады платить 10—20 зр. за продажу одной ихъ машины. 330 10—30

ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

ДО АМЕРИКИ
черезъ Роттердамъ

перевозимо кождого дня, зъ вынимкомъ недѣль, паровыми скороходами. Именно коштує переѣздъ

зъ Роттердаму до Ню-Іорку тблько 72 зр.
зъ Роттердаму до Віннипеґу тблько 100 зр.

Просимо вбдноситись до ґенеральных перепрaвниквбвъ.

B. Karlsberg & Co
Rotterdam, Boompjes 72.

332 Марки до писемъ 10 кр., до карть 5 кр. 8—10

АРТИСТИЧНО-РИТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
А. ЗІҐМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляє и выконує якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вбдъ 1 зр. и высше, Стампіґлѣ металевій и каучуковій, сербы, монограмы, стампільнѣ марки, станцы, таблицѣ литѣ и ґравіроваий и проче.

Замовлена зъ провінцій полагоджують ся вбдворотною почтою.

290 19—52

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

членковій и обручковій, зъ первороднихъ фабрикъ заграничных и вѣденьскихъ, урегульованій якъ найточнѣйше, въ пятилѣтною ґарантією

Зінґера ручнѣ вбдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножнѣ вбдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячнѣ по 4 зр., або готбвкою 10% дешевше. Замовлена зъ провінцій полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанем **Иванъ Ляврукъ** механикъ

297 7—? *Львовъ, улиця Галицка ч. 6.*

Выстава загальна

всяких6ных и иншихъ чужихъ и краевых диванбвъ, портіэръ, фіранокъ, хбдникбвъ и дерґъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ осѣтленю. Вступъ вбльный. Зачудовуючо дешевѣ цѣны знаваний докладно на всѣхъ товарах. Полскій въ оплатах пбсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванбвъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пбльґи въ оплатах пбсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотрений въ диваны церковній и передъ престолы, якъ також сальоновій и настѣльній, хбдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, напы на столы и лбжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціальный вбддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и на парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчбхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылає ся зъ правтностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовлена належать адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

СКЛАДЪ ФУТЕРЪ
БРАТОВЪ ВРОНЬСКИХЪ
у Львовѣ, ул. Театральна ч. 5
(напротивъ лах. катедры).

Поручає ся по цѣнах найприступнѣйших богато заосмотрений

СКЛАДЪ ФУТЕРЪ

так готовых якъ и шкброкъ поодиноко, а заразомъ

матеріи на покрытє футеръ въ великбмъ выборѣ.

Цѣнники на бажане франко. 384 5—6

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерґа на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванбвъ **„Au Louvre"** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великальскій выборъ дерґъ, по зачудовуючо низькихъ цѣнах. На провінцію высилаємо на жадане наш богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно 190

ТУТКИ зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тблько зъ фабрики **„POLONIA"** Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.

393

Вбдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выстанѣ краевій у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно вшана зъ честности роббтна артистично-бронзбвнича

В. СКНУЖИЛЯ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручає свои выробы церковній зъ срѣбла, бронзу, хиньского срѣбла, мѣди и иншихъ металевъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хрести, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадыльницѣ, ладаницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ великои величины, павуки бронзовій и скляній, пбдставники передъ акопостасы.

Всѣ высше помянутій предметы приймає до сполядженя и пбдновленя, т. є. до золочення, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 328 16—20

Рбвножъ выконує ґальванізованє всѣхъ выроббвъ зъ желѣза цинку, цины и т. п. — цѣны дуже умѣрений.

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Поеля довжини и величини каюти якъ и цѣли скорости и елеґанції пароходів.

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
передъ тымъ
ФР. МРОЗИНЬСКІЙ
у Львовѣ, улиця Собѣского число 7
поручає всякій роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пбсля найновѣйшихъ фасонбвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелерины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкбры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а також Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 19—20

Матеріи найновѣйшій на верхи въ найбольшбмъ выборѣ.

Цѣны умѣрений сталій.

Высше наведений товары знаходять ся на складѣ.

Також на раты мѣсячнѣ.

За певну и добру льокацію

поручаємо

- 4½% листы ипотечній
- 4% листы ипотечній короновій
- 5% листы ипотечній премійованій
- 4% листы товариства кредитового земского
- 4½% листы Банку краєвого
- 5% облїґаціи Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облїґаціи пропінаційнѣ

и всякій ренты державній

Ті паперы продаємо и купуємо по найточнѣйшбмъ курсѣ деннбмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вбддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковбмъ. 374 [3]

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики RIXTERA въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бѣль натирание; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.

Просимо жадати того 405 3—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальных фляшках зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ" зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тбк маркою охороненою яко выробъ оріґінальный.

Ріхтера аптика пбдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Институту Осолинскій, пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 238 Львовъ, Субота 24 Жовтня (5 Падолиста) 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературна прилога „Бібліотека найзамѣчательнѣйших повѣстей“ выходить во второкъ, и во второкъ и пятницю ку перемѣнѣ разомъ съ Дѣломъ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ выносить:
въ Австріи: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.
Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаний вѣльный вѣдъ порта.
Неодинокє числѣ коштує 8 кр. а. в.
Оголошенія выкій приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчкы книгопечатного або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.;
Кодини и инши допосьми приватій членять ся по 15 кр. вѣдъ стрѣчки.

Передплата выходить: у Львовѣ: Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинального 2.; — въ Ярославѣ Л. Кришаковскій; — у Відні: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитѣсть за инсерати приймають у Львовѣ.

„Довѣрочнй зборы рускихъ народовцѣвъ“.

Таку неясну назву надавъ тутешный органъ нового курсу довѣрочнымъ зборамъ покурсниковъ, що вѣдбули ся д. 31 жовтня с. р. въ сали Штадмілєра у Львовѣ, щобы въ послами Барвѣньскимъ и Вахнянином обговорити теперѣшну політичну ситуацію. Зборамъ, на которыхъ явило ся надъ 40 „мужѣвъ довѣра“, провадивъ крил. о. Бѣлиньскій.

П. Барвѣньскій давъ докладный поглядъ на водносины центрального и краевого правительства до рускихъ послѣвъ вѣдъ послѣднихъ лѣтъ еры Тафого по теперѣшный часъ. Пояснивъ опѣсля исторію заснованя „Славянского христіяньско-народного Союза“, змаганя теперѣшнои парляментарнои бѣльшости и значѣнє „Союза“ въ той бѣльшости. Зъ поясненя того выйшло, що рускій послы черезъ сполуку съ полудневыми Славянами стали въ державнои радѣ чинникомъ, зъ котрымъ числить ся не лише парляментарна бѣльшость але и правительство. Опѣсля розказавъ п. Барвѣньскій про послѣдній переговоры „Союза“ въ клюбами правицѣ и зъ гр. Тунемъ. „Переговоры тѣ мали повный успѣхъ. Правица держить ся лояльно своєи програмы: „справедливого переведенія рѣвноправности всѣхъ австріяскихъ народовъ“. Она поддержує національні постуляты якъ рускихъ такъ и словѣньскихъ та хорватскихъ послѣвъ. Гр. Тунъ прихилився ся вже рѣшучо до правицѣ. Зъ нею хоче вѣнъ перевести угоду зъ Угорщиною парляментарною дорогою, почомъ для правительства выростуть певній обовязки супротн клюбовъ правицѣ. Они подбали головно про те, щобы правительство подбало въ рѣшучій способъ про выконуваня истнуючихъ языковыхъ розпоряджень, выданыхъ въ користь рускаго народа. Выконуваньмъ сихъ розпоряджень змогло бы правительство усунути справданє невдоволеня, що обняло нынѣ весь рускій народъ и заколочує національный миръ въ краю. Коли водносины обохъ народовъ, заселюючихъ Галичину, мають поправати ся, то центральне правительство мусить предприняти рѣшучи мѣры що-до поважованя правъ рускаго языка.“ Вѣдтакъ обговорено [очевидно зъ гр. Туномъ и песно зъ клюбами правицѣ — *Ред.*] справу вѣдкрытя рускои гімназіи въ Тернополи, установленя лекторовъ рускаго языка на обохъ университетахъ, справу заснованя катедры церковного языка и літературы на львовскѣмъ университетѣ для всесторонньйшого выобразованя рускаго духовенства, справу покликаня урядниковъ-Русиновъ до поодинокихъ міністерствъ яко референтовъ, деяки дробнѣйши справы и вкінци потребы буковиньскихъ Русиновъ, именно перемѣну утраквістичнои гімназіи въ Чернѣвцяхъ на гімназію рускѣ“.

П. Вахнянинъ пояснивъ дѣяльность рускаго клюбу сеймового въ часѣ послѣдней сесіи, водносивъ послѣвъ до поодинокихъ сторонництвъ польскихъ, справу адресы до трону, хибнй понята прасы въ тѣмъ напрямѣ, якъ и пляны рускихъ послѣвъ на будуче, именно на поли економічномъ.

Въ шарокій дискусіи на зборахъ порушено богато важныхъ справъ и припоручено посламъ ихъ выконаня. Указано на деякій сумній прояны національного антагоніяму въ краю, на поведенє властей зъ рускимъ духовенствомъ; обговорено послѣдній выборы въ Коломыщинѣ, справу рускихъ катедръ на правничомъ факультетѣ львовского университету и т. и. Выявлено также бажаня, щобы роздоръ межи народовцями, шкѣдный для розвою рускои справы, якъ найскорѣйше можна усунути, бо зъ него користають лише негаторы рускои идеи. Вѣдтакъ выявлено рускимъ посламъ одноднушно повне довѣря и подяку зъ успѣхи ихъ политики и принято внесенє, щобы рускій послы частѣйше информували руску інтеліґенцію про ходъ и розвой політичныхъ справъ въ державнои радѣ и въ краевымъ сеймѣ, тымъ бѣльше, що деякій органы рускои прасы тенденційно затемнюють дѣяльность рускихъ послѣвъ.

Тѣлько розказуе „Руслан“ про довѣрочній зборы „рускихъ народовцѣвъ“. Мы-жь спробуемо теперь придивити ся близше тому справозданю „рускихъ послѣвъ“; а коли можe стрѣнемось зъ докоромъ, що тенденційно затемнюемо ихъ дѣяльность, то вина буде не по нашѣй сторонѣ. Хто хоче, щобы не затемнювано его дѣлъ, той не буде ходити темными дорогами; въ ясныхъ и слушныхъ справахъ нема чого боятн ся свѣтла. А знову той, кого выбрано — вже менше о те, якъ выбрано — на те, щобы заступавъ справы всего народу, обложивше ся тайною и выявлае ся лише въ рады годы кількомъ „набраннымъ“, нехай не дивуесь анѣ не гнѣвае ся, коли инши, хотячи внести свѣтло до темрявы, часомъ може и справдѣ затемнюють справу. Се мабуть добре зрозумѣли наши збори „набранныхъ“, коли домагали ся частѣйшого информованя рускои інтеліґенціи; тѣлько-жь те домаганє таки ще недостаточне, бо справы рускій досе ще не змонополізований самою інтеліґенціею рускою, а тымъ менше якимсь малымъ гуртком „набранныхъ“. Може політика вымагае тайны?... Може! Але въ такѣмъ разѣ або народъ мае довѣре до посла чи послѣвъ, спускае ся на его выпробуваный характеръ, мовчить и терпеливо жде, — або не хоче терпеливо и смѣло ждати, домагае ся свѣтла замѣсть тайны, значить, не мае довѣря до посла чи послѣвъ, а тогдѣ... посолъ повинень або инно и ясно здати справу зъ своєи дѣяльности або уступити, коли сего зробити не хоче або не може.

Отже придивѣмъ ся справозданю п. Барвѣньского. Якс-жь тутъ баламутство понять, яке — не хочемо казати, самодурство або дурень людей, але — уперте неврозумѣнє очевидныхъ фактовъ! „Правица держить ся лояльно своєи програмы справедливого переведенія рѣвноправности всѣхъ австріяскихъ народовъ“ (отже и рускаго). „Она поддержує постуляты рускихъ послѣвъ“. (Очевидно у правительства). Не вже-жь польске коло не є однымъ зъ найсильнѣйшихъ, коли не просто найсильнѣйшимъ стовпомъ правицѣ? Чи може правительство перешкаджае польскому колу заспокоити дома, въ краю, скромній поступляты Русиновъ? Чи може правительство противилось отворенію рускои паралельки въ Тернополи? Чи може, правительство перешкаджае галицкимъ властямъ выконувати власній свои (центрального правительства) розпорядженя, повыдавани на користь рускаго языка? Чи може правительство забороняе галицкимъ старостамъ и судьямъ приймати руски письма и переписувати ся по руски пр. зъ рускими урядами парохіяльными и громадскими? Чи противно те все дѣе ся по волѣ польского кола, котре є тымъ паномъ, про якого каже ся въ пословицю: „скачи враже, якъ панъ каже?“

Отже коли бы справдѣ правица держала ся лояльно своєи програмы справедливого переведенія рѣвноправности рускаго народу (бо о сей намъ вчейже передовсѣмъ ходить), тогдѣ польске коло не потребувало бы навѣть пѣддержувати постулятовъ рускихъ послѣвъ, тѣлько по просту власнымъ своимъ всемогучимъ вплывомъ въ краю постаралось бы безъ найменшого вѣдклику до правительства, щобы вподобаный „выконувано у насъ истнуючій языковій розпорядженя, выданій правительствомъ въ користь рускаго народа.“ Центральне правительство давно зробило свѣй обовязокъ; а що краєве правительство не сповняе свого обовязку й се йому уходить безкарно, — сему вже не такъ винноватe правительство центральне, у котрого теперь правица, отже и польске коло, нѣбы то пѣддержуе постуляты рускихъ послѣвъ, якъ власне те саме польске коло, котрого могучимъ вплывамъ мусить улягати не тѣлько краєве але и центральне правительство. Або покликаню урядниковъ-Русиновъ на референтовъ до поодинокихъ міністерствъ хто перешкаджае: чи центральне правительство чи краєве, котре и є тымъ врагомъ, що скаче, якъ польске коло каже? Або справу рускихъ катедръ правничихъ у львовскѣмъ университетѣ хто забагнивъ: центральне правительство чи вплывы польского кола и его політики?

Мы не хочемо порѣвнувати скромненькій постуляты „рускихъ послѣвъ“ зъ постулятами пр. Словѣнцѣвъ, бо мѣгъ бы намъ хто, по части и слушно, вѣдповѣсти, що не штука выступати зъ постулятами, але штука добити ся ихъ заспокоєня; мы такъ само не хочемо вдавати ся въ критику поодинокихъ постулятовъ „рускихъ послѣвъ“, якъ пр. заснованя катедры церковного языка и літературы у львовскѣмъ университетѣ, котрои „рускій послы“ мабуть не такъ домагають ся для всестороннѣйшого выобразованя рускаго духовенства, якъ для примѣщеня свого кандидата, котрый анѣ рушь не може дѣждати ся университетскои катедры: хочемо тѣлько вказати, що рускій послы, добиваючись правъ рускаго народа, не можуть нѣчого надѣяти ся у сполцѣ зъ польскимъ коломъ, и то тымъ бѣльше, коли гр. Тунъ прихиливъ ся, якъ каже п. Барвѣньскій, рѣшучо до правицѣ, въ котрѣй польске коло займае чи не перше мѣсце. Гр. Тунъ, прихилившись рѣшучо до правицѣ, мусить рѣшучо те робити, чого правица хоче и буде хотѣти, — отже и для Русиновъ не зробить нѣчого, чого не схоче польске коло; ну, а чого хоче польске коло въ справахъ рускихъ, се ажь надто добре в ѣмъ вѣдомо, бо кожда днина дае намъ сего доказы. До компромісовъ въ Русинами такихъ, котрѣ бы дали ся погодити въ нашою народною честію, польске коло тежь нѣколи не квапило ся и не квапить ся; а на такій компромісы, котрѣ здавали бы насъ на ласку Полякѣвъ, такъ що за всякій найменшій здобуточокъ мали бы мы дякувати ихъ ласцѣ, народна честь не позволяе намъ приставатн. Отъ и въ сѣмъ мабуть лежить головна причина того роздору народовцѣвъ, котрый довѣрочній зборы у Штадмілєра узнали за шкѣдный для розвою рускои справы та радѣ бы якъ найскорше усунути. И мы сего щиро бажаемо; тѣлько заразомъ можемо запевнити, що щирѣ народовцѣ не пѣдуть „на совѣтъ нечестивыхъ“ и за миску сочевицѣ не продадуть природнихъ и конституцію запорученыхъ правъ рускаго народу до повнои рѣвноправности національной, котрои годѣ погодити въ такими компромісами, на якій давно вдали ся звѣстій „руски послы“.

Справы парляментарнѣ.

На вчерашнѣмъ засѣданю посольскои палаты, правительство предложило законъ о внесеню дорогового мыта. Міністеръ фінансовъ предложивъ замкненє рахунковъ за лѣта 1894, 1895 и 1896. По зложеню посольского приречення нововыбраным посломъ Мойсою, палата приступила до дискусіи надъ наглячимъ внесенемъ Кронаветтера о поставленя Баденього въ станъ обжалованя за надужитя диспозиційного фонду и субвенціонованє дневника Reichswehr.

Першій промовлявъ внескодавець Кронаветтеръ. Обовязкомъ парляменту — мовивъ вѣнъ — есть строго контролювати, въ якій способъ правительство господарує грѣшми, на котрѣ цѣле населенє складае ся тяжкою працею. Вже и давнѣйше бували рѣчи подобнѣ, якъ справа Reichswehr, але давнѣйше не лучало ся, щобы правительство споряджувало формальный контрактъ изъ субвенціонованымъ дневникомъ. Доперва першій Бадені заключивъ таке pactum turpe. Выдавець Reichswehr заявивъ, що якъ всякъ мусѣвъ пильнувати подробиць умовы. — Бесѣдникъ подрѣбно розбравъ исторію заснованя Reichswehr и поступованя сей часописи въ справахъ языковыхъ розпоряджень. Дотычну умову бесѣдникъ назвавъ взбрцемъ societatis leoninae. Вѣдтакъ обговорювавъ фінансовй постановы того контракту и высказавъ гадку, що утреваленє чогось подѣбного на письмѣ було просто глупотою. Правительство все перечило, що Reichswehr була правительственнымъ органомъ, а коли сей дневникъ выступивъ разъ противъ нѣмецкои державы, правительство оголосило навѣть окремымъ комунікатомъ въ Wiener Abendpost, що не мае зъ нимъ нѣякого дѣла. Чи годило ся грати таку комедію? — Дальше бесѣдникъ застановливъ ся надъ тымъ, въ вѣдки Бадені бравъ тѣ великанськй сумы, якихъ потребувавъ для Reichswehr, и высказавъ гадку, що одинъ диспозиційный фондъ на се не выстарчивъ бы. Оповѣдають также — говоривъ бесѣдникъ — що одинъ зъ великихъ промысловцѣвъ [Крупп] мавъ дати грошѣ и за се дѣбставъ ся до палаты панѣвъ! — Вкінци бесѣдникъ просить палату, щобы приняла его внесенє.

По Кронаветтерѣ забравъ слово президентъ міністрѣвъ гр. Тунъ. Вѣнъ заявивъ, що скоро лишь повинна ся интерпеляція въ справѣ Reichswehr, що на весну, вѣнъ зараз дивъ якъ найдокладнѣйше слѣдство, бо передовсѣмъ самъ хотѣвъ рѣчь добре пѣзнати. Результатомъ того слѣдства подѣлить ся въ палатою, щобы и она знала, чи мае надъ внесенемъ перейти до порядку дневного, чи дальше надъ нимъ радити. Диспозиційный фондъ на пѣдставѣ цѣсарского розпорядженя въ 1866 року не пѣдлягае контроли анѣ найвысшого трибуналу державного, анѣ парляменту. Вѣнъ остае въ вѣльнѣй диспозиції кождого правительства, котре за уживанє того фонду не є одѣчальне. Розходить ся лишь о се, чи правительство въ данѣмъ случаю не переступило высоты ухваленого фонду и чи не уживало нишихъ сумъ, плывучихъ въ податковъ, на цѣли, для котрыхъ бувъ призначеный диспозиційный фондъ. Отже президентъ міністрѣвъ заявивъ, що въ сѣмъ случаю не було надужитя. Диспозиційный фондъ, ухвалованый що року, не мусить бути що року вычерпаный и не все вычерпуе ся. Невжитa решта переходить въ такѣмъ случаю на слѣдующій рѣкъ. Въ такій способъ диспозиційный фондъ може въ певнѣмъ роцѣ вынести бѣльше, якъ 100.000 зр., а то черезъ дочисленє решть въ попередныхъ лѣтъ. Такъ було и минувшого року. Цѣлкомъ безосновне е пѣдозрѣнє, що Бадені выдавъ бѣльше, нѣжь позволивъ диспозиційный фондъ. Длятого президентъ міністрѣвъ высказавъ надѣю, що палата перейде надъ внесенемъ Кронаветтера до порядку дневного.

Потѣмъ забравъ голосъ п. кс. Стояловскій. Вѣнъ своимъ выборцямъ и польскому народови присягъ бороти ся за правду и справедливость. Якъ вѣнъ такъ и его клюбовй товаришѣ остались вѣрными сему приреченю, длятого ему байдуже глупій детепы и пѣдозрѣня, ний тутъ на него мечуть. Але вѣнъ переконаный, що ти, котрѣ пѣдирали внесенє — зъ вынимкомъ Кронаветтера, котрого бесѣдникъ лично высоко поважае — не зробили сего зъ повного переконаня. Не говорю — мовивъ — того о соціяльныхъ демократахъ, але о особахъ, котрѣ годять ся на надужитя або легковажать собѣ его, коли оно вымѣрене противъ ворога. О сихъ людяхъ не можь думати, що они зъ переконаня поборюють надужитя. Надужитя не мусять бути сповнене жь на Дрейфусѣ, щобы на него ударити. Але и соціяльній демократы черезъ довгій часъ вели не такъ дуже остру и безаглядну борбу въ Баденімъ — именно коли розходило ся о пяту курію. Такожь деякій послы, пѣдписаній пѣдъ нинѣшнымъ внесенемъ, були цѣлкомъ вдоволеній зъ Баденього яко президента міністрѣвъ, именно тогдѣ, коли вѣнъ боровъ ся зъ Люегеромъ и христіяньско-соціялами. Мы жь все бороли ся противъ Баденього и будемо голосувати за внесенемъ п. Кронаветтера. Вѣдъ того не вѣдведе насъ заява гр. Туна, котрому не можна нѣ троха вѣрити. Зъ диспозиційного фонду не можь нѣчого заощадити, бо для самои Галичины йде половина тыхъ 100.000 зр. Бесѣдникъ обговорювавъ вѣдтакъ практиковану въ Галичинѣ систему куповання голосовъ. При выборѣ кн. Сапѣги горлицкій староста въ комнатахъ самого старостава урядивъ бувъ буфетъ зъ горѣлкою и мясивомъ. Самъ староста нешто не давъ на се анѣ крейцара, що найбѣльше пивъ разомъ зъ инши. Тутъ мусить зродитись питанє, зъ-вѣдки беруть ся грошѣ на такій цѣли? Бесѣдникъ кѣнчить заявою, що его сторонництво буде голосувати за вѣдбраненъ внесенія до комісіи.

Слѣдующимъ бесѣдникомъ бувъ п. Козаковичъ. Высказавъ переконанє, що рентальный фондъ вынайшовъ Наполеонъ. Его ученикъ Бісмаркъ ужитамъ вельфійского фонду перевысшивъ свого учителя. Правительства, котрѣ беруть въ оборону брехнѣ и насильства, потребуютъ такихъ обскурныхъ дневниковъ. Бадені потребувавъ рентальнои прасы, щобы мѣгъ выляти свою личну ненависть на опозиційній сторонництва и послѣвъ. Одинъ такій гадюки не можуть жити анѣ въ чистѣй водѣ, анѣ на сухѣмъ грунтѣ, лише въ багнѣ. Они щезнуть доперва тогдѣ, коли щезнуть шляхтичѣ и капіталісты. Тая проституція духа пропаде доперва разомъ зъ на-

І. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, подвѣрье Народного Дому
поручае всякій инструменты музичній: скрипки, альтовки, бассетлѣ, баси, флеты, кларнеты и трубки, а такожь цитры и гітари. Найбѣльшій выборъ всякихъ сатрапчихъ и механічныхъ инструментовъ. — Цѣны найдешевшій. Цѣнники безплатне.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробовъ цементовыхъ и складъ матеріяловъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходковъ зелѣзній и камѣнкови, всякій выробы камѣнкови, цементъ, вапно силікатне и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зъ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты ізоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеглы окладовій, дахувки, печи каделевій, карболінеумъ, лупакъ, кльосеты англійскій, еще-нови замикня каналевій и шіеуарові та рурки дренові и т. д. 427 48—50

нѣшною суспільностію. Козакевичь обговорюваєть вѣдтакь вѣдносины мѣжь Reichswher и вѣйсковостію. Керма часописи була въ рукахъ кількохъ бувшихъ офіцерѣвъ. Краєвый судъ у Вѣдни не давъ вязнямъ читати нѣчого нашого, якъ лишь сесію часопись. Навязуючи до того, бесѣдникъ перейшовъ до обговорення вѣйсковыхъ вѣдносинъ. Въ деякихъ галицкихъ старостваxъ уживають ассентируику яко карного средства. Въ Перемышли ассентировано одного руского радикала, хочь вѣнъ бувъ цѣлкомъ слѣпый; ассентировано такожь одного калѣку, бо вѣнъ бувъ дѣяльнымъ соціяльнымъ демократомъ. Статьѣ, котрѣ мали представити публицѣ гидкій вѣдносины мѣжь правительствомъ а Reichswehr, конфіскувавъ вѣденьскій прокураторъ Бобіесъ. Бесѣдникъ пятнуе такожь подобнй вѣдносины львовского Dziennik a polsk-ого и Przegląd-у, котрыхъ призначенемъ є боронити правительство. П. Стояловскій до сея поры не выяснивъ, зъ якого жерела взято тыхъ 1000 зр., котрѣ вѣнъ одержавъ яко звороть за почтовй марки. Здаєть ся, що тѣ грошѣ походять зъ тыхъ самыхъ фондѣвъ, якими кс. Стояловскій такъ погорджуе. Коли Баденього не можь уже запѣзвати передъ судъ народу, треба его що-найменше поставити передъ трибуналъ держави. Бадені мусить бути покараный для примѣру.

П. Пферше [нѣм. ліберал] заявивъ, що тутъ не розходить ся о актъ політичнои мести, лише о моральный засудъ, щобы не повторили ся подобнй въ конституцію суперечнй поступки. Скандалъ зъ Reichswehr зробивъ въ цѣломъ свѣтѣ велике вражѣне, а правительство, котре береже своіи годности и поваги, не було бы занедбало выяснити цѣлои сеи справы. Мѣжь вѣденьскими часописями належить майже 50% до пѣвурядовои прасы. Се неможлива рѣчь, щобы всѣ тѣ часописи заспокоивъ Фондъ 100.000 зр. Правительство мае також приватнй Фонды диспозиційнй. Публично говорено о тѣмъ, що одинъ членъ палаты панѣвъ заплативъ за се сію годность 75.000 зр., хочь певно сума подана за мала. Бесѣдникъ уважае се за дивну рѣчь, що въ Reichswehr появляють ся до нинѣ оголошеня торговельного суду у Вѣдни и и окружного яко торговельного въ Долѣшнѣй Австрія, а се приносить рѣчно 20.000 зр. А вже жалѣти треба надъсимъ, що Reichswehr вѣдграе певну ролю у вѣйсковыхъ кругахъ. Вже само становиско сеи часописи въ заграничнѣй політицѣ нашои держави робить ей неспособною до заступуваня вѣйска. Часопись, котра неразъ вже лишила на собѣ слѣды вымушеня, часопись редагована людьми, узнаными за негодныхъ офіцерскои степени за спроневѣреня, за зраду краю, за надужите довѣря — така часопись не є покликана удѣлювати офіцерамъ наукъ о чести, приличности, товарискости и патріотизмѣ. Вѣйсковй круги повинни о тѣй часописи выдати самостѣйный судъ и копнути ей ногою. Мы повинй пильнувати, щобы моральна повага нашои державы не була наражена на шкоду. Наше внесене причинить ся до сего, чи правиця вѣдасть его комісіи, чи нѣ.

По промовѣ п. Пфершого молодо-Чехъ Зайхертъ поставивъ внесене о замкнене дискусіи. Въ поименнѣмъ голосованю ухвалено замкнене дискусіи 173 голосами противъ 103. По промовѣ генерального бесѣдника п. Оберніта [нѣм. людовця] внесене Кронаветтера о поставленю Баденього въ станъ обжалованя вѣдкинено 163 голосами противъ 117. На тѣмъ засѣданѣ замкнено.

На порядку дневнѣмъ нинѣшного засѣданя стоить нагляче внесене о поставленю въ станъ обжалованя президента міністрѣвъ гр. Туна.

Промова п. Наталіи Кобриньскои

на науковій академіи въ ювілей вѣдродженя руско-украинськои літератуpы.

При такъ великѣмъ святѣ, якъ святкованѣ столѣтного вѣдродженя нашои літературы, годить ся хоть коротко згадати и про становиско жѣнки въ тѣй літературѣ.

Въ часахъ, коли мужчина ставъ одинокимъ керманичемъ суспільного устрою, не дасть ся заперечити фактъ, що въ мѣру культурного розвитку мужчины пѣдносивъ ся рѣвень культурности жѣнки а властиво: въ чѣмъ въ деякихъ епохахъ людского розвитку бувъ мужчина, тымъ була и жѣнка. Въ часахъ великои строгости и чистоты обычаѣвъ Римлянъ выступали Люкреція, стоячки за Катонѣвъ и Брутѣвъ, розпустницѣ за Неронѣвъ, мученицѣ у вѣкахъ христіянськихъ.

Народъ, котрый вѣдзначавъ ся великимъ геройствомъ въ оборонѣ вѣтчины, передавъ памяти и жѣнку матѣрь, котрѣй якъ невольникъ днѣсь, що ей синъ упавъ на побоевищи, сказала: „Не пытаю ся, чи мѣй сынъ живе, але чи вѣдповѣвъ обовязкамъ взглядомъ своеи вѣтчины.“ Коли розвинемо дальше карту исторіи культуры, то узримо, що въ всѣхъ великихъ еволюціяхъ людского розвитку жѣнка брала живу участь Вѣдчасъ французкои революціи такъ скрайнй революціоністы, якъ консерватисты мали репрезентантокъ жѣнокъ. Въ Россіи въ порѣ великого поступового ферменту въ першихъ рядахъ стояла жѣнка. Поляки звѣстий зъ своего патріотизму дали свѣту звѣстну Польку патріотку. Вѣдъ часовъ Сафо ажь дотеперь кожда епоха, що мала великихъ писателѣвъ мужчинъ, мала и великихъ писательокъ.

Зъ померклои нашои старины лишь рѣдко доходить до насъ яке жѣноче имя, а се есть наглядным доказомъ низькои культуры и освѣты тыхъ часовъ. Коли наши народы вже культурно орґанізувалисъ а духъ жѣночій що-разъ бѣльше набиравъ правъ до ширшого простору духа, нашъ нарѣдъ не мавъ того щастя, имъ заволодѣли вороги и вѣнъ упадавъ вѣдъ нихъ гнетомъ. А коли здавалось, що той гнетъ зовсѣмъ вже убивъ духа вѣльного впрочѣмъ народа, зревольтувалисъ его чувства и повстало въ оборонѣ своеи свободы славне украиньске Козацтво. Тогды обудивъ ся и духъ жѣнки и полялись тужнй пѣсни за тыми, що пѣйшли на широкй степы, що лягли на побоевищи, надъ котрыхъ тѣломъ не заплакала сердечна дѣвчина, не заголосила мати, лишь лютый воронъ выколовъ очи и сумно закракавъ. Та тужна жѣночa пѣсня — то найкраща частина нашои самороднои літературы. — Та не лишь плакала она, мережила хустины, а выводила вороного коня, ладила сѣдла и выправляла до бою.

Коли упала ковацка слава, коли одиноким репрезентантомъ народа ставъ крѣпакъ-невольникъ, и тогды не вмерла жѣночa пѣсня, и тогды дала вона свѣту широко звѣстну подѣю своеи любови: „Най вѣнъ не буде нѣ кѣнѣ моимъ, та най ся наѣсть сырои земли“. Такъ думати и спѣвати могла лишь козача дочка. Се справдѣ сила Гамлетовского егоизму и слова. Якъ высшй верстви вѣдвернулись вѣдъ своего народу, забули про живе слово, воно собѣ низомъ плыло и плыве дотеперь.

Першій тому чудовому фильованю, тому живому слову прислухавъ ся Иванъ Котляревскій, а за нимъ пѣйшли и другій люде широкого серця и ума. Въ кількадесять лѣтъ потѣмъ той напрямъ заявивъ ся геніемъ свѣтовои славы Тарасомъ Шевченкомъ.

Мѣжь ровесниками Шевченка, людьми не лише широкого серця и ума, але великого образованя, знаня, проколюючихъ ся идей, стануда и жѣнка вѣдъ псевдонімомъ Марка Вовчка. Вона пристала серцемъ до бѣдного закрѣпощеного люду и дала ёму въ дарунку цѣлый рядъ чудовыхъ оповѣдань про его неволю. Той починъ зроблений бувъ у щасливу годину. Друга зъ жѣнокъ вѣдхопила те душею и приложила ухо до устъ народа наша звѣстна писателька Ганна Барвѣнокъ А якъ на Украинѣ збиравъ ся що-разъ бѣльшій гуртъ смѣлыхъ борцѣвъ, щобы будити народного духа, стануда мѣжь ними и жѣнка смѣла и енергічна побо нниця, справдѣшна Козачка Олена, що пишесь Оленою Пчѣлкою. За нею розвинула Крила пѣсень и взнеслась высоко по-надъ цѣлу Русь Украину Леся Украинка. Та не лишь вони свѣтять на украиньскомъ літературнѣмъ овидѣ, а суть тамъ ще и иншій, якъ Людмила Старицка, Дѣпрова Чайка и другій.

Въ Галичинѣ першій Маркіянъ Шашкевичь ударивъ палицею Мойсея въ зледенѣлу скалу сцѣпенѣлыхъ народныхъ чувствъ. И бризнула струя живого слова и живои народнои літературы.

Перша зъ жѣнокъ напила ся тои живучои воды и закувала зазулею про знесене панщины — П. К., поважна невѣста, якъ ей тогдѣшній часописи назвали, а тота пѣсня вѣдъ разу перейшла до устъ люду и спѣваесь дотеперь. Хоть не усе та струя плыла рѣвнымъ руслomъ, духъ жѣночій збудивъ ся и почали ся появляти въ літературѣ жѣночй имена, якъ: Головацка, Дѣдицка, Цѣбикова и другій.

Важнѣйшій зворотъ въ тѣмъ взглядѣ наступивъ доперва въ другій полонинѣ 1870-ыхъ роковъ, коли мѣжь нашою молодѣжію повѣяло дѣйстно живѣйшимъ и поступовѣйшимъ духомъ. Репрезентантками тыхъ часовъ Ольга и Михайлина Рошкевичѣ и Анна Павликовна, яко „Споминъ тревожныхъ роковъ“.

Въ тыхъ часахъ розцвила блѣдонька цвѣтка зрошена глубокимъ чутемъ и поступовыми идеями — то „Prima vera“ Юлии Шнайдеръ. Зъ нею разомъ выступила и спѣвала Климентія Поповичѣвна.

А знову коли що разъ бѣльше будивъ ся духъ народный и загально поступовый, коли выступало на верхъ що разъ бѣльше зревольтованыхъ елементовъ, збунтувались и чувства Галичанки — и въ нѣй заграла козача кровь и вона забажала свободы, волѣ не лишь народнои верствовои, але и своеи власнои волѣ жѣнки. На той покликъ Галичанки вѣдгукнулись Украинки и стануди всѣ разомъ вѣдъ стягомъ літературы, чого плодомъ „Жіночій альманахъ“. Залунала зелена Буковина поступовѣйшимъ народнымъ и літературнымъ духомъ, залунали и имена жѣночй Ольги Кобилянськои и Евгенія Ярошинськои. Спить лише угорска Русь и зъ-вѣдти не доходить до насъ анѣ одно жѣноче имя. Але вже и тамъ залѣтають нашій звѣстуны весны и будять ихъ славною рускою пѣснею. Удасть ся имъ розбудити тамъ правдивого народного и поступового духа, то напевно дѣйде до насъ и зъ-вѣдти якесь жѣноче имя.

Жѣнка все и всюды умѣла зрозумѣти духа свого часу и вымоги своеи суспільности. Не велика отже честь для народу, у котрого жѣнка низько стоить, а вѣбраній тутъ мною имена свѣдчать, що мы розвиваемось не лишь на поли народнѣмъ, але и на поли загального поступу, котрого мѣрою завсѣгды була література и жѣнка.

Наталія Кобриньска.

Сегорѣчнй загальнй зборы членѣвъ »Народнои Торговлѣ«

вѣдбули ся [въ комнатахъ власного будынку] при участи 28 членѣвъ. Зборы вѣдкрывъ председатель Совѣта управляючого д-ръ Щ. Сельскій и предложивъ выбрати на председателя зборѣвъ посла д-ра Окуневского, на его заступника п. Іос. Ганкевича, а на секретарѣвъ пп. Прок. Мостовича и Гриневича. Предложене се принято.

П. Окуневскій, подякувавши за выборъ отворивъ зборы и въ порадку дневного удѣливъ голосу д-рови К. Левицкому, а той подавъ до вѣдомости зборѣвъ справоздане Совѣта управляючого за 1897/98 рѣкъ адміністраційный. Справоздане се мы вже онодги подали въ „Дѣлѣ“.

Одбезя д-ръ С. Федакъ вѣдчитавъ отсе справоздане касове:

Въ роцѣ адміністраційнѣмъ 1897/98 вплынула зъ торгѣвъ сума 404.175·37 злр. и именно утторговано:

I.	въ централѣ [посередництво] за	18.430·19	зр.
II.	въ складахъ:		
1.	у Львовѣ . . .	59.401·72	„
2.	въ Станиславовѣ . .	29.899·67	„
3.	„ Перемышли . .	42.590·54	„
4.	„ Тернополи . .	40.969·57	„
5.	„ Дрогобычи . .	17.027.57	„
6.	„ Коломыи . . .	33.785·94	„
7.	„ Стрыю . . .	23.469·61	„
8.	„ Снятынѣ . . .	15.796·52	„
9.	„ Самборѣ . . .	24.380·86	„
10.	„ Рогатынѣ . . .	27.894·78	„
11.	„ Бродахъ . . .	21.807·29	„
12.	„ Сяноцѣ . . .	18.164·92	„
13.	„ Городенцѣ . .	16.178·08	„
14.	„ Борщевѣ . . .	14.378·11	„

Передного адмін. року вплынула зъ торгѣвъ сума 347.772 зр. 08 кр., отже теперь о 56.403 зр. 29 кр. бѣльше.

Зыскъ зъ продажи товарѣвъ по складахъ выносивъ суму 56.680 зр. 85 кр., отже о 2.456 зр. 49 кр. бѣльше, а зыскъ за посередничена въ централѣ и есконтъ суму 11.068 зр. 56 кр., отже о 1.346 зр. 28 кр. бѣльше якъ въ минувшѣмъ роцѣ.

Кошты адміністрацій выносили 54.128 зр. 12 кр., отже о 3.960 зр. 57 кр. бѣльше якъ въ минувшѣмъ роцѣ. Надвыжка тая повстала въ наслѣдокъ отворена нового складу въ Борщевѣ и збѣльшеня суммы податковъ.

Дохѣдъ зъ реальности у Львовѣ выносивъ 3.081 зр. 44 кр., отже о 72 зр. 66 кр. менше. Кошты адміністрацій тои-жь реальности выносили 1.494 зр. 21 кр., зъ того самъ податокъ 1.312 зр. 40 кр. а процентъ вѣдъ позички гіпотечнои 1.145 зр. 82 кр., отже разомъ о 195 зр. 46 кр. менше.

Дохѣдъ зъ реальности въ Сяноцѣ выносивъ 891 зр., отже о 631 зр. бѣльше, але минувшого року не мали мы доходу за цѣлый рѣкъ, лишень за часъ вѣдъ д. 1. сѣчня 1897. Кошты адміністрацій тои реальности разомъ зъ податками выносили 254 зр. 22 кр. а процентъ вѣдъ позички гіпотечнои 141 зр. 68 кр., отже о 85 зр. 65 кр. бѣльше.

Дохѣдъ зъ реальности въ Тернополи, набутои доперва въ тѣмъ роцѣ, выносивъ 1.528 зр. 81 кр. Кошты адміністрацій выносили 476 тр. 18 кр. а процентъ вѣдъ позички гипотечнои 370 зр. 82 кр.

Процентъ конта дебіторѣвъ выносивъ 125 зр. 65 кр.

Процентъ вѣдъ вкладокъ [т. зв. щадничихъ] выносивъ 10.402 зр. 42 кр., отже лишень о 554 зр. 96 кр. бѣльше, мимо того, що станъ вкладокъ выносить 242.208 зр. 50 кр., отже о 34.150 зр. 80 кр. бѣльше якъ въ роцѣ минувшѣмъ. Причина сего лежить въ тѣмъ, що почавши вѣдъ 1. сѣчня 1898 стопа процентова знижена зъ 5% на 4½%.

Процентъ фонду пенсійного выносивъ 137 зр. 33 кр. т. є. о 21 зр. 56 кр. бѣльше вѣдповѣдно до зросту того фонду.

Зъ мобілій вѣдписано 464 зр. 90 кр. а въ першого уряджена 313 зр. 39 кр.

Рубрика выскѣвъ разомъ въ переносомъ сумы 12 зр. 97 кр. зъ попереднього року выносить 73.389 зр. 28 кр., а рубрика стратъ 69.329 зр. 09 кр., лишае ся отже выскъ 4.060 зр. 19 кр.

Сума активѣвъ выносить 338.489 зр. 86 кр. отже бѣльше о 53.683 злр. 41 кр. На тую вѣдвыжку складая ся передовсѣмъ вартость реальности закупленои въ Тернополи въ сумѣ 28.336 зр. 91 кр. и кошты будовы [наразѣ] 1.619 зр. 33 кр. и высокій станъ щадницѣ почтовои 30.181 зр. 14 кр. за-для сподѣваныхъ бѣльшихъ выплатъ на будову дому въ Тернополи, котра то будова буде коштувати 60.000 зр. Вартость реальности у Львовѣ принято на 58.178 зр. 32 кр. отже о 85 зр. 13 кр. меншу; вартость реальности въ Сяноцѣ на 12.313 зр. 57 кр. отже о 61 зр. 88 кр. меншу.

Станъ товарѣвъ [по цѣнѣ закупна] выносивъ 124 871 зр. 90 кр. отже лишень о 1.354 зр. 35 кр. бѣльше, мимо того, що отворено новый складъ въ Борщевѣ, де станъ товарѣвъ выносивъ 4.706 зр. 29 кр. Выходить зъ того, що мы старали ся станъ товарѣвъ по можности обнизити.

Станъ дебіторѣвъ по складахъ выносить 50.347 зр, отже о 2 620 зр. 40 кр. бѣльше, а въ централѣ 8.612 зр 19 кр., отже о 717 зр. 48 кр. бѣльше. На се вплынуло: бѣльшій рухъ крамничный сполученый зъ кредитомъ, якъ то въ справозданю адміністраційнѣмъ пѣднесено, а именно, що сего року крамницямъ удѣлено о 1647 зр. 69 кр. бѣльше кредиту, бѣльшій рухъ въ філіи Бродахъ, отворене новои філіи въ Борщевѣ, а кромѣ того лихій станъ урожаѣвъ минувшого року. Въ протягу того року вплынуло на штраццу взагалѣ 70.381 зр. 56 кр. Рухъ бувъ отже значный, а позицій такихъ, котрѣ треба було въ дорозѣ судовѣй доходити, було небогато.

Вартость мобілій всѣхъ складовъ выносить 8.833 зр. 69 кр, т. є. о 606 зр. 47 кр. бѣльше, а уряджене всѣхъ складовъ 2156 зр. 81 кр. т. є. о 1023 зр. 01 кр. бѣльше. Се повстало въ наслѣдокъ отворена нового складу въ Борщевѣ и уряджена и всего порталу въ складѣ львовскѣмъ.

Чиншу уплачено наперед 5 784 зр. 42 кр. Станъ касы выносивъ 6.769 зр. 03 кр. ав.

Въ рубрицѣ пасивовъ пѣднѣсъ ся фондъ резервовый о 1 108 зр. 42 кр. и выносить 10.604 зр. 22 кр. Фондъ пенсійный пѣднѣсъ ся о 367 зр. 12 кр. и выносить 2.857 зр. 92 кр. ав.

Станъ удѣловъ пѣднѣсъ ся на 27.685 зр. 5 кр. т. є. въ порѣвнаню зъ рокомъ минувшимъ о 2.667 зр. 10 кр. бѣльше. Станъ вкладокъ пѣднѣсъ ся на 242.208 зр. 50 кр. т. є. о 34.050 зр. 80 кр. бѣльше, и то переважно въ часѣ, коли стопа процентова була вже знижена, якъ то вказуе переглядъ оборотовъ вкладокъ.

Довгъ реальности у Львовѣ выносить 26.766 зр. 40 кр. т. є. сплачено 302 зр. 93 кр. Довгъ реальности въ Сяноцѣ выносить 2.867 зр. 85 кр. т. є. сплачено 317 зр. 34 кр. Довгъ реальности въ Тернополи переняли мы въ сумѣ 7.000 зр. Зъ того сплачено 62 зр. 58 кр., отже станъ довгу выносить 6.937 зр. 42 кр.

Конто корренте кредиторѣвъ выносить всего 10.235 зр. 72 кр. и то за товары, котрѣ надѣйшли въ послѣдныхъ дняхъ червня 1898, отже не могли ще бути плачени. На належный податокъ задержали мы суму 3.000 зр. а на належитость стемпилеву 148 зр. 99 кр. Сума непѣднятои дівіденды выносить 1.117 зр. 60 кр.

Разомъ сума пасивовъ выносить 334.429 зр. 67 кр. По потрученю тои сумы вѣдъ сумы активовъ 338.489 зр. 86 кр., показуесь чистый зыскъ въ сумѣ 4.060 зр. 19 кр., що выстарчае на роздѣлене 7% дівіденды вѣдъ удѣловъ.

Оборотъ касовый выносивъ 1.685.965·37 зр., отже уже звыжь 1½ міліона.

Въ имени Совѣта управляючого ставлю внесене: Святлй зборы зволять рѣшити, що предложеный рахунокъ стратъ и зысковъ, якъ також білянсъ за рѣкъ 1897/98 приймае ся до вѣдомости, выказаный чистый зыскъ въ сумѣ 4 060 зр. 19 кр. мае ся роздѣлити по мысли §. 62 статута, а дівіденда мае ся выплатити въ высотѣ 7% вѣдъ вплаченыхъ удѣловъ.

Д-ръ Окуневскій отворивъ надъ обома справоздапями дискусію. Голосъ забирали п. Кисѣль зъ Львова и д-ръ Гумецкій зъ Самбора, жадаючи деякихъ поясненъ рубрикъ білянсу. Члены Совѣта управляючого пп. Ничай и Волошиновичь пояснили справы доходу и належитости вѣдъ дебіторовъ. Вѣдтакъ обо

справозданя приняла зборы до вѣдомости и на внесене п. Врецьоны въ имени головного комітету контрольного удѣлила Совѣтова абсолюторію.

Дальше переведено доповняючій выборъ [на мѣсце выльосованыхъ] двохъ членовъ Совѣта управляючого [по мысли § 15 статута] и выбрано д-ра Щ. Сельского и о. Евг. Гузара.

Опѣсля приступлено до пятой точки порядку дневного, именного означеня марки презенційной для членовъ Совѣта на рокъ адмін. 1898/9. — П. Марковъ поставивъ внесенѣ, щобы зниженты марку презенційну зъ 3 зр. на 2 зр. 50 кр. — П. Волошиновичъ спротививъ ся тому, вѣдносячи тяжку и щиру працю членовъ Совѣта, и заявивъ, що марку презенційну належало бы вѣднести зъ 3 зр. на 5 зр. — П. Врецьона годивъ ся зъ выводами п. Волошиновича, признавъ щиру працю членовъ управляючого Совѣта, але радивъ остати ся при 3 зр. марки. — П. Гриневичъ зъ Львова, такожъ высказуючи ся зъ признанемъ о працы членовъ Совѣта, заявивъ ся за вѣдвышеньемъ марки зъ 3 на 5 зр. — П. Кисѣль вѣднѣсъ, що радше бы вѣднести платню персоналову, нѣжь марку презенційну. — Проф. В. Бѣлецкій попросивъ о поясненя высоты позиції на марки презенційній. — П. Окуневскій заявивъ ся за вѣдвышеньемъ марки презенційнои, але рѣдшочасно внѣсъ вѣднести платню директорамъ технічнымъ, котрѣ за свою щиру роботу и за цѣлковите посвячене справамъ инстатуцій побирають мізерну платню. — Д-ръ Федакъ высказавъ ся за тымъ, щобы марки презенційнои не вѣдносити, хочь она не вповнѣ вынагороджуе труды членовъ Совѣта. — Д-ръ К. Левицкій заявивъ ся за вѣдвышеньемъ платнѣ технічнымъ директорамъ, а за полишеньемъ дотеперѣшнои марки презенційнои. — Д-ръ Гумецкій внѣсъ, щобы справу вѣдвышеня платнѣ технічнымъ директорамъ передати до порѣшеня Совѣтови управляючому. — Вибица д-ръ Окуневскій поставивъ внесенѣ д-ра Левацкого вѣдъ голосованя [полишити марку презенційну 3 зр., а вѣдвышити платню технічныхъ директоровъ] и се внесенѣ принято.

Потѣмъ выбрано до головного комітету контр льного пп. Гр. Врецьону, П. Огоновского и о. Ал. Темницкого.

Опѣсля п. Угринъ референувавъ предложене управл. Совѣта въ справѣ пенсійного фонда для урядниковъ и слугъ товариства. Референтъ зазначивъ важность сеи справы, по давъ деякій проекты доходовъ сего фонду, для котрого взято вапрець въ фонду пенсійного тов. „Днѣстра". Конкретного внесеня референтъ не поставивъ, а проектъ пойде ще разъ вѣдъ нарады управл. Совѣта. — Надъ сею справою забирали слово д-ръ Федакъ и д-ръ Кулачковскій. Послѣдный подавъ гадку Совѣтови, щобы до уложеня фонду пенсійного запросити фаховыхъ людей, выпайти и означити жерела доходовъ на сю цѣль скликати ad hoc загальнѣ зборы и перевести доконечну въ тѣй справѣ змѣну §. 62 статутовъ. Спытавъ такожъ, хто до сего пенсійного фонду буде належати: чи тѣлько урядники ся весь персоналъ? — П. Нагѣрный пояснивъ, що проектъ обнимае урядниковъ головного заряду, начальниковъ и касіерки, а помѣчникамъ лишае ся до волѣ, сли схотятъ вплачувати вѣдповѣдай вкладки. — П. Окуневскій вѣднѣсъ важность справы пенсійного и фонду внѣсъ передати ся до розслѣду управл. Совѣтови, а той нехай на загальныхъ зборахъ предложитъ вже готовый проектъ вѣдъ ухвалу. Се внесене принято.

(Конець буде.)

НОВИНКИ.

— **Зъ Товариства для розвою рускои штуки.** На численно заявленѣ бажаня и зъ огляду на то, що нашъ традиційный „вѣзный Рушникъ" еще не звидѣвъ выставы образовъ [„Соколъ" — Вѣдаале ч. 7.] буде она отворена ще въ недѣлю и въ понедѣлокъ т. м. 6 и 7 падолиста вѣдъ 9—12 рано и вѣдъ 2—4 пополудни. Вступъ безплатный.

— **Загальнѣ зборы товариства слухачѣвъ** політехніки „Основа" вѣдбудутъ ся въ недѣлю 13. с. м. о год. 3 пополудни на політехніцѣ.

— **Зъ Перемышля.** Заповѣдженый юбилей 100-ныхъ роковинъ вѣдродженя руско-украинъскои літературы вѣдбуде ся дня 8 н. ст. грудня с. р. въ великой сали „Сокола". Докладна програма и цѣны мѣсць подасть ся пѣзнѣйше. — *Вѣдѣлъ выдѣлу товариства Рускихъ женщинъ въ Перемышли.*

— **И вовкъ сытый и коза цѣла.** Въ бучацкой ресторацій Айзнера внесли на стѣнѣ ось така резолюція бучацкого ц. к. Староства: „L. 14002. Do P. Jakóba Eisnera w Buczaczu C. k. Starostwo przyjmuje do wiadomości przeniesienie przemysłu gospodniego prawa z domu pod l. k. 51 do domu pod l. k. 57 m. Buczacz am 14 Dezember 1897. Der Bezirkshauptmann Niewiadomski. Подпись п. староты власноручный. Правда, що дотепно и практично? И староста памят въ, що для него языкъ урядовый е польскій, и початокъ написавъ по польски, але не забувъ, що жидъ-ресторатеръ говорит, жидѣвско нѣмецкимъ жарго номъ, то конецъ написавъ для него въ нѣмецкой мовѣ и готицкимъ альфабетомъ...

— **Конференція директоровъ державныхъ** зелѣзницъ, котра вѣдбула ся у Вѣдни дня 24 жовтня с. р., ухвалила вѣдвышеня платнѣ лише для зелѣзничихъ урядниковъ X ранги о 200 зр., а IX о 100 зр. Що-де вѣдвышеня платнѣ высшихъ урядниковъ и — що найважнѣйше — зелѣзничои служвы [т. зв. Unterbeamten], то о тѣмъ не було мовы.

— Въ Петербургу померъ дня 31 м. м. въ 78 бмъ роцѣ жита знамый россійскій поетъ Яковъ Петровичъ Полоньскій, послѣдный з добы Пушкина. Родомъ ся вѣнъ 6 грудня 1820 р. въ Рязани, а по скѣнченю университету въ Москвѣ удавъ ся въ свѣтову подорожъ до Нѣмеччины, Италія и Франція. Вернувши до Россія редагувавъ въ рр. 1859—60 рр. „Русское Слово", а опѣсля дѣставъ мѣсце секретаря въ комітетѣ заграничнои цензуры и на тѣмъ становищи бувъ до смерти. Писавъ: поезіи, романы и фільософічній студіи.

— **Самоубійства.** Въ ночи зъ четверга на пятницю застрѣливъ ся зъ карабіна въ касарни на Янѣвскомъ 22-лѣтый жовнѣръ 12 компаніи, 30 полку пѣхоты. Куля перейшла серце. Якъ звычайно „прычина самоубійства не звѣстна". — На Личаковскомъ кладовищи найдено онагды тѣло 25-лѣтного мужчины, вже закостенѣле, а побочь него револьверъ. Въ кишени самоубійцы знайдено легітамацій ну карту вѣдъ польского „Сокола" на имя Ивана Кушнѣрского. Причиною самоубійства була нужда, а застрѣливъ ся небощикъ на гробѣ матери.

— „Енергічне" стягане довгу. Въ Саноцъ померъ онагды якійсь Володиславъ Клодецкій, урядникъ фабрики вагонѣвъ, полишивши 70 лѣтну матѣрь и 3 лѣтну дитину безъ всякого зосмотреня. Небощикъ заявивъ бувъ знаному лихварови Натанови Либерови 50 зр. на вексель и 30 зр. за судовѣ кошты, разомъ 80 зр. Въ своимъ часѣ выдавъ бувъ судъ наказъ заплаты, отже коли Клодецкій померъ, приступлено до фантованя. Заступникъ лихваря Штейнигъ, безъ огляду на те, що мерлецъ лежавъ у хатѣ, безъ огляду на плачь матери и сиротки, въ асистенціи возного Земяньского и поліцяйта Борычка перевѣвъ фантованя въ дикій способъ. Забрали все, що имъ впало вѣдъ руки, лишивъ зъ-а дъ головы помершого стягали образъ, та лишь загальна интервенція присутныхъ перешкодила тому.

— **Любованый драматъ** въ Камѣнной Горѣ. Вчера ставувъ передъ судомъ присяглыхъ у Львовѣ селянинъ Петро Котикъ зъ Камѣнной Горы [пов. равского], обжалуваный о убійство своей жены Анастазіи. Убійства допустивъ ся вѣнъ, вѣдозрѣваючи свою Насто о любовнѣй зносины зъ однымъ изъ своихъ невсенковъ. Петро мстивъ ся на нѣй нераз и часто ю побивавъ. Одного разу, вернувши въ корчмы пяный, такъ розсердивъ ся на ню и побивъ кулаками, що она невдовзѣ померла. Судьѣ присяглій затвердили вину убійства, а трибуналъ засудивъ его на 3 роки тяжкои вязницѣ.

— **Курсъ науки спѣву нотного для кандидатовъ** на дяковъ и управителевъ хору отвираѣ Агенда дяковского товариства въ Стрыю. Курсъ сей буде тревати всего 4—5 недѣль и за той часъ кандидаты на управителевъ хоровъ мають научитись всего, чого потреба, щобы вмѣти заложити и вести хоръ церковный або читальняный. Въ тѣй цѣли упрошено одного музыка-священника, пробуваючого въ Стрыю, щобы занявъ ся тою наукою. Наука розпочне ся *15. н. ст. падолиста* и до того часу мають зголоситись кандидаты до о. Олексы Бобикевича въ Стрыю, де одержать всякій информацій. Примѣчаемо, що наука и вправы спѣву будуть вѣдбуватись кождого дня (крѣмъ святъ) по 5—6 годинъ денно. Ученики мусять отже мешкати въ Стрыю або бодай вѣдъ Стрыемъ, знайти собѣ на той часъ удержане, а за науку заплатити зъ горы таксу около 6 зр., вѣдповѣдно до числа зголошеныхъ участниковъ. Курсъ сей не обчисленый на нѣякій зыскъ, а тѣлько для вѣднесеня славы Божои и народнои культуры. — Инши часописы просимъ о помѣщене сего оповѣщеня. — Стрый 4. падолиста 1898. *Олекса Бобикевичъ.*

— **Цѣкавый способъ** вѣдробляваня старинныхъ монетъ практикуе ся въ Италіи. Вѣдробивши якусь грубшу монету зъ часовъ Тиберія або Калігулы, змушуютъ якусь бѣльшу птицю звычайно индика, проковтнути ю. По якѣмсь часѣ монета выходитъ зъ кишокъ птицѣ дуже подѣбна до старинной. Коли-жъ за однымъ разомъ експеріментъ ще не удасть ся, то повтаряютъ его бѣльше разовъ, поки не осягне ся цѣли.

— **Цѣкавѣ дани** о лихвѣ въ Галичинѣ подае V томъ статистики, виданый краевымъ статистичнымъ бюромъ. За часъ вѣдъ 1882 р. до 1894 р. було въ Галичинѣ 899 выроковъ за лихву. Найбѣльше, бо 469 того рода выроковъ припадае на окружный судъ въ Рашевѣ.

— **Пророкъ Фальбъ** ось яку температуру ворожитъ на сей мѣсяць: Вѣдъ 1 до 6 опады при середнѣй температурѣ, вѣдъ 7 до 12 богато дощу; въ тѣмъ часѣ мае бути и незвычайно тепло. Мѣжъ 13 а 21 можна тежъ сподѣвати ся дощовъ. При концѣ мѣсяця упаде снѣгъ. Критичнѣ днѣ выпадаютъ на 14 и 28 с. м. Въ першѣмъ критичнѣмъ днѣ вѣтръ, а въ другѣмъ повна мѣсяця.

— **Дѣбрѣ вѣсти.** Президентъ высшого суду краевого д-ръ Тхуржницій, котрый вѣдъ довшого часу бувъ недужій, пѣддавъ ся вчера операцій. Операція доконавъ д-ръ Зембицкій и она удалася. За кѣлька днѣвъ президентъ обѣйме урядованя. — Правительство швайцарске заборонило выробъ фосфоровыхъ запалокъ. — Въ Краковѣ завязавъ ся комітетъ молодежи польскои для перевозу тѣла поета Юлія Словацкого зъ Парижа до Кракова. — У вѣльнѣмъ портѣ въ Трієстѣ запалило ся вугле належне до австрійско-американьского товариства плавбы морскои и ще вѣдъ суботы до нинѣ его не угашено. — Парохію латиньску при костелѣ св. Анны у Львовѣ дѣставъ ксь. Мих. Плохоцкій зъ Милятина. — До Риму выѣхавъ професоръ львѣвского университету д-ръ Володиславъ Абрагамъ, де въ архівахъ ватиканьскихъ буде студіювати историчній жерела до исторіи Польщѣ и Руси. — Львѣвска поліція уняхнила вчера „богомольця" Н. Запѣховского, котрый вѣдъ довшого часу обкрадавъ львѣвскій костелы; за кратками вѣдбуде покуту. — Пѣсля найновѣйшого росказу не вольно офіцирамъ австрійско-угорскои арміи вѣдъ жаднымъ условѣмъ уживати цивільного одѣня по-за службою. Сесю остру заборону выдано зъ Вѣдня на приказъ самого цѣсаря, котрый дѣчи подыбавъ бувъ одного генерала въ одѣню цивільнѣмъ. — На головнѣмъ двори у Львовѣ посвячено передачера торжественно нову парову огрѣвальню, одну зъ найвѣльшихъ въ Австрій; огрѣвальня тая займае кѣлька особныхъ будынковъ.

Надѣслане.

Добрый дѣмъ домовый. Межи дѣками домовыми, уживанымы до усмирняючого натирання, займае *Liniment. Capsici comp.*, приряженый въ лабораторіи Рітхера въ Празѣ, безперечно перше мѣсце. Цѣна его низька: 40 кр., 70 кр. и 1 зр. за бутильку, котру розсылаютъ можна по черезомъ якорѣ (котвица). 4 5 1—40

Вѣсти зъ Архіепархіи Львѣвскои.

Президія намѣстництва годить ся на канон. институцію о. Петра Сверского на Глещаву. — Въ пропозицію на Гозѣвъ принятій оо. Пав. Кульчицкій и Герас. Семкѣвъ. — На конкурсъ зъ речницемъ до 15 грудня с. р. розписано парохію Нестерѣвцѣ, дек. залозецкого. — Правительство асигнувало платню зъ религ. фонда на одень рѣкъ для прив. сотрудника въ Болотовѣ и Линяцю горѣшнѣй. — Консисторія вставилась до намѣстництва о платню зъ религ. фонда для прив. сотрудника въ Струсовѣ. — Декретъ увольненя вѣдъ парох. испыту конкурсового на шѣсть-лѣтъ дѣставъ о. Вас. Молчко парохъ Сервиръ. — До руской колегіи въ Римѣ принятій зъ архіепархіи львѣвскои Лонгинъ Иванъ Туркевичъ, зъ перемышскои Ив. Рудавскій и Ис. Цибикъ, а зъ станиславѣвскои Стеф. Проскурницкій.

Телеґрамы „Дѣла".

Мысловицѣ 5 падолиста. Въ недалекомъ селѣ россійскій возакъ застрѣливъ на граници австрійского пѣддапого.

Вѣдень 5 падолиста. Италійске правительство мало вже выслати запросины на анархістичну конференцію 24-ого с. м. въ Римѣ. Що до програмы конференціи ведуть ся ще переговоры.

Парижъ 5 падолиста. Въ слѣдующѣмъ роцѣ буде збольшена французска артилярія.

Брукселя 5 падолиста. Въ Остендѣ арештовано двохъ Италіянцевъ пѣдозрѣлыхъ о намѣренный атентатъ на короля.

Берлинъ 5 падолиста. Зъ Вейгайвей доносять, що англійска ѣльота такъ готова до бою якъ-бы за годину мала розпочати ся стрѣляниня. — Редактора Zukunft М. Гардена засуджено за обиду маестату на шѣсть мѣсяцевъ вязницѣ въ крѣпости.

Наша Адміністрація просить Вп. Передплатниковъ — якъ найскорше надсылати передплату на IV-ый квартырокъ а взглядно и выровнати залеглости.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованѣ в 1848 роцї". Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і від роджена Галицкої Руси. Написав Любомир Сеніньскій. Ціна 25 кр.

Надѣслане.

Надворный лѣкарь дентистъ

Д-ръ З. Райнгольдъ

повернувъ

ординуе улиця 3 Мая ч. 8

76 5—6

Отворене Реставраціи

у великой сали Готелю Bellevue.

Зъ днемъ 3 с. м. буде отворена у великой сали готелю Бельвѣ реставрація пѣдъ зарядомъ М. Фляйшмана. Щоденно смичковый концертъ на перемѣну кождои вѣдекозои музыки пѣдъ личною управою свого капельмайстра. Величавѣ електричне освѣтленя.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекознды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, діоптроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тамыре мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дивликовъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся имъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПІЦЬ

въ реставрацій НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. домъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Свиняй легки	12 „
Фляки	12 „
Вѣжина телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Каяяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментъ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походятъ зъ мочи реставрація, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пиво по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ страв з напитковъ звосмотрена кухня.

79 150—? **Зъ высокимъ поважаненъ**

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

Противъ нежитовъ

орґановъ вѣддыховыхъ, при кашляню, нежитѣ носа, хрипцѣ и иншихъ заатакованяхъ шиѣ уживаютъ лѣкарѣ зъ успѣхомъ

натуральну алькалічну ВОДУ щавову.

або саму або змѣшану зъ теплымъ молокомъ. Она дѣлае лагѣдно-розвѣльняючо, освѣжуючо и успокоюючо, помагае выдѣлювати флегму и въ выпадкахъ того рода выпробована якъ найлучше. 4 (П.)

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА"

у Львовѣ рынокъ ч. 10

выдало новый накладъ друковъ

I. Друки правничѣ:

1.	Позовъ въ справахъ дробныхъ лібра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. лѣб.	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Позиомочія	по 40	„
6.	Подання о екс- и интабуляцію, взбір а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Пашсы до подань о интабуляцію лѣб.	по 20	„

II Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	„
9.	Книга довжниковъ „ „	40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скрипть довжный „ „	„ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „ „	„ 3·—	„

III. Друки для крамницъ:

13.	Книжка товарова лібра	по 40	„
14.	Книжка касова „ „	40	„

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Списъ членовъ лібра	по 40	„
16.	Грамоты членьскій читаленъ „Просвѣты" примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитость особно.

ЛЕДОВНЯ комнатій знаменитій по зр. 24, 36, 45 и 50. Машинки американьскій до роблення мороженого (зъ коробкою зъ боку) о повности 1, 2, 3 літрбвъ по зр. 5·50, 6·50, 7·50 поручае ПЕТРО ХШОНОСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Ринкъ ч. 1 (супротивъ катедры.) 4565

Ново отворений складъ

Дерева на опалъ

зъ лѣсовъ

МАЄТНОСТИ „ВЫГОДА"

ул. Полѣньска ч. 5, побочь ставбвъ Панеяньскихъ, продае цѣлкомъ сухе и здорове

ДЕРЕВО БУКОВЕ

по 12 зр. 50 кр.

за 4 метровый сягъ справедливои мѣры призъ зъ доставою до дому. Замовленя приймаютъ:

С. ХАЄСЪ, улиця Коперника ч. 5. Р. БУХШТАБЪ, ул. Краковска 25. торговля корѣнныхъ товаровъ и Бюра дневниковъ Бухштабовъ.

431 1—9

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазурквевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Парцеляція 150

моргбвъ ґрунту блызько Львова пѣдъ дуже корыстными условами.

Адвокатъ д-ръ Ближейовскій, Львовъ. 430 1—6

Диваны перскій и портіеры

правдивій (старинний)

продае и уе и выровнуе, а также приймае на переховокъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre", Львовъ ул. Свентуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жаданѣ высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Также и на раты

безъ вѣдмѣны цѣнъ

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованій, кацы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякій артикулы потрѣбній до уряджена дожного въ складѣ диванбвъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Свентуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажь законно дозволеныхъ папербовъ державныхъ и льосовъ. Зголошенія до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII. Deutsch-gasse 8, BUDAPEST. 10—10

Торговля товаровъ корѣнныхъ М. Волощака въ Любачевѣ гляда̀є практиканта.

429 1—3

Свѣтлый заробокъ!!

Для властителѣвъ контортъ вымѣны, купцѣвъ, агентовъ и. и.

Оригінальнѣ льосы

(не ратальнѣ листы) зъ которыхъ легко велика скользкость є до збутя. Оферты подъ „Losgeschäft 7210“ до Haasenstein & Vogler въ Празѣ. 426 1—3

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler. *Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.* 190 4—7

Бритвы власного выробу зъ англійской сталѣ припоручає Иванъ Ляврукъ ножебникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Рештки хо̀дниковъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рбанѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ бачно дешевыхъ. Складъ диванбовъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ го̀двышеня цѣнъ. Для провінцій цѣнники даромъ и оплатно. 190

Отворенє готелю.

Завѣдомляє ся вѣжливо подорожуючу Впов. Р. Т. Публіку, що у Львовѣ ул. Казимирбвска ч. 3 отворено готель по̀дъ фірмою

ГОТЕЛЬ подъ ЗОЛОТЫМЪ МЕДВЕДЕМЪ

котрый зъ огляду, що находить ся въ середмѣстю при принципальнбй и головнбй улици, для подорожуючон Р. Т. Публики є дуже догбднымъ.

Покоѣ просторѣ и опрятнѣ, уряджені зъ всякимъ комфортомъ, въ цѣлости вбдповѣдають навѣть найвыбагливѣйшимъ вымогамъ Р. Т. Подорожныхъ.

Цѣна покоѣвъ вбдъ 60 кр. и высше.

Зъ поважанемъ

Зарядъ Готелю по̀дъ Золотымъ медведемъ.

377 4—12

Машины до шитя „ЗІНГЕРА“

зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Нбжнѣ въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручнѣ по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готбвкою 10% дешевше. Моя торговля истнує вбдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 ваговбвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручає ся въ мѣсци.

Не высылаю докучливыхъ аґентбвъ, которымъ жиды платять 10—20 зр. за продажу одной лихой машины. 380 12—30

ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

ДО АМЕРИКИ

черезъ Роттердамъ

перевозимо кождого дня, зъ вынимкомъ недѣль, паровыми скороходами. Именно коштує переѣздъ

зъ Роттердаму до Ню-Іорку тбльки 72 зр.

зъ Роттердаму до Вінніпеґу тбльки 100 зр.

Просимо вбдноситись до ґенеральныхъ переправникбвъ.

B. Karlsberg & Co

Rotterdam, Boompjes 72.

832 Марки до писемъ 10 кр., до картъ 5 кр. 8—10

Артистично-ретовничѣ заведенє А. ЗІ'МАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

достава̀є и выконує якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вбдъ 1 зр. и высше. Стампіль металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільнѣ марки, стацы, таблицѣ литѣ и ґравіованій и проче.

Замовленя зъ провінцій полагоджують ся вбдворотною почтою. 290 19—52

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

I. ЛЬВО̀ВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Въ сѣмъ тыждни є до побаченя:

Вѣдень

Выстава ювілейна 1898.

Вступъ 10 кр. 278

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНГ'ЕРА

човенковій и обручковій, зъ первороднихъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованій якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтною ґарантіёю

Зінґера ручнѣ вбдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножнѣ вбдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячнѣ по 4 зр., або готбвкою 10% дешевше. Замозленя зъ провінцій полагоджую даромъ Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

297 7—? *Львовъ, улиця Галицка ч. 6.*

Выстава загальна

вбходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванбвъ, портіэръ, фіранокъ, хо̀дниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнбмъ освѣтленю. Вступъ вольный. Зачудовуючо дешевій цѣны вважаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ по̀сля умовы.

Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належыть: Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ по̀льгъ въ сплатахъ по̀сля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣнни, хо̀дники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лбжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вбддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣла мужескаго и дамскаго, парасолевъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчбхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилає ся зъ принаежностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належать адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés пл. Капітульна ч. 3. 190

СКЛАДЪ ФУТЕРЪ БРАТО̀ВЪ ВРОНЬСКИХЪ

у Львовѣ, ул. Театральна ч. 5

(напротивъ лат. катедры).

Поручає ся по цѣнахъ найприступнѣйшихъ богато заосмотреный

СКЛАДЪ ФУТЕРЪ

такъ готовыхъ якъ и шкброкъ поодиноко, а зразомъ

матеріи на покрытє футеръ въ великбмъ выборѣ.

Цѣнники на бажане франко. 384 5—6

ТУТКИ зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тбльки зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна. 393

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — звольтѣ, Впов. Пане удати ся до Складу диванбвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великанскій выббръ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаємо на жадане нашій богато ілюстрованій цѣнники даромъ и оплатно 190

Фабричный складъ Sheffield-скихъ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII. Feldgasse 10.

Оригінальнѣ англійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглублено шлюфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui 3/4 вглублено шлюфована зр. 1.50 а 1/2 вглублено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ за *одного дня*:

Прошу прислати ще 5 оріґ. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Кушковичъ 28/10 1897 Людникъ Заградникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Маднбвъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 38—?

Подобно пишуть Всч. Отцѣ:

23/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Свитковои.

28/10 1897 О. Подляньскій, парохъ Юровець.

23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ осббъ зъ рбаныхъ круговъ.

Голляндско-Американьска лінія

зносны пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 мир: до 31 октовр. м. 290—400*	1 лют. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Поля довжины и величини каюты якъ и цѣны скорости и слѣдованя пароходы.

За певну и добру льокацію

поручаємо

4½% листы ипотечнѣ
4% листы ипотечнѣ короновѣ
5% листы ипотечий преміованѣ
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% обліґаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% обліґаціи пропінаційнѣ

и всякѣ ренты державнѣ

Тѣ паперы продаємо и купуємо по найточнѣйшбмъ курсѣ деннбмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вбддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковбмъ. 374 [8]

Вбдзначена недалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краевбй у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно славна зъ честноты роббты артистично-бронзовничѣ

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручає свои выробы церковній зъ срѣбла, бронзу, хинъского срѣбла, мѣды и иншихъ металевъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадыльницѣ, ладаницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, павуки бронзовій и скляній, пбдставники передъ иконостасы.

Всѣ высше поминутѣ предметы приймає до споряджения и пбдновленя, т. є. до золочения, осрѣбленя, бронзованя и никльованя. 328 16—20

Робить выконує ґальванізованіе всѣхъ выроббвъ зъ желѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрений.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ антики РІХТЕРА въ Правѣ,

признане за знамените, утихомирюче бблъ натираня; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ антикахъ.

Просимо жадати того 406 3—40

загально любимого средства домового

все дане въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ антики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тои маркою охоронною яко выроббъ оріґінальный.

Ріхтера антика по̀дъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручає всякій роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій по̀сля найновѣйшихъ фасонбвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкбры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожь Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 19—20

Матеріи найновѣйшій на верхи въ найбо̀льшбмъ выборѣ.

Цѣны умѣрений сталій.

Высше наведенѣ товары знаходять ся на складѣ.

Такожь на раты мѣсячнѣ.

Такожь на раты мѣсячнѣ.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Осолинґійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 239 Львовъ, Второкъ 27 Жовтня (8 Падолиста) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ свять) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературнымъ додаткомъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на переміну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинь ского 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртъ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатномъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяцъ	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попередне заложеніе. — Рекламаціи неопечатаній пѣльній пѣдъ порта.

Поединче число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычній приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. пѣдъ одинъ строчки инсератовой або ея мѣсце а за рубрикѣ „Надсѣлане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші довозна приватній числить ся по 10 кр. пѣдъ оплатов.

Обединителямъ!

Величавый обходъ всенародного свята вѣдродженя украиньско-руского письменьства вбивъ нашимъ обединителямъ тяженького клина въ голову; одинъ зъ нихъ, хочь якъ имъ се гѣрко приходить, по неволи годять ся въ невѣдпертою конечностію и, здаючись на волю Божу, крѣплять ся, якъ можуть, — другій просто казять ся, мовь бы имъ хто задавъ дурману.

„Галичанинъ“ — „присоединяется къ чествованію И. П. Котляревского“, бо все, що вдѣявъ доброго „червонороссъ, малороссъ, бѣлороссъ или великороссъ“, приносить користь всему „русскому народу“. Правду казати, намъ зовсѣмъ навѣть не цѣкаво, зъ якои причины „Галичанинъ“ „присоединяется“; а головна рѣчь у тѣмъ, що „малорусскій сепаратизмъ“ ставъ вже такою могучою силою, котрѣй и найтвердшій головы не годній опертись. Свободно обединителямъ крѣпити ся навѣть такою тезою, що все, що „червонороссъ, малороссъ“ и т. д. вдѣе доброго, выходить на користь всеи людскости: нехай они тѣлько завсѣгды „присоединяются“ до всего того, чимъ живе нашъ народъ и що дороге нашому серцю; згодомъ погодять ся они зъ неминучою конечностію, навыкнуть жити нашимъ житемъ, а навѣть, надѣятись, полюблять те житє. Поки-що не дивуемо ся, що „Галичанинъ“ не годенъ ще рѣшити ся заспѣвати „вѣчную память“ своѣй довгѣй роботѣ и своимъ каверзнымъ цѣлямъ, та замѣсть того крѣпить ся звѣстными и давно перемеленими зашептуваними „малоруского сепаратизма“; але мусимо ему пригадати деякій рѣчи, котрій вбинъ позабувъ лише омороченый своимъ горемъ та на силу уявляе ихъ собѣ инакше, нѣжь самъ могъ бы ихъ по тверезому зрозумѣти. Анѣ обходомъ 50-тои рѣчницѣ вѣдродженя руского народу въ Галичинѣ не зазначували мы, мовь що имо вѣдъ 1848. року выводили культурне житє або и само истнованє руского народу, анѣ обходъ сотнои рѣчницѣ появленя „Енеиды“ Котляревского не мавъ того значѣня, мовь бы житє и культура украиньско руского народу почались ажь вѣдъ р. 1798. Таке значѣне нашого всенародного свята могло хиба тѣлько „Галичанинови“ приснитись. Не „зарожденіе“ тѣлько вѣдродженіе украиньско руского письменства, и то въ напрямѣ чисто народнѣмъ кладемо на р. 1798 та вижемо его въ „Енеидою“ Котляревского; тымъ мы анѣ неврѣкаемо ся Нестора, Слова о полку Игоревѣмъ и т. п., анѣ не подаруемо ихъ обединителямъ. А те, що „Галичанинъ“ городить про значѣня творѣвъ Котляревского и взагалѣ „малорускои литературы“, котра мае мовь бы то лише „великую задачу просвѣщати галицко русское и буковиньское русское простонародіе и поддерживати его національную жизнь“, — се такій самій нѣсенѣтниць, якъ бабскій зашептуваня при тифѣ; одному и другому нѣхто вже не вѣрить, — хиба темній люде на селѣ, та и сихъ вже чимъ разъ менше въ мѣру поступаючои просвѣты. У „Галичанина“, видно, рѣдна мова — то такъ щось якъ одѣжь: одну можна мати для „буденнаго обихода“, а другу вѣдъ свята, — одну для розмовы зъ челядею, другу до свѣтлиць. Ну такъ само певно можна мати и двѣ „рѣдній мамы“: одна навчить насъ розповлятя въ „простонародіемъ“, друга зъ панами, — а обѣ рѣднесенькій!... На село людей дурити!

Але е ще и другій обединитель, що то радій бы насъ всѣхъ згорнути pod jednym dachem. Сѣ, що правда заховали ся до бѣльшеменше короткихъ, предметовыхъ записокъ фактѣвъ. Одинъ тѣлько Dziennik polski вырвавъ ся, мовь Пилипъ изъ конопель, та наплѣвъ тѣлько небылиць, якъ коли бы сарака що-нно зъ якогось Робінзонового острова опинивъ ся наразъ у Львовѣ. Є се цѣкавый приkладъ, якъ можна зсунути ся зъ глуздѣвъ въ слѣпій ненависти и злости. Нашъ сердечный польскій обединитель жалуесь передовсѣмъ, що Русины маютъ особливше уподобанє выиаходити собѣ радосній рѣчницѣ якъ разъ тогдѣ коли Поляки маютъ всякій поводы до смутку. И такъ, коли Поляки обходять рѣчницю своѣи конституціи 3 мая, то Русины вынайшли собѣ тежь обходъ 3. мая 1848 р., „рѣчницѣ вынайденя Рутенцѣвъ Стадіона“; а святковане тои рѣчницѣ обходять Русины голоснѣйше якъ разъ въ того часу, вѣдколи Поляки зачали голоснѣйше обходити конституцію 3 мая. Сего-жь року вынайшли собѣ Русины ажь два радостній свята мовь бы на перекоръ Полякамъ, котрій згадують, якъ то передъ 50 лѣтами реакція вытягала вже свои шпоны за догасаючимъ сонцемъ свободы польского народу въ Галичинѣ. Коли противъ того Геростратa, противъ д-ра Ивана Франка, за его клевету, кинену на безсмертного Адама, закипѣло „всесвѣтне“ (!) обурене, то самій Русины узнали его за боже больного (?); а теперь святкують юбилей его 25-лѣтнои літературнои дѣяльности! Є се лише одинъ доказъ бѣльше, що всякій заходы около помиреня двохъ „нѣбы“ братныхъ народѣвъ будуть, якъ и доси були, лише утопіею тыхъ, що не знаютъ духа народу (руского чи польского?) анѣ его змагань до раю, въ котрѣмъ одинъ е царь и одна вѣра православна! Друге свято народне руске, такожь въ рѣчницю упадку мартовои конституціи — се сотній роковины украиньского поета Котляревского, котрого нашій народовцѣ „анектуютъ“ для себе и приписують ему, що вѣдъ упадку рускихъ князѣвъ ажь до сполуки Украины зъ царствомъ москоскимъ, не было руского письменства, бо его здавили Поляки. Тымчасомъ всякій знае, що за польскихъ часѣвъ гнету руском мовы не было, бо навѣть королѣвскій универсалы выходили по руски (не по россійскій). — Тутъ польскій обединитель покликуе ся на „русского“ и наводить аргументы „Галичанина“, що „Енеиду“ не можна уважати за початокъ „малорусскаго сепаратизма“.

Богъ зъ вами, панове польскій обединителѣ! Чи хочете, щобы мы для вашихъ, навѣть не гарныхъ, а кровію ненависти набѣглыхъ очей забули свою исторію або ей фальшували? Чи мы вамъ боронимо може тѣшити ся разомъ зъ нами? Хто-жь вамъ велить плакати за конституцію 3 мая або за мартовою зъ р. 1848, коли вы теперь маете десять разѣвъ бѣльше, нѣжь те, що тратили? А вже-жь хиба въ зафѣлѣй злости можна позабути, що народъ нашъ вѣдъ 50 лѣтъ що року обходить д. 15 мая (або д. 3 цѣля старого стилю) радостне свято внесеня панщины а не „вынайденя Рутенцѣвъ Стадіономъ“, — о котрѣмъ то вынайденю также може говорити тѣлько зафѣла, зневажлива ненависть. Такъ само такій крайно глупій слова, якъ про „всесвѣтне“ обурене на д-ра Франка, про змагана почитателѣвъ д-ра Франка до раю, „де одинъ е царь и одна вѣра православна“, про „анектованє“ Котляревского на перекоръ Полякамъ, и т. п., може плести лише скаженою злостію замороч на голова. И не соромно-жь вамъ такъ казати ся? Чи мало вамъ ще того, що скрозь на рускій земли мѣжь рускимъ народомъ обходили вы сотні роковины Мицкевича, котрого творѣвъ и нашъ людъ не розумѣе та ще довго розумѣти не буде, а нашому и байдуже про нихъ? Вамъ звѣстно и злобно, що мы обходимо память Котляревского, котрого творы такъ важній для нашого народу и всякому зрозумѣлій? Ага! Мы „анектуемо“ Котляревского для себе... Чи се може такожь вашъ rodak?...

Сегорѣчній загальній зборы членѣвъ »Народнои Торговлѣ«

(Докончене.)

Потѣмъ приступлено до справы крамниць. П. Василь Нагѣрный выголосивъ въ тѣй справѣ основный референтъ. Въ головнѣмъ складѣ у Львовѣ побирае товары 157 крамниць. Найгѣрше розвиваютъ ся крамницѣ въ Снятинщинѣ и Городенщинѣ, де ледви животѣе по 7 крамниць. Народна Торговля для розширеня крамарства завела курсы практичній двомѣсячній по філіяхъ, де маючій охоту набираютъ найконечнѣйшихъ вѣдомостій крамничныхъ. До пѣдтриманя крамарства деконечній люстраторы. Въ сѣй справѣ вѣднѣсъ ся бувъ Совѣтъ до сойму краевого жадаючи установленя суммы 3000 зр. на удержанє двохъ люстраторѣвъ крамниць, якъ се е при „кулкахъ“, але соймъ вѣдповѣвъ, що инше значѣня „кулокъ“, а инше Народнои Торговлѣ. Невдовзѣ выготовить ся статистичный выказъ крамниць, якій ведуть по всѣхъ філіяхъ начальники Народнои Торговлѣ. П. Нагѣрный вѣднѣсъ конечность організаціи всѣхъ крамарень пѣдъ проводомъ Народнои Торговлѣ, а тогдѣ отворить она по провінціи магазины складовій и сповнить свою задачу. Займе ся не тѣлько импортомъ, але и експортомъ нашихъ выробѣвъ за границю, що теперь при браку організаціи е неможливе. — П. Окуневскій въ имени цѣлого збору принявъ референтъ п. Нагѣрного зъ вдячностію, пѣднѣсъ такожь конечность доброи крамарскои організаціи, котра бы въ часомъ взяла всю галицку торговлю въ свои руки и уместила собѣ експортъ нашихъ продуктѣвъ и выробѣвъ до Чорного Моря. — Проф. Прок. Мостовичъ радить закладати по мѣсточкахъ и бѣльшихъ селахъ крамничній філіи Народнои Торговлѣ въ одинымъ або двома помѣчниками въ рамени Торговлѣ. — На те заявивъ п. Нагѣрный, що таку пробу зроблено вже въ Заболотовѣ, але по роцѣ крамница упала; контроля була тамъ неможлива. — П. Окуневскій промовивъ за основуванемъ крамниць самостійными склепарями, бо такій крамницѣ лучше розвиваютъ ся, нѣжь засно-

Бомбардоване Львова 1848 р.

(Конецъ.)

Бомбардоване мѣста мало страшній наслѣдки — жертвы въ майнѣ и въ людяхъ.

Вѣдъ пальныхъ ракетъ згорѣвъ ратушь въ рынку [де бунтарѣ дзвонили на тревогу] а въ ратуши магістратскій архівъ и часть бухгальтерія; касу зъ тяжкою бѣдою выратовано. Насампередъ почало горѣти въ регістратурѣ на поверсѣ, а зъ-вѣдти огонь обнявъ цѣлу будовлю; передъ 4-ою годиною зъ полудня звалила ся зъ страшнымъ гукомъ копула ратушева въ глубъ вежѣ пригнѣтаючи дзвоны и годинникъ. Рѣвночасно згорѣвъ університетъ [де нинѣ „Народный Домъ“] и бібліотека університетска [нинѣ друга мѣска церковь]. Дальше згорѣли: техніка зъ цѣлымъ музеемъ [при улици Вѣрменьскій], головна школа нормальна, будынокъ старого театру зъ салою редутовою и деякій домы въ суседствѣ університету, именно при улицяхъ Вѣрменьскій, Театральній, Краковскій и Гродзицкихъ. Въ тій околици головно були барикады, тожь туды каноны звернули свои огнеметній пащѣ.

Баронови Гамерштайнови йшло лише о знищене барикадъ и тыхъ будовель, де „бунтъ гнѣздивъ ся“ — а то: університету, центральнои Рады польскои та ратуши — и треба признати, що ракеты були метаній влучно, не сягнули по-за намѣреный обсягъ терену призначеного до бомбардованя. Маемо пѣдъ рукою летучій листокъ зъ 1848 р. выданый по бомбардованю Львова въ друкарни Ставропігійского института п. заг. „Der Treue, die den Sieg errungen, Ist dankbar dieses Lied gesungen“ зъ пѣдписомъ „Ein Verein der Lemberger getreuen Staatsbürger“ — а въ тѣмъ листку мѣстять ся мѣжь иншимъ отей слова, що вѣдносять ся до бомбардованя:

Verzehrt nur steh'n die Nester der Empörung:
Die *Aula*, *Rada* und das *Bürgerhaus*;
Und dehnte leider dennoch die Zerstörung
Durch Umsichgreifen weiter noch sich aus,
So war das Unglück doch nicht von Bedeutung
Bei der Raketten meisterhaften Leitung.
Die *Rathhaus Glocken*, die zum Sturme riefen
Das wuthentbrannte Revoltanten-Chor,
Als Schlacken bergen sie des Thurmes Tiefen....
И т. д.

Щасте, що 2. падолиста вѣтру не было, а въ ночи на 3-ого пустивъ ся сильный дощь, то кромѣ будовель, запаленыхъ ракетами, нѣчого бѣльше не пѣйшло зъ дымомъ. Але запалений будынки горѣли та тлѣли кѣлька днѣвъ, деякій майже цѣлый тыждень.

Артилерія була на свое дѣло незвычайно горда и дала тій гордости выразъ въ літографованѣмъ листку: „Die Artillerie. Zur Erinnerung an Lemberg's 2. November 1848.“ — де описуе алярмъ гарнізону въ ночи зъ 1-ого на 2-ого и бомбардованя 2-ого падолиста. Листокъ той маемо пѣдъ рукою, а замѣсть его ось-такій:

Es zieht durch die Stadt ein gar wüstes Gebraus,
Des Aufruhrs Geist ist entbunden,
Er jaget die nächtliche Ruhe hinaus,
Hat selber sie niemals gefunden;
Da krachet hinab ein Kanonenschuss
Dem Kaiserhaus ein donnernder Gruss,
Den Gruss zu versteh'n macht nicht viele Müh'—
So kräftig grüsst nur Artillerie.

Ein zweiter, ein dritter durchkrachet die Nacht —
Die Herzen der Krieger erzittern,
Erzittern vor Lust dass die Stundes debracht
Des Aufruhrs Haupt zu zersplittern; —
Erwacht sind sie alle, sie ziehen heran
Mit eilenden Schritten auf nächtlicher Bahn,
Für's Kaiserhaus freudig entflammet sind sie, —
So kräftig weckt nur Artillerie.

Doch unten erkühnt sich der frecheste Muth
Sich gegen Gewalt'ges zu stellen;
Er sollte doch wissen wie wehe es thut
Hart gegen das Härt're zu prellen.
Da braust durch die Gässen das schwere Geschoss
Und oben da brechen die Flammen gar los;
Die Frechen belehrt und bekehrt sind sie,
Hoch leb' die gewaltige Artillerie.

Hoch leb' für immer das Kaiserhaus
Wer brav, der ist treu ihm ergeben,
Wer Feind, den fordern zum Kampf wir heraus,
Froh setzen wir ein unser Leben...
И т. д.

Правду сказавши — артилерія и не мала чимъ такъ величати ся, бо бомбардованє Львова обойшлось для неи, якъ и взагалѣ для гарнізонового вѣйска безъ поважнѣйшои небезпечности. Хитрый генералъ-комендантъ баронъ Гамерштайнъ стягнувъ увесь гарнізонъ зъ небезпечного терену и замѣсть брати барикады инфантеріею, при чѣмъ не обойшлось бы було безъ бѣльшои утраты для вѣйска, пустивъ у рухъ передъ всего каноны — кулѣ, картачѣ, гранаты и ракеты, а ажь опѣвля карабіны инфантеріи. Своею дорогою, що коли-бъ инфантерія була здобувала барикады, було бы и по сторонѣ бунтовникѣвъ та мешканцѣвъ Львова значно бѣльше убитыхъ и раненыхъ. А такъ по сторонѣ вѣй ка було всего 2 убитыхъ и 15 раненыхъ, а по сторонѣ мѣста щонайменше 55 убитыхъ и 75 раненыхъ — бо тѣлько ихъ звезено до шпиталя, але безъ сумнѣву мусѣло ихъ бути бѣльше, особливо раненыхъ, укрытыхъ по домахъ. Тай то мабуть менша часть потерпѣла, — вѣдъ гарматъ, а бѣльша опѣвля вѣдъ карабінѣвъ, бо по першихъ выстрѣлахъ гарматныхъ бунтарѣ розбѣгали ся зъ барикадъ и ховали ся, за те опѣвля пѣхотній воякы стрѣляли въ кого попало. „Дуже велике щасте — писала опѣвля „Зоря Галицка“ — що войско тіи затарасовання [барикады], якъ ся повстанцѣ сподѣвали, штурмомъ не брало; во сторони войска було бы далеко бѣльше упало черезъ стрѣлы въ вѣконъ, черезъ камѣня и проче; але що бы ся було стало, если бы розъюшене войско було впало въ тіи домы? хто бы бувъ въ станѣ ихъ тогды встримати? Богато було бы упало невинныхъ, якихъ и такъ черезъ неосторожность, що дома не сѣдѣли и черезъ пусту цѣкавость досыть згинуло.“

Гукъ гарматъ и ручного оружя а такожь огонь дали знати селянамъ по ближнихъ селахъ о тѣмъ, що зайшло, и они, хочь не кликаній, спѣшили вѣйску на помочь. Але самій вѣйсковій стримали ихъ, бо само вѣйско скоро пополудни привернуло спокій.

Якъ уже звѣстно — того дня настала капітуляція, а на другій день баронъ Гамер-

ваний на удѣлахъ. Пôднѣсъ також, що въ Городенщинѣ руске крамарство душить инспекторъ податковый. — Вкѣнци д-ръ Окуневскій пôддавъ внесене п. Мостовича пôдъ голосованє; оно упало.

Наступили внесеня членôвъ. О. Проскурницкій внѣсъ, щобы Совѣтъ занявъ ся справою пôдвышки платнѣ персонал ви торговельному. — П. Нагôрный заявивъ, що сеся справа лежить на серци управляючому Совѣтови и о скôлько фонды на се позволяють, пôдносить ся персоналови платню. — П. Мостовичъ внѣсъ, щобы удѣлити кôлькомъ філіяльнымъ начальникамъ за ихъ ревну дѣяльнôсть для институціи 5% зъ доходу [на основѣ §. 62. в.] — Д-ръ Федакъ пояснивъ, що сеся справа належить выключно до управл. Совѣта, а не до загальныхъ зборôвъ; дотычныхъ начальникôвъ нагороджено и суму нагороды умѣщено въ выдаткахъ бûджету.

На тôмъ зборы закôнчено, а пос. Окуневскій подякувавъ присутнымъ за участь и замкнувъ наради о 7½ год. вечеромъ.

Письма зъ краю.

Зъ Бôбрки:

Мужъ науки, працюючи, переказуе имя своє нащадкамъ; письменникъ въ мѣру талану надае бôльшь або менше индівідуальныхъ чертъ обличю рôднього письменства и передае имя своє на картахъ исторіи літературы; — письма одного и другого розходять ся мѣжь громадою, читають ся, загально про нихъ говорить ся... Але е й такій труженики, що тихо орють перелôгъ свôй, а ихъ робота неменше важна, хочь имъ не запевняе довгои памяти у поколѣнь. Се власне сй громадяньскій дѣячѣ, що ихъ доля поставила середъ меншихъ братôвъ и заставила ихъ спôльною роботою, проводомъ, порадою и обороною вôддячити простонародю той довгъ, якій тяжить на гіпотецѣ „интеліґенціи“.

На селѣ здало бы ся такому бути и лѣкаремъ и правникомъ-орґанізаторомъ и аґітаторомъ, але найперше правникомъ; а коли вôнъ е у центрѣ повѣта, такъ вже прибуває до его обовязкôвъ и провôдъ мѣжь тыми, що „працюють надъ народомъ“, на его плечѣ спадае неразъ обовязокъ выручати, поправляти роботу другихъ або и просто робити за пятьохъ, бо знаете, що громадяньска праця, що на-зверхъ представляе ся чимсь загальнымъ або бодай мае таке пятно, на дѣлѣ она е переважно роботою одного-двохъ ревныхъ, идеальныхъ чоловѣкôвъ. Ихъ имя не часто выходить по-за границѣ даного округа, але и праця ихъ тажка неслѣдна въ дрôбницяхъ а потребуюча безперерывнои континуаціи, ажь по лѣтахъ выдае овочѣ, та за те она дѣлае якъ силы природы, она такъ, якъ намулъ, пѣсокъ и камѣня пôдъ фалею при морскому березѣ пôдносять рôвень грунту — пôдносить рôвень культуры народа.

На становиску такого робôтника, провôдника мала Бобреччина черезъ шѣсть лѣтъ п. судью Сосновского. Для нього ту тѣснѣйша вôтчина, бо вôнъ миколаѣвскій родичъ, въ Миколаевѣ въ Бобреччинѣ зрôсъ, ту могилы его батькôвъ, тымъ милѣйше працювавъ въ Бобреччинѣ. Кождый повѣтъ мае такого провôдника, що безъ него нема нѣякого громадяньского дѣла — ту, у насъ, не було важнои роботы безъ п. Сосновского. Усѣ вже до сього звычай, черезъ те й не дивно, що теперь, коли п. Сосновскій переходить на нове мѣсце [до Глинянъ], усякій пытае: а хто жь заступить намъ его?

Такій запытъ внесъвъ кождому на устахъ, якъ зôбрали ся бобрецкій Русины на прощальный вечѣръ урядженый заходомъ п. Дзеровичевои, п. Витковицкого и о. Дзеровича. Зôбрало ся тутъ 26 людей: 7 священикôвъ, 5 учителѣвъ, 11 селянъ, 3 академікôвъ. О. Штогринъ и о. Дзеровичъ говорили въ имени бобрецкихъ Русинôвъ, о. Левицкій вôдъ філіи товариства „Просвѣта“, заходомъ п. Сосновского заснованои, именемъ учительства п. Чучкевичъ, а п. Мисикъ зъ Пôдгородища хорошо выголосивъ бесѣду вôдъ селянъства. Вже то селяне найбôльше причинили ся до звеличаня сього торжества; мимо высокои цѣны вступу [1 зр. 50 кр.] явило ся ихъ 11, вôдбувавшись вôдъ пильнои осѣннои роботы и зароббткôвъ на насущный и симъ дали доказъ, якъ дуже узнають працю п. Сосновского, що справдѣ бувъ ихъ дорадникомъ и трудивъ ся все по найлучшому своему розумѣню для добра загального. Що часть духовенъства остентаційно вôдказала ся вôдъ участи, се зле для загалу духовенъства, бо вже хочь въ подôбныхъ справахъ не годить ся вôдчужуватись..

П. Сосновскому вручено его жь портретъ дуже вдатный, прекрасно намальованый талановитымъ артистомъ п. Иваномъ Трушемъ.

Л.

Справы парляментарнѝ.

Въ посольскихъ кругахъ що-разъ частѣйше дають ся чути п о г о л о с к и не лишь о недалекôмъ в ô д р о ч е н ю с е с і ї, але и о р о з в я з а н ю п а р л я м е н т у, бо нинѣ нѣхто вже не дурить ся надѣею, щобы при найлѣпшôй навѣть волѣ парляментарнои бôльшости угода дала ся полагодити въ потрѣбнôмъ для правительства часѣ. Пôсля вѣденьскихъ информацій Bohemi-и зимова сесія рады державнои небавомъ закôнчиться, бо грозить нова обструкція. Але коли-бъ она навѣть не выбухла, правительство не посѣдае тревалои, компактнои бôльшости для угоды. Однымъ словомъ — правительство шукае за позорами, котрй позволили-бъ ему якъ найскорѣйше замкнути парляментъ.

Що въ справѣ угоды правительство не може числити на правицю, доказуе найлѣпше се, що міністеръ Кайзль ѣздивъ въ недѣлю до Праги въ тôй цѣли, щобы утихомирити радикальнѣйшй елементы въ ческôй делеґація, котрй могли бы довести до роздѣлу мѣжь правительствомъ а молодоческимъ клюбомъ. Вѣденьска Sonn- und Montagsztg. запевняе, що черезъ бракъ надѣѣ на закôнчена угодовыхъ нарадъ въ субкомітетахъ и въ комісіи можна небавомъ надѣятись рѣшена правительства въ тôмъ напрямѣ, що сесія рады державнои буде замкнена, а §. 14. наново увôйде въ житє.

Цѣлу сесю справу незвычайно комплікуе и утрудняе обструкція въ угорскôмъ соймѣ. Говорять, що Банфі на случай, коли обструкція буде тревати дальше, розпише соймъ и розпише новй выборы. Пôсля нинихъ зновъ поголосокъ правительство мае въ падолистѣ внести проектъ о самостôйнôмъ правѣ полагодження подôбныхъ справъ, и на тôй пôдставѣ продовжить угоду до 1904 року.

Тымчасомъ у г о д о в й п ô д к о м і т е т и радять дальше и ухвалюють уступъ за уступомъ такъ якъ бы вѣрили въ можливôсть успѣху своєи роботы. Пôдкомітетъ для справы цлово-торговельнои связи, вôдкинувши всѣ поправки опозиціи, ухваливъ безъ змѣнъ II, III и IV артикулъ цлово-торговельного трактату. Окрôмъ того принято безъ змѣны постановы о внесеню обороту млыва. — Пôдкомітетъ для банковыхъ и валютовыхъ предложень приняв безъ змѣны арт. I. о цѣли банку, и арт. II о головныхъ урядахъ и філіяхъ для вôддѣлôвъ гіпотечного кредиту.

Зъ рады державнои.

На засѣданю палаты послôвъ дня 5 с. м. вôдбуло ся перше читане внесень пп. Кайзера и Шенерера о п о с т а в л е н ю в ъ с т а н ъ о б ж а л о в а н я т е п е р ѣ ш н ь о г о м і н і с т е р с т в а з а р о з п о р я д ж е н я в и д а н й н а п ô д с т а в ѣ §. 14-го.

Першій бесѣдникъ Гофманъ-Веленгофъ (нѣм. людовець) высказуе гадку, що державный вôзъ котить ся теперь тою самою дорогою, що и за часôвъ Баденього — змѣнивъ ся лишь фêрманъ. Правительство хоче удержати лиху угоду, котру завязавъ Бадені. Въ тôй цѣли мають бути також удержанй языковй розпорядженя а разомъ съ ними и цѣлый закôлотъ у внутрѣшныхъ вôдносинахъ. Правительство хоче чорта выгнати велзевуломъ, хоче языкове пытане усунути пытанемъ конституційнымъ. Бесѣдникъ доказуе, що §. 14 ого не можь примѣнювати анѣ до державного прелімінаря, анѣ до контінґенту рекрутôвъ, анѣ до угоды.

Слѣдуючій бесѣдникъ Шенереръ заявляе на вступѣ, що вôнъ сейчас по скликаню рады державнои мавъ намѣръ почтити память великого канцлера Бісмарка, але мусѣвъ залишити се, бо вже на першôмъ засѣданю повѣявъ на лѣвици нишій плянъ тактичный. Уживане §. 14 ого теперѣшнымъ правительствомъ було пôсля гадки бесѣдника простымъ безправствомъ. Бесѣдникъ чудуе ся, якъ правительство може брати участь въ конференціи для поборюваня анархістôвъ, коли у власнôй державѣ ширить анархію на поли законодавства и адміністрації? Бесѣдникъ не сумнѣвае ся, що и угода буде переведена на пôдставѣ §. 14 ого. Противъ брутальностей правительства и ломаня нимъ законôвъ, е одно лише средство — вôдмова податкôвъ, и до того бесѣдникъ взывае людность. Шенереръ выказуе, що Нѣмцѣ въ Австрії, котрымъ за нихъ льояльнôсть заплачено языковыми розпорядженями, мают причину ненавидѣти сесю державу. [П. Тіркъ: Людность добачуе въ нѣмецкôй державѣ одиноку и послѣдну надѣю!] Можемо болѣти надъ тымъ, що при кôнци сего столѣтя говорить ся вже о умираючôй державѣ австрійскôй и о вôдживаючôмъ вѣкъ нѣмецкôмъ народѣ въ Австрії. — Шенереръ пригадуе, що цѣсарь Вільгельмъ II. неразъ прирѣкавъ свою цѣсарску опѣку кождому, хто о нею попросить., говоривъ выразно о Нѣмцяхъ по-за границями нѣмецкои державы. Мимо нужденного нашого полôженя національного — мовивъ вôнъ — мы за гордй, щобы просити о сесю помôчь, але она прийде, коли по словахъ цѣсаря Вільгельма поступлять въ данôмъ случаю и дѣла. [П. Вольфъ: Hurra Alldeutschland.] Нѣмцѣ въ Австрії мусять нинѣ бажати, щобы Австрія зôрвала союзъ въ Нѣмеччиною, бо тогдѣ цѣсарь Вільгельмъ мôгъ бы впровадити свої слова въ дѣло. На австрійску армію нема що числити, бо войсковый зарядъ, збудованый на подобіи вавилоньскои вежѣ, въ горы запевняе Австрії погромъ. Гогенцоляри ведуть и бôдучъ мусѣли також въ будучности вести нѣмецко-національну політику — а коли міністерства Баденього, Ґавча и Туна улекшують имъ роботу, мы не будемо имъ въ тôмъ мѣшати. — Бесѣдникъ скôнчивъ запевненемъ, що Нѣмцѣ въ Австрії все будуть боронити свою рôдну мову, навѣть — якъ бы такъ мусѣло бути — кровію и зелѣзомъ.

По Шенererѣ забравъ слово президентъ міністрôвъ гр. Тунъ. Вôнъ заявивъ, що не думае тратити много слôвъ на полеміку зъ Шенереромъ, бо „австрійска идея не дасть ся захитати мимо Вольфа и Шенерера. На такй напасти нема иншои вôдповѣди, якъ мовчане, а въ тôй мовчанцѣ высказують ся чувства, котрй всѣхъ насъ проймають, коли чуємо подôбнй слова. Въ той способъ я справивъ ся зъ проповѣдю Шенерера“. Що-до самого предмету гр. Тунъ запевняе, що австрійске правительство вповнѣ свѣдоме своихъ обовязкôвъ и правъ якй на него вкладае конституція. Оно цѣлкомъ свѣдоме того, що основнй законы мають для правительства бути показчикомъ, пôсля котрого оно мае поступати. §. 14 основныхъ законôвъ державныхъ въ зачеркненыхъ закономъ границяхъ дае правительству конституційну можливôсть робити вôдповѣднй заряджения. — Тунъ скôнчивъ запевненемъ, що пôсля свого найглубшого переконання, выдаючи розпорядженя, не попавъ въ суперечнôсть изъ записажеными обовязками.

Нѣмецкій людовець п. Сильвестеръ высказувавъ конечнôсть внесеня §. 14-го, бо вôнъ е небезпечнымъ оружемъ въ руцѣ австрійскихъ правительствъ. Правительства обертають дуже часто девізы своихъ монархôвъ. Девізомъ цѣсаря Франца було: Justitia regnorum fundamentum, а Меттерніх черезъ сорокъ лѣтъ рядивъ абсолютистично. Девіза Франц-Іосифа е: Viribus unitis, а правительство змѣняе на: Viribus divisis. И чудувати ся тутъ, що нѣмецкій народъ одушевляе ся Бісмаркомъ! На новыхъ нашихъ монетахъ позвинно ся вôдъ теперь умѣщувати не напись: „Австро-угорска монархія“, але: „Австро-угорска анархія“.

До голосу записаныхъ ще бôльше якъ 30 бесѣдникôвъ. Зъ правицѣ здаеть ся, нѣхто не буде въ тôй справѣ промовляти. По вôдчитаню кôлькохъ менше важныхъ внесень и интерпеляцій засѣдане вôдложено на нинѣ.

Переглядъ політичный.

Въ французькôмъ парляментѣ Діпѣї вôдчитавъ резолюцію нового правительства, въ котрôй заявивъ, що его міністерство вповнѣ годить ся на порядокъ дневный ухваленый палатою дня 25 жовтня, котрый каже удержати перевагу цивільнои власти надъ вôйсковою, удержати републиканьскй принципы и довѣре для армія, того хранителя републиканьскихъ законôвъ. По мысли тыхъ принципôвъ правительство не допустить до кампанію, котра бы понижувала честь армія. Правительство буде також старатись о удержане поваги публичнои власти, яко конечнои для безпеченьства вôтчины. Вымѣръ справедливости вымагае супокою. Задачію правительства буде запевнене выконаня засудôвъ. Діпѣї закôнчивъ: „Опертй на парляментѣ, котрый буде о всѣмъ добре информованый, становимо кабінетъ републиканьского сполученя и рѣшаемось ити все рука въ руку зъ републиканьскою бôльшостію. — Палата приняла бôльшостію 429 голосôвъ слѣдуючій порядокъ дневный: „Палата, приймаючи заяву правительства и высказуючи довѣре въ добру волю заниціювана політичныхъ реформъ и опертя на републиканьскôй бôльшости, переходить до порядку дневного“.

Сенсацію вчерашнього дня була вѣсть, що міністеръ вôйны усунувъ въ уряду дотеперѣшнього шефа и ґенерального штабу Ремарда. Новымъ шефомъ именованый личный приятель міністра вôйны ґен. Браультъ. Говорять також, що вôйсковый губернаторъ Парижа ґен. Цурлінденъ буде усуненый зъ того становища.

Справа П і к а р т а вже майже выяснена. Его хотѣли засудити въ той способъ, що сфальшовано „petit bleu“. Щобы мати оружа противъ него, захоплено старый листъ нѣмецкого атташе Шварцкоппена и его пôдписъ перенесено на „petit bleu“. Теперь фальшôвництво выкрыто и Пікарта мають або выпустити цѣлкомъ або вôддати цивільному судови.

Касаційный трибуналъ буде въ справѣ Д р е й ф у с а переслухувати пять послѣднихъ міністрôвъ вôйны. Мѣжь документами, якй будуть предложенй радникамъ касаційного трибуналу, мають також знаходити ся фотоґрафіи листôвъ высыланыхъ до Берлина дочками гр. Міністера. Тй листы, котрй мають доказувати вину Дрейфуса, перехопивъ ґен. Гонсе.

— —

Мимо того, що с п р а в а Ф а ш о д ы такъ якъ бы вже полагоджена въ дипльоматичнôй дорозѣ, Анґлія не перестае зброити ся. Цѣла анґлійска фльота вже майже готова до бою. Въ Ґібральтарѣ зроблено приготованя, щобы можь було замкнути пролывъ на першій розказъ зъ Лондона. Навѣть най умѣреннѣйшй часописи анґлійскй промовляють незвычайно пôднесеным и военнымъ тономъ и заповѣдають, що Анґлія не допустить, щобы Франція осѣла въ якôй-небудь точцѣ долины Нілю.

Анґлія сильно пôдпирае бунтъ Маніаши противъ абісиньского негуса, бо хоче не допустити, щобы Менелікъ въ справѣ Фашоды ставъ зô значнымъ вôйскомъ по сторонѣ Франціи. Мимо того говорять, що 5000 Абісинцѣвъ маширує въ сторону горѣшного Нілю въ цѣли скрѣпленя французкои експедиціи Маршанда. Італійске правительство веде ся въ тôй справѣ пасивно и заперечуе поголоску, мовь-бы італійскій капітанъ Чікодіколя прилучивъ ся яко посередникъ до вôйска, котре Менелікъ выславъ противъ бунтôвникôвъ.

VII. Зъѣздъ украиньско радикальнои партіи у Львовѣ.

Въ днях 30 и 31 жовтня с. р. вôдбувъ ся VII-ый въ черги зъѣздъ радикальнои партіи у Львовѣ, о чôмъ въ „Дѣлѣ“ була коротка згадка. Нинѣ подаемо ширше справоздане зъ того зъѣзду.

Наради вôдбули ся въ сали ремѣсничого товариства „Ґвязда“. На зъѣздъ явили ся делеґаты въ 20 повѣтôвъ, въ числѣ 42 особъ, и гостѣ, мѣжь ними кôлькох справоздавцѣвъ дневникарскихъ. Селянъ було мало; переважали сурдутовцѣ. Було и кôлька женщинъ зъ интеліґенція и селянок. Салю наради украшали портреты пок. Михайла Драгоманова и д-ра Ивана Франка.

Першого дня [въ недѣлю 30-ого жовтня] розпочались наради о 10 годинѣ передъ полуднемъ.

Наради отворивъ д-ръ Северинъ Даниловичъ, адвокатъ въ Кутôвъ, довшою промовою. Повитавши зôбраныхъ, пôднѣсъ насамперед значѣне и програму партіи радикальнои. Вывысчивъ пôдъ небеса радикальну партію, котра нѣби одна тôлько може выратувати хлопа въ нужды; инши партіи нѣби не можуть сего вдѣяти, бо мають цѣлкомъ иншй стремлѣня, а черезъ свою рôзнородну зависимôсть не можуть стати отверто до борбы о хлопску долю, якъ се дѣлають радикалы. — Намолотивши досыть о „спасенію едино въ пар-

тін радикальної", перейшовъ на сегорічний ювілеї. Згадуючи о ювілею Котляревского навязавъ сесю памятну рѣчницю до програмы радикальної. Столѣтна рѣчниця літературного вѣдродженя мае велике значѣне и для партіи радикальної, бо вѣдъ появы „Енеиды" Котляревского языкъ простого народу ставъ літературнымъ. Сего року — мовивъ вонъ дальше — обходили мы такожь 50-лѣтный ювілей австрійскои конституціи, котра теперь застрягла въ болотѣ, але се все мусить ся переломати: партіи демократичній мусять взяти верхъ надъ реакційными та шляхотско-консервативными напрямами, и житє наше політичне вступить на дорогу свободы и поплыне широкою стрѣю демократичною. — Сего року минуло и 50 лѣтъ вѣдъ знесеня панщины. Партія радикальна обойшла сей ювілей на свій ладъ „рѣзными обходами". Опѣсля бесѣдникъ зазначивъ сильность партіи радикальної зъ свѣтовымъ рухомъ роботничимъ, а конець бесѣды присвятивъ заслугамъ и ювілеви д-ра Франка. Д-ра Франка — мовивъ бесѣдникъ — знае цѣлый свѣтъ культурный. Гадкою его було звернути житя нашого народу на иншу дорогу. Вонъ бувъ першимъ піонѣромъ новочасныхъ идей. Словомъ и перомъ пропагувъ вонъ идею вчоловѣчення народу. Вонъ не зражувавъ ся нѣчимъ: ни не выгодами, ни вязницею. Були часы, де навѣть его приятелѣ бояли ся зъ нимъ здыбати, абы не попасти въ неласку властій и можныхъ. Его письма найбільше припадали до вподобы селянамъ, бо тамъ они видѣли змальовану вѣрно свою долю. Мы радикалы постановили святкувати 25-ту рѣчницю его дѣяльности. Д-ръ Франко для своихъ идеалівъ вырѣкъ ся всякихъ почестій и суспільныхъ зависимыхъ становискъ, а посвятивъ ся званю писателя и службѣ народовій, а идея, котру вонъ кинувъ тому 25 лѣтъ назадъ, стала ся теперь провѣдною гадкою и идеею цѣлого народу. Нехай же вонъ жие многая лѣта! [Присутній стоячи вѣдспѣвали „многая лѣта".] — Вкінци д-ръ Даниловичь предложивъ а зібраній выбрали на предсѣдателя наради посла д-ра Яросевича, а на заступниківъ пп. Павлика и Бородайкевича; вѣдтакъ покликано на секретарѣвъ двохъ академіковъ.

Д-ръ Яросевичь удѣливъ голосу п. Михайлови Новаковскому для зложеня справоздання заряду радикальної партіи. П. М. Новаковскій зачавъ свое справоздане радѣстною новиною, що партія радикальна стоить теперь нѣби лучше, якъ коли-небудь. Она теперь скристалізувала ся, бо позбула ся такихъ, котрій въ партіи робили заваду. Даліпе приймано до партіи великихъ людей, котрій опѣсля до партійныхъ справъ не подходили. Теперь того нема. — Органомъ партіи е „Громадський Голос"; по короткій перерві за-для браку фондівъ почавъ наново выходити и мае передплатниковъ більше, нѣжъ попередъ. Выдаток на „Громадський Голос" теперь меншій, бо выдае ся спільными партійными силами; а передъ упадкомъ оплачувано особного редактора [по 30 зр. мѣсячно]. Многій передплатники залягають зъ передплатою. — Фондъ партіи выносивъ звыжъ 1300 зр. и ужито его на потребы партіи. — Партія завела змѣну въ тактицѣ своеи політики: именно замѣсть публичныхъ вѣчъ заведено довѣрочній наради, котрій показують ся практичнѣйшими, бо и вольность слова не е обмежена и жандармы та комісарѣ не мають приступу и не можуть людей розганяти. — Вѣчъ публичныхъ урядили радикалы: одно ювілейне въ Коломыи, въ Угновѣ и вѣсѣмъ партійныхъ. — Дальше референтъ говоривъ о вѣдношеню краевои прасы до радикалівъ, а бесѣда его въ тій справѣ була пашпікована фразами чисто-радикальными. Руска праса „гавкала" на радикалівъ, робила „підлі напады" и т. п. Бесѣдникъ подавъ „добру раду" своимъ однодумцямъ: нехай нѣчо а нѣчо не вѣрить нѣякимъ газетамъ, а тілько проводирамъ партіи радикальної. — Не менше, якъ праса, „казили ся попы зъ амвонъ"; навѣть трагічну смерть цѣсаревои Єлисаветы въ Женевѣ ужили за средство агітаційне противъ радикалівъ, называючи убійника Люкенього радикаломъ. — Опѣсля бесѣдникъ збиравъ на выборы. Въ справѣ выборівъ въ округѣ Бучачь-Чортківъ була заангажована партія радикальна и поставила тамъ свого чоловѣка на кандидата [п. Будзиновского]. Зарядъ публично не входивъ въ компромісы зъ иншими партіями рускими, а розвинувъ за своимъ кандидатомъ широку агітацію въ згаданыхъ округахъ, выславши тамъ своихъ людей, котрій вѣдчасъ слоты и болотъ несяныхъ, не зражуючись нѣчимъ, розвели „сильну" організацію. Однакъ кандидатъ „не дорбесъ" и зневечинъ усѣ змагання партіи. Вонъ перъ до компромісівъ зъ ворожими радикаламъ партіями а въ наслѣдокъ того его кандидатура упала а кандидувавъ натомѣсть народовець. Въ Тернопільщинѣ противъ кандидата д-ра Ив. Франка стануло все: урядъ, попы, а кардиналъ Сембратовичь зо смер ноги постелѣ выдавъ „куреяду". Вся праса руска „напшюжила" до безкраю кандидата и партію, „гавкала" горше, нѣжъ польскій дневники. При самомъ выборѣ посла дѣялись мальверзації зъ выборчими картками. — Потімъ бесѣдникъ згадавъ про сганъ выпиковый въ Перемышльщинѣ, де сторонники партіи радикальної терплять вѣдъ властій всякій переслѣдуваня, напады и ревізіи. Абсолютизмъ россійскій а станъ выпиковый — то те само. Мимо того перемыскій радикалы не вырѣкають ся своеи партіи и вѣдносять ся зъ великимъ до неи довѣремъ. Партія радикальна задумала завести зносины зъ радикалами за кордономъ, але о тімъ на-разѣ годѣ й думати; се й не надае ся до прилюдної дискусіи. — Вкінци бесѣдникъ попросивъ о принятя его справоздання до вѣдомости.

По короткій перерві, вѣдчасъ котрои выбрано комісію організаційну и контрольну, приступлено до дискусіи надъ справоздаиемъ п. М. Новаковского.

Першій забравъ слово д-ръ Ив. Франко и обговорювавъ свій выборъ въ Тернопільщинѣ. Признавъ, що вѣдчасъ правыборівъ власти поводали ся зовсѣмъ легально, навѣть на передвыборчихъ зборахъ по селахъ жандармы поступали тактовно. Але на кінци тон легальности було — жало. Народъ вѣдчасъ правыборівъ бувъ одушевленый и кидавъ навѣть роботу въ поли а спѣшивъ громадно на правыборы, за що належить ся ему честь и дяка. Бесѣдникъ вѣдпѣсъ передовсѣмъ агітаційну роботу тов. Петра Новаковского, послового брата котрый вѣдъ села до села ходивъ и агітувавъ. До великои скількости голосівъ, що упали на д-ра Франка, причинивъ ся немало п. Гординьскій, нотарь изъ Збаража. „Головнымъ противникомъ нашимъ вѣдчасъ тернопільскихъ выборівъ — говоривъ д-ръ Франко — було духовеньство. Оно стануло зъ повною свѣдомостію до сеи завзятущои борбы, але наслѣдки сего не будуть для духовеньства добрій. Одинъ духовный, бувшій мученикъ-вязень вѣдчасъ баденѣвскихъ выборівъ, ставъ теперь зъ хрунами и жидами до борбы противъ народного кандидата, погодивъ ся „зъ жолобомъ правительственнымъ". Найшли ся тілько два духовній, що вѣддали голосы на народного кандидата. Дальше зъ тымъ духовеньствомъ йти не можемо. Коли тій люде, звучи ся отцями-христіянами, йдуть обманьствомъ и т. п. до цѣли, нехай не дивуютъ ся, що мы будемо зъ ними явно, отверто и смѣло, безъ обманьствъ, якихъ они вживають, воювати письмомъ, словомъ. Мусимо розвести зъ ними борбу въ громадѣ, абы позбавити ихъ вилыву на громадскій справы, а нѣ, то най идуть зъ нами безъ огляду на свои интересы. Організуймо ся, а побѣда наша!" [Радикалы крикнули: „славно!"]

Вѣдтакъ забравъ слово д-ръ Трильовскій. Вонъ противный новій тактицѣ, щобы партія скликувала лише довѣрочній зборы замѣсть публичныхъ вѣчъ, бо се зведе партію на якусь тайну секту. Бесѣдникъ е за частымъ скликуваньемъ публичныхъ зборівъ и вѣчъ, на котрыхъ, якъ на всесвѣтній сценѣ треба пропагувати идею радикальну. — Дальше запытавъ: чому головный зарядъ не выконавъ многихъ ухвалъ торбчого зъѣзду? Межь иншимъ ухвалено було обходъ 50 лѣтного ювілею знесеня панщины, 250-лѣтного ювілею повстаня Богдана Хмельницкого, ювілея 25-лѣтнои літературнои працѣ д-ра Франка, выдати брошуру о громадскихъ выборахъ и т. и. Всего того, зъ вынимкомъ ювілея д-ра Франка, не выконано. Остатными роками були рѣдкій нагоды, де партія радикальна могла выкористати загальне невдоволеня народу и стануть твердою стопою. Такій були нагоды: по выстави, по соймовыхъ и державныхъ выборахъ и по вѣчу въ ювілей знесеня панщины. Маніфестъ молодежи по сѣмъ вѣчу выйшовъ мляный. Взагалѣ зарядъ не вмѣвъ проводити. По памятномъ вѣчу орган партійный не пояснивъ політики посла Окуневского, а написавъ лише, що Окуневскій „застригъ въ болотѣ консолідаційномъ". Ювілейного вѣча до Львова не скликано и походу радикалівъ черезъ Львівъ не було. [Тутъ наступила остра перепалка межь бесѣдникомъ, а членомъ заряду М. Новаковскимъ о брошуру про громадскій выборы; не выдано такои брошуры, бо нѣхто не написавъ!] Дальше запытавъ д-ръ Трильовскій: чи п. В. Будзиновскій е дальше членомъ партіи, чи его вычеркнено? Бесѣдникъ хотівъ бы видѣти зъ книги ухвалъ заряду: чи була яка дискусія надъ его кандидатурою въ Чортківщинѣ? Зарядъ каже, що не входивъ въ нѣякій зносины зъ иншими партіями вѣдчасъ выбору въ Чортківщинѣ, а тымчасомъ высылавъ на наради краевого рускаго комітету выборчого своихъ делегатівъ; отже то не були приватній зносины. Вкінци бесѣдникъ жаждавъ точного пояснення всѣхъ своихъ замѣтівъ.

Сел. Заячківскій изъ Збаражчины навязавъ свою бесѣду до справоздання М. Новаковского и до бесѣды д-ра Трильовского. Представивъ образово користь наради довѣрочныхъ а публичныхъ и высказавъ гадку, що оба тій агітаційній способы е добрій. Вѣдносъ „мартирольогію" радикальної партіи вѣдчасъ тернопільскихъ выборівъ — именно одного войта-радикала старосство засуспендувало за вѣдданый голосъ на д-ра Франка, а завѣдомляючи его о суспензіи, написало, що то „za ciężke przekroczenie", але не навело, на яке. Та войтъ сей мимо того не вырѣкъ ся идей радикальної партіи. Сей примѣръ нехай заохочуе всѣхъ радикалівъ, абы нѣчимъ не зражували ся. Всѣ хлопы повинній бути радикалами, а бесѣдникъ видить на сали мале число членівъ-хлопівъ. Се — на думку бесѣдника — треба приписати по части станови выпиковому та розголошеню „попама" про убійство цѣсаревои Люкеиімъ, котрый мавъ бути радикаломъ. Се вилынуло на хлопівъ-радикалівъ вѣдстрашуюче и пригноблюючо, тому такъ нечисленно явили ся на зъѣздѣ.

(Дальше буде.)

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На засѣданяхъ Головного выдѣлу товариства „Просвѣта" въ днихъ 4, 11 и 18 жовтня с. р. полагоджено отсѣ справы:

1. Принято до вѣдомости справоздан референта філій зо стану тыхъ-же и поробленo вѣдповѣдній зарядженя.

2. Выслано книжочки 6 читальнямъ „Просвѣты" и 1 читальню на Буковинѣ.

3. Рѣшено дати товариству „Сѣчь" у Вѣдни 25 зр. запомоги на выдане Альманаха.

4. Рѣшено печатати „скринъ довжный" и „книга довжниківъ" по 3000 примѣрниківъ.

5. Рѣшено предложити краевій Радѣ шкільній книжочки „Про обрінкъ и инший навозы" та „Сотий роковины народного письменства Руси Украины."

6. Принято до вѣдомости, що приймила асигнаты на першу рату запомоги т. е. 1500 зр.

7. Передано до реценэін надбслану выдѣлови працю: „Приписы для оглядачівъ худобы и мяса".

8. Комітетови прогулки на Угорску Русь рѣшено дати 25 зр. запомоги на покрытє дефіциту.

9 Принято 17 новыхъ членівъ.

НОВИНКИ.

— Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!

— Вѣдъ посла о. Данила Танячкевича зъ Вѣдня: На запытаня: чи до подань вдовиць и круглыхъ сирбтъ о дары ласки не треба долучати свѣдоцтва моральности, вѣдповѣдаю, що свѣдоцтва убожества такъ повинній бути стилізованій, щобы мѣстили въ собѣ и посвѣдченє моральности; однакъ се не выключае, щобы въ тыхъ припадкахъ, де се наручнѣйше або зъ якихъ иншихъ взглядівъ е оказане, не можна було долучити окремого свѣдоцтва моральности [остемпльованого], выданого — що буде найвѣдповѣднѣйше — урядомъ парохіяльнымъ, потвердженого урядомъ деканальнымъ. — *Д. Танячкевичъ.*

— Въ рускомъ театрѣ нинѣ [въ второкъ] по разъ першій „Подружя на пробу" водевіль въ 3 актахъ К. Гере, музика Л. Куна.

— О. Спиридіонъ Кархутъ, бувшій завѣдатель парохіи при карнѣмъ домѣ въ Станиславовѣ, перейшовъ на поле шкільництва и абстае яко учитель свѣтскихъ предметівъ при ц. к. высшій школѣ реальній въ Станиславовѣ.

— На дохѣдъ будовы „Народного Дому" въ Коломыи заповѣдженый на 15 н. ст. вересня а вѣдложеный по причинѣ трагічної смерти цѣсаревои Єлисаветы вечерокъ зъ танцями рускои молодежи академічної вѣдъ ласкавымъ протекторатомъ Вп. Добродѣевъ о. ювілата Іосафата Кобринського, д-ра Константина Нагловича и посла д-ра Теофіля Окуневского вѣдбуде ся вѣ второкъ 22 н. ст. надолиста с. р. въ сали Касы щадничои въ Коломыи. Вступъ на салю вѣдъ особы 3 корены, на галерію 2 корены. Стрій для панѣ вечерковый, для панівъ балевый. Початокъ о год. 8. вечеромъ. Ласкавій датки приймае ся зъ подякою. — Комітетъ доложивъ всѣхъ старань, щобы вечерокъ въ кождого огляду выпавъ свѣтло. Досыть згадати про небувалу въ Коломыи несподѣванку котільонову для гостій, якъ: сѣяна щастя, зачароване кільце, рицарѣ XX столѣтя, числа красы и. т. п., бо годѣ всѣхъ выписувати, а хто хоче бачити, най прийде подивити ся. Забаву провадити буде чотирохъ аранжерівъ. Петрушка выключена; якъ знатоки заповѣдають, заносить на делікатний хрбнъ. Сали простора, реставрація смачна цукорня солоденька, музика стрбйна, рбй молодежи, свѣтла забава до самого рана. Коли додати, що весь чистый дохѣдъ призначений на выкінчене зачатои части будовы „Народного Дому", то сподѣвмъ ся, що кождому буде мило хочь въ части симъ способомъ причинити ся до ея выкінченя. Запрошеня высилають ся, а хто бы зъ Вп. Родимцѣвъ не дбставъ запрошена, зволить зголосити ся до А. Лецкого, а комітетъ радо вишле. — *Вѣдъ комітету.*

— Вчера померъ у Львовѣ въ 56 роцѣ житя д-ръ Жигмонтъ Самолевичь, бувшій директоръ львівскои гімназіи Францъ-Іосифа и выслуженый краевый инспекторъ школьный, членъ науковыхъ товариствъ, вѣдзначеный кавалірскимъ хрестомъ ордера Францъ-Іосифа и титуломъ радника двору. Покійный знаный широко въ краевімъ школьництвѣ изъ студій на поли філольогіи и зъ філольогічныхъ підручниківъ школьныхъ.

— Зъ Рожнятова пишуть намъ: Въ Рожнятовѣ згорѣло 3-ого с. м. въ самомъ рынку вісѣмъ хатъ жидівскихъ. Ратунку не було жадного, бо сикавки нема, сторожѣ огневои нема и взагалѣ въ мѣстѣ нѣчого до огню нема. Лучила ся тутъ ще така пригода: Жѣнка Петра Волошиновича чесала кльоче, а махнувши новѣмомъ струтила лямпу, кльоче занялось, она хотячи загасити огонь сама занялась и такъ попарила ся, що третьои днины умерла.

— Вѣдъ о. Володимира Короля въ Битьковѣ одержуемо отсе письмо: Высокопочтенна Редакціе! На підставѣ устави прасовои и въ интересѣ правды прошу Вп. Редакцію о помѣщеня въ найближшімъ числѣ „Дѣла" слѣдуючого спростованя: Въ числѣ 234 часописи „Дѣло" зъ дня 1. пад. с. р. въ статьѣ „Зъ Богородчанъ пишуть намъ" помѣщено неправдиву и мене крайно понижаючу допись, мовьбы я при выборѣ посла зъ V. курія голосувавъ не на народного кандидата д-ра Дорундика, а на обшарника Мойсу. Есть то клевета, винена менѣ почт. дописувателемъ очевидно зъ особистои уразы безъ найменшои певности правдивости своего твердженя. Було се велике посмѣчене зъ моеи стороны, коли я по вѣдбутій недавно такъ тяжкій слабости пріѣхавъ зъ Битькова до Богородчанъ, однакъ въ почутю своего обовязку вѣдбувъ-емъ тую дорогу, а на кого голосъ свій вѣддавъ-емъ, нехай почт. дописувательзволить поспитаты ся о. Ивана Охримовича въ Грабовци, котрый хотячи порбвнати печатки старостваа на карткахъ до голосованя видѣвъ мою картку, — дальше о. Продика зъ Монастирчанъ и о. Билинкевича зъ Раковца, котрый стоявъ зо мною въ сали выборчій, а переконае ся, що чѣпивъ ся мене цѣлкомъ невинно. — Почт. дописувателя запевно разило, що я по выборѣ вступивъ до помешканя старосты, однакъ сумнѣваю ся дуже, чи належить до его компетенціи и тое, зъ кимъ маю а зъ кимъ не можу приставати. При тімъ знае вонъ добре, що сынъ старосты богородчаньского, перебуваючій постійно вѣдъ 1½ р. въ Битьковѣ, въ дни выбору на моій фірѣ пріѣхавъ до Богородчанъ и назадъ до Битькова зо мною вертати мусѣвъ, отже трудно менѣ було вѣдмовити его просьбѣ и не вступити до его помешканя. — Отже совѣсть моя цѣлкомъ чиста. — *Володимиръ Король* парохъ въ Битьковѣ.

— До академіи ветеринарии у Львовѣ записало ся на сей підрбкъ і на I рбкъ 14 слухачівъ, на II рбкъ 14, на III рбкъ 18, разомъ 46 слухачівъ; въ тімъ числѣ е 10 лѣкарівъ-докторівъ всѣхъ наукъ лѣкарскихъ. Ригорідантівъ е 32. Пбсля народности е на 78 слухачівъ и риворизантівъ: 49 Поляківъ, 12 Русинівъ, 6 Чехівъ, 5 Хорватівъ, 1 Сербъ, 4 Болгаре и 1 Нѣмець.

— Убійство. Дня 1 с. м. селянка Єлисавета Трачова въ Товстобабахъ убила сокирою свого сына зъ першого супружества, 26-лѣтного Ивана Зарицкого. Причиною убійства були домовій колотнечій. Безсердечну матѣрь увязнено.

— Дрібній вѣсти. Намѣстникъ гр. Пінінський вертае нинѣ зъ Вѣдня до Львова. — Віцепрезідентъ дирекціи скарбу п. Коритовскій выѣхавъ до Познаня, де вѣдбуде ся его вѣнчане. — Маршалокъ краевый гр. Ст. Бадені повернувъ зъ Кракова до Львова. — Знаный польскій писатель Юліянъ Клячко обходивъ онодги въ Краковѣ 70-ту рѣчницю уродинъ. — Въ Рашевѣ вѣдбувъ ся передвчера зъѣздъ кандидатівъ нотаріяльныхъ. — Вчера у Львовѣ стрѣлився до себе въ намѣрѣ самоубійчімъ 22-лѣтный дістарь Францъ Ланкошъ родомъ зъ Коломыѣ; вѣдвезено его до шпиталя и е надѣя на подужане. — Въ Болшовци заняла ся дня 4 с. м. горѣвка въ куфахъ черезъ неосторожність роботниківъ; велика небезпечність грозила не тілько цѣлому дворови, але и мѣсточку; сторожа огнева огонь здушила. — Въ Станиславовѣ вѣдбуде ся невдовзѣ заходомъ позѣтовои рады театральне представленя на дохѣдъ погорѣльцівъ села Пацикова. — Офіцира Анделього, знаного зъ аферы зъ учителемъ Етвешимъ пбдчасъ вправъ вбйсковыхъ въ Станиславовѣ, власти вбйсковій засуспендували и выточили ему слѣдзтво. — Въ Кутківцяхъ пбдъ Тернополемъ згорѣла онодги одна селянська загорода, а въ Зеленій коло Надвбрнои жертвою огню упали три загороды зъ цѣлымъ добуткомъ.

Послѣдній вѣсти.

На нинѣшнѣмъ засѣданю палаты послівъ п. Яворскій въ имени кола польского и правицѣ протестувавъ противъ промовы п. Шенерера, вѣдносячи супротивъ того дуже велику льояльність Поляківъ... По нѣмъ забравъ слово Нѣмець-людовець Барайтеръ.

Увязеный въ Станиславовѣ панъ Коритовскій утѣкъ вчера зъ вязниці та й ще забравъ зъ собою молоденьку дочку дозорця вязниці.

Телеграмы „Дѣла".

Прага 8 падолиста. Доносять, що въ будженѣ на 1899 рбкъ буде вже знаходити ся перша рата на ческу політехніку въ Берлинѣ.

Парижъ 8 падолиста. За примѣромъ Англіи иде Франція и ладить ся до вбйны. Правительство звертае найбільшу увагу на фльоту и морскій береги, котрій зъ великимъ поспѣхомъ скрѣпляе. Сли-бы прийшло до неприятельскихъ крокбвъ, вбйна буде рѣшати ся на моря такъ, якъ послѣдна вбйна Испаніи зъ Америкою.

Римъ 8 падолиста. Міністеръ заграничныхъ справъ Каневаро дбставъ анонімный листъ зъ загрозою, що палата, въ котрій буде радити конференція противъ анархістівъ, вылетить у воздухъ.

Атены 8 падолиста. Міністерство подало ся до димісіи.

Берлинъ 8 падолиста. Въ Ґданьску мае бути збудована военна пристань.

Пекінъ 8 падолиста. На зборахъ дипльоматичныхъ представителѣвъ европейскихъ державъ рѣшено: зъ цѣлою енергіею зажадати усунена хінъскихъ вбйскъ зъ провінціи Печілі. Мае се наступити до дня 15 падолиста Дипльомати загрозили, що коли не стане ся, они самі пороблять вѣдповѣдній кроки для зелѣзничого сполученя межь Пекіномъ а моремъ.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Володимиръ Яновичь

бувшій асистентъ головного шпиталя у Вѣдни, осѣвъ яко практ. лѣкарь въ Стрѣлискахъ новыхъ. 415 3—4

Потребую концепієнта.

Д-ръ Евгеній Петрушевичь

адвокатъ въ Сокали. 424 2—3

Отворене реставраціи
въ ДРОГОБИЧИ.

Маю честь завѣдомити Вповажн. Р. Т. Публіку, що въ днемъ 10-го падолиста с. р. отвираю въ Дрогобичи реставрацію въ домѣ п. Шрейера [давнѣйше реставрація Кльойза] Льокаль урядивъ я въ найбольшимъ комфортомъ, добрий напоѣ, здорова кухня и оборотна услуга. Дякуючи за дотеперѣшній взгляды поручаю ся и дальше Пов. Публицѣ.

Зъ поважанемъ

Жигмонтъ Фурґальскій

реставраторъ зеалѣзничій.

432

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на шанятціяхъ напротя Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, ребній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, таниъе мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ПОДЯКА.

Выдѣлъ Читальнѣ „Просвѣты“ въ Снятинѣ складае сердечну подяку Свѣтлому Выдѣлови „Просвѣты“ у Львовѣ за желаня при нагодѣ І-шихъ зборовъ читальнѣ и за даръ 43 книжокъ до бібліотеки Читальнѣ.

Зи выдѣлъ: Свящ. *Н. Гриньовскій* голова, *Тома Томей* писарь.

Свѣтлый заробокъ!!

Для властителѣвъ конторъ вымѣны, купцѣвъ, агентовъ и. и.

Оріґінальнѣ льосы

(не ратальні листы), котрыхъ тягненя вже небавомъ наступить и котрыхъ легко велика онбальність є до збуту. Оферты подъ „Losgeschäft 7210“ до Haasenstein & Vogler въ Празѣ.

426 1—9

Парцеляція 150

морґовъ ґруну близько Львова подъ дуже користными услобями.

Адвокатъ д-ръ Блажейовскій, Львовъ. 430 2—5

Такожъ и на раты

безъ подвышки цѣнъ

диваны, портіеры, ходники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, акъ такожъ всякі артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

КАСЫ огнетревалій знаменитій Нр. 0, 70 зр., нр. 0½ 80 зр., нр. 1 100 зр., нр. 2 120 зр., и-ръ 3 140 зр. Касы въ пультами о 10 зр. дорожше поручае ПЕТРО ХВОСТОВСКІЙ, торговля желѣза у Львовѣ, площ Капітульна ч. 1. (супротивъ катедры.)

4595

Новости въ футраныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудесно низькихъ цѣнахъ **MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3

190 50—?

Кваліфікована учителька

пошукуе лекцій з рускім домі.

Адреса Косів О. Роговска.

423 2—3

Ново-отворений складъ

Дерева на опалъ

въ лѣсовъ

МАЄТНОСТИ „ВЫГОДА“

ул. Пелчиньска ч. 5, побочь ставовъ Пяневськихъ, продае цѣлкомъ сухе и здорове

ДЕРЕВО БУКОВЕ

по 12 зр. 50 кр.

за 4 метровый снгъ справедливой мѣры враз зъ доставою до дому. Замовленя приймаютъ:

С. ХАЄСЪ, улиця Коперника ч. 5.

Р. БУХШТАБЪ, ул Краківска 25.

торговля корѣнныхъ товаровъ и Бюра дневниковъ Бухштаба.

431 2—2

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу

зъ житеписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна І-шои части 25 кр. ІІ-ои части 20 кр.

Оправленій примѣрники продаютъ ся о 10 кр. бѣльше.

Диваны перскі и портіеры

праднай (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жаданє высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

ПУЩАДЛА и трокары для худобы препоручае Иванъ Ляврукъ, ножовникъ у Львовѣ, ул. Галицка ч. 6.

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літоґрафічне

ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

виготовляе

всякій літоґрафічній выробы

звычайны візитовій білєты

вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а новопоявивший ся візитовій білеты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ кассеткою 188 50—51

ЛЕВ ЛОПАТИНЬСКИЙ

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицкого еміґрацийного руху в 4 актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витесками 50 кр. — На почтову оплату 5 кр.

Замовленя з провінції у автора **ул. Зиблікевича ч. 18, Львів.**

У Львові набути можна в Ставропигийскій книгарні.

474 2—6

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 105—?

Вѣдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краевій у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно зъ честности роботы артистично-бронзівнича

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручае свои выроби церковній зъ срѣбла, бронзу, хинського срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. едей, дароносницѣ, кадильницѣ, кадениці, патрицѣ для брацтвъ, дѣхтарѣ всякои величины, навуки бронзовій и скляній, подставники передъ иконостасы.

Всѣ выеше помянутій предметы приймае до спорядженя и вѣдновленя, т. е. до золочења, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 328 17—20

Рѣвножъ выконуе гальванізованє всѣхъ выробівъ зъ зелѣза, цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрені.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, акъ такожъ сальоновій и настѣлній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекція дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхівъ, рукавичокъ, панівхъ, коронокъ и отяжокъ.

На жадане высилае ся зъ принятостію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належыть адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés пл. Капітульна ч. 3.** 190

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, ліверівъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у ЛЬВОВѢ

поручае старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 10—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

До П. Т. Властителевъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — зволѣть, Вповажне Пане удати ся до Складу диванівъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажне Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Рештки хѣдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ бачено дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты безъ підвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Торговля товаровъ корѣнныхъ М. Волощака въ Любачевѣ гладае практиканта.

429 2—3

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скінчивъ зъ кінцемъ 1897 р. 28-ий рокъ своеи дѣяльности и зросла во всѣхъ вѣддѣлахъ „Славіи“

	въ кінцемъ 1897 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 8,754.709·53 кр.
Премін належитостя поббчній и вѣдсотки за рокъ 1896	„ 2,310.036·85 „
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„ 29,356.814·12 „
Обезпечень сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 289,794.649·— „
Выплачені капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1897 р.	„ 1,229.173·60 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальній сумѣ до кінця р. 1897	„ 28,422.896·90 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, акъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкодъ огневыхъ будынківъ, движимостій, збожа, товаровъ, запасовъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣрений, а услобя обезпеченя вельми користній.

Тарифъ и друкеортовъ вне ень всякого рода, акъ и всѣхъ потрѣбныхъ пояснень удѣляе акъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 21 19—24

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе аґенціи письменнымъ селянамъ.

Выстава загальна

всходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванівъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день и въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудуючо дешевій цѣны указаній докладно на всѣхъ товарахъ. Подекій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы напередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належыть: Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

подля часу середно-европейского (пізнійшого о 36 мінут від часу львівского).

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходить о		
6.45		з Іцкан	6.09		до Підволочиск з годовн. двірця
7.40		„ Янова	6.05		„ Іцкан
7.50		„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
7.55		„ Сокаля	8.35		„ Кракова
8.05		„ Лавочного		8.50	„ Кракова
8.15		„ Тернополя на годовний дворець		9.15	„ Сколього
9.05		„ Кракова		8.45	„ Янова
10.35		„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з годовного двірця
10.45		„ Ярослава		5.53	„ „ „ Підзамча
1.01		„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ годовн. дворець	2.50		„ Кракова
5.00		„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
5.35		„ „ „ годовн. дворець		4.55	„ Ярослава
5.40		„ Іцкан			
5.55		„ Сокаля			

нічна

	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ годовн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з годов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на годовн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

ТУТКИ **зъ найлучшои бібулки францускои, египетскои и Abadie, всюды жадати только зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.**

393

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черняньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, подъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 240 Львовъ, Середа 28 Жовтня (9 Падолиста) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю ка перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароли Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Кшижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот. за инсерати знижкій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:	на границяхъ:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся ли ше на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайній приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсераторовъ або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инший доносеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Заходній — а всходній „кресы“.

При недавныхъ выборахъ до пруского сойму стратили Поляки чотири мандаты; „коло польске“ въ прускѣмъ соймѣ збѣшло зъ 17 голосѣвъ на 13. Польскій дневники, розумѣе ся само собою, обговорюють сю сумну подѣю и застановляють ся надъ ей наслѣдками та причинами. Не въ тѣмъ, кажуть, лихо, що убуло чотири голосы, бо такъ чи сякъ польске коло супроти величезной бѣльшости нѣмецкой нѣчого вдѣяти не годно; оно може хиба въ деякихъ выпадкахъ хитаючой ся бѣльшости перехилити справу на ту або на сю сторону и лишь такимъ способомъ може часомъ стати ся парляментарнымъ чинникомъ, въ котрымъ и противники мусять числити ся. Але далеко сумнѣйша и причина теперѣшного результату выборѣвъ. Хоть до такого результату причинила ся безперечно лукава геометрія выборча, пѣсля котрой выборчій округи зложено такъ хитро, що польскій голосы, де лишь можна, поумѣщувано такъ, щобы они найшли ся въ меншости: все-жь таки не в се анѣ єдиною анѣ навѣть головною причиною утраты чотирохъ мандатѣвъ. Головною причиною в економічный упадокъ польского населенія, котрый в наслѣдкомъ успѣшной дѣяльности пруской комісіи кольонізаційной. Комісія ся купуе польску землю и заселюе ся Нѣмцями. Польскій дворы тратять польскій характеръ або и зовсѣмъ щезаютъ. На мѣсце польскихъ офіціялістѣвъ приходять нѣмецкій; на малыхъ господарствахъ осѣдаютъ нѣмецкій хлопы. Рѣчь ясна, що такимъ чиномъ Нѣмцѣ здобуваютъ перевагу економічну, а въ слѣдъ за нею такожъ політичну. Выгляды на будуче в тымъ сумнѣйшій, що фонды кольонізаційной комісіи вѣбільшено недавно другою соткою міліонѣвъ марокъ и далеко имъ ще до вычерпаня. Здавало ся зразу, що тѣлько тѣ Поляки продавати будуть комісіи землю, що нѣякъ вже ратувати ся не въ силѣ, и на тѣмъ спинать ся „корчемна обчизна“. Тымчасомъ показуе ся инакше: комісія кольонізаційна купуе чимъ разъ бѣльше польской земль, бо и банкротѣвъ в бѣльше, нѣжь можна було зразу припускати, и такихъ не бракъ, що продають для особистой користи, бо комісія платить лѣпше, нѣжь хто-небудь иншій. На те радять польскій дневники зъ одной стороны пятнувати загальною погордою тыхъ, що продають або готовій продавати кольонізаційной комісіи предковѣку землю, зъ другой стороны взывають тыхъ грошовитыхъ Поляковъ зъ иншихъ „дзельніцъ“ Польщѣ, що то вѣдъ часу до часу набувають навѣть великій маєтки, звертати ся зъ купномъ въ Познаньщину; инакше за якихъ кѣльканацять лѣтъ готовій Нѣмцѣ доконати свого дѣла, тымъ бѣльше, що отъ и теперь ладять якусь свѣжу штуку на Поляковъ познаньскихъ, бо зѣбрала ся въ Познаню комісія вѣдъ проводомъ начального президента познаньской регенціи для выготовленя германізаційныхъ планѣвъ, начеркненыхъ недавно міністрамъ.

Оттаке дѣе ся на захѣдныхъ „кресахъ“! Корчить ся ойчизна, корчить ся коло польске; а лицарска шляхта польска тымъ боронить narodowych i politycznych pozycyi w tej dzielnicy, що продае предкѣвску землю Нѣмцямъ, бо Нѣмцѣ... лѣпше платять! За те на всходныхъ, хоть и уровныхъ „кресахъ“ — бо-жь такій самій „кресы“ могли бы собѣ Поляки зъ однаковѣсенькою рацією покласти навѣть на Араратѣ! — якъ же то поводить ся польска політика? Правда, що и тутъ не богато дбае ся про економічне положенє: польскій дворы и тутъ тратять польскій характеръ або й цѣлкомъ щезаютъ; польскихъ офіціялістѣвъ заступають... пейсатій браця мойжешовего вызнання, бо навѣть властителями дворѣвъ стаютъ тѣ-жь браця, бо они... лѣпше платять, нѣжь хто-небудь иншій; на świętej karczmie сидить „братъ“, бо вѣнъ... лѣпше заплатить, нѣжь хто иншій, — дарма, що вѣнъ економічно и морально руйнуе народъ, а часто и самого пана дѣдича. Часомъ забавить ся оденъ-другій панъ въ кольонізаційну політыку нѣбы за прускимъ прикладомъ, парцелюючи свою землю межи спровадженыхъ Мазурѣвъ, бо они... лѣпше заплатять. Але головна сила польской політики на всходныхъ „кресахъ“— се шовінізмъ, котрый, ей Богу, нѣкому не приносить пожитку, а вже найменше причинить ся до скрѣпленя уровныхъ „народныхъ и політичныхъ позицій“ на тыхъ уровныхъ „кресахъ сея дзельніцы“. Замѣсть поперати заходы руского духовенства та рускихъ просвѣтныхъ товариствъ около отверезеня, просвѣты и економічного пѣддвигненя народу на тыхъ „кресахъ“, усувати жидѣвъ зъ корчемъ и дворѣвъ, дбати про розвѣй читалень, будуе ся каплічки и кѣсцюлки, въ котрыхъ нема кому молити ся. Замѣсть дбати о те, щобы сѣльска молодѣжь выходила зо школъ зъ вѣдомостями, потрѣбными до жытя, до розумнѣйшой господарки, вѣдпорнѣйша на вымыслъ жидѣвскій и на всякій деморалізуючій вплывы, кладе ся головну вагу въ школѣ на те, щобы дѣтвора научила ся poprawnie wyrażać się po polsku. Учителева господарства, высылаюному товариствомъ „Просвѣтою“ по читальняхъ для поучуваня людей въ розумнѣй господарцѣ, перешкаджае ся нераз у выконуваню своѣй, на статутахъ товарыства опертой задачѣ; але за те уладжуе ся по селахъ безъ перешкоды всѣлякій шопки зъ вѣдчитами про Мацкевича, котрыхъ народъ анѣ не розуѣе — анѣ не цѣкавить ся ними. Замѣсть справедливостію скрѣплять свои — хоть не народній и не політичній, але — суспѣльній позацій, воюе ся всѣлякими крутарствами противъ правного уживаня рускаго языка въ урядахъ. Замѣсть вкладати капіталы въ промыслъ, давати людямъ заробокъ и причинати ся до економічного пѣддвигненя населеня и краю, не тѣлько тратить ся величезній грошѣ на зовсѣмъ непродуктивне здобуване „зауфаня людку“ при всякихъ выборахъ, але навпакъ деморалізуе ся той народъ такъ, що кѣлька лѣтъ тяжкой честной працѣ не направить того, чого наконть кѣлька тыжднѣвъ нечестной агітаціи выборчой.

И яка користь зъ того всего?... На захѣдныхъ „кресахъ“ „ойчизна ее курча“, а на всходныхъ... не приростае и, ей же Богу, якъ свѣтъ свѣтомъ не приросте! Радять теперь въ Познаню Нѣмцѣ надъ новыми планами германізаційными и., певно урадять щось для своихъ цѣлей путього. Але на спольщене Руси годѣ вже выгадати щось нового! А те, що доси выгадувано и практиковано, якось не довело до цѣли. Панувала надъ нами небѣжонька Польща 500 лѣтъ, выгадувала всѣлякій пляны на zniszczenie Rusi, а „stugłowa hydra“ и доси не стратила нѣ одной своей головы (хиба коли бы хто шляхту хотѣвъ уважати за яку тамъ голову); не вдѣе намъ нѣчого, въ Бозѣ надѣя, и теперѣшне панованє Польщѣ въ Австрії, котре вчейже не буде тревати 500 лѣтъ. Правда, що теперѣшній польонізаційній способы, звычайно зъ поступомъ часу, в бѣльше рафінованій, нѣжь були давній; але й мы зъ поступомъ часу маемо сильнѣйшій способы оборони, — хоть бы тѣлько въ просвѣтѣ та національной свѣдомости.

Тымъ то далеко розумнѣйше поступала бы польска політика, коли бы на Руси дбали о справедливу згоду зъ Русинами замѣсть о пѣдлом вартости „зауфане людку“; а за те нехай бы звернула всю свою силу до оборони своихъ природныхъ позицій... на захѣдныхъ „кресахъ“!

Письмо зъ Рожнѣтовского.

[Урядове переслѣдованє руской мовы и письма. — Наший твердѝ. — Невинне перенесенє народного учителя въ Рожнѣтова. — Анархія въ Долинщинѣ. — Суспендованє фѣзика въ Долинѣ. — Деморалізація. — „Хлопска Рада.“]

Кѣлько разъ рускій послы пѣдносили въ соймѣ яркій примѣры нарушеня рѣвноправности рускои мовы и письма зѣ стороны галицкихъ урядѣвъ, тѣлько разъ, о скѣлько собѣ пригадую, правительственный комісарь гр. Лосъ встававъ и запевнивъ, що все буде добре и благополучно, бо всѣ уряды дѣстали якъ найострѣйшій наказъ строго придержувати ся законѣвъ и розпоряджень выс. міністерства та намѣстництва и въ зношенку зъ рускими сторонами послугувати ся рускою мовою. Не знаю, чи може почта до нашои Долины але функціонуе и всѣхъ тыхъ законѣвъ та розпоряджень не привозить, чи може по дорозѣ перелапуе ихъ якійсь Боско и робить зъ ними якійсь гокусъ-покусъ, такъ що до урядѣвъ долиньскихъ приходить уже написане чорне на бѣлѣмъ: „Трактуймо тамъ руску мову гѣрше, якъ яку хіньску або татарску!“ — бо-жь дивно! долиньскій округъ зъ поконвѣку рускій, въ долиньскѣмъ округѣ живе нинѣ 85% рускаго населеня, п. староста въ Долинѣ, кажуть, маѣ бути такожъ добрымъ чоловѣкомъ... але чи е у насъ справедливость? чи памятають тутъ уряды на XIX ый артикулъ основныхъ законѣвъ державныхъ? чи уважае ся тутъ, якъ мовлявъ Пискозубъ хоть зъ „куртоазіи“ на 85% населеня? На тій запытаня най вѣдповѣдають факты.

Дня 3 н. ст. листопьда с. р. вѣдбувъ ся соборъ деканальный въ Перегиньску. На тѣмъ соборѣ о. деканъ подавъ до вѣдомости выказъ урядовыхъ писемъ звернены урядами парохіяльными яко написаній въ польскѣмъ языцѣ. Писемъ тыхъ вѣдъ дня 1 серпня с. р. назбирала ся вже спора пачка. — На тѣмъ-же соборѣ деканальнѣмъ о. Небыловець, парохъ Перегиньска и членъ рускаго клюбу соймового, подавъ до вѣдомости, що львѣвскій краевый судъ карный, котрый повиненъ брилювати справедливостію, шанованемъ законѣвъ и куртоазією, выславъ до него вѣзване въ справѣ процесу п. Вахнянина зъ Monitor-омъ по польски! — Прикро також вразило, що судъ долиньскій, де начальникомъ суду есть Русинъ, бувшій кандидатъ на посла п. Грабовеньскій, до руского уряду парохіяльного въ Долинѣ всунувъ якусь тамъ вѣдезву польску; ба що

Кілька нелеких точок нинішної нашої шкільної і урядової правописи.

Нераз доводилось менѣ чути скарги навѣть вѣд інтелігентних Русинів (урядників, а навѣть учителів), що не знають, як писати в деяких разах по руски, хоч наша офіціяльна правопись называе ся ніби ф о н е т и ч н о ю. Будучи учителем рускої мови при гімназії, знаю з досвіду, що навѣть ученики осьмої гімназияльної кляси поповняють часто в певних специяльних случаях похибки проти приписаної шкільної правописи. Ба що більше, навѣть в шкільних учебниках руских часто можна подибати той самий комплекс звуків писаний на ріжні способи.

Такий стан нездоровий — він не дае чоловѣкови спокою. Видко дотичним правилам правописним брак тої певности, яку повинна їм дати точна, основна теорія. Тому я постановив коротко обговорити сим разом кілька найпекучійших точок нашої шкільної правописи для користи ширшого загалу. Сама стаття може служити приміром практичного пристосованя обговорюваних правил.

Говорячи про правопись треба мати на увазі передовсім отсі моменти:

1) Не язык для правописи, лиш правопись для языка.

2) Язык в чимсь живим, природно змінчивим, флюктуацийним — і не дасть ся ніколи, поки живе, цілковито замкнути в штучних рамках хочби й як хитро обдуманої правописи, так само, як не дасть ся докладно рахунком обчислити дійсний стосунок обводу кола до его проміру (так звane число Людольфа π). Значить ся в практиці треба вдоволяти ся лиш певним степенем докладности правописної в порівнаню з звуковими нюансами дійсної живої мови, так як інжинер при практичних обчисленях своїх планів вдоволяе ся числом $\pi = 3{\cdot}14159$, хоч наука посідае вже обчисленя π аж на 700 місць десятних.

3) З того, що дотепер сказано, виходить, що жадна правопись не може бути консеквентно ані зовсім фонетична, ані зовсім етимольогічна, лиш мусить бути ф о н е т и ч н о е т и м о л ь о г і ч н а тобто фонетична на стілько, щоб не суперечити з постулятом першим під 1), етимольогічна на стілько, щоб — поминувши дуже тонкі нюанси фонетичні живої мови, котрі можуть і повинні бути предметом науки лінгвістичної — правопись мала ціху научну тобто була справді виразом розумної праці думки людскої, що порядкуе ріжнородні і на око хаотичні явища природи в системи для лекшого перегляду і научена.

Про степень потрібної фонетичної і етимольогічної докладности може бути все і всюди спір. Рішати в них повинен — на нашу думку — взгляд практичний, бо правопись маe служити всім верствам, а не лиш лінгвістам.

Супроти наведених на нашу думку неопрокидно оправданих моментів уважаємо ми потрібним завести в теперішній шкільній і офіціяльній правописи слідуючі норми:

1) „і“ писати лиш там, де чути виразно „йі“, отже лиш по самозвуках і на початку слів, н. пр.: *їхати, поїти, мої* і т. д. Всюди инде писати „і“ без взгляду на его походжене, отже: *ніс — носа, ніс — нести, їду — їти* і т. д. Ріжниця між т. зв. мягким і твердим „і“ по співзвуках (consonantes) в руским языці є так непевна (а навіть — о скілько знаю — дотепер ще статистично не висвічена), що означати єї в письмі не оплатить ся. Я [родом з Бойківщини] знаю й говорю лиш мягке руске „і“ по співзвуках, отже *сіль — соли* і *сільце — село* однако мягко, і ще не лучило ся мені нікого тим здивувати або в непорозуміне впровадити. Вправді Др. Смаль-Стоцкий віндикуе таку вимову лиш підгірским сторонам Галичини й Буковини, але таку саму вимову я находжу й коло Тернополя і маю те пересвідчене, що навіть в тих околицях, де після запевнень Дра Стоцкого істнуе ріжниця між мягким а твердим „і“ по співзвуках, стислої консеквенциї в виговорі нема, бо знане стремліне рускаго языка до підібного „і“ мусить з конечности фізіольогічної асимілювати тверде „і“, наколи воно ще де заховало ся. На кождий случай наша лінгвістика повинна наперед статистично сконстатувати відносини обох „і“, а доперва тоді можна буде говорить про права одного й другого. А так жадання шкільної правописи (стор. 3—4 брошури) що до твердого „і“ суть просто арбітральними рештками давної правописи т. зв. етимольогічної, н. пр. щоб писати „зелені“, але „послідні, домашні“ і т. д. Нам здаеть ся, що жаден Русин на світі не робить в наведених словах ріжниці що до виговору кінцевого „і“, лиш виговорюе всі три однако.

2) Наведені моменти промовляють также за тим, щоб нігде не означати осібно мягчен[ня] асимиляційного, де мягчить ся співзвук через те, що стоїть перед иншим співзвуком мягким. Отже треба писати однако: *слід, сміх, світ, святий* і т. д., бо в руским языці (подібно як і в польскім, а инакше, як в российскім) перед мягким самозвуком мягчать ся всі попередні співзвуки даного складу, розуміе ся, о скілько їх фізіольогічна натура до того способна, н. пр. польске: świat, руске: світ = świt, российске: свѣтъ = swjet; польске: ślad, руске: слід=ślid, российске: слѣдъ=sljed. Така розвязка сего проблему конечно потрібна задля консеквенциї, бо нині навіть в книжках шкільних часто подибаеш: „пісьля, сьлїд“ побіч „слїпий, сніг“ і „свѣт, сьвятий“ побіч „звіря, успіх, зміна“ і т. д., хоч ту маемо „і“ = давному „ѣ“, порівнай польске: zwierzę, pośpiech, zmiana.

Розумів ся зазначене мягчення треба задержати всюда там, де его етимольогічна підстава є ще очивидна, іменно в флексії. Так н. пр. треба писати „*читальня*“ (а не „*читалня*“, як хоче Др. Стоцкий), бо „ь“ є етимольогічною частиною наростка „-ьнъ“ (індоевр. „-ino-“), як се видко ясно з instrum. „*читальнею*“.

3) В чужих словах місто твердого „і“ писати „и“ по всіх співзвуках, що можуть мягчити ся, навиваючи „л“ і „н“, отже: *Тиберій, Діонисій, тимократия, організація* і т. д., але: *Англія, Британія, Мавретанія, Бразилія* і т. д. По губних і горлянних співзвуках остае „і“, отже: *Арабія, Каппадокія*. Очивидно, де в чужих словах стоїть не „і“, лиш „у“.

и зъ тымъ обзывае ся, що вонъ вôдъ своєи зверхнои власти судовои зô Львова не мае позволенія въ зношеню зъ рускою стороною уживати рускои мовы!

Такъ само и окружна рада школьна, де яко окружный инспекторъ урядуе рускій священикъ о. Навроцкій, садить до уряду парохіяльного въ Вôльхôвцѣ якесь тамъ польске завѣдомлене въ справѣ мѣсцевои рускои школы!

Дня 14. серпня с. р. рада громадска въ Вôльхôвцѣ ухвалила одноголосно переписуватись урядово зô всѣми властями по руски. На тôй пôдставѣ урядъ громадскій въ Вôльхôвцѣ выповнивъ списъ урльопникôвъ и резервістôвъ въ дотычныхъ евіденційныхъ книгахъ громадскихъ по руски. Тымчасомъ при кôнци вересня с. р. приѣхавъ до Вôльхôвки секретарь долиньского староства Добровольскій, переглянувъ тіи книга, перемазавъ усе руске письмо и написавъ самъ все то само по польски; потôмъ обернувъ ся до вôйта Ивана Сомша и сказавъ: „Не вôльно писати по руски! при контроли вôйсковôй дôстанешь за те книжками по головѣ! По руски писати можна хиба десь тамъ яку супліку“ и додавъ до того впрочôмъ не досыть зрозумѣлій слова: „бо нашь найяснѣйшій панъ не дѣлить реліґію“. — Вслѣдъ за нимъ прийшовъ до того-жь Ивана Сомша жандармъ зъ Перегиньска и сказавъ до него: „Я васъ, вôйте, и вашого священика подамь до староства за то, що вы по руски переписуете ся зъ урядами, и будете оба каранй за руске письмо!“ Коли о. Созонтъ Медвецкій, парохъ Вôльхôвки, одного письма урядового писаного по польски не хотѣвъ принятн зъ почты въ Перегиньску, то перегиньскій ц. к. урядъ почтовый позволивъ собѣ звернути ся до громадского пôсланця почтового зъ такими словами: „Кинь письмо ксьондзови до покою а вôйтъ най прибе печатку на рецепісѣ и най жадае вôдъ священика 5 крейцарѣвъ за рецепісъ, а якъ ксьондзъ не схоче дати, най его вафантуе, фантъ заразъ продасть а намъ 5 крейцарѣвъ тутка доручить.“

Все то було предметомъ нарадъ деканального собора въ Перегиньску. Зôбранй священики кондеканальній, подавши всѣ тй факты до протоколу, выразили свôй жаль и обурене, а заразомъ звернули ся до Впр. Консисторіи зъ просьбою о починене вôдповѣдныхъ крокôвъ, щобы подôбній, пожалування гôдній примѣры на будуще не повтаряли ся!

Отже-жь еще дальше треба бороти ся! ще дальше треба польскій письма урядовій звертати! Въ тôй цѣли звертаемо ся до Деканата болехôвского, яко приналежного до того самого староства, щобы зволивъ въ тôй справѣ для легальнои оборони правъ рускои мовы и письма солідарно получити ся и на соборѣ деканальнôмъ вôдповѣдну ухвалу повзяти, бо досн, на жаль, се не стало ся!

Жаль такожь, що т. зв. „твердй“ въ нашôмъ окрузѣ, мимо спôльного перепровадженя выборôвъ до рады державнои, мимо спôльного обходу памятки внесеня панщины и народного вôдродженя, въ хвили, коли на кождôмъ кроцѣ зъ спôльнымъ противникомъ треба бороти ся и всѣ свои силы сполучити, они при кождôй случайности безъ жаднои потребы починають нераз бесѣду зовсѣмъ неумѣстну а маючу на цѣли народовцѣвъ спровокувати а народній институція зогидити. Не знаю, чи роблять они се на власну руку, чи по указу свыше, досыть, що той похôдъ „твердыхъ“ на „народовцевъ“ пôдъ теперѣшну пору дуже сумно мусить вражати.

там в рускім язиці і по „л“, „н“ і по губних та горлянних мусить стояти „и“, отже: *Мизия* (Mysia), *Ликія* (Lycia), *Лібия* (Libya), *Бітинія* (Bithynia) і т. д. Звук „р“ трактуе ся в чужих словах так, як ті звуки, що можуть мягчити ся (крôмъ „л“, „н“): *Григорий, Швайцария* і т. д.

4) Велику непевність можна завважати в писаню таких слів, як польскі: patryot, Магуа і т. д. Писане таких слів може бути двояке, відповідно до того, чи слово вже зрущило ся чи ні. Наколи пишемо *байка — байок, майор* і т. д., то очивидно треба писати консеквентно также *вистудийований* (від „студіювати“ тобто „студиювати“), надійо (voc. від „надіа“ тобто „надійа“), мілійон і т. д. Відповідно до того можна писати й „патрийот, рацийональний“ і т. д., так як пише ся з руским йотованим окінченем „Марня, Арабія“ і т. д. Однак о скільо такі слова ще не зрущені, треба їм задержувати й чужоземну форму, отже *Етиопія, Оріон, Діон* і т. д., а відповідно до того можна писати й *патриот, рациональний, фізіольоґічний* і т. д.

Справа полагодженя наведених чотирох точок належить до найпильнійших в нашій теперішній правописи. І тому на них попереставаю.

Тернопіль. *Іван Копач.*

Зъ нашого Рожнѣтова, якъ на збытки, перенесено „w drodze służbowej“, честного учителя-Русина п. Гнаткова — до Обертина. А треба знати, що его жена, такожь учителька, вже цѣлый рôкъ хоруе и не може зъ лôжка встати. Бодай то борше камѣне товчи при дорозѣ, якъ при нынѣшнôй системѣ польскôй народнымъ учителемъ бути!

Теперѣшный п. староста вôдбувае сесіи вôйтôвскій дуже точно. На одній такôй сесіи наказувавъ вôнъ вôйтамъ и писарамъ, що руки на роздорожахъ мають бути писанй не лише въ польскôмъ, але и рускôмъ языцѣ, бо — якъ слушно п. староста замѣчавъ — може чей же лучити ся, що кромѣ Поляка переѣздити буде дорогою часомъ якійсь Русинъ, котрый не вмѣе читати по польски. Але чи гадаете, що въ тôмъ взглядѣ слухае хто пана старосты? Руки якъ були, такъ и дальше писанй выключно по польски — а розпорядкôвъ ц. к. старосты нѣхто не слухае! Така то у насъ, бачите, анархія! Не рядять нами паны, але пôдпанки!

Дописуватель Вашь писавъ въ своѣмъ часѣ, що фізика въ Долинѣ д-ра Борисевича суспендовано, та не знавъ сказати, за що. Отожь его суспендовано за те, що вôдъ жида Поліцера зъ Выгоды коло Долины за оглянене домовины зъ однымъ помершимъ членомъ родины того жь жида, и привезеной зъ Вѣдня на дворець зелѣзницѣ въ Долинѣ, жадавъ 300 зр. А коли Поліцеръ въ тôмъ взглядѣ вôдвивсь ся до высшихъ властій, то заразъ посыпали ся и инши жалобы жидôвскій до Львова и Вѣдня, въ тôй хвили зôслано зô Львова комісію и п. Борисевича суспендовано. Бодай то нынѣ жидомъ бути! Si fabula vera, то передъ рокомъ инспектора податкового п. Шанковского, примѣрного урядника, на котрого п. Коритовскій, якъ самъ казавъ, бувъ гордый, перенесено зъ Долины на Мазуры за то, що жидови Попперови за великій приписавъ податокъ, а теперь зновъ п. фізикови жиды каркъ скрутили. А чей знаете, що племіпотентъ того жида Попера п. Витославскій есть у насъ маршалкомъ повѣтовымъ, а въ Рожнѣтовѣ жидъ вôйтомъ! Натомѣсть Русинови якъ же то тяжко добити ся права! Онъ нашій рускій протесты выборчій! Вже два роки буде, якъ заллгаютъ, а нѣхто нихъ читати не хоче! — Той фізикъ Борисевичъ не бувъ зновъ уже такъ дуже злый. Пригадую собѣ добре, якъ нынѣ — на одній сесіи вôйтôвскôй въ Рожнѣтовѣ зачавъ вôнъ говорити въ запаломъ по польски, але нагло опамятавъ ся: „Може вы — каже — не розумѣете по польски, то я вамъ буду говорити по руски!“ На то Д., вôйтъ изъ С. п., кричить: „Прошу дальше говорити по польски, мы все розумѣемо!“ Такъ гôрше Ляха свои выродній дѣти матерь-Русь розпинають!

Передъ пôвторкомъ були выборы одного члена до касы повѣтовои въ Долинѣ и мали голосувати всѣ члены долиньскои рады повѣтовои. Русины поставили кандидатомъ п. Павлиша, нотаря въ Рожнѣтовѣ, чоловѣка, котрому навѣть ворогъ нѣчо не може закинути. Русины передъ трема роками розпинали ся, щобы до рады повѣтовои вôйшли такій патріоты-селяне якъ: Гладунъ Николай зъ Мизуня, Червонюкъ Михайлъ зъ Кальнова, Дѣдоха Юрій зъ Струтина нижного, Розсыпецъ Матѣй зъ Нѣнева, Калинѣй Петро изъ Сваричева, Кардашъ Стефанъ зъ Долины! Чи гадаете, що хочь одинъ зъ нихъ вôддячивъ ся и вôддавъ голосъ на руского кандидата? Всѣ до одного голосовали за Полякомъ! И чи-жь диво, що потôмъ инши повѣты прилюдно нашь повѣтъ называють хрунѣвскимъ, а мы анѣ словомъ не можемо вôдозвати ся!

Колись такъ славный, честный, солідарный повѣтъ долиньскій — не знаю зъ чиеи вины — пôдъупавъ нынѣ дуже низько. Маемо повну надѣю, що „Хлопска Рада“ долиньска, котрои статуты вже затверджений лежать у о. віцемаршалка Лопатиньского въ Долинѣ, пôднесе той повѣтъ до давнои высоты, чести и солідарности!

Зъ рады державнои.

На вчерашнôмъ засѣданю палаты послôвъ по кôлькохъ внесеняхъ и интерпеляціяхъ палата приступае до дальшои дискусіи надъ поставленемъ міністерства въ станъ обжалованя за надужите §. 14-го.

Першій бесѣдникъ п. Яворскій полемізувавъ зъ Шенереромъ и боронивъ правительство, котре пôсля его гадки „було змушене“ послугуватись §. 14-ымъ. Промову Яворского перерывали безнастанно шенерійанцѣ Иро и Вольфъ замѣтками: „Яворскій зновъ плаче! — Вôнъ повиненъ пошанувати свôй сивый волосъ! — Поляки у себе дома конспірують, щобы оббйти парляментъ. Scandalizien! — Вамъ не до смаку велика Нѣмеччина, бо тогдѣ скôнчило бы ся те, що мы платимо за васъ податки, и шляхтичѣ мусѣли бы взятись до працѣ! — *Катують руского хлопа, що вôнъ въ крови плавае!* — Патріотъ вôдъ келишка! що таке патріотизмъ, поспытай старого Смольку, що мавъ бути повѣшеный!“ и т. д. безъ кôнця. Яворскій мовь-бы не чувъ всего того, а закôнчивъ свою промову заявленемъ, що его сторонництво буде голосувати противъ обжалованя.

Слѣдуючій бесѣдникъ п. Барайтеръ ударивъ сильно на правительство и доказувавъ, що міністерство, надъуживаючи §. 14-ого, зломило конституцію. Міністеръ фінансôвъ наглить угодову комісію, щобы прискорила свою працю, бо тутъ и въ грѣ щось бôльше нѣжь сама угода. Чи въ тôмъ не лежить зôзнане душѣ Федераліста, приступнои для державного замаху и зломаня конституціи? Знаходимо ся въ стадіи трехъ крізъ: крізы языковои, крізы угодовои и крізы конституційнои. Менѣ здаеть ся, що сего досыть. Міністеръ фінансôвъ славнищить, о скôлько се въ его силѣ, и каже ся, що президентъ міністрôвъ зовсѣмъ не гадае цофнути языковыхъ розпоряджень. Чому? Бо боить ся Чехôвъ, котрй не дадуть собѣ нѣчого вробити, а не боить ся Нѣмцѣвъ, котрй до-теперь позволяли робити зъ собою все. Мѣжь Чехами а Туномъ истнуе спôльность интересôвъ — они хотять усунути конституцію, а мы хочемо ю ратувати. Удержати пановане шляхты — се предметъ журы Туна и тому послугуе ся Чехами. Чи-жь не е вôнъ наслѣдникомъ тыхъ шляхотскихъ родôвъ, о котрыхъ Бісмаркъ высказавъ ся въ такъ досадный способôвъ? Чи тй паны зъ Чехіи — національна ческа шляхта ческои крови? Якъ-разъ найдѣльнѣйшй члены ихъ сторонництва — то потомки тыхъ ґенералôвъ и статистôвъ, котрй въ першôмъ десятлѣтю 30-лѣтнои вôйны зруйнували національну державу, ческу шляхту вынищили, а ихъ добра поконфіскували. Вынагороджено ихъ добрами ческои шляхты, котру выслано на шафотъ або прогнано зъ краю. Коли они стають по сторонѣ Чехôвъ, роблять ся такъ смѣшными, якъ молодый юнкеръ фонъ Краутгоферъ, коли натягне на себе польскій контушь и бѣлу або червону конфедератку и перехрестить ся на Крутовского. Тунъ прахнивъ ся теперь цѣлкомъ до бôльшости. Безвстыдность не крыесь уже теперь навѣть передъ свѣтломъ дня. Лупити, що лишь дасть ся злупити! — кличуть ческій дневники до ческихъ послôвъ. Се въ прикрашенôй формѣ называесь „реституціею“. [П. Вольфъ: Реституувати, се нова назва для понята böhmischer Zirkel!] Поляки давно вже дали доказъ способностій до такого рода интересôвъ. Они е послѣдными зъ тыхъ, котрымъ позволимо давати собѣ лекціи патріотизму. [П. Иро: На кожду сесію приходять въ бôльшими кишенями! П. Вольфъ: Нема політичныхъ анѣ взагалѣ нѣякихъ иншихъ свинствъ, котрыхъ бы не можна сподѣвати ся вôдъ того сторонництва!] — Бесѣдникъ закôнчивъ словами: Яко Нѣмець, котрый щиро любить австрійску вôтчину, говорю: Нехай радше розлетить ся сеся держава, якъ бы мы мали жити въ нѣй въ неславѣ; а она певно розлетить ся пôдъ славяньскою управою. Прийде зновъ той мрачный день, ще нещастнѣйшій, нѣжь той пôдъ Кульмъ нещастный день для державы, але не для будучности нѣмецкого народу. Такъ говорять до панôвъ посолъ, котрый вôдъ давна вже належить до сего парляменту, котрый свою австрійску вôтчину серіозно любить, але на превеликій свôй жаль бачить, що вôдъ якогось часу австрійска правительственна політика ступае дорогами, котрй зъ елементарною конечностію мусять довести до упадку сен колись великои державы.

Міністеръ Кайзль бороннвъ правительство и въ довшôй промовѣ выкладавъ о користяхъ § 14-ого. При тôмъ старавъ ся доказати, що розпоряджения выданй на пôдставѣ § 14-ого були обмежений до minimum. Бісмаркъ, навѣть безъ § 14-ого, не лишь не журивъ ся ухвалами, але навѣть позитивными дѣлами прускои палаты посольскои. (П. Айзеле: Але на се треба бути Бісмаркомъ!] Мы не Бісмаркы, але маемо § 14. Черезъ вôдмову парляменту правительство мусѣло взяти на себе цѣлу керму публичныхъ справъ.

Представитель нѣмецкои вѣрноконституційнои шляхты гр. Штірк полемізувавъ зъ Шенереромъ, при чôмъ выникалась остра перепалка зъ Вольфомъ. Бесѣдникъ заявивъ, що его сторонництво не мае нѣчого спôльного зъ малымъ сторонництвомъ нѣмецкихъ радикалôвъ. Однакъ мимо того домагае ся, щобы на поли державнои політики наступивъ зворотъ, бо лишь се може унеможливити такій проявы и такій розвôй, противный традиціи Нѣмцѣвъ въ Австріи и выставляючій вôтчину на найгôршій небезпеченьства.

По промовѣ нѣмецкого людовця п. Кінемана ухвалено замкнене дискусіи 175 голосами противъ 84. Яко ґенеральный бесѣдникъ лѣвицѣ промовлявъ п. Функе [ліберал].

Вôдтакъ Шенереръ въ досыть спокôйнôй промовѣ простувавъ высказы Яворского. Яворскій не мае права въ имени польского народу голосити льояльность и австрійскій патріотизмъ. Коли бы такъ дѣйстно було, то Поляки замѣсть Jeszcze Polska nie zginęła, мусѣли-бъ говорити: Polska już zginęła. Бесѣдникъ и его сторонництво нѣколи не були ворогами Полякôвъ. Покликуючи ся на свою програму зъ 1873 року заявляе, що его сторонництво було бы дуже радо запевнило Полякамъ вôдрубане становиско въ монархіи. — По промовѣ Шенерера забравъ слово п. Вольфъ и выкликавъ страшну бурю на лавкахъ кола польского. Коли сказавъ, що Поляки то „паразиты“, схопили ся всѣ Поляки зъ лавокъ якъ опарений и ревѣли: „Вôдобрати голосъ! за дверь! Потре, лайдаку, піяку, ідіото!“ и т. д. Рыкъ польскихъ послôвъ утихъ доперва тогдѣ, коли президентъ вôдобравъ Вольфови голосъ. — П. Дашиньскій, вôдповѣдаючи Вольфови, величавъ Полякôвъ яко народъ всюды дуже шанованый, дуже роботящій, въ углевыхъ округахъ Шлеска, Вестфалія, Пôвнôчнои Америки. Се не паразиты! [П. Вольфъ: Вы-жь не такій глупій, абы гадати, що я людъ мавъ на мысли!] Польскій людъ позволне выискувати собе вашимъ фабрикантамъ, котрыхъ вы зновъ выискуете. [Вольфъ: Ты варіяте! ты брехуне и шельмо!] Дашиньскій скôнчивъ высказанемъ Вольфови найбôльшои погорды. — Стопловець п. Кубікъ кинувъ ся до Вольфа съ пястуками, але его здержано. Рôвночасно вставъ п. Гивошь, и заявивъ, що такій „Gassenbub“, якъ Вольфъ, не годенъ обидити польского народу. Кажуть, що за те Вольфъ вызвавъ Гивоша на поединокъ.

Вкôнци приступлено до голосованя надъ внесенемъ о обжаловане міністерства — и внесене вôдкинено 187 голосами противъ 114.

Слѣдуюче засѣдане завтра.

Переглядъ політичный.

Середъ Словѣнцѣвъ дискутуе ся теперь справа: чи дотеперѣшна абстиненція Словѣнцѣвъ въ соймѣ горицкôмъ е рѣчею доброю, чи нѣ? Slovenský Narod высказуе гадку, що було бы лѣпше, якъ бы словѣньскій послы покинули абстиненцію и вернули до сойму. Се не була бы капітуляція. Правительство и такъ обходить ся безъ нихъ, а на всякій случай словѣньскій послы, будучи въ соймѣ могли бы перешкодити всему, що соймъ схотѣвъ бы ухвалити на шкоду словѣньского народу. Они могли бы въ тôй цѣли хопитись обструкціи або усуваючись вôдъ случаю до случаю вôдъ нарадъ, робити соймъ неспособнымъ до праці. Въ такій способъ дали бы ся евентуально осягнути навѣть деякій позитивній результаты.

——

Въ угорскôмъ соймѣ була вчера така сама буча, якъ въ австрійскôмъ парляментѣ. Рѣчь пôшла о се, що п. Ґаярі хотѣвъ знати, зъ якого жерела походять грошѣ на покрытя выборчихъ коштôвъ опозиціи. На те вôдповѣвъ п. Каролі, що вôнъ дасть выяснене пôдъ условемъ, що правительственій послы пояснять, зъ-вôдки беруть ся грошѣ на выборчій агітаціи правительственного сторенництва. Дискусія довела до личныхъ инвективъ, котрй мають скôнчити ся поединкомъ мѣжь Каролімъ и Ґаярімъ. Найбурливѣйшй сцены вôдограли ся на тайнôмъ засѣданю палаты. Опозиція мае такожь нынѣ зажадати тайного засѣданя.

——

Англійскій часописи переповнений вѣстями о плянахъ мобілізаціи армии и фльоты. Въ пристаняхъ, де сконцентровано дивізіи ескадръ, якъ такожь вздовжь всѣхъ берегôвъ вôдбувають ся безнастанній морскій и сухопутній маневры. — Кружить поголоска що англійске правительство намѣрне урядити величезну демонстрацію на пôвнôчно-европейскихъ водахъ. — Въ берлинськихъ кругахъ політичныхъ зачинають брати на серіо военній приготованя Англіи. Ихъ цѣль не цѣлкомъ ясна. Здогадують ся, що тутъ иде о сильне зазначене правъ Англіи до Єгипту и о рѣшучо оголошене англійского протекторату надъ Єгиптомъ.

——

Мѣжь Испанією и Америкою готово прийти до новои вôйны або що-найменше до интервенціи европейскихъ державъ. Предметомъ спору е Филіпінськй острови, котрй Америка хоче загорнути для себе. Президентъ испанскои комісіи маровои выславъ до испаньского президента міністрôвъ письмо, въ котрôмъ заявляе, що испаньскій комісарй ухвалили зажадати вôдъ американьскихъ членôвъ комісіи точного поступованя пôсля умовъ

первѣстно пѳдписаного протоколу мирового и по мысли того протоколу рѣшучо вѳдкинуть жадане Америки що-до переходу на ѳи власность вѣхъ Филиппіньскихъ островѳвъ. Зъ Вашингтону прийшла рѣшуча вѳдповѣдь Америки що-до переходу на ѳи власность всѣхъ Филиппіньскихъ островѳвъ. Зъ Вашингтону прийшла рѣшуча вѳдповѣдь американьского правительства. Въ Парижи говорять, що переговоры будуть вѳрваний та що не оббйде ся безъ интервенціи европейскихъ державъ, котра може выкликати поважній наслѣдки для самои Европы.

Пруськй власти зачинають вѳдъ якогось часу зъ незычайною строгостію выдалювати даньскихъ пѳдданыхъ зъ пѳзнѳбчного Шлезвика, не щадячи навѣть жѣнокъ и дѣтей. Выдаленымъ лишають не бѳльше якъ 24 годинъ часу для полагодженя своихъ справъ и выѣзду зъ Пруси. Въ цѣлѳй Данїи панує зъ тои причины велике обурене, а головно зъ причины, що вѳдставлено до границѣ на простѳмъ возѣ одну женщину зѳ смертельно хорою дитиною и дитина въ дорозѣ умерла.

VII. Зъѣздъ украньско-радикальнои партїи у Львовѣ.

(Дальше.)

Дальше забравъ слово посолъ д-ръ Ярославъ. Послѣдній выборы въ Тернопѳльщинѣ — мовивъ вѳнъ — показали, що мы зросли въ силу. Д ръ Франко сказав , що причиною его упадку були попы. Я въ тѳй справѣ розвѣдувавъ ся и пересвѣдчивъ ся, що се правда. Уважаю за конечне надъ тою справою довше затриматись и обговорити, а именно: чи нашй попы все выступають противъ партїи радикальнои, чи тутъ выступали лише противъ особы? Нѣхто не заперечить, що въ тяжкихъ хвилляхъ жытя нашого народу попы выступали неразъ зъ цѣлымъ пожертвованемъ и геройствомъ. Часто жертвувалось одиницѣ для народныхъ цѣлей. Однакъ при нынѣшныхъ обставинахъ политика народна мусить бути свѳѳдна вѳдъ попѳвъ и церкви. При выборѣ въ Тернопѳльщинѣ попы станули яко каста. При тѳмъ выборѣ не лишь партія, але и особа кандидата були великою причиною, що попы скажено кинулись на народного кандидата. Однакъ два попы, якъ заявивъ товаришъ Франко, вѳдданемъ своихъ голосѳвъ на радикального кандидата дали доказъ, що вмѣють забути на свою кастовѳсть. Я нѣколи не выступавъ публично противъ попѳвъ, бо не мавъ до сего причины. Переконавъ ся я також, що е многй попы зъ пожертвованемъ и справу народну ставлять высше своєи кастовости, якъ се показали послѣдній загальній выборы. Коли жь значна бѳльшѳсть не може позбути ся своихъ кастовыхъ поглядѳвъ, то треба попѳвство выелімінувати вѳдъ политичнѳи борбы; если попы не йдуть въ нами, то обійти ся безъ нихъ.

Воювати зъ ними треба не ганьбою, але способомъ науковымъ и предметовою критикою. Такій высказы, якъ „черезватй патріоты въ реверендахъ“ не мають нѣякои вартости для нашои борбы. Се не е критикою, бо если бы черезватй попы не ходили въ реверендахъ, то ходили бы въ сурдутахъ. Колись прийде часъ, що попы мусять ити такъ, якъ радикалы скажуть, но теперь ще наша партія до сего за слаба. — Обговоривши такъ выбѳръ д-ра Франка въ Тернопѳльщинѣ и признавши за головну причину его упадку агітацію духовенства, перейшовъ посолъ на инше поле — на політичну тактику партїи. При завязаню краевого руского комітету выборчого радикалы заявили, що до сего комітету не вступають, а стоять на боцѣ. Такій поступокъ не е практичный. [Тутъ п. М. Новаковскій кликнувъ по слови: „у Вѣдни!“ и зъ того выйшла мѣжь ними коротка але остра сварка.] — Потѳмъ посолъ выказувавъ на римѣрахъ непрактичну політику радикальнои партїи, що не прилучила ся до краевого руского комітету выборчого. Радикальна партія не мае ще такои силы, щобы на власну руку, безъ огляду на инши сторонництва, могла на певно ставити свого кандидата. Черезъ се выходить пѳдчасъ выборѳвъ непорозумѣня, бо народъ не знае, на кого голосувати. Вправдѣ на зазывъ радикалѳвъ стае народъ масами до выборѳвъ, але користи зъ сего нема. — Посолъ видить, що „машина попсувала ся“ и радъ бы знати причины сего. Лежать они, здаеть ся, въ злѳй организаціи. Остаточно ставить внесене: точно обгозорити вѳдношеня партїи радикальнои до попѳвъ и до инших партій, якъ и о злученю партїи радикальнои зъ партією соціялістичною. [*Оляски.*]

Д-ръ Трильовскій и д-ръ Данилович поставили внесене: Справу вѳдносинъ партїи до попѳвъ и инших партій передати до розслѣду комісіи организаційнои. — Такъ и ухвалено.

На тѳмъ збо ы ранѣшній [30 м. м.] перервано на двѣ годины, а участники розбѣгались на обѣдъ. Настрѳй зборѳвъ буяъ славный.

На пополудневѳй нарадѣ вѳдъ 3-ои годины вела ся дальше дискусія надъ справозданемъ головного заряду.

П. Остапчукъ изъ Збаражчины [сынъ посла] радивъ стоити въ далека вѳдъ всякихъ компромісѳвъ партійныхъ, а вести тиху и пильну пропаганду, а тымъ можна буде бѳльше вчинити, нѣжь масовою агітацію.

Пос. Ярославъ ще разъ заявивъ ся за компромісомъ зъ краевымъ выборчымъ комітетомъ, а то тымъ бѳльше, що партія радикальна не е классовою, але національною партією.

Д-ръ Данилович годивъ ся зъ деякими поглядами д-ра Ярославича. Жаданъ близшого пояснена вѳдъ головного заряду партїи про кандидатуру п. Будзиновского въ Чортковщинѣ а дальше: якій були вѳдносины партїи до посла Ярославича та д-ра Окуневского и до партїи соціялістичнои.

Въ имени заряду вѳдповѣвъ на се М. Новаковскій: Зносины головного заряду зъ послами Ярославичемъ и Окуневскимъ були въ першихъ часахъ ихъ послованя зговдній, опѳсля зайшли непорозумѣня. [Що-до посла Ярославича, то въ наслѣдокъ справы пѳдпису однои интерпеляціи въ парляментѣ выйшла межи посломъ а головнымъ зарядомъ остра переписка, зарядъ бувъ давъ навѣть „адмоніцію“ послови, але опѳсля цофнувъ.] Идеѣ соціялістѳвъ и партія соціялістична симпатичній для радикалѳвъ, але зъ соціялістами не мала радикальна партія зносинъ. бо не було нѣякихъ выборѳвъ зъ V курїи, де була бы нагода до спѳльного порозумѣня.

Сел. Грицунякъ съ Черниховець почавъ вѳдъ „спомининѳвъ зъ минувшости“, що давнѣйше хлопъ бувъ темный, не мѣшавъ ся до выборѳвъ, а попы выбирали „пана“ на посла. Опѳсля наступили часы, де паны спѳльно зъ попами выбирали попа, а теперь радикалы отворили народови очи: кого мають выбирати. Заслугою радикалѳвъ е також, що попы „не друть“ такъ якъ давнѣйше за похороны. — Бесѣдникъ плѣвъ ще богато иншои „радикальщины“, котра изъ справозданемъ або зъ организацію партїйною мала таке вѳдношеня, якъ кулакъ до носа. А все-таки „одушевленй товаришъ“ приняли его бесѣду окликами „славно!“ [Політика captandae benevolentiae“.]

Щобы оживити млаву десату надъ справозданемъ заряду, допросивъ ся голосу п. Павликъ и въ имени головного заряду партїи пояснивъ интерпеляцію. Мѣжь иншимъ на запытанє: чи п. Будзиновскій належить ще до партїи радикальнои, заявивъ, що его доси ще „не выкинено“; вѳнъ обгомивъ одного члена заряду, а наколи его перепросить, може увѳйти назадъ до партїи. Посла д-ра Окуневского також не вычеркнено зъ партїи и вѳнъ „покаявшись усѣхъ грѣховъ своихъ“ може також навернутись.

Вѳбици на внесене Остапчука замкнено дискусію надъ справозданемъ, а приступлено до справозданя делегатѳвъ зъ провінціи. Мѣжь тымъ комісія организаційна и контрольна вели въ особнѳй сали свои наради.

Першій забравъ слово М. Новаковскій и сконстатувавши число прибувшихъ делегатѳвъ [42], коротенько наскіцувавъ рухъ провінціональный.

Делегатъ Герасимовичъ [дѣтварь] зъ Сокальщины подавъ до вѣдомости, що тамъ прокинувъ ся вже на добре рухъ радикальный. Закидавъ головному зарядови анемію: вѣчь анѣ зборѳвъ не уряджувано, организаціи не заведено, але я надѣя, що Сокальщина теперь зорганізуе ся, бо внесено до намѣстництва статутъ „касина радикального въ Сокали“. Звертае ся зъ просьбою до головного заряду, щобы уряджувавъ вѣча, а дѣло пѳйде скорше. — М. Новаковскій вѳдповѣвъ на се, що въ Сокальщину высыпано письма организаційнй, але то не помогло. Треба, щобы й самй люде робили та организували ся, бо головный зарядъ не мае фондѳвъ на организаційну роботу; сегорѳчна агітація выборча пѳдорвала всѣ фонды партїи. На будуще головный зарядъ буде высылати своихъ делегатѳвъ на отворене читалень и на всяку организацію пѳдъ условємъ, що дотычній люде покрыють выдатки подорожи.

Сел. Драганъ изъ Сокальщины закинувъ Герасимовичеви, що вѳнъ не знае вѳдносинъ радикальнои партїи въ Сокальщинѣ. Центральный зарядъ допомагавъ организаціи. Радикалы въ повѣтѣ роблять свою роботу, а инший партїи дрѣмають. Бесѣдникъ нарѣкавъ, що дѳмъ имени М. Качковского въ Сокали бувъ давнѣйше нанятый жидавъ, а теперь ще не знати, чий вѳнъ буде? Въ Сокали е „Селянська Рада“, але она не е радикальна, тому и не проявляе належно жытя. Бесѣдникъ, запевнюе, що „за кѳлька лѣтъ цѣла Сокальщина буде радикальна“.

(Дальше буде.)

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Загальній зборы товариства „Русланъ“, що опѣкуе ся бѣдною молодѣжею руского гімназіи у Львовѣ, вѳдбули ся дня 4 жовтня с. р.

Зборы вѳдкрывъ промовою заступникъ головы дир. Е. Харкевичъ, посвятивши теплый спомининъ бл. п. великодушному Добродѣеви убогои молодежи, Его Ем. Кардиналови Сильвестрови Сембратовичеви, покровителеви товариства, що и за жита свого щедро пѳдтомагавъ товариство и въ завѣщаню призначивъ значнѣйшій легатъ въ его хосенъ, та запросивъ зѳбраныхъ членѳвъ на заупокойне богослужене за душу покойного. Згадавши також про смерть трехъ инших членѳй товариства, мѣжь ними про смерть члена покровителя бл. п. о. крил. Юзичиньского зъ Борщовичь, запросивъ на председателя зборѳвъ вир. о. крил. д-ра Баргошевского, а сей покликавъ на секретаря проф. Роздольского.

На внесене проф. Мостовича вѳдчитано протоколъ зъ попередныхъ зборѳвъ, а коли нѣхто не пѳднѣсъ нѣякихъ замѣтокъ, увѣльнено секретаря, вѳдъ читання справозданя выдѣлу за рѳкъ 1897/8, бо оно було въ часъ подане друкомъ до вѣдомости членѳвъ.

Справозданя се выказуе зъ кѳнцемъ червня 1898 р. 138 членѳвъ, мѣжь ними 12 членѳвъ покровителѣвъ, зложили що-найменше 25 зр. на цѣли товариства. Справами товариства завѣдувавъ выдѣлъ, въ складѣ котрого входили: о. крил. А. Торонський яко голова, директоръ гімназіи Е. Харкевичъ яко заступникъ, проф. Ис. Громницкій яко скарбникъ, проф. д-ръ М. Пачовскій яко секретарь и о. катихитъ Д. Дорожинський яко членъ выдѣлу. — По мысли § 7 статута вѳдбуваэъ выдѣлъ кождого мѣсяця засѣданя и старавъ ся приєднувати членѳвъ, прилюднымъ покликомъ до загальнои жертволюбивости, петиціями до Выс. Сойму и до знаныхъ зѳ щедрости институцій фінансовыхъ, урядженемъ вечернецъ и иншими дозволеными способами зѳбльшити доходы та вѳдповѣдно до потребъ запомагати бѣдныхъ ученикѳвъ: грошевыми датками на харчь, одѣжь та мешканє, книжками, вынаходженемъ лекцій приватныхъ, выстараненъ безплатныхъ обѣдѳвъ и опѣкою въ часѣ хоробы. Не спускавъ выдѣлъ зъ ока також и дальшои цѣли товариства: заведеня бурсы для бѣдныхъ ученикѳвъ, до чого однакъ за-для браку фондѳвъ доси ще не мѳгъ приступити. — Бібліотека товариства числила 760 книжокъ школьныхъ для науки и 16 бѳльшихъ молитвенникѳвъ. Заосмотреныхъ книжками зъ тои бібліотеки було 204 ученикѳвъ.

По заѣтцѣ проф. Мостовича, щобы выдѣлъ подбавъ о бѳльше число членѳвъ и по поясненихъ проф. Громницкого въ тѳй справѣ — приступлено до дискусіи надъ справозданемъ касовымъ, котре выказуе за часъ вѳдъ 1 липня 1897 до 30 червня 1898 въ доходахъ суму 1873 зр., а въ розходахъ 1177 зр. 24 кр.; въ фондѣ основнѳмъ: готѳвкою 1404 зр. и 100 зр. въ ефектахъ, а въ фондѣ мундурковѳмъ: 92 зр. 60 кр. Грошевыми запомогами наділено 81 ученикѳвъ, зъ того 4 постѳйными мѣсячными квотами. — Въ дискусіи, яка выявала ся, забирали голосъ пп. Врецьона, Мостовичъ, д-ръ Коцовскій и о. крил. Торонський, а по справозданю контрольнои комісіи, яке подавъ проф. Петро Огоновскій, удѣлено абсолюторію уступаючому выдѣлови. — Крѳмъ того на внесене проф. Кокорудза, выражено щиру подяку проф. Громницкому за те, що горячо займавъ ся справами товариства и убогои молодежи школьнои яко касіеръ и бібліотекарь „Руслана“.

Потѳмъ приступлено до выбору нового выдѣлу. Принято внесене о. сов. Евг. Гузара, щобы выбрати той самъ выдѣлъ и тую саму контрольну комісію [пп. Петра Огоновского и Гр. Врецьону] на рѳкъ слѣдуючій. Рѳвно-жъ принято внесене проф. Громницкого, щобы пѳбѳльшити основный фондъ о 125 зр. О. крил. Торонський высказавъ бажане, щобы въ слѣдуючѳмъ справозданю було докладнѣйше подано, на якій потребы удѣлено запомоги ученикамъ, абы дѳзнати ся: чого молодѣжь найбѳльше потребуе. Проф. Мостовичъ прихилявъ ся до сего внесеня та доповнивъ его ще, щобы въ касовѳмъ справозданю було завсѣгды уложене порѳвнане мѣжь рокомъ безпосередно минувшимъ а попереднымъ. Внесене се принято и на тѳмъ закѳнчено зборы.

НОВИНКИ.

— Зъ руского театру. Въ четверъ 10-ого с. м. вѳдграе нашъ театръ гарну штуку Мілера „Надъ пропастію“ зѳ спѣвами и танцями, музика Рота. — На суботу 12-ого приготовля ся нова штука — „За хлѣбомъ“ драматичный образъ въ пяти дѣяхъ Ф. Крогулецкого [псевдонімъ, пѳдъ котрымъ крые ся одинъ знаный молодый писатель-белетристъ]. — На вчерашнѳмъ представленю водевіля „Подруже на пробу“ було публики незвычайно мало, а прецѣнь е ще много родинъ рускихъ, що анѣ разу не були ласкавй загляну ти до свого театру! Кличемо до нихъ: Схаменѣть ся! Польска публика не ходить, жида зѳ свѣчкою не знайдешь нѣколи, — для когожь рускій театръ буде грати, якъ Русины не будуть ходити?!

— Перемыскій епископъ Юліянъ Чеховичъ выѣхавъ на кѳлька днѣвъ до Вѣдня на конференціи австрійскихъ епископѳвъ.

— Посолъ о. Данило Танячкевичъ одержавъ — якъ довѣдуемось — вѳдъ Дукляньского уряду деканального [зъ пѳднесомъ декано о. Ю. Дуркота] ширше письмо зъ подякою за его щирй заходы для поправы нужденнои долѣ вдовъ и сиротъ священичихъ. Въ письмѣ сказано: „Не жалували Вы нѣ труда нѣ заходѳвъ своихъ, та де только блиснула якась найменша надѣя на получшеня матеріяльного быту тыхъ всѣма майже забутыхъ истотъ, Вы отче Всечестнѣйшій тамъ толкали, просили и молили, а вкѳнци яко истинный ходатай притѣсненыхъ существъ занесли прошеня передъ престолъ Императора“... За те священики Дукляньского деканата рѣшили на деканальнѳмъ соборчику дня 15 (27) сентября въ Дошници одноголосно, щобы черезъ урядъ деканальный переслати послови о. Танячкевичева подяку и узнане зъ тою ще умильного просьбою, щобы о. посолъ по силамъ своимъ причинивъ ся и выпросивъ, абы всѣ вдовы и сироты безъ вынимки могли дѳставати пенсію вѳдъ ц. к. правительства. Во зъ тыхъ, котрй теперь не будуть могли бути участницями высокои цѣсарскои ласки, е дуже много такихъ, що остають може ще въ гѳршихъ матеріяльныхъ вѳдносинахъ, якъ тѣ, котрй до сего часу даръ зъ ласки одержують. [О се зласне посолъ о. Танячкевичъ теперь щиро старае ся.]

— Цѣкавый процесъ розпочавъ ся передвчера у Львовѣ. На лавѣ обжалованыхъ засѣвъ Фридрикъ Р. баронъ Гостковскій, инший манипуляційный урядникъ краевои дирекціи скарбу, чоловѣчокъ вправдѣ ще молодый, бо лишь 22-лѣтный, майже безъ образованя, та за те зѳ спорою дозою спирту. Прокураторія обжалувала его о те, що вѳнъ черезъ цѣлѳ два роки побиравъ смеритуру на има цѣлкомъ не истнуючого радника Петра Балицкого по 200 зр. мѣсячно и тымъ способомъ спроневѣривъ 4600 зр. При тѳй нагодѣ, молодый баронъ вѳдповѣдае також за инши провины: за насильльство, якого допустивъ ся на однѳй служницѣ, за провину супротивъ публичного безпеченьства, бо державъ злобну собаку, котра покусала на улици кѳлькоро людей. Розправѣ прислухуе ся богато цѣкавыхъ людей, а скѳнчить ся она имовѣрно нынѣ а певно вже завтра. Выркъ подамо.

— Псевдо- „грабя“ Мера-Коритовскій — якъ мы вже вчера коротко звѣстили, утѣкъ изъ судовои вязницѣ въ Станиславовѣ въ понедѣлокъ о 5½ год. вечеромъ зъ дочкою управителя вязницѣ Матильдою Данцевичѣвною.

Коритовскій уже вѳдъ довшого часу плянувавъ утечу при помочи „ратункового комітету“ та пляну сего годѣ було выконати. Ажь ось знайшовъ ся спосѳбъ. Управитель вязницѣ, Данцевичъ маэ гарну, 17-лѣтну, дуже „романсову“ донечку Матильдаю и весь панночка, пѳзнавши „пана грабѳго“ Коритовского вывела его на волю. Прибрала его въ пальто и фальшивій вусъ, и вечеромъ вывела яко свого „вуйця.“ На брамѣ вязничный стражникъ спинивъ бувъ ихъ, але опѳсля пустивъ, коли резолютна панна крикнула: „Що-жь то? не вѳльно менѣ ходити зъ моимъ вуйцемъ?“ На дорозѣ вже стоявъ замовленый фіякеръ и Матильдзя зъ „вуйцемъ“ поѣхала на зелѣзничій дворець. Але що поѣзды вже були вѳдѳйшли, то поѣхали до Хриплина, найблизшои стациі черновецкои зелѣзницѣ. Зъ Хриплина завернули до Тисьменицѣ, тутъ вѳдправили станиславѳвского фіякра, а згодили иншого и погнали до Марковець та й зъ-вѳдти выѣхали зелѣзницею до Сучавы На стациі Гадікфальва Матильдзя пересѣла ся до II. класы поспѣшного поѣзду ѣдучого до Львова, а панъ Мора попрямовавъ до Румунії. Въ Станиславовѣ пѳзнавъ Матильдзю капраль поліціи и, мимо опору кондуктора, котрый присягавъ ся, що „сесю панночку якійсь панъ вѳддавъ ему пѳдъ опѣку“, арештовано ѳи и увязнено. Она признае ся, що улегчила Коритовскому утечу, однакъ не хоче сказати, куда вѳнъ драпнувъ. Що его доси не зловлено, сему винень зарядъ вязницѣ, котрый зъ-разу тавъ утечу и лишь довѣрочно вѳдвѣсъ ся до поліціи, щобы перешукала готелѣ. Инший власти завѣдомлено допѳрва на другій день вѳ второкъ...

— Вѳдкрытє памятника короля Собѣского у Львовѣ мае вѳдбути ся 20-ого с. м. Львѳвскій магістратъ розбславъ до вызначнѣйшихъ личностій, до радъ мѣскихъ и повѣтовыхъ около 300 запрошень. Рѳвночасно звернено ся до князя Каликста Поніньского, властителя дому въ рынку, въ котрѳмъ мешкавъ король Собѣскій, щобы позволивъ оглядати въ день торжества королѣвске мешканє, доси, по 200 лѣтахъ незмѣнене. По вѳдкрытю памятника на Гетманьскихъ валахъ, наступить въ сали ратушевѳй бенькетъ, въ котрѳмъ мае взяти участь також даньскій писатель Юрій Брандесъ, запрошеный львѳвскими Поляками.

— Жертва офіцирскои шаблѣ. Въ Коломыи хоробрый сынъ Марса, офіцеръ Шнайдеръ, покалѣчивъ онодгы шаблею властителя готелю Рікенштайна такъ добре, що сей по кѳлькохъ дняхъ померъ. Мимотого доси ще не чути, щобы власти вѳйсковй заняли ся сею справою... Для „цивілѣвъ“ се дуже дивно.

— Пѳдпалъ для приятности. Въ Шенесъ-Офалю на Угорщинѣ арештовано трехъ хлопцѣвъ котрй вѳдъ довшого часу пѳдпалювали въ тѳй мѣсцевости домы. Въ слѣдствѣ зѳзнали що робили се лише зъ приємности. Любили дивитись на великій огонь та слухати людского плачу за майномъ, котре въ попелъ обертало ся. „Многонадѣйныхъ“ молодцѣвъ передано судови.

— Папѣръ зъ травы. У Франціи сильно розвиваютъ ся фабрики нового паперу, котрый выробляють зъ морскои травы. Сей папѣръ мае бути такъ прозорый, що его буде можна уживати до вѳконъ замѣсть скла.

— Дрѳбнй вѣсти. Дня 20 н. ст. листопада с. р. вѳдбуде ся вѣнчане п. Павла Чужака, укѳнченого богослова, зъ панною Ольгою Панчакѳвною, дочкою руского пароха зъ Волѣ задеревацкои, въ мѣсцевѳй церквѣ [почта и телегр. стація Соколѳвъ коло Стрыя, стація зелѣзница Лисовичѣ]. — Дня 15 н. ст. листопада вѳдбуде ся въ Увинѣ [зелѣзн. стація Броды] вѣнчане окѳнчившого богословія п. Вас. Терлецкого зъ панною Еленою Завадовскою, дочкою мѣсцевого пароха.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 9 падолиста. Вчера розпочала ся пѳдъ проводомъ кардинала Шенборна конференція епископского комітету. — Вынимковый станъ въ Галичинѣ мае бути сими днями внесеный зъ вынятком Санча и Лимановы.

Прага 9 падолиста. Зъ нагоды рѳчницѣ битвы пѳдъ Бѣлою Горою вѳдбували ся тутъ зборы, котрй поліція сейчасъ порозгоняла.

Женева 9 падолиста. Завтра зачинае ся, процесъ Люккеніого. Окрѳмъ многихъ дневникарѣвъ будуть прислухуватись розправѣ представителѣ австрійского и италійского посольства. Розправа не потревае довше, якъ одинъ день.

Вроцлавъ 9 падолиста. Поліція вѳзвала всѣхъ пѳдданыхъ славяньского походженя, щобы въ протягу 14 днѣвъ выѣхали зъ Пруси. Причина выдаленя незвѣстна.

Парижъ 9 падолиста. Касаційный трибуналъ переслухувавъ вчера въ справѣ Дрейфуса трехъ бувшихъ міністрѳвъ вѳйны. Результатъ удержують въ глубокѳй тайнѣ.

Мецъ 9 падолиста. Одного католицкого священика засуджено на 14 днѣвъ вязницѣ за те, що коли прийшло вѳйско до села, сказавъ зъ каѳлицѣ до парохіянъ: „Стережѣть свои мошонки и дѣти“.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На будову рускаго театру переславъ на руки нашои Адміністрациі Вп. о. Емиліянъ Пасецкій, парохъ зъ Вишенки великои, 2 зр. зобранныхъ зъ дрібныхъ складокъ.

На ювілейну Бурсу ремісничу надіславъ на руки нашои Адміністрациі Вп. о. Лонгинъ Раковскій, парохъ зъ Боднарова, 5 зр. 37 кр. зъ складки въ его домѣ.

Наука, штука и література.

— **Віденьского тыждневника „Die Zeit“ появивъ ся 211-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:**

Die Neunkirchner Lantagswahl vor dem Reichsgericht Vom Landtagsabgeordneten Dr. Julius Ofner. Zur Revision des Dreyfus-Processes. Von Pollex. — Starhemberg. Ruber et Cie. Vom Reichsrathsabgeordneten Dr. Otto Lecher. — Beiträge zum Verständnis der Palästinfahrt des deutschen Kaisers. Von einem alten Palästinfahrer. — Puvis de Chavannes. Von Prof. Dr. Richard Muther. — Der letzte Fontanne. Von Paul Linsemann. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Al fresco. Von Johannes Jörgensen.

Передплату на сей тыждневникъ чвертьрічно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse 1. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Надѣслане.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгеній Озаркевичъ

мешкає

въ каменици „Народного Дому“

улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вѣдъ 3—5 годины. 349 18—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райценфѣдеры, тамыже мірничі, піоны, лібелі, манометры и т. и.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякі направкы подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Торговля товаровъ корѣиныхъ

М. Волощана въ Любачевѣ глядає практиканта.

129 3—3

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собеского число 7

поручає всякі роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пóсля найновѣйшихъ фасонóвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкóры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожь Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 825 20—20

Матеріи найновѣшій на верхи въ найбóльшóмъ выборѣ.

Цѣны умѣрені сталі.

Высше наведені товары знаходять ся на складѣ.

Такожь на раты мѣсячні.

Такожь на раты мѣсячні.

УЧИТЕЛЬ

органъ рускаго товариства педагогічного двотыждневникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рóкъ 8 зр. на пóвъ року 1·60 кр. на чвертъ року 1 зр

До П. Т. Властителевъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванóвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаємо на жадане наш богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

РУСКА КУХАРКА

выйшла въ друку въ рускóмъ языцѣ и обимае:

Выпробованій господарскій досвѣды. Науку варенія рускихъ потравъ. Найрóзнѣйшій знаменитій зупы, пульпеты до зупъ, фашерованій яйца и т. п. Всякі печенѣ, штуфады, гуляшѣ, кльопсы, котлеты зъ позостатокъ печенѣ, прушки, знаменита баранича печеня зъ ялóвцемъ и т. п. Надзвичайні отбрики, грибки, найрóзнородньйшій ярины, варені на парѣ. Знамениті котлеты зъ картоель, печеница зъ оселедцемъ и сарделями, знаменитій гречкій пироги, пироги зъ дрібнои гречаной кашѣ зъ сыромъ и т. п

Цѣна 70 кр.

По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высылае franco

АРУКАРИЯ НАРОДОВА

Ст. Манецкого и Спóлки

Львóвъ, Готель Жоржа.

341 4—?

КИРИЛО ДУМИНЪ

кравець мужескій

дипльомованый черезъ ц. к. технольогічный музей у Вѣдни поручае ся ласкавымъ загляданю дамъ Р. Т. Публики. 15—?

Львóвъ, Трибунальска ч. 16.

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Решткы хóдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рóзни предметы декораційній по цѣнахъ дóсить дешевыхъ. Складъ диванóвъ „Au Louvre“ Львóвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ гóдавысшеня цѣнъ. Для провінціи цѣнникы даромъ и оплатно. 190

Такожь и на раты

безъ пóдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хóдники, ковдры ватованій, капы на столы и лóжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванóвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львóвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнникы даромъ и оплатно. 19

ЛЯЖКА зелѣзній складаній по зр. 5·50, въ бокахъ, орѣхово лякированій по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—, Матерацы спружиновій по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХИОНОСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 6595

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшка есть замкнена инаше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтóмъ папери).

Доси неперевысшеный!!!

В. Маагера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченóмъ опаковани)

зъ фабрики

ВІЛЬГЕЛЬМА МААГЕРА

у Вѣдни

Розслѣдженый першорядными повагами медичными и за-для своєи легкои страности порученый такожь дѣтямъ, и запису-ваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣплення цѣлого орґанізму, именно грудей и легкихъ, збóльшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокóвъ, а такожь взагалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричнóвъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожь майже у всѣхъ антикахъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. антикарéвъ: Петра Мікольша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцéвъ: Ст. Марковича и Алойсія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 360 13—16

W. MAAGER, WIEN

427 1—18 **III./3., Heumarkt 3.**

Противъ наслѣдуванъ зарядже ся судове слѣдство.

ТАКОЖЬ И НА РАТЫ

безъ пóдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хóдники, ковдры ватованій, капы на столы и лóжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванóвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львóвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнникы даромъ и оплатно. 19

Свѣтлый заробокъ!!

Для властителевъ конторъ выкѣны, купцéвъ, агентóвъ и. и.

Оріґінальній льосы

(не ратальній листы), котрыхъ тягненя вже небавомъ наступить и котрыхъ легко велика скóлькóсть є до збутя. Оферты пóдъ „Losgeschäft 7210“ до Haasenstein & Vogler въ Празѣ.

426 3—9

СПИЗОРИКИ новіденій въ образокъ Найсвѣтшого Пана припоручае Иванъ Лявруковъ, кожóвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.

Львóвъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 51—?

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ житеписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна I-шои части 25 кр. II-ои части 20 кр.

Оправленій примѣрники продають ся о 10 кр. бóльше.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

човенковій и обручковій, зъ першорядныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованій якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтною гарантіею

Зінґера ручній вѣдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножній вѣдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячній по 4 зр., або готівкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Лявругъ** механикъ

397 3—?

Львóвъ, улиця Галицка ч. 6.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатныхъ листів. Зміст: белетристика і поезия, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильнійше увиразнюване артистичного вимірчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Кн. І. В. Щурат: „МОІ ЛИСТИ“ (поезиї). - Кн. II. Едґар По: „Новелі“ (в перекладі Ів. Петрушевича.)

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; здобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківский, Львів, улиця Зиблікевича, число 34.

ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

Машины до шитя „ЗІНҐЕРА“

зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Нóжній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готівкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 ваґонóвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручае ся въ мѣсци.

Не высилаю докучливыхъ агентóвъ, которымъ жиды платять 10—20 зр. за продажу однои лихои машины. 330 20—30

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

Вже выйде небавомъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рóкъ 1899.

Дóстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пóльгъ въ оплатахъ пóсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣнній, хóдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лóжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вóддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескóго и дамскóго, парасолéвъ и парасольокъ, капелюхóвъ, рукавичокъ, панчóхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся зъ принятностію цѣнникы даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належыть адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львóвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русиновъ

Цѣна 1 зр.

Дóстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Диваны перскій и портіеры

працюе (*старинний*)

продае, купуе и выповнае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванóвъ „Au Louvre“, Львóвъ ул. Сикстуска 6. — Пóльги въ оплатахъ пóсля умовы.

На жадане высилаємо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львóвъ ул. Галицка ч. 12.

Выстава загальна

выходныхъ и иншихъ чужихъ и красныхъ диванóвъ, портіеръ, фіранокъ, хóдникóвъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ вечеръ при електричнóмъ освѣтленю. Вступъ вóльный. Зачудовуючо дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ оплатахъ пóсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнникы даромъ и оплатно.

Листы адресувати належыть: Складъ диванóвъ „Au Louvre“, Львóвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

Розклад їзди поїздів зелізничних

важний від 1 жовтня 1898

після часу середньо-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу ві ліського].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД ?об.	зі Львова — відхо
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан	**вічк**		
	5.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
вічк				5.20	„ Лавочного
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Іцкан
	3.30	„ „ „ голов. дворець		6.40	„ Кракова
5.10		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
9.45		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.55		„ Підволочиск на голов. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґійского, пóдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 241 Львовъ, Четверъ 29 Жовтня (10 Падолиста) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кинкинового 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты платитъ ся у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатковымъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція бѫдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вольный бѫдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. бѫдъ одного стрѣчка инсератового або си мѣсце в рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Кождий и кождий денносокъ привативій числить ся по 15 кр. бѫдъ стрічка.

Честь народна.

Онодѣшна буча, яка склала ся у вѣденьскѣмъ парламентѣ мѣжь п. Вольфомъ а польскими послами, є для насъ дуже поучаюча. Справедливо замѣчає Słowo polskie: „Солідарне выступленє всѣхъ послѣвъ польскихъ въ оборонѣ чести польского народу, — такъ тыхъ, що належать до кола, якъ и тыхъ, що не належать до него, — мусить противникѣвъ переконати, що національна свѣдомѣсть живе у всѣхъ верствахъ польскои суспѣльности безъ огляду на всѣлякій внутрѣшній споры. Такій народъ можна переслѣдувати, коли хто має до сего силу; але бодай не можна его понєвѣрати, коли вонъ боронить ся и власными силами поступає на передъ“.

Свята правда! А тымъ, що она якъ свѣтъ давна, не только не тратить нѣчого зъ своєи ваги, але противно, зыскує. Такъ оно бувае въ житю одиниць и такъ само въ житю народѣвъ: хто знае свою честь, той може зазнати неудачь, може упасти въ борбѣ, але не выставить ся на погорду, а зберже честь навѣть у ворогѣвъ. Честь одиниць вымагае мѣжь иншимъ, щобы працювати на хлѣбъ, коли є силы до працѣ, — не ходити за жебранымъ хлѣбомъ, коли можна собѣ заробити на него, — не принимати милостынѣ, коли щось правно належить ся, або може ще и бѣльше належить ся, нѣжь дають зъ ласки, — не закладати рукъ въ борбѣ зъ перешкодами и противностями, коли є силы до борбы та ще до успѣшнои. Всего того вымагае також и честь народна такъ вѣдъ цѣлого народу, якъ вѣдъ одиниць, признаючихъ ся до него; и вѣдси выходить обовязокъ того, що называемо солідарностію.

Якъ же цѣлкомъ инакше дѣе ся у насъ! Нехай тѣлько укажемо на одну сторону нашого народного житя. Рѣдна мова є безперечно тымъ хлѣбомъ, безъ котрого не можливе є душевне, культурне житє народу, коли вонъ має остати ся тымъ, чимъ себе почуває, коли, коротко кажучи, не має вынародовити ся. Тымъ то и побиваемо ся за переведенємъ природныхъ и конституцією признаныхъ намъ правъ нашои мовы въ житю публичнѣмъ въ школахъ та урядахъ. Въ борбѣ тій стрѣчаемо ся зъ противникомъ, котрый раннє засѣвъ наше мѣсце и — рѣчь цѣлкомъ зрозумѣла — не квапить ся уступитись намъ. Кажемо: рѣчь цѣлкомъ зрозумѣла, — и мы не дивуемось сему. Та и не о те ходить, щобы добровѣльно уступивъ, бо — хиба бы дурный бувъ, щобы такъ зробивъ. Але зъ другои стороны такъ само добре розумѣемо, що не тѣлько даремній заходы склонити его до сего просьбами та вѣдлещуваномъ, а, що далеко гѣрше, такій заходы є незгѣдній зъ нашою народною честію та хиба погорду наводять на насъ. Навѣть, коли жебранною и вѣдлымъ сервілізмомъ удалось бы або удасть ся склонити гордого на свое право beati possidentes противника до якои дрѣбнои уступки, то и та уступка стає ся для насъ тѣлько выхѣдною точкою дальшого сервілізму зъ одной стороны, а погорды и понєвѣрки зъ другои. Тымъ то стоимо при заповѣдяхъ народнои чести: працювати, коли є силы до працѣ; не жебрати милостынѣ, коли можна собѣ самымъ заробити; не принимати лепту въ ласки, коли намъ правно належать ся таланты; не складати оружя, коли є силы до борбы та ще до успѣшнои. Наша дорога тяжша, а може и дальша; але те, що здобудемо, завдячувати будемо собѣ и своѣй праци, а не чиѣйсь ласцѣ. Можна буде ще довго насъ переслѣдувати, але бодай не можна буде насъ понєвѣрити.

Якъ же безстыднымъ мусить оказати ся супротя сего таке мудрованє звѣстныхъ нашихъ лукавыхъ політикѣвъ: „Русины не можуть бути въ парламентарнѣй бѣльшости — нѣбы то вѣсля гадки „Дѣла“ — бо тамъ є коло польске. Отже мають хиба уступити зъ парламенту, бо тамъ є коло польске? На такій компромісы, черезъ котрій мы дѣстали бы що-небудь вѣдъ Полякѣвъ, не повинна честь народна. Тожь вѣдъ кого дѣстанемо, якъ не вѣдъ нихъ? Вѣдъ правительства нѣ, бо маємо перейти въ опозицію; вѣдъ Полякѣвъ нѣ, бо се соромъ. Отже вѣдъ кого?“

Выходило бы зъ сего безстыдного мудрованя, що мы справдѣ находимо ся въ безвыхѣднѣмъ положеню и нѣчого иншого намъ не остає ся, якъ або псу очи запродати и здати ся на ласку и неласку Полякѣвъ, або — пропадати! Тымчасомъ же такъ зновъ але зъ нами ще не є; а доказомъ сего, що оно не такъ ще зле, може бути хочь бы нашъ недавный величавый обхѣдъ сотныхъ роковинъ нашого народного письменства; доказомъ може бути також рухъ нашого духовенства въ оборонѣ правъ руском мовы.

У всякѣмъ разѣ краще вѣдъ такого мудрованя було бы пригадати собѣ, що мы чейже ще живемо не вѣдъ панованємъ Польщѣ а Австрії, що мы не потребуемо запопадати ласки Польщѣ, а єдина честна дорога нашои політики є добивати ся нашихъ правъ въ Австрії, — що треба хиба глуздѣвъ не мати, щобы мовь те ягня брати ся за руку зъ вовкомъ и, стаючи передъ левомъ зъ просьбою о охорону вѣдъ вовка, благати того жь вовка о поширане своєи просьбы! Краще бы пригадати собѣ, що наше положенє все таки лѣпше, нѣжь положенє познаньскихъ Полякѣвъ, та брати собѣ прикладъ зъ польского кола въ прускѣмъ сеймѣ, де Поляки не такій простодушній, щобы лучити ся зъ своими ворогами, анѣ не такій нѣмчемній, щобы ихъ благати о помилуванє. Краще бы дати прикладъ народнои чести руськѣй суспѣльности та прикладомъ тымъ загрѣвати ся до вытревалости въ оборонѣ правъ своєи мовы, нѣжь абнегацією своєю вводити розладъ мѣжь тою суспѣльностію и прикладомъ своимъ оправдувати сервілізмъ одиниць, котрѣ выломлюють ся зъ приреченои солідарности.

Але добре то сказавъ кн. Чарторыскій вѣдчасъ недавныхъ нарадъ шкѣльнои анкеты: „Зъ соціялізму люде зъ часомъ вылѣчують ся, але зъ сервілізму — нѣколи!“

Жидъ Быкъ и Чехъ Дикъ.

Зъ Вѣдня пишуть намъ:

На засѣданю легітимаційнои комісіи дня 8 с. м. внесли оба независимій послы зъ Галичины Окуневскій и Дашиньскій протестъ противъ придѣленя рефератѣвъ запротестованыхъ выборѣвъ галицкихъ членамъ польского кола. Протестъ сей звучить:

„При послѣдныхъ выборахъ до рады державнои въ пятьохъ округахъ помордували жандармы много выборцѣвъ, въ чотирнацятьохъ округахъ многихъ выборцѣвъ повирештовано, въ 27 округахъ сповнено много огидныхъ шахрайствъ и крадено картки голосованя. Всѣ тѣ практики мали тую цѣль, щобъ я на дальше удержати при кермѣ панующу въ Галичинѣ клясу. Що до послѣвъ, котрій суть членами польского кола, то 46 процентъ ихъ мандатѣвъ запротестовано. Мимо тыхъ обурюючихъ фактѣвъ, звѣстныхъ не лишь найширшому загалови, але и высокѣй палатѣ, бѣльшість комісіи уважала за вѣдповѣдне всѣ запротестованій мандаты членѣвъ польского кола передати до розслѣду майже выключно интересованымъ членамъ того-жь кола польского або рускѣй правительственнѣй партіи. Вѣдкинено навѣть всѣ нашій внесеня стремлячій до вызначена корреферентѣвъ. Противъ такого поступованя бѣльшости клюбу пѣдносимо рѣшуче застереженє та протестъ и просимо, щобы нашъ протестъ включити до протоколу высокои палаты яко votum separatum.

Д-ръ Окуневскій, Дашиньскій.

Предсѣдатель комісіи п. Фетгеръ принявъ сей протестъ. Однакъ зъ чесной кумпанін жидѣвско-польского кола и чешского клюбу пѣднесла ся опозиція противъ того.

Зъ польского кола „братъ мойжешового вызнания“ д-ръ Быкъ выступивъ противъ умѣщенія того протесту въ протоколъ, бо нѣбы „вмѣстъ протесту есть обиджаючимъ для польского кола“.

По д-рѣ Быку выступивъ д-ръ Дикъ ще завзятѣйше нѣжь д-ръ Быкъ. Д-ръ Дикъ зъ фурією ударивъ на авторѣвъ протесту. „Всѣ ваши оповѣданя о мордахъ и пѣдкупствахъ при галицкихъ выборахъ — то фразы; правда лишь то, що при выборахъ Козакевича соціял-демократы убили комісара!“ — сказавъ у розъярену молодо ческій посолъ.

На те вѣдповѣвъ д-ру Дикови д-ръ Окуневскій: „Коли морды и пѣдкупства при выборахъ галицкихъ фразы, то ще бѣльшою фразою есть те, що д-ръ Дикъ есть посломъ ческого народу!“

Вѣдтакъ д-ръ Окуневскій звернувъ ся до д-ра Быка и сказавъ: „Дуже мене то дивуе, чому д-ръ Быкъ стае въ оборонѣ польского кола, коли самій Поляки зъ кола, въ переконаню вины, мовчать о сѣй поганѣй справѣ. Може бы було краще, якъ бы вы, пане д-ре Быку, замѣсть пѣдъ охороною галицкого правительства удавати польского патріота, вѣдозвали ся словомъ до своєи жидовскои собратіи въ Познаньщинѣ, де жиды такъ нужденно опустили своихъ „браці“, Полякѣвъ. Тамъ прошу держати зъ бѣдными Поляками, а тутъ безъ васъ оббѣде ся!“

Не треба й казати, що Дикъ и Быкъ дуже скрутили носами на сесю вѣдповѣдь русского посла, але годѣ! — сховали, якъ непышній, до кишенѣ...

За принятемъ протесту до протоколу промовляли також послы Дашиньскій та Нѣмець д-ръ Шікеръ.

Остаточно стало на тѣмъ, що протестъ Окуневского и Дашиньского буде умѣщеный въ протоколѣ.

Синодъ діецезальный въ Перемышли.

[Письмо въ Перемышля.]

Въ днихъ 1, 2 и 3 листопада с. р. вѣдбувъ ся въ Перемышли въ катедральнѣй церкви синодъ діецезальный, котрого цѣлемъ було оповѣщенє рѣшень львѣвского собора провінціяльного въ 1891 р. та рѣшенє деякихъ постановъ для діецезій перемыскои. Хѣдъ цѣлого синода и настрѣй вѣдчасъ него бувъ дуже торжественный и поважный, а що найважнѣйше — отцѣ Собора зѣ всѣхъ, и найвѣддаленѣйшихъ частій епархіи, вѣдъ Дунайця аж по Бугъ и Стрый зѣбравши ся пѣдъ проводомъ свого Архіерея въ старинній столици епархіи надъ Сяномъ, въ мирѣ и супокою вымѣняли свои гадки мѣжь собою, высказали Преосвященому свои бажаня и розвѣйшли ся такъ мѣжь собою, якъ и зъ своимъ Епископомъ Константиномъ въ найвѣльшѣй любови та гармонін и зъ пѣднесеным чувствомъ вернули домѣвъ.

Въ соборѣ взяло участь кромѣ Архіерея Константина Чеховича 108 священникѣвъ, а то: 4 пралаты, 2 крилошане соборній а 6 почестныхъ [мѣжь тыми 3 деканы], 8 професорѣвъ, 2 настоятелѣ духовнои семинарії, 6 ігуменахъ, представителѣвъ шести монастирѣвъ мужескихъ, 1 прокураторъ жѣночого монастиря яворѣвского, 78 душпастирѣвъ [деканѣвъ та парохѣвъ] и 1 капеланъ Преосвященого.

Въ понедѣлокъ 31-ого жовтня зъѣзджали ся члены синода, а самъ синодъ розпочавъ ся вѣ второкъ 1-ого листопада. Передъ 8 годиною рано зѣбрали ся участники синода, духовенство катедральне и братства зъ хоругвами та образами въ палатѣ епископскѣй, а зъ-вѣдти о 8 годинѣ пѣйшовъ похѣдъ зъ Архіереемъ при звуцѣ дзвонѣвъ катедральныхъ до церкви катедральнои. Тамъ вѣдправивъ Преосвященый въ численнѣмъ соборѣ крилошанъ и другихъ священникѣвъ торжественну службу Божу о призванє помочи св. Духа при гарнѣмъ спѣвѣ и при великѣмъ числѣ зѣбраныхъ вѣрныхъ.

По короткѣй перервѣ, вѣдчасъ котрои такъ вѣрній, якъ и священники, неналежачій до собора, опустили церковь, розпочало ся перше засѣданє собора. По звычайныхъ молитвахъ Преосв. Константинъ державъ довшу промову до синодальныхъ, въ котрѣй указавъ на значѣнє и цѣль синода діецезального, на способъ и духа, въ якѣмъ они вѣдбувати ся повинній. Потѣмъ наступило читанє звыклыхъ декретѣвъ, вѣроисповѣданя и выборъ 18 синодальныхъ испытателѣвъ и 4 судѣвъ на-станційныхъ. Вкѣнци ухвалено выслати телеграмы зъ заявою вѣрности до Его Святости папы и Его Величества цѣсаря; се Преосвященый зарази и споминавъ. На тѣмъ закѣнчило ся перше засѣданє. По полудни о 3 годинѣ зачало ся друге засѣданє, на котрѣмъ читано рѣшеня львѣвского собора провінціяльного. Другого дня, т. є. 2-ого листопада вѣдправивъ Впр. о. митратъ Волошиньскій соборну службу Божу за упокой всѣхъ архіерейвъ и вѣрныхъ перемыскои епархіи, а потѣмъ слѣдувала панахида, котру вѣдправивъ Преосв. Епископъ въ супроводѣ численного духовенства. По малѣй перервѣ слѣдувало трете засѣданє, а пополудни четверте, — на нихъ перечитано до кѣнця рѣшеня львѣвского собора.

Кромѣ засѣдань соборовыхъ вѣдбували ся ще вѣ второкъ и въ середу вечерами въ великѣй сали духовнои семинарії вѣдъ годины 6 до 9 конференціи духовенства, на котрыхъ свобѣдно обговарювано внесеня духовенства. Тѣ конференціи отворивъ самъ Преосвященый, вызиваючи духовенство, щобы отверто выказувало свои гадки. Потѣмъ вѣддавъ проводъ о. митратови Волошиньскому, а той кождому дававъ повну свободу слова. Наради на тыхъ конференціяхъ вѣдбували ся зовсѣмъ поважно и въ великѣмъ ладѣ черезъ оба днѣ. Принятій рѣшеня були предложенй Преосвященому, а одержавши одобренє вѣдъ него, були внесенй Речникомъ третого дня на пятѣмъ засѣданю, котре вѣдбуло ся въ четверъ.

Того дня вѣдправивъ Преосвященый соборну службу Божу благодарственну, а потѣмъ слѣдувало тото пяте и послѣдне засѣданє. На нѣмъ вѣдчитано телеграму вѣдъ кардинала Рамполѣ, въ котрѣй вонъ повѣдомляе, що Его Св. Левъ XIII. удѣляе всѣмъ зѣбраным на синодѣ апостольске благословенє [въ одвѣтъ на телеграму Преосвященого, выслану въ имени синода]. Потѣмъ Речникъ синода предложивъ внесеня духовенства и его бажаня. Вкѣнци пѣдписано рѣшеня синода, а молитвами та многолѣтемъ закѣнчено его. Преосвященый попращавъ синодальныхъ отцѣвъ, дякуючи имъ за трудъ, а въ имени отцѣвъ синодальныхъ выголосивъ Впр. митратъ Волошиньскій гарну бесѣду до Преосвященого дякуючи ему за вѣдправу синода и за те, що позволивъ духовенству отверто выявити свои бажаня и предложити внесеня. Въ торжественнѣмъ походѣ, въ котрѣмъ взяли участь братства, синодальне и катедральне духовенство, вѣдпроваджено Архіерея при звуцѣ дзвонѣвъ до палаты.

Вкѣнци Преосвященый гостивъ все духовенство синодальне и мѣсцеве у себе. Въ двохъ найвѣльшихъ салахъ новои архіерейскои палаты засѣло 120 самыхъ духовныхъ за столы. Въ часѣ обѣду внѣсъ передовсѣмъ Преосвященый тоастъ въ честь св. отца и цѣсаря, а присутній одушевлено вѣдспѣвали многая лѣта. Потѣмъ зобравъ слово деканъ о. Сѣнкевичъ Теофіль и въ гарнѣй бесѣдѣ, въ котрѣй згадавъ за свѣтлій и сумній часы нашои церкви, порѣвнавши ей зъ кораблемъ, котрои керманичемъ есть архіерей, просивъ Преосвященого, щобы завсѣгды стоявъ крѣпко на чолѣ свого стада и бороннивъ св. вѣры и обряду, якъ се его имя „Константинъ“ вказуе, и дякуючи ему за дану духовенству свободу слова на синодѣ и що зволивъ выслухати бажань духовенства, внѣсъ тоастъ въ честь Преосвященого; присутній приняли се зъ одушевленемъ. Преосвященый вѣдповѣвъ на сей тоастъ гарною бесѣдою, зазначуючи крѣпку вѣру нашого народу и ревность духовенства діецезіального; запевнивъ, що завсѣгды буде непохитно сповняти свои епископскій обовязки и боронити правъ церкви та обряду, и внѣсъ тоастъ въ честь духовенства свѣтского и монашого. На конецъ промовивъ ігуменахъ о. Єремія Ломницкій. Вказавши на минувшу славу, пѣзнѣйшій упадокъ, а теперѣшнє двигненє чина Василіянського, заявивъ, що задачею того чина есть працювати для добра народу рускаго и помагати свѣтскому духовенству на пождѣмъ мѣсци. Тота бесѣда зробила добре вражѣнє. Середъ приятныхъ розговорѣвъ по обѣдѣ надѣйшла хвиля прощанія, бо вже бувъ часъ до повадѣвъ. Сердечно прощалисъ отцѣ въ Архіереемъ, зъ кра-

лошанами и мѣжь собою, кажучи собѣ „до побачення“ за три роки, бо за три роки обѣцявъ Преосвященый скликати новъ соборъ.

Великій заходъ и клопотъ мала Капітула зъ помѣщеньмъ такъ великого числа духовеньства. Що лише було можливе, то зроблено. Въ пресвитерію, семинарію и въ двохъ порожныхъ мешканяхъ крилошаньскихъ приладжено примѣщенє для отцѣвъ синодальныхъ. Також до себе позабирали оо. крилошане по кількохъ синодальныхъ. За се належить ся Вир. Капітулѣ щира подяка.

Справы парляментарнѣ.

На засѣданю бюджетовои комісіи референтъ д-ръ Пентакъ предложивъ вчера новый проектъ закона о регуляціи платнѣ державнои служби выготовленый на підставѣ ухвалъ комісіи. Проектъ принято зъ малыми змѣнами. Відтакъ ухвалено резолюцію въ справѣ обезпеченя дітарѣвъ на случай хоробы, неспособности до працѣ и въ справѣ взосмотреня ихъ на старість.

Американьска мирова комісія предложила испаньскій комісіи обширный меморіялъ, котрый збиває підвесеній Испанією арґументы противъ прилученя Филіпіньскихъ островівъ до Америки. Въ тімъ меморіялѣ є сформулованѣ остаточнѣ жадання Американцѣвъ. Американьске правительство не приймає на себе довговъ, котрыми обтяжена Куба, и рѣшучо домагає ся відступленя цѣлыхъ Филіпінівъ. Тѣ жадання обурили публичну опінію въ Испанії. Испанське правительство рѣшило не згодити ся на відступленє Филіпінівъ.

Говорять, що цѣсарь Вільгельмъ приборовъ свій поворотъ зъ Палестины не черезъ африканьску справу, але зъ причины обороту въ американьско-испаньскихъ переговорахъ. Америка жертвує Испанії за Филіпіны 2000 міліонівъ пезетівъ. Німеччина згодила-бъ ся на се лишь на случай, якъ бы ѣй признано на Филіпінахъ яку угольну стацію.

Якъ царь дивить ся на свій проектъ розоруженя, информує насъ англійскій публицистъ Вілямъ Стідъ, котрый о тій справѣ мавъ говорити въ самымъ царемъ. Стідъ запевняє, що царь трактує рѣчь цѣлкомъ поважно. Зъ міністрівъ жаденъ не займає ся сею справою зъ такимъ жаромъ, якъ міністеръ війны Куропаткинъ. Царскій рескриптъ мавъ дати россійскому міністрови фінансівъ, якъ найдальше йдучу повновласть въ напрямѣ обмеженя жадань міністерства війны и марінарки. О строго практичнімъ результатѣ конґресу поки-що не думають ани царь, ани міністры. Практичною цѣлею мирового конґресу повинно бути повздержанє безнастанно змагаючихъ ся жадань на войсковій цѣли и удержанє зброень на теперѣшній стопѣ. Бути може, що зъ ініціятивы царя будуть предложенѣ стараня въ цѣли обмеженя выбуховыхъ матеріялівъ при малокалібровімъ оружю. На конґресѣ має бути також порушена справа, чи не можь бы недопустити до наглыхъ выповѣджень війны, такъ, щобы лишити бодай часъ на мирове посередництво неутральныхъ державъ. — Статья Стіда кінчить ся словами: „Я сильно переконаный, що ели царь довго пожие, готовъ зробити много добра для своєи державы и для світа“.

Зъ „галилейскои“ автономіи.

Громадяне Вышатичъ, перемыского повѣту, вручили онодгы черезъ своихъ відпоручниковъ ось-таке письмо п. маршалкови краєвому гр. Баденьому въ справѣ славного війта Глиньского — „перлы“ мѣжь війтами въ Перемышльщинѣ:

Ексцеленціа!

Підписаній громадяне села Вышатичъ повѣта перемыского удаємось до В. Ексцеленціи зъ жалобою на надужитя, якихъ допускає ся нашъ війтъ Янъ Глиньскій, бо всѣ нашій донесеня и жалобы, внесеній до Властей повѣтовыхъ т. є. до Выдѣлу пов. и до ц. к. Староства въ Перемышли були безуспѣшными. Маємо то повне довѣре до В. Ексцеленціи, що не найшовши справедливости въ Перемышли, знайдемо ей у найвысшого Достойника краєвого, В. Ексцеленціи. При тімъ запевняємо В. Ексцеленцію, що не поводимо ся жадною местію або ненавистію противъ І. Глиньского, а за доказъ нехай служать пониже поданій факты, стверджені зізнанями вѣродостойныхъ свѣдківъ підъ присягою, и тій підписы громадянъ нашого села. Просимо лише о вымѣръ справедливости и опѣку надъ майномъ громады, котрымъ дотеперь самовільно рядить війтъ І. Глиньскій відъ 7 лѣтъ — на довідъ чого наводимо слѣдуючій его надужитя:

І. І. Глиньскій обравъ ся самовільно передъ 5 роками писаремъ громадскимъ и есть нимъ аж до нинѣшного дня, безъ потвержења рады громадскои и противъ уставы громадскои, котра не візвала на те, щобы въ одній особѣ був хто війтомъ и писаремъ громадскимъ, тымъ більше, що въ нашій громадѣ и найстаршій господарѣ суть письменными. До того всего підвысшивъ собѣ І. Глиньскій пенісю за писарку зъ 36 зр. на 50 зр. Ели же трафить ся яка важнѣйша справа, то каже собѣ особно заплатити; н. пр. за відписъ табелѣ казавъ собѣ заплатити 36 зр., за вытягъ до опусту податкового за шкоды починені черезъ мыши велѣвъ новъ особно заплатити собѣ 30 зр. Мы того переконаня, що писарь громадскій обовязаный есть безплатно тій вытяги споряджати а не за особнымъ вынагородженямъ. Свѣдки: Федько Чудакъ, Стефанъ Станко, Иванъ Ключникъ.

ІІ. Шарварки назначає несправедливо и стороннячо; такъ само рѣчи стоять зъ форшпанами. Кревныхъ своихъ и заушниковъ увільняє, другихъ же мучить безъ милосердія и грабить безъ причины Посвѣдчать тое: Николай Гавриско, Гнатъ Глюзъ, Стефанъ Хананинъ и др. До Іосифа Яроха, Войтѣха Урбана, Федька Филця говорівъ Глиньскій: „Знаю, що-сьте шарварокъ відробили, але що-сьте противъ мене, то мусите другій разъ відробляти; а якъ нѣ, то кажѣть дати пива, а якось то буде!“ Того року въ самій найгорячѣйшій жнива выганявъ порядныхъ господарѣвъ на шварокъ косити бодаки и кропиву по ровахъ и по дорогахъ въ селѣ.

ІІІ. За посвѣдчєня и прибите печатки каже собѣ платити, и пр. за свѣдоцтво моральности, выставлене для Гжеха Яроха побравъ аж 11 зр. Свѣдки: Иванъ Кізанкъ, Гнатъ Глюзъ, Гжехъ Ярохъ.

ІV. Рахунки громадскій провадить самъ и нѣкому не дасть въ книги рахунковій заглянути, хоть §. 70. зак. гром. выразно зазначує, що при кінци адміністр. року мають бути книги рахунковій въ протягу 14 дньвъ выставленій до перегляду кождому зъ громадянъ. Свѣдки: Николай Салданъ, Андрій Градовскій, Иванъ Станько, Федько Филець.

V. Въ цѣли узыскання підписівъ відъ радныхъ при замкненю рѣчныхъ рахунківъ громадскихъ уряджує для нихъ пятаку черезъ цѣлу нічь и цѣлый день въ корчмѣ. Напивають на рахунокъ громадскій, а потімъ лежать по ровахъ и по дорогахъ, на соблазнь для цѣлои громады. Свѣдки: Иванъ Станько, Василь Латвинъ, Федько Патуля и врешті всѣ підписаній.

VI. Всякій гривны и кары, стяганій войтомъ, н. пр. за шкоды польовій и за инші переступства Глиньскій пропиває въ корчмѣ або ховає до своєи кишенѣ. Книга карна у насъ зовсѣмъ не провадить ся Въ разѣ потребы интересованій готовій то довести на мѣсци при люстрациі, о котру пониже просимо.

VII. І. Глиньскій допустивъ ся надужитя власти, якъ войтъ и писарь громадскій, а то въ той способъ що въ р. 1895 при опустѣ податковімъ за мыши вычеркнувъ взыжъ 50 господарѣвъ зъ выказу, такъ що они потерпѣли шкоду на якихъ 200 зр., бо не отримали опусту, хоть до него мали право, бо рівно зъ прочими выказали шкоды черезъ мыши починеній. На внесене устне зажалена въ ц. к. Старостві дістали відповідь відъ ц. к. инспектора податкового: „Не радь тому винень, що вы опусту не дістали, лише вашъ війтъ Глиньскій; его обжалуйте!“

VIII. Форшпанівъ ужывае Глиньскій не тілько въ справахъ громадскихъ и урядовыхъ, але и въ своихъ приватныхъ, такъ що кошты форшпановій преліминує ся річно на 100 зр.

IX. Тутешна рада громадска підъ управою Глиньского допускає ся надужить, відступаючи декотрымъ господарямъ грунты громадскій за почастунокъ, на пр. Марцінови Вахтѣ відступила рада каналокъ грунту за чвертівку пива. Свѣдки: Федько Чудакъ, Казимирь Ярохъ, Стахъ Лапиньскій.

X. На опорожненій мѣсця рядныхъ покликавъ Глиньскій не тыхъ, котрыхъ вскажують выборчій листы и результатъ голосованя, відповіднок. гроß. 22. зам., але тыхъ, котрыхъ собѣ уподобавъ и котрій бы ему йшли підъ руку. Такъ н. пр. неправно покликавъ до рады: Петра Муська. Антона Обшарного, Сильвестра Касприка, Андрѣя Ямника.

XI. Неправно и безпідставно казавъ собѣ Глиньскій заплатити 10 зр. за дорогу до Радимна а 12 зр. за подорожь до Львова титуломъ дієтъ и коштівъ, бо тій подорожи були безпредметовій и безъ цѣли.

XII. Війтъ І. Глиньскій дає злый и соблазняючій примѣръ цѣлій громадѣ, бо нанивае цѣлыми ночами и выправляє бурды. Намовляє другихъ до бійки, кажучи: „Бійте, бо менѣ старостве позволило! нічь вамъ за те не стане ся!“ Свѣдки: Иванъ Описикъ, Федько Чудакъ, Іосифъ Ярохъ и др.

XIII. І. Глиньскій бувъ кількa разівъ каранный, а теперь на донесеня, заосмотрені власноручными підписами свѣдківъ, а поданій до ц. к. Прокураторіи въ Перемышли, мавъ вівъ доходжена карній о слѣдуючій карыгодній учинки: 1) що спроневѣривъ дерево, жертвоване для погорѣльцівъ Вышатичъ громадами Болевинъ, Рокищцѣ, Куликовцѣ, вартости звыжъ 60 зр.; 2) що допустивъ ся крадежи хворосту и бруса вартости 10 зр.; 3) що допустивъ ся обманьства на шкоду ц. к. комісіи войсковои, коли тая выплачувала въ 1896 р. за шкоды починеній підчасъ маневрівъ; 4) що допустивъ ся обманьства при споряджуваню контрактівъ на шкоду Михаила Облочиньского, Демка Ивана, Антона Жолдака; 5) що допускавъ ся обманьства при войсковыхъ реклямаціяхъ въ цѣли увольненя відъ служби войсковои Михайла Обшарного; 6) що фальшиво зізнававъ при розправѣ головній въ днихъ 20 и 21 грудня 1897 — и т. д. Доходженя тій тревають вже 9 мѣсяцівъ, а переслухано взыжъ 50 свѣдківъ.

Однакъ Глиньскій кпить собѣ зъ того всего и хвалить ся публично въ корчмѣ такъ: „Нічь ми не зробите, бо за мною староство, за мною рада повѣтова, за мною всѣ панове, буду війтувати, доки самъ схочу!“ Тымъ зухвалымъ словамъ Глиньского мы вѣры не даємо, бо маємо довѣріе до Высокихъ Властій, и ели не въ І инстанціи то у высшій надѣємо ся дійти справедливости.

И такъ зауважали сьмо, що Глиньскій дѣйстно має поперте у властей повѣтовыхъ въ Перемышли, бо н. пр. обманьство при реклямаціи войсковій доказано протоколярно въ ц. к. Старостві еще въ мѣсяцю липни с. р. — и въ наслѣдокъ нашихъ зізнань покликано заразъ Михайла Обшарного, зятя І. Глиньского, женатого зъ дочкою его, до служби войсковои на 3 роки. Але головный виновникъ въ тій справѣ, І. Глиньскій, до сен поры не потягненый до одвѣчальности.

Такъ само обманьство, якого допустивъ ся І. Глиньскій въ р. 1896, коли ц. к. комісія выплачувала въ Вышатичахъ за шкоды починеній підчасъ маневрівъ, зістало рівно-жъ доказане протоколярно въ Старостві, а мимотого Глиньскій покараный, не був.

Зважившы, отже, що війтъ І. Глиньскій допускає ся такихъ надужить въ своімъ урядованю, надужить, котрій кождон хвилѣ можуть бути доказаній свѣдками підъ присягою; — зважившы, що Глиньскій рядить самовільно и черезъ часъ 7 лѣтного свого війтованя въ бѣдного господаря прийшовъ до величезного маєтку, якъ жаденъ его попередникъ; — зважившы дальше, що теперѣшна рада громадска есть слѣпымъ орудемъ Глиньского, черезъ него опанована и здеморалізована, а хоть кількохъ радныхъ радій бы выступити въ оборонѣ правды, то будучи въ меншости не порадить; — зважившы дальше, що нашій зажалена и жалобы до Выдѣлу повѣтового въ Перемышли остають безъ одвѣта та безъ успѣху — и що зъ тои причины панує въ громадѣ велике незадоволене и обурене —

просимо Высокодостойного Пана Маршалка о ласкаве выслане комісіи зъ Выдѣлу краєвого, котра бы зъѣхала на мѣсце, переглянула и злюструвала всѣ книги громадскій и весь маєтокъ громадскій, выслухала на мѣсци зажалена відъ поодинокихъ членівъ громады, а сконстатувавши надужитя и спроневѣреня, заарештувала, що узнае за відповідне.

О то просить Вашу Ексцеленцію низше підписаній.

Вышатичъ дня 23 жовтня 1898.

Слѣдує близько 100 підписівъ громадянъ Вышатичъ.

VII. Зъѣздъ украиньско-радикальнои партіи у Львовѣ.

(Дальше.)

Сел. Грицунякъ изъ Збаражчины нарѣкавъ на духовеньство, що оно не лучить ся зъ народомъ, але йде противъ него — „самій иму копають, самій въ ню впадуть“. Згадавъ и за тернопільскій выборъ посла, а опісля почавъ плести не до рѣчи, такъ що всѣ смѣяли ся.

Сел. Влащевскій зъ Товмаччины нарѣкавъ, що въ его селѣ священникъ зъ паномъ покрутили выборы громадскій, а внесеный рекурсъ нѣчо не помогъ.

Сел. Панько Сѣрманъ зъ Бортникъ нарѣкавъ на зарядъ касы громадкои, котру веде священникъ. Завели — казавъ — лихву по 15% и зъ касы побравъ священникъ 125 зр. на місію, абы навернути радикалівъ.

По сій промовѣ п. Лукіяновичъ предложивъ справоздане комісіи контрольнои про станъ касовый [за рікъ 1897—98.] Підля записокъ станъ касы выносить 32 зр., а въ дѣйстности найдено въ касѣ 90 зр. готівки. Межь иншими выдатками выплачено за агітаційну роботу товаришамъ Вітикови и Петрови Новаковскому зъ Перемышльщины 138 зр. 70 кр. — П. Павликъ поясниvъ, длячого въ касѣ знайдено готівки більше, нѣжь выказують книги касовій. То въ остатныхъ часахъ нотарь п. Гординьскій изъ Збаража жертвувавъ 100 зр. на дальше выдавництво „Громадского Голоса“. — Головному зарадови удѣлено абсолюторію.

Сел. П. Сѣрманъ загрѣвавъ, щобы запомагати касу центрального заряду, бо она якъ мала дитина потребуе корму, заки выросте въ силу. — Якійсь другій делегатъ зажадавъ, щобы головный зарядъ розсилавъ почтою „Хлопску Бібліотеку“, якъ се чинить „Просвѣта“ зъ своими выдавництвами. — П. Павликъ поясниvъ способъ розсылки радикальныхъ книжокъ партіями длятого, бо матеріяльныхъ средствъ на иншій способъ розсылки не позваляють. Радивъ селянамъ старатись о концесію на кольпортажу книжокъ та газетъ; они можуть мати зъ сего дохідъ а при тімъ и дѣло пійде скорше.

Делегатъ сел. Лутчакъ зъ Коломыйщины говорівъ о радикалахъ въ своімъ повѣтѣ. Згадавъ и про послѣдній выборы въ Коломыйщинѣ. Тамъ радикалы не входили въ нѣякій компромісы зъ „сконсолідоваными“, але вели акцію выборчу на власну руку и голосували на д ра Дорундяка. Мойса агітувавъ найбільше позичками межь народомъ. Навѣть радикала-писаря Иванчука зъѣднавъ собѣ позичкою 100 зр. и вінъ опісля за Мойсою розписавъ ся. Були також разючій надужитя, якихъ въ Снятинщинѣ допускавъ ся за Мойсою комісарь Яворчиковскій при правыборахъ. — Дальше Лутчакъ жалувавъ ся, що орґанъ партіи „Громадскій Голосъ“ не хоче помѣщувати дописей зъ Коломыйщины. А письмо въ газетѣ то одинокій лѣкъ на хрунівъ. — Павликъ відповівъ насамперед на закидъ Лутчака. Дописей зъ Коломыйщины не мѣстивъ „Громадскій Голосъ“ длятого, що они вызначали ся огидною лайкою на деякій особы. Щодо кандидатуры д-ра Дорундяка, то головный зарядъ длятого не припоручивъ ей выборцямъ-радикаламъ, бо кандидатъ не зголосивъ урядово своєи кандидатуры до головного заряду радикалівъ у Львовѣ. Якъ поступали пропонирѣ радикалівъ въ Коломыйщинѣ підчасъ послѣднои акціи выборчои. Відъ него грозить нашій партіи велике небезпеченьство и зъ нимъ мусимо бороти ся о провідъ“. — Дальше бесѣдникъ говорячи про відношенє посла Окуневского до партіи радикальнои и про его выступы на вічахъ передвыборчихъ въ Коломыйщинѣ, заключивъ, що пос. Окуневскій „крутить політично“. — „Громадскій Голосъ“ не підносить богато рѣчей, не пятнує, и мы черезъ се компромітуемо ся політично. Редакціи переслано богато дописей зъ Коломыйщины а она кинула ихъ до коша. Отже бесѣдникъ поставивъ резолюцію, щобы „Громадскій Голосъ“ помѣщувавъ всякій дописи зъ провінціи. — Се и ухвалено. — П. Павликъ на закидъ д-ра Трильовского ще разъ відповівъ въ справѣ дописей до „Громадского Голосу“. Допись зъ Коломыйщины, о котру йде д-ру Трильовскому, була такъ „лайливого змісту“, що не надавала ся до публичного оголошеня. Дальше п. Павликъ сконстатувавъ, що кандидатуру д ра Дорундяка оголосило товариство „Народна Воля“ на свою руку, бо кандидатъ въ тій справѣ до головного заряду не удававъ ся. — Д-ръ Трильовскій пустивъ ся въ полеміку зъ п. Павликомъ про кандидатуру д-ра Дорундяка и покликувавъ ся на відозву „Народной Волѣ“, а въ справѣ своихъ дописей поставивъ внесеня, щобы выбрати комісію для сконтрольованя, чи сій допися „лайливій“. — На внесеня д ра Яросевича сповнено волю п. Трильовского.

Сел. Сандуликъ зъ Карлова полемізувавъ зъ закидомъ д-ра Трильовского, мовь то селяне не організують ся. Причиною кепсков сегорбчнои выборчои організаціи селянства був голодъ. Торбчный неврожай загнавъ селянина въ жидівскій руки и зробивъ его зависимымъ відъ жидівско-панськихъ банківъ и лихварѣвъ. Тому и не диво, що народъ весь

не станувъ до борбы выборчои. „Мы — мовивъ бесѣдникъ — вбули ся одного правительственного посла, о. Гробельского, а дбстали другого такого. О. Гробельскій зрѣкъ ся мандату, бо думавъ по смерти митрополита Сембратовича стати кардиналомъ. Мойса аґітувавъ за собою такожъ мѣжь радикалами, а навѣть мене кликавъ до себе. Правди, говоривъ красно о незавидній хлопскій долѣ, але мимо того радикалы не були за нимъ, але за д-ромъ Дорундякомъ, тымъ бѣльше, що вбнъ сынъ селяньскій, знаючій хлопскій потребы. Многій села скрунили ся мимо сильной аґітації радикалбвъ, що объѣздили села. Въ Рожновѣ вбдбули радикалы вѣче и оно выпало дуже красно, а мимо того при надужитяхъ выйшло 11 выборцѣвъ такихъ, що справу зрадили. Лѣнивства мѣжь селянами нема, але нужда матеріяльна є великою колодою для доброи ихъ орґанізації.“

Остапчукъ изъ Збаражчины, нанизуючи свою бесѣду до мовы д-ра Трильовского, доказувавъ, що „Народна Воля“ повинна мати въ вкладокъ членбвъ фонды на цѣли аґітаційнѣ. Дальше запытавъ: чому не веде ся въ Коломыйщинѣ радикальнѣй роботѣ и чому „Народна Воля“ не скликувала вѣчъ и довѣрочныхъ зборбвъ? — Д-ръ Трильовскій вбдповѣвъ на се, що народъ въ Коломыйщинѣ ще дуже темный и о добрѣй орґанізації годѣ думати. Въ Збаражчинѣ инакше; тамъ уже й народъ бѣльше просвѣченый и мае добрыхъ орґанізаторбвъ мѣжь собою, якъ Шмигельскій, Остапчукъ и инши. Що-до фондбвъ „Народнои Волѣ“, то вкладки дуже низькій (20 кр рбчно) та й тѣ мало вплываютъ, хочь товариство мае 700 членбвъ. За минувшій рбкъ мало товариство ляше 34 зр. доходу. Що до вѣчъ и зборбвъ то тыхъ було мало; они конечнѣ для орґанізації и будутъ скликуваны. — Сел. Сандулякъ ще разъ зазначивъ, що селяне орґанізуютъ ся и вѣчъ було досыть.

Середъ сеи дискусіи панувала на сали апатія. Трохи жатя вляла повна п. Богайчука, робітника зъ Вѣдня, члена и делеґата товариства „Родина“ зъ Вѣдня. Вбнъ прошибаючимъ голосомъ оповѣвъ о рускихъ робітникахъ у Вѣдни и о основаню „Родины“, котра въ початку числила лише 18 а теперь выросла до 125 членбвъ. „Вороги“ хотѣли розбити се товариство, але не удало ся имъ; оно же и розвивае ся красно. Цѣль его есть: взучати всѣхъ рускихъ робітникбвъ, котрыхъ у Вѣдни є звыжь 4000, але розкинени въ 19 вѣденьскихъ бецирках. Члены товариства сходятъ ся тбльки разъ въ недѣлю; товариство уряджуе такожъ рбзни забавы, концерты, вечерницѣ и т. п. Маючи и вплывовій Русины у Вѣдни не спомагаютъ товариство; оно стоитъ на власныхъ силахъ. „Будемо — мовивъ бесѣдникъ — старати ся завести зносины зъ рускимъ краемъ, а при тбмъ у Вѣдни будемо орґанізувати ся“. Дальше пбднѣсъ невдрадну проязу, що галицкій руснй робітники у Вѣдни мѣшаютъ ся зъ инпими славяньскими робітниками и вынародовляютъ ся. Щобы сему бодай въ части перешкодити, то 30 членбвъ „Родины“ купили пбдъ Вѣднемъ чотири морґи землѣ и побудуютъ цегольню; робітники руснй найдутъ тамъ занято и умѣщенє. — Дальше заявивъ въ имени робітникбвъ вѣденьскихъ и „Родины“, що они лучатъ ся зъ партіею радикальною и хотятъ ити спбльно зъ селянами. Высказавъ такожъ жаданя, щобы партія радикальна занялась орґанізацією рускихъ робітникбвъ по галицкихъ мѣстахъ и злучила ихъ въ одну цѣлбсть. [Бесѣду Богайчука оплескано.]

(*Дальше буде.*)

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ выставы рускои штуки одержуемо вбдъ Вп. Юліяна Панькевича отсе письмо:** Высокоповажаный Пане Редакторе! Въ Вашбмъ поважнбмъ дневнику высказали Вы теплe слово про змагання нашого Товариства а заразомъ дивуетесь, що все то такъ безъ гомону зродило ся. Отже позвольте розказати, чому оно такъ склало ся. Доси артисты нашій розкинени по провінціи, майже цѣлкомъ не вносилисъ изъ собою и не знали ся, хиба припадкомъ. Се всѣ вбдчували такъ, якъ и потребу орґанізації. Помаленьку розвивало ся засѣяне слово; вбдбуло ся кблька нашихъ нарадъ, а ихъ розультатомъ Товариство, котре 3-ого с. м. вже уконституувало ся. Та сего намъ мусѣло бути и було за мало. Намъ треба було конче пбзнати взаимно свои змагання и силы, зъ якими лучимо ся до спбльного труду. Легко прото приняла ся гадка: показати собѣ взаимно свои працѣ. Мала се бути цѣлкомъ обмежена вымѣна вражѣнь, призначена лишь для малирівъ членбвъ Товариства. Хоть зъ охотою брали ся мы за дѣло, то все-жь не було у насъ цѣлковитои певности въ удачу выставы. Але въ послѣдній хвили перемогла гадка, що намъ нѣкъ ховати ся передъ нашою суспільностію, котра насъ выховала такихъ, якими мы є, але треба бути зъ нею щирыми и, якъ въ родинѣ, подѣлити ся тымъ, що маемо теперь, щобы по часѣ могла вже о власныхъ силахъ оцѣнити вплывъ Товариства на розвбй нашои працѣ. Не ходило вкбнца такъ о саму выставу, о попись, якъ радше о пробу мобілізації нашихъ силъ; хотѣли мы знати, чи о скбльке можлива у насъ солідарнбсть, у насъ Русинбвъ, що такъ радо хвалимо ся бракомъ силъ. Въ тбмъ лежитъ причина, що не було розголосу; було и часу за мало, щобы можна було все назда легбдь пбдготовити. Вбдкликнулись мы помѣжь собою: „Дайте, що хто чае, безъ приготовання! Мы не лагодили ся до „европейскои“ выставы и не уважаемъ ни за „европейску“ — Все-жь зъ радостію мусимо зазначити, що сеся проба була милою несподѣванною навѣть для тыхъ, що въ ни удачу вѣрили, а знайдѣвша выставу публика чей-же признаесть, що въ словахъ сихъ нема переси! Спаси-Богъ отже за значливый привѣтъ! Мы доложимо всѣхъ силъ, щобы пбднята справа поступала живо та побѣдно, и зъ сильною вѣрою въ добрый успѣхъ працуемо: До милого и скорого побачення на недалекбй и богатшбй другбй нашбй выставѣ! — За Товариство для розвою рускои штуки у Львовѣ *Юліянъ Панькевичъ.*

— **Роботы при церквахъ у Львовѣ** все ще ведуть ся, завдяки теплбй и погбднбй осени. Въ Преображеньскбй церквѣ кбнчать въ обохъ вежахъ ставити рушт0ванє пбдъ дзвоны и почато ставити рушт0ванія въ надвору, котрымъ будутъ выдвигати дзвоны на вежѣ. Се наступить може вже въ кбнцемъ сего тыжня. Скоро лишь умонтують дзвоны, вбдбуде ся пробне дзвонене. — При реставрованбй церквѣ св. Николая занятій теперь столярѣ, рѣзьбарѣ и золотарѣ коло престола, проповѣдницѣ, иконостаса и т. д. — Въ православнбй церкви св. Троїцѣ знято вже горѣшну часть рушт0вання, а въ серединѣ теперь тинкуе ся. Якъ церковь такъ и нова у неи дбмъ приходскій не будутъ изъ внѣ тинковани. Будова сеи церкви и дому коштувала 80.000 зр.

— **Перший сего року вечерницѣ товариства** рускихъ ремѣсникбвъ „Зоря“ [ул. Краковска ч. 17], на котрыхъ хоръ „Зорѣ“ пбдъ проводомъ п. В. Чумы також вбдспѣвае кблька гарныхъ пѣсень, вбдбудутъ ся въ недѣлю 13-ого с. м. Надѣемось, що члены и знакомій та прихильники товариства являть ся и разомъ забавлять ся. Початокъ о год. 7 вечеромъ.

— **Кадетска школа у Львовѣ** вже побудована на просторбй, около десяти-морґовбй площи за Стрыйскимъ складовищемъ, де до недавна вбдбували ся вбйсковій вправы. Школа складае ся изъ сѣмохъ будынкбвъ, а всѣ они доволѣ просторій, оточеній высокимъ цегляным муромъ. Цѣла сеся школа мае видъ малого укрѣпленого мѣсточка.

— **Знесенє посту.** Нѣмецкій часописи доносятъ, що зъ причины ювілею панованя цѣсаря Франц-Іосифа, котрый припадае въ пятницю, папа Левъ XIII. знѣсъ звычайный пбстъ на день 2 грудня.

— **Украиньскій концерты въ Америцѣ.** Микола Гайдабура, артистъ одной зъ украиньскихъ театральныхъ трупъ, выѣхавъ недавно до Америки и тамъ разомъ зъ своими дѣтьми дае украиньскій концерты по рбзныхъ мѣстахъ Америки.

— **Зъ Равщины пишутъ намъ:** Въ равскбй школѣ есть до 100 нашихъ селяньскихъ хлопцѣвъ зъ околицѣ. Того року *всѣ они мусятъ учити ся польскои релігіи*, бо рускій катихитъ зъ тои школы о. Гура вже вбдъ пбвъ року разъ-въ-разъ сидитъ у свого тестя, священика въ В.; той мае свого вікарія, але той знбвъ вікарій сидитъ у свого тестя въ В. Имъ всѣмъ зъ тымъ дуже добре, але бѣдній мы зъ своими дѣтьма; забудутъ и встыдати ся будутъ своои рускои молитвы, якъ выйдутъ зъ тои школы. Виправдѣ власти и духовній и свѣтскій мусятъ знати, що той катихитъ не пильнуе свого и анѣ разу не бувъ въ школѣ, бо якъ бы за пбвъ року о тбмъ ся не довѣдали? — але вѣдавъ теперь настае такій часъ, що днесь той рускій священникъ до горы йде, котрый за Русь не дбае и свого обовязку не пильнуе; за тое вбнъ добрый и все ему вбльно: пенсію бере, хоть не робитъ, а ще черезъ ґаунтеку або старостеньску протекцію дбстане скорше яку лѣпшу парафію а колись навѣть и канонікомъ збстане за тое, що рускій дѣти вбддавъ „въ опѣку“ польскому катихитови. А ты хлопе анѣ упбмни ся, щобы твои дитина вчила ся катихизму по руски, бо якъ упбмнешь ся, то скажутъ, що то „вшистко едно“, чи она вчитъ ся польскои чи рускои молитвы, а якъ тобѣ не рехтъ, то бери си дитину до дому? А коли ще що станешь говорити, то скажутъ, що ты бунтбвникъ, радикалъ и забирай ся! — *Отець, хлопа на-надъ Раны.* [Прим. Ред. Надѣемо ся, що о. парохъ равскій схоче выяснити цѣлу тую справу].

— **Выкладъ о чумѣ** мавъ онбгды въ сали ратушевбй д-ръ Буйвідъ зъ Кракова. Выкладъ сполученый зъ вбдповѣдными демонстраціями бувъ дуже поучаючій.

— **Спадкоємницею пок. цѣсаревои Єлисаветы** есть княжна баварска Ґизела. Крбмъ неи всѣ особы, що були въ службѣ до хвилѣ трагічнои смерти цѣсаревои, дбстануть пенсію до кбнца житя. Межи ними є и одна одна селянка зъ Ческвы [въ Чехіи] знана въ цѣсарскбй палатѣ пбдъ назвищемъ „Зузі“. Она, хочь все находила ся въ товаристві цѣсаревои у всѣхъ ея подорожахъ, нѣколи не скидала своеи селяньскои ношѣ. [Занятемъ ея було приготовляти купелѣ для цѣсаревои. Дбстала она теперь 360 зр. доживотнои пенсіи и 600 зр. одноразового датку.] Найщедрѣйше обдаровано лекторку цѣсаревои Иду Ференчі, котра окрбмъ высокои пенсіи дбстала ще дозвбль мешкати до кбнца житя въ своихъ дотеперѣшныхъ апартаментахъ въ цѣсарскбмъ бурґу.

— **Ославленый медзѣдь** бл. п. Кардинала Сембратовича, котрымъ такъ журили ся газеты, де то ему прийде ся склонити голову, а опбсля донесли, що житє его вже закбнчило ся, бо нѣбы заведано ему „отруй-стрихнины“ на ветеринарія, — живъ таки дальше на сятоюрскбй горѣ, може й не знаючи о тбмъ, що голосили про него львовскій репортеры. Ще вчера о 6-бй годинѣ рано тѣшивъ ся въ своѣй „зельзвбй ґаврѣ“ подувомъ осѣнного вѣтру, оглядаючи свою шубу, що пбдъ зиму на причудъ вкрыла ся буйными кудлами, вбдъ часу до часу заводивъ своѣй „медвежій танецъ“ на заднихъ лабахъ, а вже о 7-бй розпрощавъ ся зъ симъ свѣтомъ. Дивъ смертоносній кулѣ зъ артилерійского револьвера, влученій въ серце правною рукою, перетяла нитку его житя. Червона посока обагрила его шубу и вбнъ зъ страшнымъ рыкомъ упавъ на помбстъ своеи клѣтки. Шубу въ него здерто, а мясо забрала митрополича прислуга. Хто зна, може бувъ бы ще прожилъ довше, якъ бы не псевдо-опѣка польскихъ репортербвъ..

— **Дрббній вѣсти.** Дня 22. н. ст. падолиста вбдбуде ся въ Бѣлбй коло Тернополя вѣнчане д-ра Володимира Охримовича, кандидата адвокатуры, зъ панною Оленою Крушельницкою, дочкою о. Амвросія Крушельницкого, тамошнього пароха, — Дня 22 н. ст. падолиста вбдбуде ся въ Григоровѣ [зелѣзн. стація Новосѣльцѣ шляхотскій] вѣнчане п. Андрея Стрѣльчика, укбнченого богослова, зъ панною Зеновією Бачиньскою, дочкою мѣсцевого пароха. — Дня 15 н. ст. падолиста вбдбуде ся въ приходскій церкви въ Станиславовѣ вѣнчане панны Евгенія Чорненькбвои дочки п. Теодора Чорненького, зъ п. Володиславомъ Огоньчикъ Бѣгоньскимъ, архитектомъ будбвничимъ. — Намѣстникъ гр. Пінінъскій повернувъ зъ Вѣдни до Львова. — Въ селѣ Зеленбй надвбрияньского повѣту згорѣли онбгды двѣ хаты въ наслѣдокъ неосторожности.

Хто бы зъ Вп. Читателѣвъ „Дѣла“ знавъ, де теперь перебуває артистъ-маляръ Юліянъ Залускій, звонить ласкаво подати менѣ его адресу, а Товариство для розвою рускои штуки запытуе: чи сей маляръ есть его членомъ? — *Ив. Великорскій* въ Иваню п. Устечко.

Надбслане.

„Henneberg-Seide“

von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. **Muster umgehend.** 7 [1]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Послѣдній вѣсти.

Нинѣ о 9 год. рано вбдбувъ ся у Вѣдни въ касарни кавалерія поединокъ мѣжь послами Володимиромъ Ґяевошемъ и Вольфомъ. [Вольфъ вызвавъ Ґяевоша, бо той за Вольфбвъ высказъ „Schmarotzervolk“ назвавъ Вольфа уличникомъ — „Gassenbub“.] Поединокъ вбдбувъ ся на шаблѣ.

Заразъ при першбй стрѣчи Ґяевоша замахнувъ ся шаблею такъ, щобы Вольфа, якъ телеґрафуютъ до Słowa polsk-ого: „w okolicy bioder przeciąć na dwoje“, та тымчасомъ вбдслонивъ голову — Вольфъ рубнувъ его по головѣ и завдавъ ему рану 7 цитм. довгу та перетявъ окрань, а въ додатку ще й на правбй руцѣ перетявъ жилу межи великимъ пальцемъ а долонею — шабля-жь Ґяевоша, замѣсть перетяти Вольфа на двое, ударила его по животѣ — плазомъ! Такъ Вольфъ выйшовъ зовсѣмъ цѣло. Пбсля оречення д-ра Ковальского раны Ґяевоша досыть поважній.

Ґяевошови зложило дома кондоленціи in gremio коло польске зъ никамероваными Русинами!

На нинѣшнѣмъ засѣданю палаты послбвъ п. Окуневскій внѣсъ интерпеляцію про надужитя выборчій въ Снятинщинѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 10 падолиста. Wiener Abendpost мае нинѣ оголосити цѣсарскій рескриптъ позвалюючій на заснованє ческои политехники въ Бернѣ. — Цѣсарь зарядивъ, щобы въ ювілейнбмъ дни [2 грудня] не застановлювано жалобы зъ причины смерти цѣсаревои.

Будапештъ 10 падолиста. Памятникъ цѣсаревои стане на тбмъ мѣсци, де нинѣ стоитъ памятникъ Генціого, котрый перенесуть на инше мѣсце. — Пбсля Budapesti Hirlap австрійскій міністеръ краевои обороны Вельзерсгаймбъ мае подати ся до димісіи. Его наслѣдникомъ бувъ бы фельдмаршалокъ Гальбъ. Такожъ міністеръ вбйны Крітґамеръ мае намѣръ усунути ся, а на его мѣсце прийшовъ бы

МУЖЕСКУ 844
Безсильность
выдикиану именно страшными насліддками тайныхъ грѣхбвъ молодости и розпусты, усуне наівно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга
Самоохорона д-ра Ретана
Российске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.
Тысячѣ людей найшли въ ней похоженя своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣчення. По одержаню франко надежитости, высилае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выданцѣвъ P. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Biercy's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

ДРОТЪ кольчастый цинковый до огороджень по зр. 4·50 за 100 метрбвъ. Тонбрцѣ лѣсовій до значеня деревъ (зъ двома довбльными буквами) по зр. 6,
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4565

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.**
Львбвъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 51—7

ЦИЗОРИКИ власного выробу, англійскій и Генкельса припоручае Іванъ Лаврукъ, пожбвинкъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Решткы хбдникбвъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дорги на конѣ, ґобеліны и рбзни предметы декораційній по цѣнахъ баечно дешевыхъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“ Львбвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты безъ пбдвышена цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Поплатный заробокъ!
Особы всякого стану можуть придбати собѣ великій заробокъ поббчный безъ труду. Ближшихъ вѣстій удѣлае *Julius Anger, Schwerin Mecklenburg.*
433 1—1

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. И. Га. въ Ус. сп. Одержали а до кбнця року прийде ще 3 зр. — *Вп. В. Ко. въ Би.* До кбнця року. — *Вп. І. Па. въ Гр.* До кбнця року ще 2 зр. — *Вп. М. Дз. въ То.* Одержали. *Вп. И. Га, въ Вн.* Такъ. — *Вп. И. Му. въ Сѣ.* Такъ. — *Вп. Г. Ме. въ Га. к. Р.* Годять ся. — *Вп. Ю. Га. въ Го.* 1 зр. — *Вп. И. Бо. въ Ст.* Ще 80 кр.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На бурсу им. св. Онуфрія въ Ярославѣ зложили пп.: Кл. Свѣкевичъ 3 зр., панѣ Фр. Шихульска 5 зр., о. Д. Телесницкій 2 зр., о. Іосифъ Пелехъ 1 зр. 50 кр., о. Андр. Качала 10 зр., д-ръ Л. Коссакъ 5 зр., І. Кульчицкій 5 зр., С. Левицкій 3 зр., д-ръ Р. Дорикъ 25 зр., О. Ґецѣвъ 2 зр., о. д-ръ Гробельскій 5 зр., о. Т. Турчмановичъ 6 зр., о. Вол. Ильницкій 10 зр., о. митратъ Волошиньскій 5 зр., о. прадатъ Матковскій 5 зр., о. В. Романовскій 5 зр., о. І. Хотинецкій збраныхъ на храмѣ въ Ярославѣ 5 зр. 10 кр., въ Лазахъ 10 зр. 65 кр., въ Канчузѣ 12 зр. 25 кр., Нейдохъ 60 кр., оо. Мацюракъ, Долошницкій, Козакъ, Метелля, Иванець, Мосевичъ, Пелехъ, Зеленый, Стецякъ, Онуфрій Л. Калужницкій, Грицикъ, Варholякъ, Лученко и проф. Шахновичъ по 1 зр. — Всѣмъ тымъ Р. Т. Добродѣямъ складаемо щиру подяку и просимо на дальше о ласкаву память на Бурсу въ Ярославѣ! — За Видѣлъ *І. Хотинецкій* предсѣдатель, *А. Паславскій* скарбникъ.

Цѣна зббжа и другихъ продуктбвъ.

9 н. ст. листопада 1897.

Львбвъ: Пшениця стара 8·75 до 9·—, пшениця нова 8·75 до 9·—, жито старе 7·25 до 7·50, жито нове 7·25 до 7·50, овесъ старый —·— до —·—, овесъ новый 6·30 до 6·60, ячмѣнь пашнистый 5·50 до 5·75, ячмѣнь броварный 6·50 до 6·80, горохъ гот. 6·75 до 8·50, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бббъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червона 45·— до 52·—, конюшина бѣла 35·— до 42·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка 15·— до 17·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·30 до 5·50, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 11·— до 11·25, хмѣль 70·— до 125·—, ва 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрбвъ 16·75 до 17·25 зр.

Надбслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ
Д-ръ Володимиръ Яновичъ
бувшій асистентъ головного шпиталя у Вѣдни, осѣвъ яко практ. лѣкарь въ Стрѣлискахъ новыхъ. 415 4—4

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на підвалинахъ пляцу Галицкого

поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лѣрнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣдкій ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райцайґа, танные мірничій, піоны, лібеля, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкбвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджуютъ ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Парцеляція 150

морґівъ ґруньту близько Львова пôдъ дуже корыстными услôвями.

Адвокатъ д-ръ Блажейовскій, Львôвъ. 486 3—3

Свѣтлый заробокъ!!

Для властителѣвъ конторъ вымѣны, купцѣвъ, агентôвъ и. и.

Оріґінальнѣ льосы

(не ратальні листы), котрых тягнена вже небавомъ наступить и котрых легко великa сильнѣсть в до вбутя. Оферты пôдъ „Losgeschäft 7210“ до Haasenstein & Vogler въ Празѣ. 426 4—9

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванôвъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великанський выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаємо на жаданє нашѣ богато илюстрованѣ цѣнники даромъ и оплатно. 190

Також и на раты

без вôдмышки цѣнъ

диваны, портіеры, хôдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лôжка, коцы, дерги на конѣ, акъ також всякѣ артикулы потрѣбнѣ до уряджена домового въ складѣ диванôвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилає ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

Диваны перскѣ и портіеры

традиѣ (старинні)

продае, купуе и выпозичає, а також приймае на переховокъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. — Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.

На жаданє высылаємо нашѣ богато илюстрованѣ цѣнники даромъ и оплатно. 190

Brady-ого

КАПЛѢ ЖОЛУДКОВѢ

(давнѣйше Маріяцельскій капле жолудковѣ)

пристособленѣ въ аптицѣ „пôдъ королемъ Угорщины“ Кароля Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчниче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреныхъ трававня и нышихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвôйна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои каплѣ жолудковѣ часто бувають фальшованѣ. Тому при купнѣ треба уважати на повысшу охоронну марку зъ пôдписомъ **C. Brady** а пôдкнути яко неправдивѣ всякѣ фабрикаты, котрѣ не заосмотрений тов маркою охоронною и пôдписомъ **C. Brady.** 412 4—22

Каплѣ жолудковѣ аптикаря К. Браді

(давнѣйше Маріяцельскій каплѣ жолудковѣ)

опакованѣ въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріяцель [яко марки охоронной]. Пôдъ маркою охоронною мусить находитись сторча пôбôчь пôдпись

Складовѣ части подавій.

Каплѣ жолудковѣ правдивѣ можна набути у всѣхъ аптиках.

Рôкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и единоке руске товариство асекураційне, припоручене Воч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Впресов. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечая будынки, ураджена домашне, скотъ, господарскѣ знаряды, збôже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкôдъ огневыхъ.

„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-тый рôкъ своєи дѣяльности зъ збôльшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачені шкоды до кôнця 1897 року 430.100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованѣ, услôвя обезпеченя корыстнѣ, а шкоды ліквідуютъ ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра“ приймае Банк краєвый при пожичках ипотечных.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкорыстнѣйшѣ услôвя, представляє своими значными фондами найбôльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляє пожички за *оплатою* $5^1/_2\,\%$ *и* $1\,\%$ *додатку на кошты адміністраційнѣ* за интабуляцію або порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вôдъ членôвъ и третихъ осôбъ по $4^1/_2\,\%$. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информація удѣляє Дирекція листовно. 34 38—25

Зголошенє де нема близь удѣлене аґенцій въ окрестностяхъ, аґентôвъ „Днѣстра“, приймають ся.

Львôвъ, ринокъ ч. 10. (дôмъ „Просвѣты“.)

Пожички для членôвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% а 1% додатку на кошты адм.

Информація и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ въ найкорыстнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ

Якова Шпрехера и С-ки

У ЛЬВОВѢ

поручає старѣ горѣвки польскѣ, розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 11—?

Склады для нѣсть: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету

поручає

своє переплетиче и ґалянтеріѣне заведенє

у Львовѣ, ул. Академицка ч. 8. 366

Пôдоймує ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумôвъ, Мап, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артыстъ-малярь

звѣстный вôдъ кôльканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всхôдньôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншѣ рѣчи. Принимае рѣзьбарскѣ роботы пôсля власныхъ плянôвъ. Выготовлює всякои величины церковнѣ образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побôльшує зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякѣ старынности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячи въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Воч. Духовенъство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ

Львовъ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львôвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковôй.

Продае дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовѣ и штайнґутовѣ, огнетревалу пашу дахову, асфальтовѣ плыты изоляційнѣ, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, акъ також взаґалѣ **всякѣ матеріялы будôвляныѣ** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетоновыхъ и крытя дахôвъ дахôвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 75—?

Вже выйде небавомъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“ на рôкъ 1899.

Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за приєднанкъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львôвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякѣ церковнѣ роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 106—?

Ц. к. упр. галиц. акційный БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

перенѣсъ

КОНТОРУ ВЫМѢНЫ

и

вôддѣлъ депозитовый

котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезанинѣ власного, будынку до **льокалю фронтового** въ партерѣ.

Вôддѣлъ депозитовый

принимае вклады и выплачуе завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимае до переховання паперы вартôстнѣ и дае на нихъ завдатки.

Крôмъ того впровадженo подôбно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковѣ (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рôчно, депозитарь дôстае въ сталевôй касѣ панцирвôй сховокъ до выключного ужитку и пôдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може своє майно або важнѣ документы. 374 [4]

Пôдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогôднѣйшѣ заряджена.

Принесы дотычно того рода депозитôвъ одержати можна безплатно у вôддѣлѣ депозитовôмъ.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пôльгъ въ сплатахъ пôсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, акъ також сальоновѣ и настѣлнѣ, хôдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лôжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вôддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхôвъ, рукавичокъ, панчôхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданє высылає ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львôвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés пл. Капітульна ч. 3. 190

Розклад їзди поїздів зелізничних

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [цісарського о 36 мінут від часу ві дeнского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ. приходить о	До Львова	ПОЇЗД посп. відхо	ПОЇЗД особ. ди о	З Львова
	6.45	з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ицкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		6.45	„ Янова
	10.35	„ Ицкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ицкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ицкан	3.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ицкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	3.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ицкан			
	5.55	„ Сокаля			

нічні

	3.04	з Підволочиск на Підзамче	4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець	5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова	6.30	„ Ицкан
	6.10	„ „	6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова	6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова	7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче	7.10	„ Сокаля
9.45		„ Ицкан	7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного	10.05	„ Ицкан
	12.15	„ Сколього		„ Кракова
			10.40	„ Підволочиск з головного двірця
			11.00	„ „ з Підзамча
			11.27	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

Торговля товарôвъ корѣнныхъ М. Волощака въ Любачевѣ гляда практиканта.

429 3—3

Выстава загальна

всходныхъ и иншихъ чужихъ и краєвыхъ диванôвъ, портіеръ, фіранокъ, хôдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день и въ ночи при електричнôмъ освѣтленю.

Вступъ вôльный. Зачудовуючо дешевѣ цѣны вказаный докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пôсля умовы.

Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ, ул. Сикстуска ч. 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

ТУТКИ

зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тôлько зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.

893

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. З друкарнѣ Институту Ставропиґійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 242 Львовъ, Пятница 30 Жовтня (11 Падолиста) 1898. Рѣчникъ XIX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошонь ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнайнего ч.; — въ Ярославю Л. Кршижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты вынимаючи у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ въ лѣтор. додатками

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вольный вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайній приймаютъ ся по 7 кр. 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератовой або ся місце в рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иный донесенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

„Grosse Geister geniert nichts!“

Що въ політицѣ нема сентиментовъ, — се мы розумѣемо дуже добре. Якъ у всякій борбѣ о истнованє, такъ и въ політицѣ побѣджає не серце, а розумъ. Тому то, чимъ тяжша борба, тымъ бѣльше силить ся розумъ на всякій помыслы. Тѣлько — горе, коли забуває ся при тѣмъ, якъ се часто бувае, на вѣдвѣчній правила свѣтового ладу, на правила етики! Розумѣли се добре вже старинній Греки и, хочь ихъ етика рѣзнила ся вѣдъ христіянъскои, все-жь таки ихъ казки и трагедіи дають наглядный доказъ, якъ ясне понятє мали они о тѣмъ, що опѣсля нѣмецкій поетъ назвавъ „der Fluch der bösen That“.

На жаль въ теперѣшныхъ часахъ чимъ разъ бѣльше ширшають круги, въ котрыхъ етика стає ся — пустымъ словомъ. Але на щастє людского роду живе въ людскій душі ще одна могуча сила, котра, хочь и не въ силѣ заступити етики, все-жь таки дуже часто може стати ей суррогатомъ: се — почутє чести, хочь и не завсѣгды понимаюсь якъ слѣдъ. И той, хто такъ низько упавъ, що не завагавъ бы ся другого оклеветати, обокрасти, убити, коли бы се мало принести ему хвилеву користь, — и той ще въ хвили розваги запытуе себе: „А що скажуть на се люде?“ и тогдѣ стрепене ся та неразъ покине свій намѣръ. Найтяжша кара бувае неразъ дробницею безъ значѣня въ прировнаню до того, „що скаже на се свѣтъ“. И справдѣ треба вже великого упадку морального на те, щобы не робити собѣ нѣчого не тѣлько зъ правилъ етики, але и въ того, що на се скажуть люде; на те треба вже затратити весь соромъ. Коли хто въ такихъ людей займае въ суспільности низьке становище, то всѣ зъ погордою вѣдвертають ся вѣдъ него; але коли вѣнъ стоить такъ высоко, що на его гадку погорда не може его досягнути, то звычайно заспокоює свій вродженій соромъ нѣмецкою приказкою „grosse Geister geniert nichts“, не зважаючись погадати собѣ, що несправедливость и безсоромность зовсѣмъ не є прикметами великои душі.

Отакій гадки насуваютъ ся, коли читати про поведенє д-ра Быка и д-ра Дика на засѣданю легітимаційнои комісіи въ справѣ придѣленя референтовъ запротестованыхъ выборовъ галицкихъ членамъ польского кола.

Мы не дивуемо ся, що д-ръ Быкъ забувъ, якъ то польскій дневники кпили собѣ зъ него, коли вѣнъ стававъ въ оборонѣ жидовъ зъ нагоды розруховъ барабовъ и мазурбовъ; коли бы ходило о справу справедливу, не повинно ся памятати особистыхъ обидъ. Але яке-жь тутъ понятє о справедливости, коли д-ръ Быкъ забувае навѣть на кардинальне правило: „nemo iudex in causa sua“, та не соромить ся проголошувати твердженя, що мовь то вѣдобрати комусь судъ у власній справѣ — значить его обиджати. Але-жь, пане докторъ, нѣякимъ сервіліямомъ, нѣякимъ пѣдлещуваньемъ, хочь бы оно якъ далеко заганяло ся и хочьбы якъ любо для польского уха кривдило Русинѣвъ, вы навѣть мимо широпольского вашого назвиска якъ свѣтъ свѣтомъ не удостоите ся тои чести, щобы васъ узнано за Поляка; вы все таки останете лише „братемъ мойжешовего вызнанья“, — curtus Iudaeus [у сатирѣ Горація].

Що жиды стають всюды по сторонѣ сильнѣйшого, хочь и не въ гадцѣ имъ асимілювати ся зъ тымъ сильнѣйшимъ, та не богато застановляють ся надъ правилами етики, не богато такожь числять ся въ соромомъ, — до сего мы навыкли давно. Але д-ръ Дикъ!... Славянинъ, славянофілъ, Чехъ, а до того всего поступовець, вольнодумець!... Мы далекій вѣдъ тои претенсіи, щобы ческій посолъ на шкоду свого союзника стававъ въ оборонѣ справедливои рускои справы; бувъ бы се може сентиментъ, на якій нема мѣсця въ політицѣ. Мы не дивуемо ся, що п. д-ръ Дикъ позабувъ, якъ то свого часу, коли Чехи були въопозиціи, ческій послы кпили собѣ зъ п. Вахманна, що хваливъ собѣ польскій рай на галицкій Руси, — якъ то они указували зъ насмѣшками на польске „nie honorowo, ale zdrowo“. Але вѣдъ Славянина маемо повне право надѣятись и вымагати, щобы бодай не прикладавъ рукъ до кривдъ, заподѣяныхъ Славянамъ зарѣвно Нѣмцями якъ и другими Славянами, хочь бы они були и союзниками Чеховъ; а вѣдъ поступовця, вольнодумця, маемо повне право вымагати, щобы бодай не стававъ въ оборонѣ выборчихъ насильствъ та не звавъ доказаныхъ мордовъ выборчихъ фразами. Розумъ політичный все таки повиненъ числити ся зъ етикою, а въ остатнѣмъ разѣ бодай... зъ соромомъ. Але д-рови Дикови, видно, не соромно плювати въ очи не тѣлько очевиднѣй правдѣ, а навѣть и засадамъ власного сторонництва и власного народу. Тѣлько-жь всяка політика не повинна забувати ще на одну важну рѣчь, — на змѣнчивость судьбы!...

Проектъ змѣны краевои ординаціи выборчои.

На послѣднѣй сесіи ухваливъ соймъ, по незвычайно оживленѣй дискусіи, перейти до порядку дневного надъ внесенемъ п. Вайгля и товаришевъ въ справѣ змѣны краевои ординаціи выборчои и краевого статута въ напрямѣ впровадженя V-ои куріи загального голосованя, знесеня выборовъ посередныхъ а заведеня безпосередного и тайного голосованя, знесеня вірильныхъ голосовъ ректоровъ університету, а также утвореня особного выборчого трибуналу для провѣрюваня актовъ переведеныхъ выборовъ. Натомѣсть поручивъ соймъ краевому выдѣлови, щобы, полагоджуючи внесенє п. Яблонъского, збиравъ всѣ даты що-до бѣльшихъ мѣстъ — именно що-до числа мешканцѣвъ, безпосередныхъ податковъ, важнѣйшихъ промысловыхъ заведень, а также числа приналежныхъ членовъ громады, належачихъ до высшихъ верствъ интелігенціи зъ укѣнченными студіями у высшихъ науковыхъ заведеняхъ въ такихъ мѣстахъ, якъ Подгуржъ, Бохня, Величка, Вадовицѣ, Ясло, Синѣкъ, Бережаны, Золочѣвъ и т. п. и щобы на найблизшій соймовій сесіи предложивъ проектъ змѣны краевои ординаціи выборчои въ напрямѣ помноженя послововъ зъ мѣстъ о число не перевышаюче пять новыхъ мандатовъ зъ курій мѣстъ, а также признаня президови Академіи наукъ въ Краковѣ и ректорови школы політехничои у Львовѣ права засѣданя въ краевомъ соймѣ.

Справа побольшеня числа послововъ зъ мѣстъ маe свою исторію. Краевый статутъ и соймова выборча ординація увійшли въ житє въ 1861 р., а вже вѣдъ 1863 р. появлялись въ соймѣ майже щорѣчній самостійній внесеня послововъ, а въ наслѣдокъ того западали въ соймѣ ухвалы, поручаючій краевому выдѣлови предкладати внесеня въ напрямѣ побольшеня числа послововъ зъ мѣстъ. Краевый выдѣлъ предкладавъ кѣлька разъ справозданя въ тѣмъ предметѣ, та тій внесеня або зовсѣмъ не приходили въ палатѣ на порядокъ дневный, або также не узыскували въ соймѣ потрѣбнои бѣльшости двохъ третинъ голосовъ.

Ажь въ 1896 роцѣ ухвалилъ соймъ змѣну краевого статута и ординаціи выборчои въ тѣмъ напрямѣ, що число послововъ зъ мѣстъ побольшено, а то: зъ Львова о двохъ, а зъ Кракова о одного.

Теперь-же выдѣлъ краевый, выконуючи послѣдну соймову ухвалу, пришовъ до переконаня, що такихъ мѣстъ, котрій бы кваліфікували ся до надани имъ права выбору особныхъ послововъ до сойму, є бѣльше, нѣжь максимальна скѣлькѣсть 5 мандатовъ, о якій по мысли соймовои ухвалы може бути побольшена скѣлькѣсть послововъ зъ мѣскои куріи. Длятого краевый выдѣлъ ухваливъ потворити зъ бѣльшихъ мѣстъ зборій мѣскій округи, зъ котрыхъ мають бути выбираній особній послы зъ мѣскои куріи. До такихъ мѣстъ зачисливъ выдѣлъ краевый слѣдуючій мѣста: Подгуржъ, Величку, Бохню, Вадовицѣ, Горлицѣ, Ясло, Синѣкъ, Коросно, Бережаны и Золочѣвъ.

Пѣсля проекту краевого выдѣлу — зъ тыхъ мѣстъ маe бути утвореныхъ пять зборныхъ мѣскихъ округовъ, зъ котрыхъ кождый буде обнимати два мѣста. Новій округи мають обнимати: а) Подгуржъ-Величка, б) Бохня-Вадовицѣ, в) Горлицѣ-Ясло, г) Синѣкъ-Коросно, д) Бережаны-Золочѣвъ. — По оголошеню змѣненои выборчои ординаціи мають бути переведенй доповняючій выборы пятьохъ послововъ зъ новыхъ зборныхъ выборчихъ округовъ.

Краевый выдѣлъ ухваливъ также по мысли припорученя соймови внести проектъ змѣны краевого статута въ тѣмъ напрямѣ, щобы надано вірильный голосъ въ соймѣ президови Академіи наукъ въ Краковѣ и ректорови політехничои школы у Львовѣ.

Сеся змѣна маe увійти въ житє по оголошеню дотычнои новелѣ до краевого статута

Зъ нагоды сотыхъ роковинъ.

[*Письмо зъ краю.*]

Сто лѣтъ вже минуло зъ горою, якъ провалилась бундючна колись шляхотска Польща, та однакъ довговѣкова неволя, въ якій коротаe вѣдъ ся панованемъ свій вѣкъ рускій народъ, вытиснула на нѣмъ такій пятна, що ще й нинѣ годѣ намъ зъ нихъ вылѣчитись. А крайна вже пора приступити намъ до вылѣченя ихъ, починаючи зъ симъ рокомъ, повнымъ такъ важныхъ спомиковъ въ исторіи руского народу. Сегорѣчній 100-тій роковины літературного а 50-тій політичного нашого вѣдродженя — то велике свято при котрѣмъ [якъ дуже гарно зазначивъ п. А. Борковскій въ календари „Просвѣты“ на 1898 рокъ] належить намъ висповѣдати ся въ нашихъ народныхъ учинкѣвъ, а побачивши провину, покаятись и поправитись. Та все те гарно, — погадаютъ Вп. читателѣ, — але про якій то пятна на нашѣмъ народнѣмъ организмѣ хоче дописуватель рѣчь свою повести? Тожь щобы читатель, побачивши вѣдъ разу, о що ходить, не махнувъ рукою на мою писанину, зачну, якъ то повѣдаютъ „зъ кѣпця“.

Судилось намъ на нашій прадѣдній земли вести борбу зъ любенькимъ сусѣдомъ, котрый нѣякъ не хоче понехати будованя Польщѣ на Руси и хотяй сеся будова йде пиняво а декуда таки валить ся, то сусѣдъ пѣдъ старымъ окликомъ „нема Руси!“ не перестае въ роботѣ. Тота робота — „органічна праца“ — ведe ся систематично на цѣлій лініи, а мы замѣсть на кождѣмъ кроцѣ противдѣлати ѣй, декуда мимохѣть ще й помагаемо. Маю тутъ на гадцѣ справу, на котру мы майже нѣякои не звертаемъ уваги, а она въ великій мѣрѣ улегчуе нашимъ сусѣдамъ такъ бажану для нихъ асиміляцію Русинѣвъ зъ Поляками, а именно польщеня нами самыми свои назвиска и назвы корѣнныхъ рускихъ мѣсцевостій. Коли наши предки польщили ихъ, то се не дивниця, бо они почували себе заодно зъ Поляками, а впрочѣмъ були пѣдъ польскою властію; але нинѣ таке поступованє не дасть ся нѣчимъ выправдати, хиба лишь недостачію почуття народнои гѣдности. Коли н. пр. Нѣмець, Чехъ або Полякъ пише въ чужѣмъ языцѣ, то все — чи то свое назвиско, чи назву мѣсцевости наводить по своему; лишь одинъ Русинъ зве ся инакше по руски а инакше по польски або по латиньски. Прошу заглянути до першои-лучшои метрики, а тамъ знайдете замѣсть Зарицкій — Zarzycki, замѣсть Горбачевскій — Garbaczewski и т. д., а знова замѣсть Сѣльце — Siółko, замѣсть Звенигородъ — Dzwinogród и т. д., хочь метрики провадять ся по латиньски, а не по польски и нѣякій законъ того вѣдъ Русинѣвъ не вымагае. Ой, сумно то дуже, що мы вже такъ навыкли до польского зеркала, що всюды въ нѣмъ бачимо ся Поляками, коли тѣлько пишемъ або говоримъ инакше, якъ по руски. Тутъ мимоходомъ насуваесь менѣ передъ очи Шематизмъ Епархіи Станиславѣвскои, въ котрѣмъ — не знаю, зъ якои рациі — побѣчь рускихъ назвъ мѣсцевостій находять ся и польскій, якъ н. пр. Пилипче — Filipkowce! Чи-жь то не дивоглядъ? чи-жь не скандалъ?!

Окрѣмъ полищеня метрикъ и шематизмовъ, котра то справа дотыкае ближе наше духовеньство, есть ще друга справа, на позѣръ маловажна, а она вже дотыкае всю руску суспільность. Дуже часто пѣднесять ся въ часописяхъ нарѣкана на непошанованє нашои мовы ц. к. урядами почтовыми; але придивѣмъ ся сѣй справѣ ближе, а побачимо, що мы самій увольняемъ урядниковъ почтовыхъ вѣдъ обовязку знаня руского письма. Поминаю вже тыхъ Русинѣвъ, що всякій письма адресують по польски, тому, що мовляти скорше дойде; але погляньмо, якъ адресують свои письма люде, котрымъ неразъ годѣ вѣдмовити патріотизму — они зъ привычки мусять доконче на адресѣ додати мѣсцевость або бодай послѣдню почту по польски [н. пр. „Товмачь — Tłumacz“, або „Виноградъ — Winograd, почта Гвоздець — Gwoździec“ и т. д.] То й на що знати урядникови руске письмо, коли poczciwy Rusin гарне выпише ему все потрѣбне по польски та й ще пѣдчеркне, щобы, хрань Боже, око урядника не заблукало на руску назву! Супротивъ такого нехтованя рѣднои мовы нами самыми чи-жь можемо домагатись, щобы другій ей шанували?

Тому крайна пора заперестати вже разъ сего ганьблячого Русинѣвъ въ очехъ цѣлого культурного свѣта понижуваня рѣдного слова. Коли мы сему досѣ не положили кѣнця, то хоть при нагодѣ сегорѣчного свята — 100-тыхъ роковинъ вѣдродженя літературы нашои — схаменѣмъ ся и приступѣмъ до вылѣченя сеи задавненои недуги, нехай зрадуесь духъ Ивана Котляревского, що збудивъ наше гарне руске слово до нового житя!

Зъ рады державнои.

На початку вчерашного засѣданя палаты послововъ п. Стапиньскій поставивъ внесенє зъ жаданемъ регуляціи поборовъ и стабілізаціи податковыхъ екзекутниковъ на пѣдставѣ тыхъ самыхъ правъ и обовязковъ, якій истнують для скарбовыхъ урядниковъ. Окрѣмъ того интерпелювавъ міністра просвѣты зъ причины надужить окружныхъ инспекторовъ и иншихъ властій школьныхъ въ Галичинѣ. — П. Окуневскій поставивъ интерпеляцію зъ причины выборчихъ надужить въ Снятинѣ.

Зараз палата перейшла до дискусіи надъ наглячнымъ внесенемъ о обжалованє гр. Каз. Баденього за введенє поліціи до парляменту, соціялістъ Ріґеръ заявивъ, що его сторонництво уважае дискусію надъ симъ внесенемъ за безпредметову, бо палата вже попереднои сесіи перевела дискусію надъ подобнымъ внесенемъ и ухвалила передати его окремій комісіи. Черезъ замкненє сесіи попередня ухвала не упала, выгасли тѣлько мандаты дотычнои комісіи. Отже бесѣдникъ домагае ся, щобы замѣсть нарадъ надъ внесенемъ выбрати лишь комісію и передати ѣй внесенє. — Президентъ заявивъ, що внесенє Ріґера противить ся регулямінови, бо поставлено нове внесенє, надъ котрымъ палата мусить перевести дискусію.

Въ дискусіи першій забравъ слово внескоданецъ п. Кайзеръ [нѣм. людовець]. Правительство — мовивъ вѣнъ — хотѣло въ 1897 роцѣ зломити обструкцію на бажанє Угорщины. Теперь Угры самій дождались обструкціи въ своѣмъ соймѣ. Бѣльшость также повинна голосувати за внесенемъ, бо оно не выплывае въ личнои мести, але въ почуття справедливости. И Угорщина маe нинѣ обструкцію, але тамъ мають тѣлько пошанованя для законовъ, що не роблять нѣякихъ безправствъ. Сли бѣльшость покликуесь на суть парляментаризму, сли парляментаризмъ ѣй дѣйстно такъ дорогій, то повинна удержати въ силѣ разъ вже приняту ухвалу. Впрочѣмъ парляментъ стративъ уже грунтъ пѣдъ собою вѣдъ часу, якъ мы довѣдались о *выборчихъ шахрайствахъ въ Галичинѣ* и вѣдъ часу выданя языковыхъ розпоряджень.

Слѣдуючій бесѣдникъ п. Перґельтъ сказавъ, що звычайна приличность наказуе голосувати за внесенемъ тымъ партіямъ въ правицѣ, котрій голосували за нимъ въ попереднѣй сесіи.

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкѣры, аксаміту, костя, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00, 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.**

434 1—40

П. Тірк [шенерерiянець] старав ся высказати, що міністерь заграничных справ Ґолуховскій въ значній части винень теперѣшному заколотови, бо на заправленованє новои внутрѣшнои політики въ Австрiи мавъ вѣнъ рѣшаючій вплывъ. Голуховскій є властительнымъ батькомъ языковых розпоряджень и тымъ толкуе ся фактъ, що языковій розпоряджения жнють мимо упадку Баденього. Коли въ Біблiи сказано: Авраамъ роди Исаака, Исаакъ роди Якова .. можна бы такожъ сказати: міністерь Дунаєвскій зродивъ Бѣлиньского, той зродивъ Яворского, Яворскій Ґолуховского, Ґолуховскій Баденього, той Абрагамовича, а Абрагамовичь сотворивъ вѣдносины, котрі теперь є предметомъ обжалованя бувшого президента міністрѣвъ. Шенерерiянцѣ що-до свого австрійского патріотизму могли бы ще нинѣ выдержати порѣвнанє съ Поляками. Бѣльшѣсть палаты и такъ вже написала для нинѣшнои Австро-Угорскои монархіи засудъ смерти. Не опозиція Нѣмцѣвъ, але поступованє бѣльшости, нападъ поліціи на парляментъ були злочинами найгѣршои категорiи, котрі повазъ Австрiи зробили тяжку шкоду. Система Баденього жие дальше, мимо усунення ей творця. Здѣйсненє чеського права державного є лишь питанемъ часу. Але на ческу національну державу не буде въ будучѣмъ столѣтю мѣсця въ середнѣй Европѣ. Ческа національна держава є лишь фатаморґаною; коли вѣдбуде ся коронація цѣсаря на ческого короля, то хибне властивого змѣсту, именно утворенія самостѣйнои ческои державы. Така держава була бы здавленямъ и цѣлковитымъ знасилуваннемъ нѣмецкого народу. Якъ австрійскій Нѣмцѣ пѣдъ примусомъ конечнои обороны покликують ся на свою звязь зъ нѣмецкимъ народомъ, такъ такожъ Славяне зъ замилуваннемъ покликують ся на велику, могучу Россію. Яворскій найменше покликаный давати Нѣмцямъ науку. Нѣмецкому народови цѣлкомъ не выйшло на корысть ее, що Габсбурґскій дѣмъ передъ сторокамы анектувавъ часть Польщѣ. Безъ тои анексіи не мали бы мы нинѣ славяньскои бѣльшости въ палатѣ. Высказъ, котрый тутъ недавно упавъ противъ польского народу [Вольфа „Schmarotzervolck“] не бувъ вымѣреный противъ тыхъ бѣдакѣвъ, котрі працюють въ копальняхъ [якъ се взявъ п. Дашиньскій]. Нѣмцѣ нѣколи не прикладали руки до дого, щобы угнѣтати польскій людъ, але Поляки мають супротивъ Нѣмцѣвъ дуже богато на совѣсти, бо они позволяли на выданє языковых розпоряджень. Хочь Баденi мимо всѣхъ своихъ злочинѣвъ выйде тутъ безкарно, исторія не буде ратифікувати того засуду, бо Нѣмцѣ — якъ сказавъ Бісмаркъ — боять ся лишь одного Бога, а бѣльшь нѣкого на свѣтѣ!

П. Бендель [лібералъ] мовивъ: Страшній днѣ падолиста минувшого року — огидне поступованє Баденього, Абрагамовича и Крамаржа учинили се, що Полякѣвъ и Чехѣвъ зненавиджено. Тому трiюмвiратови були цѣлкомъ чужій західно-европейскій поняти. Ихъ правній поняти стояли такъ низько, якъ то лишь можливе. Польске и ческе зухвальство виповадили Австрію въ се страшне положенє. Навѣть середъ вѣйсковых ширить ся невдоволенє. Ческій урядники провокують Нѣмцѣвъ, поступаючи собѣ такъ, якъ бы знаходили ся въ ворожѣмъ краю. Все се мусить выгнати патріотизмъ. Кождый австрійскій паріотъ повиненъ голосувати за обжалованемъ, бо Баденi своимъ поступованемъ бѣльше зашкодивъ Австрiи, якъ всѣ непатріотичній промовы.

По тѣй промовѣ перервано дискусію надъ обжалованемъ а палата взялась до полагодженя наглыхъ внесень въ справѣ помочи зъ державного скарбу для населенія потерпѣвшого вѣдъ елементарныхъ нещасть. Мѣжъ нашимъ вѣдослано до буджетовои комісіи внесенє пп. Гладишовского и Розенштока въ справѣ запомоги для погорѣльцѣвъ Скалата.

П. Танячкевичь поставивъ интерпеляцію въ справѣ спѣзженя выплаты пѣдвышенои рускамъ священникамъ конґруы.

Посолъ опять Трайнфельсъ поставивъ [пѣдъ вражѣнемъ поединку Гневоша зъ Вольфомъ] внесенє, щобы утворити парляментарный судъ полюбовный, котрый урадувавъ бы въ справахъ, коли-бъ хто-небудь въ парляментѣ обидивъ одного посла або цѣлу ихъ ґрупу. Такій судъ мѣгъ бы орѣчи, що сей або другій посолъ мае перепросити въ палатѣ обиженого посла. Слы-бы въ той способъ засужденый не хотѣвъ выконати засуду, выключувано бы его зъ певного числа засѣдань и здержано бы ему за той часъ посольскі дiеты.

П кс. Шайхеръ [антісемітъ] заинтерпелювавъ президента палаты: чи ему вѣдомо, що всѣ дневники напередъ донесли були о злочинѣ, якого рано о 9 годинѣ мають допустити ся два послы? Чи ему, яко католикови, вѣдомо, що поединокъ забороненый и що кождый, хто бере въ нѣмъ участь, пѣдпадае екскомуніцѣ, хочь-бы належавъ до найвышшихъ сферъ? Чи вѣнъ не уважавъ, що гѣдности президента вѣдповѣдало бы наклонити обохъ послѣвъ до залишенa поєдинку? — Промову Шайхера перебивали шенерерiянцѣ крикомъ и насмѣшками [п. пр.: Ты, тхоре, знова ба нишь ся въ денунціацію?] — Президентъ д-ръ Фуксъ заявивъ, що на таке запытанє кс. Шайхера не потребуваъ бы вѣдповѣдати, бо такъ само було рѣчею кс. Шайхера, яко католицкого священника, вѣдвести послѣвъ вѣдъ поєдинку. Мимо того заявленє, що старавъ ся намовити Гневоша, абы не приймавъ поєдинку, але его просьба була безуспѣшна. — На тѣмъ засѣданє перервано ажь до середы другого тыждня.

Справы церковнѣ.

Зъ Бирчаньского пишуть намъ:

Незвыкле торжество обходили парохіяне села Глудна деканата бирчаньского дня 14 ст. ст. жовтня с. р. Того бо дня [Преп. Параскевiи] яко въ день храма глудняньскои парохіи посвятивъ о. деканъ бирчаньскій при содѣйствію содеканального духовенства [рѣвночасно бувъ и соборчикъ деканальный] нову мурованну красну церковь въ камени вѣдля плiну архитекта В. Нагѣрного.

Хоть село Глудно досыть численне, та парохіяне дуже бѣдній, бо грунты горастій, а и того лихого грунту мало мають, бо ледви по кѣлька моргѣвъ. Давна церковь деревяна, убога, крайно опущена, валилась. Здавало ся, що тутъ побудувати нову церковь не есть нѣхто въ силѣ про убожество парохіянъ. Треба тутъ згадати, що то гранична голодѣвка-парохія руска, бо зразъ за Глуднома самій богатій парохія латиньскій и самій Поляки. Будувати церковь въ дорозѣ конкуренцiйнѣй могло бы спровадити перехѣдъ цѣлои парохіи на латинізмъ. Въ таныхъ прикрыхъ вѣдношенiяхъ одержавъ тую парохію о. Жарскій. Що Глудно мае днесь такъ красну, вѣсля сталю зъ трема копулами, блыхою побиту и зъ бетоновымъ помостомъ церковь, тое мае завдячити едино о. Жарскому. Муравлинок працею и краснорѣчивыми, до серця промовляючими проповѣдями вкоренивъ вѣнъ въ серця своихъ парохіянъ любовь и привязанє до своѣи церкви и до свого обряда. Вправдѣ пѣдвалину въ тѣй точцѣ поставивъ его попередникъ бл. п. о. Чачиловичь, але майстромъ бувъ о. Жарскій. Обнявши парохію, вѣнъ своимъ благорозумiемъ пастирскимъ, оборотностію, невтомимымъ трудомъ и енергiею безъ жадныхъ средствъ матеріяльныхъ, безъ розписаня конкуренціи [отже и безъ нѣякого датку зѣ сторонy патрона], тѣлько добровѣльными малыми лептами за часъ десяти лѣтъ пѣдбудовавъ дѣмъ Божій за 6000 зр. Неимовѣрне, а правдиве! Хто огляне той дѣмъ Божій, окрасу цѣлои околицѣ, певно не схоче увѣрити, щобы можна було за таку малу суму щось подѣбного здѣлати. Тожь честь Вамъ, Вел. Отче, и подяка вѣдъ всеи Руси!

Духовенство цѣлого Деканата бирчаньского одногласно ухвалило: просити черезъ о. декана Вир. Консисторію перемыску, щобы увзглядняючи великій заслуги для рускои церкви, надала о. Жарскому вѣдзнаки крилошаньскій и увзглядняючи его прикре матеріяльне положенє, промовала его на лѣпшу парохію. Парохія Глудно [холодно и голодно] есть гѣрска голодѣвка, зъ котрои о. Жарскій не есть въ можности давати свою численну семью до школы.

Пишучи про правдивій заслуги о. Жарского, мушу спѣмнути за такій самій заслуги о. мѣстодекана Антонія Конистиньского, пароха въ Липѣ, котрый побудувавъ такожъ безъ конкуренціи, тѣлько зъ добровѣльныхъ датковъ въ своѣмъ філіяльнѣмъ маленькѣмъ селѣ Малявѣ мурованну церковь, котру также посвятивъ минувшого року о. деканъ бирчаньскій.

VII. Зѣздъ украиньско-радикальнои партіи у Львовѣ.

(Дальше.)

По коротцѣй перервѣ по бесѣдѣ п. Богайчука наступили дальшій справоздания делегатѣвъ.

Сел. Семака зъ Товмаччины жалувавъ ся на раду повѣтову зъ Товмача, котра робить селянамъ рѣзнѣ прикрости. Про рухъ радикальный каже, що доси вѣнъ ще въ Товмаччинѣ не розвинувъ ся; треба старатись, щобы въ кождѣй громадѣ бувъ одинъ членъ партіи радикальнои и вѣнъ організацію. Вѣдтакъ бесѣдникъ нарѣкавъ на „попівъ“, що „не тримають зъ народомъ а другы“.

Д ръ Михайло Олѣйникъ зъ Мостѣвъ великихъ говоривъ про радикальну організацію въ Мостеньскѣмъ и въ Жовквѣщинѣ взагалѣ. Рухъ радикальный шириться въ кѣлькадесятьи селахъ, але є й такій, що до організаціи радикальнои не надають ся. Рухъ сей выходить головно зъ Мостѣвъ, резиденціи д ра Олѣйника, але зъ иншими партіями не веде ся борбы. Повѣты сумежній, якъ равська и камѣнецкій, дѣстають „Громадскій Голосъ“ безплатно. Радикалізмъ скорше приймае ся тамъ, де народъ богатый и просвѣченый; въ убогихъ селахъ робота радикальна йде тяжко. Въ Мостахъ причислились радикалы до заснованя читальнѣ „Просвѣты“; читальня мае 70 членѣвъ и передплачуе мѣжъ иншимъ и „Хлопску бібліотеку“. Такожъ засновано „спѣлку економічну“, котра селянству много принесе корысти. Кѣлька зъ давна просвѣченыхъ сѣлъ переходить цѣкаву фазу жита політичного. Въ початкахъ свого просвѣченя були москвофільскими, опѣсля народовецкими, а теперь стали радикальными. Таке сталося н. пр. зъ селомъ Бутинами. Напримъ радикалізму йде такъ, що ще одинъ крокъ, а впадемъ въ партію соціяльну. Въ сегорѣчныхъ громадскихъ выборахъ брали радикалы живу участь и многѣ увѣйшли до радъ громадскихъ. Вѣчь публичныхъ не скликувано, натомѣсть вѣдбувати ся довѣрочній зборы. Велика небезпечность грозить партіи радикальнѣй зѣ стороны Каменеччины, де організуе ся партія соціяльно-христіяньска, пропагована „Прапоромъ“, подѣбна до партіи кс. Стояловского. Проѣздъ ведуть тамъ молодій попы, а хлопы въ тымъ рухомъ симпатизують. Бесѣдникъ жадае, щобы якъ найбѣльше освѣдомляти народъ и вцѣплати въ него програму радикальну. (*Оллески.*)

П. Герасимовичь съ Сокальщины жадае, щобы мѣжь народъ розсылано програму радикальну.

Сел. Заичкѣвскій въ Подѣли полемізувавъ зъ выводами товарища Савдуляка зъ Коломыйщины. Вѣнъ не годить ся на те, щобы голодъ и неврожай були перешкодою до організаціи радикальнои. На такій способъ черезъ недороды партія, замѣсть організуватись, розлетѣла бы ся! Тай фонды для організаціи не є потрѣбній, а лишь добра воля. Бесѣдникъ жадае вѣдъ товаришѣвъ посвячення и доброи організаціи та щирои роботы безъ вынагороды и безъ огляду на фонды.

Сел. Садѣръ Луцишинъ зъ Воробіївки [пов. тернопѣльского], звернувшись до присутныхъ, заявивъ имъ, що они ще не радикалы. „Я добрый радичалъ! — инже бесѣдникъ, — хочь давнѣйше такимъ не бувъ; радикаломъ зробили мене кары и переслѣдуванія старостa.“ Опѣсля одушевлявъ ся д-ромъ Франкомъ и величавъ ся, що бувъ свѣдкомъ товарища Франка въ его процесѣ зъ Подгайнымъ изъ Березовацѣ за побите Подгайного на зборѣ радикалѣвъ въ Тернополи.

(Дальше буде.)

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Въ мѣсяцѣ жовтни сего року внесено подания до намѣстництва о заснованє новыхъ читалень „Просвѣты“ въ отсихъ 6 громадахъ: 1) Въ повѣтѣ бобрецкѣмъ Девятники; 2) въ пов. борщѣвскѣмъ Лосячь; 3) въ пов. бережаньскѣмъ Кальне; 4) въ пов. городенецкѣмъ Незваска; 5) въ пов. львѣвскѣмъ Дмитровичѣ; 6) въ пов. золочѣвскѣмъ Маиавѣ. Крѣмъ того зголошено ще попередно: 7) въ пов. Коломыйскѣмъ Корничь.

Всѣхъ читалень „Просвѣты“ зъ кѣнцемъ жовтня есть 678, а зъ нихъ въ сѣмъ роцѣ прибуло 157. Найбѣльше читалень „Просвѣты“ у всходнѣй Галичинѣ есть въ повѣтахъ: Перемышлi 40, Рогатинѣ 34, Борщѣвѣ 31, Стрый 30; найменше въ повѣтахъ: Снятинѣ 1, Лѣсько и Сянокъ по 2, Чортковѣ 4.

——

Зѣ Снятина пишуть намъ:

Дня 30. жовтня с. р. вѣдбули ся перший загальный зборы читальнѣ „Просвѣты“ въ Снятинѣ. Зборы були дуже нечисленій зъ причины противнои агітаціи такъ званыхъ „радикалѣвъ“. Зъ мѣсцевои интеліґенціи не явивъ ся нѣхто крѣмъ о. Н. Гриньовского, котрого заходами читальня основала ся.

Предсѣдателемъ зборѣвъ выбрано Іоана Гозва, мѣсцевого дяка и управителя хору мѣщаньского. О. Гриньовскій выголосивъ поучаючу промову на тематъ „Нужда рускихъ хлѣборобѣвъ и якъ ѣй зарадити?“ Опѣсля поясниvъ статутъ читальнѣ. Вписало ся до читальнѣ 48 членѣвъ; всѣхъ участниковъ збору було до 60. Члены выбрали выдѣлъ, до котрого увѣйшли: о. Н. Гриньовскій яко голова, Антоній Савкевичь яко заступникъ голови, Іоанъ Зѣнковскій яко скарбникъ, Ілія Калитчукъ яко бібліотекарь и Тома Томей яко секретарь.

По вычерпаню порядку дневного порушивъ о. Гриньовскій справу „Підгѣрскои Сѣлки“ въ Станиславовѣ. Поясниvъ кѣлька важнѣйшихъ точокъ статуту сеи Сѣлки и выказавши велику ей хосенлѣвість для руского народу, заохочувавъ горячими словами до впису въ члены Сѣлки. „Просвѣта и слука въ господарскѣ, торговельнѣ та промысловѣй сѣлки то единый нашъ ратунокъ!“ — сими словами закѣнчивъ о. Гриньовскій свою промову и участники зборѣвъ розбѣйшли ся.

НОВИНКИ.

— Вѣдъ ювілейного комітету вѣдродженя украиньско-рускои літературы одержуемо слѣдуюче письмо: Пѣдписаный комітетъ чуе ся обовязаным зложити приличну подяку всѣмъ тымъ Вповажненымъ Панямъ и Панамъ, котрі взяли участь въ ювілейнѣмъ вечерѣ въ театрѣ гр. Скарбка д. 31 жовтня. Именно дякуемо Вповажненыи пани Ф. Лопатиньскій за вѣдогране ролѣ Наталки, п. Льву Лопатиньскому за вѣдекламованє „Прольога“ и аранжованє живого образа. Хв. Выдѣлови „Руской Бесѣды“ за выставленє столичами пѣдъ ей зарядомъ силами руско-народного театру ювілейного представленя „Наталки Полтавки“. Дальше о. Іосифови Кишаковичеви зъ Перемышля за написанє спеціяльно ad hoc кантаты вразъ зъ орхестрою, за доѣзды на проби и за выведенє кантаты на представленю. Вкѣнци Хв. Товаристамъ співочимъ „Боянъ“ зѣ Львова, Перемышля, Стрыя и Коломыи за выконанє співочихъ точокъ програмы. Головно дякуемо панови Д ру Стефанови Федакови за провадженє дирігентуры въ другѣмъ выкошанѣмъ кусникѣ, а найбѣльше вобовязаній мы поднакувати Панямъ въ провінціи, котрі, не щадячи труду и заходу, въ почутю высоко патріотичнѣмъ прибули до Львова, щобы участію въ хорѣ зведичати се дѣйство всенародне свято. Немонше обовязаній мы поднакувати и тымъ Вповажненымъ Панямъ и Панамъ, котрі взяли участь въ живѣмъ образѣ. — *Вѣдъ комітету.*

— Зъ руско народного театру. Вчера [въ четверъ] вѣдограно 5-актову штуку зѣ співами и танцями „На дъ пропастю“ Г. Мілера въ музикою Рота — цѣлкомъ удачно. Особливо подобались куплеты пп. Гембицкого [въ ролi Гаѣхта] и Ольшаньского [въ роли Фелікса]. Удачно вѣддали свои ролѣ панѣ Осиповичева [Еліза], панна Гембицка [Марія, модиярка] и п. Стадникъ [Ернестъ Вольмутъ]. П Нижанковскій яко шинкарь Борнеманъ бувъ трохи за штивный, не вѣддавъ добре провориости шинкарскои. — Публики на представленю було бѣльше, а чей руска громада львѣвска могла бы малу салю театральну выповнити по береги кождого представленя. — Завтра [въ суботу] вѣдограсть драматичный образъ въ 5 вѣдслонахъ „За хлѣбомъ“ Ф. Крогулецкого [псевдонімъ]. Тематъ дуже цѣкавый — доля народнои учительки — тожь думаемо, що наша публика явить ся численно.

— Канцелярія „Товариства для розвою руской штуки“ мѣститъ ся у Львовѣ при Вѣдвалю ч. 7, въ партерѣ, и отворена будо, починаючи вѣдъ 12-ого листопада, що дня — окрѣмъ недѣль и рускихъ святъ — вѣдъ год. 11 до 12 рано и вѣдъ год. 4 до 5 пополудни. Вѣдъ тою адресою просимо посылати всѣ письма. Въ тыхъ годинахъ можна вѣдбирати закупленій въ часѣ выставы предметы. — За Товариство для розвою руской штуки у Львовѣ *Иванъ Трушъ.*

— Зъ наукового Товариства имени Шевченка. Засѣданє лѣкарскои комізіи вѣдбуде ся въ понедѣлокъ 14 ого с. м. о год. 8 вечеромъ въ канцелярiи Товариства.

— Повѣтове Товариство політичне „Селяньска Рада у Львовѣ“ скликуе отсимъ *звычайный загальный зборъ* членѣвъ товариства, що вѣдбуде ся дня 18. н. ст. падолиста 1898 р. (въ пятницю передъ св. Михайломъ) о годинѣ 12. въ полудне, у Львовѣ, въ сали Товариства рускихъ ремѣсникѣвъ „Зоря“ при ул. Краковскій ч. 17. (на долинѣ) зъ такимъ порядкомъ нарады: 1) Справоздане зъ дѣяльности товариства. 2) Выборъ новои рады и суду мирового. 3) Обговореня справы організаціи кредиту. 4) Поясненє справы урадованя громадъ въ языцѣ рускѣмъ. 5) Вписки членѣвъ. — На сей загальній зборы запрошуемо всѣхъ членѣвъ Товариства зъ повѣту львѣвского до численного участи. Рѣвночасно просимо нашихъ членѣвъ о выровнанє рѣчныхъ вкладокъ по 50 кр., якъ такожъ о придбуванє Товариству новыхъ членѣвъ. — За Повѣтове Товариство політичне „Селяньска Рада“ у Львовѣ: *Гр. Гбрняк. Д-ръ Кость Левицкій.*

— Зѣ Стрыя пишуть намъ: Руска громада въ Стрыю потерпѣла велику страту черезъ те, що опустивъ Стрый д-ръ Володимиръ Охримовичь, переносячи ся до Львова. Д ръ Охримовичь проживъ у Стрыю повчверта року и на многихъ поляхъ народнои роботы полишивъ видній слѣды свого щирого труду. Якосекретарь „Підгѣрскои Рады“ бувъ вѣнъ вельми дѣяльною силою въ руху політичнѣмъ. Безъ его чинного участи не вѣдбулись нѣ одни зборы, нѣ одно вѣче; его розумный и все основно обдуманій референты и промовы выкликували все загальне признанє и одушевленє, а яко чоловѣкъ высокого теоретичного знаня кинувъ вѣнъ мѣжь руску громаду неодно здорове зерно, неодну здорову гадку, котра принялась и выдала щасливій результаты. Рѣвно-жь бравъ вѣнъ живу участь въ трудахъ філіи „Просвѣты“, ѣздивъ часто на закладины читалень и державъ выклады на просвѣтныхъ вечерницяхъ. Однакъ найбѣльше труду вложивъ вѣнъ въ стрыйску Касу заощадкову, котрои бувъ директоромъ и котра его щирѣй и неутомнѣй роботѣ въ значній и переважній части завдячуе свѣй розвитокъ. Коли до того взяти на увагу высокій прикметы душѣ и характеру д-ра Охримовича, его щирость и товарискость, то стане оправданымъ, що стрыйскій Русины мусѣли дуже болюче вѣдчути втрату, котра не такъ скоро и легко дасть ся поповнити. Дня 27 жовтня зѣбравъ ся въ Рускѣмъ каснѣ шарокій кружокъ Русинѣвъ зѣ Стрыя и окрестности, щобы д-ра Охримовича попращати. Въ горячихъ и глубоко вѣдчутыхъ словахъ высказали поодинокій бесѣдники свои чувства и свѣй жаль, а щира симпатія всеи рускои Стрыйщины супроводить д-ра Охримовича сердечнымъ бажанемъ найкрасшого позодженя на новомъ мѣсци побуту и щасливого успѣху его знаменитыхъ трудѣвъ для добра загальнои справы.

— Пишѣмъ все и всюды по руски! Пишуть намъ зъ краю: Кѣлько то вже разъ взывалесь у насъ: „Пишѣмъ все и всюды по руски!“ та що вдѣешь, коли Русинъ завсѣгды упертый тамъ, де не треба. Отъ разъ якось приходить до мене Прошакъ и подае книжку. Читаю напись ось-яку: „pogorzelec Onofry [sic!] Czuchrij Zwiahel“. Дивлюсь до середины, а тамъ нахожу цертыфікатъ, выставленый для погорѣльця вѣдъ зверхности громадскои, розумѣесь, такожъ по польски. Та все те не здивуе чоловѣка, бо звѣстно, що по нашихъ громадахъ въ переважній части скрѣзь панте „вязык уржендовы“, хочь и яка нужденна тая польщина! Але читаю дальше, а тамъ выписано: „Powyższy Certyfikat ze strony gr. kt. urzędu parafialnego w Piłatkowcach dosłownie stwierdza — Piłatkowce 20. grudnia 1896 ks. M. Przewłocki gr. kt. pleban.“ Аякъ гилко дивитись на таку поневѣрку рѣдной мовы! Рускій парохъ — рускій погорѣлець иде помежь рускихъ людей, а польщина ажь лящить! И якъ ему зарадити? Треба доконче зъ симъ ювілейнымъ рокомъ завести сталу контролю

народныхъ учниковъ. Думаю, що будь у насъ контроля, котра бы безпощадно пятнувала публично всякій промахъ супротивъ народной карности, шкаралупництво не процвитало бы такъ буйно, якъ доси.

— Выслѣдивъ поєдинку посла Володимира Ґневоша зъ посломъ Вольфомъ, оголошеный вчера уже въ полудне афішованими надзвычайными додатками кількохъ дневниковъ польскихъ, выкликавъ середъ львовскихъ Поляковъ дуже пригноблюючe вражѣня, бо-жь той поєдинокъ мавъ грубо політичне значѣня. Нѣхто не сподѣвавъся, що Вольфъ такъ скоренько [въ двохъ мінутахъ] справить ся зъ Ґневошемъ, чоловѣкомъ вправдѣ старшимъ [59-лѣтнимъ], але запаленымъ до поєдинку ротмістромъ улановъ, котрый перебувъ не одинъ поєдинокъ. Тымчасомъ заразъ при першій стрѣчи Вольфъ — якъ мы вже вчера донесли — одымъ махомъ завдавъ Ґневошови рану въ голову и ще тяжшу въ праву руку [въ долоню], такъ що до выгоѣня буде потрѣбно до двацять днивъ часу. А Вольфъ вышовъ зовсѣмъ цѣлъ! Се для Поляковъ тымъ markotнѣйше, що — якъ телеґрафовано вчера зъ Вѣдня до польскихъ ґазетъ — Ґневошъ замахнувъ бувъ шаблюкою „przeciąć Wolfa w okolicy bioder na dwoje“, а скінчило ся на тѣмъ, що шаблюка стрѣпила ся зъ Вольфовымъ черевомъ — де-хто каже, що навѣть два разы, але що зъ того, коли — плазомъ.

Лѣкарѣ ствердили заразъ неспособѣнбість Ґневоша до дальшого поєдинкованя и взяли ся заосмотрювати раны. Рану на чолѣ, 10 цмт. довгу, а мѣсцями глубоку аже до кости, зашито пяти швами. Рана на руцѣ тяжша — вѣдтятый каналокъ мяса на долони. Щасте, що за оруже выбрано легкій шаблѣ, бо при шаблихъ тяжшого калібру Вольфъ — якъ кажуть знатоки — бувъ бы своимъ ударомъ розчерепавъ Ґневошови голову. По поєдинку противники подали собѣ руки, при чѣмъ Ґневошъ мавъ сказати до Вольфа: „Подаю вамъ руку въ переконѣченю, що другій разъ не зобидите польского народу“. Поєдинкомъ командувавъ одинъ зъ секундантовъ Ґневоша — генералъ Шмідтъ.

Розумѣе ся Ґневошъ ставъ у Поляковъ героемъ дня, такъ само, якъ недавно гр. Казимирь Бадені, дѣставши вѣдъ Вольфа кулю въ праву руку. Яворскій зъ членами кола польского ждавъ выслѣдъ поєдинку передъ касарнею а опѣсля удали ся всѣ до Ґневошового мешканя. Зъ Галичины насипѣли сотки телеґрамъ — такъ само якъ тогдѣ до Бадеього.

— Д-ръ **Северинъ Даниловичъ**, бувшій адвокатъ въ Коломыи а опѣсля въ Кутахъ, переѣхавъ ся до Тернополя.

— Въ справѣ утечи Коритовского надходятъ изъ Станиславова ще деяки цѣкавѣ подробиці. Данцевичѣвна не є дочкою управителя слѣдчои вязниці, лише сестрѣнницею его жѣнки и була у нихъ на станціи. Управитель черезъ ню стративъ посаду, а коли ѣй робивъ докоры, що она своимъ легкодушнымъ поступкомъ позбавила его и его родину каналка хлѣба, она мала вѣдповѣсти, що учинила се въ любови. Тымъ паномъ, що въ Марковцяхъ чекавъ на утѣкаючихъ, бувъ баронъ „Жужу“ Брунцкій. Показуе ся, що Данцевичѣвна була въ порозумѣню зъ „ратунковымъ комітетомъ“, котрый мавъ вырвати свого „шефа“ изъ „пазуръ“.

— Львовска „Свобода“ почала друкувати „Порадникъ писарскій“ д-ра Костя Левицкого. Въ I роздѣлѣ авторъ говорить о справахъ, що дотычать самои громады.

— Въ справѣ пок. учителя Мих. Яремка одержумо отсе письмо: Понеже въ польскихъ часописяхъ, якъ донесло „Дѣло“, було недавно помѣщено, що бл. п. мій мужь Михайлъ Яремко. бувшій учитель въ Полянѣ, померъ зъ голоду, а то не есть зъ правдою згодне, и я яко жена покійного можу рѣшучо ствердити, бо все и до послѣдной хвилѣ була зъ нимъ и его захищала, длятого въ интересѣ правды прошу въ „Дѣлѣ“ публично оголосити, що донесеня се було неправдиве и измыслене. — *Катерина Яремкова*, вдова по учителю, замешкала въ Полянѣ [почта Брѣдки].

Карна справа молодого барона Ґостковского вже скінчена. Свѣдки збиткували взаголѣ на некористь обжалуваного. Пускавъ вѣнъ великій сумы на мешканя та одѣжъ и на удержуваня пѣвъ и женщинъ зъ „пѣвсвѣта“. Обжалованый боронивъ ся консеквентнымъ переченемъ усего, але на тайнѣй розправѣ таки признавъ ся до дефравдації, хочь рѣшучо вѣдмовивъ всякихъ подробиць, заслоновавъ ся „тайною“. Пана барона засуджено на пѣвтретя року тяжкои вязниці.

— **Засудъ смерти.** Мѣщанина Онофрея Грибовского зъ Снятина, котрый 13. серпня с. р. замордувавъ рѣдного сына Михайла, засудивъ коломыйскій судъ на кару смерти черезъ повѣшене.

— Чоловѣкъ дезятьомъ жѣнкамъ. Одинокій хиба свого рода оказъ, арештованый недавно въ Небраска въ Сполученыхъ Державахъ Даньчикъ Мартинъ Ерґензенъ подруживъ ся вѣдъ 1883 р. зъ девятьма жѣнками безъ попереднього розводу. Першій разъ одруживъ ся въ 1883 р. зъ модисткою и зъ тою мавъ пятеро дѣтей. Для другои жѣнки, учительки зъ Небраски, звавъ ся вже Иваномъ Ґвайтомъ. Третя була такожь учителька, зъ Дакоты, и тій представивъ ся вѣнъ знову пѣдъ инпимъ именемъ. Въ мѣсяць пѣзнѣйше оженивъ ся зъ богатою вдовою зъ Небраски, называючи ся Юріемъ Ґрагамъ. Четверта зъ черги супруга внесла ему приданого 3.000 рѣчнои ренты. По пяте оженивъ ся въ Річмонтѣ зъ молодою бухгальтеркою. Шеста подруга була учительскою въ Гумінгъ. Даньскій донжуанъ здавсь найбѣльше полюбивъ учительки, бо и сема подруга була учительскою музики. По разъ осьмый оженивъ ся въ р 1892, але симъ разомъ зъ властительскою фармы, котра въ провінціонѣмъ папери, 50 крейцарѣвъ [безъ пересылки].

— Славяньского Перегляда“ (Slovanský Přehled), выдаваного въ ческій мовѣ пѣдъ редакцією Адольфа Черного въ Празѣ, вышло число 2. и мѣстить богатый матеріялъ. Статьѣ дотыкаючій Русиновъ бачимо въ сѣмъ числѣ ось-які: докінчене статьѣ д-ра Ивана Франка „Literatura ukrajińsko-ruská (małoruská)“ — дальше статейку Фр. Ржегоржа „Rusinska „Sič ve Vidni“ [коротенька исторія „Січи“ вѣдъ 1868 до 1898], — вкінци короткій звѣстки „Makovej proti „Haličaninu“ написавъ Č.; „Rusinské memorandum“ и „Kružok ruskych akademikiv hirnyčych“ [въ Пшібрамі] написавъ Kř.; наконецъ звѣстка Kř-а про книжку „Привіт Івану Франку в 25-літний ювилей літературної його діяльности“. — Пригадуемо, що Slovanský Přehled можна передплачувати у: Knihtiskárna F. Simaček, nakladatelé v Praze, Jeruzalémská ulice c. 11. Передплата на цѣлый рѣкъ [12 выпусковъ] 3 зр. 20 кр.

— Накладомъ Михайла Бѣлоуса въ Коломыи вышла въ яго жъ друкарнѣ книжка „Гайдамаки“ поета Тараса Григоріевича Шевченка. Книжка [140 сторінъ 16-ки] мѣстить на вступѣ двѣ коротки статейки Михайла Бѣлоуса: „Тарасъ Григоріевичъ Шевченко“ и „Що то були гайдамаки?“ а вѣдтакъ текстъ поемы „Гайдамаки“, выданый погано — просто карикатура Шевченковои мовы. Заразъ зъ початку стрѣчаемо: „солнечко“, „солнце“, „кто“ „идѣтъ“, „кажутъ“, „вдѣля“, „ничого“, „где“ — а въ кількох то мѣсцяхъ поисовано ритмъ черезъ перемѣну infinitiv-a „ть“ на „ти“! — До тексту доданій илюстрації — репродукціи рисунковъ зъ петербурского илюстрованого выдання „Гайдамаковъ“ [илюструвавъ Сластьона], портретъ Шевченка и ще пару дрѣбнѣйшихъ. — Цѣна на книжцѣ не зазначена.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 11 падолиста. Зиссено вынимковый станъ въ дальшихъ 15 повѣтахъ, а оставъ ще у 8 ихъ, де не скінчили ся процесы.

Женева 11 падолиста. Убійника цѣсаровои Люкксенього засуджено на довѣчну вязницю.

Вѣдень 11 падолиста. Австрійску депутацію квотову скликано на 16 с. м. — Послы д-ръ Даниляк и ис. Шпондеръ выступили зъ клюбу Стояловского.

Прага 11 падолиста. Передвчера були въ Празѣ демонстрациі противъ Нѣмцѣвъ, а вчера повторили ся зъ подвозною силою. Товпы ческои людности перетягали зъ великимъ крикомъ и демонстрували передъ нѣмецкимъ касиномъ. Доперва кінна поліція розбигнала ихъ.

Вроцлавъ 11 падолиста. Вѣсть о выдалюванію австрійскихъ Славянъ зъ Прусъ є неправдива.

Антверпія 11 падолиста. Зъ рѣки Скальда выдобуто скриню зъ трема посудинами наповнеными илиномъ, котрый уважаютъ за нітроґліцерину. Заряджено слѣдство.

Атены 11 падолиста. Уконституувавъ ся новый русофільскій кабінетъ Займіса.

Парижъ 11 падолиста. Міністеръ Локроа, адмиралъ ескадры Середземного моря Фурніе, командантъ пѣвнічнои фльоти Салин дрезъ пѣльно зъ всѣми морскими префектами вѣдбули вчера нараду надъ средствами, якій бы выпадало зарядити въ огляду на станъ теперѣшнъ и заграничнои політики. — Касаційный трибуналъ переслухувавъ другій разъ бувшого міністра вѣйны Кавеняка.

Лондонъ 11 падолиста. Зъ Байрута доносять, що въ тамошнѣмъ нѣмецкѣмъ шпиталі бувъ приготованый атентатъ на цѣсаря Вільгельма. Одну особу арештовано.

Мадритъ 11 падолиста. Испаньске правительство мало одержати вѣдъ двохъ державъ заохоту, щобы не дуже скоро уступати въ справѣ Филіпінѣвъ.

При змѣнѣ мѣсяця просимо о **вѣдновленне передплаты** и при сѣй нагодѣ пригадуемо дотычнымъ Вп. читателямъ о **вырѣвнане залеглостей**, щобы мы не були приневолени, зъ слѣдуючимъ 13-ымъ с. м. дальшу высылку часописи застановити.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Пріютъ для бѣдныхъ рускихъ дѣтей робочихъ въ Перемышли зложивъ на мои руки д-ръ Теофіль Окуневскій, посолъ на соймъ и до думы державнои, 20 зр. — Именемъ комітету складаю почтенному жертводателю щиру подяку. *Тереса изъ Шашкевичѣвъ Несторовичева.*

Малый фейлѣтонъ.

Другъ люду.

(На могилу Миколы Некрасова.)

Уступитъ свѣту мракъ упрямый:
Услышишь пѣсенку свою
Надъ Волгой, надъ Окой, надъ Камой —
Баю-баю, баю-баю!

Некрасовъ.

Некрасовъ, лѣпшій въ кобзарѣвъ
Кацапськои землѣ,
Роздавсь, мовь Божій грѣмъ, твій спѣвъ
Колись въ навѣсній млѣ!
Якъ ще стогнавъ россійскій людъ
Пригнѣтеный работъ,
За него й за мужицькій трудъ
Ты смѣло бивсь зо зломъ!..
Въ тѣ днѣ велику силу мавъ
Всѣмъ вдоволѣный панъ —
Томивъ ся народъ вашъ безъ правъ
Вѣдъ грѣзныхъ, лютыхъ ранъ..
Стоять — невольницѣ самій —
Жѣнки, бувало, въ васъ
Тодѣ надъ сыномъ у ярмѣ —
Въ горкихъ сльозахъ неразъ.
Вѣнъ мѣту дѣстававъ одну
Вѣдъ неньки та отця —
На пышномъ паньскому лану
Робити безъ кінця...
И працювавъ свій клятый вѣкъ
У потѣ чола тамъ
Голодный, темный чоловѣкъ,
На щасте ворогамъ.
Та ще знущали ся вони
Зъ дѣвочои красы
Паскудныхъ жартовъ найданы
Здѣйняти не проси!
Несыте панство ссало кровь
Зъ крѣпацькихъ бѣдныхъ тѣлъ:
Куды звелять — рабъ мовчки йшовъ —
Худоба наче, вѣлъ!
Оттакъ по селахъ меншій братъ
Терпѣвъ — Христіяninъ —
Обиды, лихо, бо й урядъ
Душивъ зъ усѣхъ сторінъ...
Далеко царь, высоко Богъ —
Де панувало зло,
До нихъ, якъ и теперь, дорогъ
Жаданыхъ не було...
Ажь ось поетъ и судія
Взявъ въ оборону тыхъ,
Кимъ кожна держить ся земля —
Роботниковъ святыхъ!
За правду та добро борець,
Явивсь, Некрасовъ, ты —
Де людъ терновый мавъ вѣнець
И нѣсъ важкій кресты...
Складавъ на лірѣ ты своѣй
Въ ночи про свѣтлый день,
Мовь Божихъ пчолъ великій рій
Чаруючихъ пѣсень!
И, хочь паньскои вроды самъ —
Слободы вѣрный другъ,
Служивъ не грубымъ хазяйнамъ,
А оступавсь за слугъ!
Злій мары одганявъ ты прочь,
Якъ бувъ далеко свѣтъ,
Коли ще царювала нѣчь
Страшныхъ, суворыхъ лѣтъ,
Коли ще лютувавъ батогъ
Промѣжь невинныхъ жертвъ!..
Духъ рабства вдержатись не змігъ —
На вѣки вѣчній мертвъ...
Вже не послухачѣ слѣпій! —
Нехай же и теперь
Тебе шанують кацапы,
Хочь ты давно померъ!

Хвастовъ X. 1898. *Сергій Бердяевъ*

Вже вышовъ
новый накладъ
МОЛИТВЕННИКА
выданого „Просвѣтою“

въ народній мовѣ, великій и догодного формату обіймаючій 757 сторінъ друку, найповнѣйшій зъ всѣхъ такихъ Молитвенниковъ.

Молитвенникъ сей мѣстить въ собѣ: I.) Молитвы щоденій ранній и вечѣрній. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерни, б) зъ Повечерниці малои, в) зъ Повечерниці великои, г) зъ Утренѣ, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, е) молене за св. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Литургіи. III.) Тайны покаяня и преев. Евхаристія. IV.) Молитвы для рѣзного вѣку, стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ. VII.) Молитвы сполучені зъ вѣдпустами. VIII.) Акаѳистъ до а) Ісуса Христа, б) Пресв. Богородиці, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ Подобна до пресв. Богородиці. X.) Тропарѣ, кондаки, богородичній и прокимены а) недѣльній, б) щоденій, в) на празники Господскій, Богородичній и Святыхъ, г) на деякі потребы. XI.) Колады и иншій пѣсни церковній. XII.) Таблицю пасхальну.

Сей Молитвенникъ дѣстати можна въ канцеляріи товариства „Просвѣта“ и въ книгарни Ставропигійскій по такихъ цѣнахъ:

I. На звичайнімъ папері:

1) Молитвенникъ брошурованый . . . . 60 кр.
2) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вѣдтисками зо шабатуркою 90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкіру зъ золоченями и вѣдтисками зо шабатуркою 1·20 кр.

II. На великімъ папері:

4) брошурованый . . . . . 70 кр
5) оправленый якъ пѣдъ 3) въ додатком золоченыхъ береговъ . . . . 1·60 кр.

Замовляючій поодиноко Молитвенники звольнять присылати 20 кр. на оплату почты.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“
у Львовѣ ринокъ ч. 10
выдало новый накладъ друковъ

I. Друки правничій:

1.	Позовъ въ справахъ дрѣбныхъ лібра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. лібр.	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Повноможія	по 40	„
6.	Подана о екс- и интабуляціѣ, взборъ а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Написы до подань о интабуляцію лібр.	по 20	„

II Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	„
9.	Книга довжниковъ „	„ 40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скрипт довжный „	„ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „	„ 3·—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова лібра	по 40	„
14.	Книжка касова „	„ 40	„

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Списъ членовъ лібра	по 40	„
16.	Грамоты членьскій читалень „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитѣсть особно.

Ц. к. Дирекція желѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Пѣсля оповѣщенія замѣщеного въ „Газетѣ Львівскій“ розписано оферти на будову шляху желѣзницѣ державної Пшеворск-Розвадів. — Оферти буде ся принимати найпізнѣйше до 26 падолиста 1898 12 година в полудне у ц. к. Міністерствѣ желѣзниць у Відни (департамент 18) ул. Елисавети ч. 9. — Услівя і инъші залучники можна переглянути в згаданім ц. к. Міністерствѣ як і в ц. к. управѣ будови в Ярославі (Експозитура траси)

Рух льокальний. — З днем отворенія руху на льокальній желѣзници Марієнбад-Карльсбад-Дворець центральний, як також на части шляху Людіц-Печау з відногою Противіц-Бушау входить в житє додаток IX. до тарифи для перевозу осіб і подорожних пакунків, котрі від 1 сѣчня 1897 обовязують на льокальних желѣзницях, що зістають в зарядѣ держави, з виїмкою галицких і буковиньских желѣзниць, на котрих не обовязує льокальна тарифа ц. к. австр. желѣзниць держ. з дня 1 сѣчня 1898. Ціна 10 сотиків.

Стация Буковско-Дінін при желѣзнім шляху Веседі-Межімості-Будвайс уряджена до тепер лиш для руху поспішних посилок і обмеженого руху товарового отвираесь з днем 1 падолиста с. р. для загального руху.

„Gazeta Lwowska“ оголошуе публичне розписанє достави шутру, котрого ц. к. Дирекція желѣзниць державних на рік 1899 для просторони желѣзницѣ Новий-Лунків-Тісна буде потребувати. Дотичні оферти, написані на відповідних блянкетах мают бути внесені найпізнѣйше дня 30 падолиста с. р. до 12-тої години в полудне до підписаної ц. к. Дирекції у Львові.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Маріянъ Долиньскій

асистентъ клініки гінекольогічно-положничої проф. Іордана, унів. Ягайлоньского, и б. практикантъ шпиталя св. Людвика для недугъ дитячихъ,

осѣвъ и практикуе въ Перемышлян.

Мешкае при улици Францишканьскій ч. 26

487 *входъ вдолъ ул. Владиче (коло вежі.)* 1—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятніхъ площи Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвіжеры, лѣорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣвній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тамъже мірничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневниковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПЕЦЬ

въ ресторациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трабунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажій легки	12 „
Фляки	12 „
Ножка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Колбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіоръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походитъ въ моеи ресторациі, даю вдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вино по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 151—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Пракседа з Созаньских Штенґель

має честь завідомити Пов. Р. Т. Публіку, що

записи на курс науки

ТАНЬЦІВ

розпочинають ся в сих днях.

Уділяє найновійших товариских і сольо танців, а на жадане також лекцій в приватних домах і в пансіонах. Принимае рівнож відрубні Кружки в осібних годинах в своїм сальоні.

Ближша відомість в Рынку ч. 8, I. поверх (через ганок). 422

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИҐНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ

а вещ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій** зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентовані по 4½% вдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кільограмовъ loco фабрика.

Вино

въ баринкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пільгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ також сальоновій и настѣнній, хідники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣли мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся въ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належать адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКІЙ до сѣченя мяса по зр. 4. Сита волосѣнні почвбрній до паштетовъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.

поручае ПЕТРО ХПОНСТОВСКІЙ, торговля зелізна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.)

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 52—?

Решткы хідниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рбаній предметы декораційній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты безъ підвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Выстава загальна

всѣхдныхъ и инших чужих и краєвыхъ диванбвъ, портіеръ, фіранокъ, хідниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнбмъ осѣтленю.

Вступъ вдльный. Зачудовуючо дешеві цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полеглій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы внередъ огдянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належать: Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

Диваны перскій и портіеры

традиві (старинні)

продае, купуе и выпозичае, а також приймае на переховокъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пільги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашій богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Роботы на весѣля, балѣ, лавы, вечерки и инші забавы на провінціи приймае

КУХАРЬ

знаный зъ першорядныхъ домбвъ. Адреса: ЦУКОРНЯ въ Чортковѣ. 436 1—3

Свѣтлый заробокъ!!

Для властителѣвъ конторъ вымѣны, купцѣвъ, агентбвъ и. и.

Оріґінальній льосы

(не ратальній листы), котрыхъ тягненя вже небавомъ наступить и котрыхъ легко велика скбльность в до збуту. Оферты вдъ „Losgeschäft 7210“ до Haasenstein & Vogler въ Празѣ. 426 6—9

Ученикъ въ укбнченою I-ою класою гімназіальною въ вѣцѣ до 14 лѣтъ знайде корнетне мѣсце въ первороднбй торговли ИВАНА БОРИСА въ Перемышлян. 435 1—6

Також и на раты

без вдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хідники, ковдры ватований, капы на столы и лбжка, коцы, дерги на конѣ, якъ також всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванбвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазурквичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Надѣслане.

Потребую конципієнта.

Д-ръ Евгеній Петрушевичъ

адвокатъ въ Сокалі. 424 3—3

НОЖИЦѢ дамскій и кравецкій всякого рода припоручае Иванъ Лярукъ ножбвникъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

СПРАВОЗДАНЄ ДИРЕКЦІИ „БАНКУ ЗВЯЗКОВОГО въ СТАНИСЛАВОВѢ, стоваришеня зареєстрованого зъ ограниченою порукою за мѣсяць жовтень 1898.

Ч. 677.

А) Станъ чинный.

	Станъ зъ кбнцемъ вересня 1898		Въ протягу вдъ 1 до 31 жовтня 1898				Станъ зъ кбнцемъ жовтня 1898	
			побрано		выдано			
	зр.	кр.	зр.	кр	зр.	кр.	зр.	кр.
Позички на скрипты	52229	28	1549	19	680	—	51360	09
„ „ векслѣ	9658	17	3560	49	3228	—	9325	68
Кошты адміністрациі	623	24	52	52	330	75	901	47
„ спору	71	50	9	92	3	36	64	94
„ заснованя	169	53	—	—	—	—	169	53
Готбвка	1110	66	—	—	—	—	1685	47
Сума стану чинного	63862	38	5172	12	4242	11	63507	18

Б) Станъ довжный.

Удѣлы членьскій	13807	13	51	—	—	—	13858	13
Фондъ резервовый	2867	58	8	—	142	51	9733	07
Вкладки на рах. бѣжуч.	48125	64	680	—	1405	98	41099	66
Кредитъ банковый	2000	—	—	—	—	—	2000	—
Вбдсотки	3023	30	346	26	—	—	3369	56
Льокація „Днѣстра“	194	20	313	52	192	20	315	52
Зыскъ зъ лѣтъ минувш.	144	53	—	—	13	29	131	24
Сума стану довжного	63862	38	1398	78	1753	98	63507	18
До того станъ чинный	63862	38	5172	12	4242	11	63507	18
Разомъ (Капіталъ обор.	127724	76	—	—	—	—	127014	36
(Оборотъ касов.			6570	90	5996	09		
			12566 зр. 99 кр.					

Загальный касовый оборотъ вдъ 1/1 до 31/10 1898 — 165.138 зр. 86 кр.

Пѣсля білянсу за рбкъ 1897 выносили:

Позички на скрипта	38717 зр.	04 кр.
„ „ векслѣ	9404 „	01 „
Удѣлы членьскій	10904 „	47 „
Вкладки на рахунокъ бѣжучій	34693 „	64 „
Сальдо вбдсотковъ	467 „	32 „
Загальный рбчный оборотъ касовый р. 1897	161556 „	04 „

Въ жовтню 1898 прибуло 4 членбвъ зъ декляроваными удѣлами въ сумѣ 80 зр., выступило членбвъ 0, остало отже зъ кбнцемъ жовтня 1898 р. 683 членбвъ зъ декляроваными удѣлами на 16.460 зр.

Стопа процентова вдъ вкладки на рахунокъ бѣжучій 5%, стопа процентова вдъ позичокъ 8% платного 1/4 або 1/2 рбчно въ горы.

Станиславбвъ дня 1 листопада 1898. 275 1—1

Банкъ звязковый въ Станиславовѣ, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою.

Иванъ Дольницкій. *Теодоръ Стажевичъ.*

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“ на рбкъ 1899.

Дбстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Єдиный христіяньскій Складъ и музикально-артистична роббтня

ВСЯКИХЪ ИНСТРУМЕНТОВЪ ГРАЮЧИХЪ

а також власный вынаходъ переробляваня ариетонбвъ и т. д. на дубельтовій смичковій тоны

ГУҐОНЪ ҐУНЯ (Gónia) 438 1—1

въ пасажи Гавсмана, склепъ ч. 5 Львовъ.

Приймае всякій инструменты до направы.

Розклад їзди поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 86 мінут від часу лі ївского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	ить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		ЖІЧК			**ЖІЧК**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Даналюка.

Ч. 243 Львовъ, Субота 31 Жовтня (12 Падолиста) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣйшей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кицинского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler L, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты заплатити у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. дедатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на дѣвѣ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція вѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатаний вѣльный вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. н. в.

Оголошенія языкій приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсѣкане“ по 25 кр. а. в.;

Недѣлни и инші довозови приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Вѣдозва.

На вѣдозву пѣдписаного комітету приступило, черезъ Товариство взаимного кредиту „Дністеръ“, до „Краевого Союза кредитового“ 43 членѣвъ съ 61 удѣлами въ сумѣ 1.525 зр., на котрій зложили по нинѣшный день готівкою 1388 зр. 50 кр. Крѣмъ того кількадесять осѣбъ заголосило також приступленє до „Краевого Союза кредитового“, але не прислали ще удѣлѣвъ, тому тыхъ осѣбъ ще не числимо. При основаню Товариства треба дѣлъ и грошей, не обѣцянокъ; тому хто має намѣръ приступити въ члены „Союза“, нехай присылає удѣлъ и вписове, не вѣдкладаючи, бо часъ наглить.

Сумне свѣдоцтво выдала бы собѣ наша суспѣльность, єли-бы помежь нею не найшло ся достаточне число людей, свѣдомыхъ, котрій бы порозумѣли вагу и значѣнє такой институції якъ „Краевый Союзъ кредитовый“ для цѣлого народу и не содержали дѣломъ та грѣшми того предпріемства.

Цѣль и задачу „Союза“ поясняли мы вже въ попередныхъ нашихъ вѣдозвахъ, повтаряємо ей и нинѣ. Цѣлію „Союза“ есть: а) организувати стоваришеня, товариства и спѣлки економічній, якъ також старатись о кредитъ для тыхъ стоваришень, товариствъ и спѣлокъ, що приступлять въ члены „Союза“; — б) контролювати дѣяльность тыхъ стоваришень, товариствъ и спѣлокъ, що приступлять въ члены „Союза“; — в) удѣляти своимъ членамъ дешевого и пристушного кредиту; — г) приймати до користного обороту капіталы за опроцентованемъ; — д) въ мѣру узысканого призволу выдавати заставній листы и утримувати заставничій вѣддѣлъ; — е) переводити парцелацію посѣлостей якъ и взагалѣ сполучеными силами доконувати всякій пожиточній предпріемства економічній на користь всѣхъ своихъ членѣвъ.

Осущене тои цѣли залежати буде вѣдъ заинтересованя загалу, вѣдъ численного приступленя членѣвъ. Чимъ численнѣйше приступлять наши люде въ члены, тымъ скорше може Товариство увійти въ житє и тымъ поважнѣйше предстанути ся свѣтови. — Щобы „Краевый Союзъ кредитовый“ найдальше зъ новымъ рокомъ розпочавъ свою дѣяльность, потреба ще въ листопадѣ скликати загальній зборы членѣвъ и укомстытуювати Товариство, выбираючи орґаны управляючій, т. є. Раду надзираючу и Дирекцію. Такъ члены Рады, якъ и Дирекція можуть бути выбраній тѣлько зъ-помежь членѣвъ дѣйстныхъ, т. є. такихъ, що виплатять до дня загальныхъ зборовъ цѣлый удѣлъ, а не зъ членѣвъ обѣцючихъ.

Щобы отже доконати сего вчасно о дѣла на нивѣ народного розвою економічного, звертаємось еще разъ съ горячимъ завывомъ до всѣхъ свѣдомыхъ Русинѣвъ, котрымъ доля народу лежить на серци и котрій порозумѣли значѣнє економічной силы народной, особливо до руских пословъ, адвокатѣвъ, нотарѣвъ и священникѣвъ и всѣхъ освѣченыхъ людей, котрій въ першомъ рядѣ покликаній будуть до роботы економічной въ своимъ повѣтѣ для зорґанізованя повѣтовыхъ Товариствъ кредитовыхъ, щобы не зволікали довше ани хвилѣ, а поспѣшили съ приступленемъ въ члены „Союза“.

Удѣлы членьскій приймає аж до укомстытуова я „Союза“ Товариство взаимного кредиту „Дністеръ“ у Львовѣ [Ринокъ ч. 10]. Удѣлъ выносить 25 зр. а вписове 1 зр.

Львовъ, дня 10 падол ста 1898.

Д-ръ Ярославъ Кулачковскій.
Д-ръ Кость Левицкій.
Д-ръ Стефанъ Федакъ.

Въ справѣ уживаня руского письма въ галицкихъ судахъ

одержуємо вѣдъ Хв. Дирекціи Товариства „Дністеръ“ отсе замѣтне письмо:

Поважана Редакціе „Дѣла“!

Въ червни с. р. помѣстила Ваша поважана часопись статью въ справѣ зажалення внесеного нашимъ Товариствомъ до Президіи ц. к. высшого Суду краевого у Львовѣ по причинѣ непошанованя правъ руского языка и письма а навѣть подала подрѣбно 118 фактѣвъ, к трій були предметомъ нашого зажаленя.

На днихъ одержали мы власне зъ Президіи ц. к. высшого Суду краевого рескрипт зъ дня 8/10 1898, ч. 11.292, котрымъ не тѣлько налагоджено наше зажалене въ способѣ, котрый дає сатисфакцію обиженымъ чуствамъ народнымъ за дотеперѣшне непошанованє нашой мовы в письма ц. к. пѣдвластными судами, але також засадниче спростовано хибній понятя декотрыхъ ц. к. судѣвъ о границяхъ урядовои мовы польскои, оръкаючи, що: „рѣшучо есть блудне утримованє деякихъ судѣвъ, якобы клявзулѣ гіпотечній и легалізаційній належали до чинностей служебы внутрѣшнои“ и будто бы дѣятого могли для сторонъ руских бути выготовлюваній въ языцѣ польскомъ.

Дѣятого уважаємо не тѣлько справедливымъ але також потрѣбнымъ подати згаданый рескрипт Президіи ц. к. высшого Суду краевого у Львовѣ до загальнои вѣдомости черезъ Вашу поважану часопись. Рескрипт сей звучить дословно въ заховании языка и правописи урядовои такъ:

„Поданем внесеним дня 5 червня 1898 тут. Президіи жаловало ся Товариство взаїмного кредиту „Дністер“ на декотрі суди, що:

1) на просьби о винс права заставу, помимо руского подання і руского скрипту клявзулю табулярну видано в языцї польскім,

2) легалізацию підписів на скриптах виконано въ языцї польскім, помимо того, що скрипти і підписи на тих були рускі;

3) в декотрих случаях удїлено Товариствъ взаїмного кредиту „Дністер“ рускі ухвали виписані польскими recte латиньскими буквами;

4) після здогаду Товариства взаїмного кредиту „Дністер“ суди не виконують винесів в языцї рускім мимо того, що подання і ухвали були в языцї рускім.

Хотяй взглядомъ части сего подання, іменно що до языка клявзулї легалізаційної після стислого понимання річи, збувало Товариству взаїмного кредиту на компетенції до зажаленя, позаяк зажалене се моглоби бути правильно внесене лише через дотичну сторону, на котрої жадане суд підпис легалізувавъ, або через ві виказаного повновластника, мимо тое зажаданем від всїх судів в зажаленю означених оправдани закинених їм неправильностей, в ціли пересьвідчення ся, о скільо суди дїйстно ominают розпорядження обовязуючі взглядом уживаня руского языка в справах в зажаленю наведених.

З справоздань в наслїдок того поручення предложених виходить, що дїйстно зайшли у многих зі судів в зажаленю означених неправильности вносе під 1, 2 і 3 згадані, що суди сі оправдують бутьто переочененъ, будьто попиманем, що клявзулї табулярні і клявзулі легалізаційні належат до обему внутрішнои служби і в тої причини мають бути завсїгди списувані в языцї урядовім польскім.

В наслїдок того видано рівночасно до Начальств судів повітових в Підволочиских, в Збаражи, в Скалаті, в Новім селі, в Войнилові, в Ярослави, в Борщові, в Лопатинї, в Жовкві, в Підгайцях, в Кутах, в Товстім, въ Судовій Вишни, до Президії суду окружного въ Станиславові, до Начальств судів повітових в Глинянах, в Тернополи, в Сінявї, в Сокали, в Городку, в Миколаєві, в Щирцю, в Гвоздцю, в Олеську, в Радимнї, в Старім місці, в Яворові, в Дрогобичи і в Винниках, зарядженя відповідні до вмісту їх поодиноких справоздань з візванем, би перестерігали стисло приписів розп. мін. з д. 9 липня 1860 р ч. 10.340, з 5 червня 1869 ч. 2.354, з 9. червня 1891 ч. 6033 і 28 червня 1894 ч. 13.095 і старанно уникали згаданих переочень, котрі цїлком не оправдують оминання приписів і повинні бути рішучо виключені.

Поручаю заразом ті суди, що до котрих після їх справоздань заходить того потреба, що утримованє, якобы клявзулї гіпотечні і клявзулї легалізаційні належали до чинностей служби внутрішнои есть рішучо блудне, що власне клявзула табулярна есть без сумнїву призначена для сторони і уміщена есть на підставі ухвали судової виданої в наслїдок прошеня сторони, становит отже выконане тої ухвали, котра в разї внесеня прошеня в языцї рускім, повинна бути видана по руски, в наслїдок чого також клявзула табулярна повинна бути безуслівно уміщена в языцї рускім.

Замічаю дальше дотичним судам, що о языцї клявзулї легалізаційної рішає підпис і жадане сторони, котрої підпис має бути легалізований а з котрою суд входит в стичність (Verkehr), без взгляду на тое, в якім языцї виготовлений есть документ, позаяк уміщене підпису в языцї польскім або рускім містить в собі implicite, о скільо сторона іншого бажання не вискаже, жадане ваби власне в языцї підпису клявзуля була виготовленою.

Неправильне ефектуованє рускої ухвали табулярної притрафило ся лише в Тернополи і Винниках, а неправельність ту Начальству тих судів виткнено в відповідний спосіб.“

Друга часть вѣдповѣди ц. к. Президія высшого Суду краевого у Львовѣ дотыкає кількох случаѣвъ наведеныхъ въ нашомъ зажаленю [въ ц. к. судѣвъ повѣтовыхъ въ Бѣбрцѣ, Сянокъ, Угновѣ, Делятинѣ, Мѣльницы и Копычинцяхъ], въ котрыхъ зажалене наше было неоправдане, бо хотяй скрипт довжный бувъ рускій и дотычній стороны також рускій, однакъ стороны не умѣли самѣ пѣдписати ся, а свѣдки покликаній до акту пѣдписали ихъ и себе по польски, дѣятого въ дотычныхъ случаяхъ ц. к. суды були управнены умѣстити польску клявзулю легалізаційну. Выходить зъ того заразомъ наука, щобы особы, де котрыхъ „Дністеръ“ высылав скрипты до пѣдпису, постарали ся въ кождомъ случаю, де пѣдписуючій стороны не вмѣють власноручно пѣдписувати ся, о свѣдкѣвъ, котрій бы ихъ по руски пѣдписували, бо коли самій не будемо стояти на сторожи правъ нашого языка навѣть въ дрѣбницяхъ, то чужій за нашимъ языкомъ не обстане.

До сего Письма Хв. Дирекціи „Дністра“ докинемо кількa слѣвъ.

Насамперед звертаємо увагу на успѣхъ зажаленя внесеного Товариствомъ „Дністеръ“ до Президіи высшого Суду краевого на очевидній нарушеня пѣдвладными судами постановъ о правахъ руского языка. Де заходить очевидна незаконность, тамъ зверхна власть не може кинути зажаленя до кошa, не розслѣдити справы и не привернути правного порядку, бо инакше настала бы крайна анархія, кождый судъ поступавъ бы вѣдля свого „widzimisię“ або гумору. Зъ того ясна наука, що въ кождомъ случаю, де котрый судъ зъ якого-небудь мотиву нарушить право руского языка, повиненъ покривдженый Русинъ поступити такъ, якъ отсе поступило Товариство „Дністеръ“. Сказано: vigilantibus jura! — а на похиле дерево и козы скачуть...

А дальше — не знаємо, котрый уже разъ мусимо повторити: Абы по судахъ [якъ и по урядахъ] загалъ ц. к. урядниковъ навчивъ ся шанувати права руского языка, потрѣбно, щобы и самъ загалъ Русиновъ все и всюды шанувавъ рѣдну свою мову въ устныхъ и письменныхъ зносинахъ зъ судами [якъ и урядами]. Доси, пожаль ся Боже, ще нема того!

Богато въ тѣмъ дѣлѣ могли бы помогти Русины адвокаты, нотарѣ та й урядники — и декотрій спознають той свѣй обовязокъ, але не всѣ.

Отже нехай урядники-Русины стануть для урядниковъ-Полякѣвъ примѣромъ въ шанованю правъ руского языка, а нехай не уживають „страха ради іудейска“ польского языка до руских сторонъ, якъ то часто бувае. Прочь зъ такимъ „боягузтвомъ“ урядника-Русина, котрый пѣдъ руською клявзулею пѣдписує ся по польски! До такихъ урядниковъ треба хиба вѣдозватись словами поета: „Схаменѣть ся! будьте люде!“

Нотарѣ-Русины нехай для руских сторонъ выготовляють руски акты нотаріальній и руски легалізації, бо нинѣ бувають Русины-нотарѣ, котрій на руски скрипты дають польскій клявзулѣ! Чи не соромъ то, не ганьба?!

Адвокаты-Русины нехай всюды, безъ выимку, подають руски письма и домагають ся руских розправъ! Знаємо адвокатѣвъ-патріотѣвъ, котрій такъ поступають — честь имъ за се! — але є й такій, котрій засыпують суды польскими письмами вѣдъ руских сторонъ и на розправахъ, де бы мали повне право жадати рускои розправы, цвенькають по польски. И тутъ мы знову запытаємо: чи то не соромъ, не ганьба?

Наше патріотичне духовенство зъ власной иніціативы пѣдняло боротьбу за рускій языкъ, выставляючись на непріятности або й переслѣдуваня — и само контролює себе, такъ що коли котрый зъ братій выломить ся въ карности и змикитить, сейчасъ собрата демаскують его въ дневникахъ. Безперечне прикра то рѣчь для обохъ сторонъ, але оно дѣесь pro publico bono, абы прогрѣшившого опамятати и навернути на дорогу чести, — та й рѣчь певна, що неоденъ „пущеный въ газеты“ вѣдчуває палющій соромъ, кавсь и вже бѣльше не согрѣшав.

А свѣтскій Русины — урядники, нотарѣ, адвокаты и т. п. — чи мали бы бути зовсѣмъ вѣльній вѣдъ того патріотичного обовязку, якъ взяло на себе добровѣльно духовенство? Чей же нѣ! Тутъ и обовязокъ рѣвный для всѣхъ и зарѣвно повинна бути контроля на прогрѣшаючихъ ся свѣтскихъ интеліґентныхъ Русиновъ. Бо ажь коли вся наша интеліґентна верства — кождый въ своѣмъ обсягу дѣлання — сповнить дотычно рѣдного языка свій національный обовязокъ, якъ се дѣесь у иншихъ народѣвъ, — ажь тогдѣ рускій языкъ знайде пошанованє своихъ правъ на цѣлій лініи жита публичного, ажь тогдѣ цѣло щезнуть всякій замахи на права руского языка!

Попоединковй рефлексіи.

„Заднымъ умомъ крѣпокъ“ по московски, а по польски „mądry polak po szkodzie“.

Тѣ пословицѣ немовь выгаданій якъ-разъ на тую „злобу дня“, що пѣднала таку куряву въ суспѣльности польскій, почавши вѣдъ будучого выступу „ультра-патріота австрійского“ посла Яворского противъ бесѣды „державного зрадника“ Шенерера, а скѣнчивши на злощастѣмъ поединку посла Гивоша зъ посломъ Вольфомъ.

Ажь до хвилѣ, якъ посолъ Гивошъ выѣхавъ зъ поединкового льокалю зъ обандажованою головою и рукою, панувавъ середъ суспѣльности польскои одинъ неподѣльный настрій — ентузіязмъ. Все одушевляло ся насамперед політичнымъ спиритомъ президса кола польского, що вѣнъ такъ геніяльно уживъ бесѣды Шенерера за наручну нагоду до выяву безконечного обурени на бракъ австрійского патріотизму у скрайныхъ Нѣмцѣвъ, а натомѣсть заманіфестувавъ безграничный австрійскій патріотизмъ у Полякѣвъ. Потѣмъ же тото одушевленя пѣднесло ся ще выеше, коли по Вольфовѣмъ высказѣ „Schmarotzervolk“ выступивъ за спиритнымъ соціялістомъ Дашиньскимъ також предетавитель польского кола Гивошъ и пробавщемъ „Gassenbub“ [уличникъ], киненымъ Вольфови въ повною свѣдомо тію наслѣдку, спровокувавъ Вольфа до вызвания на поединокъ.

Теперь наразъ настрій змѣнив ся.

„Czy to wszystko było potrzebne?“ — пытає теперь Słowo polskie а властиво его мужъ довѣря зъ Вѣдня. И вѣдповѣдає, що... не було потрѣбне. Варто почути цѣкаву его аргументацію, высунувану пѣдъ свѣжимъ враженемъ результату Гивошового поединку.

„Положенє — пише вѣнъ — зовсѣмъ не було веселе. До того прибула ще вчерашна бурда парляментарна, що пригадувала торбчій днѣ падолистовій. Нинѣ кровавый епізодъ. Такъ звычайно выглядає парлямент, коли хилить ся до кѣнця. Електричности повно у воздусѣ, напруженє величезне, то и мусѣло

І. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, побѣчь Народного Дому

поручає всякій инструменты музичній: скрипки, альтівки, басетлѣ, баси, олеты, клярнеты и трубки, а такожъ гітары. Найбѣльшій выборъ всякихъ смичкових и механічних инструментѣвъ. — Цѣны найнижші. Цѣлники безплатно.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробѣвъ цементовыхъ и склядъ матеріялѣвъ будовельныхъ
продає по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходкѣвъ зелѣзній и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно смалюте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зъ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты изоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеглини окладовій, дахѣвки, печи кафлевій, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты англійскій, оковановій замикания вакалевій и пісуарові за рурки древеній и т. д. 427 49—50

десь выбухнути. Розумѣвсь мусѣло скропити ся на насъ. За той гонор грани на першій скрипцѣ, проводу въ політичній акціи, выставлювання себе передомъ за всѣхъ, за тую величну місію историчну вытягани каштанівъ въ огню для всѣхъ — прецѣнь варто выставитись на зростаючу ненависть противной стороны, выслухати кільки новыхъ зневагъ на Поляківъ и вкінци настанути лобъ, очевидно изъ знанымъ польскимъ щастемъ. Посолъ Гнєвошъ списавъ ся славно Вѣдперъ въ темпераментомъ, ядерно и замашисто зневагу Вольфа, хотяй знавъ дуже добре, що за се прийдеть наставити голову; а хоть было стѣлько молодшихъ [въ колѣ польскѣмъ], хоть у него дома пятеро, хоть волосъ добре посрѣбленый, пшовъ зъ молодечою охотою помститти зневагу завдану народови — ну и теперь порубаный. Очевидно складаемо ему теперь цѣле признанє, всѣ сердечній чувства. Але се не перешкаджає, що тисне ся питанє: чи того всего було потрѣбне? Кажемо „всего“, бо оно зачало ся вѣдъ бесѣды презеса Яворского противъ шѣстьохъ шенереріянцѣвъ, скрайныхъ народовцѣвъ нѣмецкихъ, що спасенє нѣмеччины въ Австрій бачать вже лише въ великій Германіи, — словомъ: противъ шѣстьохъ нѣмецкихъ ирредентистовъ, власне въ хвили, коли величезна бѣльшість нѣмецка выволила ся зъ пѣдъ скрайной команды и робить опозицію остру, але австрійску. Такожь не могли мы добре выразумѣти потребы, щобы презесъ польского кола боронивъ параґрафу 14-ого...“

Чи можна вже выразнѣйше выявити поединковый „Katzenjammer“?!

Згѣдно зъ ліберальнымъ дневникомъ пише и Ruch katolicki. Его мужь довѣря въ Вѣдня такъ само каже: „Cała awantura była niepotrzebna“.

Ruch katolicki такъ представляє свій поглядъ:

„На зневаги Вольфа репрезентація народу польского могла вѣдповѣсти згѣрднымъ мовчанємъ. Зъ уличниками [sic!] не належить вдавати ся въ бурды. А вже якъ бурда почала ся и якъ сяжистый хлопъ польскій [Шаверъ] прискочивъ до бандиты, тогдѣ вымахуванє передъ носомъ и хриплый крикъ не має нѣякого значѣня. Вѣдъ презеса Яворского чей же годѣ жадати, щобы вонъ пшовъ боркати ся зъ Вольфомъ, але мѣгъ се дуже легко вчинити посолъ Шаверъ, Кубікъ або Цена, котрій плятонічно розрывали собѣ горла. Въ додатку для Шавра надавала ся єдина може нагода до регабілітаціи по несвѣтлыхъ давнѣйшихъ чинахъ того посла. Польскій послы остро критикують Шавра, що вонъ, маючи Геркулову силу и стоячи туй побочь Вольфа а маючи за собою дверѣ на коридоръ, не схопивъ безвстыдного бурша нѣмецкого и не выкинувъ за дверѣ...

На стале ся такъ, то за те стало ся ще богато иншихъ злыхъ рѣчей. Ексцелєнціи парляментарнои комісіи радили ся, а тымчасомъ скористовъ Дашиньскій и пальнувъ мову, якою довго буде славити ся. По его мовѣ вѣдповѣдь Гнєвоша була вже спѣзнена. Теперь маємо поединокъ зъ Вольфомъ — ставить ся Вольфа на педесталь славы політичнои. Чи се рѣчь політична? А прецѣнь на се посвятивъ давнѣйше повагу засадъ католицкихъ, своихъ особы и высокои гѣдности першій достойникъ въ державѣ [гр. Баденіі], а нинѣ посвячує поважный, старшій вѣкомъ и становищемъ членъ кола польского. Польске коло, робячи честь Вольфови, высылаючи противъ него поважного борбиника, лише выставило тымъ партіи дайтшнаціоналовъ свѣдоцтво політичного сторонництва...“

И тутъ „Katzenjammer“! Тѣлько у католикѣвъ польскихъ не виненъ Яворскій, але виненъ Шаверъ, що не выкинувъ Вольфа за дверѣ! На такій способѣ виненъ и посолъ Бойко, що свого часу не выкинувъ зъ сойму за дверѣ того станьчика, що ему крикнувъ „bydlę“. Чи такъ?

Двѣ интерпеляціи п. Танячкевича

Интерпеляція до міністра исповѣдань и міністра скарбу въ справѣ невыплаченои ще галицкому духовенству новои конґруы.

Въ Вѣстинку законовъ державныхъ зъ дня 1 жовтня с. р. вып. LVIII, ч. 176, оголошено законъ въ дня 19 вересня 1898, котрымъ выдано постановы о дотаціи католицкого душпастырского духовенства. §. 17-тый сего закона постановляє, що законъ входить въ житє зъ днемъ оголошеня, а заразомъ тратять силу законы о конґруѣ зъ дня 19 цвѣтня 1885, В. зак. держ. ч. 47, и зъ дня 7 сѣчня 1894., В. зак. держ. ч. 16. Мимо сен ясной постановы закона не тѣлько що и доси ще не выплачено католицкому душпастырскому духовенству — бодай въ Галичинѣ — новыхъ поборовъ конґруальныхъ, але не выдано навѣть дотычныхъ асиґнатъ до ц. к. касовыхъ властей. Пѣдписаній звертають ся тому до Вашихъ Ексцелєнціи зъ запытанемъ:

Зъ якои причины зайшла тота незаконна проволока въ выплатѣ новои конґруѣ католицкому духовенству, мимо того що ходить тутъ о поправу положеня такъ убогого духовенства, якимъ є духовенство руске? Чому выплата не могла наступити такъ само, якъ выплата новои платнѣ урядникамъ, хоть оба законы оголошено того самого дня? Чи Вашій Ексцелєнціи запорядили, щобы бодай точно д. 2 грудня с. р. выплачено духовенству тую конґруальну платню?

При сѣй нагодѣ звертають ся пѣдписаній до В. Ексцелєнцій зъ запытанемъ, котре зъ иншои стороны має звязь зъ выплатою конґруѣ. Якъ звѣстно побирає католицке духовенство конґруу не напередъ за бѣжучій мѣсяць, а завсѣгды ажь за мѣсяць минувшій. Право побору платнѣ обявляє ся тутъ у формѣ справдѣ дивогляднѣй.

Чи В. Ексцелєнціи не гадають, що вже остатный часъ залишити сю систему и постановити, щобы на день 1 грудня с. р. не тѣльки назначено выплату новои конґруѣ, але заразомъ вѣдъ того дня выплачувано конґруу напередъ?

У Вѣдни, дня 10 падолиста 1898.

Танячкевичъ, д-ръ Окуневскій, Сталиньскій, д-ръ Вінковскій, Кремпа, Стояловскій, Шпондеръ, д-ръ Данелякъ, д-ръ Вайскірхнеръ, Прохаска, д-ръ Кайферерь, Айзеле, Клєценбаверъ, д-ръ Гофманъ, Францъ Гофманъ, Польцгоферъ, Кінманъ, Ербъ.

——

Интерелляція до міністра краєвои оборони въ справѣ жовнѣря Гната Почапского:

Гнатъ Почапскій, сынъ Григорія Почапского, руского селянина въ Почапъ, пов. золочѣнского въ Галичинѣ, засентерованый на весну 1897 р., розпочавъ въ осени того року чинну службу при 92. полку пѣхоты въ Йозефштадтѣ въ Чехахъ, де его придѣлено до 11. компанін. Бувъ то порядный, розумный, письменный парѣбокъ и дуже скоро зъединавъ собѣ прихильность и признанє своихъ безпосереднон старшины, такъ що поновивъ службу капраля, выжидаючи въ найближшомъ часѣ авансу. Втѣмъ стало ся, що въ мѣсяци червни занедужавъ на сильный бѣль горла. Вонъ зголосивъ ся у дотычного полкового лѣкаря, але сей его вѣдправивъ, кажучи, що удає недугу. За кільки днѣвъ, коли бѣль не унимавъ ся, зголосивъ ся вонъ другій разъ у полкового лѣкаря, але и симъ разомъ даремно. По кількохъ днякъ, коли недуга ще бѣльше ему докучала, пѣшовъ третій разъ до того самого лѣкаря; але сей вѣдправивъ его симъ разомъ остро зъ лайкою: „Ты галицка свине!“ Хоть недуга змагала ся, Почапскій не хотѣвъ вже ити до лѣкаря. Ажь коли на него стали напирати его краяне, давъ ся наклонити, що пѣшовъ четвертый разъ до полкового лѣкаря. Але сей прогнавъ его и симъ разомъ и велѣвъ ему заразъ ити на екзецирку, хоть у него шия такъ опухла, що не мѣгъ анѣ сорочки анѣ кабата запняти. Прийшовши на екзецирку безсильный и хорый, не мѣгъ рухати ся. Длятого выступивъ въ ряду и замельдувавъ ся, що є хорый и не може екзецирувати ся. Лѣкарь казавъ ему показати языкъ, ударивъ его пастукомъ въ зубы и сказавъ, що нѣчого ему, галицкій свини, не хибує, та велѣвъ ити назадъ до ряду. Вонъ послухавъ, але таки не бувъ въ силѣ ити. Тогдѣ офіцеръ, що пшовъ за нимъ, такъ сильно его тручавъ, що вонъ пѣткнувъ ся на кольбѣ, котру мавъ передъ собою, и упавъ. На него тиснули ся жовнѣрѣ, такъ що майже мертвого мусѣли перевести до шпиталю, де д. 18 липня умеръ. Полковый лѣкарь має звати ся Машка. Образъ сей, котрый є цѣлкомъ вѣры достойный, не потребує жадного пояснення.

Хоть бы сей выпадокъ бувъ выняковый, то таки такого поведеня вѣйскового орґану зъ сынами народу не можна анѣ поняти анѣ терпѣти. Бѣдный отецъ тратить сына, свою пѣдпору, свою надѣю, не на вѣйнѣ, а черезъ вину забуваючого на свій обовязокъ вѣйскового лѣкаря; не згадують вже, що вонъ зъ Золочева зъ Галичины мусѣвъ ѣхати до Йозефштадту, щобы побачити своего хорого сына. Въ сѣй справѣ пѣдписаній запытують В. Ексцелєнцію:

Чи В. Ексцелєнціи вѣдомый той выпадокъ? Чи В. Ексцел. уважає се за свій обовязокъ названого полкового лѣкаря вѣзвати до остроги одвѣчальности? Чи В. Ексц. гадає постарати ся о те, щобы нещасливому вѣтцеви, бѣдному селянинови, звернено бодай тую матеріяльну школу, яку ему заподѣяно черезъ смерть его пѣдпоры зъ господарствѣ и въ старости? А вкінци чи гадає В. Ексц. запорядити все можливе, щобы разъ на завсѣгды усунути таке поведенє зъ сынами народу у войску?

У Вѣдни, д. 11 падолиста 1898. *Танячкевичъ, д-ръ Окуневскій, Кремпа, Айхгорнъ, д-ръ Гесманъ, Дашиль, д-ръ Вайс-Найнтайфель, Леополдъ Штайнеръ, д-ръ Шайхеръ, Шлезінгеръ, Маверъ, Прохаска, Фолверъ, Клєценбаверъ, Якєсъ.*

Справы парляментарнѣ.

Вчера вѣдбуло ся засѣданє комісіи буджетовои, на котрѣмъ референтъ д-ръ Пентакъ предложивъ ухваленый уже пѣдкомітетомъ проектъ закона о регуляціи платнѣ державнои службы. Въ дискусіи взявъ участь такожь міністеръ Кайзль и далъ выясненє, що пѣдвышенє платнѣ державныхъ слугъ не може бути покрыте зъ пѣдвышеня цукрового податку. Надвыжка зъ того податку буде въ першій мѣрѣ ужита на покрытє коштовъ реформы судовництва, що выносе 5 міліонѣвъ. Дальшій 3 міліоны проковтнуть вѣденьскій льокальній зелѣзницѣ. На регуляцію платнѣ урядниковъ треба 13 міліонѣвъ. Окрѣмъ того невздовжѣ выдасть ся въ дорозѣ розпорядженя регуляціи платнѣ скарбовои сторожѣ, а коли до нея дочислити намѣрену регуляцію платнѣ для зелѣзничои служвы и дікрнстовъ, то выйде, що на тѣ реформы треба мати 30 міліонѣвъ, а зъ цукрового податку можна надѣяти ся лишь 10 міліонѣвъ надвыжки. Міністеръ запевнявъ, що правительство думає о средствахъ, котрѣ бы становиско дістарѣвъ зробили певнѣйшимъ. Рѣвночасно має полѣпшитись и доля помѣчнои служвы. Для нихъ має бути утворене заосмотренє на старѣсть и на случай неспособности до працѣ. Дальшу дискусію надъ симъ предметомъ вѣдложено на инѣй.

Вчера вѣдбули ся засѣданя пѣдкомітетовъ угодовои комісіи. Працѣ тыхъ пѣдкомітетовъ идуть скорымъ темпомъ, бо бѣльшість вѣдкидає всѣ внесеня и поправки меншости. Пѣдкомітетъ для справы банку и валюты полагодивъ на вчерашнѣмъ засѣданю проектъ банкового закона, приймаючи его безъ змѣны. Представитель правительства секційный шефъ Вінтерштайнъ заявивъ, що банкъ намѣрене на тѣй сторонѣ, де знаходить ся нѣмецкій текстъ, умѣстити означеня вартости паперу такожь въ иншихъ языкахъ австрійскои половины держави. — Пѣдкомітетъ для справы цлово-торговельного трактату, перемолотивъ уже майже цѣлый проектъ, приймаючи безъ змѣны одинъ артикулъ по другѣмъ. — А чи се на що здасть ся, то друге дѣло. Остаточно все може скѣнчити ся §-омъ 14-ымъ!

VII. Зъѣздъ украиньско-радикальнои партіи у Львовѣ.

(*Дальше.*)

Акад. Макухъ промовивъ въ имени молодежи радикальнои. Каже, що „Академічна Громада“ не може такъ по радикальному выступати якъ свого часу „Академічне Братство“, бо заходять рѣзнѣ причины и перешкоды. На оправданє молодежи, що она не маніфестує urbi et orbi своихъ пересвѣдчень радикальныхъ, подає бесѣдникъ за причины прикрѣ вѣдносины матеріяльнѣ, въ якихъ живе академічна молодѣжь. Она завчасу мусить шукати кусня хлѣба и не може зъ цѣлою молодечею вдачію жертвуватись идеаламъ радикальнымъ. Бесѣдникъ уважає заняттѣмъ молодежи передовсѣмъ науку и придбанє фаховыхъ вѣдомостій, допера опѣсля студій політично-економічнѣ зъ примѣненямъ ихъ та пропаґованемъ въ щоденнѣмъ житю. Заявляє дальше, що многѣ академіки, не заглубивши вчасно идей радикальныхъ, стають опѣсля въ житю ворогами тыхъ идей. Найпоступовѣйша молодѣжь выходить изъ селяньского стану, а нина хоть и одушевлює ся и ними радикальными, опѣсля въ житю вырѣкаєсь ихъ. До „консолідаціи“ молодѣжь вѣдносить ся неприхильно, бо то сполука зъ ворогами. Молодѣжь мусѣла протестувати на ювілейнѣмъ вѣчу у Львовѣ, коли старшій „плюнули“ на идею самостѣйнои Украины. — Дальше есѣдникъ пѣдносить, що молодѣжь працювала у выдавництвахъ радикальныхъ и въ головнѣмъ зарядѣ та брала живу участь въ аґітаціи выборчій въ Тернопільщинѣ. Надѣє ся такожь, що въ протягу кількохъ лѣтъ выйде много интеліґентныхъ людей, котрѣ будуть працювати пѣсля радикальной програмы. — При кінци бесѣдникъ звернувъ ся до селянъ и горячими словами въ имени молодежи дякувавъ селянъству за средства, котрѣ оно подає молодежи до образованя, и заявивъ що молодѣжь за се вѣддячить ся. [*Оллески.*]

П. Герасимовичъ зъ Сокальщины запротестувавъ противъ высказу Макуха, мовь то тѣльки молодѣжь зъ стану селяньского є поступова и радикальна; такожь наша молодѣжь переймає ся радикальными идеями. Двигненє народу економічно а опѣсля вщѣпленє идей радикальныхъ — то повинна бути загально радикальна програма. — Дальше жалувавъ ся, що много зъ интеліґенціи рускои не вживає ще рускои мовы, а декотрѣ Русины на видныхъ становискахъ навѣть переслѣдують Русинѣвъ.

По сѣмъ вѣдрочено нарады на короткій часъ за-для вѣддыху.

По перервѣ наступило справоздане комісіи орґанізаційнои. Складавъ ии д-ръ Евґенъ Левицкій изъ Станиславова, а було оно дуже „політично“ уложене. Изъ сего справоздания можна було лише довѣдатись, що вѣдкинено внесенє д-ра Яросевича, щобы партія радикальна вѣлляла ся зъ свѣтовою партіею соціяльною; внесенє делеґата тов. „Родины“ о орґанізаціи партіи радикальнои мѣжь роббтниками мѣскими передано головному зарядови до переведеня; що-до вѣдносинъ партіи до „консолідаціи“ и повѣстна комісія не рѣшила нѣчого, але ухвалено перевести ще разъ дискусію надъ тою справою.

По справозданю зайшла мѣжь пп. Яросевичемъ, Трильовскимъ и Павликомъ трохи острѣйша вымѣна словъ. Д-ръ Трильовскій закинувъ орґанізаційнѣй комісіи неправне поступованє и неточность. — П. Павликъ вѣдповѣдавъ на тѣ замѣты, вкінци д-ръ Яросевичъ, яко голова зборовъ, утихомиривъ горячихъ бесѣдниковъ, вѣдобравши имъ голосъ та замкнувши надъ симъ дискусію.

Опѣсля счинила ся знову перепалка мѣжь д-ромъ Трильовскимъ, М. Новаковскимъ а д-ромъ Яросевичемъ. Д-ръ Трильовскій жадавъ вѣдчитати ухвалу заряду партіи въ справѣ адресы до цѣсаря и питавъ: длячого посолъ Яросевичъ пѣдписавъ ею; Дальше пѣдносивъ, що головный зарядъ не выдавъ брошуры выборчои и не сповнивъ ще иншихъ рѣчей, отже закинувъ зарядови нерадность и зажадавъ, щобы надъ тымъ отворити ширшу дискусію. — Пос. Яросевичъ видячи, що така полеміка въ острѣйшомъ тонѣ може довести до якои „халепы“, а до того и такъ мале число участниковъ збору дожидало договднои хвилѣ до выходу, представивъ, що ще є важнѣйшій рѣчи до нарады, програма зборовъ не вычерпана, а такій запыты д-ра Трильовского уважає за умѣстній лише при точцѣ внесень и интерпеляцій. — Остаточно ухвалено замкнути дискусію, а зібраній, знову вѣдсапнувши трохи, приступили опѣсля до послѣдной точки — интерпеляція и внесень.

П. Богайчукъ [зъ Вѣдня] поставивъ внесенє, щобы головный зарядъ ставивъ усюды при выборахъ свого кандидата радикального, безъ огляду на иншій партіи, але не такого якъ въ Чортківщинѣ, щобы „замикативъ“.

П. Павликъ поставивъ внесенє, щобы до всякои змѣны програмы партіи вымагати бѣльшости двохъ третинъ голосовъ присутныхъ на загальнѣмъ зъѣздѣ.

Сел. Драґанъ изъ Сокальщины хотѣвъ зимпонувати своими „вѣдомостями радикальными“, отже зажадавъ, щобы выдавано зъ „Хлопскою бібліотекою“ книжочки религійного змѣсту, але „безъ забобонѣвъ, якій шарять попы“. — Бесѣдникъ не мѣгъ анѣ рушь скодифікувати свого внесеня о раціоналізмѣ въ вѣрѣ, хоть интеліґентній радикалы ему пѣдповѣдали; отже абы выратувати товарища вѣдъ „посрамленія“, зажадавъ д-ръ Яросевичъ предкладаня внесень на письмѣ.

П. Герасимовичъ изъ Сокаля навязавъ свою бесѣду до бажаня Драґана и зажадавъ отворена дискусіи надъ вѣдношеньемъ партіи радикальнои до духовенства.

П. Остапчукъ забравъ слово до проекту п. Павлика [що-до выманя двохъ третинъ голосовъ до змѣны програмы партіи] и внесъ, щобы надъ тымъ проектомъ п. Павлика перейти до порядку дневного.

Д-ръ Трильовскій запытавъ посла Яросевича: якъ вонъ мѣгъ вѣдписати вѣрнопѣддачу адресу до трону? Се противить ся програмѣ радикальнѣй, котра не знає жадныхъ петицій и просьбъ, тѣлько борбу о належній права. Дальше просивъ посла, знаючого ближше вѣдносины державнѣ, о поясненє ситуаціи політичной: чи рада державна буде розвязана? чи угода буде ухвалена? чи въ Австрій зъ часомъ не буде правити выключно §. 14? чи може дойде ажь до революціи? — Певно и гр. Тунъ не богато бы вѣдповѣвъ на такій питаня, але пос. Яросевичъ взявъ ся вѣдповѣдати. Яке буде правленє на будучность въ Австрій, чи абсолютне (§. 14) чи конституційне, се годѣ знати. Такъ само годѣ знати, чи рада державна буде розвязана, чи вернуть ся давній посередній выборы зъ соймовъ до рады державной, чи будуть заведенѣ загальній выборы. Демократичне правленє въ Австрій не є выключене, тымъ бѣльше, що теперѣшный складъ рады державной на се вказує, бо теперѣшна бѣльшість має ледви 28 голосовъ по-надъ меншість. Навѣть хоть-бы прийшло въ Австрій до реакціи, то оно буде побѣдою партій демократичныхъ, котрѣ зъ часомъ таки возьмуть верхъ въ управѣ державнѣй. — Що-до питаня: чому посолъ пѣдписавъ адресу до трону, вѣдповѣвъ вонъ осьякъ: „Не знаю, яка запала ухвала партіи радикальной въ справѣ сен адресы: чи рѣшено ей пѣдписати чи нѣ? Що-до змѣсту самои адресы не мавъ я причины ей не пѣдписати; инше дѣло форма, чи она годить ся зъ програмою радикальною. Я яко посолъ руского народу мусѣвъ его волю вчинити, не входячи въ формалістику. Справдѣ, я признаю такожь способъ петиціонованя до трону за невѣдповѣдный, але нашъ нарѣдъ темный и не выхованый політично думає, що адресами до трону щось осягне. До того наша партія є національна, а не клясова, мусить ити за волею народа. Ото причины, чому я пѣдписавъ адресу!“ — Д-ръ Трильовскій зажадавъ, щобы надъ вѣдповѣдію пос. Яросевича отворити дискусію; однакъ перейшло внесенє д-ра Олѣйника о замкненє всякои надъ симъ дискусіи.

(*Дальше буде.*)

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Изъ Стрыйщины пишуть намъ:

Въ Дулибахъ, повѣту стрыйского, заснувала ся читальня „Просвѣты“. Заснували ѣи молодшій громадяне и роботники за ініціятивою и при горячій участи мѣсцевого пароха о. шамбеляна Шанковского. Старшина громадска и богачѣ вѣдтягнули ся вѣдъ читальнѣ, але мимо того читальня заснувалась и вѣдкрыте ѣи вѣдбуло ся дуже торжественно дня 29 жовтня с. р. при участи делеґатовъ Стрыйскои філіи — о. Ол. Бобикевича и д-ра Олесницкого. Записало ся до читальнѣ вѣдъ разу 50 членовъ и есть надѣя, що и сторонячій доси вѣдъ читальнѣ искорѣ спѣзнають свѣй власный интересъ и приступлять въ члены. Справами читальнѣ займаесь, якъ сказано, о. пралатъ Шанковскій, выбраный головою читальнѣ, котрого справдѣ подивлятн належить въ его сердечныхъ и повныхъ батьковскои любови вѣдносинахъ до парохіянъ. Надѣятись можна, що вѣдъ такимъ проводомъ читальня буде розвиватись взѣрцево.

——

Пишуть намъ:

Дня 23 жовтня с. р. отворила ся читальня „Просвѣты“ въ Жеребкахъ шляхоцкихъ [повѣта скалатского] въ мѣсцевости тьмы, де не було и доси нема школы, де царюе жидова, цвите пияньство, виводить ся деморалізація, вѣдбуває ся розклядъ матеріяльный. Ну, не даромъ тѣ Жеребки зовуть ся „шляхотскій“. Но коли такъ будуть отвирати ся читальнѣ, якъ отвирало ся тутъ, то тѣни тьмы помалу просунуть ся и настане день.

На отворене читальнѣ приѣхавъ яко делеґатъ головного выдѣлу львовского голова тернопольскои філіи „Просвѣты“ о. Евстахій Цурковскій зъ Настасова. Хоть то шѣсть миль вѣддаленя, не пожалувавъ труду и не занехавъ нѣчого, що могло послужити до отворена очей и загрѣти до працѣ просвѣтнои. Прибувъ до Жеребокъ въ навечеріе отворена читальнѣ въ суботу, мавъ у недѣлю службу Божу, выголосивъ вѣдповѣдну проповѣдь, а по полудни державъ основный вѣдчитъ економічный. Проповѣдь була приготовленемъ до популудньшного акту; въ нѣй вѣдкрывъ о. проповѣдникъ всѣ нашій раны та хоробы, а по полудни у вѣдчитѣ подавъ лѣки, якъ черезъ читальню вылѣчити зъ бѣды, якими способами пѣддвигнути ся. Народъ слухавъ зъ зацѣкавленемъ и зборы постановили на-разѣ завести крамницю, шинкльрь, закупити будынокъ, де есть теперь коршма, и выбрати таку старшину громадску, котра пѣдпирала бы цѣли читальнѣ. Що народъ розрухавъ ся, знати було по тѣмъ, що жидова аферасувалась и розбѣгали ся ѣи поплечники „жидовскій вуйки“ вѣдвертати людей вѣдъ читальнѣ. Але дармо!

Читальня заснувалась заходами п. Сим. Кизимовича, выслуж. учителя, ветерана-патріота, котрый тутъ замешкавъ, и завдяки о. Цурковскому, котрый сеи зимы при нагодѣ запису п. Кизимовича на „Просвѣту“ зѣхавъ бувъ до него. До выдѣлу читальнѣ выбрани: п. Сим. Кизимовичъ яко голова, Юрко Бихъ яко заступникъ, Куба Дѣдухъ на секретаря, Микита Кій на касіера, Тимко Недошитко на бібліотекаря, а яко заступники: Павло Бихъ и Якимъ Бихъ. Членовъ вписало ся 23. Супротивъ того, що село невелике, темне, бѣдне, число членовъ не есть мале. По высказаныхъ намѣрахъ и по заявленѣй охотѣ можна надѣятись, що читальня буде розвивати ся пѣдъ проводомъ п. Кизимовича. Добру надѣю дае ще тая обставына, що и дѣдичка того села, панѣ Юлія Федоровичева, живо заинтересувалась читальнею, вѣдступила на зборы свои офіцины, вписала ся въ члены и делеґатови Головного выдѣлу обѣцяла всяку пѣдпору для читальнѣ.

Дай Боже, щобы читальнѣ „Просвѣты“ ширились якъ найгустѣйше мѣжь народомъ, а и въ найтемнѣйшомъ кутку они сповнять свою задачу.

НОВИНКИ.

— **Духовеньство Деканата буского** ухвалило на соборчику въ Желеховѣ великомъ дня 10 с. м. одноголосно: переписувати ся зъ всѣми властями лише по руски а вѣдъ 1-ого сѣчня 1899 приймати вѣдъ властій тѣлько рускій и рускими буквами писаній урядовѣ письма. О тѣмъ мае урядъ деканальный повѣдомити дотычнѣ власти. Польскій письма мае ся не приймати и вѣдсылати зъ допискми до высшихъ властій дотычныхъ урядовъ.

— **Зъ Болехѣвщины** одержуемо отсе письмо у вѣдповѣдь авторови статьѣ „Письмо зъ Рожнѣтовского“ въ 240 числѣ „Дѣла“ с. р.: Вп. авторъ сказавъ мѣжь иншимъ: „Звертаемо ся до Деканата болехѣвского, щобы зволивъ въ тѣй справѣ [переписки зъ всѣми властями по руски] для легальнои оборони правъ рускои мовы и письма солідарно получати ся и на соборѣ деканальномъ вѣдповѣдну ухвалу повзяти, (о дае, на жаль, се не стало ся!“

— Отже замѣчу, що Вп. авторови ухвалы соборчиковъ деканальныхъ не вѣдомій, бо справа представляе ся инакше. На соборчику въ Болеховѣ ще 1896 р. повзято вже таку ухвалу, въ додаткомъ, щобы обѣжникомъ деканальнымъ повѣдомити о тѣмъ неприсутныхъ на соборчику священиковъ кондеканальныхъ, а заразомъ, щобы о. деканъ повѣдомивъ о сей ухвалѣ ц. к. староству долиньского и другій власти. Коли деканъ о. Іосифъ Грабовенькій представивъ рѣчь старостѣ именемъ деканату, почувъ вѣдповѣдь: „Най лише священники солідарно пишуть по руски, то и зъ певностію буду вѣдповѣдати по русни и рускимъ письмомъ, а злишій будуть всякій ухналы, котрій не ведуть до нѣчого, бо зъ тыхъ всѣхъ постановъ и рѣшень руского духовеньства такій наслѣдки, що хто доси писавъ по руски, той и дальше пише, а хто доси бувъ зрадникомъ въ рускихъ справахъ, тому и ухналы соборчиковъ нѣчо не поможуть“. — Се для сконстатованя факту.

— **Загальній зборы товариства „Львовскій Боянъ“** вѣдбудуть ся въ пятницю 18-ого н. ст. падолиста о год. 6 бій въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ въ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Справоздане выдѣлу за рѣкъ адмін. 1897/8. — 2) Справоздане Комісіи контрольнои. — Выборъ нового выдѣлу. — 4) Внесеня членовъ. — Вѣдъ выдѣлу „Львовского Бояна“ *Шухевичъ* голова, *Бережницкій* секретарь

— **Передвыборчій зборы товариства „Академічна Громада“** вѣдбудуть ся дня 13 с. м. а загальній дня 20 с. м. о 3 годинѣ по полудни въ будынку університетскомъ. — *Выдѣлъ.*

— **До посла Данила Танячевича** выслано въ Перемышльщины — якъ намъ пишуть — ось таку телеґраму: „Соборъ деканальный перемыскій загородскій въ Журавници заявляя Вамъ щиру подяку за труды положенй въ справѣ вдовъ и сиротъ нашихъ. — *Кревичъ*, деканъ.“

— **Д-ръ Володимиръ Антоневичъ**, лѣкарь зъ Дрогобича, переселивъ ся до Стрыя [мешкае въ домѣ Дністля напротивъ рады повѣтовои]. Д-ръ В. Антоневичъ есть выслуженымъ лѣкаремъ полковымъ и мае 20 лѣтню практику лѣкарску. Въ Дрогобичи д-ръ В. Антоневичъ належавъ до виднійшихъ дѣятелѣвъ середъ тамошнои рускои громады.

— **Въ Мѣльници** выкрыто въ урядѣ податковомъ дефрандацію на 3.400 зр., котрои допустивъ ся поборецъ податковый, теперь тяжко хорый.

— **О. Левъ Джулиньскій** зъ Лапшина просить насъ оповѣстити, що редакцію „Руского Амвона“ передавъ въ Новымъ роком 1899-ымъ въ руки о. Юліяна Дзеровича, катихита народныхъ школъ въ Бродахъ, куды належить пересылати дальшу передплату, рукописи и кореспонденціи.

— **Гра въ цюцюбабки.** Зъ Теребовлѣ пишуть намъ: „Въ нашомъ мѣстѣ дано нову напись на будынку суду повѣтового лише въ языцѣ польскомъ! Таке то „równouprawnienie“! — Порѣвнавши сей фактъ въ тымъ, що голосять инкамерованій рускій посли о своихъ „поважныхъ“ конпахтахъ зъ правительствомъ и зъ правицею, чи не выходить все тото на — гру въ цюцюбабки?!

— **Старый документъ.** При реставрації банѣ ва церкви Успенія Пр. Богородицѣ [Волоской] у Львовѣ найдено у вершку банѣ, де мѣстивъ ся хрестъ, цѣкавый документъ, списаный на пергаменѣ 1792 року. На пергаменѣ списано много родовъ рускихъ зъ Львова, котрій 106 лѣтъ тому назадъ були ще Русинами, а нинѣ ополячились. Документъ сей свѣдчить, що въ 1792 р. хрестъ бувъ поставленый на бани по огни, котрый знищивъ баню и дзвоны. Документъ переховуе ся въ музею Ставропігійского института, а буде оголошеный у „Временнику“ на рѣкъ 1900 ый.

— **Зъ-пѣдъ Калуша** пишуть намъ: „Доносимо о такій сумнѣй пригодѣ: Въ селѣ Копанкахъ загадали добромыслячій селяне завязати читальню и вже упросили були одного честного господаря, що приобѣцявъ на читальню вѣдступити свою хату. Коли-жь довѣдавъ ся о тѣмъ парохъ [калускій деканъ, совѣтникъ консисторскій и членъ католицкого Союза] вѣдмовивъ господаря, щобы хаты не вѣдступивъ, а осыуателямъ читальнѣ прилюдно сказавъ, що волить, абы селяне ходили до коршмы, нѣжь до читальнѣ. Сумно! Видно о. деканъ, рѣдкій оказъ середъ руского духовеньства, держить ся ще тои нинѣ вже загально засудженои засады, що нѣбы „хлопъ чимъ дурнѣйшій, тымъ лѣпше“. Але-жь о. декане! уважайте на се, що Ваше стадо готово само пѣйти чистымъ шляхомъ просвѣты до читальнѣ, а Вы лишите ся при жидовскій коршмѣ. Що тогдѣ?! — *Селяне зъ-пѣдъ Калуша*“. [Прим. Ред. Мѣстячи сесю допись въ пера поважного чоловѣка, мусимо высказати нашъ жаль, що о. деканъ калускій вже вѣдъ довгихъ лѣтъ въ справахъ рускихъ, чи то політичной натуры (при выборахъ) чи навѣть въ просвѣтныхъ не йде солідарно зъ патріотичнымъ загаломъ духовнои и свѣтскои интеліґенції калуского повѣта. Часъ бы вже надуматись и спільно зъ своею братією стати до працѣ для добра и поступу свого народу!]

— **Складъ краденыхъ рѣчій** выкрыла львовска поліція позавчера рано за вскаванкою вѣзника Іос. Рора, котрый донѣсъ, що минувшои ночи завязъ якогось мужчину зъ клунком пѣдъ число 20 при улиця „Пѣдъ дубомъ“. При переведенѣй ревізіи у замешкалои пѣдъ згаданымъ числомъ Рожѣ Шільдгавесъ, тамъ найдено множество одежи, бѣлля, постелѣ, що походили въ крадежій по подахъ. Рѣвночасно зроблено ревізію въ склепѣ зъ одежію при улиця Овочевій, котрого властителька Перла Рацъ була въ зносинахъ зъ Шільдгавсами, и найдено въ нѣмъ такожь богато краденыхъ рѣчій. Крадене добро звожувано цѣлыми возами на поліцію, котра взывае пошкодованій особы, абы явили ся въ бюрѣ публичнои безпечности для розпізнаванія краденыхъ рѣчій.

— **Дрѣбній вѣсти.** Дня 22. н. ст. падолиста вѣдбуде ся вѣнчане п. Платона Карпиньского, окѣнченого богослова зъ панною Ольгою Колянковною въ церкви Покровы Пр. Богородицѣ въ Бучачи. — Делеґатомъ мѣста Кракова до краевои рады школьнои выбраный соймовый посолъ Ив. Роттеръ, директоръ промысловои школы въ Краковѣ; его контръ-кандидатъ проф. гр. Стан. Тарновскій перепавъ. — У Львовѣ померъ онодги въ 47-ѣмъ роцѣ жытя радникъ суду Николай Баньковскій. — Въ Петербурзѣ застрѣливъ ся капітанъ кавалеріи гр. Захаръ Михайловичъ Льорісъ-Меліновъ, сынъ бувшого міністра зъ часовъ Александра II.; причиною самоубійства була розтрата великого майна. — Въ Тернополи отруила ся квасомъ карболевымъ 17-лѣтня сестрѣница екзекутора податкового З. — Въ Станиславовѣ обокрали злодѣѣ купця Кравтгамера; въ ночи достали ся вокномъ до хаты, вынесли зелѣзну касу и забрали зъ нея 200 зр. готовкою а 18.000 зр. въ паперахъ; злодѣѣвъ не выслѣджено.

— Богослови IV. року рускої дух. семинаріі видають скрипти права канонічного після викладів бл. п. о. Д-ра Палїводи з новійшими змінами і додатками о. Дра Яшовского. Хто би отже з Вп. Отців Добродіїв бажав собі запренумерувати, зволить ласкаво в тій справі відноситись до В. Чайковского, бог. IV. р., ул. Коперника ч. 36.

Добрый лѣкъ домовый. Межи лѣками домовыми, уживанымы до усмиряючого натирання, займае *Linimentum Saponis comp.*, приряджений въ лабораторіи Ріхтера въ Празѣ, безперечно перше мѣсце. Цѣна его низкая 40 кр., 70 кр. и 1 зр. за бутильку, котру розпбзнати можна по червонѣмъ якорѣ (котвици) 405 1—40

Посмертній — ‡ — оповѣстки.

Тимко Дурбакъ, мѣщанинъ-господарь у Войнилові, упокоивъ ся онодги въ 68 роцѣ жытя. Покѣйный бувъ однымъ зъ найповажнѣйшихъ рукихъ мѣщанъ Войнилова. Честне въ праци прожывъ свій вѣкъ, красне выховавъ на господарѣвъ свои дѣти, одинъ зъ молодшихъ его синовъ, Павло, есть студентомъ II року правъ у Львовѣ, а въ справахъ громадскихъ яко плєніпотентъ, радный, а якійсь часъ и яко управитель громады все стоявъ на сторожи справедливости и добра загального. В. б. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 12 падолиста. Выпиковый станъ въ Галичинѣ лишивъ ся ще въ повѣтахъ: Ланцанова, Новый Санчъ, Н. Торгъ, Грибовъ, Горлицѣ, Коросно, Ясло и Стрижевъ. — Зъ нагоды поединку Вольфа зъ Гивошемъ майже всѣ дневники заявляють ся противъ институціи поединковъ. — Адміністраційный трибуналъ рѣшивъ вчера справу обовязкового обезпечуваня вѣдъ нещасливыхъ пригодъ особъ занятыхъ въ предприемствахъ мѣста Львова. Всѣ мѣскій предприемства [зъ выимкомъ чищеня улицъ] пѣдпадають обовязкови обезпеченя.

Прага 12 падолиста. Вчера повторили ся демонстрацін ческій противъ Нѣмцевъ. Поліція розганяла товпы. Кѣлька особъ арештовано.

Пешть 12 падолиста. Зъ кождымъ днемъ збѣльшае ся число маніфестацій поодинокихъ комітетовъ противъ обструкціи. — На вчерашнѣмъ засѣданю сойму п. Кошуть поставивъ интерпеляцію въ справѣ перенесеня памятника Ґенціого. Банфі вѣдповѣвъ, що цѣсарь зарядивъ, абы тѣла всѣхъ австрійскихъ офіцировъ, котрій упали пѣдъ командою ґенерала Ґенціого въ 1848 р., перенесено на територію будуючои ся школы кадетовъ, а памятникъ Ґенціого буде для нихъ спѣльнымъ нагробникомъ. Бѣльшость приняла вѣдповѣдь президента міністровъ до вѣдомости.

Лондонъ 12 падолиста. Говорять, що Англія намѣрае вѣдступити Америцѣ Ямайку въ замѣну за Филипіны. Денній часописи доносять, що испаньске правительство зрече ся тыхъ острововъ.

Мадритъ 12 падолиста. Нинѣшне засѣданѣ мировои комісіи мае бути послѣдне Здаеть ся, що Испанія вѣдкличесь до державъ. Испаньскій часописи выступають зъ проектомъ, щобы на случай, коли мировій конференціи въ Парижи не доведуть до порозумѣня, выбрати цѣсаря Вільгельма полюбовнымъ судьею.

Парижъ 12 падолиста. Передъ касаційнымъ трибуналомъ мавъ Кавеняк выложити доказы, що Дрейфусъ признавъ ся до вины. Кавеняк заявивъ, що трибуналъ не посѣдае всѣхъ актовъ дотыкаючихъ справы.

Берлинъ 12 падолиста. Нѣмецкій парламентъ буде скликаный на 29 с. м.

При змѣнѣ мѣсяця просимо о **вѣдновлене передплаты** и при сѣй нагодѣ пригадуемо дотычнымъ Вп. читателямъ о **выровнане залеглостей**, щобы мы не були приневолений, въ слѣдуючимъ 13-ымъ с. м. дальшу высылку часописи застановити.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площе Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, льорнеты, бінокли, далековиды, барометры, термометры, рѣвній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, чамыце мѣрничѣ, піоны, лібели, манометры и т. п.

Уряджене дневниковъ електричныхъ.

Всякій направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛЕПШЕ

въ реставрації **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ красный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣчкай легки	12 „
Фляки	12 „
Ножка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моихъ реставрацій, даю вѣдбиравчимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 152—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

При дитячихъ недугахъ,

що такъ часто вымагають средствъ нищачихъ кислоту, поручають лѣкарѣ яко найлѣпше средство за-дли ѣи пагодныхъ приметъ

МАТТОНІОГО Ієгіблерску найчистѣйшу алькалічну щавову воду.

При жолудковыхъ кислотахъ, скрофулахъ, рахитісѣ и т. д., а такожь при нежитахъ вѣддыховоґ проводу и при кашли. [Радники двора Лешнера монографія про Ґіегібль-Зауербрунь.] (IV.)

Для власного добра прошу жадати и приймати тѣлько въ такихъ оригінальныхъ пачкахъ.

Таножь и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, хѣдники, ковдры катованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до урядженя домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

Парцеляція 150

морґовъ ґруту близько Львова пѣдъ дуже корыстными условіями.

Адвоката д-ра Блажейовскій, Львовъ. 490 4—5

Кваліфікована учителька

пошукуе лекцій з рускім домі. Адреса Косів О. Роговска 428 8—9

НОЖЪ кужелей стодовій до ярин и масарскій, припоручае Иванъ Лаврукъ у Львовѣ, Галиция 6.

Артистично-ритовичне ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надавча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампіль метялевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіровани и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 21—52

Решткы хѣдниковъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобеліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ баечно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Диваны перекі и портіэры

традиній (старинній)

продае, купуе и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы. На жаданѣ высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Въ Жовтанцяхъ

є церковь зъ трема верхами въ дуже добрѣмъ станѣ на продажь. Ближша вѣдомость у місцевого приходнѣя. Послѣдна 489 почта въ мѣсци. 1—9

Свѣтлый заробокъ!!

Для властителѣвъ конторъ вымѣны, купцѣвъ, агентѣвъ и. т.

Оріґінальнѣ льосы

(не ратальнѣ листы), котрыхъ тягненя вже небавомъ наступить и котрыхъ легко вилина окладность є до абутя. Оферты подъ „Losgeschäft 7210“ до Haasenstein & Vogler въ Празѣ. 426 7—9

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКѢ до сѣкания мяса по зр. 4. Сита волосѣнний почвѣрнѣ до паштетѣвъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.

поручая ПЕТРО ХИОНСТОВСКѢЙ, торговля зелѣза у Львовѣ, площа Каѣчульна ч. 1 [супротивъ мато дры.] 6595

Выстава загальна

вехѣдныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіэръ, фіранокъ, хѣдниквъ и дерґ на конѣ.

Отворена цѣлый день и въ ночи при електричнѣмъ осѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешовѣ цѣны вказавѣ докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшѣ зъ сплатахъ пѣсли умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, аби впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ, ул. Сикстуска ч. 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВѢВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Въ сѣмъ тыждни є до побачення:

Хіны и Японъ.

Вступъ 10 кр. 278

Новости зъ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.** *Львѣв, пл. Капітульна ч. 3.* 190 53—?

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Оріґінальнѣ англійскѣ бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалѣ, вглубленo плюфованѣ, выострѣнѣ, готовѣ до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглубленo плюфована зр. 1.50 а ½ вглубленo плюфованѣ зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ въ *одного дня*:

Прошу прислати ще 5 оріґ. англійскихъ братвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куцковичѣ 28/10 1897 Людвикъ Загражнакъ парохъ.

2 англ. братвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фирму найсовѣстнѣйше. Малѣвъ 23/10 97. Теофилъ Глушкевичъ парохъ. 54 38—?

Подѣбно пишуть Вел. Отцѣ:

25/10 97 Левъ Шашковскѣй, деканъ стрыйскѣй.

23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

28/10 1897 О. Полянъскѣй, парохъ Юровець.

23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругѣвъ.

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — зволѣть, Вповажный Пане удати ся до Складу диванѣвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажный Пане, великанскѣй выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаемо на жаданє наш богато ілюстрованѣй цѣнникъ даромъ и оплатно 190

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

членковѣй и обручковѣй, зъ первороднихъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованѣй якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтнею гарантіею

Зінґера ручнѣ вѣдъ 25 до 48 зр.

Зінґера ножнѣ вѣдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячнѣ по 4 зр., або готѣвкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ Цѣнникы зъ точными ілюстрацінми пересылаю на жаданє даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

397 3—? *Львѣвъ, улиця Галицка ч. 6.*

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львѣвъ, ул. Каролн-Людвика ч. 3

всякѣ церковнѣ роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 10—?

СКЛАДЪ ФУТЕРЪ БРАТОВЪ ВРОНЬСКИХЪ

у Львовѣ, ул. Театральна ч. 5

(напротивъ лат. катедры).

Поручае ся по цѣнахъ найприступнѣйшихъ богато засмотреный

СКЛАДЪ ФУТЕРЪ

такъ готовыхъ якъ и шкѣрокъ поодиноко, а заразомъ

матеріи на покрытє футеръ въ великомъ выборѣ.

Цѣнники на бажане франко. 384 6 6

ТКАЦКЕ ТОВАРИСТВО

въ Глинянахъ

оголошуе, що мае на складѣ великѣй засобы

КИЛИМОВЪ

свого выробу 318 9—36

въ розмаитыхъ десеняхъ

Цѣна по 6 зр. за 1 метеръ квадрат.

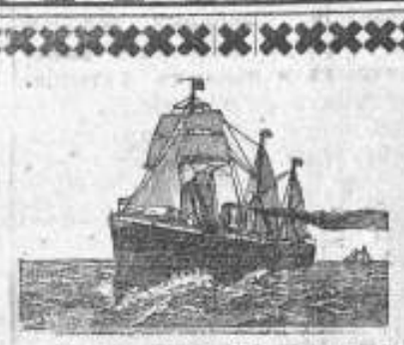

ДО АМЕРИКИ

черезъ Роттердамъ

перевозимо кождого дня, зъ выимкомъ недѣль, паровыми скороходами. Именно коштуе переѣздъ

зъ Роттердаму до Ню-Іорку тѣлько 72 зр.

зъ Роттердаму до Віннінеґу тѣлько 100 зр.

Просимо вѣдноситись до ґенеральныхъ переправниковъ.

B. Karlsberg & Co

Rotterdam, Boompjes 72.

332 Марки до письмъ 10 кр., до карть 5 кр. 9—10

Вѣдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выстави краевѣй у Львовѣ въ р. 1894.

Звѣстно закладъ зъ честности роботы артистично-бронзовничъ

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 15

поручае свои выробы церковнѣ зъ срѣбла, бронзу, хинського срѣбла, жѣды и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дарохранницѣ, кадыльницѣ, паданицѣ, патрицѣ для брацтвъ, дѣхтарѣ великои величины, навуки бронзовѣ и складнѣ, подставники передъ иконостасы.

Всѣ высше помянутѣ предметы вприимае до споряджени и вѣдновленя, т. є. до волочени, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 398 18—20

Рѣвножь выконуе гальванізованє всѣхъ выробовъ зъ зелѣза цинку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрѣнѣ.

Машины до шитя „ЗІНҐЕРА“

зъ 10 розличныхъ фабрикъ.

Нѣжнѣ въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручнѣ по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готѣвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 ваґонѣвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручая ся въ мѣсци.

Не высилаю докучливыхъ агентѣвъ, котрымъ жиды платятъ 10—20 зр. за продажу одной лихои машины. 330 21—30

ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

ТУТКИ

зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тѣлько зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна. 393

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ такожь сальоновѣ и настѣльнѣ, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и дѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, памѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ правтостію цѣнникы даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львѣвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручае всякѣ роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Фугра до подорожи, палєтоты мужескѣ и дамскѣ пѣсла найновѣйшихъ фасонѣвъ, Ротонды, Дольманикы, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскѣ, Ковпаки, Шапки мужескѣ, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожь Верхи готовѣ до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 20—20

Матеріи найновѣйшѣ на верхи въ найвѣльшомъ выборѣ.

Цѣны умѣрѣнѣ сталѣ.

Высше наведенѣ товары знаходять ся на складѣ.

Такожь на раты мѣсячнѣ.

ВСѢЛЯКѢ КУПОНЫ

и

ВЫЛЬОСОВАНѢ ЦѢННѢ ПАПЕРЫ

выплачуе

безъ потрученя провізіи або коштѣвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.

374 [1]

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педаґоґічнаго двотыждневникъ педаґоґічно-науковый, выходитъ вѣдъ 1 червня 1883 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 8 зр. на пѣвроку 160 кр. на чвертъ року 1 зр

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

въ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бѣль натирание; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.

Просимо жадати того 405 4—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою марков охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лишь фляшки зъ тою маркою охоронною яко выробъ оріґінальный.

Ріхтера аптика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

Голляндско-Американьска лінія

вносимы пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для пакетъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

І. каюта.	ІІ. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Цѣны дакмыны и вѣдъ цѣны каюты якъ и вѣдъ скорости и окладности пароходовъ.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 244 Львовъ, Понедѣлокъ 2 (14) Падолиста 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ ще дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитших повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ у Львовѣ Администрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароли Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣнни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитбет за инсераты виплачуе ся у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:	за границы:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чвертъ року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередно застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вольный вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія свиный приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератового або ихъ инше а по рубрицѣ „Надслане" по 25 кр. а. в.

Недѣли и инший денесенія приватній числить ся по 16 кр. вѣдъ стрічка.

Борба зъ вѣтраками.

Нашъ обходъ памяти Котляревского такъ пѣдкосивъ деякихъ нашихъ приятелѣвъ, що цѣлкомъ замаковтрилось имъ въ головѣ; а вже до решты заморочили ихъ нашій статьѣ „Обєдинителямъ!" и „Заходнѣ — а всходнѣ кресы". Dziennik polski кидае ся просто, мовь гадина, коли ѣй наступить ся на хвостъ. Уживаючи сего порѣвнаня, зазначуемо зъ щирою привѣтностію, що мы позвичли собѣ его вѣдъ згаданого нашого сердечного приятеля, котрый самохотъ стверджуе правду, высказану котроюсь тамъ школою грецкихъ философѣвъ, що человѣкъ е мѣрою свѣта чи то, инакше кажучи, що человѣкъ всѣхъ и всьо мѣряе и судить пѣсли себе самого.

„Мовь гадина, коли ѣй сильно наступить ся на хвостъ, — пише Dziennik polski, — звертае нагло зъ сыкомъ свое жало, стараючись вкусити свого противника, такъ кинуло ся „Дѣло" на насъ за статьи „Ruskie święta" въ котрѣй мы выткнули Русинамъ ихъ перфідію въ вѣдношеню до Полякѣвъ. Кѣлько лише найшло ся зъѣдливыхъ словъ въ малорускѣмъ словари, тѣлько ихъ выкинувъ на насъ орґанъ народовцѣвъ, уникаючи однако старанно тыхъ уступѣвъ зъ нашого артикулу, котрымъ при всѣй своѣй софістерії не мѣгъ заперечити, що мѣстить ся у нихъ дѣйстна правда». Але найтяжшій докѣръ на гадку „Дѣла" дѣткнувъ насъ той, що мы посмѣли покликати ся на голосъ орґану москвофілѣвъ „Галичанина" въ справѣ обходу роковинъ вѣдродженя малорускои літературы".

Такъ начинае Пилипъ зъ Робінзонового острова свою нѣбы то „вѣдправу Дѣлу". А тая „вѣдправа" мае вѣдносити ся головно до нашои статьѣ „Заходнѣ — а всходнѣ кресы". Нашъ Пилипъ править дальше, що заѣлость „Дѣла" до Полякѣвъ мае головну причину въ послѣдныхъ выборахъ въ Снятынщинѣ, котрѣ Русинѣвъ по разъ не знати котрый переконали, що рускій народъ — практичный а вѣддае голосы на того, по котрѣмъ бѣльше надѣе ся користи. Хто-жъ сему виненъ, що obywatel Polak въ чисто рускѣмъ окрузѣ выборчѣмъ годенъ зъѣднати собѣ „зауфане людку"? Сего чейже нѣякимъ способомъ не можна звати „обороною всходныхъ кресовъ".

На вашѣ выводы, — повторенѣ врештѣ за польскими дневниками (за Słowo-мъ polsk-имъ и за самымъ Dziennik-омъ), що Поляки тратять въ Познанщинѣ грунтъ пѣдъ ногами, и на наше порѣванне, якъ супротивъ того они поступають на Русь, править намъ нашъ любый Пилипцьо, що титаньска борба, яку Поляни мусять вести въ Познанщинѣ о кождую пядь землѣ зъ Нѣмцями, не можеити въ порѣванне зъ тымъ гнетомъ, якого нѣбы то допускають ся Поляки на Русинахъ кольонізацію мазурѣвъ середъ рускаго населенія. Бо фактомъ е, котрого и „Дѣло" не заперечить, що мазуры на Руси рущать ся и хиба тѣлько рим. католицку релігію вѣрно зберѣгають. Оттакъ выглядае тота польонізація!

Але скоро вже рускій народовецъ смѣють Полякамъ докорити — кѣнчить нашъ любенькій приятель — выпираниемъ Русинѣвъ зъ Руси: то нехай-же пояснять, якимъ правомъ закладають руску бурсу въ Новѣмъ Санчи або деинде въ чисто польскѣй дзельниці? Отже нехай ихъ не гнѣвае, що коли они боронять ся передъ „наѣздомъ Полякѣвъ", то и Поляки мусять боронити ся передъ наѣздомъ Русинѣвъ. У вѣйнѣ нема сентиментѣвъ, а побѣджае сильнѣйшій и т. д.

Отсе е тота „вѣдправа Дѣлу", котру мы назвали борбою зъ вѣтраками. Передовсѣмъ треба пригадати рѣчь, котра повинна сама собою розумѣти ся, що якъ хто опинивъ ся на Руси просто зъ Робінзонового острова и хоче зъ Русиномъ розмовляти, то конечно повиненъ научити ся по руски, бо инакше оденъ для другого буде — Нѣмець. Друга рѣчь — такъ само ясна якъ сонце: коли хто хоче спорити зъ другимъ, мусить конечно мати бодай якетакe знане о тѣмъ, о чѣмъ хоче спорити, — ну, и повиненъ умѣти яко-тако льогічно мыслити. Отже Dziennik-ови polsk-ому того всего цѣлкомъ недостае: руской мовы и письма не знае вѣнъ на стѣлько, щобы умѣвъ порозумѣти нашій статьѣ; въ справахъ нашихъ е цѣлковитымъ ігнорантомъ; а вкѣнци льогіки у него нема анѣ за макове зерно.

Поминувши тую дрѣбницю, що гадины кусають у насъ зубами а не жаломъ, — Dziennik polski оказавъ повне незнане не тѣлько нашихъ справъ але и такихъ, котрыхъ не може не знати навѣть той, що топить въ печи въ редакціи. Кѣлько-жъ то незнаня, неуцтва мѣстила въ собѣ статья „Ruskie święta"! И то все неуцтво выказали мы въ нашій статьѣ „Обединителямъ"! Що-жъ то мы тамъ поминули такого, въ чѣмъ нѣбы то мала мѣститися дѣйстна правда? Хиба може тѣлько то одно, що не хотѣли широко выказувати Dziennik-ови polsk-ому ясного якъ на долони браку льогіки. Говорячи про обходъ Котляревского, правивъ Dz. p., що „рускій народовецъ анектуючи Котляревского для себе, звеличали его торжественнымъ обходомъ, якъ того, котрый вѣдродивъ языкъ и літературу руску на Украинѣ. Значило бы то, що черезъ довгій вѣки межи упадкомъ великихъ князѣвъ кіевскихъ а злукою Украины зъ царствомъ московскимъ языка рускаго въ мовѣ и письмѣ не було, бо его здавили и усунули Поляки. Тымчасомъ всякій знае, що се неправда, бо не тѣлько що не давлено рускаго языка на Руси, але ..... навѣть королевскій универсалы выходили по руски (не по россійски)." На его недорѣчну путанницу мы не вѣдповѣдали, бо ей недорѣчность аж надто ясна. Адже-жъ коли въ Енеидою Котляревского и жеме вѣдроджене нашого народного письменства, то тымъ анѣ не говоримо, що межъ упадкомъ рускихъ князѣвъ а прилученемъ Украины до московского царства руской мовы не було, анѣ не кажемо, що здавила ей Польща, анѣ льогічно нѣ одно нѣ друге не выходить зъ того значѣня, ани приписуемо творамъ Котляревского. Тымъ самымъ зовсѣмъ нѣчого не мае до рѣчи, чи за польскихъ часовъ выходили який универсалы королевскій по руски чи нѣ. Але се очевидно въ головѣ Dziennik-a polsk-ого не помѣстать ся; у него всякій обходъ рускій мусить бути нымѣреный противъ Полякѣвъ! Борба зъ вѣтраками!

Що польскій обединитель въ своѣй недорѣчнѣй аргументаціи покликавъ ся на „рускаго", — се мы зазначили лише мимоходомъ коротенько, безъ жадной уваги, просто тѣлько для лѣпшого указаня на неуцтво Dziennik-a polsk-ого. Тымчасомъ се коротеньке указане мае бути зъ нашои стороны нѣбы то найтяжшимъ докоромъ. И зновъ цѣлковите неуцтво, бракъ льогіки и незнане нашои мовы; а зъ сего выходить — борба зъ вѣтраками.

Такъ само мы на кольонізацію Руси мазурами ледво мимоходомъ указали, якъ на обявъ „патріотизму" декотрыхъ панѣвъ, котрѣ парцелюють свои посѣлости межъ мазурѣвъ, бо они... лѣпше платять. Кольонізацію тѣй мы не тѣлько не приписували нѣякои ваги, але противно зазначили навѣть опѣсля, що вѣдъ нея, якъ и вѣдъ иншихъ заходѣвъ, ойчизны на всходѣ не приросте. А коли ходить о те, то мы ще й выразно готовѣ признати, що тѣ мазурскій кольонія на Руси скорѣйше чи пѣзнѣйше справдѣ рущать ся. Ну, и яка-жъ зъ сего користь для Dziennik a polsk-ого и для его борбы зъ вѣтраками?

Що „обыватель Полякъ" здобувае собѣ „зауфане практичного людку" въ чисто рускѣмъ окрузѣ выборчѣмъ, се по правдѣ переймае насъ смуткомъ, бо оно деморалізуе нашъ народъ. Але-жъ и нѣчого бѣльше, якъ той смутокъ мѣгъ Dz. p. вычитати зъ нашои статьѣ „Заходнѣ — а всходнѣ кресы". До сердитости чи то, якъ Dz. p. звольнивъ се назвати, до wściekłej zajadłości намъ зъ того поводу, щиро кажучи, дуже далеко. Противно, коли бы намъ не ходило бѣльше о просвѣту и честность нашого народу, нѣжь о долю „обывателѣвъ Полякѣвъ", то мы мали бы аж надто досыть причины радѣти зъ такого здобуваня „зауфаня людку"; бо чимъ частѣйше буде повтарятися те здобуване „зауфаня", тымъ скорѣйше опинять ся тѣ „обыватели" мѣжь писарями польского бецирку.

А вже найцѣкавѣйше зъ усего питаня: чому мы закладаемо бурсу въ Новѣмъ Санчи, въ чисто польскѣй „дзельніци"? Ну, чейжо нашъ любый Пилипцьо не гадае, що закладаемо ей тамъ для польскои молодѣжи, щобы ей рущити. А що тамъ справдѣ е на стѣлько молодѣжи руской, о тѣмъ може Dz. p. переконати ся хочь бы зъ справоздань гімназіяльнои дирекціи въ Новѣмъ Санчи або и самои краевои рады школьной. Що се зновъ не такъ часто польска „дзельніца", такожъ легко переконати ся, вже не кажемо зъ статистичнои ваги, але хочь бы зъ статистики, котра въ редакціи політичного дневника не повинна чейже належати до люксусовыхъ рѣчей.

Такъ бачимо, що мы зъ Dziennik-омъ polsk-имъ готовѣ ще колись зажити въ згодѣ; тѣлько треба бы ему пѣдвчити ся троха по руски, якъ се и годить ся на рускѣй земли, — треба ему набути также дечого иншого зъ позитивного знаня, якъ отъ зъ исторіи, зъ географіи и т. п., — а передовсѣмъ, коли захоче спорити зъ людьми, мусить доконче тямити на деякѣ правила, що у невченыхъ звуть ся простымъ хлопскимъ розумомъ, а въ науцѣ... льогічнымъ мысленямъ. Тогдѣ бодай не буде собѣ починати борбы зъ вѣтраками; инакше найшлись бы мы въ прикрѣмъ положеню, що мусѣли бы ему вѣдмовити вѣдповѣди на его хочь бы якъ делікатнѣй „вѣдправы".

Вѣдозва.

Ведений горячимъ бажанемъ справити и добрымъ зерномъ засѣят одну велику а облогомъ лежачу руску ниву, основали мы у Львовѣ „Товариство для розвою рускои штуки", котре на першѣмъ загальнѣмъ зборѣ дня 3 падолиста вже уконституувалось и свою дѣяльность устроенемъ першои рускои выставы образѣвъ ро почало.

Стрѣнувши ся въ теплымъ привѣтомъ всея рускои праы и надѣючись, що стане вѣнъ выразомъ всеи нашои суспольности, дѣлимо ся зъ нею головнѣйшими уступами статута сего Товариства, а именно:

§ 2 Предметомъ предприемства Товариства е: дбати про розвѣй рускои штуки взагалѣ, а зъ-особна: малярства, рѣзьбарства и золотарства такъ церковного якъ и свѣтского помѣжь членами Товариства, достатчуванемъ тымъ-же вѣдповѣдныхъ жерелъ заробку, выконуваномъ артистичныхъ роботъ одвѣтно вымогамъ сучаснои штуки совѣстно и по можности дешево, утримуваномъ выставъ штуки, роботнѣ артистичнои, посередниченемъ при купнѣ и продажи дѣлъ штуки та взагалѣ спольными силами вѣдправати змагания своихъ членѣвъ до користного розвою питомои штуки рускои и спомагати въ мѣру фондѣвъ товариства артистѣвъ и помѣчникѣвъ артистичныхъ.

§ 3. Мѣсцемъ пробуваня Товариства е мѣсто Львѣвъ.

§ 5. Членомъ Товариства може бути кождый Русинъ и Русинка, громады, братства церковнѣ и рускѣ институціи, що письменно заявлять приступленє до Товариства зъ однымъ найменче удѣломъ въ квотѣ 5 зр.

§ 7. Новоприятый членъ складае заразъ що-найменче оденъ удѣлъ членьскій (5 зр.) и вписове въ квотѣ 1 зр.

§ 15. Члены Товариства маютъ право: а) брати чинну участь, т. е. забирати голосъ, голосувати, выбирати и бути выбраными на загальнѣмъ зборѣ; б) предкладати Радѣ надзираючѣй внесени и ставити поправки до внесень Рады надзираючои на загальнѣмъ зборѣ; в) побирати дівіденду вѣдъ своихъ удѣлѣвъ и г) користати безплатно зъ публичнои выставы Товариства та взагалѣ зъ всѣхъ добродѣйствъ, якій Товариство буде подавати своимъ членамъ.

§ 41. Кождый членъ Товариства мае на загальнѣмъ зборѣ право до одного голосу. Коли членъ мае бѣльше якъ 10 удѣлѣвъ, прислугуе ему право двохъ голосѣвъ. Члены беруть участь въ загальныхъ зборахъ особисто, правнѣ особы заступають законни ихъ заступники.

§. 51. Рочный зыскъ чистый розділюе ся въ той способъ: а) 10% на фондъ резервовый; б) 20% на фондъ запомоговый и еметальный для урядниковъ и всего персоналу, т. е. артистѣвъ и помѣчниковъ артистичныхъ Товариства; в) 30% на фондъ для основаня рускои школы маляскои; г) 40% на дівіденду вѣдъ удѣлѣвъ.

Выначуючи наведеными параґрафами обсягъ дѣяльности нашого Товариства, въ котрѣмъ число членѣвъ зъ кождымъ днемъ змагае ся, витаемо зъ вѣдрадою сей проявъ, що помѣжь ними стрѣчаемо ся часто зъ именами рускаго жѣноцтва. Поважни замовлена, якѣ Товариство приняло, и запитаня, заповѣдаючѣ новѣ замовлена, упевняють насъ въ въ передовѣченю, що се Товариство е природнымъ наслѣдкомъ обставинъ, а талановитѣ и щирѣ до працѣ силы фаховѣ, якими вже нынѣ оно розпоряджуе, подають запоруку, що оно вдоволить всѣмъ вымогамъ нынѣшнои штуки.

Заходы членѣвъ теперѣшнои Дирекціи Товариства — пп. Ю. Панькевича, Ив. Труша и Андр. Ковальского коло его основаня дають намъ певность, що и дѣла Товариства увѣнчають ся рѣвножъ добрымъ успѣхомъ.

Строгимъ наглядомъ надъ старанымъ выконанемъ замовлень и повною одвѣчальностію за якѣсть выконаня подае Товариство всѣмъ интересованымъ таку певность, якои поодинокій предприемець взагляднѣ артистъ не е въ силѣ подати. Длятого маемо вповнѣ оправдану претенсію, щобы загалъ станувъ солідарно разомъ зъ нами до сеи серіозной працѣ, памятаючи на те, що лишь черезъ сполучене силъ стае громада великимъ человѣкомъ!

Вѣруючи незломно въ успѣхъ нашихъ змагань, поручаемо се наше руске Товариство всѣй рускѣй публицѣ духовнѣй и свѣтскѣй зъ тою надѣею, що заявлена нею прихильность для сего Товариства зъ кождымъ днемъ крѣпшати буде и що такъ спѣльными силами працюючи, поставимо нашу руску штуку на тѣй высотѣ, на якѣй стоить она у иншихъ культурныхъ народѣвъ. А се власне е цѣлію основаного Товариства.

У Львовѣ дня 11 падолиста 1898.

За „Товариство для розвою рускои штуки" *Василь Нагірный* голова товариства, *Олекса Тимчкевичъ* заступникъ головы, *Климъ Волянський* секретарь, *Д-ръ Кость Левицкій*, *Антоній* П. *Пилиховскій*, *Александеръ Скрутокъ* члены Рады надзираючои.

До выборцѣвъ бродского повѣту!

Загально звѣстна рѣчь, що изъ всѣхъ народѣвъ австро-угорскои державы народъ рускій есть найвѣдневѣйшій въ політичнѣмъ та економічнѣмъ взглядѣ и далеко ему ще до того, щобы важнивъ вповнѣ тыхъ правъ свободы, якѣ запоручае ему конституція. Причину лиха складаемо звычайно на кого другого, пѣдчасъ коли виновниками сего невѣдрадного нашого положеня въ бѣльшѣй части всьмо мы самѣ.

Нѣкуды правды дѣти — у насъ доси за мало було почуття достоинъства народного. Давна неволя полишила на насъ свои слѣды — мы забуваемо, що мы вѣльнѣ горожане, а не дѣти давнои невоѣ Наше невѣжество и байдужность въ справахъ народныхъ, особливо въ случаяхъ, коли йде о добро загалу, есть причиною всего лиха. Одни зъ страху, другѣ задли марныхъ користѣй личныхъ служили при всякихъ выборахъ своимъ противникамъ та губили себе и народъ.

Такъ дальше бути не може. Прочь зъ всякимъ раболѣпіямъ! Покажѣмъ свѣту при надходячихъ выборахъ до Рады повѣтовои въ Бродахъ, що есть межи нами карность народна, що мы дорослы до свободы, умѣемо самѣ про себе дбати и обійдемъ ся безъ непрошеныхъ опѣкунѣвъ. Покажѣмъ свѣту, що мы не темна маса, якъ то зовуть насъ

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ Молитвеникъ для женщинъ
484 1—40
въ прехорошнихъ переплогахъ изъ шкоры, аксаміту, кости, шільдкроту и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00, 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ
М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улица Руска ч. 1.

нашій противники, котра не знає оборонити своїхъ правъ и своєи свободы.

Брата Селяне! Нѣхто намъ не поможе, тѣлько мы самій собѣ. Зрозумѣйте добре то слово! Тожь пѣдъ проводомъ Всч. Отцѣвъ духовныхъ и свѣтскои русскои интеліґенціи злучѣмъ ся разомъ и якъ одинъ мужъ ставаймо смѣло и вѣдважно до выборѣвъ, вѣддаючи свои голосы на руску лісту Селяньскои Рады въ Бродахъ и Лопатинѣ, бо лишь тогдѣ може бути запевнена наша побѣда. Памятаймо, що тѣлько честнымъ и совѣстнымъ голосованьемъ дамо доказъ, що любимо своій народъ и дбаемо про его добро! Памятаймо, що въ згодѣ и єдности сила!

Се промавляє свій до свого, бо політичне товариство повѣтове „Селяньска Рада“, т. є. селяне до селянъ. А промавляємо до Васъ, Брата Селяне, щиро и перестерѣгаємо: Не губѣть самій себе и не легковажте собѣ выборѣвъ до Рады повѣтовои. Памятайте, що яку выберемо Раду повѣтову, такій буде ладъ въ повѣтѣ, такій и по громадахъ. Вѣдъ сего зависить наше добро, полѣпшене нашои долѣ!

Вибіцки звертаємъ ся до Васъ, Вечъ. Отцѣ духовній: Приложѣть руку до нашого и своего добра, возьмѣть провѣдъ въ такъ важній справѣ и поведѣть дѣло такъ, щобы выборы до Рады повѣтовои выпали корыстно для рускаго народу.

Вѣдь політ. Товариства повѣтового „Селяньска Рада“ въ Бродахъ.

Переслѣдуване рускаго письма ц.к. староствами на Галицкій Руси.

Ц. к. староства галицкій стане нискомъ, яке заняли супротивъ рускои мовы и письма, не тѣлько оскорбляють народній чувства Русинѣвъ, але такожь шкодять интересамъ держанымъ, бо опѣзнюють справы нераз дуже пильній, черезъ що держава и скарбъ богато терплять.

Мы вже подали спору вязанку такихъ практикъ галицкихъ старостѣвъ супротивъ руско-кат. урядѣвъ парохіяльныхъ, и все новій факты надходять, а нинѣ реєструємо свѣжу таку галицку спеціяльность.

Ц. к. староство сокальске зажадало вѣдъ Товариства обезпечень „Днѣстеръ“ выясненя въ справахъ податковыхъ вѣдозвою въ польскѣмъ языцѣ. „Днѣстеръ“ попросивъ сокальске староство, щобъ оно выстилізувало свою вѣдозву по руски, по чѣмъ полагодить справу мериторично. Революцію въ дня 1 жовтня 1898 ч. 4082/10 38 вѣдповѣло староство по польски, що языкомъ урядовымъ ц. к. староства есть польскій языкъ и що лише на руску подання и письма обовязане староство вѣдповѣдати по руски [а якъ-разъ на руску просьбу „Днѣстра“ вѣдповѣдае по польски!!!]; заразомъ загрозило „Днѣстрови“ гривною 25 зр., если до 8 днѣвъ не выконае вѣзвания ц. к. староства. — Противъ сего рѣшеня внѣсъ „Днѣстеръ“ рекурсъ а кромѣ того зажалене до президія намѣстництва. Однакъ мы фактъ сей публикуємо для вѣдомости нашихъ послѣвъ, якъ и начальныхъ властій, бо се не спорадичній факты. Въ послѣднихъ часахъ власне ц. к. староства розпочали формальну полеміку зъ руско кат. урядами парохіяльными и другими партіями за руске письмо. Длятого пожаданымъ було бы, щобы президія намѣстництва таки въ дорозѣ урядового розпорядженя поучила всѣхъ ц. к. старостѣвъ, що они не суть для борбы зъ партіями о письмо и мову, тѣлько для полагоджувания бѣжучихъ справъ, бо черезъ нихъ борбу терплять интереса державній и скарбовій, якъ примѣромъ въ тѣмъ случаю, де розходилось о вымѣрене податку. Тѣлько декотрій староства вже прийшли до переконання и узнали потребу вѣдносити ся до рускихъ сторонъ по руски, бо коли „Днѣстеръ“ вѣднѣсъ ся подѣбно до нишихъ старостѣвъ, то дѣстав вѣдозву руску. Щобы отже кождый староста не смѣвъ власновѣльно интерпретувати правныхъ постановъ що-до уживания рускои мовы и письма, то крайна пора вже, щобы президія намѣстництва управильнила тое вѣдношене въ дорозѣ урядового розпорядженя — а о се повинній постарати ся чимъ скорше наша бѣсѣда.

——

Вѣдъ о. Іоанна Козака, пароха зъ Потелича, одержуємо отсе письмо:

Супротивъ умѣщенои въ 213 ч. „Дѣла“ въ 7 жовтня с. р. дописи о. Іоанна Кипріяна зъ Немирова зъ безпѣдставнымъ докоромъ за за винный бракъ патріотизму у мене, я — заявляючи ось тутъ, що все и всюда писавъ и пишу лишь по руски та й рускими буквами и вже, якъ и о. І. Кипріянъ знае, много разівъ окупивъ-ем свій патріотизмъ, — подаю черезъ „Дѣло“ до публичнои вѣдомости отсей рескриптъ завѣдателя ц. к. староства въ Равѣ рускій въ дня 4 листопада 1898 ч. 290/пр. до моєи особы:

До Всечестнѣйшого Отца Іоанна Козака гр. катол. пароха въ Потеличу.

Письмом з дня 29 паздерника т. г. Ч. 350 завозвал ц. к. Суд повітовий в Раві Всечестнѣйшого Отца о надослане метрики хрещення Івана Хоміка сина Івана з Потелича зістаючого в аресті судовим. — На се письмо заявилъ Всечестнѣйшій Отец під днем 2 т. м. Ч. 96 що жадному письму задосить учинити не може, понеже письмо се було написане в язиці польскім.

Понеже після обовязуючих переписів мають душпастыри — яко функціонери державні вести метрики своихъ парохіан а языком урядовим для всіх урядів в Галичині есть язык польскій, протов не може жаден парох яко ведучій метрики жадати, аби власти и уряди правительственні в справах метрикальних писали до Урядів парохіальних обр. гр. кат. в язиці рускім і суть обовязані на письма польскі в тих справах безвзглядно відповісти.

Пересилаючи в прилозі ⅞. повыше наведене письмо ц к. Суду повітового в Раві взиваю Всечестнѣйшого Отца аби тому письму чим скорше а найдальше до 3 днів задосить учинил и жадану метрику переслалъ, а то під карою 25 зл. р. в о выконаню тут доніся.

Рава дня 4 Листопада 1898.

Завѣдатель ц. к. Староства *Тиржан*“.

Навѣвши се урядове письмо, пытаю ся: де наша рѣвноправность? де всѣ міністерскій розпорядженя, нормуючій языкове пытанє? де припорученє Выс. ц. к. намѣстництва зъ дня 31 марта 1897? — и коли скѣнчать ся секатуры за уживанє рускаго языка?!

Потеличъ дня 8 падолиста 1898.

Іоанъ Козакъ гр. кат. парохъ.

Письма зъ краю.

Зъ *Кракова* пишуть намъ:

Въ честь сотныхъ роковинъ вѣдродженя украиньско-рускаго письменства устроено, въ слѣдъ за торжествами у Львовѣ, такожь въ Краковѣ въ мѣскѣмъ театрѣ дня 5 с. м. торжественный вечеръ: „Ku uczczeniu setnej rocznicy odrodzenia Ukraińsko-ruskiej literatury“ — такій напись мали афішѣ, що появила ся на мурахъ Кракова дня 5 падолиста. Зложили ся на се торжество: вѣдчитъ, представленє драмы А. Манька „Нещасне кохання“ и спѣвъ хоральный пѣдчасъ антрактѣвъ.

Представленя попередивъ вѣдчитъ п. Ю. Войтовича. Прелєґентъ коротко, но ядренно представивъ станъ письменства рускаго вѣдъ найдавнѣйшихъ часѣвъ аж до появы „Енеиды“ Котляревского, выложивъ значѣня ея и вплывъ на дальшій розвій малорускои літературы, зазначивши при тѣмъ удачно, що Славянамъ конечно треба познайомити ся зъ літературами спорѣдненыхъ народѣвъ, наколи взаимность славяньска має успѣвати, а не лишь на фразахъ опирати ся. „Cudze chwalimy, swego nie znamy“ мовивъ прелєґентъ, — читаємо радше творы літературы французскои, нѣмецкои и т. п., а наше знане літературъ славяньскихъ ограничає ся ледви на имена значнѣйшихъ писателѣвъ. — Сей вѣдчитъ зробивъ добре вражѣня на рѣзнородну публичность, бо прелєґента нагороджено гучными оплесками.

Теперь наступило представленє драмы, котру переложивъ на польскій языкъ А. Міхевскій, артистъ краковского театру. Першій разъ мала краковска публика нагоду познакомити ся зъ рускимъ творомъ сценічнымъ. Перекладникъ полишивъ руски имена а декуды и цѣлій звороты, и се цѣлкомъ не разило а навѣть мило вражало Русина; но мимо того вѣдчувало ся, що бѣльше тепла мусить вѣяти зъ оріґіналу. — Цѣлу штуку вѣдграно дуже добре, спѣвы выпали также гарно. Головні ролѣ вѣддали: п. Сѣмашкова [Варка] и п. Міхевскій [Семенъ] якъ найлѣпше. Тожь въ знакъ признания нагородили краковскій Русины артистку величавымъ кошемъ цвѣтѣвъ, а п. Міхевского лавровымъ вѣнцемъ изъ сѣньожовтыми лентами.

Пѣдчасъ антрактѣвъ хоръ академічный пѣдъ дириґентурою п. Барабаша вѣдспѣвавъ зъ І-го балькона кѣлька рускихъ пѣсень, якъ: „До зорѣ“, „Чомъ такъ скрыто“, а наконецъ „Ще не вмерла Украина“ Велике вдоволенє проявляло ся мѣжь дуже численно згромадженою публикою, а вже жь справдѣшне одушевленє яснѣло на лицяхъ Русинѣвъ що тутъ могли учути слово руске и пѣсню руску.

Сесе торжество вѣдбулося заходами краковскихъ Русинѣвъ и стараньемъ директора театру п. Павликовского, котрый щиро и прихильно вѣдносивъ ся до Русинѣвъ та вдоволивъ ихъ бажанямъ. Честь ему за се! Рѣвно-жь подяка належить ся п. Барабашу, котрый о хотя пѣднявъ ся въ дуже короткѣмъ часѣ приготовати хоръ академічный до выступу.

Вибіцки годѣ помянути голосы краковскои прасы въ тѣй справѣ. Отже найприхильнѣйше вѣдозвала ся демократична N. Reforma. Антісемітскій Głos narodu принявъ се торжество досыть рѣвнодушно, а Czas хоть не каже выразно, но все-таки мѣжь стрѣчками можна вычитати его невдоволеня, що въ Краковѣ вѣдбула ся „maia ruska uroczystość“ и не залишивъ нагоды пригадати, що вѣнъ Русь завсѣгды уважае за часть Польщѣ.

Справы парляментарній.

Пѣдкомітетъ угодовои комісіи для цлово-торговельныхъ предложень зберe ся доперва въ четверъ на нараду надъ справозданемъ референта. Правиця и бѣльшість комісіи старае ся сповнити жадане правительства, щобы повна комісія закѣнчила наради надъ симъ предметомъ ще передъ грудневмъ. Однакъ въ найлѣпшѣмъ случаю угодовій предложеня дѣстали бы ся до повнои палаты доперва въ грудни. Здаєть ся, що безъ угодовои провізоріи не оббйде ся. Загально гадаютъ, що якъ лишь правительство набере переконана, що парляментарне полагодженє угоды передъ новымъ рокомъ буде неможливе, замкне парлямент и выдасть угодову провізорію на пѣдставѣ § 14-ого. Однакъ остаточне рѣшене правительства буде зависѣти вѣдъ того, якій оборотъ справа возьме на Угорщинѣ. Сли Банфіому не поведе ся зломити обструкція, то оба правительства будуть мусѣли заключити нову угоду. На те, щобы въ угорскѣмъ соймѣ наставъ скоро спокѣй, нема поки що найменшихъ выглядѣвъ. Тамъ панує цѣлковита парляментарна анархія и заносить ся на що разъ бѣльшій авантуры. [Въ міністерствѣ выкравъ хтось листъ Банфіого до міністра торговлѣ Люкача, въ котрѣмъ Банфі просить свого товариша о перенесеня одного урядника, котрый був ему не на руку, бо своими переконаннями рѣзнивъ ся зъ наджупаномъ. Опозиція намѣряє выкористати и сесю справу противъ Банфіого.]

——

Буджетова комісія розпочала спеціяльну дискусію надъ закономъ о полѣпшеню платнѣ державныхъ слугъ. Ухвалено § 1. зъ вѣдкиненымъ всѣхъ поправокъ поставленыхъ меншостію. Засадниче внесене п. Ферканфа [соціяліста], щобы въ законѣ увзглядненo также провізоричну службу, вѣдкинено 23 голосами противъ 15.

——

Орґанъ нѣмецкого католицко-людового сторонництва Grazer Volksblatt пише про ситуацію: „Сли бѣльшість выдержить, то правительство лишить ся, хочь-бы угода мала бути въ наслѣдокъ обструкціи переведена на пѣдставѣ §. 14 и хочь-бы навѣть конституція мала бути змѣнена. Въ противнѣмъ случаю нинѣшне правительство мусѣло бы упасти, а Хлюмецкій-Аверсперґъ ждуть уже на тую хвилю, абы могли розпочати свое панованє. Длятого паны зъ лѣвицѣ не хотять обструкціи, навѣть мимо ухвалы ґрацкого конвенту. Якъ-разъ длятого було бы найбѣльшою глупотою, коли-бъ католицке сторонництво въ сѣй хвили выступило зъ бѣльшости, бо въ той способѣ допомогло бы лібераламъ. Впрочѣмъ они самій заявили, що дуже радо будуть голосувати за угодою, якъ лише зможуть прийти до власти. Въ той способѣ правиця нѣчо не зыскала бы въ справѣ угоды, за те зазнала бы великои шкоды на полѣ політичнѣмъ, релиґійнѣмъ и економічнѣмъ. Нѣхто не може сказати, що угоды не поправлено, взглядно не поправить ся. А що предложеня, котрій и такъ и лѣпшій якъ давный законъ, будуть принятій безъ змѣны, того не можна уважати за похибку.

Процесъ Люккенього въ Женевѣ.

Подавши вже результатъ процесу убійника австрійскои цѣсаревои, подаємо нинѣ що цѣкавѣйше зъ переведеного противъ него карного процесу передъ судомъ присяглыхъ въ Женевѣ.

Актъ обжалованя, окрѣмъ знаного вже нашимъ читателимъ опису злочину подавъ докладну житепись Люккенього. Обжалованый родивъ ся въ Парижи 1873 р. зъ неправого подружа. Зъ малку вѣддано его до дому найдѣвъ. Хлопчина бувъ розумный и пильный. Вѣдъ 1887 р. пробувавъ въ рѣзныхъ провінціальныхъ мѣстахъ Італіи, вѣдтакъ працювавъ въ женевскѣмъ кантонѣ при будовляныхъ роботахъ. На явіёсь часъ перенѣсъ ся бувъ до Австро-Угорщины въ маю 1894 р. перебувавъ въ Будапештѣ, а зъ вѣдти выѣхавъ до Реки. Вѣдъ 1894 до 1897 служивъ у полку італійскои артилеріи и вѣдбувъ африканьску кампанію.

Оборону Люккенього обнявъ зъ уряду одинъ зъ найлѣпшихъ швайцарскихъ правникѣвъ адвокатъ Моранд. При входѣ до салѣ розправъ и пѣдчасъ цѣлои розправы обжалованый показувавъ ся вдоволеным, що его особа будить велике зацѣкавленя. Вѣнъ ще передъ вѣдъѣздомъ зъ Льозанны, коли була бесѣда о якѣмъ атентатѣ, сказавъ: „Мушу когось убити, але то мусить бути якась дуже визначна личность, *щобы як найбѣльше пѣшло въ газеты*“. Пѣдчасъ взнань свѣдкѣвъ вѣнъ зъ вдоволеня усмѣхавъ ся и затиравъ руки.

Поліційный капраль Лякроа, котрый арештувавъ Люккенього, взнавъ яко слѣдокъ, що коли Люккенього провадили до вязницѣ и сказали ему, що цѣсарева вже не жие, вѣнъ скликнувъ: „Такъ я собѣ й гадавъ! О коли кого пхнути такимъ инструментомъ, ему вже кѣнець!“ По арештованю Люккені зараз заявивъ, що дѣлавъ на власну руку, безъ спѣльникѣвъ. Дальше Лякроа взнавъ, що Люккені сейчасъ по арештованю, сказавъ ему: „Якъ бы я того фатального дня мавъ бувъ 50 франкѣвъ, не бувъ бы-мъ замордувавъ цѣсаревои. Я бувъ бы поѣхавъ до Італіи замордувати короля Гумберта. Але то все одно. Гумбертомъ займе ся хтось другій.“ — Люккені потвердивъ взнания свѣдка въ усмѣшкою на лицю.

Другій поліциянтъ подавъ, якъ Люккені оповѣдавъ ему, що до Женевы прибувъ зъ намѣромъ замордувати князя Орлеаньского, але спѣзнивъ ся о два днѣ. Оповѣдаючи се додавъ: „Впрочѣмъ днѣ князя такожь уже почисленѣ. До року и вѣнъ дѣстане свое“. Люккені говоривъ такожь, що коли-бъ ему були припоручили горѣкъ замордувати італійского короля, певно бувъ бы се сповнивъ. — И сѣ взнания Люккені потворивъ. При тѣмъ додавъ, що якъ бы бувъ мавъ зъ самого першу намѣръ замордувати цѣсареву а не князя Орлеаньского, бувъ бы поѣхавъ до Монтре, а не до Женевы.

По переслуханю пару свѣдкѣвъ заявивъ отверто, що зъ намысломъ завдавъ цѣсаревій смертельный ударъ. Вже коли купувавъ пильникъ, мавъ намѣръ замордувати когось, тѣлько ще не знавъ, кого. Що пильникъ е небезпечнымъ оружемъ, мавъ о тѣмъ докладне понять, бо італійскій баґнетъ кавалерійскій має таку саму форму. При атентатѣ на цѣсареву обдумавъ и выконавъ усе такъ, абы атентатъ удавъ ся. Спѣльникѣвъ, се ще разъ заявляє, не мавъ нѣякихъ. — На пытанє президента трибуналу: що его спонукало замордувати цѣсареву, вѣдповѣвъ, що „нужда“. Коли-жь президентъ звернувъ его увагу, що вѣнъ же не терпѣвъ нужды, Люккені плеснувъ у руки и кликнувъ: „Вже въ хвили, якъ я родивъ ся, выперла ся мене моя мати!“ При дальшѣмъ переслуханю Люккені заявивъ, що за мѣсце злочину выбравъ Женеву не тому, що тамъ нема кары смерти; вѣнъ волѣвъ бы, щобы его судили въ Люцернѣ, де е кара смерти. На дальше запытанє: чому по сповненю злочину вѣнъ утѣкавъ, вѣдповѣвъ, що не утѣкавъ, але бѣгъ вѣддати ся въ руки поліціи. [Се очевидно выкликало веселость середъ слухачѣвъ.] Вѣнъ впрочѣмъ приготованый на все. Злочиномъ помстивъ ся за свое жите и не вѣдчувае найменшого жалю. Коли президентъ спытавъ его, сповнивъ бы ще разъ такій злочинъ, якъ бы мавъ до того можливость, вѣнъ вѣдповѣвъ, що зробивъ бы такъ ще й другій разъ. — На тѣмъ скѣнчено переслуханє обжалованого.

Прокураторъ мавъ дуже легку роботу, бо справа була цѣлкомъ ясна. Злочинъ схарактеризувавъ яко дѣло ненависти и низькои жажды славы. Выказавъ, що Люккені дѣлавъ зъ повнымъ розмысломъ, длятого не можна допустити нѣякихъ лагодячихъ обставинъ. Свій выводъ закѣнчивъ прокураторъ словами: „Передъ кѣлькома тыжднями въ криптѣ Капуцинѣвъ у Вѣдни замкнено на вѣки грѣбъ жертвы отсего убійцѣ. Вѣдъ завтра нехай такъ само замкне ся грѣбъ изъ симъ злочинцемъ! Нехай буде выклятый и пропадае въ непамяти во вѣки вѣковъ! Отсе нехай буде его кара!“ — Оборонець въ горячѣй промовѣ старавъ ся выказати, що одвѣчальность обжалованого е лишь обмежена. Завинили также обставины, середъ якихъ вѣнъ выросъ, завинила безмежна нужда робочихъ клясъ въ Італіи, невѣдрадній соціяльній вѣдносины въ тѣй державѣ. Отже просивъ судьѣвъ не выдавати неумолимого вердикту, бо людскости може поведе ся за якихъ двацять лѣтъ зробити зъ того молодого злочинця лучшого чоловѣка.

Судьѣ присяглій потвердили всѣ пытаня що до вины Люккенього — узнали его виннымъ злочину убійства сповненого на цѣсаревій зъ розмысломъ и пѣдступомъ, выключаючи всѣ лагодячій обставины. По вѣдчита-

ню вердикту присяглыхъ, прокураторъ поставивъ внесене, щобы Люккенього засудити на досмертну вязницю. По коротенькій нарадѣ трибуналъ оголосивъ засудъ рѣвнозвучный зъ внесенемъ прокуратора. Жандармы вывели засудженого, а той крикнувъ: „Най жие анархія! смерть аристократіи!

Коли директоръ слѣдчои вязницѣ вѣдчитавъ Люккеньому засудъ, той розплакавъ ся и сказавъ: „Теперь вже кѣнець! Вѣчна самота то найтяжша кара, яку можна було на мене наложити. Теперь менѣ вже байдуже на все!“ Нинѣ [въ понедѣлокъ] перевезуть Люккенього до пѣдземнои вязницѣ, де перебуде першихъ шѣсть мѣсяцѣвъ; лишь кождого 14-ого дня выведуть его на годину на прохѣдъ. Казня, де умѣстять его, цѣлкомъ темна, бо замѣсть вѣкна мае лишь кѣлька малыхъ дѣрокъ для приступу воздуха а за постѣль служить соломяна мата.

Переглядъ политичный.

Американьскій кабінетъ выславъ до Парижа депешу въ остаточными инструкціями до американьскихъ мировыхъ комісарѣвъ. Депеша припоручае комісарямъ, щобы не вдавали ся въ нѣякі дальші переговоры въ справѣ, чи Филипіны мають перейти пѣдъ зарядъ американьского правительства, чи нѣ. Комісарямъ вѣльно лишь умовляти ся въ справѣ *часу* и *способу*, въ якій сесіі острови мають бути вѣддани въ руки Американьцѣвъ. Испаньскій комісарѣ зажадали довшои перерви, щобы въ тѣй справѣ нарадити ся зъ своимъ правительствомъ. Американьскій комісарѣ вѣдповѣли, що можуть ждати лише до вѣвторка. Говорять, що наради мировои комісіи будуть рѣшучо збраній. Въ такѣмъ случаю Америка — здаеть ся — займе Филипіны силою.

Причина послѣдніои змѣны кабінету въ Японіи незвичайно цѣкава. Міністеръ просвѣты выступивъ въ парламентѣ зъ промовою, въ котрій зъ нечуваным жаромъ дорадживавъ перемѣнити Японію въ республіку, бо монархія є лихомъ и ся треба для добра японьского народу якъ найскорше усунути; скорше чи пізнѣйше Японія буде мусѣвъ завес и у себе республиканьску форму державну. Якъ можь було надѣятись, цѣсарь прогнавъ такого міністра. Цѣлый кабінетъ почувъ ся тымъ вобиджены и громіяльно подавъ ся до димісіи.

Про вѣдносины Россіи до Туреччины петербургскій „Свѣтъ“ пише: День 4 падолиста 1898 року лишить ся по вѣчній часы важнымъ днемъ для Креты. Сей день становить кѣнець панованя Туркѣвъ на Кретѣ а початокъ независимости острова. За осягненя свободы Крета обовязана подякувати одній Россіи. Коли Нѣмеччина, щобы приподобати ся свому турецкому приятелеви, уступила зъ Креты и потягнула за собою свого австрійско угорского союзника, то вытревалість одного лишь россійскои дипльоматіи здержала прочій державы „европейского концерту“ и зъ ними такъ скоро полагодила кретеньску справу. Россійскій адмірал Крыловъ гравъ и грае першу ролю при усуненю турецкого панованя зъ Креты. Въ Ретимнѣ и иншихъ мѣсцевостяхъ, котрі обсадили россійскі вѣйска, пануе найвѣльшій спокій и порядокъ, коли тымчасомъ тамъ, де стоять Англійцѣ, приходило дуже часто до кровавыхъ споровъ. Освобожденямъ Креты Россія лишь повела дальше свою місію высвобожденя христіянъ на всходѣ. Перші кроки Россіи, чи то дипльоматичною дорогою, чи вѣйною, принесли свободу Греціи, Румуніи, Сербіи и Болгаріи. Теперь прийшла черга на Крету, а въ своѣмъ часѣ, прийде також часъ на Македонію, Стару Сербію, Босну и Герцеговину. Цѣсарь Вільгельмъ кѣнчить небаномъ свою подорожь на всхѣдъ и вертае домѣвъ, але все-таки лишае ся фактъ, такъ само якъ бувъ и передъ его ѣздою, що Турреччина мусить передовсѣмъ чи литн ся зъ вплывомъ Россіи, котра пѣдчасъ вѣйны була Туреччинѣ все страшнымъ ворогомъ а въ часѣ мира вѣрнымъ приятелемъ. За тыхъ 16 міліонѣвъ, що Турки выдали на принятє Вільгельма, зробила Туреччина одинъ лише досвѣдъ, именно той, що она є лишь дуже користною добычею для Нѣмеччины, нѣмецкои торговлѣ и нѣмецкихъ кольонійныхъ змаганъ, але впрочѣмъ Нѣмеччина не посватала бы въ користь Туреччины навѣть одного костомаха одного здорового поморского гренадира.“

VII. Зъѣздъ украиньско-радикальнои партіи у Львовѣ.

(Докінченя.)

Д-ръ М. Олѣйникъ зъ Мостѣвъ промовивъ навязуючи до внесень сел. Драгана и п. Герасимовича зъ Сокальского въ справѣ выдаванья книжокъ раціонально-релігійного змѣсту и борбы партіи зъ „попівствомъ“. Вѣнъ радить вести сесю борбу на основѣ письмъ Драгоманова. Уважае за вѣдповѣдне розширювати такі письма межь народомъ, але не розводитись въ релігійныхъ догматахъ, бо се не доведе де нѣчого. Остаточно ставить внесене, щобы „Хлопска бібліотека“ помѣщувала по черзѣ економічні, політичні и раціонально-релігійні рѣчи.

Сел. Гарматій зъ Тернопільщины замѣтивъ, що вже выдано для хлопівъ досыть книжочокъ економічного змѣсту. Жадае выдаванья книжочокъ релігійно-раціонального змѣсту, щобы перешкодити попівскимъ выдавництвамъ, якъ книжочкамъ місійнымъ и иншимъ, котрі засыпують села.

Д-ръ Трильовскій внѣсъ, щобы надъ внесенямъ д-ра Олѣйника въ справѣ выдавництва книжокъ и п. Герасимовича про вѣдношене партіи до попівства розвести дискусію. — Се ухвалено.

Акад. Макухъ запытавъ пос. Яросевича: чому вѣнъ до теперь не поставивъ интерпеляціи въ парламентѣ въ справѣ выбору посла въ Тернопільщинѣ? — Пос. Яросевичъ вѣдповѣвъ, що тую справу пѣднесе въ парламентѣ пѣдчасъ дискусіи надъ станомъ выимковымъ въ Галичинѣ.

Д-ръ Трильовскій все ще не мѣгъ дарувати пос. Яросевичеви, що вѣнъ пѣдписавъ адресу до трону, и зачавъ наново вѣдгрѣбувати сесю справу, кажучи, що адреса була лишь гадкою д ихъ партій, а радикалы не мали въ нею нѣчого спѣльного. — Пос. Яросевичъ вѣдповѣвъ, що надъ сею справою дискусія вже замкнена и на интерпеляція п. Трильовского вже не буде вѣдповѣдати.

Вѣдтакъ выбрано en bloc головный зарядъ радикальнои партіи на рѣкъ слѣдуючій, а именно: д-ра Ив. Франка, Павлика, д-ра мед. Гукевича, правникѣвъ Кунцева и Макуха, а въ провінціи: д-ра Даниловича, д-ра Трильовского, Льва Бачиньского, селянъ Остапчука, Думку и Петра Новаковского. — На тѣмъ закінчено ранѣшній зборы [31 м. м.].

На пополудневѣмъ засѣданю — по переведенѣй дискусіи, въ котрій мѣжь иншими взяли участь пп. Даниловичъ, Яросевичъ, Герасимовичъ и Драганъ — запала вкінци ухвала на предложене: „що робити зъ попами?“ Отже зъѣздъ ухваливъ: що святымъ обовязкомъ є: выкидати попівъ завсѣгды изъ всякихъ хлопскихъ товариствъ, усувати ихъ вѣдъ всякихъ політичныхъ акцій; 2) выдавати книжочка и брошуры въ дусѣ науковѣмъ, зъ поясненямъ правъ вѣры изъ становиска науки и поступу; 3) внести до рады державной петицію, абы постаратись о управильненя всякихъ потребъ. [Сел. Гуни поставивъ бунъ внесене: постарати ся, щобы правительство удержавнило попівъ а еректіональні грунты взяло на свою власність; та сесе внесене змодифіковано на „управильненя церковныхъ и попівскихъ требъ“].

Опѣсля поставивъ ще Микола Боня внесеня: 1) при ліверованю для вѣйска утворити спѣлки, котрі могли бы безъ посередництва ліверантѣвъ продавати продукты селянъ; 2) застановити ся надъ способомъ, якъ бы можна перешкодити роздробленю селянскихъ грунтѣвъ, а вже роздроблені комасувати? Сесій внесеня предано зарядови партіи до полагодженя.

Вѣбнци по вѣдчитаню протѣвъ Вѣтика и Потра Новаковского въ Перемышльщины, котрі оправдали свою не присутність выимковымъ станомъ, председатель зъѣзду посолъ Яросевичъ замкнувъ вборы. Делегаты вѣдспѣвавши свій гимнъ радикальный и розбѣйшли ся.

НОВИНКИ.

— Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!

— Зъ Наукового товариства имени Шевченка Засѣданя исторично-фільософічнои секціи буде въ середу 4 (16) с. м. о год. 5½; на денномъ порядку референты: а) М. Кордубы про суспѣльні верствы та політичні партіи въ Галицкѣмъ князівствѣ до половины XIII. столѣтя; б) д. Ч. про обставины селянського господарства на россійскій Украинѣ. — Засѣданя фільольофічнои секціи буде того жь дня о годинѣ 6. На денномъ порядку: Нові матеріялы етнографічні приладжені для Етнографічного Збірника.

— **До Украиньско рускои** выдавничои спѣлки до теперь зголошено 66 удѣлівъ. Комітетъ, вѣдповѣдно ухвалѣ, скличе зголошеныхъ и предложить имъ проектъ статута тѣльки тогдѣ, якъ число зголошеныхъ удѣлівъ дѣйде до 120, бо тѣльки сеся сума може дати пѣдставу для дѣяльности спѣлки. Тожь просимо всѣхъ интересованыхъ спѣшити ся изъ зголошеныма, а заразомъ звертаемо увагу всѣхъ, кому дорогій розвій нашои культуры й письменства на сю многоважну справу. Часъ не чекае! Друге столѣтя нашого вѣдродженя вже зайшло! Удѣлъ коштуе 25 зр.; надсилати на адресу Адміністрація „Літературно-наукового Вістника“, Львів, Академічна 8.

— Выдѣлъ Товариства Бурса имени св. О. Николая въ Перемышли запрошуе симъ всѣхъ Р. Т. Членівъ на звичайні загальні зборы, котрі вѣдбудуть ся въ комнатахъ Рускои Бесѣды въ Перемышли во второкъ 22 ого н. ст. листопада с. р. о годинѣ 6 вечеръ а въ бараку комплету того самого дня о годинѣ 7 вечеръ зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) справоздане уступаючого выдѣлу; 2) выборъ нового выдѣлу и председателя; 3) внесеня выдѣлу и членівъ; 4) интерпеляція. — Перемышль дня 10 листопада 1898. *Гр. Цегликівскій* председатель. *Д-ръ Т. Кормошъ* секретарь.

— Выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ у Львовѣ, яко заряднъ руско-народного театру, складае симъ прилюдно подяку Вп. Николѣ Лагодинському, яко делегатови Выдѣлу въ справѣ театру на часъ его гостины въ Жовкви, за щирѣ старання и опѣку надъ театромъ, а не меньше пп. д-ру Дрималикови и д-ру Королеви за ихъ щиру дбалість о добро нашого театру пѣдчасъ его пробування въ Жовкви. — *Вѣдъ выдѣлу.*

— Станъ выимковый — якъ мы вже коротко донесли — внесено въ дальшихъ 15 повѣтахъ, а то: Перемышль, Самбіръ, Ярославъ, Березѣвъ, Бохня, Бжеско, Величка, Краковъ-мѣсто, Краковъ повѣтъ, Мысленицѣ, Пільзно, Подгуржъ, Ряшівъ, Тарновъ и Хшановъ. Полишено ще станъ выимковый у 8 повѣтахъ: Горлицѣ, Грибовъ, Коросно, Лиманова, Новый Торгъ, Новый Санчъ, Стрижовъ и Ясло. Є то повѣты, де ще не покінчено всѣхъ процесовъ за протиижидовскій розруху. До приспѣшеня внесеня стану выимкового правительство було приневолене, бо клюбъ чеський въ парламентѣ заявивъ довѣрочно, що вѣнъ не буде голосувати за станомъ выимковымъ въ Галичинѣ вбоя интенцій правительства. Зъ тои причины справоздане правительства о заведеню стану выимкового въ Галичинѣ доси не брано на порядокъ дневный, щобы не допустити до „кравалю“ въ парламентѣ, правительство спѣшить ся изъ внесеземъ стану выимкового. Коло польске, розумѣе ся перечить, мовь бы се була заслуга ческого клюбу, а не менеробъ польского кола, але фактъ фактомъ, а хвальбу кола польского кождый розумѣе вбоя пословицѣ: Говори Климе, най твоя не гине!...

— Львівскій сторожѣ домовъ в если до магістрату на руки президента мѣста петиціе, въ котрій домагають ся выдани розпорядку що-до ихъ вѣдносинъ службовыхъ до властителівъ домовъ, о выдане приписовъ що-до мешкани и платнѣ, а також вынагороды за отворюване брамы въ ночи [именно жадають за отворене вѣдъ год. 10 до 12 5 кр., а по 12-ій годинѣ 10 кр.] Магістратъ рѣшивъ передати сесю справу окремій анкетѣ, зложеній зъ делегатовъ секціи будовничои и мѣскои рады санітарнои, въ шефовъ департаменту III. и IX. магістрату, а також зъ делегата дирекціи поліціи, котрій то власти сторожѣ безпосередно пѣдлягають.

— Жидовскій самосудъ. Въ жидовскѣмъ шпитали у Львовѣ є секундаремъ молодый лѣкарь д-ръ К. Одна жидовка, що лежала на его вѣддѣлѣ, поздоровѣвши жалувалась передъ своею родиною, що сей лѣкарь дуже зле обходивъ ся зъ нею. Озлоблена родина постановила за се вѣдомстити лѣкаревн — и въ суботу, коли д-ръ К. выходивъ изъ шпитали, кинулась на него жидовска галастра и побила его аж до крова; зъ тяжкою бѣдою удало ся „синови Ескуляпа утечи зъ рукъ „вдячныхъ“ одновѣрцѣвъ. Справа оперла ся о судъ.

— Чума въ азійскій Россіи. Въ мѣсцевости Ансобѣ въ округѣ Самаркандскѣмъ — якъ мы свого часу донесли — выбухла чума, а пѣсля и вѣйшихъ вѣстій лютать ся она дальше. Зъ 375 мешканцівъ погибло до теперь на чуму 233 особы а 19 ще лежить недужихъ. Въ иншихъ мѣсцевостяхъ Самарканда якъ и въ Бохарѣ не лучили ся доси нові занедужаня.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои

Ц. к. намѣстництво надало опорожнену парохію regine collationis въ Избахъ добромильского дѣканата о. Ив. Сенетѣ, дотеперѣшному парохови въ Берестѣ.

Посмертій — † — оповѣстили.

О. Николай Левицкій, парохъ Лагодова унівского деканата львівскои архіепархіи членъ рускихъ народныхъ товариствъ, упокоивъ ся дня 12 с. м. у Львовѣ въ 78 роцѣ жытя а 52-ймъ священьства. Похоронъ вѣдбувае ся нинѣ зъ церкви св. Ап. Петра и Павла на кладовище Личаковске. В. в. п.!

Іосифа зъ Криницкихъ Заревичева, вдова по Юліянѣ Заревичу, властителю бѣльшои посѣлости, женщина высокихъ честнотъ, упокоилась по довшій недузѣ дня 11 с. м. въ 67 роцѣ жытя у свого зятя, радника судового Антонія Дольницкого у Львовѣ. — В. ѣ. п.!

Наука, штука и література.

— Рускій народный театръ вѣдограв у суботу по разъ першій оріґінальный драматичный образъ въ пяти дѣяхъ п. заг. „За хлѣбомъ“ Ф. Кругулецкого [псевдонімъ одного зъ молодшихъ писателівъ рускихъ]. Цѣкавои публики на сю преміеру, вѣбрало ся доволѣ. Сѣй штучѣ — въ огляду на ей оріґінальный темать — мы посвятимо ширшу статью, — а нинѣ скажемо лишь коротко.

Героинею образа есть народна учителька, дочка незаможныхъ родичівъ шевцівъ львівскихъ. Скінчивши учительску семинарію она дбетала посаду на селѣ. Тамъ вѣдчалась она щиро не лишь науцѣ въ школѣ, але й читальни. Черезъ те придбала она собѣ ворогівъ у селѣ. Вѣйтъ заходить до неи до дому, дае ѣй гірко вѣдчути свою власть, а свою зневажливість до ей особы посуває аж такъ далеко, що зважуесь залицяти ся до неи. Щирого друга и співробѣтника для добра народу мае она лише въ сынѣ мѣсцевого священника, молодѣмъ чоловѣцѣ зъ університетскимъ образованемъ, котрый и осѣдчае ся ѣй. Однакожь се не на руку его одначамъ, бо для него лагодить свою дочку сусѣдка, котрои сынъ заручивъ ся зъ дочкою священника, а на случай, якъ бы сынъ священника за-для учительки погордивъ ею дочкою, она готова не допустити до женитьбы свого сына зъ дочкою священника. Та бѣдна учителька бачить со прикре положене и великодушно зрѣкае ся свого щастя та завдае се своему милому. Зъ грыжѣ та не вигодилъ западае въ грудну недугу — середъ того постигае ей тяжкій ударъ: ѣй вѣдбираютъ посаду — она вертае до родичівъ до Львова и тутъ умирае. Передъ смертію она мала бодай потѣху зъ набутого на селѣ пересвѣдченя, що все-таки народови засіне красша доля, а передъ самымъ скономъ являесь ей милый и — она при нѣмъ вмирае.

Сей драматичный образъ бувъ цѣкавый для публика оріґінальностію темату — се бо першій разъ выведена на сцену народна учителька, — и мавъ деякій сцены удачні. Однакъ що-до своеи техніки выказавъ ще досыть значні недостатки. Авторъ безперечно мае талантъ, а се бувъ першій его дебютъ.

Вчера [въ недѣлю] вѣдогравъ театръ звѣстный образъ народный „Не ходи Грицю та на вечерницѣ“ Александрова и Старицкого въ 5 вѣдслонахъ. Гра була зовсѣмъ вдоволюючa, тому й часто нагорожувано артистовъ заслужеными оплесками. Головні ролѣ выконали п-на Гембицка [Маруся Чурай] и п. Ольшаньскій [Грицъ] зъ повнымъ зрозумѣнемъ рѣчи. Любовно сентиментальній ролѣ якъ-разъ вѣдхожій дня п-ы Гембицкои, та не такъ вже роля Грица для п. Ольшаньского. Родичівъ Марусѣ вѣдограли, якъ звычайно добре, п. Гембицкій и п. ѣ Осиповичева. Загально подобала ся п-а Косаковна [Галина] своимъ співомъ и танцемъ у двойку зъ п. Стадникомъ, котрый вѣдогравъ зъ прецизією ролю паробка Потапа, а вже знаменита була сцена зъ дириґентурою хоромъ парубоцко-дівоцкимъ. Ролю Дарины, товаришки Марусѣ, вѣддала добре п на Миколаенко. Въ ролі интриганта паробка Хомы выступивъ п. Полѣщукъ. Загально подобавъ ся сольо-співъ п. Рубчака „Розвивайся ой ты старый дубе“. И по-менші ролѣ выпали добре. — Публика биткомъ выповнила невелику салу театральну.

Послѣдні вѣсти.

Сеи ночи лучились аж три пригоды зелѣзничі. Въ Чарнѣй коло Тарнова при зударѣ двохъ поѣздівъ тягаровыхъ дві особы погибли а три ранені. При Марвѣницяхъ коло Станиславова також при зударѣ двохъ поѣздівъ дві особы [кондукторъ и инжінеръ] покалѣчені. — Въ Стружи коло Н.-Санча выскочили возы зъ шинъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 14 падолиста. Найвышшій трибуналъ мавъ выдати оречене, що апеляція въ Градци обовязана приймати словѣньскі подана и вѣдповѣдати на нихъ по словѣньски. Зъ того також выходить, що оторонамъ и ихъ заступникамъ вѣльно при публичныхъ судовыхъ розправахъ послугуватись словѣньскою мовою.

Градецъ 14 падолиста. Зъ кінцемъ с. м. мае уступити теперѣшный намѣстникъ Стирій Бакегемъ. Его наслѣдникомъ мае бути дотеперѣшный президентъ краю въ Крайнѣ бар. Гайнъ. Пѣсля иншои поголоски намѣстникомъ Стирій мавъ бы стати намѣстникъ въ Трієстѣ бр. Гоесъ.

Будапештъ 14 падолиста. Въ середу можуть тутъ выбухнути поважні розруси. Мѣска рада мае радити надъ внесенямъ, щобы Банфіому дати почестне горожанство за переведене справы перенесеня памятника Генціого. Отже опозиція хоче не допустити до ухваленя сего внесеня и вѣдкличе ся до уличнои товпы.

Петербургъ 14 падолиста. Головный зарядъ прасы заявивъ ся противъ жадання епископа кс. Попеля, котрый домагавъ ся, щобы противкатолицкій польскій книжки передати духовнымъ властямъ до цензуры. Жаданя вѣдкинено тому, що латиньскій клиръ не мае жадного права до цензуры.

Парижъ 14 падолиста. Панъ Дрейфусова просила міністра кольоній и президента міністрівъ, щобы позволено повѣдомити Дрейфуса о ревізіи его процесу. Оба дали вѣдмовну вѣдповѣдь, въ наслѣдокъ чого адвокаты родины Дрейфуса рѣшили звернути ся въ тою просьбою до найвышшого трибуналу.

Царгородъ 14 падоста. Тостъ выголошеный цѣсаромъ Вільгельмомъ въ Дамаску, въ котрѣмъ цѣсарь зазначивъ, що 300 міліонівъ магомеданцівъ почитае султана яко свого каліфа, выкликавъ велику утѣху султана. Султанъ зложивъ за сей прычины цѣсареви горячу подяку и казавъ оголосити тостъ по турецки, бо надѣе ся, що се зробить велике вражѣня въ магомеданьскѣмъ свѣтѣ и причинить ся до пѣднесеня повази и значіня султана. — Для европейскои Туреччины приготовано значні реформы въ справѣ полагодженя національныхъ питань. Австрійскому амбасадорови султанъ сказавъ, що реформы будуть оголошені до вѣсьмохъ дньвъ.

Кандія 14 падолиста. Вчера выѣхала зъ Креты решта турецкихъ войскъвъ, офіцерівъ и урядниковъ. Повстанцѣ заявили, що якъ лишь прийде на Крету грецкій князь Юрій, они сейчасъ зложать оружя. Людность вже приготовляе ся на торжественне принятє его.

Надѣслане.

Д-ръ всѣхъ наукъ лѣкарскихъ

Владимиръ Антоневичъ

переселивъ ся зъ Дрогобича до Стрия и мешкає въ домѣ Дністря напротивъ Рады повѣтовои. 440 1—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пошатцѣ площи Галицкои

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекозиды, барометры, термометры, рѣзні ареометры, мікроскопы, лупы, кешчасы райсецайгн, танъцъ мѣрничѣ, піоны, лібеля, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякі направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Команда 80 полку піхоти взиває поновно резервовних офіцирів, кадетів і всіх інших неактивних жовнірів того полку, котрим ювілейно-памятковий медаль належить ся, щоби найпізнійше до 20 т. м устно або писемно в полковій команді (касарня в червонім кляшторі) а взглядно в доповняючій кадрі в Золочеві, осьвідчили, чи возьмуть особистий уділ в урочистости роздаваня тих медалів дня 2-ого грудня 1898.

Уряди парафіяльні и Зверхности громадскі упрашаєть ся тое завізване оголосити. 44 1—1

Цѣна збіжа и других продуктовъ.

12 н. ст. листопада 1897.

Львовъ: Пшениця стара 8·75 до 9·—, пшениця нова 8·75 до 9·—, жито старе 7·25 до 7·50, жито нове 7·25 до 7·50, овесъ старый —·— до —·—, овесъ новый 6·30 до 6·60, ячмѣнь пашнистый 5·50 до 5·75, ячмѣнь броварный 6·50 до 6·80, горохъ гот. 6·75 до 8·50, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бобъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червона 45·— до 52·—, конюшина бѣла 35·— до 42·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка 15·— до 17·—, аниж —·— до —·—, кукурудза стара 5·30 до 5·50, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 11·— до 11·25, хмѣль 70·— до 125·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літровъ 16·75 до 17·25 зр.

Вже выйшовъ
новый накладъ

МОЛИТВЕННИКА

выданого „Просвѣтою"

въ народній мовѣ, великій и догѣдного формату обіймаючій 757 сторінъ друку, найповнійший зъ всѣхъ такихъ Молитвенниковъ.

Молитвенникъ сей мѣстить въ собѣ: I.) Молитвы щоденні ранні и вечірні. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерні, б) зъ Повечерниці малои, в) зъ Повечерниці великои, г) зъ Утренѣ, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, е) молене за св. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Литургія. III.) Тайны покаяня и преев. Евхаристія. IV.) Молитвы для рѣзного вѣку, стану и въ рѣзных потребах. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскі, б) Богородичні, в) Святых. VII.) Молитвы споученій зъ вѣдпустами. VIII.) Акаѳистъ до а) Ісуса Христа, б) Пресв. Богородиці, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ Молебна до пресв. Богородиці X.) Тропарѣ, кондаки, богородичні и прокимены а) недѣльні, б) щоденні, в) на празники Господскі, Богородичні и Святых, г) на деякі потребы. XI.) Коляды и инші пѣсни церковні. XII.) Таблицю пасхальну.

Сей Молитвенникъ дѣстати можна въ канцеляріи товариства „Просвѣта" и въ книгарни Ставропигійскій по такихъ цѣнахъ:

I. На звичайнім папері:

1) Молитвенникъ брошурованый . . . 60 кр.
2) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченими и вѣдтисками зъ шабатуркою 90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкіру зъ золоченими и вѣдтисками зъ шабатуркою 1·20 кр.

II. На великім папері:

4) брошурованый . . . . . 70 кр
5) оправленый якъ підъ 3) въ додатком золоченых берегівъ . . . 1·60 кр.

Замовляючій поодиноко Молитвенники звонять присилати 20 кр. на оплату почты.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА"

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друковъ

I. Друки правничі:

1.	Позовъ въ справахъ дрібныхъ лібра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. лібр.	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Позиомочія	по 40	„
6.	Подання о екс- и интабуляціФ, взборъ а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Записы до подань о интабуляцію лібр.	по 20	„

II Друки для кас позичковых:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	„
9.	Книга довжниковъ „ „	40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скрипт довжный „ „	„ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „ „	„ 3·—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова лібра	по 40	„
14.	Книжка касова „ „	40	„

IV. Друки для читалень и кас позичковых:

15.	Списъ членівъ лібра	по 40	„
16.	Грамоты членьскій читальнь „Просвѣты" примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляє ся належитість особно.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерів и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у ЛЬВОВѢ

поручає старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout" на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 366 12—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

КАВУ

въ 5-кільовых мѣшочках франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кільовых барилочках франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожій вина фляшками)

высилає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.

92 10—?

ЛЕВ ЛОПАТИНЬСКИЙ

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицкого еміґрацийного руху в 4 актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витискамі 50 кр. — На почтову оплату 5 кр.

Замовлена в провінції у автора ул. Зиблікевича ч. 18, Львів.

У Львові набути можна в Ставропигійскій книгарні.

414 3—6

УЧИТЕЛЬ

органъ русского товариства педагогічного двотыждневникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1880 у Львовѣ ул. Вірменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пів року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пільгъ въ сплатахъ пбезя умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣнній, хідники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилає ся въ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовлена належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3.** 190

Свѣтлый заробокъ!!

Для властителівъ контор вымѣны, купцівъ, агентовъ м. ін.

Оріґінальній льосы

(не ратальні листы), котрыхъ тягненя вже небавомъ наступить и котрыхъ легко велика онбалькость є до збуту. Оферты пѣдъ „Lookgeschäft 7210" до Haasenstein & Vogler въ Празѣ. 426 8—9

Пріряды до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздуты и т. п. въ формѣ руры зъ дроту стадового, по зр. 6·—, **Трокары** спущала и т. п. поручає ПЕТРО ХИЖНЯКОВСКІЙ, торговля желѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Рештки хідниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рѣзні предметы декораційній по цѣнахъ дешево дешевых. Складъ диванівъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Таножь на раты безъ підвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Глядає мѣсця до домового господарства въ мѣстѣ або на селѣ особа інтелігентна, 30 лѣтъ мажна. Адреса: Кучиньска п. Черхава post. rest. 448 1—2

Диваны перскій и портіеры

традиційній (старинний)

продає, перетворює и выповнює, а такожь приймає на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пільги въ сплатахъ пбезя умовы.

На жадане высилаємо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — зволѣть, Вповажаный Пане удати ся до Складу диванівъ **„Au Louvre"** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажаный Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудовано низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаємо на жадане нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудово низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3 190 53—?

ПОДЯКА.

Виділ Читальні „Просьвіти" в Гумиских, пов. теребовельского, складає сим сердечну подяку Сьвітлому Головному Виділови тов. „Просьвіта" у Львові за поміч в основаню читальні і за дар 43 книжочок для сеї Читальні.

За Виділ *о. А. Тымус*, голова, *Микола Кузь* писар.

Выстава загальна

вживаных и инших чужих и краевых диванівъ, портіеръ, фіранокъ, хідниківъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день и ночи при електричнім освѣтленю. Вступъ вільный. Заздоволюючо дешеві цѣны вказаній докладно на всѣх товарах. Поважній въ сплатах пбезя умовы.

Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

Отворене Готелю.

Завідомляє ся вѣжливо подорожуючу Впов. Р. Т. Публіку, що у Львовѣ ул. Казимировска ч. 3 отворено готель пѣдъ фірмою

ГОТЕЛЬ пѣдъ **ЗОЛОТЫМЪ МЕДВЕДЕМЪ**

котрый зъ огляду, що находить ся въ середмѣстю при принципальній и головній улици, для подорожуючои Р. Т. Публики є дуже догѣднымъ.

Покоѣ просторі и опрятні, уряджені въ всякимъ комфортомъ, въ цѣлости вѣдповідають найвыбагливѣйшимъ вымогамъ Р. Т. Подорожныхъ.

Цѣна покоѣвъ вѣдъ 60 кр. и высше.

Зъ повазаньемъ

Зарядъ Готелю пѣдъ Золотымъ медведемъ.

377 5—12

КАМЕНЬ оливій и пемза до обтягання брытовъ припоручає Иванъ Лаврукъ ножовникъ у Львовѣ, Галицка 6.

Також и на раты

безъ вѣдмовки дѣтъ

диваны, портіеры, хідники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь великій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилає ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Ученикъ зъ укінченою І-ою класою гімназіяльною въ вѣцѣ до 14 лѣтъ знайде корисне мѣсце въ первороднѣй торговли ИВАНА БОРИСА въ Перемышли. 435 2—6

МАҐАЗИНЪ и РОБОТНЯ ФУТЕРЪ

ФЕЛИКСА и ЮЛІЯНА ЛЮБЕЛЬСКИХЪ

при ул. Валовій ч. 3 у Львовѣ.

Поручають свій богато заосмотреный Магазинъ на сезонъ — всякій можливій въ обсягъ кушнірства входячій артикулы, а такожь готовій футра мужескій и дамскій.

На складѣ держимо матерія на покрыти футеръ мужескихъ и дамскихъ.

Старій футра перерабляємо на нові фасоны, числячи по можливо низькихъ цѣнахъ. 378 4—6

Зъ повазаньемъ *Феликсъ и Юліянъ Любельскій.*

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты"

на рѣкъ 1899.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а въ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта", Ринокъ ч. 10.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 86 мінут від часу зі львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Ільків	5.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ільків
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на годовний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Ільків		9.35	„ Підволочиск з годовного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ільків
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—	„ Ільків	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ільків
2.30	—	„ „ „ годовн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ годов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ільків			
	5.55	„ Сокаля			
			ніч		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ годовн. дворець		5.30	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Ільків
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з годов. дв'рця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Ільків		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на годовн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Ільків
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з годовного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пера ночна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка.

Ч. 245 Львовъ, Второкъ 3 (15) Падолиста 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный дедаткомъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ четвероки и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 3, и А. Ольшевского ул. Княжеского 2.; — въ Ярославю Л. Крижаковскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты висшій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. дедаткомъ

въ Австрії:		за границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів року	9 зр.	на пів року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатаній вільній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенки звычай приймаютъ ся по 7 кр. 10 кр. вѣдъ одного стрічка инсератового або ся мѣсце в рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домесные приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Проф. д-ра Р. Ф. Кайндля образки сучасной нужды въ Галичинѣ.

Д-ръ Р. Ф. Кайндль [зъ Черновець], звѣстный писатель и етнографъ, знаный ширшому свѣтови въ дуже многихъ студій изъ жита-бутя буковиньского-руского народу. Остатными роками переступивъ вонъ границю буковиньску и почавъ за-для студій заглядати на Угорску Русь та до Галичины. Въ результатѣ сего вышла знаменита его статья о вѣдношенахъ руского народу въ Угорщинѣ [подана свого часу перекладомъ въ „Дѣлѣ“], а передъ кількома мѣсяцями — именно по противжидовскихъ розрухахъ въ Галичинѣ — написавъ вонъ и умѣстивъ въ поважной M. Allg. Ztg. цѣкаву статью про вѣдношенья въ Галичинѣ, навязуючи свою рѣчь до згаданыхъ розруховъ.

По тыхъ розрухахъ почалось въ краю накликуване до пралюдной дискусіи на тематъ вѣдношенъ галицкихъ, котрій безпосередно чи посередно завинили розрухамъ — и тая дискусія надѣють ся послужить за матеріялъ зъ одной стороны правительству а зъ другой самой краевой суспільности до якогось дѣланя для зарады лиху. Тожь думаемо, що лежить въ интересѣ доброй справы подати до вѣдомости краевому правительству якъ и краевой суспільности статью д-ра Кайндля, яко сторонського судця. Тонъ его письма спокойный, безпристрастный, и навѣть Поляки, хочь де що [особливо конецъ статьѣ] може ихъ немило дотькнути, мусять признати авторови въ многомъ повну рацію. Впрочомъ въ статьѣ д-ра Кайндля є богато рѣчей, що подносить ся ихъ въ краевыхъ дневникахъ, на зборахъ и въ тѣлахъ законодатныхъ, а не одно вже й само правительство узнае за шкѣдне...

Статья д-ра Кайдля звучить:

Послѣдній кровави пригоды въ „знамените адміністрованѣмъ“ короннѣмъ краю Австрія стоять ще кождому въ сумнѣй згадцѣ. Що ще передъ пѣвтора десятками лѣтъ здавало ся неможливымъ, стало ся давно дѣломъ: соціялізмъ хлопскій въ Галичинѣ зробивъ до нечуваныхъ розмѣровъ; вонъ выкликавъ уже цѣлу літературу „за“ и „противъ“ себе. Хто тій письма возьме до рукъ, той найде достаточній поясненя на користь селяньского руху, навѣть въ письмахъ противниковъ сего руху, бо жаденъ авторъ не може затаити нужды селянина, галицкой лихвы и лѣпшой позиціи дѣдича на некористь селянина. Обемъ и интензивность руху есть впрочомъ знакомъ крайной нужды, бо не треба забувати, що галицкій селянинъ якъ взагалѣ зовсѣмъ сѣльскій мешканецъ всходныхъ Карпатъ ажь надмѣрно консервативній; они майже апатично пѣддаютъ ся своему положенію, навѣть тогдѣ, коли другимъ людямъ сталось оно вже невыносимымъ. А се належить до найрѣдшихъ выимковъ, щобы тій пригноблений селяне старали ся помочи собѣ крѣпкою остановою. Зъ сими приметами селянина числило ся сторонництво гнобляче и сій приметы спонукали се сторонництво держати велике розбуджене селянина за неможливе.

Позабуто порадити ся исторія. Она легко була бы навчила, що терпеливость галицкого хлопа мае також свою границю та що его майже штучно удержувана потульность тымъ страшнѣйше выбухае. Ледви потребуемо вказувати ширше на выпадки року 1846; многій авторы розъясняли ихъ достаточно новѣйшими часами. Зъ польской стороны, розумѣесь, звыкли рѣвню польскихъ дѣдичѣвъ селянами зъ згаданой роцѣ выправдувати вплывомъ австрійскихъ урядниковъ. Але жь нинѣ въ Галичинѣ нема вже австрійскихъ урядниковъ, лише галицко-польскій, а селянство мимо того оказуе настрой року 1846. Се доказуютъ достаточно сумній выпадки остатныхъ тыжднѣвъ.

Одинокою причиною невдоволеня и несупокоѣвъ галицкого селянства есть его нужда. Щобы се пояснити, хочемо навести деякій факты. Они зобранѣ у всходной Галичинѣ, отже въ повѣтахъ, де поважныхъ розруховъ не было, а се по части въ тымъ мае свою причину, що тутъ обставины можуть бути зносненшій [? — *Ред.*], нижъ въ заходной Галичинѣ. А однакожь якъ сумній они! якъ не годній чоловѣка!

Хлопъ есть нуля для „пана“ [такъ хлопъ у своѣй простотѣ зове кождого, що носить мѣсцкій сурдуть]. Дѣдичъ, урядникъ и т. д. майже выключно говорять до него „ты“, при всякой нагодѣ грозать ему вытяти „позаушъ“ и густо-часто також и выконуе грозьбу. Позвалляти собѣ до хлопа простыхъ, понижаючихъ жартовъ — то на днешнѣмъ порядку и що такъ скажу, належить до доброго тону; такій „исторіи“ уважае ся за якійсь похвальный подвигъ и радо оповѣдаесь ихъ въ товариствѣ. Можна смѣло сказати, що сли е ще де люде, що буквально послѣдують Евангелію, щобы по ударѣ въ ланиту наставати другу, то се певно въ Галичинѣ. Тутъ хлопъ выхованый у непольничѣмъ дусѣ и старанно береже ся, щобы вонъ того духа не стративъ. А якъ у высокой мѣрѣ се дотеперь удало ся, може за примѣръ послужити навычка галицкого селянина. Якъ уже сказано, хлопъ кождого сурдутовця, хочь-бы и якъ его сурдутъ бувъ подертый, титулуе рег „панъ“. Але якъ се дивуе постороннього чоловѣка, коли простолюдинъ при кождой нагодѣ до такихъ „панбувъ“ вѣдзывае ся: „Дай вамъ Боже пановане!“ Добрымъ людямъ такъ перейшло въ навычку бути подъ панами, що имъ ще не досыть панбувъ, якихъ мають, але все ще собѣ новыхъ жадаютъ. Зъ другой стороны въ устахъ панбувъ назва „хлопъ“ е понижаючимъ прізвиском въ значѣню: простакъ, дурный и т. д.

А прецѣнь сей „хлопъ“ есть одиноюдойною коровою дѣдича и безъ него певно сумно стоявъ бы „блескъ“ бѣльшой части дѣдичѣвъ и шляхты. Хлопъ есть улеглымъ и дешевымъ знарядомъ дѣдича, вонъ имъ за нужденну плату обробляе свои ланы, выкористуе свои лѣсы, а въ той способѣ, мимо свого примітивного газдованя и знаного польского способу вести газдівство, въ господарки ще только потягае, що може заховати бодай видъ „блеску“. Хлопъ мае въ Галичинѣ по бѣльшой части замало земль, щобы зъ ей доходу могъ выжывитись. Звычайно вонъ задолженый и може лишь на велику лихву пару гульденовъ позычити, щобы оплатити податки або тижній пережити передновокъ. Въ богато селахъ панує голодъ зъ року на рѣкъ вѣдъ марта до липня, коли то знов молода бульба одиноку дае поживу. Але велика часть селянъ терпить уже въ зимѣ недостатокъ. А сеся нужда выдае хлопа цѣлковито въ жертву рознаго рода безсовѣстнымъ спекулянтамъ. Хлопъ мусить брати або готовку або збоже на боргъ и все те мусить вѣдробляти за плату 20—30 кр. денно! Рѣчь ясна, що при сихъ обставинахъ може бути бесѣда о сучасной неволи. Тому й не дивно, що много є людей, котрій бажають повороту панщины, бо тогдѣ мусѣвъ дѣдичъ помагати пѣдданому бодай при непередвиденой бѣдѣ, а теперь выкористуе его нужду на свой хосенъ. До сего годить ся додати и те, що потомъ хлопскимъ придбаный дѣдичевы крейцаръ рѣдко коли запоможе хлопа. По бѣльшой части сей тяжко заробленый грошъ идe до мѣста або за границю, куда паны особливо на зиму звыкли выбирати ся.

А сли на долахъ уже такъ велика нужда, то въ горахъ она доходить до ще бѣльшой мѣры. Хто приглядавъ ся обставъ курпов бойкового хаты, той зможе мати понятє о сій нуждѣ. Четвертину вузкой хаты [свѣтлицѣ] займае улѣплена въ глины пѣчь, зъ котрой дымъ за-для браку каглы и комина заповнюе хату. Цѣле умебльоване становить тверда постѣль, простый стѣлъ зъ лавою и збита зъ дощокъ полиця на кѣлька горшковъ и мисокъ. До рѣдкости належать хаты о двохъ свѣтлицахъ. Всюды вызирае зъубожѣлость и упадокъ усе до гіршого. Причина сего упадку лежить головно въ убутку корностій зъ лѣса и пасовиска, якихъ теперь селяньство позбавлене. Сій права часто вѣдбираво безъ всякого вѣдшкодованя, а се по причинѣ, що хлопы не вмѣли боронити своихъ сервітутовъ або спобанили ся въ ихъ оборонѣ. Були навѣть случай, що и пароси не вголошували правъ своихъ церковъ и доперва молодшій священики мусѣли ихъ выборювати. Такъ стало ся примѣромъ въ громадѣ Пороги. Изъ-за сего то упала годовля худобы а тымъ самымъ найголовнѣйше жерело доходу хлопа. Повадто передше мігъ оденъ пастухъ дозирати численной череды, а теперь треба ихъ бѣльше, бо и такъ невеличкій пасовиска громадскій граничать зъ пасовисками або лѣсами скарбовыми, тожь дуже треба стерегти маржины, щобы не забѣгла до лѣса; тогдѣ великій бы оплачувати кары, котрій въ додатку досыть часто самовѣльно обчисляе ся. Були выпадки, що хлопъ плативъ 20 зр. кары за те, що его бычки придыбано въ лѣсѣ. Бути може, що тутъ була самоволя дотычного урядника и о нѣй высша власть нѣчого не знала; але такихъ случаѣвъ було бѣльше и они пѣдкопали довѣре хлопа до власти. Прецѣнь поважна часть „взорцевой галицкой господарки“ основуесь на терорізованю хлопа. Бувае, що сли на вымѣръ за великой кары здобуде ся хлопъ на вѣдвагу и скаже, що буде рекурувати, сейчасъ пѣдыскуе ему урядникъ грошеву кару и засудженого такъ стерторизуе, що той вѣдступае вѣдъ дальшихъ крокѣвъ. Впрочомъ були выпадки, що хлопы робили мѣжь собою складки, абы суспільными средствами пѣслати депутацію зъ жалобою до трону, то сейчасъ складки заборонювано а хлопы [за недозволене збираня складокъ] ишли до арешту. Нема сумнѣву, що се може хиба пѣдрывати династичне чувство сихъ людей. Додамо, що найнесправедливѣйшій и найгіршій вѣйты полишають ся въ урядованю, навѣть дѣстають вѣдзнаки, сли только при выборахъ идуть на руку верховодячой

Зъ нагоды руской выставы штуки.

I.

Зачну вѣдъ критиковъ выставы.

Хто обсервувавъ малярѣвъ, читаючихъ критику власныхъ творовъ, мусѣвъ замѣтити, що они найчастѣйше сердять ся, часто ігнорують критика, або удають, що ігнорують, — а до справоздання въ родѣ „Руслановогo“ про першу руску выставу скликуе ся товаришѣвъ, вѣдчитуе ся уступъ за уступомъ, а слухаючій регочуть ся. Послѣдне я вже вчинивъ, а теперь мушу забрати ся до фактичного и рѣчевого спростованя похибокъ, липаючи на боцѣ свои личій погляды и погляды автора критики.

Критикъ „Галичанина“ сильнѣйшій вѣдъ „Руслановогo“, лишь незаслужено навязавъ мене „импрессіоністомъ“. Отсе слово навѣть перший разъ ужито въ артистичній критицѣ, бо до сен поры писало ся „импрессіонізмъ“, чимъ я також не є. Въ „Руславѣ“ жь читаю про себе ще инакше: „Иванъ Трушъ шукае новыхъ дорогъ въ малярскій штуцѣ“ [якъ бы то було гарно! а тутъ, на жаль, нѣ, бо иду утертымъ вже въ Европѣ шляхомъ реалізму зъ наклономъ до вѣддання духового боку въ краевидѣ, се-бъ-то настрою чи сентименту, що також не нове] „и попавъ на нову школу скрайного модернізму. Є де-що и въ тій школѣ нового и доброго, але и богато натягненого, неприродного, зовсѣмъ декадентичного. Такъ треба бы зъ помежи кукбли выбирати зерно, а не противно; се не ефектъ, а вѣдсутє смаку. Можемо се смѣло сказати про три выставленій краевиды малярь въ своѣмъ ателіе повѣсивъ на вѣкно сорочку и вѣдмалювавъ ей, се жь не конче дотепно“. — Отже прошу принятя до вѣдомости, що се — такъ у малярѣвъ, якъ и критиковъ — называе ся не образъ, лише [конечно] студіюмъ, або зъ француска етюдъ; тутъ студіюмъ рукава зъ вышивками, котрого реальный предметъ можна вывѣсити въ ателіе на вѣкно. Теперь ясно?

Ще одно спростованє! Авторъ уважае, що п. Томасевичъ выступивъ въ копію образа Рѣпина, коли звѣстный нашъ малярь малювавъ его зъ якоись репродукціи [критикъ „Руслана“ навѣть не представивъ бы собѣ, яка то велика рѣзниця мѣжь першимъ а другимъ], до чого очевидно мусѣвъ сотворити свій цѣлкомъ оріґінальный кольоритъ, котрый зъ Рѣпиновымъ мае тѣлько спільного, кѣлько фарба пригадуе фарбу.

— Про Мадонну на тлѣ украиньскои орнаментики — образъ п. Панькевича — пише сей справоздавець, що то Матерь Божа „въ народнѣмъ стилю“. — Длячого? Коли-бъ малярь вглубивъ ся въ народній оповѣдання, тутъ спеціяльно въ легенды и релігійній вѣрованя, и зъ сего вытворивъ въ малярствѣ типъ н. пр. Матери Божои, або и яку подѣю, бувъ бы се образъ въ народнѣмъ дусѣ; коли-бы наши мужики малювали Матерь Божу на стѣнахъ у себе, рисували ей на писанкахъ або вышивали на полотнѣ, а хтось зъ малярѣвъ сей типъ артистично выдосконаливъ, не затрачуючи его головной цѣхи, бувъ бы се образъ въ народнѣмъ стилю. На жаль, у насъ сего ще жаденъ малярь не учинивъ, отже й не можна говорити про образъ Матери Божои въ народнѣмъ стилю. Сей Мадонны не можна навѣть назвати „въ народнѣмъ строю“, бо она одягнена въ якійсь вытворный, академічный одягъ зъ фантастичнымъ на пів нашимъ, на-пів арабскимъ заволокомъ на головѣ, а справдѣ народна крайка ажь просить ся, щобы ей затерти. Коли критикъ уже доконче хотівъ ужити слова „модернізмъ“, то найвѣдповѣднѣйше було бы приложити те слово до сего гарного образу. „Та вонъ якось не мавъ щастя добре натрафити.

Зъ приємностію завважую, що не цѣла статья такъ фатально выплыла зъ пера „Руслановогo“ справоздавця, якъ ей середина. Критикови удавъ ся початокъ статьѣ, де описуе льокаль, въ котрѣмъ мѣстила ся выстава, и кінець, де пише про себе: „Я не маю претенсій до фаховости въ малярскій штуцѣ. Може бути, що въ де-чѣмъ ошибаемо ся грубо“. — Зъ послѣднихъ словъ бачу, що авторови критики недалеко було до правдивого погляду на свою компетенцію въ справахъ штуки.

Нашъ анонімный критикъ зъ „Руслана“ принявъ бувъ с бѣ певно за засаду: зовсѣмъ не интересувати ся штукою, критикъ розумныхъ на тую тему не читати, а всякій выставы и галерія образовъ ігнорувати, якъ довго чогось подобного не здадять Русины. Цѣлкомъ патріотично! Зъ сен силы повздержности выплыло власне его справоздa е зъ першои выставы образовъ Товариства для розвою руской штуки, котре и зъ грубшого обговорившись чи спростувавъ — а теперь уважаю за вѣдповѣдне написати хочь кѣлька словъ про импрессіонізмъ, плэнеризмъ, декадентизмъ и модернізмъ, въ надѣи, що сій цѣлкомъ новій рѣчи для нашои ширшои публики заинтересують читателѣвъ.

Иванъ Трушъ.

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ

ВІСТНИК

Приймаетъ ся передплата на 1899 рік [2-ий рік видання]. під редакцією М. Грушевського, О. Маковея й І. Франка виходить що місяця книжками коло 12 аркушів [белетристика, оригінальна й переклади найзначнійших утворів чужих літератур, розвідки и огляди літературні, культурні, критика й хроніка культурного життя]. Передплата 8 зр. обчно, може бути плачена ратами.

Адреса Адміністрації: Львів, Академічна 5.

партіе. Байдуже про те, якъ громадѣ при такѣмъ вѣйтѣ живе ся. Цѣкавый примѣръ лучивъ ся въ громадѣ. І. Коли спѣльнымъ трудомъ громады и священника удалось усунути вѣйта, громада поставила въ подяку за тов хрестъ. Громадамъ, що старають ся о свое добре, накладають ся часто рѣзного рода пута, скоро лишь тѣ старання колідують зъ интересами двора. Коли примѣромъ громада П. рѣшила ся побудувати собѣ млынъ, щобы не везти свого збѣжа до скарбового млына, котрый есть ажь на другѣмъ селѣ, то приказано ѣй передше поставити коштомъ 2000 злр. каплицѣ [загату], хотай потѣчокъ плыве черезъ обширнѣ каменистѣ громадскѣ зарѣнки и въ найгоршѣмъ случаю вода покрыла бы хиба лише часть тыхъ безужитковъ. Розумѣе ся, зъ причины такого приказу понехано користну для громады будову, а доходы дворского млына въ сусѣднѣмъ селѣ нѣчо не потерпѣли. Такѣ „козацкѣ штучки“ лучають ся и деинде, але певно не такъ часто: непросвѣченый и безпорадный хлопъ стоить власне супротивъ тапихъ штучокъ бѣльше безъ помочи якъ людина свѣдома своихъ правъ. А удержувати хлопа въ темнотѣ есть пѣсля політичныхъ повять користнѣйше. Розумѣе ся сему перечать и люблять вказувати на поступы наукъ въ Галичинѣ, на прогресъ выс ого шкѣльництва и т. д. Однакъ се фактъ, що въ безчисленныхъ громадахъ нема школы або бодай учителя. Лучае ся неразъ, що школа дѣстане на короткій часъ учителя, его небавомъ перенесуть, и то, що троха дѣти пѣдучились, пропадае. При нужденнѣй платѣ, яку побирають учителѣ [звѣстно, що въ Галичинѣ учителѣ умирали зъ голоду въ буквалнѣмъ значѣню слова], розумѣе ся само собою, що мало хто рѣшаесь посвятити ся учительству. На усунене сен аномалін не мае Галичина грошей, але сли ходить о выкинене тысячокъ на рѣзного рода „парады“ и т. д., то Галичина веде передъ, хочь впрочѣмъ и такъ она е пѣдъ тягаромъ жебрачого мѣшка. Въ подѣбныхъ цѣлахъ ставить ся всякій перепоны основаню и отвореню народныхъ читалень.

Страшный ракъ точить Галичину въ формѣ лихвы. Цѣлковитый бракъ дешевого и приступного кредиту заганяе непорадного хлопа тымъ певнѣйше въ руки численныхъ и все на услуги готовыхъ лихварѣвъ. Ось якій звычайный способѣ позичокъ: Зичить хлопъ у лихваря 1 зр., то той вѣдт гав за першій тыждень титуломъ процепту 10 кр., а за выпозначей 90 кр. мусить хлопъ платити що тиждня 1 кр., отже платить за позиченый 1 зр. [властиво за 90 кр.] 10+51=61 кр. въ роцѣ. Коли-жь звернути увагу хлопа, що така лихва противить ся законамъ, то вѣнъ стереотипно вѣдповѣдае: „якъ бы я на таку позичку не приставъ або скарживъ до суду, то але бы-мь вийшовъ, бо въ потребѣ, особливо коли будуть податки стягати, нѣхто бы менѣ не помогъ“. Другій дуже частый лихварскій способѣ такій: Хлопъ бере вѣдъ лихваря теля и або готѣвкою або кукурудзяною мукою 4—5 зр. та й мусить се теля приховувати ажь до коровы. Отже за 4—5 зр. держить якихъ три роки теля и приховае лихвареви корову вартости 60—70 зр., коли теля вразъ зъ уплаченою належитостію вартувало ледви 15 зр. Для близшого поясненя сен спекуляцін най послужить такій примѣръ: Одинъ хлопъ въ Я. потребувавъ 11 зр. 50 кр. на податки. Лихварь згодивъ ся позичити сю квоту пѣдъ условѣмъ, що теля, котрого властителемъ бувъ хлопъ, буде становити заставъ довгу. По чотирохъ рокахъ теля выросло на гарну корову вартости 60 зр. и тогдѣ зъявивъ ся лихварь зъ жаданемъ половины вартости коровы, т. е. 30 зр. А що хлопъ не мавъ грошей, то мусѣвъ увійти въ лихваремъ въ умову, щобы теля вѣдъ сен коровы приховати ему ажь до коровы, а понадто заразъ готѣвкою 5 зр. лихвареви доплатити. Простый рахунокъ показуе, що лихварь въ сей способѣ въ якихъ семи рокахъ за 11·50 зр, дѣстае 65 зр.

Наведенѣ примѣры то ще цѣлкомъ щоденнѣ и пѣсля галицкихъ повять можна бы ихъ уважати за позволенѣ „едѣлка“. Але якъ неразъ выкористовуе ся темноту „дурного Ивана“, показуе ось така автентична исторія зъ передъ кѣлькохъ роковъ. Хлопъ Ф. М. бувъ винепъ 600 зр. а коли вже бѣльшу часть довгу сплативъ, дѣстав наразъ позовъ лихваря на 1000 зр. Перераженый чоловѣкъ иде зъ свого села П. до судового мѣсточка С. на розправу. Коли опинивъ ся на мостѣ, що веде до С., выйшовъ ему лихварь на зустрѣчь и почавъ упевняти его, що цѣлый позовъ полягае на похибцѣ. Пустивъ хлопови тумана, що коли писарь писавъ позовъ о решту невеличкого хлопского довгу, упала дитина зъ печи. Въ тѣмъ заколотѣ писарь помыливъ ся. Упевнивъ хлопа, що певно не буде платити высокого и неслушного довгу, а навѣть истинный довгъ може собѣ задержати до часу, сли тѣлько вы-

ратуе лихваря при судовѣй розправѣ, бо „що сказавъ бы судъ на те, якъ бы показало ся, що такъ неуважно внесено позовъ?“

Сими и тымъ подѣбными заклинаями а розумѣвсь и кѣлькома порціями горѣлки довѣвъ лихварь якѣвци до того, що нерозумный хлопъ правѣкъ ему признати ся въ судѣ до цѣлои пѣзнанои квоты, але въ дѣйстности не мавъ ви лихвареви платити. Однакъ яке перераженя огорнуло хлопа, коли по якѣмсь часѣ лихварь зновъ пѣзвавъ до суду о цѣлыхъ 1000 зр. а судъ лихваревн признавъ! Три разы ходивъ бѣдный хлопъ пѣшки до Вѣдня шукати правды, та на дармо. Цѣлый его маетокъ остаточно зліцитовано на заплату мнимого довгу. Се не имовѣрна а прецѣнь правдива исторія. Неимовѣрность ви выглядае на байку, а однакъ правдива сеся подѣя мае дуже поважный характеръ, особливо коли зважити, що она стала ся въ Галичинѣ.

Сказане чей выстане, абы хочь де що въ найновѣйшихъ подѣй въ Галичинѣ пояснити. До того дѣйшла Галичина, вѣдъ коли замѣсть австрійского всюда втискае ся польско-національного духа. Вернѣть до давныхъ традицій а при ихъ помочи скорше и певнѣйше завитае добробыть и супокѣй до сего нещастного краю коронного, анѣжь при помочи всякихъ „станѣвъ выимковыхъ“.

Письма зъ краю.

Зъ Рожнѣтѣвского одержуемо отсе письмо:

Якійсь Вп. дописуватель въ 243 числѣ „Дѣла“ хоче доконче запустити ся зо мною въ якусь полемику, хотяй до того, думаю, нема найменчои потребы. Авторъ покликуесь на якусь ухвалу Болехѣвского собора деканального ще зъ 1896 року.

Впов. пане дописувателю! Якъ бы на то прийшло, то деканатъ Перегиньскій мѣгъ бы ще раншою такою ухвалою, бо зъ передъ десяти лѣтъ на соборѣ деканальнѣмъ въ Ясени, похвалити ся! Однако-жь мимо того, коли сего власне року всѣ деканаты спѣльно пѣдѣймили такъ сказати бы загальный стрейкъ въ цѣли оборовы правъ рускои мовы и письма, то и деканатъ перегиньскій прилучивъ ся до того и повзявъ повторну ухвалу загрожуючу зверненемъ польскихъ урядовыхъ письмъ до уряду деканальнаго для дальшого урядованя. И не диво! Бо сли при спѣльнѣмъ стрейку кравцѣвъ, шевцѣвъ, блахарѣвъ жаденъ швець, кравець и бляхарь не смѣе усунутись, то и при сегорѣчнѣмъ загальнѣмъ стрейку рускаго духовенъства жаденъ деканатъ не повиненъ лишити ся позаду. Або щѣ бы то була за вѣйна и чи можна бы мати надѣю на выгране, сли бы кождый жовнѣрь выйшовъ на вѣйну тогды, коли ему сподобае ся?

Вп. авторъ розповѣдае широко, якъ о. деканъ Грабовенъскій бувъ у п. старосты и позволивъ собѣ говорити нѣсенѣтницѣ. Бо-жь не тѣлько о се ходить, щобы уряды на рускій письма вѣдповѣдали по руски, але щобы тіи уряды слухали розпоряджень своихъ зверхныхъ властій и взагалѣ до рускихъ сторѣнъ и урядовъ парохіальныхъ вѣдносили ся по руски. Такожь мовчить исторія, чи кромѣ староства увѣдомивъ о. деканъ такожь и инши власти та чи они такожь якъ свое widzimisię заявили. Але въ противставленю до тои розчулюючои сцены у п. старосты подамъ я слова, котрѣ п. староста въ Перегиньску до о. декана Левицкого сказавъ: „Але що то буде, о. декане, що не всѣ деканаты таку резолюцію ухвалили?“ Нема сумнѣву, що п. староста мавъ на думцѣ деканатъ Болехѣвскій, бо-жь треба знати, що въ 1896 роцѣ теперѣшного п. старосты въ Долинѣ не було.

Кѣнчу тую непріемну переписку словами Христа: „Если я зле сказавъ, то докажи що зле, а если добре, за що бѣешь мене?“

— —

Зъ Равы рускои одержуемо вѣдъ Вп. о. Евгенія Горницкого, тамошного пароха, отсе письмо:

Для выясненя справы, длячого рускій дѣти въ Равѣ рускѣй учать ся религіи по польски, порушенои въ дописѣ до „Дѣла“, замѣщенѣй въ Новинкахъ числа 241, пѣдписаный просить о умѣщене слѣдуючого заявленя: Правдою есть, що до сен хвилѣ не удѣлюе ся наука религіи для дѣтей рускихъ въ тутешныхъ школахъ по руски, бо пѣдписаный не есть въ можности самъ ви удѣлити при системѣ одноразовои науки въ годинахъ передполудневыхъ [розумѣесь за для занять парохіальныхъ] а по друге — до удѣлюваня науки религіи есть обовязаный тутешный сотрудникъ и заступникъ катихита о. Дам. Гура, котрый на жаль въ 1898 роцѣ часто занедбувавъ школу, а вѣдъ початку нового шкѣльного року 1898/9 анѣ разу въ школѣ не показавъ ся. Пѣдписаному, котрый самъ не мѣгъ мимо найщиршои волѣ пильнувати школы, справа тая лежала дуже на серци, длятого кѣлькократно жалувавъ ся передъ Впр. о. Деканомъ и Всч. о. шкѣльно ординаріятскимъ комісаремъ на тое, що о. катихитъ своихъ обовязковъ не пильнуе, — дальше вѣдпѣсъ ся зъ жалобою до Впр. Консисторіи дня 6. жовтня с. р., опѣсля дня 11. жовтня до ц. к. окружнои рады шкѣльнои а на конецъ ще разъ дня 28 жовтня до Впр. Консисторіи. Ц. к окружна рада шкѣльна пѣдъ загрозою вѣзвала о. катихита, щобы повернувъ до своихъ обовязковъ, а коли тое не помогло, замкнула ему зъ днемъ 1. листопада пенсію, а есть надѣя, що въ сихъ дняхъ и Впр. Консисторія рѣшить тую болючу справу и въ найкоротшѣмъ часѣ наука рускои религіи въ тутешныхъ школахъ правильно ведена буде.

Рава руска дня 1 (13) листопа а 1898.

Евгеній Горницк и парохъ.

Справы парляментарнѣ.

Правительство мало вже цѣлковито порозумѣти ся зъ парляментарною бѣльшостію. Зъ сторонництвъ бѣльшости найбѣльшій кловѣтъ правительство мало зъ великою а ненасытною групою ческихъ послѣвъ. Доносять, що правительству повелось рѣзными концесіями укоськати на якій ь часъ „ческого льва“. Першу зъ признаныхъ вже концесій мае сими днями оголосити Wiener Ztg., именно основане ческои політехніки въ Бернѣ. Ческій послы, одержавши жаданій концесін, зачинають оброблять публичну опінію чеку, щобы не дуже вразило ви те, що ческій послы будуть голосувати за некористными для Австрія угодовымъ предложеными. Посолъ Пацакъ оголосивъ статью, де доказуе, що ческій послы мусять принятн угоду и не робити въ тѣй хвили нѣякихъ трудностій правительству, бо сли-бы Чехи не пѣдпирали нинѣшного правительства, могло бы на дальшій часъ прийти до кермы ліберальне міністерство, а се було бы ще бѣльшимъ нещастемъ для Австрія а головно для Чехѣвъ. Передъ кѣлькома днями провѣдники нѣмецкого католицко-людового сторонництва пуджали бунтуючихъ ся выборцѣвъ ліберальнымъ міністерствомъ; нинѣ роблять се політичай провѣдники ческого народу. „Нехай пануе надъ нами и вызыскуе насъ Угорщина, абы лишь не ставъ міністромъ політичный противникъ — ліберальъ!“

Вчерашній дневники вѣденьскій обговорюють ситуацію досыть прихильно. Высказуюсь гадку, що ще въ сѣмъ мѣсяци палата буде могла приступити до нарады надъ предложенемъ въ справѣ цлово-торговельнои угоды. Се, що лѣвиця розбила ся, а головно розламъ въ нѣм. людовѣй партіи уважають за рѣчь користну для правицѣ, бо самій нѣмецкій радикалы не будуть вже могли робити успѣшнои обструкціи. До того потрѣбна збита фаланга зъ 50 послѣвъ, коли тымчасомъ радикалы розпоряджають найбѣльше 15 голосами. Внесене о обжалованье Баденього палата напевно вѣдкине, мимо того, що на попередньѣй сесіи вѣдѣслано его до комісіи. Въ четверъ прийдуть пѣдъ нараду два внесеня о обжалованье Туна за нымировый станъ въ Галичинѣ. И сесій вне сня палата очевидно вѣдкине.

Орґанъ ліберальнои шляхты Montagspresse пише, що коло польске прямо терорызуе инши сторонництва бѣльшости, щобы безъ змѣны приняли угоду. Однакъ здаеть ся — пише сей орґанъ, — що тота політика невеликою тѣшить ся симпатіею въ самѣмъ колѣ, бо Поляки помагають лишь инпимъ партіямъ, головно Чехамъ и Словѣнцямъ до осягненя певныхъ концесій.

Переглядъ політичный.

Ще спѣръ мѣжь Испаніею и Америкою о Филиппины може выкликати новѣ военнѣ кроки, доказують новѣ зарядженя американьского міністерства маринарки. Коли розпочали ся були мировѣ конференціи въ Парижи, американьске міністерство маринарки казало здержати вѣдновлюванья военныхъ кораблѣвъ въ правительственныхъ верстатахъ ажь до часу порѣшеня спору о Филиппины. Нинѣ доносить до Лондону, що міністерство казало змобілізувати чотири найбѣльшѣ панцирники и выслати до Hampton Road. Два другѣ панцирники, котрѣ були въ дорозѣ до Ріо Жанейра, телеграфічно здержано и завернено до Пѣвнѣчнои Америки. Окрѣмъ того доносять, що адмірала Шлі именовано вже командантомъ нинѣшнуючои ще европейскои фльоты. Сесн фльота мае бути зорганізована зъ найлѣпшихъ американьскихъ кораблѣвъ.

Справы церковнѣ.

Зъ Жовквѣвского пишуть намъ:

Вѣдъ дня 9 н. ст. жовтня вечеромъ до 13-ого включно вѣдбула ся въ Багатичахъ духовна місія пѣдъ проводомъ Впр. о. декана Александра Саноцкого а при участи свѣтского духовенъства. Удала ся она знамените, завдяки пѣдготовляючимъ трудамъ мѣсцевого пароха а ще бѣльше совѣстнѣй праци запрошеныхъ проповѣдниковъ и взагалѣ священиковъ. Оо. Василіяне вѣдмовили спѣвучасти въ тѣй праци, якъ то они все чинять, не хотячи въ сумѣшь зѣ свѣтскимъ духовенствомъ потрудати ся, чимъ изъ неизнаныхъ намъ причинъ ломлять такъ потрѣбну солідарнѣсть цѣлого рускаго стану духовного. Однакъ могли наочно переконати ся [бо були два изъ Жовквы], що свѣтске духовенъство не то що дорѣвнало имъ, але въ многомъ и перевысшае ихъ, коли взяти на увагу станъ свѣтского духовного та его занята и порѣвнати зъ однострониыми занятями оо. Василіянъ. Кѣлько то пожертвованя зѣ стороны такого місіонаря свѣтского, сли вѣнъ, якъ н. пр. на тѣй місіи оо. Брон. Гоцкій, Ив. Федѣвъ, Вас. Лиско майже цѣлый тыждень посвятили лише трудамъ місійнымъ. Чуемо часто неоправданій закиды, що свѣтске духовенъство не въ силѣ урядити місію духовнои належито. Сего закиду не буду збивати; пригадаю лише всѣмъ тымъ, котрѣ були на сѣй місіи той ентузіязмъ кѣлькохъ тысячъвъ народу, тѣ проповѣди патріотичного змѣсту такъ до серця промавляючій, що споведниць стояли въ облозѣ черезъ два послѣдній днѣ; тѣ споведи сердечній зъ цѣлого житя по надъ 3000 народу, — то дѣло само хвалить ся. А честь духовенъству, що зрозумѣвши пѣсланництво свое, не боить ся труду, щобы зерно добра та справедливости защепити въ серцяхъ свого народу. Проповѣдали оо. Ив. Савчакъ зъ Замочка, Вас. Кокотайло зъ Турынки, Ив. Федѣвъ зъ Крехова, Бр. Гоцкій зъ Острога коло Ярослава, Мих. Цегельскій зъ Камѣнки струм. и В. Лиско зъ Буська. Одинъ перевысшавъ другого, а похвалу и нагороду за свои труды вже одержали, бо бачили наслѣдки своихъ проповѣдей.

А вже-жь слѣвъ хибне на описъ радости всего народу, коли въ середу 12 ого жовтня прибувъ перемыскій Владика Константинъ зъ пралатомъ о. Войтовичемъ и зъ капеланомъ о. Погорецкимъ на закѣнчене місіи. Прекрасна погода, показана бандерія молодцѣвъ на коняхъ, множество процесій доохрестныхъ, цѣла дорога до церкви пристроена сосонками, тоны народу, що зъ великою нетерпеливостію ждали сего дня, все то зготовило Преосвященному правдиво тріюмфальный въѣздъ. А коли въ четверъ 13 ого, въ день Покрова Пр. Д. М. по вѣдправѣ архіерейскои службы Б. пѣднесено въ гору хрестъ місійный, посвяченый Преосвященымъ, серце кождого задрожало, бо „славно Богъ прослави ся“ якъ сказавъ Преосвященый въ своѣй промовѣ пѣдъ хрестомъ. Такъ скѣнчило ся свѣтле се чотиродневне торжество місійне, але память его глубоко врыла ся въ серця громадянъ Багатичъ.

На закѣнчене додамъ ще й се, що до успѣху духовнои місіи много причиняе ся змѣна переоналу проповѣдничого. Бо коли звяжити умы слухачѣвъ о низькѣмъ степени просвѣты, котрѣ бажають все щось нового, то далеко бѣльше займае ихъ що разъ новый проповѣдникъ а черезъ се увага слухача скрѣпляе ся. Такъ дѣе ся на місіяхъ уряджуваныхъ свѣтскимъ духовенствомъ. А хибае того звычайно на місіяхъ оо. Василіянъ, коли го народъ бачить передъ собою двохъ якѣвци цѣлкомъ вже утомленыхъ проповѣдниковъ. Не хочу я тымъ доганяти оо. Василіянамъ, але коли-бъ мы сполучали свои силы и одинъ другихъ не цурали ся, то тогдѣ злучили бы мы теорію въ практикою и тымъ успѣшнѣйше дѣлали бы мы на нивѣ Христовѣй и народнѣй. — *Брать зъ Христѣ.*

НОВИНКИ.

— **Комітетъ для введеня въ житє Краевого Союза кредитового у Львовѣ** просить насъ пригадати всѣмъ нашимъ Читателямъ, щобы чимъ скорше приступали въ члены того дуже пожиточного Товариства, котре мае на цѣли зорганізувати у насъ всю роботу економічну въ користь свого народу, и надсылати свои удѣлы и вписове для Краевого Союза кредитового на руки Товариства „Дністеръ“ у Львовѣ. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр.

— Зъ „Основы“, товариства слухачѣвъ політехніки: Выдѣлъ „Основы“, выбраный на загальнѣмъ зборѣ дня 13 с. м., уконституувавъ ся въ такій способѣ: Головою выбраный Теофіль Мелень, заступникомъ головы Юрко Гобѣлевичъ, писаремъ Павло Волосенка, скарбникомъ Ярославъ Стефановичъ, бібліотекаремъ Зенонъ Витошиньскій, выдѣловыми Иванъ Король, Францъ Осипъ Тузякъ и Андрѣй Камѣньскій, заступниками выдѣловыхъ Стефанъ Турынъ и Андрѣй Лушпиньскій; до комісіи контрольнои Волод. Безкоровайный, Романъ Ганинчакъ и Ярославъ Бѣлиньскій.

— **Пригоды зелѣзничѣ.** Вчера згадали мы лишь коротко про три пригоды зелѣзничѣ якѣ лучили ся однои фатальнои ночи зъ 13 на 14 с. м. Въ тѣй справѣ одержали мы зъ директіи зелѣзничои такій два комунікаты:

„Въ ночи зъ 13 на 14 с. м поѣздъ товаровый ч. 185, не могучи зъ невыслѣдженыхъ доси причинъ задержатись правильно на стаціи Чарнѣй [коло Тарнова], перейхавъ ся и вѣткнувъ ся зъ поѣздомъ товаровымъ ч. 62, що въѣздивъ зъ противнои стороны. Сконста-

товано смерть двохъ въ поѣздовои службы, лекшій покалѣченя у трехъ гамбинничхъ и 8 менше або бо́льше розторощеныхъ возо́въ. Перешкоды въ руху вже усунено, а слѣдство веде ся". — *Кольосварі*

„Поѣздъ тягаровый ч. 3174, що йшовъ сеи ночи зъ Чернѣвцѣвъ до Станиславова, выѣхавши при сильнѣй мряцѣ, и обмерзлыхъ шинахъ надто поспѣшно до стациі Марко́вцѣ, де мавъ минати ся зъ поѣздомъ особовымъ зо Львова, що выѣхавъ о 6 годинѣ 30 мінутъ вечеромъ, не могучи досыть вчасно здержатись, вскочивъ ся бокомъ зъ тымъ въѣзджаючимъ поѣздомъ особовымъ, при чо́мъ три возы почтовѣ и два тягаровѣ перевернулись и и тіи якъ и дальшій чотири возы та машина тягарового поѣзду ушкодились, ѣдучому поѣздомъ инжінерови держ. зелѣзницѣ Штергелеви зломало ногу въ колѣнѣ, кондукторъ почтовый зазнавъ легкихъ конфузій, а зъ подорожныхъ одна женщина легко потовчена. На вѣсть о пригодѣ выѣхавъ заразъ въ ночи поѣздъ помо́чничій зъ лѣкарями зо Станиславова и зъ Отинія; раненого инжінера перенесено въ асистѣ лѣкаря до Львова на клініку. Подорожнѣ нѣчными поѣздами [ч. 313, 315, 314 и 316] мусѣли въ Марко́вцяхъ пересѣдати ся. Перешкоды усунено. — *Шукевичъ.*

Сесій урядовій вѣсти доповнимо деякими подробицями. При катастрофѣ нѣдъ Чарною, де ударили на себе два поѣзды товаровѣ, могло прийти до ще страшнѣйшои катастрофы, бо зъ Кракова надъѣздивъ на стацію за кольна хвиль ще поѣздъ поспѣшный зъ подорожными; та его въ послѣднѣй хвили здержано. Въ хвилѣ удару на себе поѣздо́въ розлягъ ся страшный гукъ и ломо́тъ. Возы розторощились на кавалки и розсыпали ся по шляху и до рова. Зо́ службы зъ передныхъ возо́въ кондукторъ Тиховскій лежавъ въ калюжи крови, а побо́чъ него другій убитый машиністъ Валентій Петшакъ. Кондуктора Стан. Третера выдобуто аж въ дво́ годины зъ нѣдъ возо́въ, бо треба було рубати сокирами стѣны. Трупо́въ перевезено до Кракова, де похоронить ся ихъ на кошть дирекціи зелѣзничои. — Зъ нѣдъ Марковець привезено до Львова не лишь инжінера Штергеля, але и кондуктора Рудольфа Михайлишина; о надѣю, що выдужаютъ. Инжінеръ Штергель находить ся на клініцѣ проф. д-ра Рідіґера и амнутовано ему праву ногу. Кондукторъ Михайлишинъ остає въ домовѣмъ лѣченю; мав рани на рукахъ, на головѣ и надъ правымъ окомъ.

Трета зелѣзнича пригода лучила ся тои ночи въ Стружу коло Нового Санча. Три возы тягаровѣ выскочили зъ шинъ, а въ одномъ попукали ресоры; зъ людей на щасте нѣхто не потерпѣвъ. Фералыа була позавчера нѣчь!

— **Зъ нагоды цѣсарского ювілею** надѣютъ ся на день 2 грудня с. р. амнестій. Въ сій справѣ донѣсъ онодгы „Руслан", що на внесеня п. Гладишовского постановивъ славяньско-хрістіяньскій Союзъ удати ся до правительства о помилуване наших селянъ, позасуджуваныхъ за выборы. Опѣсля надойшла вѣсть зъ Вѣдня, що въ четверъ були въ тій справѣ заступники славяньского-хрістіяньского Союза пп. Барѣньскій, гр. Коронині и Повше у міністра судівництва д-ра Ругера та що міністеръ м въ обѣцяти зробити все, що буде можна зробити, але велѣвъ вносити просьбы до цѣсарскои канцелярии нѣдъ кождого засудженого окремо. Передъ кольма тыждиями той самъ міністеръ дадавъ послови Окуневскому зовсѣмъ иншу инструкцію. Годѣ въ тій справѣ вже ладу дойти!

— Въ четверъ нѣдбуде ся въ рускомъ театрѣ представлене въ користь товариства „Руслан" [що опѣкуюсь убогою молодежію рускои гімназіи у Львовѣ]. Нѣдграна буде штука „Сватане на Гончарѣвцѣ" народна комедіо-опера въ 3 актахъ Квѣтки-Основяненка.

— **Общества „Русскихъ Дамъ" и „Музы"** просять насъ о умѣщене оповѣстки, що д. 17 н. ст. с. м. о 8 год. вечеромъ устроюють въ великій сали Народного Дому при спо́в участи п-ь Маріи Павликовъ-Новаковскои, дѣвиць І. М. и Е. Й. та д-рѣвъ Богданьского и Гайсіна вечеръ въ память Михаила Качковского на добродѣйній цѣли. Вступъ нѣдъ особы 2 корони [по запросины можна зголоситись на адресу К. Алексовичъ, ул. Вѣрменьска ч. 3., II. пов., а білеты можна дѣстати въ торговли Ив. Дуткевича и въ Русскомъ касинѣ що дня нѣдъ 7 до 9 вечеромъ а въ день вечера при касѣ. Програма вечера: нѣдчитъ о. Амвр. Полянского о національныхъ святахъ въ Сполученыхъ Державахъ північної Америки и о участи въ нихъ рускихъ кольоністо́въ; концертъ: хоры, сольо співъ [панѣ Павликовъ Новаковска нѣдспѣвае „Тебе я любко одина" Лисенка и „Минули лѣта молодія" Шевченка Нижанковского], сольо на скрипцѣ п-ы И Я.. гра на фортепіянѣ п-ы Е. Я. и деклямація п-ы М. Я. — По концертѣ товариски забавы.

— **Стіпендіи.** Невдовзѣ буде оповѣщеный конкурсъ на три стіпендіи надани Ставропігійского института, а именно: три стіпендіи по 120 зр. рѣчно зъ фонду Каролины Глинецкои для слухачѣвъ права, одна стіпендія зъ фонду Анастазіи Юркевичевои 76 зр. рѣчно для семинаристки и одна стіпендія зъ фонду Конст. Кмицикевича 115 взглядно 130 зр. для слухача правъ а своіка фундатора.

— **О. Димитрій Гебей**, угорско рускій католицкій священникъ, бувшій професоръ церковного права и церковнои исторіи въ ужгородскій [унгварскій] духовній семинаріи въ другій половинѣ вересня сего року — якъ доносить „Церковный Вѣстникъ" — въ домашній церкви петербургскои духовнои академіи перейшовъ на лоно греко-нехо́дноі россійскои церкви и заразъ вразъ изъ другими академиками-священиками взявъ участь въ литургіи, яку правивъ нарвскій епископъ Іоанъ, а въ колька днѣвъ опѣсля разомъ зъ лаврскимъ духовенствомъ взявъ участь въ литургіи правленій ямбургскимъ епископомъ Веніяминомъ въ Троицкомъ соборѣ Александро-Невскои Лавры. Вѣдтакъ выѣхавъ въ Петербурга до Міннеаполісъ въ Мінезотѣ Пѣвнічнои Америки на посаду пароха. — Галицко-рускій о. Грушка римскій выхованець теперь православный душпастырь въ Америцѣ, дѣстав за товариша угорского Русина о. Гебея, бувшого професора права церковного и церковнои исторіи. Правда, за те и на лоно католицкои церкви нѣдъ часу до часу привертае ся якійсь священникъ российского православія, якъ ось н. пр. о. Толстой, що знайшовъ захистъ у нашихъ галицкихъ оо. Василіянъ и, о сколько вѣдомо, на-разѣ мае яко „коренно русскій человѣкъ" місію навернути назадъ на католицку вѣру тыхъ немногихъ львовскихъ москвофілѣвъ, котрѣ вслѣдъ за пок. о. протоіереемъ Наумовичемъ нѣдчахнули ся нѣдъ католицкои церкви а приняли буковиньске православіе.

— П. д-ръ Евгеній Барвѣньскій зложивъ на цѣля публичній до моги диспозиціи 5 зр. а я ихъ признаю на фондъ народный, — *Волод. Шухевичъ.*

— **Буджетъ школьный мѣста Львова** на 1899 рѣкъ буде нѣдвышеный о 45.000 зр и вынесе разомъ 312.000 зр. Зъ сего буджету маютъ нобудувати новѣ будынки школьній, а учителѣ дѣстануть 10% додатку дорожиного.

— **Доповняючій выборъ посла соймового** зъ повѣта Новый Торгъ [на мѣсце зложившого мандатъ посла Т. Чарковского-Голевского] въ куріи громадъ сѣльскихъ розписало намѣстництво на 21 н. ст. грудня с. р. Буде тамъ борба всѣхъ польскихъ партій!

— **Зробтъ мѣсть** въ Японіи въ остатнѣмъ десятилѣтю показуе ся, нѣсли сегорѣчнои урядовои статистики, небувалымъ деннде на цѣлій кули земскій. Токіо въ остатныхъ десяти лѣтахъ зросло майже о половину и теперь оно числить 1,300.000 мешканцѣвъ; Іокагама зъ 89.000 въ 1886 роцѣ зросла до сего року на 180.000, Кобе зъ 80.000 на 185.000, Осака зъ 360.000 на 510.000 и т. д. Въ 1886 роцѣ було въ Японіи 117 мѣстъ зъ числомъ мешканцѣвъ по-надъ 100.000, а сего року в вже такихъ мѣсть 220. Всего-жь населеня начислено теперь въ Японіи кругло 45 міліонѣвъ. А и культура въ тѣмъ краю — промыслъ и наука — росте на причудъ скоро.

— **Вѣдзначене.** Цѣсарь надавъ судовому радникови въ Самборѣ Людв. Слотвиньскому при нагодѣ его переходу на пенсію титулъ радника высшого суду краевого.

— **Ювілейній дукаты.** На основѣ розпорядку цѣсарского маютъ бути дня 2 грудня выбитій новій дукаты зъ погрудямъ цѣсаря Франц-Іосифа и зъ датою ювілея 1848—1898.

— **Стіпендіи.** Невдовзѣ буде оповѣщеный конкурсъ на три стіпендіи надана Ставропігійского института, а именно: три стіпендіи по 120 зр. рѣчно зъ фонду Каролины Глинецкои для слухачѣвъ права, одна стіпендія зъ фонду Анастазіи Юркевичевои 76 зр. рѣчно для семинаристки и одна стіпендія зъ фонду Конст. Кмицикевича 115 взглядно 130 зр. для слухача правъ а своіка фундатора.

— **Дрібній вѣсти.** Дня 22 н. ст. падолиста вѣдбуде ся въ Рукомишни коло Бучача вѣнчане п. Луки Демчука, окбиченого богослова зъ панною Галею Билинкевичівною, дочкою мѣсцевого пароха. — Маршалокъ краевый гр. Ст. Бадені выѣхавъ нинѣ до Нижнева. — Въ суботу [19 с. м.] яко въ день именинъ пок. цѣсаревои Єлисаветы нѣдправлять ся у Львовѣ по всѣхъ святиняхъ поминальній богослуженя; молодѣжь школьна буде вѣльна вѣдъ науки.

Вѣдъ Вп. о. *Евгенія Сабата, пароха зъ Тисьменичанъ*, одержуемо отсе письмо:

Въ 224 ч. „Дѣла" була згадка про допись зъ Тисьменичанъ до Słowa polsk-ого вымѣрена противъ моеи особы. Хотячи бодай въ части выяснити дѣйстный станъ рѣчи, прошу Хв. Редакцію помѣстити отсю мою допись, бо найлѣпшимъ доказомъ тенденційности допису въ Słow-ѣ р. есть то, що тая часопись мого спростованя, высланого ще д. 25. Х., доси не помѣстила и ажь власнѣвою дорогою треба ви до того приневолити.

Допись въ Słow ѣ р. есть лишь епілогомъ цѣлого ряду рѣзныхъ найнегодніи шихъ махінацій властителя часта Тисьменичанъ п. Каміля Мохнацкого, котрый вже нѣдъ довшого часу, покинувши чи перервавши студіи університетскій, замешкавъ въ Тисьменичанахъ и здавсь для забитя часу розпочавъ кампанію, безъ выбору оружя и средствъ, найперше противъ начальника зелѣзничои стаціи п. К. Лещиньского, чоловѣка дуже честного, а не вдѣявши ему нѣчого, звернувъ ся противъ мене и постановивъ всякимъ способомъ мене позбути ся. Въ чо́мъ же лежать причина тои такъ завзятои ненависти и антагонізму? Отже рѣчь така:

Передъ 12 роками самъ Епіск. Ординаріятъ въ Станиславовѣ въ часѣ канонічнои візитаціи парохіи Тисьменичанъ порушивъ справу нобудованя нового приходства на мѣсци старого, на скрѣзь спорохнѣлого, вкладаючи се менѣ за обовязокъ, и самъ нѣдвѣсъ ся до ц. к. староства и по причинѣ упору мѣсцевого колатора зажадавъ вѣдказаня на мѣсце ц. к. технічнои комісіи, абы розслѣдила станъ старого дому и выдала свое рѣшеня для безпроволочного нобудованя нового. Однакъ всѣ мои старанія, мимо рѣшень ц. к. староства зъ д. 23/3 1889 ч. 5322, ц. к. намѣстництва зъ д. 1/12 1890 ч. 80914 и зъ д. 4/4 1892 ч. 10201, якъ и ц. к. технічныхъ справоздань зъ д. 18/10 1889, 15/7 1891 и зъ д. 24/5 1894 и кольохъ розправъ конкуренційныхъ, орѣкаючихъ, що приходство мусить ся цѣло перебудувати, розбивались о успѣшній протинадѣланя двора, нерадого выдати кольнасотъ зр. яко припадаючои на него части. А коли ц. к. староство, переконавши ся о неможности мешкати въ такомъ приходствѣ, поставило послѣднымъ часомъ сесію справу на вострію бритвы и взяло ся енергічно до дѣла, абы махінаціямъ п. К. Мохнацкого конець положити, вонъ хопивъ ся ще средства угодового. Хотѣвъ мене самого наклонити до вѣдступленя вѣдъ заходо́въ, а коли се ему не удало ся, почавъ самъ уѣдати и другихъ нѣдбурювати на невыгодну ему личность священника. Друга не менше, важна причина его завзятости лежить въ тѣмъ, що нѣдписаный, дбаючи зъ обовязку священника о добро громады и парохіанъ, вѣдтягавъ и вѣдтягае ихъ вѣдъ пияцтва и коршмы, а се для двора, котрый мимо одержанои инденмні зації выарендовує и теперь на власну руку пропінаціи въ Тисьменичанахъ и Заберезу, выдае ся бути дуже некорыстнымъ. Inde irae, inde studia!

И отъ посыпались рѣзного рада доносы до Епіск. Ординаріяту и до староства. Ев. Ординаріятъ мусѣвъ трикратно высылати комісію на мѣсце, щобы провѣрити найрѣвнѣйшѣ доносы, котрѣ мене въ найчорнѣйшомъ свѣтлѣ старали ся представити. И що-жь показало ся? Ото, що всѣ доносы були чистою выдумкою буйної фантазіи дуже честныхъ авторо́въ и мѣстили въ собѣ лишь множество фальшивыхъ або въ способѣ негодный честного чоловѣка поперекрученыхъ фактѣвъ. И на-разѣ притихла борба, але лишь на те, абы тымчасомъ выгадати знонъ щось нового, що потрафило бы менѣ доскулити, а вже щонайменше надало бы ся, єли вже не до доносу до Еп. Ординаріяту, — котрый переконавшись вжо о моральній вартости доносниковъ и о безпідставности доносо́въ, полишавъ уже ихъ безъ вѣдповѣди, — то бодай до дописи до якои часописи. И не потребували довго ждати на нагоду.

Ото нѣдписаный при кінци серпня вынихнувъ собѣ руку и по тій причинѣ ставъ на довгій часъ неспособнымъ до сповнюваня всѣхъ функцій церковныхъ, отже не мігъ удѣлювати и науки реліґіи въ мѣсцевій школѣ. И то зовсѣмъ выстарчило лише чигаючимъ на нагоду приятелямъ... П. Мохнацкій скликавъ своихъ заушниковъ: вбйта Григора Кушнѣрчука и заступника а заразомъ предсѣдателя мѣсцевои рады школьнои Андрѣя Фучка и потихоньки безъ вѣдомости другихъ членовъ рады школьнои, котрій нидко якось не надавались до тои честнои трійки, ухвалили по здоровій порадѣ мѣсцевого учителя Василія Вітера, зъ роду Русина, нѣдъ фірмою мѣсцевои рады школьнои вѣдому вже резолюцію та й заразъ выслали и допись до Słowa p., котре охотно приняло ви, бо-жь то противъ рускаго священника! — Тымчасомъ се неправда, яко-бы я коли-небудь не хотѣвъ удѣляти дѣтямъ въ школѣ науки реліґіи та вѣдтягавъ ся вѣдъ свого обовязку яко катихита мѣсцевого; противно, я вѣдъ початку свого душпастырства ажь доси все точно и довѣстно працювавъ въ тѣмъ напрямѣ, а найлѣпшимъ доказомъ сего многій похвальній свѣдоцтва, якій майже рѣкъ-рѣчно дѣстаю за за ревне удѣлюване реліґіи такъ вѣдъ Еп. Консисторіи якъ и вѣдъ ц. к. школьнои рады окружнои, а дальше и те, що окружна рада, узнаючи мои працѣ надъ молодежію школьною, не вагае ся рѣкъ-рѣчно высылати мене яко свого делеґата на испыты школъ въ сусѣднихъ мѣсцевостяхъ.

Неправдою есть вкінци, яко-бы тутешна громада була противъ нѣдписаного такъ збурена, що ажь мала бы намѣръ перейти на обрядъ римо-католицкій, або щобы такій голосы въ громадѣ вѣдзывали ся; але правда, що маленьку часть людей безперестанно нѣдбурюють противъ мене люде злои волѣ зъ п. Мохнацкимъ на чолѣ, не перебираючи въ средствахъ, абы только мою повагу нѣдкопати, хочь переважна часть для мене найзичливѣйша.

Вкінци для илюстрациі замагань многообѣцюючого и о добро громады [?] дбалого дѣдича нехай послужить ще той фактъ, що при нагодѣ посвященя новои будованои школы ураджено зъ ней формально коршму, а, панъ дѣдичъ гостинно самъ шинкуваввъ горѣвку. Бѣдній и несприяючій дѣдичеви навѣть першого дня не мали приступу на принятя на котре зъ фондо́въ громадскихъ ухвалено 140 зр.; натомѣсть кількохъ выбраныхъ проводирѣвъ пив ще три днѣ въ будынку школьнѣмъ, бо навѣть науки школьнои черезъ те не було, бо учитель гостивъ ся разомъ зъ предсѣдателемъ мѣсцевои рады школьнои, вѣйтомъ и ще зъ кількома дворскими поплечниками. А коли кількохъ честнѣйшихъ и тверезыхъ газдо́въ обрушилось на таку підтику и марнованя гроша громадского, то пияй проводирѣ хотѣли ихъ до стовпа вязати.

Така у насъ господарка нѣдъ проводомъ „пашича", котрый далеко лучше зробивъ бы, якъ бы взявъ ся до науки и дбавъ радше о уморальненя народу, а не причинивъ ся до его морального и матеріяльного упадку.

Въ надѣю, що Хв. Редакція, въ имени правды и нарушеной чести чоловѣка невинного, не вѣдмовить мѣсця сему мому письму, остаю и т. д. — *Евгеній Сабатъ* руско-кат. парохъ въ Тисьменичанахъ.

Посмертній — ǂ — оповѣстки.

О. Изидоръ Лукасевичъ, парохъ Рыбна, деканата косівского, упокоивъ ся по кѣротцкій недузѣ дня 13 н. ст. падолиста с. р. въ 57 роцѣ жатя, а въ 31-ймъ священьства. Похоронъ въ середу 16-ого с. м. В. в. п.!

На запытане Вел. о. Ив. Велигорского зъ Иваня, поставлене до „Товариства для розвою рускои штуки" въ 241 ч. „Дѣла" с. р. вѣдповѣдаемо: П. Ю. Залускій нѣдписавъ статутъ сего Товариства, отже нѣсли постановъ §. §. сего статута є членомъ Товариства. Адреса: Ю. Залускій въ Задѣльску п. Завадка коло Сморжа. — У Львовѣ 12/11 1898. Дирекція Товариства для розвою рускои штуки у Львовѣ.

Господарство, промыслъ и торговля.

— „Господарь", часопись для рускихъ хлѣборобо́въ, мѣстить 5. числѣ слѣдующій статьѣ: 1) Господарскій порядокъ на оборѣ. 2) Якъ пізнавати доброту сѣна. 3) Паша квашена. 4) Яка рыба пригожа до невеличкихъ живныхъ ставко́въ. 5) Уваги при зимовли пчолъ. 6) Якъ вышукати марґель. 7) Россійскій напиток „кеасъ". 8) Нищене мохо́въ на деревинѣ 9) Поправа лукъ. 10) Питный мѣдъ. 11) Годованя дробу. 12) Заховане яблокъ черезъ зиму. 13) Клированє патоки. 14) Болотнистый посмакъ рыбъ. 15) Средство на бѣгунку у телятъ. — 16) Кітъ на текучій бочки. 17) Якъ инший край дбаютъ о розвій садовництва. 18) Купно на лóктѣ и на метры. 19) Якій кури несуть ся нѣдъ осѣнь и на початку зимы. 20) Коли деревамъ нѣддавати страву. 21) Колька вѣтрина у коней. 22) Не терпѣтъ мухъ въ хатѣ. 23) Оголошеня. Велике богатство матеріялу обробленого старанность доказомъ, що сеся часопись хоче ширити въ рускомъ народѣ широкій господарскій вѣдомости и тому повинна она бути въ хатѣ кождого письменного хлѣбороба. Однакъ она сама зъ себе тамъ не зайде, єли интеліґенція народу не дасть до того причукы. Тому повинна интеліґенція руска по селахъ прихожити всѣхъ силъ, щобы кругъ передплатниковъ „Господаря" ширшавъ, бо такъ пожиточна и своимъ змѣстомъ богата, а заразомъ дешева часопись може устояти ся єдино великимъ числомъ передплатниковъ. Интеліґенція же мѣска могла бы причинити ся такожь до спомоги сеи часописи передплатою для кого-небудь зъ родины або зъ знакомыхъ, хлѣборобо́въ. Спомагаймо и ширѣмъ конечно, що добре и пожиточне!

Наука, штука и література.

— „Ілюстрований Календар Товариства „Просьвіта" на рік 1899". Крóмъ звычайныхъ частей: календарскои, поминального календаря, уставу церковного, информаційнои части и т. д. мѣстить въ частяхъ літературній и поучаючій ось тій статьѣ: Учи ся дитино! Поезія Вол. Масляка; Безконечний швіндель, оповѣдане Ст. Пятки; Хлопске серце, поезія Богд. Лепкого; Водолій, оповѣдане Ох. Катренка; До рускихъ жінок, поезія Марка Мурани; Кардинал Сильвестер Сембратовичъ, посмертна згадка. — Про державний лад австрійско-угорскої монархії; Про звільнене від податків, нап. Вяч. Будзиновский; Преображенська церков у Львові (зъ илюстрацією); Руский Інститут для дівчат в Перемишли (зъ двома илюстраціями); Фундация кн. Конст. Острожского въ Тернополи (зъ илюстрацією). — Календарь має крóмъ части календарскои 64 сторонъ и коштуе брошурованый 35 ., оправленый 45 кр., зъ пересылкою о 5 кр. бóльше.

Телеґрамы „Дѣла".

Прага 15 падолиста. Товпа народу витала зъ музикою выходячого зъ вóйскового арешту резервіста Тайфара, котрый сидѣвъ пять днѣвъ за те, що на контрольныхъ зборахъ вѣдповѣвъ замѣсть „hier" по чески „zde". Зóбраній вручили ему цѣты и зъ тріюмфомъ вѣдпровадили до реставрациі.

Будапештъ 15 падолиста. Вояка 10 полка пѣхоты Ивана Рота военный судъ засудивъ на смерть за те, що нѣдчасъ вправъ нѣдносъ оруже на свого зверхника.

Римъ 15 падолиста. Вчера розбѣйшла ся поголоска о намѣренóмъ атентатѣ на королѣвску пару. Коли король зъ королевою вѣъздили до Риму, якесь индівідуумъ здержало конѣ. Скóнчило ся на тóмъ, що напастника арештовано.

Женева 15 падолиста. Адвокатъ Люккенього зголосивъ нинѣ до касаційного трибуналу вѣдкликъ противъ засуду. Оборонець заявивъ, що вонъ зъ горы уважае свій крокъ за безуспѣшный, але ему розходить ся о те, щобы Люккені лишивъ ся ще якійсь часъ въ слѣдчій вязници, заки зачне вѣдсѣджувати кару въ нѣдземнóмъ гробѣ.

Парижъ 15 Падолиста Агентія Гаваса дóстала донесеня що Драйфусъ померъ. Міністе кольоній заявивъ, що вонъ о тóмъ нѣчого не знае.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львові, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасоване в 1848 році". Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньский. Ціна 25 кр.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Видѣлъ Товариства „Руской Бурсы“ въ Новѣмъ Санчи складае прилюдно щиру подяку всѣмъ тымъ Добродѣямъ, що причинили ся до устроеня Бурсы якими-небудь спарядами, матеріяломъ, або спомогли ей дарами въ натуралiяхъ, а именно: Вп. Теодорови Мохнацкому помѣщикови въ Мохначцѣ нижнѣй за дубовый стѣлъ округлый до науки; Вп. І. Черкавскому гiмн. професорови въ Новѣмъ Санчи за стѣлъ ѣдальный; Впр. о. сов. Гавр. Гнатишакови парохови зъ Криницѣ за 5 кѣрцѣвъ картофель; Вп. Мик. Громосякови фабрикантови жалюзій въ Криници за 10 довгихъ дощокъ; Вп. Стеф. Олесневичеви господареви зъ Богуши за нецки и дѣжу; Вп. Павл. Поляньскому властителеви реальностей въ Новѣмъ Санчи за 10 довгихъ дощокъ; Вѣл. сов. Вас. Яворскому въ Новѣмъ Санчи за бочку нафты; Вп. Кар. Міллеровi куицеви въ Новѣмъ Санчи за одну бочку на капусту; Вп. І. Солтикевичеви ветеринареви въ Новѣмъ Санчи за умивальню; Впр. о. сов. Теоф. Качмарчикови, парохови зъ Бѣлцаревои за узбиранихъ 10 кѣрцѣвъ картофель; Всч. о. Т. Прислопскому парохови зъ Фльоринки, за 8 кѣрцѣвъ картофель и Впр. о. Теоф. Карчмарчикови парохови зъ Бѣлцаревои за 40 мѣхѣвъ картофель зъ карнелiями, [бруквою] и Вол. Левицкому почтмайстрови зъ Лонцка за фаску повилъ; Вп. Богускому начальникови громады Вѣрхомля та два кѣрцѣ картофель и Впр. о. сов. І. Хр. Дуркотови парохови Новои веси за 1 корецъ карнелѣвъ: Вп. Данькови Трохановскому начальникови громады зъ Полянъ коло Грибова, за 13 кѣрцѣвъ картофель; Вп. панѣ Рудницкой женѣ помѣщика Завады коло Нового Сонча за 2 кѣрцѣ картофель, копу капусты и пѣвъ кѣрця збѣжа; Вп. Ант. Мельникови начальникови сторожи огневои въ Новѣмъ Санчи, и Вп. панѣ Софiи Мельникъ за вазу, 12 тарелѣвъ и стѣлъ ѣдальный. — *Вѣдь Выдiлу Товариства.*

Переписка Редакціи и Адмiнiстрацiи.

Вп. А. Чу. въ Ко. Такъ. — *Вп. С. Ма. въ Бо.* На 1899 зостало 50 кр. — *Вп. Л. Ту. въ Дв.* Такъ. — *Хв. Чит. въ Шм.* Заплачено теперь до кѣнця жовтня. — *Вп. Н. Ле. въ Сл.* До кѣнця року прийде ще 5·80 зр. — *Вп. В. Гл. въ Жу.* Одержано. — *Вп. А. Со. въ Ко.* До кѣнця року ще 80 кр.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Маріянъ Долиньскій

асистентъ клiнiки гiнекольогiчно-положничои проф. Iордана, унiв. Ягайлоньского, и б. практикантъ шпиталя св. Людвика для недугъ дитинячихъ,

осѣвъ и практикуе въ Перемышли.

Мешкае при улицы Францишканьскiй ч. 26

437 *вхѣдъ вѣдъ ул. Владиче (коло вежi.)* 2—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механiкъ у Львовѣ, площа Галицина ч. 1., протиль Банку Гiпотечного на памятницяхъ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвiкеры, льорнеты, бiнокле, далекознды, барометры, термометры, рѣзнѣ ареометры, мiкроскопы, люпы, компасы, райсцайгы, таемне мѣрничѣ, пiоны, лiбелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Вешкi направки полагоджуютъ ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, фельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капiтульна ч. 3.

190 54—?

Въ Жовтанцяхъ

є церковъ зъ трема верхами нъ дуже добрѣмъ станѣ на продажъ. Близша вѣдомость у мѣсцевого предходника. Послѣдна почта въ мѣсци. 439 2—3

Також и на раты

безъ вѣдвышки дъ

диваны, портiеры, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ також всякѣ артикулы потрѣбнѣ до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провинцiю высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Парцеляцiя 150

моргѣвъ грунту близько Львова пѣдъ дуже корнетными услѣвями.

Адвокатъ д-ръ Блажейовскiй, Львовъ. 430 5—5

Выстава загальна

всходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портiеръ, фiранокъ, хѣдникѣвъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевѣ цѣны вказанѣ докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшѣ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провинцiю цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

Артистично-ратовниче заведенє

А. ЗIҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранiйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампiлѣ металевѣ и кавчуковѣ, гербы, монограмы, стампiльнѣ марки, станцы, таблицѣ литѣ и гравiрованѣ и проче.

Замовленя зъ провинцiи полагоджуютъ ся вѣдворотною почтою. 290 21—52

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДИТЕЙ

виданнѣ

коштомъ руского тов. педагогiчного

В полотняннiй оправѣ з золоченым хрестом 20 кр.

Продае ся в книгарни Наук. тов. iм. Шевченка, Львiв, ул. Академiчна ч. 8.

Проф. Д-ра Олександра Огоновского **„СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“** виданнѣ Д-ромъ Петромъ Стебальскимъ: том I. Загальнi науки i право рiчеве; том II. Право облiгацiйне i право спадкове — поняли ся вже в книгарскiй торговлi i можна его набути в книгарнi Наук. товариства iм. Шевченка i в Ставропiгiйскiй. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

По нивькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКIЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякѣ церковнѣ роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 108—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ також сальоновѣ и настѣнныѣ, хѣдники, фiранки, портiеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спецiяльный вѣддѣлъ для конфекцiи дамскои и дѣточои, бѣлизны мужескои и дамскои, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, короноки и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ правтичностiю цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капiтульна ч. 3.** 190

Вже выйшовъ

Iлюстрованый Календарь „Просвѣты“ на рѣкъ 1899.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Рынокъ ч. 10.

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка

у Львовi, ул. Академiчна ч. 8, 222 9—?

мае на складi слiдуючi книжки:

Памятковe число „Зорi“		—·50 кр.
Партицький Омелян.	Iсторiя старинна Галичини	3·— „
„ „	Провiднi iдеi в писмах Т. Шевченка	—·35 „
„ „	Скандинавщина в давнiй Руси	—·20 „
„ „	Слово о полку Iгоревiм	—·80 „
„ „	Темнi мiсця в Словi о полку	1·40 „
„ „	Велика славян. держава перед 20 0лiт.	—·20 „
Пачовський Михайло Др.	Про билини i думи	—·10 „
Подоленко К. Т.	За громаду, оповiдане	—·20 „
Новицький Борис.	Весна в українському селi	—·20 „
„Правда“	письмо iтер. наукове ч 1873, 76, 77, 79, 89—96 по з р. 1878 1 зр., XIII з допов сим	2·— „ 1·50 „
Рашта.	Гетьман Мазепа, повiсть з польского	1·20 „
Раймунд.	В оборонi чести, повiсть	2·50 „
„	Мiщанське племя, повiсть з нiмецького	1·20 „
Родзевич М.	Девайтiс, повiсть з подського	1·— „
Рогова.	Син гетьмана, повiсть iсторична з великоруского	1·50 „
Руданський Ст.	Твори т. I. 40 кр., т. II. 50 кр., т. III. 50 кр. т. IV.	—·60 „
Север.	Задля святої земдi, повiсть з подського	—·50 „
Скот Вальтер.	Ришард Львине серце, повiсть iсторична з англiйського	1·20 „
Смирнов-Дашкевич-Шараневич.	Монографiї до iсторiї галицкоi Руси	1·50 „
Солтан Абгар.	При стрiлецькiй ватрi	—·40 „
Стiнде Юлiй.	Родина Бухгольцiв, повiсть з нiмецького	1·— „
Сурин Iван.	Твори	—·10 „
Сальо.	Непос дли III. кл. гiмназ.	—·65 „
Толстой Кость Гр.	Серебряний князь, iстор. пов. з великорус.	2·— „
Толстой Лев Гр.	Дитячий, хлопачий i молодечий вiк	1·40 „
„ „	Микола Палкин	—·10 „
Тургенев Iван.	Батьки i дiти, повiсть з великоруського	1·20 „
„ „	Дворяньске гнiздище, повiсть з великорус.	—·65 „
„ „	Дим, повiсть з великоруського	1·50 „
Уманець i спiлка.	Словар росiйсько-украiн. т. I. II i III. по	2·50 „
Устиянович Корнiй.	Расевський i росiйський панславiзм	—·80 „
„	Микола. Повiсти	—·85 „
Федькович Юрiй.	Повiсти i оповiдання	—·20 „
„ „	Як козам роги випрaвляють	—·10 „
Фейдет Октав.	Дневник одної панi, повiсть з французского	—·60 „
„ „	З великого свiта	—·80 „
„ „	Любов убогого молодця	1·20 „
Франко Iван.	Без працi, байка	—·20 „
„ „	Жiнока неволя в народних пiснях	—·30 „
„ „	Нарис iсторiї фiльозофiї	—·30 „
„ „	Нашi коляди	—·20 „
„ „	Старозавiтнi апокрiфи, памятки староруськоi лiтератури	2·— „
„ „	Украдене щастє	—·30 „
Хванько (Кримский).	В народ! побрехенька без тенденцiї	—·15 „
Цар Михаил.	Надельмаер апостол свободи	—·10 „
Чайковеський Андрiй Др.	В чужiм гнiздi	1·40 „
„	Олюнька	1·— „
Чайченко В. (Б. Грiнч.),	Книга байок	—·50 „
„	Книга казок	—·60 „
„	На розпутi	—·80 „
„	Оповiдання	—·80 „
„	Пiд хмарним небом (поезiї)	1·— „
„	Сонячний промiнь	—·60 „
„	Ясне зорi	—·20 „
„	Нахмарило, комедия	—·20 „
Шашкевич Вол.	Зiльник, збiрник поезий	—·20 „
Шевченко Тарас.	Кобзар, 3 томи з пересилкою	7·— „
Шекспiр — Кулiш.	Драматичнi твори, ч. I.	1·— „
Шiлер — Горницкий.	Орлеаньска дiва, трагедия	—·35 „
„ — Грiнченко.	Марiя Стуарт трагедия	—·50 „
„ — Кмiцикевич.	Вiльгельм Тель	—·30 „
Шкоминченко.	Мiж народ, оповiдання	—·20 „
Щурат Василь.	Чернеча республика на Афонi	—·10 „

Крiм того мае на складi слiдуючi мапи, образи, видання образкове, ноти i т. i.

Гуцул i Гуцулка, дві картини олiйні по	—·50 зр.
Остап Вересай, картина хромолiтографiчна	—·50 „
Шевченко в 26 роцi життя, фотографiя	—·50 „
Шевченко з бандурою над Днiпром	—·25 „
М. Вербацкий. Заповiданє Т. Шевченка, ноти	—·50 „
Монограма до вишивок i гафту	2·— „

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бѣль натирание; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того 405 5—40

загальне любимого средства домового

все лишь въ орiгiнальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охороною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Рiхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою охороною яко выробъ орiгiнальный.

Рiхтера антика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

Свѣтлый заробокъ!!

Для властителѣвъ контор взимѣны, куицѣвъ, агентѣвъ и. и.

Орiгiнальнiй лѣсосы

(не ратальнi листы), котрыхъ тягненє вже небавомъ наступитъ и котрыхъ легко великa скѣлькѣсть є до вдатя. Оферты пѣдъ „Lebensbedarf 7310“ до Haasenstein & Vogler въ Празѣ. 426 8—9

ДРѢТЪ кѣльчастый цинковый до огороженя по зр. 4·50 за 100 метровъ. Топорцѣ лѣсовi до значеня деревъ (зъ двома довѣльными буквами) по зр. 6,

поручае ПЕТРО ХИПОНСТОВСКIЙ, горговля волiзна у Львовѣ, площа Капiтульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Рештки хѣдниковъ и высортованi диваны, портiеры, фiранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобелiны и рѣзнѣ предметы декорацiйнѣ по цѣнахъ бачно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты безъ сѣдвышеня цѣнъ. Для провинцiи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Диваны перскi и портiеры

традицiйнi (старинни)

продае, напуе и выпозичае, а також приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — **Пѣльги** въ сплатахъ пѣсля умовы. **На жадане высылаемо нашiй богато iлюстрованiй цѣнника даромъ и оплатно.** 190

МЫЛЬНИЧКИ и пенязки до голеня припоручае Iванъ Ляврукъ пожбянчикъ у Львовѣ, Галицка 6.

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — зволѣть, Вповажаный Пане удати ся до Складу диванѣвъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажаный Пане, великанськiй выборъ дергъ, по закуючо нивькихъ цѣнахъ. На провинцiю высылаемо на жадане нашiй богато iлюстрованiй цѣнники даромъ и оплатно 190

Розклад їзди поїздів залізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середньо-европейського (пізнійшого о 36 мінут від часу зі зімского).

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Iцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Iцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.56	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Iцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.52	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
2.50	—	„ Кракова		10.55	„ Iцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Iцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Iцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Iцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		нiчн			**нiчн**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Iцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
6.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Iцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Iцкан
	13.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

ТУТКИ зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати только зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна. 893

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигiйского, пѣдъ зарядомъ Iосифа Данилюка.

Ч. 246 Львовъ, Середа 4 (16) Падолиста 1898. РічникъXIX.

ДѢЛО

Виходить у Львовѣ що день (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный дораткокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣтей“ выходить въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 34. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, в Бюро газет ул. Народна Людовика 9, и А. Одьпасского ул. Кілінського ч.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відні: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкабот, за инсераты и плату у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатком:

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламація неопечатаний пѣлькій вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. н. в.

Оголошеня звыкай приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічка инсератовъ або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсѣкане“ по 25 кр. н. в.

Недѣлки и инший денесенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Длячого?

Пѣдъ такимъ заголовкомъ появивъ ся недавно въ „Сѣт-Петербургскихъ Вѣдомостяхъ“ фейлетонъ про звѣстный царскій указъ зъ 1876 року, що наложивъ нечуваний въ цивілізованѣмъ свѣтѣ кайданы на літературу десятокъ мілiонѣвъ украньско-рускаго народу. Авторъ фейлетона пытае: длячого и якимъ способомъ можливый е на передодню XX. столѣтя въ державѣ нѣбы цивілізованѣй и христіяньскѣй подѣбный гнетъ!

Опѣсля розказуе генезу згаданого указу, пригадуючи, що обмеженя свобѣднего розвитку рускои літературы починають ся вѣдъ 1847 року, коли въ Кіевѣ вѣдкрыто руске „Братство св. Кирила и Методія“. Тогдѣ вже утруднено до неможливости друкованє рускихъ книжокъ. Опѣсля въ 1863 році заострено той заказъ, а въ р. 1876. выйшовъ новый указъ, котрый заборонивъ друкувати не тѣлько рускій книжки — зъ выимкомъ историчныхъ документѣвъ и народнои белетристики — але навѣть ноты зъ малорускимъ текстомъ! Заразомъ заборонено тогдѣ и рускій выставы театральній та вѣдчиты. Тая заборона остае зъ дрѣбными лишь выимками до нинѣ въ силѣ, а наслѣдки ся е такій:

Книжокъ релігійного змѣсту не вѣльно въ Россіи перекладати на малоруску мову. Такимъ чиномъ въ христіяньскѣй державѣ, де св. Письмо розходить ся въ 70 мовахъ и нарѣчяхъ, мѣжь нашими въ нарѣчяхъ калмицкѣмъ, лапоньскѣмъ, естоньскѣмъ, въ чотирохъ нарѣчяхъ татарского языка, въ жаргонѣ польско-жидѣвскѣмъ и нѣмецко-жидѣвскѣмъ, — славяньске населенє, що числить десятки мілiонѣвъ душь, не маe права читати Біблію въ своѣй рѣднѣй мовѣ. Не вѣльно также друкувати перекладѣвъ класичныхъ письменникѣвъ такъ великорускихъ якъ и взагалѣ сторонныхъ. Черезъ те переклады драмъ Шекспіра (Кулѣша), Одиссеи и Ілiяды (Руданьского и Нѣщиньского), Дантого (Сивенького), Шілера (Грінченка), Гейного (Лесѣ Украинки и Ставиского), Пушкина, Жуковского и инших, мусѣли глядати собѣ захисту за границею, въ Галичинѣ. Не вѣльно также друкувати книжок науково-популярныхъ або утилітарныхъ. Длятого не дѣстали дозволу цензуры житепися Богдана Хмельницкого (Комарова), Котляревского, Колюмба и Гутенберга (Грінченка), описъ Сахары (Грінченка), книжочка про холеру и календарь на рѣкъ 1898 (Коваленка), книжочка про годѣвлю птицѣ (Коваленка) и богато иншихъ. Позволяють друкувати лишь оригінальну белетристыку и поезію зъ сучасного жытя народного (не зъ минувшого). Цензуроване найменшои рукописи руском тревае звычайно 3—4 мѣсяцѣ а часто и пѣвъ року, часомъ навѣть и довше. Заборонюють те, що було вчера дозволене и на вѣдворѣтъ. Жадном малорускои книжки не впускають до Россіи зъ-за границѣ. Вѣдносить ся се заровно до періодичнои печати, — не выймаючи навѣть найневиннѣйшихъ выдавництвъ, н. пр. часописи для дѣтей, — якъ и всѣхъ книжокъ, хочьбы се були наукові выданя Наукового Тозариства имени Шевченка, університетскій выклады рускихъ професоровъ зъ Львова або Черновець, школьній книжки, або навѣть передрукъ книжки що кно выданои за дозволомъ цензуры въ Россіи. Коли-бы тѣ книжки були выданій въ мовѣ великорускѣй, продавано бы ихъ безъ нѣякои перешкоды въ россійскихъ книгарняхъ; але що они написанй по малоруски, то мають въ собѣ щось незвычайно небезпечного; конфіскують ихъ, а людей, у котрыхъ ихъ найдуть, замикають пѣдъ ключь, а се мае опѣсля такій чи сякій, звычайній время наслѣдки.

Се значить — сказано при кѣнци статьѣ — посередно удержувати темноту у народу и убивати его творчій силы. Інтеліґентнымъ Русинамъ, котрій не можуть и не хотять вѣдцурати ся своои народности, гѣрко подумати о тѣмъ гнетѣ, якого зазнае ихъ славяньска мова въ славяньскѣй Россіи, а особливо коли бачать свободу, якою користуе ся та сама мова въ сусѣдньѣй нѣмецкѣй Австрія.

Подаючи зміст сего фейлетону, не гадаемо зовсѣмъ, що приносимо нашимъ читателямъ якусь новину; те все, що тутъ написано, давно знае у насъ кождый Русинъ, хто тѣлько хочь дрѣбку цѣкавить ся рѣдною літературою. Давно у насъ вѣдомо, яку свѣбоду маe въ Россіи література польска, котрѣй въ послѣднихъ часахъ за панованя теперѣшного нѣбы-то свободолюбного царя навѣть зъ патріотичнои стороны значно попущено волю. Знаемо и те, що св. Письмо розходить ся по Россіи на всякихъ можливыхъ мовахъ и нарѣчяхъ россійского царства, а заборонене лишe въ одній украньско-рускій мовѣ. Знаемо такожь, що всякій заходы, щобы выдерати знесене нелюдскои и нѣгде въ свѣтѣ нечуваної заборони — мѣжь иншими вже за теперѣшного царя внесена до него просьба нашого звѣстного патріота Ол. Конишского — оказали ся даремными. И се вкѣнци для насъ не новина, що „Стъ.-Петербургскія Вѣдомости“ тверезо и прихильно дивлять ся на справу украньско-рускаго письменства, бо вѣдъ коли тимимо — вѣдъ 1860 тыхъ лѣтъ, — стрѣчаемо ся въ нихъ вѣдъ часу до часу зъ прихильными про насъ вѣдзывами, за що належить ся редакціи щира вѣдъ насъ вдяка.

На одну лишь рѣчь хочемо звернути увагу. Становище великого дневника петербургского е для насъ доказомъ, — хочь такихъ доказѣвъ найшлось бы значно бѣльше, — що и въ самодержавнѣй Россіи не тѣлько середъ загалу и середъ ученыхъ, але и середъ дневникарства нелюдскій гнетъ, якій важкими кайданами тяжить на нашѣмъ народѣ и его духовѣмъ розвою, стрѣчае ся въ справедливымъ осудомъ, а щирымъ спочутемъ зъ покривдженою Украиною. Нашій украиньскій патріоты повинній зъ того користати и старати ся, щобы подѣбній голосы въ россійскихъ дневникахъ вѣдзывали ся якъ найчастѣйше а рѣчь певна, що потрѣбныхъ до того вилывѣвъ найшли бы доволѣ, коли-бъ лише найшлась охота. Памятати треба, що и капля воды дѣравить навѣть камѣнь, та що „толкущему отверзеть ся“. Коли-бъ навѣть не було выгляду на скорый успѣхъ прилюдныхъ голосѣвъ, то значѣне и вага, яку маe дневникарство въ цѣлѣмъ свѣтѣ, хочь-бы навѣть и въ Россіи, велить надѣяти ся, що все таки скорѣйше далось бы щось вдѣяти безнастаннымъ порушуваннемъ справы, нѣжь мовчазнымъ двиганемъ кайданъ. Чи царь, що своимъ проектомъ розоруженя ставъ всесвѣтнымъ героемъ поступу и людяности, мавъ бы зъ другои стороны остати оборонцемъ небувалого доси въ свѣтѣ вѣдъ незапамятныхъ часѣвъ дикого варварства?!...

„Галицкі выборы“...

Въ справѣ славетного выбору вбрменчука Мойсы зъ V. курія коломыйского Покутя внѣсъ посолъ д-ръ Окуневскій на однѣмъ зъ послѣднихъ засѣдань палаты послѣвъ до президента міністрѣвъ яко управителя міністерства справъ внутрѣшныхъ таку поновну интерпеляцію:

Въ громадѣ Рожновѣ, де выбира ся 12 выборцѣвъ, дальше въ громадахъ Ілинцѣ, Завале, Залуче и иншихъ [повѣта снятиньского] перевели правительственій комісарѣ, головно-жь комісарь Яворчиковскій, правыборы на користь урядового кандидата Мойсы ось въ якій способъ:

Староство выначувало по мысли §. 45 ординаціи выборчои до рады державнои не лишь годину початку, але и закѣнчена правыборѣвъ. Звычайно вымѣрено часъ дуже короткій, нѣбы длятого, що комісарѣ „не мають часу“, отже комісарь впустивъ до выборчого льокалю лише 20 до 30 людей, очевидно по галицкому звычаю насамперед жидѣвъ, а 100 до 200 выборцѣвъ стояло на дворѣ, бо для нихъ въ выборчѣмъ льокали не було мѣсця. Въ Ілинцяхъ вступъ до середины замкнено жандармерією а въ Рожновѣ просто — зарѣгльовано. Комісарь велѣвъ увійти лише стѣлько и такимъ выборцямъ, якій ему були на руку. Вѣдтакъ о означенѣй годинѣ замкнувъ выборы пѣдъ покрывкою, що вѣнъ пѣсля §. 45 ординаціи выборчои обовязаный допускати до голосованя лише тыхъ выборцѣвъ, що о „означенѣй годинѣ знаходить ся въ выборчѣмъ льокали“. Сотокъ выборцѣвъ, що стояли на дворѣ и тиснулись до середины та жандармерія здержувала, не допущено до голосованя, бо они „не були въ льокали выборчѣмъ“, а жандармы въ Ілинцяхъ ще зъ кийнами кричали до болючо зворушеног товпы правыборцѣвъ: „А хто-жь буде голосувати на другій рѣкъ, якъ вы всѣ вѣдголосуете сего року?“ Свѣдки въ Рожнова: Юрко Радишь, Федѣръ Глушко, Федѣръ Ропарь, Андрѣй Тарабаза, Панталеймонъ Стефуракъ, Іванъ Михнюкъ, Исакъ Савинъ, Миронъ Пилчерукъ и иншій. Свѣдки зъ Ілинець, Звала и Залуча наведений въ дотычныхъ протестахъ.

Зъ нагоды рускои выставы штуки.

II.

Нехай собѣ читатель уявить, що стоить на невысокѣмъ горбку, низше себе бачить поодинокихъ людей, або цѣлій групы: одній прощаючи ся вѣдходять домѣвъ, другій торгують ся ще, перечислюють грошѣ або пѣдвечѣрькують; низше на величезнѣй площи ще ярмарокъ въ повнѣмъ розгарѣ: колышуть ся барвий філѣ мужикѣвъ въ мальовничихъ строяхъ, купцѣ ганяють закуплений конѣ, вѣвцѣ, коровы, трохи на боцѣ видиве група деревъ, за ними мѣсточко, двѣ милѣ дальше синій горы, а вже знижене до западу сонце облива цѣлый просторъ золотымъ сяевомъ. Не одинъ любувавъ ся такимъ видомъ. Якъ же его маe артистъ намалювати? якъ представити дерева, кѣлькадесять домѣвъ, тысячѣ людей и худобы на кусинку полотна? якъ оповѣсти красками про блескъ сонячныхъ лучѣвъ, що озарили околицю? Безъ реаультату думали о тѣмъ давнѣйшій малярѣ, а сесю загадку розвязали аж послѣдній десятки лѣтъ.

Малярѣ прийшли до переконаня, що не поможе тутъ перечислюване людскихъ одиниць, докладность рисунков, комбінованє такого образу зъ студій поодинокихъ постатій, бо се вѣдбирае композиціи жите и правду, — а *треба великого почутя кольору, широкого трактованя чи погляду, вервы и легкомысности, котра позволяе маляреви лучити десятки людей въ одну кольористичну пляму, позволяе вабути лінійный рисунокъ, а вѣдтворювати людей ударомъ о полотно замоченого въ краску пензля.* Отъ и головній засады и суть импрессіонізму.

Придержуючи ся тои засады артистъ выкѣнчуе лишь найблизше стоячихъ людей виразно докладно, не входить при дальшихъ въ рисованє примѣромъ очей, рукъ, нѣгъ, чоботъ, бесагѣвъ и т. п., найдальшій групы лучить въ одну кольористичну пляму, не звертаючи уваги на сотки подробиць — бо сего любуючій ся такъ широкою сценою, повною жытя, руху и барвности, анѣ не бачивъ анѣ о тѣмъ не думавъ — черезъ що справдѣ не перечисля пензлемъ присутныхъ на ярмарку разъ изъ ихъ добуткомъ, але вѣддае враженє сего [impressio].

Засада та перейшла въ короткѣмъ часѣ у Франціи, де импрессіонізмъ повставъ до пересады. Почато малювати студіи, сцены такъ невыразно, якъ бы малярѣ умысно хотѣли укрыти те, о що имъ на образѣ ходить. На кольоритъ придумано доктрину и зредуковано краски до мѣсть повныхъ яркихъ тонѣвъ: карміновои, жовтои, синьои, зеленои, фіолетовои и оранжевои. Бѣла „барва“ у маляретвѣ не е кольоромъ але яснымъ бракомъ кольору, якъ чорна темнымъ. Послѣдну выкинено зъ палеты цѣлковито. Импрессіонізмъ такій яко школа чи доктрина повставъ и упавъ швидко, а лишивъ ся тѣлько яко способъ вѣддани хвилевыхъ вражѣнь, а яко такій не дасть ся нинѣ нѣчимъ заступити.

Слово „импрессіонізмъ“ зрозумѣла широка публика якъ и горша критика артистична цѣлкомъ фальшиво, прикладаючи сей выразъ до образѣвъ, въ котрыхъ пробиваютъ ся яркій тоны, — коли тымчасомъ вѣнъ бѣльше вѣдноситъ ся до невыкінчености образу, значить: способу понятя рисунку чи нехтованя его *лінійной докладности*, а менше кольориту. Можуть бути въ краевидѣ фіолетовій скалы, зеленою краскою мальованій лиця людскій, жовта „замѣсть зелена“ трава, а образъ може бути вѣдъ всякого импрессіонізму. Тій дивній „неприродній“ краски по найбѣльшій части не суть навѣть цѣхою якоись школы або личнымъ переконанемъ маляря, але выплывомъ докладнѣйшои и тонкои обсерваціи, о чѣмъ маю намѣръ тутъ написати.

Хто малювавъ на селѣ портретъ або студіюмъ типу, приходило ся ему чути вѣдъ обсерваючихъ се мужикѣвъ: „Длячого половина лиця ясна а половина темна?“ Се питане е выплывомъ обставины, що мужикъ не прийшовъ до льогічного заключеня, що лиця людскій повинно ся малювати такъ, якъ они оку нашому представляють ся, або оглядаючи що хвилѣ навѣть зъявища свѣтла и тѣни не мавъ свѣдомои обсерваціи сего факту.

Подѣбне питане и зъ подѣбныхъ причинъ ставить часомъ и інтеліґенція, оглядаючи образъ мальованый plein air — по нашому: въ повнѣмъ свѣтлѣ. Чуемо часто запытане: „Чому се лице пѣдъ бровами и пѣдъ бородою зелене, партіи чола и румянцѣвъ фіолетовій, волоса сине?“ Або просто твердженє: „Того маляря спровадила нова школа на фальшиву дорогу“, або „видко въ кольориту, що артистъ легкомысный чоловѣкъ... ему щось бракуе... въ природѣ нема нѣгде такъ яркихъ тонѣвъ“. Тымчасомъ маляреви часто нѣчого не бракуе [бодай въ образѣ], а критикуючому обсерваторови бракуе обсерваціи природы; маляръ малюе добре, а лишкъ оглядая природу поверховно, значить: любуе ся лише свѣтлянымъ ефектомъ, а не входить въ причину интензивности зъявища, вѣдчувае его лишь безъ свѣдомости. Но лѣтахъ призвычаюе ся и пересѣчна публика до сеи кольористичнои „дивноглядности“, зачинае навѣть въ природѣ шукати тонѣвъ зъ образѣвъ и знаходить ихъ. И такъ вже нинѣ е люде, котрій годять ся зъ фактомъ, що снѣгъ въ тѣни при сонячнѣмъ дни не сивый або чорный, якъ се бачили на вѣдпустовыхъ „лишафтахъ“, а синій або фіолетовый якъ на образахъ артистѣвъ.

И не дуже дивувати ся, що лишки мають на кольоритъ образѣвъ мальованыхъ въ повнѣмъ свѣтлѣ такъ пристарѣлый и цѣлкомъ безпѣдставный поглядъ, бо мавъ его — бодай въ своихъ образахъ — ще въ 1890-ыхъ рокахъ оденъ зъ найбѣльшихъ европейскихъ артистѣвъ — Янъ Матейко. Его не дотыкала правда, що на постати людскій стоячій на гранѣ вѣдбивае ся и зелень листя и жовтый рефлектованый тонъ хаты, муру чи чого-будь, синій кольоръ фірмаменту, — вѣнъ зъ цѣлою наивностю малювавъ битву такими красками, якъ бы лицарѣ були ся въ оточеню стѣнъ его роботнѣ.

Заслуга тутъ нового малярства а головно французскихъ артистѣвъ, котрій ввели засаду цѣлкомъ натуральну, лише въ своихъ артистичныхъ консеквенціяхъ на перший разъ — якъ и кожда новѣсть для декого — досыть дивоглядну, що малюючи людей въ окруженю природы треба ихъ и тамъ поставити [моделѣвъ] и вѣрно вѣддати кольоръ якій бачить ся, значить: заобсервувати, що на тѣлѣ людскѣмъ и однѣ вѣдбиваютъ ся всѣ краски, якій маe окруженє, — въ тѣмъ власне лежить суть пленеризму.

Краски, якими диспонуе палета маляръска, добре на мѣсци ужитій въ пленерѣ нѣколи не будуть за яркій — противно, буде имъ все бракувати яркости: н. пр. зеленого листя, черезъ котре пересвѣтлюе сонце, яркости цвѣтѣвъ, а навѣть яркости фіолетѣвъ, якій часто мають мѣсце на отѣненыхъ партіяхъ тѣла людского. Найчастнѣйше оказуютъ ся за брудній и мрачній тоны жовтій. Сильными лучами сонця освѣчену природу могъ бы маляръ вѣддати вѣрно, якои червона, сина и жовта краска була десять разъ яркѣйша, а бѣла [яко домѣшка до красокъ] бѣлѣйша.

Иванъ Трушъ.

Коли посолъ д-ръ Окуневскій удавъ ся до управителя староства въ Снятинѣ и представивъ ему, що гутъ надъужито интерпретація закона и выставлено на глумъ всяке почутє права, то управитель староства вѣдповѣвъ, що снятиньске староство розумѣє законъ такъ, що „треба зробити инший законъ". Тогдѣ звернено ся до намѣстника Галичины граѳа Пінінського, але той не давъ нѣякои вѣдповѣди.

Зважившн, що въ виду такихъ фактѣвъ Русины въ Галичинѣ за увесь часъ выборѣвъ не мають нѣякои охороны; — зважившн, що *поругуване и выняте въ пѣдъ прєвъ руске селянъство вже загально вѣдчуваѳ, немовь оно жие вже не въ австрійскѣй державѣ, вже не пѣдъ охороною европейскои правнои державы, але пѣдъ самоволею колишнього польского старосты*, — пытають пѣдписаній:

Чи В. Ексцеленція ще не почувають ся до заряджєня, щобы зробити конець галицкимъ надъужитямъ выборчимъ? — Чи В. Ексцеленція думають за повыспе наведеній надъужитя потягнути до одвѣчальности комісаря Яворчиковского и снятиньского старосту Цуладфа? — *Чи австрійске центральне правительство вовьме въ оборону передъ польскимъ урядникомъ рускаго селянина, що боре ся о свое національне право?*

Д-ръ Окуневскій, Таничкевичь, д-ръ Ярославичь [и 13 послѣвъ-Нѣмцѣвъ].

Зъ рускихъ кольоній въ Парані.

Передъ двома мѣсяцями выселили въ портѣ Параната въ полуднево бразилійскѣй державѣ Паранѣ два монахи-Василіяне, а именно священикъ о. Антоній Мартинюкъ и братчикъ Горощукъ зъ Львова. Удались они до основуючого ся тамъ монастыря [дому місійного] въ величезнѣй, майже зовсѣмъ чисто-рускѣй осадѣ Прудентополісъ, числячѣй около 6.000 Русинѣвъ, де осѣвъ въ липни 1897 р. першій Василіянинъ о. Сильвестеръ Кизима. Монахи тѣ взяли зъ собою де-що рускихъ книжокъ такъ духовныхъ якъ и свѣтскихъ та школьныхъ; хотять заложити руску школу въ Прудентополісъ. Взяли также по-трохи всѣлякого насѣня, щобы огородъ и садъ при першѣмъ рускѣмъ скитѣ на полудневѣй пѣвкули земскѣй бувъ розсадникомъ пожиточныхъ ростинъ для осадникѣвъ. Братъ Горощукъ, фаховый столярь и тесля, повѣзъ изъ собою знадѣбе свого ремесла и лагодить ся вырѣзьблювати иконостасъ зъ кедрѣвъ, магонію и иншихъ рѣаноцвѣтныхъ дорогоцѣнныхъ деревъ тамошныхъ лѣсѣвъ. Дотеперѣшна церковь въ Прудентополісъ ще дуже убога, — така, якъ ей парохіяне, котрѣ доперва зачинають приходити до себе по тяжкѣй початковѣй нуждѣ, злиднях и знєвѣрѣ, въ яку попали були, не знайшовши тамъ сподѣваного раю, тѣлько вѣдвѣчнй дикій буйній пралѣсы екзотичній и тяжку працю, а многѣ и смерть голодову.

Научены бѣдою попередникѣвъ, особливо вѣдъохочены оповѣданями тыхъ, що побачивши на мѣсци тяжку долю утѣкли назадъ до краю, не ѣдуть теперь вже наши люде туды, тымъ бѣльше, що не лишь уже нема безплатного перевозу, але и тамошне правительство неприхильне новому наплывови нашихъ людей. Лише вѣдъ часу до часу приѣздить на кольонію по кѣлька осѣбъ або роднихъ, вѣзваныхъ свояками, котрымъ повелось уже якотако загосподарювати ся въ тѣмъ дикѣмъ теплѣмъ краю. О. Кизима остерѣгае, щобы нѣхто *зъ селянъ* не важивъ ся туды ѣхати, бо тамъ уже давно де ведуть кольонізацію, а лише хиба той може тамъ знайти пристановище, кого ракличе загосподарованый уже свояк и приймe на свѣй грунтъ. Однакъ кошты дороги такій великій [по-надъ 100 зр. вѣдъ особы], що властиво нѣхто не повинень ѣхати, бо-жь бѣдного не стати на дорогу, а богатшому не варто туды ѣхати, хоть-бы й до свояквъ; тамъ рѣшучо за тяжка праця и невыгода для богатшого господаря. Пишемо се длятого, бо послѣднимн днями поѣхало туды кѣлька здавесь богатшихъ роднихъ селяньскихъ до своихъ давнѣйше поселившихъ ся свояквъ. Такожь не все можна бути певнымъ, що листъ походить вѣдъ свояка, бо портовій агенты надъужнвають довѣря наивныхъ селянъ и щобы лишь мати пасажирѣвъ на кораблѣ, часто беруть ся и до фальшованя листѣвъ.

По довгихъ старанихъ покойного кардинала Сембратовича, котрый дуже живо займавъ ся справою бразилійскихъ Русинѣвъ и не жалувавъ навѣть значныхъ сумъ зъ власныхъ фондѣвъ приватныхъ на высланє рускихъ душпастирѣвъ до тыхъ кольоній, удало ся выслати туды доперва трехъ священикѣвъ — двохъ Василіянъ и одного свѣтского, о. Никона Роздольского въ Ріо Кларо — та й братчика Горощука. То рѣшучо замало ще для 30.000 полуднево-бразилійскихъ Русинѣвъ, особливо коли порѣвнати число рускихъ священикѣвъ зъ тамошными польскими.

Сподѣваемось, що наши Василіяне будуть тамъ на далекѣй чужинѣ дбати не лишь про духовнй справы нашихъ посельенцѣвъ, але и рѣвно про удержанє ихъ при рускѣмъ обрядѣ и народности рускѣй, бо-жь прецѣнь католицизмъ не противить ся удержаню рускои народности. Чекае ихъ тамъ тяжка але и вдячна праця. Сли вѣдповѣдять своѣй задачи, то не лише причинять ся до морального пѣднесеня тыхъ тысячей нашихъ заморскихъ братѣвъ, що пѣшли аже у „вирей" хлѣба собѣ шукати, але и причинять ся до економічного розвитку тыхъ рускихъ осель и удержать тѣ досыть значній и компактній рускій оазы, кинений посередъ полуднево американскихъ пралѣсѣвъ, довгій часъ при рускѣй вѣрѣ и народности.

Я.

Письма зъ краю.

Изъ Старо-мѣского пишуть намъ:

Звѣстна прикра *справа церкви въ Ляшкахъ мурованыхъ*, о котру мусять переводити тамошній парохіяне и пароха о. Иларіонъ Туна тяжку борбу, ще й до нинѣ не скѣнчена та й не знати коли скѣнчить ся.

Въ падолистѣ 1897 р. внѣсъ о. Туна рекурсъ до ц. к. намѣстництва противъ заборони старо-мѣского староства ставити иконостасъ въ церквѣ лящецкѣй. На той рекурсъ дѣставъ дня 27. жовтня вѣдъ староства резолюцію зъ дня 25. вересня ч. 12726 такого змѣсту:

„До Всечестного гр. к. Уряду парохіяльного до рук кс. Туни гр. к. пароха в Ляшках мурованих. Ц. к. Намістництво на рекурс кс. Туни внесло резолюцію ц к. Староства з дня 16. цвітня [?] 1897 р. ч. 14.814, котрою заказало поставлення іконостасу в церкви парохіяльній в Ляшках мур. и позволило в засаді на тое поставлення під тим однакож застереженем, що знайдуючі ся в сей церкви артистичні и археольоґічні годла емблемента, герби, іконоґрафічні написи і т. п., которі вскаже круг ц. к. консерваторів Галичини всхідньон при взглядних змінах будовляних, будуть зашановані взглядно о кілко не сопротивляють ся гр. к. обрядови, в церкви позіставлені. Сей то дім Божій вст після пнема ц. кр. центральної комісіи для забитків штукі і помників истеричних будова з 18 століта в стилю „Rococo", однакож безособливого значіня, а же служити мае ціли гр. к. обряду, против поставленя іконостасу вст успаведливлене, захованє однак забитків в намерено цес. постановленя з дня 18. липца 1873 ч. 131 Д. З. Д. узасадняюче. До поставленя іконостасу кс. Туна може однако приступити доперва по одержаню особливих всказівок, которі забитки належит заховати и зашанозати, о уділене тих всказівок ц. к. Намістництво відносит ся рівночасно до круга консерваторів а по одержаню перешле в тутешному ц. кр. Старостну в ціли увідомлення сторон інтересованих. — Сим завідомляю гр. к. Уряд парохіяльний після рескрипта високого ц к. Намістництва з дня 23 липця с. р. ч. 18752 з надміненем, що противно вижшому рішеню може бути внесений рекурс до високого ц. кр. Міністерства визнанього і просвіти в часі 4 тижнів. Заразом взиваю гр. к. Уряд парохіяльний о точне застосованє ся до повижшого заряджєня и то під ригором потягненя до строгой відвічальности тамушного гр. к. пароха. — Старемісто дня 25. вересня 1898. Керовнік ц. кр. Староства *Z. Torski.*"

Отже рѣкъ минувъ зани о. Туна на свѣй рекурсъ одержавъ рѣшенє намѣстництва черезъ староство! Зазначую се, бо то цѣкаве, якъ нашій власти „скоренько" полагоджують рускій справы церковній!

Таку саму резолюцію, якъ о. Туна, дѣставъ рѣвночасно вѣйтъ зъ припорученемъ: подати змѣстъ ей до вѣдомости парохіянъ, — а также латиньскій парохіяне зъ такою адресою на куверть: „Do rz. kat. Komitetu parafialnego na ręce Pana Antoniego Kędzierskiego w Laszkach murowanych". А треба знати, що той Кендзерскій не е нѣякимъ комітетовымъ та й въ Ляшкахъ мурованыхъ нема нѣякого римо-кат. комітету парафіяльного, а есть лише одинъ комітетовый лат. парафіи Старосоли Леонъ Янусевичь, а Кендзерскій назывась и пѣдписуе ся повномочникомъ до вѣдобраня Русинамъ церкви. Въ серединѣ по вышше наведенѣй резолюцію стоить такій додатокъ: „R. k. parafianom na ręce Pana Antoniego Kędzierskiego w Laszkach mur. do wiadomości z wezwaniem o zawiadomienie o treści niniejszego orzeczenia wszystkich parafian rz. kat. obrz. tudzież czuwania nad wykonaniem tego zarządzenia. Staremiasto d. 25 Września 1898. *Torski*".

Що ту робити? Вѣльно ставити иконостасъ и не вѣльно его мати, бо треба чекати, ажь консерваторы позволять. А о. Туна каже: „Они вѣдай нѣколи не позволять! Сего року — каже — бувъ я дня 15 мая въ намѣстництвѣ, а тамъ сказавъ менѣ сов. Мавтнеръ, що чотири разы писавъ до консерваторѣвъ, а они ему не вѣдповѣли и певно не вѣдповѣдять. Я самъ писавъ до пп. Лозинського, Вербицкого, д-ра Чоловского за рецепісами, а не вѣдповѣли! Бувъ-емъ два разы лично и не вѣдповѣли та й не вѣдповѣдять... Дня 19 лютого 1897 бувъ въ Ляшкахъ въ консерваторія д-ръ Чоловскій на комісіи и при Иванѣ Золотенькѣмъ, Грицю Пиху и иншихъ орѣкъ, що въ церквѣ нема старыхъ „забытковъ", нѣчо не псуе ся и може бути въ церквѣ иконостасъ, а теперь кажуть чекати, а може ще й розбирати, бо половина иконостаса стоить вѣдъ минувшого року..."

Чиста роспука! Бо-жь до того треба взяти ще на увагу, що старомѣске староство вынайшло собѣ „rz.-kat. Komitet parafialny" въ Ляшкахъ, якого на дѣлѣ нема, и взывая римо-кат. парафіянъ, щобы „czuwali" надъ рускою церквою"... хотяй латинники нѣколи до удержанл церкви нѣчого не давали и не дають. Тожь не диво, що коли власть політична — ц. к. староство ставить ихъ на педесталь могучого „комітету", они вбивають ся въ пыху, що нѣбы церковь имъ належить ся...

Въ якихъ часахъ мы живемо?!

Переглядъ політичный.

Онодгы вѣдбуло ся друге засѣдане прибочнои рады роботничои у Вѣдни. Нарадамъ проводивъ міністеръ торговлѣ Діпавлі. Въ промовѣ, котрою отворивъ засѣдане, назвавъ роботничу раду дѣломъ свого попередника, за котре ему належить ся велика честь. Дальше Діпавлі обѣцявъ, що справамъ, для котрыхъ якъ-разъ покликано до житя сесю раду, посвятить свою найбѣльшу увагу. Окрѣмъ того высказавъ надѣю, що кождый зъ членѣвъ рады своимъ співроботництвомъ причинить ся до розвязаня задачъ въ дусѣ порозумѣня и умѣрена. Не лишь яко міністеръ, але также лично буде звертати увагу на ухвалы и вказѣвки такъ поважного тѣла, якъ роботнича рада. Роботничій урядъ статистичный и міністерство скоро постарають ся о дешевй, загально приступній публикація въ переглядомъ того, що въ сѣй справѣ вже зроблено. Пѣсля знаменитого вѣрця Вѣдня и Праги будуть покликаній до співдѣлання также иншій репрезентації громадскій. — Міністровн вѣдповѣдавъ и въ имени рады правительствъ професоръ Пілятъ. — Порядокъ дѣльности принято en bloc. Програму роботничого статистичного уряду принято безъ змѣны. На интерпеляцію одного зъ членѣвъ председатель заявивъ, що при выготовленю формулярѣвъ будуть увзгляднений языковій властивости сторѣнъ.

——

Конференція для поборюваня анархізму зберe ся въ Римѣ на запросины італійского правительства. Передъ конференцію зберe ся італійскій парляментъ, въ котрѣмъ президентъ кабінету выяснить причины, задля котрыхъ италійске правительство уважало прямо за свѣй обовязокъ взяти въ тѣй справѣ иніціятиву. Начальникъ правительства маѳ звернути увагу на тую обставину, що въ анархістичнѣй роботѣ найбѣльше беруть участь Італійцѣ, найстрашнѣйшій анархісты походили зъ Італіи, и черезъ те на Італіи найбѣльше тяжить обовязокъ давленя анархізму. Въ Римѣ роблять вже приготованя на принятє членѣвъ конференціи. Префектъ и квесторъ поліціи занятій примѣненемъ всѣхъ средствъ осторожности, щобы вѣдчасъ нарадъ конференціи не було нѣякихъ несподѣванокъ зъ стороны анархістѣвъ. Служба безпеченьства въ палатѣ, въ котрѣй конференція зберe ся, и въ околиці палаты въ повнѣмъ руху. Всѣ пивниці палаты докладно переглянено и установлено обсерваційну службу такъ въ серединѣ, якъ и внѣ палаты. Окрѣмъ того заряджено всяку осторожнѣсть для охороны прибуваючихъ до Риму делегатѣвъ конференціи. Міністеръ заграничныхъ справъ Каневаро выдасть бенькетъ для делегатѣвъ державъ.

Що конференція доведе до порозумѣня мѣжь делегатами всѣхъ державъ бодай въ деякихъ точкахъ програмы, яку предложить италійске правительство, о тѣмъ не можна сумнѣвати ся, але треба знова сумнѣвати ся о тѣмъ, чи знайдуть ся средства на цѣлковите здавленє анархізму.

Анархізмъ е отчалнымъ проявомъ невдоволеня въ пануючихъ вѣдносинъ суспільныхъ, політичныхъ або національныхъ. Доки не будуть усунений причины того невдоволеня, все знайдуть ся люде, котрыхъ зъ якихъ-небудь причинъ нинѣшный станъ рѣчей дѣйме такъ, що неодинъ зъ нихъ пѣйде за примѣромъ Казеріа або Люккенього. Невдоволеня зъ истнуючихъ порядкѣвъ и обявѣвъ того невдоволеня не дасть ся цѣлковито здавити, хоть-бы навѣть зъ тои причины, що поборюване тыхъ обявѣвъ може бути лишь обмежене. Хоть-бы деякій державы рѣшили ся зъ безоглядною строгостію поборювати всякій обявы невдоволеня и критику нинѣшныхъ обставинъ суспільныхъ, то все-таки страхъ передъ анархізмомъ не всѣ державы заможе на реакційну дорогу давленя свободнои гадки, нѣзвеченя політичныхъ свободъ и правъ одиницѣ. Се показало ся вже теперь, що при вступній акціи італійского правительства. Англія и Швайцарія довго отягали ся, заки згодились выслати своихъ вѣдпоручникѣвъ на міжнародну противанархістичну конференцію. Тѣ державы бояли ся, щобы сполучена Европа не схотѣла посягнути на ихъ демократичній урадженя політичній.

Цѣла справа готова розбитись о те: що маѳ ся розумѣти пѣдъ словомъ „анархізмъ" — яка его суть? Неодно правительство дуже радо зачислило бы туды всяке змаганє до змѣны и поправы истнуючихъ вѣдносинъ чи то въ суспільній, політичній, національній, чи религійній области. Сесй змагання можуть проявляти ся словомъ, письмомъ, або дѣломъ. Хто знае, який нинѣ вѣтры вѣють въ деякихъ европейскихъ державахъ, той мусить потерпати, що декому захоче ся зъ нимково строгою енергіею поборювати всякій словній и письменій обявы невдоволеня, всяку смѣлу и отверту опозицію. Можна побоювати ся, щобы на мѣсце загально звѣстныхъ и обовязуючихъ законѣвъ не введенно системы правленя за помочію адміністративныхъ розпоряджень, — щобы замѣсть оречень явныхъ судѣвъ не введено постановъ адміністративнои и войсковои власти. Розходить ся тутъ также о се, щобы реакційній державы, маючи въ руцѣ такій капіталъ, якъ страхъ передъ анархізмомъ, не хотѣли знѣвечити право азилю, якій деякій державы даютъ емігрантамъ, якихъ выгнали зъ рѣдного краю нетяжкій провины зъ політичныхъ, національныхъ або й религійныхъ причинъ.

Якъ разъ тѣ трудности въ означеню того, що належить до політичнои а що до суспільнои области, що е характеристичнымъ знаменемъ змагання до політичныхъ змѣнъ а що выразнымъ знаменемъ до змѣны суспільного ладу — були причиною, чому Швайцарія и Англія отягали ся зъ своею участію въ конференціи. Въ тыхъ обохъ, якъ и въ деякихъ иншихъ державахъ Европы цѣнить ся высоко личну свободу, свободу змѣнюванья мѣсця побуту, старання о працю, заробку, науки и знаня, свободу переконань, свободу слова и прасы, а тымчасомъ одна зъ точокъ програмы конференціи заповѣдае обмежене тыхъ свободъ, котрыхъ охорона була славою згаданыхъ державъ. Треба надѣяти ся, що якъ-разъ черезъ участь демократичныхъ державъ въ конференціи реакційній правительства иншихъ державъ не много заробляють на анархізмѣ, не привезуть зъ Риму намордника на вѣльне слово, на вѣльну думку, не убють амагань поневоленыхъ народѣвъ и веретявъ суспільныхъ, котрѣ легальными способами хотять выбороти собѣ лѣпшу долю и свободу.

——

Въ справѣ Дрейфуса выходять на яву новій рѣчи. Показуе ся, що Анрі бувъ въ порозумѣню зъ Естергазимъ и разомъ зъ нимъ доконавъ зрады, за котру засуджено Дрейфуса. Анрі, щобы ратувати себе самого, старавъ ся всѣми силами выправдати Естергазого. Зъ тои здаеть ся причины касаційному трибуналови не выдано цѣлого проекту зѣзнань полковника Анрі, лише тоту частину, въ котрѣй Анрі признавъ ся до фальшовництва листу. Анрі мавъ спільно зъ Естергазимъ сфальшувати найважнѣйшій документъ противъ Дрейфуса — славне „бордеро". Канеякъ, котрый авторство „бордера" рѣшучо приписувавъ Дрейфусови, теперь заявляе, що нинѣ вже не може сего сказати, але хочь-бы показалало ся, що авторомъ „бордера" е Естергазн, вѣнъ тѣй справѣ приписуе пѣдрядне значѣня. — Найновѣйшою сензаціею вчерашного дня е ухвала касаційного трибуналу, щобы Дрейфуса повѣдомити, що трибуналъ займае ся его справою. Правительство маѳ вѣзвати Дрейфуса, щобы трибуналови предложивъ средства оборони. Канеякъ и Деруледъ просили президента міністрѣвъ, щобы не выконувавъ рѣшеня трибуналу, але Діпѣ не послухавъ и якъ найскорѣйше выслe курієра до Гуяны. Міністеръ кольоній одержавъ телеграму, що Дрейфусъ здоровъ. Нинѣ маѳ бути застановлене слѣдство противъ Пікарта.

Населеня Креты приготовляе торжественне принятє для грецкого князя Юрія, нового губернатора Креты. Магістратъ Кандіи ухваливъ на ту цѣль 4.000 франкѣвъ. Такъ Греки якъ и Турки заявляють комітеты, въ котрыхъ засѣдають также духовній обохъ вѣръ. Христіяне Кандіи мають урадити велику маніфестацію, епископъ вѣдправить на тую интенцію торжественне богослужене. — Дер-

жавы, котрі обняли протекторатъ надъ Кретою, намѣряють додати новому губернаторови дорадника въ особѣ бувшого члена швайцарскои рады звязковои Нумы Дроза, директора мѣжнародного уряду зелѣзничого въ швайцарскѣмъ Бернѣ. Вѣнъ мае допомагати князеви въ тяжкѣй задачи заведеня ладу на островѣ, а ще бѣльше старатись о те, щобы князь не окружывъ ся самыми Атенцями або не улягавъ выключно россійскому вплывови. — Въ понедѣлокъ вѣдбула ся нарада италійского и англійского конзула зъ начальниками кретеньскихъ повстанцѣвъ въ справѣ розоруженя. Повстанцѣ годать ся на выдане оружя, однакъ пѣдъ условѣмъ, що при тѣмъ будуть представителѣ Англіи. Англійскій конзуль приръкъ сповнити се жадане. — Невдовзѣ зачнуть и европейскѣ державы забирати зъ Креты свои вѣйска. Сими днями верне до вѣтчины баталіонъ французскихъ вояковъ; баталіонъ италійского вѣйска вѣдплывае нинѣ. Кн. Юрій вѣдъѣхавъ вчера зъ Вѣдня до Трієсту, зъ вѣдки мае поѣхати прямо на Крету. Шакірь-паша выѣхавъ уже до Туреччины.

Въ Санта-Крузъ розпочали ся вже нарады національныхъ зборовъ на Кубѣ. Зборы складають ся зъ 48 делегатовъ выбраныхъ вѣдъ цѣлами повстанцѣвъ и мають зорганізувати на островѣ кубаньскій рядъ пѣдъ протекторомъ Американьскои унія. Делегатами майже выключно офіцыры повстанцѣвъ. Національнѣ зборы внесли гѣдность президента, въ наслѣдокъ чого уступивъ тымчасовый президентъ Масо. Адміністрація Кубы буде вѣддана выконуючому комітетови, котрого начальникомъ мае бути начальникъ повстанцѣвъ Максімо Гомезъ. Національнѣ зборы мають обдумати всѣ подробицѣ новои адміністрації, а передовсѣмъ способъ переведеня першихъ выборовъ, котрі мають вѣдбути ся сейчасъ по вѣдходѣ Испанцѣвъ зъ острова. Ухвалы зборовъ бѣдуть пѣдлягати апробатѣ американьскихъ властій. Мѣжь представителями повстанцѣвъ а американьскими властями панує цѣлковита згода. Кубаньска людность вѣдносить ся симпатично до Американцѣвъ

НОВИНКИ.

— **Комітетъ для введеня въ житє Краєвого Союза кредитового у Львовѣ** просить насъ пригадати всѣмъ нашимъ Читателямъ, щобы чимъ скорше приступили въ члены того дуже пожаточного Товариства, котре мае на цѣли зорганізувати у насъ всю роботу економічну въ користь свого народу, и надсылали свои удѣлы и вписове для Краєвого Союза кредитового на руки Товариства „Дністеръ“ у Львовѣ. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр.

— **Вечерокъ въ честь Котляревского** музикально декламаторскій зъ представленемъ театральнымъ уряджує товариство рускихъ ремѣсникѣвъ „Зоря“ у Львовѣ въ недѣлю 20-ого н. ст. падолиста въ сали „Почтового Клюбу“ [готель Жоржа]. Першій разъ выступить на тѣмъ вечерку хоръ товариства „Зоря“, а артисты руско-народного театру вѣдограють мельодраму Котляревского „Москаль чарѣвникъ“. Початокъ о годинѣ 7 вечеромъ. — Білетѣвъ на сей вечерокъ можна буде завчасу дѣстати: въ Рускѣй Бесѣдѣ, Народнѣй Торговли, Книгарни Ставропігійскѣй и въ Зорѣ [8—9 вечеромъ].

— **Зъ руско-народного театру.** Вчера [вѣ второкъ] вѣдогравъ нашъ театръ знану зъдавна народну драму „Верховинцѣ“ [перекладъ зъ польского І. Корженьовского] зъ спѣвами и танцями въ 3 актахъ а 9 вѣделонахъ. Штука уложена на тлѣ мандаторскихъ часѣвъ, наѣбки за рекрутами, що часто утѣкали на вѣтъ въ пѣдъ карабінами и, крыючи ся въ Карпатахъ, творили банды опришкѣвъ. Цѣла акція вѣдграваe ся коло Жаба въ Карпатахъ. Головнѣ роль припали п. Стадникови [Антось Ревізорчукъ] и п-нѣ Гембицкѣй [Параня, его суджена] и они обое выказали ся взагалѣ добре, хочь сцена коли Ревізорчукъ яко жовнѣрь стоить на вартѣ, була бѣльше декляматорствомъ, якъ природною акціею. Ролѣ п. Гембицкого [Максимъ Тихончукъ, дядько Параньо] и п-нѣ Осиповичевои [Марта, мати Ревізорчука] выйшли бездоганно и выкликували загальне вдоволене. П. Ольшаньскій [мандаторъ] часто смѣшивъ своимъ мандаторскимъ „урадованемъ“, а страшный опбела его перестрахъ, коли попавъ ся въ руки опришкѣвъ, бувъ дуже характерный. Гра иншихъ артистѣвъ, якъ п. Нижанковского [Прокѣпъ, стрѣлець], п-нѣ Стечишиноі [Анна, его женка] пп. Рубчака [фельдфебель], Вовчака [комісарь] були старанній, а п. Шеремета [арендарь] вѣддавъ свою ролю дуже вдатно и комічно. Загальнѣ оплескувано въ 8м бѣ вѣделонѣ „танець опришкѣвъ“ укладу п. Стадника. Одинокою рѣчію, котра рвала публику, було за голосне пѣдповѣдане суфлера... — Публики явилось немного; гарнѣйше оно выглядало бы, якъ-бы сала кождого представленя було цѣльно выповѣсна, та й було бы се заохотою для артистѣвъ. Завтра [въ четверъ] вѣдограе ся штука „Сватанє на Гончарѣвцѣ“; комедіо-опера въ 3 актахъ Квѣтки Основяненка, на дохѣдъ товарустева „Русланъ“ [котре опѣкуесь убогою молодежію львѣвскои рускои гімназіи]. Вже сама цѣль завтрѣшного представленя чей не потребуе богато заохоты и накликуваня, абы завтра театральна сала була — повна!

— **Панна Саломея Крушельницка** по дуже удачныхъ выступахъ въ т. зв. великѣмъ театрѣ въ Варшавѣ, и то въ оперныхъ творахъ европейскихъ и польскихъ [въ „Гальцѣ“ та „Грабінѣ“ Ст. Монюшка и въ „Гоплянѣ“ Желѣньского], пѣдписала контракть зъ дирекціею правительственныхъ театрѣвъ варшавскихъ до 13-ого червня 1899 року. Панна Крушельницка стала любимицею публики варшавскои. Въ найновѣйшѣмъ зшитку варшавского Tygodnika illustrowan-ого знаходимо два образки представляючи панну Крушельницку въ титуловѣй роли „Грабіны“ и дуже великій похвалы для ей спѣву та зрозумѣня всякихъ найвѣдмѣнѣйшихъ роль своихъ.

— **Украиньскій театръ** пѣдъ дирекціею Саксаганьского заостанъ до Кіева и вѣдъ 1 (13) с. м. почне представленя.

— **Зъ „Сокола“.** Засѣданє старшины товариства гімнастачного „Соколъ“ вѣдбуде ся въ пятницю 18 н. ст. с. м, точно о 8 год. вечеромъ. — При сѣй нагодѣ пригадуе, що загальнѣ зборы товариства вѣдбудуть ся въ сѣмъ мѣсяци и що лишь тѣ члены товариства будуть мати право участи въ загальныхъ зборахъ, котрі заплатили — членьскій вкладки за послѣдный мѣсяць передъ зборами. Рѣвножь пригадую тымъ членамъ, котрі проживають по-за Львовомъ, щобы обовязки свои супроти товариства сповнили чи то пѣдъ взглядомъ вкладокъ чи належитостій за строѣ сокольскій, якъ такожь що-до порученого имъ збирани жертвъ на будову дому товариства. — Голова товариства *В. Нагорный*.

— **Въ справѣ цѣсарского** ювілея президія намѣстництва повѣдомила Епископовъ, що зъ причины смерти цѣсаревои Єлисаветы цѣсарь розпорядивъ, щобы зъ-нагоды 50 лѣтнего ювілея проектований торжества дворскій занехано и всѣ инші намѣрены офіціяльнѣ торжества у Вѣдни, въ мѣстахъ головныхъ и по краяхъ мають занехати ся. Однакъ не противилось бы воли цѣсаря, якъ бы у всѣхъ мѣсцевостяхъ, де е урядовѣ осѣдки властій державныхъ, вѣдбули ся дня 2 грудня торжественнѣ богослуженя. О тѣмъ Ординаріяты повѣдомили духовенство.

— **О спроневѣреню** въ урядѣ податковѣмъ въ Мѣльници подають зъ-вѣдтамъ до черновецкои Gazety polsk-ои такѣ ближшѣ вѣсти: Спроневѣреня допустивъ ся поборець Володиславъ гербу Топоръ Єзерскій, чоловѣкъ 40 лѣтъ, жонатый але бездѣтный. Всѣ его мали за дуже честного чоловѣка и ревного урадника, тожь коли передъ рокомъ запавъ на грудну недугу, всѣ дуже жалували его. Недуга въ остатныхъ часахъ такъ змогла его, що мусѣвъ положитись до лѣжка и вже лежить кѣлька тыжднѣвъ. Контрольоръ податкового уряду Станкевичъ, вѣдвѣдуючи кѣлька разъ хорого, домагавъ ся, щобы вѣддавъ ключѣ вѣдъ касы, але Єзерскій не дававъ, обѣцюючи, що невдовзѣ встане и зайде до уряду. Але коли хорому ставало що-разъ гѣрше а ключѣвъ годѣ було вѣдъ него вѣдобрати, донѣсъ Станкевичъ о тѣмъ податкѣвому инспекторови въ Борщевѣ. Зъ вѣдтамъ прибувъ до Мѣльницѣ староста зъ инспекторомъ податковымъ и перевели ревізію касы. Въ касѣ хибало 3400 зр. Въ наслѣдокъ того заразъ засуспендовано Єзерского и Станкевича. Єзерского мали увязнити, але лѣкарь орекли, що годѣ его навѣть рушити зъ дому, бо станъ его здоровля вже безнадѣйный. Коли вѣдкрыто спроневѣреня, показало ся, що Єзерскій позатягавъ и богато приватныхъ довгѣвъ мѣжь жидами, котрі теперь дуже найкають. Кажуть, що тѣ приватнѣ довги мають доходити повыше 14.000 зр.

— **О спроневѣреню** въ коломыйскѣмъ магістратѣ доносять тамошнѣ часописи, що дефрандантъ — діюрность Діріхъ спроневѣривъ бѣльше-менше 2000 зр., хотяй контро веде ся ще дальше. Дефрандантъ уже вѣдъ двохъ тыжднѣвъ перебувае въ „Ицковѣй хатѣ“ сирѣчь въ арештѣ слѣдчѣмъ.

— **Въ черновецкимъ** університетѣ записало ся на сей рѣкъ шкѣльный 332 студентѣвъ. Зъ того припадае: на богословскій выдѣлъ 47 звычайныхъ и 1 надзвычайный, на правничій 230 звычайныхъ и 18 надзвычайныхъ, вкѣнци на фільософічный 21 звычайныхъ и 15 надзвычайныхъ, мѣжь ними 5 фармацевтѣвъ.

— **Вѣсти зъ рускихъ колоній въ Америцѣ.** Зъ Mayfield [въ Пенсильвенія] выѣхавъ свого часу зъ вѣйсковою бандою на Кубу членъ майфільдскои рускои банды Михайло Павлякъ и вже зъ Кубы не вернувъ. Пише, що не мае охоты вертати, бо ему на Кубѣ добре живе ся.

— **Чи варта обезпечати и де найлѣпше обезпечати свѣй маетокъ** показуе отсей случай: Дня 2 с. м. выйшло зъ роздѣльскои агенціи до Хв. Дирекціи „Дністра“, товариства взаимныхъ обезпечень у Львовѣ, донесеня о пожарѣ въ Круписку повѣту жидачѣвского. Вже дня 5 с. м. зарядила Дирекція доходженє шкоды черезъ комісію ліквідаційну. Акты ліквідаційнѣ [за-для того, що 6 сего була недѣля а 7-ого свято Димитрія] не могли скорше выслати ся до Львова якъ 8-ого. Но вже 11-ого прайшли грошѣ яко вѣдшкодованє за шкоду. При тѣмъ признала Хв. Дирекція вѣдшкодованє для господаря, котрый потерпѣвъ шкоду тѣлько черезъ те, що на его дахъ злягло богато людей, щобъ охоронити его передъ огнемъ и такъ стримати пожаръ, та дахъ той ушкодила. Невымовлена вдячность, яку пошкодованій оказали за такъ скоре и щедре вѣдшкодованє, нехай переконае другихъ, чи варта, а скоре и щедре вѣдшкодованє най поможе дорогу, де найлѣпше свѣй маетокъ такъ рухомый якъ и нерухомый обезпечати. — Вѣдъ агенціи роздѣльскои. *Николай Стисловскій* сотрудникъ парохіальный.

— **Новѣй зелѣзницѣ льокальнѣй.** Зъ днемъ 15 падолиста с. р. вѣддано до публичного ужитку слѣдующѣй зелѣзницѣ льокальнѣй: 1) *Бѣла чортковско-Залѣщики* зъ стаціями Ягольница, Тлусте, Ворволинцѣ, Торске и Заяняль-Жежава зъ перестанкомъ Рожанѣвка. — 2) *Выгнанка-Скала* зъ стаціями Шманьковчики, Озерины-Пилятковцѣ, Тересинъ и Скала на шляху всходнѣ галицкихъ зелѣзницѣ льокальныхъ зъ стаціями Бѣла чортковска и Выгнанка на шляху Станиславѣвъ-Гусятинъ ц. к. австр. зелѣзницѣ державныхъ. — Частковый шляхъ *Тересинъ-Борщѣвъ* зелѣзницѣ Тересинъ-Иваве пусте зъ стаціею Борщѣвъ. — Всѣ вышше наведенѣ стаціи отворено для руху загального, а перестанокъ Рожанѣвку тѣлько для руху особового, обмежено пакункового и для наборовъ цѣловозовыхъ.

— **Огнѣ.** Въ Порховѣй, повѣта бучацкого, погорѣли д. 13. с. м. два господарѣ; одному згорѣла хата, другому оббйсте зъ припасами збожа. Добре, що не було вѣтру, то огонь давъ ся лег о обмежити. Шкода не була обезпечена. Причина огню незнана, але имовѣрно завинили малѣ дѣти полишенѣ безъ надвору.

— **Независимый костелъ** польскій въ Америцѣ причинивъ Римови богато клопоту. Выклинанє біскуповъ и ксьондзовъ польскихъ сыпле ся зъ Риму разъ у разъ. Остатными часами выклято въ Scranton въ Пенсильвенія ксь. Годура, котрый заложивъ тамъ независимый костелъ, а коли епископъ суспендувавъ его, то 2.000 тамошныхъ Поляковъ вѣдпало вѣдъ Риму. Въ Bridgeport епископъ усунувъ „неблагонадежного“ ксьондза а надавъ другого; тогдѣ олючени Поляки напали на плебанію, повыбивали вѣкна камѣнемъ, аж ксьондзъ мусѣвъ зъ вѣкна вѣдганяти парохіянъ револьверомъ, та на щасте обошло ся безъ проливу крови. — Тэперь американьскій Поляки мають выклятыхъ двохъ біскуповъ и кѣлькохъ ксьондзовъ. Цѣкаве при тѣмъ явище потуг американьска „Свобода“, а то: Межи независимыми Поляками нема згоды и нѣкого не хотять слухати. Якъ тѣлько де отворить ся независима парохія, то парохіяне зараз кричать: Nasz ksiądz musi być biskupem! „Чисто, якъ за небощики Польщѣ“ замѣчае „Свобода“.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Доповняючій выборъ двохъ членовъ повѣтовои рады въ Сяноцѣ зъ громадъ мѣсцкихъ розписала президія намѣстництва на 12 н. ст. грудня с. р. — Вчера застрѣливъ ся у Львовѣ при ул. Городецкѣй 19-лѣтный терминаторъ лякерничій Каз. Фріцъ родомъ зъ Бродовъ; причина самоубійства невѣдома. — Въ Коломыи знову зголосили краду двѣ торговлѣ [обѣ дамскихъ конфекцій], а то Бортина и Еденберга на 56.000 зр. — У Львовѣ померъ вчера въ 40 роцѣ житя адвокатъ д-ръ Стан. Табачиньскій. — Гр. Левъ Толстой скѣнчивъ уже нову повѣсть, п. заг. „Воскресеніе“, а дохѣдъ зъ неи призначивъ на добродѣйнѣ цѣли. — Въ Перемышлянахъ почавъ выходити „Переглядъ друкарскій [въ языцѣ польскѣмъ], посвяченый выключно фахово-информаційнымъ справамъ зъ обсягу друкарства, літографіи и переплетництва. — Въ Чорнѣй коло Угрѣвъ померъ онодгы въ 53 роцѣ житя просвѣченый селянинъ Иванъ Демкѣвъ. Славный музикъ-скрипакъ Фр. Крайзлеръ, концертувавшій у Львовѣ, выхрестивъ ся онодгы Краковѣ пѣсля лат. обряду. — Въ Шепарѣвцяхъ коло Коломыи погибъ вѣдъ удару власного коня предприемець при достанахъ зозѣвничихъ Горовіцъ; ѣхавъ вѣзкомъ, кѣнь сполохавъ ся и вѣнъ впавъ пѣдъ кѣньски копыта. — Въ Переволочнѣй пѣдъ Золочевомъ померла онодгы въ 72 роцѣ житя селянка, вдова по господарѣ, Татіянна Лагола, що выховала двохъ сынѣвъ на священикѣвъ, а одинъ е докторомъ правъ. — Папа Левъ XIII. мае оголосити невдовзѣ енцикліку о анархізмѣ. — О мандатъ посольскій до сойму зъ бѣльшои посѣлости въ повѣтѣ жовкѣвскѣмъ старають ся ординатъ переворскій кн. Андрѣй Любомирскій и Иванъ Пайтертъ, обшарникъ изъ Стрелтона. — Въ Кибинцяхъ пѣдъ Станиславовомъ въ жидѣвскѣй дестилярни горѣвки цукъ котелъ паровый и попарили ся сильно двѣ роботницѣ и касіеръ дестилярнѣ. — Капелюхи подорожѣють наслѣдкомъ загальнои ухвалы австрійскихъ фабрикантѣвъ.

Вѣсти зъ Епархіи Львѣвскои.

Презенты одержали: на Рѣвню reg. coll. о Теоф. Нижанковскій парохъ зъ Свѣдлискъ, а на Дмитрѣвъ reg. coll. о. Левъ Авдиковскій парохъ зъ Кулашева. – Президія намѣстництва годить ся на канон. институцію о. Григ. Косара, парохъ зъ Гарбузова, на Ратище. — О. Петро Єзерскій вѣзваный до канон. институціи на Глещаву. — Въ проповиціи на Прасѣвцѣ принятый оо.: Іона Пелехатый, Он. Чубатый и Євг. Герасимовичъ. — Консисторія вегавила ся до намѣстництва дотычно права презентованя парохіи Бавербовъ. — Правительство асигнувало плату зъ религ. фонду для приватныхъ сотрудниковъ на одинъ рѣкъ въ Байковцяхъ и въ Лашанѣ. — Консисторія вегавила ся повторно о плату зъ религ. фонду для приватного сотрудника у Вербовѣ. — Сотрудництва дѣстала оо: Іос. Команда изъ Страдча въ Забѣцяхъ новыхъ, Мих. Горчиньскій зъ Наравза въ Болотни, Іос. Ярославичъ зъ Залозець новыхъ въ Дерновѣ и Савинѣ Дурбакъ зъ Вербова въ Страдчи.

Посмертний — † — оповѣстки.

Теодосій Устіяновичъ, сынъ Николая Устіяновича, померъ 12. с. м. въ Сухумѣ Кале пѣдъ Кавказомъ, де бувъ мировымъ судьею. Зъ третои гімназіальнои класы пѣшовъ вѣнъ въ Холмѣ, скѣнчивъ тамъ гімназію, бувъ на всеучилищи у Варшавѣ и въ Москвѣ и принялъ пѣддане россійске дѣставъ мѣсце помѣчника мирового судьѣ въ Поті за Кавказомъ. Перенесеный до Зугдіді зъѣднавъ собѣ правостію характеру и справедливостію та милостію въ судѣ такъ велике повѣжане и любу Мінгрелцѣвъ и Абхазцѣвъ та й всеи россійскои интеліґенціи, що при вѣдходѣ его до Сухумъ-Кале основали стіпендію его имени для ученика мінгрельскои народности. Въ Сухумѣ, прожывъ вѣнъ тѣлько два роки а вже станувъ высоко въ опініи всѣхъ народностій, що живуть въ тѣмъ мѣстѣ и въ его околѣ, а все таки надѣявъ ся доживати вѣку въ Галичинѣ. Не довелось сердечному! Лишивъ по собѣ вдову и двое дрѣбныхъ дѣточокъ. В. е. п.!

Юрій Кавалецъ, управитель народнои шкѣлы въ Коломыи на Винцентовцѣ, упокоивъ ся дня 9 с. м. въ 56 роцѣ житя, полишаючи вдову и пятеро дѣтей. В. е. п.!

Емилія Король, дочка бувшого пароха въ Неслуховѣ, учителька народна въ Шельпакахъ, упокоила ся по довгѣй и тяжкѣй слабости дня 9 с. м. Щира Руснячка, проживала тихо на нивѣ народнѣй, засѣваючи у шкѣльнои молодежи любовь до всего, що рѣдне. Будучи вѣжнои вдачѣ, полишила по собѣ у всѣхъ, що ю знали, щирый жаль. Похороны вѣдбули ся при участи численно зѣбраного духовенства и шкѣльнои власти покѣйницѣ. В. е. п.!

Наука, штука и література.

— Олександеръ Я. Конискій выдавъ книжку: Жизнь украинскаго поэта Тараса Григорьевича Шевченка. Одесса, 1898. Сторѣнъ 730[4]. Есть се перша обширнѣйша житепись Шевченка въ россійскѣй мовѣ. Авторъ зѣбравъ бібліографічнѣ подробицѣ о писанихъ Шевченка и подавъ докладну житепись поета. Критичнымъ розборомъ Шевченковыхъ творовъ не займае ся, бо — якъ каже — значна частина творовъ поета не була доси друкована въ Россіи, тожь и годѣ ихъ розбирати.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Шкѣльну Помочь въ Самборѣ вволили зложити: рѣчну вкладку по 50 кр. Вп. пп. Т. Бѣленькій, Н. Лашкевичъ, о. И. Гнитрикъ п-нѣ А. Ивановска, о. М. Ортиньскій, п-нѣ Н. Ортиньска, Ю. Пашкевичъ, Ем. Пашкевичъ, о. Т. Рѣпецкій, К. Тольницкій, о. Фр. Рабѣй, І. Захаріясевичъ, В. Жига, Ив. Филипчакъ, Мих. Мартинецъ д-ръ В. Ортиньскій, п-нѣ Евг. Полиньска, П. Яновска, Гр. Дзундза, В. Ольшаньскій, д-ръ Романъ Чайковскій и Л. Нечипуръ, по 1 злр. зложили Вп. пп.: П. Будзиньскій, д-ръ Л. Гумецкій С. Ивановскій, Саварынъ и Р. Стебельскій. Надто жертвували на *Бурсу „Шкѣльнои Помочи въ Самборѣ“* Вп. пп. І. Кульчицкій зъ Самбора 2 зр., В. Яворскій В. зъ Нового Санча 3 зр., о. Фидикъ зъ Розлуча 3 зр., о. Лѣтиньскій зъ Чукви 4 зр., о. Яворскій изъ Стрѣльбичъ 50 кр., Ю. Шухевичъ и Д. Кульчицкій зъ Болехова по 50 кр., Фр. Сѣлецкій 10 кр. Выдѣлъ Товариства Шкѣльна Помочь складае сердечну подяку Вп. Дателямъ и просить о ласкаву память на Бурсу „Шкѣльнои Помочи“, въ котрѣй мѣститъ ся 15 убогихъ школярѣвъ. — За Выдѣлъ *К. Тополѣницкій* предсѣдатель. *М. Ортиньскій*. Другій руснѣ часописи просимо о повторене сего выказу.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 16 падолиста. Міністерство судѣвництва мало выдати до всѣхъ прокураторовъ державы тайный рескрипть, поручаючій трактувати яко головну зраду всѣ выхваляванія въ публицистицѣ або высказы признанія о парляментарныхъ промовахъ Шенерера и Вольфа мѣстячихъ въ собѣ знамена головнои зради.

Прага 16 падолиста. Narodni Listy доносять, що Словѣнцѣ будуть домагатись языкового роздѣлу высшого суду краєвого въ Градци на взоръ подѣлу доконаного въ высшѣмъ судѣ краєвѣмъ въ Празѣ. [А що-жь Русины? — *Ред.*]

Сломуцъ 16 падолиста. Краковска корпусна команда заборонила вѣйсковымъ капелямъ грати на концертахъ въ ческѣмъ „Народнѣмъ Домѣ“ и „Бесѣдѣ“, бо минувшого тыжня ческа публика высвистала вѣйскову капелю, котра грала марша Радецкого.

Трієстъ 16 падолиста. У вересни побито тутъ італійскихъ роботниковъ въ нагоды убійства цѣсаревои Італійцемъ Люккенімъ. Въ тѣй справѣ скѣнчила ся тутъ вчера судова розправа, на котрѣй одинадцять обжалованыхъ засуджено на кару вѣдъ 20 днѣвъ арешту до 20 мѣсяцѣвъ вязниці.

Парижъ 16 падолиста. Міністеръ маринарки Льокроа намѣряе утворити нову резервову фльоту.

Римъ 16 падолиста. Доносять, що на конгресѣ противъ анархістовъ буде президувати Каневаро, а зъ помѣжъ амбасадорѣвъ выбере ся двохъ віцепрезидентовъ и чотирохъ секретарѣвъ. Деякій державы зголосили вже въ тѣй справѣ самостійнѣ внесени. — Зъ одного полку бераліерѣвъ утѣкъ воякъ, котрый заявивъ своимъ товаришамъ, що вѣнъ е анархістомъ и намѣряе выконати атентатъ на наслѣдника престола.

Христіянія 16 падолиста. Въ сортінгу перейшла майже одноголосно резолюція домагаюча ся установленя часто норвеґскои хоругви безъ вѣдзнакъ унія зъ Швеціею.

Санта-Крузъ 16 падолиста. Кубаньскій національнѣ зборы знесли гѣдность президента и въ наслѣдокъ того президентъ Масо уступивъ. Зборы вѣддали адміністрацію острова выконуючому комітетови.

Надѣслане.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгеній Озаркевичъ

женаты

въ каменици „Народного Дому“

улица Краковска ч. 17, I. поверхъ. Ординуе вѣдъ 3—5 годины. 349 19—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. I., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ передъ Галицкомъ

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далекенэнды, барометры, термометры, рѣвній арэометры, міпрэскопы, лупы, компасы, райсцайґи, таниє мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонивъ електричныхъ.

Всякій направки подагоджуютъ ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Курсъ Львовскій

въ дня 31 м. ст. жовтня 1898.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210 —	213 —
Зелѣзн. Львѣв.-Черновц.-Ясси по 200 зр.	290 —	295 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	378 —	388 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	208 50	211 —
Листы заставнѣ по 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	110 —	110 70
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 —	100 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 60	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	100 90	101 60
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I емісія)	97 20	98 —
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 50	98 20
„ „ 4% льос. въ 56 л.	95 40	96 10
Облиги по 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	97 30	98 —
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальнй Банку краев. 5% (II. ем.)	102 80	— —
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 50	101 20
Позички краевой въ 1873 по 6% а. в.	104 —	— —
Позички краевой въ 1898 по 4% а. в.	97 30	98 —
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	94 80	95 50
Льосы:		
Мѣста Кракова	27 —	28 50
Мѣста Станиславова	51 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 65	5 75
Наполеондоръ	9 52	9 62
Повъимперіалъ	9 50	9 60
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 80	59 70

Глядитъ мѣсца писаря гродского або приватного учителя для дѣтей шкіл народних 37-лѣтній вдовець. — Ласкаві зголошенія: Василій Петруняк в Гавриляку почта Обертин. 445 1—3

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудово низькихъ цѣнахъ.
MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 55—?

ВЫШИВКИ

всходнои Галичины

кѣсля колекцій збіранои Товариствомъ „Клюб Русинок у Львові“ появилась накладомъ Антона П. Хойнацкого зъ літографічного заведенія Андрѣя Андрейчина по цѣнѣ

3 зр. 30 кр. а. в.

за примѣрникъ складаючій ся зъ 20 таблиць въ 4° королевского формату въ хорошо выдѣланѣй теці.

Выданя сихъ „Вышивокъ“ перевысшае значно подѣбного рода выдани, що появились въ Кіевѣ Одесѣ и Москвѣ и то не лише подъ взглядомъ технічного выконченя, але такожь и подъ взглядомъ самого змѣсту, понеже выдане се заключае въ собѣ точну репродукцію численныхъ взорівъ народныхъ вышивокъ зъ повѣтівъ Борщѣвъ, Городенка, Калушъ, Надвірна, Снятинъ, Товмачъ и иншихъ о вѣрномъ насѣдуваню красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычнѣй окрестности.

☞ Зъ замовленями належить звертатись до Антона П. Хойнацкого, управителя *Книгарні Ставропігійского Института у Львовѣ, улиця Руска ч. 3.*
365 10—0

Такожь и на раты

безъ вѣдвышки цѣн

диваны, портіэры, хѣдники, ковдры ватованй, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджения домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 19.

До П. Т. Властителівъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — зволѣть, Вповажный Пане удати ся до Складу диванівъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажный Пане, великанській выборъ дергъ, по закудовано низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане наший богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно 190

КИРИЛО ДУМИНЪ

кравець мужескій

дипльомованый черезъ ц. к. технольогічный музей у Вѣдни поручае ся ласкавымъ взгляду дамъ Р. Т. Публики. 16—?

Львовъ, Трибунальска ч. 16.

Всякій острена и направа ножѣвничій приймае Иванъ Ляврукъ ножѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6 ножѣвникъ у Львовѣ, Галицка 6.

У Трочиньского

въ Пасажи Гавсмана

фунтъ	гербатникѣвъ	60 кр.
„	кармелькѣвъ	40 „
„	помадокъ	60 „
„	чоколядокъ	1 зр.

444 *Вырѣбъ власный.* 1—3

Linimet. Capsici comp.

въ аптицѣ Рѣхтера въ Правѣ.

При купнѣ сего загально знамснитого, бѣль усмиряючого втираня, котрый є до набутя у всѣхъ аптикахъ, треба все уважати на марку: „Якоръ“.

Ученикъ зъ укончоною I-ою клясою гімназіяльною въ вѣцѣ до 14 лѣтъ знайде користне мѣсце въ первороднѣй торговли ИВАНА БОРИСА въ Перемышли. 435 3—6

Диваны перскій и портіэры

предній (старинный)

продая, к...ує и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашій богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновѣ и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и на парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ принаежностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés пл. Капітульна ч. 3.** 190

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

2319 **и опроцентовує ихъ по**

4½% на рокъ.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗИНҐЕРА

човенковій и обручковій, зъ первороднихъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, уреґульованій якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтнюю гарантіею

Зінґера ручнѣ вѣдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножнѣ вѣдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячній по 4 зр., або готівкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

397 10—? *Львовъ, улиця Галицка ч. 6.*

Також на раты мѣсячні.

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручае всякій роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пѣсля найновѣйшихъ фасовівъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а также Верхи готовѣ до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 20—20

Матеріи найновѣйшій на верхи въ найбольшомъ выборѣ.

Цѣны умѣрены сталѣ.

Высше наведены товары знаходять ся на складѣ.

Також на раты мѣсячні.

Машины до шитя „ЗІНҐЕРА“

зъ 10 розличныхъ фабрикъ

Ножній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готівкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 вагонівъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручае ся въ мѣсци.

Не высылаю докучливыхъ агентівъ, котрымъ жиды платятъ 10—20 зр. на продажу одной лихои машины. ☞

330 22—30

ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

ПОДЯКА.

Въ прилюдній дорозѣ складаю сердечну подяку Вповажному Пану **Антонію Серафинови, фабрикантови звонівъ въ Калуши**, за зроблене чотирохъ звонівъ милозвучныхъ и гармоній ныхъ до церкви въ Царинськомъ, зъ тымъ горячимъ желанемъ, абы всѣ звоны церковній въ Галичинѣ мали напись „Серафинъ“.

Цариньске 10 листопада 1898 р.

За Комітетъ *Володимиръ Левицкій* парохъ. 446 1—1

Свѣтлый заробокъ!!

Для властителівъ конторъ вымѣны, купцівъ, агентівъ и. и.

Оріґінальній льосы

(не ратальній листы), котрыхъ тягненя вже небавомъ наступить и котрыхъ легко вельки сибльности и до збутя. Оферты подъ „Losgeschäft 7210“ до Haasenstein & Vogler въ Правѣ. 426 9—9

КАСЕТИ Вертгаймовскій на грошѣ и документа по зр. 4·—; 4·50, 5·50 6·50, 8·— и 11·—. Замки безпеченьства французскій по зр. 4·50 поручае ПЕТРО ХИНОЧТОВСКІЙ, торговля зелѣза у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Рештки хѣдниковъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ баюно дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Также на раты безъ сѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рокъ 1899.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

ЛЯРНЯ ДЗВОНІВЪ АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконуе дзвоны рѣзнои ваги и приймае ушкоджений дзвоны до переливаня въ найкоротшомъ часѣ, а такожь маю на складѣ готовій дзвоны рѣзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій нові дзвоны якъ и на цѣлій групы. За тревалость матеріялу и гармоній ный звукъ моихъ дзвонівъ ручу и длятого осмѣляю ся пріпоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

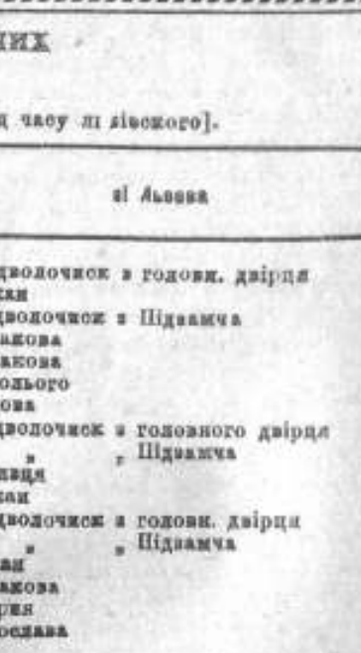

Выстава загальна

всходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванівъ, портіэръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.

Отверена цѣлый день а въ ночи при електричномъ освѣтленю.

Вступъ вѣдьный. Зачудовуюче дешевій цѣны указаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы наперед оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

Розклад їзди поїздів зелѣзничих

важный вѣд 1 жовтня 1898

пѣсля часу середно-европейского [пізнѣйшого о 36 мінут вѣд часу ті львѣского].

поїзд посп.	поїзд особ.	до Львова	поїзд посп.	поїзд особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ головн. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		нічн			
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	8.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з головн. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся вѣд 6 години вечором до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, подъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 247 Львовъ, Четверъ 5 (17) Падолиста 1898. Рѣчникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на переміну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты въ Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатковымъ

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поєдинче число коштуе 5 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсераторої або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій допосланя приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Незавидна доля буковиньскои Руси.

Мимо гарныхъ основныхъ законовъ австрійскои конституціи годѣ Русинамъ доборотися рѣвноправности, запорученои конституціею кождій народности. Въ Галичинѣ центральне правительство, щобы зъєднати собѣ сильнѣйшихъ Поляковъ, здало имъ Русиновъ на ласку и неласку, хочь се не тѣлько намъ выйшло на шкоду, але и правительству справляє теперь невыгоду, ба и самій державѣ не приносить нѣякои користи. Не до порівнаня тяжша доля буковиньскихъ Русиновъ. Німеччина удержалась на Буковинѣ найдовше такъ черезъ низькій степень культуры тамошнього населеня якъ и черезъ рѣзнородность населеня, межь которымъ Німцѣ зъ жидами довго занимали перше мѣсце хочь и не що-до числа свого, то у всякомъ разѣ що-до культуры. Вышло зъ того, що Буковину уважали Німцѣ та и доси уважають за німецку твердиню на крайнѣмъ всходѣ державы. Твердиню сю скрѣплено ще въ р. 1875 заложеньемъ німецкого университету въ Чернівцяхъ.

Коли правительство побачило ся згодомъ спонукнымъ, мабуть больше загранічною межь внутрѣшною політикою, припустити Волоховъ до конституційнои миски, то въ того часу Русины, хочь числомъ населеня займають межь всѣми народностями краю перше мѣсце, опинялись въ найнекористнѣйшомъ положеню, бо мусять бороти ся о свои права конституційні такъ въ Німцями якъ и зъ Волохами и боронити ся вѣдъ вынародовленя такъ передъ одными якъ и другими.

Одинмъ зъ прикладовъ є исторія руской гімназіи въ Чернівцяхъ, котру розкажемо за чернівецкою „Буковиною“.

По 120-лѣтній приналежности Буковины до Австрії та по больш якъ 20 лѣтныхъ заходахъ буковиньскихъ Русиновъ дождались они въ р. 1896. найвысшого рѣшеня цѣсарского, которымъ приволено на заложеня низшои гімназіи въ Чернівцяхъ зъ німецкими клясами и рускими паралельками. Та ворогы руского народу, що черезъ 88 лѣтъ истнованя высшои гімназіи въ Чернівцяхъ здержували значнѣйшій зрость руской интелігенціи, десятькуючи и вынародовляючи и то мале число руской молодѣжи, яке вступало до першои клясы тои гімназіи, умѣли повести дѣло такъ, щобы и въ сей цѣсарскои ласки не выйшла певна користь для руского народу на Буковинѣ, такъ довго занедбуваного. Бувшій президентъ краю гр. Гоесъ и его дорадники вмѣли походити коло справы такъ, що замѣсть клясъ рускихъ отворено властиво клясы німецкій, въ которыхъ тѣлько двохъ предметовъ мали учити по руски. Але и ту дрібку обкроено ще тымъ, що науку математики вѣддано Німцеви, а латины Русинови, але обомъ такимъ, що не вмѣли рускои мовы. До того вынайдено ще на директора тои школы чоловѣка, що палає ненавистію до всего руского. Вінъ пильнувавъ, щобы при вступныхъ испытахъ поступовано якъ найострѣйше. [Намъ оповѣдано пр., що при вступномъ испытѣ до першои клясы вымагають зарѣвно остро знаня рускои якъ и німецкои мовы; черезъ те дѣтей черновецкихъ, що звычайно слабше знають руску мову, репробовано зъ рускои мовы, а дѣтей сѣльскихъ зъ німецкои. *Ред.*] Директоръ той не допускає нѣчого, що могло бы наводити на гадку, що тутъ є и рускій клясы; отже напись на будынку, свѣдоцтва, дисциплінарній приписы, а навѣть подѣлъ годинъ, — то все не сміє бути инше, якъ тѣлько німецке.

Вѣдъ покрывкою браку учителѣвъ повѣддавано науку въ рускихъ клясахъ суплентамъ, що не умѣють по руски. Такъ само, коли выписано конкурсъ на учителѣвъ зъ німецкою и рускою мовою выкладовою, именовано людей, що не вмѣють по руски, та придѣлено до рускихъ клясъ глухого чоловѣка, що бувъ посмѣховищемъ учениковъ и давно повинивъ бувъ пійти на пенсію. А коли для браку кандидатовъ треба було доконче именувати також одного професора Русина, то директоръ придѣлявъ ему годины не тѣлько въ рускихъ клясахъ, але и въ німецкихъ, — а то лишь на те, щобы не лишити дѣтей безъ опѣки и вилыву чужинцѣвъ. А якій той вплывъ, досыть сказати, що професоръ Прелічь сего року въ рускомъ вѣддѣлѣ III. клясы, величаючи богатство німецкои літературы, сказавъ, що всю руску літературу можна бы сховати въ кишени, бо лише циганьска, котра важить всего пять грамовъ, є менша вѣдъ рускои.

Та на сему не конець. Зъ початкомъ сего року позабуто (sic!) вставати до буджету платню для одного фільольога, отже треба було заступити его суплентомъ. Директорови названо на сю посаду кількохъ фільольогівъ Русиновъ зъ Галичины; але хочь до німецкихъ клясъ вѣбравъ вінъ самыхъ зайдівъ, то на суплента до рускихъ клясъ не хотѣвъ принять нѣкого зъ Галичины. Названо ему опѣсля одного буковиньского фільольога, що вмѣє по руски, та ще и православного, але вінъ и на сего не хотѣвъ пристати, а выбравъ собѣ для фільольогіи историка, — мабуть лише тому, що то кацапъ. И такъ ставъ господинъ Тофанъ суплентомъ и не тѣлько, що самъ не дбае о те, щобы навчити ся по руски, але ще и молодѣжь псує, бо позволяє ученикамъ писати, якъ хто хоче, не справляє правописныхъ и языковыхъ похибокъ, а родичѣвъ приневолює брати для дѣтей домашныхъ учителѣвъ зъ помѣжь тыхъ, що стоять вѣдъ командою звѣстныхъ москвофілівъ.

А вже все дотеперѣшне перевысшає найсвѣжшій фактъ, про котрый розказують по цѣломъ мѣстѣ: п. директоръ Фавстманъ, почувши професоровъ-Русиновъ, розмовляючихъ въ професорскій комнатѣ по руски, вѣзвавъ ихъ, щобы тутъ по руски не говорили, а щобы выйшли собѣ на подвѣре.

„Буковина“ справедливо замѣчає, що на таке розпорядженє директора остає ся єдина вѣдповѣдь: „Геть зъ такимъ директоромъ!“ та взывае власти школьній, щобы разъ покласти конець такому ладови чи то безладови, и послівъ рускихъ, щобы всѣмъ вплывомъ своимъ вдали ся въ справу.

Мы указували неразъ и не перестаємо указувати на се, що упослѣдженє рускаго народу перейшло въ Австрії въ систему, такъ що здає ся, мовь бы Русины були вынятій зъ пѣдъ конституційныхъ законовъ. Мы указували и указуємо, що таке поступованє зъ Русинами, котрій нѣколи не выступали и не выступаютъ противъ нѣкого агресивно, а радій вдоволити ся навѣть такою найменшою крихѣткою запорученыхъ имъ конституцією правъ, яка доконечно потрѣбна до успѣшного національного и культурного розвою, — не згоджуе ся не тѣлько зъ конституційною справедливостію але навѣть зъ интересами державы. Констатуючи се на свѣжомъ выпадку, розказанѣмъ „Буковиною“, звертаємо ся до нашихъ независимыхъ послівъ въ радѣ державнѣй, щобы при найближшій нагодѣ, коли зможуть вывести на ширшу арену вопіючій кривды и наруги, завданій рускому народови въ Австрії, не забували по-при Галичину також о Буковинѣ...

Зъ рады державнои.

На початку вчерашного засѣданя палаты послівъ президентъ повѣдомивъ палату о внесеню выимкового стану въ 15 повѣтахъ Галичины. — Вѣдтакъ вѣдчитано рядъ интерпеляцій и внесень. Межь иншими п. Яворскій вніс интерпеляцію въ справѣ выдалюваня австрійскихъ робітниковъ зъ границь прускои державы. Интерпелянтъ пытае правительство: чи оно не гадае постаратись о се, щобы зъ австрійскими горожанами, котрій глядають заробку въ Прусахъ, поступовано такъ, якъ се дѣе ся зъ прускими вѣддаными въ Австрії? — П. Вінковскій интерпелювавъ міністра справъ внутрѣшныхъ: чому не внесено выимкового стану въ новоторжскомъ повѣтѣ и въ якій способъ правительство запевнить мешканцямъ того повѣта свободу зборовъ зъ огляду на розписаный тамъ доповнюючій выборъ посла до сойму? — П. Бельо-глявекъ [антісеміть] зажадавъ, щобы въ палатѣ вызначено одинъ день въ тыждни для полагодженя внесень походячихъ зъ иніціятивы послівъ. Президентъ приреклъ вволити сему жаданю интерпеляна.

По интерпеляціяхъ и по вѣдповѣди на кільна давнѣйшихъ интерпеляцій палата приступила до дальшои дискусіи надъ обжалованемъ гр. Баденього за торбочній падолистовій насильства.

Першій промовлявъ соціялістъ Бернеръ. Бадені — казавъ вінъ — поклонявъ ся безвзглядно засадѣ: „мене не обходить нѣчо, окрѣмъ мене самого“. Слѣды его дѣяльности ще дотенерь не щезли зъ сеи палаты. Тогдѣ лишь соціяльній демократы не допустили до розбиваня въ куснѣ найелементарнѣйшихъ правъ горожанъ державы анархістами зъ правицѣ. Длятого соціяльній демократы приступомъ взяли президію. Они були бы уступили ся зъ-вѣдтамъ, ели бы бѣльшість була цофнула внесене Фалькенгайна, але се не стало ся, а натомѣсть введено до палаты вѣденьску пікельгавбу! Сею справою повинній властиво займати ся прокураторы державы. Коли-жь Бадені выйде теперь вольный зъ цѣлои тои справы, то се буде рѣвнати ся банкротству політичнои етики въ Австрії! Австрія вышле своихъ вѣдпоручникѣвъ на конференцію для поборюваня анархізму, вѣдомо, зъ якои сумнои причины. Австрійску цѣсареву замордувавъ молодый хлопака, вѣдъупавшій моральнѣ въ наслѣдокъ нужды и злого выхованя, збуреный правительственными мордами въ Італіи а може и італійскими агентами провокаційными. Кільконь-то ударовъ штилету, кільконь ударовъ кольбы, кільконь ударовъ багнета вымѣривъ Бадені своему народови, конституціи и всѣмъ австрійскимъ народамъ! Вінъ о много горшій, нѣжь той зъ нужды вѣдъупавшій хлопець. Вінъ выкликавъ ще більше нещасте, на своѣй совѣсти має ще більше злочинівъ. Коли-жь австрійске правительство потягне до одвѣчальности свого найбільшого злочинця державного? Бадені проклятый галицкимъ народомъ, проклятый публичною опінією. — Вѣдтакъ бесѣдникъ звернувъ ся на „сдѣлки“ Баденього зъ Чехами и сказавъ, що такъ само якъ Баденього, можна-бъ называти и гр. Туна Славянином. Якъ Бадені такъ и Тунъ годять молодоческому клюбови певно не зъ любови до ческого народу, а лишь тому, що се політична конечність. Длятого молодо-Чехи не мусѣли упасти такъ низько, не потребувала понижувати ся передъ галицкими и ческими феодалами. Коли-бъ они були лишали ся вѣрными своимъ демократичнымъ засадамъ, ческій нарѣдъ и такъ бувъ бы певно дойшовъ до своихъ правъ, не потребуючи збирати округовъ. Дока не маємо демократичныхъ уряджень, загального права выборчого и конституційнои свободы, дотя такій злочинцѣ, якъ Бадені, будуть въ Австрії сильній и могучій!

По промовѣ соціяльного демократа Целлера забравъ слово ліберахъ Менгеръ. Вінъ заявивъ, що ели бѣльшість вѣдкине внесене о обжалованє Баденього, вінъ при кождій буджетовій дискусії, именно при титулѣ „міністерство судівництва“ буде повторяти жаданє, щобы міністеръ судівництва вѣзвавъ прокуратора державы внести обжалованє противъ Баденього за державну зраду и надъужите урядовои власти. То, що Бадені наклонивъ бѣльшість принять lex Falkenhayn, есть очевидною насильною змѣною конституціи, ergo державною зрадою, ухвала палаты була звычайнымъ обманьствомъ, а введенє оружнои силы до палаты було надужитемъ урядовои власти.

Вѣдчасъ бесѣды Менгера лѣвиця, бачучи, що при голосованю могла бы мати бѣльшість, казала дальшимъ своимъ бесѣдникамъ выкреслити ся зъ листы записаныхъ до голосу. Тымчасомъ по промовѣ Менгера президентъ заявивъ, що дальшу дискусію надъ тою справою перерывае и зарѣдивъ дискусію надъ наглыми внесеними въ справѣ запомогъ для населеня потерпѣвшого вѣдъ елементарныхъ нещасть. На лавахъ лѣвиці счинивъ ся заколотъ и крикъ. Зажадано, щобы президентъ спытавъ палату: чи она годить ся на такій способъ поступованя? При обчисленю голосовъ не було въ сали членовъ католицкои партіи людовои. Присутнѣ въ палатѣ два німецкій клерикалы, Стояловцѣ, польскій людовцѣ и Італійцѣ голосують зъ лѣвицею. Опозиція має рѣшучу вѣльшість! Але що дѣе ся? Закимъ оголошено результатъ голосованя, входить до салѣ Діпаулі, за нимъ решта членовъ католицкого сторонництва людового — и секретарь починае наново числити голосы. Нѣчо не помогъ протестъ опозиціи, що обчисленє вже закінчено, а нове обчисленє є простымъ обманьствомъ. Віцепрезидентъ Ферянчицъ заявивъ, що его проектъ, абы перервати дискусію надъ обжалованемъ, принято 154 голосами противъ 152. Коли палата трохи утихомирила ся, ліберахъ Функе заявивъ, що въ хвили, коли голосовано, властиве голосованє було вже закінчене. Жаденъ зъ тыхъ послівъ, що не були въ сали, коли президентъ зарядивъ голосованє, не мавъ права голосованя. По справедливости и закону послѣдне голосованє є неважне и сторонництво бесѣдника вносить противъ него протестъ! — Ферянчицъ заявивъ, що се справа меншои ваги, вінъ уважае голосованє за закінчене и приступае до дискусіи надъ дотычными внесеними. Нѣякій протесты та формальній внесеня въ тій справѣ не помогли и палата таки мусѣла пѣдчинити ся зарядженю президія. По полагодженю кількохъ наглыхъ внесень вѣдрочено засѣданє на нинѣ.

Справы парляментарній.

Австрійска депутація квотова вѣдбула вчера засѣданє, въ которомъ взяли участь також міністры гр. Тунъ и д-ръ Кайцль. Референтъ Беръ здававъ справу зъ послѣдніои фазы угодовыхъ переговоровъ и обговорювавъ всѣ части угорского nuntium. Бесѣдникъ прийшовъ до переконаня, що оно полягае на цѣлкомъ хибній основѣ, бо навѣть вѣдна методы обчисловання принятои угорскою депутацією квотовою на Угорщину припадае о много більша часть квоты. Уложену референтомъ вѣдповѣдь на угорске nuntium принято одноголосно. Окрѣмъ того референтови припоручено выготовити рѣвнозвучне справоздане для обохъ палатъ рады державнои.

Міністеръ скарбу Кайцль їздивъ до Будапешту, щобы лично порозумѣти ся зъ угорскимъ правительствомъ що-до выглядовъ парляментарного полагодженя угоды въ обохъ половинахъ монархіи. Угорске правительство приготоване на довшу обструкцію въ соймѣ и тому міністры не могли порозумѣти ся що-до средствъ, якихъ оба правительства мали бы ужити на случай, якъ бы угода не могла бути въ властивомъ часѣ парляментарно полагоджена. Справы угодовои провізоріи ще не обговорювано.

На нинѣшномъ засѣданю палаты послівъ п. Гортісъ має внести петицію трієстеньского выдѣлу краевого о утворене въ Трієстѣ университету зъ італійскою мовою выкладовою а закимъ се наступить, о узнане въ Австрії дипломовъ італійскихъ университетовъ и політехнікъ.

Проектъ курсовъ при краевомъ выдѣлѣ для писарѣвъ громадскихъ.

Въ тій — де-що звѣстній уже нашимъ читателямъ — справѣ появивъ ся сими днями въ краковскомъ Czas-ѣ ось-такій комунікатъ:

Громадскій писарь честный та совѣстный и обзнаный достаточно зъ законами въ справахъ належачихъ до власного або и припорученого круга дѣланя громады може вѣддати громадѣ знаменитій услуги. Несовѣстный же и незбідный писарь наражуе громаду на необчислений втраты и шкоды и є одною зъ причинъ, за-для которыхъ нинѣшна громада не є въ силѣ вѣдповѣсти вложеным на нею краевымъ законодавствомъ численнымъ задачамъ и обовязкамъ, а то тымъ більше, що межь членами зверхности сѣльскихъ громадъ є богато такихъ, що не мають достаточного знаня

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкіры, аксаміту, кости, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улица Руска ч. 1.**

684 4—40

законів и приписів, а якась часть належить все ще до аналфабетів.

Кваліфікація наших громадских писарів в значній части невідповідна, так що они не в силі відповісти хоч бы найскромнійшим а оправданым вымогам, які ставлять до них начальники громад и власти. Після статистичных выказів з 1877 року на 3377 громадских писарів ледви третя часть була признана за здібных, але и сеся их здібність була, як высказувались повітові выділы, лише взглядною з огляду на иншых нездібных. В 1888 році, коли краевый выділ збиравъ матеріяли до реформы громадского законодавства, майже всі повітові репрезентації и староства заявили, що одною з головных причин недомагання адміністрації в сільских громадах є брак уздібненых громадских писарів. А що ті обставины доси не богато полішили ся, о тім свідчать результаты люстрацій, переведеных повітовыми выділами. Неодного нездібного писаря мусить ся терпіти, бо нема лішше уквалифікованого. Квестія громадских писарів була неразъ предметом спеціяльных розправ в соймі, на основі предкладаних краевым выділом справоздань в роках 1876, 1877, 1878, 1881, 1888 и 1889, а выслідом тых замагань була ухвалена новеля до громадского закона, котра надає адміністраційным властям право усувати шкідных громадских писарів навіть тоді, коли-б громадска рада, остаючи часто під вплывом писаря, сему спротивляла ся.

Проекты до законів, нормуючі кваліфікацію громадских писарів, minimum их платні, ухвалений в роках 1888 и 1889, не одержали цісарскої санкції, длятого повітові выділы и староства старали ся полішити службові відносины громадских писарів дорогою адміністраційною.

Выділ краевый взявъ теперь квестію громадских писарів на ново під розвагу и пришов до переконання, що громадам треба достатчити відповідно уквалифікованых кандидатів на писарів громадских, взглядно доповнити недостаточну кваліфікацію теперішных громадских писарів, котрі зістають в служби громад. Сею ціль намірив краевый выділ осягнути устроєнем при своїм уряді приготовляючих курсів для кандидатів на громадских писарів, взглядно для писарів остаючих в служби громад. Після проекту краевого выділу, який рішено предложити соймови, курс для громадских писарів буде відбувати ся що-року и тревати чотири місяці, числячи шість годин выкладів денно. В науці буде могло брати участь 40 кандидатів, взглядно писарів. На случай, як бы згілосило ся більше число кандидатів, можна бы устронити в тім самім році другій курс. В курсах для писарів можуть — по гадці краевого выділу — брати участь з пожитком секретарі місті и місточок, обнятых законом з 1896 року, або кандидаты на ті посады. Выділ краевый не сумнівав ся, що повітові репрезентації будуть старати ся приспорити свому повітови як найбільше число кваліфікованых писарів, и маючи сею ціль на оці, будуть уділяти більшу скількість стіпендій. Выділ краевый намірив відвести ся до выділів повітовых з взваженем, щоби вставляли в свої буджеты відповідні квоты для удільованя постійных запомог и ремунерацій испытованым писарям, котрі точно и совістно сповняли муть свої обовязки в повіті. Се буде заохотою для других до науки и складання испитів, буде средством до збільшування числа добрых писарів в повіті, а передовсім відповість основній думці, що все, що дає громаді змогу выповнити свої задачі, не є интересом лише самої громады, але добром цілого повіту и краю.

Выділ краевый проектує для половины учеників курсу, т. є. для двацятьох стіпендій, а беручи на увагу, що курс буде тревати чотири місяці, а також евентуальні кошты подорожи, проектує стіпендії по 100 зр. на один курс, значить: річный выдаток в сумі 2.000 зр. На кошты устроєня курсу прелімінує краевый выділ 1.600 зр., отже разом вносить: признати ему кредит на 1899 рік в сумі 3.600 зр. на устроєне курсу для писарів сільских громад.

Письма зъ краю.

Зъ Перемышля пишуть намъ:

Въ сей вівторокъ [15 с. м.] відбувъ ся тутъ колежанський зъізд священиківъ зі всіхъ трехъ дієцезій, що передъ 27 роками разомъ зъ нашимъ Епископомъ кінчили богословіе. На 91 колишныхъ колегів явило ся 40; не приіхало 24 [въ великій части оправдуючи свою неприсутність], а 27 не дожило вже сего часу. Всі прибувші зібрались рано передъ 9 годиною въ катедральній церкви и спровадивши процесіонально свого Преосвященого колегу въ храмъ, відправили зъ нимъ соборну літургію благодарственну, а опісля панахиду за покійных. По сімъ гостили всі у Епископа.

Зъізд духовныхъ товаришівъ, зъ которыхъ многій ще відъ часівъ богословскихъ не видали ся, був дуже сердечный; при тімъ відзначавъ ся повагою и щирымъ церковно-народнымъ настроємъ. Въ красныхъ промовахъ згадували всі за молодій літа семинарскій и за ті ідеалы, які собі тогдіі для свого стану ставили; здавали собі справу, о скількі свою задачу сповнили, й застановлялись, що имъ и ихъ наслідникамъ дальше дізлати треба. Всі були тымъ скріплений на дусі и рішили за пять роківъ зъізхатись другій разъ и правати на той зборъ остальхъ ще давныхъ професорівъ університету и настоятелівъ семинарскихъ. Епископъ, радуючи ся своими гостьми, просивъ ихъ, щоби другій зъізд устроили у него, а на памятку сего зъізду казавъ знати фотографію всіхъ участниківъ.

День сей був красный — підпесений гадки були гідні тямучих людей. Він показавъ, що зъ того часу выйшло богато мужівъ зъ духомъ и серцемъ. Шкода лишь, що духовні товариші урядили все смирно и въ найтіснійшім кружку, такъ що до послідних хвилі мало хто въ Перемышли знавъ о сімъ зъізді. Наша громада була бы радо повитала такихъ гостій, зъ котрыхъ многій заняли въ нашім церковно-народнім житю вызначні становища.

О VII. зъізді рускихъ радикаловъ

подали мы трохи ширше справоздане після записок нашого справоздавця. Нині-жъ — для доповнени — подаємо письмо о тім зъізді писане зі Львова д. 5. с. м. и умі-щене въ 312 числі „Arbeiter-Ztg.“ въ 12-ого с. м. п. заг. „Der siebente Parteitag der ruthenischradikalen Partei“. Письмо се очевидячки писане котримсь изъ проводирівъ радикальной партіи, бо дописуватель відкриває річи довірочні, що ихъ можуть знати только члены організаційной комісіи. Письмо се звучить:

„Два дні, 30 и 31 жовтня, радивъ тутъ [у Львові] семый річный зъізд руско-украиньскої радикальної партіи, а взяло въ нім участь 44 делегатівъ. На порядку дневнім сего зъізду стояли симъ разомъ лише внутрішні справы партійні, а мавъ він два моменты, знаменні для характеристики партіи.

Одинъ моментъ — то *відносины радикалів до рускаго духовенства*, такъ званых „попівъ“ [Ропеп]. Они найгорші вороги руско-радикальной партіи и становлять — очевидно побічь властій — найбільшу перешкоду для розвою радикальных идей межи рускими селянами. — Д-ръ Франко сказавъ, що може єдиною поважною причиною его упадку при послідніх доповняючім выборі до ради державной въ Тернополи було именно духовенство, що зъ фанатичною заіялостію поборювало его кандидатуру. Він звернувъ увагу делегатівъ, що попы выступають все и всюды противъ партіи, противъ самого народу [sic!] — Въ тім-же дусі говоривъ и д-ръ Даниловичъ: Священики мають на оці все лише свій власный интересъ, а коли они позірне нібы-то й працюють для добра народу, основують читальні и т. п., то чинять се лишь тому, щоби збільшити свій вплывъ на населене; а скоро бачать, що ихъ вплывъ зникає, они готові самі руйнувати власне свое дїло, щоби только не допустити нівякої свободнійшої думки. То замітне, що найостріші слова бесідниківъ найгорячійше оплескувано. То був на цілім зъізді більше-менше єдиный предметъ нарад, въ котрім самі селяне зъ найбільшим заінтересованем взяли участь и наводили різні поучаючі уваги „христіянськихъ“ душпастирівъ. Предложений въ тій справі внесене принято одноголосно. Они взывають членівъ партіи, щоби не допускали священиківъ до нівкихъ радикальных організацій, а держали ся зъ-далека відъ таких товариствъ, читалень и т. п., до духовенство розвивае свою дїяльність; — а щоби селяне зовсім не стыкали ся зі священиками також въ такихъ выпадкахъ, де они обовязані платити имъ церковні требы, то зъізд взывае зарядъ партіи: выслати петицію до ради державной зъ предложенем, щоби духовенство оплачувала держава, отже щоби перемінити ихъ на урядниківъ державныхъ. — Въ сій резолюції выявляє ся огірченє, яке панує у селянъ противъ своихъ „священиківъ“. Річь представляє ся ще ярче, коли зважити, що селяне радикалы и такъ мусять тяжку вести борбу и выставлений безнастанно на переслідування. Такъ н. пр. оповідавъ одинъ делегатъ, що въ якімсь селі въ тернопольскім повіті усунено начальника громады зъ уряду только тому, що голосувавъ на Франка; очевидно за причину усуненя его подано „тяжке переступленє урядового обовязку“. Увзглядняючи сесе также положенє, д-ръ Яросевичъ радивъ не підіймати окремішної борбы противъ духовенства, але натомість держати ся партіи зовсім зъ далека відъ всякихъ зношень зъ духовенствомъ. Та селяне узнали, що се замало радикально: „пастирі“ стали для своихъ „овець“ просто невыносимыми.

Ще більшу вагу має друга справа, та на жаль она на сегорічнім зъізді не знайшла належного їй увзглядненя — то *відносины радикалів до соціяльної демократії.* Бо-ж то особлива собі партія тій рускій радикалы! — партія, котра заразъ въ першім річенню своєи програмы признає ся въ кождім напрямі до соціялізму, має соціялістичну програму аграрну, а прецінь відъ кількох літъ мусить давати відповідь на питане: чи она соціялістична, чи ні. Причина того ненормального явища есть въ тім, що середъ партіи зазначили ся два напрямы: одинъ хоче мати радикальну партію лишь яко хлопску партію опозиційну, а другій напрямъ є чисто соціялістичный и хоче, абы програма партіи не була мертвою буквою. Судячи відъ програмы партіи, можна-бъ сказати, що перший напрямъ не есть дійстно радикальнымъ [въ змислі руско-радикальной партіи] и длятого не повинень мати місця въ тій партіи. Але справа не дасть ся такъ легко розвязати, по перше длятого, що провідники того несоціялістичного відділу [як д-ръ Франко, Павликъ] мають безперечні заслуги для розвою партіи, а по друге також — и то певно въ більшій мірі — длятого, що середъ селянъ той напрямъ зовсім природно має ще богато прихильниківъ.

На зъізді прийшла сеся справа на денный порядокъ лише въ справозданю організаційної комісіи. Д-ръ Яросевичъ поставивъ внесене, щоби партія заявила ся ідентичною зъ соціяльно-демократичною партією въ напрямахъ культурнім, соціяльнім и політичнім; по друге: щоби приступила до загальної організаціи австрійской соціяльної демократіи и підчинила ся центральній управі соціяльно-демократичної партіи у Відни; по третє: щоби выслала до віденьскої центральної управы свого представителя — и по четверте: щоби свою назву перемінила на „украиньско-руска *соціяльно демократична* партія“. Рівнозвучне внесене поставили селяньскі делегаты збаражского повіта — Остапчукъ и товариш. Однакожь комісія відкинула оба внесеня більшостію сімох голосівъ противъ чотирохъ. Дискусія мусіла перевести ся дуже оживлена, та на жаль — зъізд нічо зъ того не понюхавъ, бо комісія ухвалила не піддавати справу під дискусію на познім засіданю. И такъ сесю справу зновъ [як и на торічнім зъізді партійнім, хоть тогдіі она не була поставлена такъ выразно] порішено на некористь дуже пожаданого выяснени партіи. Отже розколъ въ партіи лишає ся и се мусівъ д-ръ Яросевичъ навіть сконстатувати въ своїй промові, закриваючи засіданя зъізду.

Теперь насуває ся питане: що въ виду того факту мають учинити соціялістичні радикалы? Чи полішити ся въ дотеперішній організаціи и тамъ выкористати собі вплывъ для осягненя дійстної більшости, або чи они можуть выступити зъ такъ утвореної радикальної партіи и основати окремішну партію? Чи розвязка выпаде сякъ або такъ, одно є річію певною, що партія, котра має претенсію до більшої ролі въ соціяльнім житю рускаго народу, не повинна остати довго въ непевности.“

Переглядъ політичный.

Испанськи члены мировой конференціи вручили американськимъ комісарямъ меморіялъ, въ котрім рішучо підтримують въ цілій основі свои жадания що-до удержания зверхничих правъ надъ Филіпінами. Сли бы мировій переговоры збірано, Америка сейчасъ обійме въ посіданє цілі Филіпіны и зачне кампанію зъ тою остаточною ціліо, щоби безусловно загорнути всі землі, котрі уznасть за потрібне взяти въ посіданя. Американське правительство волівло бы заплатити теперь 20—25 міліонівъ долярівъ, як наново зачинати войну. Президентъ Мекъ Кінлі рішивъ ся не допустити до непотрібного перетягання переговорівъ. — Говорять також, що въ цілі обняти въ зарядъ Филіпінськихъ островівъ утворила ся міжнародна спілка зъ капіталомъ двохъ міліярдівъ долярівъ. Дотичный проектъ предложено мировій комісіи, а делегатъ американськихъ капіталістівъ Юніт приіхавъ до Парижа для переведеня переговорівъ. Коли-бы принято сей проектъ, Испанія одержала бы одноразову выпагороду за відступленє Филіпінівъ, а Америцї спілка платила бы річный чинш.

—

Ухвалу касаційного трибуналу, щоби переслухати Дрейфуса, цїла праса уважає за фактичну ревізію, котру зарядженно противъ опінії пятьохъ попередныхъ міністрівъ войны. Дрейфусъ одержавъ уже телеграму повідомляючу его о ухвалі касаційного трибуналу. Під кількох днівъ члены трибуналу одержують анонімні листы зъ погрозами. Именно грозять имъ смертію, коли дальше будуть займати становище прихильне для ревізіи.

—

Испанія має клопоть не лише зъ Америкою, але и зъ власнымъ войскомъ. Зъ Гаваны доносять, що на Кубі збунтувало ся 7.000 вояківъ, котрі домагають ся выплаты залеглои платні передъ відъіздомъ до Испаніи. Ситуація такъ критична, що Блянко казавъ выкотити гарматы и зібравъ генералівъ на нараду. Доперва коли Сагаста зателеграфувавъ, що высилає 40 міліонівъ песетівъ и генералы запевнили, що грошї въ дорозі, бунтівники утихомирились. Испанське правительство въ Гаванї жертвувало на продажъ векслів въ квоті 425.000 фунтівъ штерлінгівъ, зъ тон сумы лишь два испанськи банкиры приняли на себе 120.000 фунтівъ; инші испанськи фірмы не хотять дати ся зловити на испанськи векслі.

Испанськи мировій комісарі мають въ справі Филіпінівъ выдержати до кінця на відпорнім становищу и рішучо не приймуть условій ставленых Америкою. Сли-бы дискусія въ мировій комісіи не вернула въ рамы зачеркнені першим мировым протоколомъ, испанськи комісарі не підпишуть протоколу и внесуть протестъ. — До Kölnische Ztg. доносить, що въ филіпінській справі англійске правительство рішило ся йти рука въ руку зъ Америкою. Експедиція, яка сами днями має відбити до Гібральтару, будить въ Мадритї недовіре до англійскої політики. Въ наслідокъ того деякі дорадженть правительству, щоби оно як найскорше заключило зъ Америкою дефінітивный миръ.

Справы церковні.

Зъ Олеського деканата:

Дня 28 липня 1887 великій пожаръ въ *Сасовій*, місточку повіта золочівского, знищивъ не только домы всіхъ мешканцівъ, але и церковъ деревяну зъ всею утварію церковною, дзвінницю разомъ зъ трема великими дзвонами великої вартости и всі будынки орекціональні. Сасовяне крайно зубожіли черезъ сей пожаръ, а поглядаючи на згарища, попелъ и румовище, здавало ся, що вже придасть пропадати рускій парохіи въ Сасовій. Знесвара и розпука огорнула рускихъ мешканцівъ. И въ тій то тяжкій ихъ долі только серце місцевого пароха о. сов. Семена Пятушевского, місто-декана олеського, кріпке вірою въ помочь Божу, не упадало. Яко добрый душпастирь він зі знаною своєю добротою загрівавъ и підтримувавъ серця своихъ прихожанъ и взявъ ся зъ цілымъ посвященем до відбудовы насамперед мешкання приходского а відтакъ церкви. Заразъ при заіснуваню комітету для будовы церкви заявили прихожане, що они своими силами не годні поставити церкви. Тогдіі то о. пароха удавъ ся зъ просьбою о помочь до милосердныхъ сердець посторонныхъ, писавъ и розсилавъ відозвы, просивъ, благавъ у высокихъ й у низькихъ, и его то заходамъ головно, при скромній тілько помочи прихожанъ удало ся довершити дїло: поставити нову прехорошу мурованну церковь, окрасу місточка и цілои околиці, а дня 6 падолиста с. р. торжественно поблагословити.

Благословенє тои церкви відбуло ся въ честь 50-літного панованя цісаря Франц Іосифа I., котрый, як звичайно на наші церкви, зволивъ також тутъ надіслати свою жертву. Чину благословенія прехорошои сеи церкви як и величавои дзвінницы довершивъ Всесвітл. митратъ о. Левъ Турковичъ при великім здвизі народу. По благословеню відправивъ о. митратъ въ новій церкви понтифікальну першу Службу Божу въ сослуженю Вир. оо. Чемериньского шамбеляна и декана золочівского, Я. Гутковского зъ Ожидова, А. Левицкого зъ Олеська, А. Дольницкого зъ Підгорець, І. Потопника и І. Селяньского. По евангелію выголосивъ загально знаный проповідникъ д-ръ о. Бартошевскій зі Львова прехорошу проповідь, загріваючи серця рускихъ прихожанъ, щоби особливо въ нинішныхъ часахъ держали ся своєи церкви и полюбили ю цілымъ серцемъ. По Службі Божій промовивъ зі серця ще въ-другє до зібраного народу о. митратъ на тему: „не досить, що-сте выставили сей величавый храмъ, але старайтесь и самі стати ся храмомъ св. Духа“. Прибувъ на се торжество також староста золочівскій д-ръ Родеръ, котрый неодну добру прислугу відданъ о. парохови при будові сеи

церкви, прибули також маршалокъ рады повѣтовои, президентъ окружного суду въ Золочева и многѣ инши въ интелігенціи свѣтков. Священника деканата олеського, якъ звычайно, зѣбрали ся численно на се торжество зъ услугою духовною пѣдъ проводомъ свого декана о. К. Винтоняка.

Отже великій заслуги положивъ о. Сим. Пѣтушевскій въ своѣй парохіи. Въ протягу 11 лѣтъ по страшномъ пожарѣ въ Сазовѣ вѣдбудувати тамъ красне муроване пріходство, прехорошу мурована церковь, а додати ще треба, що и въ прилученѣй на Побочи красусь на горбѣ красна мурована церковь, так жь дѣло его старань и закладовъ. Тожь заслужена честь ему!

Вѣдозва до выборцевъ бродского повѣту!

Загально звѣстна рѣчь, що изъ всѣхъ народовъ австро-угорскои державы нарѣдъ руській есть найбѣдньѣшій въ политичномъ и економічномъ взглядѣ и далеко ему ще до того, щобы зажывавъ вповнѣ тыхъ правъ свободы, які запоручае ему конституція Причину лиха складаемо звычайно на кого другого, пѣдчасъ коли винованими сего невѣдрадного нашого положенія въ бѣльшѣй части мы самѣ. Нѣ куды правды дѣти — у насъ доси за мало було почутя достоинъства народного. Давна неволя полишила на насъ свои слѣды — мы забуваемо, що мы вѣльнѣ горожане, а не дѣти давнои неволѣ. Наше невѣжество и байдужность въ справахъ народныхъ, особливо въ случаяхъ, коли йде о добро загалу, есть причиною всего лиха. Однѣ зѣ страху, другѣ за для марныхъ корыстей личныхъ служили при всякихъ выборахъ своимъ противникамъ та губили себе и нарѣдъ.

Такъ дальше бути не може! Прочь зѣ вше кимъ работѣвѣмъ! Покажѣмъ свѣту при надходячихъ выборахъ до Рады повѣтовои въ Бродахъ, що есть межи нами карибетъ народна, що мы доросли до свободы, умѣемо самѣ про себе дбати и обойдемъ ся безъ непрошеныхъ опѣкунѣвъ. Покажѣмъ свѣту, що мы не темна маса, якъ то звуть насъ наши противники, котра не знае оборонити своихъ правъ и своѣи свободы. Братя Селяне! Нѣхто намъ не поможе, тѣлько мы самѣ собѣ. Зрозумѣйте добре то слово! Тожь пѣдъ проводомъ Вел. Отцѣвъ духовныхъ и свѣтскихъ, руском інтелігенціи злучѣмъ ся разомъ и якъ одинъ мужъ ставаймо смѣло и вѣдважно до выборѣвъ, вѣддаючи свои голосы на *руску лісту Селянськои Рады въ Бродахъ и Лопатинѣ*, бо лише тогдѣ може бути запевнена наша побѣда. Памятаймо, що тѣлько честнымъ и совѣстнымъ голосованіемъ дамо доказы, що любимо своѣ народъ и дбаемо о его добро! Памятаймо, що въ згодѣ и єдности сила! Се промавляе своѣ до своего, бо политичне товариство повѣтове „Селяньска Рада“, т. е. селяне до селянъ А промавляемо до Васъ, Браття Селяне, щиро и перестерѣгаемо: не губѣть самѣ себе и не легковажте собѣ выборѣвъ до Рады повѣтовои! Памятайте, що яку выберемо Раду повѣтову, такій буде ладъ въ повѣтѣ, такій и по громадахъ. Вѣдъ сего зависить наше добро — полѣпшене нашои долѣ! Вкѣнци звертаемо ся до Васъ, Всч. Отцѣ духовній! Приложѣть руку до нашого и своего власного добра, возьмѣть провѣдъ въ такъ важнѣй справѣ и поведѣть дѣло такъ, щобы выборы до Рады повѣтовои выпали користно для рускаго народу. Памятаймо, що въ добрѣ загалу лежить добро одиниць!

Вѣдъ политичного товариства повѣтового „Селяньска Рада“ въ Бродахъ.

НОВИНКИ.

— Комітетъ для введена въ житє Краєвого Союза кредитового у Львовѣ просить насъ пригадати всѣмъ нашимъ Читателямъ, щобы чимъ скорше приступали въ члены того дуже пожиточного Товариства, котре маѣ на цѣли зорганізувати у насъ всю роботу економічну въ користь свого народу, и надсылали свои удѣлы и вписове для Краєвого Союза кредитового на руки Товариства „Дністеръ“ у Львовѣ. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр.

— Въ справѣ каменицѣ Наукового Товариства имени Шевченка подаемо — у вѣдповѣдь на кѣлька запытань зъ провінціи — ось-такій близшій даній, якій знаходимо въ остатнѣмъ [XXV] томѣ „Записок Наук. Товариства“. На засѣданю выдѣлу Товариства дня 4 н. ст. мая с. р. выбрано комітетъ для справы купна каменицѣ, а на засѣданю дня 4 липня выдѣлъ, застановившись надъ справою купна каменицѣ, выбравъ вѣдпоручникѣвъ, котрій мали занятись купномъ каменицѣ, евентуально каменицѣ чч. 26 и 28 при улици Чарнецкого. Вкѣнци на засѣданю дня 30 серпня выдѣлъ, выслухавши справоздання комітету, ухваливъ закупити згаданій каменицѣ [Вайды] при улици Чарнецкого за 120.000 зр.; зъ того готѣвкою дати зараз 41.096 зр. а на 1 марта 1899 року 10.000 зр. На тѣмъ же засѣданю выбрано комісію, котра мала застановитись надъ перенесенемъ друкарнѣ и бібліотеки Товариства до того дому. — До исторіи купна того дому читаемо въ „Записках“: „Сього року [въ лютѣмъ] одинъ Українець зъ Россіи (поки-що сього имени вонъ не давъ до публичнои вѣдомости и скромность его була причиною, що Товариство навѣть не могло въ своѣмъ часѣ оголосити сеи жертвы) передавъ зъ свого майна Науковому Товариству им. Шевченка капіталъ 40.000 зр., поручаючи Товариству закупити за сѣ гроші каменицю. Капіталъ сей, вложеный теперь въ домы при ул. Чернецкого чч. 26 и 28, купленій Товариствомъ 31 серпня с. р., маѣ становити спеціальный фондъ пѣдъ управою Товариства. Метою его є сформованє украиньско-рускаго університета, дорогою-жь до того маѣ служити въ першій лініи роздаванє запомогъ и стіпендій людямъ, що вже занимали свои здѣбности до наукової роботы, для приготовленя до професуръ. Сѣ запомоги роздавати-ме Товариство за згодою и затвердженемъ дегатура, що вѣстаѣть ся доживотнымъ куратором свого фонду“.

— На фондъ народный вложили дальше: д-ръ Дорундякъ адвокатъ зъ Борщева 5 зр., д-ръ Кульчицкій зъ Коломыи 5 зр., о. Цегельскій зъ Камѣнки струм. 5 зр., о. Войнаровскій зъ Балинець 2 зр., проф. Волод. Шухевичъ [даръ зложеный до его диспозиціи] 5 зр. — Вѣдъ выдѣлу „*Народнои Рады*“ у Львовѣ.

— Выдѣлъ „Львовского Бояна“ пригадуе своимъ членамъ, що загальній зборы товариства вѣдбудуть ся завтра [въ пятницю] о годинѣ 6-ій вечеромъ въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ [Ринокъ ч. 10.]

— Зъ Вѣдня пишуть намъ: Дня 15 с. м. передали посли о. Тонячкевичъ и д-ръ Окуневскій до бюра президіи парламенту ось-таке заявленє: „Высока Президіе! Въ оповѣщенѣмъ бюромъ палаты списѣ партій политичныхъ, клюбѣвъ и т. д. находимо ся мы помѣщені межи тыми послами, котрій до нѣякои партіи не належать. Просимо Высоку Президію о переведенє коректуры въ тѣмъ на рамѣ, щобы мы яко окрема група пѣдъ назвою незавісимыхъ Русинѣвъ [unabhängige Ruthenen] були выказаній. — Вѣдень 15 падолиста 1898. *Данило Танячкевичъ*, д-ръ Теофіль Окуневскій“.

— Зъ Коломыѣ пишуть намъ: Вечерокъ зъ танцями, устроюваный заходомъ рускихъ академикѣвъ въ Коломыи, вѣдбуде ся вже слѣдуючого вѣторка. Пригадуемо се спеціально тымъ Р. Т. Родимцямъ, котрій зъ иныхъ урядѣвъ почтовыхъ до сеи поры не дѣстали нашихъ запрошень, щобы могли ще въ часѣ у нихъ упѣмнути ся. Забава заповѣдае ся незвычайно свѣтло а хто сеи нагоды не выкористае, жалувати ме напевно. Мы навѣть не припускаемо, щобы хто зъ нашихъ патріотѣвъ вѣдтягнувъ ся вѣдъ сего вечерка на такъ благородну цѣль тымъ бѣльше, що комітетъ зробивъ усе, що лишь було въ силѣ зробити, а навѣть безъ сумнѣву бѣльше нѣжь се бувало на попередныхъ балахъ и вечеркахъ коломыйскихъ. До збирани жертвъ на „Народный Дѣмъ“ упросивъ комітетъ п. проф. Витошиньского, на котрого руки зволять Р. Т. жертводавцѣ всякій ласкавій датки присылати. — *Вѣдъ комітету.*

— О будовѣ „Народного Дому“ въ Коломыи читаемо въ коломыйскій „Русскій Радѣ“: До дня 13 н. ст. падолиста с. р. вмуровано 336.820 цеглъ и такимъ чиномъ цѣлый партеръ зъ сегорѣчнымъ додаткомъ, котрый дотягнено до вестибуля [головныхъ сѣней] вѣдъ фронту [полудневои стороны] есть уже майже готовъ. За кѣлька днѣвъ перерве ся робота. Балькы вже доставлені на мѣсце будовы, а також одна часть камѣня на сходы доставлена зъ Городницѣ. Розпочатый будынокъ выглядае вже теперь величаво, імпозантно, кобы лише Русь мѣсцева и охрестна не жалувала скинути ся по коронѣ, щобы въ часѣ зимы можна було всѣ сходы, всю столярску роботу выготовати, а зъ весною можна бы взяти ся до дальшои роботы т. є. до выпосажденя першого и другого поверха и докончени цѣлого будынку... Муры вже до нынѣ коштують около 60.000 коронъ. Въ часѣ зимы мусить ся конечно закупити и згасити 10 або 12 ватонѣвъ вапна, абы до весны простояло ся и було здѣбне до дальшои роботы. На тое вапно треба що-найменше 1 200 зр.

— Пташокъ Мора-Коритовскій уже въ клѣтцѣ! Така вѣстка наспѣла нынѣ въ Пешту. Тамъ Коритовского придержано и пѣдъ эскортою попровадженo до протоколу. Позаякъ пештеньска поліція не одержала доси вѣдъ станиславѣвского суду анѣ нѣякои вѣдозвы анѣ наказу арештованя, даного на-разѣ Коритовского формально не увязнили, лишь интернують его въ будынку дирекціи поліціи, поки не надѣйде вѣдповѣдь на телеграфічне запытанє, що зъ нимъ зробити?

— Зелѣзнича рампа на улици Жовковскій у Львовѣ буде знесена. На вчерашнѣмъ засѣданю рады державнои міністеръ зелѣзницъ, вѣдповѣдаючи на кѣлька интерпеляцій, заявивъ також, що звѣстна въ тамованя правильного руху зелѣзнича рампа на улици Жовковскій буде вже въ короткѣмъ часѣ усунена и комунікація на тій улици позбуде ся тои великои перешкоды.

— Новѣ австрійскій банкноты — як доносять Narodni Listy — маютъ бути ясно-рожевои краски. Рисунокъ и выконанє банкнотѣвъ вѣддано визначнымъ артистамъ. Написи зъ означенемъ вартости будуть умѣщені на долинѣ у вѣсьмохъ малыхъ простокутникахъ, въ усѣхъ языкахъ монархіи, отже и въ рускомъ. Се вже давнѣйшими часами бувало на австрійскихъ банкнотахъ.

— До высшои школы рѣльничои въ Дубляхъ записало ся сего року, на першій рѣкъ 17 студентѣвъ, а всѣхъ студентѣвъ маѣ сесія школа 31. Дуже мало! — кличуть навѣть польскій дневники, — дуже мало въ прировнанію до тыхъ великихъ коштѣвъ, якій край ложить на сесю школу. А ще знана рѣчь, що зъ дубляньскои школы користае въ значній перевазѣ молодѣжь не галицка, але закордонна.

— Огнѣ. Въ Ганяхъ коло Ходорѣвки згорѣвъ онодги до тла фѣльварокъ властителя села пана Погорецкого. Згорѣли красній будынки господарскій и посессоръ потерпѣвъ шкоду до 40 тысячъ зр. на погорѣвшѣмъ збожу. — Въ ночи зъ 12 на 13 с. м. згорѣвъ у Витковѣ новѣмъ майже цѣлый фѣльварокъ маршалка гр. Стан. Бадѣнього, разомъ зѣ всѣми запасами збожа й пашѣ и зъ рѣльничо-господарскими знарядами. Огонь ширивъ ся такъ быстро, що ледви бувъ часъ выпустити худобу изъ стайнь. Того самого дня, лишь трохи пѣзнѣйше выбухъ тамъ другій огонь. Згорѣло зѣбѣйства также въ усѣмъ збожемъ и пашною одного зъ найзаможнѣйшихъ газдѣвъ Петра Вѣнцковского; обезпечені були лишь самі будынки. Акція ратункова була въ обохъ случаяхъ дуже трудна зъ причины браку огневыхъ приладѣвъ. Огонь бувъ мабуть пѣдложеный Шкоды выносять по-надъ 25.000 зр.

— Братоубійство. Въ Пилахъ, селѣ жовковского повѣта, убивъ дня 14 с. м. тамошный вѣйтъ Кирило Кулеша свого рѣдного брата Артима. Оба браты жили зъ собою вѣдъ довшого часу въ безнастанній незгодѣ, а ходило имъ о — грунтъ. Процесъ тягнувъ ся довго, а въ тѣмъ часѣ браты вѣчно сварились а часто и били ся. Ажь въ сей понедѣлокъ Кирило, вернувши зъ коршмы пѣдхмѣленый, розпочавъ зъ Артимомъ суперечку такъ, що въ нападѣ шалу хопивъ за писчій на стѣнѣ набитый револьверъ, стрѣливъ до брата и положивъ его на мѣсци. Передвчера вечеромъ привѣхавъ Кирило до Львова и замешкавъ въ одномъ зъ пѣдрядныхъ жидовскихъ готелѣвъ. Хтось донѣсъ поліціи и она сейчасъ зарядила арештуваня братоубійцѣ. Кирило зъ разу выпирався ся вочину, однакъ опѣсля признавъ ся и сказавъ, що до Львова привѣхавъ умысне, абы вѣддати ся въ руки справедливости. Вонъ молодый, 30-лѣтный мужчина. Поки-що держать его въ слѣдчій вязници.

— Засудъ за шпѣгунство. Дня 8 с. м. засуджено въ Перемышли барона Александра Мурмана за провину шпѣгованя на 8 мѣсяцѣвъ вязниць. Засужденый принявъ выровъ и зачавъ вѣдсиджувати кару.

— Здоровый сонъ! Зъ недавнои катастрофы пѣдъ Чарною заслугуе на увагу незвычайно смачный сонъ якогось улана, що перевозивъ коня зъ Городка въ сторону Кракова. Сарака спавъ собѣ такъ здорово, що по катастрофѣ доперва рано збудивъ ся и дуже чудувавъ ся, що не чувъ найменшого лоскоту та гуку.

— Чума у блохъ. Д-ръ Сімондъ оголошуе въ „Рѣчникахъ института Пастера“ студію о дорогахъ ширеня чумы и при тѣмъ вѣнъ численными примѣрами отверджуе фактъ, що чума переносить ся зъ мѣеца на мѣсце за посередництвомъ щурѣвъ, котрій дуже любують ся въ мандрѣвкахъ, а также на пѣдставѣ власныхъ досвѣдѣвъ твердить, що чумовый мікробъ не переходить изъ щурѣвъ на людей за посередництвомъ... блохъ. У внутренностяхъ блохъ хорыхъ на чуму знайдженo чумового мікроба, выссаного зъ крови щура.

— Мыши въ Городецкомъ. Сего року навѣстили польній мыши повѣтъ городецкій, особливо громады Угорцѣ незабитовскій, Ебенавъ, Стодѣлки, Волчухи и Путятичѣ — майже на 2000 моргахъ земль. Повѣтовый выдѣлъ спровадивъ заразинну Леффлера и зарядивъ нищене мышвы нею. Однакъ таке нищене удало ся перевести лише въ Угорцяхъ незабитовскихъ, бо въ иныхъ мѣсцевостяхъ анѣ властителѣ грунтѣвъ, де проникнула ся мышна, анѣ громады не хотѣли зѣ своихъ фондѣвъ достатчыти потрѣбного до заразины хлѣба и тому цѣла акція нищена мышвы взяла ся тамъ на нѣ на що.

Товариство будови рускаго народного театру імени Івана Котляревського у Львові засновалось на основі рескрипту ц. к. Міністерства справ внутрішних з дня 9 марта 1898 ч. 6600. Комітет основателів товариства уконституував ся вибираючи на голову п. Ільька Яремкевича а на скарбника і секретаря п. Василя Мороза. Місячна вкладка членьска виносить 20 гелєрів, вписового нема. До сего часу вписалось до товариства 64 членів. Вписуватись в члена можна у голови комітету основателів у Львові, улиця Личаківска ч. 22, I. поверх, дверї ч. 7 щоденно від години 4 до 6 вечером. Загальні збори Товариства відбудуть ся 4-ого грудня с. р., котрі оповістят ся осібною відозвою. — *Яремкевичъ. Василь Морозъ.*

Надѣслане.

Foulard-Seide 65 kr.

bis fl 3.35 per Meter — japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private Porto- und steuerfrei ins Haus. — Muster umgehend.** 7 [2]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Телеґрамы „Дѣла“.

Градецъ 17. падолиста. При заприсяженю выбраного наново бурмістра д-ра Графа намѣстникъ Старій зыголосивъ промову, въ котрій сильно заакцентувавъ династичній чувства. Бурмістръ въ своѣй промовѣ закѣнчивъ запевненемъ, що мѣска рада все буде памятати о своихъ обовязкахъ, але також не позволить вѣдобрати собѣ права свободного высказуваня своихъ переконань.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На руску Бурсу въ Новѣмъ Санчи зволили въ мѣсяци жовтни с. р. зложити Р. Т.: Володиславъ Лимъ старшій комісарь сторожи скарбовои въ Коростенку 3 зр., о. І. Комарницкій универс. професоръ у Львовѣ 3 зр., Кл. Тополѣницкій старшій комісарь скарбу въ Самборѣ 1 зр., Вас. Бойко зѣ Львова 5 зр., о. Т. Качмарчикъ парохъ зъ Бѣлцаревои 17 зр., о. д-ръ Ив. Гробельскій крилошанинъ зѣ Станиславова 5 зр., Стеф. Токарчикъ начальникъ громады Милика 1 зр., Мих. Недведикъ селянинъ зъ Милика 50 кр. Яковъ Сыроѣдовъ парохъ зъ Богутина вѣдъ церкви 1 зр., Петро Витошиньскій офіціялъ почты въ Новѣмъ Санчи 1 зр., Алекс. Григорчукъ и Іосафатъ Петришакъ фунціонарѣ староства въ Коломыи по 50 кр., о. Мих. Абрагамовскій парохъ въ Скоморохахъ 3 зр. 50 кр., Емил. Вархаловскій суд. канцелістъ въ Новѣмъ-Санчи 3 зр., о. Андр. Качала парохъ въ Медини 10 зр., С. Левицкій зъ Ниська 2 зр. 50 кр., на празнику у о. Ем. Венгриновича пароха въ Мацѣевѣй зѣбрано 12 зр., Евг. Менциньскій офіціялъ державнои зелѣзницѣ въ Новѣмъ-Санчи 3 зр., о. Мирон Черлюнчакевичъ парохъ зъ Баницѣ 1 зр., за купонъ зъ облігаціи „Дністра“ пожертвованои о. Париловичемъ парохомъ зѣ Здолкого 4 зр. 83 кр., Ив. Бачиньскій урядникъ „Дністра“ 2 зр., Сидоръ Бриттанъ урядникъ „Дністра“ 2 зр., товариство „Просвѣта“ замѣсть вѣнця на домовину бл. п. Кард. Сембратовича 15 зр., Он. Нестеракъ емер. учитель народный зъ Мушники 1 зр., на руки о. Айталя Кобриньского декана городенецкого зложили оо. Зен. Шухевичъ, Ник. Волошиньскій и А. Кобриньскій по 1 зр., Левъ Макогоньскій емер. адъюнктъ податковый 1 зр., при забавѣ на вечерницяхъ у Ник. Черняѣвского комісаря скарбу въ Новѣмъ Санчи зѣбрано 3 зр., о. Теодоръ Карпякъ крил. въ Белзѣ вѣдъ себе и вѣдъ парохіянъ 2 зр. 50 кр., Т. Дикій укѣнченый богословъ зѣбравъ разомъ зъ своею дружкою п-ою Ириною Виновскою на своѣмъ весѣлю 14 зр., на руки о. Юл. Дуркота декана дуклянъского и пароха въ Мшанцѣ зложили на соборчику деканальномъ въ Дошници отцѣ кондеканальній 40 зр. (а именно: бл. п. о. Іосифъ Мерена 1 зр., Дим. Ядлошь 1 зр., Корн. Конистаньскій 5 зр. Филим. Кисѣлевскій 1 зр., Емил. Давидовичъ 1 зр., Юл. Дуркотъ 2 зр., Макс. Дуркотъ 1 зр., Ив. Мишковскій 1 зр., Ник. Феленчакъ 1 зр., Ром. Кордасевичъ 1 зр., Вол. Лаховскій 5 зр. и Р. Т. панове: Ипол. Конистаньскій совѣтникъ суду изъ Жабя 5 зр., Смолецкій начальникъ суду и Ясеницкій адъюнктъ суду въ Змигородѣ по 1 зр., Томасевичъ артистъ малиръ 2 зр., панѣ Надежда Феленчакова 1 зр., Громада Тиханя 10 зр.), о. Мих. Гулла парохъ въ Борщевѣ вѣдъ кондеканального клира 7 зр. 25 кр.

(Конецъ буде.)

Надѣслане.

А-ръ всѣхъ наукъ лѣкарскихъ

Владимиръ Антоневичъ

переселивъ ся зъ Дрогобича до Стрыя и мешкае въ домѣ Дністля напротивъ Рады повѣтовои. 440 1—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцовцѣ шосеи Галицкои

поручае изъ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лѣрнеты, бінокли, дальєновиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, такмыо мѣрничѣ, піены, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

У Трочиньского

въ Пасажи Гавсмана

фунтъ	гербатникѣвъ	60 кр.
„	карамелькѣвъ	40 „
„	помадокъ	60 „
„	чоколядокъ	1 зр.

444 *Выробъ власный.* 2—3

Въ Жовтанцяхъ

в церковь зъ трема верхами въ дуже добрѣмъ станѣ на продажъ. Ближша вѣдомость у мѣсцевого пароходника. Послѣдна почта въ мѣсци. 439 3—3

Глядить мѣсця писаря громадского або приватного учителя для дѣтей шкіл народних 37-лѣтний вдовець. — Ласкаві зголошеня: Василій Петрунякъ в Гавриляку почта Обертин. 445 2—

НОТАР

у Винниках коло Львова пошукує рутинованого кандидата, спосібного заступати в справах спірних, згляднo концепіста. — Оферти письменні з условинами належать пересилати як найскорше. 1—5
409

Диваны перскі и портіеры

правдивий (старинний)

продає, купує и выповнює, а також приймає на переховок. Складъ диванівъ „Au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пільги въ сплатахъ після умовы.

На жаданє высилаємо надсиланий богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНГЕРА, човниковій и обручковій (Ringschiff) зъ порядныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегульований при поручае ИВАНЪ ЛАВРУНЬ (передъ тымъ І. Гардолиньскій) Львовъ Галицка 6. 343

До П. Т. Властителевъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на коня — знайдѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванівъ **„Au Louvre"** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудовано низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаємо на жаданє нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудово низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 56—?

Глядає мѣсця до домового господарства въ мѣстѣ або на селѣ особа інтелігентна, 30 лѣтъ мающа. Адреса: Кучиньска п. Черхава post. rest. 448 2—3

Також и на раты

безъ підвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хідники, ковдры ватованій, капы на столы и ложка, коцы, дерги на конѣ, які також всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилає ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

А-ЖКА зелѣзній складаний по зр. 5·50, зъ боками, орѣхово лякированій по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—, Матерацы спружиновій по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 495

Рѣшткы хідниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рѣзній предметы декорацийкі по цѣнахъ дасно дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты безъ підвышеня цѣнъ. Для провінцій цѣнникы даромъ и оплатно. 190

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

АРТИСТЪ-МАЛЯРЬ

звѣстный вѣдъ кільканацяти лѣтъ изъ своихъ працъ малярскихъ, украшае церкви въ сталю всходнімъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы підлі плановъ. Выготовляє всякои величины церковній образы до иконостасівъ, престолівъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побільшує зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ працъ малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Підписаный проектъ Всч. Духовенъство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, лікерівъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коньяки, спіритусъ, „Bonbout" на наливки, також правдивый оцетъ спіритусовый. 364 18—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Копернika ч. 9.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 109—7

Brady-ego

КАПЛЬ ЖОЛУДКОВІЙ

(давнѣйше Маріацельскій капль жолудковій)

пристособлений въ аптицѣ „підъ королемъ Угорщины" Карола Браді у Відни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчниче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ травленя и иншихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку . . . . . 40 кр.
Подвійна фляшка . . . . . 70 кр.

Не можу не звернути ще разъ уваги на те, що мои капль жолудковій часто бувають фальшованій. Тому при купнѣ треба уважати на повысшу охоронну марку зъ підписомъ **C. Brady** и відкинути яко неправдивій всякій фабрикатъ, котрій не заосмотрений тою маркою охоронною и підписомъ **C. Brady**. 412 5—22

Капль жолудковій аптикаря К. Браді

(давнѣйше Маріацельскій капль жолудковій)

опакований въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріацель [яко марка охоронна]. Підъ маркою охоронною мусить находитись стояча побочь підпись

Складовій части подай. *Брады*

Капль жолудковій правдивій можна набути у всѣхъ аптинахъ.

Рѣкъ засновання 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"

перше и одиноке руске товариство асекураційне, приручене Всч. Духовенъству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріатами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджена домашне, скоть, господарскій знаряды, збожже въ верѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

„Днѣстеръ" вступивъ въ 6-ый рѣкъ своеи дѣяльности зъ збольшеными фондами гарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47	зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40	„	
Фондъ основный	50.000·—	„	

Выплачений шкоды до кінца 1897 року 480.100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркований, условія обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра" приймае Банкъ краевый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляє своими значными фондами найбільшу гарантію, и выдае полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ" стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляє пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційні* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителівъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладни до опроцентованя вѣдъ членівъ и третихъ осѣбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дістати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". Информаціи удѣляє Дирекція листовно. 84 39—25

Зголошеня до нема близъ удѣлена агенцій въ охрестностяхъ, агентівъ „Днѣстра", приймають ся.

Информація и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбіваціяхъ.

Пожички для членівъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ" на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (домъ „Просвѣты".)

АЛЬОЛЬФЪ КАМІНЬ

Львовѣ, ул. Подлѣсского ч. 5.

выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продає дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнгутовій, огнетревалу паперу дахову, асфальтовій плыты изоляційній, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ також взагалѣ **всякій матеріялы будовляній** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетоновыхъ и крытя дахівъ дахівкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 76—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пільгъ въ сплатахъ після умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ також сальоновій и настѣнній, хідники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и ложка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекцій дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасольокъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, памѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилає ся зъ принаежностію цѣнникы даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes** пл. Капітульна ч. 3. 190

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купує и продає

всякій паперы цѣнній и МОНЕТЫ

по найдешевшомъ курсѣ денномъ не числячи нѣякои провізіи.

☛ Контора выменны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенї до льокалю партерового въ будынку банковомъ.

874 [2]

Выстава загальна

всходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванівъ, портіеръ, фіранокъ, хідниковъ и дерть на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричномъ осѣтленю.

Вступъ вѣльный. Зачудовуюче дешевій цѣны вказаный докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ після умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнникы даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

Кваліфікована учителька пошукує лекцій з рускім домі. Адреса Косів О. Роговска

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середньо-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу ві ізнского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп. відхо	ПОЇЗД особ.	зі Львова
	6.45	з Ізкан	6.09		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.06		„ Ізкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.36		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Ізкан		9 35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ізкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ізкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ізкан
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ізкан			
	5.55	„ Сокаля			
		ніч			ніч
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Ізкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Ізкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Ізкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАУВАГА: Пора нічна числить ся від 6 годины вечором до 5 годины 59 мінут рано. 5

ТУТКИ

зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати только зъ фабрики „POLONIA" Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.

393

☛ **При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☚

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, підъ зарядомъ Іосифа Дашкевича.

Ч. 248 Львовъ, Пятница 6 (18) Падолиста 1898. Рѣчникъ XIX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 6.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсерати платній у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літор. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштуе 5 кр. а. в.

Оголошеня звычайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Недокы и инші довершеня приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

О памятникъ ґен. Генціого.

Въ угорскѣмъ соймѣ веде теперь сторонництво Кошутовцѣвъ, т. зв. независимыхъ, завзяту борбу о памятникъ Генціого, котра очевидно переносить ся также и по за соймъ. Справа мая ся такъ:

Коли въ 1848 р. выбухла угорска революція, не могли зразу угорскій силы опертись цѣсарскому вѣйску, котре 5 сѣчня 1849 р. заняло Будапештъ. Але опѣсля взяла справа корстный для Мадярѣвъ оборотъ, такъ що они въ маю въ силѣ 30.000 мужа пѣдступили пѣдъ Будапештъ, де пѣдъ начальствомъ ґен. Генціого стояло лише 5.000 австрійского вѣйска. Генці державъ ся 17 днѣвъ и вѣдперъ за той часъ 20 нападѣвъ угорскихъ. Ажь 21 мая дѣстали ся Мадяре на муры мѣста, Генці дѣставъ вѣдъ кулѣ смертельну рану и попавъ ся въ полонъ та въ 15 годинъ потѣмъ померъ. Въ р. 1852 поставлено ему въ Будѣ на площи св. Юрія памятникъ, котрый вѣдкрыто д. 11 червня того року въ притомности цѣсаря и архикнязѣвъ Альбрехта, Кароля Людвика и Ернеста. На ґранітовѣй пѣдставѣ пѣдсѣймае ся 66 стѣпъ высокій памятникъ зъ шѣстьма таблицями; на одній зъ нихъ выписано: „Ґен. Генці, а зъ нимъ полковникъ Альнохъ и 418 хоробрыхъ лягло тутъ жертвою за цѣсаря и вѣтчину 1849“; на иншихъ таблицяхъ выписаній имена всѣхъ, що тогдѣ погибли.

Памятникъ Генціого бувъ завсѣгды соліо въ оцѣ мадярскимъ шовіністамъ и предметомъ частыхъ демонстрацій; недавными роками якісь загорѣльцѣ хотѣли его навѣть высадити у воздухъ. Отже цѣсарь запорядивъ теперь, щобы памятникъ той усунути зъ площѣ св. Юрія и перенести на обгороджене подѣбре новои школы кадетскои, що станула за мѣстомъ на болоняхъ Леопольда. На мѣсце памятника Генціого мае стануги памятникъ пок. цѣсаревои Єлисаветы якъ вѣдомо, Мадярами дуже улюбленои; на памятникъ сей зложено вже навѣть около пѣвъ міліона зр. Незвычайно нѣжный способъ усуненя нелюбого Мадярамъ памятника выкликавъ навѣть въ заграничныхъ дневникахъ повне признанє, а ліберальне сторонництво в нимъ просто одушевлене, такъ що мѣсто Будапештъ признало бар. Банфіому навѣть почестне горожанство за заслуги, якій вѣнъ поклавъ въ сѣй справѣ. Протывно сторонництво независимыхъ не хоче навѣть и чути о тѣмъ, щобы памятникъ Генціого, того зрадника мадярского, мавъ служити мадярскѣй молодѣжи въ кадетскѣй школѣ за прикладъ зрады; сторонництво се жадае цѣлковитого усуненя памятника, инакше грозить демонстраціями на улицяхъ мѣста. Для успокоєня загорѣльцѣвъ пригадуе Armeeblatt, що на мѣсце памятника Генціого мае стануги памятникъ цѣсаревои, а тамтой буде угорскѣй молодѣжи вѣйсковѣй пригадувати взѣръ пожертвованя за короля и вѣтчину. Сѣ толки вѣйскового дневника ще тѣлько долили олины до огню. И такъ вже вѣдъ кількохъ днѣвъ ведуть ся въ угорскѣмъ соймѣ дуже бурливій наради надъ сею справою. Вчера мѣжъ иншими промовивъ п. Ерлей и назвавъ Генціого зрадникомъ и пѣдлымъ трусомъ. Маю — каже — шѣстьохъ сынѣвъ и не хочу, щобы имъ такого гидкого чоловѣка, якъ Генці, указувано за взѣръ. Иншій посолъ, Барабашъ (певно чистои крови Мадяръ!), складавъ всю одвѣчальность на бар. Банфіого и сказавъ, що тѣлько его уступленє може дати якусь сатисфакцію упокореному народови. Въ такѣмъ дусѣ промовляли и иншій бесѣдники. Вкѣнци ажь міністеръ гонведѣвъ успокоивъ трохи опозицію; вѣнъ сказавъ, що розпорядженя міністра вѣйны, въ котрѣмъ тежь було сказано про „героичне споминанє обовязку“ изъ стороны Генціого и его товаришѣвъ, про „лицарскій вчинки“ и про „взѣръ хоробрости и вѣрности“, якимъ мае бути памятникъ Генціого для угорскои молодѣжи войсковои, — выдано безъ вѣдомости угорского правительства. Таке розпорядженє — сказавъ міністеръ гонведѣвъ Фейервари — своею нещасливою стилізацією могло справдѣ выкликати слушне занепокоєнє. — Ажь по тѣй промовѣ наставъ въ палатѣ спокѣй, и тогдѣ засѣданє замкнено. Загально припускаютъ, що сѣбльный міністеръ вѣйны буде мусѣвъ теперь подати ся до димісіи.

Зъ другои стороны зновъ вѣденьскій бурмістръ д-ръ Люегеръ домагае ся, щобы памятникъ Генціого перевезено до Вѣдня.

Письма зъ краю.

Зъ Тернополя [*Братнѣ рѣвноправенство въ Тернополи*].

Коли скрѣзь на рускѣй земли розгорѣла ся борба за покривджені права нашои мовы, уважаю рѣчію конче потрѣбною пригадати презесови нашого мѣста д-ру В. Лучаковскому и тымъ нашимъ патріотамъ, що занимаютъ почетні мѣсця въ радѣ громадскѣй, прилюдно справу, котрои приватно не могъ я нѣякъ розслѣдити.

Дня 7 грудня 1895 року, значить ся три роки тому назадъ внесли тернопільскій Русины до рады громадскои осѣ-таке подане, засмотрене численными пѣдписами:

„Свѣтла Радо мѣста Тернополя!

Обовязуючій въ Австрії законы конституційній, передовсѣмъ артикулъ 19-тый основного закона державного зъ 21 грудня 1867 р. ч. 142 В. з. д. признаютъ кождому народови державы рѣвноуправненє и даютъ ему право жадати, щобы языкъ его бувъ уживаный у всѣхъ галузяхъ публичного житя та щобы національній черты кождои народности були увзглядненій всюды, де та народность живе хочь бы лише въ поважнѣй меншости.

Тѣ законы конституційній даютъ Тернопільскимъ Русинамъ справедливу пѣдставу жадати, щобы у всѣхъ зарядженяхъ надаючихъ мѣсту характеръ національный увзгляднена була и руска народность. Тымчасомъ дѣесь зовсѣмъ противне: розпорядженя всѣхъ властій, прикрашеня улицъ и плацѣвъ та всѣякій постановы надаютъ мѣсту характеръ выключно польскій.

Пѣдписаній уважаютъ сей станъ за несправедливый супротивъ рускои народности, котра въ безусловно бѣльшѣй масѣ въ повѣтѣ, а въ значѣмъ числѣ въ самѣмъ мѣстѣ есть заступлена. Длятого пѣдписаній вѣдзываютъ ся до почутя справедливости Свѣтлои Рады мѣста Тернополя и просятъ:

Свѣтла Рада зволить ухвалити: I. Щобы дотеперѣшній написы на улицяхъ Тернополя були усунені и заступлені написами въ двохъ языкахъ, а то: въ рускѣмъ и польскѣмъ, — II. Щобы чотири улицѣ мѣста означені були именами славныхъ рускихъ дѣячѣвъ, именно: улица Смиковецка улицею Тараса Шевченка, Стрѣлецка низша улицею Маркіяна Шашкевича, Стрѣлецка высша улицею Юрія Федьковича и улица Микулинецка улицею Константина князя Острогского, котрый для нашого мѣста поклавъ великій заслуги.“

На се подане дѣставъ першій зъ пѣдписаныхъ вѣдповѣдь, що справу сесю вѣддае ся до полагодженя „Towarzystwu dla upiększenia miasta Tarnopola“ — и на тѣмъ амѣнь! Подане пѣйшло до кошa, а зъ нашою мовою рѣчь стоить такъ, якъ и перше: всѣ оголошеня выходятъ вѣдъ рады громадскои тѣлько по польски, хочь они неразъ призначені головно для мѣщанъ Русинѣвъ, — панъ презесъ Лучаковскій, хочь Русинъ, урядуе выключно по польски, — Тернопіль мѣсто на-скрѣзь польске, а властиво польско-жидѣвске, бо жиды майже всюды на своихъ склепахъ мають крѣмъ польскихъ вывѣски жидѣвскій. Такъ ресторація, де Русины що вечера сходять ся, такъ цукорня Домбровского, въ котрѣй дуже богато тоне рускаго грона, бо такъ мѣсцевій якъ и замѣсцевій Русины становлять ледви чи не половину гостій цукорнѣ. И даючи тѣлько заробляти п. Домбровскому, они не въ силѣ постаратись о рускій написъ бодай на однѣмъ вѣкнѣ! Мабуть занадто люблять чай та каву въ цукорни, щобы потрафили бойкотувати п. Домбровского. Але на упертого — се однока рада. И мы надѣемо ся, що сли до двохъ недѣль не побачимо рускои написи на тѣй цукорни, нѣодинъ Русинъ не зайде до нея такъ довго, доки п. Домбровскій не сповнить нашого справедливого жадання!

А справу зъ повысшимъ поданемъ до Рады громадскои порушуемо прилюдно для того, щобы п. Лучаковского и Русинѣвъ радныхъ громадскихъ поставити пѣдъ судъ опінії загалу. Може бодай теперь, коли першому грозить закидъ байдужности для справы народнои, а другимъ закидъ шкаралупництва, може бодай теперь зроблять се, що заспали черезъ три роки! Мы ждемъ!

Оправдуваня, немовь-то заходы коло рускои ґімназіи, якъ се вже менѣ лучило ся чути, занадто слабе, щобъ я мавъ нимъ занематись. За три роки бувъ чей-же часъ и о тамто постаратись! Мы ждемъ! — *В. З.*

— —

Зъ-за Львова пишуть намъ:

Дуже правила мене вѣстка, подана передъ кількома тыжднями въ часописяхъ о причинѣ смерти народного учителя Яремка. А чому? Прошу послухати.

Покѣйного знавъ я ще зъ шкѣльнои лавки. Бувъ се хлопець здорового выгляду, весе-

„Ясьо“.

Написавъ *Данило Тронь*.

Вже двѣ годины перекидавъ ся на лѣжку зъ боку на бѣкъ и нѣякъ не могъ заснути. Якась туга чи нудьга впила ся гадюкою въ его душу и зъ дужого, рослого мужчины зробила рознѣженого хлопця, що ще не позбувъ ся дѣтвацкихъ прикметъ.

Чого-бъ ему сумувати, коли нѣчого ему не бракъ? И товаришѣ люблять его та поважають, и аванси маевый не минувъ его, и краса его вѣдъ уживаня житейскихъ утѣхъ надто ще не полиняла, — прямо дитя щастя. А таки все чогось ему нинѣ такъ тужно, такъ прикро, наче сумуе по стратѣ чогось дорогого. А може его чудный настрѣй мае яку иншу причину, не психічну, анѣ фізичну? Мабуть, що такъ.

Ото вѣнъ, вынещеный зъ малку нѣжностями покѣйнои доброи матери, привыкъ цѣле житє розплывати ся коли не въ роскошахъ, то бодай у достаткахъ и выгодахъ. Яка небудь марна дрѣбниця, а вже и тая давалась ему въ знаки. Вѣнъ привыкъ вѣдъ малого хлопця спати въ пухкихъ перинахъ и пѣдкладати пѣдъ голову свого найбѣльшого любимця — „яся“.

Нинѣ спавъ вѣнъ въ новоуладженѣй ніши, приготованѣй свѣжо для новыхъ гостей — паньства молодыхъ. За тыждень мало вѣдбути ся его вѣнчанє зъ богатою дочкою его шефа президіяльного бюра. Нинѣ случайно припала ему дивна охота — переспати нѣчь въ ніши призначеной для новожениѣвъ. Повернувши пѣзно въ касина въ досыть роженѣмъ але неприроднѣмъ гуморѣ, пѣйшовъ оглянути уладжену въ комфортомъ нішу, ну и хотѣвъ тамъ першій самъ заночувати. Справдѣ, цѣкавый концептъ!

Але сеся нѣчь не мала для него приманы. Голова у него горѣла якимись чудацкими думками чи спомнами. Ему стало душно. Майже зъ досадою скинувъ пахуче покрывало и двигнувъ ся зъ еластичныхъ пружинъ лѣжка. Надѣвъ собѣ шляфрокъ и просто утѣкъ зъ тои темнои комнатки, де стояли два лѣжка, заслонені тяжкимъ атласнымъ занавѣсомъ.

Перейшовъ до сальону и наблизивъ ся до вѣкна, що выходило на мѣскій плянты. Мѣсяць вѣдбивавъ ся о контуры хатнои обстановы. Лучѣ спинялись теперь на его пальцяхъ, впали на заручиновый перстень и разючимъ блескомъ осіяли трохи блѣде его лице. Щось наче не мило вразило властителя перстеня. Его пѣрвавъ гнѣвъ. Зняв зъ пальца лискучу обручку, высаджену дорогимъ брилянтомъ, и шпурнувъ нею на стѣлъ.

— Се я черезъ тебе не могъ нинѣ заснути, накляный мѣй друже! — сказавъ и отворивъ вѣкно.

Бувъ загаломъ нервовый, любивъ выгоды. Теперь выдалось ему, що се перстень винен его безсонница. Одну лишь невыгоду вѣнъ досѣ терпѣвъ — спавъ звычайно зъ перевязкою на вусахъ. Тую недогоду мѣнявъ радо за сподѣваный тріюмфъ слѣдующого дня, коли то вѣнъ выпомадованый буде йти до бюра черезъ залюдненый бульваръ и красою чорныхъ своихъ вусѣвъ буде спиняти на собѣ очи мѣскихъ красавиць, що — якъ загально ходила по мѣстѣ фама — всѣ майже або кохали ся въ молодѣмъ комісарѣ, або зъ любови не навидѣли его...

Запаливъ пахуче циґа о и станувъ при вѣдчиненѣмъ вѣкнѣ. Нѣчна роса повѣяла холоднавымъ подувомъ и зливала ся въ запахомъ свѣжо скошеной, ледви трошки привялои травы. Хора былина мовь у горячцѣ пила краплистый антідотный бальсамъ. И справдѣ та роса, що обновляла хочь на хвилю, бодай на одну нѣчь силу пѣдкошеного зѣля, опритомнила збентеженого пана комісаря.

Розпалене его чоло остигло. Вѣнъ забувъ на-разъ про свою нудьгу, про свѣй нѣбы зломаный настрѣй, и повными грудьми втягавъ у себе свѣжій воздухъ, закрашеный запашнымъ подувомъ полумертвои травы. Выкинувъ недопалене циґаро, зачинивъ назадъ вѣкно и перейшовъ у свою роботню.

Була се досыть простора кѣмната, улюбленє и майже одиноке мѣсце его побуту. Тутъ вѣнъ кѣнчивъ свои урядовій роботы позачинаній въ бюрѣ, тутъ була его stricte урядова бібліотечка, тутъ пивъ вѣнъ по обѣдѣ чорну каву, читавъ наготовлений дневники, зъ циґаромъ въ устахъ дрѣмавъ по обѣдѣ на своѣй отоманцѣ, а неразъ працюючи вечерами засыпляв таки на нѣй до бѣлого дня.

Не свѣтивъ лямпы и положивъ ся въ шляфроцѣ на плюшевѣй отоманѣ. Пѣдложивши пѣдъ голову свого „яся“, вѣддавъ ся цѣлый непрошеным мрѣямъ. Недовго они снувались, та и въ сихъ короткихъ думкахъ зъобразила ся передъ нимъ картина его минулого зъ всѣми важнѣйшими моментами.

Посмотривъ ще разъ на палець и зъ приятностію побачивъ, що нема на нѣмъ перстеня. А дальше... пѣдъ его головою подушочка зъ написію: „Дорогому Ромкови вѣдъ мамы“. На-разъ тая написъ закрыта бѣленькою пошевкою, але вѣнъ знае ей на память и цѣлу исторію подушочки, бо она вже ся тѣсно зъ подробицями его житя.

Сю подушочку дарувала ему мати, якъ вѣнъ бувъ ще хлопцемъ, а радше дитиною. Якійсь часъ выстатчала она ему за цѣлу подушку. Вѣнъ навѣть не зналъ добре ниншого слова и не потрѣбувавъ, бо всѣ дома говорили що „Ромко спить на ясю“. Вѣдтакъ мати пѣдсыпала въ „ясю“ дрѣбонького пѣря, доповнила его обемъ и старанно выгафтувала повышу написъ. Такъ то „ясьо“ оставъ разъ на все ясьомъ — навѣть потѣмъ Ромко не хотѣвъ звати его инакше, хотяй-бы навѣть яськом. Не смѣвъ мабуть перенначувати на свѣй ладъ дорогого дитинного слова. На „ясю“ спивъ вѣнъ свои идеалы першои любови, а память про нея осталась у него доси и маяла рожевымъ сяйвомъ крѣзь сучасный захмареный небосклонъ пригнобленои его душѣ...

Не могучи переболѣти страты першои любки, вѣддавъ ся вновнѣ струнамъ пристрасти и, дорвавшись на волю, розганявъ свій жаль въ палкихъ обѣймахъ и купованыхъ ласкахъ другои „любови“. По скѣнченю студій кинувъ ся на арену політичну; запрагъ себе въ ярмо бюрократіи — ну и добивъ ся, якъ на свій вѣкъ, свѣтлои карієры. Бувъ тѣлькы машиною въ своѣмъ фаху, а мѣскій дамы подивляли хиба зъ боку штучну функцію техніки и вплывъ его красы на вражѣня и чувства тыхъ, що его знали або бодай частѣйше видали. Заглянути-жъ у серце машины не смѣли, бо тамъ замѣсть живого мотора було вже хиба зелѣзо перепалене жарою питомого внутрѣшного огню.

Вкѣнци и той флірть ему знудивъ ся. Одинокимъ естомъ, котре вѣнъ любивъ, була его добра мати. Вѣнъ и зостався у нея вѣчно дитиною. Она гордилась его авансами въ урядѣ, але не похваляла его застою чи байдужности на поля здобуваня жѣночого серця. Радила женитись, бо — казала — шкода лѣтъ, силы, здоровля. Що рана чесала шовкове его волосе и пѣдкала, коли оно почало рѣдшати. Ще на смертній постели за-

лый, тожь и загально любленый. Коли однакъ дороги нашй розбѣшли ся, не бачивъ я его кѣлька лѣтъ, аж разъ случайно зустрѣлись мы на зелѣзници. Мы ѣхали разомъ довшій часъ и я мавъ нагоду тогдѣ набрати глубокого поважаня для стану учительского пѣдъ враженнямъ Яремкового палкого оповѣдання о посвятѣ учителя для народу и о задачѣ его въ суспѣльности. Справдѣ, подумавъ я, се вже не колишній малограмотний дяко-учитель! щасть Боже! — Попращавъ я культурного борця, повного надѣй и ...мрѣй. Въ кѣлька лѣтъ пѣзнѣйше, йдучи одною зъ львѣвскихъ уличь, подыбую счорнѣлого, змізерованого, въ сильно вытертѣй одежи, котрои барва дуже сумнѣвна була — знаете кого? — мого колишнього товариша школьного! „Бѣй ся Бога! що се зъ тобою? [пытаю] хиба-жь ты вже кинувъ свое становище, хиба-жь..“ Вѣнъ усмѣхнувъ ся сумно: „Не кинувъ, все учителюю, та въ мене, бачь, родина, а грошей дасть Бѣгъ! то-жь вѣдмовляю собѣ найпотрѣбнѣйшого, ѣды и одежи, а ощадженый грѣш обертаю на господарку. Въ той способъ може дороблю ся коли того, що не треба буде ходити до жидѣвъ та голодувати“. — Але-жь диви, кѣлько то учителѣвъ жне и не сохне зъ голоду, та якось по-людски прибирае ся“ кажу ему. — „Прибираесь [вѣдповѣдае вѣнъ], але не въ свое. Кождого жидъ тисне за довги гѣрше мого голоду та холоду, а я такого житя не выдержавъ бы. Лучше теперь терпѣти, якъ бы мавъ потому ще й дѣточокъ морити!“ — „А твои идеѣ?“ мимоволѣ выдетѣло менѣ зъ устъ. Покѣйный не вѣдповѣвъ. Попращавъ ся.

А менѣ, признаю ся, ще нинѣ стаютъ сльозы на тую загадку. Міліоны йдуть на гарматы новыхъ системѣвъ, міліоны розлазять ся марно ще й нашими дорогами, пѣдвышають платню ранґамъ 8-бй, 7-бй, 6-бй и т. д., котрй чей-же ще не гинуть зъ голоду, але для учителя народного не знайдесь навѣть на стѣлько, щѣбы за его тяжку працю охоронити его та родину вѣдъ смерти голодовои. Гуманній нашій „ojcowie ojczyzny“! нема що казати. Та ще й великій дбальцѣ за просвѣту народну! Гай-гай! О збрую карабінову та гарматну дбають, а о збрую духа? Чи бонте ся такои збруѣ у народу? Але-жь духъ часу перейде мимо васъ або й по вашихъ головахъ и „немудрй премудрыхъ одурять“... Се нехай собѣ учителѣ народній мають на примѣтѣ! Чимъ ревнѣйша буде ихъ праця для народу, тымъ скорше дѣбють ся — не кажу вже культурности народу нашого, але и признання для своєи працѣ и свого становища.

Та й ще одно цѣкаве! И такъ вже зъ вѣдъ-усюдъ лунае: „polnische Wirtschaft!“ — а отее якъ на злѣсть смѣють ще и учителѣ „instytucyi narodowej“ вмирати... зъ голоду! Та на все е у насъ способы: шасть-хвасть и по всему! А може я справдѣ ставъ на старшй лѣта такій вередливый? То прошу послухати! Зо шѣсть лѣтъ буде тому, якъ въ львѣвскѣмъ повѣтѣ померла учителька въ такѣй бѣдноте, що не було ей нѣ въ чѣмъ, нѣ защо поховати [покѣйна не мала родины]. Отожь ѣде вѣйтъ до п. старосты Коляржовского просити о якій датокъ зъ окружнои

клинала его, щобы не ганявъ ся зъ женитьбою. Вѣнъ и небавомъ по ей смерти освѣдчивъ ся о руку дочки свого шефа, ну и она сіяла зъ радости, що робить таку свѣтлу партію.

Такъ отже наречена его була по любови також свого рода „тая третя“. Ось и доказъ заручинъ лежить въ сальонѣ на столѣ... Вѣдъ смерти матери зробивъ ся Романъ якійсь задумчивый та понурый. Его суджена брала се за знакъ звычайного настрою у залюбленыхъ. Сердешна такъ ошибалась, а ей будучій мужь не зле маскувавъ ся...

Та послѣдна найновѣйша картына его житя и загадка про нен навела на Романа якійсь сумъ. Слѣдъ вѣдъ перстеня наче глодавъ ще его палець и здававъ ся ему алегорією якогось богацтва, котре вѣнъ найшовъ и задержавъ у себе мимо заказу своєи совѣсти.

И знову нагадавъ ся ему ясьо. Вѣнъ навѣть въ думкахъ не профанувавъ имени, яке дала подушочцѣ его неня. Що сказала бы она, коли-бъ знала, зъ кимъ вѣнъ женить ся и зъ якихъ мотивѣвъ? Для грошей, авансу, для карієры! Хотѣвъ бы теперь переблагати память материну. Ясьо бувъ у него вѣдъ смерти матери одинокимъ другомъ, бувъ молитвою безъ слѣвъ, котру вѣнъ вѣдмовлявъ що рана и що вечера.

Зѣтхнувъ и цѣлою силою пригорнувъ до подушки горяче свое лице. Подушка була мокра. Горячѣ сльозы здавили его грудь и покотились грубыми каплями по лици. Се були сльозы дитиній, непорочній, благороднй, неложній.

. . . . . .

По хвили заснувъ глубокимъ сномъ.

Рады школьнои, щобъ було хочь якъ та въ чѣмъ положити покѣйницю до „трумны“. Що почули вѣдъ пана старосты на свою просьбу тй, що въ тѣй справѣ ѣздили о тѣмъ може розповѣсти найлучше вѣйтъ тогдѣшный въ Лѣсневичахъ, громадяне та й тогдѣшній учителѣ округа львѣвско-замѣского, бо знае о тѣмъ и школьный инспекторъ Говорка, що давъ на сю цѣль, здаеть ся, пятку...

Зъ рады державнои.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ закѣнчено дискусію надъ обжалованемъ Баденього.

Въ его оборонѣ ставъ молодо-чехъ Пацакъ. Бадені — на его гадку — розумѣе ся бувъ „чоловѣкомъ чести“ въ найлѣпшѣмъ слова значѣню. Вѣнъ бувъ не лишь Полякомъ тѣломъ и душею, але також мужемъ державнымъ, котрый всю свою силу, всю свою працю посвячувавъ для Австрін и бувъ най вѣрнѣйшимъ слугою цѣсаря. Его провѣдною гадкою було: утворити миръ мѣжь Нѣмцями и Чехами. Обкидати сего чоловѣка лайками, не є гѣдне парляментариста. Вѣдтакъ п. Пацакъ обговорювавъ горбчій падолистовій подѣ и очевидно старавъ ся выправдати насильства бѣльшости. Вѣнъ переконаный, що коли опозиція буде дальше такъ поступати, якъ доси, то увѣйдуть и будуть мусѣли увѣйти въ житя засады внесеня Фалькенгайна, сли парляментъ мае дальше истнувати. Також и засады Баденього увѣйдуть колись въ житя.

Другимъ бесѣдникомъ бувъ Нѣмець Геґеръ. Сли нинѣ — мовивъ бесѣдникъ — хтонебудь мае чого назвати Баденього „чоловѣкомъ чести“, то дѣйстно все вже кѣнчить ся! Чи обструкція розпочала ся безъ причины? Средства обструкціи взято зъ регуляміну палаты, але при тѣмъ не нарушено закона. Тую скучну обструкцію вы хотѣли намъ выдерти за помочію насильства и зломаня закона. Чи дѣйстно уважаете насъ за такихъ дурнѣвъ, що мы бы на се позволили? П. Пацакъ згадавъ нѣжь [оцязорикъ посла Пферше], але не згадавъ о тѣмъ, що було передъ тымъ: не згадавъ за славного паробка бѣльшости Поточка, котрый душивъ за горло того посла, котрый добувъ ножа. О кулакахъ деякихъ гоґратѣвъ вже й не згадую. Мы не надѣяли ся, що вашй провѣдники будуть славити се дѣло яко рѣчь похвальну для Баденього. Вашй дѣти и внуки въ соромомъ замкнуть колись въ тѣмъ мѣсци книгу стенографічныхъ протоколѣвъ и скажуть: „Въ тѣмъ злочинѣ бравъ участь мѣй предокъ! тьфу! Головнымъ злочинномъ Баденього есть те, що вѣнъ въ нашѣмъ народѣ приглушивъ патріотизмъ. Нинѣ була бы вже даремна рѣчь ожывляти сей патріотизмъ. Вы будете голосувати противъ нашого внесеня. Се наруга надъ нами, надъ Нѣмцями. Ваше голосованне носить пятно шахрайства!“

Вѣдтакъ п. Катрайнъ, забравши слово, старавъ ся оправдати становиско католицкого сторонництва людового, котре симъ разомъ буде вже голосувати противъ внесеня. Тутъ — мовивъ вѣнъ — не розходить ся о нѣмецкость, але о парляментарну демонстрацію. Палата разъ уже дала сатисфакцію опозиціи попереднои сесіи, вѣдсылаючи аналогічне внесеня до комісіи, а се треба завдячити сторонництву бесѣдника. Палата выказала тогдѣ свою гадку и на тѣмъ повинень бути кѣнець. Нинѣ всѣ тй обжалованя міністрѣвъ непотрѣбнй. Бесѣдникъ радить опозиціи залишити обструкцію, бо она не приносить нѣмецкому народови нѣякои користи.

По промовѣ Катрайна ухвалено замкнути дискусію.

Генеральнымъ бесѣдникомъ за внесенемъ бувъ п. Праде [нѣм. людовець]. Обговоривши надолистовій подѣ, сказавъ, що Нѣмцѣ мусять вѣдыскати въ сѣй державѣ право и пѣдставу свого культурного розвою, або инакше держава згине. Австрія мусить упасти, сли нею будуть управляти противъ Нѣмцѣвъ. У насъ — мовивъ — живе чуство вѣрности и признання до цѣсаря, бо мы бачимо въ нѣмъ нѣмецкого князя, але не позволимо накидати собѣ орденансѣвъ [розпоряджень]. Нехай цѣсарь покличе до себе нѣмецкихъ послѣвъ и зъ ними нараджуе ся надъ розпорядженями та законами. Мѣжь нѣмецкій народъ и нѣмецкого князя не повинень втискати ся нѣхто чужій, анѣ навѣть коло польске яко сильна кліка. Бѣльшѣсть, котру треба купувати и вышахровувати вѣдъ случаю до случаю, е панованемъ кліки. Сеся кліка доведе державу до упадку. Захѣдна Австрія мусить лишити ся нѣмецкою, бо въ противнѣмъ случаю притягаюча сила могутного нѣмецкого магнеса нѣмецкого станесь такъ великою, що нѣяка сила не потрафить збрвати сей звязок. Цѣла земля подѣлена нинѣ на чотири великій сферы — Россія, Нѣмеччина, Англія и Америка. Тѣ чотири силы зѣ своими кольоніями панують надъ свѣтомъ въ усѣхъ культурныхъ сферахъ. Австрія мусить лишити ся въ связи зъ Нѣмеччиною, коли взагалѣ мае истнувати.

На тѣмъ скѣнчила ся властива дискусія, а по деякихъ фактичныхъ спростованяхъ наступило голосованне. *Внесене вѣдкинено 193 голосами противъ 174.*

Слѣдуюче засѣданне вѣ второкъ на другій тыждень.

Справы парляментарнй.

Въ справѣ цѣсарского ювілею оголошено такій комунікатъ: На запросины президента палаты послѣвъ зѣбрали ся президіи клюбѣвъ и приняли внесене президента, щобы дня 25 падолиста вѣдбути спеціальне засѣданне парляменту зъ нагоды ювілею панованя цѣсаря. На тѣмъ засѣданю, пѣсля предложеной програмы, президентъ выголосить вѣдповѣдну промову, а палата прийме внесень, уповажняюче президію палаты до зложеня цѣсареви гратуляцій. Рѣвночасно вѣдбуде ся въ тѣй самѣй цѣли засѣданне палаты панѣвъ, на котре всѣ члены увійдуть въ святочнѣмъ строю.

— —

Соціяльнополітична секція ческого клюбу постановила разомъ зъ польскимъ коломъ звернути ся до гр. Туна въ жаданемъ, щобы вѣнъ яко міністеръ справъ внутрѣшныхъ, розпочавъ акцію въ цѣли можливо найскорѣйшого предложеня палатѣ послѣвъ уложеного вже въ основнѣмъ начерку проекту о обовязковѣмъ забезпеченю приватнымъ урядникамъ емеритальнои платнѣ.

— —

Буджетова комісія ухвалила вчера безъ змѣны законъ о платнѣ державнои служѣы. Мимо жадання опозиціи не ухвалено, вѣдъ коли новый законъ мае обовязувати. Опозиція домагала ся, щобы законъ увѣйшовъ въ житя найдальше зъ днемъ 1 сѣчня 1899.

Переглядъ політичный.

Англійскій міністеръ кольоній Чемберлянъ въ примовѣ выголошенѣй онодны въ Менчестерѣ заявивъ, що Велика Британія бажае для себе лишь такихъ добычей въ Хінахъ, щобы забезпечити морску позицію Англіи. Угода зъ Россією була бы дуже пожадана, коли-бъ дала ся заключити. Але міністеръ зъ власного досвѣду переконавъ ся, що такій угоды лишь въ такѣмъ случаю е тревалй, коли обѣ стороны мають въ удержаню ихъ свѣй интересъ, або коли одна сторона мае тѣлько силы, щобы другу присилувати до держаня умовъ угоды. Англія, щобы запевнити собѣ політаку вѣльнои руки, мусить мати лучшу поруку, мѣжь паперову угоду. Таку поруку можна бы знайти лише въ загальнѣмъ порозумѣню державъ, щобы въ Хінахъ пѣдпирати політаку вѣльнои торговлѣ. Вѣдносины Англіи до Нѣмеччины и Америки стали ся сердечнѣйшими и тѣснѣйшими нѣжь були ще до недавна. Интересы тыхъ державъ такій самій, що и Великои Британіи. О заключеню формального союза мѣжь Англіею и тыми державами нема бесѣды, бо Англія такого союза не потребуе. Англія може сама боронитись, але коли бъ заключила союзъ, буде въ силѣ дати своимъ союзникамъ тѣлько, що евентуально вѣдъ нихъ одержала бы. Що до Нѣмеччины то нема одного мѣсця на земли, де бы интересъ Нѣмеччины ишовъ въ поперекъ интересамъ Англіи, длятого добрй вѣдносины зъ Нѣмеччиною е можливій и безъ сталого союза зъ тою державою.

— —

Въ понедѣлокъ выѣхали зъ Креты послѣдній турецкій офіцыры, войска и урядники. Англійскій адміралъ повѣдомивъ урядово кретеньскихъ достойникѣвъ, що державы небавомъ предложать Портѣ грецкого князя Юрія на провізоричного комісара Креты. Россійскій знову адміралъ заявивъ кретеньскому выконуючому комітетови, що турецкои хоругви не здѣймуть, якъ се зъ-разу було оповѣщене. Сеся вѣсть зробила на населеню велике враженне. Показуе ся, що Россія поступае дуже зручно. Повела справу такъ, що именоване кн. Юрія, котре увѣнчало автономію Креты, показуесь ей дѣломъ, и що инстанція князя не стаесь обидою для султана, тымъ бѣльше, що надъ Кретою буде шелестѣти турецка хоругвь яко видимый знакъ зверхничихъ правъ султана до Креты. Вѣдъ такого стану рѣчи не тяжка и не далека вже дорога до замѣны провізоричного комісаріяту кн. Юрія въ постѣйне губернаторство.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Въ Замочку, селѣ жовкѣвского повѣта, отворено въ навечерю св. Димитрія читальню „Просвѣты“. На найвышшѣмъ мѣсци посередъ села стоить мѣжь высокими деревами досыть велика деревяна церковь св. Димитрія, що вызначаесь ся у внутрѣ милою чистотою и гарнымъ ладомъ. Побѣчь неи недалеко на право видиѣе двоклясова школа въ двома учительскими силами. Зъ лѣвого зновъ боку ясніе новый читальняный дѣмъ зъ крамницею, покрытый бляхою, а побѣчь него зъ одного боку синьо-жовтый хрестъ въ память внесеня панцины и 50-тыхъ роковинъ вѣдродженя Галицкои Руси, а зъ другого боку церковно-громадскій шпихлѣрь. Въ сѣняхъ читальняного дому бачимо на синѣй таблици напись выразьблеными, позолочеными буквами: „Въ нашѣй хатѣ наша правда, наша сила, наша воля“, на фронтовѣй стѣнѣ лѣвои стороны сего дому видиѣе напись „Читальня Просвѣты“, а на фронтовѣй стѣнѣ правои стороны сего дому умѣщено напись „Крамница“; такими самыми буквами пристроено и напись церковно-громадского шпихлѣря. А цѣкаве те що буквы для сихъ гарныхъ написей рѣзьбивъ домородный артистъ, кѣльканацяти-лѣтный молодець, сынъ мѣсцевого господаря и членъ читальнѣ. Читальняный дѣмъ мае гарный ганокъ, сѣни, двѣ просторй комнаты и одну меншу; перша, бѣльша комната — се читальняна саля, умебльована вѣдповѣдно, а друга, менша — то крамница, заосмотрена у потрѣбнй столы, шафы, лавы, шафки и посуды, наповненй крамничнымъ товаромъ.

И хто-жь то придбавъ те все ще передъ отворенемъ читальнѣ? Хто пѣдготовивъ цѣлу громаду до кушаня смачного овочу зъ гарныхъ просвѣтно-економічныхъ трудѣвъ? Творцемъ сего есть щирый народовець-патріотъ о. Іоанъ Савчакъ [братъ члена краевого выдѣлу д-ра Дамяна Савчака]. Мешкае вѣнъ зъ двома дѣточками въ старѣмъ, пригорбленѣмъ домѣ, мае двѣ церкви и есть добрымъ пастиремъ 1375 душь Замочка та 750 душь Вязовои, села зъ гарно вѣдновленою и богато прикрашеною церквою. Вѣдъ пяти леден роковъ е вѣнъ парохомъ въ Замочку, а показавъ дѣлами, якъ треба трудити ся въ рускій громадѣ зъ хѣсномъ та якъ организувати руски силы зъ долу.

Довершивши будовы читальняного дому и церковно-громадского шпихлѣря, постановивъ вѣнъ приступити до отворена читальнѣ „Просвѣты“, тымъ радше, коли пересвѣдчивъ ся, що письменній громадяне читають радо и легко також книжочки друкованй фонетичною правописю, и зразъ зъ передовыми мужами громады Замочка п-г омадскою зверхностію, якъ: Стефаномъ и Гринемъ Клубами, Пилипомъ и Инасями Крехѣвцями, Стефаномъ Гададою, Павломъ Орищинымъ, Василемъ Гуменомъ, Максимом Верхалою и Луцемъ Галасемъ въ навечерю св. Димитрія отворивъ читальню, чимъ для себе и честныхъ Замочканъ поставивъ красный и тревалый памятникъ вѣдродженя громады въ просвѣтно-економічнѣмъ напрямѣ.

Читальня „Просвѣты“ въ Замочку — 652 зъ черги — есть безперечно першою взірцевою читальнею въ Жовкѣвщинѣ, а день 25 ст. ст. жовтня останесь довго памятнымъ для людей, що взяли участь въ торжественнѣмъ ей отворенію. Читальняный дѣмъ прибравъ ся того дня святочно въ гарну велику хоругвь и малй хоругвки о рускихъ барвахъ та позапрошувавъ гостей-приятелѣвъ зъ далека и близька. Зъ Львова прибули сов. д-ръ Дам. Савчакъ зъ двома доньками и вѣдпоручникъ Головного выдѣлу „Просвѣты“ Гр. Врецьона; зъ Жовкви явили ся д-ръ Мих. Король и д-ръ С. Дрималикъ; прибули також гостѣ зъ сусѣдства, о. мѣстодерж. Іос. Долинцкій и учителька п. М. Горановска зъ Деревнѣ, о. Атан. Тустановскій зъ Пилѣвъ, о. Вас. Кокотайло и п. Вал. Сарнецкій зъ Туринки, п. П. Савицка, вдова по учителю, и селянській мѣшаный хоръ читальнѣ зъ Винничокъ. Не прибувъ лишь найблизшій сусѣдъ читальнѣ, представитель мѣсцевои школы п. Волод. Бобикъ, котрый зъ першу бувъ, якъ належало, прихильникомъ читальнѣ, а опѣсля ставъ зъ невыразумѣлыхъ причинъ ей противникомъ... Сумно!

По торжественнѣй соборнѣй вечерни въ церквѣ и по посвяченю читальняного дому приступлено до святочного вѣдкрыти читальнѣ, на котре згромадили ся сотки гарно прибраного и науки жадного народу. Позаякъ простора читальняна саля показала ся дуже тѣсною на помѣщене выше тысячки душь громады, то треба було вѣдбути зборы на площи на дворѣ передъ читальняным домомъ. При довгѣмъ бѣлымъ обрусомъ накрытѣмъ столѣ, освѣтленѣмъ великими лампами, зѣбрались основатель читальнѣ и ихъ гостѣ. О. Савчакъ вѣдкрывъ зборы одѣтною промовою, представивъ вѣдпоручника Головного выдѣлу „Просвѣты“ и на провѣдника зборѣвъ предложивъ выбрати д-ра Дам. Савчака. По однодушнѣмъ принятю сего внесеня д-ръ Савчакъ повитавъ зборы теплымъ словомъ, звернувъ увагу на важность хвилѣ и внѣсъ многолѣте цѣсареви, а вѣдтакъ давъ слово вѣдпоручникови Головного выдѣлу „Просвѣты“ Гр. Врецьонѣ. Сей въ довшѣй промовѣ начеркнувъ коротко исторію „Просвѣты“, поднивъ ей задачу въ краю, ей роботу у Львовѣ и по повѣтахъ, доробокъ ей за 30 роковъ свого истнованя та й що теперь робить въ хосенъ народу ей Головный выдѣлъ у Львовѣ а філіяльнѣ выдѣлы по повѣтахъ, мѣстахъ и селахъ. На его сердечный поклекъ записало ся до читальнѣ заразъ 202 членѣвъ, господарвъ и господинь, молодцѣвъ и дѣвиць, та й приступили заразъ до выбору першого читальняного выдѣлу и выбрали однодушно: о. Савчака головою, вѣдтакъ чч.: вѣйта Стефана Га-

даду заступникомъ голови, Павла Орищина касіеромъ, Стефана Клуба писаремъ и ч. Тому Чорного бібліотекаремъ, а заступниками чч. Олексу Муца и Ивася Крехбяця. Читальники и читальниці рѣшили, що господарѣ платити будуть рѣчно по 1 коронѣ, господиня, молодиці и дѣвиці по пбвъ корони, а молодѣжь, покбичивши мѣсцеву школу, по 20 геллербвъ.

Вбдтакъ промовивъ о. Іос. Доложинецкій: вказавъ на свѣтлу и темну карту Руси; навѣвъ образы зъ щоденного житя рускаго народу, що то мимо всѣлякихъ перепонъ трудить ся надъ своимъ вбдродженямъ, и вбзвавъ громаду, щобы въ дусѣ згоды, єдности и щиром роботы горнула ся до свого новаго розсадника науки и дорбблляла ся що-разъ ббльшон славы и майна.

Теперь наступили гарнй спѣвы и веселй деклямаціи винницкого хору. Вбдспѣвано пѣсенѣ: „Боже великій“, „Миръ вамъ, брата“, „Щасть вамъ Боже“, „Де згода въ родинѣ“ и „Верховино“. Члены сего хору чч. М. Голѣнка, Ив. Деркачь, В. Буракъ, В. Галападъ и П. Деркачь вбддеклямували складно власнй поучаючій и забавнй стихи. — Вбдпоручникъ головного выдѣлу „Просвѣты“ вказавъ вбдтакъ на читальню якъ на найкрасшій памятникъ вбдродженя громады въ просвѣтно-економічнбмъ напрямѣ и внѣсъ „многая лѣта“ творцеви читальнѣ о. Савчакови, основателямъ и членамъ читальнѣ, а о. Савчакъ делегатови Головного выдѣлу „Просвѣты“, сов. д-рови Савчакови, гостямъ и винницкому хорови. Вкбнца сов. Савчакъ, вбзвавши нововыбраный выдѣлъ до дальшон щирон роботы въ користь цѣлон громады, замкнувъ зборы.

Голова читальнѣ заявивъ вбдтакъ при людно, що зъ хвалею отворена читальнѣ отворена и крамница, заосмотрена у всѣ потребы щоденного житя. Основатель читальнѣ постарались вже такожъ о выховане власного крамаричника въ особѣ п. Ос. Савицкого, котрый почавъ заразъ и розпродувати товары та до кблькохъ годинъ уторгувавъ кблька-надцять зр. Радбсть малювала ся на всѣхъ лицяхъ. Мешканцѣ Замочка, кромѣ хбсна зъ читальнѣ и крамницѣ мають вже и въ шпихлѣри около 60 кбрцѣвъ всѣлякого зббжа, щобы имъ въ часѣ передновку прийти въ помбчь бѣднѣйшимъ громадянамъ. Немило однакъ вражала всѣхъ обставина, що ц. к. староство въ Жовквѣ не дало ще и до сен поры дозволу на продажъ нафты, хочь основатель читальнѣ подбвся и о вбдповѣдну цистерну и о бочку доброн нафты. — Годить ся тутъ завначити, що Замочокъ мае дворъ, де властителемъ ббльшон посѣлости есть п. Іоанъ Лейсс, котрый зразъ зъ двома сынами господарить взбрцево, пбддержуе мѣсцевого пароха въ его культурныхъ змаганяхъ и причине ся самъ до що-разъ лѣпшого господарованя Замочанъ, Вязовяни и Волинъ. Зъ признанямъ пбдносимо, що сесй дѣдичѣ, хочь Нѣмцѣ-менонїты, жютъ зъ рускимъ священикомъ въ примѣрнбй згодѣ, присвоили собѣ руску мову, говорять зъ Русинами радо по руски и радуютъ ся всѣми ихъ вдобутками на рускбй нивѣ житя. Честь имъ за се! Вбдъ нихъ можуть дѣдичѣ-католики учити ся способбвъ, якъ зъединувати собѣ любовь и пошанованье рускихъ властателѣвъ дрббной посѣлости.

Маймо надѣю, що чисто-руска громада Замочка за другихъ 50 рокбвъ конституційного житя и невинного труду буде мати на мѣсце деревяныхъ мурованй святынѣ и домы, а въ нихъ и всего майна подостатокъ. Щасть ѣй Боже! — *Гр. Вр.*

НОВИНКИ.

— **Комітетъ для введена** въ житє Краєвого Союза кредитового у Львовѣ просить насъ пригадати всѣмъ нашимъ Читателямъ, щобы чимъ скорше приступали въ члены того дуже пожиточного Товариства, котре мае на цѣли зорганізувати у насъ всю роботу економічну въ користь свого народу, и надсылали свои удѣлы и вписове для Краевого Союза кредитового на руки Товариства „Дністеръ“ у Львовѣ. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр.

— **Руско народный** театръ вбдогравъ вчера 3 актову комедію-оперу „Сватане на Гончарбвцѣ“ Квѣтки-Основяненка. Штука се знана, зъ-давна грана на нашбй сценѣ. Ось коротенькій змѣстъ ей: Прокбпъ Шкуратъ, пяница, мае хорошу дочку Уляну. Она влюблюся въ сѣльского паробка-коваля Олексѣя, але крепака. Улянина мати Одарка сипатаваузъ Олексѣемъ, але не хоче вбддати дочѣ одиначки за крепака, а волить звѣнчати ей зъ паробкомъ Стецькомъ, сыномъ богатого и вбльного селянина Кандзюбы, хочь Стецько — придуркуваный. Въ справу сеи комічнои любови вмѣшавъ ся повернувшій салдатъ Скорикъ, свояк Олексѣя, и при помочи удаваного знахарства — пусканя тумана — доводить яко сватъ до злученя залюбленыхъ Уляны и Олексѣя, а дурноватый Стецько дбстае таки правдивого, здоровезного гарбуза. — Гра артистбвъ була загально добра, а мѣсцями навѣть взбрцева. Особливо гра п-ны Косакбвни [Уляна] и ей мило звучный голосокъ могли вдоволити и выбагливѣйшог видця. Гнучкій станъ, своббдний рухи, гарне личко, зальотлива усмѣшка, мусѣли загрѣти серце не тблько придурноватого Стецька, але и гарного коваля Олексѣя, а може й ббльше Олексѣвъ... Сцена, якъ Уляна зъ насмѣшкою приймая любовнй афекты Стецька и дае ему вбдповѣдь, що не пбйде за него, бо вбнъ „дурноватый“ и бе его хустков по рамени, якъ и кбнцева хвиля, де засумована дѣвчина стоить та „колупае пѣчь“, дожидаючи вбдповѣди родичѣвъ сватамъ, вызначала ся великою вѣрностію и точнымъ вбдданямъ. Тому и заслужено оплескувано выступы п-ны Косакбвни. Роля аманта Олексѣя припала п. Вовчакови; видно було стараннбсть, але вдача артиста наклоняе ся ббльше до поважныхъ характерныхъ. П. Шеремета выступивъ въ роли придурковатого Стецька; его комізмъ выкликував часто оплески. Роля Прокопа Шкурата, батька Уляны, була дуже добре обсаджена п. Нижанковецкимъ. Прокбпъ Шкуратъ се собѣ чоловяга, котрого не богато турбуе доля дочки Уляны; идеаломъ его є воля: выдобути ся зъ хаты зъ рукъ моторной жѣночки Одарки [п. Осиповичевои] и погуляти въ шиночку. Не цураесь вбнъ выпити чарочку и зъ намѣченымъ зятемъ Стецькомъ, и зъ Олексѣемъ, зъ его сватами. Типъ такого безжурного мужика бать ка вынѣвъ вчера п. Нижанковскій дуже добре. П. Полѣщукъ [салдатъ Скорикъ] вбдограе свою „подобйну комедію“ интриганта и свата дуже дотепно. Зъ меншихъ коротшихъ роль выявлялись добре пп. Рубчакъ [Кандзюба] и Юрчакъ [сватъ Томишъ]. Въ паузахъ програвала театральна орхестра. — Публики явило ся вчера дуже много, саля була биткомъ повна. Товариство „Русланъ“ може повеличати ся великою симпатіею рускои публики и, якъ на нашй кепскй фінансы, не злымъ доходомъ. Завтра [въ суботу] выставить театръ историчну трагедію въ 6 вбдслонахъ „Палѣй и Мазепа“ Ю. І. Косиненка и К. П. Мердера.

— Въ недѣлю дня 20 с. м. вбдбудуть ся послѣдній въ осѣнбмъ карнавалѣ вечерниці зъ танцями въ сали тов. „Руска Бесѣда“ у Львовѣ (Рынокъ ч. 10); заходомъ „Кружка музичного“ и при ласкавбй спбвучасти тов. „Клюб Русинок“. Строй візитовый. Початокъ зб взгляду на концертъ „Зорѣ“ о год. 9-тбй вечеромъ. Вступъ для членбвъ Бодна и академикбвъ 30 кр., для прочихъ 50 кр., білетъ фамілѣйный на 4 особы 1 зр. 50 кр. — *Комунікат.*

— Зъ товариства „Сѣчь“ у Вѣдни. XXXII звычайнй загальнй зборы товариства „Сѣчь“ у Вѣдни вбдбули ся дня 12 с. м въ Restaurant zum Magistrat I. Lichtenfelsgasse Nr. 6. Они вызначнй давно вже не бувалою мѣжь вѣдеиьскими Русинами взагалѣ участію всѣхъ членбвъ и одиодушностію. Въ зборахъ взяли участь кромѣ мѣсцевыхъ Русинбвъ и вбдпоручникбвъ деякихъ товариствъ также почетнй члены „Сѣчи“: д-ръ Ярославъ Окуневскій, д-ръ Теофіль Окуневскій и д-ръ Озаркевичъ зъ жѣнкою. Выбрано: головою Романа Сембратовича студ. правъ, заступникомъ головы Михайла Литвиновича ст. правъ, касіеромъ Михайла Бабюка ст. правъ, писаремъ Володимира Хомина ст. політехніки, а бібліотекаремъ Ореста Рожанковского ст. правъ, заступ. выдѣловыхъ: Ивана Саноцкого ст. правъ и Юлія на Бачиньского, ст. політехніки. Крбмъ того именовано двохъ бувшихъ членбвъ, заслуженыхъ около товариства, почетными членамы, а имонно д-ра Романа Яросевича и д-ра Ивана Гриневецкого.

— Стараста львбвского повѣту п. Коларжовскій пбйшовъ въ пенсію. Ведене справъ сего староства вбддано старшому комісареви Словяикому.

— Церковь въ Сасовѣ, о котрбй була згадка у вчерашнбмъ числѣ „Дѣла“, збудована пбсля плянбвъ п. В. Нагбрного.

— Ц. к. краєва рада шкбльна на засѣданю дня 14 с. м. ухвалила мѣжь нишимъ: зат ердити выбори на представителѣвъ ради учительского до окружныхъ радъ шкбльныхъ: Вас. Кеселюка учителя изъ Старунѣ до рады въ Богородчанахъ, Ед. Дашкевича управителя 2-кл. школы зъ Крукеничъ до рады въ Мостискахъ, Ант. Янелього учителя зъ Краснои до рады въ Надвбрнбй, Юл. Онишкевича старш. учителя 5-кл. муж. школы изъ Збаража до рады въ Збаражи и Фр. Ирвата управителя 6-кл. муж. школы зъ Золочева до рады въ Золочевѣ, а Стан. Юзву управителя 5-кл. муж. школы въ Збаражи на другого представителя учительского звания до рады въ Збаражи; — зорганізувати 1 клясову школу въ Сѣльце [пов. пбдгаецкого] вбдъ 1 грудня 1898; — перемѣнити вбдъ 1 вересня 1899 р. одноклясовй школы въ Вербовѣ [пов. пбдгаецкого], въ Товмачику [пов. коломыйского], зъ Зарудю и Дичковѣ [п. тернопбльского], въ Бояиця [п. жовквбского], въ Коростнѣ [п. перемышляньского] въ Тисьменици и въ Грушцѣ [п. товмацкого] на двоклясовй; — систематізувати посады катихатбвъ греко-кат. и римо-кат. обряду для школъ 5 клясовыхъ мужескои и женьскои въ Любачевѣ вбдъ 1 вересня 1899; — зорганізувати вбдъ 1 вересня 1899 доповняючій курсъ рбльничій при 4-клас. школѣ въ Золотбмъ Потоцѣ [пов. бучацкого.

— Въ Новбмъ Санчи розпбчне ся дня 28. с. м. послѣдна розправа зъ причины противжидовскихъ розрухбвъ. Буде се одна зъ найбблышихъ розправъ, непамятна въ исторіи судовництва. На лавѣ обжалуваныхъ засяде близько 250 особъ изъ Старого Санча, обжалуваныхъ о спокнене тамъ публичне насильство и крадѣжъ въ жидовскихъ склепахъ. А що рѣчь неможлива обнити всѣхъ обжалуваныхъ одною розправою, то они будуть розділений на чотири групы. Рбвночасно будуть вести ся розправы о забурення въ коршмахъ иаоколо Нового Санча, зъ котрыхъ одна въ часѣ забурень згорѣла; передъ спаленемъ топ коршмы екскеденты поразливали були горѣнку такъ, що она плыла потокомъ, а одинъ зъ ексцедентбвъ померъ надъужившн сего любого напитку. Розправу будуть переводити делегованый зъ Кракова радникъ Ногоржельскій и делегованый зъ Вадовиць радникъ Вдовяровичъ.

— Вбдъ аналоя до домовины. Дня 6 с. м. повѣнчала ся въ Кривчицкбй церквѣ въ повѣтѣ сяибцкбмъ 16-лѣтня Анна Шандровска, дочка селянина изъ Середнои, зъ молодымъ паробкомъ Василемъ Дудою. По вѣнчаню були въ музикою и короваемъ у своихъ знакомыхъ кривчацкихъ, обое здоровй, веселй — и мабуть щасливй. Вернувши домбвъ зъ музикою и зъ весѣльными гбстьми — молода заразъ умерла. Переполоханй гостѣ розбѣгли ся до своихъ хатъ, а разомъ зъ ними розбѣгли ся й вѣсти про огрую. На другій день рано опечаленый отецъ прийшовъ на стацію жандармерии въ Кривчѣ зъ вѣсткою о пригодѣ. Судово лѣкарскои комісіи доводилося недовго, але надармо. Мѣжь тымъ 16-лѣтню панну молоду — не здбймаючи зъ неи шлюбного одѣна и зъ весѣльнымъ вѣнкомъ на головѣ уложено въ домовину, а по трехъ днахъ спущено ей до гробу и тайну смерти присыпано землею. Минали дни за днями, а люде й доси ще выглядають судово-лѣкарскои комісіи.

— Обманець Мора-Коритовскій арештованый въ Пештѣ вже й формально; его жадавъ телеграфічною дорогою станиславбвскій судъ. Пана Мору спровадить незаборомъ назадъ до Станиславова. Не богато помогла — Матильдзя.

— Зъ Нового Торгу доносять, що о мандатъ на посла до сойму [въ курія сѣльскои на мѣсце Чарковского-Голембвского] убѣгае ся богато кандидатбвъ, мѣжь нишими: Лешокъ Висневскій, кс. Адольфъ Альбінъ пробощъ изъ Щавницѣ, д-ръ Янъ Беднарскій новоторжскій фіякъ, Янъ Поточекъ посолъ до рады державной, дальше в чутка, що и кс. Стояловскій буде кандидувати и [збравшій недавно зб Стояловскимъ] кс. Штендеръ, ба и польскій людовцѣ напевно поставлять свого кандидата. Буде то цікава боротьба!

— Зъ Богородчаньского пишуть намъ: Заходомъ о. Охримовича и начальника громады п. А. Голиньского мае будувати ся въ Грабовци домъ громадскій, въ котрбмъ на внесокъ начальника громады мае помѣститн ся и крамница. Твердый матеріялъ дав о. О. Охримовичъ зъ власного лѣса, мягкій мае ся взяти зъ розббраного дому парохіяльного. О. Охримовичъ давъ уже передѣйше доказъ жертволюбивости, подарувавши громадѣ твердый матеріялъ въ вартости около 250 зр. на будову дому парохіяльного, черезъ що зробивъ громадѣ велику прислугу. Честь ему за то!

— П. Стефанъ Танчаковскій именованый нотаремъ въ Золотбмъ Потоцѣ.

— Вбдгомбнъ зелѣзничои катастрофы пбдъ Туркою. Панѣ Зейлерова, котра пбдчасъ катастрофы пбдъ Туркою втратила мужа, важадала вбдъ заряду зелѣзницѣ державныхъ 90.000 зр. вбдшкодованя. Зелѣзнича управа заявила охоту дати ѣй 25.000 зр. П. Зейлерова не вбдповѣла ще на се предложене.

— Погибъ якъ на вбйнѣ. Сего тыждня вб второкъ управляла ся въ стрѣлянню 2-га компанія запасовои резервы 15 полку пѣхоты на стрѣльницяи вбйсковбй на Клепаровѣ у Львовѣ. Коли стрѣлянина покбичила ся и жовнѣры стануля въ радахъ та вбдбувала ся ревізія карабінбвъ, одинъ карабінъ выпалявъ а куля трафила одного резервіста, прошила торпістру на плечехъ и перейшла на-скрбзь груди. Нещасный закбичивъ житє на мѣсци.

— Отвореие школы дороговыхъ кондукторбвъ при выдѣлѣ краевбмъ. Въ днихъ 10 и 11 падолиста вбдбувъ ся вступный конкурсовый испытъ въ школѣ дороговыхъ кондукторбвъ при краевбмъ выдѣлѣ. Сей испытъ складавъ ся зъ трехъ частей: а) въ пробы письма зъ огляду на читкбсть и ортографію, б) зъ письменного испыту зъ математики, в) зъ испыту зъ геометріи при таблици, — а то въ обсягу вбдповѣдаючбмъ науцѣ математики и геометріи въ першихъ трехъ реальныхъ клясахъ. Комісію, вызначену краевымъ выдѣломъ до переведеня испыту и конкурсовои клясифікаціи, становили: директоръ краевои дороговои служвы Г. Рейтъ (Reutt), старшій инжінеры К. Янковскій, Ф. Пятровскій, М. Сѣтковскій и инжінеръ А. Ковальскій. За засаду конкурсовои клясифікаціи комісія приняла вбрну оцѣику слѣдуючихъ кваліфікаційныхъ чинникбвъ кождого кандидата: вѣкъ, вбдбутй науки, дотепершне зиане зъ особливымъ увзглядненямъ занять въ технічныхъ служвбахъ або ремѣслахъ будовляныхъ, дальше положене кандидата дотычно обовязку чинной вбйсковои служвы зъ увзглядненямъ осягненого степеня вбдофіцирского и рода оружя, якбиця результатъ конкурсового испыту. Степень кождого зъ тыхъ чинникбвъ, оцѣненый цифрово, заосмотрала комісія вбдповѣднымъ сочинникомъ цифровымъ, выражаючимъ бблыпу або меншу вагу, признаваиу до поодинокихъ кваліфікацій кандидата. На тбй основѣ обчислено скблькбсть точокъ осягненыхъ въ конкурсѣ кождымъ кандидатомъ и уложено клясифікаційну листу.

Зъ-межи 79 кандидатбвъ припущеныхъ до испыту въ цѣли компетованя о 33 мѣсця зъ шкбльнбмъ льокалю, вбддало ся испытови 61 кандидатбвъ. Зъ тыхъ принятй выдѣломъ краевымъ: а) *до технічно дорогового бюра яко* кандодаты на посады кондукторбвъ въ краевбй службѣ дороговбй зъ тымчасовою денною винагородою и зъ увольненямъ ихъ вбдъ ходжена на декотрй выкзады въ школѣ дороговыхъ кондукторбвъ: 1) Іосифъ Марекъ, 2) Романъ Войтовичъ, 3) Іосифъ Бучиньскій, 4) Казимиръ Ямрозикъ и 5) Едвардъ Подлевскій; — б) *до школы яко ученики стіпендисты*: 1) Юньскій, 2) Романко, 3) Соловкбвъ, 4) Тарбовскій, 5) Пѣонтковскій, 6) Зубъ 7) Цѣсликъ, 8) Пѣотровскій, 9) Квасневскій, 10) Шшибильскій, 11) Розвньскій, 12) Дмитрбвъ, 13) Гачъ, 14) Лопатиньскій, 15) Поморскій и 16) Свяхло; — в) *до школы яко ученики на власный кошт*: 1) Дзікевичъ, 2) Бонрскій, 3) Брандисъ, 4) Малобендскій, 5) Козакъ, 6) Тиминьскій, 7) Вайсъ, 8) Вільсъ, 9) Покорный, 10) Глоговскій, 11) Цвікліцеръ, 12) Малиновскій, 13) Штайнъ, 14) Томанекъ; 15) Свѣтликъ, 16) Иваньскій и 17) Муха.

Шкбльный рбкъ розпочавъ ся въ середу 16-ого с. м. по богослуженю въ катедральнбмъ костелѣ. Тріадѣтный часъ науки пбдъ управою старшого инжінера М. Свѣтковского отвирае ся першою клясою, въ котрбй будуть выкладати: науку о дорогахъ старшій инжінеръ Кінель, ариѳметнку и альгебру старшій инжінеръ Пінтовскій, вѣдомости природничй примѣнений инж. Чайковскій, технічный рисунокъ зъ каліграфією и знимками зъ вбльнои руки зъ натуры инж. Чайковскій, мѣрництво инж. Либаньскій, засады геометріи и геометричный рисунокъ инж. Оржельскій, будовляний матеріялы, тесельство и мулярство инж. Стружецкій, планіметрію и стереометрію инж. Ковалевскій, языкъ польскій проф. Бялоскурскій.

— Цѣкава справа. Часопись Monitor помѣстивъ сими днями осв-таке „Запытане до п. Яворчиковского, фактичного управителя ц. к. староства въ Снятинѣ [бо, каже, староста Цуляфъ реферуе найчастѣйше у кабачку Голубаша]: На передвыборчихъ зборахъ въ Снятинѣ дня 19 жовтня с. р. схарактеризувавъ посолъ Окуневскій въ найострѣйшій способбъ нашу систему переводжеия правыборбвъ и назвавъ наше поведене „л...омъ“, заявляючи при тбмъ, що чинить се умысне, бо на выпадокъ жалобы зъ нашои стороны хоче вамъ, пане, судово се довести. Намъ здаесь, що ты, пане, повинень знати о тбй публичнбй обидѣ своихъ честныхъ особы, а коли-бъ нѣ, то мы, котрй тебе, пане, выхованка кс. Єзуитбвъ, и твою честь зъ-близька знаемъ, пытаемо: Цісарско-королѣвскій урядниче! чи новѣвъ не думаешь реагувати? Сли думаешь, то сѣвши ся зъ жалобою, бо може зайти задавнене, и то зъ власнои твоеи вины, а се твоимъ ворогамъ дало бы богато вдогадуватись. — *Снятинськой колтуны.*“ — Цікава рѣчь, що зъ тымъ фантомъ зробить панъ комісаръ Яворчиковскій.

— Дрббнй вѣсти. Въ Станиславовѣ застрейкували складачѣ въ друкарняхъ; хочь мимо того друкарнѣ не заливали цѣлкомъ роботы, бо управителѣ друкарень самй зъ практикантами стануди до кашть, все-таки стрейкъ мусить якось скбичити ся. — Въ Нѣмеччинѣ засуджено ротмістра 15 полку уланбвъ гр. Штольберґъ-Вернігорода, котрый сего року пбдчасъ маневрбвъ коло Штрасбурґа въ злости убивъ одного жовнѣра, на 3 роки и 4 мѣсяць вбйсковои вязниці и на вбдобране ему всѣхъ почестій. — Онегды въ полудне 20-лѣтна служниця Марія Кузикова попала въ костелѣ Єзуитбвъ въ релігійный шалъ; счинивъ ся въ костелѣ заколотъ, вкбнци люде вывели нещастну и вбддали поліціи, а вбдтакъ ратункова стація вбдставила ей до шпиталя на обсерацію.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 18 падолиста. Цѣсарь перебуде день 2 грудня на замку Вальсе у своеи дочки.

Будапештъ 18 падолиста. Банфі заявивъ, що коли опозиція не покине обструкціи, правительство буде змушене въ позапарляментарнбй дорозѣ шукати розвязань справы. Ліберальне сторонництво рѣшило ся вести въ теперѣшнымъ правительственомъ борбу на ножѣ.

Парижъ 18 падолиста. Касаційный трибуналъ зарядить пбдзомъ перевезеня Дрейфуса до Парижа. Строгій и тайный арештъ Пікарта знесено. Теперь може вже говорити зб своимъ адвокатомъ. — Форони вручено вчера торжественно испанській ордеръ золотого руна. Хрестнымъ батькомъ при тбй церемоніи був великій князь Володимиръ.

Лондонъ 18 падолиста. Россія днемъ и ночью працюе надъ скрѣпленемъ фортифікацій пристани Артуръ.

Гамбургъ 18 падолиста. Біржа одержала телеґраму, що въ Самъ Сальвадорѣ выбухла революція.

Царгородъ 16. падолиста. Порта запротестувала у державъ въ справѣ именованя кн. Юрія губернаторомъ Кресы.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ оповіщуе:

Урядова Ґазета Львівска оголошуе розписане оферт на доставу 107.000 штук підкладів сосновихъ або смерековихъ, котрі ц. к. Дирекция зелѣзниць державиих у Львові потребуе для будови шляху зелѣзничого з Переворска до Розвадова. Дотичні оферти на приписаних бланкетах можна внести до ц. к. Дирекції зелѣзниць держ. у Львові найпізнійше до 9 грудня с. р. до 12 год. в полудне.

Дня 12 падолиста с. р. передано до приладного ужитку третій і послідний частковий шлях Люпц-Кінберґ вузкоторової зелѣзниці локальної Вайдгофен н. І.-Кінберґ зі стацією Офасенпляґ для руху загального і перестанками Гольцапфель і Ямінґ виключно для руху особового.

Дня 10 падолиста с. р. передано до приладного ужитку частковий шлях Людіц-Патшав зелѣзниці локальної Раконіц-Петшав зі стацiями Ляндек-Піртен і Петшав для загального руху і перестанками Найгоф-Ворка, Стидра, Шміддес, Пенсіґ і Поніц тільке для руху особового і обмеженого руху накупкового.

Дня 19 жовтня с. р. передано до приладного ужитку нову вузкоторову зелѣзницю Надь-Вечкерек-Уй Чомбалїв з девятьма стациями і 6 перестанками.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Маріянъ Долиньскій

асистентъ клініки фізіольогічно-положничої проф. Іордана, унів. Ягайлоньского, и б. практикантъ шпиталя св. Людвика для недугъ дитячихъ,

осѣвъ и практикує въ Перемышли.

Мешкає при улици Францишканскій ч. 26

487 *вхідъ вдолѣ ул. Владичє (коло вежѣ.)* 3—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галиция ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на нимитціяхъ площи Галицкои

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лѣрнеты, бінокль, далековиды, барометры, термометры, рѣдкій ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райскайгн, тамыъс мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонків електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПЕЦЬ

въ реставрації НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12, дѣмъ красный, можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова въ капустою	15 кр.
Смажій легки	12 „
Фляки	12 „
Ножка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моєи реставрації, даю вѣдбиращимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 159—? **Зъ высокимъ поважанемъ**

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дістати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Рынокъ ч. 10.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктовъ.

16 н. ст. листопада 1897.

Львовъ: Пшениця стара 9·— до 9·20, пшениця нова —·— до —·—, жито старе 7·60 до 7·75, жито нове —·— до —·—, овесъ старый 6·40 до 6·60, овесъ новый —·— до —·—, ячмѣнь пашнастый 5·75 до 6·—, ячмѣнь броварный 6·50 до 7·50, горохъ гот. 6·75 до 9·—, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, ббвъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·— , гречка —·—до—·—, конюшина червона 48·— до 55·—, конюшина бѣла 35·— до 45·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка 17·— до 20·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·80 до 6·—, кукурудза нова 5·20 до 5·50, рѣпакъ 11·— до 11·25, хмѣль 70·— до 125·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літровъ 16·75 до 17·— зр.

Вже выйшовъ

повый накладъ

МОЛИТВЕННИКА

выданого „Просвѣтою“

въ народнѣй мовѣ, великій и догѣдного формату обнимаючій 757 сторінъ друку, найповнѣйшій зъ всѣхъ такихъ Молитвенниковъ.

Молитвенникъ сей мѣститъ въ собѣ: I.) Молитвы щоденій ранній и вечѣрній. II.) Зъ Богослуженія церковного, именно: а) въ Вечерни, б) зъ Повечерниці малои, в) зъ Повечерниці великои, г) зъ Утренѣ, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, е) моленя за св. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Литургіи. III.) Таѣны покаяня и пресв. Евхаристія. IV.) Молитвы для рѣзного вѣку, стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ. VII.) Молитвы сполучені зъ вѣдпустами. VIII.) Акафистъ до а) Ісуса Христа, б) Пресв. Богородиці, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ Молебна до пресв. Богородиці X.) Тропарѣ, кондаки, богородичній и прокимены а) недѣльній, б) щоденій, в) на празники Господскій, Богородичній и Святыхъ, г) на деякій потребы. XI.) Коляды и инші пѣсня церковній. XII.) Таблицю пасхальну.

Сей Молитвенникъ дістати можна въ канцеляріи товариства „Просвѣта“ и въ книгарни Ставропігійскій по такихъ цѣнахъ:

I. На звичайнѣмъ папері:

1) Молитвенникъ брошурованый	60 кр.
2) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вѣдтисками зб шабатуркою	90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкбру зъ золоченями и вѣдтисками зб шабатуркою	1·20 кр.

II. На великовѣмъ папері:

4) брошурованый	70 кр
5) оправленый якъ пѣдъ 3) зъ додаткомъ золоченыхъ берегбвъ	1·60 кр.

Замовляючій поодиноко Молитвенники звольнять присылати 20 кр. на оплату почты.

Пракседа з Созаньских Штенґель

має честь завѣдомити Пов. Р. Т. Публику, що

записи на курс науки

ТАНЬЦІВ

розпочинають ся в сих днях.

Удѣля найновѣйших товариских і сольо танців, а на жадане також лекцай в приватних домах і в пансіонах. Принимае рівнож вѣдрубні Кружки в осѣбних годинах в своїм салюні. Ближша відомість в Рынку ч. 8, I. поверх (через ганок). 422

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“ на рѣкъ 1899.

Дістати можна по цѣнѣ 35 кр., а въ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Рынокъ ч. 10.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає заповленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільограмовъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

Ученикъ **въ укѣченою I ою клясою гімназіяльною въ вѣцъ до 14 лѣтъ знайде користне мѣсце въ первороднѣй торговли ИВАНА БОРИСА въ Перемышли.** 485 4—6

Диваны перскій и портіеры

праднй (старинний)

продае, и шие и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львбвъ ул. Сикстуска 6. — Пбльги въ спластахъ пбсля умовы.

На жадане высылаемо нашій богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

У Трочиньского

въ Пасажи Гавсмана

фунтъ	гербатникбвъ	60 кр.
„	кармелькбвъ	40 „
„	помадокъ	60 „
„	чоколядокъ	1 зр.

444 *Выробъ власный.* 3—3

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванбвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великанскій выборъ дергъ, по зачудовано нивьких цѣнах. На провінцію высилаемо на жадання нашій богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно 190

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львбвъ ул. Галицка ч. 12.

Выстава загальна

всѣбдныхъ и инших чужихъ и крашеных диванбвъ, портіеръ, фіранокъ, хбдникбвъ и дергъ на конѣ.

Отверена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вбльный. Зачудовано дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полегший въ оплатах пбсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы внередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львбвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літографічне ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

виготовляє

всякій літографічній выроби звычайні візитовій білєты вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново повставій ся візитовій білєты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою 188 51—51

НАПРАВЫ машинъ до шитя приймає Ив. Ляврукъ, кожбвникъ у Львовѣ, ул. Галицка ч. 6.

Глядає **мѣсця до домового господарства** въ мѣстѣ або на селѣ особа интеліґентна, 30 лѣтъ мающа. Адреса: Кучиньска п. Черхава post. rest. 448 3—3

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудовано низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 57—?

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка

у Львові, ул. Академічна ч. 8, 222 9—?

має на складі ондіжучі книжки:

Адам Дидько. Гроші в праця, повість	3·20 зр.
Антонович Вол. і Іловайський, Історія великого князівства литовського	1·60 „
Байда П. (Ніщинський) Гомерова Одиссея, 2 томи	2·20 „
„ Одиссеєві плавники	—·10 „
Бальзак Гонорій. Батько Горіо, повість з французского	2·— „
Барвінок Василь (Барвінський Вол.) Безсталанне сватанє, опов.	—·80 „
„ „ Цісар Йосиф II., відчит	—·10 „
Барвінський Йосиф. Павло Полуботок, трагедия	—·20 „
„Батьківщина“ бібліотека І. Н. Дві хлопські держави	—·05 „
„ „ Хлопи і хлопська справа	—·05 „
Баштовий. Українство на літератур. позвах в Московщинною	—·50 „
Брет-Гарта. Кріссі, повість з англійского	—·60 „
Верне Юлій. Довкола земді подорож	—·80 „
Верхратский Іван, Соматологія	—·90 „
„ „ Начерк соматології	1·50 „
Гаршин Всевол. Малярі, оповіданє з великорускаго	—·10 „
Геринг-Герасимович В. Що то таке економія?	—·20 „
Герштекер. Розбишаки на ріці Мисісіпі, повість з німецкого	—·80 „
Гільдя Вільгельміна. Власними силами, повість з німецкого	1·20 „
Гоголь Микола. Вечерниці, з великорускаго	—·10 „
„ „ Мертві душі, поема з великорускаго	1·80 „
Гончаров. Обломов, роман з великорускаго в 2 томах	1·80 „
Граб Павло. З півночи	—·20 „
„ „ З чужого поли	—·20 „
„ „ Пролісок	—·20 „
„ „ Доля	—·20 „
Гребінка Евген. Чайковский, роман в 2 частях	—·70 „
Григорієвич Гр. (Цеглинський) Шідяхта ходачкова, комедія	—·15 „
„ Торговли жемчугами	—·20 „
Грушевський Михайло. Вступ з жерел до історії України-Руси	1·— „
„ „ Жерела до іст. України-Руси том I. і II. по	2·— „
Данилевский Гр. Збігці з Новоросні, повість з великоруського	1·— „
Денис (В. Ільницкий). З різних країв і народів	—·20 „
Дікенс Кароль. Два міста, повість з англійского	2·— „
„ „ Новорічні дзвони, повість з англійского	—·60 „
„ „ Олівер Твіст, „ „	1·30 „
Доде Альфонс. Набоб, роман з французского	2·70 „
„ „ Фромонт молодший і Рісслер старший	1·80 „
Достоєвський Федір. Вина і кара, повість 2 томи	4·— „
Драгоманов Михайло. Про галицько-руське письменство	—·12 „
Дрозд. В гостях добре в дома ліпше, повість	—·50 „
Еберс Юрій. Homo sum, повість з німецького	1·20 „
Едварс. Стефан Лаврентій, повість	2·70 „
Еркман-Шатріян. Пані Тереса, повість	—·80 „
Етнографічний збірник том I. II. і III. по	1·50 „
Загірня М. Жанна де Арк., оповіданє	—·10 „
„ Про Авраама жидовина і Федора Христианина	—·10 „
Заклинський Р. Чи можна Федьковича Косованом звати?	—·20 „
Залукыч (В. Масляк). Аристократи	—·20 „
„ Поезиі том II.	—·80 „
„ Кандидат	—·10 „
Записки наук. товариства імени Шевченка том I—XX по	1·— „
Іваревич Федір. Боднарівна, драма народна	—·10 „
„Зеркало“ з року 1890, 1891, 1892 по	2·— „
Зіньківський Трофим. Твори том I. і II. по	1·— „
Золя Еміль. Мрія, повість з французского	1·— „
„ „ Добрив. Дрібна бібліотека	—·20 „
„Зоря“ письмо літературно-наукове р. V, VI, без бібліот. по	3·— „
„Зоря“ письмо літературно-наукове VIII, IX, X, і XI, по	5·— „
„ „ „ ілюстроване р. XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, по	6·— „
З чужих вільників, збірник оповідань	1·40 „

Такожь и на раты

безъ вѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хбдники, ковдры ватований, капы на столы и лбжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванбвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львбвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилає ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

КАСЫ огнетревалій знаменитій Нр. 0, 70 зр., нр. 0½ 80 зр., нр. 1 100 зр., нр. 2 120 зр., н-ръ 3 140 зр. Касы въ пультами о 10 зр. дорожше поручає ПЕТРО ХИЖНЯКОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Решткы хбдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“ Львбвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Также на раты безъ пбдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Linimet. Capsici comp.

въ антики Ріхтера въ Празѣ.

При купнѣ сего загально знаменитого, ббль усмиряючого втираня, котрый є до набутя у всѣхъ антикахъ, треба все уважати на марку: „Якбръ“.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пбльги въ сплатахъ пбсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальновій и настѣній, хбдники, Фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лбжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вбддѣлъ для конфекцій дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхбвъ, рукавичокъ, панчбхъ, короноκъ и стяжокъ.

На жадане высилає ся въ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовлена належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львбвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вбдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вбрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

подля часу середне-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп. відхо	ПОЇЗД особ.	зі Львова
	6.45	з Ізюмъ	6.09		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ізюмъ
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Ізюмъ		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ізюмъ
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ізюмъ	2.08		„ „ „ Підзамча
2.16	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ізюмъ
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ізюмъ	**ЖКІчк**		
	5.55	„ Сокаля		4.10	до Кракова
ЖКІчк				5.20	„ Лавочного
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Ізюмъ
	5.30	„ „ „ головн. дворець		6.40	„ Кракова
5.10		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
9.45		„ Ізюмъ		10.05	„ Ізюмъ
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 249 Львовъ, Субота 7 (19) Падолиста 1898. Рѣчникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературнымъ додатком „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstatte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбет за инсерати вихідна у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлий рѣкъ	24 зр.
на пів року	9 зр.	на пів року	12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 нр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція відкрита ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попередне застереженє. — Реклямації неопечатані вільні відъ порта.

Поодиноке число коштуе 8 нр. а. в.

Оголошенія звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 нр. відъ одного строчки инсератового або ся місце в рубриці „Надісланє“ по 25 нр. а. в.

Недокладні и вищій доволокна приватні числятъ ся по 15 нр. відъ строчки.

Отже Бадені ...чистый мовь слеза.

——

И такъ сумном памяти галицкій паша, що въ исторіи „мирного и згідливого“ pod jednym dachem жите Русинівъ и Поляківъ зазначивъ ся славными „легальными“ выборами, при которыхъ на доказъ тои згідливости и тои легальности вперве поплыла руска кровь,— той великій везиръ, що, не обмывши ще зъ рукъ своихъ братнои крови, взявъ ся „желѣзною рукою“ спасати державу, а всадивъ ей въ таке багно, зъ котрого Богъ знае коли доведесь ій теперь выдобути ся, — той славный Соломонъ державный, що небувалымъ доси способомъ спромігъ ся осоромити себе и правительство звѣстными своими конпахтами въ дивізіономъ Reichswehr, — той желѣзный лицарь, що у сполцѣ зъ Абрагамовичемъ и Крамаржомъ здобувъ ся на нечуваный въ исторіи парляментовъ способъ береженя повагы парляменту, уводячи до палаты послівъ поліцію и войско, що послівъ волочили по земли и вбивали, — те польске королевя зъ тыхъ найкрасшихъ часівъ, коли то Польща славилась тымъ, що „nierządem stoi“, вийшло зъ усѣхъ своихъ справокъ не то часто мовь слеза, але майже зъ вѣнцемъ чести и славы та мучеництва! Завдяки торгамъ, якій правительство гр. Туна добило зъ Чехами, Поляками, Словѣнцями, никамероваными Русинами та клерикалами и частаною Стонловцівъ, що відорвала ся відъ Стокловского, внесене на обжалованє бувшого великого везира відкинено 193 голосами противъ 174.

Але побѣда ся дае лишь теперѣшному австрійскому парляментови, а властиво его большости, незвычайно сумне свѣдоцтво, самому-жъ Баденьому значить только, що умерлому кадило: его вчинки давно засудили его на... Буськъ, відки — въ Богъ надѣя — не подобаме ся вже на світъ сонця.

Про незвычайне вправданне Баденого теперѣшною большостію парляменту пише Arbeiter-Zeitung мѣжъ иншимъ: „Що парляментъ за найтяжшу зневагу, яку взагалъ можна ему заподѣяти, не жадае справедливости, а въ радостію ся зрѣкае ся и наче цѣлуе руку, котра его бие: се такъ потворне, такъ незвычайне, що лише слѣдячѣлыми нашими всѣми відносинами дасть ся пояснити. Середъ громкихъ оплесковъ большости окликано сегодня гр. Баденого „чоловѣкомъ чести“, — сего чоловѣка, котрого цѣле житє було лише одною чергою злочиновъ, котрый нѣколи не робивъ нѣчого иншого, только лгавъ, ошукувавъ, утискавъ и клеветавъ! Гр. Бадені, що на урядѣ своѣмъ „богатѣвъ“, той пропинаційный пахтарь и историчный лихварь, [?] той ледащо — відъ стоитъ до головы; той несовѣстный и легкодушный авантурникъ, що до найпоганѣйшои справы бувъ бы ще занадто нечистый, а на міністра такій придатный, якъ кулявый на лиоскока; той погубникъ державы и насильникъ законовъ,— вонъ чоловѣкъ чести!“ — „Постанова, яку сегодня ухвалила большість, можлива только тогдѣ, коли гниль глубоко перейшла організмъ. Коли въ историчныхъ дняхъ падолиста парляментови грозило здавленє, можна було гадати, що замахъ на право народовъ выйшовъ зъ злочинного дуру безхарактерного правительства. Сегодняшна ухвала внѣвечила и сю надѣю. Нема въ австрійскій палатѣ послівъ большости, котра бы высше цѣнила парляментъ нѣжъ хиденій интереси сторонництвъ; се заступництво народовъ не маѣ вже въ собѣ силы, щобы боронити свого житя и истнованя. А парляментъ, що самъ себе не поважае, тратитъ право до истнованя и хилитъ ся въ могилу“.

Кому дістаютъ ся ордеры?

——

На послѣднѣмъ засѣданю палаты послівъ рады державной внѣсъ посолъ д-ръ Окуневскій ось-таку цѣкаву интерпеляцію до президента міністровъ гр. Туна яко управителя міністерства справъ внутрѣшныхъ:

Галицкій власти політичній, зледачѣвши надужитями выборчими, взяли ся въ послѣдныхъ часахъ ще за одинъ способъ, щобы и тую частину руского населенія сѣльского, яка ще лишила ся незакажена, підбити собѣ для цѣлей пануючого сторонництва польского и здеморалізувати. Щобы показати, якій они всемогучій навѣть въ найвышшой горѣ, взяли ся за надѣлюваня ордерами тыхъ начальниковъ громадскихъ, що даютъ себе уживати за найлѣпшій орудя при выборахъ на користь польского правительственного сторонництва и тымъ допускаютъ ся зрады на власномъ народѣ. И такъ бувшій староста коломыйскій Кучковскій подавъ Его Величеству до відзнаки ордеромъ Заячука, начальника громады въ Стопчатова, котрый уходивъ за певного прихильника пануючого польского сторонництва и завсѣгды доставлявъ своихъ выборцівъ правительственному кандидатови. Заячукъ справдѣ дістанъ около р. 1892 ордеръ, хочь пізнѣйшій староста переконавъ ся, що ся найвыща відзнака дістала ся симъ разомъ найнегіднѣйшому, бо той чоловѣкъ, живучи въ конкубінатѣ и пропивруючи громадске майно, лише шкодивъ громаду та нѣвечивъ громадске майно. Власти мусѣли того чоловѣка усунути зъ уряду, а громада Стопчатовъ на памятку увільненя відъ его ледацтва и насильствъ поставила памятникъ. Подібного начальника громадского, Козьменюка зъ Новоселицъ въ снятиньскімъ повѣтѣ, подавъ тамошный староста до відзнаки. Той чоловѣкъ діставъ такожъ ордеръ. Отже недавно коломыйскій судъ окружный засудивъ его зъ §. 104 зак. карн. на два мѣсяцѣ вязниць. Подібного начальника громадского, Майданьского зъ Будилова въ снятиньскімъ повѣтѣ, дадутъ ся теперь тамошный староста при горячій помочи пануючого польско-вірменьского сторонництва подати до найвышшои відзнаки, хочь той чоловѣкъ допустивъ ся у своѣмъ насильствѣ забійства на Василю Тухецкімъ, а зрадою народу деморалізуе весь повѣтъ.

Під иеаній запытуютъ: Чи В. Ексцеленція знае про ті выпадки и чи не уважая ще за потрѣбне, покласти конецъ тому деморалізуючому вилывови галицкихъ політичныхъ урядниковъ на руске населене? — У Відни 17 падолиста 1898. Д-ръ Окунеский, Таничкевичъ, Сталиньскій, Кремпа, Кубікъ, Шаверъ, д-ръ Шайхеръ, Аксманъ, Дашль, Кляценбаверъ, Льозеръ, д-ръ Кайсереръ, Фінкъ, Герцманскі, Кайзеръ, Бегаймъ.

Письма зъ краю.

——

Зъ Нового Санча одержуемо відъ Выдѣлу Товариства „Руска Бурса“ отсе письмо:

Коли передъ рокомъ загадали мы побудувати храмъ Божій и Бурсу руску на окраинахъ Галичины въ Новімъ Санчи, розбіслали мы тысячѣ відозвъ и писемъ: до Всесвѣтл. Ординаріятовъ всѣхъ трехъ Епархій и всѣхъ трехъ Капітулъ, до всѣхъ видніѣйшихъ и заможнѣйшихъ Русинівъ, до всѣхъ Вп. клюбовъ жѣночихъ, до всѣхъ Впр. Деканатовъ и урядовъ приходскихъ, до всѣхъ высшихъ и нижшихъ урядниковъ державныхъ и автономічныхъ народности руском, до всѣхъ Вп. институцій рускихъ и до Вп. урядовъ громадскихъ и т. д. На всѣ тѣ відозвы и писема одержали мы одвѣтъ відъ двохъ князівъ Церкви, бл. п. Ем. Кардинала Сильвестра и Преосв. Константина, відъ большои части Всесвѣтл. Крилошанъ всѣхъ трехъ Епархій, такожъ відъ сотки достойниковъ духовныхъ и свѣтскихъ, Впр. Деканатовъ и Всч. Отцівъ духовныхъ, відъ всѣхъ институцій рускихъ якъ и громадянъ та урядовъ громадскихъ, відъ рѣзныхъ родовъ стану урядничого, докторского, адвокатского и нотаріятского. Но така половина нашихъ відозвъ и писемъ лишила ся безъ одвѣта. А де-жъ дѣла ся тая половина? Длячого не дала одвѣта? Тажъ то дѣло церковне и просвѣтне, народне! Инші народы побиваютъ ся за одиницями, а мы Русины Галицкій маемо дати пропасти десяткамъ тысячівъ корѣнного руского народу — Ленкамъ? Маемо ихъ лишити въ безжурномъ снѣ на нехибну загибѣль? Де дѣли бы мы очи нашій передъ свѣтомъ! Мы, три мілионы народу руского въ Галичинѣ не були бы въ силѣ создати храмъ Божій и закупити домъ на Бурсу, де бы помѣстило ся 50 питомцівъ? Сьмо въ силѣ, скоро только самій схочемо!

Передъ рокомъ 11-ого падолиста 1897 въ щасливый день св. Винкентія відбило ся насъ вісьмохъ на перше засѣданє — не мали-сьмо въ касѣ нѣ зломаного шелюга. Але мали-сьмо гадку честну, велику, здорову. Нині, въ рокъ по першомъ засѣданю, есть насъ членівъ товариства Руска Бурса въ Новімъ Санчи 152 [могло бы бути 1152], маемо Бурсу відъ 1-ого н. ст. вересня 1898, а въ нѣй 22 питомцівъ, маемо въ готівцѣ на церковь около 750 зр. а по-надъ 2800 зр. на Бурсу въ готівцѣ, и маемо ще тысячѣ высланыхъ відозвъ та писемъ, на котрі щоденно надѣемось одвѣта! Мы переконаній, що если высланій відозвы и писема увѣнчаютъ ся звѣнчимъ одвѣтомъ, будемо могли выказати въ день св. Василія 1899 року готівки на церковь 2000 зр. а на Бурсу 4000 зр. Само провидѣне Боже помагае нашому дѣлу: хороша весна, плодовите лѣто, весняна осѣнь — тожъ и природа усмѣхае ся до насъ и помагае нашому предприняту — тому и пивницѣ нашои Бурсы наповнюютъ ся щоденно засобами на часъ сѣдоглавои зимы. Тожъ

Матеріялы до исторіи 1848 р.

——

Жовківщина въ 1848 році належала до лучшихъ округівъ, въ которыхъ духъ народный проявивъ ся и організація Русинівъ почала ся. Зъ того часу полишили ся деякій цѣкавій рукописи, кидаючій свѣтло на сучасныхъ людей и на відносины.

Передъ кількома лѣтами подали мы въ фейлетонѣ „Дѣлы“ замѣтну бесѣду о. Михайла Бачиньского [родженого 1806 а орданованого 1830 р.] тогдѣшного пароха зъ Куниня, выголошену на зборѣ Русинівъ того округа, — а нині подаемо дві рѣчи: 1) *„Слово въ часѣ Собранія Честнаго Народу Рускаго во Жолкви дня 26-го Мая н. с.“* выголошене о. Іосифомъ Крушиньскимъ, парохомъ зъ Добрусина [родженый 1814 а орданованый 1837 р.] — и 2) *Відозву Василія Влоньского* [родженого 1781 а орданованого 1805 р.], пароха въ Мацошинѣ, декана жовківского, почестного крилошанина и консисторского совѣтника и дистриктового инспектора школъ.

Объ рукописи [удѣлений намъ ласкаво Вп. о. деканомъ Вас. Чернецкимъ] списаній въ руской мовѣ, але письмомъ польскимъ; только оба авторы підписали ся по руски та й ще о. Крушиньскій заголовокъ до своѣи бесѣды давъ по руски, а въ ей текстѣ лишь кількa словъ начеркнувъ гражданкою. При переписуваню зъ польского на рускую абеку мы тексту въ нічімъ не змѣнили, полишаючи навѣть рѣзничій польонізмы — за-для характеристики тогдѣшныхъ Русинівъ.

Вкінци замѣтимо ще ось-що:

Бесѣда о. Крушиньского дала причину тогдѣшному польономанови о. Александрови Кмицикевичеви зъ Колодна [родж. 1807 а ордин. 1831] оголосити протестъ нібы клира руского деканата куликівского въ газетѣ Dziennik Narodowy. На сей протестъ оголосивъ о. Крушиньскій рѣзку [друковану у Мих. Порембы у Львовѣ] „Odpowiedź na Protest niby kleru ruskiego Dekanatu Kulikowskiego, rzeczywiście zaś podpisany przez Aleksandra Kmicikiewicza ogłoszony w N-rze 73 tak zwanego Dziennika Narodowego“.

Въ Відозвѣ о. Влоньского выперта дата дня нового, въ черги другого збору Русинівъ жовківского циркулу въ Жовквѣ. Изъ „Зорѣ Галицкои“ (ч. 5 зъ 13 червця 1848) знаемо, що зборъ той, окликаный жовківскою Радою руською відбувъ ся 9-ого червня и участники того збору зъ власной воли зложили на потребы народу 60 рейньскихъ срібломъ и переслали Львівскій Радѣ.

Теперь подаемо тексты:

I.

Слово о. Іосифа Крушиньского.

Честное Собраніе Народу рускаго!

Мы, браття, належимо до великого народу, который єдинакимъ говоритъ языкомъ и 15 мілионівъ выноситъ, изъ котораго 2½ мил. замешкуе пространь землѣ Галицкой ограничену відъ Мазурівъ рѣками Саномъ и Вислокою, а поза тіи границѣ заходню сторону циркулу Ясельского, Сандецкого и частку Рашовского, и зъ незначнымъ выимкомъ осады свои зовемъ краемъ рускимъ, а себе народомъ рускимъ.

Той народъ нашъ рускій есть на той земли первотный [Aborigines], бувъ самодѣльнымъ, рівнавъ ся въ славѣ найможнѣйшимъ народамъ Европы, мавъ свій письменный языкъ, свои власніи уставы, своихъ власныхъ князівъ и королівъ.

Помнивши давнѣйшую его гісторію помрокою темности оповиту, южъ Олегъ перший изъ князівъ рускихъ підбивъ Царогродъ. Тымъ більше славивъ ся Владиміръ Великій, взведочивши и сточныхъ Славянъ відъ свою державу. Сынъ его Ярославъ уложивъ перши права рускіи. Потомки его розширили ся еще бардзій. Оба Ростиславичѣ славнымъ воинствомъ своимъ утвердили свое панованє въ Перемышли и Теребовли, тримали въ тровѣ Поляковъ и Угровъ. Владимірко перенѣсъ свою столицю зъ Теребовлѣ въ Галичъ и княживъ въ Перемышли, Галичу, Теребовлѣ, Белзѣ и Буску. Далеко еще въ більшій славѣ було княжество Галицкое за Ярослава Осьмомысла; відъ Сяну до Карпатъ и Дуная до Чорнаморя розпространяло ся его княжество. Вонъ старавъ ся усильне о внутрове управленіе своего краю, а хотя по его смерти сія сторона много утерпѣла одъ иноплеменникъ завладующя[хъ] Русинамъ той многими дарми природы богатой и положеніемъ своимъ корастной земль, єдинакже Романъ Мстиславичъ, прогнавши ворогівъ, возвигъ свое княжество до найвенкшой силы, вонъ перший званый есть королемъ рускимъ. Онъ войовалъ щасливе зъ Поляками и Литвою, слава его розлягала ся широко и далеко. Папа посылавъ послы ку нему и старався узискати его ку римской церкви. Греческій царѣ шукали у него помощи и отримали ю. Згинувъ зъ честію богатыра відъ Завихвостомъ одъ Поляковъ. Але по его невчасной смерти помрачила ся на якійсь часъ слава руска. Допѣро Романъ Даниловичъ одыскавъ славу отческу владичую и мігъ бы ю воздвигнути высоко, жебы не напады Татарівъ докучали му, при чімъ вонъ вшеляко своею высокою політикою дотриманъ свою самодѣльность, підніесъ гандель и промыслъ, привабивши чужихъ купцівъ: Карагмовъ, Нѣмцівъ, Арменовъ и Сербовъ. Сынъ его Левъ Даниловичъ вступивъ въ слѣды достойного отца своего, заложивъ мѣсто Львовъ и перенѣсъ также свою столицю. По его смерти зачало ся клонити княжене его до упадку.

Загибшу роду Романа Даниловича обійнявъ владѣніе надъ Русинами Мазуръ Болеславъ Тройдиновичъ [сынъ одъ сестры Льва] и той допѣро зачавъ угнѣтати руску вѣру и тирансько владѣти. Галичане, незвыкій до того, не стерпѣли такого самовладства и отрекли го. Втой часъ явивъ ся мститель его Казіміръ король польскій. Той здобувъ обі замки львівскій, загребивъ всѣ дорогоцѣнности, богатіи клады золота, два золотіи кресты со частію животворящаго креста, зо злата кутый тронъ, двѣ коронѣ, и всьо, що було въ замкахъ и въ монастири св. Юра, а що найгорше, всѣ грамоты, письма и акта урядніи рускіи насередъ мѣста спалити казавъ. Вонъ злучивъ напасно, правомъ моцнѣйшого Русь зъ Польскою, установивъ на Руси епископовъ римскихъ, урядниковъ польскихъ, запрова-

І. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, площа Народного Дому
поручае всякій инструменты музичній: скрипки, альтівки, басетлі, баси, флеты, кларнеты и трубки, а такожъ цитри и гітари. Найбільший выборъ золотыхъ и механічныхъ инструментівъ. — Цѣны найдешевші. Цѣнники безплатне.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробовъ цементовыхъ и складъ матеріялівъ будівельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: рури для виходівъ зелізній и каменюковій, всякій выробы каменюковій, цементъ, вапно смалкого и гідравлічне, каменицю тінос зъ славныхъ копалень семигородскихъ, пану дахову, плиты изоляційній, теръ, цегли, плиты и заправу шамотову, цегелки окладовій, дахівки, печи каолевій, карболінеумъ, лупанъ, кальозеты англійскій, спеціяльній замішаня напалевій и пісуарові та рурки дренажній и т. д. 487 50—50

вдаймаємо ся до всѣхъ тыхъ Р. Т. Русинівъ, котрѣ на наши письма и вѣдозвы не одвѣтили:

Поспѣшайте, Браття, зъ одвѣтомъ, бо-жь друга вѣдозва вже готовить ся. Поспѣшайте, бо наши доохрестнѣ патріоты напирають на насъ: де мають складати камѣне, дерево, цоглы, вапно на будову храму Божого и Бурсы рускои, а мы не маємо пляцу, бо чекаємо ще на Вашь одвѣтъ! Поспѣшайте въ имя Боже якъ найскорше, бо теперь въ свѣтѣ вѣкъ дрота и пары, а хто не иде въ передъ, той стоить, а хто стоить, той цофає ся назадъ.

За Выдѣлъ Товариства: *Р. Лѣщинський* предсѣдатель, *І. Черкавский* заступникъ предсѣдателя и секретарь, *В. Яворский* скарбникъ.

Справы парляментарнѣ.

Мѣжь правительственомъ а полудневыми Словянами не дойшло до цѣлковитого порозумѣня. Дальматиньскій радикальнѣ члены христіянско-славяньского клюбу невдоволений въ результату переговорівъ мѣжь клюбомъ а правительствомъ и на послѣднѣмъ засѣданю клюбу грозили сецесією. Лишь дякуючи интервенціи словѣньскихъ и рускихъ членівъ клюбу повело ся на хвилю утихомирити хорватскихъ товаришівъ. Що Хорватівъ нецѣлкомъ не повелося укоськати, доказує фактъ, що частина хорватскихъ послівъ вздержалась вѣдъ голосованя надъ внесенемъ о обжалованє Баденього. Словѣнцѣ такожь не цѣлкомъ ще заспокоєнѣ. — Вчера вѣдбуло ся засѣдане выконуючого комітету правнцѣ, въ котрѣмъ взяли участь такожь президентъ міністрівъ Тунъ и президентъ палаты послівъ Фукесъ. Комітетъ займавъ ся выключно справою высшого суду краєвого въ Градци, бо найвысшій трибуналъ доси не рѣшивъ ще остаточно справы рѣвноуправнена словѣньскои мовы. — Нове непорозумѣня мѣжь словѣньскими послами а правительствомъ може выкликати також справа обсадженя становиска краньского президента краю. О тѣй справѣ Slovensky Narod пише: „Певна рѣчь, що не вѣльно насылати намъ нѣмецкого бюрократа, котрый зъ-горы гладѣвъ бы на словѣньскій нарѣдъ, и мы переконанѣ, що правительство свѣдоме того, що Кранна, словѣньскій край. Говорять, що правительство рѣшило ся именувати на се становиско словѣньского політика, котрый своими способностями перевышає всѣхъ нашихъ політиківъ. Але говорять також о тѣмъ, що словѣньскѣ послы до рады державнои руками и ногами опирають ся именованю якъ-разъ того мужа".

На вчерашнѣмъ засѣданю угодовои комісіи референтъ Кафтанъ представивъ, що вѣдчасъ нарадъ вѣдкомітету выявили ся два напрямы. Меншость думала, що за помочію змѣнъ и додатківъ буде можна осягнути поважне полѣпшене правительственныхъ предложень; бѣльшость зновъ була тои гадки, що при двосторонньмъ характерѣ цлово-торговельнои звязи мѣжь двома самостойными державными округами и при теперѣшныхъ вѣдноснахъ всяка поважнѣйша змѣна умовленои вже редакціи поодинокихъ артикулівъ нового договору, котра бы представляла певне полѣпшене условій въ користь Австріи, мусѣла бы безъ сумнѣву выкликати бѣльшій жадания компензатъ у другои стороны заключаючои умову, и въ той способѣ могла бы евентуально довести до вѣрвания переговорівъ а навѣть до розѣрвана цлово торговельнои спѣльности. — Вѣдкомітетъ прийшовъ до внесеня, що охорона промыслу и рѣльництва сен половины державы противъ Угорщины полагає не такъ на сякихъ або иншихъ менше або бѣльше строгихъ постановахъ, але скорше на тѣмъ, щобы опертѣ на засадѣ рѣвности постановы новои цлово торговельнои звязи перевело наше правительство зъ такою самою енергіею и печалівостію о интересъ нашои половины державы, зъ якою угорске правительство поступає въ интересѣ своєи державы.

Обговорюючи змѣстъ поодинокихъ артикулівъ, референтъ вказує на се, що въ новѣмъ предложеню принято засаду давнои угоды; що наша половина державы и Угорщина, якъ довго тревае звязь, становлять спѣльный цловый округъ и мають спѣльну цлову границю. Се впрочѣмъ ще не творить спѣльного округа господарского, котрый выплывае доперва зъ одноцѣльного законодавства що-до охороны торговлѣ, промыслу, робѣтничого стану и соціяльныхъ уряджень, зъ одноцѣльнои транспортовои політики и можливо найбѣльше одноцѣльного заряду державныхъ округівъ. Цлово-торговельна звязь є необходимо конечною складовою частію дуалізму, але доки загранична політика Австро-Угорщины буде спѣльна, доти и цлова політика зъ заграницею мусить вести ся спѣльно. Керма загранічнои політики мусить мати въ руцѣ оружє, котре становить економічну силу народа.

По промовѣ референта, палата приступила до спеціяльнои дискусіи. Бесѣдники зъ нѣмецкого людового и ліберального сторонництва выступали противъ правительственного предложеня, мотивуючи свое становиско тымъ, що Угорщина хоче жити коштомъ Австріи такъ довго, доки не набере такои силы, щоби замѣнити ся на цѣлкомъ самостойну державу. Сила Угорщины лежить въ слабости Австріи. Державне становиско Угорщины куплене за нашѣ грошѣ, Угорщина хоче лише зыскати на часѣ, щобы зорганізувати свои економічнѣ вѣдносины и за часъ найблизшихъ десятилѣтъ осягнути цѣлковиту економічну независимость вѣдъ Австріи Бесѣдники зъ сторонництва нѣмецкихъ людовцівъ рѣзнили ся вѣдъ бесѣдниківъ зъ ліберального сторонництва въ одній лишь точцѣ: людовцѣ домагали ся роздѣлу цлового округа и економічнои самостойности, а ліберали заявили ся за спѣльнымъ цлово-торговельнымъ округомъ черезъ утворене однакихъ условій продукціи.

П. Вахнянинъ промовлявъ за принятемъ першого артикулу безъ змѣны. Доки Угорщина — казавъ сей „економістъ" — становить найблизше и найпевнѣйше поле збыту для австрійского [чи и рускаго?] промыслу, а доки не знайде ся инше, выгоднѣйше поле збуту, доки Угорщина зъ збутомъ своєи натуральнои продукціи мусить обмежити ся на Австрію — дотя нѣ мы, нѣ Угры не можемо працювати надъ розвитемъ спѣльности. [Особливо тому, що правительственнѣ послы выходять на Угорщинѣ въ подобный способѣ, якъ у насъ ВП. п. Вахнянинъ и его честнѣ товаришѣ. Цлова спѣльность зъ грубымъ цломъ мусить бути задержана, щобы зъ заграницѣ не импортувавъ хто — борони Боже — легального способу переводжуваня выборівъ!] Давнього жадана утворена самостойного економічного округа, яко супереченє въ нетикуючими правно-державными вѣдносинами Угорщины до Австріи, выдае ся менѣ можливымъ. На случай утворена граничнои лінии цловои грозить небезпеченьство великого пытаня робѣтничого.

Велика сила аргументацій п. Вахнянина мовь тараномъ розбила всѣ сумнѣвы членівъ угодовои комісіи. Наслѣдки его промовы були такъ поражаючѣ, що въ цѣлои опозиціи лишила ся просто одна велика плама. Выводы п. Вахнянина уратували цѣлу угоду, бо по его промовѣ бѣльшість комісіи нѣ на хвилю не буде сумнѣвати ся, чи вѣдкинути ю, чи принати безъ змѣны. Але поки-що дальшу дискусію надъ предложенемъ, вѣдложено на нинѣ.

Переглядъ політичный.

Въ міністерствѣ просвѣты предметомъ студій є теперь справа заснованя ческого університету на Моравахъ. Здаєть ся, що правительство намѣряє урядити въ Брнѣ утраквістичный університетъ, такъ щобы выклады деякихъ предметівъ вѣдбували ся въ ческѣй мовѣ а деякѣ въ нѣмецкѣй. Утраквізмъ мае бути узасадненый тымъ, що въ середныхъ школахъ оба краєвѣ языки є обовязковѣ. Говорять, що студіи надъ симъ предметомъ потрезають ще довшій часъ и заснованя університета не такъ скоро наступить.

Справа памятника Генціого все ще становить въ Будапештѣ першій предметъ дискусіи. Цѣла праса высказує переконане, що оногдѣшна заява правительства въ тѣй справѣ була бы неможлива безъ попереднього повѣдомленя и дозволу короны. До сего навязують всѣ часописи комбінацію, що становиско міністра вѣйны Крітгаммера захитане. Budapesti Naplo доносить, що оголошене цѣсарского розказу було бы може на якійсь часъ вѣдрочене и роблено навѣть въ тѣмъ напрямѣ заходы, але ихъ залишено зъ хвилею, коли довѣдано ся, що комендантъ пресбургского корпуса архикнязь Фрідерикъ зарядивъ вже оголошене сего розказу въ окрузѣ свого корпуса. Безпосередно потѣмъ наступило оголошене въ окрузѣ четвертого корпуса.

Ситуація взагалѣ дуже напружена. Велике значѣне приписують конференціи міністрівъ, въ котрѣй взявъ участь также командантъ Пешту кн. Льобковіцъ. Паномъ ситуації мае бути міністеръ гонведівъ бар. Феєрварі. Фактомъ, що вѣнъ передъ своєю промовою въ соймѣ був на авдіенціи у цѣсаря а по промовѣ сейчасъ выйшовъ зъ палаты и поѣхавъ прямо до цѣсарского бурґу. Вчера Феєрварі зновъ конферувавъ довшій часъ зъ цѣсаремъ Становиско міністра вѣйны будь-що-будь захитане; говорять навѣть, що вже подавъ ся до димісіи.

Въ угорскѣмъ соймѣ заносить ся на найострѣйшу борбу, тымъ бѣльше, що правительство показує охоту покинути дотеперѣшне насильне становиско супротивъ обструкціи. Якъ зъ одного боку независиме сторонництво рѣшило дальше вести борбу зъ правительствомъ всякими средствами и способами, такъ зъ другои стороны правительство загадує зломати обструкцію средствами, якихъ не дае ще инѣшный регуламінъ соймовый. Выходить се зъ устъ самого президента міністрівъ Банфіого, котрый на конференціи ліберального сторонництва сказавъ, що борба опозиціи буде безуспѣшна, бо правительство тѣшить ся довѣремъ короны. Зъ огляду на загрожений парляментаризмъ може показати ся потреба запевнена условій державнои господарки позапарляментарнымъ способомъ, а евентуально вкороченя надужитя свободы слова.

Англійскій міністеръ вѣйны выголосивъ въ Плімесъ промову, въ котрѣй высказавъ ся прихильно о царскѣмъ проектѣ розъоруженя, але заявивъ, що жаденъ край не може згодити ся на то, щобы ему руки звязано, а найменше Англія. Мимо того проектована мѣжнародна конференція може причинитись до лѣпшого взаимного порозумѣня и до того, щобы перестала політика зависти, яку деякій правительства практикують взглядомъ другихъ.

Тымчасомъ англійске правительство пильнує англійскихъ справъ по-за границями Англіи и узнало, що найважнѣйша частина Хінъ якъ-разъ належить до англійскои сферы вплыву и дѣланя. Міністеръ заявивъ, що англійска фльота мусить бути непобѣдима. Она досыть сильна, щобы поконати всѣ комбінаціи иншихъ фльотъ, якѣ тутъ можна мати на оцѣ. Теперь надойшовъ часъ, щобы прискорити вѣдливъ новыхъ крѣпостныхъ гарматъ, але уставлене ихъ буде вѣдбувати ся поволи. Правительство застановить ся основно надъ всякими планами оборони, яки зажадае вѣдъ краю жертвъ бѣльшихъ по-надъ конечну потребу.

НОВИНКИ.

— **Комітетъ для введена въ житє Краєвого Союза кредитового у Львовѣ** просить насъ пригадати всѣмъ нашимъ Читателямъ, щобы чимъ скорше приступили въ члены того дуже пожиточного Товариства, котре мае на цѣли зорганізувати у насъ всю роботу економічну въ користь свого народу, и надсылали свои удѣлы и вписове для Краєвого Союза кредитового на руки Товариства „Дністеръ" у Львовѣ. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр.

— **Товариство рускихъ ремѣсниківъ „Зоря"** уряджує [якъ у насъ була вже коротко звѣстка] дня 20 н. ст. с. м. Святочный Вечеръ въ честь памяти Ивана Котляревского въ сали „Клюбу почтового" въ готели Жоржа. Програма: 1) Драматичный прольогъ въ двохъ вѣдмѣнахъ, слова д ра Ив. Франка, выголосить п. Л. Лопатиньскій. — 2) Тополькницкій-Шевченко: „Три шляха", вѣдспѣвае хоръ Тов. „Зоря". 3) „Москаль Чарѣвникъ", мельодрама въ 1 дѣи И. Котляревского, вѣдграють артисты рускаго театру. [Особы: Михайло Чу-

---

давъ кольонію мазурскій. Въ слѣды его вступали мнѣ-вѣнцей всѣ королѣ польскій, особливѣ вѣдъ Зигмунта III, за поводомъ Єзуитівъ [Скарґа] угнѣтали що разъ барзѣй первотныхъ Русинівъ, преслѣдували, понижали, до урядівъ и достойнствъ не допускали, домы Божій навѣть жидамъ арендували, словомъ рекше нехибно згубу вѣтчинѣ рускои готовали. Даремно нашъ Богданъ до меча сягав, вѣдъ Зборовомъ и Жванцемъ побѣждае; король польскій не мае на Русинівъ взгляду, нѣчимъ у него була руска справа, жидамъ ю вѣддано въ сумѣжну державу.

Єднакже забудьмо вже тое; вшелякѣ признати ту треба, иж вѣдти походить, же всѣ князѣ, паны, шляхта руска, будуще понижена, запѣзнана, згорджена, одрекла ся мовы рускои, опустила свѣй нарѣдъ и стала ся Поляками, а зъ-вѣдти оказує ся, якимъ способомъ до того прийшло, же на тѣй земли, первотне рускои, лишивъ ся тѣлько хлопъ и ксьондзъ. Рускій нарѣдъ зачавъ лишати ся давной знаменитой своєи славы, гдыжь ганьбовъ було звати ся Русиномъ.

Смутна та и зъ болемъ серця каждого праднього Русина ту дѣйствія при нинѣшномъ общомъ просвѣщенію и цивілізаціи потягнули за собою, же и теперь вѣдносящу ся передъ очима нашима на земли нашои истнои рускои народности польска запѣзнала насъ и въ Деннікахъ публичныхъ [Nr. 2] заперечила бытность [existentiam] Русинівъ въ Галицкой землѣ, вѣдмовила навѣть права жадати воскресенія народности нашои и языка, яко вѣдъ-яремчиннымъ сынамъ Польски, которія не имутъ нѣ интеліґенціи нѣ репрезентація [нѣ свѣтлыхъ головъ нѣ можныхъ панівъ]. И якъ же, щобы и истинно навѣть тое было, що вшакже не допускаємъ, мавъ же бы нинѣ, при общѣмъ голосѣ свободы, который и въ нашихъ вже вѣдбивши ся сторонахъ, честный нарѣдъ Русинівъ утрати[ти] право домагати ся своєи народности? мавъ же бы первотну самодѣльность свою въ рѣзнос вѣдъ себе злати тѣло вѣдъ назвою Польска? мавъ же бы вѣчно носити на собѣ окови неволѣ и взгарды?

Нѣ, браття, кто другому жити боронить, самъ жити не годенъ. Забуля тіи панове, въ своѣмъ одурѣню, же писали той Деннікъ на рускѣй земли, въ рускѣмъ мѣстѣ Львовѣ, же ту первотный нарѣдъ рускій, же нарѣдъ а не кѣлька загорѣлыхъ головъ становить душу, а земля тѣло народности, а затымъ же тѣло оживленое душею яркою жити и встанути може, повинно, мусить, и при ласцѣ Божѣй уде. Той бовѣмъ нуждный станъ нашъ змѣняе ся теперь черезъ Конституцію надану намъ черезъ Найяснѣйшого цѣсаря Фердинанда. Часъ намъ теперь чеснія Русины обудити ся одъ сну 500-лѣтного, бо чили годило бы ся намъ сынамъ такъ великой рускои родины довше оставати въ тѣмъ замертвѣню?

Пробудивъ ся уже нашъ золотый Левъ рускій въ синѣмъ поли и красно намъ ворожить пришлость. Встанайте, браття, вставайте, уже часъ, мовлю, бо нинѣ альбо нѣгды! сказуютъ намъ принятнія Нѣмцѣ зъ Франкфурту. Пожиткуймо зъ той ґоры, щобы пѣднести нашу народность, нашъ языкъ, нашу вѣру до давной славы, абы-смо не стягнули на себе нарѣкання нашихъ внуківъ и правнуківъ. Не ломлякайте ся, прошу, жадной жертвы для отечества своего! Безъ труду, безъ жертвы на завше въ нуждной зостанете долѣ, бо если всѣ народы теперь сами о собѣ гадати мають, кто-жь о нашой рускои долѣ гадати повиненъ и може, якъ не мы Русины? Дость зъ насъ южь того онѣкуньчого старанія, бо далѣ намъ зборонять и щирого вызнанія, же-сьмы Русины — и дѣсь южь кажутъ въ рускѣмъ мѣстѣ Львовѣ: обща назва Польски всѣ поединчѣ обѣймае народности — и дѣсь южь жаданіи вылучно у Трона забезпеченя народности польскои на рускѣй земли повѣдаютъ, же вѣдъ народностію польскою звыкла изъ давна розумѣти ся и руска. Отожь то скутки чужой онѣки — длятого Братя держѣмъ ся купы и сами о собѣ промышляймо.

Вы, браття Духовніи! утримуйте нарѣдъ въ невинности, якъ го доти було, що вамъ славу чинить, же той нѣгды не скалявъ ся бунтами, якъ иногда на Нѣмцахъ, Чехахъ, въ Польщѣ за короля Болеслава и на Мазурахъ передъ двома лѣтами було — просвѣщайте его и ухиляйте въ нѣмъ всяку облуду, най серце не збочить зъ правои дороги, вшакъ правдою истнѣють найслабшій народы.

А вы славетнѣ мѣщане и селяне поступайте зъ другимъ народомъ въ любви и згодѣ, не памѣтайте давной кривды, но одпускайте имъ зъ серця, — не вѣддавайте ся лѣнивству, піяньству и гулькамъ, але пожиткуйте зъ того дорого[го] часу, который минае а нѣгды ся не вертае. Выховуйте дѣти свои въ побожности и страсѣ Божѣмъ, посылайте опыя пильно на науку до школы, бо дѣсь отверти для нихъ всѣ уряды и достойнства. Але еще едно, що маю васъ упѣмнути Знаходять ся теперь въ нашой краинѣ много фалшивыхъ пророківъ [Емісарін], которіи стараютъ ся всѣми силами вильонгати васъ въ свою матню черезъ лестнін мовы, нѣбы братнее цѣлованіе, абы васъ спроневѣрити ку цѣсару и урядамъ его. Тыхъ, якъ хутко учуете до васъ промовляющихъ, утѣкайте одъ нихъ, не запускайте ся въ широку гадку, беруще прикладъ зъ праматеры Євы, которая запустила ся зъ лестцемъ въ непотрѣбну бесѣду, согрѣшила, а такъ сама себе и насъ погубила.

Будучи переконаный, же тѣлько въ стисломъ союзѣ зъ Австрію наша народность пѣднести ся може — dixit *Крушинскій*.

II.

Вѣдозва о. Василія Блоньского.

Любимін Братя и Отцы Народу рускаго Деканата Жолківского!

Часы скоро наступили, а мене перегнала моя старость, але одна мысль, которая слезу ронить зъ очей моихъ, есть переконане нашь народъ якъ Націю повитати.

Котрой зъ Васъ, Братє, не схоче со мною дѣлити моего чувства и бути свѣдѣтелемъ черезъ довгій часъ успѣшнои народности.

Конституція одъ Нашого Величества наданая называть насъ Національными и самодѣльными быти. Который бы зъ васъ, браття, зъ вдячнымъ серцемъ не слухавъ гласу збудителя.

Я старостію похиленный, мой волосъ лѣта побѣлили, мои дни пораховані, мое тѣло

пруиъ, чумакъ, п. Нижанковскій; Тетяна, его жѣнка, п. Осиповичева; Каленикъ Кононовичъ Финтикъ, п. Ольшаньскій; Солдатъ, п. Гембицкій. Рѣчь дѣ ся въ хатѣ Чупруна.] 4) Вербицкій: „Гей по горѣ“, вѣдспѣвае хоръ Тов. „Зорѣ“. 5) Квартетъ смычковый „Мрія Богдана Хмельницкого“. 6) Шевченко: „На вѣчну память Котляревскому“, деклямація, выголосить п-на О. Д. 7) Квартетъ смычковый „Стара пѣсня“ Людкевича. 8) Лисенко: „Ой пущу я кониченька“, вѣдспѣвае хоръ тов. „Зорѣ“. Початокъ о годинѣ 7 вечеромъ.

— Дня 8. н. ст. грудня устроюють украиньско-руски товариства въ Станиславовѣ ювілейне торжество вѣдродженя украиньско-рускои літературы, а то за починомъ патріотичного Товариства Рускихъ Жѣнокъ въ Станиславовѣ. На торжество се мають зложити ся: рано — вѣче філіи „Просвѣты“ зъ походомъ головными улицами мѣста, а вечеромъ — святочный вечеръ зъ промовою и представленемъ „Наталки Полтавки“. По представленю вѣдбудѣ ся комерсъ за запрошеними. — Подрѣбну програму оголосить комітетъ пізнѣйше.

— Преосв. Епископъ Константинъ Чаховичъ одержавъ вѣдъ Папы Льва XIII. велику ленту ордеру св. Гробу Спасителя зъ брилянтами.

— Зъ товариства „Русланъ“. Зъ нагоды театральнои выставы въ користь „Руслана“, що опѣкуе ся бѣдными учениками рускои гімназіи у Львовѣ, пѣдписаный Выдѣлъ маe честь зложити отсимъ сердечну подяку: Хв. Товариству „Руска Бесѣда“ за те, що безкорыстовно вѣдступило дохѣдъ зъ сеи театральнои выставы на фондъ „Руслана“, Вп. панямъ артисткамъ и панамъ артистамъ рускои сцены за совѣстне и гарне выконане своихъ роль а Вп. Публицѣ, що зѣбравшись численно въ театрѣ причинила ся значно до збѣльшеня фонду Товариства. Не менше дякуе Выдѣлъ за всякій наддатки при закупнѣ білетѣвъ якъ и тымъ Добродѣямъ, що хочь не прибули до театру, але грошевыми жертвами запомогли при тѣй нагодѣ касу Товариства. — За выдѣлъ „Руслана“, *Е. Харкевичъ* заст. головы, *И. Громницкій* скарбникъ.

— Вп. п. Иванъ Верхратскій, професоръ академічнои (рускои) гімназіи у Львовѣ зложивъ на нашій руки: 2 злр. на будову рускои церкви въ Новѣмъ-Санчи, а 1 злр. на Руску Бурсу тамъ-же.

— Д-ръ М. Володимиръ Сѣменовичъ, лѣкарь зъ Чікаґа въ Пѣвнічнѣй Америцѣ, авторъ писемъ зъ Америки мѣщеныхъ въ фейлетонѣ „Дѣла“, привѣхавъ на одинъ рѣкъ до Европы за-для студій въ славнѣйшихъ університехъ европейскихъ, а теперь на короткій часъ загостивъ до родины въ Галичинѣ и по дорозѣ задержавъ ся бувъ два днѣ у Львовѣ.

— „Старый Чехъ“ Володиславъ Ріґеръ обходить 10 грудня с. р. 80-ту рѣчницю своихъ уродинъ. Чехи приготовляють въ его честь велику маніфестацію.

— Изъ Станиславова телеґрафують що тамошный карный судъ увязнивъ уже и барона Іосифа Бруницкого, званого загально „Жужу“ а то за улекшене утечѣ Коритовскому. Поволи готовъ до ц. к. клѣтки дѣстатись цѣлый „ратунковый комітетъ“, котрого цѣлею було вырвати своего шефа, пана Мору зъ рукъ справедливости.

— Заведенѣ глухо нѣмыхъ у Львовѣ маe бути значно розширене, по мысли ухвалы краевого выдѣлу. Въ тѣмъ заведеню находило доси помѣщене лише 83 душь, отже краевый выдѣлъ домагае ся, абы се число пѣдбольшити до 100. Жадане краевого выдѣлу зовсѣмъ невыгадливе, коли взяти на увагу, що глухонѣмыхъ въ Галичинѣ е 10.507 особъ, зъ того 2.190 дѣтей въ шкѣльнѣмъ вѣцѣ.

— Язловець а торжество Собеского у Львовѣ. Słowo polskie [ч. 273] подае таку и винку: „На торжество вѣдслоненя памятника короля Яна III. запрошено мѣжь иншими такожь

уломне и слабе, але жаръ младенца, за Бога, Князя и Отечество плыне у жилахъ монхъ мой Народъ надъ все. Той есть мой голосъ, который ажь до остатной годины зостане вѣрный зо мною.

Болесне мусѣло мене дѣткнути, видячи на нашой рускій земли чужу народовость шибкимъ крокомъ зносящу, гды-мь огладавъ дѣлання чужихъ, умертвѣня нашихъ.

Рушила мене смутна Народу вѣсть, а о обовязокъ взявъ силу надъ мною и ставъ емь ся святымъ гласомъ до васъ братя, часъ натискае, а дѣланіе чужихъ было скоре.

Спѣшнымъ крокомъ, ревнительною мовою и сильнымъ гласомъ треба было братя наше святе право, нашь Народъ ратовати.

Длятого здав ми ся, же добре розважженный былъ мой крокъ, который деякотрѣ за скорый почитуютъ, и день 26-о Мая оказавъ славу нашего усилов ня, мои братя.

Вы, которѣ сте були заступниками нашего народу!

Я вже неадужаю сильнымъ станіемъ выступити для его добра и святого права! але вы братя, которѣ маете крѣпость и одвагу, хоронѣте правъ Народу и будете одповѣдати замѣренію его, за нами святе право, съ нами Богъ.

Одозва ся относитъ ся до курренды на принціе собраніе [*цифры годѣ вѣдчити*] Юнія р. б. вызваючой.

Мацошинъ 6-о Юнія 848.

Василій Блонскій.“

аверхнѣсть громады Язловця зъ тои причины, що сесе мѣсто було свѣдкомъ побѣды Собеского надъ Турками въ р. 1684, при чѣмъ тамошный замокъ и мѣсто по осьмилѣтнѣмъ панованю Туркѣвъ вызволено зъ неволѣ. Але якъ каже пословиця нѣмецка: Undank ist der Welt Lohn — наслѣдники не вѣдчувають обовязку вдяки за се освобожене и громадска рада Язловецка звернула пересланій ѣй запросины зъ замѣткою, що въ торжествѣ не возьме участи, бо маe важнѣйшій справы дома. Въ наслѣдокъ сеге запанувавъ великій жаль въ комітетѣ устроюючѣмъ торжество“. — Розумѣемо той жаль тымъ бѣльше, що Язловець лежить въ Бучаччинѣ, де то славный посолъ баронъ Блажовскій такъ дуже розбудивъ „жице народове“, що ажь мовь deus ex machina выскочивъ — у послы...

— Зновъ утеча львѣвского дефравданта! Ще не прогула голосна утеча обманця Дістлера зъ пасажу Гавсмана, а ось нотують вже нове въ тѣмъ пасажи обманьство „на широку ногу“ и — утечу. Героемъ е звѣстный у Львовѣ заступникъ заграничныхъ фірмъ и властитель технічного бюра въ пасажи Гавсмана Альфредъ Собель, котрый „надувши“ богато банкѣвъ, капіталістѣвъ, лихварѣвъ, а навѣть приватныхъ особъ на кількадесять тысячь злр., чкурнувъ Богъ зна' куды — мабуть за границю. Собель гравъ пристрастно въ карты.

— Часовый ц. к. урядъ почтовый въ Шманькѣвчикахъ [повѣтv чортковского] звинено зъ днемъ 14 падолиста с. р. По тѣй причинѣ придѣлено мѣсцевости Шманькѣвчики, Шманькѣвцѣ и Струсѣвку до округа доручень уряду почтового въ Коленднянахъ.

— Оріґінальный шовінізмъ. До якои завзятости у вѣдношеню до рускаго слова доходять деякій урядники зелѣзничій, нехай послужить отсей фактъ: Приступаю въ Копычинцяхъ до стаційнои касы и прошу, розумѣвсь по руски, о білетъ до стаціи П. Касіеръ удае зъ початку, що недочувъ, до котрои стаціи и якои клясы білету я жадаю. Я повторивъ моe бажане голоснѣйше и выразнѣйше. На се почавъ вѣнъ ломаною нѣмеччиною вычисляти менѣ, кількo маю заплатити. На запытане моe ще разъ по руски: кількo маю заплатити, одержавъ и зновъ вѣдповѣдь по нѣмецки. Се стало ся въ рускѣмъ мѣсточку Копычинцяхъ! Що сей п. касіеръ не прийшовъ „von Draussen“, знаю напевно, бо передо мною и по мнѣ брали жиды при тѣй касѣ білеты и вѣнъ зъ ними говоривъ по польски, и то не варшавскимъ акцентомъ, тѣлько таки всхѣдногалицкимъ. Може бы Дирекція ц. к. зелѣзниць взяла собѣ сего Тевтона тамъ, де не буде змушеный чути рускои бесѣды? — *Подорожный.*

— Спростоване. На допись зъ Равщины въ „Дѣлѣ“ въ ч. 241 зъ 10 жовтня и ч. 245 зъ 15 листопада с. р. заявляю такъ: Неправдою есть, мовь-бы я не учивъ релігіи пѣвъ року, якъ рѣвножь неправда, що я тамтого школьного року часто школу опускавъ, а того року т. е. 1898/9 не показавъ ся анѣ разу, а щобы выяснити цѣлу рѣчь, то она по найбольшѣй правдѣ такъ ся мала: Пѣдписаный вѣдъ довшого часу хорувъ на горло, катаръ горляный, а того року хороба пѣбольшила ся; внѣсъ проте просьбу до Всесвѣтл. Консисторіи о вѣдпустку на часъ вѣдъ 1-ого липня до 1 ого вересня 1898, якъ рѣвножь до ц. к. Рады окружнои вѣдъ 1-ого до 15-ого липня 1898 школьного и на пѣдставѣ свѣдоцтва лѣкарскаго получивъ; тамтого отже року опустивъ день пятнацять, але за вѣдпусткою. Того року школьного т. е. 1898/9 учивъ вѣдъ 1-ого вересня до 6 ого, бо въ Равѣ выбухла шкарлятина и ц. к. Рада школьна окружна замкнула школу до 5-ого жовтня мужеску а до 15 листопада женьску, а я по порадѣ лѣкаря внѣсъ 5 жовтня просьбу о вѣдпустку до ц. к Рады окружнои, а коли-мь не отримавъ, внѣсъ емь резиґнацію дня 20 жовтня и переставъ емь бути катихитомъ. Того отже року опустивъ емь 15 день. То посвѣдчать катальоги школьній, ц. к. Рада окружна и Рада школьна мѣсцева. — Новесело 18/11 1898. *Дамянъ Гура* завѣдатель Нового села а бувшій катихитъ въ Равѣ.

— Зъ Парижа доносять, що увязненый тамъ недавно россійскій поручникъ Гурко [сынъ звѣстного варшавского генералъ-губернатора] за рабунокъ, якого допустивъ ся въ Монте Карльо на совѣтнику Половцевѣ, отруивъ ся въ слѣдчій вязници. Розбійшла ся поголоска, що отрую принѣсъ ему братъ, россійскій полковникъ въ службѣ, коли его вѣдвѣдавъ коротко передъ смертію — але французскій часописи пишуть, що се бувъ выпадокъ звычайнои, природнои смерти.

— Яка буде зима 1898/99? Рудольфъ Фальбъ такъ пророкуе: *Грудень*: Перша половина мѣсяца суха, теплота низша нормальнои: въ другій половинѣ теплота пѣднесена, снѣги спадуть на широкихъ просторахъ. *Сѣчень*: Великій опады снѣгу зъ початку зъ морозами, пізнѣйше трохи потеплѣе. *Лютый*: Перша половина дуже студена, вѣдтакъ нагла змѣна; около 10 ого будуть показувати ся пѣвнічній зорѣ. *Марть*: Зъ початку велика студѣнь, пѣдъ конець тепло и снѣги.

— На дно моря. Зъ Ріо Жайнера въ Бразиліи насипѣла вѣсть, що австрійскій трієстиньскій корабель „Дрина“, наладованый збожемъ до Франціи, розбивъ ся на побережахъ бразиліискихъ. Про капітана и 14 моряковъ нема чутки; здаютъ ся пѣйшли на дно моря.

— Якъ караютъ злочинцѣвъ. Въ кождѣмъ краю е инший звычай засуду на кару смертн. У Франціи и Баваріи вѣдтинають голову на гільотинѣ, въ Англіи „урядове“ подѣбно якъ въ Австріи щибеница, въ Прусахъ, Даніи, Швеціи и Норвеґіи стинають голову топоромъ, въ Сербіи якъ вѣйсковыхъ такъ цивільныхъ розстрѣлюють, въ Испаніи засуджений бувають задушуваній [!], въ Пѣвнічній Америцѣ е рѣзни „американьскій“ способы: тращене електрикою лінчь и т. п., але шибениця переважае. Бельгія и Італія маютъ катѣвъ, але кара смерти тамъ майже не выконуе ся а посада ката е — синекурою. Въ Швайцаріи въ кантонѣ женевскѣмъ нема кары смерти, а найострѣйша кара, така якъ постигла Люккенього е вѣчна вязница и пѣдземній казаматы.

— Найстаршій повѣстеписатель на свѣтѣ Французъ Людовикъ Анселтъ обходивъ сими днями 106-тѣ роковины уродженя. На звеличанѣ свого торжества написавъ новелю. Е вѣнъ цѣлкомъ здоровъ на тѣлѣ и на умѣ. Бравъ участь ще въ кампаніи Наполеона I. въ 1812 р. и въ переправѣ черезъ Березину; наслѣдкомъ сильныхъ тогдѣ морозовъ утративъ три пальцѣ.

— Оріґінальна просьба. По вѣдѣздѣ цѣсаря Вільгельма зъ Константинополя султанъ повертавъ до своихъ палаты. Вздовжь цѣлои дороги стояли ряды вѣйска и жандармеріи. Мимо того якомусь чоловѣкови удало ся такъ близько пѣдѣйти до поѣзду султана, що мѣгъ кинути султанови пѣдъ ноги великій звѣй полотна. Поѣздъ спинивъ ся. Товаришъ султана князь Абдель-Кадеръ, вставъ зъ мѣсця и кликнувъ сторожѣ: „Мого вѣтця хотять замордувати!“ Тогдѣ одинъ зъ адъютантѣвъ пѣднявъ клунокъ зъ воза. Почали розвивати звѣй полотна и показало ся кількамѣсячне дитя. Небавомъ явивъ ся въ поліціи самъ виновникъ „замаху“ и заявивъ, що е урядникомъ, котрому вѣдъ кількохъ мѣсяцѣвъ каса державна не выплачуе пенсіи. Его жде голодова смерть, а хотѣвъ бы бодай дитину уратувати. Довѣдавъ ся о тѣмъ султанъ и велѣвъ сейчасъ вмплатити бѣдакови пенсію зъ власныхъ фондѣвъ, а его дитину зачисливъ до двору кн. Абдель-Кадера.

— Дрѣбни вѣсти. Злодѣѣвъ, що украли 18.000 зр. у Берля Кравгамера въ Станиславовѣ [о чѣмъ мы свого часу згадували] зловлено онодги въ Копычинцяхъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Трієстъ 18 падолиста. Участникѣвъ розруху противъ италійскои школы въ Дуѣно засуджено: мѣсцевого бурмістра на вѣсѣмъ мѣсяцѣвъ тяжкои вязницѣ, а 18 иншихъ на 6 тыжднѣвъ до 16 мѣсяцѣвъ вязницѣ.

Берлинъ 19. падолиста. До Полѣ выслано по цѣсароску пару двѣрскій поѣздъ. Въ берлиньскихъ кругахъ політичныхъ выкликуе прискореный поворотъ Вільгельма рѣзні коментарѣ. По-за взглядами о здоровю цѣсаревои добачують такожь причины політичныи натуры. Цѣсарска пара прибула вже до Мессіны.

Парижъ 19 падолиста. Зъ причины Филипіньскои справы не буде нѣякихъ конфліктѣвъ, бо Испанія вже рѣшила ся вѣдступити ихъ Америцѣ.

Атены 19 падолиста. Прибувъ тутъ кн. Юрій. Присутній въ Атенахъ Кретенцѣ привитали его зъ хоругвами и вѣдпровадили демонстративно ажь до самои королѣвскои палаты.

Лондонъ 18 падолиста. Міністеръ вѣйны выдавъ приказъ, щобы баталіонъ хінцѣвъ зложеный зъ 1000 людей звербовано для пѣвнія служѣы въ Вейгайвей пѣдъ командою англійскихъ офіцирѣвъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На ювілейну ремѣсничо-промыслову Бурсу жертвували на мои руки (дальше): На празнику у о. дек. Чубатого въ Ступкахъ 6·65 (въ тѣмъ 5 зр. вѣдъ о. Глиньского зъ Буцнева), д-ръ Волод. Лучаковскій въ Тернополи 1 зр., А. Гриневецкій въ Тернополи 1 зр., Дашкевичъ блихарь у Львовѣ 1 зр., С. Левицкій въ Ниську 5 зр., о. Ив. Гарматій въ Золотникахъ 1 зр., о. Ив. Сендецкій 1 зр., о. Е. Роздольскій 1 зр., Ив. Зазулякъ 1 зр., о. Вас. Небыловець въ Перегиньску 4·60 зр., о. Герасимовичъ въ Турю 5 зр., о. І. Пелехъ изъ складокъ 1 зр., черезъ „Дѣло“: М. Грицакъ въ Тарновѣ 1 зр., о. В. Чапліньскій зъ Бѣлобожницѣ 1 зр., В. Федоровичъ въ Долинѣ 1 зр., д-ръ В. Яновичъ у Вѣдни (теперь въ Стрѣлискахъ) 1 зр., д-ръ А. Косъ въ Калуши зѣбравъ на вѣчу 13.11 зр., о. П. Бачиньскій въ Глиняныхъ 6 зр., д-ръ В. Шмигельскій зъ Франціи 4·78 зр., о. С. Кульчицкій вѣдъ парохіянъ Хирова 2·50 зр., о. Л. Тустановскій въ Двѣрцяхъ 2·31 зр., о. М. Шумило въ Цикові 1·50 зр., о. Р. Кунчевичъ зъ Новицѣ 9·09 зр., о. Калимонъ зѣбравъ на празнику у о. Бѣлиньского въ Лѣвчицяхъ 5·31 зр., на соборчику въ Кривѣмъ зложили на руки о. Ясеницкого въ Галигорода по 50 кр. — оо. Волод. Гинилевичъ, М. Ладижиньскій, Ф. Згорлякевичъ, М. Щирба, В. Устіяновскій, В. Чайковскій, В. Коленьскій, О. Кузьмакъ, В. Гукевичъ, Ю. Вендзиловичъ, П. Габлиньскій и К. Ясеницкій, о. Стукачъ 1 зр., парохіяне о. Лаврѣвского въ Одреховѣ 5·71 зр., парохіяне о. Билинкевича изъ Звенигорода 6 15 зр., Впр. о. пралатъ Сил. Ткачуникъ въ Станиславовѣ 2 зр., д-ръ Яросл. Кулачковскій у Львовѣ 1 зр., Сид. Бриттанъ секретарь „Дністра“ 5 зр., Ив. Бачиньскій касіеръ „Дністра“ 2 зр., вѣсѣмь фунтціонарѣвъ „Дністра“ 1·15 зр., Вас. Бойко у Львовѣ 5 зр.. о. Зубрицкій и парохіяне Боська 7·25 зр., о. М. Мосора зъ празника въ Жуковѣ 50 кр., о. Н. Кушнѣръ въ Воляшовичахъ 3·20 зр., о. М. Пирожокъ въ Осердовѣ 5 зр., зъ Тарнова: М. Грицакъ 1 зр., Ритльовскій 1 зр., Трояновскій 2 зр., Моравскій 1 зр. и Ленчовскій 50 кр., о. Н. Лещишакъ зъ Волосатого 1 зр., о. Лисинецкій зъ Космача 4·75 зр. Питомцѣ духовнои Семинаріи у Львовѣ 67 кр., о. Яцикевичъ въ Хащованю 3·40 зр., о. І. Кордасевичъ зъ Цетулѣ 2·15 зр., о. В. Лицинякъ зъ Жужеля 5 зр., о. А. Коритко 6·50 зр., о. П. Мекелита въ Сяночку 2·50 зр., о. Дим. Гузаръ въ Заваловѣ 5 зр., члены читальнѣ въ Бишовѣ 2·77 зр., о. Л. Качала въ Мединѣ 3 зр., о. Дан. Танячкевичъ 1 зр., Вас. Бойко 10 зр., С. К. у Львовѣ 1 зр., о. Дм. Іосифовичъ зѣбравъ въ Яричевѣ старѣмъ 4·78 зр., въ Пѣдлѣсках 1·72 зр., о. Ил. Домбчевскій въ Дараховѣ 1 зр., Парохіяне Стрѣльбичъ 8 зр., о. І. Яворскій въ Стрѣльбичахъ 2 зр., о. дек. Іос. Тиховичъ 1 зр., о. Ор. Кисѣлевскій зъ Незвискъ 1 зр., по 50 кр. о. І. Дворянинъ въ Пѣдвербцяхъ, о. Юл. Дворянинъ зъ Чортѣвця, о. В. Хойнацкій зъ Герасимова, о. Любовичъ зъ Луки, о. Котѣвъ зъ Хоцемира, о. Мидловскій зъ Лѣсокъ, о. Мардаровичъ зъ Камѣнкон, о. Однорогъ зъ Живачева, о. Лотоцкій зъ Якубѣвки, зъ партійки“ въ Рож. 3·40 зр.; на весѣлю у мѣщанина пѣдгаецкого п. Іоана Гуглевича 18·50 зр. зложено на руки о. Влад. Богачевского [въ тѣмъ вѣдъ п. Іоана Гуглевича 10 зр.]; громада Пасѣчна 2 зр.; о. Пристай зъ Гологѣръ 50 кр., парохіяне Гологѣръ 2·50 зр.; брацтво церк. въ Гологорахъ 1 зр.; парохіяне зъ Гологѣрокъ 1·50 зр.; о Ант. Бачиньскій съ Клѣцка 1 зр.; о Ант. Бачиньскій зъ акафисту въ Клѣцку 2·63 зр.; панѣ Тарнавска учителька въ Клѣцку 50 кр.: о. Иванець зъ Ременова зъ акафисту 4 зр.; зъ „партійки“ въ Стр. 2.06 зр.; о. Мих. Зубрицкій зъ Мшанця процентъ вѣдъ закупна зелѣзныхъ товарѣвъ у купця Гальского 70 кр.; о. Теоф. Петровскій зъ Ракова и о. Корн, Дудыкевичъ зъ Плугова часть контѣвъ ліквідаціи шкоди обезпеченя въ „Дністрѣ“ 2 зр.; Вас. Бахоръ зъ Выслобокъ аґентъ „Дністра“ 1 зр.. — Всего дотеперь 1.281 зр. 51 кр. — *В. Нагірный.*

Надѣслане.

ЛИПНЬ

-ъ ресторациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажаи легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіаръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить зъ моеи ресторациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пиво по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 160—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантоціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лѣорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тамыье мѣрничій, ніоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

(IV.)

Уважати на той выпаленый знакъ на корку, якъ такожь на етікету зъ червонымъ орломъ припоручае яко охорону противъ частыхъ фальшованъ

МАТТОНОГО

Giesshübler Sauerbrunn.

Диваны перскій и портіеры

праднѣй (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Решткы хѣдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобеліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ баснословно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

ТУТКИ цыґаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазурквичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Ученикъ зъ укѣнченою I ою клясою гімназіальною въ вѣцѣ до 14 лѣтъ знайде користне мѣсце въ первороднѣй торговли ИВАНА БОРИСА въ Перемышли. 185 5—6

Новости въ футриныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ.

MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 58—?

КАТРАЙНЕРА патентований замки на вбддалене припоручає Иванъ Лявруκъ, ножбвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Артистично-ритовничє

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІ'МАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

достарчає и выконує якъ найдешевше и найстараннійше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми чєренками для кождого лєгко надаюча ся, почавши вбдъ 1 зр. и высше. Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и гравіровавій и прочо.

Замовлєнія зъ провінціи полагоджуютъ ся вбдворотною почтою. 290 22—52

КАСЫ огнетревалій знаменитій Нр. 0 70 зр., нр. 0½ 80 зр., нр. 1 100 зр., нр. 2 120 зр., н-ръ 3 140 зр. Касы зъ пультами о 10 зр. дорожше поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітулька ч. 1 (супротивъ катедры.) 4595

Також и на раты

безъ вбдвышки вмъ диваны, портіёры, хбдники, ковдры ватованій, капы на столы и лбжка, коцы, дерги на конѣ, якъ також всякій артикулы потрѣбній до уряджєня домового въ складѣ диванбвъ „Teppichhaus au Louvre", Львбвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылає ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англія бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

½ натуральной всличины

Оріґінальній анґлійскій бритвы зъ найпершой діямантовой стали, досконалій, вглублено шлюфованій, высгрій, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглублено шлюфована зр. 1.50 а ½ вглублено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безпеченства изъ здбймаючимъ ся патентованымъ охоронным гребенемъ. Покалѣчєня лица пбдчасъ голєня також у недосвѣдных цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надає ся до ужитку яко звычайна бритва. Вбстре найделікатнѣйше ¾ вглубленє вышлюфованє. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рбздвяный!

Комплєтне уряджєнє до голєня.

1 оріґ. анґл. бритва ½ вглублена шлюфована 1·85 зр.
1 делікатный пензель, ручка зъ металю „Британія" 75 кр.
1 Мылярка зъ правдивого металю „Британія" 80 кр.
1 Ремѣнець до острєня, натягненый на сталевій пбдставцѣ зб шрубою найлучшій „Bovrilleder" 1·— зр.
1 делікатный жовтый олівный камѣнь 80 кр.

Цѣна вразъ зъ etui 5 зр. 15 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподоби звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ 23/10 1898.

Прошу прислати ще 5 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовой стали; попередно присланымъ я вповнѣ вдоволеный. Людвикъ Загрядникъ парохъ въ Купновичахъ.

2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрій. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофіль Глушкевичъ парохъ въ Малновѣ. 54 1—?

Подббно пишуть Вел. Отцѣ:

Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.
І. Юрчакевичъ, парохъ Сватковскій.
О. Поляньскій, парохъ Юровецъ.
Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рбзныхъ кругбвъ.

Патентований приладъ до ѣды. Англійска марка „Sheffield". Prima якбсть зъ колодками зъ дерева, рога або кости. Колодки патентованій, вбстря шлюфованій. Вбстре не выпадаютъ анѣ не розхвостуютъ ся на вѣтъ въ кипатку. Тузинъ одной пары (12 ножѣвъ и 12 видокъ) вбдъ 5 зр. до 12 зр. найлучшого рода. Такожъ продає ся по ½ тузина пары.

При замовленю досыть подати цѣну.

Оріґінальній

Кальошѣ Петербургскій

448 1—1

GŁÓWNY SKŁAD dla GALICYI

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА

членковій и обручковій, зъ первороднихъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованій якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтною гарантіёю

Зінґера ручній вбдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножній вбдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячній по 4 зр., або готбвкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жаданє даромъ и оплатно.

Зъ повазаннемъ **Иванъ Лявруκъ** механикъ

297 11—? *Львбвъ, улиця Галицка ч. 6.*

По низкихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львбвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 110—?

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пбвля довжины и выключны каюты якъ и пбвля скорости и оплатація пароходу.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики RIXTERA въ Празѣ,

признане за знамените, утихомарюче ббль натиране; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того 405 6—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ" зъ аптики Rixtera и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою маркою скороновою яко вырббъ оріґінальный.

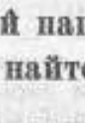

Rixtera аптика вбдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты"

на рбкъ 1899.

Дбстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за оплатою въ тов. „Просвѣта", Рынокъ ч. 10.

Машины до шитя „ЗІНГЕРА"

зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Нбжній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готбвкою 10% дешевше. Моя торговля истнує вбдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. 6. майже 100 ваґонбвъ. Продаю дешевше нѣжъ Вѣдень, поручає ся въ мѣсци.

Не высылаю докучливыхъ аґентбвъ, которымъ жиды платятъ 10—20 зр. за продажу одной машины. 330 23—30

ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пбльгъ въ сплатахъ пбсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ також сальоновій и настѣнній, хбдники, фіранки, портіёры, коцы, ковдры, капы на столы и лбжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціальный вбддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчбхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилає ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належитъ адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львбвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés пл. Капітульна ч. 3. 190

ДО АМЕРИКИ

черезъ Роттердамъ

перевозимо кождого дня, зъ вынимкомъ недѣль, паровыми скороходами. Именно коштує переѣздъ

зъ Роттердаму до Ню-Іорку тбльки 72 зр.
зъ Роттердаму до Вінніпеґу тблько 100 зр.

Просимо вбдноситись до ґенеральныхъ перепрявникбвъ.

B. Karlsberg & Co

Rotterdam, Boompjes 32.

832 Марки до писемъ 10 кр., до карть 5 кр 10—10

За певну и добру льокацію

поручаємо

4½% листы ипотечній
4% листы ипотечній короновій
5% листы ипотечній преміованій
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% обліґаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% обліґаціи пропінаційній

и всякій ренты державній

Тій паперы продаємо и купуємо по найточнѣйшбмъ курсѣ деннбмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вбддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковбмъ. 374 [3]

Дрогуерія М. Бібрівга

въ Станиславовѣ

ул. Сапѣжинськ ч. 1.

побчь пана Стахевича

поручає по дуже умѣреныхъ цѣнахъ: всякій артикулы гумовій, хірурґічній заосмотреня, артикулы толетовій и господарскій; Вина французскій, реньскій и токайскій, Чай россійскій и хінській, румъ Ямайку, Конякъ французскій и токайскій; пензлѣ, фарбы до малюваня, фарбы до вбдлогъ, французку мясу до пбдлогъ; дезинфекційній артикулы якъ кваснъ карболевый, 442 нафталіна и камфора. 1—4

До П. Т. Властителевъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерга на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванбвъ „Au Louvre" у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выббръ дергъ, по вичудовано низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаємо на жадане наший богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Отворене готелю.

Завѣдомляє ся вѣжливо подорожуючу Впов. П. Т. Публику, що у Львовѣ ул. Казимирбвска ч. 3 отворено готель пбдъ фірмою

ГОТЕЛЬ } пбдъ **ЗОЛОТЫМЪ МЕДВЕДЕМЪ**

котрый зъ огляду, що находить ся въ середмѣстю при принципальнбй и головнбй улици, для подорожуючои П. Т. Публики є дуже догбднымъ.

Покоѣ просторій и опрятни, уряджеій въ всякимъ комфортомъ, въ цѣлости вбдповѣдаютъ навѣть найвыбагливѣйшимъ вымогамъ П. Т. Подорожныхъ.

Цѣна покоѣвъ вбдъ 60 кр. и высше.

Зъ повазаннемъ

Зарядъ Готелю пбдъ Золотымъ медведемъ.

377 6—12

Выстава загальна

всходимыхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванбвъ, портіёръ, фіранокъ, хбдникбвъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнбмъ освѣтленю.

Вступъ вбльный. Зачудовующо дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Положыть въ сплатахъ пбсля умовы.

Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы впередъ оглядувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належитъ: Складъ диванбвъ „Au Louvre", Львбвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

I. ЛЬВОВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Въ сѣмъ тыждни в до побаченя:

НУБІЯ

(въ пбвнбчно-всходнбй Африцѣ).

Вступъ 10 кр. 278

ТУТКІ

зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тблько зъ фабрики „POLONIA" Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.

893

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавецъ и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропиґійскаго, пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 250 Львовъ, Понедѣлокъ 9 (21) Падолиста 1898. Рѣчникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstatte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсерати платна у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр., 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лиш по попереднѣ застереженю. — Рекламації неопечатаний вѣльний вѣдъ порта.

Поединче число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймають ся по 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ся мѣсце а въ рубрикѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инші домагня приватні платить ся по 15 кр. вѣдъ оголошка.

Памятникъ Собѣского у Львовѣ.

Вчера львівска Польща обходила велике свято: вѣдслонюванo памятникъ короля Яна III. Собѣского, освободителя Вѣдня. Памятникъ стануть на Валахъ т. зв. Гетьманьскихъ, де вже стоить давно памятникъ вел. кор. гетьмана зъ часовъ Собѣского — Стефана Ѳолоновского. На высокій пѣдставѣ спинає ся кѣнь до скоку, а на кони сидить король въ контуши зъ булавою въ правій руцѣ, пѣднесеній въ гору.

Президентъ мѣста д-ръ Малаховскій въ бесѣдѣ, выголошеній при торжествѣ вѣдслоненя памятника, выложивъ, що проводною гадкою всѣхъ вовъ Польщѣ була оборона вѣри и свободы. Тою самою идеею перенятый бувъ и король Янъ III. и за те належавъ ся ему величавый памятникъ. А мѣсто Львовъ передовсѣмъ обовязане було подумати о такомъ памятнику, бо Собѣскій въ часѣ свого панованя восыпувавъ мѣсто добродѣйствами и мавъ тутъ свою улюблену резіденцію, а по друге, що такъ въ короли Янъ якъ и у Львовѣ олицетворює ся сполука польского первѣстка зъ рускимъ. Тому Львовъ, ставлячи Собѣскому памятникъ, хотѣвъ заявити передъ народомъ, що ідеалы короля-лицаря ще и нынѣ въ нѣмъ жиють та що мѣсто не перестало и не перестане бути твердинею для оборони вѣри и свободы.

Мы зъ нашого національного становища не можемо нѣчого мати противъ того, що Поляки взагалѣ величають память свого великого въ бою короля (хоч и вовсѣмъ не великого въ політицѣ внутрѣшній), и признаємо радо, що львівскій Поляки окремо мають повну причину величати его ще бѣльше. Споминны про Собѣского и Русинамъ о стѣлько симпатичній, що вонъ у всякомъ разѣ зломивъ силу Турковъ та що у славѣ Собѣского, здобутій подъ Вѣднемъ, не малу участь мае также и Русь, хоч Поляки се дуже старанно затаюють.

Коли-жь бо польскій патріотизмъ навѣть въ найгарѣшихъ своихъ проявахъ не годенъ обѣйти ся безъ шовінізму. Польща одъ моржа до моржа давно лягла въ могилѣ и нема надѣи, що воскресне. Зъ другои-жь стороны мы не тѣлько не противни, але въ христіянській и братній любови навѣть бажаємо нашому братному народови, щобы его вѣтчина хоч и найскорше воскресла — въ границяхъ етнографічныхъ; але лише такъ далеко и анѣ на волосъ не дальше сягають наши симпатіи до великихъ патріотичныхъ идей польскихъ. Що Русь була вѣками злучена зъ Польщею, „jak rowni z rownymi, jak wolni z wolnymi“, — се належить до исторіи, може славном для Польщѣ, але сумном для насъ. Сею славою своєю нехай Поляки про насъ величають ся до схочу, коли намъ такъ любо; та и мы тои ихъ „славы“ анѣ не годнѣ анѣ не маємо охоты вымазати зъ исторіи. Але у мрѣяхъ своихъ патріотичныхъ повинні бы Поляки лишити Русинѣвъ и Русь на боцѣ такъ, якъ и мы въ нашихъ мрѣяхъ обходимо ся безъ Польщѣ. Адже навѣть чоловѣкъ та жѣнка при вѣнчаню присягають собѣ вѣрность лише до смерти; чи жь тѣлько Русь и Польща мають бути звѣнчаній зъ собою нерозлучно навѣть по-за могилу? А коли Русь для Поляка е такъ принадною жѣнкою, що вонъ безъ неи не въ силѣ жити и готовъ зъ нею повѣнчати ся на ново: то чи не розумнѣйше було бы, замѣсть пустыхъ афектѣвъ, якъ „za naszą i waszą wolność“ або замѣсть замахѣвъ на ся жите, людянымъ способомъ старатись о ся взаимность и руку?

Тымчасомъ наша Польща мовь той новомодный безнадѣйно закоханый, зъ одной стороны револьверъ прикладае до груди Руси, а зъ другои стороны лише бѣльше дразнить ся, называючи ся при всякій нагодѣ своею. Оттакъ и п. президентъ мѣста Львова кѣлька разѣвъ промовлявъ въ имени не тѣлько историчной Польщѣ, Руси и Литвы, але и тои идейной, до котрои Поляки зѣхають, мимо раз-въ-разъ заявлюваного изъ стороны Руси „не хочу!“ „Его (Собѣского) стать, его дѣяльность — се вымовный выразъ тыхъ засадъ непохитныхъ, котрыми були и *будуть* завсѣгды оживлений Польща, Русь и Литва“. Хто-жь то п. президентови давъ право говорити въ имени Руси? Хто давъ ему право лучити сю Русь и на будуче въ Польщею? Або знову: „Львовъ, якъ колись, такъ и теперь на межахъ вѣтчины не переставъ и не перестане бути успѣшною твердинею для оборони вѣри и свободы“. Передъ кимъ же то теперь мае Львовъ боронити „вѣру вѣтчины“? Чи може и теперь грозить ій Турокъ? Чи п. президентъ пустивъ лише фразу, чи може мавъ на умѣ тую оборону вѣри, для котрои въ Польщѣ переслѣдувано Русинѣвъ и для котрои теперь ставить ся зъ такимъ поспѣхомъ каплічки и коєцюлки на кресахъ?

Przegląd, присвячуючи статю споминамъ про Собѣского и торжественному вѣдслоненю его памятника, кѣнчить словами: „Памятникомъ звеличали мы Собѣского и вѣддали ему честь. Є се честь великому духови, що мовь зоря заяснівъ середъ темной ночи, яку на Польщу сировадило довге панованє низькихъ егоизмѣвъ и безправности, покрываной патріотичными фразами. Нехай той великій духъ уносить ся надъ нами въ теперѣшныхъ часахъ, въ неодномъ такъ подѣбныхъ до часѣвъ Собѣского. И нехай его памятникъ безнастанно намъ говорить, що свобода, уживана розважно, е лѣкомъ на всѣ терпѣня суспѣльній, а надужинана — е для народу смертельною струею, вѣдъ котрои не выратуе ся навѣть геній“.

Сій слова уважаємо за найкращу пересторогу, яку и мы зъ нашои стороны могли бы сегодня дати нашимъ бутнымъ гегемонамъ.

И ледво що поставлено у Львовѣ памятникъ Собѣскому — зазначуємо ще разъ, що противъ самого того факту зъ національного становища не мали бы мы нѣчого, — поновлюють польскій дневники заклявъ до складокъ на памятникъ Мицкевича, що мае стануть тежь у Львовѣ. Въ зазывѣ тѣмъ знову пробивае тая сама идея Польщѣ одъ моржа до моржа. „Поставити у Львовѣ памятникъ тому, котрый въ часахъ пѣсля подѣлу Польщѣ ставъ олицетвореньемъ національныхъ идеалѣвъ, змагань, теріпень и вѣрувань *Польщѣ цѣлои* . . . . . се національный обовязокъ.“ „Львовъ бувъ вѣдъ вѣковъ селитьбою польскои працѣ и культуры, свѣдкомъ лицарства нашого, стражницею польскои мысли на кресахъ. Тутъ нехай стане памятникъ.“

Коли-жь ще погадаємо, що въ послѣдныхъ часахъ Поляки такъ запопадають ставити всѣлякій памятники на Руси, що недавно по всѣхъ закуткахъ, передовсѣмъ рускои части краю, обходжено такъ маніфестаційно сотній роковины родинъ Мицкевича, при чѣмъ всюды засаджувано то липы то дубы „Мицкевича“ та перехрещувано улицѣ именемъ Мицкевича: то не помылимо ся нѣ трохи, що въ тѣй акціи бѣльшу ролю грае польскій шовінізмъ нѣжь щирый патріотизмъ. За мало, видно, ще того, що польске панованє на рускій земли въ конституційній Австрії всюды вытискае и такъ польске пятно; треба ще всѣлякими памятниками, назвами улиць, липами та дубами „Мицкевича“ позазначувати „вѣчній“, якъ далеко сягала „Польща“. А дѣе ся те все зъ такимъ горячкозымъ поспѣхомъ, якъ коли бы наша Польща вгадувала близькій конецъ свого панованя на Руси; такъ квапить ся корнетата въ свои власти и зробити все можливе сегодня, бо не знати, чи завтра...

Исторія старо-мѣского вѣча.

Вѣче старомѣске, славне изъ заборонъ, мае вже свою исторію, и то оперту на актахъ урядовыхъ. Акты тѣ я наведу въ хронольогічнѣмъ порядку, абы показати, якъ то власти правительственній потрафлять одну и тую саму шкѣру на рѣзнѣ копыта натягнути, абы тѣлько Русинови чоботъ ушити. Зъ нихъ видимо також наглядно, що якъ въ долѣшныхъ такъ и въ горѣшныхъ сферахъ все одинъ и той самъ холодный вѣтеръ вѣе... Отже начинаю вѣдъ початку.

На день 11 сѣчня 1898 р. скликане було до Старого-мѣста вѣче зъ слѣдуючою програмою: 1) Поправа рѣльнои господарки. 2) Народна просвѣта. 3) Справы громадскій. 4) Справы повѣтовій. 5) Рада державна. 6) Подѣлъ Галичины. 7) Внески членѣвъ.

Вѣче се ц. к. староство въ Старѣмъмѣстѣ заборонило ось такимъ рѣшеньемъ:

„Ч. 1/пр. До..... На заявленє з дня 1 Січня с. р. замѣреної вѣчи народної вѣбуты ся маючої дня 11 Січня сего року о год. 12 в полудне в убікациї брацтва кусніpского в Старім місті а скликане через Всечеснѣйшого і Товаришей, заявляю що скликане і введене повищої вѣчы забороняю вслідствіе розпорядженя §. 6. закона правительского з дня 15 Падолиста 1867 R po 135 Д. у. п. а то з причини понеже собране ся в теперішної порі ріжных верств народных преговор ку ним в духу одного существа, може выкликати якій уже місцеве досвідчене поучав, не тілько в убікаціях вічы численні непорозуміня, але также в прочі, щуплости люкалю моглобы замішане се перенесты ся на улицю в слідстве чого що дня 11 Січня с. р. яко в день торговій в Старім місті перевидіти можна не соперечно більшый наплывъ народу сельского околичных громад. Заказ воведеня повищої вічи ест тим більше вказаный и засадный із загляду понеже бурмистер Старого міста яко найліпше знакомий з стосунками місцевими вніс протестъ против можливому уділеню позволеня на отбутье повищої вічи а то із загляду що не може взяти на себе одповѣдальности за утрыманье порядку і безпеченьства публичного в разі позволеня на віче народне. Против повыжшої резолюції може бути внесеным рекурс до Высокого Цезыдюм ц. к. Намістничества, в слід §. 18 выж поклыканой уставы в днях 8 на мої руки. — Старемісто 6 Січня 1898. За ц. к. Староству *Torski*“.

Напротивъ сеи заборонѣ скликуючій вѣче внесли рекурсъ до президіи ц. к. намѣстництва. На рекурсъ сей наспѣла така вѣдповѣдь:

„Ч. 13/пр. До..... Рішенем з дня 6 січня 1898 Ч. 1. заборонило ц. к. Староство віче народне, скликане через.... на день 11 Січня с. р. в Старім місті, понеже заходыла узасаднена обава, що то віче особенно из взгляду що рівночасно мав ся отбути мійскій торг буде для порядку і спокою публычною небезпечне. Залатвяючи рекурс внесеный против тому рішеню через..... потвердыла Высока Президія ц. к. Намістничества рескриптом з дня 4 Февруара 1898. Ч. 463/пр. поклыкане рішеня а то з причин в ним напровадженых яко увадненене (sic) в § 6 закона з 15 падолиста 1867 В. З. Д. Ч. 135. Против тої децызыї вільно внести рекурс до Высокого ц. к. Міністерства для справ внутренныхъ в протягу 8 день через ц. к. Староство. — Старе місто дня 8 лютого 1898. За ц. к. Староству *Torski*.“

Противъ рѣшеня ц. к. намѣстництва скликуючій вѣче внесли рекурсъ до ц. к. міністерства справъ внутрѣшныхъ, а міністерство выдало ось-яке оречене:

Ч. 84/пр. До..... Рішенем з дня 4 лутого с. р. Ч. 463/пр. потвердила Высока Президія ц. к. Намістничества моє рішене з дня 6 січня 1898 Ч. 1/пр. которим заборонено урядженя дня 11 січня 1898 в убікації брацтва кусніpского в Старіммісті віча народного. Високе ц. к. Министерство для справъ внутренних рішенем з дня 12 вересня 1898 Ч. 2802/пр. не увагледнило внесеного против поклыканого рішеня рекурсу на підставі §. 13 ал. I. закона з дня 15 падолиста 1867 Ч. 135 В. З. Д., — понеже рекуренти в пункти 7 оголошеного порядку дневного („внесеня участников“) не подали до видомости Власти докадно ціли збрання, як того вимагав §. 2 поклыканого закона. — Старемісто дня 26 вересня 1898 Ке ровник ц. к. Староства *Ricci*.“

Якъ бачимо — найцѣкавѣйше е рѣшеня ц. к. міністерства. Пѣсля сего впорядчики всяких зборѣвъ мусять бути всевѣдучими пророками и напередъ подати властямъ до вѣдомости; що поодинокій участники схотять сказати у своихъ внескахъ, а нѣ, то касуе ся право свободного слова! Въ виду такои дивогляднои интерпретаціи закона зъ дня 15 п. долиста 1867 р. ц. к. міністерствомъ справъ внутрѣшныхъ повинній выступити всѣ независимій послы въ парляментѣ вѣденьскѣмъ, а Русины старо-мѣского повѣту выготовляють тымчасомъ рекурсъ до трибуналу.

Письма зъ краю.

Зъ Золочѣвского пишуть намъ:

Отворене — на загальне домагане — пятнацятого зъ черги *складу „Народнои Торговлѣ“ въ Золочевѣ* посунуло знову о крокъ напередъ справу крамниць въ нашѣмъ повѣтѣ — чи то церковныхъ або читальняныхъ, чи приватныхъ, що находять ся въ рускихъ и взагалѣ въ христіяньскихъ рукахъ.

Маючи вже центръ, де можемо побирати потрѣбній для нашихъ крамниць товары, мусимо теперь доказати, що нашій домагання о отворене філіи „Торговлѣ“ въ Золочевѣ були справданій; зъ другои-жь стороны наша честь народна вымагае, щобы мы перестали бути — якъ доси — „субъектами“ жидѣвскими и щобы грѣшь народный, котрымъ орудують нашій крамницѣ, не запомагавъ чужихъ. Вибици и интересъ самыхъ нашихъ крамниць приневоляе насъ, щобы мы пѣзнали ся, подѣлили ся нашимъ досвѣдомъ въ праци крамничнѣй — однымъ словомъ: зорганізували ся въ *повѣтовый „Союзъ крамарскій“ при золочѣвскій філіи „Народнои Торговлѣ“*. Хосенъ такого сполученя очевидный. Коли всѣ рускій крамницѣ, злученій въ Союзъ, побирати будуть всѣ товары въ „Народнѣй Торговли“, заробить Торговля, отже наша институція; але зароблять и поодинокій крамницѣ, бо коли стане насъ сталыхъ вѣдбирателѣвъ 30—40, коли обчислимо кѣлько и якихъ товарѣвъ намъ треба, то и Торговля у великихъ гуртѣвникѣвъ при бѣльшихъ а сталыхъ замовленяхъ дѣстане бѣльшій опустъ, буде могла провадити транспорты вагоновій [що коштуе много дешевше], а тымъ самымъ зможе и нашимъ крамницямъ дати товаръ лучшій а дешевше, якъ мы доси платили у жидѣвъ або навѣть въ Торговли, де мы теперь побираємъ товары лише кожда крамниця про себе.

То стояло бы на найближшѣмъ планѣ въ акціи нашого будучого Союза золочѣвского. Але не забувати намъ, що акція та сама въ себе обнята мусить и инші рѣчи. Коли-бъ такій Союзы повстали по всѣхъ нашихъ повѣтахъ, могли бы они, опертій о „Народну Торговлю“ и о входячій въ житє „Кредитный Союзъ“ у Львовѣ, взяти въ свои руки закупно и експортъ зъ початку бодай яець (а прошу подумати, кѣлько бы то нашихъ дѣтей знайшло заробку при сортованю, пакованю, роботѣ скринь, зъ чого доси користали лише жидки], а также пряжа, садовины, дробу, збѣжа, безрогъ, худобы и др.

Понимаючи важность тои справы, Выдѣлъ „Рускои Рады“ въ Золочевѣ рѣшивъ вѣднести ся сею вѣдозвою до зарядѣвъ всѣхъ крамниць въ золочѣвскѣмъ повѣтѣ зъ прошенемъ, щобы выповнили поданый пониже квестіонарь, по можности якъ найдокладнѣйше, пѣсля книги товаровои и касовои, котрій повинній бы бути въ кождій крамници, и по переведеню инвентуры, щобы опѣсля можна було *скликати вѣбрь представителѣвъ крамниць на довѣрочну нараду до Золочева въ первій половинѣ грудня*, на котру запросило бы ся также делегата Дирекціи „Народнои Торговлѣ“ зъ Львова.

Доси вѣдомо намъ про истнованє слѣдуючихъ крамниць, до котрыхъ и выслано вѣдозву: Рыкѣвъ, Плугѣвъ, Махнѣвцѣ, Торгѣвъ, Сновичъ [двѣ], Плѣсняны, Славна, Нуще, Гарбузѣвъ, Манаѣвъ, Беримѣвцѣ, Ляцке, Почапы, Хильчицѣ, Скварява, Княже, Тростянець, Фирлѣївка, Вѣльшаница, Новосѣлки, Жукѣвъ, Заруде, Гукалѣвцѣ, Колтѣвъ, Перепельники и Борткѣвъ.

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** 484 5—40

въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкѣры, аксаміту, кости, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ

М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.

Бути може, що адресы не всѣхъ ще намъ знанѣ, длятого сесю вѣдозву зъ просьбою о выпечатане пересылаемо до нашихъ газетъ. Отже заряды и тыхъ крамниць, котрѣ про несвѣдомость ихъ адресы не одержать вѣдозвы, зволять пѣсля поданого наведеного квестіонаря подати всѣ вѣдповѣди и якъ найскорше переслати на руки о. Дудикевича въ Плуговѣ, щобы вѣдтакъ на адресу поданого въ квестіонаря заступника крамницѣ можна було выслати запрошеня на довѣрочну нараду.

Пытаня, на котрѣ у вѣдозвѣ просить ся вѣдповѣсти, суть слѣдуючѣ: 1) коли заложена крамниця — 2) якій капіталъ закладовый — 3) чи крамниця читальняна, церковна, на удѣлахъ, приватна — 4) кѣлько доси уторговано загаломъ — 5) кѣлько въ поодинохъ мѣсяцяхъ — 6) за яку суму закуплено доси товарѣвъ — 7) якихъ товарѣвъ найбѣльше розбѣйшло ся [муки, хлѣба, омасты, товарѣвъ лѣктевыхъ] — 8) де доси брали товары — 9) яка цѣна поодинокихъ товарѣвъ [найлучше привезти на нараду книгу товарову] — 10) кѣлька яецъ перепродано — 11) де вѣдставляють яйца — 12) чи принимають зѣбже? — 13) яка въ данѣй мѣсцевости цѣна пряднва — 14) чи тримають товары лѣктевѣ, зелѣзо, шкѣру — 15) якій кошты заряду: а) хата, б) крамарь, в) фѣры, г) податокъ — 16) за кѣлько товару дано на кредитъ — 17) хто буде заступати крамницю на довѣрочнѣй нарадѣ въ Золочевѣ?

[Другій рускій газеты просимъ о перепечатане бодай поданыхъ тутъ мѣсцевостій и квестіонаря.]

Корнилій Дудикевичъ.

Зъ Залѣщицкого пишуть намъ:

Довго вже не було въ „Дѣлѣ“ чутки за повѣтъ залѣщицкій, то ч. читателѣ може гадають, що тутъ усе благоденьствуе, ажь любо. Тымчасомъ у насъ дальше „робить ся“ а въ якѣмъ напрямѣ, прошу послухати.

Читальня „Просвѣты“ въ Иваню заложила крамницю и тота гарно розвивае ся. Она призначила чистый дохѣдъ на мальованe церкви, тожь люде горнуть ся до свого склепу и дуже радѣ, що товаръ добрый и не дорогій. Та бѣда не спить! Була тутъ въ селѣ такъ сказати-бъ поведенція, що крамарѣ рѣзали вѣвцѣ, свинѣ а въ припадку и грубшій штуки та розпрозували мясо громадянамъ безъ нѣякихъ непріятностій. Отже и крамниця почала продавати баранину, припускаючи, що карта промыслова управня до того. [Тутъ мимоходомъ скажу, що велику прислугу робить теперь „Свобода“, подаючи въ тѣмъ взглядѣ всякій розпорядженя и законы.] Та за те постигла насъ халепа не абы-яка. Жандармъ мясо сконфіскувавъ и подавъ до староства про бракъ концесій, а до суду за неоглядане рѣзаныхъ баранѣвъ. Староство вѣзвало мене [бо жандармъ донѣсъ, що не крамниця, але нѣбыто я самъ на свою користь казавъ бараны рѣзати й продавати] и тутъ концепістъ Пшибыславскій засудивъ мене на 10 зр. кары або 2 днѣ арешту за переступленe уставы промысловои. На мое запытане: въ чѣмъ лежить провина? — вѣнъ вѣдповѣвъ, що треба концесіи и треба мати рѣзницю зъ бетонованою пѣдлогою, похилу, зъ ровомъ по серединѣ попровадженымъ на двѣръ до ямы, такожь бетонованои, куда мае сплывати кровь; коли буде така рѣзница, мае зѣѣхати санітарна комісія и осудити, чи она добра, чи нѣ, а вѣдтакъ може рѣзати рѣзникъ, але испытованый. На те я сказавъ: Не знати, чи и въ самыхъ Залѣщикахъ есть така рѣзница, але право правомъ, не вѣльно та й годѣ. Въ пару день потѣмъ кличуть на терминъ до суду. Оборонця не могли мы знайти. Въ судѣ той самъ концепістъ Пшибыславскій яко функціонарь прокураторіи обжалуе ажь лячно слухати и вносить: „jak najsurowiej księdza ukarać“. Судья засудивъ мене зновъ на 15 зр. або 3 днѣ арешту. По оголошеню выроку Пшибыславскій заголосивъ вѣдклнкъ що-до низького вымѣру кары [найнижша кара за се 25 зр.] а я що-до вины. Въ часѣ розправы одинъ свѣдокъ зѣзнавъ, що давнѣйше одинъ крамарь рѣзавъ здыхаючѣ свинѣ и таку корову, що вже псы розтягали. Я запытавъ свѣдка: чи ему не вѣдомо, що другій крамарѣ и теперь рѣжуть не оглядану худобу? Свѣдокъ вѣдповѣвъ, що нѣхто нѣколи не оглядавъ и не оглядае нѣякои худобины анѣ на зарѣзь въ селѣ анѣ на ярмарокъ. Але панъ Пшибыславскій спротививъ ся сему пытаню и не допустивъ вписати до протоколу. А прецѣнь прокураторія повинна обовязково користати зъ кождои нагоды выкрытя переступѣвъ. Чому тутъ такъ сталось, сего собѣ пояснити не можу.

Але бо ще не конець. На день 17 с. м. дѣстаю нове вѣзване до староства. Тутъ п. Пшибыславскій зновъ читае менѣ донесене жандармерии, що я займаюсь торговлею яйцями, а именно, що кажу Николѣ Фізорови яйця по хатахъ въ селѣ скуповувати нѣбы для себе а потому на торзѣ въ мѣсточку Слуетѣмъ перепродую. На се я заявивъ, що донось фальшивый, бо я яйцями не гандлюю, и буду шукати собѣ сатисфакціи. При тѣй нагодѣ запытавъ я п. Пшибыславского: длячого староство не потягае другихъ крамарѣвъ, котрѣ тяжше провинились, бо такъ само безъ концесіи, безъ рѣзницѣ бетонованои, безъ оглядання худобины продають мясо, навѣть зъ пѣдозрѣнои худобы. На те Пшибыславскій: „Niech ksiądz zrobi doniesienie na piśmie“. — „Я не жандармъ, кажу, и за другихъ службы робити не маю; я тѣлько звертаю увагу а староство нехай прикаже жандармамъ пильнувати не лишь крамницѣ „Просвѣты“, але и другихъ крамарѣвъ. Я того жадаю, най буде рѣвне право для всѣхъ!“ П. концепістъ обуривъ ся: „Ksiądz niema nas uczyć, co my mamy żandarmeryi rozkazywać!“ На те кажу: „Знаю лишь тѣлько, що чого читальни не вѣльно, то и другому не повинно бути вѣльно; а що до науки, то она прийде зъ Вѣдня“. — „Czy to ma być groźba? bo jeżeli tak, to ja się jej nie boję!“ — „Чи грозьба се, кажу, и чи вы ся боитесь, то покаже ся въ будучности, а на теперь я на таке поступованe заявляю свое сожалѣне“. — На тѣмъ скѣнчило ся. — Другого дня досвѣта дають менѣ знати, що Никола Фізоръ [мѣй нѣбы факторъ] дѣставъ у ночи наказъ зѣ староства, щобы тамъ на рано явивъ ся, и що поліцай громадскій стягнувъ его зъ постелѣ и повѣвъ до Залѣщикъ. Щось якъ въ часѣ мобілізаціи!

Але теперь смѣю спытати дотычнѣ власти: 1) Якъ они глядять на донось ц. к. жандарма зъ постерунку Торске, де вѣнъ обвинивъ мене о похатну торговлю яйцями? — 2) Коли вѣнъ дня 13 жовтня сконфіскувавъ баранину въ крамницѣ „Просвѣты“, длячого не сконфіскувавъ мясо зѣ свинѣ пѣдозрѣнои о решетину, котру дня крамарь 6-ого жовтня зарѣзали и людямъ спродали, а сли о тѣмъ на той часъ не знавъ, чи зробивъ донесене, коли о тѣмъ довѣдавъ ся пѣзнѣйше? — 3) Чи вѣдомо тому жандармови, що одинъ крамарь дня 7 липня с. р. зарѣзавъ безъ оглядины вола, котрый забѣгъ въ скалы [можливо зѣ скаженины] и тамъ въ ровѣ забивъ ся, и що тое мясо людемъ розпродавъ? — 4) Чи вѣдомо ему, що въ Иваню уже пять лѣтъ нѣхто не оглядавъ умерцѣвъ? — 5) Чи вѣдомо, що въ Иваню нѣхто не оглядае худобы, веденои на торги? — 6) Чи вѣдомо, що въ Иваню жиды крамарѣ уживають фальшивыхъ мѣръ и вагъ та що зверхность громадска сконфіскувала ихъ, довѣдавшись, що мае до того право? — 7) Чи вѣдомо, що въ Иваню не священикъ, але жиды скуповують яйца по хатахъ? — Отъ яке вдячне поле для жандармерии! А могла бы и за лихву запытати! Тымчасомъ она пильнуе головно крамницѣ „Просвѣты“, завѣдуваной людьми, котрымъ найменше можна бы закинути злу волю.

Але-жь особлнву опѣку надъ крамницями „Просвѣты“ розтягнувъ п. Пшибыславскій, молоденькій шляхтичь, о котрѣмъ говорять, що вѣнъ въ старостве „господарюе“. За прибираній собѣ заслуги жде его авансъ — давъ бы Богъ якъ найскорше, але до бѣльшого мѣста, де бы его енергія заяснѣла, бо шкода ей марнувати ся въ глухѣмъ кутѣ...

Иванъ Великорскій.

Справы парляментарнѣ.

Sonn- und Montags-Ztg. доносить що сего тыждня засѣданя палаты послѣвъ вѣдбудуться вѣ второкъ, четверъ и пятницю. На першѣмъ засѣданю буде дебата надъ выимковымъ станомъ въ Галичинѣ; возмуть въ нѣй участь Поляки всѣхъ сторонництвъ, соціялісты и антісеміты. Четвергове засѣданe буде посвячене выключно цѣсарскому ювілеови.

Праскій дневники доносять, що въ послѣдныхъ дняхъ молодоческій клюбъ радивъ надъ цлово-торговельнымъ трактатомъ зъ Угорщиною и рѣшивъ завести въ нѣмъ деякій змѣны, именно що-до зелѣзниць, регуляція рѣкъ, каналѣвъ, цѣны соли и постановъ о пошестяхъ худобы. — Рѣвночасно клюбъ постановивъ голосувати противъ обжалованя за выимковый станъ въ Галичинѣ зъ огляду на коло польске, котре пѣдпирае ческій интересы; однакъ говорять, що деякій молодоческій послы здержать ся вѣдъ голосованя. — Клюбъ выступае противъ проектованого правительствомъ утраквістичного університета на Моравѣ, а домагае ся заснованя чисто ческого. — Сими днями зберуть ся на нараду мужѣ довѣря молодоческого сторонництва, щобы выслухати справоздання о поступованю молодоческихъ послѣвъ въ радѣ державнѣй.

Переглядъ політичный.

Въ радикальныхъ нѣмецкихъ кругахъ розпочала ся енергічна аґітація за масовымъ переходомъ на протестантизмъ. Минувшого тыждня вѣдбули ся въ Теплицяхъ зборы мужѣвъ довѣря радикально-національныхъ Нѣмцѣвъ и тамъ обговорювано сесю справу. Ухвалы держать ся покищо въ тайнѣ. До публичнои вѣдомости дѣйшло лишь се, що справоздания поединокихъ мужѣвъ довѣря въ провінціи були дуже користнѣ для противкатолицкого руху. Речинець выконанн сеи постановы ще не означеный. Выконуючій комітетъ мужѣвъ довѣря зѣйде ся въ грудни другій разъ въ Теплицяхъ. Окрѣмъ того въ першѣй половинѣ грудня вѣдбудуть ся зборы мужѣвъ довѣря въ котрѣмсь доси ще не вызначенѣмъ мѣстѣ Стирії або Каринтії зъ порядкомъ дневнымъ: „Прочь зъ Римомъ!“ Въ тыхъ зборахъ мають такожь взяти участь провѣдники руху въ Чехіи, вѣдъ котрыхъ выйшла ініціятива уряджения згаданыхъ зборѣвъ. Въ Градци буде въ першихъ дняхъ проповѣдувати старокатолицкій священникъ Ніттель. Антіримскій рухъ въ Градци нахиляе ся бѣльше въ сторону старокатолицизму, коли тымчасомъ въ Чехіи цѣлый рухъ розвивае ся въ користь протестантизму.

Противъ сервілістичнои політики молодо-Чехѣвъ зачинають вѣдзывати ся дуже острѣ голосы середъ ческои суспільности. Одна вѣдважнѣйша часопись ческа пише: „Насъ спродано за 100,000 зр.! [квота вызначена на заснованe ческои політехніки въ Бернѣ]. Сли ческа делегація теперь вже пустила ся на політичне шахрайство, повинна була бодай щось такого вышахрувати, абы мы не потребували до дна нашои душѣ соромити ся тымъ, що спродано насъ за 100.000 зр., що за одну крышку хлѣба покинено ческу програму. Помнячувши тѣ, що школа ще не заснована, що ческій народъ мае вже за много університетскои и технічнои интеліґенціи и сеся школа не була такою наглою и конечною потребою, коли остали ся нашѣ для нашого націоналізму шкѣдній германізаційнѣ чинники, скажемо, що вѣденьске правительство умысне дало сесю пусту уступку, щобы ческій послы могли чимъ-небудь выказатись для охороны своихъ репутацій. Таку методу політичного шахрайства мусимо засудити. Програма пѣйшла до гробу, ей покинено и спродано за кѣлька окрухѣвъ, котрѣ нѣчого не значать, порѣвнавши ихъ зѣ стратами.

Побутъ французского кардинала Лянженіе въ Римѣ мае мати політичну цѣль. Кардиналъ мае въ интересѣ французского правительства вывѣдати въ Ватиканѣ справу орієнтальныхъ католикѣвъ. Въ наслѣдокъ симпатій, якій цѣсарь Вільгельмъ заявливъ католикамъ пѣдчасъ свого побуту въ Палестинѣ, папа мавъ стати прихильнѣйшимъ до Нѣмеччины, анѣжь доси, и вже не думае опиратись нѣмецкѣй охоронѣ надъ нѣмецкими католиками Палестины. Французскому кардиналови вытолкують, що Франціи належить ся протекторатъ надъ орієнтальными институціями універсального характеру, до котрыхъ належать місіонарѣ рѣзныхъ народностій, але охорона заведень зъ выключно або переважно нѣмецкимъ характеромъ мусить бути вѣддана Нѣмеччинѣ.

Нинѣ мае вѣдбути ся рѣшаюче засѣдане испаньско американьскои мировои комісіи. Америка рѣшучо вѣдкинула проектъ пѣддати справу спору о Филиппины полюбовному судови, але годить ся на заплату певнои сумы за тѣ острови. Одинъ вызначный испаньскій політикъ заявивъ, що въ Испаніи не дурять ся нѣякими илюзіями въ справѣ Филиппѣвъ. Въ наслѣдокъ пѣдпоры, яку Америка мае вѣдъ одного держави [Анґлія], котрѣй належить на переважаѣ Американьскои Унії, и черезъ рѣвнодушность прочои Европы Испанія буде мусѣла стратити Филиппины. Однакъ при тѣмъ она не згодить ся на смѣшно низьке вѣдшкодоване. Що до кубаньскихъ довгѣвъ, то властителѣвъ тыхъ довгѣвъ вѣдошле ся до тои держави, котра буде выконувати зверхничѣ права надъ Кубою. Испанія, разъ вѣдступивши Кубу, не може почувати ся до обовязку сплачувати кубаньскій довги.

Ореченя властей скарбовыхъ въ справѣ фасіи духовеньства до вымѣру податку особисто-доходового.

Надходить часъ, въ котрѣмъ духовеньство мае зновъ вносити фасію своихъ доходѣвъ до вымѣру податку особисто-доходового. А що ц. к. власти податковѣ при першѣмъ вымѣрѣ податку особисто-доходового поступили самовѣльно, вымѣрюючи духовеньству *по-бираючому цѣлу або часть конґруы* зъ фонда релігійного податокъ особисто-доходовый *вѣдъ доходу бѣльшого якъ фасійный*, длятого ц. к. намѣстництво видѣло ся спонуканымъ вѣднести ся до ц. к. краевои дирекціи скарбу о выдане *принципіяльного* рѣшеня въ тѣй справѣ, о чѣмъ президія намѣстництва пѣдъ днемъ 20/6 1898 ч. 53.915 повѣдомила власть духовну, поручаючи рѣвночасно духовеньству вносити *рекурсы* противъ вымѣреного податку. До теперь однакъ не чути нѣчого въ тѣй справѣ, анѣ не полагоджено рекурсѣвъ, анѣ не выдано принципіяльного рѣшеня взглядомъ оцѣненя доходѣвъ духовеньства зъ его поборѣвъ службовыхъ. Потѣшають насъ тѣлько обѣцянкою: „Nie bójcie się, nic wam się nie stanie, bo wasz rząd broni“.

Позаякъ духовеньство мусить мати певну сталу норму, пѣсля котрои мае фасіонувати свои доходы, тому подаю коротко постановы закона дотычно фасіонованія поборѣвъ службовыхъ духовеньства, якъ такожь новѣйшій рѣшеня міністерства фінансѣвъ и краевои дирекціи скарбу въ Лінцу въ тѣй справѣ.

Въ артикулѣ 56. II. припису выконавчого до закона зъ дня 25/10 1896 В. з. д. ч. 220 зѣбраній суть коротко постановы закона дотычно фасіонованя поборѣвъ службовыхъ духовеньства, а именно:

1) §. 202. уступъ 5. постановля: Духовній, побираючій *доповнене конґруы*, мають выказати стіпендіи богослужебнѣ и доходы спітрахильнѣ *тѣлько* въ тѣй высотѣ, яку по мысли §. 3. закона зъ дня 19 цвѣтня 1885 приняло намѣстництво при послѣднѣмъ обчисленю конґруы. *Инши поборы* зъ установленыхъ стіпендій належить зѣзнавати згѣдно зъ тыми, що дѣйстно несуть.

2) §. 206. уступъ 3. постановля: При *оцѣненю* доходѣвъ духовеньства зъ его поборѣвъ службовыхъ належить засягнути гадки *тѣлько* намѣстництва и зверхнои власти духовнои. Доходженe черезъ осѣбы довѣрочнѣ есть прото выключене. Само собою розумѣе ся, що и намѣстництво лише тамъ мае зарадити урядове поступоване, де того потреба до справедженя дать поданыхъ податникомъ. Поборы названій въ §. 202. будуть принятѣ въ тѣй высотѣ, въ якѣй були дочисленѣ до конґруы. [Сей послѣдный уступъ пропущено въ арт. 56. II. припису выконавчого, а въ якѣй цѣли, се окаже ся низше].

3) Дотычно доходу духовныхъ зъ *бенефіціяльныхъ* грунтѣвъ, якъ такожь зъ рентъ и капіталѣвъ обовязують загальнѣ постановы (§§ 163 и 169). Если бы священики мали вѣдданѣ до ужитку *церковнѣ* грунты и домы, то доходъ зъ нихъ належить оцѣнять по мысли арт. 12 до 19 (арт. 23, 2. al. 2).

Зъ порѣвнаня §. 202 зъ 206 выпливае, що законъ робить рѣзницю (хоть неясну) межи парохами, котрѣ побирають конґруу, а тыми, котрѣ ей не побирають. Першій мають подати лишь выказаній въ адъюстованѣй фасіи спітрахильнѣ доходы и богослужебнѣ стіпендіи, а зъ нишихъ доходѣвъ лишь пѣзнѣйше установленѣ стіпендіи [с. е. *легаты*]. О мануальныхъ стіпендіяхъ и нишихъ дарахъ, якій священики одержують при случаю свого урядованя, нема въ законѣ згадки, длятого ц. к. власти податковѣ поступили зовсѣмъ самовѣльно, дочисляючи кождому парохови побираючому конґруу: „нишѣ поборы службовѣ въ сумѣ 100 або 200 зр.“ Се чисто, по галицки! Але-жь годѣ вчислити комусь самовѣльно дохѣдъ, о котрѣмъ законъ не згадуе.

Дотычно парохѣвъ достаточно дотованыхъ, котрѣ *не побирають нѣякои конґруы*, то пѣсля гадки властій скарбовыхъ, очевидно не нашихъ, але у Вѣдни и въ Лінцу, обовязують ихъ загальнѣ постановы, т. зн. они мають подати *дѣйстный дохѣдъ* зъ спітрахильныхъ доходѣвъ, якъ такожь зъ нишихъ дарѣвъ плывучихъ въ огляду на ихъ урядъ, якъ се выходить зъ пропущена концевого уступу §. 206 въ арт. 56. II., а такожь зъ артикулу 4, уст. 3 и артикулу 24, уст. 3. Однакъ при оцѣненю тыхъ доходѣвъ обовязанѣй ц. к. власти податковѣ засягати гадки ц. к. намѣстництва въ порозумѣню зъ властію духовною (§. 206). Тое порозумѣне дѣяло ся *до теперь* на основѣ розпорядженя міністерства фінансѣвъ зъ 14/2 1891 ч. 4636 и міністерства вѣроисповѣдань зъ 28/5 1891 ч. 3387 пѣсля котрого: фасія спітрахильныхъ доходѣвъ въ цѣли вымѣру податку доходового мала вѣдбувати ся пѣсля патенту Іосифінського. Если бы на будуче такъ не було, тогдѣ пароси, котрѣ свою конґруу побирають зъ доходѣвъ парохіи, були бы гѣрше дотованѣ.

Въ справѣ фасіонованя доходѣвъ священикѣвъ выдало міністерство фінансѣвъ пѣдъ днемъ 30/12 1897 ч. 64549 слѣдуюче розпорядженe: „Зъ §. 206, уступъ 3. показуе ся, що доходы зъ богослужебныхъ стіпендій и спітрахильныхъ такс належить выказувати въ тѣй высотѣ, въ якѣй по мысли §. 3 закона зъ 19 цвѣтня 1885 були принятѣ при обчисленю конґруы. Отже *якъ довго обовязуе згаданый законъ, належить доходы того рода, котрѣ до конґруы не вчисляють ся, при установленю доходу пѣдлягаючого оподатковану поминути*“.

На основѣ того міністерского розпорядженя повѣдомила ц. к. краева дирекція скарбу въ Лінцу пѣдъ днемъ 15/51898 ч. 8801/П епископскій ординаріятъ въ Лінцу, що тіи священики, котрѣ побирають доповненe конґруы, мають подати богослужебнѣ стіпендіи вчисленѣ до конґруы въ тѣй высотѣ, въ якѣй принято ихъ при послѣднѣмъ обчисленю конґруы. *Мануальнѣ стіпендіи* мають згаданѣ священики, на часъ тревання выжше наведеного закона, при фасіонованю доходу до вымѣру податку особисто-доходового *поминути*, бо тіи-жь не вчисляють ся до конґруы. Аналоґічне поступованe мае мати мѣсце такожь дотычно священикѣвъ не побираючихъ конґруы, бо принципіяльно вѣдмѣнне поступованe взгля-

домъ нихъ було бы несправдане. Прото мануальній стіпендія належить въ фасіи помянути, але доходы зъ установленыхъ стіпендій [с. з. легатовъ] належить выказати до оподаткованя згодно зъ тымъ, що несуть.

Дотычно фасіонованя епітрахильныхъ доходовъ выдала ц. к. краева дирекція скарбу въ Лінцу пбдъ днемъ 15/5 1898 ч. 8801/II. въ порозумѣню зъ ц. к. міністерствомъ фінансовъ слѣдуюче розпорядженя: Дотычно епітрахильныхъ доходовъ обовязують парохбвъ, котрій *побирають доповненя конґруы*, постановы §. 202, уступъ 5. и §. 206, уступъ 3, пбсля котрыхъ доходы епітрахильній мають бути поданій въ тбй высотѣ, въ якбй ихъ принято при обчисленю конґруы. Тій-жь священики, котрій *не побирають доповненя конґруы*, мають подати *дѣйстно* побранй епітрахильній доходы. [L. Quartal. 1889 IV].

Якъ вздимо зъ наведеныхъ розпорядженъ справа фасіонованя доходовъ духовенъства укладае ся въ користь духовенъства. Було бы дуже пожадане, щобы и въ справѣ фасіонованя доходу зъ бенефіціяльныхъ грунтовъ и домовъ, що-до котрыхъ обовязують *загальній постановы*, выдано якесь принципіальне рѣшене, щобы духовенъство не було выдане на на самоволю оцѣнковыхъ комісій. Бо и ту поступили комісіи оцѣнковій самовольно, принимаючи доходъ зъ поля въ двое и трое бблыпій, якъ катастральный. Тутъ могли бы послужити *нормою* приписы закона выконаючого що-до службовыхъ мешкань и грунтовъ вбданыхъ державнымъ урадникамъ до ужитку: „При доходѣ державныхъ урядниковъ службовій мешкання або до ужитку вбданій грунты, *за котрій потручае ся вбдъ пенсіи певна квота*, не належить вчисляти до доходу анѣ до розходу“ [арт. 23, 4.] То значить, що лишь потручена вбдъ пенсіи квота становить пбдставу до оподаткованя. Позаякъ за уживанє ерекціональныхъ грунтовъ потручае ся парохамъ вбдъ пенсіи певна квота е. з. *чистый катастральный доходъ*, то лишь сей доходъ повиненъ служити пбдставою до оподаткованя. А що до мешкання парохбвъ in natura, то домбвъ парохіяльныхъ не належало бы такожь фасіонувати, бо они суть не тбльке *убікаціями урядовыми* вбльными вбдъ податку домового, а тымъ самымъ и вбдъ податку особисто-доходового [„вынявши будынки въ §. 164. уступъ 2 и 3 названій“], але такожь и *службовыми* мешканями, прислугуючими парохамъ in partem salarii. Наколи-бы парохи не мали мешкання in natura, то и брали бы певне въ горы означене кватироване, т. з. бблыпу пенсію, и тое кватироване мусѣло бы уважатись яко вартбсть грошева мешкання, цѣлкомъ такъ само, якъ у державныхъ урядниковъ [арт. 23, 4.]. Позаякъ парохи мають вбльне мешканє, то правительство асигнуе имъ за то меншу пенсію, взглядно потручае имъ вбдъ пенсіи вартбсть грошеву мешкання. Тую вартбсть мусѣло бы впередъ оцѣнити намѣстництво въ порозумѣню зъ властію духовною, бо дотеперь вартбсть мешкання парохбвъ не есть близше означена. Вартбсть службовыхъ мешкань парохбвъ буде очевидно дуже низька, бо домы парохіяльній суть убікаціями урядовыми и яко такій нѣкому не вынаймають ся. Що домы парохіяльній мають всѣ знамена убікацій урядовыхъ и службовыхъ мешкань парохбвъ, се видно зъ слѣдуючого декрету надворного, остаючого до нинѣ въ силѣ: „Причина увбльненя домбвъ парохіяльныхъ вбдъ податку домового лежить въ тбмъ, що они *мусять* бути уважанй въ певнбмъ значінню яко *убікацій урядовій* и *in partem salarii* прислугуючій парохамъ мешканя“ [декр. канцел. надворн. зъ 31 марта 1829 ч. 1226 и зъ 20 лютого 1820 §. 2. с. и §. 22.)

Сихъ кблька увагъ подавъ я яко руководство для духовенъства при уложеню новыхъ фасій. Vigilantibus iura.

А. Д.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новбмъ-Санчи!**

— **І-шій загальній зборы „Краевого Союза кредитового“**, стоваришеня зареестрованого зъ обмеженою порукою у Львовѣ вбдбудуть ся *дня 8 м. ст. грудня* с. р. [въ четверъ] о 10 годинѣ рано въ комнатахъ Товариства взаимныхъ обезпеченъ „Дньстеръ“ [Ринокъ ч. 10, II поверхъ] въ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Выббръ предсѣдателя зборбвъ. — 2) Справоздане комітету основательбвъ. — 3) Выббръ 12 членбвъ Рады надзираючои и 6 заступникбвъ членбвъ Рады [§. 36 стат.]. — 4) Выббръ 3 членбвъ комісіи контрольнои [§ 52 б.]. — 5) Внесеня и интерпеляціи членбвъ. — Право участи въ загальныхъ зборахъ мають члены Товариства, котрій що-найменше одинъ удѣлъ въ цѣлости уплатили [§. 50 стат]. На загальныхъ зборахъ беруть участь члены особисто, прави особы заступають ихъ законній представитель [§. 51 стат.]. Загальній зборы мають право рѣшати безъ огляду на число присутныхъ членбвъ [§. 55 стат.]. Членбвъ Дирекціи занимаюе Рада надзираюча зъ помѣжь членбвъ Товариства [§. 30 стат.]. — О якъ найчисленнѣйшу участь упрашае Комітетъ. — Львбвъ дня 10 падолиста 1898. *Д-ръ Я. Кулачковскій*. Д-ръ *К. Левицкій*. Д-ръ *С. Фединъ*.

— **Выдѣлъ Селяньскои Рады** въ Бродахъ маe честь запросити всѣхъ Пчт. выборцѣвъ управненыхъ до выбору рады повѣтовои брбдскои зъ групы сѣльскои на 27-ого н. ст. листопада с. р. на годину 4 пополудни на нараду до читальнѣ мѣщаньскои въ Бродахъ. — *Юлінъ Мандичевскій* предсѣдатель Селяньскои Рады въ Бродахъ.

— Вчера (въ недѣлю) по представленю театральномъ вбдбули ся въ комнатахъ „Руского Бесѣды“ вечерницѣ зъ танцями. „Брідкого“ пола явилось досыть, натомѣсть наши красавички забавились трохи — въ опозицію, явилось ихъ за мало. Петрушки не було анѣ на лѣкъ, буфетъ бувъ славный, а наши панѣ при буфетахъ урядили многимъ изъ молодежи несподѣванку, бо коли хибло коняку, продавали фальшфікать — забарвлену мікстуру зъ воды... Оно було на оба боки добре: каса „Бояна„ мала доходъ, а хто давъ ся злапати на такій „конякъ“ то щиро радивъ нишимъ спробувати сего чудного — нектару. Весела забава протягла ся по-за третю годину рано.

— **Зъ Богородчаньского пишуть намъ**: Въ справѣ моеи повыборчои дописи зъ Богородчаньского вбдтакъ спростованя о. В. Короля зъ Битькова що-до его голосованя прошу умѣстити отсихъ кблька слбвъ: О. Король каже, що голосувавъ на руского кандидата, а по выборѣ вступивъ до мешкання старосты для того, бо привбзъ на своѣй фурѣ старостиньского сына, мешкаючого вбдъ пбвтора року въ Битковѣ и назадъ его мавъ узяти зъ собою. Шкода, що о. Король не додавъ, що сынъ старосты, котрого вбнъ привбзъ зъ собою до Богородчанъ, бувъ выборцемъ зъ Битькова! Чому-жь то?! А про голосованє обі разы тамтого року о. В. Король не згадуе въ своѣмъ спростованю. — Я въ своѣй дописи помыливъ ся що-до одной громады, взявши ей межи села, котрій не мали опѣки своихъ душпастирѣвъ. Я до тыхъ сѣлъ зачисливъ Глеббвку замѣсть Хмелѣвки. Дай Боже, щобы вжюды така була опѣка зб стороны нашого духовенъства, якъ ей въ народныхъ справахъ веде о. Вол. Паукъ, до котрого прихода належить Глеббвка яко філія. О, тодѣ выборы певно не такъ бы у насъ выпадали!

— **Вбдкрытє памятника короля Яна III. Собѣского** вбдбуло ся вчера при красной погодѣ, середъ численно зббраного народу, тблько не було доброго ладу въ аранжованю. По богослуженю въ лат. катедрѣ, въ котрбмъ взяли участь аеп. Моравскій и Исаковичъ, краевый маршалокъ и намѣстникъ, рада мѣска зъ президентомъ Малаховскимъ и депутаціи та гостѣ, мѣжь ними голосный писатель данъскій Брандесъ, выйшовъ походъ до памятника на валахъ Гетьманьскихъ [противъ Вѣденьскои качарнѣ]. Тутъ хоръ „Лютнѣ“ вбдспѣвавъ кантату при орхестрѣ 30. п. п. Вбдтакъ мѣскій архіварь д-ръ Чоловскій вбдчитавъ фундаційну грамоту, а вбдтакъ президентъ мѣста выголосивъ довгу бесѣду. Коли скбнчивъ, спала зъ памятника ослона при спѣвѣ „Лютнѣ“ и грѣ орхестры. Вбдтакъ по-пбдъ падесталь памятника перейшовъ довгій походъ дѣтворы всѣхъ школъ мѣскихъ мужескихъ и дѣвочихъ, потбмъ охотнича сторожа огнева, Соколы, молодѣжь школъ середныхъ, товариства ремѣсничій и робітничій, академики, депутаціи рбзныхъ товариствъ та институцій. При памятнику складано вѣнцѣ и китицѣ цвѣтбвъ.

По обходѣ вбдбуло ся принятє депутацій и гостей въ салахъ ратуша. О 3 годинѣ вбдвѣдали гостѣ памятковый камѣнь Собѣского на Высокбмъ замку, а повертаючи оглянули дбмъ кн. Поніньского, де колись мешкавъ Собѣскій. О год. 5 вбдбули ся вбдчиты по дѣльницахъ мѣста о королю Собѣскбмъ, а о 7-бй въ театрѣ торжественне представленя. По театрѣ було принятє въ домѣ президента Малаховского.

Въ депутаціяхъ зъ краю були и деякій Русины: бурмістры Охримовичъ зъ Дрогобича, Лучакбвскій зъ Тернополя, Паръ зъ Яворова, о. Вол. Громницкій парохъ тернопольскій, о. Теляковскій въ Бучача и и. — Въ торжествѣ взяла участь не лишь мѣйска школа руска, але и дѣвчата института Василіянокъ. Цѣваве явище представлявъ собою и одинъ молоденькій Русинъ п. Евгенъ Барвѣньскій въ контуши зъ карабелею...

Вѣсти зъ Еп. Перемыс кои

Канонічну институцію дбстали оо.: Володимиръ Мосевичъ на Дббрцѣ дек. угнбвского, и Левъ Калужницкій на Риботичѣ дек. добромильского. — Завѣдательства дбстали оо.: Дамянъ Гура въ Новбмъ селѣ дек. куликбвского и Григ. Тимчишинъ въ Дроздовичахъ дек. нижанкбвского. — Сотрудництво въ Равѣ руской дбставъ о. Лонгинъ Тустановскій. — Крылошаньскій вбданаки дбставъ о. Іоанъ Жарскій парохъ въ Глудни. — Правительство продовжило дотацію на одинъ рбкъ для парохіяльного сотрудника въ Терновцѣ деканата яслиского.

Наука, штука и література.

— **Зъ руско-народного театру.** Въ суботу побачила руска публика по разъ першій на сценѣ историчну трагедію въ 6 вбдслонахъ „Палѣй и Мазепа“ Ю. І. Косиненка и К. П. Мордера. Рѣчь [пбсля афіша] дѣе ся на Украинѣ въ XVII. вѣцѣ, хочь позвання дѣятись на початку XVIII столѣтя. Яко головній особы дѣевій выступають Мазепа гетьманъ Украины и его антагоністъ Семенъ Палѣй, хвастбвскій полковникъ Гетьманъ Мазепа маe хорошу выхованку Оксану, зъ котрою пбзнае ся выхованецъ Палѣя молодый козакъ Богданъ Вогникъ и обоe присягають собѣ вѣчну любовь. Мазепа, занятый своими плянами політичными, мало звертае уваги на любовній вбднесины Оксаны, аж одна пригода розкрывае тайну. Въ его замку одной ночи сердюки прихопили Вогника. Гетьманъ добачивъ тутъ зрадливе дѣло Палѣя и зловленого Вогника каже взяти на пытку [тортуры]. Втбмъ впадае Оксана и зб слезами въ вчахъ выпрошуе помилуванє для Вогника, свого милого. Гетьманъ укладае собѣ плины на будучнбсть. Бажанемъ его е стати самостбйнымъ и независимымъ княземъ Украины. За-для тои цѣли навязуе вбнъ тайній зносины зъ Швеціею и Польщею, а рбвночасно удае приязнь „бѣлому цареви“. Въ тбмъ часѣ пбзнае ся вбнъ зъ Полькою княгинею Дульскою, молодою вдовою, и залюблюе ся въ нѣй. Дульска опанувала серце гетьмана и вплывае на справы політичній, веде ихъ корыстно для Польщѣ. Мазепа рѣшае ся выкористати и любовь Вогника до своеи выхованцѣ Оксаны, лукаво выявляе передъ нимъ охоту погодитись зъ Палѣемъ и черезъ Вогника запрошуе его до Батурина. Середъ того Палѣй зб своими козаками здобувае оденъ польскій замокъ, де у свого свояка жила княгиня Дульска. Въ замку заставъ Палѣй бенькетъ, полонивъ усе панство вразъ зъ Дульскою и засудивъ на смерть черезъ высаджене замку порохомъ у воздухъ. Втбмъ являсь Палѣевъ выхованецъ Вогникъ, выявляе ему приязнй намѣры Мазепы и свою любовь до Оксаны и доводить Палѣя до згоды зъ Мазепою. Старый Палѣй їде зъ нимъ до Батурина. Ту витае его дуже облесно Мазепа и противники перепрошують ся. Втбмъ часѣ загощуе до Мазепы и Дульска та вымушуе у залюбленого гетьмана пбдписъ договору зъ Каролемъ XII. королемъ шведскимъ противъ Россіи. А що Палѣй стоить ему на перешкодѣ, то вбнъ, маючи его у себе, завдае ему въ напитку чогось на сонъ а опбсля каже его перевести до монастыря. Щобы Вогникъ не бувъ на перешкодѣ, Мазепа выславъ его нібы до хорои Оксаны; та вбнъ розпечатавши переданый черезъ него листъ Мазепы, пбзнавъ зраду, вернувъ ся, дбставсь до келіи Палѣя и присягъ пбмститись на Мазепѣ. Мазепа признавсь, що вбнъ е ей вбтцемъ и заявляе, що не вбддасть ся за Вогника обѣцюючи ѣй знатнѣйшого женниха. Вогникъ хоче ей выкрасти та се не удаесь, самъ Мазепа перебивае и каже Оксану замкнути на якійсь часъ пбдъ доглядомъ Татарина. Зразъ потбмъ політичній плины Мазепы вбдкрываютъ ся и ему не остаесь уже нѣчо иншого, якъ зъ вбйскомъ вырушити противъ царя Дульска, осягнувши свою політичну цѣль, не дбала о его любовь. Мабуть по битвѣ пбдъ Полтавою Вогникъ мститъ ся на Мазепѣ, завдае ему насильно отруѣ. Тымъ вбнъ мститъ ся за те, що Мазепа зрадивъ Палѣя, и за заморену въ запертѣ Оксану, бо Мазепа забувъ дати приказъ увбльнити ей Конаючій Мазепа пбзнае по дукатѣ на груди Вогника, що Вогникъ е его сыномъ а братомъ Оксаны. Вогникъ хоче ратувати вбтця вбдъ смерти, але годѣ!

Такій короткій змѣстъ штуки. Мае она чимало мѣсць ефектовныхъ але ей вартбсть маленька. Головній ролѣ припали пп. Ольшаньскому [Мазепа] Гембицкому [Палѣй] и Стадникъ [Вогникъ]. Оксану грала п-на Миколаенко, княгиню Дульску п-ѣ Осоповичева, а п. Нижанковскій гравъ ролю Орлика генерального судьѣ Мазепы. Артисты вбддали свои ролѣ зъ повнымъ зрозумѣнямъ рѣчи, видно було стараннбсть. Залюблені Вогникъ [п. Стадникъ] и Оксана [п-на Миколаенко] вбддали дуже добре свои трудній ролѣ. Та й менші ролѣ були вбдограні добре.

Вчера [въ недѣлю] урядило товариство руских ремѣсникбвъ „Зоря“ при спбвучасти театральной дружины святочный вечеръ въ честь Ив. Котляревского. Почавъ ся вбнъ драматичнымъ знанымъ прольгомъ д-ра Из. Франка, выголошенымъ зъ вервою п. Лопатиньскимъ. Коли запала занавѣса, вббрана публика побачила несподѣванку: спущено нову занавѣсу, зладжену для нашого театру. Выглядае импонуючо. Змальована на народныхъ мотивахъ зъ мережокъ и килимкарскихъ прикрасъ. На середенѣ на голуббмъ поли видиѣ портретъ Ивана Котляревского, окруженый авреолею, а довкола на берегахъ видиѣе червона напись изъ слбвъ Шевченка посвяченыхъ Котляревскому: „Будешь батьку нанувати, поки живуть люде, поки сонце зъ неба сьяе, тебе не забудуть“. Пбдъ портретомъ лежить отворена книга: на одной ей сторонѣ видиѣе рбкъ 1798 а на другбй 1898, дальше лежить гусяче перо и звитокъ паперу [volumen]. По бокахъ портрету въ перспективѣ видиѣе зъ одной хата Котляревского и церковь, а въ другои мѣсто Полтава. Занавѣса, по мыслу проф. В. Шухевича, выглядае дуже хорошо и поважно. Малюванъ ей знанный декоратбръ п. Дільцъ. Публика приняла сесю не сподѣвану новбсть оплесками.

Опбсля запродукувавъ ся ново основный хоръ „Зорѣ пбдъ управою п. Чумы и вбдспѣвавъ „Три шляхи“, якъ на початокъ дуже удачно. Сольо-спѣвъ вбдспѣвавъ п. Менцинський [теноръ], знаный публицѣ зъ святочного вечера въ театрѣ гр. Скарбка. Пѣсню принято довгими оплесками. — Дальше пбсля програмы вбдограно І-актбвку Котляревского „Москаль Чарбвникъ“. Артисты вбддали ей зъ дотепомъ та житемъ а сала лунала вбдъ загального смѣху. Хочь стара штука, та все ще подобаесь. — Дальше вбдспѣвавъ хоръ „Зорѣ“ ще пѣснѣ „Гей по горѣ“ и „Ой пущу я конниченка“ зовсѣмъ складно. І на Олена Данилюкбвна дуже добре вбддекламувала Шевченкове „На вѣчну память Котляревскому“, тому и нагороджено декляматорку заслужено довголунаючими оплесками. Она додала ще надпрограмово одну деклямацію, приняту такожь симпатично. Талантъ музичный и рутину выявили въ двохъ квартетахъ смычковыхъ: „Мрія Богдана Хмельницкого“ и „Стара пѣсня“, композиціи п. Людкевича, чотири семинаристы учительскій пп. Панькбвъ, Кондрацкій, Андруховичъ и Петелякъ. Чудній, тужній, переймаючій звуки мѣшали ся въ одну цѣлбсть и прошибали слухачѣвъ. По рисныхъ оплескахъ вбдограли они ще оденъ твбръ музичный.

Якъ на представленю въ суботу такъ и на вечерѣ въ недѣлю було публики доволѣ.

Завтра [вб-второкъ] комедія въ 4 вбдслонахъ „Торговля жемчугами“ Григ. Цеглинського. Рѣчь се дуже цѣкава, тому публика повинна явитись численно.

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр

— **Именованя.** Радниками суду при судахъ І. инстанціи именованій: Радники краевого суду яко начальники повѣтовыхъ судбвъ: Левъ Кульчицкій зъ Городка для Львова, Генр. Топольницкій зъ Лютовискъ для Тернополя, Ферд. Гампель зъ Миколаева для Тернополя, Стан. Прачиньскій зъ Теребовлѣ для Перемышля, Адольфъ Зенегъ v. Шарфенштайнъ зъ Надвбрной для Самбора, Инол. Копыстяньскій зъ Жабя для Самбора, Володисл. Выспяньскій зъ Делятина для Коломыи; дальше маючій титулъ и характеръ радника краевого суду заступникъ старшого прокуратора державного Тад. Малина зб Львова для Львова; — дальше судовій секретарѣ: Тад. Грабъ зъ Бережанъ для Бережанъ, д-ръ Ив. Хомицкій зъ Дрогобича для Тернополя, Ив. Цибикъ зб Львова для Тернополя, Григ. Петричкевичъ зъ Равы для Сянока, Вільг. Іонасъ зб Стрыя для Стрыя, Кори. Проскуриницкій зб Стрыя для Станиславова, Кар. Райнеръ зъ Самбора для Самбора, Авг. Вольфъ зъ Перемышля для Коломыи, Мих. Балтаровичъ зъ Золочева для Золочева и д-ръ Юл. Врилиньскій зб Львова для Львова; — вкбнци субституты державного прокуратора: Ант. Вилецкій зб Львова для Коломыи, Іосифъ Карановичъ зб Львова для Станиславова, Исид. Мидловскій зъ Тернополя для Тернополя, Филим. Лятошиньскій зъ Золочева для Золочева, Едм. Філінъ зб Львова для Львова.

Радниками краевого суду яко начальники повѣтовыхъ судбвъ именованій: повѣтовій судьѣ: Брон. Левицкій у Вишнѣвчику, Володисл. Голаховскій въ Гвбздци, Николай Вербовый въ Зборовѣ, Левъ Гарасимовичъ въ Новбмъ селѣ, Ернестъ Штренгъ въ Болеховѣ, Мих. Глѣджукъ въ Борини, Март. Вербицкій въ Мостахъ великихъ, Теофіль Тенча въ Чешановѣ и Кар. Виновскій въ Скалатѣ, всѣ зъ полишенемъ въ дотеперѣшнбмъ мѣсци служби, а такожь судовій секретарѣ: Алекс. Сальницкій зъ Борщева для Будзанова и Людв. Янішъ зъ Бучача для Городка.

Повѣтовыми судьями именованій: судовій секретарѣ: Ив. Чавдерна зъ Делятина для Делятина и Володим. Кишакевичъ зъ Бурштина для Обертина; — дальше судовій адъюнкты: Игн. Красовскій зъ Тисьменицѣ для Любовискъ, Павло Бѣлиньскій зъ Ярослава для Миколаева, Іос. Кунце зъ Мостискъ для Теребовлѣ, Юл. Кульчицкій зб Скалата для Жабя, д-ръ Едв. Шулиславскій зъ Янова для Лопатина, Аугуст. Дидушиньскій зъ Угнова для Надвбрной, Кнг. Рацѣборскій зъ Дубецка для Дубецка и Игн. Гонтъ зъ Лѣська для Старого-мѣста.

Судовыми секретарями при судахъ І. инстанціи именованій: повѣтовій судьѣ: Іос. Карачевскій зъ Лопатина для Бережанъ и Алекс. Кмицикевичъ зъ Обертина для Львова; — судовій адъюнкты: Аполин. Ясеницкій зъ Бучача для Стрыя, Іос. Целецкій зъ Залѣщикъ для Перемышля, Мечисл. Ольшевскій зъ Бббрки для Львова, Ив. Хлямтачъ зъ Сѣнявы для Львова и Валер. Гошекъ зб Скалата для Львова; — вкбнци судовый адъюнктъ Стан. Галецкій зъ Баняюки, для Тернополя.

Телеґрамы „Дѣла“.

Поля 21 падолиста. Командантъ маринарки адмиралъ Шпавнъ и намѣстникъ Госсъ прибули тутъ, щобы принятй цѣсаря Вільгельма.

Будапештъ 21 падолиста. Міністеръ вбйны маe уступити и стати вбйсковымъ командантомъ Босны. — Міністеръ краевои обороны маe уступити дня 2 грудня. На его мѣсце маe прийти Гольдъ. — Вчера вбдслонено памятникъ міністра торговлѣ Бароша.

Вѣдень 21 падолиста. Тунъ, Кайцль и Дінавлі выѣдуть при кбнци сего тыждня до Будапешту.

Парижъ 21 падолиста. Говорять, що Донъ Карльосъ приготовляе повстане и жде лишь на поворотъ испаньскихъ вбйскъ зъ Кубы и Филіпінбвъ, огбрченыхъ зъ причины невыплаченои имъ платнѣ. Головнымъ осередкомъ агітаціи карлістбвъ е Сарагоса. — Генералъ Боадефръ маe нинѣ передъ касаційнымъ трибуналомъ обговорити справу Дрейфуса зъ дипльоматичнои точки. Пікартъ конферувавъ уже зъ своимъ оборонцемъ.

Римъ 21 падолиста. Президентомъ палаты выбрано 190 голосами противъ 128 радикала Царданелього.

Кандія 21 падолиста. Урядовымъ языкомъ на Кретѣ буде въ наслѣдокъ ухвалы адміралбвъ грецкій языкъ. Въ Сітіи вбдбули ся збори магомеданьскихъ и христіяньскихъ достойникбвъ пбдъ французскою президіею. Прийшло до цѣлковитои згоды.

Царгородъ 21 падолиста. Болгарія внесла до Порты зажалене о нарушеня границѣ турецкимъ вбйскомъ. Болгарске правительство заявило, що сли Туреччина не зарадить сему, Болгарія буде мусѣла сама собѣ порадити. — На зажалене сербского посла въ справѣ нападбвъ на христіянъ Порта вбдповѣли, що тій зажаленя або пересадній, або неправдивій, тожь она не выдасть въ тбй справѣ нѣякихъ зараженъ.

Гамбургъ 21 падолиста. Въ суботу прибуло до Фрідріхсруге зъ Австрія 30 шенерійцѣвъ зъ послами Шенереромъ и Кітлемъ на вбдзѣдины домовины Бісмарка.

Шангай 21 падолиста. Товпа повстанцѣвъ напала и зграбувала мѣсто Квейнауфу и спалила дбмъ католицкои місіи.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На руску Бурсу въ Новомъ Санчи зволили въ мѣсяци жовтни с. р. зложити дальше Р. Т.: На руки Ив. Вербяного у Львовѣ: Громницкій и Сарачиньскій по 20 кр., Кордуба. Куровецкій, Меховичъ и Юзичиньскій по 50 кр. а Вербяный 1 зр. разомъ 3 зр., 40 кр. урадъ деканальный Вобрецкій 6 зр. 30 кр., на руки о. Т. Калужняцкого пароха и декана въ Загорю зложило духовеньство деканата Ольховецкого, а именно оо. Калужняцкій, Миронъ Лазорищакъ, Ив Сагацкій по 1 зр., І. Плошевскій, Іос. Гамерскій, Ант. Барновичъ, Юл. Левицкій, Вол. Дуркотъ и Ант. Криницкій по 50 кр. разомъ 6 зр., о. Ом. Крайчикъ пароховъ въ Нагачевѣ переславъ даръ п-ы Елены Стеґль зъ Львова 20 кр., о. Стеф. Височаньского пароха зъ Красного 30 кр., о. Мих. Кручковского пароха зъ Нагачева 1 зр. 30 кр., Ольги и Омеляна Крайчиковъ 1 зр. и дробнѣйшими датками 20 кр. разомъ 3 зр., Вол. Щавиньскій літератъ у Вѣдни 2 зр., зъ продажи книжокъ Дениса Лукіяновича выдавця універсальной бібліотеки призначеный опустъ 7 зр. 63 кр.

На будову рускои церкви въ Новомъ-Санчи зложили дальше въ мѣсяци жовтни Р. Т. пп.: о. І. Комарницкій професоръ університету у Львовѣ 2 зр., о. Т. Качмарчикъ зъ Бѣлцаревои 10 зр., Алекс. Григорчукъ и Іосаф. Петришакъ, функціонарѣ стачества въ Коломыи по 50 кр. разомъ 1 зр., С. Левицкій зъ Нѣська 2 зр. 50 кр., о. Ив. Хрна. Дуркотъ мѣстодеканъ Мушиньскій и пароховъ въ Новой-веси вѣдъ своихъ парохіянъ 50 зр., на руки проф. Насальского въ Коломыи зложили гостѣ на весѣлю Юліяна Радкевича и панѣ Е. Струтиньскои въ домѣ о. Іоана Терлецкого пароха въ Тучапахъ 4 зр. 12 кр., о. Т. Карпякъ крил. зъ Белза вѣдъ себе и своихъ парохіянъ 2 зр. 50 кр., на руки о. Юл. Дуркота декана Дукляньского зложили оо. Макс. Дуркотъ вѣдъ церкви въ Ольховци 2 зр., Ник. Феленчакъ вѣдъ церкви въ Полянахъ 2 зр., Юл. Дуркотъ вѣдъ церкви въ Мшанной 2 зр., Юл. Дуркотъ вѣдъ себе 2 зр. разомъ 8 зр.

Складаючи всѣмъ нашимъ Добродѣямъ и Товариствамъ щиро-руску подяку за жертвы, звертае ся Выдѣлъ Товариства „Руска Бурса въ Новомъ Санчи" до всѣхъ Русиновъ зъ горячимъ прошенемъ, щобы намъ помогли здвигнути Храмъ Божій и причинились до удержаня 22 питомцѣвъ въ нашой молодой институціи! — За Выдѣлъ Товариства: *И. Лѣнивскій* предсѣдатель, *І. Черкавскій* заступникъ предсѣдателя и секретарь, *В. С. Яворскій* скарбникъ.

Надослане.

Ад'ръ всѣхъ наукъ лѣкарскихъ

Владимиръ Антоневичъ

переселивъ ся зъ Дрогобича до Стрыя и мешкае въ домѣ Дністля напротивъ Рады повѣтовои. 440 2—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, пенсне, лорнеты, бінокле, куленовиды, барометры, термометры, рѣзнѣ ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тамыне мѣрничѣ, ціены, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА"

у Львовѣ рынокъ ч. 10

выдало новый накладъ друковъ

І. Друки правничи:

1.	Позовъ въ справахъ дробныхъ лібра по	25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи І. лібр. по	40	„
3.	„ „ „ ІІ. „ по	40	„
4.	„ „ „ ІІІ. „ по	40	„
5.	Повномочія . . . по	40	„
6.	Подана о екс- и интабуляціѲ, взборъ а) б) в) г) лібра по	40	„
7.	Написы до подань о интабуляцію лібр. по	20	„

ІІ Друки для кас. позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра по	40	кр.
9.	Книга довжниковъ „ „	40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	2—	„
11.	Скрипт довжный „ „	1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „ „	3—	„

ІІІ. Друки для крамницъ:

13.	Книжка товарова лібра по	40	кр.
14.	Книжка касова „ „	40	„

ІV. Друки для читалень и кас позичковыхъ:

15.	Списъ членовъ лібра по	40	кр.
16.	Грамоты членьскій читальни „Просвѣты" примѣрникъ по	2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитость особно.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика румy, лікерівъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout" на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 13—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты" на рѣкъ 1899.

Дістати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта", Рынокъ ч. 10.

ЛЕВ ЛОПАТИНЬСКИЙ

ДО БРАЗИЛІІ!

Драма з галицкого еміґрацийного руху в 4 актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На почтову оплату 5 кр.

Замовлення з провінції у автора ул. Зиблікевича ч. 18, Львів.

У Львові набути можна в Ставропиґийскій книгарні.

414 4—6

НОТАР

у Винниках поле Львова пошукуе рутиновaного кандидата, спосібного заступати в справах спірних, згідно концепіента. — Оферти письменні з условіями належыть присилати 409 як найскорше. 1—3

Выстава загальна

всходныхъ и инших чужих и краевыхъ диванівъ, портіеръ, фіранокъ, ходниковъ и дерґ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричномъ освѣтленю.

Вступъ вольный. Зачудовуюче дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полежій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы наперед оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належыть: Складъ диванівъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (як мѣсяцъ популярныхъ газетокъ „Батьківщина" и „Читальня") тыжднева популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣсорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, рынокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты").

„СВОБОДА" мѣстить: 1) передовій статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сегорѣчнѣй сесіи соймовѣй, о выборахъ, вѣдозвы Краевого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державной); 3) статьѣ фаховій переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Кости Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеныхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новомъ законѣ дороговомъ, О краевѣй продажи соли, О краевѣй акцизѣ вѣдъ напитковъ, Нас. Нагірного Вѣсть зъ Народнои Торговли, о. Целеньского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зъ всѣхъ сторонъ краю; 5) порады, пытаня и вѣдповѣдзи въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспѣльно-політичныхъ; 6) рухъ селянъства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чувати въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысль и торговля.

Решткы хѣдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, тобсліны и рѣзнѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнникы даромъ и оплатно. 190

Глядить місця писаря громадского або приватного учителя для дітей шкіл народних 37-літній вдевець. — Ласкаві заголошеня: Василь Петруняк в Гавриляку почта Обертин. 445 3—3

Також и на раты

без пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожъ всякѣ артикулы потрѣбнѣ до уряджена домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнникы даромъ и оплатно. 190

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — звольте, Впов. Пане удати ся до Складу диванівъ „Au Louvre" у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великанський выборъ дергъ, по вачудовую низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жаданя нашій богато илюстрованій цѣнникы даромъ и оплатно 190

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшина есть замкнена синіе поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтомъ папери).

Доси неперевысшеный!!!

В. Мааґера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченомъ опаковани)

зъ фабрики

ВІЛЬҐЕЛЬМА МААҐЕРА

у Вѣдни

Розсѣдженый першорядными повагами медичными и за-для своеи легкои стравности порученый также дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґанізму, именне грудей и легкихъ, збѣльшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокѣвъ, а такожъ взагалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричномъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожъ майже у всѣхъ аптиках австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Миколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байзера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Алойсія Гібнера.

Головный складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 427 3—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдуванъ заряджуе ся судове слѣдство.

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.** *Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.* 190 58—?

Дивaны перскій и портіеры

правдивій (старинкій)

продае, купуе и выпозичае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникы даромъ и оплатно. 190

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗИҐЕРА, членковій и обручковій (Ringschiff) зъ перворядныхъ фабрикъ, найкладшѣйше уреґульованій припоручае **ИВАНЪ АЙВРУКЪ** (передтымъ І. Гардолиньскій) Львовъ Галицка 6. 343

МУЖЕСКУ Безсильность 344

выликвану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ виданяхъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй пояснена своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Biercy's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИҐНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ

а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% асиґнаты касовій зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентованій по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый **ДИРЕКЦІЯ.**

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато засмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожъ сальоновій и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожа.

Спеціальный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ принятностію цѣнникы даромъ и оплатно.

Листы и замовлена належыть адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

Розклад їзди поїздів залізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского (пізнішого о 36 мінут від часу львівского).

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.36		„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.35	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.16	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Стрия
	5.35	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		ВЕЧІР			
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна чинить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлиньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґийского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 251 Львовъ, Второкъ 10 (22) Падолиста 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що два (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплатаадля цѣлой монархіи приймають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Княжого 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: G. Duken, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; въ Франкфуртѣ и Гамбургу: Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ виносить выключно за пересилкою.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вольні вѣдъ порта.

Неоднокє число коштує 5 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки дрібнѣйшого або ся місце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Надѣсланя и инші довершенія приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Справы парляментарні.

Вчера вѣдбула ся дальша нарада угодовои комісіи, на котрѣй п. Вахлянинъ закѣнчивъ свои выводы, розпочатѣ на попереднѣмъ засѣданю. Бесѣдникъ выступавъ противъ всѣхъ змінъ правительственного предложенія и противъ поправокъ, якихъ домагавъ ся посолъ Лехеръ. — По опозиційнѣй промовѣ п. Менгера референтъ Кайтанъ боронивъ тактику молодочехівъ передъ закидомъ, що они хотять выдушити заспокоєнє своихъ жадань противзаконною дорогою. Перечивъ такожъ, мовь-то одна ненависть до Нѣмцівъ держить у купѣ сторонництво бѣльшости. Іучникомъ, котрый вяже бѣльшість, є змаганє добити ся законною дорогою такихъ правъ для себе, якій вѣдъ ненамятныхъ уже часівъ мають Нѣмцѣ въ Австрії. Референтъ промовлявъ остаточно за вѣдкиненємъ всѣхъ змінъ и поправокъ. — П. Лехеръ внѣсъ, щобы при заключуваню новыхъ торговельныхъ договоровъ старатись навязувати дружій зносины зъ балканьскими державами. Бесѣдникъ пытавъ: чи засновуванє въ Сербіи фабрикъ цукру спѣлкою зъ Нѣмеччины дасть ся погодити зъ австрійско-сербскимъ торговельнымъ договоромъ. Вкінци запытавъ: чи на Угорщинѣ є выгляды на парляментарне полагодженє угоды, а сли-бы такъ не було, що въ такѣмъ случаю гр. Тунъ загадує зробити? — Міністеръ Дінавлі заявивъ, що о станъ безъ угоды не треба буде бояти ся, коли тѣлько комісія и палата до 1-ого сѣчня ухвалять цлово-торговельный договѣръ. Нинѣ Угорщина посунула ся въ дискусіи надъ угодовыми предложеніями далеко дальше якъ Австрія, бо тамъ найважнѣйшій предложенія поухвалювано вже въ комісіи и приготовано до нарадъ въ повнѣй палатѣ. Дальше говорявъ вѣнъ: Якъ-разъ застѣй працъ въ австрійскѣмъ парляментѣ немало причинивъ ся до застою нарадъ на Угорщинѣ. Міністеръ не сумнѣвавъ ся, що коли тѣлько угорска опінія публична набере переконаня, що парляментарне полагодженє угоды въ Австрії є певне, тогдѣ и тамъ пѣде дальше парляментарна праця. Сли цлово-торговельный договѣръ буде полагодженый сего року, то буде застереженый дальшій часъ для довершеня цѣлои угоды, взглядно буде установлена провізорія, котра могла бы мати назву и характеръ провізорія интересу. — П. Ґросъ вѣдповѣвъ міністрови, що цѣла опозиція солідарно противить ся цлово-торговельному договорови та що и на Угорщинѣ опозиція буде тымъ сильнѣйша, чимъ бѣльшій будуть выгляды на парляментарне полагодженє угоды. — По дискусіи, котра не принесла нѣчо нового анѣ цѣкавого, принято безъ змѣны три уступы цлово-торговельного договору а дискусію надъ дальшими артикулами вѣдложено на середу.

Австрійска квотова депутація пѣслала Угорщинѣ остаточне puntium, котре рѣшучо вѣдпирає увагу, высказану въ письмѣ угорскои депутаціи, що въ рѣзницѣ позицій австрійского рахунку розпирає змаганє: за всяку цѣну зробити остаточный результатъ якъ найкористнѣйшимъ для Австрії.

Переглядъ політичный.

Молодоческому сторонництву грозить розбитє. Онодгы вѣдбула ся нарада мужівъ довѣря сего сторонництва и на нѣй сильно скритиковано опортуністичну політику чеських послівъ въ парляментѣ. По референтѣ п. Енгля, котрый представивъ справу угоды зъ Угорщиною, забравъ слово посолъ Форштъ, звѣстный зъ того, що не годить ся въ опортунізмомъ решты клюбу. Бесѣдникъ ударивъ на Енгля за те, що вѣнъ шукає за політичными мотивами въ часто економічнѣй справѣ угоды. Теперѣшна хвиля пригадує угодовій пунктацій зъ 1890 року. Тогдѣ Плеверъ говорявъ, що ческа справа полагоджена цѣлымъ рядомъ обѣцянокъ, а тымчасомъ зъ тыхъ обѣцянокъ нѣчо не сповнило ся. Такъ само и вѣдъ нинѣшныхъ обѣцянокъ ческій народъ не потовстѣє. Що до самои угоды — то пѣдъ покрышкою попереднои предложено и въ формѣ обчисленѣй ще бѣльше на нашу некористь, анѣжь се було въ давнѣй угодѣ. Нинѣшный проектъ угоды погоршає ситуацію долитавскихъ країнъ, особливо въ зелізничихъ тарифахъ. Користій для Угорщины тарифы мають запевнити ѣй на цѣлыхъ девять лѣтъ перевагу надъ австрійскою половиною державы. Замкненє галицкои границѣ для россійского збожа унеможливить на Шлеску всяку конкуренцію зъ угорскимъ збожемъ. Знесенє цла на тирольскѣй граници становить страту 12 міліонівъ, що буде мусѣло тяжко вѣдбити ся на податкахъ. Се страта, котрои не вѣдѣбє ся проектованымъ пѣдвысшенємъ квоты, яку Угорщина платить на спольні выдатки. Впрочѣмъ и въ справѣ квоты Австрія буде мусѣла уступити передъ Угорщиною. — Ґрегръ старавъ ся злагодити промову Форштa. Говоривъ, що коли-бъ сповнено всѣ 26 постулатівъ ческих, то бувъ бы се великій поступъ въ національнѣмъ напрямѣ. Мимо всего того Ґрегръ не затеръ вражѣня, яке зробивъ Форштъ и инші опозиційні бесѣдники. А молодочеські послы будуть мусѣли числити ся зъ публичною опінією, сли не хотять, щобы постигла ихъ судьба старо Чехівъ.

Въ угорскѣмъ соймѣ опозиція урядила небувалу ще доси бучу. Міністеръ гонведівъ Фебварі станувъ въ оборонѣ памяти Генціого, заявивши, що закидъ, мовь-бы генералъ Генці зломивъ слово чести дане Кошутови, є неправдивый. Притѣмъ бесѣдникъ сказавъ, що въ палатѣ засѣдають сторонництва, котрѣ „крадуть честь“. Се партія, котра руйнує честь, партія бойкоту! — сказавъ Фебварі звернений до опозиціи. Буча, яку по тыхъ словахъ звела опозиція, приневолила президента перервати засѣдане. Коли его отворено на ново, счинивъ ся знов такій секольный крикъ, що президентъ наново мусѣвъ перервати засѣдане на цѣлу годину. По перервѣ Фебварі хотѣвъ докінчити свого бесѣду, але опозиція не дала ему прийти до слова. Президентъ знов перервавъ засѣдане на годину, але и се нѣчо не помогло. — Вечѣрне засѣданє було ще бурливѣйше. По двохъ новыхъ перервахъ отворено засѣдане о годинѣ 11½ въ ночи. Коли президентъ заявивъ, що зъ причины спѣзненои поры засѣданє замикає, буря выбухла наново. До демонстрацій прилучила ся и галерія, співаючи пѣсню Кошута. До перва поліція повело ся выпорожнити галерію.

Друга вѣдозва зъ Нового Санча до Русинівъ цѣлого краю въ справѣ Руской Бурсы и церковцѣ въ Новѣмъ-Санчи [выдана дня 15 листопада 1898.]

Родимцѣ!

Сумный образъ представляє наша Лемковщина. Палкими Мазурами переплѣтаныхъ проживає тутъ надъ 50.000 недобитківъ, щирыхъ дѣтей матери Руси. Зъ-далека пізнати нашого Лемка, бо вѣнъ прибитый лихомъ до землѣ, ледво тягне за собою ноги, згорбленый, въ чорнѣй подертѣй сорочцѣ, вызискуваный немилосердно проворными жидами, лишеный собѣ самому вступає радо до коршмы, щобы гірку свою долю утопити въ чарцѣ. Ось якъ выглядають сыны святои Руси, молокомъ и медомъ плынучои. Ось спадщина по славныхъ батькахъ!

Годѣ було довше приглядати ся зъ заложеными руками тѣй нуждѣ незрачихъ братей нашихъ, тожь передъ 11 мѣсяцями, въ день св. Наума, постановили мы заложити „Руску Бурсу“ и устроити „Церковцю“ въ Новѣмъ Санчи, въ тѣмъ огнищу Лемковщины.

На покликъ нашъ поспѣшила сердечна Русь зъ помочею добрымъ словомъ и дѣломъ. Плынули щедро датки, праця и пѣтъ Вашъ, зъ всѣхъ сторінъ Руси, бо навѣть зъ Америки. Зъ тыхъ датківъ утворивъ ся до нинѣ

фондъ Бурсы	зъ сумѣ	. .	2813 зр. 26 кр.
„ церковцѣ	„	. . .	717 „ — „
разомъ	„	. . .	3530 зр. 26 кр.

За тіи жертвы и за тое довѣре складаємо сердечну подяку дорогимъ Родимцямъ!

При помочи Божѣй и заохотѣ Вашѣй удало ся намъ усунути всѣ, здавалось, непоборимій перешкоды та й повязяту гадку ввести въ житє въ протягу вѣсьмохъ мѣсяцівъ.

Родимцѣ! Дѣлимо ся зъ Вами радостною вѣстію: „Руска Бурса въ новѣмъ Санчи“, отворена почавши вѣдъ 1-ого н. ст. вересня 1898, удержує аже 22 школярівъ! А тіи питомцѣ нашій въ-пѣдъ стрѣхи такъ добре ведуть ся, що намъ сусѣды завидують. Сусѣды называють ее чудомъ, а и намъ самымъ выдаєть ся, що се нно сонъ. Въ гімназіи ново-сандецкѣй замѣсть 13 маємо теперь вже 28 учениківъ.

Тыхъ дѣтокъ своихъ мусять Лемковщина сама выкормити и приодѣти, коли не хоче, щобы ѣй заспѣвали requiem. Лемковщина наша мусить и на те бути приготована, що въ слѣдующѣмъ роцѣ шкільнѣмъ має удержати 50 питомцівъ (дай нно Боже, щобы грулѣ (бараболѣ) допасали, якъ сего року!).

Але-жь бо мы доси комбрники — не маємо власнои церковцѣ, а за вынаймлену для питомцівъ хату платимо чинш въ квоті до 500 зр.

Щобъ на ледѣ не будувати — щобы „въ своѣй хатѣ була своя правда и сила и воля“, мусимо чимъ скорше постаратись о обширный, достойный народу руского вѣдповѣдный плацъ въ Новѣмъ-Санчи та й заложити фундаменты пѣдъ будову церковцѣ и Бурсы.

Намъ спѣшити ся! Нинѣ въ часахъ телеграфівъ и блискавичныхъ повздівъ не можна чекати; намъ не вѣльно остати позаду, щобъ свѣтъ зъ легковаженємъ махнувъ надъ нами рукою... Впрочѣмъ мы довго спали; пробудившись, деклямували и плакали чимало — часъ вже братись до дѣла!

При помочи Божѣй и добрыхъ людей, при нашѣй запопадливости а навѣть влѣзливости, мусить станути найдальше до двохъ лѣтъ а може и скорше мурована церковця и Бурса въ Новѣмъ Санчи — а на окраинахъ тай въ сусѣдстві нещастної Руси угорскои така крѣпость доконечна.

Родимцѣ! Розпочате щасливо дѣло скінчити годить ся — хочемо бути газдами въ своѣй хатѣ, а не комбрниками — подайте руку помочну, бо время люте! Сповнѣть обовязокъ народный взглядомъ Лемковщины такъ, щобы чимъ скорше повстала въ Новѣмъ Санчи церковця величава и Бурса — щобы по разъ першій озвавъ ся тутъ звонъ церковный и збудивъ, скликавъ цѣлу Лемковщину розсѣяну на велике свято вѣдродженя — щобы чимъ скорше нашъ Архіерей въ очахъ Вашихъ при чудесномъ спѣвѣ Боянівъ нашихъ посвятивъ Церковцю и поблагословивъ Бурсу!

Мы малымъ сытѣ; кожда душа руска нехай кине одну лепту, а Лемковщина оживе та и затягненый довгъ зверне зъ лихвою.

Выдѣлъ Товариства Руска Бурса въ Новѣмъ Санчи.

Петро Лівинівскій предсѣдатель. Іоанъ Черкавскій заступникъ предсѣдателя и секретарь. Василь Яворскій скарбникъ. О. Григорій Копистиньскій, о. Теофіль Качмарчикъ, о. Емиліянъ Венгриновичъ, Миколай Чернявскій, Иванъ Иваницѣвъ, Александеръ Полянъскій — члены выдѣлу Петро Витошиньскій, Михайло Соловскій — заступники выдѣловыхъ.

Въ справѣ учителівъ народныхъ школъ.

По мысли ухвалы сегорѣчныхъ загальныхъ зборівъ Педагогічного Товариства зъѣхалося онодгы до Львова 40 вѣдпоручниківъ вѣддѣлівъ товариства, а въ недѣлю удали ся пѣдъ проводомъ голови товариства д-ра Малаховского до намѣстника и до краевого маршалка зъ просьбою въ справѣ полѣпшеня долі народныхъ учителівъ.

Д-ръ Малаховскій въ своѣй промовѣ до намѣстника указавъ на те, що народній учитель вже вѣдъ давныхъ лѣтъ жалують ся на лиху платню, зъ котрои учитель не то що не въ силѣ дати дѣтямъ выховане, але навѣть выжити не годенъ зъ родиною. Найнижша платня сталого учителя старшого выносить 350 зр., а молодшого 300 зр.; а се платня низша, нѣжь проектованый теперь въ радѣ державнѣй законъ установляє для державныхъ слугъ, котрыхъ найнижша платня має выносити 400 — 450 зр., а доходить навѣть до 700 зр., не вличаючи додатківъ. Высшій степенъ учительскои платнѣ поступають вѣдповѣдно до тои найнижшои, такъ що жаденъ степень платнѣ, почавши вѣдъ найнижшои класы аже до найвысшои, не вдоволяє слушному домаганю школьного закона, щобы платня народного учителя була вѣдповѣдно до мѣсцевыхъ обставинъ достаточна на удержаня такъ его власне якъ и родины. Годѣ також пригадувати, що по меншихъ мѣстахъ при найщирѣйшій охотѣ учитель не найде жадного побічного зарѣбку; а при чимъ разъ бѣльшій дорѣжнѣ положеня его стає чимъ разъ гірше, такъ що, не казати вже про выховане дѣтей, тяжко приходить ся вже навѣть выжывати себе и родину. Суспѣльне становище народного учителя вымага, абы вѣнъ не сповнявъ матеріяльно бодай гірше вѣдъ слугъ и возныхъ. Длятого учителѣ на своихъ загальныхъ зборахъ высказали бажане, а выдѣлови товариства припоручили поробити кроки, щобы платню учителівъ зрівнано зъ платнею трехъ найнизшихъ рангъ державныхъ урядниківъ. Таке зрівнане може перевысшало бы теперь фінансовій силы краю, бо вымагало бы пѣдвысшеня краевыхъ выдатківъ о три міліоны зр. Однако постепенне побільшеня учительскои платнѣ далось бы осягнути въ мѣру, якъ збільшати ся будуть доходы краю. Длятого депутація числить на прихильність намѣстника и просить, щобы краева рада шкільна внесла вѣдъ себе до сойму проектъ закону, котрый бы установлявъ таку платню учителівъ, щобы учитель не бувъ змушеный глядати побічныхъ зарѣбківъ, а щобы могъ въ спокою о свое удержане и о будучність родины вѣддати весь свій часъ и всѣ свои силы своѣй властивѣй задачѣ.

У вѣдповѣдь на сю промову призналъ намѣстникъ, що домагани учителівъ є слушні, и обѣцявъ поперти такъ своє якъ и рады шкільнои, — о сколько позволять на се економічні обставины. Окремо вѣдповѣвъ д-ръ Бобжиньскій именемъ рады шкільнои. Вѣнъ упевнивъ тежь о прихильности шкільнои власти до сен справы, але заразомъ указавъ на поважні трудности: въ одной стороны годѣ застановити організацію школъ, закладане новыхъ школъ и клясъ и т. п.; зъ другои стороны на перешкодѣ стоять фінансове положене краю, бо навѣть пѣдвысшене найнизшои платнѣ учительскои до 400 зр. дѣйсмічно обтяжило бы краевый буджетъ.

Вѣдъ намѣстника пішла депутація до краевого маршалка. Гр. Бадені признавъ такожъ слушність домаганямъ учителівъ, але заспокоєне ихъ залежить вѣдъ зросту краевыхъ доходівъ. Скоро сей зрѣстъ настане, то ужиесь его передовсѣмъ на розвій шкільництва и на полѣпшене учительскои платнѣ. Коли бы краєви не прибуло доходівъ зъ участи въ консумційныхъ податкахъ, то краевый выдѣлъ не могъ бы дораджувати пѣдношеня додатківъ до податківъ навѣть на таку цѣль, якою є полѣпшене долі народныхъ учителівъ. Вкінци высказавъ маршалокъ таки надѣю, що незадовго, здає ся, буде можливе заспокоити слушні жаданя учителівъ.

Зъ усего выходить: обѣцявъ панъ кожухъ, — тепле его слово!

Письма зъ краю.

Зъ Тернопільщины пишуть намъ:

Одною зъ найважнѣйшихъ причинъ невѣльного розвою нашихъ читалень є безпереч-

но те, що не мають власныхъ будынковъ. Нашій читальнѣ звычайно мѣстять ся або въ тѣсныхъ хатахъ господарскихъ або въ канцеляріяхъ громадскихъ, де мало людей може помѣститись и де при полагоджуваню всякихъ справъ громадскихъ, переважно въ недѣлѣ и въ свята, всяка робота просвѣтна утруднена и майже неможлива. Читальня така, хоть истнує, не жие житемъ вѣдповѣднымъ статутови читальнинному и не сповняе великои задачѣ просвѣтнои.

До таныхъ читалень належала доси одна въ найпершихъ читалень рускихъ въ Денисовѣ. *Денисовска читальня*, заснована ще въ 1870-ыхъ рокахъ заходомъ Впр. о. Іосифа Витошиньского, мѣсцевого пароха, мѣстила ся въ тѣсной канцелярии громадскій. Правда, принесла она великій хосенъ, освѣдомила цѣле село, а все-таки не розвилась она такъ, якъ бы можна сподѣватись. До читальнѣ мали вступъ лише старшій господарѣ, а молодѣжь сходила ся по хатахъ и читала собѣ особно газеты и книжки або выучувалась вѣдповѣдий драматичнѣ кусники и представляла зовсѣмъ удачно въ стодолѣ. Вѣдчувала ся и отже конечна потреба *„громадского дому“*. Тоту гадку подавъ еще 1896 року о. Витошиньскій, а всѣ члены читальнѣ и рады громадскои приняли се дуже радо. Такъ отже ухвалено, щобы въ 50-тій роковины внесеня панщины, въ ювілей народнои свободы побудувати власнымъ громадскимъ коштомъ „громадскій дѣмъ“, де бы мѣстила ся читальня и урядъ громадскій. Коли-жь о. Витошиньскій тяжко занемѣгъ, то селяне знайшли въ особѣ о. Свергуна, мѣсцевого сотрудника, щирого и роботящого приятеля народу и доброго порадника. Вѣнъ то заохочувавъ, щобы якъ найборше повыснту гадку и ухвалу ввести въ житє. Правда, знайшли ся и такій людцѣ — хотя ихъ не много — що въ огляду на власный интересъ старали ся всѣма силами перешкодити въ тѣй роботѣ, однакъ при помочи такихъ освѣдомленыхъ селянъ, якъ Иванъ и Стефанъ Овчарь, Иванъ Самиця, Стисловичъ и другій, удало ся проектъ ввести въ дѣло.

Въ маю сего року вѣдбуло ся посвячене угольного камѣня, пѣдчасъ котрого то торжества о. Витошиньскій, въ горячій промовѣ зѣ слезами въ очехъ витаючи сю нову святиню просвѣты въ селѣ, пѣднѣсъ заходы и стараня о. Свергуна а вѣдтакъ заохочувавъ селянъ, дбати про розвій читальнѣ и пѣднесене просвѣты, бо „де просвѣта, тамъ и гаразды“. Тогдѣ стане лучше, коли кожде, хоть найбѣднѣйше село буде мати побѣчь церкви свою школу и читальню, а коршмы перемѣнять ся на христіянськи крамницѣ. — Вѣдтакъ о. Свергунъ пѣднѣсъ значѣне читальнѣ и власного будынку, що се якъ-раз въ 50-тій роковины внесеня панщины двигаесь новый храмъ просвѣты въ селѣ, стѣна въ стѣну кого цо,квр, бо тѣлько церковь и просвѣта можуть запевнити лучшу будучибсть, що грѣшь на се выкиненый не йде марно, що зъ поступомъ одного села двигаесь и міліоновый рускій народъ.

И такъ черезъ лѣто покончено цѣлу будову, а середъ села побѣчь величавои церкви пышае ся нинѣ гарный, просторый будынокъ, бляхою крытый, въ двома салями. Бѣльша — се читальня, де можуть вѣдбувати ся и концерты и представлена драматичнѣ, а менша то канцелярія громадска. Цѣла будова коштуе около 4.000 зр. Честь и повне признане дѣячамъ: о. Витошиньскому, котрый мимо своеи немочи дбае про просвѣту въ селѣ, о. Свергунови, що поборовъ перешкоды и вѣдъ першого до послѣдного дня все бувъ при будовѣ, честь денисовскимъ господарамъ, що не жалували грошa на будову храму науки и просвѣты, що дбають и о будучій поколѣня, а соромъ тымъ, що для личныхъ корыстій хотѣли перешкодити сему святому дѣлу. Можна сподѣвати ся, що денисовска читальня, найстарша читальня въ Галичинѣ та мати читалень, перестроить ся невдовзѣ на читальню „Просвѣты“, котра додасть ѣй новыхъ силъ и нового корму до дальшого просвѣтного житя. А желаючи денисовскій читальни найкрасшого розвою, ставимо ей за взѣръ другамъ. Берѣть собѣ, другій громады, примѣръ зъ Денисова, будуйте власній „громадскій домы“, де бы можна зѣйтись и порадити ся, прочитати, побесѣдувати про народній справы, де бы и комісарови не було „душно“ и не мавъ причины йти до коршмы переводити правыборы. Се також на часѣ, щобы и другій села про се подумали, бо „въ своѣй хатѣ своя правда и сила и воля“.

Иванъ Стрѣха

НОВИНКИ.

— 1-шій загальный зборы „Краевого Союза кредитового“, стоваришеня зареестрованого зъ обмеженою порукою у Львовѣ вѣдбудуть ся *дня 8 н. ст. грудня* с. р. [въ четверъ] о 10 годинѣ рано въ комнатахъ Товариства взаимныхъ обезпечень „Дністеръ“ [Ринокъ ч. 10, II поверхъ] въ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Выбѣръ предсѣдателя зборовъ. — 2) Справоздане комітету основательовъ. — 3) Выбѣръ 12 членовъ Рады надзираючои и 6 заступниковъ членовъ Рады [§. 36 стат.]. — 4) Выбѣръ 3 членовъ комісіи контрольнои [§ 52 б.]. — 5) Внесеня и интерпеляціи членовъ. — Право участи въ загальныхъ зборахъ мають члены Товариства, котрій що-найменше одинъ удѣлъ въ цѣлости уплатили [§. 50 стат]. На загальныхъ зборахъ беруть участь члены особисто, правій особы заступають ихъ законній представителѣ [§. 51 стат.]. Загальній зборы мають право рѣшати безъ огляду на число присутныхъ членовъ [§. 55 стат.]. Членовъ Дирекціи заменуе Рада надзираюча зъ помѣжь членовъ Товариства [§. 30 стат.]. — О якъ найчисленнѣйшу участь упрашае Комітетъ. — Львовъ дня 10 падолиста 1898. *Д-ръ Я. Кулачковскій*. Д-ръ К. Левицкій. Д-ръ С. Федакъ.

— Комітетъ основательовъ „Краевого Союза кредитового“ просить насъ оповѣстити, що по день 20-ого падолиста с. р. приступили въ члены Союза 64 члены зъ 94 деклароваными удѣлами на квоту 2·375 зр., на що виплатили готовою 2.161 зр. 50 кр. Хто ще мае намѣръ вступити въ члены Союза, нехай чимъ скорше надсылае на руки „Дністра“ удѣлъ и внесове въ огляду на близькій уже речинець першихъ загальныхъ зборовъ сего товариства.

— Зъ Коломыѣ пишуть намъ: Въ недѣлю 27-ого с. м. товариство „Родина“ зачинае рядъ вѣдчитовъ, со котрыхъ, якъ у минувшомъ Великомъ постѣ, слѣдуютъ забавы товариски. Сеи недѣлѣ буде мати вѣдчитъ д-ръ Володимиръ Семеновичъ зъ Америки и буде говорити о Америцѣ взагалѣ: ои устроѣ державный, рада державна, соймы, суды, адміністрація, релігія, житє товариске и т. д., однымъ словомъ — подасть загальный поглядъ на Америку.

— Институтъ Руского товариства педагогічного ул. Театиньска ч. 19 у Львовѣ мае мѣсце для 2 еленовъ за оплатою 20 зр. мѣсячно. Зголошуватись треба до члена выдѣлу Костя Панькѣвского.

— Три вѣдслоны памятниковъ. Рѣвночасно, въ недѣлю, коли въ столици Галицкои Руси вѣдслонювано памятникъ короля Яна III. и очамъ зѣбранои Польщи представивъ ся рицарскій король на баскомъ кони, вказуючій булавою на пасажъ Гавсмана [де то гнѣздо соціялістовъ и експедиція семітофільского Słowa polsk-ego], вѣдслонено також памятникъ Мицкевича въ Станиславовѣ, а якъ бы на глумъ тымъ днемъ торжествамъ всѣдногалицкихъ Поляковъ — вѣдслонено въ мѣстѣ Вильнѣ на Литвѣ ще величавѣйше памятникъ гр. Михайлови Николаевичови Муравьову, звапому Полякъ и „Вешателемъ“, котрый 1863 року усмиривъ польске повстане. Коли попередъ памятникъ Собѣского у Львовѣ и попередъ памятникъ Мицкевича въ Станиславовѣ вѣдбувала ся патріотична дефіляда, рѣвночасно у Вильнѣ вѣдбувала ся велика парада въ честь „Вешателя“, а въ нѣй взяли участь не тѣлько достойники мѣста Вильны та доокрестна шляхта россійска, але и міністры зъ Петербурга, а сальвы гарматій вторували дзвонамъ церковнымъ..

Торжество вѣдслоны памятника Мицкевича въ Станиславовѣ вѣдбуло ся въ такій способъ: Музика „Гармонія“ заграла „народового марша“ и походъ о 10 бій годинѣ рано вырушивъ улицями на площу, де поставлено памятникъ. Професоръ Брыла промовивъ въ имени комітету будовы и вѣддавъ памятникъ въ опѣку мѣста на руки бурмістра п. Німгіна [жида]. Хоръ вѣдспѣвавъ кантату и участники розѣйшлись. О 2-ій годинѣ вѣдбувъ ся въ мѣскомъ касинѣ бенькетъ, въ котрѣмъ взявъ участь и артистъ-рѣзьбарь п. Тад. Блотницкій, творець памятника; на бенкетѣ патріотичнымъ тостамъ не було кѣнца. Вечеромъ вѣдбуло ся святочне представлене театральне, а закѣнчивъ образъ изъ живыхъ особъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣденъ 22 падолиста. Міністерство вѣйны выдало розпорядженя, щобы вояки при всѣхъ апеляхъ по выкликаню ихъ назвиска вѣдповѣдали выключно словомъ „Hier“.

Прага 22 падолиста. Міністеръ вѣйны высказавъ свое невдоволене капітанови Візнерови, котрый на контрольныхъ зборахъ резервістовъ казавъ резервістамъ не говорити анѣ „hier“ анѣ „zde“, але мовчки вѣддавати свои пашпорты. Урядовымъ языкомъ у вѣйску е языкъ нѣмецкій и длятого капітанъ Візнеръ поступивъ собѣ невластиво. Найбѣльша жь его провина въ тѣмъ, що выказавъ цѣлковиту недостачу вѣйсковои енергіи.

Оломуцъ 22 падолиста. Мѣска рада противить ся заснованю ческого університету на Моравѣ, бо се нарушуе станъ посѣданя Нѣмцѣвъ. Репрезентація мѣста домагае ся рѣвночасно заснованя нѣмецкого університета въ Оломуцу.

Трієстъ 22 падолиста. За напасти на Італійцѣвъ по смерти цѣсаревои засуджено вчера знова 23 обжалованыхъ на вязницю вѣдъ 14 днѣвъ до двохъ лѣтъ.

Атены 22 падолиста. Зъ Креты доносять, що въ трехъ округахъ Кандіи будуть именованій префектами англійскій офіцеры.

Берлинъ 22 падолиста. Представитель Россіи заявивъ, що его правительство въ французко-англійскомъ спорѣ о Фашоду стоить по сторонѣ Франціи.

Парижъ 22 падолиста. Палата послѣвъ приняла внесене о амнестію для переступствъ противъ прасового закона и о зборахъ. — Естергази выдавъ въ Лондонѣ книжку, въ котрѣй выказуе, що все, що робивъ, робивъ зъ припорученя генерального штабу. Анріого змушено до самоубійства, бо вѣнъ знавъ богато рѣчей нелилыхъ для генерального штабу. Така сама доля ждала Естергазого и тому вѣдъ утѣкъ до Лондона.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Маріянъ Долиньскій

асистентъ клініки гінекольоґічно-положничои проф. Іордана, унів. Ягайлоньского, и б. практикантъ шпиталя св. Людвика для недугъ дитячыхъ,

осѣвъ и практикуе въ Перемышли.

Мешкае при улици Францишканьскій ч. 26
437 *входъ вѣдъ ул. Владиче (коло вежѣ.)* 4—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицина ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, таныхъ мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Диваны перскій и портіеры

праздій (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Артистично. ЗАВЕДЕНЕ А. ЗІ'МАНА ретовничо.

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и выше. Стампіді металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіровани и проче.

Замовлена зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 23—52

Пошукую до веденя домового господарства женщины середныхъ лѣтъ интеліґентнои. Зголосити ся схотять до о. Володимира Голинатого, пароха Шельпакъ, почта Нове село коло Пѣдволочискъ. 449 1—3

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 59—7

Ученикъ зъ укѣнченою I окілясою ґімназіяльною въ вѣцѣ до 14 лѣтъ знайде корыстне мѣсце въ первороднѣй торговли ИВАНА БОРИСА въ Перемышли. 435 6—6

Также и на раты

безъ пѣдвышки цѣны

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякій артикулы потрѣбній до уряджени домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Решткы хѣдниковъ и высортованій диваны, портіеры, ѳіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобеліны и рѣзни предметы декораційній по цѣнахъ баечно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Также на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

ЛЕДОВНѢ комнатній знаменитій по зр. 24, 35, 45 и 50. Машинки американьскій до робленя мороженого (зъ корбкою зъ боку) о повности 1, 2, 3 літрѣвъ по зр. 5·50, 6·50, 7·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, горговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 595

До П. Т. Властителѣвъ конеи.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — зводѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жаданя нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы: Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 111—7

СИЗОРИКИ ювілейній въ образомъ Найсвѣтшого Пана припоручае Иванъ Яврукъ, кожѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Выстава загальна

всходныхъ и инпихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, ѳіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричномъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевій цѣны указаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы внередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальоновій и настѣлній, хѣдники, ѳіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

ТУТКИ зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати только зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна. 893

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарни Институту Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 252 Львовъ, Середа 11 (23) Падолиста 1898. Рѣчникъ XIX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додаток „Бібліотека найзнаменитших новѣстей" выходить во второкъ, и во второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароли Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитости за инсераты у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" съ пересылкою додатковою

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ 16 зр. на пѣвъ року 8 зр. на чверть року 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє заінтересованє. — Реклямації неоплачены вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 5 кр. а. в.

Оголошенія звычай приймають ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ея мѣсце в рубрицѣ „Надѣсланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій денесенє приватний оплачують ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Схаменѣть ся, лицемѣры!

Зверхъ тридцять лѣтъ веде ся у насъ спѣръ о правопись. И не було бы въ тѣмъ ще нѣчого незвычайного, а тымъ менше шкодливого. Такій споры ведуть ся и деинде, навѣть у народовъ, що мають далеко богатшу літературу и бѣльше усталену мову, нѣжь мы. Досыть указати пр. на правопись нѣмецку. Хто передъ двацятьма роками учивъ ся нѣмецкои мовы, той сегодня не умѣвъ бы вже написати нѣмецкого диктату безъ блуду, коли за той часъ не присвоювавъ собѣ доконуючихъ ся змѣнъ нѣмецкои правописи; а хто ходивъ до школы передъ 40 роками, той сегодня по простому не годенъ вже вызнати ся въ теперѣшнѣй правописи нѣмецкѣй. И не дивота: людска мова, поки живе въ устахъ народу, поти змѣняе ся, якъ все живе, и разомъ съ тымъ мусить природно змѣняти ся и правопись; до того ще поступае такожъ и наука, а съ тымъ поступомъ на всѣхъ полѣхъ людского знання неодно, що вчера уходило за правду, сегодня оказуе ся хыбнымъ и въ мѣру сего улягае змѣнѣ. Отже въ самѣмъ фактѣ, що и у насъ веде ся правописный спѣръ и що наслѣдкомъ его правопись таки справдѣ змѣнить ся, — якъ легко о тѣмъ переконати ся, коли зѣбрати всѣлякій книжки выдаваній у насъ хочь бы лише вѣдъ 1848 р. до теперь, — въ тѣмъ нема, сказано, нѣчого дивного анѣ шкѣдливого анѣ злого.

Инша рѣчь, коли станемо говорити про способъ, якъ у насъ веде ся сей спѣръ. Деинде спорать знатоки языка и учений, а загалъ жде спокѣйно на выслѣдокъ спору, памятаючи на слушне правило: „швець знай свое шевство, а въ кравецтво не мѣшай ся!" У насъ и тѣ, що розумѣють ся на рѣчи, и тѣ, що нѣякого толку въ нѣй не знають, сперить неразъ такъ, що мало за чубы не беруть ся. Особливо, коли зѣйде рѣчь на фонетику, — а въ правописнѣмъ спорѣ о се немнуче, — стають до борбы люде, що часомъ и слыхомъ не слыхали за исторію нашои літературы, за саму літературу нашу, люде, що языкословном науки не мають нѣ найменшои, люде, що крѣмъ рускои мовы, уживанои въ тѣмъ селѣ або въ тыхъ сторонахъ, де родились и выховали ся, иншои навѣть не чували, люде, що самѣ по руски не умѣють гараздъ говорити, ба навѣть такій, що не умѣють нѣ читати нѣ писати. До правописного спору всѣ у насъ мудрѣ: и люде вѣдъ книжки та пера и вѣдъ лемѣша та цѣпа, ба навѣть часто и такій, що недавно повылазили съ колыски. А друге диво въ тѣмъ: Нѣмець пр. не буде называти другого зрадникомъ за те, що той другій пише Schar, а не по давному Schaar, що той другій пише Mut, а не Muht, и т. и.; у насъ поодинокій буквы є признакою патріотизму або народнои зрады! Однымъ словомъ: у насъ ведуть правописный спѣръ не люде, що рѣчь розумѣють, а весь загалъ, що найменшого поняти не маe о рѣчи, и ведуть его не розумомъ, а слѣпою пристрастію. Выходить оно на те, якъ коли бы направляти церковь позбѣгали ся не майстры, теслѣ, мурарѣ, будовничѣ, маляры, рѣзьбарѣ, а вся громада вѣдъ малого до великого — длятого тѣлько, бо вся громада рада бы мати гарно вѣдбудовану церковь, и брались бы до дѣла не съ сокирами, долотами и т. и., а съ плугами, цѣпами, голками, мадлицями и т. и.; а коли робота такихъ роббтниковъ и такими инструментами не удавалась бы, — бо не могла бы удати ся, — тогдѣ давай всѣ сваритись та бити ся та дорѣкати одинъ другимъ зрадою, вѣдкупствомъ и т. и. Оттакъ само на чудо-диво веде ся правописный спѣръ.

Такій способъ веденя спору не може довести до цѣли. Що поправа чи змѣна правописи є у насъ потрѣбна, ба навѣть конечна, сего не треба вже доказувати, бо самѣ факты ясно о тѣмъ свѣдчать. Адже навѣть тѣ, що найгорячѣйше стають въ оборонѣ нашои т. зв. историчнои правописи, якою маe бути церковна, нѣколи и нѣгде нею не пишуть; не казати вже про правопись съ-передъ вѣковъ, але кѣлько то змѣнъ въ правописи принято у насъ безъ спорѣвъ и безъ борбы та колотнечѣ вѣдъ р. 1848! Нехай же и надъ дальшими змѣнами сушать собѣ голову учений, якъ се бувае всюды по свѣтѣ, а нашимъ нема потребы мѣшати ся до спору, въ котрѣмъ не знають толку. Далеко ще гѣрше, що правописнѣй споры безъ найменшои розумнои причины розъеднують нашій и такъ слабѣ силы и селаблюють насъ въ борбѣ о наше истнованє.

Длятого цѣлкомъ справедливо пише „Русское Слово": „У насъ есть одинъ всѣбльный противникъ, котрый хотѣвъ бы привести нашихъ хлоповъ на нужду и знищити нашу руску церковь и народность. Отже для тяжкои борбы съ тымъ противникомъ мы повинній народъ нашъ поучати, просвѣщати и приготовляти, а не вести борбу одинъ противъ другихъ".

Однако кѣлько-жъ то въ сихъ справедливыхъ словахъ лукавого лицемѣрства! „Русское Слово" жалуе ся, що деякій загорѣлій сторонники „Просвѣты" замѣсть закладати новій читальнѣ на лобъ на шию перемѣнюють читальнѣ общества Качковского на читальнѣ „Просвѣты", обѣцюючи имъ золотій горы и вносять тымъ лишь заколотъ мѣжь людей, бо выкликують непотрѣбній споры и вѣдвоюють въ народѣ довѣре навѣть до себе самыхъ и, такъ сказати, переливають съ пустого въ порожне. А у насъ є одинъ сѣбльный противникъ и т. д.

Отже замѣтити треба, що доси нѣякихъ „читалень общества Качковского" нема, а є тѣлько читальнѣ, заложенѣ на статутахъ, якій общество Качковского выладило и на жданє высилае тымъ, що хотять заложити читальню Се зовсѣмъ що иншого. „Просвѣта" на вѣдставѣ своихъ статутовъ маe право закладати „читальнѣ Просвѣты"; такого права общество Качковского не маe. Тымъ то и „читальнѣ Просвѣты" мають на вѣдставѣ статуту товарыства „Просвѣты" деякій корысти и выгоды, якихъ не мають читальнѣ, заложенѣ на статутахъ, якій высилае общество Качковского. Отже тѣ, що може часомъ перемѣнюють читальнѣ нѣбы то общества Качковского на „читальнѣ Просвѣты" не мають потребы обѣцювати имъ „золотѣ горы", а поясняють имъ певно лише корысти и выгоды, якій кожда „читальня Просвѣты" маe на вѣдставѣ статуту товарыства „Просвѣта", а якихъ не маe такъ звана читальня общ. Качковского.

„Русское Слово", замѣсть недорѣчными сплетнями выкликувати у людей неохоту до „загорѣлыхъ сторонниковъ Просвѣты" лѣпше зробило бы, коли бы згѣдно съ правдою пояснило корысти, якій мають „читальнѣ Просвѣты" въ прировнаню съ такъ зваными читальнями общ. Качковского, и постаралось о вѣдповѣдну змѣну статутовъ общ. Качковского.

Але „Русское Слово" не тѣлько сими сплетнями справляе заколотъ мѣжь людьми и выкликуе непотрѣбній споры, хочь лицемѣрно нѣбы то занызае до згѣднои сѣбльнои борбы зо сѣбльнымъ противникомъ. Оно въ тѣмъ самѣмъ числѣ такъ само лицемѣрно поясняе, що „противъ „Просвѣты" и ея дѣяльности нѣхто не выступае, а выступали и выступають всѣ честній люде лишь противъ того, що „Просвѣта" завела у своихъ книжочкахъ фонетику, котра веде до того, щобы наши люде не умѣли читати церковныхъ книжокъ и щобы для нихъ були недоступній такожъ великорускій чи то московскій книжки и газеты." Фонетику — каже ся тамъ дальше — розширяють и вѣдержують всѣ найбѣльшій ворогы рускаго народа; фонетицѣ противна є бѣльшѣсть членѣвъ „Просвѣты", и т. п.

Въ тѣмъ самѣмъ числѣ мѣстить „Русское Слово" письмо нѣбы то селянина „Ивана Политики", — той Иванъ Политика сидить таки у Львовѣ въ редакціи „Русского Слова" и „Галичанина". Отже той Иванъ у Львовѣ у своѣй редакторскѣй премудрости, въ якѣй на иншѣмъ мѣсци вазвае до згѣднои сѣбльнои борбы зо сѣбльнымъ противникомъ и плаче надъ заколотомъ, вношеным мѣжь народъ нѣбы то загорѣлыми сторонниками „Просвѣты", — той премудрый Иванъ розписавъ ся знову широко про фонетику та взивае „Просвѣту", щобы скасувала ея въ своихъ книжочкахъ. „Вы скажете — пише — що „Просвѣта" черезъ те стратить запомогу, котру дають тѣ паны изъ сойму за фонетику. Га, то уже не наша справа! Не треба було такого торгу робити и спродавати рускѣ буквы за запомогу."

Кѣлько-жъ въ тѣмъ всѣмъ лукавого лицемѣрства! „Нѣхто не выступае противъ дѣяльности „Просвѣты", лише противъ фонетики, котру „Просвѣта" завела въ своихъ книжочкахъ". — То заведенія фонетики въ книжочкахъ не належить до дѣяльности „Просвѣты"? — „Фонетика веде до того, щобы нашѣ люде не умѣли читати церковныхъ книжокъ". — А чому-жъ вы, лицемѣры, не скажете народови, що Сербы майже сто лѣтъ вже мають фонетику и досѣ читають церковнѣ книги та не стали ся анѣ Поляками анѣ навѣть католиками? — „Фонетику розширяють и вѣдержують всѣ найбѣльшій ворогы рускаго народа". — Чому-жъ вы, лицемѣры, не скажете народови, що за фонетикою тверде стояли такѣ патріоты, котрымъ вы не достойнѣ пороху стерти съ ихъ чобѣтъ, якъ пок. д-ръ Корнило Сушкевичъ, пок. Омелянъ и Александеръ Огоновскѣ, пок. Омелянъ Партицкій, и богато-богато иншихъ покойныхъ и живыхъ? — „Фонетицѣ противна є бѣльшѣсть членѣвъ Просвѣты". — Чому-жъ вы, лицемѣры, не скажете, що не якась воздушна „Просвѣта" завела фонетику у своихъ книжочкахъ, тѣлько якъ разъ бѣльшѣсть ея членѣвъ постановила се на загальныхъ зборахъ, а выдѣлъ Товарыства мусѣвъ послухати постановъ загальныхъ зборѣвъ? — „Просвѣта зробила торгъ и спродала рускѣ буквы за запомогу". — Чому-жъ вы, лукавѣ лицемѣры, не скажете, що рѣшенє сойму є пѣзнѣйше вѣдъ рѣшенія загальныхъ зборѣвъ „Просвѣты", и що выдѣлъ товарыства бувъ бы не смѣвъ супротивити ся рѣшенію загальныхъ зборѣвъ, хочь бы прийшло зречи ся запомоги?

Але шило выдѣвало съ мѣшка въ словахъ: „Фонетика веде до того, щобы для людей були недоступнѣ такожъ великорускѣ чи то московскѣ книжки и газеты." Ну, такъ! То не крутѣть же свѣтомъ, не лицемѣрте, а кажѣть просто и ясно, о що вамъ ходить. Бувало давно, коли у насъ хочь бы на лѣкъ тяжко було стрѣнутись съ рускою книжкою, а о рускѣй мовѣ мало хто мавъ ясне понятє; тогдѣ не тѣлько кожда книжка церковна, але и всяка, друкована кирилицею або гражданкою, хочь бы россійска, сербска, болгарска, уходила за руску. Теперь, славити Бога, часы змѣнили ся: такихъ дурныхъ вже теперь мало; ще хѣба простый народъ можете дурити буквою та правописею. Отже о се вамъ єдино и ходить, що вырывають вамъ остатный способъ, якимъ невченыхъ можете ловити для своеи науки про „одинъ языкъ, одинъ народъ" Але даремнѣ вашѣ заходы, даремнѣ лукавства, даремне лицемѣрство! Часъ вашъ вже проминувъ: було та загуло!

Теперь — лѣпше схаменѣть ся, лицемѣры! Лѣпше зробите, коли щиро, не лицемѣрно памятати будете на свою-жъ власну науку: „У насъ є одинъ сѣбльный противникъ, котрый хотѣвъ бы привести нашихъ хлоповъ на нужду и знищити нашу руску церковь и народность. „Отже для тяжкои борбы съ тымъ противникомъ мы повинній народъ нашъ поучати, просвѣщати и приготовляти, а нѣ вести борбу одинъ противъ другихъ та морочити брехнями про фонетику, про запродажу рускихъ буквъ, про воротовъ рускаго народу и т. и. Схаменѣть ся, будьте люде, бо лихо вамъ буде!

Зъ рады державнои.

На початку вчерашнього засѣдання палаты послѣвъ президентъ повѣдомивъ, що посли Кайль и Лагіна вложили мандаты до угодовои комісіи. Вѣдтакъ по вѣдчитаню зголошеныхъ внесень и интерпеляцій міністеръ судѣвництва вѣдповѣдавъ на давнѣйшій интерпеляціи. Мѣжъ иншима вѣдповѣдаючи на интерпеляцію въ справѣ ліквідаціи рустикального банку у Львовѣ, заявивъ, що ліквідацію розложено на такъ довгій часъ якъ-разъ въ огляду на интересъ довжникѣвъ. У вѣдповѣди на интерпеляцію кс. Стояловского въ справѣ Мазона арештованого пѣдъ закидомъ обиды маестату, *міністеръ признавъ, що въ Галичинѣ и на Буковинѣ слѣдчій арешты тревають довше нѣжъ въ иншихъ краяхъ* и взагалѣ въ тѣмъ взглядѣ панують тамъ невѣдрадній вѣдносины; але обѣцявъ постарати ся, щобы на будуще не дѣялись такій неправильности. Вѣдтакъ по вѣдповѣди міністра зелѣзниць на кѣлька давныхъ интерпеляцій, палата згодила ся на те, щобы передъ дискусією надъ вынимковымъ станомъ въ Галичинѣ, поставити на першу точку порядку дневного справу торговельного договору съ Японом. Яко референтъ въ тѣй справѣ промовлявъ п. Козловскій.

Потѣмъ приступлено до дебаты надъ нагличимъ внесенѣмъ о обжалованє міністрѣвъ за заведенє вынимкового стану въ Галичинѣ.

Першій забравъ слово внескодавець п. Дашиньскій и пѣддавъ безпощадній критицѣ господарку польскои шляхты. Лише горда аристократична натура — мовивъ бесѣдникъ — була въ силѣ въ 30 стахъ умотивувати передъ сею палатою потребу обрабованя трехъ міліонѣвъ люду въ его конституційныхъ правъ. Тунъ є властивымъ виновникомъ сего злочыну, бо міністеръ для Галичины є въ тѣй справѣ полѣтичною нулею. Вѣдтакъ бесѣдникъ зѣйшо[illegible] на невѣдрадне положенє галицкого селяньства и пѣдпираючи свои выводы яркими цифрами. Але кому — спытавъ — треба припысати вину сего? Лише тѣй великѣй, исторію напятнованѣй касѣ, котра тутъ у Вѣдни съ кождымъ правительствомъ веде закулісову політику а въ краю и въ державѣ є всесильною. Вѣдъ тыхъ людей, вѣдъ шляхтичѣвъ мы важадаемо рахунку!

Шляхтичѣ будуть указувати на жидѣвскихъ лихварѣвъ, на пейсы и халаты жидѣвъ, але я вамъ выкажу, що жиды є вашою правою рукою, а все, що они роблять, роблять лишь для васъ. Галицкій хлопы живуть въ несвѣдомости, а се ваша вина, и лише въ вашои винѣ можлива така рѣчь, що галицке селяньство вѣрить у вѣсть, мовь-бы архикнязь Рудольфъ ще живъ та що въ горахъ же на догѣдну хвилю, абы хлопамъ дати знакъ до ихъ высвобожденя. Та й якъ може бути инакше въ краю, въ котрѣмъ на 6065 громадъ 2500 не маe школы? А недавно одинъ членъ польского кола сказавъ до депутацій галицкихъ учителѣвъ народныхъ: „Якъ на бѣдныхъ, просячихъ учителѣвъ, вы за прилично одягненѣ". [П. Міленскій: Хто се сказавъ?] Сказавъ се п. Яворскій! Дистинґованій панове, котрій пропінацію знову взяли на себе, предѣнь не можуть самѣ шинкувати або уживати до того своихъ дочокъ. До сего якъ-разъ добрый жидъ, брудный коршмарь, сѣльскій лихварь. Жидъ є пѣдарендаромъ, вонъ платить панамъ о 50 процентъ бѣльше чиншу аренды, нѣжь паны платять краевi! Цѣла вина упадку галицкого селяньства — о скѣлько причиною того упадку є горѣвка — тяжить на шляхтичахъ, бо мѣжь сѣльскимъ жидомъ а властителемъ села истнуе тѣсна связь. Жидъ знае дуже добре, що въ дѣдичу маe хоронителя своихъ злочынѣвъ! Система конвексій и протекцій зъ титулу покревности въѣдае ся въ наше тѣло. Шляхтичѣ не погордили 66 міліонами зр., котрѣ одержали за право розпоюваня и оглупюваня люду! Та й не лишь те! Дѣстали и 200 міліонѣвъ за освободу селянъ. На заснованє ихъ Товарыства кредитового земского выдано имъ фонды, котрѣ зѣбрано съ грошеныхъ каръ, якѣ колись платили селяне. Галицкѣ маєтаты приймають вѣдъ правительства опусты для своихъ горалень, але для розвою промыслу въ краю абсолютно нѣчого не роблять. Бо й на що шляхтичъ маe напружувати ся? Вонъ маe свои грошѣ съ горѣвки вѣдъ жида и съ подарункѣвъ. На народнѣ цѣли та кожь не дае нѣчого! Въ одномъ процесѣ обжалованый селянинъ збанавъ, що посолъ Поточекъ принѣсъ изъ Вѣдня позволенє рабувати, бити жидѣвъ и палити ихъ добутокъ, що

привѣзъ се яко дарунокъ для селянъ, бо нѣчого лѣпшого не мѳгъ имъ зъ Вѣдня привезти. А що панове выправляли зѳ Стояловскимъ, доки не покаявъ ся и не приповзъ имъ до до нѳгъ? [П. Стояловскій перечитъ тому.]

Кавуръ казавъ, що при помочи вынмкового стану можуть рядити навѣть осли. Вѣдомо, що гр. Тунъ заводитъ вынмковый станъ уже другій разъ въ своѣмъ житю. Соціяльній демократы мусѣли вытерпѣти богато переслѣдувань, а на нѣчо се не здало ся — послѣдні выборы вынесли на верхъ сей оповиційный рухъ.

Сѳбльною нашою идеею — мовивъ дальше бесѣдникъ — є поборюване кола польского. Мы хочемо зробити тыхъ панѳвъ неможливыми въ краю, хочемо вѳдогнати нхъ вѳдъ кермы державы, выдерти имъ власть. Мимо мордѳвъ, убійствъ и вязниць, опозиція побѣдила въ многихъ округахъ. Тогдѣ противники выступили зъ новымъ гасломъ: „Трѳйло противъ трѳйла! Противъ соціялістичнои отруѣ отруя антісемітска!“ Але и се не помогло. Тогдѣ прийшовъ славяньскій запалъ Баденього и пѳдбурено пристрасти. Тогдѣ увѳйшла такожъ въ гру поліція и поневѣряла насъ, коли Стояловскій [въ Краковѣ] знайшовъ ся разомъ зъ вами на бенькетѣ дня 12. грудня м. р. и коли стискавъ вашій руки, руки станьчикѳвъ, та прирѣкавъ намъ, що наверне ся до католицкои церкви. Тогдѣ вы бенькетували пѳдъ охороною тайныхъ поліціянѳвъ на галеріяхъ, котрі опѳвля на улицяхъ Кракова выгукували: „Прочь зъ Дашиньскимъ! прочь зъ Гавчомъ!“ Сыны найвышшихъ урядникѳвъ ходили зъ палками по улицяхъ и пѳдбурювали роѳбтникѳвъ въ имя славяньскои солідарности. Галицка праса въ тогдѣшныхъ своихъ донесенихъ брехала якъ зъ нотъ.

Сей гармідеръ причинивъ ся до звернення вѳстря противъ жидѳвъ. Нѣмцѣвъ, противъ котрыхъ выкрикувано, не було въ краю, тожь бито жертвенного козла — жидѳвъ. Кошты аґітацін заплатили очевидно бѣдні, пѳдбурені хлопы, коли выдане гасло „бити жидѳвъ!“ обернули въ дѣйстнѳсть. Тогдѣ прийшли въ Санѳцкѣмъ выборы и пѳдла тактика послугувати ся палками, зааранжована Стояловскимъ и Шавромъ. [Стояловскій: Подайте факты!] Побитій сидять тутъ: Стапіньскій и Вінковскій.

Описуючи вѳдтакъ выбухъ розрухѳвъ, бесѣдникъ оповѣдавъ, що селяне не вѣрили, коли имъ говорено, мовь-то цѣсарь не позволяє бити жидѳвъ. Правда, они слухали малого Демостена гр. Пінінського, коли говоривъ имъ, що власть въ краю мають лише цѣсарь и вѳнъ, але не вѣрили, щобы вѳнъ хотѣвъ серіозно вхопити нхъ за обшивку. Тогдѣ Пінінській казавъ приѣхати катови Зелінґерови. Вы певно счудуете ся, коли вамъ скажу, чому катъ мусѣвъ сейчасъ вѳдъѣхати зъ краю. Гр. Пінінській сидѣвъ якъ-разъ у старосты въ Новѳмъ Санчи при обѣдѣ, коли прийшовъ катъ и казавъ замельдувати ся старостѣ. Тогдѣ панѣ старостиха упала зѳмлѣла на фотель, зачала плакати и заявила, що умре, коли страшный той чоловѣкъ лишить ся въ Санчи. Пінінській вѳдѳславъ ката до Тарнова, де той заѣхавъ до готелю Санґушка, а навѣть вѳдважився пѳйти до ѣдальнѣ готелю. Коли гостѣ довѣдали ся, хто се той панокъ, всѣ якъ одинъ вынесли ся зъ готелю. Тогдѣ кн. Санґушко зателеґрафувавъ до намѣстника: „Любый товаришу! Сли не здѳймешь менѣ зъ карку Зелінґера, буду мусѣвъ оголосити криду зъ моимъ готелемъ“. Черезъ те и вѳдослано Зелінґера назадъ до Вѣдня. Якъ бачите — въ Галичинѣ все йде дорогою протекціи. Навѣть катъ мусить уступити передъ зарѳбкомъ кн. Санґушка!

Вынмковый станъ не бувъ заведеный и звернены противъ властивыхъ провокаторѳвъ розрухѳвъ, але противъ соціяльнои демократіи. Тутъ бесѣдникъ обговорювавъ надужитя політичныхъ властій въ Галичинѣ. Въ Перемышли, въ пашалику Лянкевича, впавъ поліційный аґентъ въ вояками о 2 годинѣ въ ночи до мешкання Вѣтика и выправивъ тамъ бучу, не зважаючи на смертельно недужу матѣрь Вѣтика. Найприкрѣйшимъ фактомъ есть се, що вѳйсковій власти въ однѳмъ случаю въ найогиднѣйшій способъ дали помочь старостѣ. Въ Краковѣ старостуя здивачѣлый дурень Лясковскій, котрый въ своѣмъ шалѣ казавъ намъ пѳдчасъ Мицкевичѣвского обходу 136 вѣнцѣвъ везти на однѳмъ вѳзку однымъ конемъ. Соціяліста Реґера мимо его калѣцтва завсентеровано въ Перемышли на чотири роки до маринарки, однакъ въ Поли суперарбітровано его. Сей фактъ выкликавъ загальне обурене. Се було огиднымъ дѣломъ майора Крепера, котрый Реґера асентерувавъ на власну одвѣчальность. Въ Краковѣ поліція перехопила на почтѣ такій листъ одного роѳбтника: „Мѳй сынъ справляє менѣ незвычайну радѳсть. Се справедливый анархістъ, правдивый перевертень въ хатѣ“. Заряджен ревізію и сконстатовано, що анархістъ — трарѳчна дитина. Гр. Старжиньскій, староста въ Подґужу, котрый переслѣдуе жидѳвскихъ водоносѳвъ, займає ся лихвою и потайки бере достави сѣна для армін. Вѳнъ казавъ згамьбити передъ поліційною комісією 13-лѣтну дѣвчинку за те, що була на роѳбтничихъ зборахъ. Староста гр. Дѣдушицкій урядуе найбѳльше пѳвъ року; на решту часу бере собѣ вѳдпустку. А що вѳнъ робить тогдѣ, коли сидить въ старостві, може пояснити п. Стапіньскій. Вѳдтакъ зѳйшовши на судѳвництво въ Галичинѣ, бесѣдникъ звернувъ ся до міністерства судѳвництва и сказавъ: „Вы Ексцелянціе повинній самій побачити, що нашій прокураторы въ Галичинѣ выправляють!“ Вы борѳвъ Мадейского переведеный за помочію злодѣйства и обманьства.

Дашиньскій закѳнчивъ словами: Такъ то выглядае въ тѳмъ краю пѳдъ панованемъ те перѣшнои кліки паразитѳвъ, черезъ котру цѣлый польскій народъ представляють яко народъ паразитѳвъ. Въ хвили, коли польскій народъ стоявъ передъ своимъ вѳдродженемъ, прийшло польске коло и его маріонетка Пінінській зъ вынмковымъ станомъ. Се страшный злочинъ вводити до краю ката и, безъ огляду на судъ сеи палаты, негѳдный сей поступокъ стрѣтить ся зъ острымъ засудомъ!

По промовѣ Дашиньского забравъ слово гр. Тунъ. Заявивъ, що вѳнъ уважавъ бы за найвѳдповѣднѣйше промову Дашиньского цѣлкомъ зънѳґнорувати; але мимо того вѳнъ вѳдповѣсть хочь кѳлькома словами. Отже высказавъ жаль, що тутъ, пѳдъ охороною посольскои ненарушимости, ударяє ся на честь особѳвъ, котрі не можуть боронити ся. Промова п. Дашиньского мала характеръ найкрайпѣйшои аґітаціи. Сли соціяльній демократы пѳдѣлають хочь-бы соту часть поглядѳвъ Дашиньского, то цѣлкомъ зрозумѣла рѣчь, що політичній власти въ Галичинѣ посвятили сему сторонництву цѣлу свою увагу и при вынмковомъ станѣ не задержали ся передъ соціяльными демократами. Зъ промовы Дашиньского вѣе духъ бунту противъ всѣхъ институцій. Зогиджено тутъ вѳйскову власть, понижено судейскій станъ. Чи такій слова не доказують, що вынмковый станъ бувъ цѣлкомъ оправданый? Президентъ міністрѳвъ высказавъ надѣю, що въ короткѳмъ часѣ буде можна анести вынмковый станъ и въ прочихъ вѳсьмохъ повѣтахъ.

По промовѣ гр. Туна перервано дискусію надъ симъ предметомъ.

П. Вайзеръ, навязуючи до послѣднихъ зелѣзничихъ катастрофъ въ Галичинѣ, выплываючихъ зъ надмѣрного обтяженя служѳы, поставивъ внесене: 1) щобы урядникамъ руху давати правильно що року три тыждневу вѳдпустку; 2) щобы нхъ въ тѳмъ часѣ заступали инші урядники, котрыхъ число треба зѳбльшити; 3) щобы пѳдвышшено платню бремзерамъ.

Слѣдуюче засѣдане палаты въ четверъ.

Письма зъ краю.

Зъ Станиславова пишуть намъ:

Загальній зборы станиславѳвского Бояна вѳдбули ся дня 6 с. м. при досыть численнѳй участи членѳвъ. На предсѣдателя зборѳвъ покликано черезъ аклямацію п. Гаврилова, а на секретаря п. Тиновича.

Изъ справоздання уступаючого выдѣлу за попередный рѳкъ адміністраційный выходить, що Боянъ бравъ участь у выступахъ, концертахъ и всякихъ публичныхъ руско-народныхъ маніфестаціяхъ значно бѳльше, якъ минувшихъ лѣтъ [именно сѣмь разѳвъ]; кромѣ того устроивъ оденъ бѳльшій вечеръ зъ танцями и дѣ домашній вечерниць, а такожъ кѳлька прогульокъ по-за мѣсто. Боянъ пѳднявъ ся бувъ [по мысли загальныхъ зборѳвъ] посередничити, щобы два окремі руснй товариства касиновій, т. є. Клюбъ руснй и Бесѣду злучити разомъ въ одну велику громаду, по-при котрій прочій руснй товариства [економічній и просвѣтній] могли бы выгѳднѣйше примѣстити ся; однакожъ, мимо найщиршои охоты людей далекихъ вѳдъ партійныхъ пристрастій и заслѣпленя, до здѣйстненя сего проекту не лишь не прийшло, але що бѳльше, найшли ся такожъ людиць, що бажали Бояна [за самъ лишь покликъ до згоды] рѳзными махерствами, интриґами и секатурою розбити и знищити. Однакожъ штука не удала ся, бо выдѣлъ завчасу спостерѣгъ ся та для святого супокою перевѣсъ ся зъ инвентаремъ Бояна до Руснои Бесѣды, де досі мѣстить ся, два разы тыжднево вѳдбуває вправы хорѳвъ и, якъ свѣдчать часописні рецензіи зъ поодинокихъ выступѳвъ, чимъ-разъ гарнѣйше розвиваєсь. — Загальній зборы, выслухавши докладного справоздання головы въ сѣй справѣ, рѣшили полишити дальше поведене угодовои акціи товариству „Рускихъ женщинъ“, тымъ бѳльше, що сегорѳчный выдѣлъ сего товариства поставивъ собѣ зъ горы за задачу, — прямувати до сеи хорошои цѣли всѣми силами и по можности допровадити.

Майно Бояна, що складае ся зъ бібліотеки и инструментѳвъ музичныхъ, представляє вартѳсть около 500 зр. Бібліотека складае ся зъ 312 числѳвъ, т. є. книжокъ, нотъ и партитуръ въ 4.320 екземплярахъ [копіятурахъ]; инструментѳвъ музичныхъ смычковыхъ есть чотири, а въ тѳмъ одна скрипка концертова [„Straduarius“].

Въ сѣмъ роцѣ убуло 15 членѳвъ, а за те прибуло новыхъ 37 членѳвъ, отже теперь числить Боянъ 61 членѳвъ дѣйстныхъ [34 панѣ и 27 мужчинъ] а 22 спомагаючихъ [3 панѣ и 19 мужчинъ] — всѣхъ отже разомъ есть 83 членѳвъ. — Пересѣчне число такихъ членѳвъ, що нѣколи на вправахъ не хибують, есть 25; прочій ходять неправильно и являють ся всѣ ажъ на ґенеральныхъ пробахъ передъ выступомъ. — Межи бонністами есть такожъ 16 особъ граючихъ на инструментахъ музичныхъ и тѣ выступають лише спорадично на перемѣну на всякихъ выступахъ; доси не удало ся ще за-для многихъ перешкодъ запровадити сталій днѣ на вправы для музики инструментальнои складовои, однакожъ се зъ часомъ такожъ зробить ся.

Выбрана комісія люстраційна, зложена зъ пп. Мороза и Тимякова въ цѣли провѣрени рахункѳвъ и майна товариства, найшла все въ належнѳмъ порядку, по чѳмъ бувшій выдѣлъ одержавъ вѳдъ загальныхъ зборѳвъ за додатну дѣяльность признанне и абсолюторію.

Вѳдтакъ наступивъ выборъ нового выдѣлу черезъ аклямацію. Выбрано пп.: головою Бояна Р. Зарицкого, заступникомъ головы о. С. Кархута, дириґентомъ І. Вѣликовского, заступникомъ дириґента Е. Якубовича, дириґенткою п-у О. Савѳвну, секретаремъ И. Тиновича, касіеркою п-у Ю. Гавриловну, бібліотекаремъ А. Тимякова, а заступниками выдѣловыхъ п. Л. Гузара и п-у М. Чорнецькѳвну.

Вкінци на внесене п. головы, котрый пѳднѣсъ незвычайну трудолюбивость и заслуги, якій для пѳдвигненя руснои музики положили руснй композиторы п. Филяретъ Колесса, о. Викторъ Матюкъ и о. Николай Кумановскій — и тымъ спеціяльно и нашому Боянови дуже прислужили ся — загальній зборы именували нхъ одноголосно [по разъ першій вѳдъ свого заснованя] почетными членами станиславѳвского Бояна.

Потѳмъ п. предсѣдатель Гаврилѳвъ вѳдповѣдною промовою закрывъ загальній зборы.

Боянистъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

На засѣданяхъ Головного выдѣлу товариства „Просвѣта“ въ днях 25 жовтня и 9 та 16 падолиста 1898 полагоджено слѣдуючій важнѣйшій справы:

1. Принято до вѣдомости, що зборы філій „Просвѣты“ въ Сокали вѳдбули ся д. 17 мая 1898 та що ново-выбраный выдѣлъ уконституувавъ ся д. 6 жовтня 1898 выбираючи о. Самеона Смулку головою, д-ра Люся заступникомъ головы, д-ра Евг. Петрушевича секретаремъ, Антона Каравана касіеромъ а о. Омеляна Левицкого контрольоромъ. Кромѣ того вѳйшли до выдѣлу: о. Кароль Федоровичъ и п. Якѳвъ Семенюкъ.

2. Принято до вѣдомости справоздане изъ загальныхъ зборѳвъ філіи въ Подгайцяхъ, що вѳдбули ся д. 7 мая 1898.

3. Принято до вѣдомости, що „Просвѣта“ выслала до Петербурга на руки Т. Стебницкого привѣтну телеґраму на 100-лѣтный ювілей Котляревского.

4. Принято до вѣдомости, що вже выйшовъ календарь „Просвѣты“ на рѳкъ 1899 яко книжочка за сѣчень и лютый 1899 и выначено ремунерацію авторскій. — Яко книжочка за грудень 1898 має выйти друга часть „Богдана Хмельницкого“.

5. Принято до вѣдомости справоздання читалень въ Ляховичахъ зарѣчныхъ, Сґрутинѣ нижнѳмъ, Завадцѣ, Волчухахъ, Коцюбинцихъ, Устю епископскѳмъ, Велдѣжи, Зарѣчу и Гумniскахъ, — та подяки за высланій даромъ книжочки до читалень въ Рудѣ сѣлецкѳй и Витянци и для бібліотеки вязнѣвъ при судѣ въ Отинія. — Принято такожъ до вѣдомости справоздане вѳдпоручника Головного выдѣлу зъ отворенія читальнѣ въ Замочку.

6. Принято зъ подякою даръ п. Льва Лопатиньского 100 примѣрниковъ его драмы „До Бразилія“ для безплатного розсилання межи читальнѣ „Просвѣты“.

7. Ухвалено для Руского товариства педаґоґічного у Львовѣ на дѣвочу школу выдѣлову одноразову запомогу 50 зр. а для товариства рускихъ студентѳвъ технічныхъ „Основа“ у Львовѣ одноразову запомогу 25 зр.

8. Стіпендію бл. п. Евсевія Грушкевича ухвалено выплатити стіпендистови Филимонови Грушкевичеви пѳдъ условѳмъ, що выкаже ся добрымъ успѣхомъ въ науцѣ школьнѳй.

9. Принято 39 новыхъ членѳвъ.

Вѳдкрыте писмо громады Нагѳрянки до бучацкого п. староты Вп. д-ра Невядомского.

Свѣтла ц. к. Президіе Староства!

Въ наслѣдокъ ухвалы, яка запала дня 16 жовтня с. р. на довѣрочныхъ зборахъ 53 членѳвъ громады Нагѳрянки яко мужѣвъ довѣря въ наслѣдокъ нинѣшнои ухвалы нашого громадского комітету вносить пѳдписаный Комітетъ громады Нагѳрянки до Свѣтлои ц. к. Президіи Староства слѣдуюче вѳдкрыте письмо:

Вже другій рѳкъ панують въ нагѳрянскѳй громадскѳй репрезентаціи анормальній вѳдносины, котрі выкликали въ цѣлѳй громадѣ цѣлкомъ оправдане невдоволене и обурене.

Передъ двома роками уступивъ вѳйтъ Андрій Луцѣвъ, котрого мали и такъ прогнати, и прогнано обохъ асесорѳвъ Гната Сдободника и Франка Монету, першого за дефравдацію громадскихъ грошей а другого за пянство. Лишивъ ся ще тѳлько одинъ выбраный такожъ зъ волѣ арендаря-лихваря Лейбы Фольценфока „porządny“ заступникъ вѳйта Иванъ Легкій, котрому Свѣтле ц. к. Староство бучацке вѳддало цѣле урядованя „aż do dalszego zarządzenia“, *котре однакожъ до теперь не наступило.*

Тымчасомъ Иванъ Легкій, що вже другій рѳкъ есть и заступникомъ вѳйта и самымъ вѳйтомъ и всею старшиною громадскою, обуривъ своимъ поганымъ поступованемъ и урядованемъ всѣхъ лѣпшихъ громадянъ, котрі прийшли до переконання, що пѳдъ урядованемъ одинокого зверхника Ивана Легкого упадае наша громада и морально и матеріяльно. бо Иванъ Легкій не дбае о добро громады, но день и нѳчь сидить въ жидѳвскихъ шинкахъ и пє та на сором цѣлои громады спить въ день пяный на публичныхъ мѣсцяхъ.

Вже въ нашихъ письменныхъ представленяхъ, внесеныхъ громадою до Свѣтлои ц.к. Президіи Староства, представлено, якъ марнуе ся грошь громадскій та куда йдуть громадскій доходы и наведено кѳлька цвѣтокъ господарки нашого „porządu-ого“ Ивана Легкого, для котрого коршма Лейбы Фольценфока есть головнымъ мѣсцемъ перебуваня въ будный и святочный день, а самъ коршмарь Лейба є головнымъ его протекторомъ, дорадникомъ и адвокатомъ. Ту нинѣ ще пѳднести мусимо, що урядоване „porządu-ого“ Ивана Легкого оплатила наша громада великими жертвами. Дня 8. падолиста м. р. знайшли смерть три нашій молодій женщины, що копали глину въ глубокихъ ямахъ на нашихъ „Глинискахъ“, бо нашь зверхникъ пильнуе коршмы, а не бачить, що дѣе ся въ громадѣ. Якій зверхникъ громадскій, такій мусить бути въ громадѣ порядокъ, длятого нѣхто не подивуе, що наша молодѣжь — парубки выправляють по ночахъ прики, роблять всякій пакости. Найбѳльше гайдамахуе сынъ „porządu-ого“ Ивана Легкого. Черезъ него пѳйшовъ до гробу невинно 20-лѣтный спокѳйный молодець, сынъ Олексы Легкого. Вѳнъ то нападае вечерами якъ якій розбишака на людей, що то не похваляють урядования его батька. О тѳмъ всѣмъ доносили мы обширнѣйше Свѣтлѳй ц. к. Президіи Староства въ послѣднѳмъ нашѳмъ письменнѳмъ представленю; нинѣ-жъ пытаємось: 1) Якъ довго мы такій порядки зносити будемо? 2) Якъ довго урядоване одинокого Ивана Легкого, пянницѣ и марнотратника, Свѣтле ц. к. Староство своимъ рѣшенемъ „aż do dalszego zarządzenia“ терпѣти и пѳдпирати буде? Доки нашій представленя будуть полагоджувати ся — мовчанямъ? На кого спаде одвѣчальность, коли наша громада дальше урядованя Ивана Легкого — не дай Боже — оплатить новыми жертвами людскими?

Сеся погана и для нашои громады шкѳдна господарка нашого одинокого зверхника Ивана Легкого и верховодство его протектора Лейбы Фольценфока спонукали нашихъ громадянъ, дбаючихъ о добро громады и о ея честь, завязати громадскій комітетъ, котрый покланъ собѣ задачу: дорогою законною постарати ся о введеня ладу въ нашѳй громадѣ, и сего будемо доходити, хоть-бы о те навѣть до найвышшихъ властей мали мы удаватись и нашій огидній вѳдносины передъ forum цѣлого свѣта вѳдкрыти.

Въ наслѣдокъ безнастанныхъ нашихъ просьбъ переведено у насъ въ днях 27 и 28 вересня с. р. вѳдъ давна вже пожаданій выборы новои рады громадскои и завдяки тому, що наша громада черезъ вѣчевій зборы прийшла до пѳзнання своихъ правъ и свого економічного положеня, лѣста громадска тріюмфуючо побѣдила, а сторона противна, котрѳй проводивъ жидъ-лихварь Лейба Фольценфокъ и его заушникъ Иванъ Легкій, — сторона, що мае все на цѣли тѳлько користь личну и вызыскъ громады, перепала цѣлкомъ у всѣхъ трехъ кругахъ выборчихъ, одержавши ледви 17-ту часть вѳддaныхъ голосѳвъ. Однакожъ сеся сторона, хоть уже и якъ мінерна, внесла протестъ проти выборѳвъ и хвалить ся, що на протестахъ буде напирати зѳ своимъ Иваномъ надъ нашою громадою ще другихъ сѣмь лѣтъ [?!]. Черезъ внесене протесту уконституоване новои рады громадскои заквестіоновано, и Иванъ Легкій оставъ ся дальше одинокимъ зверхникомъ и господаремъ въ громадѣ. А позанъ далше урядованя сего Ивана Легкого, що зѳ своимъ протекторомъ Лейбою Фольценфокомъ довѣвъ вже нашу громаду на самъ берѣгъ пропасти, есть для нашои громады безусловно шкѳднымъ и выкликуе у насъ цѣлкомъ оправдане чимъ разъ бѳльше невдоволене, а то тымъ бѳльше, що всѣ нашій дотеперѣшній представленя устній и письменій, внесенй до Свѣтлого ц. к. Староства, лишились дотеперь безъ успѣхѳвъ, — длятого просить нинѣ пѳдписаный комітетъ громадскій именемъ громады:

Свѣтла ц. к. Президія Староства, въ оглядѣ на загальне добро нашои громады, зво-

литъ полагодженя внесеного протесту выборчого приспѣшити, щобы уконстатуване новои рады громадскои якъ найскорше уможливити, а на случай, якъ бы се въ коротцѣмъ часѣ за-для важныхъ причинъ не могло стати ся, зволить Свѣтла ц. к. Президія Староства для введеня порядку въ нашій громадскій управѣ якъ найскорше заряднти доповняючі выборы членівъ старшины громадскои а именно: а) начальника громады на мѣсце уступившого Андрея Луцева и б) двохъ асесорівъ на мѣсце прогнаныхъ Гн Слободня а и Фр. Монеты, и выбраныхъ зверхниківъ въ урядованя впровадити.

Нагірника дня 7. падолиста 1898.

За громадскій комітетъ: Кирило Кнажанівскій предсѣдатель, Данило Луцевъ І. заст. предсѣд., Стефанъ Пилатюкъ ІІ. заст. предсѣд., Теодоръ Косарчинъ І. секретарь комітету, Теодоръ Скроцкій ІІ. секр. ком.

НОВИНКИ.

— **1-шій загальнй зборы „Краевого Союза кредитового“**, стоваришеня зареестрованого зъ обмеженою порукою у Львовѣ вѣдбудуть ся *дня 8 н. ст. грудня* с. р. [въ четверъ] о 10 годинѣ рано въ комнатахъ Товариства взаимныхъ обезпечень „Дністеръ“ [Ринокъ ч. 10, II поверхъ] зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Выборъ предсѣдателя зборівъ. — 2) Справоздане комітету основательвъ. — 3) Выборъ 12 членівъ Рады надзираючои и 6 заступниківъ членівъ Рады [§. 36 стат.]. — 4) Выборъ 3 членівъ комісія контрольнои [§ 52 б.]. — 5) Внесеня и интерпеляцій членівъ. — Право участи въ загальныхъ зборахъ мають члены Товариства, котрій що найменше одинъ удѣлъ въ цѣлости уплатили [§. 50 стат]. На загальныхъ зборахъ беруть участь члены особисто, прочій особы заступають ихъ законній представитель [§. 51 стат.]. Загальнй зборы мають право рѣшати безъ огляду на число присутныхъ членівъ [§. 55 стат.]. Членівъ Дирекція заменуе Рада надзираюча зъ помѣжь членівъ Товариства [§. 30 стат.]. — О якъ найчисленнѣйшу участь упрашае Комітетъ. — Львівъ дня 10 падолиста 1898. *Д ръ Я. Кулачковскій*. Д ръ *К. Левицкій*. Д ръ *С. Федакъ*.

— **Комітетъ основательвъ „Краевого Союза кредитового“** просить насъ оповѣстити, що по день 20-го падолиста с. р. приступили въ члены Союза 64 члены зъ 94 деклароваными удѣлами на квоту 2·375 зр., на що вплатили готівкою 2.161 зр. 50 кр. Хто ще має намѣръ вступити въ члены Союза, нехай чимъ скорше надсилае на руки „Дністра“ удѣлъ и вписове зъ огляду на близькій уже речинець першихъ загальныхъ зборівъ сего товариства.

— **Столѣтнй роковины вѣдродженя украиньско-руской** літературы святкувати-муть руско-народнй товариства въ Перемышли дня 8. н. ст. грудня с. р. Програма свята слѣдуюча: 1) В. Щурать: „Прольогъ“, выголосить панъ Ѳ. С. — 2) Кишакевичъ-Маслякъ: „Великій роковины“, кантата на хоръ мѣшаный въ супроводѣ орхестры. — 3) Вѣдчитъ проф. В. Масляка. — 4) Котляревскій-Лисенко: „Наталка-Полтавка“, комедіо-опера въ 3 вѣдслонахъ, вѣдограють аматорскій силы въ сали „Сокола“. — 5) „Минули лѣта“, сольо теноровe п. Модеста Менцинського. — 6) Кишакевичъ Шевченко: „Калина“, балляда на соля и хоръ мѣшаный въ супроводѣ орхестры. — 7) Слово проф. Юл. Романчука. — 8) Живый образъ укладу п. Скрутка. — Мы переконаній, що зъ огляду на велике значѣне свята, якъ и зъ огляду на богату и гарну програму, кождый Русинъ народовець не лише зъ близькихъ але и подальшихъ сторонъ прибуде дня 8. грудня зъ родиною до Перемышля, щобы своюю присутностію причинитись до звеличаня такъ великого и радостного свята, — тому просимо поспѣшити ся зъ замовленями білетівъ до театру, бо попытъ за нами вже теперь дуже великій. Продажею білетівъ занялась уже теперь Дирекція „Народнои Торговлѣ“ въ Перемышли. — [Инші газеты просимо о повторене сего оголошеня.] — *Комітетъ*.

— **Въ справѣ обсады львівскои митрополіи** кружить у Вѣдни поголоска, що митрополитомъ — пѣсля одныхъ вже именованый а пѣсля другихъ мае бути именованый еп. Куиловскій зъ Станиславова, а не перемыскій еп. Чеховичъ, якъ по смерти кард. Сембратовича загально говорено. — Коли бъ се мало бути фактомъ, то готово сповнитися и друга поголоска, кольпортована по Львовѣ, що суфраганомъ старенького владики ставъ бы [грабя] Василіянинъ о. Шептицкій, котрого круги польскій бажали вже вѣдъ разу бачити митрополитомъ...

— **Зъ товариства гімнастичного „Сокіл“.** Отсимъ повѣдомляемо, що дня 11 н. ст. грудня с. р. вѣдбудуть ся звычайнй рѣчній загальнй зборы членівъ о год. 4 зъ полудня въ льокали товариства Підвале ч. 7. у Львовѣ. На порядку дневнѣмъ справоздання справника, скарбника и комісіи контрольнои; выборъ головы товариства и двохъ его заступниківъ, выборъ старшины и заступниківъ и выборъ комісіи контрольнои; интерпеляцій и внесеня членівъ. Право голосу на сихъ зборахъ будуть мати лишь тій члены товариства, котрій уплатили членьскій вкладки за мѣсяць падолистъ и приладаючу рату за строй. — За Старшину товариства гімнастичного „Соколъ“ *Василь Нагірный* голова, *Яківъ Рудницкій* справникъ.

— **Зъ Товариства „Зоря“ у Львовѣ.** Уважаючи нашимъ обовязкомъ зложити прилюдну подяку взявшимъ чинну участь въ урядженю святочного вечерка въ честь памяти Ивана Котляревского нашимъ товаристомъ, а головно Хв. Зарядови руско-народного театру за вѣдступленя сали, Дружинѣ руско-народного театру, пп. Лопатиньскому и Менциньскому, дириґентови хору „Зорѣ“ п. Чумѣ, якъ также п-нѣ Оленѣ Данилюковичовій и выконавцямъ хорошихъ квартетівъ пп. Панькову, Кондрацкому, Андруховичеви и Петелякови. — За выдѣлъ товариства рускихъ ремѣсниківъ „Зоря“ у Львовѣ: голова товариства *Василь Нагірный*.

— **Зъ руско-народного театру.** Вчера [въ второкъ] вѣдогравъ нашъ театръ комедію въ 4 дѣяхъ „Торговля жемчугами“ Григ. Цеглиньского грану вже тамтого року. Въ сій комедіи, якъ вѣдомо, авторъ пропагуе потребу жѣночои еманципаціи, абы просвѣчена женщена власною працею запевнила собѣ матеріяльный бытъ, а тогдѣ не буде здана на ласку-неласку химерныхъ женихівъ. Взагалѣ штука дуже удачна, вѣдзначае ся житемъ и комізмомъ. Артисты вывязали ся зъ своихъ роль добре, хоць грали передъ нечисленно зібраною публикою. Передовсѣмъ вѣдзначились п. Ольшаньскій [Осипъ Калитка, панотецъ], п. Полѣщукъ [Симеонъ Головка, кандидатъ адвокатскій] и панѣ Осиповичева [Юлія, жѣнка вѣдставного урядника Точка]. Рівножь видно було стараня въ грѣ трехъ ґрацій театральныхъ въ роли еманципантокъ паночокъ Гембицкои, Косаковои [Ольги и Марійки, дѣтей Осипа Калитки] и Миколаевичівни [Анночка], хочь проголошене новочасныхъ задачъ жѣноцтва зъ устъ панны Гембицкои вышло трохи по декламаторски. Ролю Теодоры, жѣнки Калитки, вѣдограла добре панна Семаковичівна, але на „мамуню“ двохъ дорослыхъ дочокъ була за молода. П. Нижанковскій [Антонъ Точка, вѣдставный урядникъ, сусѣдъ Калитокъ], п. Стадничъ [Борисъ Бѣгунець, молодый урядникъ], п. Шеремета [Бориса отець] и п. Вовчакъ [Леонидъ] мали также середъ гры щасливй хвилѣ. — Публики, якъ згадано, було мало.

Завтра [въ четверъ] вѣдограна буде вѣдзначена на конкурсѣ выдѣлу краевого комедія „Нахмарило“ або „Дядьковій приимки“ Бориса Грінченка на доходъ — емеретального фонду рускихъ артистівъ нашои сцены. Цѣль завтрѣшнього представленя дуже благородна, длятого треба надѣяти ся, що руска публика, даючи доказъ, що вмѣе оцѣнити посвячене людей жертвуючихъ ся плеканю рускои штуки драматичнои, заповнить биткомъ невелику салю. Буде се для артистівъ великою заохотою до дальшои працѣ.

— **Руске товариство педагоґічне** рѣшило перестати въ новымъ 1899 рокомъ выдавати часопись для дѣтей и молодежи „Дзвінок“ зъ причины малого числа передплатниківъ [хочь цѣна низька, рѣчно 3 зр. за 24 числъ, кождый въ обемѣ аркуша бѣльшои вѣсѣмки]. Натомѣсть буде товариство выдавати книжочки для дѣтей въ казками нашими и чужими.

— **Доки ще того рабольпія?** Наше патріотичне духовеньство майже загальною умовою розпочало борбу о права руского языка, а мимо того вѣдъ часу до часу мусимо пятнувати непатріотичне поступованя одиниць, що выломлюють ся зъ вѣдъ загалівъ карности и наносять кривду загалови духовеньства, стараючись заслужити собѣ на ласку можныхъ и властій. И ось недавно лучило ся намъ бачити подане Василя Кравця и Марія Пархуть, писане до староства рогатиньского о дозвѣлъ на вѣнчане, а се подане вѣднесъ гр. к. урядъ парохіяльный въ Лучинцю такою вѣдповѣдью: „L. 12. Ze strony gr. kat. urzędu parafialnego w Łuczyńcach podaje się do wiadomości i potwierdza niniejszem, iż — и т. д. „Łuczyńce dnia 10 listopada 1898 r. *ks. Łukasz Pobojarski* gr. kat. administrator.“ [Печатка латиньска]. — До сея урядовои польщины руского священника долученый ще другій документъ: „Arbor affinitatis między Bazylim Krawec a Maryą Parchuć“ зъ потвержденемъ: „Że powyższe drzewo powinowactwa — и т. д. — potwierdza się ze strony gr. kat Urzędu parafialnego w Łuczyńcach dnia 10 listopada 1898. — *Ks. Łukasz Pobojarski* administrator parafii.“ [Латиньска печатка]. — „Кевже Лукашу!“ чи не сором вамъ такъ урядувати? чи рускій „Лука“ гірший якъ польскій „Łukasz“? Правда, Вы выхованій въ Римѣ, але чей же длятого не мусити бути въ справахъ народныхъ „полохайломъ“ чи „р болѣпникомъ.... Схаменѣть ся!

— **Зъ Долины** одержуемо отсе письмо: Дописуватель зъ Рожнѣтовского помѣстивъ въ 240 ч. „Дѣла“ зъ д. 9 с. м., що и я яко членъ долиньскои Рады повѣтовои голосувавъ не на руского кандидата до сали повѣтовои, але на Полика, и тымъ самымъ закидае менѣ несолідарность въ справахъ рускихъ. Отже я вѣдповѣдаю лише що-до себе, що дописуватель мусѣвъ свою информацію засягнути зъ недостовѣрныхъ жерелъ, бо я нѣколи, а навѣть и симъ разомъ не зломавъ солідарности рускои а на свѣдковъ можу подати всѣхъ радныхъ повѣтовыхъ. Тымъ и протестую противъ того очерненя моеи особы. — Долина д. 16 падолиста 1898 *Стефанъ Кордашъ* мѣщанинъ долиньскій.

— **„Жуж,“ Бруницкого,** увязненого за улегченя утечѣ Коритовскому, вѣдставлено передвчера на обсерваційо до Кульпаркова. Вонъ поклыкавъ ся въ слѣдственѣ на свое судово узнане хвилеве божевольство...

— **„Бернадинъ“ въ „холоднѣй“.** Свого часу доносили мы, що въ Краковѣ увязнено екс-льокая Цюру, котрый перебравъ ся въ монашу ношу „габіть“ и удаючи Бернардина-квестора збиравъ датки на костель — въ Лежайску. Вонъ видавъ собѣ въ Краковѣ, найманючи выгодне мѣшканя, а у вольныхъ хвилляхъ вѣдъ занять „парохіяльныхъ“ воркуваньзъ своею любкою. — Въ сій справѣ вѣдбула ся дня 19 с. м. розправа передъ судомъ карнымъ въ Краковѣ и „бернадина“ засуджено на 4 мѣсяцѣ — до вязничои келіи на духовній медитаціи.

— **Мышь-злочинцемъ.** И хто бы то гадавъ, що таке маленьке міерне сотворѣня, якъ мышь, може стати ся причиною страшного нещастя? А однако такъ стало ся въ Темешварѣ на Угорщинѣ, въ домѣ тамошного кравця Томы Павличука. Кравець прийшовши зъ мѣста положивъ ся о 11 годинѣ вечеромъ спати и заснувъ такъ твердо, що зовсѣмъ не чувъ дыму въ хатѣ. Може въ годину по тѣмъ выбухъ въ его комнатѣ огонь. Коли люде вѣбѣгли до середины застали Павличука вже неживого; удушивъ ся въ дымѣ. Горѣла шафа зъ одѣнемъ и бѣлемъ, де кравець звычайно ховавъ фосфоровій сѣрники. Поліційнй дохожденя навели на здогадъ, що мышь стала грызти сѣрники, они запалили ся, а зъ нихъ занило ся одѣне въ шафѣ, вѣдтакъ шафа — а жертвою дыму упавъ чоловѣкъ. Найгірше те, що виновника годѣ буде вѣдшукати и примѣрно укарати.

— **Здоровый жолудокъ.** Недавно тому попысувавъ ся въ операційнѣй сали проф. Вайнлехнера у вѣденьскѣмъ шпиталю французкій „артистъ“ Кліко. Въ присутности многихъ свѣдковъ проковтнувъ вонъ насамперед тяжку шаблю, вѣдтакъ впровадивъ собѣ до жолудка ще кільканайшихъ шабель такъ глубоко, що зъ кождои лише часть рукояти видно було въ устъ. Потомъ „закусивъ“ власнымъ годинникомъ, котрый также впустивъ до жолудка, придержуючи конець ланцушка рукою. Кождый изъ свѣдковъ, приложивши голову до жолудка „артиста“, мігъ выразно почути правильне цокане годинника. „Артистъ“ Кліко мае около 30 лѣтъ, в середного росту и незвычайно сильно збудованый. Въ своихъ штукахъ справляв ся вже вѣдъ дѣточихъ лѣтъ.

— **Дрібні вѣсти.** Намѣстникъ выѣде д. 27 с. м. [въ недѣлю] до Кракова и перебуде тамъ до середы пополудня: за той часъ вѣдбуде ся въ Краковѣ отворене новыхъ будынківъ окулістичнои клініки и гімназіи св. Анны. — До Львова прибувъ зъ Петербурга великій образъ Семирадского „Дірце христіяньска въ цирку Нерона“.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр

Судовыми секретарями при повѣтовыхъ судахъ именовани: судовій адъюнкты: Здисл. Олексиньскій зъ Богородчанъ для Рудокъ, Ант. Негребецкій въ Заложець для Равы, Стан. Бродовичъ зъ Галича для Підгаець, Маріанъ Раппе зъ Делятина для Борщева, Стан. Монне зъ Березова для Глинянъ, д-ръ Мавр. Моргенротъ зъ Дрогобича для Дрогобича, Юл. Давидовичъ зъ Делятина для Делятина, Ив. Габрусевичъ зъ Козовы для Бучача, Володисл. Фрайндъ зъ Косова для Бурштина и Володим. Кульчицкій зъ Турки для Снятина.

Субститутами державного прокуратора именовани: судовій адъюнкты: Володим. Покшивницкій зъ Тернополя для Львова, Стан. Дулевскій зъ Бурштина для Золочева, Тад. Стшелецкій зъ Чорткова для Львова, Романъ Зданьскій зъ Станиславова для Тернополя, Адамъ Шнайдеръ зъ Городка для Львова и Григ. Ганкевичъ зъ Черновець для Черновець.

— **Перенесеня** Радники краевого суду: Ив. Лекчиньскій зъ Золочева до Львова, Стан. Милашевскій зъ Тернополя до Львова и Іос. Сокаль зъ Коломыи до Станиславова; — дальше судовій секретарѣ: Людв. Мандибуръ зъ Підгаець до окр. суду въ Самборѣ, д-ръ Тад. Праґловскій зъ Снятина до окр. суду въ Коломыи, Казим. Зданьскій зъ Львова до окр. суду въ Золочевѣ, Мих. Несватовскій зъ Рудокъ до окр. суду въ Перемышли и Романъ Сосновскій зъ Глинянъ до окруж. суду въ Стрыю.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. Дирекція желѣзницъ державныхъ о повѣщуе:

Зъ днемъ 20 падолиста с. р. змѣняе ся дотеперѣшню назву стаціи „Ґрайнъ“, лежачои на шляху Мантгавзенъ-Ґрайнъ, на „Грайнъ (Бадъ-Крейценъ)“.

Полуднево нѣмецкій-австро-угорскій звязокъ желѣзничій. — Зъ днемъ 1 грудня 1 98 входить въ житє нова тарифа часть II. зшитокъ 10, въ котрѣй замѣщено цѣны единичій для артикулівъ наведеныхъ въ класифікаціи товарівъ тарифы часть I., якъ также для декотрыхъ тарифъ выимковыхъ.

Зъ днемъ 1 грудня 1898 входить въ житє додатокъ III. до тарифы товаровои (зшитокъ спільный) часть II. зшитокъ *Д.* зъ дня 1 цѣтня 1895.

Австро-угорско-швайцарскій звязокъ желѣзничій. — Зъ днемъ 1 грудня 1898 входить въ житє нова тарифа часть IV. зшитокъ 4 (тарифа выимкова для дерева).

Галицко угорскій рухъ спільный, — Зъ днемъ 1 сѣчня 1899 увійде въ житє нова тарифа (часть II. зшитка 4) на мѣсце дотеперѣшнои тарифы, зшитки 4 и додатку I. Въ наслѣдокъ сего тратять силу обовязуючу тарифы выимковій III. до VIII замѣщенй въ тарифѣ часть II. зшитка 3 зъ дня 1 сѣчня 1897 и тарифа выимкова VIII. замѣщена въ додатку I. зъ дня 1 грудня 1897.

За днемъ 1 грудня с. р. змѣнить ся дотеперѣшню назву лежачои на шляху Грацъ зел полуди. Ферінґъ, стаціи товаровои для за- и выладованя худобы „Graz Schlachthaus k. k. St. B.“ на „Graz-Karlau k. k. St. B.“

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 23 падолиста. Въ парламентарныхъ кругахъ говорять, що міністеръ вѣйны Крітґаммеръ подавъ ся вже до димісіи. Причиною димісіи в конфліктѣ Крітґаммера зъ угорскимъ правительствомъ въ справѣ перенесеня памятника Генціого.

Градецъ 23 падолиста. Справа димісіи стрійского намѣстника Бакегема вже порѣшена. Его наслѣдникомъ мае бути президентъ Шлеска кн. Клярі, на котрого зновъ мѣсце буде присланый урядникъ въ Праги.

Парижъ 23. падолиста. Касаційный трибуналъ переслухувавъ вчера Пікарта. Дрейфусъ одержить акты въ половинѣ грудня, а переглянувши ихъ, напише до трибуналу меморандумъ.

Будапештъ 23 падолиста. Мѣжь міністромъ Феєрварімъ и опозиціею прийшло вже до порозумѣня и засѣданя парляменту вѣдбуло ся вже цѣлкомъ спокійно. За те на улици выправляли студенты голосну демонстрацію. Коли надійшла поліція, демонстранты привитали ея градомъ камѣня. Доперва по довшомъ часѣ повело ся поліціи розбгнати демонстрантівъ. Арештовано до 200 особъ. Одинъ студентъ тяжко раненый.

Женева 23 падолиста. Касаційный вѣдклик Люккенього лишивъ ся безъ успѣху. Засудженого перенесено вже зъ слѣдчои вязниць до карнои.

Берлинъ 23 падолиста. Двомъ фотоґрафамъ, котрій потайкомъ вѣдфотоґрафували Бісмарка по смерти, друга инстанція суду заборонила робити репродукціи зъ клішівъ вѣдъ карою шестимѣсячнои вязниць за кождый поодинокій случай.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. М. Гв. въ Гл. в. До кінця року ще 7·50 зр. — *Вп. И. Ти. въ Лѣ.* За жовтень а не за падолистъ. — *Вп. Чит. въ За.* На 1899 рокъ зостало 3·30 зр. — *Вп. Я. Ма. въ Го.* Заплачено теперь до кінця жовтня. — *Вп. Д-ръ Ян. въ Ст. м.* Ще 3 зр. — *Вп. М. Кр. въ На.* Зъ вѣднятихъ и одержаныхъ грошей зостало на 1899 рокъ 3·32 зр. — *Вп. Л. Не. въ Пе.* Вплачено теперь за падолистъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— Приходъ и розходъ Института „*Рускій Народный Домъ въ Коломыи*“ за часъ вѣдъ 15 жовтня до 7 падолиста 1898.

А) Приходъ: Членьскій вкладки зложили Вп.: Юл. Киселевскій почт. асистентъ въ Коломыи 5 зр. на рахунокъ залегдости за давнѣйшій лѣта; о. В. Калитовскій парохъ въ Трійци 2 зр. яко членьску вкладку за 1899 р. и 1 зр. вписового. — Добровольний датки зложили Вп.: о. крил. І. Кобляньскій парохъ въ Коломыи 7 зр., Л. Вышиванюкъ учитель у Воли коло Ключева 1 зр., д-ръ Дольницкій повѣт. лѣкарь въ Печенѣжинѣ 1 зр., Иванъ Пецюкъ и Федоръ Колодій ґазды зъ Утороцъ 50 кр., А. Підляшецкій въ Сковятинѣ 50 кр., Рачевскій, доставець лупаного каменя 5 зр., А. Кульчицкій зъ Косова 50 кр., о. Іосафатъ Кобриньскій парохъ зъ Мишина на цеглу 100 зр., панѣ Кл. Озерска зъ Коломыи 50 кр., М. Мезуза почт. офіціялъ зъ Коломыи 50 кр., Юл. Киселевскій 50 кр., о. Ив. Велигорскій парохъ зъ Ивания 5 зр., на ювілейнѣмъ торжествѣ вѣдродженя украиньско-руской літературы д. 1 с. м. зложили у Львовѣ на руки о. Кириловича, катихита зъ Коломыи: Вп. Свчиньскій 2 зр., Ол. Таничкевичъ 1 зр. 50 кр., о. посолъ Д. Таничкевичъ 1 зр., о. катихитъ Туркевичъ 1 зр., д-ръ Смаль-Стоцкій 1 зр., д-ръ Ст. Федакъ 1 зр., проф. М. Грушевскій 1 зр., Заичковскій 1 зр., о. Попель парохъ зъ Довгополя 1 зр., о. Горинякъ парохъ зъ Винникъ 1 зр., о. Кондрацкій 1 зр., п. Сохацка 50 кр., Коржиньскій 50 кр., д-ръ Чайковскій адвокатъ зъ Бережанъ 50 кр., о. Цегельскій 50 кр., Левандовскій 50 кр., д-ръ Мих. Дорундякъ адвокатъ зъ Борщева 50 кр., Морозъ 50 кр., о. Лежогубскій 50 кр., панѣ Огоновска 50 кр., Ю. Кобиляньскій гімн. професоръ 50 кр., о. В. Озаркевичъ 50 кр., Гузьо 35 кр., датковъ по 10 и 20 кр. разомъ 1 зр. 65 кр.; зъ акафисту зложили о. С. Павлюкъ парохъ зъ Пядникъ 1 зр. 44½ кр. и 5 зр. 50 кр., о. Т. Курпякъ сотрудникъ въ Коломыи 3 зр. 22½ кр., 4 зр. 60½ кр. 1 зр. 2 кр., о. Евг. Сабатъ парохъ зъ Тисьменичанъ 3 зр. 97 кр; доставцѣ цеглы дарували 2000 штукъ цеглы вартости 26 зр., складки зібрали: Вп. о. Пв. Шихъ, деканъ и парохъ въ Сучавѣ въ церквѣ 3 зр., о. Григ. Громадка, парохъ въ Дорѣ вѣдъ парохіянъ 1 зр. 74 кр., о. Евг. Сабатъ вѣдъ церк. братства и сестриць въ Тисьменичанахъ 4 зр. а вѣдъ братства и сестриць въ прилученѣмъ Забережу 1 зр., вѣдъ себе 1 зр., вѣдъ Вп. Марія Сабатъ 1 зр., Хв. Магістратъ Коломыи выплативъ управл. Совѣтови 1500 зр. изъ ухваленои Радою мѣста субвенціи въ сумѣ 4000 зр. Для „Руского Народного Дому въ Коломыи“; зъ пушокъ вилинуло 27 зр. 92 кр. — *Б) розходу* було въ тѣмъ часѣ 2.744 зр. 14 кр.

Всѣмъ Р. Т. жертводавцямъ и збирачамъ жертвъ заявляе управляючій Совѣтъ Института щиро руске спаси-Богъ и просить уклінно не забувати на будову „Народного Дому въ Коломыи“, котрый буде славою Руси покутскои и першимъ будынкомъ въ мѣстѣ. — Въ Коломыи 6 падолиста 1898. *Н. Левкій* предсѣдатель.

Товариство «Просвіта»

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасоване в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

ПОДЯКА.

Почуваюсь до милого обовязку зложити на сѣмъ мѣсци въ имени своѣмъ, жены и дѣточокъ дробныхъ, щиру подяку Высокоповажаному Пану Докторови Ластови зъ Надѣбрани за те, що мою жену и матѣрь дѣтей уратовавъ своєю зручностію лѣкарською и печалливостію вѣдъ грозячого небезпечьства смерти. Най Богъ Всемогучій вынагородить Вамъ Вп. Пане Докторе за тое, бо я надгородити не въ силѣ.

Л. Левицкій

руско-кат. парохъ Фитьковa.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгеній Озаркевичъ

мешкає

въ каменици „Народного Дому“

улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординує вѣдъ 3—5 годины. 349 20—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицкa ч. 1., противъ Банку Гіпоточного на плянтаціяхъ площи Галицкoї

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣзні ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тамыже кѣрничѣ, піоны, лібели, манометры и т. п.

Уряджене дзвонків електричныхъ.

Всякі направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

Вже вышовъ

новый накладъ

МОЛИТВЕННИКА

выданого „Просвѣтою“

въ народнѣй мовѣ, великій и догідного формату обіймаючій 757 сторінъ друку, найповнѣйшій зъ всѣхъ такихъ Молитвенниковъ.

Молитвенникъ сей мѣститъ въ собѣ: I.) Молитвы щоденій ранній и вечѣрній. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерні, б) зъ Повечерниці малои, в) зъ Повечерниці великои, г) зъ Утрені, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, е) модлена на св. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Литургіи. III.) Тайны покаяня и преся. Евхаристія. IV.) Молитвы для рѣзного вѣку, стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ. VII.) Молитвы споодучені зъ вѣдпустами. VIII.) Акаѳистъ до а) Ісуса Христа, б) Преся. Богородиці, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ Молебна до преся. Богородиці. X.) Тропарѣ, кондаки, богородичній и прокимены а) недѣльній, б) щоденій, в) на празники Господскій, Богородичній и Святыхъ, г) на деякій потребы. XI.) Колады и иншій пѣсни церковній. XII.) Таблицю пасхалную

Сей Молитвенникъ дѣстати можна въ канцеляріи товариства „Просвѣта“ и въ книгарни Ставропигійскій по такихъ цѣнахъ:

I. На звычайномъ папері:

1) Молитвенникъ брошурованый . . . 60 кр.
2) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вѣдтискама зъ шабатуркою 90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкіру зъ золоченими и вѣдтискама зъ шабатуркою 1·20 кр.

II. На великомъ папері:

4) брошурованый . . . . . 70 кр.
5) оправленый якъ пѣдъ 3) въ додаткомъ золоченыхъ берегівъ . . . 1·60 кр.

Замовляючій поодиноко Молитвенники звозити присылати 20 кр. на оплату почты.

Машины до шитя „ЗІНГЕРА“

зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Ножній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готівкою 10% дешевше. Моя торговля істнує вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 вагонівъ. Продаю дешевше якъ Вѣдень, поручає ся въ мѣсци.

Не высылаю докучливыхъ абентівъ, котрымъ жиды платитъ 10—20 зр. за продажу одної лихої машины. 330 24—30

ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

Решти хѣдниковъ и высортованій диванны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ бачно дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“ Львівъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Таможь на раты безъ підвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

“PRIMUS,,

Фабрика

ТУТОКЪ ЄГИПЕТСКИХЪ

у Львовѣ ул. Малецкого ч. 9

мае честь повѣдомити Р. Т. конзументовъ, що тутки „Primus“ [найзнаменитій въ сѣмъ столѣтю] можна набути у Львовѣ у фірмахъ: Сейфартъ и Дидиньскій, ул. Театральна, Иванъ Бромирьскій ул. Кароля Людвика, Фрідріхъ и Вікокъ ул. Гетьманьска, Казимиръ Гертовичъ ул. Галицка и Иванъ Дуткевичъ Ринокъ [рогъ ул. Краковскои] Рѣвножъ по всѣхъ бѣльшихъ трафікахъ львовскихъ и въ значнѣйшихъ фірмахъ и трафікахъ на провінціи.

Зъ глубокимъ поважанемъ

6511—7 *К. ПРІМУСЪ*

До П. Т. Властителівъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевій дерги на конѣ — зводѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванівъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по закудую низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жаданє нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Выстава загальна

выходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванівъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевій цѣны вшелякій докладно на всѣхъ товарахъ. Подекій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

Невости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блузахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 59—?

Запрошене до передплаты на дѣло:

ПРИКАРПАТСКА РУСЬ

въ XIX-омъ вѣцѣ

въ біографіяхъ и портретахъ си дѣятелей

съ увиглядненьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. засвавъ при жизни,

написавъ на пѣдставѣ автобіографичныхъ записокъ и архівально-библіотечныхъ матеріяловъ

ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши отъ надолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца выпусками по 7 листовъ печати зъ портретами замѣчательныхъ дѣятелівъ. Кождыхъ 10 выпусковъ буде становити томъ, а всѣхъ томовъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпусковъ выносить 10 коронъ; на 5 выпусковъ 6 коронъ. Выпуски поодиноки не будутъ продаватись.

Пренумерату належить присылати выключно на адресу: п. Антонъ Хойнацкій, управитель книгарнѣ Ставропігійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

Першій выпускъ вже появився а вторый печатаєсь.

Диваны перскі и портіеры

традиційні (старинні)

продає, купує и выпозичає, а также приймає на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы. На жадане высылаємо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

КАСЕТКИ Вертгаймовскій на грошѣ и документа по зр. 4·—; 4·50, 5·50 6·50, 8·— и 11·—. Замки безпеченьства французскій по зр. 4·50 поручає ПЕТРО ХИНОЙСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры) 4505

Такожь и на раты

безъ вѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылає ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Такожь на раты безъ підвышки цѣнъ.

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручає всякій роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пѣсля найновѣйшихъ фасонівъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Палєрины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодинако и гуртовно, а также Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 20—20

Матеріи найновѣйшій на верхи въ найбѣльшомъ выборѣ.

Цѣны умѣрені сталі.

Высше наведені товары знаходять ся на складѣ.

Такожь на раты безъ підвышки цѣнъ.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНГЕРА

членковій и обручковій, зъ первородныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣдеиьскихъ, урегульованій якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтнюю гарантію

Зінґера ручнѣ вѣдъ 25 до 48 зр.

Зінґера ножнѣ вѣдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячній по 4 зр., або готівкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ Иванъ Ляврукъ

механикъ

297 12—? *Львовъ, улиця Галицка ч. 6.*

ТКАЦКЕ ТОВАРИСТВО

въ Глинянахъ

оголошує, що має на складѣ великій засобы

КИЛИМОВЪ

свого выробу 318 10—36

въ розмаитыхъ десеняхъ

Цѣна по 6 зр. за 1 метеръ квадратъ.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальоновѣ и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожа.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолівъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылає ся въ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належать адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скінчивъ зъ кінцемъ 1897 р. 28-мый рѣкъ своеи дѣяльности и зросла въ всѣхъ вѣдѣлахъ „Славіи“

	въ кінцемъ 1897 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 8,754.709·53 кр.
Премія належитости побочній и вѣдсотки за рѣкъ 1896	„ 2,310.056·35 „
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„ 20,356.8.4·12 „
Обезпечень сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 289,794.648·— „
Выплачені капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1897 р.	„ 1,229.173·80 „
За часъ свого істнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнѣй сумѣ до кінця р. 1897	„ 28,422.896·90 „

„Славія“ принимає въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкодъ огневыхъ будынковъ, движимостій, збожа, товаровъ, запасовъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣрені, а условя обезпеченя вельми користні.

Тарифъ и друксортовъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣляє якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичаны и Буковины у Львовѣ при улиці Словацкого ч. 3. 21 20—24

„Славія“ принимає зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє аґенціи письменнымъ селянамъ.

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу ті львівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	до Львова	ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.56	„ Сокаля	6.35		„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		5.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Стрия
	5.35	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		вечір			**вечір**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора мічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 6

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловa

Ч. 253 Львовъ, Четверъ 12 (24) Падолиста 1898. Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинъ ского 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Вѣ ни: M. Dukes, I. Setlerstätte; F. A. Richter, Nibelun gasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбур Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ на цѣлий 1898 р. за инсерат ванєм у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатковим

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлий рѣкъ	18 зр.	на цѣлий рѣкъ	24 зр.
на пів року	9 зр.	на пів року	12 зр.
		у Львовѣ:	
на цѣлий рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на місяць 1 зр. 50 кр.	

Редакція, Адміністрація и Експедиція пів. ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише по передпаті кореспонденса. — Рекламація вільна вільні від порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. в. в.

Оголошенія звичайні приймаютъ ся по 7 кр. 10 кр. від одного стрічка инсераторов або на місце в рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. в. в.

Подяки и инші доносна приватні числить ся по 15 кр. від стрічка.

Судъ въ радѣ державнѣй надъ польскою шляхтою и галицкою адміністрацією

почавъ ся позавчера бесѣдою посла Дашиньского [яко внескоданца] при дебатѣ надъ наглячимъ внесенємъ о обжалованє правительства за введенє вынимкового стану въ Галичинѣ. Досыть широкій, хочь очевидно не повный змѣстъ тои бесѣды мы подали вчера пѣсля телеграфічныхъ звѣстокъ.

Цѣла тригодинна бесѣда польского посла Дашиньского була обжалованємъ польскои шляхты и галицкои адміністрації краю. Коло польске, прибите ваготою безпощадныхъ ударѣвъ свого земляка, мовчало въ незвычайнѣмъ пригнобленю. Гей-гей! де дѣли ся тѣ благословенній для польского кола часы, коли то въ радѣ державнѣй всѣ послы-Поляки були „єдино“ и въ „народовѣй карности“ прискакували зъ кулаками до кождого чужого посла, коли той поважився ся хочь бы слівцемъ нарушити „честь“ польскои шляхты або обізвати ся зъ найлекшою критикою краевои адміністрації... А нинѣ свѣй, Полякъ, таранами валить у все, що миле серцю шляхотскому — у найбільшій „народовій святощѣ“...

„Автономія краю!“ — чи може вже бути більша святощь для шляхотско-польского серця? — А Полякъ Дашиньскій во всеуслышанія всѣхъ народѣвъ кличе: „О нездарности и безхосенности галицкои автономії давно вже запавъ вырокъ. Автономія анѣ на дрібку не причинилась до піддвигненя люду!“ а підъ конець бесѣды, вертаючи знова до тои теми, каже: „Польске коло осягнуло вже 90 процентъ автономії, але на автономічній основѣ нѣчого не учинено для охороны люду, бо тая автономія есть верховодствомъ одной верстви, тои верстви, що за границями нашого краю обезчестила польскій нарѣдъ, бо жь черезъ ню прозывають цѣлый польскій нарѣдъ народомъ галапасѣвъ [паразитѣвъ]! Нарѣдъ всю надѣю покладае на центральній [вѣденьскій] власти, сподѣваючись вѣдъ нихъ спасеня...“ И посолъ, выказуючи, якъ выглядають вѣдносины въ Галичинѣ „пѣдъ панованємъ кліки галапасѣвъ“ — пытае: „За що галицкій нарѣдъ платить державѣ и працюе для нея? Що кажуть на те зверхній власти державній?... Они вяжуть ся зъ дрібною меншостію въ краю, зъ вызискуючою веретвою, они слѣпій, если йде о вглядненє у вѣдносины Галичины.. Коли я недавно звернувъ ся зъ представленємъ до президента міністрѣвъ, нѣмъ вѣдповѣвъ, що анѣ крихты не знае галицкихъ вѣдносинъ, и выправивъ мене до намѣстника Пінїньского...“

На доказъ галапасництва галицкои шляхты посолъ Дашиньскій навѣвъ факты: що шляхтичѣ за идеальне право пропінації взяли собѣ вѣдъ краю 66 міліонѣвъ, хочь на дѣлѣ они пропінацію все тримають въ своихъ рукахъ и пѣдынаймаючи ей жидамъ, кажуть собѣ платити 50 процентъ бѣльше, нѣжь самій платять краевому фондови, — передше [1856 р.] они загорнули 200 міліонѣвъ за „свободжене селянъ, — они на основанє свого товариства кредитового земского забрали фонды, якій колись селяне складали яко кары грошевій, — они въ 1895 р. повалили внесенє д ра Кайзля, щобы три проценты опусту на податку грунтовѣмъ роздѣлити межи бѣдныхъ хлѣборобѣвъ, — они дбстають вѣдъ правительства въ дарунку опусты за свои горальнѣ, а о ровѣй промыслу въ краю нѣчо не дбають, волять свои міліоны складати до банкѣвъ [навѣть до заграничныхъ на 1%] — и т. д. Они, що зруйнували и спродали колись свою вѣтчину а нинѣ у Вѣдни ведуть за кулісами торги зъ кождымъ правительствомъ, они е и причиною розрухѣвъ антісемітскихъ. [Якъ посолъ мотивувавъ сей свій высказъ, знають уже нашій читателѣ.]

Справивши ся зѣ шляхтою, посолъ Дашиньскій перейшовъ до адміністрації краю — характеризувавъ намѣстника гр. Пінїньского, вѣдтакъ говорившъ о старостахъ Лясковскѣмъ, гр. Старженьскѣмъ, Лянкевичу, гр. Дѣдушицкѣмъ, наводячи скандальній исторіи, при деякихъ навѣть приватного характеру, якъ н. пр. що краковскій староста Лясковскій мусѣвъ заплатити 20.000 зр. за „свого приятеля [Busenfreund] злодѣя Кешковского“, а подгурскій староста гр. Старженьскій заплативъ за того-жь Кешковского 32.000 зр., але що ще гѣрше, той гр. Старженьскій — лихварь; вѣнъ дае лихварямъ грошѣ и каже: „оперуйте на 10 процентъ, то для моеи любои жѣночки!“ — той ц. к. староста есть потайнымъ ліверантомъ сѣна для вѣйска, закрываючи ся безгрѣшною компаніею ліверантѣвъ, зъ которыхъ однымъ такимъ есть гр. Мицальскій, а другимъ вѣнїй Цантенъ, похрестникъ старосты Старженьского.

Підъ конець посолъ Дашиньскій перейшовъ и на судовництво галицке — передсѣмъ на прокураторію державній — и, наводячи рѣзній незвычайно ярій случай, звернувъ ся зъ покликомъ до міністра судовництва: „Ексцелленціе! вы мусите придивити ся, що выробляють вашій прокураторы въ Галичинѣ!“

Якъ звѣстно — президентъ міністрѣвъ гр. Тунъ узнавъ за потрѣбне забрати слово зразъ по першѣмъ бесѣднику — п. Дашиньскѣмъ, але вѣдповѣдь его була не зовсѣмъ щаслива. На всѣ факты, якій навѣвъ посолъ, п. президентъ міністрѣвъ высказавъ свое „найглубше сожалѣня“... Тымчасомъ кождый мусить признати, що повну рацію мала опозиція, закричавши тодѣ до гр. Туна: „Не потребуємо вашого сожалѣня, але дисциплінарного слѣдства!“

Якъ працюе нашъ селянинъ?

Въ ч. 200. подали мы п. заг. „Слово правды галицкимъ обшарникамъ вѣдъ браташляхтича“ рѣчь кн. Пуанны, помѣщену въ петербургскѣмъ Kraj-ю. Незвычайно замѣтна вѣдповѣдь на ту статью появила ся вчера въ тутешнѣмъ Slowo polsk-ѣмъ, написана К. Солтанъ-Абгаровичемъ зъ Дубенка зъ пѣдъ Монастирискъ. Авторъ вѣдповѣди признае повну слушнѣсть замѣткамъ кн. Пуанны въ справѣ пропінації, але великою несправедливостію называе его выводы, що дворы выискують працю господарскои служби. Аргументація п. Абгаровича е для насъ не тѣлько цѣкава, але и такъ важна, що наша сѣльска интеліґенція повинна звернути на ню совѣстно свою увагу; а коли бы судъ п. Абгаровича хочь бы тѣлько въ части оказавъ ся справедливымъ, въ такѣмъ разѣ нашій просвѣтній товариства разомъ зъ сѣльскою интеліґенціею повинній покласти собѣ за найголовнѣйшій обовязокъ и за першу задачу патріотичну всѣми силами поборювати лихо и подбати о его направу. Мы подаемо повнише змѣстъ вѣдповѣди п. Абгаровича, а заразомъ просимо нашихъ сѣльскихъ передплатникѣвъ якъ и всѣхъ щирыхъ прихильниковъ нашого робучого народу, обзнакомленыхъ добре зъ вѣдносинами и вдячею селянъ, щобы справу взяли пѣдъ зрѣлу розвагу и безсторонно, совѣстно та рѣчево высказали свои гадки. Въ такъ важнѣй рѣчи мы охотно дамо якъ найширше мѣсце въ нашѣмъ дневнику для всесторонного обговореня справы.

„Коли я — пише п. Абгаровичъ, — живучи на Подолю, привѣднивъ бувало до Галичины, то менѣ, призвычаенному до натенавныхъ, фабричныхъ тамошныхъ господарствъ, чудацкими выдавали ся галицкій господарства зъ худыми кѣньми и выголодньлыми парѣбками. Мене се обурювало и збирала мене охота писати о тѣмъ, — такожь до Kraj-ю. Але въ тѣмъ запалѣ погамунавъ мене чоловѣкъ, у всякѣмъ разѣ не звычайный, а літератъ, промысловецъ, подорожникъ, — пок. Сигурдъ Вісьньовскій. Бувъ я у него въ копальни нафты и зъ зачудованємъ, майже зъ обуренємъ побачивъ, що найважнѣйшій, найлѣпшій платній мѣсця занимали Американцѣ, а всѣ роботники були спроваджені зъ захѣдной Галичины. Я знавъ, що Сигурдъ бувъ запаленымъ демократомъ, приятелемъ народу, чоловѣкомъ, котрый бажавъ народъ той пѣдвести и збогатити. Отже зъ обуренємъ запытавъ я его, чому вѣнъ здалека спроваджуе роботниковъ, коли пѣдъ бокомъ мае тысячѣ хлопѣвъ, выглядаючихъ спритно, добре и сильно збудованыхъ, що майже гинуть зъ голоду, не маючи заробку. Вісьньовскій сумно усмѣхнувъ ся и сказавъ: „Я пробувавъ!“ — И що жь? — „Сей народъ не може працювати; треба бы хиба черезъ кілька поколѣнь зъ усѣмъ педагогічнымъ дотепомъ учити ихъ працювати, то може ихъ внуки зможуть заробити на честный шматокъ хлѣба. Я пробувавъ ужити ихъ до того, що роблять Мазуры, и на мѣсце одного Мазура заставлявъ двохъ Русиновъ, та кождому хотѣвъ платити те саме, що Мазурови, аже до часу, коли вспѣе привыкнути до форсовнои працѣ. И що жь? Одній до трехъ днѣвъ покинули роботу, заявляючи, що „не мають здоровля на оденъ рѣкъ“; другѣ працювали зъ запаломъ, але въ очахъ марнѣли, бо заробленыхъ грошей не уживали на купно живности, а вѣдкладали ихъ та кормили ся дальше бульбою. Сѣ безъ вынимки скѣнчили хоробою. Инший знова пропивали весь заробокъ. Досыть, що по мѣсяци

„Прикарпатска Русь въ XIX. вѣцѣ въ біографіяхъ и портретахъ ея дѣятелей съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. заставъ при жизни.“

Сего вѣдъ давна дожиданого цѣнного дѣла Ивана Ем. Левицкого появивъ ся сими днями 1 ій выпускъ I-ого тому и мѣстить въ собѣ початокъ буквы А, а то: Ангеловичъ Антоній, Андрейко Димитрій, Андрейчинъ Андрей и Андрейчукъ Евсевій, зъ кількома портретами. О сѣмъ выпуску скажемо дѣ-що бѣльше въ иншѣмъ мѣсци, а тутъ подаемо „Слово вѣтъ Автора“ яке вѣнъ долучивъ до сего 1-ого выпуска, а въ котрѣмъ вѣнъ самъ говорить о своѣмъ выдавництвѣ:

„Дякуючи гомочи нечисленного, но патріотичного кружка любителей нашои литературы, менѣ повелось довести до кѣнца выданье „Галицко-рускои библіографіи XIX-го вѣка“ въ 2-хъ томахъ, пѣсля проспекту, оголошенного мною въ 1887 р. Выдана мною библіографія [*I-й томъ, Львовъ, 1888, 4°, стр. XIX+161, цѣна 7 зр. 50 кр.; II-й томъ, Львовъ, 1895, 4°, стр. 736, цѣна 31 зр.*] заключае въ собѣ хронологичный списокъ рускихъ и Русинами оголошенныхъ публикацій, котрѣ появились въ лѣтахъ 1801—1886 не лишь въ предѣлахъ Австро-Венгрії, но були напечатаній уроженцями прикарпатскои Руси по-за границями нашои монархії. Такимъ способомъ въ выданѣй мною библіографіи есть представленный въ хронологичнѣмъ порядку розвѣй нашои словесности во всѣхъ ея направленіяхъ за першихъ 86 лѣтъ нашого вѣка. Я задумавъ однако предетавити по возможности полну картину нашого національного и культурного движенья въ текучѣмъ вѣцѣ, и прото рѣшився я приступити до выданья нового свого труда пѣдъ заг.: *Прикарпатска Русь въ XIX-мъ вѣцѣ въ біографіяхъ и портретахъ ея дѣятелей.*

Сей новый трудъ буде обнимати въ поазбучнѣмъ порядку около 2000 біографій, замѣчательнѣйшихъ народныхъ дѣятелей на рускѣмъ Прикарпатью, а то не однихъ лишь писателей о бѣльше извѣстныхъ именахъ и ширшѣй популярности, абе по своѣй офіціозности славныхъ у насъ людей, но въ загалѣ *всѣхъ на австрійскѣй Руси замѣчательнѣйшихъ труженикѣвъ*, котрѣ *въ якѣмъ нибудь направленію нашого культурного житья* зложили свои лепты на жертвенникъ народного прогреса и сталися тымъ способомъ участниками и подвижниками того, въ силу неумолимыхъ историчныхъ фактѣвъ, выкликанного культурного движенья, котре нашому народови запоручае занати достойне мѣстце не лишь межи численною родиною славянскихъ племенъ, но также и межи нашими культурными народами. Однимъ словомъ, въ „Прикарпатскѣй Руси“ будутъ помѣщенѣ біографіи: *„владыкъ, членѣвъ капитула, професорѣвъ и знаменитшихъ учителей, ревнѣйшихъ для народнои справы достойниковъ державы, писателей и журналистѣвъ, славнѣйшихъ проповѣдниковъ, людей политики, композиторѣвъ, живописцѣвъ и иншихъ артистѣвъ, послѣвъ соймовыхъ и державнои думы, людей стоявшихъ и стоячихъ на чолѣ нашихъ народныхъ институцій, промышленниковъ и рукодѣльниковъ, не исключаючи пѣдъ тымъ взглядомъ и замѣчательнѣйшихъ людей зъ-пѣдъ курнои стрѣхи.* Буде то отже подрѣбна исторія нашого культурного движенья въ біографіяхъ головнѣйшихъ дѣятелей.

Но такъ, якъ початокъ XIX го вѣка не творитъ въ культурнѣмъ житью нашого народа ніякои епохи, а тѣсно и безперерывно связанный съ людьми и фактами другои половины XVIII го ст., въ котрѣмъ Червона Русь, доставшись при першѣмъ подѣлѣ Польщи пѣдъ австрійске владѣнье, стала мало-по-малу двигатись въ того культурного упадку, въ якій въ наслѣдъ неумолимыхъ историчныхъ обстоятельствъ въ протягу кількохъ вѣковъ була упала, а зверхъ того, въ кількалѣтъ пѣзнѣйше, прилучено также до австрійскои монархіи и Буковину, що рѣвножь не меньше есть важнымъ моментомъ въ исторіи цивилизаціи нашого народа, прото, увзглядняючи тѣ два епохіяльній событія, приняв я до своего выданья яко выходну точку рѣкъ 1772. Почавши бо вѣтъ сего року, стали мало-по-малу заводитись на рускѣмъ Прикарпатью новѣ соціально-економичнѣ реформы, котрѣ породили новый порядокъ, а вслѣдъ за тымъ зародилась новѣ вдея, но все таки старѣ люди перешли въ нову епоху съ старыми еще погладами и не могли вѣтъ разу сжитись съ новыми вѣтношеньями. Отерлися отже старѣ и пережитѣ погляды съ новыми идеалами и вытворився той ферментъ, котрый опѣсля стався зародышемъ и розсадникомъ нашого культурного житья. Въ виду того, уважавъ я для полноты историчной картины всказаннымъ вѣтгребати зъ запорошенныхъ архивѣвъ молодшому поколѣню незнавстнѣ труды и заслуги тыхъ першимъ нашихъ піонерѣвъ, о котрыхъ современники дуже мало намъ переказали, и длятого въ „Прикарпатскѣй Руси“ будутъ повѣщенѣ *біографіи* всѣхъ замѣчательнѣйшихъ и пѣдъ взглядомъ культурнымъ *для нашого народа заслуженныхъ людей*, почавши вѣтъ труженниковъ, котрыхъ *рѣкъ 1772* заставъ при житю, а скѣнчивши на *дѣятеляхъ нашихъ дней.*

На рускѣмъ Прикарпатью була уже пора, въ котрѣй — рускій народъ, стратившій пѣдъ напоромъ чужои вышшои культуры свое дворянство и мѣщанство, вѣйшовъ бувъ самъ до ряду економічного инвентаря и пѣдъ взглядомъ національнымъ повсѣ заумерявъ: руске слово перестало було гомонѣти въ публичнѣмъ житю, навѣть въ церковнои амвоны по мѣстахъ и мѣсточкахъ рускій душпастырѣ проповѣдали слово Боже и поучали своихъ рускихъ прихожанъ на чужѣмъ для Руси языцѣ, не появилась була нѣ одна руска книжочка, а единственною образованною, а властиво лишь грамотною верствою руского народа осталось було тѣлько руске сельске духовенство, котре, не вѣзначавшись само науками, не було въ силѣ руску національность пѣднести на высшій уровень, а ограниченє на доходы въ церковныхъ требъ, мусѣло для прокормленя своѣй не-разъ численнои родины занимать ся хлѣборобствомъ и ремеслами, и пѣдъ взглядомъ економичнымъ не о много рѣжнилось вѣтъ своѣй меньшои братіи... Здавалось уже, що на могилахъ рускихъ дѣдѣвъ и отцѣвъ, зацвите чужа для прикарпатскои Руси культура, котра поглотитъ ихъ сынѣвъ и внукѣвъ, — що Русь не вѣтжие бѣльше своею питоменною жизнію.. Но не старѣючася нѣколи а вѣчно молода руска людова пѣснь кормила пѣдъ убогими стрѣхами вболѣлу руску душу, а руска церковь була знова тою крѣпостію, о котру розбивались смертоносній удары, направленій противъ типичности руского народа на рускѣмъ Прикарпатью. Прото, коли въ силу неумолимыхъ историчныхъ послѣдствъ змѣнились не о много на лучше обстоятельства на рускѣмъ Прикарпатью, то рускій народъ почавъ будитись зъ свого глубокого просонья и — якъ въ одній зъ своихъ импровизацій говоритъ Остапъ Левицкій:

„... глянь, о чудо! Трупы встали,
Здвигнулась, встала Русь цѣла,

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкóры, аксаміту, кости, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА** у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.
484 6—40

нѣ одень Русинъ не лишивъ ся при роботѣ, и назадъ мусѣли робити Канадійцѣ и Мазуры".

„Я гадавъ тогдѣ, — пише дальше п. Абгаровичь, — що се спеціяльный погляд подорожника, котрый навыкъ до интензивной працѣ роботниковъ за океан мъ. Але незадовго самъ я переконавъ ся о правдѣ словъ Вісньовского. Перенѣсъ ся я до Галичины и по пѣврѣчномъ досвѣдѣ пришовъ до переконаня, що рольный роботникъ у всходной Галичинѣ по просту не е въ силѣ выконати половины тои працѣ, яку выконує пересѣчный паробокъ дворскій на Подолю и на Украинѣ. Отъ замѣтна проба: на Подолю е загально принята, що при мелоченю звычайною осьмисильною молотѣлнею забирає въ-подъ машины солому осьмеро людей и за те достають 4 рублѣ (= 5 вр. 20 кр.) акордовои платнѣ. Такъ само хотѣвъ я робити въ Галичинѣ и обѣцювавъ за сю акордову роботу 6 вр.; але не хотѣли пристати. Я мусѣвъ на те мѣсце поставити 20 роботниковъ по 40 кр. денно и одного наставника, та робота ще не була зроблена докладно и на часъ. Такій самъ станъ рѣчи всюды, на цѣлой довгой лінія господарскихъ роботъ."

„По цѣлыхъ днехъ и ночахъ передумувавъ я надъ тымъ, якъ зарадити лихови. Я робивъ досвѣды. Пѣдносити платню зовсѣмъ не веде до цѣли; бо той злѣнивѣлый, здеморалізованый роботникъ зразу возьме ся трохи лѣпше до роботы, але по тыждни вже зновъ такій самъ нѣ до чого, якъ бувъ передъ тымъ. А вже рѣшучо надвышки платнѣ не зужие на лѣпшу страву, тѣлько або пропе або вѣдложить. Зъ заходу не хотѣвъ я спроваджувати людей, бо мавъ голову набиту гадкою, щобы зъмѣсцевого населеня выробити порядныхъ роботниковъ фѣльварковыхъ. Отже уложивъ я собѣ свою власну систему педагогічно-господарску. Я полишивъ въ засадѣ давній, звычаемъ усвячений платнѣ: 24 вр. пенсія; 10 кѣрцѣвъ ординарій = 60 вр.; удержане одной коровы весь рѣкъ = 30 вр.; чверть морґа справленого и зораного огороду = 7 вр. 50 кр.; 10 фѣръ опалу = 10 вр.; разомъ 131 вр. 50 кр. Крѣмъ сего уложивъ я цѣлу систему окремыхъ нагородъ за пильность, точность, старане выконане роботы, за добре и лагѣдне поведене въ худобою, такъ що парѣбокъ, котрый бы своимъ поведенемъ здобувъ всѣ тѣ нагороды, може заробити ними около 30 вр. рѣчно, — отже може мати разомъ 160 вр., значить, таку квоту, якой найбогатшій грунтовый господарь у всходной Галичинѣ не выдае на выживлене родины, зложеной зъ чотирохъ особъ. Моя система вкѣнци веде до цѣли, але дуже поволи; и треба мати велику терпеливость, щобы ей выконувати безнастанно и въ зелѣзною консеквенцію. Коли менѣ Богъ позволить жити дуже довго и не зруйнувати ся на тѣмъ „педагогічномъ господарствѣ", то може внуки першихъ парѣбковъ будуть вдоволити вымогамъ, принятымъ на цѣломъ свѣтѣ."

Зъ сего выводить п. Абгаровичь, що у всходной Галичинѣ дворы далеко бѣльше платять за выконане рольныхъ роботъ, нѣжь по иншихъ краяхъ Европы; а на закончене каже:

„Правда, що нашъ роботникъ мало заробляе, але жь и дуже мало або майже нѣчого не працюе. Отже вѣдключте, кажу, свій безподставный докоръ, а кличте, просѣть, благайте загалъ дѣдичівъ, нехай сидять на селѣ, нехай особисто займають ся господарствомъ, нехай тую службу, фѣльварковыхъ людей, роботниковъ учать працювати, попросту нехай ихъ выховують, щобы въ кождомъ селѣ двадцять, тридцять родинъ навчило ся пильно, систематично працювати и въ мѣру бѣльшого заробку лѣпше жити ся. Громадяньска служба повинна вѣдбувати ся въ подставахъ, а о тѣмъ, на жаль, въ Галичинѣ мало хто памятае."

Переглядъ політичный.

Въ справѣ димісіи міністра вѣйны иншій вѣсти приходять зъ Вѣдня, а иншій зъ Будапешту. Зъ Вѣдня телеграфують, що тамъ не беруть на серіо вѣстій про димісію Кріґгаммера. Въ Будапештѣ зновъ говорять, що димісія вже майже порѣшена та що подорожь міністра Голуховского до цѣсаря, пробуваючого въ Будапештѣ, стоить въ звязи зъ тою справою. Зъ огляду на се, що цѣсарь въ найближшихъ вже днехъ вертае до Вѣдня, заключають, що лишь якась дуже важна и пильна справа мусѣла пригнати міністра заграничныхъ справъ до Будапешту. Видко, що цѣсарь передъ остаточнымъ рѣшенемъ хоче его порадитись. Уступлена міністра вѣйны выжидають въ Будапештѣ кождои хвилѣ и надѣяють ся, що оно наступить передъ днемъ цѣсарского ювілея т. е. передъ 2 имъ грудня.

На вчерашнѣмъ засѣданю молодоческого клюбу вѣдбула ся нарада надъ справою „hier" и „zde" при контрольныхъ зборахъ резервістовъ. Клюбъ ухваливъ слѣдующу резолюцію: „Силуване ческихъ резервістовъ, щобы пѣдчасъ контрольныхъ зборовъ заголошували ся выключно въ нѣмецкой мовѣ „не вѣдповѣдае вѣйсковымъ приписамъ, а такожь не годить ся зъ тридцять-лѣтнею, аж до послѣдныхъ часовъ практикою. Таке поступоване зобиджае въ найприкрѣйшій способъ національне чувство цѣлого ческого народу, тымъ бѣльше, що иншихъ австрійскихъ народностій въ той способъ не понижують. Щобы сему основно запобѣгти, клюбъ рѣшае: вручити правительству pro memoria представленя правнои стороны тои справы. Що-до самои управы міністерства вѣйны клюбъ витягне консеквенціи на иншомъ мѣсци."

Въ той самой справѣ була у Кайцля депутація ческихъ студентовъ зъ Праги и почула вѣдъ него вѣдповѣдь, що „правительство не маe найменшого вплыву на вѣйскову адміністрацію, длятого и не може вплынути на рѣшене въ справѣ zde". — Politik критикуючи сесю вѣдповѣдь Кайцля пише: „Таке представленe справы мусить кождого счудувати. Хто привеченями наклонивъ Чехівъ голосувати [въ сѣймовыхъ делеґаціяхъ] за трицятьма міліонами? Хто обѣцювавъ прихильно полагодити справу „zde"? Хто старавъ ся наклонити австрійске правительство до интервенціованя у ческихъ словъ, щобы голосували за призволенемъ выданыхъ вже 30 міліонівъ? Не хто иншій, якъ самъ міністеръ вѣйны. Ож теперь не поведесь довести до порозумѣня въ тѣй справѣ, то она буде становити casus belli. Не треба дати дурити ся уступленемъ Кріґгаммера". — Въ кругахъ правицѣ говорять, що молодо Чехи грозять средствами пресіи, навѣть вѣдкиненемъ вѣйскового буджету въ найближшихъ делеґаціяхъ, коли не увагледнять ихъ жадань въ тѣй справѣ. Зъ Кріґгаммеромъ не хотять навѣть говорити, бо его не уважають вже за міністра вѣйны.

Державы, котрѣ занали ся упорядкованемъ вѣдносинъ на Кретѣ, набрали переконаня, що провізорична власть князя Юрія силою рѣчи мусить небавомъ замѣнити ся на постѣйну. Длятого державы залишили первѣстну гадку вызначеня означеного короткого речинця, до котрого мае тревати придѣленый князеви урядъ начального комісара Креты. До Кандіи князь приѣде завтра. Въ грецкихъ фінансовыхъ кругахъ обговорюють планъ: чи не жертвувати бы князеви значнѣйшои позички на цѣли адміністрації Креты. Князь здаеть ся не приймe сеи патріотичнои оферты, бо хоче, щобы о фонды, потрѣбни на заведене новыхъ уряджень на Кретѣ, постарали ся окупаційни державы.

Довѣрочный англійскій посланець до Хінъ лордъ Бересфердъ выголосивъ на бенкетѣ хіньскои асоціяції промову, въ котрій межь иншимъ сказавъ, що безпеченьству англійскои торговлѣ стоять на перешкодѣ доминуюче военне становиско Россіи и неспособность хіньского правительства. До пѣдкопаня свободнои торговлѣ въ Хінахъ причинила ся также хитрость политики англійского правительства, котре чужинцямъ признало право мѣшати ся въ часто торговельни справы Хінъ. На кѣнци своеи промовы лордъ пѣдвѣсъ конечность реорґанізаціи хіньскои армія и заключеня союза зъ Америкою, Нѣмеччиною и Японом въ цѣли збереженя вѣльнои торговлѣ и цѣлости Хінъ. Въ противномъ случаю становиско Россіи въ Хінахъ, скрѣпилене занятемъ Ючжану, може стати грозным.

Італійскій послы зъ полудневого Тиролю вручили гр. Тунови меморіялъ, въ котрѣмъ домагають ся реформы краевои адміністрації въ напрямѣ утворена національныхъ курій и італійского выдѣлу краевого. Въ тѣмъ пропамятнѣмъ письмѣ пѣднесено, що тирольскій сеймъ все занедбував італійску часть краю; що нѣмецка бѣльшость сеймова не потрафить вѣдповѣдне адмініструвати полудневымъ Тиролемъ та що само правительство признало потребу утворити для Трентина окреме адміністративне тѣло. Письмо пригадуе Тунови, що вѣнъ яко намѣстникъ Чехіи сказавъ дня 9 сѣчня 1896 р. въ ческомъ сеймѣ на оборону нѣмецкои меншости: Хто хоче мати въ краю спокой, мусить усунути все те, що лишь у одного зъ народовъ закешкуючихъ край може збудити пѣдозрѣне, що ему дѣе ся кривда. Обы народы повинни спѣльно дѣлати въ тѣмъ напрямѣ, щобы край бувъ добре адміністрованый безъ привилеївъ по одной або другой сторонѣ. На всякій случай не смѣе прикладати ся засада, що сила йде передъ правомъ. — Меморіялъ домагае ся, щобы въ Тиролѣ переведено засады, проклямованій гр. Туномъ для Чехіи.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Загальни зборы товариства „Львѣвскій Боянъ" вѣдбули ся въ пятницю 18-ого с. м. при участи 57 членовъ товариства.

Вѣдкриваючи зборы пѣднѣсъ голова товариства проф. Волод. Шухевичь незвычайну дѣяльность Львѣвского Бояна въ роцѣ 1897/8, въ котрѣмъ то роцѣ урадивъ будь-то на власну руку, будь-то зъ иніціятивы другихъ товариствъ сѣмь концертовъ. Заслуга въ сѣй дѣяльности Бояна належить ся передовсѣмъ дирігентови, д-ру Стефановы Федакови, котрого невтомимой и повной посвячения праци завдячить належить, що згадана дѣяльность вызначала ся не только числомъ концертовъ, але и справдѣшнымъ артистичнымъ выконанемъ добраныхъ творовъ. Въ другой лінія належить ся подяка такъ выдѣловi Рускои Бесѣды у Львовѣ якъ и членамъ того товариства, що не зважаючи на власни недогоды вѣдступали радо Бояновы комнаты на вправы, чимъ дали можность розвиватись товариству гарно и плекати руску пѣсню. — Оплесками и встанемъ зъ мѣсць высказали зборы признане и подяку дирігентови д-рови Федакови и „Рускій Бесѣдѣ." — Дальше пѣднѣсъ голова великій заслуги п. Филарета Колессы, котрый нашвуючи зѣбраний народни пѣсни въ прегарни цѣлости, якъ: „Вуланя", „Обжинки", „Козаки въ пѣснахъ" и другі, не только хоронить народну пѣсню вѣдъ загибели, але вводячи ей передъ ширшу суспільность, выробляе рускій народній пѣсни важне становиско и значінь въ музицѣ взагалѣ, а надто вѣдкрывае посередъ рускои суспільности укрыти народни скарбы, чимъ учить насъ ще бѣльше цѣнити тои народъ. — Оплесками и встанемъ зъ мѣсць высказали зборы п. Ф. Колессѣ признане и подяку за ту працю коло народного розвою. — Вкѣнци высказавъ голова подяку членови выдѣлу п. Вас. Чумѣ за его знамените упорядковане богатои бібліотеки Львѣвского Бояна а зборы се признане одобрили оплесками.

По вѣдчитаню и принятю до вѣдомости справозданя секретаря О. Бережницкого и касіера О. Весоловского, надто по удѣленю уступаючому выдѣлови абсолюторія зъ его дѣяльности — приступлено до выбору нового выдѣлу. Въ складъ его увійшли проф. Волод. Шухевичь яко голова, проф. Ил. Огоновскій яко заступникъ головы, адв. д-ръ Ст. Федакъ яко дирігентъ, О. Людкевичь яко заступникъ дирігента, Г. Шухевичева яко дирігентка, надто яко выдѣловi, Фил. Колесса, Вас. Чума и Р. Ганиничакъ; заступниками выбрано: О. Весоловского, Ст. Лентовича и И. Тузика. — До контрольнои комісіи увійшли члены Бояна: Кузьмичь, Сушко и Владичинъ.

Наступили внески членовъ въ справѣ уладженя правильного учащана на вправы и концерты — въ справѣ зносинъ зъ другими Боянами, змѣна статутовъ въ напрямѣ потребъ „Кружка музичного", якій утворивъ ся при товариствѣ „Львѣвскій Боянъ", — вкѣнци зборы вименували дотеперѣшного голову проф. Володимира Шухевича, почестнымъ членомъ „Львѣвского Бояна". Голова подякувавши за ту незвычайну честь, закрывъ зборы.

НОВИНКИ.

— Юрій Брандесъ заявивъ охоту познакомитись зъ мѣсцевою рускою суспільностю и въ недѣлю о 5 годинѣ явить ся длятого въ льокали „Рускои Бесѣды". На порядку дневномъ: привитане гостя, вѣдчитъ [по нѣмецки] про сучасне становище украиньско-руского народу и его сучасный культурный та літературный рухъ и розмова.

— Вѣденьске руске товариство роботниче „Родина" устроюе ювілейне свято 100 тыхъ роковинъ вѣдродженя руско-украиньского письменства дня 27 с. м. въ реставрації „zum Kaiser von Oesterrreich [III. Heumarkt 5.] въ такою програмою: 1) Вѣдчитъ тов. Д. Левицкого. 2) „Ой пущу я конниченька", тріо М. Лисенка. 3) „Тополя" балада Т. Шевченка вѣддекламуе т-ка Болонна. 4) Тязъ на горѣ", пѣснь народна, терцетъ. 5) „Ой и не гаразды" М. Лисенка, хоръ. 6) „Посланіе" Т. Шевченка вѣддекламуе т. С. Я. 7) „Ой збійшли ся всѣ бурлани", терцетъ. 8) „Ще не вмерла Украина", спѣвъ загальный. 9) Закончене тов. М.

И вѣтомкнула сонній очи
И пророкла: Азъ есмь, жива!"

Мимо незавидныхъ и невѣгодныхъ политично-національныхъ вѣношеній, середъ котрыхъ частина руского племени, поселившогося по обомъ сторонамъ Карпатъ жила и живе еще нынѣ, усиливши и усиляючи собою майже безперестанно — хотя нынѣ уже не такъ численно якъ за давнѣйшихъ часовъ — интелигенцію чужихъ, на высшомъ степени культуры находячихся сусѣдныхъ народовъ, то все таки бѣдне то руске племя выдало зъ-посередъ себе не только въ XIX-мъ вѣцѣ, но и въ минувшихъ вѣкахъ цѣлый рядъ людей, котрі по-за предѣлами своей тѣснѣйшои отчины вславились своими дѣлами. Такъ на пр. Іовъ Желѣзо, котрый почивае нетлѣнно въ почаевскій лаврѣ, бувъ уроженцемъ галицкои Руси, Павелъ Тобольскій-Конюскевичъ, почиваючій нетлѣнно въ кіевскій лаврѣ, бувъ родомъ изъ Самбора, а святитель Петръ, котрый сидѣвъ на митрополичомъ престолѣ въ Москвѣ, родився надъ рѣкою Ратою въ волочевскомъ повѣтѣ. Въ XIX-мъ же вѣцѣ выдала прикарпатска Русь значне число людей науки, котрымъ за тѣсно було на родинѣ и хлѣба ради розбѣгались по широкому свѣту. Уроженецъ угорскои Руси Димитрій Герегъ бувъ воспитателемъ архикнязей за Франца I, а другій угоросъ Михаилъ Балудянскій бувъ зновъ воспитателемъ императора Россіи Николая I, опѣсля же ректоромъ с.-петербургского университета. На тѣмъ университетѣ бувъ также професоромъ бувшій професоръ львѣвского университета Петръ Лодій. Угоросъ Рунічъ бувъ сенаторомъ и членомъ государственного совѣта въ С.-Петербурзѣ, а Василій Кукольникъ, питомецъ львѣвскои духовнои семинарія, директоромъ лицея въ Одессѣ. Рѣвножь прикарпатска Русь була колыбелію Ивана Орлая, извѣстного статского совѣтника, Юрія Гуцы-Венелина, писателя, Якова Головацкого, предсѣдателя археографичнои комисіи въ Вильнѣ, и много другихъ, котрі здобули собѣ по-за предѣлами своей тѣснои отчины почетне имя въ исторіи. Слѣдуе также примѣтати, що василіянинъ о. Левъ Лаврисевичь, бувъ ректоромъ ягайлонского университета въ Краковѣ и першимъ предсѣдателемъ „Towarzystw-a nauk", а другій знова іеромонахъ Валеріянъ Славиковскій, родомъ изъ Дубровки пѣдъ Синкомъ, котрый оставивъ записки о галицкой Руси, заблукався на далекій Востокъ, на островъ Сахалинъ, где при ссыльныхъ бувъ духовникомъ.

И нынѣ поважне число уроженцівъ при карпатскои Руси занимае по-за предѣлами своей отчины катедры на университетахъ и техничныхъ академіяхъ, якъ: д-ры Мих. Борисикевичъ въ Граци, Иванъ Пулюй и Иванъ Горбачевскій въ Празѣ, Филипъ Дачанъ въ Варшавѣ, Мих. Черепашинскій въ Москвѣ, Петръ Фесрчакъ въ Одессѣ, Мих. Зобковъ въ Загребѣ, Кир. Студинскій въ Краковѣ. Въ другой половинѣ 1860-хъ и въ початкахъ 1870 хъ роковъ доставила прикарпатска Русь значный контингентъ духовенства для холмскои Руси, а зверхъ того значне число педагогичныхъ силъ, котрі розсѣялись по цѣлой Россіи.

Нынѣ мае прикарпатска Русь уже своихъ писателей, публицистовъ, артистовъ-живописцѣвъ, техниковъ, промышленниковъ, учителей, значне число урядниковъ всѣхъ майже дикастерій и навѣть доставила европейскимъ сценамъ первостепеныхъ артистовъ-пѣвцѣвъ, межи ними голосном славы, якъ: Алекс. Мышуга, Евгеній Гушалевичъ, Стефанъ Волошко, котрі выступають въ операхъ на европейскихъ сценахъ, а Саломея Крушельницка навѣть на сценахъ за Океаномъ.

Почавши вѣтъ 1772 р., потрудився на рускомъ Прикарпатью цѣлый легіонъ людей надъ розвоемъ руского народа майже во всѣхъ культурныхъ направленьяхъ. Пѣзнати отже другъ друга, освѣдомити широкій круги и заразомъ почтити заслуги численныхъ тыхъ дѣятелей, котрі въ переважной части о голодѣ и холодѣ воспитовались и образовались, а опѣсля середъ несприяючихъ для себе обставательствъ не разъ о куску сухого хлѣба потрудились для культурного розвою свого народа, а рѣвножь поставити тымъ труженикамъ при помоги свѣдомыхъ и національнымъ достоинствомъ дорожачихъ земляковъ тревалый памятникъ въ видѣ вѣрного описаня ихъ жизни и дѣятельности для передачи о ихъ дѣлахъ грядучимъ поколѣньямъ — отъ цѣлъ мого скромного литературного труда, до выданья котрого пѣдъ заг.: „Прикарпатска Русь" приступаю, и котрый вѣдаю пѣдъ опѣку цѣлого народа въ той надѣи, що „Прикарпатска Русь" станесь настольною книжкою и буде находитись въ кождомъ домѣ тымъ бѣльше, що майже нѣть у насъ интелигентнои руской родины, о членахъ котрои не було бы згадки въ упомянутомъ сочиненью.

„Прикарпатска Русь" буде появлятись, почавши вѣтъ падолиста 1898 р., правильно кождого другого мѣсяця выпусками по 7 листовъ печати съ портретами замѣчательнѣйшихъ дѣятелей. Кождыхъ 10 выпусковъ буде составляти томъ а всѣхъ томовъ буде шесть.

Преднумерата, котру прошу присылати исключительно на руки уполномоченого мною Антонія Хойнацкого, управителя книгарні Ставропигійского Института во Львовѣ, руска улица ч-ръ 3, выносить на 10 выпусковъ 10 коронъ; на 5 выпусковъ 6 коронъ. Выпуски поодиноко не будутъ продаватись.

Во Львовѣ, дня 12 падолиста 1898.

Ивана Ем. Левицкій.

Богайчука. — Початокъ о годинѣ 7-ій вечеромъ.

— **Выдѣлъ Подольскои Рады** въ Тернополи ухваливъ дня 16 с. м. выключити всѣхъ членовъ того товариства, котрій не виплатили членьскои вкладки за пять лѣтъ, и взывае симъ всѣхъ членовъ не виплатившихъ вкладокъ за два послѣдній роки, щобы до 15 грудня с. р. виплатили, бо инакше перестануть бути членами Подольскои Рады. — *Левандовскій* заст. предс.

— **Зъ Тернополя.** Дня 8 н. ст. грудня с. р. вѣдбудуть ся въ комнатахъ товариства „Руска Бесѣда въ Тернополи“ при ул. Костельній рѣчній загальні зборы членовъ. Порядокъ дня: 1) Вступне слово головы товариства. 2) Справоздане зъ дѣяльности выдѣлу: а) секретаря, б) скарбника, в) бібліотекаря, г) комісіи контрольнои. 3) Внесеня выдѣлу уступаючого. 4) Выборъ нового выдѣлу. 5) Внесеня членовъ. — Початокъ о год. 2 зъ полудня.

— **Вправы мѣшаного хору Львовского Бояна** вѣдбудуть ся завтра [въ пятницю] о годинѣ $7^1/_2$ вечеромъ. О численну участь просить — Выдѣлъ.

— **Вѣсти зъ Америки.** О. Павло Тимкевичъ, бувшій священикъ въ Канадѣ, переѣхавъ зъ-вѣдтамъ недавно до Сполученыхъ державъ и перебуває въ Монтъ-Кармель (въ Пенсільвенію). Вадко, що въ Канадѣ рускій священикъ не може удержатись. — Ци рускій колёнія въ Stuartburn, въ провінціи Манітоба въ Канадѣ, замордували невыслѣдженій о. прешки одного Русина-фармера и четверо его дѣтей въ вѣцѣ вѣдъ 3 до 10 лѣтъ. [Жѣнка замордованого була вѣдъ той часъ въ сусѣда.] Догадують ся, що то дѣло дикихъ Индіянъ. — Концертантъ Украинець Микола Гайдабура, концертуваши въ квартетѣ зъ трома своими дѣтьми дѣлый тыждень въ Монтъ-Кармель, переѣхавъ до Шамокіна на концерты въ сали Петра Серафина. „Свобода“, подаючи образокъ родины Гайдабуры [батька, двохъ дѣвчатокъ и сынка — всѣ въ украинськомъ строю], пише, що той квартетъ „по рушивъ бы камѣнь, не то людей“.

— **Въ Преображенській церквѣ у Львовѣ** при „Народномъ Домѣ“ роботы ведуть ся дальше мимо спѣзненои осѣнноі поры. Каменарѣ покончили вже послѣдні роботы коло всходнои ризницѣ, котру заосмотрено гарными и мѣцными дверми; такожь декотрі вѣкна заосмотрено рѣшетками. Въ серединѣ церкви вже чисто, пѣсокъ и пороги выпрятано. Дзвоны висять вже на вежи. Сего тыждня умонтують ихъ и вѣдбуде ся пробне дзвонене. — Посвячене Преображенськои церкви мало вѣдбути ся вже 2-ого грудня сего року, але теперь управляючій Совѣтъ „Народного Дому“ рѣшивъ вѣдложити посвячене до весны слѣдуючого року, а то длятого, бо цѣсарска родина якъ и цѣла держава теперь въ жалобѣ по пок. цѣсаревѣй Єлисаветѣ, та й духовенство, котре дня 2 грудня мало бы взяти участь въ посвященю церкви, буде занате богослуженими зъ причины 50 лѣтного цѣсарского ювілея.

— **О Леонидъ Лужницкій** именованый учителемъ руско-кат. религіи въ мужескій школѣ выдѣловій въ Тернополи.

— **Першій пароходъ на Сянѣ.** Дня 16 с. м. вѣдбуто першу пробну ѣзду пароходомъ „Вавель“ на Сянѣ при найнизшомъ станѣ воды [70 цм. инаше 0]. Ѣзда розпочала ся вѣдъ мѣзьця, де Сянъ впадае до Вислы, ажь повыше Чекая, значить: на шѣстьохъ цѣлкомъ вже урегульованыхъ кільометрахъ Сяну, и тревала неповна двѣ годины. Проба повела ся добре. Сесю регуляцію выконавъ инж. Срочиньскій въ двохъ рокахъ. Пароходъ „Вавель“, котрымъ вѣдбуто пробну ѣзду, то найбѣльшій правительственный пароходъ въ Галичинѣ, придѣленый до гольованя галяровъ зъ камѣнемъ для регуляцій Вислы.

— **„Историчный переворотъ“** въ мозку. Середъ безлѣчи патріотичныхъ галицко-польскихъ маніфестацій помѣшало ся въ головѣ членовъ одного позажного комітету, аранжуючого при нагодѣ вѣдслоненя памятника Собѣского патріотичній вечерницѣ, и вонъ выдавъ таку вѣдозву: „Вечерницѣ устроюють ся въ честь памяти короля Яна III Собѣского въ 200-лѣтнѣй рокованы освобожденя Львова вѣдъ турецкого нападу“... Аранжеры видко мали на думцѣ недавный обходъ памятки 200 он рѣчницѣ о вободжени Львова вѣдъ облоги Хмельницкимъ и Тугай бемъ та сесе освобождене приписали королеви Собѣскому, а не св. Якови зъ Дукль. Такій горохъ зъ капустою пригадує намъ, якъ одного разу якійсь магістратскій „квадратовый“ функціонарь пояснивъ на Высокомъ замку у Львовѣ якомусь „патріотови“, що конець уличи Люблинськои высыпаный на памятку, що „король Собѣскій, побивши Туркѣвъ вѣдъ Вѣдня, оженивъ ся ся зъ Юлію Любельскою“. Автентичне!

— **Торговельна академія у Львовѣ** отворить ся зъ початкомъ року школьного 189./1900. Рѣчный выдатокъ на ся удержане выносе 30.000 зр., зъ чого половину буде покривати выдѣлъ краевый спѣльно зъ громадою мѣста Львова и львовскою палатою торговельною, а другу половину фондъ державный. Правительство домагае ся на тую цѣль будынку, де нинѣ умѣщена женьска семинарія учительска при ул. Скарбковскій, котрый маз перебудувати ся, а семинарія переносесь на улицю Сакраментокъ, де вже вѣдповѣдный будынокъ зачато ставити. Будынокъ при улици Скарбковскій мавъ бы перебудувати ся коштомъ краевымъ и мѣста Львова. Сли будынокъ семинарія за рѣкъ не буде вѣдданый до ужитку академіи торговельнои, то академія буду умѣщена въ наятомъ льокали на одинъ рѣкъ провізорично. — Львовска академія торговельна буде мати чотири роки науки въ чотирохъ вѣддѣлахъ.

— **Огонь зъ локомотивы.** Зъ Бучача доносять, що минувшого понедѣлка згорѣли на Підзамочку коло Бучача два господарскій будынки вартости 400 зр., а причиною огню була зелѣзнича машина, зъ котрои сильный вѣтеръ занѣсъ одинъ угликъ на поблизьку стрѣху. Пошкодованый вѣдшкодованя.

— **Затонули въ Днѣстрѣ.** Дня 10 с. м. вертали Днѣстромъ зъ Залѣщикъ до сусѣдного Городка на човнѣ селяне Гаврило Сопівникъ, его 16-лѣтня дочка Маланка и сестра Параска Скрипникова. Пѣдчасъ ѣзды вечеромъ на скрутѣ рѣки коло Добрівлянъ сильный виръ перекинувъ човно и Гаврило та его дочка Маланка утонули ся, а Скрипникова зъ тяжкою бѣдою добилась до берега.

— **Зловленій злодѣй.** Львовскому агентови поліціи Пшестшельскому удало ся зловити „трѣйку“ жидовъ-злодѣевъ Хаима Безькина, Сару Сокерову и Мотя Бурла, що недавно обокрали рѣльничій банкъ въ Банилові на Буковинѣ на 3000 зр. Злодѣйску трѣйку передано карному судови въ Чернівцяхъ, а украденій 3.000 зр., зложеній злодѣями въ канторѣ вымѣны Фурмана въ Чернівцяхъ, вѣдобрано и вѣддано банкови.

— **Зъ Богородчаньского:** Помѣщена въ 250 ч. „Дѣла“ новинка „зъ Богородчаньского“ змушуе мене просити на підставѣ уставы прасовои о помѣщене отсего рѣшучо послѣдного мого въ тѣй справѣ спростованя: Сынъ старостиньскій выйшовъ выборцемъ зъ моеи парохіи голосами численно збійшовшихъ ся робітниковъ при копальни нафты, котрои директоромъ есть власне сынъ старостиньскій, отже не моя въ тѣмъ вина Що-до выборовъ торбчныхъ, за котрі допись богородчаньска хоче мене натягати, то на выборахъ въ V. курія я не бувъ навѣть въ Богородчанахъ, бо мавъ емъ важнѣйше занате въ парохіи: сповѣдь тяжко хорого чоловѣка, котрый на другій день розставъ ся въ снмъ сѣтомъ, отже на нѣкого голосу свого не давъ емъ; а на IV. курію правхавъ емъ зъ выборцемъ Николою Ломпасомъ до Богородчанъ, не знаючи навѣть, кого комітетъ рускій поставивъ въ нашомъ округѣ. Доперва въ торговли Шубиньского побачивъ-емъ о. декана Пачовского и той менѣ и мому спѣзвыборцеви картки до голосованя выповнивъ. Почтенній читатель „Дѣла“ пізнають теперь легко, що дописуватель богородчаньскій въ своихъ дописяхъ цѣлкомъ невинно мене чепивъ. — *Володимиръ Король* парохъ въ Быткові.

— **Въ Краснѣмъ,** коло Буська, власности Вин. Гнойньского, въ наслѣдокъ выкрытя великихъ крадежій застрѣливъ ся оногды дворскій писарь, економъ зарѣзавъ ся бритвою, а двохъ паробковъ уязвено.

— **Самоубійство лѣкаря обманця.** Въ казематахъ въ Діссельдорфѣ [въ Нѣмеччинѣ] вѣдобравъ собѣ житя голосный въ свѣтѣ свого часу гомеопатъ д-ръ Фольбединґъ. Вѣдсѣджуваш вонъ тамъ кару кількалѣтнон вязниці за обманьства, якихъ допускавъ ся черезъ богато лѣтъ, ординуючи при помочи писарчуковъ рѣзній лѣки. Лѣки сесй були нешкѣдній, але й нѣчого не помагали. Дѣлились они на три роды. Коли „не помогъ“ першій лѣкъ, котрый коштувавъ три марки, універсальный лѣкарь, пересылавъ другій за пять марокъ, вѣдтакъ третій за 10 марокъ [6 зр. а. в.]. Въ сей спосѣбъ полагоджувало въ бюрѣ д-ра Фольбединґа листы вѣдъ 600—700 недужихъ денно. Така практика приносила „знаменитому“ лѣкареви величезній доходы — вонъ набувъ собѣ красну посѣлость и тѣшивъ ся европейскою славою. Але вкінци недужій пізнали ся на его „курації“, обжалували его передъ судомъ за обманьство, а судъ засудивъ его на шѣсть лѣтъ тяжкои вязниці. Вѣдсѣджувъ вже два роки — та очевидно „навкучилось“ эму и вѣдобравъ собѣ житя.

— **Просьбу Люккэнього** о ревізію процесу вѣдкинувъ касаційный трибуналъ — и такъ убійця бл. п. цѣсаревои Єлисаветы розпочавъ уже вѣдсѣджувати довѣчну кару.

— **Десяту кулю карабінову** вынято сими днями одному нѣмецкому ветеранови, котрый вѣдбувъ кампанію: даньску, австрійску и францускую. Сесю десяту кулю діставъ вонъ въ 1870 роцѣ пѣдъ Штрасбургомъ, отже живъ зъ нею 28 лѣтъ, мабуть безъ нѣякои шкоды для орґанізму.

— **Конкурсъ на 5 стіпендій** по 100 зр. для учениковъ ремѣсничихъ шкѣлъ коломыйского повѣта розписує выдѣлъ рады повѣтовои въ Коломыи зъ речинцемъ до 30 с. м.

— **Звертаємо увагу** нашихъ читателѣвъ, що властитель складу всякихъ матеріялѣвъ будовляныхъ п. Адольфъ Камиель переніс свое бюро зъ Рачки на ул. Подзамче ч. 5.

— **Дрібні вѣсти.** 40-лѣтный ювілей священьства обходивъ оногды о. Мих. Тресньовскій деканъ и парохъ въ Щирци. —

Надѣслане.

Ball-Seide 45 kr.

bis fl. 14·65 per Meter — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 45 kr. bis fl. 14·65 per Meter — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus **Muster umgehend.** 7 [4]

G. Henneberg's Seiden Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

О. Левъ Галѣбовицкій, парохъ въ Тюдевѣ, дек. косѣвского, умеръ дня 17. падолиста с. р. на ударъ серца въ 56 році житя, а 32-ѣмъ священьства. В. в. п.!

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр

— **Именованя.** Податковыми поборцями въ IX. класѣ ранґи именованій: контрольоръ головного уряду податкового Макс. Бѣлорускій, податковый офіціялъ Андр. Сороковскій и податковій контрольоры: Вільг. Махницкій, Марк. Краевскій, Болесл. Філярскій, Фр. Конст. Дембскій, Алекс. Миговичъ, Кори Мазурковичъ, Іосифъ Томпальскій, Ив. Мардаровичъ и Фр. Чаплиньскій; — дальше податковыми контрольорами въ X. класѣ ранґы: податковій офіціялы: Стеф. Гротовскій, Исид. Васидевичъ, Володисл. Воляньскій, Алекс. Кельгоферъ, Володим. Бѣлиньскій, Володисл. Бачиньскій, Францъ Ежекъ, Емил. Гаевскій, Володисл. Хоминьскій, Теоф. Гошардъ, Ив. Тимбарскій, Володисл. Табенцкій, Бол. Рыбакевичъ, Юл. Лук. Ремеръ, Артуръ Фріцъ, Кар. Конопка и Іосифъ Фішеръ — податковыми офіціялами въ X. класѣ ранґи именованій податковій адъюнкты: Руд. Стецкій, Мих Вілюшь, Юл Зельмановичъ, Вікт. Пѣкульскій, Юл. Пеллеръ, Ґуст. Мазуръ, Мих. Пикошь, Володим. Ясеницкій, Адамъ Кринульть, Маріянъ Антошь, Теофанъ Лукашевичъ, Іосифъ Куманецкій, Мих. Ставиньскій, Титъ Яворскій, Каз. Гербстъ, Камиль Опольскій, Стан. Бугайскій, Василь Гаврилівъ, Ант. Подфилипскій, Март. Буякъ, Фел. Банась, Левъ Ламей, Яківъ Крицкій, Мавр. Райхъ, Авр. Гохгансъ, Людв. Заѣдлескій, Жиги Блоцкій, Фр. Феркъ, Фр. Сьвенхъ, Войт. Мрозекъ, Сим. Ґоцкій, Стеф. Витковскій, Стеф. Черниковскій, Юл. Пасѣчницкій, Филипъ Раковскій, Мартинъ Базакъ, Іосифъ Кнапчикъ, Іосифъ Найдала, Теофіль Шпитко, Ив. Михаликъ, Райм. Шольцъ, Евг. Новаковскій, Іосифъ Лисикевичъ, Яківъ Тутай, Францъ Бѣлиньскій, Яківъ Клюзекъ, Володим. Єхъ, Мих. Барановичъ, Володим. Ілясевичъ, Вільг. Гендль, Іосифъ Кульчицкій, Тад. Грегоровичъ, Тад. Блюмскій, Конст. Кумора, Іосифъ Литвиньскій, Володисл. Петровскій, Ив. Сарама, Каз. Станкевичъ, Іосифъ Подвышиньскій, Едв. Круликовскій, Стан. Михаловскій, Винк. Крупиньскій, Едв. Пацановскій, Кар. Зайонцъ, Сл. Вільчекъ, Брон. Вернеръ, Маріянъ Чернекъ и Евг. Лібгартъ.

— **Перенесеня.** Намѣстникъ покликавъ старшого комісаря поліціи управителя комісаріату поліціи въ Підволочискахъ Гавр. Крайнера до служби въ дирекціи поліціи у Львовѣ, а до Підволочискъ перенѣсъ концепіста поліціи Стефана Сѣнкевича зъ Львова.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На будову церкви въ Хлипляхъ зволили пожертвувати Р. Т.: о. І. Пахагицкій сотрудникъ въ Шершенівцяхъ 1 зр., о. Ю. Кашубинь ский парохъ въ Колоденци вѣдъ парохіянъ и вѣдъ себе 2 зр. 90 кр., урядъ парохіяльный въ Вышатичахъ 2 зр. 54 кр., Сѣнкевичъ зъ Ясла 2 зр. о. А Маланюкъ парохъ въ Павшівцѣ 1 зр., о. Д. Гузаръ парохъ въ Заваловѣ 2 зр., А. Данкевичъ зъ Вѣдня 1 зр., о. В. Черницкій деканъ зъ Сѣлця белского 1 зр., о. І. Каратницкій парохъ въ Долгомъ 1 зр., о. А. Таворскій парохъ зъ Корманичъ 1 зр., урядъ парох. зъ Руды лѣсной 1 зр., о. Ю. Федусевичъ ц. к. професоръ религіи въ Стрыю 2 зр., П. Н. зъ Львова 3 зр. — Комітетъ парохіяльный въ Хлипляхъ почуває ся до милого обовязку зложити всѣмъ Р. Т. Добродѣямъ сердечну подяку за надосланій жертвы и при тѣй нагодѣ осмѣляе ся повторити свою покорну просьбу о ласкавій дальшій жертвы, бо тутешній парохіяне вѣдъ 33 лѣтъ позбавленій своихъ святинь власными силами не можуть побудувати нового дому Божого за-для матеріяльной нужды. — За комітетъ свящ. *С. Борисъ* дірігентъ въ Хлипляхъ, п. Крукеничъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 24 падолиста. На нинѣшнѣмъ засѣданю парляменту промовлявъ въ справѣ стану выимкового п. Поточекъ противъ внесеня, а вѣдтакъ п. Стапіньскій за внесенемъ о обжалованя правительства.

Вѣдень 24 падолиста. Въ парляментарныхъ кругахъ говорять, що по засѣданю парляменту, котре вѣдбуде ся въ пятницю, найблизше засѣданя вызначить ся доперва дня 5-ого грудня. — Вѣдкомітетъ зелѣзничон комісіи полагодивъ правительственне предложе-не въ справѣ выбудованыхъ въ 1898 роцѣ локальныхъ зелѣзниць.

Поля 24 падолиста. Вчера передъ полуднемъ вѣдъѣхала зъ-вѣдси нѣмецка пара цѣсарска.

Будапештъ 24 падолиста. На вчерашній міністерскій нарадѣ обговорювано справу угоды. Банфі намѣрае поѣхати завтра до Вѣдня, щобы порозумѣти ся зъ австрійскимъ правительствомъ. — Вчера выпущено всѣхъ арештованыхъ за уличній демонстрації. Кількохъ засуджено на грошеві кары. Вчера демонстрації знова повторили ся. Студенты ударили на поліцію такъ сильно, що она мусѣла ужати оружя. Зъ обохъ сторонъ ранено по кількa особъ. — Правительство мае вже рескрипт о вѣдроченю сойму. Цѣсарь пѣдписавъ его передничар въ Ґеделе.

Женева 24 падолиста. Рада женевского кантона одержала вѣдъ австрійского посла письмо разомъ зъ квотою 20.000 франкѣвъ, котрій австрійскій цѣсарь жертвувавъ для бѣдныхъ мѣста Женевы. Ухвалено выслати цѣсареви письменну подяку.

Атены 24 падолиста. Грецкій парляментъ знова вѣдроченъ на 25 днѣвъ. Небавомъ по выбраню парляментъ буде розвязаный.

Парижъ 24 падолиста. Ґенералъ Цурлінденъ рѣшивъ, що Шікартъ стане передъ военнымъ судомъ,

Кандія 24 падолиста. Вчера повѣшено тутъ публично другу партію магомеданцѣвъ засуджену за участь въ рѣзни христіянъ въ Кандіи.

☛ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу“ якъ найбѣльше новыхъ передплатниковъ.

Малый фейлєтонъ.

Чарѣвникъ.

[*Посвята вповн. артистови п. Мигузѣ.*]

Я чувъ твои спѣвы... А серце горѣло,
Якъ въ лѣта мои молодія,
До спѣльнои працѣ — и щиро, и смѣло,
Та знова розцвѣтали надѣѣ —
Тѣ ясній надѣѣ, котрій въ домовину
Давно заховала недоля...
Спѣвавъ ты — я-жь бачивъ щасливу родину:
Усмѣхались намъ слава и воля!
Гей! зъ вѣдкиня ты взявъ ся, такій чарѣвниче,
У насъ въ заграбованѣмъ краю,
Де правда въ кайданахъ поратниковъ кличе,
Темнота науки бажае?
Нехай на твѣй голосъ скорѣйше зѣйдуть ся
Вони — вызволяти, учити, —
Батькамъ на утѣху просвѣты дѣждуть ся
Слободній украиньскій дѣти!

Кіевъ.

Сергій Бердяевъ.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятцяхъ пляцу Галицкого

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, лѣорнеты, бінокле, дальскопы, барометры, термометры, ѣдкій ареометры, скроскопы, люпы, компасы, райсфедри, тамыс мірничій, піоны, лібелѣ, нівелятеры и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

КАСЫ огнетревалій знаменитій Нр. 0, 0 зр., нр. $0^1/_2$ 80 зр., нр. 1 100 зр., нр. 2 120 зр., н-ръ 3 140 зр. Касы зъ пультами о 10 зр. дорожше поручае ПЕТРО ХІЩОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (противъ катедры.)

Артистично-рытовничо

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми чесенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и выше. Стампілѣ металевій и кавчуковій, сезбы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и гравіровани и проче.

Замовлена зъ провінціи полагоджують ся вѣдъ зворотною почтою. 290 24—52

Машины до шиня зиґера, членковой и обручковой (Ringschiff) зъ первороднихъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегульованій приторучае **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ** (передъ тымъ І. Гардоликівскій) Львовъ Галицка 6. 843

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзкахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітулна ч. 3

190 60—?

Роботы на весѣля, балѣ, лавы, вечерки и иншій забавы на провінціи приймае

КУХАРЬ

знаный зъ першорядныхъ домовъ. Адреса: ЦУКОРНЯ въ Чорткевѣ. 436 2 3

Такожь и на раты

безъ вѣдзывки

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Диваны перскій и портіеры

традиный (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Вѣльги въ сплатахъ вѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашѣ богато илюстрованій цѣнники даромъ и оплатно. 190

НОТАР

у Винниках коло Львова пошукує рутинованого кандидата, спосібного заступати в справах спірних, згляднo конципієнта. — Оферти письменні з условіями належить присилати 409 як найскорше. 8—[illegible]

ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ

ВЫКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБІТНЯ

ковдеръ и матерацовъ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продають ковдры и матерацы яко мои выробы, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы только у себе, у власномъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великій и на ватѣ вонячнѣй вѣдъ 3·50 зр. въ кождѣй цѣнѣ до 4 зр. Ковдры атласовій, шовковій великій и на ватѣ вонячнѣй вѣдъ 10·50 зр. почавши — Матерацы чисто водосѣвній вѣдъ 12·50 зр. въ кождѣй цѣнѣ до 30 зр. — Подушки водосѣвній и зъ пѣра, простирада, пошвы и т. п. Хто отже на зиму потребуе добрый, теплой ковдры або матерацъ, дбстане се найдешевше просто у моїй робітни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы „СИФЪ ШУСТЕРЪ. 838 12—15

(„Львовъ, Бюро „Имприсса").

Н. Скеданъ

пѣвець церковный въ Поздячи, п. Медика, глядае посады д[illegible] ковскои в до господарства.

Рѣшетки хѣдникѣвъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобелины и рѣзаній предметы декораційкій по цѣнахъ звычайно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (II сажъ Гавсмана). Такожъ на раты безъ годышсшя цѣнъ. Для проспекцій цѣнникы даромъ и оплатно. 190

Сповѣдникы повідомляе зъ образомъ Найлепшого Пана приторучая Иванъ Лянрукъ, кожухникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

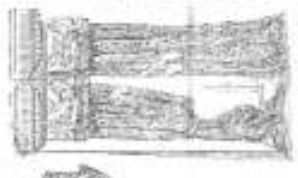

До П. Т. Властителевъ кон Й.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — звонѣть. Вповажаный Пане удати ся до Складу диванѣвъ „Au Louvre" у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажаный Пане, великанський выборъ дерогъ. по зачудувано низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашій богато илюстрованій цѣнникы даромъ и оплатно. 190

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ

АРТИСТЕ-МАЛЯРЪ

звѣстный вѣдъ кількадесятъ лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы вѣдъ найлепшихъ планѣвъ. Выготовлюе всякои величины церковній образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — одѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побільшуе зъ фотографій портреты. Зъ упованемъ ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣреннѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улицы Краковска число 20.

АЛЬОФЪ КАМПЕЛЬ

Львовѣ, ул. Подлѣвского ч. 5.

выключне заступництво на Львовѣ Австрійского товариства акційного фабрики Портландъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше якъ всюды

портландъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнгутовій огнетревалу пану дахову, асфальтовій плыты изоляційній, дестильованну смолу вугленву карболінеумъ, якъ такожъ всякій матеріялы будовляній — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство робѣтъ бетоновыхъ и крыти дахѣвъ дахувкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч. 460. 121 71—?

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

У ЛЬВОВѢ

поручае старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout" на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 14—?

Склады дан мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 112—7

Ц. к. упр. галиц. акційный БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

переѣсъ

КОНТОРУ ВЫМѢНЫ

и

ВОДДѢЛЪ ДЕПОЗИТОВЫЙ

котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезанинѣ власного, будинку до льокалю фронтового въ партерѣ.

ВОДДѢЛЪ ДЕПОЗИТОВЫЙ

принимае вклады и выплачуе завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимае до переховання папери вартостній и дае на нихъ завдатки.

Крѣмъ того впроваджено подобно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковй (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рѣчно, депозитарь дбстае въ сталевій касѣ панцирній сховокъ до выключного ужитку и вѣдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може свое майно або важній документы. 374 [4]

Вѣдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогодніѣйшій заряджения.

Принасы дотычно того рода депозитѣвъ одержати можна безплатно у вѣддѣлѣ депозитовѣмъ.

УЧИТЕЛЬ

органъ рускаго товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1869 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Климентій Федунь

переплетникъ бібліотеки ц. к. львѣвск. университету

поручая

своє переплетничє и галянтерійне заведеніе

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Подоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебникѣвъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумѣвъ, Мапъ, Дипльомбвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ

Рѣкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Вел. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Вирооов. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збіже въ зерні и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкодъ огневыхъ.**

„Днѣстеръ" вступивъ въ 6-ый рѣкъ своєи дѣяльности зъ збільшеными фондами гарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47	зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40	„	
Фондъ основный	50.000·—	„	

Выплачений шкоды до кѣнця 1897 року 480 100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркованій, условія обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра" приймае Банкъ краєвый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найбільшу гарантію, и выдае полісы и квіты въ рускѣмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ" стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою* $5^1/_2$% и 1% *додатку на кошты адміністраційні* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членѣвъ и третихъ особъ по $4^1/_2$%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дбстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". Информація удѣляе Дирекція листовно. 34 40—25

Зголошеня удѣлена агенцій въ охрестностяхъ, де нема близъ агентѣвъ „Днѣстра", приймають ся.

Информація и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ и найкорыстнѣйшихъ комбінацияхъ.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (ДОМЪ „Просвѣты".)

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пбльгъ въ сплатахъ пбсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожъ сальоновій и настѣлній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парароліѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés** пл. Капітульна ч. 3. 190

ТУТКИ

зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тѣлько зъ фабрики „POLONIA" Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.

393

Выстава загальна

знаѣдныхъ и иншихъ чужихъ и краєвыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дерг на конѣ.

Отворена цѣлый день и ночь при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудувано дешеві цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Подекій въ сплатахъ пбсля умовы.

Управитель ся кождого, кто бы лише щось закупити, вже заздалегідь оглядинуть тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6 (II сажъ Гавсмана) 190

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазурквичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12

Brady-ого

КАПЛЬ ЖОЛУДКОВЙ

(давнѣйше Маріацельскій капль жолудковій)

пресповѣдній въ аптицѣ „вѣдъ королемъ Угорщины" Кароля Браді у Вѣдни I. Fleischmarkt 1.

загально досвѣдне и знане средство лѣчниче зъ побуджуючого дѣланя на жолудокъ при забуреняхъ травленя и иншихъ недомаганяхъ жолудка.

Цѣна за фляшку	40 кр.
Подвѣйна фляшка	70 кр.

Не можу не звернути ще разъ увагы на то, що мои капли жолудковій часто бувають фальшованій. Тому при купнѣ треба уважати на повысшу охоронну марку зъ пѣдписомъ **C. Brady** а вѣдкинути яко неправдивій всякій фабрикаты, котрій не заосмотрений тою маркою охоронною и пѣдписомъ **C. Brady.** 412 6—22

Капль жолудковій аптикаря К. Браді

(давнѣйше Маріацельскій капль жолудковій)

опаковапій въ червоныхъ складистыхъ коробкахъ зъ образомъ св. Матери Божои зъ Маріацель (яко марки охоронной). Пѣдъ маркою охоронною мусить находитись огонча побочь пѣдпись

Складовій части подай.

Капль жолудковій правдивій можна набути у всѣхъ аптикахъ.

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты" на рѣкъ 1899.

Дбстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. на примѣрникъ въ тов. „Просвѣта", Рынокъ ч. 10.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середньо-европейского (північного о 86 минут від часу ві ївского).

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить			відхо		
	6.45	з Ізмаи	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ізмаи
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.30		„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	6.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.36	„ Ізмаи		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.46	„ Ярослава		5.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		3.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ізмаи
	1.40	„ Сколього			„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ізмаи	1.55		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.08		„ Ізмаи
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Стрия
	5.35	„ „ „ голов. дворець		8.—	„ Ярослава
	5.40	„ Ізмаи		4.56	
	5.55	„ Сокаля	ЕКС		
ЕКС				4.10	до Кракова
	8.04	„ Підволочиск на Підзамче		5.20	„ Лавочного
	8.20	„ „ „ головн. дворець		6.30	„ Ізмаи
5.10		„ Кракова		6.40	„ Кракова
	6.10	„ „		6.56	„ Тернополя з годов. двірця
8.45		„ Кракова		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.30		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Ізмаи		7.44	„ Янова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		10.05	„ Ізмаи
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годинк вечером до 5 годинк 59 минут рано 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича.

Ч. 254 Львовъ, Пятница 13 (25) Падолиста 1898. Рѣчникъ XIX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣйшихъ повѣстей" выходитъ во второкъ, в во второкъ и пятницю ка переміну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Відні: V. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитости, за инсераты въ книгарни у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр. у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лиш на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільный вѣдъ порта.

Поєдинче число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайні приймають ся по 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератового або ся мѣсяць в рубрицѣ „Надісланє" по 25 кр. а. в.

Недокладна и инша допоможна приймати чинить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Письма зъ Вѣдня.

Дня 23/XI. 1898.

[Справа засуджених рускихъ селянъ въ повыборчихъ процесахъ. — Секатура Русиновъ въ Городенщинѣ. — Справа рускаго языка въ Галичинѣ.]

Въ справѣ засудженя нашихъ селянъ за торѣшнѣ выборы доносимо, що пос. д-ръ Окуневскій порозумѣвавъ ся въ референтомъ въ міністерствѣ судовництва Завадскимъ и міністромъ Руберомъ — и въ тій справѣ подав ся до вѣдомости засуджених и пп. адвокатовъ, котрій засуджених боронили, ось що:

Амнестія зъ дня 2 грудня с. р. обѣйме лише тыхъ засуджених, котрій теперь вѣдбувають кару. Отже тіи, котрій ще не вступили на кару, не будуть помилуваній.

Окремо трактуе ся справа Комарницевъ. Они нехай ждуть, аж имъ прийде рѣшене вѣдъ цѣсаря. Доки того рѣшеня не одержать, нехай до вѣдбутя кары самій не заголошують ся.

Всѣ иншій позасуджуваній, котрыхъ подана цѣсарь уже разъ вѣдкинувъ, а котрій ще не заголосили ся до кары, нехай пѣдождуть до 2-ого грудня. Коли монарша ласка помине ихъ дня 2 грудня, то доперва тогдѣ — т. є. по 2-ѣмъ грудня — нехай заголошують ся до кары. Коли-жь уже вѣдбудуть третину кары, нехай вносять до цѣсаря поновну просьбу о помилуванє. Міністеръ Руберъ запевнивъ посла Окуневского, що вставить ся у цѣсаря за тыми, котрій вже вѣдбудуть третину кары.

А пп. адвокатовъ просить ся, щобы були помочній засудженымъ селянамъ ще сей разъ и дотычній просьбы вносили въ своѣмъ часѣ або просто до міністерства судовництва, або — якъ буде пѣдъ той часъ сесія парламенту — на руки одного зъ нашихъ пословъ.

*

Посолъ д-ръ Окуневскій предложивъ міністрови скарбу д-ру Кайцлеви меморіялъ въ справѣ скарбовыхъ секатуръ Русиновъ въ Городенщинѣ.

Въ меморіялѣ пѣднѣсъ посолъ насамперед, що рускимъ священикамъ городеньского повѣту вымѣрено особисто доходовый податокъ высоко надъ всяку мѣру. Комісія, зложена въ дѣдичівъ и жидовъ, оподатковувала ихъ въ трое бѣльшенѣжь дѣдичівъ. Дальше пѣднѣсъ, що покривджений священики внесли въ тій справѣ дві соборній просьбы до ц. к. намѣстництва, та й кождый зъ окрема внѣсъ рекурсъ, та однакожь — замѣсть полагодженя тыхъ просьбъ, загладно рекурсовъ — прислано имъ ноцни по 7 зр. и на перекоръ всѣмъ законамъ стягае ся на заспокоенє особисто-доходового податку — конґруальный додатокъ!

Дальше звернувъ посолъ въ тѣмъ же меморіялѣ увагу міністра скарбу на те, що всякій початки промыслу домового въ городеньскѣмъ повѣтѣ инспекторъ податковый убиває аркушинами. А вкѣнци пѣднѣсъ фактъ, що зъ кільканацати філій „Народнои Торговлѣ" въ краю нѣодна не „тѣшить ся такою ласкою" инспекторату податкового, якъ філія въ Городенцѣ, бо хочь сеся філія може найменче приносить чистого зыску, найбѣльшій оплачуе податокъ.

Міністеръ обѣцявъ доходити справъ пѣднесеных въ меморіялѣ.

*

На 20-ѣмъ засѣданю палаты пословъ зъ дня 17 с. м. посолъ д-ръ Окуневскій поставивъ въ справѣ переслѣдуваня Русиновъ за языкъ рускій ось-таке енергічне запытане до президента палаты:

„Майже на кождѣмъ засѣданю вносять въ сей стороны [*зъ лѣвицѣ*] рускій и польскій опозиційній послы интерпеляції, котрій головно вѣдносять ся до надужить галицкихъ урядниковъ. И я також внѣсъ неодну интерпеляцію тавъ до міністра внутрѣшныхъ справъ якъ и до міністра судовництва и выказавъ въ нихъ, що борба мѣжь Русинами и Поляками дійшла вже до того, що польскій старосты въ одного священика за рускій подання хотять вже зробити божевѣльного, карають его, посылають ему карныхъ пѣсланцевъ, лише щобы людямъ показати, що они живуть не въ австрійскѣй а въ польскѣй державѣ [*на лѣвици: Слухайте!*] Въ тѣй справѣ внесли мы д. 13 жовтня с. р. интерпеляцію до міністровъ судовництва и внутрѣшныхъ справъ. Не тѣлько політичній власти, але и суды силують руске духовенство и громадскій уряды приймати польскій письма и уважають се за обовязокъ куртуазіи щобы такъ само на тій письма вѣдповѣдано по польски. При такѣмъ станѣ рѣчи, коли нѣхто вже не знае въ Галичинѣ, що є правомъ, коли борба мѣжь Поляками и Русинами кипить зъ най бѣльшою завзятостію, коли духовенство вже не знае, въ якѣй державѣ оно живе, дивнымъ дивомъ паны міністры мовчать. Я въ тѣй справѣ запытувавъ вже и намѣстника; але вѣнъ сказавъ менѣ лише: „Не робѣть сего, мои панове!" Я не знаю, чи вѣнъ за слабый на такій рѣчи, чи може галицка безправность за сильна, щобы можна собѣ дати раду зъ галицкими урядниками. Длятого запытую пана президента, чи вѣнъ не схотѣвъ бы склонити обохъ панѣвъ міністровъ, судовництва и внутрѣшныхъ справъ, щобы разъ дали вѣдповѣдь на тій интерпеляції; а коли тій панове не мають часу, то може бы припоручили се міністрови для Галичины, — нехай бы и вѣнъ разъ мавъ нагоду промовити въ сѣй палатѣ."

У вѣдповѣдь на се запытане заявивъ президентъ палаты д-ръ Фукесъ, що сесе запытане посла подасть до вѣдомости обохъ міністровъ.

Міністеръ судовництва Руберъ сейчасъ вѣдповѣвъ послови Окуневскому приватно, що якъ-разъ теперь веде ся мѣжь его міністерствомъ а міністерствомъ внутрѣшныхъ справъ переписка въ тій справѣ. Запытувано вже и намѣстника гр. Пінінського. Зъ всего можна мѣркувати, що справа рускаго языка въ Галичинѣ причиняе теперь правительству богато клопоту... У Львовѣ въ намѣстництвѣ мають лежати стосы рускихъ подань вѣдъ нашихъ священиковъ неполагоджуваній, бо намѣстництво нѣбы не знае: що зъ тымъ зробити... На всякій способъ можна сподѣвати ся въ радѣ державній міністерскои вѣдповѣди въ тій цѣкучій справѣ.

Очевидно Русины повинній въ тій справѣ супротивъ усѣхъ переслѣдуванъ вѣдъ ворогівъ, великихъ и малыхъ, смѣло и неустрашимо постояти за свое народне право, належне имъ зъ конституційного рѣвноуправненя. Посолъ д-ръ Окуневскій, зѣйшовши на сесію преважну для рускаго народу справу, сказавъ: „Я вѣ свого обовязку посла мушу лишь накликувати и просити всѣхъ Русиновъ, а особливо наше Духовенство: Выдержѣть въ сѣй борбѣ! — бо тутъ той выграе, у кого буде бѣльше енергіи. Се важна хвиля въ розвитку нашого публичного житя. Було бы прикро и неладно, якъ бы колись исторія записала, що руске Духовенство пѣрвало ся до борбы за національне добро и — не выдержало..."

Зъ рады державной.

На початку вчерашного засѣданя палаты пословъ п. Релінѣ заінтерпелювавъ правительство: чи оно не схоче въ способъ практикованый въ Італіи завести въ Австрії пересылку дрѣбныхъ грошевыхъ квотъ за помочію корреспонденційныхъ картъ? [На корреспондентцѣ приклеює ся почтовій марки на певну квоту, а вѣдтакъ почтовый урядъ выплачуе ся адресатови готѣвкою.] — П. Несслеръ предложивъ 172 а п. Бегаймъ 318 петицій нѣмецкихъ громадъ за вѣдкиненемъ правительственныхъ предложень угодовыхъ. — П. Штайнеръ вручивъ петицію, домагаючу ся вѣдкиненя предложеня о пѣдвышеню цла вѣдъ нафтовои роны и запытавъ: що правительство намѣряе зробити, щобъ ухилити небезпеченство рабунку, якого хотять допустити ся галицкій продуценты нафты на людности цѣлои Австрії?

Вѣдтакъ палата перейшла до дальшои дискусіи надъ обжалованемъ міністерства за выимковый станъ въ Галичинѣ.

П. Поточекъ [хлопъ зъ польского кола] промовивъ противъ внесеня. Виною всѣхъ розрухівъ е коршмы; въ одній громадѣ е ихъ аж 19. Бесѣдникъ промовлявъ за тымъ, щобы правительство внесло въ галицкій соймѣ проектъ закона, пѣсля котрого пинокъ въ громадѣ можна бы було отворити доперва тогдѣ, коли згодять ся на се двѣ третины населеня.

Слѣдуючимъ бесѣдникомъ бувъ п. Станіньскій [людовець]. Вѣнъ, покликуючись на те, що тій за порогомъ осолонена § омъ 14 чатуе потвора реакції, звернувъ ся до палаты, щобы въ такій хвили зробила конецъ реакційнымъ розгонамъ, котрій за жертву взяли собѣ 33 галицкихъ повѣтівъ. Справу розрухівъ але представлено въ прасѣ. Правда, що въ части були они рухомъ елементарнымъ, але по бѣльшій части зачислено до нихъ тенденційно пригоды безъ значѣня або котрій не мають въ ними нѣякои связи. Наводячи факты, бесѣдникъ выказувавъ, що въ дѣйстности ефектъ розрухівъ бувъ дуже малый, шкоды були невеликій та й не велика небезпечность для жидовъ. За тій эксцесы потягано такъ дѣйстныхъ якъ и мнимыхъ виновниковъ до такои строгои вѣдвѣчальности, що аж самымъ судьямъ ставало страшно при вымѣрюваню кары. При тѣмъ не увзгляднювано нѣякихъ лагодячихъ обставинъ; не увзгляднювано, що народъ допускавъ ся розрухівъ въ нетверезѣмъ станѣ, що правительство не выкрыло чи не хотѣло выкрыти тыхъ, що мѣжь селянами розсѣвали поголоску, мовь бы то цѣсарь позволивъ бити жидовъ. Намѣстникъ, пѣзнавши станъ рѣчи въ одномъ повѣтѣ, не мавъ нѣчого пильнѣйшого, якъ зажадати выимкового стану для 33 повѣтівъ, замѣсть ужити одного вѣдповѣдного лѣку: певного числа основныхъ реформъ суспѣльныхъ. Власти показали ся тутъ цѣлкомъ неспособными. Они не вмѣли приданити кружачихъ мѣжь народомъ поголосокъ о дозволѣ папы на рабунокъ жидовъ. Поступованє деякихъ властій выглядало такъ, мовь-бы були розрухи въ горѣ, симпатичній. Людъ введено въ блудъ, аби потому можна було его гнести. Выимковый станъ заведено аж тогдѣ, коли спокій бувъ уже майже цѣло привернены. Намѣстника, котрый центральне правительство впровадивъ въ блудъ, повинно ся выслати до Туреччины або що найменше до Угорщины, аби тамъ розслѣдивъ подѣ зъ 1861 року котрій були о много грѣзнѣйшій, а нѣхто не думавъ о выимковѣмъ станѣ.

Першимъ жереломъ галицкихъ розрухівъ — мовивъ дальше Станіньскій — була нужда. Хлопъ зруйнованый, а ремѣсникъ придавленый фіскалізмомъ, въ безнастаннѣй и тяжкій борбѣ зъ фабричнымъ промысломъ попавъ у найфатальнѣйше положеня. Грунты позадовжуваній до крайности, а що паны не мають банковъ для хлопя, то народъ иде до жидовъ. Властитель великои посѣлости платить въ зимѣ своему робітникови 8, 10, 12 до 15 кр. дневно, а бѣдакъ, котрый не схоче дати себе такъ выыскувати, мусить згинути въ нужды. Нужда мѣжь народомъ така велика, що тѣлько его пасивности треба завдячувати, що не прийшло до сто разъ грѣзнѣйшихъ розрухівъ. Сей людъ выыскують обшарники та ихъ посередники, мѣжь котрыми найбѣльше жидовъ. Навѣть акты обжалованя не одинъ разъ стверджували, що той выыскъ бувъ причиною розрухівъ.

Заведене выимкового стану було непотрѣбне и безъ цѣли, хиба зъ точки интересовъ станьчикѣвского стороннцтва. Єму то бувъ потрѣбный выимковый станъ, аби здавити людовый рухъ. Оно въ тѣмъ дусѣ кермувало переведенемъ стану выимкового и навѣть цинічно признавало ся до того. — Тутъ бесѣдникъ навѣвъ доказы на те, що выимковый станъ въ руцѣ того стороннцтва ставъ ся орудемъ для переслѣдуваня немилыхъ станьчикамъ особъ. Зъ примѣненя выимкового стану до соціялістичнои и людовои прасы презирая ясно тенденція заведеня его. Староста въ Березовѣ гр. А. Дѣдушицкій казавъ особы явѣстній навѣть кождій дитинѣ въ мѣстѣ, волочити вѣдъ уряду до уряду для стверджена тожсамости особы. Той самъ староста покравъ грошъ, а одна женщина, що прийшла до бюра въ урядовій справѣ, мусѣла передъ занапастованемъ ся боронитись, и почастувала пана графа-старосту кількома ударами въ лице. То рѣчи звѣстній всѣмъ властимъ, а мимо того панъ графъ дальше урядує, бо имѣе добре „робити выборы".

Правительство и намѣстникъ, оправдуючи выимковый станъ, уживали партійныхъ аргументовъ Czas-y. Щобы умотивувати потребу дальшого его истнованя, уряджено навѣть фабрику „фальшивыхъ розрухівъ" въ урядовій Gazet-ѣ lwowsk-ій. Але сеся штучка не помогла нѣчого, бо народъ не далъ ся спровокувати до новыхъ розрухівъ. Все те есть насильствомъ и надужитемъ, за що виновниковъ повинно ся потягнути до одѣвчальности. Выимковый станъ заведено выключно въ интересѣ панующои класы а народови принѣсъ вѣнъ лишь матеріяльній шкоды. Тысячѣ особъ сидять у вязницяхъ, хочь на ланкахъ обжалованыхъ повинній засѣсти властивій злочинцѣ: Тунъ, Бинджейовачь и иншій.

Слѣдуючій бесѣдникъ д-ръ Быкъ полемізувавъ зъ Дашиньскимъ. Вѣнъ не почувае ся до обовязку боронити шляхты, але мимотого звертае увагу на те, що польска шляхта по упадку Польщѣ взяла на себе тягаръ: плекати національну думку. Коли на весну зачали ся дрѣбній розрухи а вѣдтакъ на передвыборчихъ вѣчахъ, на котрыхъ Стояловскій вѣдграванъ выначну ролю, доливано оливы до огню и народъ кинувъ ся рабувати й палити, правительству не лишало ся нѣчого иншого, якъ вкоротити конституційній свободы и завести выимковый станъ. Реклямуете — мовивъ Быкъ — право зборівъ и свободу прасы. И я знаю высоку ихъ вартость, але у насъ выторила ся категорія часописій, котра вытягае все можливе зъ богатои антісемітскои літературы, аби апелювати до низькихъ инстинктівъ масъ. Бувають зборы, котрій можна дѣйстно уважати за средства образованя и просвѣты, але вы на вашихъ зборахъ обѣцюете звѣзды зъ неба, поля и пасовиска панъскій та жидовскій. Не говорю тутъ о соціялістичныхъ вѣчахъ — послы Стояловскій, Шпондеръ и Шаеръ промовляли на зборахъ, а певно не выражували ся прихильно о жидахъ. [*Стояловскій: А що-жь прихильного можна сказати о жидахъ?*] На тыхъ зборахъ вѣдграла велику ролю червона картечка зъ цѣсарскимъ орломъ, а на тій карточцѣ, котра є родомъ Вѣстника законовъ державныхъ, сказано, що цѣсарь позволивъ якійсь часъ рабувати и бити жидовъ. Пѣсля судовыхъ зѣзнань самъ Стояловскій мавъ на вѣчахъ заявляти, що вѣнъ принѣвъ изъ Вѣдня сесю картку. Головными чинниками противжидовскои акціи е у насъ члены польского христіяньско-соціяльного стороннцтва Стояловского. Що въ тѣмъ сторонництвѣ е польского, що христіяньского, що соціяльного? Придиваѣть ся панове польскій исторіи, а побачите, що тамъ все шановано чужу вѣру. Польскій жиды нѣколи не забудуть о тѣмъ, що передъ ними отворили ся гостинній брамы Польщѣ въ часахъ, коли въ Нѣмеччинѣ Менъ, Ренъ и Некаръ багрѣли вѣдъ жидовскои крови. Така е польска традиція и вы не маете права называти ся польскимъ сторонництвомъ! [Пѣсля нинѣшнихъ телеграмы зъ Вѣдня до Kurjer-a lwowsk-ого — посолъ Быкъ мае за сей свій выступъ въ оборонѣ польскои шляхты и кола польского дѣстати титулъ барона, а оголошене мае наступити въ Wiener Ztg. дня 2 грудня с. р.]

Потѣмъ забравъ слово п. Вінковскій [людовець]. Коли такъ пѣйде дальше, — мовивъ вѣнъ — то можуть настати небажаній часы, коли не лишь народъ Туна, але и Тунъ народу буде мусѣвъ боятя ся. На кѣмъ мстите ся за всѣ неудачѣ? На приклонникахъ Стояловского? Они помирили ся зъ Баденімъ и схоронились пѣдъ крила христіяньства. Лишили ся тѣлько жиды. Жиды але поводились пѣдчасъ выборівъ и не всюды голосували за станьчиками, а въ Краковѣ и у Львовѣ голосували навѣть зъ соціялістами — длятого антісемітизмъ въ Галичинѣ правно удержавнено. — Бесѣдникъ не знае, чи въ австрійскѣмъ парламентѣ можна отверто сказати, що жиды такожь люде. Австрія не мае Чор-

товского острова; коли-бъ хотѣти кількa мілiонівъ нашихъ жидівъ вбдставити до котрои-небудь границѣ, мы сейчасъ мали бы вбйну. [Коли Вінковскій ударивъ на аґітаторску дѣяльность кс. Стояловского, то Стояловскій почавъ бурити ся. Тогдѣ Вінковскій сидячого коло него Стояловского утихомирювавъ, гладячи его лагбдно по головѣ; се выкликало въ палатѣ велику веселбсть.] Бесѣдникъ скбнчивъ заявою, що буде голосувати за обжалованемъ. [*Шверъ: А теперь буде співати мазурек!*]

По промовѣ п. Каратницкого котрый выступивъ въ оборонѣ вынмкового стану и противъ обжалования, замкнено дискусію, а генеральными бесѣдниками выбрано п. Мілевского „contra“ а д-ра Окуневского „pro“.

П. Мілевскій почавъ вбдъ того, що обовязкомъ правительства є старатись о безпеченьство краю и хапати ся енергічныхъ средствъ. Безпеченьство особъ и майна є важнѣйше, якъ політичнѣ права; обмежене політичныхъ правъ є лѣпше, нѣжь пролитє крови. Коли яке сторонництво приймає въ свою програму вымыскуване законбвъ [бесѣда о соціальныхъ демократахъ, котрѣ чванять ся, що вмѣють обходити законы], то обовязкомъ правительства есть: таке сторонництво все мати на оцѣ. Се, що Дашиньскій тутъ наговоривъ, не є образомъ вбдносинъ краю, але карикатурою тыхъ вбдносинъ. — Вбдтакъ бесѣдникъ выхвалювавъ дѣяльность галицкои шляхты та галицкого сойму на поли економічного законодавства и закидавъ опозиційнымъ сторонництвамъ, що они перекручують добрѣ намѣры пануючои клясы и кождый законодатный проектъ, въ якимъ выступить соймова ббльшбсть, старають ся въ очахъ народа представити яко атентатъ на свободу и на кишеню селянства. Бесѣдникъ закбичивъ запевненемъ, що его сторонництво [коло польске] дальше буде придержуватись своеи програмы и якъ доси, такъ и дальше працюватиме „для добра народу“...

Генеральнымъ бесѣдникомъ pro бувъ д-ръ Окуневскій. Его промову подамо пбсля стенографічныхъ записокъ.

На закбичене дискусіи промовивъ ще внескодавець п. Дашиньскій. Що-до п. Быка — мовивъ Дашиньскій — то лишь нечуваному сервілізмови того посла и его жидбвскихъ товаришівъ треба приписати, що тѣ люде все лижуть лапы кола польского, хочь ихъ тамъ такъ часто топтали ногами и самъ Быкъ выпробувавъ се на власнбй шкбрѣ. — Президентъ міністрбвъ закинувъ бесѣдникови, що є вбнъ аґітаторомъ. Въ Америцѣ є аґітаторомъ кождый кандидатъ на президента державъ, а то люде, передъ котрыми такій Тунъ выглядає дуже нужденно. У Франціи и Англіи аґітують міністры. Ґладстонъ дбставъ разъ пбдчасъ аґітаційнои промовы гнилымъ яйцемъ въ лице, обтеръ собѣ око и дальше говоривъ до народу. Чи повите аґітатора є яке пбдозрѣне? Мы бачили такихъ аґітаторбвъ, котрѣ пбзнѣйше поставали бурмістрами [алюзія до д-ра Люегера] и маршалками краевыми. Аґітаторъ є явищемъ сучасного руху народного и я уважаю собѣ за честь, що я аґітаторъ. — Переходячи до бесѣды Мілевского, речника кола польского, Дашиньскій звернувъ ся до шляхты польскои въ такою апострофою: Вы таке сторонництво, що найпоганѣйшій традиціи называє святыми: традицію liberum veto, традицію пятя, традицію поединку держите высоко. Въ поединкахъ вы були послѣдными часами троха нещаслившѣ, але мимо того держите сесю традицію высоко. Мѣжь тыми традиціями є також обовязкове пите — не лишь у селянъ, але й у шляхтичівъ. Якъ можна осмѣлювати ся огидну господарку шляхтичівъ представляти яко новочасну горожаньску суспільность! Щобы въ Галичинѣ дбйти до того, мы бы мусѣли вырвати вамъ зъ рукъ керму. За все, навѣть за свободу народу шляхта казала собѣ заплатити. Шляхто! вы не маєте права представляти ся за провбдникбвъ люду! — Бесѣдникъ кинувъ зъ реформъ, о якихъ говоривъ Мілевскій, и заповѣдає, що небавомъ выступить зъ цѣлкомъ выробленою вже програмою, навѣть опортуністично можливою. Се ся програма буде клиномъ, що розбѣ коло польске на двѣ або три части. Паны по лѣвбй сторонѣ кола будуть змушеній вести свою власну політику, Сли вы — мовивъ бесѣдникъ — маєте въ Галичинѣ безсонній ночи, то лишь тому, що мы истнуємо. Дрожь, яка иде по краю, є мѣреномъ силъ народу. Тѣшу ся, що сей народъ зачавъ дрожати, що переставъ спати. Вы зъ вашою моралістикою не приспите его! Руху, котрый має соціяльну пбдставу, не можна задержати въ дорозѣ вашою оглупляючою традиціею. Мілевскій сказавъ, що въ соціальнбй демократіи сидить той духъ, що въ Бісмарку и Муравевѣ. На таке мы не вбдповѣдаємо, бо надто цѣнимо себе. А доки п. Мілевскій не дасть коментаря або не вбдкличе свонихъ слбвъ, буде въ нашихъ очахъ нужденнымъ пбдлымъ клеветникомъ. — Вкбнци бесѣдникъ звернувъ ся въ просьбою до палаты, щобы приняла его внесене.

При голосованю внесене вбдкинено 189 голосами противъ 96.

—

Посолъ гр. Войтко Дѣшуцкій почувъ ся лично зобиджепымъ якимсь высказомъ п. Дашиньского и выславъ до него свѣдкбвъ въ жаданемъ выясненя або сатисфакціи. П. Дашиньскій не давъ нѣ одного нѣ другого. Що-до поединку заявивъ, що хоче Дѣдушицкого, яко доброго католика, охоронити вбдъ грѣха, а себе, яко соціяльного-демократа, вбдъ дурницѣ.

Справы парляментарнѣ.

Зачувати, що по нинѣшнбмъ засѣданю палаты послбвъ має ще вбдбути ся коротке засѣдане, опбля палата має бути вбдрочена на двѣ недѣлѣ, щобы угодовымъ комісіямъ лишити часъ до працѣ. N. W. Tagblatt пише, що тѣ поголоски про вбдрочене палаты повстали черезъ те, що президентъ не заповѣсть сегодня речницѣ слѣдуючого засѣдания, а заявить, що письменно о тбмъ повѣдомить послбвъ. Президентъ палаты хоче такъ поступити длятого, щобы на ювілейнбмъ засѣданю оминути дискусію надъ дневнымъ порядкомъ слѣдучого засѣдания.

На вчерашнбмъ засѣданю нѣмецкого людового сторонництва п. Гохенбургеръ зазначивъ, що языковѣ розпорядженя не дають вбдповѣдного субстрату до обструкціи; треба розглянути ся за иншою пбдставою, а такою є чеськѣ жаданя.

П. Біянкіні, якъ доносять, выступивъ зъ словяньско-христіяньского клюбу.

Політична комісія палаты панбвъ выготовила справозданє о правительственнбмъ проектѣ закону въ справѣ внесеня т. зв. „хірургічныхъ ґремій“ и передачѣ ихъ майна лѣкарскимъ палатамъ. Ґремія тѣ, заложенѣ въ р. 1773., стратили теперь цѣлкомъ пбдставу свого истнования. Є ихъ въ Австріи ще 53, а ихъ майно выносить разомъ 40.000 зр.

Письма зъ краю.

Зъ Бережаньского пишуть намъ:

Кблька мѣсяцівъ тому выйшла въ Тернополи брошура п. Ґецева п. заг. „Мбй побутъ въ Карльсбадѣ“, а чистый зыскъ зъ сеи брошуры призначивъ авторъ на дохбдъ Тернопбльскои бурсы. Въ передмбвъ словѣ пбднѣсъ авторъ дуже хорошу гадку: въ 25-лѣтнѣй роковины истнования тои бурсы устроити въѣздъ всѣхъ членбвъ и питомцівъ бурсы вбдъ ея основаня ажь по сей рбкъ.

Яко оденъ зъ першихъ питомцівъ тои бурсы хочу въ сѣй справѣ забрати слово и представити коротенько ея розвбй въ першихъ початкахъ ея истнования. Гадаю, що Хв. Редакція „Дѣла“ не вбдмовить менѣ на се мѣсця въ своѣй цѣнивбй часописи. Але закимъ приступлю до самои рѣчи, най менѣ буде вбльно сказати ще впередъ кблька слбвъ про значѣне самыхъ бурсъ у насъ Русинбвъ.

Межи нашою интеліґенціею есть много противниковъ бурсъ, и то людей свѣтлыхъ та добрыхъ патріотбвъ. Закидують они бурсамъ передовсѣмъ те, що въ бурсы выходять люде не конче характерни та слабѣ патріоты. Сей закидъ есть справедливый, але лишь по части. Я гадаю, ще сему сумному явищу винна не такъ самѣ институція-„бурсы“, якъ радше тѣ люде, що нею пѣклують ся, а головно настоятелѣ бурсъ. Де настоятель розумѣе свое становиско, тамъ вбнъ потрафить належито повести выховане повѣреныхъ ему бурсакбвъ. Се зло усунути залежить вбдъ насъ самыхъ, а на бурсы не годить ся вбдказувати, бо мы здоровѣ бачимо, якѣ великаньскѣ услуги тѣ институціи намъ вбддають. Кблько то они выводять интеліґентныхъ людей на становиска, що самѣ, безъ помочи бурсы, не потрафили бы були добути собѣ кавалка хлѣба. Нехай лише половина тыхъ людей схоче звернути свому народови, то, що завинила, то вже бурсы вбдповѣдають своѣй задачи. Закидъ той найменше може дотыкати бурсы тернопбльскои. Патріоты, що ея заложили, умѣли такъ повести выховане ея питомцівъ, що зъ нея выйшло „хрунівъ“ найменче.

Бурса тернопбльска заложена въ рецѣ 1874. Першими ея основателями були [о скбльке моя вѣдомбсть сягає]: пок. о. Василь Фортуна, о. Северинъ Наврокій, о. Василь Копитчакъ, п. Олександеръ Барвѣньскій, пок. Вікторъ Загайкевичъ, пок. Северинъ Загайко, п. Юрій Ґецівъ, о. Алексеевичъ, п. Федоровичъ, проф. Кость Горбаль, пок. проф. Петро Левицкій и много иншихъ.

Першимъ надзирателемъ бурсы бувъ проф. Кость Горбаль. Зъ его то часбвъ выйшли зъ тернопбльскои бурсы такѣ люде якъ: о. Цебровскій, о. Бровко, о. Бородіевичъ, о. Володиславъ Билиньскій, о. Ник. Стисловскій, д-ръ Зобкбвъ, д-ръ Туринъ и много иншихъ, а межи ними и пбдписаный. Се я говорю за свои часы; за пбзнѣйшій не знаю. А варто бы знати, якихъ выдала мужѣвъ бурса тернопбльска въ пбзнѣйшихъ часахъ. Якъ вѣдомо, сеся бурса стоить теперь найсвѣтлѣйше, бо пбдъ покровомъ о. Андрея Качалы, и мѣстить въ собѣ около 70 питомцівъ. Се фактъ, що якъ бы не було рускои бурсы въ Тернополи, то не було бы тамъ ще и рускои ґімназіи. Такѣ великаньскѣ услуги має тернопбльска бурса для нашого національного руху!

Саме теперь ближає ся 25-лѣтный ювілей ея истнования. По гадцѣ поданбй п. Ґецевомъ я осмѣляю ся подати ще дальшѣ гадки.

Часъ вбдсвяткувати сей ювілей бувъ бы найкрасшій по Велицѣ дни слѣдуючого року. Здало бы ся завязати комітетъ, що занявъ бы ся тымъ святкованемъ. Було бы дуже красно, якъ бы той комітетъ складавъ ся изъ самыхъ бувшихъ питомцівъ бурсы. Але що то неможливе, бо они розкинени по свѣтѣ, тому комітетъ повинни завязати теперѣшнѣ члены бурсы мешкаючѣ въ Тернополи чи въ околици.

Способбъ вбдсвяткованя того торжества чи тамъ програму полишає ся комітетови. Але найважнѣйша часть тои програмы, бувъ бы, розумѣе ся, зѣздъ всѣхъ живучихъ членбвъ бурсы, а особливо всѣхъ бувшихъ питомцівъ. Тамъ бы они обзнали ся а заразомъ перевело бы ся шконтро: якъ тѣ питомцѣ вбддачують ся за хлѣбъ сбль своему народови. А се доконче потрѣбне въ нашбмъ національнбмъ двигненю. Та й ще одно: Варто бы також выдати книжку зъ представленемъ исторіи розвитку бурсы, а головно: якѣ становиска занимають ея питомцѣ въ житю суспбльнбмъ а спеціяльно въ народно-рускбмъ.

Тбльке що-до бурсы тернопбльскои. А що до бурсъ взагалѣ — чувъ я голосы межи рускою громадою, що дѣйстно варто бы знати, яку користь має нашъ народъ въ бурсъ. Тому то они домагають ся уложеня національного білянсу зъ кождои рускои бурсы. А позаякъ я певный, що сей білянсъ мусить выпасти користный, тому кожда бурса руска повинна написати исторію свого розвою и своѣй дѣяльности.

М. Мосора.

Зъ Товмаччины пишуть намъ:

Звѣстне вже читателямъ „Дѣла“ поступованє въ рускихъ справахъ власти політичнои та автономічнои товмацкого повѣту, що вбдъ недавного часу одна запобѣгає напередъ другои, щобъ не дати собѣ выдерти пальмы першенъства. Новѣйшими-жъ часами зачинають и урады громадскѣ вступати въ ихъ слѣды.

Першій выступивъ Юрко Ґиґлюкъ, начальникъ громады въ Озерянахъ. Грошѣ зібравъ на рускій цвинтарь [латинники мають окремый, ще досыть обширный и на довшій часъ не потребували розширювати его] и интабулює потайно на римо-католикбвъ. Камѣнь, щобы поставити трупарню на римо-католицкбмъ цвинтарю давнбмъ, выломлює самовбльно на руско-католицкбмъ ерекційнбмъ пасовиску. Зъ мести, що програвъ справу въ судѣ за самовбльно наломаный камѣнь, подавъ фальшивый доносъ до ц. к. староства, що рускій парохъ знищивъ лѣсы два [котрыхъ нѣколи не було] та й теперь нищить будынки ерекціональнѣ [на направу которыхъ вбдъ 8 лѣтъ розписана конкуренція] — а ц. к. староство по звычаю галицкому — бо и въ поганьскбмъ Римѣ знали правило nemo judex in causa sua — припоручає доходженє сен жалобы тому самому начальникови громадскому въ асистенціею жандарма! То значить: власть позваляє „благонадежнымъ“ начальникамъ въ родѣ Юрка Ґиґлюка мстити ся надъ тыми, що имъ пбдъ ладъ безусловно не хотять ити.

Мы певнѣ, що римо-кат. священикови щось подбного не приключилось бы, певно навѣть супротивъ засудженого вже позволено бы заховати бодай якѣ-такѣ формы приличности. Але рускому священнику понижає ся, абы потому парохіяне могли собѣ всѣлякѣ сплетнѣ складати. Вбйтъ зъ жандармомъ прибирають для ббльшого розголосу собѣ ще чотирохъ радныхъ и перешукують дня 12 листопада всѣ будынки, всѣ стрихи и всѣ пасовиска, та не знайшли — якъ народъ зачавъ собѣ гуторити: анѣ утѣкачівъ зъ вязницѣ, анѣ краденыхъ рѣчей, анѣ „радикальныхъ“ книжокъ та Богъ знає якихъ тамъ ще выдумокъ. Пытаю ся: до чого властиво таке поступованє має довести?!

И. Г.

Переглядъ політичный.

Ліберальнѣ члены вѣденьскои ради мѣского постановили въ справѣ звѣстного выключеня радного Врабеца переслати до президія ради письмо въ котрбмъ заявляють що зрывають всякій особистій зносины зъ бурмістромъ и цѣлою президією. Нѣмецка народна опозиція постановила имити ся въ радѣ обструкціи и спиняти ей працю всѣлякими внесеними и интерпеляціями.

—

На вчерашнбмъ засѣданю вела ся въ угорскбмъ соймѣ дальша дискусія надъ буджетовою провізорією. Референтъ въ своѣй промовѣ радивъ принятн провізорію, а п. Кошутъ промовивъ за вбдкиненемъ, щобы тымъ способомъ выступити противъ правительства. Дальшу дискусію вбдрочено.

На улицахъ Будапешту було вчера, немовѣрно черезъ слоту, спокбйнѣйше, нѣжь попередными днями. Поліція замкнула улицю Сандора а сусѣдни улицѣ и площѣ выглядали мовь въ часѣ облоги. Академічна молодѣжь заховувала ся спокбйно, поки не показавъ ся повбзъ президента міністрбвъ. Скоро его побачили, залунало сотками голосівъ: „Прочь зъ нимъ! Прочь зъ Банфімъ! Прочь зъ гузарами Ґенціого!“ Поліція почасти розбгнала демонстрантбвъ, почасти загнала ихъ на подвбре політехніки. Будынокъ замкнено, а студенты могли входити и выходити лише тѣсными ббчными дверима. Въ полудне знова позаходили дрббнѣйшѣ бучѣ мѣжь студентами и поліцією. Кблька осбб арештовано, але незабаромъ назадъ выпущено. Сенатъ політехніки вбдбувъ довѣрочне засѣдань, а ухвалы свои передасть міністрови просвѣты.

—

Конференція въ справѣ анархістбвъ, що вчера зібрала ся въ Римѣ, числить около 40 членбвъ. Въ Римѣ припускають, що нарады конференціи не потрвають довше, якъ чотири недѣлѣ, такъ що покбнчать ся ще передъ рбздвомъ. Надѣють ся, що прийде що найменше до ухвалы, щобы поліційни власти всѣхъ державъ вбйшли зъ собою въ тѣснѣйшій зносины для надзору надъ анархістами и щобы всѣ анархістичнѣ злочины уважати за звычайни (не політичнѣ).

—

Въ французкбй палатѣ послбвъ внесъ оденъ соціялістичный посолъ интерпеляцію до президента міністрбвъ въ справѣ участи Франціи въ конференціи противъ анархістбвъ; интерпелянтъ боить ся, що нарады на тбй конференціи готовѣ звернути ся противъ соціялістбвъ. Міністеръ Діпі вбдповѣвъ, що Франція прилучила ся до конференціи, бо въ тбй справѣ панує повна солідарность мѣжь всѣми правительствами. Заступники Франціи, котрѣ беруть участь въ конференціи, застережуть собѣ всѣ права що-до внутрѣшного законодавства. Палата 420 голосами приняла вбдповѣдь міністра до вѣдомости.

—

Въ Софіи поліція всѣми силами заходить ся, щобы выслѣдити тайный революційный комітетъ, котрый выдавъ вбдозву, щобы убити князя. Кблька осбб вже увязнено. Говорять, що въ ґімназіяхъ и на університетѣ розбйшло ся около 2.000 примѣрникбвъ тои вбдозвы. Розкидувано ея не тбльке въ Софіи, але и по иншихъ мѣстахъ, такъ що дѣяльность комітету розширила ся мабуть на цѣлый край. Декотрѣ дневники обвиняють уніоністбвъ, котрыхъ звуть болгарскими анархістами. Они то — пишуть — выдавали свого часу въ Турнъ-Северинѣ вбдозвы: „Девятый серпня“ и „Детронізація Александра I.“; они посылали кровію писанѣ листы до кн. Клементины, а теперь, якъ видно, хотять дальше вести свое давне ремесло. Стильновои вбдозвы подббный є до тамтыхъ якъ капля воды. Князь нехай вѣрить народови, котрый тамтыхъ нбчныхъ лицарівъ вбдошле певно туды, куды имъ належить ся.

Справы церковнѣ.

Зъ Перемыского пишуть намъ:

Веселый и приемный бувъ сего року день св. Михаила для Русинбвъ перемыского повѣту, замешкуючихъ околицю надъ Сяномъ вбдъ Перемышля къ Радимну. Того дня при найкрасшбй погодѣ *посвящувавъ* Преосв. Еп. Константинъ Чеховичъ величаву нову мурованну *церковь въ селѣ Стобнѣ* перемыского деканату. За своими душпастирями згромадили ся на сей день до Стобна тысячѣ народу зо всѣхъ сусѣдныхъ сѣлъ и щиро тѣшили ся вразъ изъ рускими громадянами Стобна, по-

дивляючи не лише красу новои церкви зъ верху и въ серединѣ, але и цѣлый величавый обрядъ посвященя церкви Епископомъ при асистѣ многихъ сусѣдныхъ священикбвъ. Серце кождого мусѣло перенятись утѣхою, коли побачь новои церкви побачивъ и нужденну стару, де досиправили ся богослужена, а де на 1200 душь парохіянъ могло замѣстити ся ледви 100 людей; велика бѣльшбсть мусѣла стояти на дворѣ, а коли була слота, то мусѣли або дома збстати, або йти до мѣсцевого лат. костела, котрый якъ-бы на те збудовано, абы пригорнувъ рускихъ парохіянъ пбдъ свои крила.

Въ парохіи Стббно наъ Стббенцемъ на 300 душь мешканцѣвъ лат. обряду еріговано давнѣйшими часами лат. парохію и дотовано латинского пароха рбзными рентами и краснымъ фбльваркомъ, а костелъ збудовано на обширнбй площи такій великій, що въ нѣмъ до 500 людей выгбдно може помѣстити ся. Хто-жь побачивъ нужденну руску церковцю, якъ она разомъ зб всѣми ерекційными будынками приходства мусѣла тиснутись на обширѣ ледви чверти морґа, не мбгъ набути иншого переконаня, якъ лише, що тутъ Рувны хиба на загибѣль призначений. Тая стара нуждевна церковь, окружена соломяными стрѣхами рбзножь нужденныхъ будынкбвъ ерекційныхъ, становила доси разючій нащадокъ перебутои тяжкои неволѣ бѣдного рускаго народу... А хоть середъ такихъ обставинъ спорадично лучало ся, що декотрый зъ Русинбвъ сеи парохіи покинувъ свою бѣдну церковь и перейшовъ на лат. обрядъ, таки загалъ рускихъ парохіянъ тримавъ ся крѣпко свого обряду надѣючись перемѣны на лучше. И ось здвигненемъ сеи новои церкви здѣйстнила ся вже въ части ихъ надѣя.

До збудованя сеи церкви причинивъ ся найббльше бувшій парохъ въ Стббнѣ о. Анатоль Сѣнкевичъ, котрый передъ пбвтора року перенѣсъ ся яко пароxъ до Куинна жовквбского деканату. Вбнъ, бувши 12 лѣтъ пароxомъ въ Стббнѣ, вбдъ самого початку постановивъ енергічно взятись до будовы новои церкви. Безпастанно въ проповѣдяхъ взивавъ парохіянъ до складокъ, ховавъ и льокувавъ грошѣ користно и такъ узбиравъ около 4000 зр. Бачучи, що громада не має мѣсця, абы близько приходства поставити нову бблыпу церковь, закупивъ за власнй гро.лѣ побочь приходства и старои церкви просторый огородъ, близько цѣлый морґъ, заплативъ дорого за сей огородъ и пожертвувавъ его громадѣ на мѣсце пбдъ нову церковь. Плянъ и кошторисъ выпросивъ майже за дармо вбдъ свого приятеля, знаменитого будовничого въ Перемышли п. Пѣлецкого, и наклонивъ обѣ громады, абы завчасу звезли камѣнь на фундаменты, хоть зъ далека, але за таній грошѣ; выпросивъ вбдъ дуже честного бувшого ц. к. старосты Горецкого позволене на двократну колекту въ цѣлбй Галичинѣ, зъ чого узбирало ся до 8000 зр., а вкбнци выпросивъ ще вбдъ бувшого дѣдича значну часть цеглы. Такъ приготовивши ся, а уважаючи, що всѣ тй заходы и здобутки не покрыють ще коштбвъ будовы, перепровадивъ и конкуренційну розправу на матѣрне село Стббно и філіяльне Стббенце, и гадавъ собѣ, що потбмъ легко вже довершить дѣло. Та тая конкуренційна розправа замѣсть помогти, спинила дѣло. Знайшли ся приятелѣ, котрыхъ очевидячки колола въ очи тая будова, и заразъ намовили парохіянъ філіяльного Стббенця, абы рекурсували противъ ореченямъ конкуренційнымъ, а коли рекурсы не помагали, завели цѣлу громаду руску зб Стббенця до ц. к. староства, абы заявили, що переходять на обрядъ латиньскій. Лише завдяки тактови и чести бувшого старосты зъ одной стороны а благоразумію пароха въ другои не дбйшло до сеи катастрофы. Староста тогдѣ позволивъ на другу колекту, а она приспорила той у тутокъ, якій філіи мала заплатити.

Такими способами вымуровано нову церковь коштомъ 18.000 зр. Представляюсь она дуже красно на всю околицю, побита блихою а высоку копулу видко зъ далека. Въ серединѣ цѣла церковь красно мальованя зъ престоломъ великимъ и естетично рѣзьбленымъ та позолоченымъ иконостасомъ, также а двома красными побочными олтарами въ крилахъ хрестовидно збудованои церкви. До престола притыкають зъ обохъ бокбвъ двѣ закристіи, а земля всюды выложена квадратовыми камѣнными плытами. Церковь така просторa, що може замѣстити до 600 людей; крбмъ того особно вымурована дзвбниця. Цѣле уряджене въ серединѣ церкви довершало сяже стараньемъ теперѣшного пароха о. Володимира Бачиньского. Цѣлого посвящення сеи церкви доконавъ Владика при участи Крил. Войтовича, высслуж. катихита о. Ю. Желехбвского и 12 сусѣдныхъ священникбвъ. Одѣтну проповѣдь выголосивъ о. Северинъ Метелля парохъ зъ Люблинця,а по заамвонній молитвѣ дуже гарне слово сказавъ самъ Епископъ на темать достойности церкви и похвалы та подяки для всѣхъ, що причинили ся до сеи будовы.

По посвященю розбйшли ся чужоземцы до мѣстцевыхъ парохіянъ въ гостину, а Владика зъ духовенствомъ, пп. Колляторами и другими гбстьми загостивъ до мѣстцевого Пароха. Въ часѣ сеи гостины по тоастѣ въ честь Владики, промовивъ Владика. Заявивъ свою утѣху зъ нагоды посвящення новои церкви. Бго яко епископа кожда нова церковь въ дієцезіи найббльше тѣшить а тымъ бблыше ще сеся церковь въ околиці, де е сильна аґітація радикалізму. Се видимый знакъ, що радикалізмъ не запуская корѣня въ серця вѣрныхъ. Владика внѣсъ тоастъ въ честь оо. парохбвъ Стббна, що потрудились около будовы церкви, и въ честь всего духовенства околицѣ перемыскои, котре щиро и ревно дбае о утриманє парохіянъ въ привязаню до своеи церкви и свого обряду. Бувшій парохъ Стббна о. Сѣнкевичъ привѣвъ передъ Владику кблькохъ виднійшихъ Парохіянъ Стббна, межь ними енергічного вбйта ч. Панька Малецкого, и вказавши на тыхъ людей, що они були головными помбчниками до будовы церкви, найббльшй жертвы зложили та й всѣ притиности въ праздничнымъ пожертвованемъ поборювали, попросивъ о поблагословене для нихъ, Преосвященый зъ найббльшою приятностію се учинивъ и на памятку для парохіянъ и гостій казавъ роздати кблька сотокъ гарныхъ образкбвъ выготовленыхъ умысно въ память посвящення сеи церкви.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Дня 13 падолиста вбдбуло ся въ Сухоставѣ повѣта Гусятиньского отворене читальнѣ „Просвѣты" зъ щадницею и касою повичковою заснованои заходами мѣсцевого пароха о. Ілярія Сѣменовича при спбвудѣлѣ господарѣвъ Гринька Свергуна и Ивана Пилипова, мимо неохоты и противдѣлання деякихъ противниковъ народнои просвѣты. По вечерни и суплікаціи на интенцію читальнѣ, котру вбдспѣвало чотирохъ священникбвъ, нарбдъ удавъ ся громадно пбдъ проводомъ отцѣвъ духовныхъ до поблизькои хаты та заповнивъ по береги прибрану хорошо комнату читальняну а по-надъ сотка осталось на дворѣ коло вбдчиненыхъ вбконъ.

Зборы вбдкрывъ о. І. Сѣменовичь перечитавши на вступѣ привѣтъ и благожелана присланій канцеларією „Просвѣты" та повѣдомивъ о дарѣ 44 книжочокъ вартости 6 зр. 50 кр., за що зібраній довгими окликами „славно" выразили радбсть и подяку Головному выдѣлови. Потбмъ о. И. Сѣменовичь промовивъ о потребѣ просвѣты для селянъ, о хосенности спблокъ и касъ позичковыхъ та горячими словами передавъ у опѣку всѣмъ честнымъ громадянамъ щонино засновану, молоденьку читальню. — Провбдъ зборбвъ принявъ о. І. Кисѣлевскій парохъ зъ Крогульця. Упрошеный на той день хоръ селяньскій зъ Кобыловолокъ спѣвавъ пбдъ управою дяка Малисы хорошо пѣснѣ „Щасть намъ Боже", „Ще не вмерла Украина" и много иншихъ, на перемѣну по кождбй бесѣдѣ и деклямаціи, якій выголошували сусѣдні селяне патріоты. Велику и милу несподѣванку для зборбвъ зробили декляматоры-селяне, именно п. Як. Савицкій зъ Говилова, А. Антонишинъ зъ Кобыловолокъ и А. Чорный зъ Крогульця, котрій зъ одушевленемъ и смѣло выголошували складній и поучаючій патріотичній стихи власного укладу. По обясненю статутбвъ читальнѣ о. І. Сѣменовичемъ вписало ся новыхъ 61 членбвъ, такъ що читальня зъ членами-основателями числить теперь 82 членбвъ, а надѣятись, що до року число се подвоить ся.

По закрытю зборбвъ вбдспѣвано многолѣтя напередъ цѣсареви, опбля иншимъ и княжнѣ Ф. Чарторыйскбй, котра не то що не противна просвѣтѣ селянъ и читальни, але ѣй дуже рада та при кождбй нагодѣ подае помбчну руку въ потребахъ громады. Для примѣру наведу, о скблько довѣдавъ-ємь ся вбдъ Сухоставцѣвъ, деякій случаѣ такои помочи: выставленє 2-клясовои школы власнымъ коштомъ надъ 2500 зр., звбзницѣ коштомъ до 400 зр., до будовы дому приходского крбмъ припадаючои раты 750 зр. подарувала 85.000 штукъ цегли и много иншихъ. Честь ѣй за те! Дай Боже нашимъ громадянамъ якъ найббльше такихъ дѣдичбвъ!

На зборахъ бувъ такожь милый гбсть д-ръ Володимиръ Сѣменовичь, котрый що нно приѣхавъ зъ Америки для дальшихъ студій въ медицинѣ по столицяхъ Европы та загостивъ до брата, мѣсцевого пароха. По замкненю зборбвъ удавъ ся д-ръ Сѣменовичь до хаты, де зготовлено принятє гостямъ селянамъ, и тримавъ тамъ рѣчь дуже поучаючу о Америцѣ, ей культурѣ, звычаяхъ, обычаяхъ та про нашихъ выселенцѣвъ, заохочуючи нашихъ селянъ до просвѣты, передовсѣмъ до творення спблокъ, бо — мовивъ — Америка тымъ сильна та славна, она дае примѣръ въ тбмъ взглядѣ не тблько поодинокимъ людямъ и громадамъ, але и всѣмъ державамъ, звучи себе Сполучеными державами. Пбзною ночию попращались гостѣ сего красного обходу та покрѣплений на дусѣ розбйшлись домбвъ, бажаючи якъ найчастѣйше такихъ товариськихъ, поучаючихъ сходинъ. Надѣяти ся, що выдѣлъ читальнѣ пбдъ проводомъ дѣяльного свого головы, о. пароха, доложить всѣхъ старань, щобы такъ читальня якъ и при нѣй каса, котра вже теперь на книжочкахъ щадничихъ мае надъ 150 зр., хорошо розвивала ся та принесла честь и пожитокъ громадѣ.

Одень зъ Участниковъ.

На загальній зборы повѣтового товариства політичного Селяньска Рада у Львовѣ дня 18. падолиста явило ся надъ 60 членбвъ, переважно селянъ. Збраныхъ привитавъ голова товариства о. Григ. Гбрнякъ зъ Винникъ и покликавъ на секретаря п. Ивана Дудкевича зъ Рудна.

Секретарь товариства адвокатъ д-ръ Кость Левицкій здавъ справу зъ дѣяльности товариства за часъ вбдъ липня 1897 р. Селяньска Рада выслала була своихъ вбдпоручникбвъ о. Григ. Гбрняка зъ Винникъ, Михайла Царя зъ Пбдберезець и Ивана Ярему зб Щирця на всеавстрійске вѣче господарске до Вѣдня, котре вбдбуло ся дня 14. падолиста 1897 р. На тбмъ вѣчи поставивъ о. Гбрнякъ внесенє, щобы заводовій спблки рбльничій запроваджено окремо для селяньскои посѣлости въ рускбй части Галичины, и сесю резолюцію вѣче приняло. Селяньска Рада брала участь въ доповняючихъ выборахъ до львбвскои рады повѣтовои, при котрыхъ выбрано всѣхъ трехъ Русинбвъ: о. Григ. Гбрняка зъ Винникъ, и Гриня Чичкевича зъ Хоросна и Ивана Федчишиного зб Скнилова. Вбдтакъ скликала Селяньска Рада повѣтове вѣче народне до Щирця въ память 50-тыхъ роковинъ знесеня панщины и нашого вбдродженя народного. Вкбнци удѣлювано информаціи въ справѣ урядованя громадъ въ языцѣ рускбмъ, наслѣдкомъ чого въ деякихъ громадахъ львбвского повѣту вже урядує ся по руски. При нарадѣ надъ справозданемъ жалували ся селяне, що деякій священники вбдтягають ся вбдъ працѣ народнои. — По принятю справозданя и выборѣ новои рады товариства та суду мирового, ухвалено, на предложенє о. Билинкевича зб Знесѣня, выслати о. Данилови Таначкевичу подяку за оборону правъ селяньскихъ.

Вкбнци нова рада товариства уконституувала ся въ той способѣ, що головою выбрано адвоката д-ра Костя Левицкого зб Львова, заступникомъ головы Мих. Царя зъ Пбдберезець, писаремъ о. Гбрняка зъ Винникъ, скарбникомъ лѣкаря д-ра Евгена Озаркевича зб Львова, а о. Богдана Еліяшевского зъ Гуменця, о. Іосифа Иванця зъ Ременова и Ивана Глуховецкого зъ Острова членами рады товариства.

НОВИНКИ.

— Въ руско народнбмъ театрѣ завтра [въ субету] оперета Артемовского „Запорожець за Дунаемъ".

— Въ селѣ Петриловѣ въ товмацкбмъ повѣтѣ выдѣлъ тамошнои читальнѣ „Просвѣты" ухваливъ дня 3. цвѣтня сего року збудувати дбмъ читальняный и крамницю на памятку сегорбчныхъ ювілеѣвъ. Нова читальня и крамница вже готова, покрыта блихою и коштує 600 зр. На засѣданю зъ дня 4. падолиста ухваливъ выдѣлъ читальнѣ перенести читальню до нового дому.

— Продовженє загальныхъ зборбвъ „Академічнои Громады" вбдбуде ся дня 26 с. м. [въ суботу] о 7-бй год. вечеръ на університетѣ. — Выдѣлъ.

— Вѣденьске товариство „Січ" устроює вечернице зъ нагоды 25-лѣтного ювілея літературнои дѣяльности д-ра Ивана Франка въ суботу (26 с. м.) въ однбй зъ тамошныхъ ресторацій.

— Мечиславъ Барановскій, директоръ въ ц. к. женьскбй учительскбй семінаіри у Львовѣ, упокоивъ ся нинѣ рано въ 47-бмъ роцѣ житя по тяжкбй хоробѣ на рака желудкового. Покбйный бувъ даннѣйше професоромъ въ Станиславовѣ, опбля инспекторомъ окружнымъ львбвскимъ (для мѣста), а вкбнци ставъ директоромъ въ женьскбй семинаріи. Положивъ заслуги на полю педаґоґічнои літературы, и вбдзначувавъ ся правнымъ характеромъ и серцемъ; звѣсна була благородна его засада: „коли не можешь кому помочи, стережись шкодити!" Лишивъ по собѣ якъ въ учительстві такъ и середъ молодѣжи загальный жаль. Похоронъ вбдбудє ся въ недѣлю, о 3 бй год. зъ полудня. В. е. п.!

— Скрипты права карного пбсля выкладбвъ проф. д-ра Петра Стебельского выдавъ „Кружокъ правникбвъ" при товариствѣ „Академічна Громада". Поки що выйшла часть загальна и коштуе 1 зр. 87 кр. Звертати ся въ сѣй справѣ треба до тов. Петра Рондяка, студента правъ [Рынокъ ч. 10, II. поверхъ]. Небавомъ выйде карна процедура. — За Выдѣлъ „Кружка правникбвъ" *Ив. Макух* голова, *Петро Рондяк* касіеръ.

— Послѣдни зелѣзничій катастрофы въ Галичинѣ записують до свого сумного памятника ще одну смерть. Оногды померъ въ Краковѣ кондукторъ Станиславъ Третеръ, покалѣченый смертельно пбдъ Чарною.

— Послѣдный диліжансъ въ Галичинѣ. Особову почту Чорткбвъ-Скала внесено зъ причины руху на новыхъ льокальныхъ всходогалицкихъ зелѣзницяхъ. Бувъ се послѣдный державный диліжансъ въ Галичинѣ.

— Краевымъ маршалкомъ Буковины мае на ново бути именованый посолъ Иванъ Лупулъ [Румунъ], а его заступникомъ рбвно-жь на ново д-ръ Іосифъ Ротъ [Нѣмець].

— Зъ Рожнѣтовского одержуемо отсе письмо: На спростоване п. Стефана Кардаша зъ Долины помѣщене въ 252 ч. „Дѣла" оправдую ся въ той способѣ, що дѣйстно одинъ высокоповажаный священникъ, членъ рады повѣтовои, повертаючи зразъ по выборахъ до касы повѣтовои въ Долины, въ дорозѣ повѣдомивъ мене, що всѣ члены-селяне рады повѣтовои въ Долинѣ голосували на Поляка. На мое дальше запытанє, хто се именно учинивъ, вбдповѣвъ менѣ той членъ, що всѣ зъ вынимкомъ священникбвъ. Може бути, що сей священникъ сказавъ менѣ се въ поспѣху и такъ закрала ся до моеи дописи въ 240 ч. „Дѣла" неприемна помылка, за котру я п. Кардаша мбцно перепрашаю а сказане въ тбй дописи що-до его особы рѣшучо и охотно вбдкликую. — Коли однакожь п. Кардашъ вбдкликуе ся такожь до минувшости, то тымъ тягне мене немовь за языкъ и длятого я осмѣляю ся запытати его въ отсѣй справѣ: П. З. К. зъ Долины казавъ менѣ, що Вы п. Кардашъ пбдчасъ выборбвъ до рады державнои въ р. 1897 пбйшли передъ днемъ выборбвъ зъ IV. курія до п. старосты Навроцкого и запевнили его о своѣй льоальности для его особы а въ доказъ сего дали слово, що на день выборбвъ выдалите ся въ Долины. Смѣю отже Васъ запытати: чи се такожь „качка", а то тымъ бблыше, що подббній справы уважавъ бы я такожь яко зломанє солідарности въ справахъ рускихъ?

— Цѣсарь-джентельменъ. Нѣмецкій цѣсарь Вільгельмъ II. вбдзначае ся ввѣчливостію особливо — для жѣночого пола. Сего року пбдчасъ его побуту въ лѣчничбй мѣсцовости Аенгавзенъ якісь двѣ дамы жертвували ему пышну китицю цвѣтбвъ. Цѣсарь бувъ тымъ дуже вдоволеный и запытавъ: чимъ може имъ вбддячити? — „Картою почтовою зъ видами Єрусалима", вбдповѣли въ одинъ голосъ обѣ дамы. Цѣсарь Вільгельмъ сповнивъ ихъ бажанє. Сими днями великій конюшій двора гр. Ведель переславъ въ цѣсарского припоручена тымъ дамамъ кблька картъ зъ видами Єрусалима и въ написію: „Поклбнъ изъ Земль свѣтуванои".

— Дорогій автоґрафъ. Автоґрафы славныхъ людей и писателѣвъ платять ся дуже дорого. Сими днями оголосивъ одинъ богатый Американець, що заплатить 100.000 долярбвъ за рукопись Шекспіра. До тепер збирачѣ такихъ рѣдкостій знають тблько сѣмь автоґрафбвъ славного драматурґа англійского, а зъ того три пбдозрѣнои вартости. Передъ кблькома роками за автоґрафъ Шекспіра заплативъ британській музей 3.000 фунтбвъ штерлінґбвъ [36.000 зр. в. а.].

— По американьски. Въ деякихъ ґазетахъ американьскихъ заведено небувалу новбсть, именно рубрику „толкованє снбвъ". Жадній новостей Янкесы радо присылають списаній свои сновидѣня, а редакційный „спеціялістъ" якъ Іосифъ у Фараона выкладае ихъ значѣне. Нема надъ американьскій гумбуґъ!

— Дрббні вѣсти. Въ Яворовѣ розпочато будову новои церкви зъ твердого матеріялу. — Звѣстный ґеоґраф Елізе Реклі приготовляе на паризку выставу величезный ґльобъ, котрого промѣръ буде выносити 84 стбпъ або 14 сяжнѣвъ. — Два міліоны франкбвъ заробивъ одинъ паризкій театръ выставивши 286 разбвъ славну комедію Ростанда п. з. „Cyrano de Bergerac". — Въ Тарновѣ застрѣливъ ся правникъ Рудольфъ Сихрава, не зложивши правничого испыту въ Краковѣ. — Чума въ Бомбаю [въ Индіяхъ] и въ охрестности въ послѣднбмъ часѣ значно зменшила ся. — Дня 23 падолиста с. р. померъ въ Щеплотахъ, яворбвского повѣта, емеритованый радникъ двора и кавалеръ ордена Леопольда д-ръ Людвикъ Пепловскій въ 79 роцѣ житя. — Дня 19 с. м. померъ въ Перемышли заступникъ державного прокуратора Казиміръ Монне зъ 40 роцѣ житя. — Зъ Границѣ доносять телеґрафічно, що вбддѣлъ розбишакъ, зложеный Зъ 25 людей, задержавъ оногды фальшивыми сиґналами углевый поѣздъ межь Сосновцемъ а Милбвцями и обрабувавъ персоналъ поѣзду. Кблькохъ розбишакъ арештували вже власти россійскій. — Минувшои суботы о 7½ год. вечеромъ, вахмайстеръ 7 полку уланбвъ Гельбъ дбставъ ся черезъ власну неосторожность пбдъ колеса блискавичного поѣзду, ѣдучою до Львова, на переходѣ коло вбльчаньскои церкви и згинувъ на мѣсци, подертый на кусники.

Наука, штука и література.

— „Літературно-науковий Вістник", книжка XI., за падолиста 1898, мѣстить въ собѣ: „Великі роковини", прольоґ Ів. Франка; „Шевченко про Котляревського". Виривки з повісти Шевченка „Близнюки"; „На полі", напис Ольги Кобилянської; „Самотою на чужині", поезиї А. Кримського; „На селѣ", повість М. Школиченка (глави V—IX); „З татарських леґенд Д. Маміна-Сибіряка": Баймаган; „Американський претендент", повість Марк-Твайна (глави XX—XXII); „Осінне сонце", поезия Л. Якобовского. — „Українсько-руське літературне відродженє в історичнім розвою українсько-руського народу", відчит проф. Мих. Грушевського; „Перші видання „Енеїди", М. Грушевського (з портретом І. Котляревського і заголовком першого видани Енеїди); „Котляревський і його Енеїда", відчит проф. д-ра Стефана Смаль-Стоцкого; „Ювилей відродженя українсько-руського письменства"; „Ювилей 25-лїтної літературної ґіяльности д-ра Івана Франка" (з портретом І. Франка); „Із чужих літератур." (Новини росийської літератури: Л. Толстой, Чехов, Боборикін, Мамін Сибиряк і иньші „сибиряки"; Потапенко, Микулич, Горькій, ювилей Бєлінского) Мих. Грушевського; „Перша руська виставa штуки", Івана Труша; „Хронїка і бібліоґрафія".

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр

— Именованя. Старшими инжінерами другои клясы для удержуваня евіденцій въ IX. клясѣ ранґи, именований въ статѣ урядниковъ для удержуваня евіденцій ґеометры першои клясы: Ив. Федина, Іос. Гофманъ, Алек. Тапрайґеръ, Стан. Зловодскій, Людв. Мусяла, Ант. Туркевичъ, Маркіянъ Головацкій и Іос. Хшановскій.

Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъєднувати „Дѣлу" якъ найбольше новыхъ передплатникбвъ.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 25 падолиста. Въ обохъ палатахъ рады державной нинѣ засѣдане присвячене цѣсарскому ювілеєви. Въ палатѣ послбвъ не явили ся послы: соціялісты, шенерерівцѣ и часть нѣмецкихъ людовцѣвъ.

Вѣдень 25 падолиста. За оборону шляхты и польского кола мае д-ръ Быкъ дбстати титулъ барона.

Будапештъ 25 падолиста. На конференціи правительственного сторонництва сказавъ бар. Банфі, що правительство має повне довѣре у корони и є приготоване на всякій випадокъ; на разѣ просить президентъ міністровъ, щобы сторонництво заховало спокій, а о будучности нема що журити ся. Заяву сю прийнято до вѣдомости и уладжено Банфіому овацію.

Трієстъ 25 падолиста. Намѣстникъ гр. Ґоесъ вѣдвѣдавъ въ Ровіню презеса тамошної торговельної палаты, а побачивши у него въ сальонѣ лише портреты короля Віктора Емануила и Мацінього, вѣдвернувъ ся и вийшовъ, не попращавшись.

Бѣлградъ 25 падолиста. Скупштина вѣдбула перше засѣдане и провѣрила новій выборы.

Берлинъ 25 падолиста. Reichsanzeiger оголошує, що нѣмецкій посолъ при Ватиканѣ Більовъ перейшовъ въ сталый станъ спочинку.

Магістратъ и рада мѣска звернулись до правительства зъ просьбою о отворене границь для привозу худобы. Справа ся важна для Австріи и Угорщины, бо они найбільше вывозили худобы до Нѣмеччины, а теперь черезъ замкнене границь не можуть сего робити.

Парижъ 25 падолиста. Міністеръ для кольоній позволивъ жѣнцѣ Дрейфуса выслати до него депешу на Чортовъ островъ. Депеша буде выслана до губернатора, котрый ю передасть Дрейфусови.

Римъ 25 падолиста. Вчера начали ся наради мѣжнародної конференціи въ справѣ анархістовъ; на конференціи є заступленій всѣ держави. Зобраныхъ повитавъ именемъ короля міністеръ Каневеро, подякувавъ за принятє запросинъ и высказавъ надѣю на успѣшність конференціи.

Заступникъ Австріи, посолъ при Квірналѣ бар. Пазеті, подякувавъ за запросины, а на его внесене выбрано президентомъ конференціи Каневара. Вѣцепрезидентами выбрано Пазетого и бельґійского посла. Опѣля выбрано секретарѣвъ, принято регуламінъ и обговорено програму нарадъ. Слѣдуюче засѣдане сегодня.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Маріянъ Долиньскій

асистентъ клініки гінекольоґічно-положничої проф. Іордана, унів. Ягайлоньского, и б. практикантъ шпиталя св. Людвика для недугъ дитячихъ,

осѣвъ и практикує въ Перемышли.

Мешкає при улици Францишканьскій ч. 26

4187 *входъ вѣдъ ул. Владиче (коло вежі.)* 5—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Замку Гіпоточного на памятніхъ площи Галицкои

поручає въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, льорнеты, бінокле, телескопы, барометры, термометры, гібкій ареометры, мікроскопы, люпы, компасы райсцайґи, тамыце мірничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дневниковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПІНЬ

въ ресторації НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. (Домъ власный, можна достати щоденно якъ о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкацкій легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	6 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить въ моєи реставрації, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ отравъ и напитковъ наосмотрена кухня.

79 161—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

На св. Николая и на Роздвяну яличку

поручаю для прикрасъ великій выборъ гарно прикрашеныхъ цукровинокъ, чоколядовыхъ, пікеровыхъ, арабесокъ, буквъ, міґдалового печива и т. п. Для перепродуючихъ по зниженыхъ цѣнахъ На жадане посылаю скриночку зъ 120 штуками за 1 зр., въ ангеликомъ о 15 кр. більше. Опаковане не числить ся. Дуже деликатній фіґурки по 2 зр. за коробку. Зъ поважанемъ

ANTON TESAR

cukrář na Pekarske ul. 74 v Brně [Берне]. 454 1—2

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літоґрафічне

ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

виготовляє

всякій літоґрафічній выробы

звычайни візитовій білєты вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білєты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ каверткою 188 51—51

"PRIMUS,"

Фабрика

ТУТОКЪ ЄГИПЕТСКИХЪ

у Львовѣ ул. Малецкого ч. 9

має честь повѣдомити Р. Т. консументовъ, що тутки „Primus“ [най знаменитій въ сімъ столѣтю] можна набути у Львовѣ у фірмъ: Сейфгарть и Дидиньскій, ул. Театральна, Иванъ Бромирьскій ул. Короля Людвика, Фрідріхъ и Бікокъ ул. Гетьманьска, Казимиръ Горґоничъ ул. Галицка и Иванъ Дуткевичъ Ринокъ [рогъ ул. Краковскои] Рѣвножъ по всѣхъ бѣльшихъ трафікахъ львовскихъ и въ значнѣйшихъ фірмахъ и трафікахъ на провінціи

Зъ глубокимъ поважанемъ

451 2—7 *К. ПРІМУСЪ*

Диваны перскій и портіеры

праднй (старинний)

продає, купує и заповічає, а также приймає на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высилаємо нашій богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Глядаю инструктора

для ученика высшои ґімназіи зъ выкладомъ рускимъ на цѣлый рѣкъ. Близша вѣсть въ Адміністрації „Дѣла“.

410 1—3

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3

190 61—?

Попукую до ведения домового господарства женщины середныхъ лѣтъ интеліґентнои. Згодосити ся схотять до о. Володимира Голинатого, пароха Шельпакъ, почта Нове село коло Підволочиськъ. 449 2—3

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажь законно дозволеныхъ папербвъ державныхъ и льосовъ. Згодошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-Zeile 8, BUDAPEST. 1—10

Пракседа з Созаньскихъ Штенґель

має честь завідомити Пов. Р. Т. Публіку, що

записи на курс науки ТАНЬЦІВ

розпочинають ся в сих днях.

Уділя най вѣйших товарискихъ і сольо танців, а на жадане також лекцій в приватних домах і в пансіонах. Принимає рівнож відрубні Кружки в осібних годинах в своїм сальоні.

Близша відомість в Рынку ч. 8, I. поверх (через ґанок). 422

НАРОДНА ТОРҐОВЛЯ

приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільоґрамовъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ бкільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка

у Львовѣ, ул. Академічна ч. 8, 222 9—?

має на складі сходуючі книжки:

Іловайський Д.	Княжій періодъ Украіни том I. до Володим. Мономаха	1·60 кр
„	Княжій періодъ Украіни Руси том II. до Данила Галицкого	1·80 „
І. П.	О вихованю, підручникъ для женщинъ	—·30 „
Йокай Мавр.	Золотий чоловік, роман з угорского	1·80 „
„ „	Новий дідич 2 томи роман з угорского	1·50 „
Калитовский Ом. Др.	Материяли до літератури апокріфічної	—·35 „
Карпенко Карий (Ів. Тобілевич)	Драматичні твори	1·20 „
Качала Степан.	Коротка історія Руси	1·20 „
„ „	Похід Собіского під Відень	—·20 „
Квітка Григорий.	Маруся, повість	—·10 „
Кенан Юрий.	Сибір 2 части	1·20 „
Кірі Ганна.	Замок Деді, повість	2·50 „
Конисский Ом.	Грішники, роман-хроника	—·50 „
„ „	Оповіданя	—·20 „
Короленко Володимир.	Сліпий музика, повість	—·60 „
Костомарів М.	Богдан Хмельницкий 4 томи	6·40 „
„	Гетьмановане Брюховецького	1·25 „
„	Виговского І. і Хмельницького Ю.	1·60 „
„	Дамяна Многогрішного	1·25 „
„	Мазепи 2 томи	3·30 „
„	Самійловича	1·25 „
„	Історичні монографії т. I.	2·— „
„	Чернигівка, повість історична	—·70 „
„	Куденр, повість історична	—·80 „
Коцюбинський Мих.	Для загального добра, оповіданя	—·20 „
„ „	Не контюр, оповіданне	—·10 „
„ „	Хо, оповіданне	—·10 „
„ „	Задля хазяйства, оповіданне	—·10 „
Кропивницькій Марко.	Титарівна, драма	—·20 „
Кулик Володимир.	Писанки	—·10 „
Куліш Панько.	Крашанка	—·20 „
„ „	Хуторна поезия	—·50 „
„ „	Чорна рада хроніка, повість	—·80 „
Ланська.	Обрусителі, повість з великорускаго	—·60 „
Левенко Вол.	Пани й люде, роман	—·80 „
„ „	Per pedes Apostolorum, образки з життя	—·30 „
„ „	Солдатський розрух	—·10 „
Левицький Ів.-Нечуй.	Кайдашева сімя, повість	—·50 „
„ „	Микола Джеря, повість	—·80 „
„ „	Навіжена, повість	—·20 „
„ „	Над чорним морем, повість	—·90 „
„ „	Не той став, повість	—·30 „
„ „	Повістки и оповіданя	—·50 „
„ „	Поміж ворогами	—·50 „
„ „	Причепа	1·50 „
„ „	Світогляд українського народу	—·30 „
„ „	Хмари	1·50 „
Левицький Кость Др.	Німецько-руський правничий словар	3·50 „
„ „	Руська правда	—·50 „
„ „	Правничи часопись за рочник кождий по	1·— „
Лисенко Микола.	Коза дереза, комічна оперета	—·80 „
„ „	Різдвяна ніч, опера	—·80 „
Льоті П.	Рибак ісландський, повість	—·60 „
Лукіч Василь.	Ватра, альманах	1·50 „
О. Л—сь.	Не судилось, оповіданє	—·40 „
Латиньска граматика	для 3 і 4 класи	1·20 „
Латиньскі вправи	Цухницкого для 3 класи	—·80 „
Маковей Осип.	Весняні бурі, новели	—·10 „
„ „	Оферма, оповіданне	—·10 „
„ „	Поезиі	—·20 „
Мирний Панас.	Лимерівна, драма	—·20 „
Навроцкий Володимир.	Творя том I.	1·— „
Нагнибіда С.	Про руску правопись	—·05 „
„ „	Нарід в неволі	—·10 „
Обачний.	Соціалісти межи семинаристами	—·15 „
Огоновський Ом. Др.	Галькина Острожска, трагедия	—·15 „
„ „	Історія руської літератури т. I. 3 зр. т. II. 3 зр., т. III. 4 зр., т. IV.	1·— „
„ „	Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1·50 „
Олександрович Матро.	Писанки	—·10 „
Онет Юрий.	Великий ліс, повість з французского	2·— „
Онишкевич Гнат.	Руска бібліотека т. III.	—·75 „
Орженцкова Еліза.	Нинина повість з польского	—·75 „
„ „	Хам повість з польского	1·— „

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пільгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальоновій и настѣнній, ходинки, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціальный вѣддѣлъ для конфекцій дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилає ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés“ пл. Капітульна ч. 3.** 190

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКІЙ до сѣкання мяса по зр. 4. Сита волосяний почвбрий до паштетовъ по зр. 1, 1·50 и 1·60.

поручає ПЕТРО ХИПОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (противъ катедры.)

Також и на раты

безъ вѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хѣдинки, ковдры матованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякій артикулы потрѣбній до уряджения домового въ складѣ диванівъ „Terpichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска ч. 6. (Пасажъ Ґавсмана). На провінцію высилає ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

БРИТВЫ власного выробу зъ англійскои сталѣ пропоручає Иванъ Лаврукъ ножѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванівъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаємо на жадане нашій богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Н. Скеданъ

пѣвець церковный въ Поздячи п. Медика, глядає посады дяковскои и до господарства.

453 2—3

Выстава загальна

всѣхъдныхъ и вищихъ чужихъ и краевыхъ диванівъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдинкивъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день и въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевій цѣны указаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полежній въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Ґавсмана) 190

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 жовтня 1896

після часу середно-европейского [віденського о 36 мінут від часу ліського].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
6.45		з Іцкан	6.09		до Підволочиськ з головн. двірця
7.40		„ Якова	6.05		„ Іцкан
7.50		„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиськ з Підзамча
7.55		„ Сокаля	8.35		„ Кракова
8.05		„ Лавочного		8.50	„ Кракова
8.15		„ Тернополя на головний двірець		9.15	„ Сколього
9.05		„ Кракова		8.45	„ Якова
10.35		„ Іцкан		9.35	„ Підволочиськ з головного двірця
10.45		„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
1.01		„ Якова		9.55	„ Белзця
1.50	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиськ з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиськ на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. двірець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиськ на Підзамче		8.—	„ Стрия
	5.35	„ „ „ голов. двірець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
		ночі			**ночі**
	3.04	„ Підволочиськ на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. двірець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиськ на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиськ на головн. двірець		7.44	„ Якова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиськ з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньского. Зъ друкарни Института Ставропиґійского, вѣдъ зарядомъ Іосифа Дашкевича

Ч 255 Львовъ, Субота 14 (26) Падолиста 1898. Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературний додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повістей“ выходить що второкъ, и що второкъ и пятницю на переміну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнайзлового 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів року	9 зр.	на пів року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція відъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації безплатний відъ порта.

Поєдинче число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звичай приймають ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічки инсератового або ся місце въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.,

Подяки и инші домагаючи ся приватні числить ся по 15 кр. відъ стрічки.

Зъ рады державнои.

Обѣ палаты рады державнои відбули вчера засѣданя выключно въ тій цѣли, щобы віддати цѣсареви честь въ 50 тій роковинѣ его панованя. Послы прибули на засѣданє въ святочныхъ строяхъ; деякій чески послы въ чамарахъ, иншій въ фракахъ съ ордерами. Комплетъ палаты бувъ поважный, тілько лавки шенererіянцівъ и соціальныхъ демократівъ були порожній. Бракували такожь деякій послы зъ нѣмецкои людовои партіи зъ фракціи Барайтера.

Президентъ створивъ засѣданє довшою промовою, въ котрій кинувъ ретроспективный оглядъ 50-лѣтного панованя цѣсаря Франц Іосифа. „Що-небудь принесла сеся періода часу — мовивъ бесѣдникъ — лицарскій нашъ монархъ нѣколи не захитавъ ся. Вінъ бувъ усе на дво рѣдныма примѣромъ непохитного повненя обовязківъ, безвзглядного посвяченя державѣ и народамъ, дѣйстно геройскои вытревалости у всѣхъ відмѣнахъ жита. Австрія завдячуе своему цѣсареви культурный розвій публичного жита, знаня, штуки, літературы, торговлѣ и промыслу. Зъ подивомъ и любовію, съ сердечнымъ пістимомъ гладять австрійскій народы на свого цѣсаря-ювілата и съ чувствомъ глубокого поважан складають у его стопъ даннину своєи найсердечнѣйшои подяки.“ — Промову выслухала цѣла палата стоячи. — Президентъ закінчивъ трикратнымъ окликомъ, а послы повторили. Відтакъ палата уповажнила президію вложити цѣсареви въ дни ювілея вѣрнопідданчій бажаня щастя и божого благословенія. На тімъ засѣданє замкнено.

Надзвычайне засѣданє палаты панівъ також було присвячене выключно ювілейній маніфестаціи для цѣсаря. Торжественну промову выголосивъ президентъ палаты панівъ кн. Віндішгрецъ. „Якъ всѣ круги людности — мовивъ бесѣдникъ — такъ и высока палата відчувае повне значенє дня 2 грудня, а потребою всѣхъ нашихъ сердецъ є: дати при тій нагодѣ выразъ чувстванъ непохитнои вѣрности, поважаня, повныхъ любови и глубоко відчутои вдячности, який щ оймають кождого Австрійца на згадку о своѣмъ цѣсарю. Великій и численій бачимо поступы на всѣхъ поляхъ людскои творчости. Сильна и свѣтло увѣнчана лавромъ сповнюваня обовязківъ та щиро одушевлена для свого найвысшого вожда є наша величава армія. Могуче є становиско державы, а въ ей мудрімъ начальнику свѣтъ величае сторожа мира. Пятьдесятый рікъ управляе цѣсарь неутомимо зносячи найболючійшій удары. Благаємо Всевышнього, що ы ще довгій лѣта хоронывъ и удержавъ намъ цѣсаря и нагородивъ его труды щастемъ народівъ, відвертавъ відъ него всякій терпѣня. Тѣнь жалобы и велычь болю казали залишити всякій торжественній обходы и приняти, для того обмежуся на внесеню, припоручаючімъ президіи палаты: у відповѣдный способъ зложити у стопъ престола вѣрнопідданчій поклонъ. — Палата приняла одноголосно ссе внесеня и повторила за президентомъ окликъ: „Его величество, нашъ дорогій цѣсарь и король най живе!“ По тій маніфестаціи президентъ замкнувъ засѣданє.

Справы парляментарній.

На засѣданю палаты послівъ дня 17. с. м. п. д-ръ Ярославъ поставивъ слѣдующу интерпеляцію до міністра краевои оборони:

„Въ Лошневѣ въ повѣтѣ теребовельскімъ якійсь хтось незвѣстный затеръ напись на уличній таблици. Жандармъ Любашівскій, котрый патролювавъ въ селѣ дня 30 жовтня с. р., не подаючи, на чімъ опирае свое підозрѣня, переслухавъ въ громадскій канцелярії двохъ честныхъ газдівъ: Назара Давидова и Івана Петровича. Мимо того, що слѣдство не выказало нѣякихъ обтяжаючихъ моментівъ, заперъ ихъ въ громадскімъ арештѣ и відбійшовъ. По кількагодиннімъ арештѣ громадскій начальникъ выпустивъ ихъ, не подаючи имъ причины арештованя. Тогдѣ звернулись они зъ жалобою до команды жандармерія въ Теребовли. Тамъ жандармы высмѣяли ихъ и відправили словами: „Сей конароткій арештъ нѣчо вам не зашкодить!“

Отже коли такимъ поступованнямъ названый жандармъ допустивъ ся явного надужитя урядовои власти, підписаний запытують міністра краевои оборони: Чи вінъ готовъ заказати строге слѣдство противъ жандарма Любашівского, евентуально его примѣрно покарати?“

—

Вчера відбуло ся засѣданє выконуючого комітету правиць. На тімъ засѣданю була и парламентарна комісія полудневославіньского клюбу. Обговорювано рѣзній наглій жаданя полудневыхъ Славянъ, и комітетъ ухваливъ полагодити ихъ прихильно та й повѣдомити о тій ухвалѣ правительство.

Група Шенererа хотѣла выступити зъ новымъ наглячимъ внесенемъ о обжалованє міністра Гавча за выдану въ своѣмъ часѣ заборону носити нѣмецкимъ буршамъ въ Празѣ буршівскій шапки. Наглячє внесеня, якъ вѣдомо, вымагае 40 підписівъ, а що навѣть члены нѣмецкого людового сторонництва не хотѣли тімъ підписати того внесеня, то шенererіянцѣ мусѣли залишити свое внесеня.

Підкомітетъ для банковои и валютовои справы, принявъ вчера по довгій дискусіи предложеня въ справѣ банкового привілею, правила въ справѣ засновуваня новыхъ філій банку и білянсу та банкову инструкцію. Всѣ внесеня стремлячій до змѣны предложеня відкинено.

—

Справа межь послами Дашиньскимъ и Дѣдушицкимъ представляе ся такъ: Въ часѣ промовы посла Міленского выникла ся жива перепалка межь членами польского кола и соціалістами. Коли Міленскій выявивъ анальогію межь Муравьевомъ и роботою соціалістівъ, Дашиньскій крикнувъ до Міленского, що то безлична клевета. Гр. Дѣдушицкій, стоячи коло Дашиньского, повторивъ голосно, що соціальній демократы працюють на згубу польского народу ще успѣшнѣйше, якъ Муравьевъ Вешатель. Дашиньскій и Дѣдушицкому закинувъ клевету; на се Дѣдушицкій по засѣданю відславъ Дашиньскому свѣдківъ: бар. Людвігсторфа и гр. Черніна. Дашиньскій відзванія не принявъ, бо — якъ сказавъ — уважае гр. Дѣдушицкого за побожного католика, стже бажае охоронити его відъ великои кляты, а соціалістівъ відъ величезнои дурницѣ, якою є поединокъ.

—

Въ справозданю зъ ювілейного засѣданя палаты послівъ мы згадали, що шенererіянцѣ не явили ся на тімъ засѣданю. Щобы зрозумѣти сесю абстиненцію, наводимо интерпеляцію и внесеня Шенererа, поставленє на попереднімъ засѣданю палаты:

„Зъ огляду на се, що я и мои товаришѣ не будуть на найближшімъ такъ званімъ ювілейнімъ засѣданю, бо відъ нашого переконаня мужѣ нѣмецко-народныхъ переконань не можуть брати участи въ маніфестаціяхъ льояльности анѣ теперь, анѣ взагалѣ такъ довго, доки істнують противзаконній языковій розпорядженя, позволю собѣ вже нинѣ поставити запытане въ справѣ другого зъ черги засѣданя. Відъ §. 48 в) регуляміну палаты президентъ може скликати членівъ палаты на надзвычайне засѣданє. Чи президентъ не мавъ бы охоты скликати надзвычайне засѣданє на день 26 падолиста, яко въ рочницю введеня ноліція до парляменту, зъ такимъ порядкомъ дневнымъ: Внесеня посла Шенererа и товаришівъ въ справѣ уряджена пропамятної таблицѣ въ парляментѣ“.

Відтакъ п. Шенererъ відчитавъ напись, яка мала бы бути умѣщена на тій пропамятній таблици, и просивъ о приняте внесеня. — На се заявивъ президентъ: „Панъ Шенererъ видко жартуе собѣ. Надъ сею справою переходжу до порядку дневного, жаданого надзвычайного засѣданя не скличу и внесеня п. Шенererа не віддамъ відъ голосованє“.

Юрій Брандесъ у Львовѣ.

Відъ тыждня гостить у Львовѣ славнозвѣстный данській писатель Юрій Брандесъ приниманый въ найбільшимъ почестями въ найвысшихъ кругахъ польскои суспільности

Въ справѣ науки нотного хорального спѣву по нашихъ селахъ.

Написавъ *Иванъ Гармателѣ.*

Бувъ часъ, коли то у насъ зъ великимъ жаромъ взято ся було по селахъ до науки нотного спѣву, особливо, якъ о. Ватошиньскій въ Денисова завѣвъ бувъ у своѣй громадѣ постійну школу вокальної и инструменталъної музики, зложеної переважно таки изъ самыхъ денисовскихъ мужиківъ. Та на жаль, відъ коли сей великій приятель и добродѣй сільского люду въ своѣй невпиваній народній службѣ підупавъ на здоровлю, відъ тогды и наука хорального спѣву якось помалу зачала по селахъ притихати; мабуть не выровумѣла руска громада якъ слѣдъ глубокои вдячности за его незрівнаного народного педагога...

А шкода була бы велика, наколи бъ сеся, зъ такимъ посвященемъ и трудомъ підънята праця не знайшла для себе відповѣднои підмоги и выровумѣня у сільского люду та его провідниківъ, бо якъ вѣдомо, то и сеся сестра музъ не малу мае культурну місію у всѣхъ народівъ и людей.

Що музика мае великій вплывъ на чувство чоловѣка и черезъ те выступае яко могучій чинникъ въ суспільномъ выхованю, се вѣдомо намъ уже зъ-давна — відъ такихъ учителівъ якъ старинні Греки, а принципъ сей и доси не стративъ свого наукового и практичного приложеня въ цѣломъ цивілізованімъ свѣтѣ. По думцѣ знатоківъ и естетиканівъ музика — се найуспѣшнѣйшій регулякторъ чувства нашого у найрізнороднѣйшихъ появахъ его жита; се найприступнѣйше и найпопулярнѣйше средство до розбудженя и підднесеня чувства и идей у мало розвитого, на лонѣ ще природы живучого люду. Тымъ то ледви чи знайде ся на свѣтѣ якій народъ або людина, що не зазнали бъ на собѣ сего благодатного вплыву музики — о скілько она усмирае нашій нервы, лагодить острій темпераменты, ублагороднае нашій обычаѣ, засиляе народну фантазію, підіймае духа народного по-надъ рівень звычайнои буденщины а въ масахъ народныхъ выробляе певный смакъ и замилуваня до всего, що ладне, добре и красне. Вплывъ сей замѣтный особливо въ музицѣ вокальній, коли краса мельодіи зблѣтъ ся зъ поезією слова, якъ се и мае мѣсце въ нашій богатій народній пѣсни. Звѣстна бо широко спѣволюбива вдача народу руского, а наша дума, наша пѣсня — се богата и невычерпана скарбниця не лише народного чувства и природныхъ народныхъ думокъ, але такъ само богатои и старинної народної мельодіи, що вѣками складали сі мілліоны сердець нашого люду у всякій долі и недолі, — о скілько отже більше годить ся Русинамъ зачерпнути повною повницею изъ сего „народного колодязя“ и выкористати сесй способности музичній сільского люду у вѣдомій намъ культурній місіи.

Правда, не можна сказати, щобъ и сесе поле залежало доси у насъ облогомъ, — дякувати Богу, на сѣй нивѣ зродилось у насъ не мало музичныхъ талантівъ, що збогатили и підднесли нашу народну музику навѣть дуже высоко, тілько праця сеся зъ малыми выимками була доси більше принагідна, зъ дилетантизму, чи — якъ се естетики кажуть — більше „для штуки“, а намъ бы конечно и сесю штуку звернути також у практичну колію.

Треба признати — задачѣ сеи підлягавъ у насъ въ широкімъ закрою и зъ якъ найкрасшимъ успѣхомъ звѣстный кождому Русинови народный музикъ педагогъ о. Ватошиньскій зъ Денисова, а ледви чи скоро знайде ся рівный ему другій наслѣдникъ! — хиба зга даю ще незабутної памяти покійного богослова Горецкого, що пустивъ ся бувъ тою самою стежкою, та передчасна смерть выдерла намъ его надійного и талановитого музика.

Однакъ я не маю претенсій, щобъ достойно оцѣнити сесй заслуги и працю, який поклавъ той першій невпинный робітникъ для народної музики, а бажавъ бы я лишь звернути отсимъ особливу увагу ласкавыхъ читателівъ на три напрямы, въ якихъ — на мою думку — наука хорального спѣву по нашихъ селахъ може відъдати неоцѣнену прислугу народній справѣ, а то: 1) що наука высшого церковного спѣву підіймае значно духа релігійного межь селянами и черезъ те може надати абсолютну перевагу обрядови рускому надъ обрядомъ латиньскимъ; — 2) що народна патріотична пѣсня, выплекана хоральною музикою, есть знаменитымъ агітаційнымъ средствомъ для розбудженя и підднесеня въ масахъ народныхъ патріотичного чувства и національної самосвѣдомости а — 3) що наука нотного гармонійного спѣву по селахъ може статись крѣпкою тамою усякій деморалізаціи, котра такъ и преть ся відъ сільску стрѣху зъ різныхъ сторінъ ворожихъ намъ елементівъ.

О тімъ, що гарный спѣвъ церковный дѣлае сильно на підднесеня чувства релігійного, нема чей же що й розводити ся широко; се знане кождому Русинови зъ власного досвѣду, а клясичный примѣръ на се маємо зъ исторіи власної церкви, коли то плѣнячій церковный спѣвъ въ Царгородѣ рѣшавъ о выборѣ вѣры у нашихъ предківъ. Той самый приклад може суть заразомъ и доказомъ, якъ уже въ тыхъ часахъ глубоко бувъ у Русинівъ розвитый змыслъ музичный!

О скілько жъ знову наука хорального нотного спѣву выливае на розбудженя патріотичного почуття и ублагороднени обычаівъ межь селянами, о сімъ вже наглядно могъ пересвѣдчитись кождый таки межь самыми денисовскими громадянами. Менѣ часто доводилось даннѣше при різныхъ нагодахъ стыкати ся изъ сими людьми и я по просту не могъ начудувати ся рівниці въ інтеліґенціи, въ патріотизмѣ и товариському поведеню, яка заходить межь ними а прочою сільскою братією. Дивлячись на нихъ и слухаючи ихъ, такъ и бачить ся тобѣ, що весь сей ладъ, гармонія, нѣжність и настрій чувства, на чімъ головно и опирае ся музика, такъ и переллялись у ихъ душу, чувство и гадки — словомъ: відбились въ цѣломъ характерѣ сеи громады. А вже найхарактеристичнѣйше для кождого буде се, що въ часѣ гостинныхъ выступівъ денисовскихъ спѣваківъ по краю часто можна було почути сумнѣвы, що се не правдивій руснй хлопы, а якісь перебранй — шляхтичѣ! Немовь справдѣ хлопска дитина мае иншу душу и вылѣплена таки изъ иншои глины...

А треба бачити и пізнати въ близька ихъ порядки въ громадѣ, видѣти ихъ хорошу муровану церковь, мальовану таки самымъ артистомъ Устіяновичемъ, оглянути ихъ школу, читальню [гл. недавну згадку въ „Дѣлѣ“], касу и шпихлѣрь громадскій, а вкінци пізнати ихъ старшину громадску, щобы набрати переконаня: яку чародѣйну силу мае на нашого селянина гармонійна рідна пѣсня, та ще підъ такою батутою, якъ у сего душпастыря-педагога. Досыть сказати, що рада громадска у сімъ селѣ вже відъ давна до всѣхъ и всюда не знае иншого письма надъ письмо руске; навѣть така дрібнича, якъ дороговказы по полю вѣщують тобѣ зъ-далека, що се не наша „Галилея“, а таки твоя рідна земленька...

(*Конецъ буде.*)

І. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, побочь Народного Дому
поручае всякій инструменты музичній: скрипки, альтівки, басетлѣ, баси, флеты, кларнеты и трубки, а также мандолины и гітары. Найбільшій выборъ всякихъ струнныхъ и механічныхъ инструментівъ. — Цѣны найдешевші. Цѣлыма безплатно.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробівъ цементовыхъ и складъ матеріялівъ будівельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходківъ зелѣзній и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно палёного и гідравлічне, найльпшій гіпсъ зъ славныхъ копалень окольничныхъ, папу дахову, смолы изоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, гледанки окладовій, дахівки, печи кафлевій, карболінеумъ, лупакъ, клёзеты англійскій, свинковій замічене каналовій и пісуаровій та рурки дренові и т. д. 427 50—60

и у найвызначнѣйшихъ достойниковъ. Поводомъ такои чести Поляковъ до особы данъского ученого сталась его книжка про Польщу написана передъ 12 роками зъ великою прихильностію до Поляковъ. На диво Поляки про сю книжку довѣдали ся зовсѣмъ недавно. Выдано ю теперь въ польскомъ перекладѣ, а автора запрошено до Львова на торжество вѣдслонена памятника Собѣского. И отъ цѣлый вже тыждень гостять его тутъ, здобуваючись зъ одной стороны на доказы вдячности за его похвалы, вѣданѣ польскому народови, зъ другои стороны не занедбуючи нѣчого, що могло бы ему показати, що тѣ похвалы були справедливѣ.

Быстрый спостерѣгатель, мыслитель и критикъ, якимъ е Брандесъ, мавъ охоту скористати зъ довшои своеи гостины у Львовѣ та приднятн ся троха и рускои интелігенціи львовскои. Въ тои цѣли мавъ вонъ, якъ мы онодгы донесли, загостати завтра до „Рускои Бесѣды". Тымчасомъ на жаль побачивъ ся вонъ вчера спонуканымъ вѣдкликать свои намѣръ. Мы знаемо причины, яки его до сего спонукали, та не дивуемо ся, що при тои сердечности, зъ якою его по просту розрываютъ, при найщирѣшои охотѣ не стало бы ему фізично часу на те, щобы познакомити ся такожь и зъ Русинами, хочь-бы навѣть его побутъ у Львовѣ мавъ друге только продовжити ся. Мы певни того, що не только мы сердечно жалуемо, що не могли пѣзнати ся зъ даньскимъ ученымъ и датись ему пѣзнати, але що и вонъ самъ того жалуе; заравомъ маемо надѣю, що колись загостить вонъ тутъ ще, — може навѣть и умысне, щобы пѣзнати также и другу половину тутешнои суспѣльности та другій народъ, якому судило ся почасти жити посполу зъ Поляками.

Надѣю сю высказуемо тымъ смѣлѣйше, що знаемо, якъ ученый Брандесъ цѣкавить ся всѣми сторонами суспѣльного житя народовъ, котрымъ довелось ему коли придивати ся. Для прикладу выписуемо понаше деякѣ частинки зъ нашои книжки его пера, котру маемо пѣдъ рукою и котра, якъ зачуваемо, мае тежь въ недаленкомъ часѣ появитись у насъ въ польскомъ перекладѣ. Заголовокъ сеи книжки е: „Georg Brandes. Aus dem Reiche des Absolutismus. Charakterbilder aus Russland. Leipzig, Verlag von Siegismund und Volkening. Zweite Auflage 1897". Авторъ списавъ въ нѣй свои спостереженя зъ свого побуту у Варшавѣ въ роцѣ 1887. [Подаемо таки въ оригіналѣ нѣмецкого перекладу.]

Обговорюючи рѣзницю характеровъ россійского и польского, пише авторъ (ст. 75. указанои высше книжки): Der wesentliche Zug, auf welchen man zuerst aufmerksam wird, ist allerdings derjenige, dass das Grundinteresse der Russen modern ist. Derartig ist das Grundinteresse in Warschau nicht, wo Polen — ein historisches Ding, der Traum einer Vergangenheit, welcher zu einer Zukunft sich gestalten soll — die Gedanken der Besten beschäftigt.

Стор. 84. Der typische polnische Adelige unserer Zeit ist ein groszer Herr, dessen praktische Interessen in seinem Ackerbau, dessen Zeitvertreib in Zerstreuungen und Repraesentation, dessen geistiges Interesse endlich im Verfechten der Sache der katholischen Kirche und damit zugleich derjenigen der polnischen Aristokratie besteht. Die Kirche ist für ihn das teure Pfand der Nationalitaet, und die Aristokratie gilt ihm als unentbehrlicher Führer der Nation. Er läszt auf seine Kosten ein oder das andere alte Nationalwerk erscheinen, unterstützt das Nationaltheater in Posen oder die polnische Presse in Warschau, er knüpft Verbindungen mit Rom und den Jesuiten an, — wenn er eifriger Conservativer und eifriger Pole ist. Oder er denkt auch nur daran, sich zu amüsieren, schwärmt für das Ballet, versäumt kein Rennen, verheiratet sich, um sein mitgenommenes Wappenschild zu vergolden, mit der Tochter irgend eines reichen jüdischen Bankiers und setzt dann mit gröszerer Würde und schlimmeren Kreditoren sein Jugendleben fort. Eigentliche Arbeit verrichtet er nie. Die alte aristokratische Geringschätzung der Arbeit und Scheu vor derselben besteht noch heutigen Tages unverändert in Polen. Ein junger polnischer Edelmann, welcher arbeitet, wird überall als Vogel Phönix zitiert. In Russland ist dies anders. Im Aristokraten hier schimmert zumeist der breitschultrige, hartnäckige Musjik durch. Hier ist ein Typus: Er stammt aus fürstlicher Familie, das heiszt, er gehört zu einem jener 50 russischen Geschlechter, welche von wirklich fürstlichem Blute sind, indem sie von den alten Herrschern des Landes abstammen. Er ward nahezu vermögenslos geboren. Ohne Spur jener Unlust zur Arbeit, welche den polnischen Adligen charakterisiert, studiert er zuerst in Russland, dann in Deutschland Ingenieurwissenschaft, nimmt nach seiner Rückkehr selbst die Axt zur Hand wie ein Arbeiter, baut Brücken, legt Eisenbahnen an, zuerst im Dienste Anderer, später für eigene Rechnung. Nicht als ob er die Arbeit ihrer selbst willen liebte. Er hat als praktischer Russe das Ziel, reich, sehr reich zu werden. Er wird Fabrikant, giebt dann seine Fabrik auf, um Finanzmann zu werden, entwickelt als Börsenspekulant eine Schlauheit und Vorsicht, welche nicht von alten Bankiers übertroffen wird, besitzt den sichersten Spürsinn dafür, wo Geld zu verdienen ist und ist im Alter von 40 Jaren Millionär. Eine grobkörnige praktische Natur, ein mathematischer Kopf, ein Wahrscheinlichkeitsrechner, welcher nie irgendwelche Art von Schwärmerei gekannt und nie irgendeinen Schimmer von Kunstsinn besessen hat. (Crop. 85). Praktisch ist er, aber nicht im geringsten borniert, auch nicht verdorben. Er ist nicht wie die polnischer Gutsbesitzer, welche in Galizien, bis es ihnen in neuerer Zeit untersagt wurde, ihre kleinrussischen Bauern gequält und sie dadurch am Kirchenbesuche gehindert haben, dass sie ihnen die griechischen Kirchen zuschlossen und den Juden den Schlüssel gaben, so dass sich die Bauern denselben an Festtagen teuer erkaufen mussten, — er hat selbst keine Art Religion und gönnt allen Menschen die ihre, — er ist durchaus nicht wie der polnische Gutsbesitzer unserer Zeit in Galizien, welcher von Branntweinfabriken lebt, um davon soviel Branntwein als möglich in die Bauern hineinzujagen.

Crop. 94. Wenden wir uns jetzt zu unserem Ausgangspunkte, dem Vergleich zwischen russischer und polnischer Intelligenz zurück, so wird man sehen, dass die russische Intelligenz vor eine ebenso schmerzliche Zwangswahl wie die polnische gestellt ist. Das Dilemma des modernen polnischen Patrioten ist, dass, falls er wählt rücksichtslos für den Fortschrift zu arbeiten, er die katholische Kirche und damit im Augenblick die polnische Nationalität untergräbt und in Wirklichkeit der unterdrückenden Regierung, seinem eigenen und dem schlimmsten Feinde all und jeden Fortschrittes in die Hände arbeitet; wählt er dagegen den geistigen Stillstand, so sieht er deutlich die Gefahr voraus, dass die Nationalität, welche hiedurch bewahrt wird und auf welche man so stolz war und ist, in der Cultur Europas zurücksinkt, veraltet und überflügelt dasteht.

Письма зъ краю.

Зъ Старо-мѣского пишуть намъ:

Дня 18 с. м. вѣдбуло ся *засѣданя старомѣскои рады повѣтовои*. На денномъ порядку поставлено питанѣ: якъ почитти 50-лѣтню рѣчницю вступленя на престолъ нашого цѣсаря. Выдѣлъ повѣтовый предложивъ два внески: оденъ, щобы признати квоту 1000 зр. и зъ процентовъ утворити стіпен ію одному ученикови зъ тутешнього повѣта; другій внесокъ бувъ, щобы заложити въ Старомъ мѣстѣ повѣтову школу кошикарску. Старомѣскій бурмістръ, нотарь Владичиньскій мае намѣръ также отворити кошикарску школу зъ мѣскихъ фондовъ, то повѣдали, можна бы разомъ таку школу удержувати. Мѣсто выслало було одного свого чоловѣка, мѣщанина Трубкевича, до кошикарскои школы, а коли вернувъ, умовляло ся зъ нимъ, щобы другихъ учивъ. Однакожь на теперь не доведено дѣла до конца, бо Трубкевичь домагавъ ся, щобы всѣ выробы самъ продававъ, що черезъ три роки зробить ся, а управа мѣста давала ему половину доходу. Кошикарска школа въ Старомъ мѣстѣ могла бы истнувати, бо по надъ Днѣстромъ таки въ мѣстѣ е богато лозины, а кромѣ сего по сусѣдныхъ селахъ при теперѣшнемъ управленю потоковъ засаджують рѣнь лозиною. Инше дѣло, чи бувъ бы вѣдбутъ на кошикарскій выробы.

Три радни повѣтовій зъ Старои-Солои поставили новый внесокъ, а то: щобы въ томъ мѣсточку коштомъ повѣта вѣдкрыти гончарску школу. Повѣдали, що тамъ населене дуже бѣдне, богато людей зъ Старои-Солы глядае службы по вишнихъ селахъ, другій идуть до Бориславa заробляти при нафтѣ, а границя дуже мала, бо зъ одного конца видно другій, а на такъ малѣй просторони живе 5000 населена. Одинъ бесѣдникъ оповѣдавъ, що бувъ зъ старосольскими гончарями на краевѣй выставѣ въ 1894 р. и тамъ бачили вазы выробленѣ въ Коломыи гончаремъ, котрый учивъ ся въ тамошнѣй гончарскѣй школѣ, а вазу купила якась панѣ за 150 зр. Стара Соль выслала мѣщанина, такожь Трубкевича, до гончарскои школы въ Коломыи. Трубкевичь вже вернувъ, поставивъ двѣ печи кафлевѣ въ громадскомъ урядѣ въ Старомъ мѣстѣ и взявъ за се 100 зр. — Краевый выдѣлъ хотѣвъ завести въ Старѣй-Соли взорцевый варстатъ, та мѣщане, довѣдавши ся про заходы реформаторовъ, написали письмо до краевого выдѣлу, що они обійдуть ся безъ взорцевого варстату. Та проектовичѣ не роздумали и не знали, якъ великій кошты на таку школу треба бы рокъ рочно ложити, а повѣтъ бѣдный; не знали такожь и сего, що не богато въ Галичинѣ такихъ пановъ, щобы платили за вазу чи вазоноку по 150 зр. Старо-сольскій гончарѣ розвозять по повѣтѣ и по-за повѣтъ горцѣ и миски, а за се беруть овесъ, ленъ, або й грошѣ; а коли-бы выучили ся робити лѣпшій выробы зъ глины, певно по селахъ нѣчого не продали и ще бы нарѣкали на тыхъ, що ихъ выучили новои штуки а хлѣба не даютъ.

По довшій розправѣ ухвалено таке: Рада повѣтова уповажнюе повѣтовый выдѣлъ вставити въ буджетъ суму 2000 зр. и зъ процентовъ надавати стіпендію ученикамъ родомъ зъ тутешнього повѣта, побираючимъ науку въ промысловыхъ школахъ, передовсѣмъ въ кошикарскѣй и гончарскѣй. Сеся стіпендія мае мати назву: „ювілейна стіпендія имени цѣсаря Франца-Іосифа I." Кромѣ сего рѣшено, що 2-ого грудня с. р. всѣ радни повѣтовѣ мають явити ся на богослуженю въ костелѣ и церкви въ Старомъ-мѣстѣ и мае ся выслати телеграма зъ доброжеланями на руки намѣстника. Текстъ телеграмы мае бути польскій и рускій.

Дальше на порядку дневномъ була ухвала нового регуляміну для повѣтовои рады и выдѣлу. Всѣ внески дальше йдучій перепали; маршалокъ Бѣляньскій пѣддававъ впередъ пѣдъ голосованя разъ те, що хтось внѣсъ противъ референта, другимъ разомъ внесокъ референта, если хтось иншій домагавъ ся обиженя н. пр. коштовъ подорожи повѣтовыхъ урядниковъ. Въ часѣ розправы згадано и про пенчатку; теперь уживають виключно польскои, а утраквістичну сховавъ возный Ъѣличь и нѣколи ей не вынималъ. Вѣдъ теперь обѣцяли, що будуть уживати той другои печатки.

При конци нарадъ пѣдійшовъ о. Грицикевичь зъ Старои Соли, що ще въ лѣтѣ въ серпни на порядку дневномъ було установлене посады для урядника до рускои мовы при повѣтовѣй радѣ, и жадавъ, щобы теперь щось ухвалено. Однакъ радни повыходили, а маршалокъ вповѣвъ, що не може ихъ задержати хочь и не требувавъ. Цѣла та справа нещасливо обдумана, бо достала ся въ неумѣлій руки. Вже и кандидата найдено на сю посаду, а е нимъ п. Василь Целень, звѣстный ще вѣдъ выборовъ до повѣтовои рады въ 1866 р. Вонъ бувъ давнѣйше писаремъ на почтѣ въ Лавровѣ и агентомъ Днѣстра а теперь е писаремъ въ чотирохъ селахъ. Не знати чи скончивъ цѣлу народну школу въ Лавровѣ, то и не знае добре рускои мовы. Та де якій люде мѣркують, що выстарчить умѣти писати рускій буквы и вже добре. Коли-бъ таку посаду мали установити, то радше треба бы оголосити конкурсъ и надати вѣдтакъ найвѣдповѣднѣйшому. А такъ выходить, що хтось хотѣвъ комусь за личнѣ услуги заплатити публичнымъ грошемъ. Старомѣскій повѣтъ е чисто рускій, а въ нѣмъ жмѣнка Поляковъ и трохи латинниковъ, але урядоване ясюды польске, отже и въ повѣтовѣй радѣ. Що въ сѣмъ богато Русины завинили, нема що и доказувати. Якъ бы були всѣ стали вѣдъ разу на грунтѣ малорускомъ, мы бы були вже далеко й може вже и зрусчили деяку институцію. А днесь мы дойшли до того, щобы установлять при повѣтовѣй радѣ товмача для рускои мовы! Тутъ неумѣе анѣ оденъ офіціялістъ по руски читати й писати и сего нѣхто зъ Русиновъ до теперь не пѣдносивъ. Далеко лучше буде, коли котрый зъ нихъ уступить а на опорожнену посаду прийде за конкурсомъ якій чоловѣкъ зъ вѣдповѣдными студіями, щобы знавъ добре руску мову.

Переглядъ політичный.

Wiener Ztg. оголосила цѣсарску постанову зъ дня 20 падолиста с. р., котра вѣдъ дня 2 грудня с. р. даруе решту кары всѣмъ вонякамъ, вѣдсиджуючимъ кару або вѣдбуваючимъ додаткову службу за те, що усунули ся вѣдъ службы вѣйсковои. Амнестія обіймае также всѣхъ тыхъ, котрыхъ жде слѣдство або котрій не вѣдбули ще кары за згадану провину, однакъ пѣдъ условемъ, що до року вѣдъ часу оголошеня амнестіи и добровѣльно ставлять ся до войска. Така сама амнестія буде удѣлена вонякамъ зъ краевои обороны покараным, або котрыхъ жде кара за те, що не ставили ся до управъ, если до року заголосять просьбу о приложене до нихъ амнестіи, або, если ихъ оголошено вже девертирами, але ще не засуджено, зложать шаржу.

Справы церковній.

Зъ Збаражского пишуть намъ:

Дня 22 с. м. вѣдбуло ся посвячене новои церкви въ Клебановцѣ. Новый храмъ Божій побудованый зъ тесаного каменя въ стилю дорійскомъ, зъ одною копулою, есть 30 м. высокій, коштуе звыше 20.000 зр. и представляе ся яко одинъ зъ найкращихъ здобутковъ нашои рускои архітектуры церковнои, що смѣло мѣгъ бы стати окрасою перворядныхъ мѣстъ. Заслуга то славнозвѣстного нашого архітекта Вп Василя Нагірного, котрый быстрымъ своимъ окомъ въ способѣ незвычайно щасливый запроектувавъ планъ будовы и его аже до найдрѣбнѣйшихъ инвенцовъ перевѣвъ. Роботы мулярскій и каменарскій перевели концесіонованый будовничій Михаилъ Жеребецкій и Антонъ Михальскій зъ Синявы. Они оба черезъ свою дуже старанну и совѣстну працю заслужили на повне признане.

НОВИНКИ.

— **Святочный обходъ 100-ыхъ роковинъ вѣдродинъ руско-украиньскои** літературы обходить Буковиньска Русь дня 3 н. ст. грудня с. р. Въ томъ дѣлѣ одержали мы сегодня до умѣщеня ось-таке письмо зъ Черновець:

Брата Русины! Буковиньскій Русины лагодять ся дня 3 грудня н. ст. святкувати велике наше свято народне — сотій роковины выходу въ свѣтъ „Енеиды" Ивана П. Котляревского и вѣдродинъ нашои літературы. Не розсылаючи поодинокихъ запросинъ на се свято, запрошуемо симъ всѣхъ Русиновъ галицкихъ и всѣ рускій товариства, щобы зволили также взати участь въ томъ рускомъ святѣ на земли буковиньскій. — Чернівцѣ дня 25 падолиста 1898. за комітетъ: *Д-ръ Ст. Смаль-Стоцкій* голова комітету, *Гриць Иванъ Токарь* писарь комітету".

Комітетъ сей оголосивъ у „Буковинѣ" довшу вѣдозву запрошуючу Русиновъ на сей святочный обходъ, а въ тій вѣдозвѣ читаемо:

Той день, котрый хочемо взеличати памятку тои такъ важнои подѣи въ житю нашого народу, и ненъ зѣбрати въ Черновцяхъ всю свѣдому буковиньску Русь, буковиньскій рускій народъ у всѣхъ его верствахъ, руску интелігенцію и рускихъ хлѣборобовъ. Той день мае стати доказомъ, що мы справдѣ вже вѣдродили ся, що чуемо ся Русинами до крови и кости, що любимо нашу батькивщину, нашу рѣдну мову, що чуемо ся добрыми сынами нашои неньки Руси-Украины. Той день — маемо оправдану на ню — дасть доказъ, що Русины всѣ чують ся за одно, що вони сильній и гордій почутемъ своеи народности. Сурдутъ и сердакъ не зробить рѣзницѣ межи Русинами, всѣ вони якъ одна велика родина являть ся въ Черновцяхъ, щобъ взати участь въ томъ такъ великомъ народномъ святѣ... То жь Брата Русины! На день 3 ого н. ст. грудня с. р. на Введеніе приѣзджайте до Черновцевъ, щобы взати участь въ сѣмъ народномъ святѣ и своею присутностію дайте доказъ своеи народнои зрѣлости".

Програма святочного обходу така:

Дня 3 грудня о год. 11-ій рано *святочный ранокъ* въ сали Музичного товариства. Програма его: 1) хоръ, 2) повитане гостій, 3) вѣдчитъ д-ра Стоцкого, 4) хоръ.

О годинѣ 3-ій пополудни *святочне представленя театралне*. Програма его: 1) Великій роковины" прольогъ передъ выставою „Наталки Полтавки", написаный Иваномъ Франкомъ, вѣддеклямуе п. Левъ Лопатиньскій. 2) Увертура до „Наталки Полтавки" Лисенка. 3) Выставленя „Наталки Полтавки" въ сали мѣского театру при ласкавѣй спѣвучасти панъ *Лопатиньскои* членами дружины руско-народного театру „Рускои Бесѣды" у Львовѣ. 4) Образъ зъ живыхъ осѣбъ. Пѣдчасъ сего представленя буде грати музика 41 ого полку.

О год $7\frac{1}{2}$ вечеръ въ сали Музичного товариства *святочный вечеръ*, а именно концертъ музики 41-ого полку и *спѣльна вечеря* зъ промовами представителевъ буковиньскои рускои громады.

На святочный ранокъ вступъ буде лишь за безплатными білетами, по котрій просимо вже теперь заголошувати ся, щобы потомъ выминути непорозумѣня. По білеты треба заголосити ся на нижше подану адресу и прислати заадресовану и офранковану куверту на высылку жаданого числа білетовъ.

Цѣны мѣсць въ театрѣ такій: ложа 6 зр., фотель 1·20 зр., крѣсло 1 зр, крѣсло на бальконѣ 50 кр., партеръ 50 кр., партеръ для студентовъ, селянъ и вѣйсковыхъ 30 кр., галерія 20 кр. По білеты просимо заголошуватись и присылати грошъ на нижше подану адресу, бо дуже можливо, що въ день самого свята білетовъ уже не можна буде достати, щобъ не було отже заводовъ, кривдованъ и жалѣвъ.

Вступъ на святочный вечеръ зразъ зъ вечерою [безъ напиткивъ] 1 зр. 50 кр. Хто хоче въ томъ вечерѣ взати участь, то мусить напередъ заголосити ся, бо щобъ вечеру вѣдповѣдно приладити треба знати число участниковъ. Хто отже до пятницѣ т. в. 2-ого грудня не заголосить своеи участи у святочнѣмъ вечерѣ и не пришле грошій, той у вечерѣ участи взати не може, бо се пошкодило бы порядкови.

Всѣ заголошеня и грошѣ просимо посылати на адресу: *Михайло Ивашко*, касіеръ „Рускои Касы" въ Черновцяхъ, ул. Петровича ч. 2.

— **На фондъ народный** [взгляднo членьскій вкладки для „Народнои Рады"] вложили: Петро Миджанъ господарь въ Сорокъ 50 кр.,

Василъ Бахоръ господ, зъ Вислобокôвъ 50 кр., Николай Кулицкій и Иванъ Тымякъ господарѣ зъ Глинянъ по 50 кр., о. Иванець Іосифъ зъ Ременова 1 зр., о. Городецкій зъ Вербиловець 2 зр., о. Струтиньскій зъ Кимме ноброда 1 зр., о. Богачевскій Теодоръ зъ Лецôвки 1 зр., о. Ковчь Григорій зъ Лесôвки 1 зр., о. Билинкевичъ Теофіль складку на соборчику 7 зр. 66 кр,, Иваньскій Василь зъ Сѣльця 1 зр. 50 кр., Бандрôвскій Кароль зъ Грибова 2 зр., о. Петрушевичъ зъ Холоева 5 зр., о. Пеленьскій Андрѣй зъ Княгиничъ 1 зр., о. Олесницкій Алоизій зъ Торговицѣ 1 зр., Павлишъ Андрѣй зъ Рожнѣтова 1 зр., о. Городецкій Стефанъ зъ Вербиловець [другій разъ] 1 зр., о. Мих. Зубрицкій зъ Мшанця 1 зр., о. Куницкій Юрій зъ Игровицѣ 1 зр., Григ. Цеглиньскій 2 зр., Иванъ Калинъ зô Львова 2 зр., о. Погорецкій зъ Бродокъ 1 зр.

— **За два мѣсяцѣ мине вже вôсѣмь лѣтъ**, якъ померъ бл. п. д-ръ Олександеръ Огоновскій, рускій професоръ цивільного права въ университетѣ львôвскôмъ, и вôдъ того часу — вôсѣмь лѣтъ! — катедра тая, зъ ласки польскихъ професорôвъ, стоить опорожнена! То нечуване! то можливе лишe на львôвскôмъ университетѣ! Д-ръ Зобкôвъ на основѣ тои самои науковои працѣ, якои тутъ професоры Поляки не хотѣли признати за добру для доцентуры, ставъ доцентомъ въ Загребѣ и, замѣсть выкладати Русинамъ у Львовѣ по руски, тамъ выкладае Хорватамъ по хорватски. А львôвскій студенты правъ мусять ходити на польскій выклады. Дуже радували ся 1862 року Русины, коли цѣсарске розпорядженя принесло имъ катедру цивільного права — а теперь яка радôсть? Вôсѣмь лѣтъ катедра стоить порожна та й хто знае, чи и коли буде обсаджена!

— **Комітетъ основателѣвъ „Краєзого Союза кредитового** просить насъ оповѣстити, що по день 25 падолиста с. р. приступило въ члены Союза 73 членôвъ зъ 105 деклароваными удѣлами на квоту 2.625 зл., на що вилатили готôвкою 2 420 зр. 55. кр. — Хто маe намѣръ вступити ще въ члены Союза нехай зъ огляду на близькій уже речинець першихъ загальныхъ зборôвъ надсылае чимъ скорше на адресу „Дністра“ удѣлъ и вписове.

— **Зъ деканата бирчаньского пишуть намъ**: Духовеньство нашого декапата зобовязало ся було: вôдъ 1-ого вересня с. р. не приймати вôдъ урядôвъ писемъ адресованыхъ по польски, а вôдсылати ихъ до Вел. консисторіи черезъ Урядъ деканальный. Тымчасомъ Урядъ парох. въ Улючи дôставъ дня 19 с. м. зъ ц. к. староства въ Березовѣ черезъ зверхôсть громадску два тіи самѣ письма, що ихъ бувъ минувшого мѣсяца вôдославъ до Уряду деканального, и при тôмъ безъ куверты письмо написане по польски и пôдписане старостою гр. А. Дѣдушицкимъ такого змѣсту:

L. 19.772 Do Wielebnego Urzędu parafialnego gr, k. w Uluczu. W myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 14. czerwca 1869 L. 2354 (Dz. u. kr. N. 24) obowiązane są władze w korespondencyi z *urzędami krajowymi* używać języka polskiego. Wobec tego orzekam, że nieprzyjęcie przez Wielebny urząd parafialny adresowanych w języku polskim tutejszych pism L. 1773, 17654/3773 które za pośrednictwem gr. k. Konsystorza w Przemyślu i wysokiego c. k. Prezydyum Namiestnictwa zostały mi przesłane nie jest uzasadnionem w obowiązujących przepisach o języku urzędowym. Powołane wyżej pisma tutejszego c. k. Starostwa przesyłam ponownie W-mu urzędowi parafialnemu do przyjęcia, przyczem zauważam, że gdyby Wiel. urząd parafialny uchylał się na przyszłość od przyjmowania pism tutejszego c. k. Starostwa adresowanych w języku urzędowym polskim, byłbym zmuszony doręczać je Wiel. urzędowi *w drodze przemusowej* ewentualnie w przypadkach nie cierpiących zwłoki zarządzić co potrzeba *na koszt i stratę W-go* urzędu parafialnego. — Przeciw niniejszej rezolucyi wolny jest rekurs do wysokiego c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie w 14 dniach, bez skutku odwłocznego. — Brzozów dnia 15 listopada 1898. C. k. Starosta *A. Dzieduszycki.*

Розумѣе ся, Урядъ парохіяльный внесе рекурсъ до намѣстництва противъ самоволѣ старосты-графа, котрый не хоче въ розпорядженю зъ 1869 року вôдчитати собѣ §-у 5-ого. Що то не дѣе ся въ сей „dzielnicy“!

— **Тысячь зар. а. в. роздасть управляючій совѣтъ „Народного Дому“** у Львовѣ 1 грудня с. р. при нагодѣ 50-лѣтного ювілея панованя Его Вел. цѣсаря Франць Іосифа I. (львôвскôй рускôй молодежи шкôльнôй обохъ полôвъ) о 1-ôй годинѣ пополудни въ великôй сали „Народного Дому“. Кандидатôвъ и кандидатки назначать и предложать „Народному Домови“ дотычній дирекціи шкôлъ. Торжественный актъ роздачѣ вôдбуде ся при участи всѣхъ членôвъ управляючого совѣта и львôвскихъ членôвъ „Народного Дому“. Актъ роздачѣ зачне ся народнымъ имномъ, потôмъ заберe слово предсѣдатель управляючого совѣта, роздасть ся запомогу а закôнчить многолѣтя цѣсареви Францъ-Іосифови I. — Участники мають явити ся въ святочнôй одежи.

— **Пробне дзвоненє дзвонôвъ въ Преображенськôй церкви** [при „Народнôмъ Домѣ“] вôдбуде ся дня 29 або 30 с. м. пополудни.

— **Инквізиція въ Галичинѣ?** До „Галичанина“ доносять о такôй пригодѣ: Скарбова сторожа въ Глинянахъ вôзвала на день 8 с. м. Сидора Шевця господаря зъ Полтвы, щобы посвѣдчивъ, за яку суму купивъ его сусѣдъ Кирило Ильчишинъ реальность вôдъ Савы Гембарского котрый выемігрувавъ до Америки. Шевець ставивъ ся на приказъ, та нѣчо не мôгъ вôзнати, бо нѣчого не знавъ. Тогдѣ респіцієнтъ скарбовои сторожи Гофманъ крикнувъ: Ja cię oramiętam! и запровадивши Шевця до дальшои комнаты, зачавъ его страшенно бити. Боронити ся було годѣ, бо Гофманъ значно сильнѣйшій и мавъ при собѣ ще двохъ фінансерôвъ. Оббивши Шевця, мовлявъ на вине яблоко, респіцієнтъ выкинувъ его на дворъ, а що се дѣяло ся пôдчасъ ярмарки, то збитого сѣдка завезли сусѣды возомъ домôвъ. Покривдженый удавъ ся на дорогу судову.“ — Справдѣ, вѣритись не хоче, абы такій рѣчи могли дѣяти ся въ нашôй Галиціи.

— **Школа столярска въ Тернополи.** Мѣска каса щаднича въ Тернополи ухвалила въ честь 50-лѣтного цѣсарского ювілея побудувати школу столярску. На се призначила 25.000 зр., а вôдъ фонду краевого жадае внутрѣшнего уряджения и уквалiфікованыхъ силъ учительскихъ.

— **Катакомбы у Львовѣ.** Професоръ Захаріясевичъ предложивъ львôвскôй громадѣ оригінальный и практичный проектъ, а именно, щобы мѣсто выбудувало пôдъ Личакôвскôмъ кладовищемъ катакомбы, де хоронено бы на будуче помершихъ мешканцѣвъ Львова. Мѣскій урядъ будôвничій займае ся вже выготовленемъ планôвъ.

— **Не хвали ся!** Нѣкій Ольденгъ, парасольникъ въ Альтонѣ — о котрого арештованю мы свого часу доносили — хваливъ ся, що анархісты призначили его, абы убивъ цѣсаря Вільгельма II., коли буде повертати зъ Палестины. Судъ доказавъ хвалькови, що въ тôмъ не було анѣ слова правды и за свою хвальбу дôставъ — три роки вязниць.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** У Львовѣ зловлено онодгы двохъ злодѣѣвъ Мих. Гембаревского и Ив. Вільчиньского, котрѣ вôдъ довшого часу обкрадали церковь оо. Василіянъ при ул. Жовкôвскôй. — Чума въ Анзобѣ [въ азійскôй Россіи] уже выгасла. — Професоръ Рентгенъ, винаходникъ, „лучѣвъ Рентгена“, принявъ катедру въ Липску. — Въ Сокали въ мѣсяця грудни с. р. вôдбуде ся 4-тыжневый курсъ науки крамерства пôдъ проводомъ п. Шміда, люстратора „кулокъ“. — Въ Станиславовѣ засуджено онодгы на кару смерти гуцула Гундяка зъ Микуличина за скрытоубійство. — Минувшого четверта утопивъ ся въ Полчиньскôмъ ставѣ у Львовѣ 20-лѣтный академікъ Бернардъ Зільберштайнъ зъ причины незылѣчимои недуги.

Надôслане.

Ріхтера скрыники зъ камѣнцями до будовы, заосмотренѣ котвою, такъ удосконалено, що всѣ родичѣ безъ огляду, чи мають вже скрынку зъ камѣнцями чи нѣ, повинні чимъ скорше казати собѣ прислати новый богато илюстрованый цѣнникъ тыхъ скринокъ, щобы пôзнати такъ незвычайно важнѣ новѣ змѣны, якъ нову забаву товариску зъ „котвою“. Треба лише написати кореспонденційну картку до Ф. Ад. Ріхтеръ и С-ки у Вѣдни, I. Operngasse 16, а заразъ прышлють даромъ и франко гарный кольороваый цѣнникъ. При закупнѣ у власнôмъ интересѣ не треба приймати жадныхъ скрынокъ зъ камѣнцями до будовы безъ фабричнои марки „котвы“.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

Михайло Романъ Цеглиньскій, ученикъ III. клясы школы вправъ семінаріи учительскои, упокоивъ ся по довгôй и тяжкôй недузѣ дня 26 с. м. о годинѣ 1. зъ полудня. Похороны вôдбудуть ся въ понедѣлокъ 28-ого о 3. год. зъ полудня зъ дому при улицы Унія Люблиньскои ч. 11 А. на кладовище Личакôвске. В. в. п.!

Ольга зъ Янкевичѣвъ **Миндюкова** жена учителя народного въ Сваричевѣ, упокоила ся по довгôй а тяжкôй слабости дня 21 с. м. полишаючи трое малыхъ дѣточокъ. В. в. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 26 падолиста. Ґолуховскій вернувъ зъ Будапешту. — Neue fr. Presse доноситъ, що уступленe міністра Крігґамера наступить въ найблизшôмъ часѣ. Въ второкъ вôдбуде ся коротке засѣданe палаты послôвъ, почôмъ цѣлѣ два тыжнѣ будуть вôдбувати ся лише засѣданя парляментарныхъ комісій.

Будапештъ 26 падолиста. Всѣ опозиційнѣ послы поставили внесенe: выслати до короля адресы, щобы вôнъ якъ найскорше усунувъ Банфіого. — **Уличнѣ бійки** вже перестали.

Парижъ 26 падолиста. Увязнено тутъ якогось Італійця пôдозрѣного о участь въ атентатѣ на австрійску цѣсареву. Арештованый прибувъ зъ Италіи до Мантуы и выбаравъ ся въ дорогу до Англіи. — Судья Бертюлю коче домагати ся вôдъ Англіи выдания Естергазого на пôдставѣ наново розпочатого слѣдства о обманьство. Се пояснe, чому Естергази утѣкъ зъ Англіи.

Атены 26 падолиста. Грецкій король прийме нынѣ послôвъ чотирохъ державъ, котрѣ ему урядово донесуть о именованю князя Юрія найвышшимъ комісаремъ Креты. Зъ кн. Юріемъ не поѣде на Крету нѣхто зъ грецкихъ політичныхъ личностій.

Римъ 26 падолиста. Противанархістичный конгресъ вôдбувъ вчера другу нараду.

Мадритъ 26 падолиста. Говорить, що испаньске правительство поручило своимъ мировымъ комісарямъ пôдписати мировый договôръ зъ Америкою. — Кубаньске міністерство принало вчера димісію генерала Блянка.

Послѣдній вѣсти.

Въ справѣ именованя львôвского митрополита можемо подати нынѣ такій вѣсти:

Въ остатныхъ дняхъ шансы перемыского епископа Чеховича зновъ пôднесли ся у Вѣдни. Що-до станиславôвского епископа Куновского зайшли вповнѣ оправданій сумнѣвы зъ огляду на его старôсть и немôчноть, — впрочôмъ мабуть самъ еп. Куновскій не принявъ бы на себе сего тяжкого обовязку, повного одпôвѣдальности.

Малый фейлєтонъ.

[„*Табля зардзевяла, войны не відзяла*“. — *Брандесовскій пиры.* — „*Undank ist der Welt Lohn*“].

Щобы я такъ — Богомъ а правдою кажу — дуже тѣшивъ ся въ побѣды Вольфа надъ Гневошемъ, то сего не скажу, хочь зъ другои стороны нема и надъ чимъ плакати. Годѣ! скрôзь, у всѣхъ народôвъ и державъ, доходить ся до найбôльшои славы, а опôвля наступае — декадентизмъ.

Бували часы, що Поляки були добрѣ рубаки та лихѣ дипльоматы; теперь же пôшло навыворôтъ. Розправы Окуневского зъ Розвадовскимъ а Вольфа зъ Гневошемъ доказали, що Поляки нынѣ не рубаки; за те они въ дипльоматіи, особливо въ галицкôй дипльоматіи — „фестъ моцнѣ“. Шаблю они давно повинні бы були закинути, бо ихъ шабля „зардзевяла, войны не відзяла“, — якъ то спѣвае польска народна пѣсонька — а тымъ бôльше заржавѣла у старцѣвъ, котрѣ.. paterna rura judibus чи judeis exercent, а шаблѣ уживали хиба яко прикрасы до контуша и старопольского вуса, коли выступають въ рôзныхъ репрезентаціяхъ тя делегаціяхъ. Бо и якъ бы то выглядало, коли-бъ маршалокъ повѣтовый, або хочь-бы лише членъ выдѣлу повѣтового, членъ рады громадскои або репрезентантъ якои „Гвязды“ выступивъ при такôй нагодѣ безъ карабелѣ? А неодна карабеля, що красить нынѣ сякого або такого достойничка, маe и славну традицію — походить въ простôй лініи вôдъ лицарѣвъ зъ-пôдъ Пилавы та Зборова, де ихъ погубили тогдѣшній оборонцѣ речи-посполитои...

Тѣ карабелѣ мали заимпонувати запрошеному до Львова Брандесови, который певно въ своимъ житю не мусѣвъ ѣсти тôлько, що у гостелюбнои галицкои врархіи суспôльнои. Пиръ за пиромъ — розумѣе ся зъ промовами, тоастами, тай ще якими! Одно дивне, що Поляки симъ разомъ чомусь не обталювали анѣ одного Русина яко Parade Ruthen-a и яко свѣдка ихъ тріюмфу. Тымъ дивнѣйше, що се чей-же не було такъ трудно. Є прецѣнь мѣжь Русинами фаховій „пировичѣ“ — бували вже на рôзныхъ пирахъ польскихъ и показали, що вмѣють „знайти ся“ и „сказати“. Отъ хочьбы нашъ посолъ Вахнянинъ — языкъ маe не злый, або и посолъ Охримовичъ — его губа при такихъ оказіяхъ не согôрша. Поляки нѣчо на тôмъ не були бы втратили, а може зыскали бы въ очехъ Брандеса на славѣ, що мовлявъ они дуже а дуже толерантнѣ для Русинôвъ и сердечнѣ. А Русь — то вже певно — нѣчого бы була на тôмъ не стратила...

Але лишѣмъ Брандеса — Полякамъ, абы зновъ не сказали, що мы имъ всего завидуемо. Хорони Боже! мы тôлько придивляемось — и по козацкому звычаю — на вусъ мотаемо.

Отъ и. пр. обхôдъ роковинъ облоги Львова. Намъ здаесь, що обхôдъ той бувъ зовсѣмъ хибленый. Мы не можемо зрозумѣти, чому Львовянамъ було не обôйти памятку по Яремѣ Вишневецкôмъ, котрый, — впавши по пилявецкôй аферѣ до Львова — злупивъ Львôвъ до гроша формою добровôльныхъ датковъ, и забравши що було войска у Львовѣ, выбравъ ся на елякцію до Варшавы, поручивши Львовянъ опѣцѣ св. Яна зъ Дуклѣ. А що жь супротивъ того герой нашъ Богданъ Хмельницкій? Вôнъ для уратованя Львова передъ Татарами приймавъ невеличкій окупъ, и то не въ готôвцѣ а въ рôзныхъ посудахъ, матеріяхъ и т. п. рѣчахъ, приймавъ тôлько рады благочестивыхъ Русинôвъ.,

Або що казати на лементъ въ польскихъ дневникахъ, що „Undank ist der Welt Lohn“ — бо пейсатій бурмістры тыхъ мѣсточокъ, котрѣ Собѣскій освободивъ вôдъ Туркôвъ, не зволили прибути до Львова, щобы своею присутностію додати блеску торжеству вôдслонення памятника Собѣскому? Ба! насамперед асиміляція може не дôйшла ще до того, щобы кождый жодъ бувъ Быкъ — але навѣть допустивши, що тѣ бурмістры нашихъ мѣсточокъ вже самѣ Быки, то все ще питане, чи кождый зъ нихъ маe карабелю, якъ д-ръ Ґольдманъ обо д-ръ Розенштокъ, а если карабелю маe, то чи маe контушъ, бо — нѣгде правды дѣти — карабеля до халата може й не конче пасуе... Але на те була рада: нехай бы магістраты були пôйшли за прикладомъ тои рады повѣтовои, що то не такъ дуже давно за грошѣ зъ фонду повѣтового справила була на подôбну оказію своему маршалкови карабелю, контушъ и колпакъ — и все було бы въ порядку. А теперь ставити тыхъ повôвъ бурмістрôвъ пôдъ „пренгержъ“ опініи публичнои — ая! они собѣ зъ публичнои опініи будуть робити акуратъ тôлько, що декотрѣ нашій „отъ католицкого союза“...

Комарь.

Цѣна збожа и другихъ продуктôвъ.

23 м. ст. листопада 1897.

Львôвъ: Пшеница стара 9·— до 9·20, пшеница нова 9·— до 9·20, жито старе 7·50 до 7·75, жито нове 7·50 до 7·75, овесъ старый 6·40 до 6·70, овесъ новый —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 5·75 до 6·—, ячмѣнь броварный 6·50 до 7·50, горохъ гот. 6·75 до 9·—, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бôбъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —· , гречка —·— до —·—, конюшина червона 45·— до 52·—, конюшина бѣла 35·— до 42·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка 15·— до 18·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·80 до 6·—, кукурудза нова 5·20 до 5·50, рѣпакъ 11·— до 11·25, хмѣль 65·— до 125·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрôвъ 16·50 до 16·75 зр.

☛ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу“ якъ найбôльше новыхъ передплатникôвъ.

Надôслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на схôдахъ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, калейоскопы, барометры, термометры, рôжні ареометры, електроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, тамыце мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, планометры и т. п.

Уряджене дзвоникôвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПИНЬ

въ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. (дôмъ власный), можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печона вепрова въ капустою	15 кр.
Сѣкани легки	12 „
Фляки	12 „
Вôлска телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ страв и напитковъ заосмотрена кухня.

9 162—2 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

природна алькалічна ЩАВА

яко лѣчниче жерело вôдъ сотокъ лѣтъ у всѣхъ недугахъ вôддыховыхъ и органахъ травленя, пôдчасъ ревматизму, катару жолудка и мѣхура. Знамените средство для дѣтей, реконвалесцентôвъ и пôдчасъ поважного стану.

Найлѣпшій напитокъ діятетичный и покрѣпляючій.

Генрикъ Маттоні въ Giesshübl Sauerbrunn.

Диваны перскѣ и портіеры *традиѳ (старинні)* продае, направе и выповнчае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. — Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы. На жадане высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудôвно низькихъ цѣнахъ MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler. *Львôвъ, пл. Капітульна ч. 3* 190 61—1

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

Решткы хôдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, тобеліны и рôжні предметы декораційнѣ по цѣнахъ баечно дешевыхъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“ Львôвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты безъ пôдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

ПУЩАДЛА и трокары для худобы припоручае Иванъ Лявруκъ, механикъ у Львовѣ, ул. Галицка ч. 6.

ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ

ВИКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБОТНЯ

ковдеръ и матерацôвъ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продаютъ ковдры и матерацы яко мои выроби, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тôлько у себе, у власномъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великій и на ватѣ вовняной вôдъ 3·50 зр. въ кождôй цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовій, шовковій великій и на ватѣ вовняной вôдъ 10·50 зр. почавши — Матерацы чисто волосѣяный вôдъ 12·50 зр. въ кождôй цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосѣяный и зъ пѣря, простирала, пôшвы и т. п. Хто отже на зиму потребуе доброй, теплой ковдры або матераца, дôстане се найдешевше просто у моїй роботни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ. 398 13—15

(Львôвъ, Бюро „Универсе").

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

I. ЛЬВÔВСКЕ

Photo-Plasticon

46 разôвъ преміованѣ.

Въ сѣмъ тыждни 6 до побаченя:

Альзація и Льотарингія

Вступъ 10 кр. 27

Дрогуерія М. Бібрінга

въ Станиславовѣ

ул. Сангжиньска ч.

поббчь пана Стахевича

поручае по дуже умѣренихъ цѣнахъ: всякій артикулы гумовій, хірургічній апаратовій, артикулы товалетовій и господарскій; Вина французкій, реньскій и токайскій, Чай российскій и хіньскій, румъ Ямайку, Коняки французкій и токайскій; пензлѣ, фарбы до малованя, фарбы до вôдлогъ, французку мастъ до пôдлогъ; дезинфекційній артикулы якъ квасъ карболевый, нафталина и камфора. 3—4 442

АРТИСТИЧНО-РЕТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІ'МАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

достарчае и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми чесенками

для кождого легко надаюча ся, почавши вôдъ 1 зр. и высше. Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампіліи марки станцы, таблицѣ литій и граверованій и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вôдворотною почтою. 290 25—52

ЛÔЖКА зелѣзный складаній по зр. 5·50, зъ бокамя, орѣховô дикарованій по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—, Матерацы спружиновій по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ тортовля зелѣзана у Львовѣ, площа Капітулька 1 (противъ катедры.)

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНГЕРА

членковій и обручковій, зъ первородныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованій якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтною гарантіею

Зінгера ручнѣ вôдъ 25 до 48 зр.

Зінгера ножнѣ вôдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячній по 4 зр., або готôвкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ Цѣнники зъ точными илюстрацыями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Лявруκъ** механикъ

397 13—? *Львôвъ, улиця Галицка ч. 6.*

Якъ загально вѣдомо, Ріхтера

скринки зъ камѣнцями до будовы

заосмотрений котвою, є найкрадшою забавкою дѣтей.

Они є одинокою забавкою, якою дѣти тревало цѣкавить ся и не кидаютъ ея по кôлькох днях.

Тому є они найдешевшимъ подарункомъ а заразомъ и найзнаменитшимъ для ихъ великой вартости у выхованю дѣтей и досконалого выконаня.

Они є взагалѣ найкрадшою рѣчею, яку дѣтямъ можна подарувати до забавы и занятя. Нова скринка Нр. 28 мѣстача въ собѣ 258! камѣнцѣвъ до будовы зъ котвою, 14 зошитôвъ зъ взорами, 11 зошитôвъ зъ дытинными взорами, 10 картинъ, 11 взорôвъ опаковання, 2 плины и т. д., за цѣну 177 коронъ, є безперечно найгарнѣйшимъ подарункомъ, якій дѣтямъ можна зробити.

Ріхтера скринки зъ камѣнцями до будовы, заосмотрений котвою можна дôстати у всѣхъ лѣпшихъ торговляхъ забавокъ по цѣнахъ вôдъ 40, 75, 90 кр. до 6 зр. и высше, а на доказъ, що є правдивій, мають фабричну марку „котву". Всѣ скринки зъ камѣнцями до будовы безъ котвы є пôдробленя меншой вартости, котрыхъ рѣшучо не треба приймати. Новый богато илюстрованый цѣнникъ розсылае ся на жадане даромъ и франко.

Новина! Штука терпеливости и забава товариска зъ „котвою" Близше подае цѣнникъ

Ф. Ад. Ріхтеръ и С-ка.

Перша австр.-угорска ц. и к. приз. фабрика скринокъ зъ камѣнцями до будовы.

КОНТОРА и СКЛАДЪ: I. **Operng. 16** Вѣдень. Фабрика: XIII/1 (Hietzing) **Rudolfstadt** (Thuringen), **Olten**, **Rotterdam**, **London**, **New-York** 215 Pearl-Street. 447 1—6

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бôль натирання; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ. Просимо жадати того 405 7—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оригінальныхъ фляшкахъ зъ нашою марком охоронною „ЯКОРЪ" зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лише фляшки зъ тою марком охоронною яко зырôбъ оригінальный.

Ріхтера аптика пôдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

Отворене готелю.

Завѣдомляе ся вѣжливо подорожуючу Вповажн. Р. Т. Публіку, що у Львовѣ ул. Казимирôвска ч. 3 отворено готель пôдъ фірмою

ГОТЕЛЬ пôдъ ЗОЛОТЫМЪ МЕДВЕДЕМЪ

котрый въ огляду, що находить ся въ середмѣстю при принципальной и головной улици, для подорожуючон Р. Т. Публіки є дуже догôдным.

Покоѣ просторій и опрятни, уряджений зъ всякимъ комфортомъ, въ цѣлости вôдповѣдають найвѣтшимъ вымогамъ Р. Т. Подорожныхъ.

Цѣна покоѣвъ вôдъ 60 кр. и высше.

Зъ поважанемъ

Зарядъ Готелю пôдъ Золотымъ медведемъ.

317 7—12

Також и на раты

безъ пôдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хôдники, ковдры ватованій, капы на столы и лôжка, коцы, дерги на конѣ, якъ також всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванôвъ „Teppichhaus au Louvre", Львôвъ ул. Сикстуска 6. (Паслажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

"PRIMUS,"

Фабрика

ТУТОКЪ ЄГИПЕТСКИХЪ

у Львовѣ ул. Малецкого ч. 9

маe честь повѣдомити Р. Т. консументôвъ, що тутки „**Primus**" [найзнаменитшій въ сѣмъ столѣтю] можна набути у Львовѣ у фірмах Сейфартъ и Дидинъскій, ул. Театральна, Иванъ Бромінъскій ул. Короля Людвика, Фрідріхъ и Бікокъ ул. Гетьманьска, Казимиръ Гербовичъ ул. Галицка и Иванъ Дутκевичъ Рынокъ [рôгъ ул. Краковскон] Рôвножъ по всѣхъ бôльшихъ трафікахъ львôвскихъ и въ значнѣйшихъ фірмахъ и трафікахъ на провінціи

Зъ глубокимъ поважанемъ

51 3—7 *К. ПРІМУСЪ*

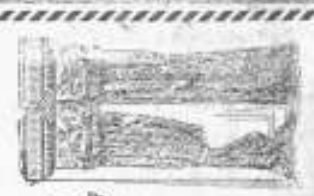

До П. Т. Властителевъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — гнолетъ, Вповажаный Пане удати ся до Складу диванôвъ „**Au Louvre**" у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажаный Пане, единъскій выбôръ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане наш богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Н. Скеданъ

пѣвець церковный въ Поздячи п Медика, глядае посады дъкôвскон и до господарства.

1/1 натуральной величины

Оригінальній англійскій бритвы зъ найпершон діямантовон стали, досконалій, вглубленô шлюфованій, иностренй, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui 3/4 вглубленô шлюфована зр. 1.50 а 1/1 вглубленô шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Бритвы безвеченства изъ здôймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣчене лица пôдчасъ голена також у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключене. Безъ охоронного гребеня надае ся до ужитку яко звычайна бритва. Вôстре найделікатнѣйше 1/4 вглубленô шлюфованье. Цѣна зъ etui 2·50 зр.

Практичный дарунокъ Рôздвяный!

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ 23/10 1896.

Прошу прислати ще 6 орік. англійскихъ бритвъ зъ діямантовой стали; попередно прислаными и вповнѣ вдоволеный. Людвикъ Загрданкъ пароxъ въ Кушновичахъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрій. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофіль Глушевичъ пароxъ въ Малиновѣ.

Подôбно пишуть Всч. Отцѣ:

Левъ Шашковскій, деканъ стрыйскій.

І. Юрчакевичъ, пароxъ Свитковон.

О. Полиньскій, пароxъ Юровець.

Капр. Дурбакъ, пароxъ Ладчина и много иншихъ особъ зъ рôзныхъ кругôвъ.

Патентованій прилады до ѣды. Англійска марка „Sheffield". Prima якôсть зъ колодками зъ рога, або кости, вôстря шлюфованій. Вôстря не выпадають ани не розховстують ся якъ въ кипятку. Тузинъ одной пары (12 ножѣвъ и 12 виделокъ) 6 зр. Також продае ся по 1/2 тузина пары. 54 1—7

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ Англія бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.

Выстава загальна

всходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванôвъ, портіеръ, фіранокъ, хôдникôвъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричномъ освѣтленю. Вступъ вôльный. Зачудовуючо дешевій цѣны вказаний докладно на всѣхъ товарахъ. Полежий въ складахъ пôдъ умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы наперед оглянувъ тую выставу.

За провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванôвъ „Au Louvre", Львôвъ, ул. Сикстуска 6. (Паслажъ Гавсмана) 190

Глядаю инструктора

для ученика высшои гімназіи зъ выкладомъ рускимъ на цѣлый рôкъ. Ближша вѣсть въ Адміністрациі „Дѣла".

410 2—3

Машины до шитя „ЗІНГЕРА"

зъ 10 различныхъ фабрикъ. Нôжнѣ въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручнѣ по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готôвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вôдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 вагонôвъ. Продаю дешевше вѣжъ Вѣдень, поручае ся въ мѣсци.

Не высылаю докучливыхъ агентôвъ, котрымъ жиды платятъ 10—20 зр. за продажу одной лихой машины. 330 25—30

ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

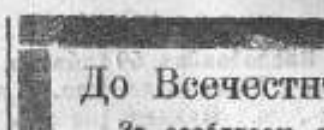

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пôльгъ въ сплатахъ пôдля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ також сальоновій и настѣнній, хôдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лôжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціальный вôддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣла мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и на парасольокъ, капелюхôвъ, рукавичокъ, панчôхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ принаежностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належать адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львôвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés" пл. Капітульна ч. 3. 190

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львôвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 113—?

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собеского число 7

поручае всякій роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пôсля найновѣйшихъ фасонôвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Заруκавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкôры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а також Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 20—20

Матерія найновѣйшій на верхи въ найбôльшôмъ выборѣ.

Цѣны умѣренй сталій.

Высше наведений товары знаходять ся на складѣ.

Також на раты мôжливо. Також на раты мôжливо.

Голляндско-Американьска лінія

вносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ **Роттердаму** до **Нью-Іорку**

Бюро для кают: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.	6
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 апр. до 15 октобр. марокъ 200	
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180	

*) Пôдля довжины и величины каюти якъ и пôдля скорости и елѣгандіи пароплавôвъ.

ВСѢЛЯКІЙ КУПОНЫ

и

ВЫЛЬОСОВАНІЙ ЦѢННІЙ ПАПЕРЫ

выплачуе

безъ потрученя провізіи або коштôвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.

374 [1]

ТУТКИ

зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тôлько зъ фабрики „POLONIA" Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.

393

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч 256 Львовъ, Понедѣлокъ 16 (28) Падолиста 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить що второкъ, и що второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 9.; — въ Ярослави Д. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости, за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатками:
въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . 16 зр. на пѣвъ року . 8 зр. за чвертъ року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.
Редакція, Адміністрація и Експедиція відь ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє заторежене. — Рекламації неопечатані вільні відь порта.
Поединче число коштуе 8 кр. а. в.
Оголошеня звычайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічки дрібнійшого або за мѣсяць а за рубрикѣ „Надісляне“ по 25 кр. а. в.
Недокладні и инші домагання приватні числить ся по 15 кр. відъ стрічки.

Бесѣда посла д-ра Т. Окуневского

выголошена въ палатѣ послівъ рады державної відбувшійся дебаты надъ внесенємъ п. Дашиньского о обжалованю міністерства за заведене выимкового стану въ 33 повѣтахъ Галичины.

Высока палато! Законъ зъ р. 1869. постановляє, що такій запорядженя, якій пороблено въ Галичинѣ, дозволений лише въ такімъ разѣ, коли починає ся війна або загрожена є конституція заколотами, революцією и т. н., або грозить небезпеченьство особистій безпечности. Тымчасомъ п. президентъ міністрівъ такъ въ своїй допискѣ якъ и промовѣ самъ признає, що снмъ разомъ не ходило навѣть о загрожену особисту безпечність, бо розходилось лише о жидівскій корчмы, а кількà жидівскихъ віконъ — се чейже не конституція. Передъ кількома мѣсяцями розходило ся въ сій палатѣ справдѣ о загрожену конституцію; але тогдѣ не уважано за потрібне запорядити выимковый станъ на тыхъ, що кинули ся на конституцію. Длятого гадаю, що запорядженя выимкового стану пѣсля нашого закону не мало потрібної підставы законної и длятого наше обжалованє є справданє.

Мои панове! Вы певно запримѣтили, що въ сѣмъ разѣ сполучили ся всѣ галицкій опозиційній сторонництва и підписали внесенє. Але крѣмъ сего відчули вы певно зъ бесѣдъ пп. Дашиньского и Стапиньского, що те, що они говорили, справдѣ плыло изъ серця и они свѣдомо або несвѣдомо говорили зъ душѣ обохъ неволеныхъ народівъ. Що правительство не пізнало сего, — се велика его провина.

Всѣ крѣмъ шляхтичівъ чують и кажуть: „Такъ дальше не може бути. Тутъ грозить нещасте цѣлому краєви“. Лише одна шляхта та правительство не бачать сего. Коли глянете, що відъ лѣтъ дѣе ся въ Галичинѣ, то передовсѣмъ бачите диявый рухъ руского народу, якій проявивъ ся передъ чотирма, пятьма роками въ громадній еміграції до Россіи. Мовь морска хвиля, відпертый кордономъ жандармерія и козаківъ, звертає ся той рухъ до Америки. Я бачивъ, якъ плакали жѣнки и дѣти, що не могли о ерти ся тій струѣ и мусѣли датись підрвати елементарній силѣ. Зойкъ: „Геть въ краю загибели и нужды!“ відзывавъ ся відъ Збруча по Санъ. Жандармами и козаками здержано людей відъ россійскои границѣ. Одна частина народу глядає ратунку въ еміграції до Америки, друга въ поважній дорозѣ конституційній та у выборѣ власныхъ послівъ до сойму и до ради державної. И якій же бувъ конецъ? Тутъ стрѣляно на народъ; тамта частина пропала у великій части въ Бразилії!

Шляхта говорила тогдѣ, що тутъ крыє ся россійска аґітація. Отже маєте теперь рухъ мѣжь польскимъ народомъ. Власный польскій хлопъ стає теперь противъ правительства Чи се такожь россійска аґітація? Польскій хлопъ Поточекъ, що отсе промавляв сегодня, пише у своїй часописи: „Пійдемо до нашого цѣсаря и до нашихъ послівъ, щобы завели у насъ горѣвчаный монополь якъ въ Россіи.“ Може и тутъ крыє ся россійскій аґітаторъ? Вы чули, що польскій хлопы зъ нужды писали до россійского царя, а россійскій посолъ бувъ у великімъ клопотѣ та не знавъ, що зробити въ тою просьбою. Чи се може такожь россійска аґітація мѣжь польскими хлопами?

Менѣ серце крає ся, коли бачу всюды нужду а лишь про аґітацію чую. А нашъ любый п. президентъ міністрівъ? На бесѣду п. Дашиньского каже, що властиво найлѣпше було бы не звважати на ню. Коли вінъ найшовъ ся въ подібнімъ положеню супротивъ п. Шенерера, тогдѣ такожь не знавъ нѣчого лѣпшого сказати, якъ: „Обуреня и мовчане було бы найлѣпшою відповѣдею“, и вінъ, замѣсть мовчати.... говоривъ! И що говоривъ? „Треба обурювати ся!“ — отъ и все!

Мои панове! Чи не бачите, що вже нѣмецка молодѣжь стає противъ сего правительства, що ей нѣбы то за бракъ австрійского патріотизму выганяють изъ школъ? Що всюды въ цѣлый державѣ кипить и лопотить, а п. президентъ міністрівъ на те все не знає нѣчого лѣпшого, якъ ігнороване? Де-жь є тій ширшій горизонтъ, якій повинень намъ відкрыти п. міністеръ, щобы ними заняли ся серце и душа? Я не простакъ, але справдѣ зачудовало мене, якъ можна правити такъ великою державою въ такъ малымъ розумѣнемъ рѣчи самыми тілько фразами про „обурене и мовчане“!

Переходжу до выимкового стану въ заходній Галичинѣ. Правда, що тамъ и снмъ забренчали жидівскій вікна, тамъ и снмъ було трохи гуку, стуку та страху. Але чи се не є природный відрухъ тои хвилѣ, що народъ вѣками топила въ багнѣ піяньства та грозила его погребати въ лихвѣ и ледаретвѣ?

И що-жь стало ся? Адже-жь до початку червня бувъ спокій. Опівеля выбивано вікна, розбивано шинкарскій столы и розрывано жидівскій перины. Тогдѣ Раппапортъ побѣгъ заразъ до міністра за кількà пачокъ тютюну и шибъ.

У Фришгаку застрѣлено шесть хлопівъ, бо нѣбы то жандармамъ грозило відъ нихъ небезпеченьство! Хлопівъ, що нашли зъ костела! Я гадаю, що обовязкомъ правительства було кару зробити зъ провиною; а кількà пачокъ тютюну, мои панове, и кількà шибъ чейже не варті тілько, що жите шестьохъ хлопівъ! Що жь дѣе ся дальше? Народъ чує, що ему дѣе ся кривда; а кривда домагає ся відмсты. Отже и маєте! Хлопъ, що доти выбивавъ лише вікна, починає въ Новімъ Санчи справдѣ грабити, цѣле мѣсто вынищати. Теперь всѣмъ ясно, що се відмета за Фришгакъ.

П. президентъ міністрівъ сказавъ недавно, що въ цѣлій тій сумній исторіи одно средство оказало ся успѣшнымъ: се — наглій суды. Отже я думаю, що тутъ правительство мало більше щастя. Бо, судячи по тімъ, що стало ся въ Новімъ Санчи пѣсля Фришгака, коли бы Зелігеръ бувъ повѣсивъ лишь одного, тогдѣ мали бы мы въ краю рухъ, якому се правительство було бы не дало рады.

П. проф. Мілевскій вдався зъ п. Дашиньскимъ въ полеміку що до підданьства въ Галичинѣ и казавъ, що въ Галичинѣ не було підданьства, а була лише особлива умова роботнича. Отже я гадаю, що д-ръ Мілевскій не читавъ того, що написавъ его старшій товаришъ п. проф. Бобжиньскій о невольництвѣ хлопівъ въ Польщѣ.

Відъ р. 1495 наставъ въ Польщѣ дивный рухъ противъ нашого селянства. Коли Польща забрала Гнѣзно и инші мѣсця надъ Балтійскимъ моремъ, мало се велику економічну вагу, щобы туды вывозити збіже. Отже розходилось о те, щобы богато вывозити. Але хлопъ бувъ неспосібнющій; вінъ выбиравъ ся на заходъ, де збільшавъ т. зв. гольтайство, ишовъ на всходъ, де пристававъ до козаківъ. Щобы хлопа задержати и приковати до землѣ, польскій сеймы черезъ два столѣтя выдавали чимъ разъ острѣйшій постановы, поки не зробили зъ него по просту невольника, поки не довели до того, що вінъ ставъ більше нѣжь невольникомъ; бо можна его було застрѣлити и въ найгоршімъ разѣ окупити ся гривною. Оттакъ выглядала ся умова роботничa, котрои не можна було выповѣсти. Але нещасна польска исторія нѣколи не каже правды, коли ходить о хлопівъ и о Русинівъ. „Умовою“ було се, що хлопови не вільно було рушити ся зъ мѣсця, що хлопа можна було убити!

А коршмы! Знаєте, що се значить економічно? Капіталъ, звістна рѣчь, звертає ся туды, де ему обѣцюють найвільші відсотки. Въ Галичинѣ жаденъ инший интересъ не могъ давати такъ гарныхъ відсотківъ, якъ пропінація, бо она въ кождімъ селѣ була монополемъ. Коли бы хто звернувъ ся до иншого промыслу, котрый мусѣвъ конкурувати зъ заграницею, то могъ бы бувъ добути 3—4 або 5%, а пропінація давала 30—40%. Отсе було економічнымъ нещастемъ краю. Черезъ те не вытворивъ ся жаденъ промыселъ, бо капіталъ, глядаючи завсѣгды найвільшихъ відсотківъ, найлюбѣйше находивъ помѣщене лише въ пропінації. И такъ вѣками не вытворювано въ Галичинѣ нѣчого крѣмъ пропінації, нѣчого крѣмъ коршемъ, въ котрыхъ великій найгоршій въ жидівъ найшовъ собѣ мѣсце. Такъ пішло піяньство, деморалізація, фізичне и душевне тровне народу.

П. проф. Мілевскій кличе патетично: „Хто въ насъ боронить сен пропінації?“ Знаєте, панове, хто? Передъ кількома роками сказавъ соймовый посолъ Ляскій прилюдно въ галицкімъ соймѣ: „Тілько не рушайте тыхъ народныхъ святощівъ!“ Такъ має ся

Въ справѣ науки нотного хорального спѣву по нашихъ селахъ.

Написавъ *Иванъ Гармателій.*

(Докінчене.)

Подібныхъ селянъ, якъ въ Денисовѣ, пізнавъ я ще въ повѣтѣ Теребовельскімъ въ селѣ Кобиловолоки, де я, будучи въ тімъ часѣ тамъ сотрудникомъ, заставъ такожь гарно розвивающій ся спѣвъ церковный відъ управою способного пѣвця церковного п. Семиразума. И у сихъ людей [нехай то буде сказане на честь старенького пароха о. Царевича якъ рівножь и старенького учителя садівника п. Ковальского] замѣтивъ я значну різницю въ интеліґенціи и огладѣ обычаївъ, що въ певній мѣрѣ мушу такожь приписати розцвившому тамъ на причудъ гарно церковному спѣвови.

Уже въ першихъ дняхъ мого побуту, коли зайшовъ я мѣжь молодѣжь на ганівку коло церкви у Великодній свята, такъ и вразила мою увагу тая обставина, що при забавѣ у молодежи не почувъ я зовсѣмъ якогось брідкого слова, дикого крику и не побачивъ якогось гидкого руху, якъ се звичайно можна почути або побачити у насъ по иншихъ селахъ. Ба що більше, навѣть у такій рѣчи, якъ добіръ красокъ у одежи, въ строяхъ, можна було запримѣтити у нихъ значно выробленый смакъ естетичный, а коли дѣвчата гуртувались по-підъ церквою, менѣ мимоволѣ насувались на гадку слова знаної пѣсоньки: „кружокъ дѣвчатъ якъ макъ зелівъ“. А підношу се зъ тымъ більшимъ натиском, що тогды у мене зовсѣмъ не було на думцѣ взяти сего спостереженя въ гармонію хорального спѣву.

Правда, що такій спостереженя не дадуть ся унятн въ якусь математичну формулку и менче-більше будуть они все субъективными “бо и тенденційными, но все-таки думаю, наколи бъ у насъ зібрано більше такихъ помѣчень и показала ся за ними якась наукова стійкість, тогдѣ наука хорального нотного спѣву по нашихъ селахъ належала бы вѣдавъ чи не до найважнѣйшихъ постулятівъ у нашій народній програмѣ. А щобы довести справу хорального спѣву до пожаданого успѣху, конечне есть, щобы въ сѣй цѣли подали собѣ руку всѣ нашій просвѣтній институції, якъ: церковь, школа, читальнѣ, театръ и товариства музичній а въ першій мѣрѣ церковь и читальнѣ „Просвѣты“ мусѣли бы въ сѣй справѣ розвинути широку дѣяльність и заинтересоване, безъ чого годѣ и числити на якій успѣхи.

Однакъ наука церковного спѣву доти не стане у насъ на высотѣ свого призначеня, доки не буде переведена основно орґанізація дяківскои справы и доки компетентній власти не постарають ся о получшене и унормоване дяківскои дотації. Та завдяки ініціятивѣ ново-основаного дяківского товариства при ласкавій підмозѣ нашихъ консисторівъ, справа сеся стоить уже нинѣ на доброй дорозѣ и дасть Бігъ, що и сей преважный станъ на Руси словянъ такожь свою историчну місію на поли церковної музики.

Дальше для природного и успѣшного розвою народної музики заходить конечна потреба постарати ся намъ о якъ найповнѣйшу колекцію народныхъ мельодій, и то по можности въ вѣрнымъ текстомъ, що вымагає зарівно много труду и докладу. Таку збірку народныхъ мельодій уже давно загадавъ складити намъ також звістный нашъ музикъ о. Бажаньскій, тожь щобы приспѣшити сесю надмѣрну працю одиниць, повинній подбати и постарати ся о тое всѣ нашій музичній товариства. Не треба й згадувати, якимъ важнымъ здобуткомъ буде така колекція для нашихъ поетівъ, філольоґівъ, историківъ и фольклористівъ а вже найбільше для нашихъ музиківъ, особливо для тыхъ, що зросли и выховали ся по мѣстахъ и не мали нагоды вслухатись у народну пѣсню у ей властивого жерела, мѣжь сільскимъ людомъ.

Якось разу одного довелось менѣ підслухати пробу спѣву музичного товариства въ однімъ изъ більшихъ нашихъ мѣстъ, де мѣжь иншимъ співано на переміну ческій и руский народній мельодиі. Товариство се було досыть численне, а дириґентъ вправный и відданый душею своїй штуцѣ, а мимо сего вправы рускихъ народныхъ пѣсень выдались менѣ досыть плавій [ласкавій боязнѣстки и боязнѣсты дарують менѣ сесю недискретність] та й зовсѣмъ не зъ такимъ одушевленемъ, якъ се примѣромъ можна побачити неразъ у дѣвчатъ ческихъ, що частенько забігають изъ своими арфами и на нашу землю, а своими высоко-патріотичными пѣснями мимоволѣ запалюють той святый огонь патріотичный и у нашихъ грудяхъ. Отже позволю собѣ высказати снмъ здогадъ, що мѣжь сими боязнѣстами знайшлось доволѣ и такихъ, для котры народна руска мельодія була може мало що знана, а за снмъ и неинтересна. Wer den Dichter will verstehen, muss in Dichters Lande gehen.

Яко класичній взірцѣ народної мельодіи належить уважати нашій старосвѣтскій колядки, щедрівки, ганівки, историчній думы и весѣльній пѣснѣ, изъ котрыхъ дуже много ще и доси не увійшло у відомій намъ друкованій колекціи. А зібранемъ сихъ памятниківъ старовины конечно бы поспѣшати, бо стоимо нинѣ на переломѣ, коли друковане слово бере перевагу надъ устною словесностію, и хвиля ся заскочила насъ такъ неприготованыхъ, що можемо много утратити, мало що придбавши. Часъ бы намъ також збійти ся уже бодай зъ короткою исторіею нашої літературы музичної; годить ся, щобы такій таланты музики, якъ Бортнянській, Лисенко и другій, були звістній троха більше и ширшій громадѣ.

Вѣнцю не малу прислугу народній справѣ можуть віддати також поодинокій спѣваки-віртуозы, що то вже відъ уроды надѣлявъ ихъ Богъ чудными голосами; тілько намъ клопотъ, що тотій нашій великій люде, замѣсть шукати славы у власній хатѣ, такъ и пруть ся на чужину шукати сего добра, небачій на вѣщій слова найбільшого народного співака, що въ своїй хатѣ своя правда... За те зъ тымъ більшою приятностію и пошаною годить ся підвести заслуги нашои земячки п-ны С. Крушельницкои, що мимо блискучои славы и похвалъ, якихъ зазнала відъ чужоземцівъ, вона зъ тымъ більшою пестливостію и нѣжностію горне ся підъ крила своєи рідної музицкои музы. Та и менѣ, якъ Термопільцеви, нехай буде вільно отсимъ поставити до неи одну уклінну просьбу: щобы она въ сій великій народній службѣ, у яку и ставило ю провидѣне Боже, не спускала також изъ своєи уваги сихъ „менчихъ сестеръ и братівъ“, що то выкохала и вилелѣяли сесю нашу богату народну музу...

На сѣмъ я закінчивъ бы я вже свою нескладну писанину. Чи буде она кому на що пригожа и чи выкличе она мѣжь приклонниками нар дної пѣсни а сторонниками идеи о. Витошиньского якій відгомівъ, сего менѣ не вгадати; то лишь можу сказати на пізно, що наша народна пѣсня ще довго довго останесь чи не найдобрійшимъ ключемъ до серця и ума-розума нашого неграмотного селюха-хлібороба. Вже то не безъ причины старинній Греки приписували музицѣ вплывъ навѣть на нѣму и мертву природу, а нашъ Шевченко называє рідну думу-пѣсню „славою Украіны“, що „безъ золота, безъ каменя, безъ хитрои мовы, а голосна и правдива якъ Господа слово“.

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкіры, аксаміту, кости, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА** у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.
454 7—10

рѣчь, а все, що тутъ розказувано про піянство людей, є правда. Такъ чувъ я вѣдъ одного польского священника, що разъ бувъ при тѣмъ, якъ польска дѣдичка не хотѣла русскому священникови дати презенту черезъ те, бо вѣнъ за богато проповѣдувавъ противъ горѣвки. [*Слухайте! Слухайте!*] Бувшій староста въ моѣмъ повѣтѣ, въ Городенцѣ, приѣхавъ разъ въ жандармами до села Городинцѣ, и книжку, де вписували ся тверезѣ люде, забравъ остентативно, щобы показати, що пропінація є ц. к. [*Оклики обуреня.*] Такъ було справдѣ. [*Оклики: Де?*] Було се въ Городинци.

Але въ чихъ рукахъ є пропінація? Въ рукахъ тыхъ панѣвъ зъ правицѣ и правительства. Мѣй Боже! Адже центральне правительство є немѣчне супротивъ польского правительства въ Ґаличинѣ. Менѣ самому лучало ся неразъ, що менѣ сказано въ міністерствѣ: „З усѣми властями и намѣстництвами можемо щось вдѣяти, але противъ галицкихъ не вдѣемо нѣчого!“ [*Голосы обуреня.*]

И такъ — якъ сегодня п. Поточекъ самъ признавъ — була се польска коршма, нора, въ котрѣй управляє ся крадѣжи и всякій инший ледарства. А треба бы таки пѣдслухати въ Галичинѣ рухъ народный, бо въ тѣмъ руху можна бы найти дручокъ, котрымъ далось бы двигнути добро и гаразды населеня.

А щѣ-жь зробили тѣ паны? Вы певно чули, що намѣстникъ выдавъ розпорядженє, щобы коршмы трохи обмежити; отъ и все. Але весь рухъ, що забравъ людямъ житя, вынищовый станъ въ 33 повѣтахъ и наглѣ суды зъ Зелінґеромъ, — се було нѣчимъ для тыхъ людей, а вся наука, яку собѣ взяли зъ того, се... розпорядженє намѣстника. Тому прочь изъ сторонництвомъ, що говорить тутъ гарній бесѣды, якъ п. Мілевскій; господарки шляхтичѣвъ и ихъ системы они въ Галичинѣ не змѣнять!

Опогды дѣставъ я вѣдъ п. д-ра Яросевича листъ одного бѣдолашного хлопа зъ всходнои Галичины; розкажу вамъ, панове, его змѣстъ на доказъ, якъ то у всходнѣй Галичинѣ обходять ся зъ хлопомъ, де ходить о горѣвку.

Въ одномъ селѣ залѣщицкого повѣту обжаловано жида о покутну писарку. Такій слѣдства переводять нашій старосты остро. Хлопъ, котрого вѣзвано на свѣдка, не могъ чи не хотѣвъ сказати того, що молодый п. комісарь Пшибыславскій радъ бувъ мати потвердженымъ. Отже слухайте, панове: комісарь Пшибыславскій кличе его до другои комнаты, щобы не мати свѣдковъ, и рѣже тамъ хлопа два разы по за уха. (*Слухайте! Слухайте!*)

Може менѣ тутъ хто схоче докорити, що я денунціюю чоловѣка. Але жь, мои панове, що є нашимъ обовязкомъ?. Обставати, за бѣдными жертвами; на се мы тутъ и є послами! [*На лѣвици голосно притакують.*] Се тутъ одиноке мѣсце, де можемо обстати за бѣдными людьми, не выставляючи ся на те, щобы насъ тягано по судахъ за клевету и т. н. И се право можна намъ тутъ вѣдказати? Коли въ соймѣ наводимо загально такій справы, то кажуть намъ, що мы не подаемо фактѣвъ и именъ, отже и не можна на то звертати уваги. А коли мы наводимо факты и имена, то кажуть, що се не ладно.

П. проф. Мілевскій говоривъ также за школы и сказавъ, що край робить, що може Се правда, що край є убогій, хочь досыть богато платить до скарбу державного. Але-жь хто голосуе тутъ за такими а такими сумами на каноны, такъ що нѣчого не лишає ся на школы? А зъ тыми выдатками зъ державного скарбу на Галичину має ся рѣчь также досыть дивно. Коли тутъ докоряете панамъ зъ Галичины, що они за богато беруть зъ державного скарбу, то они се слухають спокойно; коли-жь опбеля вернуть до краю то кажуть: „Дивѣть, якій мы патріоты: мы беремо тѣлько, що ажь Нѣмцѣ жалують ся.“ (*Веселость.*) Отже паны беруть; але чи думаете, що дають що народови? Нѣ, мои панове. Отъ мушу, вамъ розказати цѣкаву исторію зъ 50-тыхъ лѣтъ.

Ажь до 50-ыхъ а навѣть ще до 60-тыхъ лѣтъ Поляки не хотѣли итти до урядѣвъ. Ажь коли Ґолуховскій ставъ міністромъ а опбеля намѣстникомъ Галичины, тогдѣ поясненo Полякамъ, щобы таки вступали и до урядѣвъ, тымъ бѣльше, що въ кишеняхъ у нихъ вже мало заваджае ся, а до господарки навыкли они такои, щобы не платити робѣтника. Тогдѣ почали зъ одной стороны позбувати ся Нѣмцѣвъ и Чехѣвъ зъ краю, а зъ другои стороны замѣщати уряды краевыми, значить, польскими урядниками. Противъ того не мавъ бы я нѣчого, — розумѣе ся, коли бы зъ Поляками и Русинами обходжено ся однакого. Але я въ своѣмъ житю не бачивъ гѣршого урядника якъ польского шляхтича, котрый привычаеный до панованя и до чужои роботы, не вѣдбувши тяжкои школы культуры и поважаня права, лише зъ своею фантазіею засѣдае въ урядѣ и тахъ починае лаяти, якъ за добрыхъ старыхъ часовъ покойнои Польщѣ. Въ нѣмъ будять ся инстинкты, котрыхъ годѣ погодити зъ конституційнымъ ладомъ, котрій на низшого споглядають лише зъ погордою, особливо коли вѣнъ почажить ся мати иншу гадку, нѣжь те маленке шляхотске величество. Нещасте, що тѣ люде не переходили жадноі конституційноі школы, котра бы въ нихъ совѣсти защѣпила поважанє конституціи и законовъ; те мстить ся въ цѣломъ краю, те повстало ся такожь и тутъ. Адже-жь мы мали тутъ Баденього и бачили, якъ вѣнъ поважавъ конституцію.

Такъ п. д-ръ Быкъ якъ и п. проф. Мілевскій обставали тутъ за жидами, а д-ръ Быкъ сказавъ: „Але, мѣй Боже! Се-жь нѣщо иншого, якъ выбрыки дикихъ, ласыхъ инстинктовъ бѣльшости супротивъ невинноі меншости“.

Гадаете панове, що се правда? Мы маемо у себе не лишь жидовъ у меншости. Межь нами живуть такожь нѣмецкій кольоністы, живуть и Вѣрмене. Чому нѣхто не нападае на Вѣрменъ та на нѣмецкихъ кольоністовъ? Чому нѣмецкій кольоністы або такъ зближенѣ до жидовъ Караимы въ Галичи тѣшать ся такою признанію въ цѣломъ краю? Чому они въ спокою працюють межь нами и нѣхто ихъ не нарушае?

Причину признавъ уже п. д-ръ Быкъ. Имъ дано много правъ, не зарядивши при тѣмъ вѣдъ разу нѣчого, що могло бы селяньску суспільность, стоячу ще на дѣточѣмъ степени розвою, охоронити вѣдъ пажерливости инстинкту семітского.

Мои панове! Коли Поляки дѣйстно такъ серіозно думають о асиміляціи жидовъ, я бы имъ щось порадивъ: Они, такъ якъ Угры, повинній потягнути дальшій консеквенціи — повинній завести конкубіюмъ, а тогдѣ зъасимілюють ся. [*Посолъ д-ръ Шайхеръ: Зъ того выйде щось пытного! — Веселость на лѣвици.*] Будьте консеквентній, панове! Або хочете асиміляціи, або нѣ. Але я не вѣрю въ щирость тои идеѣ. Вы хочете лишь выкористати жида яко шинкаря, яко агітатора, а жидъ каже собѣ за тѣ услуги платити.

Ще на одно хотѣвъ бы я, панове, звернути вашу увагу. Рухъ розпочавъ ся въ Ясли, пѣйшовъ на Стрижовъ, потѣмъ Новый-Санчь и т. д., а найбѣльше вѣдзначили ся при тѣмъ оба старосты, панове Вайдовичь и Виларскій зъ Стрижова. Одинъ стрѣлявъ, а другій позаводивъ такій дивній заряджења, що въ усѣмъ тѣмъ годѣ було змѣркувати ся. [*Голосъ: Потратили головы!*] Справедливо! Але хто тѣ два старосты? То нашій всходно-галицкій плеканцѣ, они выховали ся у всходнѣй Галичинѣ, выросли на тѣй нещастнѣй почвѣ, де имъ все було вѣльно, бо було вымѣрене противъ Русинѣвъ. Теперь оно мстить ся на власнѣмъ ихъ народѣ.

Зъ тои не надто давнои минувшины розповѣмъ вамъ подѣбный случай Немезиды. Минулого року приключила ся дивна пригода въ Стоянцахъ въ мостискѣмъ повѣтѣ. Въ тѣй громадѣ селяне хотѣли мати двохъ выборцѣвъ, Фіту и Леґана. Тогдѣ староста телеграфуе черезъ прокураторію до повѣтового судьѣ въ Судовѣй Вишни, щобы зъ тыми двома людьми „поступивъ примѣрно“. Правыборы въ тѣй громадѣ розписано на 2-ого марта, а 1-ого марта судья одержавъ бувъ письмо зъ прокураторіи. Сейчасъ въ ночи посылае по двохъ жандармѣвъ и дае имъ приказъ арештувати обохъ тыхъ селянъ. Одинъ зъ нихъ спокойно давъ ся жандармамъ взяти, але другій нѣ, и вѣговиско готове. А знаете, панове, якій бувъ наслѣдокъ? Жандармъ выстрѣлюе, а яко першій паде трупомъ Томко Мазуръ, Полякъ и на вѣчну памятку взявъ зъ собою до гробу тото польске имя. Такъ панове, стрѣляє ся до Русинѣвъ, а вдучае ся Поляка. Се неразъ уже бувало въ польско-рускѣй исторіи.

Панъ староста Вайдовичь то пышный собѣ чоловѣчокъ. Яко правительственного комісаря въ Коломыѣ выправлено его разъ до Гвѣздця — за-для одного ексцесу, именно розбито тамъ кѣлька жидовскихъ горшковъ. Прийшовъ вѣнъ зъ цѣлымъ баталіономъ до Гвѣздця, станувъ на фронтѣ и кричить до людей. Успокойте ся хлопы, бо инакше мы закватируемо вѣйско у вашѣ хаты до вашихъ жѣнокъ, а вы будете спати на дворѣ! [*Гучна веселость.*] Я знавъ, що беру на себе тяжку одвѣчальность, коли о тѣмъ де-небудь публично скажу: длятого я обойшовъ шесть хатъ и переконавъ ся, що цѣла исторія правдива. Селяне сказали менѣ: „Такъ, се правда, мы можемо й присягнути!“ Розумѣе ся, при слѣдствѣ снятиньскій староста такъ довго мучивъ людей, такъ довго знущавъ ся надъ ними, доки они ему не заявили: „Не можемо собѣ пригадати“. Тогдѣ Бадені очевидно могъ выступити и сказати: „Мои панове! Соймови докучають такими нѣсенѣтницями.. Впередъ переконайте ся лѣпше!“ Опбеля той Вайдовичь фальшуе документъ — именно почтовый рецепісъ въ справѣ зборовъ товариства „Просвѣты“ въ Коломыи — и вѣдтакъ той панъ авансуе на старосту въ Яслѣ! Такъ авансують у насъ люде, а ты, бѣдный хлопе, мусишь платити!

Товаришъ Дашиньскій вже розповѣвъ вамъ, якихъ средствъ уживають панове станьчики, абы на отрую дати противотрую. И я розповѣмъ вамъ, якого средства радивъ ужити одинъ панъ въ тои партіи, але зъ нашои околицѣ, панъ Солтанъ Абгаровичь. Дня 26 липня писавъ вѣнъ въ Słow-ѣ polsk-ѣмъ, що противъ бунтующихъ ся хлоповъ найлучше буде ужити россійского кнута — нагайки! [*Оклики зъ лѣвои.*] Такій то инстинкты тыхъ панѣвъ! [*Пос. Шрамель: Коли тѣлько десята часть того є правдою, то вже й те страшне!*] Десята часть? Мы ще за мало розповѣдаемо. [*Голосъ: Певна рѣчь! Мы знаемо. Живе притакуване на лѣвици.*]

И то, панове дѣе ся въ захѣдньѣй Галичинѣ, де селяне — прецѣнь дѣти власного ихъ народу, а кождому мусить бути ясно, що шляхотска господарка не може йти дальше, если они не опирають ся на польскихъ хлопахъ. А що то вже не дѣе ся у всходнѣй Галичинѣ? Якъ выглядають тѣ люде, коли мусять выступити противъ такъ званои непевнои націи?

Якъ тутъ стоить въ просвѣтою, коли польскій часописи пишуть, що у нихъ въ захѣдньѣй Галичинѣ межь 80 обжаловаными було тѣлько чотирохъ письменныхъ, а всѣ прочій анальфабеты? Якъ мусить бути у насъ, де до системы оглупляванн приходить въ додатку ще цѣла польонізаційна тенденція, — де инспекторъ настае лишь на то, щобы руска дитина говорила тѣлько по польски, — де рускій священникъ бачить, якъ жандармамъ вѣльно влазити до церкви и зъ припорученя польского староety каже выганяти роботниковъ занятыхъ при иконостасѣ! Що дѣе ся у насъ, коли староста при выборѣ въ Пѣвню, въ надвѣрнянскѣмъ повѣтѣ приѣздить въ двома фіякрами, котрій мають звозити жидовъ до голосованя! Що дѣе ся у насъ, коли — якъ я се навѣвъ въ недавнѣй интерпеляціи — повѣтовій власти предкладають до вѣдзначена ордерами такихъ вѣйтовъ, котрій зраджують свѣй рускій народъ!

Мои панове! Я навѣвъ факты. У насъ шахрують найвысшимъ добромъ, яке є въ державѣ, щобы тѣлько въ Галичинѣ надувати насъ польскою идеею державною на мѣсце австріяцкои.

Мои панове! Зъ просвѣтою доходить до того, що примѣромъ нашій люде, котрымъ дае ся державній стіпендіи, щобы опбеля були доцентами въ нашѣмъ львѣвскѣмъ університетѣ, мусять выандровувати зъ краю. На примѣръ д-ръ Зобко не могъ дѣстати доцентуры у Львовѣ, але вѣдтакъ університетъ въ Загребѣ принявъ его. Нашій профессоры мусять глядати мѣсця по нѣмецкихъ и ческихъ університетахъ, але у львѣвскѣмъ університетѣ нема для нихъ мѣсця. Кѣлько то нашъ народъ мусить вытерпѣти пѣдъ такою управою!

Панъ посолъ профессоръ Мілевскій говоривъ щось и о Кольбертѣ, о Кромвелю та Фридриху Великѣмъ, и о пѣддвигненю промыслу державною властію.

Чи знаете, панове, якъ выглядае у насъ теорія Кольберта? Кѣлькохъ селянъ бѣдныхъ сѣльскихъ ткачѣвъ и столярѣвъ въ Олѣевѣ, за те, що важили ся голосувати противъ правительственного кандидата, сейчасъ оподатковано. А знаете, що потому стало ся? Майже всѣ застановили роботу! Я сильно переконаный, що у насъ домовый промыслъ не пѣдносить ся не лишь черезъ фіскалізмъ, але черезъ патріотично-польскій фіскалізмъ! Ось становище тои народовои партіи!

Панове! Коли вы говорите тутъ о етницѣ и о иншѣмъ, то пригадаю вамъ щось такого, що выйшло зъ вашихъ власныхъ устъ. Чому такъ гладко удавъ ся подѣлъ Польщѣ? Вы самій се признали. Тому, бо вы гадали, що пѣдъ россійскимъ правительствомъ лекше вамъ буде выкомбінувати днѣ панщиняной роботы! Се бувъ мотивъ, чому вашъ король и шляхта такъ легко згодили ся на подѣлъ. Кокетоване вашои шляхты зѣ строгѣйшою екзекутивою — то була любовь до селяньства.

Мои панове! Яка и буде судьба внесеня о обжалованє, то я знаю, що коли я въ сѣй хвили докидаю де-що зѣ свого становища, чиню найлучше, выкасуючи слово невдоволеныхъ. Нашій обставины въ Галичинѣ дѣйстно лихій, а зъ тыми людьми тамъ абсолютно нѣчого не можна зробити. Они непоправній, хочьбы мы и не знати якъ часто молили ихъ та вказували имъ на нещасте народу.

Панове! Вы говорите тутъ такожь дещо о регуляціи Днѣстра и о подѣбныхъ рѣчахъ. Ну, въ тѣмъ взглядѣ маемо передъ очима дещо досыть важного. Управильненє зелѣзныхъ воротъ на долѣшнѣмъ Дунаю обѣцюе дуже богато для Угорщины и для нижнои котловины Дунаю. И мы могли бы мати ворота на горѣшнѣмъ Днѣстрѣ. Але чи панове зробили що-небудь въ тѣй справѣ? Нѣ! они и не зроблять нѣчого, бо по уха сидять въ тридержавнѣмъ союзѣ, а не бачать, що се найшкодливѣйше для нашого промыслу и економічного поступу. Що за политі у ведуть тѣ люде? Таку, котра вѣдрѣзуе насъ вѣдъ областей нашого збуту и Богъ вѣсть куда отримать, бо они тыми фантомами великои Польщѣ ведуть у безодню и себе самыхъ и цѣлый край.

Кѣнчу, панове, и буду зъ своими товаришами голосувати за внесенемъ посла Дашиньского. [*Оплески*].

Руска байдужность.

Въ послѣднѣмъ [7 бмъ] обѣжнику Дирекціи Товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“, выготовленѣмъ до делегатовъ того Товариства, читаю заразъ на першій сторонѣ такій уступъ:

„Передовсѣмъ спостерегли мы, що въ сѣмъ роцѣ многій III. делегаты менше посвятили нашому товариству працѣ и стараности, якъ въ лѣтахъ попередныхъ, припускаючи може, що товариство наше выросло вже въ силы такъ, що на ихъ поглядъ не потребувало вже такихъ печалныхъ старань, якъ въ попередныхъ лѣтахъ, коли ставляло свои перші, такъ сказати бы — дитинячій кроки. Имовѣрно въ наслѣдокъ того мали мы сего року менше новыхъ обезпечень церквей и приходствъ, нѣжь въ лѣтахъ минувшихъ. Церквей прибуло въ протягу трохъ кварталѣвъ с. р. до обезпеченя 189 а приходствъ 128 — такъ, що дочисливши давнѣйшій обезпеченя, було у насъ до кѣнця вересня 1898 разомъ 1709 церквей и 1102 рускихъ приходствъ“.

Наведеній повысше даты статистичній дуже немило мене вразили. Показуе ся въ нихъ наглядно, що еще 1490 церквей або 46·58% и 778 рускихъ приходствъ або 41·4% — мимо шестилѣтного истнованя „Днѣстра“ — руске духовенство не потрафило перенести въ чужихъ товариствъ асекураційныхъ до свого питомого „Днѣстра“.

Чому приписати сей сумный фактъ? нѣчому иншому, якъ лише знанѣй рускѣй байдужности, котру намъ всякими дозволеными средствами якъ найскорше выкѣнчати треба.

Длятого думаю, що Дирекція „Днѣстра“ повинна въ интересѣ власнѣмъ и въ интересѣ загального добра якъ найскорше подати до прилюдноі вѣдомости тыхъ священниковъ-пароховъ, котрій за шесть лѣтъ не змогли обезпечене своихъ церквей и приходствъ перенести до своеи рускои асекурації, котра здобула вже собѣ у своихъ и у чужихъ повне довѣре.

У всякихъ иншихъ цивілізованыхъ народовъ подѣбне зъявище було бы неможливе. Оповѣдано менѣ примѣромъ, що коли въ своѣмъ часѣ основано въ Празѣ ческу асекурацію „Славію“, то *до двохъ лѣтъ* Чехи всѣ обезпечени предметы перенесли зъ нѣмецкихъ товариствъ асекураційныхъ до „Славіи“, а у насъ вже и по шести лѣтахъ майже половина церквей и рускихъ приходствъ рускій грѣшь оплачуе не-рускимъ товариствамъ!

Вѣдомо менѣ также, що рѣшаючій сфери Краковского Товариства по засноваию нашого товариства „Днѣстеръ“ бути приготованій на се, що найдальше до трехъ лѣтъ всѣ церкви, приходства и школы рускій перенесуть ся до „Днѣстра“, бо того зъ природы рѣчи сподѣвати ся можна було. Видко, що они не знали рускои байдужности, а нинѣ по шести лѣтахъ кинять собѣ зъ насъ Русинѣвъ ще и длятого, що велике число священниковъ не тѣлько що церквей, приходствъ и школъ въ „Днѣстрѣ“ не обезпечаютъ, але навѣть за свои грошѣ не жадають рускихъ полісъ, о чѣмъ въ Львѣвскѣй репрезентаціи Краковского Товариства легко можна пересвѣдчити ся.

Крайна вже пора тому невѣдрадному и понижаючому насъ становищу рѣчи зарадити!

А. С. делегатъ „Днѣстра“.

Справы парляментарнѣ.

По засѣданю палаты пословъ, котре вѣдбуде ся завтра, наступить п е р е р в а на 8 до 10 д н ѣ в ъ, а за той часъ буде радити угодова комісія надъ ц л о в о - т о р г о в е л ь н ы м ъ д о г о в о р о м ъ. Говорять, що по перервѣ правительство внесе буджетову провізорію и провізорію угоды зъ Угорщиною. Чи тѣ предложеня прийдуть пѣд нараду за-

висить вѣдъ многихъ обставинъ, котрѣ будуть також рѣшати о дальшѣмъ истнованю парляменту або о пановању §. 14-ого. Правительство не може рѣшитись на введене угоды за помочію §. 14, бо теперь такъ въ правительственныхъ, якъ и въ парляментарныхъ кругахъ зачинае брати верхъ надѣя, що угоду дасть ся перевести парляментарною дорогою, хочь-бы справа не пѣшла цѣлкомъ такъ гладко, якъ-бы того бажало собѣ правительство.

Нѣмецке людове сторонництво мало рѣшити ся розпочати въ радѣ державнѣй наново найострѣйшу обструкцію. Сторонництво прийме ще дуже важный для нѣмецкихъ промысловцѣвъ торговельный договѣръ съ Японом и предложене о регуляцiи платнѣ державнои служби, а вѣдтакъ розпѣче найзавзятѣйшу обструкцію.

Говорять, що Wiener. Ztg. оголосить въ пятницю вѣдзначення зъ нагоды цѣсарского ювілея. Мѣжь нашими мають одержати высокѣ ордеры члены парляментарнои президiи, президенты клюбѣвъ бѣльшости и тѣ посли, котрѣ у себе дома займають деякѣ комунальнѣ годности. Великѣ декорацiи мають одержати: Яворскiй, Фалькенгайнъ, Пальфi, Енгель и Катрайнъ. Деякѣ нѣмецкѣ послы зъ опозицiи, котрымъ предложено ордеры за ихъ льокальнѣ заслуги, зрезигнували зъ тои почести зъ огляду на внутрѣшнѣ вѣдносины парляментарнѣ.

Справоздане буджетовои комiсiи о регуляцiи платнѣ державнои служби вже друкуе ся. Комiсiя поробила въ предложеню деякѣ змѣны, примѣромъ що-до сталыхъ поборѣвъ, дочисляючи уживане мундурѣвъ або еквiвалентъ за нихъ. Комiсiя предложила також змѣны въ справѣ службовыхъ додаткѣвъ и пѣдвысшеня степеня платнѣ по пяти лѣтахъ служби. Окрѣмъ того комiсiя домагаесь выразного примѣненя закона до вдовиць и сирѣтъ по державныхъ слугахъ.

——

На довѣрочнѣмъ засѣданю палаты панѣвъ обговорювано въ суботу справу посольскои ненарушимости князя Адама Сапѣги. Справа мае такiй початокъ: Dziennik polski умѣстивъ бувъ кѣлька статей противъ кс. Столовского и мѣжь иншимъ закинувъ ему противавстрiйску и противпольску агiтацiю въ Россiи [зносины зъ росс. генераломъ Брокомъ]. Зъ огляду на се, що тѣ статьѣ мали бути инспiрованѣ кн. Сапѣгою, кс. Столовскiй внѣсъ обжалованe о обиду чести не лишь противъ редакцiи Dziennika p., але и противъ кн. Сапѣги. Зъ сеи причины зажадано выдання того члена палаты панѣвъ. Тую справу референувавъ членъ палаты Зборовскiй и поставивъ внесене, щобы жадане суду вѣдкинути. Надъ симъ розвела ся дискусiя, середъ котрои пѣднесено, що въ огляду на пануючiй въ Галичинѣ партiйнѣ вѣдносины палата панѣвъ не повинна давати позору, що стае по сторонѣ сеи або тои полiтичнои партiи. Вѣдницi на внесене Хлюнецкого ухвалено передати справу правничѣй комiсiи, а она здасть справу на найблизшѣмъ засѣданю палаты панѣвъ въ середу.

Письма зъ краю.

— —

Зъ Бережанщины пишуть намъ:

Пишу пѣдъ свѣжимъ, зворушаючимъ вражѣнемъ.

Нинѣ, въ второкъ 22-ого с. м., було зъ-рана 6 степенѣвъ морозу, земля крепко замерзла и заморозь тримала цѣлый день. Потѣкъ, що плыне черезъ мое село, покрывъ ся ледомъ и лѣдъ не всунувъ ся зъ него цѣлый день. Село лежить межи горами „въ хмороди“ и заморозь трима довго, бо вѣдъ полудня заслоняе гора и не допускае лучѣвъ сонця. Въ таку заморозь вшло того дня селомъ двое дѣтей до школы босыхъ, а треба знати, що имъ до школы бѣльше якъ пѣвъ кiльометра! Ось чого доказуе у насъ новый панъ що называе ся „примусъ школьный“! Вѣнъ не знае помилування, не мае чута! Ему все одно: най дитина набавить ся хоробы, най стане калѣкою, най умре, а до школы мусить ходити!

Примусъ школьный красна рѣчь, де люде мають „вѣдъ чого“ дѣти до школы посылати; але у кого крайна нужда, тамъ вѣнъ стае ся безпредметовымъ, смѣшнымъ. А вѣнъ не знае жадного пардону! Най отець мае и шестеро дѣтей обовязаныхъ до школы, най не мае имъ що ѣсти дати або въ що приодягнути, всѣ они мусять ходити до школы. Мусъ, бо мусъ! Така исторiя и въ бѣткомъ, котрого дѣти вшли 22-ого с. м. по лодѣ босѣй до школы. Называесь вѣнъ Стефанъ Павлѣвъ, мае шестеро дѣтей, а зъ тыхъ четверо обовязаныхъ до школы. Не мае що дати имъ ѣсти, не мае въ що одягнути, а до школы мусять ходити! — доказъ, що вшли босѣ: 9 лѣтна Парани и 7-лѣтна Катря.

А що-жь бы було, якъ бы не ходили до школы? Кара! У мене саме теперь бережанськъ ц. к. окружна рада школьна наказала зъ 26 бѣдакѣвъ стягнути по 1 риньскому яко кару за непосыланe дѣтей до школы. И пѣйдуть хлопскѣ сѣраки у жидовскѣ коморы та повторить ся Франкова „Исторiя кожуха“. А помилування нема нѣякого. Рада окружна не увольнить на просьбу анѣ одной дитины вѣдъ школы, будь она бѣдна, будь она слаба, будь она у наймахъ. А се вже найдивачнѣйше! Зажиточный господарь притулюе до себе дитину бѣдака, дае ѣй харчь и одѣжь, а хоче вѣдъ нея деякои дрѣбной послуги въ господарствѣ. А ту примусъ школьный каже до школы ѣи посылати. То фактъ, що наше законодавство школьне домагае ся, щобы господарѣ посылали своихъ наймитѣвъ до школы, и то на науку щоденну, бо инакше батько дитины буде кару платив. Такъ и теперь — межи тыми, що засуджений на кару, е такѣ, що не мають въ що одягнутись, е такѣ, що хорують, е такѣ, що у наймахъ служать. Та кобы то ще бодай тѣ грошѣ лишили ся въ громадѣ, то може бы справило ся якѣй убожинѣ хоть якѣ капцѣ, — а те нѣ! вѣдсылай конче до рады окружной, бо они також тамъ на щось грошѣй потребують...

Може бы высокѣ власти зробили того „муса“ троха меншимъ паномъ?

О. Мих. Мосора.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!**

— Вѣдъ Ставропiгiйского Института одержуемо отсе письмо: Десять лѣтъ тому назадъ [т. е. 1888 р.] устроивъ бувъ Ставропiгiйскiй Институтъ археольогiчно бiблiографiчну и историчну выставу, а то по случаю ювiлея 40-лѣтного панованя найдостойнѣйшого Монарха Францъ Iосифа I., зложивши у стопъ свого Наймилостивѣйшого Монарха великiй культурный трудъ девяти вѣкѣвъ, розвиваючiй ся вѣдъ часѣвъ введеня христiянства рѣвноапостольнымъ Великимъ княземъ Володимиромъ. Зъ тои выставы вытворивъ ся нинѣшнiй Ставропiгiйскiй археольогiчно-бiблiографiчный и историчный музей. — По поводу 50-лѣтного ювiлея панованя Его Величества рѣшивъ Ставропiгiйскiй Институтъ на засѣдану зъ дня 11 (23) падолиста с. р. въ увѣковѣчене тои радостнои хвилѣ отворити сей свѣй музей [Руска улиця, ч. въ 3, I поверхъ] для публики разъ на все зъ днемъ 20 падолиста [2 грудня] с. р. Часъ вѣдвѣдуваня щоденно, зъ выимкомъ святъ и недѣль, вѣдъ 11 до 12, а въ вторки и пятницѣ вѣдъ 11 до 1 въ полудне. Толкувати и выяснити почтеннымъ гостямъ о музеальныхъ предметахъ буде пѣдготовленый до того амануенть музея. Вступъ безплатный. — Вѣдъ Ставропiгiйского Института. *Д-ръ Ис. Шараневичъ* сенiоръ.

— И Самбѣръ не остане позаду въ сегорѣчнѣмъ обходѣ ювiлея Котляревского и вѣдродженя украiньско-рускои литературы. Ювiлейне торжество вѣдбуде ся тамъ въ першѣй половинѣ грудня.

— Зъ руского народного театру. Въ остатныхъ дняхъ выставивъ нашъ театръ:

Въ четверъ 4-актову комедiю „Нахмарило“ або „Дядькова примха“ Бориса Грiнченка (Василя Чайченка), нагороджену конкурсовою премiею Выдѣлу краевого, а грану вже на львѣвскѣй сценѣ тамтого року. Симъ разомъ дано ѣи на дохѣдъ емеритального фонду артистѣвъ нашого театру; однакъ, на жаль, публика явило ся дуже мало, менше нѣжь звычайно. Взявши на увагу цѣль представленя, кождый зрозумѣе, що сей фактъ мусѣвъ прикро вражати. Яко лагодячу обставину провинившои публики можна бы взяти хиба конець мѣсяця, а вѣдтакъ те, що саму комедiю, вѣдграну торѣкъ, узнано не зовсѣмъ удатною. О сѣй штуцѣ було свого часу писано въ „Дѣлѣ“, тому и не будемо наводити ѣи змѣсту. Гра артистѣвъ була добра. Молода артистка п-а Миколаенко дуже добре вѣдограла веселу, щебетливу дѣвчину.

Въ суботу вѣдграно звѣстну оперу въ трехъ актахъ „Запорожець за Дунаемъ“ Артемовского. Штука выпала надъ сподѣване добре, хочь можна було оправдано побоювати ся, що новѣ силы не вѣдладуть по одиноких роль такъ, якъ се було давнѣйше, коли наша дружина театральна складала ся зъ знаных, выпробованыхъ силъ. Головнѣ ролѣ припали симпатичнѣй молодѣй артистцѣ и спѣвачцѣ п-нѣ Коссакѣвнѣй [О сана, сирота] и п. Юрчакови [Андрѣй, молодый козакъ]“. У п. Юрчака часами выступала трема; не диво, се бувъ перший его выступъ въ такѣй спѣвочѣй партiи передъ выбагливою львѣвскою публикою. Дальшѣ ролѣ мали: п. Губчакъ [Ивась Карась, запорожець], панѣ Осиповичева [Одарка, его жѣнка — [сесю ролю грала давнѣйше п-а Фiцнерова а горѣкъ панѣ Лопатиньска], султана грав п. Вовчакъ а поменшѣ ролѣ п. Нижанковскiй [Селiмъ Ага] и пп. Керманичъ [Прокѣнъ, суперникъ Андрiя] и п. Твардовичъ [Ассанъ]. Въ II. вѣдслонѣ бувъ дуже складный танець женцѣвъ въ шесть паръ укладу п. Стадника. — На закѣнчене вѣдспѣвано „Вечерницѣ“ Нѣщиньского зъ вѣдповѣдными сценiчными рухами.

Вчера [въ недѣлю] выставлено етару штуку, мельодраму въ 5 вѣдслонахъ зѣ спѣвами и танцями „Трѣйка гольтайска“ [Lumpaci Vagabundus] Нестроя. Головнѣ ролѣ „честнои трѣйки“ припали пп. Гембицкому [Шiльце, швець], Ольшаньскому [Голка, кравець] и Полѣщукови [Гибликъ, столярь]. Особливо убавивъ публику грою и куплетами п. Гембицкiй. II. Нижанковскiй грав Гобельмана, майстра столярского, а прочѣ артисты и артистки поменшѣ ролѣ. Взагалѣ гра вызначала ся жвавостiю та комiзмомъ и выклыкувала загальный смѣхъ, особливо — въ заднихъ репiонахъ.

Публики на обохъ послѣдныхъ представленяхъ було досыть.

Дѣлимо ся невеселою вѣсткою, що леда день дружина нашого театру розпращае ся зъ нами и пустить ся въ дальшу вандрѣвку по нашихъ мѣстахъ.

Завтра [вѣ второкъ] выставить нашъ театръ по разъ перший штуку „Кандидатъ“ д-ра Н., нагороджену выдѣломъ краевымъ, а въ четверъ вже послѣдне пращальне представленя. Опiсля театръ поседе *со Бучача*, а одна часть [дѣвѣй особы зъ „Наталцѣ Полтавцѣ“] удасть ся въ пятницю на Буковину — до Чернiвцѣвъ, де возьме участь въ ювилейнѣмъ [въ честь Котляревского] представленю. Длятого надѣемось, що не заведе насъ нядѣя, коли напередъ скажемо, що на обохъ сихъ представленяхъ явить ся нея руска публика и симъ дасть наглядный доказъ, що добро нашои сцены лежить ѣй на серци. Важне и се, що театръ нашъ загостить назадъ до Львова, кажуть, аж на два роки, отже такъ довгiй часъ не будуть Львовяне мати нагоды любувати ся своею сценою...

— До украiньско-рускои выдавничои спѣлки заголошено до теперь 85 удѣлѣвъ. Коли нашимъ патрiотамъ интересно, щобъ ще сего року можна було внести статуты до зареестрованя, най спѣшать ся въ дальшими заголошенями, абы зѣбрало ся що-найменше 120 удѣлѣвъ на початокъ. Прецѣнь закликаемо ихъ не до жертвы, а тѣлька до улѣкованя грошѣй въ сѣй спѣлцѣ, а дѣломъ членѣвъ буде постарати ся такъ ѣи зорганiзувати, щобъ она сповнюючи свою важну культурну мету, фруктифiкувала и вложенi въ нея грошѣ. Се лежить въ интересахъ ѣи, бо тѣлькы тогдѣ мати мемо надѣю зѣбрати не кѣлькадесять, а кѣлька сотъ удѣлѣвъ, потрѣбныхъ для вѣдповѣдного розвою дѣяльности спѣлки.

— Нову читальню „Просвѣты“ отворено торжественно дня 19 с. м. въ Розгадовѣ повѣту золочѣвского.

— Товариства будовы руско народного театру имени Ивана Котляревского у Львовѣ просить насъ оповѣстити, що загальнѣ зборы сего товариства вѣдбудуть ся въ недѣлю 4-ого м. ст. грудня с. р. о 4 годинѣ по полудни въ сали „Рускои Бесѣды“ [Ринокъ ч. 10, I. поверхъ] зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Вѣдкрытe зборѣвъ головою комiтету основателѣвъ товариства п. Илькомъ Яремкевичемъ. 2) Справоздане секретаря и скарбника п. Василя Мороза. 3) Выборъ головы, его заступника, 18 членѣвъ выдѣлу, 4 заступникѣвъ и 3 контрольорѣвъ. 4) Справа друку статута товариского. 5) Внесеня членѣвъ. — Вступъ на загальнѣ зборы мають лишe члены принятѣ комiтетомъ основателѣвъ. Члены, котрѣ будуть перешкоджe ѣй лично явити ся на загальныхъ зборахъ, можуть пѣсля § 5. статута дати ся заступити повномочниками. — У Львовѣ д. 26 падолиста 1898.

— Похоронъ бл. п. Мечислава Барановского, директора семинарiи учительскои, вѣдбувъ ся вчера дуже величаво при участи кѣлькатысячнои публики. Въ похоронѣ взяли участь многѣ Русины, руске духовенство и хоръ питомцѣвъ рускои духовнои семинарiи. Ученицѣ семинарiи учительскои несли 4 вѣнцѣ [четыри клясы] зъ написями на лентахъ рускими и польскими.

— Юрiй Брандесъ, котрого львѣвска Польонiя такъ одушевлено гостила девять день и обзнакомлювала зъ культурою польскою, о котрѣй бы славный писатель мавъ написати, вѣдъѣхавъ вчера до Копенгаги [хочь попередъ мавъ намѣръ повѣхати ще до Будапешту]. Не знаемо, якiй поглядъ вывезъ зъ собою сей ученый про специяльну культуру польску на галицкѣй Руси, — але то знаемо, що всюды, де лишь явивъ ся, принимано его овацiйно, зъ найбѣльшою парадою. По вѣдъѣздѣ его осталась вже лишь цѣкавѣсть: „що Брандесъ напише?“ Є пессiмiсты — особливо мѣжь антiсемiтами, котрѣ до Брандеса не мають довѣря, — але бѣльшѣсть говорить: Повиненъ написати користно. Прецѣнь мы его такъ витали, що якъ бы Мицкевичъ устав зъ гробу, мы бы вже не могли величнѣйше его витати!

— Тифъ въ Сяноцѣ. Доносять намъ, що въ Сяноцѣ и въ околици шириться епiдемично тифъ, почавши ся, якъ звычайно, вѣдъ вѣйсковыхъ касарень. Зло лежить також и въ тѣмъ, що въ Сяноцѣ нема здоровои воды до пита. Кромѣ того розширенню епiдемiи сприяе фактъ, що уступовѣ мѣсця одинъ зъ тамошныхъ касарень положенi надъ потѣчкомъ, въ котрѣмъ жовнѣри мыють свою кухонну посудину. Одну жертву смерть уже забрала, а у вѣй ковѣмъ шпиталi лежить — якъ кажуть около 20 особъ хорыхъ на тифъ.

— Зъ Долины одержуемо вѣдъ п. Ст. Кардаша отсе письмо: Въ вѣдповѣдь на запы анѣ въ послѣднѣй до нея зъ Рожнѣтовского заявляю, що и новый менѣ учинены закидъ есть неправдою, по словамъ дописувателя „качкою“. Я въ день передъ выборами анѣ не бувъ у старосты Навроцкого, анѣ въ день выборѣвъ не выѣзджавъ зъ Долины, анѣ не зломавъ солiдарности рускои. П. дописуватель звольнить приѣхати до мене, то пѣйдемо разомъ до п. З. К., на котрого вѣнъ покликуе ся, а то переконаесь наочно, чи може бодай тѣнь пѣдозрѣня упасти на мене о недодержаню солiдарности. Дивуе мене, що п. дописуватель такiй легковѣрный що вѣрить всѣму, що хто ему скаже, не памятаючи на то, що люде рѣзныхъ средствъ уживають, абы вдарить руску якъ не розбити, то хотяй ослабити. — Долина 26/XI. 1898. *Стефанъ Кардашъ* мѣщанинъ зъ Долины.

— Зъ Гусятиньского пишуть намъ: Недавно тому рѣшили Вч. отцѣ деканата скальского переписувати ся зъ властями лишe по руски. А ось знайшовъ ся вже одень, що — на прикрѣсть своѣй Вч. братiи — не лишь приймае вѣдъ властiй письма по польски писанi, але и самъ вѣдписуе по польски. Ц. к. судъ повѣтовый въ Гусятинѣ выславъ до парохiяльного уряду зъ Коленднянахъ польске письмо — и дѣставъ на се таку вѣдповѣдь: „W odpowiedzi zajawia [sic!] gr. kat. urząd parafi. w Kolendzianach że Iko Tkaczuk urodzony w T... nie w Kolendzianach i tam jest w metrykach zapisany. — Gr. kat urząd parafialny w Kolendzianach dnia 18/11 1898. *ks. T. Meleniewicz* proboszcz. — Кеняже пробощу! А вамъ не соромъ? Де-жь Ваше слово!?

— Д-ръ Клайнъ, шефъ секцiйный, прибувъ [зъ Кракова] до Львова для судовыхъ конференцiй въ львѣвскѣй апеляцiи.

— Бiйка зъ жидами въ коршмѣ счинила ся вчера въ Городищи цетнарскѣмъ коло Ходорова; парубки мали побити кѣлькохъ жидовъ. Вѣсѣмъ христiянъ вѣдставлено до ходорѣвского суду. Зъ Бѣбрки выѣхавъ до Городища комiсарь староства Осеолиньскiй.

— Нинѣ припадае рѣчница скандального упадку мiнiстерства графа Казимира Баденього. Радѣсть, яка запанувала рѣкъ тому, добре ще всѣмъ въ памяти.

— Свинка акробать. У слюсаря Цiтлера въ Самборѣ е свинка, котра вродила ся зъ карловатыми задными ногами, приросшими до тѣла. Въ наслѣдокъ того привчала ся она ходити, пѣднявши задъ до горы, на ногахъ переднихъ, подѣбно якъ акробаты на рукахъ. При тѣмъ збирае она рыйкою, що попаде на своѣй дорозѣ.

— Живий мумiѣ. Богатiй Американцi чимъразъ громадняйше зачали вѣдвѣдувати въ послѣднихъ часахъ край Фараонѣвъ. Ексцентричнѣй Янкесы впали на оригiнальну гадку: дають ся фотографувати яко — мумiѣ. До такои фотографiи потрѣбне конче спецiальне пудло, подѣбне до мумiѣ; въ нѣмъ треба зачинити ся такъ, щобы тѣлько лице було видно. Сея мода ширить ся мѣжь богатыми Американками епiдемично.

— Дрѣбна вѣстн. Въ Пѣдзамочку коло Бучача померъ д. 27 с. м. въ 58 роцѣ жита посессоръ земскои посѣлости Володиславъ Ворошиньскiй. — Митратъ о. Кароль Волошиньскiй зъ Перемышля одержавъ папскiй ордеръ св. Гробу. — Староста Иги. Корженьовскiй именованый радникомъ намѣстництва. — Въ Бережанахъ почала ся нинѣ карна розправа противъ Iосифа Новогродского обжалованого о вымордованe арендарскои родины пѣдъ Перемышлянами.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 28 падолиста. Наради надъ угодою поступили такъ далеко, що палата панѣвъ, абы не тратити часу, выбрала комiсiю зъ 25 членѣвъ для угодовои справы.

Будапешть 28 падолиста. Нинѣшне засѣдане сѣйму знову заповѣдае ся бурливо.

Петербургъ 28 падолиста. Муравевъ розѣбше небавомъ запросины до участи въ мировѣй конференцiи. Речницѣ и мѣсце ще не означенѣ. Въ Петербургѣ конференцiя не може вѣдбути ся зъ причины жалобы по данскѣй королевѣй, близькѣй свояцѣ царя.

Парижъ 28 падолиста. Естергази мавъ всѣсти въ Амстердамѣ на корабель вдучiй до Америки. Сторонництво лѣвицѣ старае ся вырвати Пiкарта зъ рукъ военного суду або продовжити его слѣдство аж до часу, коли буде закiнчена ревiзiя процесу Дрейфуса. Здаеть ся, що касацiйный трибуналъ зажадае вѣдъ вiйскового суду документѣвъ въ справѣ Пiкарта, а тогдѣ военный судъ за-для браку актѣвъ буде мусѣвъ здержати ся зъ выданемъ остаточного засуду.

Лондонъ 28 падолиста. Правительство Американьскои Унiи поручало своимъ комiсарямъ въ Парижи не робити Испанiи нѣякихъ уступокъ.

Мадритъ 28 падолиста. Нинѣ здають ся пѣдписувати въ Парижи мировый договѣръ.

Берминъ 28 падолиста. Полковникъ Шварцкоппенъ мавъ выслати до Парижа заяву, що вѣнъ готовъ станути передъ судомъ и зложити зѣзнане въ користь Пiкарта.

Царгородъ 28 падолиста. Рада адмiралѣвъ на Критѣ рѣшила заборонити турецкимъ вѣйскамъ вступъ на островъ. Теперѣшный заряд Креты займе ся вѣдосланемъ решты вѣйска зъ Креты. Россiйскiй адмiралъ Крыловъ одержавъ 18.000 рублѣвъ роздати мѣжь убогихъ въ Ретимнѣ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. Дирекцiя зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Австро-угорско-россiйскiй рухъ граничный. — Зъ днемъ 1 сѣчня 1899 входять въ житe новi тарифы для перевозу поодиноких товарѣвъ помѣжь стацiями австрiйскими и угорскими а Россiею.

Всходно-пѣвнѣчно-заходнiй австрiйскiй звязокъ зелѣзничий. — Зъ днемъ 1 сѣчня 1899 входить въ житe нова тарифа часть II. спатокъ 6 (безпосередни цѣны единичнi для поодинокихъ артикулѣвъ).

— Вѣденьского тыжденника „Die Zeit“ появивъ ся 217-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ: Das österreichische System in Ungarn. Von K. — Der Held Dupuy. Von Polex. — Hungersnoth oder keine Hungersnoth in Russland im Jahre 1898? Von Leo Tolstoi. — Hermann Jellinek und Amalie Hempel. Von Dr. Bruno v. Frankl-Hochwart. — Muth. Von Ellen Key. — Neue Bücher. Von Jacob Wassermann. — Das Wort in Drama. Von Hermann Bahr. Don Quixote. Von Felix Adler. Schillerauf führungen im Burgtheater. Von Max Burckhard. Die Woche — Bücher. — Revue der Revuen. — Verbrecher. Von Karl Federn.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрочне 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Курсъ Львовскій

въ дня 26 м. ст. падолиста 1898.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Люд. по 200 зр. м. к.	209 —	212 —
Зелѣз. Львов.-Черновиц.-Ясси по 200 зр.	288 —	291 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	372 —	382 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	205 —	212 —
Листы застав. за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	110 —	110 70
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 —	100 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос въ 51	100 80	101 50
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товарыства кредит. 4% (I емісія)	97 80	98 —
„ „ 4% льос. зъ 41½ л.	97 30	98 —
„ „ 4% льос. въ 56 л.	95 20	95 90
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	97 50	98 20
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальнѣ Банку краєв. 5% (II. ем.)	102 80	— —
„ „ „ 4½% (III.ем.)	100 50	101 20
Позички краєвои въ 1873 по 6% а. в.	104 —	— —
Позички краєвои въ 1893 по 4% а. в.	96 70	97 40
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	94 50	95 20
Льосы:		
Мѣста Кракова	27 50	28 50
Мѣста Станиславова	51 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 65	5 75
Наполеондоръ	9 52	9 62
Півімперіялъ	9 50	9 60
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 80	59 20

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Маріянъ Долиньскій

асистентъ клініки тінекольогічно-подожничои проф. Іордана, унів. Ягайлоньского, и б. практикантъ шпиталя св. Людвика для недугъ дитячихъ,

осѣвъ и практикує въ Перемышли.

Мешкае при улици Францишканьскій ч. 26

437 *вхідъ вдолъ ул. Владиче (коло вежі.)* 5—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцу площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣзнѣ ареометры, мікроскопы, лупы, компасы райсфедри, тамъже мірничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дводникивъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4188

Диваны перскѣ и портіеры

праздній (старинний)

продае, и купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пільги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашъ богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

“PRIMUS,,

Фабрика

ТУТОКЪ ЄГИПЕТСКИХЪ

у Львовѣ ул. Малецкого ч. 9

мае честь повѣдомити Р. Т. конзументовъ, що тутки „Primus“ [найзнаменитшій въ сѣмъ столѣтю] можна набути у Львовѣ у фірмъ: Сейфартъ и Дидиньскій, ул. Театральна, Иванъ Бромиьскій ул. Короля Людвика, Фрідріхъ и Бікокъ ул. Гетьманьска, Казимиръ Гербовичъ ул. Галицка и Иванъ Дуткевичъ Ринокъ [рогъ ул. Краковскои] Рѣзницѣ по всѣхъ бѣльшихъ трафікахъ львовскихъ и въ значнѣйшихъ фірмахъ и трафікахъ на провінціи

Зъ глубокимъ поважаненемъ

451 4—7 *К. ПРІМУСЪ*

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздуття и т. п. въ формѣ руры зъ дроту сталевого, по зр 6·—, Трокары спущала и т. п. поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (противъ катедры.)

Диваны перскѣ и портіеры

праздній (старинний)

продае, и купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пільги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Ч. 4660.

ОГОЛОШЕНЄ.

Видѣл Ради повітової в Коломиї розписує сим конкурс на найлѣпший підручник для сільских писарів громадских. Підручник той, в язицї рускім і польскім видати ся маючий, має крім термінів періодичних в поодиноких галузях адміністрацийних занимати взори подань через Уряди громадскі передкладатя ся маючих, як неменише взори замкненій рахунків громадских, дороговн, кас позичковнх, буджетів прелімінарів шкільних и дороговн (ті послѣдні після новоі уставы довоговоі епорядженя ся маючих) а дальше взори свѣдоцтв, цертифікатів приналежности і иншнх актів із стороны громадскнх урядів виставлятя ся маючих.

За найлѣпше опрацьованє такого підручника визначує Виділ повітовий два премія: I. в квоті 100 зр., II. в квоті 50 зр.

Речинець предложеня взорів устанавляє ся тримісячний, числячи від дня оголошеня, а призначені премія будуть приказані до виплати в каси Виділу повітового на найближшим засіданю Виділу по уплинѣ речинця конкурсу.

З Виділу повітового.

Коломия 18 падолиста 1898. 455 1—3

Такожь и на раты

безъ пѣдвышки якъ

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылаемо цѣнники даромъ и оплатно. 19

Linimet. Capsici comp.

въ аптики Ріхтера въ Празѣ.

При купнѣ сего загально знаменитого, бѣль усмиряючого втирана, котрый є до набути у всѣхъ аптиках, треба все уважати на марку: „Янѣръ“.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНГЕ'А, членковій и обручковій (Ringschiff) зъ первороднихъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегульований пропоручае ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ (передъ тымъ І. Гардолиньскій) Львовъ Галиция 6. 343

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, ліксровъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старѣ горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bon-gout“ на напники, такожь правдивый оцетъ спиритусовый. 366 15—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожій вина фляшками)

высилае

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.

92 81—?

ЛЕВ ЛОПАТИНЬСКИЙ

ДО БРАЗИЛІІ!

Драма з галицкого еміграційного руху в 4 актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витискамі 50 кр. — На почтову оплату 5 кр.

Замовлена з провінції у автора **ул. Зибликевича ч. 18, Львів.**

У Львові набути можна в Ставропигійскій книгарні.

414 5—6

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1899.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“. Ринокъ ч. 10.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пільгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальоновій и настѣній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолівъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належать адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

НОТАР

у Винникахъ коло Львова пошукуе рутиновано кандидата, спосібного заступати в справах спірних, зачадно концепіёнта. — Оферти письменні з условіями належить присилати якъ найскорше. 401 4—5

Рѣшетки хѣдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобелины и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Также на раты безъ пѣдвысшеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ **MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.**

Львів, пл. Капітульна ч. 3. 190 63—?

До П. Т. Властителівъ конѣй.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевій дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванівъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаемо на жадане нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Выстава загальна

виходныхъ и иншихъ чужихъ и краєвыхъ диванівъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ осѣтленю.

Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

Розклад їзди поїздів залізничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского (львівського о 36 мінут від часу Львівского).

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
відходить о			відхо		
	6.45	з Ілцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Ілцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Ілцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		5.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ілцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ілцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ілцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ От ня
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ілцкан			
	5.55	„ Сокаля			
нічн			**нічн**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Ілцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя в голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Ілцкан		7.15	„ Тернополя в Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Ілцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, підъ зарядомъ Іосифа Даниловича

Ч. 257 Львовъ, Второкъ 17 (29) Падолиста 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Княжого 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитости за инсераты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлий рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	55 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попередне застереженя. — Реклямаціи неопечатані вільні вѣдъ порта.

Поединче число числа 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймають ся по 7 кр. 10 зр. вѣдъ одного стовпчика инсераторвої або ся місяць а по 25 кр. а. в. рубрицѣ „Надѣслане".

Недокінчені и инші довершенія приватні числить ся по 15 зр. вѣдъ стовпика.

Справы парляментарні.

Опарляментарній ситуації высказують ся знов дуже пессімістично. Дехто думає, що вже нинѣшне засѣданє палаты послів буде послѣдне передъ вѣдроченєм сесії. За людовым сторонництвом нѣмецким, котрого мужѣ довѣря ухвалили поручити своїм послам провадити як найострійшу обструкцію, загадує вже пѣяти часть нѣмецких консерватистів. Вчера вѣдбули ся зборы мужів довѣря „Союза хлопского сторонництва въ нѣмецких краях альпейских Австрії" пѣдъ проводом соймового посла бар Рокітанского. Въ ухвалах зборів высказано потребу солідарности всіх нѣмцѣв въ Австрії. Славяньско-клерикальный обруч мусить розорвати ся, коли уреалить ся переконанє, що угода не є до принятя. Зборы высказали надѣю, що послы, перенятї нѣмецким духом, не поминуть ніякого средства, навѣть найострійшої обструкції, щоб не допустити до введеня угоды конституційною дорогою. Католицке сторонництво людове упало так низько, що мужѣ довѣря уважають за річ нашу своєї годности займати ся въ своїх ухвалах сим сторонництвом. — Питанє, чи поодинокій групы послів возьмуть собѣ до серця ухвалы „мужів довѣря" своїх партій. Вѣдомо, що молодоческій послы поступають противъ волѣ и переконань молодоческих мужів довѣря и просто терорызують их. Так само здаєть ся нѣмецкій сторонництва въ парламентѣ не мають охоты пускати ся на быструю воду „найострійшої обструкції", хоть их пруть до того выборцѣ и „мужѣ довѣря". Окрѣмъ малої групы Шенерера жадна инша група не думає серіозно о вѣдновленю тактики, котра неразъ вже довела до замкненя сесії и выдобула правительство зъ клопоту, даючи ему въ руки §. 14. Мимо всего того ситуація є така, що найменшій нетакть правительства, найдрібнѣйша причина може выладувати нагромаджену и на привязи держану енергію опозиційных сторонництвъ.

Графъ Тунъ був вчера довшій часъ на авдієнції у цѣсаря и здававъ ему справу зъ політичної ситуації. Оба правительства мають небавомъ зѣбрати ся, щоб спільно нарадитись що-до технічного переведеня угодової провізорії. До сеи поры невѣдомо ще, чи австрійскій міністры поѣдуть до Будапешту, чи угорскій до Вѣдня.

—

На вчерашнѣмъ засѣданю австрійскої **кватової депутації**, референтъ Беръ предложивъ призначене для рады державної справоздане о переговорах зъ угорскою депутацією. Справоздане принято одноголосно и замкнено сесію кватової депутації.

На вчерашнѣмъ засѣданю **угодової комісії** міністеръ Діпавлі вѣдповѣдавъ на интерпеляцію п. Мавтнера: „чи зъ огляду на вѣдносины въ угорскѣмъ соймѣ потрѣбный такій-посцѣхъ въ нарадах надъ угодою?" Міністеръ заявивъ, що сторона, котра дальше поступила въ праци, знаходить ся въ корыстнѣйшій позиції, як друга сторона. Найлѣпше показано ся се торбкъ, коли въ Австрії перервало парламентарну працю. Робити цѣлу дискусію зависимою вѣдъ кождочасных бюлетинів зъ Угорщины, значило-бъ только, що унеможливити всяку тяглість въ праці; се творило бы непевність и непевність на вні и вѣдсунуло бы остаточный рѣшенець парляментарного полагодженя угоды. Правительству невѣдомо нѣчо о намѣрѣ замкненя або вѣдроченя сесії угорского сойму, длятого нема найменшої причины заявляти ся за якою небудь змѣною дотеперѣшного становиска. — Комісія приняла безъ змѣны V артикулъ предложенія о адміністрації цловых поборів и арт. VI. о морскій плавбѣ.

—

Клюбъ кс. Стояловского, рѣшучо вже розпавъ ся. Розколъ наступивъ не лише въ самѣмъ клюбѣ, але и въ організації сеи партії на вні. Д-ръ Данелякъ и кс. Шпондеръ, котрі выступили зъ клюбу, зачали выдавати въ Краковѣ власный орґанъ „Obrona ludu" и заразъ въ першѣмъ числѣ сеи часописи шиють кс. Стояловскому чоботы.

Справы краєві.

На послѣднѣй сесії припоручивъ соймъ краєвому выдѣлови, щобы на найблизшій сесії соймовій здавъ справу о поступах робѣт при регуляції Дністра мѣжь Розвадовомъ а Журавномъ и щобы пояснивъ, длячого мимо програмы и значных кредитів, призначеных кождого року на роботы, лишають ся значній квоты невыданій, якій щобы выказавъ станъ регуляційного фонду.

Зъ уваги, що регуляція Дністра мѣжь Розвадовомъ а Журавномъ пѣсля закону зъ д. 1 мая 1893 остає пѣдъ зарядомъ намѣстництва, выдѣлъ краєвый переславъ згадану ухвалу соймову намѣстництву зъ просьбою о удѣленє близшихъ даных и пояснень. На пѣдставѣ даных, доставленых намѣстництвомъ, выдѣлъ краєвый выладивъ справоздане для сойму; въ нѣмъ зазначено, що головною причиною поступу робѣт въ першихъ рокахъ будовы була потреба выготовленя докладных проектів и пробованє затвердженє першого проекту для просторони мѣжь Голешовомъ а Журавномъ, зъ стороны міністерства внутрѣшных справъ, бо до провѣренія того проекту выслано міністеріяльного техніка аж въ лѣтѣ 1895 р., а проектъ затверджено рескриптомъ міністеріяльнымъ зъ д. 21 жовтня 1895.

Зъ выказу коштів будовы и заряду, якій надѣлало намѣстництво, оказує ся, що въ р. 1897 бувъ поступъ робѣт зовсѣмъ вдоволяючій; выконано роботу за 153.357 зр. 9 кр., отже выпотребовано около 50% понадъ квоту, призначену щорічно на будову; при тѣмъ — річъ важна — непродуктивній кошты заряду зредуковано зъ 29·08% на 6·48% коштів властивої будовы. При тѣмъ станъ річи, якій и зъ уваги на сподѣваный дальшій успѣшный поступъ робѣт выдѣлъ краєвый постановивъ передати соймови внесенє, щобы соймъ принявъ до вѣдомости справоздане краєвого выдѣлу о поступѣ робѣт при регуляції Дністра мѣжь Розвадовомъ а Журавномъ, оперте на повышшихъ даных.

—

На послѣднѣй сесії передавъ соймъ краєвому выдѣлови петиції кількох громадъ о **зниженє шкільных престацій** до розслѣдженя въ порозумѣню зъ краєвою радою шкільною и до выладженя вѣдповѣдных внесень. Розслѣдивши станъ річей и испытавши раду шкільну о гадку, выдѣлъ краєвый постановивъ припоручити соймови внесенє на зниженє шкільных престацій на платню учителя, почавши вѣдъ 1 сѣчня 1899 р., отсимъ громадамъ: Войско повѣту добромильского зъ 20 на 10%, Улицко зарубане пов. равского зъ 27 на 14%, Улицко Середкевичъ пов. равского зъ 16 на 8% всѣх належитости безпосередных податків, оплачуваных въ громадѣ; громадѣ Синѣчокъ пов. синѣцкого зъ 128 зр. 6 кр. на 100 зр. рѣчно. Петиції Ланѣвъ польских и Лапаївки пов. камѣнецкого выдѣлъ краєвый не узглядниввъ и вносить, щобы соймъ перейшовъ надъ ними до порядку дневного.

Письма зъ краю.

Зъ **Залѣщицкого** подає Вп. о. Иванъ Великорскій зъ Иваня таке доповненє своєї дописи зъ 250 ч. „Дѣла", де то вѣнъ описавъ непріятности читальнѣ „Просвѣты" и свої вѣдъ залѣщицкого ц. к. староства:

Коля Никола Фізоръ [котрый купував для читальняної крамниці яйця по селу] заалармованый въ ночи старостомъ кинувъ ся тамъ рано зъ начальникомъ у концепіста Шпибыславского, героя позѣвки, запытавъ его той зъ крикомъ [пѣсля оповѣдання Фізора и вѣйта] такъ: „Хто тебе посылавъ купувати яйця по селѣ?" — „Нѣхто, я самъ". — „Неправда! Кажи хто тебе посылавъ?" — „Нѣхто не посылавъ, я самъ вношу до склепу". На то п. Шпибыславскій: „А дивись, вчера самъ кельондзъ менѣ призналъ ся, що тебе посылав купувати а що ты ті яйця въ Тлустѣмъ перепродуешь. Що-жъ то теперь стало ся?" И на таке Никола Фізоръ признавъ, що я его посылавъ, и потвердивъ все, що п. Шпибыславскому було треба. Правда, д ма Фізоръ перечить, мовь-бы вѣнъ се признававъ, але вѣдъ каже, що таки все потвердивъ, що комісарь питавъ, и додає [вѣйтъ]: „Я самъ не знаю, до чого то таке робить ся". Питаю, чи на Фізора кричавъ комісарь. „Кричавъ [каже вѣйтъ] не своїми голосами!" Ага, теперь стало менѣ ясно, що Никола Фізоръ, напроваджены п. Шпибыславскимъ въ блудъ минымъ моимъ признанєм, закричаный и стероризованый мѣгъ зъ страху признати то, чого фактично не було.

Отже я теперь запытаю Васъ, п. Шпибыславскій: Чи то красно говорити неправду на священика и черезъ те селянина въ блудъ напроваджувати? Тажъ Вы прецѣнь шляхтичъ, граби, а навѣть, як кажуть, шамбеляномъ! Таї чи Вы не знаете, що „mendacium est opus diaboli"? Якъ же Вы могли говорити, що я въ чѣмсь признавъ ся, коли то неправда. Я Вамъ пригадаю, якъ то було: Вы пишете протоколъ и пытаете, що я скажу на донесене жандармерії, де сказано, що я торгую яйцями. Я сказавъ, що донесенє фальшиве. „A więc to nieprawda?" — „Неправда". На то надѣйшовъ самъ панъ староста, подавъ менѣ руку, а Вы повѣдаете: „Proszę Pana Starosty, ksiądz to wszystko zaprzecza". А панъ староста на те: „Jeżeli nieprawda, to niech żandarm odpowiada" и на тѣмъ конецъ. Та-жъ и въ протоколѣ Вы, паночку, написали: „Ksiądz twierdzi, że doniesienie fałszywe i wszystko nieprawda". А для чого-жъ Вы передъ людьми инакше говорили? Хочете конче утримати донесенє жандарма и его боронити? А я Вамъ скажу, що доказати менѣ тоту похатну торговлю, то значить доказати, що Краковъ є столицею Хінъ.

Ба ще и те Васъ запытаю: Чому жандармъ не донѣсъ, хто ще бѣльше ходить за яйцями по селѣ, и длячого Вы, коль Никола Фізоръ замѣтивъ, чому-жъ жидамъ вѣльно скуповувати яйця, коли крамници невѣльно? — Вы сказали до него: „Тобѣ нѣчо до того, я тебе за то не пытаю".

А теперь осмѣляю ся поставити до Выс. Президія Намѣстництва сею дорогою запытанє: Якъ она глядить на таке поступованє цѣсарского урядника? — и чи не зволить ему заподѣяти?!

Иванъ Великорскій.

НОВИНКИ.

— **Комітетъ въ Перемышли для обходу столѣтної памятки вѣдродженя руско-украиньскої літературы** має честь вѣдповѣсти на многій запытанія: 1) Строй до театру мусить бути вѣдповѣдно до так великого свята лише вечерковый. — 2) Початокъ представленя въ театрѣ зачне ся точно о годинѣ 7 вечеромъ, а пѣдчасъ выконуваня поодиноких точок програмы не буде нѣкого до салѣ впускатись; тому просимо всѣх гостей явитись въ день 8 грудня точно о 7-ій вечеромъ въ сали перемыского „Сокола". — 3) По окончню представленя въ театрѣ вѣдбуде ся комерсъ въ великій кавярни готелю Перемыского безъ запрошень и безъ картъ вступу. — 4) Цѣны мѣсць въ театрѣ такій: льожа 4 зр., фотель въ партерѣ 1·20 зр., крѣсло перворядне 1 зр., крѣсло другорядне 80 кр., третьорядне 60 кр., крѣсло въ льожи 1 зр., крѣсло на бальконѣ 60 кр., партеръ 40 кр., для студентів 20 кр., галерія 15 кр., для селянъ и войсковых 10 кр. Росимо уважною Р. Т. Публику, що попытъ за білетами дуже великій, тому просимо чимъ скорше замовляти білеты въ „Народній Торговли".

— **Дня 2 н. ст. грудня** с. р уряджує філія „Просвѣты" въ Бѣбрцѣ для звеличаня 50-лѣтного ювілею панованя цѣсаря Франц-Іосифа *вѣчне просвѣтне* зъ слѣдующою програмою: 1) Богослуженя въ церквѣ парохіальній въ Бѣбрцѣ о 10-ій годинѣ. 2) Зѣбрь Руси нѣвъ въ сали рады повѣтової о годинѣ 1-ій, де выголосить ся референтъ о 50 лѣтнѣмъ панованю цѣсаря. — За Выдѣлъ *О. Левицкій* голова, *Ив. Бурбель* писарь.

— **Великій пожаръ въ Долинѣ.** Зъ Долины пишуть намъ: Въ соботу дня 26 с. м. передъ 9 годиною вечеромъ выбухъ огонь въ необезпеченій хатѣ ковала Лемберґера. Вѣтеръ бувъ дуже сильный, так що огонь огорнувъ заразъ сусѣдных пять хатъ, вѣдтакъ перекинувъ ся черезъ дорогу на будынки салінарній, вѣддалений 200 крокѣвъ вѣдъ хатъ горючих. Въ одній хвили стануло въ паломени девять домів фабричных салінарных, три мешкальній будынки урядників салінарных зразъ зъ стайнями и 2.500 клепок дровъ буковых, що знаходились на площи салінарній. Площа салінарна, на котрій находились будынки и складъ дерева, обіймає 12 моргів. Напротивъ салінъ стояли два будынки сторожи фінансовои и такожъ згорѣли. Касу салінарну уратовано. Вѣдтакъ огонь перенѣсъ ся на передмѣстя „Загѣре" и тамъ згорѣли три обезпечений хаты господарѣвъ. Шкоду, яку потерпѣла салина, обчисляють на пѣвъ міліона. Нѣчого зъ машинъ салінарных, анї зъ складу соли не дало ся уратувати. До сто робѣтників салінарных [надетатованых, безъ декрету] збѣгало безъ хлѣба. — Вѣтеръ бувъ такій великій, що искры и горючій колоды несло аж до села Рахинѣ, вѣддаленою семь кільометрів вѣдъ Долины, а на загорищи навѣть попѣлъ не полишивъ ся. Погорѣли будынки були обезпечений въ Краківскѣмъ товариствѣ. — Приладів ратунковых есть въ Долинѣ дуже мало, а и тѣ поносований, а ще въ додатку поліцінтъ, котрый мавъ ключъ вѣдъ шопы зъ сикавками, десь пѣдчасъ огню захованъ ся, так що его доперва за годину вѣдшукано. Акція ратунковои майже не було, хотяй салины знаходять ся въ серединѣ мѣста. Велику прислугу учинивъ долиньскимъ мѣщанамъ вѣдъ въ Надѣева, Дякові, що зъ пятьдесятьма людьми прибувъ и недопустивъ огню на передмѣстях, де вже зъ кількох мѣсцях дахи займали ся.

— **Зъ Вѣдня пишуть намъ:** Въ суботу 26. с. м. устроило академічне товариство „Січ" у Вѣдни вечеринцѣ по поводу 25 лѣтного ювілея літератури овдѣяльности д-ра Ив. Франка Вечеръ розпочавъ голова товариства Романъ Сембратовичъ промовою, въ котрій звеличавъ заслуги Ивана Франка около руско украиньскои суспільности Вѣдтакъ слѣдували деклямації. „Каменяръ" и „Вѣчный революціонеръ" переплѣтані продукціями хору Січового. Особливо вызначалась деклямація Володимира Старосольского „Каменярь." Забирали слово такожъ д ръ Миронъ Кордуба и вѣдпоручники товариствъ руско-украинскихъ робѣтників „Родина". Въ вечеринцях взяло такожъ участь богато Россіянъ. Наспѣло кілька телеґрамъ зъ Галичины вѣдъ старых Січовиків. На закѣнченє подякував голова именемъ товариства россійскимъ гостямъ, що поспѣшила разомъ зъ Січовиками звеличати украиньского труженика, въ чѣмъ слѣдна ихъ прихильність до народных змагань Украинцѣвъ. Дякуючи за щирый привѣтъ именемъ своїх товаришівъ потвердивъ одинъ зъ Россіянъ слова головы Січового, що суть именно мѣжь россійскимъ народомъ прихильній нашимъ змаганнямъ елементы — се-бъ-то россійскій поступовцѣ. — *Володимиръ Хомикъ* студ. політехніки.

— **Ювілейній медалѣ.** Урядники и функціонарѣ зелѣзниць державных дѣстали вже медалѣ ювілейні а на червонобѣлых лентах шовковых Медалѣ сі вѣльно буде носити доперва вѣдъ дня 2 грудня с. р.

— На техніку ческу въ Берні моравскѣмъ правительство вставить въ буджетѣ на 1899 рѣкъ 100.000 зр., а на р. 1900 суму 300 000 зр. Буде она отворана зъ початкомъ року 1900/01. — Се ческій „здобутокъ", а якимъ можуть похвалитись наші инкамераты за свою політику „воловожденя?"

— Сего року входить въ жите фундація пок. Феліціи Марії зъ Голѣзовскихъ Чарковскои для ремѣсникѣвъ галицкихъ. Якъ звѣсто, сесь панѣ [проживавша въ Парижи] призначила була за жита на сю цѣль 100.000 зр., а пѣзнѣйше 200.000 зр., що мали выплатитись по ей смерти. Она померла 1893 р. а ей спадкоємець ординатъ Чарковскій зложивъ доси на рахунокъ тои записаної суми 140.000 зр. По оплатѣ правных належитостій а зъ другои стороны по долученю процентів капіталъ фундації выносить теперь 247 000 зр. и на основѣ того капіталу фундація теперь входить въ жите. Чистый дохѣдъ має дѣлитись на двѣ пайки: на стіпендія ремѣсничій и на позички на отворюваня сам стійных роботень — для кандидатів до фахів ремѣсничих и промысловых.

— **Ґете а сербска поезія народна.** На той темать мавъ сами днями въ вѣденьскимъ товариствѣ Ґетого [Goethe Verein] доценъ славяньскои філольогія д ръ М Мурко вѣдчитъ. Вѣнъ высказавъ, якъ Ґете вже въ тамтѣмъ столѣтю а опісля сего столѣтя [по выходѣ у Вѣдни въ 1814 и 1815 рр. двохъ томівъ народных сербскихъ пѣсень Вука Стефановича

Караджича] зарѣвно зъ Яковомъ Ґріммомъ заинтересувавъ ся сербскою народною поезією, тымъ причинивъ ся до ей розславы, а посередно и здобивъ великій вплывъ на сербску літературу, бо розслава Ґетимъ сербскои народноп пѣсни помогла посередно такожь народній мовѣ сербскій въ ей борбѣ противъ „церковно-славянско-россійско-сербского язычія“ [Kauderwälsch]. — Щасливій Сербы! у насъ „церковно славяньско-россійско-руске язычіе“ товче ся ще й по нинѣ по „твердыхъ“ черепахъ галицкихъ, буковиньскихъ та угорскихъ „рутенцѣвъ“ — сепаратистовъ, що вѣддѣлюють ся вѣдъ свого ини народного...

— **Спѣръ о спадщину по Альфредѣ Нобелю**, шведскѣмъ фабрикантѣ динаміту, полагоджены вже [якъ доносить Scientific American] угодою. Свонки славного хеміка дѣстали 3,800.000 коронъ шведскихъ, а на наукову фундацію лишаєсь 25 міліонѣвъ коронъ. Проценты [3%] вѣдъ сего капіталу принесуть стѣлько, що буде можна розадати що-року 5 премій по 150.000 коронъ. Якъ звѣстно — пѣсля заповѣданя Нобеля мають ся роздавати премія за найважнѣйшій выиаходы на полѣ фізики, хеміи, фізіольоґіи и медицины, а кромѣ того одна премія мае ся надавати за найлѣпше літературне дѣло зъ области фізіольоґіи або медицины а одна тому, хто найбѣльше прислужить ся для пропаґанды за свѣтовымъ миромъ.

— **Охорона нідерляндскои королевои.** Недавна трагічна пригода въ Женевѣ спонукала нідерляндске правительство зарядити средства охороны молодои королевои Вільгельміны. До того причинила ся ще й така приключка: Недавно на зелѣзничѣмъ дворци въ Амстердамѣ репортеръ часописи Echo, молодый чоловѣкъ, приступивъ до королевои и подавъ ѣй рамя, щобы провести ей до сальонового ваґона. Не стало ся при тѣмъ нѣякого лыха, бо той молодый чоловѣкъ попавъ бувъ у розстрѣй ума и его просто зъ дворця завезли до дому божевѣльныхъ, але коли вонъ скорымъ крокомъ вѣдходивъ до королевои, она страшно перепудилась, пригадавши собѣ Люккенього... Отже правительство зарядило, що королева, коли тѣлько являе ся публично, мусить мати охорону; навѣть коли выѣздить на прогульку, мусять супровадити ей повозку кѣлькѣ жандармы. Се въ Галляндіи рѣчь незвычайна, але теперь въ огляду на анархістовъ не дуже дивують ся.

— **Женщина у Франціи** може нинѣ бути лѣкаркою, профессоркою, артисткою — теперь же мабуть порѣшить ся тамъ вже конечно и справа: чи женщина може бути адвокаткою. Сеся справа займае у Франціи умы вже вѣдъ року, коли то панну Шовенъ [Chauvin] не допущено до оборони въ судѣ, хочь мала до того всѣ услѣвя вымаганй вѣдъ мужчины-адвоката. Теперь есть надѣя, що парляментъ ухвалить внесеный въ тѣмъ дѣлѣ деякими послами проектъ закона. Женщина-адвокатка — не новина въ свѣтѣ. Въ Сполученыхъ державахъ нѣмѣчои Америки е адвокатки вже вѣдъ тридцять лѣтъ [въ 1880 роцѣ було ихъ на 64.062 адвокатовъ 75 адвокатокъ, а въ 1890 роцѣ на 89.422 адвокатовъ було ихъ 208], дальше е адвокатки въ Индіяхъ, въ Новѣй Зеляндіи, въ Мехіку, Чілі, Японѣ, Швеціи, Норвеґіи, Фінляндіи и Швайцаріи. Однакъ въ Швайцаріи вымагають вѣдъ кандидатки на адвокатку: а) доброи славы, б) кавціи 3000 франкѣвъ, в) посвѣдчення здѣбности вѣдъ трибуналу и ґ) коли замужня, дозволу вѣдъ мужа.

— **100-тни роковины уродинъ Александра Сергіевича Пушкина**, найславнѣйшого россійского поета, припадають на другій рѣкъ 26 мая. Зъ припорученя царя зложено при петербургскѣй Академіи наукъ окремый комітетъ, котрый мае уладити способы гѣдного вѣдсвяткованя сего ювілея.

— **Туркиня композиторка.** Пѣдчасъ недавнои гостины нѣмецкои пары цѣсарскои у султана въ Царгородѣ молода Туркиня Цільнунъ Ганумъ передала цѣсаревни Вільгельмовои свою музычну композицію зъ мотгомъ „Willkommen!“ [витайте!] Цѣсарь переславъ теперь композиторцѣ у вѣддяку дарунокъ — медаліонъ высаджены дорогоцѣнными каменями.

— **У лѣкаря.** Бачите, пане докторе, коли я трохи зѣгну ся на передъ, руки вытягну въ задъ а при тѣмъ зроблю невеличкій рухъ въ округъ, заразъ мене заколе въ плечехъ...

— Ба а по що-жь вы такъ робите?

— Може вы, пане докторе, знаете иншій способъ, якъ задягнути футро?...

— **Дрѣбни вѣсти.** Польске товариство „Школа людова“ дѣстало тамтого тыжня гарный запись: померщій адвокатъ въ Горлицяхъ Кароль Найманъ записавъ на цѣли того товариства 40.000 зр. — Директоромъ фабрики тютюну въ Ягольници именованый Северенъ Ґольчевскій, дотеперѣшный контрольоръ сеи фабрики. — Въ Тернополи засуджено онодгы за крадѣжь канделябрѣвъ зъ костела Антонину Зарембу на вѣсѣмь лѣтъ тяжкои вязниці. — Въ Судовѣй Вишни померъ онодгы въ 27 роцѣ жита д-ръ Адамъ Краль, адъюнктъ судовый. — Въ Перемышли зъ страху передъ карою застрѣливъ ся одинъ вояк-піонірь, що вѣдслугувавъ уже четвертый рѣкъ. — Начальникомъ стациі въ Загорю именованый п. Юл. Войтовичь дотеперѣшный начальникъ стациі въ Сокали. — Въ Камѣнцѣ струмилавѣй стрѣлявъ до своеи любовницѣ форась вѣйсковый Якѣвъ Турокъ и раниявъ ей смертно; жандармы при помочи трехъ уланѣвъ увязнили его и передали вѣйсковому судови; жите его любовницѣ висить на волоску, бо кулѣ не удало ся выдобути.

Вѣсти зъ Епархіи Львѣвскои.

Кандидаты стану духовного въ львѣвскои епархіи мають въ цѣли принятя тайны рукоположенія внести поданя до дня 6 н. ст. грудня с. р., а 8-ого грудня мають ся въ домѣ пресвитерскѣмъ и пѣддати ся испытовы. — До канон. институціи на мѣсяць мартъ 1899 вѣзваній оо.: Григ. Косарь на Ратище, Левъ Авдиковскій на Дмитрѣвъ и Теоф. Нижанковскій на Рѣвню. — Въ проповницію на Гребенѣвъ принятый о. Петро Миньо, самъ одинъ. — Правительство асиґнувало плату зъ релиґійного фонду для приватныхъ сотрудникѣвъ въ Колтовѣ, Серетци и Дубкѣвцяхъ. — Консисторія вставилась до намѣстництва о плату зъ релиґ. фонду для приватныхъ сотрудникѣвъ въ Добровѣдахъ, Луцѣ, Раковѣ, Черневѣ и о систематизованю сотрудництва въ Ладичинѣ. — О. Волод. Гургула сотрудникъ зъ Мишковичь дѣставъ сотрудництво въ Збаражи. — Декретъ увольненя вѣдъ конкурсового испиту парохіяльного дѣставъ о. Ив. Хавалка парохъ Тухольки.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 29 падолиста. Говорять, що Яворскій зъ нагоды цѣсарского ювілея мае одержати титулъ ґрафа. — Міністеръ просвѣты зарядивъ, щобы всѣ высшій школы въ дни цѣсарского ювілею (2-го грудня) були замкненій.

Будапештъ 29 падолиста. На засѣданю угорскои депутаціи квотовои президентъ заявивъ, що дѣяльность депутаціи замкнено, бо скѣнчила ся безъ успѣху. Сесю заяву принято одноголосно до вѣдомости. — Політехніку и університетъ замкнено до 2-оло грудня, бо студенты намѣряли въ день цѣсарского ювілея урядити демонстрацію.

Берно 29 падолиста. На ческѣмъ вѣчу народнѣмъ ухвалено протестъ на резолюцію берненьскои рады громадскои вымѣренои противъ заснованя ческои політехніки. Вечеромъ урядженo демонстрацію. Кѣлька осѣбъ увязнено.

Тѣшинъ 29 падолиста. Анархіста роботника Ивана Щепанека засуджено на шибеницю за убиство товарища.

Мадритъ 29 падолиста. Испаньскій мировій комісарѣ згодили ся на услѣвя поданй американьскими комісарями въ справѣ вѣдступленя Америцѣ Филіпінѣвъ за вѣдшкодоване 20 міліонѣвъ долярѣвъ.

Парижъ 29 падолиста. Пѣдчасъ дискусіи, яка въ парляментѣ вывязала ся по интерпеляціи, щобы розправу противъ Пікарть въ военнѣмъ судѣ здержано, доки касаційный трибуналъ не рѣшить справы Дрейфуса, Дішіі заявивъ, що того не може зробити. Правительство не може згодити ся на звязь мѣжь справами Дрейфуса и Пікарта. — Секретарь адвоката Лаборіого поѣде до Дрейфуса, щобы помогти ему уложити меморіялъ до касаційного трибуналу. — Жѣнка Дрейфуса о ержала вѣдъ чоловѣка слѣдуюча депешу: „Тѣшу ся сильно зъ вами. Мій фізичный и моральный станъ добрый“.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. Я. Ян. въ Щ. За жовтень. — *Вп. К. Ба. въ Ла.* До кѣнця року ще 1·50 зр. — *Вп. З. Ми. въ Жв.* Ще 50 кр. — *Вп. д-ръ Па въ Ра.* На 1899 зостало 2·50 зр. — *Вп. В. Бо. въ Ст.* До 12 сѣчня 1899 ще 1 зр. — *Вп. А. Од. въ Дм.* За III. чвертьрѣкъ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ о повѣщуе:

Пѣзнѣчно-нѣмецкій-галицкій-полуднево-захѣдно россійскій рухъ граничный. — Зъ днемъ 1 сѣчня 1899 увѣйде въ житє додатокъ I. до тарифы часть II., спитокд I. зъ 1 вересня 1886.

Додатокъ X. до тарифъ особовыхъ для захѣдныхъ зелѣзниць льокальныхъ. Зъ днемъ отвореня руху на частковѣмъ шляху въ Найдекъ-Платенъ зелѣзницѣ Карльсбадъ-Іоганґеорґенштадтъ и зелѣзницѣ льокальной Дайчбродъ-Зацъ увѣйде въ житє додатокъ X. до обовязуючихъ вѣдъ 1 сѣчня 1897 тарифъ и постановивъ тарифовыхъ для перевозу осѣбъ и пакункѣвъ на зелѣзницяхъ льокальныхъ зѣставчихъ въ зарядѣ державнѣмъ (зъ выимкою зелѣзниць льокальныхъ въ Галичинѣ и на Буковинѣ), до котрыхъ не примѣнюе ся тарифы льокальной зъ 1 сѣчня 1898. Цѣна 10 сотикѣвъ.

☛ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та заѣднувати „Дѣлу“ якъ найбѣльше новыхъ передплатникѣвъ.

Оповіщене.

Головний Вид'ал Товариства „Просьвіта“ у Львові розписує отсим конкурс на розвідку „про будову хат селянськех а в подрібности хат для Читалень з крамницами і шинкл'ірами по селах і місточках, до котрої мають бути долучені плани і кошторис. Розвідка сама має уваглядняти проект нового закона будівлиного для сел, коли такий буде ухвалений.“ Речинець до кінця марта 1899. Пре:ія за сю розвідку установлено на 100 зр. Розвідку належить прислати до головного Вид'лу у Львові (ринок ч. 10.)

За Головний Вид'л Товариства „Просьвіта“ у Львові 23 падолиста 1898.

Ю. Романчук. *О. Танячкевич.*

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на нинѣшнѣй площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокль, далековиды, барометры, термометры, рѣвій вресметры, мікроскопы, лупы, компасы, райсшайни, тамыюе мірничѣ, піоны, лібель, манометры и т. п.

Уряджене дивникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Также и на раты безъ пѣдвышки цѣнъ диваны, портіери, хѣдники, ковдры катованй, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

“PRIMUS,,
Фабрика
ТУТОКЪ ЄГИПЕТСКИХЪ
у Львовѣ ул. Малецкого ч. 9

мае честь повѣдомити Р. Т. конзументѣвъ, що тутки „Primus“ [найзнаменитшій въ сѣмъ столѣтю] можна набути у Львовѣ у фірмъ: Сейфартъ и Дидиньскій, ул. Театральна, Іванъ Бромильскій ул. Каролѣ Людвика, Фрідріхъ и Вікокъ ул. Гетьманьска, Казимиръ Гербовичь ул. Галицка и Іванъ Дутковичь Ринокъ [рогъ ул. Краковѣвскои] Рѣзножь по всѣхъ бѣльшихъ трафікахъ львѣвскихъ и въ значнѣйшихъ фірмахъ и трафікахъ на провінціи

Зъ глубокимъ поважанемъ
51 5—7 *К. ПРІМУСЪ*

Рештки хѣдниковъ и высортованй диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, тоболіны и рѣзній предметы декораційкй по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львѣвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Также на раты безъ сѣдвысшеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА човенковій и обручковій (Ringschiff) зъ первороднихъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґульований препоручае ИВАНЪ ЯВРУКЪ (передъ тымъ І. Гардолиньскій) Львѣвъ Галицка 6. 843

Одиноке руске Артисти-но-літоґрафічне заведене Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
в готовлене
всякій літоґрафічній выробы звычайні візитовій білєты вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появивши ся візитовій білєты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касеткою 188 51—51

Глядаю инструктора
для ученика высшои ґімназіи въ выкладомъ рускимъ на цѣлый рѣкъ. Близша вѣсть въ Адміністраціи „Дѣла“.
410 3—3

Артистично-ретовничо заведене А. ЗІҐМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.
достане и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше.
ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампіль металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и граверованій и проче.

Замовленя зъ провінціи подагоджують ся вѣдвротною почтою. 290
26—52

По нивькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО
Львовѣ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 114—7

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальоновій и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львѣвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190

Диваны перскѣ и портіеры
традиній (старинній)
продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
На жадане высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнника даромъ и оплатно. 190

Пошукую до ведени домового господарства женщины середныхъ лѣтъ интеліґентнои. Зголосити ся схотять до о. Володимира Голинатого, пароха Шельпакъ, почта Нове село коло Пѣдволочискъ. 449 3—3

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудово низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.**
Львовѣ, пл. Капітульна ч. 3.
190 63—?

МАШИНКИ американьскій до робленя мороженого повности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Ронд-ль моснжній до смаженя конфітуръ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльошѣ дротяній до прикрываня полумысковъ штука вѣдъ кр. 35 до 1 зр.
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля вельвана у Львовѣ, площа Капітульна 1 (противъ катедры.)

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — зволѣть, Вшов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вшов. Пане, великанській выборъ дергъ, по начудовано низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашій богато илюстрований цѣнники даромъ и оплатно. 190

Выстава загальна
всѣдныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.
Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю.
Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Подекій въ сплатахъ пѣсля умовы.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

ТУТКИ зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати только зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна.
893

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарни Институту Ставропиґійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Данилюка

Ч. 258 Львовъ, Середа 19 (30) Падолиста 1898. Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты[приймаютъ у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнлинского 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler L, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитобсть за инсераты въ Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		на границѣ:	
за цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
за пів року . .	9 зр.	на пів року . .	12 зр.
у Львовѣ			
за цѣлый рѣкъ .	16 зр.	на пів року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 зр.	

Редакція, Адміністрація и Експедиція мѣстить ся ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламація неопечатані вільні вѣдъ порта.

Поодинокі числа коштує 8 зр. в. в.

Оголошенка кождий праглядають за поодинокі 10 зр. вѣдъ одного стрічки инсератового або за мѣсце в рубрицѣ „Надісланє" по 25 зр. в. в.

Недѣлю и инший денесенє приватний числить ся по 15 зр. вѣдъ стрічки.

Россійске торжество у Вильнѣ.

—

Того самого дня, коли Поляки на галицкій Руси торжественно вѣдслонювали два памятники — у Львовѣ Собѣскому а въ Станиславовѣ Мицкевичеви, — вѣделонили Москалѣ у Вильнѣ памятникъ гр. Муравеву, усмирителеви польского повстаня въ 1863 роцѣ, прозваному Поляками „Вешателемъ", а рѣвночасно и отворено тамъ музей Муравева та читальню имени Муравева.

Що памятникъ Муравеву мусѣвъ колись у Вильнѣ поставитись и вѣдслонити ся, о тѣмъ нѣхто не сумнѣвавъ ся вже вѣдъ тон хвилѣ, якъ — коли не мылимо ся — ще въ 80-ыхъ рокахъ запала постанова поставити той памятникъ и почато збирати складки на сесю цѣль [вѣбрано 55.400 рублѣвъ]. Отже могло розходитись лишь о часъ и о способъ вѣдслоненя того памятника.

Якъ вѣдомо, за царя Николая II. почавъ ся въ Варшавѣ „новый курсъ" політики званий авгурозаный по вѣдпустцѣ Гурка новымъ генералъ-губернаторомъ кн. Имеретиньскимъ — и середъ Поляковъ, особливо середъ польскон шляхты та польскихъ капіталістовъ той новый курсъ — подѣбно якъ недавно передъ тымъ въ Познаньщинѣ — выкликавъ партію угодовцѣвъ, а органомъ ей ставъ петербурскій Kraj.

Якъ перше угодовцѣ въ Познаньщинѣ, такъ и опѣсля угодовцѣ въ Королѣвствѣ, звертаючись на політику спортуністичну, взяли собѣ примѣръ зъ польскихъ станьчиковъ въ Галичинѣ, котрій своимъ звѣстнымъ політичнымъ зворотомъ „Przy Tobie Panie stoimy i stać chcemy" осягнули не лишь панованє на Галицкій Руси, але и заняли дуже поважне становище въ державѣ.

Якъ вѣдомо — опортуністична політика угодовцѣвъ въ Познаньщинѣ, репрезентована „дворскою" партіею Косцельского, взяла вже передъ кількома лѣтами въ лобъ — теперь же цѣкаве для кождого питане: куда йде и до чого доведе друге выданє угодовои політики Косцельского — въ Россіи, а справа напятника Муравеву може бодай въ якѣйсь части дати на се вѣдповѣдь.

Отже насамперед россійске правительство враз изъ царемъ зовсѣмъ не оглядалось тутъ на новый курсъ та на угодовцѣвъ польскихъ и поспѣшило зъ вѣдслоненемъ памятника у Вильнѣ, а дальше — сесе торжество опроведено въ такій способъ, що годѣ й дивуватись, коли навѣть самѣ угодовцѣ польскій бачать въ нѣмъ не лишь супереченость до нового курсу, але просто провокованє Поляковъ.

Поминувши зверхну сторону торжества [вѣйскову параду зъ сальвами, участь депутацій, школъ и т. п. въ торжествѣ пѣсля програмы затвердженои царемъ], поминувши и всякій маніфестаціи приватнои натуры [приватній телеграмы, бесѣды, вѣнцѣ и т. п.] головну вагу мала тутъ участь правительства въ торжествѣ и слова царя.

На торжество до Вильны прибули зъ Петербурга крѣмѣ инших достойниковъ державныхъ, аж три міністры: справъ заграничныхъ, справъ внутрѣшныхъ и просвѣты. Вже се мусѣло сильно ударити въ очи.

Але не досыть на тѣмъ. По освященю памятника Муравеву и по парадѣ вѣйсковѣй — на снѣданю, даномъ виленьскимъ генералъ-губернаторомъ Троцкимъ, забравъ слово міністеръ просвѣты Н. В. Муравевъ и выголосивъ промову, котра була для Поляковъ — такъ сказати бъ — ударомъ обухомъ.

„Памятникъ Муравеву — мовивъ міністеръ — то почесть не такъ особѣ, якъ програмѣ, системѣ, идеи Муравева. То памятникъ подвигови, въ котрѣмъ бувъ принципъ, творча сила, святе дѣло. Личне и смертне умираѣ, а историчный подвигъ не умре, вѣнъ учитъ насъ и буде наукою для потомковъ.. Муравевъ въ тяжку годину заколоту зберѣгъ и умиротворивъ „нашую исконно русскую Сѣверо-западную окранну"... Безумцямъ могло здаватн ся, що выбила година загаѣных ихъ бажань. Противъ закона, права, обовязку, здорового політичного змыслу и всѣхъ наукъ та досвѣдовъ исторіи розгорѣвъ ся кровавою луною бунтовный спѣръ о то: що мае тутъ бути: ложь чи правда, марево чи дѣйстность, Польща чи Россія. Но пожарь погасъ и умовкъ спѣръ, коли зъ Вильны властно залунало, що хутъ Россія... Православіе, на время затуманене западно-руске православіе, знову возіяло новымъ блескомъ.. Памятникъ зъ терпимостію позирае на повѣрію, поки оно безъ вражды та интригъ. Най кождый хвалить Бога по своему, але най тямить, що вѣнъ обовязаный до вѣддантства и покоры православнѣй Россіи та ей самодержавному цареви, царевн „русского" народа... Кождый, чи то Великорусъ, чи Литвинъ, чи Полякъ, чи Нѣмець може бути по духу „русскимъ человѣкомъ" и поклонити ся отсему памятникови..." и т. д.

А царь надѣславъ на торжество телеграму: „Зо всѣми и вами Россіянами радую ся въ доконченого нинѣ реального увѣковѣченя памяти гр. Муравева на мѣсця его взнесени и щедрой въ плоды дѣяльности".

Всего того Поляки не надѣяли ся въ нинѣшну пору, а правду сказавши — оно несподѣванка для всѣхъ, хто слѣдить за вѣдносинами россійско-польскими... Правительство россійске не могло сказати вже рѣчого слова Полякамъ — зъ одной стороны обмежуючи ихъ право лишь на етнографічнѣ границѣ Польщи, а зъ другои наказуючи имъ вѣрность православному, единодержавному „русскому" цареви...

Справы краєвѣ.

—

Деякѣ громады повносили на попередныхъ сесіяхъ петиціи до сойму, щобы ихъ вылучено зъ дотеперѣшныхъ судовыхъ и політичныхъ повѣтовъ, а придѣлено до инших. Тѣ петиціи вѣддавъ соймъ краевому выдѣловн до розслѣдженя и выладженя вѣдповѣдныхъ внесень. По розслѣдженю справы выдѣлъ краевый постановивъ припоручити, щобы соймъ по мысли закону зъ д. 11. червня 1868 р. (ч. 59. зак. д.) заявивъ правительству гадку, що въ интересѣ належитого вымѣру справедливости и въ интересѣ мешканцѣвъ дотычных громадъ було бы бажане: 1) перенесене громадъ Кагуѣвъ, Гонятичѣ и Вербѣжь зъ присѣлкомъ Сойки разомъ зъ дворскими обшарами зъ округа повѣтового суду въ Комарнѣ и староства въ Рудкахъ до округа повѣтового суду въ Щирцю и староства у Львовѣ; 2) перенесене громады Хотимиръ разомъ зъ дворскимъ обшаромъ зъ округа повѣтового суду въ Обертинѣ и староства въ Городенцѣ до округа повѣтового суду и староства въ Товмачи; 3) перенесене громады Бонарѣвка разомъ зъ дворскимъ обшаромъ зъ судового и політичного округа въ Коросню до судового и політичного округа въ Стрижовѣ. Крѣмъ сего краевый выдѣлъ постановивъ передати соймови проектъ закону, пѣсля котрого громады и дворскѣ обшары: Голосковъ, Молодилѣвъ, Скопѣвка, Струпковъ и Найдорфъ мають бути перенесенѣ въ округа рады повѣтовои въ Надворнѣй до округа повѣтовои рады въ Товмачи, а громады и дворскѣ обшары Богданѣвка и Коршилѣвка въ округа повѣтовои рады въ Збаражи до округа повѣтовои рады въ Скалатѣ. Законъ сей мае вѣйти въ житє зъ днемъ 1. сѣчня слѣдующого року по его оголошеню.

—

Въ справѣ пятилѣтных додаткѣвъ для народных учителѣвъ оголошуе послѣдне число урядового дневника краевои рады школьнои розпорядженє, котре пригадуе, въ якихъ разахъ учителеви можна вѣдмовити пятилѣтный додатокъ. Рескриптъ зъ д. 5. падолиста 1894 ч. 26.781 постановляе, що окружна рада школьна мае зъ кѣнцемъ кождого року на пѣдставѣ візитацій школъ, доконаныхъ инспекторомъ, оцѣнити, чи праця кождого учителя е успѣшна чи нѣ, а дальше, чи е неуспѣшна зъ вины учителя чи зъ иншихъ причинъ. Коли пѣдчасъ першои візитаціи инспектора праця котрогось учителя зъ его вины оказуе ся невѣдповѣдною, то инспекторъ е обовязный завѣдити тую школу ще другій разъ. Коли и тымъ разомъ оказавъ бы ся такій самъ результатъ, тогдѣ неуспѣшность праць учителя треба ему оповѣстити окремымъ рескриптомъ. Тѣлько въ тѣмъ разѣ, коли выдано такій рескриптъ, може окружна рада школьна вѣдмовно заявитись въ справѣ пятилѣтного додатку. У вся-

Зъ памятокъ изъ 1848 року.

Маемо вѣдъ рукою цѣкавый въ польскѣмъ языцѣ листокъ летучій зъ 1848 року п. заг. „Panowie Polacy" зъ пѣдписомъ Leon Rusin. Листокъ той нинѣ бібліографічна рѣдкость, а що вѣнъ доволѣ характеристичный зъ огляду на тогдѣшне становище Русинѣвъ супротивъ Поляковъ, то мы подаемо его нинѣ въ дословнѣмъ перекладѣ:

Панове Поляки!

Що се за свобода, про котру вы такъ богато говорите? Не кайданы жь се, що ихъ хочете накинути намъ? Пытаю ся, чи той, що хоче другого позбавити свободы, може що правити про свободу? И чи заслугуе вѣнъ самъ на свободу?

Кажете, що Русины становлять вымокъ, бо Русинъ не мае права жадати свободы! Чи-жь се ласка заперечати одному народови те, що на тѣй самѣй пѣдставѣ признаете другимъ народамъ? Чи можете се доказати, що природа лише зъ нами Русинами зробила вымокъ? „Га! — кажете — Червона Русь — се край Казимиромъ силомѣцю забраный". Не перечимо того, але кажемо: чи насильство передъ судомъ розуму дасть ся выправдати? А що зъ того выплывае, ось вамъ скажемо: Зъ того выплывае, що мы Русины е тутъ на галицкій земли народомъ первѣстнымъ, отже господарями, а вы е захожій и намъ накинены комѣрники; а гадаемо, що господарь мае право незгѣднымъ комѣрникамъ выповѣсти свою хату, и се мы зробимо зъ вами, коли не будете спокѣйно поводити ся въ нашѣй хатѣ. Є се зухвалость, до найвысшого степеня посунена, не вдоволяти ся спокѣйнымъ кутикомъ, але вѣдбирати господареви першенство, а навѣть хотѣти позбавити его й хаты.

Мы Русины були вѣдъ чужимъ панованемъ, — такъ доля судила; нашу народность якъ давнѣйше такъ и теперь хотѣли вы намъ выдерти. Тѣлько вы помылили ся, бо наша вытревалость въ тѣй справѣ твердша вѣдъ скалы, що вѣдбивае хвиль розбурханого моря. У всякѣмъ разѣ мы були вѣрнѣй навѣть и польскому правительству: мы пѣдпирали его цѣли, нашѣ вѣйска хоробро были ся въ польскихъ рядахъ; нашѣ ученѣ розширяли просвѣту; нашъ народъ пѣддавъ ся вашимъ законамъ хочь нерадо, але стало. А яку жь нагороду дѣставъ за тѣ труды? Чи не то, що соромомъ було явно звати ся Русиномъ?! — що у всѣмъ мы були упослѣдженѣ вами? Права и свободы, якѣ намъ надавали вашѣ розумнѣ королѣ, вы нѣвечили; словомъ: насъ Русинѣвъ уважали вы за людей, котрымъ можна безкарно всякѣ кривды чинити. Але змѣнили ся часы; Богъ покаравъ васъ за нашѣ кривды: въ роцѣ 1648 Хмельницкій потрясъ основами вашои державы; вашѣ невигодны доконали решту, а мы прийшли вѣдъ ниже панованє та почули, що и надъ Русиномъ чувае право.

Пытаю ся васъ: Припустивши навѣть — чого нѣколи припустити не можна, — щобы вы тутъ були господарями, чи господарь, стративши майно, слугъ, котрыхъ судьба нашимъ панамъ вѣддала вѣдъ руку, що почали имъ осолоджувати гѣрку ихъ долю, — припустивши, щобы вѣнъ и вѣдзискавъ своѣ давне майно, чи може вѣнъ правно домагати ся повороту давныхъ слугъ противъ ихъ волѣ? Адже народы — се не рѣчи, бо мають людскій права.

Скажете може на се: „Га, нашій утиски — се давній дѣло!" Наведемо вамъ новѣ. Господь Богъ даруваъ намъ конституцію; мы бачили вашѣ вчинки и пѣзнали, що є те вамъ ходило, абы цѣлкомъ знищити нашу народность, той скарбъ — якъ самѣ повѣдаете — неоцѣненый. Можна жь було о насъ, о 2½ міліонахъ Русинѣвъ, отже о бѣльшѣй части галицкихъ мешканцѣвъ забути въ адресѣ? Скажете на те: „Стало ся въ першѣмъ огни!" А чи-жь не було нашихъ людей, що звертали вашу увагу, домагаючи ся знаги на права руского народу? Якъ же вы ихъ приняли? Чи вы не выступили зъ тымъ, що хотѣли намъ заперечити навѣть имени нашого, такъ намъ дорогого? Перечитайте собѣ ч. 2. вашои Народовои газеты! Вы бачили нашу неохоту, пѣдслали до Вѣдня депутацію и, щобы намъ нѣбы-то не ухибити, позволили вы до вашого гуртка прилучити ся двомъ Русинамъ — двомъ, кажу, на 2½ міліона народу.

Вы мали досыть часу до намыслу; и якъ же надумали ся? Ото позволили вы намъ Русинамъ въ нашихъ парохіяльныхъ школахъ уживати нашои мовы! Що за ласка! Мы жь уже передъ наданемъ конституціи мали се право и могли були бѣльше дѣстати, коли бы не вашъ непрязный вплывъ. Правда, що вы хотѣли свѣй блудъ поправити: вы дарували селянамъ богато, дарували имъ панщину, — але за пѣзно и нещиро; ей таки нѣбы не хотѣли принята зъ вашихъ рукъ, бо вы стратили довѣре на завсѣгды. Необачнѣ, вы гадали, що высшій добра, свобода и народность можна окупити земскими добрами. Вы дарували панщину; але, ей Богу, що-жь я говорю! Чи можна назвати даровизною те, що справдѣ є лишь замѣною? Чи-жь вы не хотѣли тымъ забути ся урбаріальныхъ податковъ и чи не можете вѣдъ правительства обѣцяну вынагороду, котрои вже теперь уперто домагаете ся?

Впрочѣмъ вѣдки-жь взяла ся тота панщина? Чи не зъ того ярма, що вы намъ накинули за короля Казимира! Чи давнѣйше читаемо про панщину на нашѣй земли? Вы взяли насильно нашъ рускій край, а тымъ нашъ земля не перестала бути нашою; а заведене панщины було лише дальшою вашою несправедливостію. Тымъ то не бачили мы въ тѣмъ нѣчого дивного, що само правительство хотѣло намъ нашу кривду направити: правительство управильнило панщину, установило часъ роботы, дарувало надроблений днѣ и далекій пѣдводы, и надѣятись належало, що й решту намъ дарує.

Кажете, що правительство пѣдпирало насъ въ кривдженю насъ и вы невинній. Правда, що правительство, заставши такій станъ рѣчей, позваляло вамъ жадати вѣдъ насъ нашого кровавого поту. Але чи позваляло знущати ся надъ нами? Хто-жь гонивъ Русинѣвъ вѣдъ недѣлѣ до недѣлѣ, часомъ навѣть въ урочисте свято до тяжкои праць всупереч державнымъ законамъ? Де бувъ для Русина годинникъ? Вѣдъ сходу до заходу сонця мусѣвъ вамъ робити, хочь правительство наказувало означеный часъ. Колько жь то разѣвъ вашій канчуки увивали ся по-надъ головами бѣдного хлопа, коли въ праци для вашого збогачена ослабати почали его силы? Правительство велѣло платити за надроблений днѣ; вы платили, але чимъ? Нагаями або, коли велика ласка, то зъ уваги на пропінацію горѣлкою, и вже вѣддали вы молодѣжь піяньству, жидамъ въ руки и нуждѣ. Що-жь то значать тѣ коршмы коло церкви? Що значать перешкоды въ закладаню школъ? Що тѣ слова: „не хочу, щобы хлопъ умѣвъ писати, бо мене буде правувати"? Чи честный чоловѣкъ бонть ся процесовъ? Що у васъ значивъ честный мѣщанинъ-Русинъ або урядникъ-Русинъ або священникъ-Русинъ? Вы султанами були по селахъ вашихъ.

Здавалось бы, що розвага повинна була взяти верхъ але нѣ. Отсе найновѣйшій вчерашній подѣ: Русинѣвъ, що почали носити вѣдзнаки своеи народности, вы вѣдважили ся напасати. Ахъ, необачній! Не бачите, що одень знакъ льва заграбленый тысячѣ грабныхъ львовъ до жита поклику е; дивѣть ся на Станиславовъ, Жовкву, Коломыю, Бережаны и т. д.

нѣмъ разѣ тота рубрика о успѣшности працѣ учителя служить краевѣй радѣ шкѣльнѣй за нѣдставу при признаваню пятилѣтныхъ додаткѣвъ.

Справы парляментарнѣ.

Посольска палата, зѣйшовши ся наново дня 6 грудня, буде радити до 18 або до 20-го грудня. Потому, якъ доносить Grazer-Volksblatt, будуть скликанѣ краевѣ соймы, котрымъ цѣсарь розбшле рѣвнозвучну подяку за ювілейнѣ адресы. Въ часѣ, якій правительство намѣряе вызначити парляментове, не може бути и бесѣды о тѣмъ, щобы палата могла приступити до дискусій надъ угодою. Передовсѣмъ палата займе ся справою спору пп. Пфершого и Герольда. Вѣдтакъ займе ся справою платнѣ державнои служѣы и предложенемъ о зменшеню таксъ при перенесеню дрѣбнои посѣлости селяньскои. Окрѣмъ того на порядку дневнѣмъ стоить ще одно внесене о поставленю въ станъ обжалованя міністра справедливости за выданѣ рескрипту въ справѣ участи судовыхъ урядникѣвъ въ політичныхъ агітаціяхъ. На полагодженѣ угоды въ сѣмъ ще роцѣ не буде часу.

Нема сумнѣву, що австрійскимъ міністрамъ, котрѣ вчера выѣхали до Будапешту, поведе ся выторгувати продовженѣ угодовои провізорія. Противъ тои провізорія нѣмецко-людове сторонництво постановило розпочати якъ найострѣйшу обструкцію. До обструкціи мае приступити також часть антісемітѣвъ зъ причины розвязаня кѣлькохъ антісемітскихъ товариствъ та двократнои остатными днями конфіскаты Volksblatt-а; впрочѣмъ антісеміты лихѣй на гр. Туна, що при дебатѣ надъ вынимковымъ станомъ въ Галичинѣ занявъ становище неприхильне для антісемітѣвъ. Коли-бы обструкція дѣйстно почала ся, правительство загадуе уневозможливити обструкційну дискусію въ той способѣ, що внесе угодову провізорію безпосередно передъ вѣдроченемъ палаты и вѣдтакъ введе ѣи въ житте на нѣдставѣ §. 14-ого.

Зъ рады державнои.

На початку вчерашного засѣдання палаты послѣвъ п. Горжіца внѣсъ интерпеляцію въ справѣ „zde“. — Вѣдтакъ п. Пферше зажадавъ выбору комісіи для удѣленя наганы п. Герольдови въ такѣй справѣ: Коли п. Пферше обговорювавъ праскѣ розрухи и бурмістрови Подлѣпному закинувъ, що вѣнъ бувъ — ініціяторомъ тыхъ розрухѣвъ, п. Герольдъ крикнувъ: „се ложь!“ Теперь Герольдъ згодивъ ся на выборъ комісіи. Президентъ завѣзнавъ всѣ групы палаты, щобы выбрали членѣвъ до тои комісіи.

Вѣдтакъ гр. Тунъ вѣдповѣвъ на интерпеляцію кола польского и ческого клюбу въ справѣ выдалюваня Поляковъ и Чехѣвъ зъ Прусъ. Гр. Тунъ заявивъ, що кожда держава мае право выганяти зъ своихъ границь певнѣ елементы, котрѣ выдають ся ѣмъ небезпечными; се выплывае изъ верхнячого права кождои державы. Рѣчь представляла бы ся инакше, якъ бы чужихъ горожанъ выганяно лишь тому, що они чужѣ, безъ нѣякои иншои причины. Въ сѣмъ случаю не було того. Се, що теперь выгнано головно Поляковъ и Чехѣвъ, поясняе ся по части случайностію, по части тымъ, що якъ разъ Чехи и Поляки йдуть найбѣльше на заробокъ до Прусъ. Прускe правительство заявило, що згаданѣ выганяня анѣ трохи не е выразомъ ворожого настрою супротивъ австрійскихъ горожанъ. Выгнанѣ робили бы найлѣпше, якъ бы звертали ся до посередництва дотычныхъ австрійскихъ властій. Коли-бы выганане повторило ся, а було безосновне, міністеръ Ґолуховскій рѣшучо противъ того выступить. Тогдѣ и австрійске правительство въ порозумѣню зъ спѣльнымъ правительствомъ стане на сторожи правъ австрійскихъ горожанъ зъ цѣлымъ натискомъ, евентуально уже вѣдповѣдныхъ средствъ на засадѣ взаимности.

Зъ порядку дневного палата приступила до дискусіи надъ торговельнымъ договоромъ съ Японом. Референтъ п. Козловскій выказавъ, що торговельный договѣръ съ Япономъ зъ 1869 року заключено въ часѣ, коли тота держава була ще въ дѣточѣй фазѣ свои культуры. Зъ огляду на поступаючу культуру Япона заслугуе вѣнъ на се, щобы европейскѣ державы инакше трактували его, якъ передъ 30 роками. Зрѣстъ вывозу до Япона е пожаданый тымъ бѣльше, що послѣдный нашъ торговельный бѣлянсъ выказуе пасивне сальдо. — Въ дискусіи взяли участь пп. Лѣхеръ, Майреферъ, Бінкіні, Вуковичъ и міністеръ торговлѣ Діпавлі. П. Лѣхеръ промовляючи за договоромъ, котрого проектъ принято въ комісіи одноголосно, звернувъ увагу на то, що перемѣна Япона зъ варварскои феодальнои державы на державу конституційну зъ демократичною правно-державною орґанізацію, на котру инши народы потребували цѣлыхъ столѣтъ, въ Японѣ вѣдбула ся въ часѣ двохъ лѣтъ. Щасливый Японъ! Австрія робить дуже добре, заключаючи торговельный договѣръ съ Япономъ, бо зъ того скористае австрійска продукція, головно цукровый и вовняный промыслъ. Бесѣдникъ нарѣкае, що держава не удержуе нѣодноі середноі торговельноі школы. Буджетъ на рѣкъ 1897 выказуе лишь 95.000 на цѣли торговельного шкѣльництва въ Австрія. Загальна опінія говорить, що въ Австрія умѣють, що правда, выроблювати дуже добрѣ товары, але не умѣють ихъ спродавати. — Міністеръ торговлѣ заявивъ, що Японъ намѣряе зъ днемъ 1 сѣчня 1899 року установити тарифу. А що для насъ е пожаданою рѣчею, щобы въ тѣмъ часѣ увѣйшли въ житте тарифовѣ опусты въ нашу користь, то палата повинна старати ся, щобы договѣръ мѣгъ бути ратифікованый вже дня 1 грудня с. р. — По кѣнцевѣй промовѣ референта палата приняла договѣръ съ Японом.

Коли віцепрезидентъ Ферянчичъ заявивъ, що слѣдуюче засѣданѣ вѣдбуде ся дня 6 грудня, цѣла лѣвиця скочила ся и стала домагатись, абы слѣдуюче засѣданѣ вѣдбуло ся на другій день, на котрѣмъ комісія въ справѣ наганы [въ справѣ Пферше-Герольдъ] здала бы до 24 годинъ справу. Пферше заявивъ, що не хоче ждати цѣлый тыждень и домагавъ ся, щобы комісія сейчасъ здала справу. П. Прохаска поставивъ внесене, щобы слѣдуюче засѣданѣ вѣдбуло ся на другій день, та щобы на порядку дневнѣмъ того засѣданя поставити справу платнѣ державнои служѣы. Въ поіменнѣ голосованю внесене вѣдкинено 139 голосами противъ 114. Італійцѣ и католицке сторонництво людове здержали ся вѣдъ голосованя. Те саме зробили деякѣ члены ліберальнои лѣвиці — Віцепрезидентъ замкнувъ засѣданѣ и вышовъ. Опозиція пращала его окликами: „Се насильство! зухвальство! Абрагамовичъ!“

Переглядъ політичный.

Въ угорскѣмъ соймѣ вѣдчасъ дискусіи въ справѣ затвердженя починеныхъ правительствомъ выдаткѣвъ выступивъ п. Аппоні дуже остро противъ правительства. Его бесѣда тревала двѣ годины и выкликувало бурю оплескѣвъ на опозиційныхъ лавкахъ. Бесѣдникъ промовлявъ за тымъ, щобы палата приняла адресу до цѣсаря зъ домаганем усуненя теперѣшого правительства угорского. На случаѣ, якъ бы бѣльшѣсть вѣдкинула проектъ адресы, бесѣдникъ радить, щобы палата зажадала найскорѣйшои дискусіи надъ угодовыми предложенями. Коли-жь бы правительство не хотѣло розпочати тои дискусіи, то палата повинна вѣдкинути предложене о затвердженя выдаткѣвъ на знакъ недовѣря до правительства, котре тайною окрывае свои намѣры въ справѣ угоды. — Банфі заявивъ, що сли палата схоче рѣвночасно радити надъ предложенемъ покрытя выдаткѣвъ и надъ угодою, правительство не буде сему противитись, але пѣдъ услѣвемъ, що засѣдання палаты будуть продовженѣ.

На вчерашнѣмъ засѣданю президентъ поставивъ внесене, щобы съ нагоды цѣсарского ювілея [въ пятницю] не було засѣдання та щобы протоколярно записано радость палаты зъ нагоды ювілея. — П. Кошуть супротививъ ся внесеню, заявляючи, що Угорщина не мае причины тѣшити ся ювілеемъ австрійского цѣсаря. Коронація угорского короля вѣдбула ся 1867 р., отже день 2-ого грудня не е историчною датою для Угорщины. Въ подѣбный способѣ промовляли инши члены опозиціи. Голосованя надъ сею справою вѣдложено на инши.

Въ італійскѣмъ парляментѣ міністеръ справъ заграничныхъ внѣсъ правительственне предложене въ справѣ удѣленя позички въ сумѣ міліона франкѣвъ для провізорычного правительства на Кретѣ. — Міністеръ заявивъ також, що правительство зробить все можливе, абы выминути всякій конфлікты зъ причины Еритреѣ. Вѣдносины зъ Менелікомъ е приязнѣ. Правительство анѣ не намѣряе выречи ся посѣданыхъ вже кольоній, анѣ не загадуе розпочинати наново заборчои політыки. Закиды въ обохъ тыхъ напрямахъ е несправданѣ.

Россійскій царь, якъ пише парижскій дневникъ Matin, мавъ розмову зъ однымъ англійскимъ політикомъ. Мавъ жалуватись на невѣчливость и напасти англійскои прасы на Россію, а що-до конференціи въ справѣ розоруженя царь мае дуже поважнѣ намѣры. Ему не йде лишь о теоретичнѣ надѣѣ, але бажае, щобы дѣйстно прийшло до порозумѣня мѣжь державами, въ тѣмъ напрямѣ, абы перестали дальшѣ уруженя. Для справы Фашоды царь бажавъ бы выбрана полюбовного суду въ представителѣвъ Англія, Америки, Франціи и Россіи, а австрійскій цѣсарь мавъ бы евентуально рѣшаючій голосъ. Царь рѣшучо заперечивъ, мовь-бы Россія заохочувала Францію до вѣдпору супротивъ Англія.

Державы, котрѣ опѣкують ся Кретою вложилина князя Юрія деякѣ зъобовязаня. Мѣжъ иншимъ князь мае узнавати зверхну власть султана. Видимымъ знакомъ сеи невидимои власти будуть турецкѣ хоругви умѣщенѣ на всѣхъ укрѣпленыхъ мѣсцяхъ. На князя вложено також обовязокъ скликати народный зборъ, котрый мае выготовати конституцію запоручаючу вѣроисповѣдну свободу. Місія князя яко губернатора, мае тревати три роки. Позичка въ сумѣ трехъ міліонѣвъ, яку дадуть державы, буде призначена на уряджене адміністрацій острова и на орґанізацію жандармерія.

Султанъ телеґрафічно запротестувавъ у царя противъ именованя кн. Юрія губернаторомъ Креты, але царь мавъ дати вѣдмовну вѣдповѣдь. Адміралъ Крыловъ не хотѣвъ пѣдписати засуду на магомеданьскихъ бунтовникѣвъ, заявляючи, що се право прислугуе вѣдъ теперь выключно кн. Юрієви, котрый небавомъ прибуде на Крету.

На Кретѣ установлено шесть почтовыхъ урядѣвъ Головна австрійска почта знаходить ся въ Канділ.

Сербска скупштина ухвалила змѣну закона о товариствахъ и зборахъ въ напрямѣ дуже реакційнѣмъ. Вѣдъ теперь буде вѣльно вѣдбувати публичнѣ зборы лише въ столици въ окружныхъ мѣстахъ. Політичнѣ товариства будуть мусѣли свои статуты предкладати до затвердженя міністерства. Всѣмъ урядникамъ, учителямъ и взагалѣ всѣмъ особамъ побираючимъ платню зъ державныхъ касъ не буде вѣльно належати анѣ до політичныхъ товариствъ, анѣ брати участи въ зборахъ. Въ товариствахъ и на зборахъ не буде вѣльно брати участи також особамъ караным за обиду маестату.

Австрійске правительство внесло въ Бѣлградѣ протестъ противъ нового закона о пѣдпираню промыслу, на основѣ котрого Сербія заключила зъ Нѣмеччиною договѣръ въ справѣ фабрикаціи цукру. Сей новый законъ противить ся договорамъ заключеным зъ иншими державами, бо противъ умовы дае деякимъ державамъ привілейне становиско.

Хваліте ся симпатіями, якѣ вамъ оказують Нѣмцѣ и Французы. О, вы ихъ вашими вчинками вже втратили, хочь сего признати не хочете. Мы бѣльше заслугуѣмо на нихъ и скорѣйше ихъ зъединаемо собѣ, бо справа наша чиста, справедлива и слушна, а знамя ей — спокѣй. Вашѣ справки такъ гарнѣй, що навѣть вашъ простый народъ не хоче зъ вами мати дѣла!

Або гадаете, що черезъ кѣлькохъ Русинѣвъ перевертнѣвъ поправите свою справу? Нѣ! Хочь бы ихъ було кѣлька тысячѣвъ, они не захитають нашихъ змаганъ. Мы Русины хочемо бути свобѣднымъ, щасливымъ народомъ, але не пѣдъ вашимъ польскимъ ржондомъ, тѣлько пѣдъ скиптромъ Австрія!

Правите про згоду! Смѣшна рѣчь. Чи-жь коли руснѣй левъ драпнувъ вашого орла? Нѣ! Але кажемо вамъ: нехай пустый орелъ не дразнить спокѣйного льва! Зъ доброго серця васъ остерѣгаемо: не каламутѣть легкодушно згоды, бо въ противнѣмъ разѣ мѣгъ бы васъ левъ поторощити своею грѣзною лапою. А може зневаги, киданѣ на Руску Раду и ей голову, котрый зъ обовязку свого стае въ оборонѣ святои нашои справы, е доказомъ ваши огѣдливости? Але досыть, мои панове! Ого намъ Русинамъ, господарямъ галицкимъ, наввѣрило ся ваше ярмо; але мы таки вамъ, комбрикамъ, не хочемо дати найпослѣднѣйше мѣсце въ нашѣй хатѣ, а противно, подѣлимо ся зъ вами лихою — завдяки вамъ — хатою нашою. Будете тѣшити ся своимъ щастемъ, коли самѣ собѣ его утворите дорогою розуму, умѣрена и справедливости; але остерѣгаемо васъ, щобы вы самѣ старали ся о згоду.

Левъ Русинъ.

Новинки.

— Зъ Самбора пишуть намъ: Выдѣлъ філіи „Просвѣты“ въ Самборѣ устроюе въ першихъ дняхъ грудня торжественный вечеръ на памятку 100-лѣтнього вѣдродженя украиньско-рускои літературы въ такою програмою: Вѣдчитъ [значѣне Ивана Котляревского], деклямація [выголосить артистъ-маляръ п. Корнилъ Устіяновичъ] и представленѣ „Наталки Полтавки“. — Близшій обставины и день вечера оголосить ся пѣзнѣйше. — Мы певнѣ, що Самбѣрска Русь возьме громадну участь въ сѣмъ торжественнѣмъ обходѣ. — *Выдѣлъ філіи „Просвѣты“ въ Самборѣ.*

— Дня 4 н. ст. грудня с. р. вѣдбуде ся въ Краковцяхъ [въ будынку, де е касино] аматорске представленѣ заходами мѣсцевои читальнѣ „Просвѣты“. Члены-аматоры вѣдограють образъ зъ жытя народного зъ співами и танцями въ 3 вѣдслонахъ „Правда все горою“. Весь чистый доходъ призначеный на будову церкви въ Краковцяхъ. — Цѣны мѣсць: крѣсло першорядно 1 зр., крѣсло дальше 60 кр., мѣсце стоячe 30 кр. — Початокъ точно о годинѣ 7 вечеромъ.

— Причиною нападу на коршму въ Городищи [коло Ходорова] було се, що мѣсцевый коршмарь Вільгіфъ не хотѣвъ кѣлькомъ головусымъ паробкамъ покредатувати горѣвки и тютюну. „Bist du nicht willig, so brauch' ich Gewalt“ подумали собѣ паробчаки и самѣ собѣ налили горѣвки та потурбували трохи жидовскій шинкасъ. При тѣмъ перевернули они лямпу и вѣдъ неи було займало ся, та прибувшій старшій господарь огонь угасили и успокоили „збунтованыхъ паробкѣвъ“. И сесе де хто охрещуе „антісемітскимъ розрухомъ?!“

— Польща въ львовскѣмъ університетѣ Исторія церкви на богословскѣмъ выдѣлѣ львовского університету мае выкладати ся въ языцѣ латинскѣмъ — тымчасомъ кс. д-ръ Фіялекъ выкладае ѣи въ языцѣ — польскѣмъ! Коли-жь уже самовѣльно, jure caduco мае касуватись для того предмету выкладовый языкъ латиньскій, то безконечно бѣльша рація була бы выкладати по руски, бо польскихъ клірикѣвъ-слухателѣвъ есть 15, а рускихъ по-надъ 60. Чому отже выкладъ польскій, а не рускій? Не треба й казати, що тая змѣна огорчае Русинѣвъ, але що-жь? Нѣчо не помогли протесты рускихъ питомцѣвъ, нѣчо не помогла жалоба внесена товѣкъ до декана богословского выдѣлу — кс. Фіялекъ веде свѣй выкладъ въ „jezyku ojczystym“ ледви для четвертои частины своихъ слухателѣвъ! Можна догадувати ся, що тутъ иде о введене звычаю, абы по якихсь лѣтахъ звычай ставъ правомъ — абы исторія церкви мала выкладовый языкъ не латиньскій, але польскій. Тѣлькожь въ такѣмъ выпадку треба бы компетентнымъ кругамъ рускимъ заздалегѣдь звернутись до дотычныхъ властій въ рѣшучимъ домаганемъ роздѣленя тои катедры на двѣ: на польску и руску, бо-жь Русины мають рѣвне право до выкладу въ языцѣ рускѣмъ, якъ Поляки въ польскѣмъ. А рѣвночасно выпадае професорамъ-Русинамъ ити слѣдомъ д-ра Фіялка. Перемѣнивъ вѣнъ свѣй выкладъ латиньскій на польскій и нѣхто ему нѣчо за те не каже — нехай и професоры Русины перемѣнять свои выклады латиньскій на руский. Нехай оо. д-ръ Комариницкій, д-ръ Сарницкій и д-ръ Юрикъ зачинають выкладати по руски. Прецѣнь же — клинъ клиномъ выбиває ся!

— Зъ галицкого автономічного багна. Передъ судомъ присяглыхъ у Львовѣ станули вчера два „сѣнмскѣ братя“: громадскій „вуйцьо“ Микола Брухъ, „емеритованый начальникъ“ громадскій зъ Добросина [пов. жовковского] и его „братъ по фаху“ Іосифъ Дода — „дѣяльный“ секретарь и дорадникъ честнои вѣйтовскои головы. Недискретна прокураторія закинула имъ — злодѣйство въ фондахъ громадскихъ. Оба приятелѣ жили зъ собою нероздучно якъ Кастеръ и Поллюксъ а доказомъ ихъ приязни було се, що въ рокахъ вѣдъ 1892 до 1897 пропало зъ фондѣвъ громадскихъ звыжь 470 зр. Се своѣ автономічне урядованѣ урядили они въ дуже примітивный способѣ; вѣйтъ ховавъ до кишенѣ додатки до податкѣвъ, котрѣ зъ уряду податкового побиравъ на громадскѣ выдатки, а его товаришъ писарь ладувавъ знову у свою кишеню доходы громадскѣ зъ пасовиска, пашпортѣвъ и т. п. До дневника касового вписувано фальшивѣ цифры. Вѣйтуньо зъ „своихъ доходѣвъ“ купивъ собѣ два морґи поля, а панъ писарь для лучшого урядованя побудувавъ собѣ свою канцелярію. По трехъ лѣтахъ такои господарки люстраторъ жовковскои рады повѣтовои п. Гроховскій выкрывъ въ 1895 роцѣ дефравдацію и наказавъ вѣйтови усунути писаря Доду а додавъ ему двохъ касіерѣвъ Галана и Палтику до контролѣ. Вѣйта вѣдъ разу не усунено, бо рада повѣтова „мала надѣю“, що вѣнъ покрые дефіцитъ и „поправить ся“. Но видко вѣйтъ Брухъ не такій дурный — прогнавъ касіерѣвъ и господарувавъ дальше зъ писаремъ Додою аж до року 1897. [А чи рада повѣтова о тѣмъ не знала?]. Въ тѣмъ то роцѣ показало ся, що крадѣжъ не то не покрыта, але ще и зросла. Тогдѣ обохъ — вѣйта и писаря — увязнено. — Польскѣ газеты дивують ся такѣй громадскѣй господарцѣ, забувши, що се „der Fluch der bösen That“, наслѣдки „краевои“ автономіи, котра звычайно крѣзь чорнѣ окуляры дивить ся на руйнуючу господарку „zasłużonych“ хрунѣвъ...

— Мужицка конституція. Пѣдъ такою надписію подае черновецка „Руска Рада“ таку статейку: „Юрій Прокопець, господарь и радный громадскій зъ Драчинцѣвъ, пѣйшовъ до уряду податкового въ Станѣвцяхъ долѣшныхъ и проснвъ тамъ якъ найчемнѣйше податкового поборця п. Врявбека, абы ему сказавъ, кѣлько громада Драчинцѣ платить податку грунтового,

бо сего ему яко радному громадскому при ухвалѣ преліминаря громадского треба знати. А яку дбставъ вбнъ тамъ вбдповѣдь, нехай про се свѣтъ довѣдає ся! *П. поборець Врязбокъ вдаривъ Юрія Прокопця въ урядѣ въ лице!!!* Кровь застигає въ жилахъ, коли се пишемо. При кбнци 19-ого вѣку въ конституційнбй державѣ Австрія позвалає собѣ поборець податковый въ австрійскимъ обывателемъ такъ поступати! Жадаємо рѣшучо вбдъ енергичнои власти: сесю рѣчь розслѣдити и такого зухвалого урядника якъ найострѣйше покарати. А послбвъ нашихъ соймовыхъ и до рады державнои просимо, щобы допильнували сеи справы и наставали на те, абы нѣхто не посмѣвъ такъ збыткувати ся надъ податниками и вольными обывателями австрійскими. И мужикъ чоловѣкъ та обыватель, и въ мужикомъ мусить урядникъ податковый поступати чемно. Урядъ не коршма! — се повинень знати передусѣмъ урядникъ цѣсарскій!"

— **Зъ руско народного театру.** Вчера вбдограно по разъ першій 3 актову комедію „Кандидатъ" д-ра Якова Невестюка, нагороджену конкурсовою премією. Змѣсту и оцѣнки штуки нинѣ не подаємо, зазначимо лише що рѣчь сама цѣкава, акція въ 1-бмъ актѣ дуже жива, въ дальшихъ двохъ уже менче. Артисты и артистки грали добре, а по другбмъ актѣ публика вызывикала автора и оплескала. Публики явило ся незвычайно много. — Завтра [въ четверь] послѣднє представленє. Вбдограе ся весела комедія зб спѣвамы и танцами „Модный женихъ", а представленє попередить „Прольогъ", музичный твбръ В. Матюка до слбвъ И. Мадловского. — На прощанє симпатичнои нашои дружины театральнои явить ся певно вся львбвска руска публика, бо знбвъ довгій часъ не побачимо ся зъ нею.

— **Зъ Єзуполя** пишуть намъ: Дня 26 с. м. лучила ся ось яка пригода въ Єзуполи у господаря Якова Матуна: У вечеръ того дня пбйшовъ господарь по воду а жѣнка Анастазія вынесла доити корову, позбставивши въ хатѣ чотаро лѣтного сынка Ивана безъ дозору. Дитина струтила на себе нафту и въ однбй хвили стала въ полумени. Втбмъ увбйшла до хаты матѣрь Якова, зачувши крикъ дитяны, и ще одна сусѣда — та замѣсть придушити огонь, драли зъ дитины шматы. Огонь горѣвъ до кбнця, а дитина качала ся въ страшныхъ мукахъ, поки огонь не загасъ. По чотирнацятьгодиннбй муцѣ дитина скбнчала жите. Що то значать лишати дѣти безъ догляду! — *М. К.*

— **Изъ зависти.** При голтинои ведучбмъ изъ Станиславова до Галича стояла коршма Мошка Цізеса, а о якихъ 2600 крокбвъ вбдъ нея друга коршма, въ котрбй сидѣвъ Лейба Шпіннеръ. Въ обохъ тыхъ коршмахъ не вбльно було шинкувати горячихъ напиткбвъ, а заробокъ ихъ обмежувавъ ся на приниманю переѣзжаючихъ фѣръ на нбчлѣгъ и попасъ та на продажи квасного молока, хлѣба и т. н. Коршма Цізеса, лѣпше положена и выгбднѣйша, тѣшила ся ббльшимъ повбдженемъ и ажь въ послѣднихъ часахъ, въ наслѣдокъ неприхильности господаря и его здирства почали ся омивати а заѣздити до Шпіннера. Тогдѣ Цізесъ постановивъ позбути ся суперника. Дня 23 червня с. р. въ ночи пбдпаливъ вбнъ коршму Шпіннера и коршма цѣлкомъ погорѣла разомъ зъ цѣлымъ добуткомъ. Однакъ „балагула" Бродеръ видѣвъ згаданои ночи Цізеса, якъ вбнъ пбдкладавъ огонь, и въ наслѣдокъ того Цізеса арештовано а оногды стававъ вбнъ передъ станиславбвскимъ судомъ при сяглыхъ. Зъ огляду на те, що Цізесъ бувъ уже разъ каранный за пбджогъ, засудивъ его теперь трибуналъ на 12 лѣтъ тяжкои вязницѣ.

— **Особливый лѣсовикъ.** У вересни сего року арештовано коло Віллях [по словѣньски Белякъ] въ Карпатіи лѣсовика, що бувъ пострахомъ школярѣвъ зъ околицѣ, бо коли йшли до школы, кидавъ ся на нихъ и вбдбиравъ имъ ѣду, яку брали собѣ зъ дому до школы — хочь впрочбмъ не причинявъ имъ нѣякого лиха. Лѣсовикъ выглядавъ страшно: бувъ занедбаный, брудный, волосе довге стрѣпѣхате, борода покудлачена, очи дикій... По якбмсь часѣ удало ся арештувати его и знайдено при нѣмъ набитый револьверъ. При переслуханю назвавъ ся вбнъ Іосифомъ Терлеговомъ родомъ зъ Польскои Остравы. Однакъ слѣдство выкрыло, що се неправда и довгій часъ всякій розслѣды урядовій були даремній. Ажь минулого тыждня выявило ся, хто сей загадочный лѣсовикъ. То пошукуваный ще вбдъ 28 марта с. р. окружнымъ судомъ въ Пісеку [въ Чехахъ] молодый [36-лѣтный] секретарь рады повѣтовои въ Водняны Іоганъ Германъ, що допустивъ ся обманьства на 5000 зр. Утѣкъ бувъ вбнъ до Вѣдня, вбдтакъ лѣто переживъ въ Зальцкамергутѣ и прогуляши грошѣ пустивъ ся на лѣсовика — тыжднями блукавъ по лѣсахъ, спавъ або на дворѣ або иногдѣ закрадавъ ся до домбвствъ, а кормивъ ся промысломъ, що вбдбиравъ поживу у дѣтворы.

— **Найббльше ордербвъ** на свѣтѣ мае обермістръ двора Вільгельма II ого графъ Августъ Айленбургъ, бо доси мае ихъ вже 63. Бісмаркъ за цѣле свое житє „дорббивъ ся" лише 54, а славный генералъ Мольтке 44 хрестбвъ и ордербвъ.

— **Зъ днемъ** 1. грудня с. р. отвирає ся часть шляху Борщѣвъ-Иванє пусте желѣзницѣ локальнои Тересинъ-Иванє пусте зб станціями Волкбвцѣ, Турильче, Германбвка и Иванє пусте. Всѣ тѣ станціи уряджено для руху загального.

— **Церковь св. Миколая при ул. Жовковскій** у Львовѣ буде вбддана до публичного ужитку ажь въ весною слѣдующого року.

— **Пробне дзвоненє** [пятьохъ звонбвъ] въ церкви Преображенскій при „Народнбмъ Домѣ" у Львовѣ вбдбуде ся вчера въ присутности членбвъ управляючого совѣта и звонарѣвъ пп. Ант. Серафина зъ Калуша и Кар. Шваба зъ Билои.

— **Обманця Мору-Коритовского** не выдавъ судъ въ Будапештѣ станиславбвскому судови, бо напередъ мусить самъ перевести противъ Коритовского слѣдство на основѣ ажь чотирохъ карныхъ донесень.

— **Вбдъ п. І. Матерны, учителя въ Жовквы,** одержусмо до умѣщеня на основѣ §. 19 закона прасового отсе спростоване допису д ра Короля зъ Жовквы, помѣщенои въ 147 числѣ „Дѣла" зъ дня 18 липня с. р.: Неправда, мовь бы я своимъ поступованемъ допровадивъ до того, що нѣхто зъ монхъ товаришѣвъ не хоче менѣ руки подати, а такъ само неправда, мовь-бы я для регабілітациі супротивъ опініи публичнои забавивъ ся въ szlachetną denuncyacyę и донбсъ до ц. к. окружнои Рады шкбльнои, що сынъ д-ра Короля Стефань зъ III класы въ день Мицкевичѣвского обходу кинувъ на землю роздаваный межи молодѣжь портретъ Мицкевича и сказавъ „то батярь"; противно я маю и до нинѣ мѣжь жовкбвскою публикою добру опінію и не потребувавъ реабілітациі, а доказомъ того е депутація мѣщанъ жовкбвскихъ вбдъ проводомъ п. бурмістра д-ра Мацюльского до ц. к. старосты, яко презеса окружнои Рады шкбльнои, котра заznачила якъ найлѣпшу аплікацію службову для мене. Неправда, мовь-бы я учинивъ яке донесене до окр. Рады шкбльнои въ тбй справѣ; натомѣсть правда, що я звернувъ увагу управителя школы на кружачу мѣжь дѣтворою бесѣду, що истинно сынъ д-ра Короля напытане ся взаимне его двохъ спбвучениковъ, чимъ бувъ Мицкевичъ, сказавъ: „baciarzem". Дѣти оповѣли се сному катихитѣ лат. обряду и мнѣ и нанѣть дома розказували родичамъ. Пбдчасъ класифікаційнои конференціи дня 6 липня порушено сей фактъ и въ протоколѣ занотовано, постановляючи сынови д-ра Короля ноту зъ обычаёвъ о одинъ степень обнизити а се я увижаю зовсѣмъ невыстарчаючимъ и стягаю публичный внесокъ на выключене его зб всѣхъ школъ галицкихъ, наколи фактъ совершенно доведеный буде, ибо ся справа есть теперь въ рукахъ ц. к. Суду въ Жовквѣ, передъ котрымъ д-ръ Король оскарживъ мене о переступство §. 488 а взглядно 496 уст. карн. Зазначити мушу, що истинно сынъ д-ра Короля передъ и по торжествѣ не бувъ у школѣ але фактъ зайшовъ о 2—3 днѣ по торжествѣ, коли вбнъ бувъ уже въ школѣ, отже д-ръ Король не може менѣ ложи закинути. — *І. Матерна.*

— **Дрббній вѣсти.** Въ Краковѣ посвячено вчера нову гімназію св. Анны; въ торжествѣ взявъ участь намѣстникъ гр. Пінінській. — На львбвскбмъ университетѣ дбставъ оногды степень доктора правъ п. Романъ Ковшевичъ родомъ зъ Ярослава. — Въ Тернополи шириться сильно мѣжь дѣтворою шкбльною епідемія шкарлатины. — Вчера згорѣло село Посада Хирбвска коло Хирова майже цѣлкомъ; мешканцѣ остались безъ даху и хлѣба.

Наука, штука и література.

— Въ выдавництвѣ „Дешевая библіотека" А. С. Суворина вышла „Наталка Полтавка" Ивана Котляревского въ другбмъ вже накладѣ. Свѣдчить се, якій тая украиньска книжка мае попытъ въ Россіи.

— Въ россійскбмъ журналѣ „Русскій Архивъ" (в. XI книжцѣ за сей рбкъ) появила ся статья „Отголосокъ Пугачевщины на Украйнѣ" Евгенія Альбовского [вбсля папербвъ зъ Архіву головного штабу].

— **О монетнбй системѣ** въ старинбй Россіи мавъ недавно вбдчитъ въ петербургскбмъ археольогічнбмъ институтѣ полковникъ генерального штабу Н. Г. Николаевъ. На основѣ лѣтописей и дотычнои літературы вбнъ высказавъ свбй погладъ на спбрне питаня обмѣнныхъ вартостій и монетнои системы на Руси въ старину. Якъ звѣстно, въ старину уживали ся въ торговыхъ операціяхъ: куны, ногаты и бѣлки. Куны — футра зъ куны, а ногаты — то по гадцѣ Николаева футра кунъ зъ ногами, а не металь, якъ де хто думае [выводячи слово „куна" вбдъ „кувати"]. Монетна система була вже за Володимира Святого. Поруч кунъ и ногатокъ були въ уживаню куски срѣбла — гривны, гривенки и рублѣ. Новгородскій гривенки [пбвъ гривны] важили 48 золотникбвъ, а кіівскій 36. Рбзница у вазѣ, по гадцѣ Николаева, записѣла вбдъ вилыву на руску торговлю на пбночи монеты нѣмецкои а на полудни грецкои. Въ XI столѣтю руски монеты въ видѣ вылитыхъ кусковъ срѣбла загально розповсюднюють ся на Руси. Але чеканене монеты въ нинѣшнбмъ змыслѣ почало ся ажь въ XV столѣтю. Новгородъ и Псковъ, що мали широкій торговельній зносины, выпередили въ тбмъ дѣлѣ Москву. Первѣстне чеканене выражало ся тымъ, що знаній торговѣ фірмы вбдтискали свои клейма на рубляхъ, полтинахъ и гривенникахъ. Коли Москва стала верховодити, почали ширити ся московскій монеты, званій „московки" або „деньги" [на рубель пшло 200 „московокъ" або 100 „новгородокъ"]. На монетахъ появило ся вже клеймо великокняже. Монеты въ 1536 р. мали вже зображене князя на кони зъ копіемъ у руцѣ и вбдъ того пбшла назва „копійка". Вартбсть рубля постепенно уменшалася. [За Василя Темного зъ фунта срѣбла роблено 5 рублѣвъ, за Ивана Грозного 6 руб., за Василя Шуйского 6 руб. 30½ коп., за Михайла Федоровича 8 руб. 77 коп., за Алексѣя Михайловича 10 руб. 24 коп., въ 1698 роцѣ 13 руб. 16½ коп., въ 1704 роцѣ 15 руб. 36 коп., въ 1731 роцѣ 19 руб. 74½ коп. а нинѣ 20 рублѣвъ 26½ копѣйокъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На церковь въ Пацлавскій Кальваріи (въ наслѣдокъ моеи вбдозвы зъ дня 25 жовтня 1897 помѣщенои въ „Епархіальнбмъ Вѣстнику" зъ дня 23 падолиста 1897 ч. 12) прислали слѣдуючій Р. Т. жертводавцѣ: оо. Ант. Барновичъ 1 зр. 45 кр., Вас. Чернецкій 2 зр. 25 кр., Юл. Левицкій 1 зр., д ръ Ор. Литвиновичъ 5 зр., п. Мих. Медицкій 5 зр., о. Іос. Терешкевичъ 1 зр., п. З. Новина 50 кр., оо. Ив. Мышковскій 2 зр., Ант. Лотоцкій 70 кр., Теодосій Кинасевичъ 2 зр., Урядъ парохіяльный въ Лопушанцѣ 5 зр., оо. Кмил. Кушикъ 1 зр. 50 кр., Кир. Обушкевичъ 5 зр. 19 кр., Павло Чужакъ 4 зр. 76 кр., о. Гавр. Гнатишакъ 10 зр. 46 кр., п. Мих. Любищакъ 1 зр. 50 кр., оо. Кл. Конистяньскій 3 зр., Вас. Небиловець 1 зр., не хотячій назвати свого имени 6 зр. 35 кр., не хотячій назвати свого имени 6 зр. 35 кр., д-ръ Кебузиньскій 5 зр., оо. Пав. Стукачъ 2 зр. Вас. Левицкій 75 кр., Ювен. Луцикъ 3 зр. 50 кр., Алекс. Левицкій 1 зр., Ив. Петрикъ 5 зр. 50 кр., Игн. Левицкій 1 зр., Ив. Дуркотъ 5 зр., Іос. Дикій 1 зр., п. Илія Ткачуникъ 1 зр., Григ. Савицкій 5 зр. 10 кр., Кмил. Федевичъ 5 зр., оо. Ив. Пастернакъ 2 зр., А. Пбдляшецкій 50 кр., А. Гайдукевичъ 7 зр 50 кр., Юл. Кашубиньскій 1 зр. 10 кр., О. Левицкій 3 зр. 20 кр., Софр. Полянскій 5 зр. Конст. Миколаевичъ 2 зр., Мих. Жарскій 1 зр., панѣ Пиндюкова 1 зр. 50 кр., урядъ парох. въ Васючинѣ 50 кр., урядъ парох. въ Схбдници вбдъ: Вас. Журавчака 3 зр., Ник. Черевика 2 зр. и Іос. Кравця 1 зр., оо. І. Титаръ 1 зр. Кузьмакъ 2 зр. 40 кр., Головацкій 4 зр., Н Н. зъ Отинія 1 зр., жовкбвскій урядъ деканальный вбдъ о. Чеховича 1 зр., и о. Долошицкого 50 кр., п. Криськбвъ 10 зр., о. В. Ляховскій 5 зр., п. Инол. Конистяньскій 10 зр. — всего 162 зр. 81 кр.

Всѣмъ повышшимъ Р. Т. Добродѣямъ складаю сею дорогою сердечну подяку а заразомъ прошу всѣхъ, кому добро руской церкви лежить на серци, о дальшій жертвы. Церковь Цацлавска не есть власностію тблько одного села, але подбно якъ церковь при Народнбмъ Домѣ у Львовѣ, власностію цѣлого руского народу, бо тамъ приходять путники рускій зъ цѣлои майже Галичины до чудотворнои иконы В. Матери. А зъ огляду на то, що недалеко вбдъ нея, бо тблько около 200 крокбвъ вбддаленый есть величавый и богато устроеный костелъ оо. Міноритбвъ, заходить конечна потреба тую руску церковь, котра мае бути охороною противъ латинізациі, чимъ скорше укбнчити и украсити, щобъ она що-до краси въ нѣчбмъ не уступала сусѣдному костелеви. Но до укбнченя ея много ще бракуе, а зъ причины загального убожества на Руси а тымъ самымъ и малыхъ жертвъ вбдъ путниковъ въ часѣ вбдпустбвъ годѣ сподѣвати ся скорого ея укбнченя; длятого вбдзываю ся сею дорогою до всѣхъ рускихъ сердецъ: Поможѣть менѣ довершити се велике дѣло своими жертвами, а Богъ Вамъ вынагородить! — Всякій датки прошу присылати на адресу: Урядъ парохіяльный въ Вбйску (Гуйску) почта Нижанковичѣ або черезъ руски газеты. — Вбйско дня 2 жовтня 1898. *Еронимъ Конистяньскій* парохъ въ Вбйску. (Инши руски часописи прошу о ласкаве повторене сеи подяки и просьбы).

На ювілейну Бурсу имени Франца Іосифа I. заложену для убогои молодежи шкбльнои у Львовѣ Рускимъ товариствомъ педагогічнымъ, вложили Р. Т.: Андрѣй Шелига 1 зр., Иванъ Выховинець 1 зр., Евгенъ Спожарскій зб Львова 5 зр., на учительскбй конференціи въ Перемышлянахъ на руки п. Буцманюка 4 зр., на конференціи въ Грибовичахъ на руки п Вертипороха 6 зр. 20 кр., на конференціи у Львовѣ на руки п. Чижа 5 зр. 39 кр., Марія Пастернакова у Львовѣ 20 зр.

Телеґрамы „Дѣла".

Краковъ 30 падолиста. Тутъ говорять що міністромъ вбйны по Крігґаммерѣ мае стати гр. Альборі, командантъ краковского корпуса, або Ген Кропачекъ, бувшій директоръ артилеріи въ Краковѣ.

Вѣдень 30 падолиста. Вбдъ цѣсаря Вільгельма прийшло шестъ скринь зъ порцеляною яко ювілейный дарунокъ для нашого цѣсаря. — Міністеръ желѣзниць зарядивъ, щобы 2. грудня обходити на желѣзницяхъ такъ якъ свято. — Вчера розпочало ся тутъ вѣче долѣшно австрійскихъ католикбвъ. — Правнича комісія палаты панбвъ ухвалила одноголосно внесене комісіи, щобы въ справѣ процесу кс. Стояловского зъ кн. Сапѣгою не видати кн. Сапѣги судови. — Въ компетентныхъ кругахъ говорятъ що около 600 особъ зъ Галичины одержитъ вбдзначене зъ нагоды цѣсарского ювілея.

Будапештъ 80 падолиста. Справа „hier" и „zde" вбдбула ся такожъ на Угорщинѣ. Пбдчасъ контрольного зббрания резервістбвъ капитанъ вбдъ разу упбминувъ резервістбвъ, що вбнъ мае наказъ сейчасъ арештувати кождого хто не зголосить ся выключно нѣмецкимъ словомъ „hier".

Парижъ 30 падолиста. Америка хоче вбдкупити вбдъ Испаніи Каролиньскій острови [въ Австраліи] и дае за нихъ 10 мілібнбвъ долярбвъ.

Лондонъ 30 падолиста. Зъ Пекіну доносять, що Россія вбдъ кількохъ мѣсяцѣвъ дуже пильно працюе надъ скрѣпленемъ пристани Артуръ и Талієнванъ.

Царгородъ 30 падолиста. Букарештскій Альбанцѣ выслали до султана телеґраму, въ котрбй домагаютъ ся заснованя въ Альбаніи шкблъ зъ выкладовою мовою альбаньскою и заведе ня тамъ альбаньскои урядовои мовы.

Вашингтонъ 30 падолиста. Зъ огляду на те, що Испанія приняла всѣ услбвя мира, рѣшено розпустити часть армії, и то 30 до 40 тысячь войскбвъ. Гарнізоны на Филиппінахъ лишать ся поки-що въ дотеперѣшнбй силѣ.

☛ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу" якъ найббльше новыхъ передплатникбвъ.

На подарунки!

В КАНЦЕЛЯРІИ

„Руского Товариства Педагогічного"

при улици Академічній ч. 8.

можна купити слѣдуючі видани:

О Образкові видани.

Звѣринець	10 кр.
Гостинець	10 „
Забавки	10 „
Менажерия	10 „
Робінзон	40 „
Квіточка	20 „
Віночок	20 „
Кобзар Тараса Шевченка	20 „
Франко: Лис Микита, 2-ге цілком перер. вид.	50 „
Мирон: Пригоди Дон Кіхота	40 „
Наші звѣрята	40 „
Діточі вигадки ч. I.	30 „
„ „ ч. II.	30 „
Забавки для дітий	40 „
Мала менажерия	35 „
Велика менажерия	40 „
Нашим дітям ч. I.	40 „
„ „ ч. II.	40 „

2) Видания без образків.

Читанка ч. I. II. III. IV. в оправі 20 кр. без опр.	10 „
Китиця желанъ, 2-ге розширене видане	20 „
Ів. Франко: Абу Каземові канці	20 „
Учитель на рр. 1890—1896	2 зр.
Дзвінок на рр. 1892—1896	3 зр.
Ів. Левицкий: Попались, Різдвяні сценки	10 кр.
Вол. Шухевич: Записки школяра	20 „
„ „ Від Бескида до Анділ	10 „
О. Нижанковский: Батько і мати, двоспів для дітий з фортепіяном	10 „
Леонида Глібова: Байки	5 „
В. Чайченка: Олеся; Байки; Комарь; Два оповідання, по	5 „
В. Чайченка: Дума про книгиню Кобзаря	5 „
Дніпрова Чайка: Казка про сонце та его сина; Писанка по	5 „
М. Лисенко: Тече вода в під явора. Двоспів в фортепіяном	10 „
Мапа етнографічна України-Руси	20 „
Гордіянка: Картагенці і Римляни	20 „
Юлій Верне: Подорож довкола землі	60 „
Барановский: Приписи до іспитів	20 „
Молитвенник народний, в полотно оправлен.	20 „
Д-р. Л. Кельнер: Коротка історія педагогії	60 „
Василь В—р: Джонатан Свіфт. Подорож Гулівера до краю великанів	25 „
Остап Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства	15 „

Всякі замовленя виконають ся скоро і точно.

Товариство «Просвіта»

у Львові, ринок ч. 10

видало своім коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 році". Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

Добрый лѣкъ домовый. Межи лѣками домовыми, уживанымы до усмирюючого натиранія, займае *Liniment. Capsici comp.*, приладженый въ лабораторіи Ріхтера въ Празѣ, безперечно перше мѣсце. Цѣна его низька: 40 кр., 70 кр. и 1 зр. за бутильку, котру розпбзнати можна по червонбмъ якорѣ (котвици). 4/5 3—40

Надбслане.

Отвертый листъ

До Почтеного Господина Редактора Часописи „Руслань".

Благодарю Васъ, Господине Редакторъ, що въ провбдній статіи часописи своей, въ ч. 256. зъ дня 14 (26) падолиста 1898, згадалисте мене яко „чоловѣка, що нінкимъ чиномъ не може зъединати для себе поважаня у питомцѣвъ, але противно есть предметомъ ихъ посмѣховиска". Мовлю, благодарю Васъ за се, бо уважаю кождый день страченымъ, въ котрый не чую якоись хулы противъ себе. Однакъ зважавши, що то есть уйма чести, котра и питомцямъ шкодитъ и начальство церковне оскорбляе, обовязанъ есмь на Вашу статію деколи бтповѣсти.

Поки що никто нинїй якъ я есмь управителемъ науки церковно-словенського языка въ духовнбмъ сѣменищи рускбмъ. Коли я передъ дванацятьма лѣтами обнимавъ ту науку, була она презрѣна яко „дурна славоника", котрои здавався самъ вицеректоръ потребовати, а не малисмо ббльше свѣтла якъ то, котре граматика о. Антонія Добриньского черезъ свою призму пускае. Видячи недостатки сей книжки начавъ я студіовати новыхъ учителей старословенського языка и зважавши, що мои слухателѣ не мають жадного зббрника выписбвъ изъ книгъ церковныхъ кромѣ молитвослова іерейского, выкладавъ я имъ молитвословъ, котрый, якъ досвѣдченье учитъ, знаменитїи трудности языковїи имъ представляе. Написавши же мои выклады граматики и о молитвословѣ, предложивъ ємь ихъ нашимъ Преосвященымъ Ординаріятамъ и одержавъ ємь отъ нихъ одобрительніи рескрипты, котрѣ опублікований суть въ „Душпастыри" ч. 12 и 13 зъ р. 1896. — Въ роцѣ же 1895 розваживъ я, що зъ одной стороны бракъ лавокъ въ салахъ науки велику недогбднбсть менѣ справляе, а зъ другои стороны, що тои науки тблько я самъ потребовати здаюся, и подавъ ємь до Всесвѣтлѣйшого Митроп. Ординаріяту прошенье, щобы до здаванія испыта зъ церковного языка богословцѣ стислѣйше обовязаній були, и щобы всѣ три Взе-

свѣтлѣйшія Ординаріяты бтнеслися до высокого ц. к. министерства вызнань и просвѣты въ цѣли установленя катедры церковно-словеньского языкъ и его литературы на факультетѣ богословскомъ въ Львовѣ. Преосвященія Архіереи милостиво выповнили мое прошенье и предложили мене высокому ц. к. министерству яко способного кандидата.

Неправду пишете, що я не умѣю собѣ зъединати поважаня питомцѣвъ въ сѣменищи. Они бо бтдаютъ менѣ бѣльше поважанье, нѣжь менѣ ся належитъ, и особенно въ сихъ лѣтахъ узнаютъ основность и ясность моихъ выкладовъ. Если же що року бѣльше въ нихъ часомъ преврѣніемъ и накосями платятъ ми за мое ревнованье о тѣмъ, абы учащали на выклады и учились, то розважте, що въ кождой школѣ суть ученики, котрыхъ тѣлько довголѣтне поученье и выхованье змягчити здужае.

Що касаеся выдѣлу богословского, дивно есть, що за безлюдье не прихилился до проекту установленя згаданои катедры и о мнѣ не хотѣвъ и чого знати. Бо я черезъ четыри лѣта бувъ адюнктомъ всеучилища, заступавъ емъ рѣжныхъ професорѣвъ и выкладавъ емъ питомцямъ въ семинаріи священе писаніе. Въ роцѣ же 1896 пѣдписалося ми 106 питомцѣвъ на выданье сихъ выкладовъ, а въ роцѣ 1897 давъ Всесвѣтлѣйшій Митрополитальный Ординаріятъ свое одобренье и похвалу тымъ выкладамъ, зъ котрыхъ и выдѣлъ богословскій мѣгъ пѣзнати потребу установленя желаной катедры и мою здѣбность ю занята. Вѣсть о моихъ сочиненіяхъ дѣйшла до святѣйшого Папы Римского Леона, котрый зробивъ мене за мою ревнѣсть и преданѣсть своимъ домовымъ пралатомъ, надѣливъ мя почестію, которою дорожатъ и епископы. А выдѣлъ богословскій не хотѣвъ о мнѣ знати, хоть на безрыбьѣ ракъ рыба, а на безлюдьѣ и Хома чоловѣкъ.

На конецъ съ радостію доносите, що Д-ръ Більческій бувъ того переконѣдчена, що катедра церковно словеньского языка мае установитя ся на факультетѣ филозофичнѣмъ. А я смѣю утверждати, що она борше потрѣбна на факультетѣ богословскѣмъ, и то зъ слѣдующихъ причинъ. Перше, намъ зъединенымъ съ Римомъ католикамъ муситъ бути дуже встыдно, що православніи бтъ выдани библіѣ въ Острозѣ на церковно-словеньскѣмъ языцѣ, взявши завѣщанье св. оо. Кирила и Методія и его ученикѣвъ, суть нашими учителями, а мы доси не маемъ жадного свого критичного выдання библіѣ въ церковно-словеньскѣмъ языцѣ, бо нѣтъ потрѣбнои катедры на богословскѣмъ факультетѣ. Вторе, до сихъ поръ не повставъ межи нами ани Яковъ Вуйко ани Фр. Алліолі, котрый бы со знаньемъ языкѣвъ: еврейского, греческого и латиньского перевѣвъ намъ св. письмо на рускій языкъ; бо нѣтъ богословскои катедры церковно словеньского языка. Трете, въ книгахъ церковныхъ творенія св. о. Іона Дамаскина и прочихъ свѣтилъ греческои церкви робятъ намъ великія трудности. Если же кто хоче перевести яке латиньске богословске дѣло на руске, не може опоратися съ терминологіею, бо нѣтъ учителя церковно словеньского языка, который бы учивъ, якъ тѣ термины переведенѣ суть по церковно-словеньски. Четверте, професоръ Ягічъ пѣславъ разъ аже до Англіи своего ученика, щобы описати певну старинну рукопись болгарску, а нашъ священникъ, найповши рѣвно цѣнну рукопись евангелія або въ миней або житія декотрого святого тутъ въ Львовѣ або въ церкви на селѣ, най не умѣя ю оцѣнити, бо не маемъ катедры церковного языка, не читаются старословеньскія памятники въ новшихъ временахъ выданій и тѣлько зицеректоръ въ семинаріи подае самій найпотребнѣйшія вѣдомости, позбавленый покровительства высокого правительства.

Думаю, тѣ уваги повинны Васъ переконѣдчити, що тѣлько со смуткомъ треба признати вѣсть, якъ Д-ръ Більческій бтп авинъ требованье Высокопреосвященого нашого Епископата о установленю катедры новои на факультетѣ богословскѣмъ.

Рачте принята мое сердечне поздоровленье.

Львѣвъ, дня 28/11 р. 1898.

Д-ръ Іос. Мѣльницкій.

Надѣслане.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгеній Озаркевичъ

мешкае

въ каменици „Народного Дому"

улица Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вѣдъ 3—5 годины. 349 21—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плитахъ писця Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, калейковиды, барометры, термометры, рѣзнѣ ареометры, мікроскопы, лянцы, компасы райсецайги, тамыце мірничѣ, піены, лібеле, нівелятры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджуютъ ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛѢЖКА зелѣзнѣ складанѣ по зр. 5·50, въ бокани, орѣхово лякированѣ по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—. Матерацы спружиновѣ по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (противъ катедры.)

Також и на раты

безъ вѣдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, хѣдники, ковдры ватованѣ, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякѣ артикулы потрѣбнѣ до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre", Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣники даромъ и оплатно. 19

"PRIMUS,"

Фабрика

ТУТОКЪ ЕГИПЕТСКИХЪ

у Львовѣ ул. Малецкого ч. 9

маетъ честь повѣдомити Р. Т. консументѣвъ, що тутки **„Primus"** [найзнаменитшій въ сѣмъ-столѣтю] можна набути у Львовѣ у фірмъ: Сейфартъ и Дидинській, ул. Театральна, Иванъ Бромирьскій ул. Короля Людвика, Фрідріхъ и Бікокъ ул. Гетьманьска, Казимиръ Герговичъ ул. Галицка и Иванъ Дутковичъ Рынокъ [рогъ ул. Краковскои]. Рѣжнож по всѣхъ бѣльшихъ трафікахъ львовскихъ и въ значнѣйшихъ фірмахъ и трафікахъ на провінціи

Зъ глубокимъ поважанемъ

451 6—7 *К. ПРІМУСЪ*

Рештки хѣдниковъ и высортованѣ диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, тобелины и рѣзнѣ предметы декораційнѣ по цѣнахъ дасно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львѣвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ сѣдвышена цѣнъ. Для провінціи цѣники даромъ и оплатно. 190

Старшій помѣчникъ

бувшій самостѣйный управитель склепу корѣнного, вина и деликатесѣвъ, пошукуе зараз вѣдповѣдного занята. Адреса: Ад., Львѣвъ, poste restante.

417 1—2

КИРИЛО ДУМИНЪ

кравець мужескій

дипльомованый черезъ ц. к. технольогічный музей у Вѣдни поручае ся ласкавымъ взгля дамъ Р. Т. Публики. 17—? 336

Львѣвъ, Трибунальска ч. 16.

У Трочиньского

въ Пасажи Гавсмана

фунтъ гербатникѣвъ	. .	60 кр.
„ кармелькѣвъ	. .	40 „
„ помадокъ	. .	60 „
„ чоколядокъ	. .	1 зр.

444 *Выробъ власный.* 1—3

ЦИЗОРИКИ власного выробу, англійскій и Генкельса припоручае Иванъ Ляврукъ, ножѣвникъ у Львовѣ ул. Галицка 6.

Глядаю инструктора

для ученика высшои гімназіи зъ выкладомъ рускимъ на цѣлый рѣкъ. Бліжша вѣсть въ Адміністрації „Дѣла".

410 3—3

Маю честь повѣдомити Вшов. Р. Т. Публіку, що я отворивъ у Львовѣ

при ул. Сикстускѣй пѣдъ ч. 26

Цвѣтный Базаръ

и що всякій замовленя, входячій въ кругъ огородництва въ мѣсци, якъ и на провінціи, а то

ВѢНЦѢ и т. п.

выконую по найнизшихъ цѣнахъ

Я заосмотривъ ся у вѣдповѣдній выконавчій силы и думаю, що буду мѣгъ вдоволити всякимъ вымогамъ Вшов. П. Т. Публіки.

Зъ найвышшимъ поважанемъ

Д-ръ Евгеній Польоньчикъ и С-ка.

Адреса: Цвѣтный Базаръ Сикстуска ч. 26. 454 1—?

Машины до шитя „ЗІНГЕРА"

зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Нѣжній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готѣвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 вагонѣвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручае ся въ мѣсци.

Не высылаю довучаемыхъ пѣентѣвъ, котрымъ жадня платитъ 10—20 зр. за продажу одной зихеи машины. 330 26—30

ЮСІФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручае всякій роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палѣтоты мужескій и дамскій пѣсля найновѣйшихъ фасонѣвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелерины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодинокo и гуртовно, а также Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 20—20

Такожь на раты мѣсячній.

Матерія найновѣйшій на верхи въ найбѣльшѣмъ выборѣ.

Цѣны умѣрены сталѣ.

Выше наведенѣ товары знаходятъ ся на складѣ.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНГЕРА

членковѣй и обручковѣй, зъ первороднихъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованѣй якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтною гарантіею

Зінґера ручній вѣдъ 25 до 48 зр.

Зінґера ножній вѣдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячній по 4 зр., або готѣвкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣники зъ точными илюстраціями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ поважанемъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

297 14—? *Львовъ, улиця Галицка ч. 6.*

Завѣзване.

Въ справѣ спадщины по Станиславѣ Фертикевичу

(A 1186/98.)

14

До Пана Д-ра Гвідона Міллера, ц. к. Нотаря у Вѣдни, X, Himbergerstrasse Nr. 27.

Приймаючи до вѣдомости Ваше справозданя и годячи ся на поставленѣ внесеня, удѣляе ся власть Пану куратэрови спадщины оголосити Вѣдозву до незвѣстныхъ спадкоемцѣвъ въ двохъ въ Галичирѣ на провінціи найбѣльше розповсюдненыхъ часописяхъ по три разы въ означеныхъ вѣдступахъ часу на коштъ спадщины. Для дальшого справозданя о успѣху его розслѣдѣвъ удѣляе ся Пану куратэрови спадщины речиниць до 2 сѣчня 1899 р.

Ц. к. повѣтовый Судъ Favoriten у Вѣдни, Вѣддѣлъ III., дня 22 жовтня 1898, — *Гудечекъ* в. р. 450 2—3

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ такожь сальоновѣ и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціальный вѣддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и отяжокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностію цѣники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належитъ адресувати: **Магазинъ „Au Louvre," Львѣвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes** пл. Капітульна ч. 3. 190

Дивановъ перскій и портіэры

традыйный (старинный)

продае, в уя и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашій богато илюстрованій цѣникъ даромъ и оплатно. 190

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львѣвъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 64—?

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — зволѣте, Вшов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ **„Au Louvre"** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вшов. Пане, великаньскій выбѣръ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане нашій богато илюстрованій цѣники даромъ и оплатно 190

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ. Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

Выстава загальна

всходныхъ и нашихъ чужихъ и красныхъ диванѣвъ, портіэръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю.

Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевѣ цѣны указаный докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належитъ: Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львѣвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

Розклад їзди потягів зелѣзничих

важный вѣд 1 жовтня 1898

пѣсля часу середно-европейского [пѣвнѣчного **о 36 мінут вѣд часу ві ѣнского**].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходять о			вѣдхо ять о		
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		5.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	3.00	„ Підволочиск на Підзамче		3.—	„ Ст ня
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
			нічн		
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.35		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	13.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся вѣд 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянькомъ. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича

Ч. 259 Львовъ, Четверъ 20 Падолиста (1 Грудня) 1898. Рѣчникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароли Людовика 9, и А. Одьшевского ул. Кадинь ского 9.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣ нѣ: M. Dukes, I. Seilerstatte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и надсилкою на инсерат явний у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" въ дотер. додаткомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вѣльні вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового вѣ ся мѣсяць а въ рубриці „Надсилане" по 25 кр. а. в.

Надсилки и инші дописи приватні числять ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

2 грудня 1848 — 2 грудня 1898.

I.

Завтрішного дня велике свято въ нашій монархіи. Передъ пятьдесятьма роками — 2 ого грудня 1848 року — ставъ ся въ Оломуцу [въ тамошній архіепископскій палатѣ] памятный фактъ: Цѣсарь Фердинандъ I. зложивъ корону, а братъ цѣсаря архикнязь Францъ Каролъ, правный наслѣдникъ, заявивъ, що зрѣкає ся корони и здає ся на свого сына архикнязя Франца Іосифа.

Пѣдъ той часъ радивъ конституційный соймъ въ Кромержижи. Президентъ скликавъ на 2 ого грудня надзвычайне засѣданє. Около 12-ой годины президентъ міністрівъ князь Шварценберґъ подавъ до вѣдомости сойму, що цѣсарь Фердинандъ вступивъ зъ престола, а вступивъ его братанокъ Францъ Іосифъ. Оба они выдали маніфесты до народівъ и до сойму датований въ Оломуци 2-ого грудня 1848.

Въ маніфестѣ цѣсаря Фердинанда зъ рѣвночаснымъ пѣдписомъ архикнязя Франца Карола було сказано:

„Наборъ подій, незаперечима и невѣдклична потреба великого и обемного перестрою формъ Нашои держави, котрій то потребѣ мы въ мѣсяци марцѣ сего року старали ся вдоволити и промостити ій дорогу, утвердили Насъ въ переконанію, що *потрѣбно молодшихъ силъ*, абы сесе велике дѣло пѣдперти и довести до успѣшного довершеня. Отже Мы, по зрѣлій розвазѣ и перенятій приказуючою конечностію сего крoку, рѣшили ся: торжественно зречи ся австрійского цѣсарского трону."

Новый же цѣсарь Францъ Іосифъ, оповѣщаючи маніфестомъ о своѣмъ вступленю на престолъ пѣдъ именемъ Франца Іосифа I ого, такъ написавъ:

„Пѣзнаючи зъ власного переконѣченя потребу и высоку вартѣсть свободныхъ и вѣдповѣдаючихъ часови институцій, вступаемо зъ довѣремъ на шляхъ, якій Насъ має довести до спасоносного перестрою и вѣдмолодженя монархіи въ ей цѣлости.

На основахъ правдивои свободы, на основахъ рѣвноправности всѣхъ горожанъ передъ закономъ якъ и участи заступниковъ народу въ законодавстві вѣдродить ся вѣтчина наново, въ давній величи, але зъ помолодѣлою силою, непохитна будовля середъ вихрівъ часу, просторе житло для племенъ рѣзныхъ языковъ, що нихъ вѣдъ вѣковъ братній союзъ держить пѣдъ скиптромъ Нашихъ вѣтцівъ.

Маючи крѣпку постанову удержати незамутнено блескъ короны и неущерблено цѣлость монархіи, але й готовій дѣлити Нашій права изъ заступниками Нашихъ народівъ, покладаемо на те, що за Божою помочію и въ порозумѣню зъ народами удасть ся Намъ зъединати всѣ краї и племена монархіи въ одно велике тѣло державне.

Тяжкій досвѣды висять надъ Нами, спокій и порядокъ нарушено въ многихъ сторонахъ державы. Въ одній части монархіи [въ Угорщинѣ — *Ред.*] розгаряє ся ще й нинѣ домашня вѣйна. Починене всякій заряджена, щобы почесть для закона повсюды назадъ привернути.

Усмирене бунту и поворотъ до спокою у внутрѣ — то перший условія до щасливого успѣванія великого дѣла конституції.

Мы зъ довѣремъ покладаемо тутъ на розумне и щире спѣвдѣланє всѣхъ народівъ черезъ ихъ заступниковъ.

Мы покладаемо на здоровый розумъ за всѣгды вѣрныхъ селянъ, котрій черезъ найновѣйші законій постановы о розвязаню пѣддапчои звязи и черезъ увольнене грунту вѣдъ тягарівъ вступили въ повне уживанє правъ горожанськихъ.

Мы покладаемо на Нашихъ вѣрныхъ слугъ державныхъ.

Вѣдъ Нашои преславной арміи ожидаемо зъ давна доказаной хоробрости, вѣрности и вытревалости. Она буде для Насъ, якъ була для Нашихъ предковъ, пѣдпорою трону, а вѣтчинѣ и вольнымъ институціямъ непохитнымъ забороломъ.

Намъ буде мила кожда нагода — нагородити заслугу, котра не знає нѣякои рѣзницѣ стану.

Народы Австріи! Мы обнимаємо тронъ Нашихъ батьковъ въ неважну хвилю. Великій обовязки, велика одвѣчальность, якій на Насъ вкладає Провидѣнє. Божа опѣка не вѣдступить Насъ".

Справдѣ поважна хвиля була тогдѣ, коли молодый Францъ-Іосифъ звернувъ ся зъ симъ маніфестомъ въ Оломуца до народівъ монархіи. Держава захитана въ своихъ основахъ — станъ державныхъ фінансівъ нужденный — правительство недотепне, неспособне въ такій грѣзній хвили поладнати вѣдповѣдно вѣдносины державы, тои мозаики народностей, якою була тогдѣ и нинѣ есть австро-угорска монархія.

Соймъ конституційный въ Кромержижи розвязано а рѣвночасно появила ся octройована конституція зъ 4-ого марта 1849. Тогдѣшный нашъ поетъ Лука Данкевичъ въ стишку о „картѣ зъ 4 ого марта" вже завдалегдѣ назавъ „дзвонити въ дзвоны, творити похороны" конституцію. И не помыливъ ся!

По усмиренію мадярскои революціи — при помочи вѣйскъ царя Николая I. — правительство австрійске — замѣсть выкористати хвилю и уладнати вѣдносины въ державѣ на основахъ політичнои свободы и автономіи народівъ — завернуло до системы нѣмецкого централізму та до абсолютизму. Новый рѣкъ 1852 принѣсъ скасованє навѣть octройованои конституції и почала ся осьмолѣтна ера Баховщины.

Нещаслива вѣйна въ Італією 1859 року повела за собою „жовтневый патентъ" 1860 р. и „лютову конституцію" Шмерлінга 1861 р., а знов опѣвля вѣйна зъ Прусами Байстовске чадо — дуалізмъ. Чи и на скѣлько дотычній правительства дорослы були до своѣи задачѣ въ важныхъ хвилахъ жита монархіи та чи зрозумѣли були ей интереси — на се легко дати вѣдповѣдь, глянувши на нинѣшне положенє, на нинѣшній вѣдносины въ обохъ половинахъ монархіи — якъ въ Долитавщинѣ, такъ и въ Залитавщинѣ.

Пѣдъ неодным взглядомъ — що-до культуры, просвѣты, средствъ комунікаційныхъ, ассоціацій и т. д. — монархія наша, беручи ей въ цѣлости, зробила за пятьдесять лѣтъ значный поступъ и достойный Ювілатъ може нинѣ зъ вдоволенѣмъ на се глядѣти. Однакъ пѣдъ взглядомъ політично-національнымъ богато ще нинѣ хибує, — богато ще старыхъ блудівъ не направлено и не вступає ся на нову дорогу. Се и причинає нинѣ цѣсареви чимало журы и клопотівъ, при его рѣдкихъ ударахъ, и кождый щиро прихильный династіи и державѣ може тѣлько горячо бажати, щобы уладнанє тои великои важной справы удало ся нашому достойному Ювілатови щасливо перевести — собѣ на славу, монархіи на добро, а всѣмъ народамъ монархіи на щастя...

Справы парляментарній.

Правительство намѣряє предложити парляментови проектъ буджету на рѣкъ 1899. Поки-що послами полишать кѣлька днівъ часу, щобы могли розглянути ся въ преліминарѣ. Доперва опѣвля правительство поставить справу буджетовои провізорії на першу полозвину 1899 року. Законъ о буджетовій провізорії правительство предложить доперва около 15-ого грудня.

Буджетова комісія закѣнчила вчера нараду надъ законом. о платни державнои служби, вымагаючи деякихъ формальныхъ змінъ. Рѣвночасно комісія ухвалила резолюцію зъ позванемъ до правительства, щобы провізоричну державну службу забезпечило на случай недуги.

Зелѣзнична комісія приняла I артикулъ закона о локальныхъ зелѣзницахъ въ 1898 року.

Комісія въ справѣ удѣленя наганы, котра мала бути выбрана на жадане пп. Пфершого и Герольда, не выбрано, бо скликаній въ тій цѣли вѣддѣлы палаты не явили ся въ потрѣбнѣмъ комплетѣ. Способъ, въ якій президія палаты поступила собѣ въ справѣ сеи комісіи, посяюють собѣ такъ: На случай, якъ бы президія хотѣла придержувати ся точно регуляміну, вынайдено бы въ той способѣ нове средство обструкціи. Послы могли бы кождого дня домагати ся выбору комісіи для удѣленя наганы. Така обструкція могла бы бути навѣть при дуже малій меншости пікантнѣйша и смачнѣйша, якъ поименний голосованя. Кождый посолъ мавъ бы змогу установляти дневный порядокъ слѣдуючого засѣдання. Постанова регуляміну, вызначаюча комісіи 24-годинный речинець до удѣленя наганы, може мати лишь таке значенє, що комісія має до 24 годинъ упорати ся зъ выготовленѣмъ справозданя. Опозиційній дневники нѣмецкій пишуть, що вѣдроченє засѣдання палаты аж до вторка с нарушенѣмъ регуляміну, бо вонъ выразно постановлює, що комісія для удѣленя наганы має здати справу зъ своеи дѣяльности до 24 годинъ. „Добрыхъ овочівъ — пише Neue fr. Presse — не може принести таке вѣдновленє Абрагамовичѣвскихъ насильствъ. Се покаже ся вже на найблизшѣмъ засѣданю, коли на столъ палаты прийдуть предложенія о угодѣ и буджетова провізорія. Такои сильнои меншости неможна провокувати безкарно". Опозиційній дневники пѣдозрѣвають, що президія нарочно такъ собѣ поступила, щобы тымъ способомъ спровокувати обструкцію и прислужити ся правительству, котре лишь глядає за причинами позволяючими ему наново ввести въ житя §. 14 ый.

Поступованє президіи може дѣйство довести до того, що опозиція стратить свою холодну кровъ, хочь не хотѣла бы зробити правительству згаданои прислуги, пустить ся на обструкційну дорогу. Не лишь послы зъ тем

ГАЛЯ.

Образокъ зъ галицкого житя *Данила Трояна*.

I.

Отець деканъ Теодозій прийшовъ що-лише зъ церкви. Передягнувъ ся въ свій выгѣдный шляфрокъ и перейшовъ до ѣдальнѣ та засѣвъ до стола, застеленого цвѣтистою серветою. Свѣжо набита люлька на столѣ и досыть обемистый фотель знаменували постійне мѣсце панъ-отця. Небавомъ наднесла панѣ Констанція чотири філіжанки кавы, одну порцію чаю, горнятко молока, крѣмъ того кубекъ зъ сметанкою, и поуставляла все на своѣмъ мѣсци.

Почала сходити ся домашня сѣмья и, витаючи панъ-отця одвѣтнымъ привѣтомъ, засѣла до снѣданку. Панѣ-матка Леонтина, ей дочка Галя, старенька бабка Марія, панна Клавдія, Галина тѣтка, ну и „вуянця" Костуня — отъ и цѣла родина.

Кава для старшихъ, чай для панны Клавдіи, на зменшене ей „тушѣ", а молоко для Галѣ, бо кава — по словамъ панѣ матки — роздразнює „молодій" нервы.

„Вуянця" Костуня що-лише почала оповѣдати свій страшный сонъ пѣвголосомъ, якъ пѣсланець „принѣсъ зъ почты". Панъ-отець вѣдомкнувъ почтову торбу и высыпавъ на столъ цѣлу пліку письмъ и часописѣй.

Письма урядовій, канцлки зъ консисторіи, выказы и звѣты вѣдъ „кондзкальныхъ", часописи церковний и душпастирскій вѣдложивъ на бокъ.

— Галю, вѣднеси то все до мого бюрка и поставъ въ урядовый „фахъ"! — сказавъ добродушно, запалюючи люльку.

Вѣдтакъ отворивъ свою улюблену політичну часопись и ставъ читати, почавши вѣдъ вступной статьѣ.

Дамы глянули нервово на прочу почту. Панѣ матка сортуючи взяла собѣ літературну часопись, панѣ Клавдія дала „моды", взаній загально льокальнымъ именемъ „журналѣ", вуянця — черезъ похибку — подала цѣнникъ „Народной Торговлѣ", а Галя дѣставъ ся якійсь незапечатаный листъ, писаный незнакомою рукою.

Галя отворила нетерпеливо и почала на голосъ читати: „Маємо честь запросити Васъ зъ родинною на вечерокъ..."

По тѣмъ словѣ збѣгли ся всѣ дамы и почали пильно студіювати.

— Мамо! поѣдемо! — озвала ся перша Галя.

— Не знаю... може... будемо видѣти... впрочѣмъ... якъ тато скажуть.

— Львівскій балѣ не для такихъ пѣдлѣтковъ, якъ ты, — заговорила поважно панна Клавдія.

— Якъ то? Сѣмнацятый рѣкъ и ще пѣдлѣтокъ?! — почала вѣдгризати ся Галя, обиджена непѣдхлѣбнымъ комплиментомъ. Хотѣла ще додати: „Хиба ажь тогды стану панною, якъ буду въ тѣмъ вѣцѣ, що „цьоця" Клавдія, але завчасу вкусила ся за языкъ, знаючи, що вже й такъ надто енергічно и трохи за голосно дала себе чути. И справдѣ не помылилась.

— Тихо дѣта! — озвавъ ся лагѣдно але поважно панъ-отець, — я черезъ вашій крики читати не можу.

Панъ-отець звыкъ бувъ усѣхъ дома называти дѣтьми.

Компанія допивала мовчки снѣданку. „Вуянця" Костуня вѣдложила оповѣданє сну на пѣзнѣйше, однакъ не могла погодити ся зъ поглядами бабки и Галѣ, що той дивный сонъ, що ей мучивъ безпощадно цѣлу нѣчь, походить вѣдъ зъѣдженя на вечерю нестравныхъ гречаныхъ галушокъ, спеціяльно ей ласощи. Студіювала всѣ сонники, коломыйскій и єгипетскій, на останку выложила карты. Выйшло: зъ великои дороги мала радѣсть и грыжа... листъ и якійсь „кузинъ" бльондинъ.. вечеромъ... у власномъ домѣ. Годѣ, дарма!

— Щось то въ тѣмъ мусить бути! — мѣркувала про себе, — бо кабала все правду каже. Встала и пѣшла до пекарнѣ зарядити варене обѣду пѣсля науки поправного выданя „Фльорентины и Ванды".

А тымчасомъ прочій панѣ перейшли по снѣданку до жѣночои комнаты и ту доперва почала ся оживлена дискусія. „Рада и мова" поплыла повною струею.

— Мамцю!

— Що?

— Вдьмо на вечерокъ! — почала лестити ся Галя.

— Я не вѣдъ того, — вѣдказала повільно мати, — але знаешь, що тато все противный, щобы ты возила ся по вечеркахъ.

Возила ся!.. а куда-жь то я такъ дуже вожу ся? Прецѣнь треба десь разъ межь люди показати ся.

— Охъ, треба, треба, — зѣтхнула про себе панна Клавдія.

— Въ осени — лепетала далѣ Галя — була я першій разъ на тѣмъ трантивѣмъ „повѣтовѣмъ". Першій, кажу, и послѣдный, бѣльше на такій балѣ не ѣду! Попросту нема въ кимъ бавити ся. Кѣлька урядниковъ и то вже всѣ дансеры. А они мають знов свои знакомости, а насъ въ провінціи формально нѣписарують. Ну, а вже до „тыхъ вѣдъ податку" маю формально [се було улюблене ей слово] якусь апатію, сама не знаю чому. Я навѣть до „даменпольки" жадного зъ нихъ не выбрала...

— А они певно не дуже тымъ грызли ся... — докинула мовъ- ы злобно Клавдія.

— .. що ты петрушкувала, — докѣнчила панѣ-матка.

— За то тетя Клавдя вже собѣ „ужавала" при „даменпольцѣ"! — вѣдказала трохи гнѣвно Галя.

— Я взагалѣ добре бавила ся.

— А я може нѣ?

— А чому жь такъ дуже вѣдказуешь на повѣтовій вечерки? — спытала мати.

— А чому менѣ мама таке наговорили на всѣхъ „грызіпорцѣвъ", що они такимъ, якъ я — мами казали смаркатымъ — панамъ завертають головы, а вѣдтакъ наємьв-

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ Молитвеникъ для женщинъ 424 7—60

въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкóры, аксамиту, кости, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ

М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.

нераментомъ Вольфа и Шенерера, але и смирнѣ представителѣ альпейскихъ хлопбвъ готовѣ пбдъ напоромъ своихъ выборцѣвъ ударити въ острѣйшій тонъ. Клерикальна Reichspost говорить о близькбмъ розламѣ въ католицко людовбй партіи. На кблькохъ вѣчахъ выборцѣвъ въ альпейскихъ краяхъ послы мусѣли приречи выборцямъ, що на случай, якъ бы не принято ихъ поправокъ въ угодовыхъ предложеніяхъ, они будуть голосувати противъ угоды, хочь-бы зъ тои причины мало прийти до розлому въ клюбѣ.

Въ справѣ угоды бувъ вчера въ Пештѣ президентъ міністрбвъ гр. Тунъ [безъ Кайцля] и того жь самого дня вбдъѣхавъ назадъ до Вѣдня. Цѣлею его поѣздки було порозумѣти ся зъ угорскимъ правительствомъ въ справѣ технічнои стороны угоды а буджетовои провізорія. Що-до першои справы мало наступити порозумѣня на пбдставѣ status quo.

На вчерашнбмъ засѣданю палаты панбвъ принято торговельный договбръ зъ Японіи. Вбдтакъ на тайнбмъ засѣданю палата приняла вбдмовне внесене правничои комісіи въ справѣ выдания львбвскому судови князя Сапѣги, обжалованого кс. Стояловскимъ о обиду чести.

Обходы цѣсарского ювілея.

Зъ нагоды цѣсарского ювілея вбдбудуть ся у Львовѣ завтра д. 2 грудня с. р. урочистѣ богослуженя у всѣхъ церквахъ и костелахъ. Въ церкви св. Юра вбдправить ся богослужене о год. $8^1/_2$, въ катедрѣ латиньскбй и вбрменьскбй о год. 9. Заразъ по богослуженяхъ буде намѣстникъ въ урочистбй авдіенціи приймати власти, репрезентанціи, корпораціи, товарыства и т. п., якѣ прибудуть вложити вѣрнопбдданчій поклбнъ и бажаня для монарха.

О год. 11. передъ полуднемъ роздавати будуть въ великбй сали палаты намѣстника ювілейни медалѣ. Въ тбй цѣли зберуть ся тамъ урядники політичній, краева рада школьна, скарбовій урядники, професоры університету, політехніки и академіи ветеринарія та середныхъ школъ. Тамъ дбстануть такожь медаль давнѣйшій цивільній урядники державнѣ, замешкалѣ у Львовѣ, безъ уваги на те, до якои належать дикастеріи, скоро лише медаль имъ належать ся. Длятого и они мають въ указанбмъ повыше часѣ прибути до палаты намѣстника. Хто не явить ся, буде мбгъ опбсля въ слѣдуючихъ дняхъ вбдобрати собѣ медаль въ бюрахъ президіи намѣстництва.

Краевый выдѣлъ постановивъ завтра замкнути всѣ бюра и взяти греміяльну участь въ богослуженю въ катедрѣ, а опбсля вложити у намѣстника поклбнъ для цѣсаря. Урядникбвъ краевого выдѣлу вбзнано, щобы також взяли участь въ богослуженю. Будынокъ выдѣлу краевого буде завтра пристроеный хоругвами, а вечеромъ освѣтленый.

Рада мѣска ухвалила таку програму обходу: Сегодня, д. 1. грудня, о год. 11. передъ полуднемъ вбдбуде ся посвячене павільону для неулѣчимыхъ при улицы Бѣлиньскихъ, збудованого мѣстомъ зъ нагоды цѣсарского ювілея; павільонъ буде завтра отвореный для публичного ужитку.

Також вбдбуло ся сегодня о годинѣ 8. зрана посвячене костела Клярисокъ при ул. Лычакбвскбй обочь цлового уряду, вбдновленого мѣстомъ зъ нагоды цѣсарского ювілея для ужитку шкбльнои молодѣжи; а о год. 10. мала вбдправити ся въ тбмъ костелѣ перша служба Божа. Завтра возьме рада мѣска участь въ богослуженю въ латиньскбй катедрѣ, а о год. 10. вбдправить епископъ Веберъ службу Божу въ костелѣ Клярисокъ. Опбсля о год. 12. удасть ся депутація мѣскои рады до намѣстника зъ вѣрнопбдданчою адресою до цѣсаря. О год. 8. по полудни роздасть президентъ мѣста д-ръ Малаховскій памятні медалѣ выслуженымъ жовнѣрямъ. Вечеромъ будуть всѣ державнѣ, автономічнѣ и мѣскѣ будынки освѣтленѣ.

Дирекція Товарыства взаимныхъ обезпеченъ „Дністеръ“ просить насъ оповѣстити, що завтра бюра Товарыства будуть замкненѣ.

Львбвска палата торговельна и промыслова вбдбуде сегодня о год. 6. вечеромъ надзвычайне урочисте засѣдане; для звеличаня цѣсарского ювілея мае палата заложити технольогічный музей у Львовѣ коштомъ 20.000 зр.

Надзираюча рада ипотечного банку у Львовѣ ухвалила призначити 10.000 зр. на фондъ им. цѣсаря и припоручила дирекціи обдумати, на яку бы цѣль призначити доходы въ того фонду.

Войскова залога львбвска буде обходити цѣсарскій ювілей такимъ порядкомъ: Сегодня вечеромъ и завтра рано вбдограють музыки всѣхъ полкбвъ зорю. Завтра мѣжь год. 9—11 возьме вся залога частями участь въ богослуженяхъ, якѣ вбдправлятись будуть по львбвскихъ храмахъ. Комендантъ корпусу Фідлеръ буде на богослуженю въ костелѣ езуитскбмъ, а опбсля о год. 11. роздасть у вбйсковбмъ касинѣ ювілейни медалѣ всѣмъ генераламъ и членамъ генерального штабу. По богослуженяхъ наступить також роздача медалѣвъ всѣмъ войсковымъ. На цитаделѣ роздасть ген. Штайнбрехеръ медалѣ штабовымъ офіцирамъ, полковники нижнимъ офіцирамъ, команданты баталіонбвъ пбдофіцирамъ, а команданты компаній рядовымъ жовнѣрямъ. Пбдчасъ принимана медалѣвъ пригравати буде музика. Цѣлый день войсковѣ мають ходити въ парадныхъ мундурахъ.

Краквбска рада мѣска на засѣданю д. 29. падолиста с. р. ухвалила на памятку 50 лѣтного панованя цѣсаря призначити въ мѣскихъ фондбвъ 50.000 коронъ на будову шпиталя Братбвъ милосердя въ Краковѣ, 100.000 кор. на высшу школу торговельну въ Краковѣ и надати мѣскимъ водопроводамъ въ Краковѣ назву „водопроводы цѣсаря Франца Іосифа I.“, а заразомъ припоручити президентови мѣста, щобы поробити потрѣбнѣ кроки для выеднаня найвысшого дозволу на сю назву. Завтра о год. 12. въ полудне вбдбуде ся урочисте засѣдане рады мѣскои, а по засѣданю наступить роздача ювілейныхъ медалѣвъ выслуженымъ войсковымъ и урядникамъ. Вечеромъ буде мѣсто освѣтлене.

Мѣска каса щадныча призначила зъ своихъ доходбвъ 400.000 зр. на будову касарень и войскового шпиталя, щобы тымъ способомъ приспѣшити опорожнене и вбдбудову Вавелю. Крбмъ того вызначено 2.000 зр. до роздачѣ мѣжь найбѣднѣйшу верству населеня на выкупно заставленыхъ рѣчей.

Въ Гусятинѣ буде завтра отвореный повѣтовый шпиталь имени цѣсаря Франца-Іосифа I. Шпиталь поставленый зъ повѣтовыхъ фондбвъ мае власну каналізацію та водопроводы и обчисленый е на 36 лбжокъ.

У Вѣдни, розумѣесь само собою, вбдправленѣ будуть у всѣхъ церквахъ богослуженя. Въ церкви св. Варвары богослужене вбдправить ся о год. $10^1/_2$. Мѣсто вбдъ год. 6 веч. буде освѣтлене, склепы вбдъ год. 4. пополудни позаминканѣ.

Сегодня прибуде до Вѣдня кн Портлендъ въ заступствѣ королевои Вікторіи; завтра буде вбнъ на богослуженю въ костелѣ св. Стефана.

Д. 29. падолиста прийшло до Вѣдня въ Берлина шість скринь зъ порцеляновою посудою пруского выробу въ дарѣ для цѣсаря вбдъ Вільгельма II. Завтра передасть той даръ цѣсареви нѣмецкій амбасадоръ у Вѣдни гр. Айленбургъ.

Зъ нагоды цѣсарского ювілея богато особъ мае дбстати ордеры; призначеныхъ досего е 2000 громадянъ, 2000 войсковыхъ, 1200 урядникбвъ и 300 жѣнокъ. У Львовѣ дбстати мають ордеры: намѣстникъ Пінінськіи, віцепрезидентъ намѣстництва Лідль, віцепрезидентъ рады шкбльнои Бобжиньскій, радникъ Мавтнеръ, директоръ почтъ Сеферовичъ и и. Для учителѣвъ середныхъ школъ призначено 36 ордербвъ, а кільканацять для учителѣвъ и инспекторбвъ народныхъ школъ.

Переглядъ політичный.

Рѣшуча вбдповѣдь Туна въ справѣ выганяня Полякбвъ и Чехбвъ зъ Нѣмеччины и якъ на австрійского міністра дуже вызывающа выкликала богато коментарѣвъ и вбдповѣдій въ нѣмецкихъ дневникахъ якъ нашои такъ и нѣмецкои державы. На грозьбу „взаимности“ прускій дневники грозять ще сердечнѣйшою „взаимностію“. National Ztg., здаеть въ порозумѣню зъ мѣродатными кругами Нѣмеччины, пише, що наплывъ Славянъ до нѣдграничныхъ провінцій нѣмецкихъ славянщить тѣ провінціи. „Мы не хочемо ославянщеня Прусъ и длятого не можемо стерпѣти наплыву Славянъ. Коли-бъ Австрія хотѣла, покликуючи ся на „засаду взаимности“, ужити подбныхъ средствъ противъ Нѣмцѣвъ, котрі середъ цѣлкомъ нашихъ обставинъ шукають зарббку въ Австріи, то могло бы се допровадити до ужитя ще острѣйшихъ средствъ противъ тыхъ Австрійцѣвъ, котрі до сеи поры безъ найменшои перешкоды шукали и знаходили заробокъ въ Нѣмеччинѣ. Намъ ходить о те, що мы не можемо допустити и не допустимо до славянщеня нѣмецкихъ провінцій зайдами зъ Чехіи и Галичины“. Въ подббный способъ поясняють справу инші нѣмецкі дневники.

Навѣть австрійскі нѣмецкі органы невдоволенѣ зъ вбдповѣди Туна. Свое невдоволене высказали цѣлкомъ выразно Neue fr. Presse и Ostdeutsche Rundschau. Перший дневникъ пише, що вбдповѣдь Туна може довести до зірваня союза въ Нѣмеччиною. Въ той способъ не говорить ся навѣть о державѣ, зъ котрою живе ся въ нормальныхъ зносинахъ. А що-жь уже думати, коли въ такбмъ тонѣ говорить ся о союзнбй державѣ! Се, що Тунъ грозить Нѣмеччинѣ репресаліями, доказуе, якъ страшно ему залежить на приязни чесько-польскои більшости. Дальше N. fr. Presse запевняе, що грозьбами Туна Прусы не дадуть ся повздержати въ выконуваню своихъ правъ и въ оборонѣ своихъ интересбвъ. Пруске правительство въ гелѣзною консеквенціею веде дальше політику Бісмарка и выганяе такі небезпечнѣ елементы. Тон роботы Тунъ певно не спинить своими грозьбами. — Grazer Tagblatt пише, що вбдповѣдь Туна значить тблько, що новый політичный курсъ въ Австріи. Видко, щось важного стало ся за кулісами и змѣнило політичну констелацію. Бути може, що се стало ся въ наслѣдокъ порозумѣня якоись австрійскои махінаціи на петербургскбмъ дворѣ. Вбдповѣдь Туна може захитати австрійско-нѣмецкимъ союзомъ. Сей дневникъ кбнчить словами: „Отже въ передъ ческій графе Туне! въ передъ польскій графе Голуховскій!“

Мирова комісія въ Парижи вредагувала вчера перші три уступы мирового договору о вбдступленю Америцѣ Кубы, Порторіка и Филипінбвъ. Нинѣ комісія радить надъ дальшими уступами. Испаньска праса звертае увагу Англіи и Нѣмеччины, що острови Сулю не становлять частины филипіньскихъ островбвъ, отже жадана Америки, щобы вбдступити ѣй и сій острови зразъ зъ Филипінами, противить ся мѣжнародымъ торговельнымъ договорамъ. Англія и Нѣмеччина мають застережене право торговлѣ зъ мешканцями островбвъ Сулю. Испаньска праса взывае сесь двѣ державы, щобы внесли протестъ противъ американьского жадания. Здаеть ся, що крикъ испаньскои прасы лишить ся безъ успѣху, бо интересованѣ державы въ инші способѣ постараютъ ся запевнити свои права до згаданыхъ островбвъ. Зъ Лондона доносять, що Нѣмеччина розпочала переговоры зъ самою Америкою о задержане торговельныхъ концесій на сбрныхъ островахъ. Окрбмъ Америки також Нѣмеччина показуе охоту купити вбдъ Испаніи Каролиньскі острови и въ тбй справѣ розпочали ся переговоры зъ испаньскимъ правительствомъ.

Въ Испаніи, якъ доносять урядовѣ дневники, правительство намѣряе привернути звычайнѣ конституційнѣ вбдносины. Стане ся се очевидно тогдѣ лише, коли не зайде якась нова перешкода. Тымчасомъ перешкода здаеть ся буде, и то не мала, бо карлістбвскій рухъ почавъ наново змагати ся. По цѣлбй Испаніи карлісты розкидають въ кувертахъ портреты Донъ Карльоса и его сына, котрый служить теперь въ полку россійскихъ гусарбвъ въ Варшавѣ. Зъ кастилійскои провінціи доносять, що тамъ утворила ся ватага карлістбвскихъ повстанцѣвъ, котрыхъ слѣдить жандармерія. Въ кругахъ карлістбвъ оповѣдають, що претендентъ розпоряджае значными засобами грошевыми. Говорять також що сынъ Донъ Карльоса заручить ся небаномъ зъ одною зъ баварскихъ княгинь. Правительство здержуе всѣ телеграмы доносячій о зростѣ руху карлістбвъ.

Італійске правительство цензуруе всѣ телеграмы о дѣяльности протианархістичного конгресу. Деякѣ вѣсти о нарадахъ подае соціялістичный дневникъ Avanti. Головнымъ предложенемъ, надъ котрымъ конференція радить, е здаеть ся внесене о безвагляднѣ и загальне выдаване анархістбвъ. Деякѣ державы [Англія] противлять ся сему внесенію. Инше внесене мае на цѣли, щобы особамъ пбдозрѣнымъ о аґітацію заборонити вступу до краѣвъ, до котрыхъ они не належать. Яко средство предложено въ тбй цѣли заведене „ідентифікаційныхъ картъ“ для роббтникбвъ прибуваючихъ за заробкомъ зъ иншихъ краѣвъ. Є також внесеня о приняте одностайныхъ правилъ выдаляваня „небезпечныхъ чужинцѣвъ“, о заведене уряду мѣжна

ють ся зъ наивныхъ попадянокъ? Тому то я до всѣхъ податковцѣвъ формально...

— Бо то таки правда! — перебила мати.

— Чому то коло мене цѣла гонорація надскакувала? — нахваляла ся Клявдія.

Галя незначно але сердечно усмѣхнулась. Панѣ-матка зъ бабкою переглянули ся значуче по собѣ... „Хвали мене роте...“

До комнаты увбйшовъ панъ-отець зъ часописю.

— То для васъ дѣти! — сказавъ и вышовъ.

— То що, мамо?

— На, читай!

Галя почала читати на голосъ:

„На оказъ. Ч. 1. „Русалка“ илюстроване письмо для рускихъ женщинъ. Выходить 1-ого и 15-ого кождого мѣсяця въ обемѣ 2—3 аркушѣвъ.“

— А-а! мамо, пренумеруймо!

— Читай но далѣ!

Галя читала знова: „Вбдъ Редакціи. Зъ новымъ рокомъ придумали мы Русинкамъ... дарунокъ, котрый, надѣемось, приймуть... коли не зъ подякою, то бодай его не вбдкинуть...“ Якъ ладно пишуть! — замѣтила Галя и читала далѣ: „Галицкій Русинки вбдъ давна вбдчували недостачу того рода часописи, що могла бы имъ послужити періодичною лектурою въ рбднбй мовѣ. Винують насъ, що мы дотеперь брали ся за лектуру чужу та неразъ може уносились надъ красою лихихъ французскихъ романбвъ [розумѣеть ся читаючи ихъ въ перекладахъ] и признавали того рода творамъ ббльшу стбйнбсть, нѣжь на яку они заслугували. Правда, мы тому самі винні, але не дуже...“

— Ото пише! нѣ пере, нѣ бе, нѣ чеше, нѣ гладить, — замѣтила старенька бабка, що дотеперь не мѣшала ся до розмовы.

Галя читала дальше: „У насъ читають ся головно часописи політичнѣ...“

— И то лише новинки! — додала панѣ-матка.

— И инсераты! — докинула Клявдія.

— О! я и выборами свого часу дуже интересувала ся! — боронила Галя себе и загалъ Русинокъ, — я навѣть плакала, якъ у нашбмъ повѣтѣ перепавъ рускій кандидатъ... Ще й теперь радо читаю політику...

— Читай но далѣ „Русалку“, моя та „політичко“! — сказала лагбдно бабка.

Дамы засмѣяли ся, бо „політичка“ означала въ льокальнбмъ словаря тблько, що застяжка пбдъ шию.

— Я буду читати лишь то, що найважнѣйше, — сказала про себе Галя, перечитуючи тихцемъ стрбчку за стрбчкою.. „Тому приняли ся мы за выдаване часописи, котра подасть нашимъ Русинкамъ нагоду запбзнати ся зъ вызначнѣйшими творами всесвѣтнои літературы, а головно своеи рбднои белетристики. При сѣмъ выданництвѣ стараемо ся згромадити силы нашихъ роббтникбвъ на ниві рбднои словесности, а передовсѣмъ вбдзываемо ся до загалу Русинокъ, щобы зволили спомагати „Русалку“ не ли ь матеріально, але також посвятати для неи свбй талантъ, стати співроббтницями сеи одиноки у насъ того рода часописи. Дотеперѣшнѣ выдания жѣночои працѣ, якъ Альманахъ, Першій зѣльникъ, Наша доля и де-що инше свѣдчать...“ Мамо! а у насъ тото е?

— Що?

— Отъ Зѣльникъ, Наша доля...?

— Мусить десь бути... Треба бы пошукати на стриху.

— То я пбйду, пошукаю и прочитаю, — сказала рѣшучо Галя. — Ану-жь на вечерку хтось до мене про се заговорить, а я розявлю рота, якъ теля на новѣ ворота...

— Кблько разбвъ я тобѣ казала, щобы ты не уживала такихъ тривіяльныхъ порбвнань! — упоминала мати.

— Именно длятого радше не ѣдь, нѣжь мае тебе хтось скомпромітувати! — заключила льогічно Клявдія.

— Нѣ! радше прочитати и таки поѣхати! — вбдповѣла Галя.

— Читай далѣ, кбнчи вже разъ! — наганяла мати.

И Галя читала ще щось про „умъ кормленый чужою, купованою поживою“, и про „нашу мову, охрещену хлопскою“, и „про тыхъ Русинокъ, що по польски говорять“...

Зъ того всего заключила панна Клявдія:

— Е, якась нудна и дурна часопись. Ще й титулъ такій оклепаный. Я волѣла бы, щобы часопись звала ся примѣромъ „Метеликъ“, або якось подбно.

Галя знова обставала при назвѣ „Русалка“, бо опбсля ни гадки нѣякъ не годить ся щобы назва жѣночои часописи була рода мужескаго. Вбдтакъ читала, що въ Русалцѣ будуть помѣщувати ся творы літературнѣ и белетристичнѣ, такъ прозою якъ и поезією [паннамъ не знати чому прийшли на гадку любовнѣ вѣршѣ, але сего не смѣли голосно выповѣсти], далѣ симпатично и безсторонно писанѣ статьѣ про жѣночій рухъ... критичнѣ оцѣнки, бібліографія, шарады, ребусы, порады домашнѣ для господинь, розправы лѣкарскѣ про выховуване и кормлене дѣтей и.. моды.

При сѣмъ словѣ Клявдія, що ще досидержала на колѣнахъ моды на „карнавалъ“, озвала ся перша оживленымъ тономъ:

— О! Якъ будуть журналѣ, то абсолютно варто запренумерувати!

(Дальше буде.)

родном поліціи зъ вѣддѣлами у всѣхъ краяхъ, о заостренѣ законодавства противъ анархістовъ и т. и. Конгресъ мавъ ухвалити, що поліціи рѣзныхъ державъ можуть въ справахъ анархістичныхъ злочинѣвъ зносити ся зъ собою безпосередно, безъ интервенціи міністрѣвъ заграничныхъ справъ. — Італійска поліція цѣлый часъ незвычайно резно и пильно стереже членѣвъ конгресу. Въ Римѣ знову кружить поголоска, що придержано якогось анархіста, котрый хотѣвъ кинути бомбу пѣдъ палату, де вѣдбуваютъ ся наради.

——

Нотифікація державъ въ справѣ именованя кн. Юрія губернаторомъ Креты портѣ ще не доручено. Пѣсля информацій зъ доброго жерела запевняютъ, що вѣдповѣдь царя на телеграму султана була дуже приязна. Царь запевнивъ, що державы займаючій ся управильненемъ вѣдносинъ на Кретѣ немаютъ намѣру обмежити въ чѣмъ-небудь зверхничій права султана. Урядовый россійскій дневникъ узнае зверхництво султана надъ Кретою и кѣнчить свои выводы замѣткою, що право автономічнои адміністрациі Крета причинить ся до скрѣпленя приязныхъ вѣдносинъ зъ Туреччиною, до запевненя мира, и вѣдповѣдае россійску мирну політику. — Вѣдъ нинѣ зачала въ Кандіи выходити урядова часопись въ грецкѣй мовѣ.

НОВИНКИ.

— **Вп. Членѣвъ депутаціи львѣвскихъ народныхъ товариствъ прошу, щобы завтра [въ пятницю] точно о 10½ год. передъ полуднемъ зволили прибути до выс. Президіи ц. к. намѣстництва. — Львѣвъ 1. грудня 1898** *Д-ръ Д. Савчакъ.*

Зъ нагоды цѣсарского ювілея выдавъ цѣлый **австрійскій Епископатъ соборне посланіе** до вѣрныхъ. Въ обширнѣмъ тѣмъ посланію Епископатъ, поклыкуючись на публично высказанѣ слова цѣсаря: „Я уважаю то собѣ за честь: дѣломъ визнавати мою вѣру и надѣю на Того, котрымъ царѣ царствуютъ“ — приручае Духовенству „спѣшити въ ювілейный день къ жертвеннйкамъ Царя Небесного и молити Его, щобы крѣпивъ его серце и дарувавъ ему то щасте, щобы вже тутъ тѣшивъ ся плодами и нагородою за 50-лѣтный трудъ около славы Божои и блага своихъ народѣвъ“.

Отже по мысли сего посланія всѣ Ординаріяты австрійскѣ розпорядили Духовенъству, щобы: 1-ого грудня розпочати торжество дзвоненемъ черезъ цѣлу годину; — 2-ого грудня вѣдправити торжественну спѣвану литургію на намѣренѣ цѣсаря Франц Іосифа I зъ долученемъ службы „Благодаренія о полученію прощенія и о всякомъ благодѣяніи — а при кѣнци литургіи вѣдспѣвати благодарственну молитву св. Амвросія „Тебе Бога хвалимъ“ зъ многолѣтемъ въ честь цѣсаря и гимнъ народный; — пополудни о 4 годинѣ вѣдправити на намѣренѣ цѣсаря Параклисъ до Пресв. Богородицѣ зъ супликацією. — Сей порядокъ богослуженя мали душпастырѣ по вѣдчитаню въ церквѣ посланія Епископату заповѣсти минувшои недѣлѣ, 27-ого листопада, а також о богослуженю 2-ого грудня напередъ повѣдомити уряды и власти.

Якъ вѣдомо папа Левъ XIII. удѣливъ вѣрнымъ австро-угорскои монархіи диспенсу вѣдъ посту и повадержливости на день 2-ого грудня [пятницю] „на тымъ бѣльшій доказъ своихъ жичливости для панующого дому и его народѣвъ“.

— **Цѣсарска амнестія при нагодѣ ювілея** Wiener Ztg. оголосила письмо цѣсарске, датоване въ Шенбрунѣ 15 с. м., до міністра судѣвництва Рубера такого змѣсту: „Зъ нагоды наближаючои ся 50-тои рѣчницѣ мого вступленя на престолъ, видячи себе спонуканымъ памятати також о тыхъ нещастныхъ, котрѣ супротивъ законѣвъ державныхъ зблудили и впали жертвою караючои справедливости. Длятого всѣхъ тыхъ, котрѣ до дня 2. грудня 1898 въ однѣмъ зъ королѣвствъ и краѣвъ, репрезентованыхъ въ радѣ державнѣй, були засуджени тѣлько за обиду величества або тѣлько за обиду членѣвъ дому цѣсарского, або тѣлько за оба сѣ злочины, увольняю вѣдъ кары, о скѣлько до теперь ще ся не вѣдбули, а також и вѣдъ правныхъ наслѣдкѣвъ, злученыхъ зъ дотычными выроками, и розпоряджаю, що за тѣ злочины, о скѣлько и съ спов нено передъ згаданымъ днемъ, поступованѣ карне не мае переводитись, а коли вже его розпочато, мае ся застановити. — Вѣдтакъ дарую решту кары 199 засудженымъ, позаминканымъ въ судовыхъ вязницяхъ, якъ и 349 засудженымъ, котрѣ вѣдбуваютъ кару въ карныхъ заведенятъ — Поручаю, щобы тѣ амнестія выконано въ дни 2 ого грудня 1898

— **Въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“** устроюе товариство „Львѣвскій Боянъ“ въ суботу дня 3 [н. ст.] грудня вечерницѣ для членѣвъ „Рускои Бесѣды“ и ихъ родинъ. Въ програму входятъ спѣвы хорѣвъ мѣшаного и мужескаго, сольо-спѣвы панны М. Арданѣвичовои и п. Менциньского, сольо скрипковѣ панны Чачковскои, гра на фортепянѣ панѣ Є. и З. Прокешѣвныхъ и продукціи Кружка музычного львѣвского Боянна. — По продукціяхъ товарискій забавы. — Буфетъ вѣдъ зарядомъ панѣ зъ Клюбу Русинокъ“. — Вступъ вѣдъ особы, не беручои участь въ продукціяхъ 20 кр. Увесь дохѣдъ (brutto) призначеный на товариство „Русланъ“. Початокъ о 8 годинѣ вечеромъ.

— **Вправы мѣшаного хору „Львѣвского Бояна“** вѣдбудутъ ся завтра о год. 7½ вечеромъ.

— **Доповняючій выборы зъ бѣльшои посѣлости до сойму.** Въ Жовкви выбрано вчера посломъ на мѣсце пок. Станислава Полянновского одноголосно князя Андрѣя Любомирского, а въ Тарновѣ на мѣсце зрезигнувавшого гр. Фр. Мицельского выбрано д-ра Ивана Гупку 67 голосами.

— **Зъ галицкого автономічного багна.** Судову розправу противъ вѣйта Бруха и писаря Дода зъ Добросина о сироневѣрене вѣдрочено въ цѣли заряджена доповняючого слѣдства. — Онагды арештовано въ Камѣнцѣ коло Нового Санча вѣйта Франца Зарембу, котрый вѣдъ довшого часу яко „начальникъ“ громадскій мачавъ пальцѣ въ громадскѣмъ добрѣ.

— **Зъ Бережанъ** доносятъ, що карну розправу противъ Новгородского о вымордованѣ родины шинкаря на Проходахъ вѣдъ Перемышлянами, вѣдрочено вчера вечеромъ за-для новыхъ фактѣвъ, котрѣ выявились пѣдчасъ розправы а вымагаютъ доповненя слѣдства.

— **Гр. Романъ Потоцкій** — якъ доносятъ — мае при нагодѣ цѣсарского ювілея дѣстати титулъ князя.

— **Новѣ уряды почтовѣ** заведено въ Никловичахъ повѣта мостиского и въ Мильнѣ повѣта бродского.

— **Д-ръ Францъ Володиславъ Ріґеръ**, многозаслуженый ветеранъ-патріотъ ческій скѣнчить дня 10 н. ст. грудня с. р. 80 ый рѣкъ жытя. Почитатель великихъ заслугъ д-ра Ріґера для ческого народу постановили сесѣ роковины его уродинъ зробити немовь святомъ народнымъ, и обѣйти торжественно. Часописи ческій, безъ огляду на партіи, оголосили вѣдозву зъ пѣдписами вызначныхъ особъ, мѣжь иншими також посадника Праги д-ра Подѣпного. Програма торжества така: Въ навечерія дня уродинъ вѣдбуде ся святочне представленѣ въ „narodnim divadle“ зъ прольогомъ, вѣделопенемъ живого образу и вѣдспѣванемъ пѣсни зъ пера ювілата. Въ самъ же день именинъ вѣдбудесь властиве торжество въ сали „старомѣскои радницѣ“: тамъ вручать д ру Ріґеру золотый медаль вѣдъ мѣста Праги и адресу пѣдписану всѣми товариствами народными. А закѣнчать сей день бенькетъ въ честь Ріґера въ сали на Софіѣскѣмъ островѣ.

— **Агітація за антидинастичною миніфестацією.** Краковскій дописуватель до „Dziennika poznańsk“ его доносить таку цѣкаву рѣчь: „Осьмаю пѣдъ рукою соціялістичну вѣдозву розкинену межи нашу [полеску] молодѣжь щобъ середныхъ, щобы не брала участи въ торжествахъ ювілея цѣсаря Франц Іосифа.. Вѣдозва вѣдкликуюсь до патріотизму молодежи, навѣть до чувства справедливости и честноты, абы тѣлько увести молодѣжь до антидинастичнои маніфестациі въ тѣмъ краю, де прецѣнь говорити, думати и чуствувати по польски вѣльно, супротивъ того монарха, котрый единый угнетеным всюда Полякамъ притвернувъ ихъ природнѣ и загарантованѣ колись права.“ — На якѣй основѣ дописуватель приписуе згадану вѣдозву соціялістамъ, того ближше не поясняе.

— **Нѣмецкій цѣсарь**, повернувши зъ подорожи до Святои землѣ, намѣряе — якъ довѣдуютъ ся нѣмецкѣ дневники — списати исторію тои своеи подорожи и оголосити печатно.

— **Дня 28 с. м.** померъ славный нѣмецкій писатель Швайцарець **Конрадъ Едуардъ Маєръ** [Mayer] въ своѣй посѣлости Кільхбергъ пѣдъ Цирихомъ въ 73 роцѣ жытя. Нѣмцѣ ставляютъ его яко поета и новеліста дуже высоко; дехто уважае его за найвызначнѣйшого новеліста нѣмецкого.

— **Розмова волоссемъ.** Є розмовы цвѣтѣвъ, вахлярѣвъ, пальцѣвъ — але розмова волоса? Є й така розмова — але въ Хінахъ. Тамъ є вѣдъ вѣкѣвъ звычай, що женщина своѣ гарне, оливковымъ олѣйкомъ парфумоване волосе укладае, що фризура свѣдчить, бодай бѣльше-менше не лишь о ей вѣцѣ, але и говорить. Дѣвчата укладаютъ собѣ волосе такъ, що оно немовь кличе: „я глядаю мужа!“ Женщина замужна голить брови, тѣ „лучки Амора“, и чорнить зубы — для неи сего вже досыть. Але вдова, котра знову хоче вѣддати ся, обвивае волосе на горизонтально поставлену плоскату иглу зъ заду головы — и така вызва бажанна выйти замужъ належить до доброго тону. Неодна Европейка певно позавидуе Хінкамъ того звычаю! Правда, непотѣшено опечалена вдова по стратѣ мужа стриже волосе та зачѣсуе зъ долину и тымъ немовь говорить: „навѣть не приступай жаденъ до мене!“ — коли жь волосе вѣдростае и она не чеше его на плечѣ, але вже звязуе на чубку, то знакъ, що ей печаль вже улагоюесь; а якъ уже свое довге волосе повяже на горизонтальну иглу зъ заду головы, тогдѣ волосе ажь кричить: „Гей! хто мене бере?“

— **Дрѣбни вѣсти.** Намѣстникъ гр. Пінінський повернувъ зъ Кракова до Львова. — Радникъ суду краевого Мих. Гофмокль въ Станиславовѣ, при нагодѣ перенесеня его въ станъ спочинку, дѣставъ титулъ и характеръ радника высшого суду краевого. — Комітетъ будовы польскои гімназіи въ Тѣшинѣ закупивъ будовляну площу за 18.800 зр.

Надѣслане.

Seid.-Damaste 75 kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg Seide von 35 kr. bis fl. 14.65 p. Met. in den modernsten Geweben, Farben, und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.** 7 [5]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 1 грудня. Обѣжникъ міністерства краевои обороны повѣдомляе, що на зелѣзничныхъ лініяхъ не вѣльно вѣдбувати анѣ маневрѣвъ, анѣ войсковыхъ справъ. Коли-бы се не дало ся омминути, вѣйсковѣ власти мусятъ порозумѣти ся въ зарядомъ зелѣзниць и звернути всякѣ шкоды зъ вѣйскового скарбу. Команданты вѣдповѣдаютъ за всякѣ нещасливѣ пригоды. — Австрійскій амбасадоръ въ Петербураѣ кн. Ліхтенштайнъ уступитъ, а на его мѣсце прийде теперѣшный посолъ въ Бухаретѣ бар. Ерентальъ. — Вчера замкнено друге вѣче австрійскихъ католикѣвъ.

Будапештъ 1 грудня. Соймъ принявъ внесене президента палаты въ справѣ торжественного святкованя цѣсарского ювілея 179 голосами, противъ 15.

Берлинъ 1 грудня. Цѣсарь Вільгельмъ зарядивъ, щобы его въѣздъ до Берлина вѣдбувъ ся зъ найбѣльшого парадою. — Berl. Tagblatt доносить, що россійскѣ войска застрѣляли семь японьскихъ шпіґунѣвъ.

Лондонъ 1 грудня. Зъ Одесы доносятъ, що россійскѣ гарнізоны въ Хінахъ будуть значно скрѣплени. Гарнізонъ въ Портъ-Артурѣ мае бути побѣльшеный о 50.000 войскѣвъ, а въ Таліенванъ будуютъ касарнѣ на 10.000 войскѣвъ.

Парижъ 1 грудня. Противревізійнѣ дневники запевняютъ, що ґенеральный штабъ посѣдае паперы, котрѣ цѣлкомъ ясно и певно доказуютъ вину Дрейфуса.

Римъ 1 грудня. На таиѣй нарадѣ консисторіи, котра вѣдбула ся пѣдъ президією папы, потверджено выборъ Ріманіого на патріярха Сирін и преконізовано сорокъ новыхъ епископѣвъ.

Новый Іоркъ 1 грудня. Испанія мала рѣшити ся спродати всѣ свои острова, мѣжь иншими навѣть Канарійскій, щобы улекшити собѣ въ фінансовыхъ клопотахъ. Дневники заповѣдаютъ, що Америка буде мати зъ Филипінами такій самый клопотъ, якъ Англія зъ Индіями.

Каиро 1 грудня Начальникъ запрязненого зъ Англійцями племени Мекубо здогнавъ вѣддѣлъ дервішѣвъ пѣдъ начальствомъ каліфа и до решты его розбивъ. — Французкѣ команданты Маршандъ и Баратіеръ выѣхали зъ Омдурмана до Фашоды.

Пекінъ 1 грудня. Хіньскѣ власти звонъ старали ся переконати представителѣвъ державъ, що вѣддѣлы войскѣвъ при европейскихъ посольствахъ непотрѣбни. Посли не увзглядниди тыхъ предложень. Намѣсть того узяйшовъ до мѣста вѣддѣлъ американьскихъ морякѣвъ стерегти американьске посольство.

Бомбай 1 грудня. Доносять о грѣбныхъ забуреняхъ зъ причины зараженъ противъ чумы. Въ бійцѣ зъ вѣйскомъ упало до 30 бунтовникѣвъ. Раненыхъ и богато бѣльше. На кару по шесть мѣсяцѣвъ вязницѣ засуджено 66 арештованыхъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На руску Бурсу и церковь въ Новомъ Санчи прислали на руки нашои Адміністрациі Р. Т.: о. Теофанъ Бородайкевичъ парохъ зъ Тростянця малого 3 зр. на бурсу а 3 зр. на церковь, разомъ 6 зр. зѣ складки въ Нущи у о. Пелехатого; о. Богданъ Еліашевскій парохъ зъ Гуменця 2 зр., по половинѣ на церковь и на бурсу; о. Евгеній Филипповичъ, парохъ при карнѣмъ закладѣ въ Станиславовѣ на будову церкви 11 зр. 40 кр. зѣбраныхъ на весѣлю у о. Юліяна Филиповича пароха въ Дубѣ панъствомъ молодыми п. Михайломъ и Ольгою Борищами.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Маріянъ Долиньскій

асистентъ клініки ґінекольоґічно-положничои проф. Іордана, унів. Ягайлоньского, и б. практикантъ шпиталя св. Людвика для недуть дитячихъ,

осѣвъ и практикуе въ Перемышли.

Мешкае при улици Францишканьскій ч. 26

437 *входъ вѣдъ ул. Владиче (коло вежи.)* 5—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на площи-цѣ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнєты, бінокѣ, далековиды, барометры, термометры, рѣдкій ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайни, тамыре мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, нанометры и т. п.

Уряджене дзвонкѣвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4155

Диваны перскѣ и портіеры

прадѣй (старинний)

продае, направуе и вымѣнюе, а також приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

ПЕЧЕНЄ ТѢСТЪ

святочныхъ

вже выйшло зъ друку

въ языцѣ рускѣмъ

и обнимае:

Знаменитій струдлѣ на маслѣ, парений, пѣстий, смачній булки дорѣвнуючій бабамъ и т. п.

Плацокъ дактелевый, крухій, чоколядовый, незвычайный орѣховый. Нугатъ и т. п. Мазурки бакаліевій макарониковій, марципановій, лінцкій тортъ и т. п. Тортъ прованскій, хлѣбный, испаньскій, знаменитый сырный и т. п.

Всѣлякій тѣста до кавы, чаю и чоколяды.

Знаменитій пряники на Медѣвники и т. п. 459 1—5

Цѣна 70 кр.

По пересланю почтовымъ незаказомъ 76 кр. высылае franco

ДРУКАРНЯ НАРОДОВА

Ст. Манецкого и Спѣлки

Львѣвъ, Готель Жоржа.

НОТАРЪ у Винникахъ коло Львова пошукуе рутинованого кандидата, спосѣбного заступати в справах спѣрних, зглядно концепіента. — Оферти письменні з условіями належить прислати 409 як найскорше. 5—5

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.**

Львѣвъ, пл. Капітульна ч. 3

190 65—7

КАСЫ огнетревалій знаменитій Нр. 0, 70 зр., нр. 0½ 80 зр., нр. 1 100 зр., нр. 2 120 зр., и-ръ 3 140 зр. Касы въ пультами о 10 зр. дорожше поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (противъ катедры.)

Також и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ також всякѣ артикулы потрѣбни до уряджена домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190

МУЖЕСКУ 844 **Безсильнѣсть**

выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхѣвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданихъ илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй пояснена своихъ недугъ и направили свои мужескѣ силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Hierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Выстава загальна

всѣхъдныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, ѣранокъ, хѣдниковъ и дерґ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ освѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевѣ цѣны вказаний докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы напередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана) 190

ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ

выключный складъ и роботня ковдеръ и матерацѣвъ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продаютъ ковдры и матерацы яко мои выробы, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тѣлько у себе, у власнѣмъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великій и на ватѣ вовняной вѣдъ 3·50 зр. въ кождѣй цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовѣ, шовковѣ великій и на ватѣ вовняной вѣдъ 10·50 зр. почавши — Матерацы чисто волосѣный вѣдъ 12·50 зр. въ кождѣй цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосѣный и зъ пѣра, простирадла, пѣшвы и т. п. Хто отже на яку потребуе доброи, теплои ковдры або матерацъ, дѣстане се найскорше просто у моѣй роботни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у ѣрмы ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ. 338 14—15

(Львѣвъ, Бюро „Ілюстрації“).

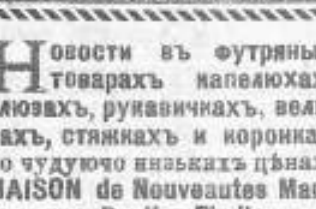

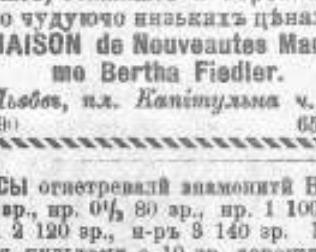

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — звольтѣ, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великій выборъ дерґ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаемо на жаданя нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

Подяка.

Невыразимо тяжкій и сильно мене переслѣдуючій хрестъ заслалъ Господь вложити на рамена мої старости, покликуючи до Себе по довгій и тяжкій недузѣ мого найдорожшого мужа. Піддаючись въ покорѣ волѣ Всевышнього въ безмежній моїй печали, котра чорною густою хмарою закрыла мій кругозиръ, я дбала безъ взгляду на народность и вѣроисповѣдания столько обявѣвъ благосклонности, щирого сочувствія, столько доказовъ любови и жалю за моимъ покійнымъ мужемъ, що и не въ силѣ хочь бы въ приближеню оказати и выразити мою сердечно вдячуту подяку. Зъ огляду на то прошу умильно моихъ добродѣевъ, щобы, приймаючи волю за дѣло, приняли сею дорогою высказану мою горячу подяку за ихъ щиру и велику послѣдну услугу, вѣдданну бл. п. мому мужеви.

Передовсѣмъ горячо и сердечно зъ глубины моєи душѣ дякую Впр. о. прелату и схоліярху Івану Войтовичу за вѣдправу похоронного обряду, такожъ за тротуючу и зъ глубины серца походячу проповѣдь надъ могилою покійного и за теплій та сердечній слова потѣхи высказаній опечаленій вдовѣ. Неменше дякую Впр. о. декану Павлови Винницкому за удѣлене моему покійному мужеви послѣдной помочи и душевной потѣхи, котрый на першу звѣстку о досягнувшій мене нещастю, зъ глубокимъ сочувствомъ признавъ на себе трудъ похоронного обряду и до самого вынесеня тѣла не перестававъ въ молитвахъ за душу покійного. Дякую такожъ сердечно Вечоо: Петрови Витошинському, почетному крилошанину и декану старосольскому, и Зеновію Кравичеви, вочети. крилошанину и декану перемыскозагородецкому, що звонили ласкаво принятя участь у вынесѣ тѣла до церкви и въ похоронахъ. Дальше дякую зъ цѣлои опечаленои душѣ Вечо. о. Григорію Грицику, сотруднику зъ Яворова, за выголошене зъ чутемъ прощальне слово при перенесеню тѣла до церкви, а такожъ за проповѣдь въ церквѣ Вечо. о. Юліяну Кульматицкому зъ Городовець. Дякую сердечно Вечо. о Францови Петшкевичу, дат. пароховя зъ Мижиця, и всѣмъ Вечо. Отцямъ, конденаальнымъ, якъ и зъ инших деканатовъ, котрій не жалували трудовъ и прибули вѣддати послѣдну услугу и вѣдправили въ день похоронѣвъ поминальне богослуженя.

Щиро дякую пп. питомцямъ духов. семинарія, що своимъ прегарнымъ спѣвомъ звеличали сумный похоронный обрядъ.

Зъ цѣлого серца дякую бл. Сіятельству княгини Мар и Любомірскій зъ Мижиця за украшеня домовины покійного цвѣтами такъ дома, якъ и въ церкви, за пожертвованя вѣнка а такожъ за личну участь въ похоронахъ.

Особливо дякую Вповаж. Панови Станиславови Станкевичеви повномочникови бл. Сіятельства княгинѣ Маріи Любомірскои, котрый въ часѣ недуги мого покійного мужа бувъ для мене правдивою и щирою вѣдрадою и вѣдъ самого початку недуги до послѣдного хвилѣ майже не вѣдступавъ покійного.

Сердечну подяку выражаю дальше всѣмъ Бл. сусѣдкамъ, котрій зволили прибути на похороны.

Дякую сердечно всѣмъ кревнымъ покійного, котрій, не зважаючи на значне вѣддаленя, численно явились на похоронахъ.

Вкінци дякую Пов Братству церковному зъ Цикова, що прибуло на похороны зъ процесію, якъ и парохіянамъ всіхъ трехъ громадъ, Дроздовичѣ, Строневичѣ и Видонивѣ за жертвованя вѣнця зъ лентою для мого покійного мужа а своего довголѣтного и щиросердечного духовного вѣтця.

Нехай Господь стократно вынагородить Всѣмъ за любовь и поважане оказаній мому покійному мужеви!

Дроздовичѣ дня 17 падолиста 1898.

458 1—1 *Викторія Лазуркевичева*, вдова.

ТЕОФИЛЬ КОНИСТИНЬСКИЙ

артистъ-малярь

звѣстный вѣдъ кільканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченямъ, престолы, иконостасы, и инший рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы вѣдля власныхъ плянѣвъ. Выготовлює всякои величины церковній образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣльшуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Вечо. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Конистиньскій

у Львовѣ, улица Краковска число 20.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, ліверовъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старій горѣвки польскій, розолісы, ліверы, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 16—?

Склады для мѣста: улица Галицка ч. 1. — и улица Коперника ч. 9.

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педагогічного два тыждневникъ педагогічно-науковый, выходитъ вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Ворминьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пів року 1·60 кр. на чвертъ року 1 зр

АДОЛЬФЪ КАМИЕЛЬ

Львовъ, ул. Подлѣвского ч. 5.

выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше кѣжь иншій

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнгутовій, огнетревалу папу дахову, асфальтовій плыты изоляційній, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ **всякій матеріялы будовлиній** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетоновыхъ и крыти даховъ дахувкою, лупкомъ и папою огнетреналою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 78—?

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. университету

поручае

своє переплетниче и галантерійне заведеня

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Подоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: **Служебниковъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Манъ, Дипльомовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Каролля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 115—?

ЛЯРНЯ ДЗВОНОВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вѣдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рѣзнои ваги и приймае ушкоджені дзвоны до переливаня въ найкоротшомъ часѣ, а такожъ маѣ на складѣ готовій дзвоны рѣзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій нові дзвоны якъ и на цѣлій групы. За тревалість матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонѣвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пільгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ дивапы церковній и передъ престолы, якъ такожъ сальонові и настѣнній, хбдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и ложка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣла мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданє высилае ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належитъ адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés“ пл. Капітульна ч. 3.** 190

Лишь тогдѣ правдивый, если тригранна фляшка есть замкнена низше поданою опаскою (червоный и чорный друкъ на жовтомъ папери).

Доси неперевысшеный!!!

В. Маагера

правдивый очищеный

ТРАНЪ ЗЪ ПЕЧѢНКИ

(въ законно обезпеченомъ опаковане)

зъ фабрики

ВІЛЬГЕЛЬМА МААГЕРА

у Відни

Розслѣдженый першорядными довагами медичными и за-для своєи легкои стравности поручены також дѣтямъ, и записуваный у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ которыхъ лѣкарь хоче досягнути скрѣпленя цѣлого орґаніяму, именно грудей и легкихъ, збѣльшеня ваги тѣла, полѣпшеня сокбвъ, а такожъ взагалѣ прочищеня крови. — Фляшку по 1 зр. можна купити въ складѣ фабричномъ Wien, III/3., Heumarkt Nr. 3., а такожъ майже у всѣхъ аптикахъ австро-угор. державы.

У Львовѣ у пп. аптикарѣвъ: Петра Миколяша, Жигмонта Рукера, Якова Байера, Симеона Гая та у пп. купцѣвъ: Ст. Маркевича и Алоісія Гібнера.

Годовый складъ и розсылка для цѣлои австро-угор. державы. 427 4—18

W. MAAGER, WIEN

III./3., Heumarkt 3.

Противъ наслѣдувань заряджуе ся судове слѣдство.

Рѣкъ засновання 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Вел. Духовенъству и всѣмъ вѣрнымъ Впрееов. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-ый рѣкъ своєи дѣяльности зъ збѣльшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176,143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачений шкоды до кінца 1897 року 430.100 зр. 42 кр. Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованій, услбвя обезпечень корыстій, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра“ принимае Банкъ краєвый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товаристві взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкорыстнѣйшій услбвя, представляе своими значными фондами найбольшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ и третихъ осбвъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дбстати може тбльки членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информація удѣляе Дирекція листовно. 34 41—25

Зголошеня де нема слизь удѣлене агенцій въ охрестностяхъ, агентовъ „Днѣстра“, приймають ся.

Информація и посередництво до оплаченя обезпечень житєвыхъ въ найкорыстнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (домъ „Просвѣты“.)

Почички для членовъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Ч. 4660.

ОГОЛОШЕНЄ.

Видѣл Ради повітової в Коломиї розписує сим конкурс на найліпший підручник для сільских писарів громадских. Підручник той, в язиці рускім і польскім видати ся маючий, має крім термінів періодичних в поодиноких газузях адміністрацийних занимати взори подань через Уряди громадскі передкладати ся маючих, як неменше взори замкненій рахунків громадских, дорогових, кас позичкових, буджетів прелімінарів шкільних и дорогових (ті послідні після новоі устави довогової споряджувати ся маючих) а дальше взори свідоцтв, цертифікатів приналежности і иншіх актів із сторони громадских урядів виставляти ся маючих.

За найліпше опрацьоване такого підручника визначує Виділ повітовий дві премія: I. в квоті 100 зр., II. в квоті 50 зр.

Речинець предложеня взорів установляє ся тримісячний, числячи від дня оголошена, а приванні премія будуть приказані до виплати з каси Виділу повітового на найближшим засіданю Виділу по уплині речинця конкурсу.

З Виділу повітового.

Коломия 18 падолиста 1898. 455 2—3

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. зем.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

всякі паперы цѣнні и МОНЕТЫ

по найдешевшомъ курсѣ деннѣмъ не числячи нѣякои провізіи.

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенї до льокалю партерового въ будынку банковомъ.

374 (2)

ТУТКИ зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати только зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна. 893

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пбдъ зарядомъ Іосифа Данилюка

Ч. 260 Львовъ, Пятница 21 Падолиста (2 Грудня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на переміну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, L. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкобезпосередно инсераты высылаетъ Адміністрація у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів рону	9 зр.	на пів рону	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів рону	8 зр.
на чверть рону	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція відкрита ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатані вольні відъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. відъ одного стрічки инсератового або ся платить у тарифѣ „Надісланого“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші довершені приватні вписи платить ся по 15 кр. відъ стрічки.

Львовскій Русины — Цѣсареви.

Нинѣ о годинѣ $10^1/_2$ передъ полуднемъ згромадили ся въ Президіи ц. к. Намѣстництва представителѣ 12-ти львовскихъ рускихъ народныхъ товариствъ: Просвѣты, ім. Шевченка, Педагогічного, Днѣстра, Бояна, Рускои Бесѣды, Народнои Торговлѣ, Сокола, Зорѣ, Товариства для резвою штуки, Рускаго Сокола и Товариств будовы театру ім. Котляревского, въ цѣли заявы льояльности и преданности въ нагоды 50-тыхъ роковинъ вступленя на престолъ Его Величества цѣсаря. Провѣдникъ сеи депутаціи, злеженои въ 20 членовъ, д-ръ Д. Савчакъ промовивъ до Е. Експ. намѣстника сими словами:

„Ексцелєнціе!

Представителѣ 12 рускихъ народныхъ Товариствъ зъ нагоды нинѣшного великого а въ исторіи дуже рѣдкого торжества заявляютъ отсимъ Его Величеству цѣсареви щирѣ и правдивѣ чувства льояльности и преданности. Заразомъ складаємо на руки В. Ексцелєнціи сердечнѣ и щирѣ желанія, щобы Богъ дозволивъ панувати Найсвѣтлѣйшому Панови ще многѣ-премногѣ лѣта — Собѣ на честь и славу, а на щасте всѣмъ народамъ Австріи! Вкінци просимо В. Ексцелєнцію тя нашѣ заявленя и желанія подати ласкаво до вѣдомости Найвысшого Трону.“

На се заявивъ Е. Ексцелєнція по руски: „Дякую Панамъ за высказанѣ чувства льояльности и за зложенѣ желанія и запевняю Васъ, Панове, що буду речникомъ Вашимъ у Найвысшого Престола“.

2 грудня 1848 — 2 грудня 1898.

II.

Въ хвили вступленя на престолъ цѣсаря Франц-Іосифа I. въ Галичинѣ Русины були тымъ елементомъ, що непохитно стоявъ при династіи та державѣ и въ краю стороживъ порядку. Русины здобули собѣ тогдѣ звѣстну назву „Тарольцѣвъ Всходу“. Въ часѣ мадярского повстаня рускій народъ творивъ на граници ополченє. Русины поставили навѣть полкъ охотниковъ рускихъ [фрайкуровъ], для котрого архикнягиня Софія, мати нашого цѣсаря, вышила хоругвь.

За свою преданность династіи и державѣ Русины надѣяли ся, що правительство утворить въ руской части Галичины окрему провінцію руску, а де-хто мавъ надѣю, що навѣть угорску Русь прилучать до Руси Галицкои и „будемо мати свое руске вино“ [якъ писавъ одинъ рускій посолъ зъ Кромержижа до своихъ выборцѣвъ]. „Подѣлъ Галичины“ буввъ у Русинівъ тогдѣ окликомъ дня. Петиція до міністерства о подѣлъ Галичины досягла 800.000 підписовъ. Петицію сесю припоручивъ тогдѣшный митрополитъ и примасъ Михаилъ Левицкій власноручно: „Im Einvernehmen mit der Central-Volksversammlung [Головною Радою Рускою] bitte ich Ein h. kk. Ministerium die verliegende Petition hochgeneigtest berücksichtigen zu wollen“. Розумѣе ся жаданє подѣлу Галичины обіймало въ собѣ всѣ консеквенціи: рускій языкъ у всѣхъ школахъ, рускій языкъ у всѣхъ урядахъ та судахъ — взагалѣ провінція Галицкои Руси мала дістати характеръ рускій.

Тогдѣшнє правительство обѣцяло Русинамъ подѣлъ Галичины, обѣцяло и введенє рускаго языка у всѣ школы и суды та уряды на Галицкій Руси. Що-до подѣлу Галичины — то міністерство декретомъ зъ 25 падолиста 1848 р. прилучило [почавши відъ 1-ого лютого 1849 р.] мазурски округи: садовицкій, бохеньскій, сандецкій, ясельскій, тарновскій и ряшѣвскій до ц. к. губерніяльнои комісіи въ Краковѣ. Русины уважали се за першій важный крокъ до подѣлу Галичины. Що-до школъ та урядовъ — правительство, узнавши засаду заведенія въ нихъ рускаго языка, поки-що выправдувало ся бракомъ урядниковъ та учителѣвъ знаючихъ языкъ рускій и брацкъ учебниковъ рускихъ, отже обѣцяло вводити русчину всюды постепенно. Ректоръ львовского університету [Нѣмець], инавґуруючи новый рокъ школьный, зазначивъ, що сей університетъ лишь до часу нѣмецкій. Таке то було тогдѣ переконаня у всѣхъ, що всходна Галичина стане краемъ рускимъ!

На Новый рокъ 1852 скасовано конституцію, настала Баховщина — надѣѣ Русиновъ на подѣлъ Галичины підупали — гр. Голуховскій „прислугувавъ ся“ Русинамъ въ такій способъ, що навѣть відниманомъ имъ давнѣйшій здобутки — н. пр. 1856 року скасовано обовязкову науку рускаго языка въ школахъ середныхъ. Рускій дѣятель політичнѣ утихли — майже вся ихъ дѣяльность за часъ Баховщины обмежувалась на забудованє ягарищъ академіи дарованои намъ ласкаво цѣсаремъ Францъ-Іосифомъ.

Скінчилась Баховщина, настався рокъ 1860 — засвитало и рускому народови. Прокинулись патріоты зъ 48-ого року и скрѣплений новыми, молодшими людьми, піднесли знову окликъ „Русь для Руси“. Однакъ дарма! Нѣмець-централістъ Шмерлінгъ грубо ощукавъ Русиновъ. Статутъ краевый знѣвечивъ надѣѣ Русиновъ на подѣлъ Галичины, а ординація выборча до сойму просто засудила Русиновъ на меншость. Въ таке то обернулись колишнѣ заверзованя панівъ міністровъ, що все казали: „Не бійте ся, подѣлъ Галичины упаде вамъ зъ часомъ, якъ тото пристигле яблоко въ подолокъ!“

Відтакъ пійшли: рады повѣтовѣ — санкціонованє краевого закона о языцѣ выкладовѣмъ въ школахъ народныхъ и середныхъ — статутъ краевои рады школьнои — розпорядженє зъ 1869 р. о урядовѣмъ языцѣ польскѣмъ въ судахъ и урядахъ — спольщенє львовского університету — и т. д. А все те разомъ взявши, значить: Галицка Русь дістала характеръ краю польского — и такъ остає ся до нинѣ.

Панове міністры, чи то централісты чи федералісты, на всѣ представленя відповѣдали Русинамъ: „Добивайте ся своихъ правъ у сеймѣ!“ або „Погодѣть ся якось въ краю межь собою!“ — а відъ часу граѳа Таффого каже ся, що руска справа — то галицка „Hausfrage“. Були й пробы угоды въ сеймѣ, та якъ кінчили ся, знаемо.

Рускій народъ, маючи за неодно добро поднкувати — якъ давнѣйшимъ монархамъ австрійскимъ, такъ и достойному нинѣшному Ювілатови, завсѣгды звертавъ ся до него льояльно, зъ повнымъ довѣремъ и відданостію, складаючи у стопъ его трону свои жалобы, просьбы и бажаня. Въ справѣ нинѣшного свого положенія предложивъ рускій народъ недавно монархови основный меморіялъ. Справа руска есть одною зъ тыхъ найважныхъ для державы справъ, котрѣ середъ нинѣшного сумного заколоту у внутрѣшнѣй політицѣ Австріи ждуть поладнаня — и рускій народъ живе надѣею, що и его нинѣшна доля въ будучѣмъ ставати буде що разъ краснѣшою.

Нехай же Всевышній — якъ за-для монархіи и всѣхъ ея народовъ, такъ изъ окрема за-для рускаго народу буде покровителемъ нашому цѣсареви Ювілатови! — нехай ще довгѣ лѣта дарить его силами, щобы успѣвъ довершити велике дѣло тревалого уладнаня відносинъ въ державѣ и въ краяхъ на щасте всѣхъ своихъ народовъ!

Відзнаки ювілейнѣ.

Зъ нагоды цѣсарского ювілея надано титулъ таѣного радника 22 особамъ, титулъ барона 8, станъ шляхоцкій (Ritterstand) 9, шляхетство 22, великій хрестъ ордеру Леопольда 2, ордеръ зелѣзнои короны I. класы 5, великій хрестъ ордеру Фр. Іосифа 4, хрестъ командорскій ордеру св. Стефана 2, хрестъ командорскій Леопольда 4, ордеръ зелѣзнои короны II-кл. 19, звѣзду до хреста команд. ордеру Фр. Іосифа 5, хрестъ команд. ордеру Іосифа 5, хрестъ команд. ордеру Фр. Іосифа зъ звѣздою 21, хрестъ команд. ордеру Фр. Іосифа 41, хрестъ лицарскій ордеру Леопольда 73, ордеръ зелѣзнои короны III. кл. 341, хрестъ лицарскій ордеру Фр. Іосифа 936, великій хрестъ ордеру Єлисаветы 11, ордеръ Єлисаветы I. кл. 32, такій самъ ордеръ II. кл. 48; титулъ радника двору 25, радника намѣстництва 1, радника правительственного 45, старшого радника будовництва 6, старшого радника горничого 1, радника школьного 39, радника будовництва 22, радника горничого 2, цѣсарского радника 160, старшого лѣкаря повѣтового 2, радника санітарного 1; выражено найвысше признанє 11 особамъ, найвысше вдоволенє 7; надано медаль Єлисаветы 3, золотѣ хресты заслуги зъ короною 825, золотый хрестъ заслуги 492, срѣбный хрестъ заслуги зъ короною 649, срѣбный хрестъ заслуги 508 особамъ. Разомъ відзначено 4.404 осібъ. [Межь нинѣми бурмістръ Відня д-ръ Люегеръ діставъ командорскій ордеръ Фр. Іосифа зъ звѣздою, а бувшій бурмістръ Штробахъ такій-же хрестъ безъ звѣзды. Бурмістры Праги, Відня и Кракова не дістали нѣякихъ відзначень.]

Въ Галичинѣ дістали відзначенє:

Титулъ таѣныхъ радниковъ дістали: гр. Романъ Потоцкій, д-ръ гр. Стан. Тарновскій президентъ крак. академіи наукъ, гр. Войцѣхъ Дѣдушицкій, посолъ Давидъ Абрагамовичъ [бувшій президентъ палаты послівъ.]

Титулъ барона діставъ посолъ д-ръ Германъ Чечъ Лінденвальдъ въ Козахъ, а титулъ шляхоцкій [Ritterstand] посолъ Стеф. Мойса Россохацкій зъ Рудника.

2)

ГАЛЯ.

Образокъ зъ галицкого житя *Данила Тромна.*

(Дальше.)

Наколи панѣ Клявдіи „Русалка“ въ чѣмъ не подобала ся, то хиба въ тѣмъ, що слово „моды“ надрукувала на самѣмъ кінци проспекту. Инша рѣчь, що готова була евентуально що-до передплаты опонувати Гали, хотяй-бы лишь „для засады“. Того рода опозиція лучав ся нераз и въ такѣмъ невеличкѣмъ парламентѣ, де о президентуру у ведени нарады и диспутъ убѣгають ся молода дѣвчина, вродливый підлѣтокъ, и доросла, часомъ ажь переросла панна „на відданю“. Сварка, осмѣшуваня себе взаимно, сплетнѣ не переводять ся зъ дня на день. Зависть и злословность беруть въ такихъ разахъ перевагу надъ здоровымъ розсудкомъ въ словахъ, поступованю и дѣланю такихъ воюючихъ героинь. Практичность и выраховане старають ся въ першій лінії паралізувати благородній порывы молодои душѣ, щобы вегетувати на коштъ и шкоду слабшого а непорочного елементу. Зъ відси и опозиція готова.

— Не про самі моды, — відказала може й за поважно Галя, — але я сама бачу, що часопись має взагалѣ стѣнность. Що-до статьѣ запрошуючои до передплаты, признаю редакціи повну рацію. Нѣчо дивного, що нѣбы запрошують, а властиво насъ формально ганьбить. Бо дотеперѣшна наша байдужность се справдѣ скандалъ... О, я „Русалку“ мушу собѣ запренумерувати.

— А грошей відки возьмешь? спытала Клявдія.

— Тато дадуть, — відказала Галя.

— А якъ бы нѣ?

— То мама дадуть.

— А якъ бы и то нѣ?

— То бабка дадуть.

— А якъ бабка сама не має? — відозвала ся старушка.

— Ну, то розмѣняю мою золоту двацятикоронівку, що менѣ стрыйко прислали на именины.

— Не мѣнай, нѣ, — закінчила усмѣхаючись панѣ-матка. — Якъ треба конче, то чотири „срѣбнѣ“ не мавтокъ, и у мене ще найдуть ся. Впрочѣмъ... казати, якъ хотѣти, але часопись менѣ самѣй подобає ся. Навѣть нашимъ обовязкомъ я запомагати такій выдавництва.

— Розумѣе ся, — посвѣдчила Галя, — и я буду запомагати, — додала усмѣхаючись.

— Чимъ?

— Моими... творами... працею...

Бабка-старушка розсмѣяла ся.

— А де-жь тѣ творы?

— Маю у себе... въ куферѣ.

— Ану покажи!

— Е, бою ся... встыдаю ся

— А то що? щобы навѣть рѣдна мама не знала, чимъ дома собѣ голову запорожнюе?! — сказала зъ иронією панѣ-матка, удаючи поважну и обурену.

Галя выбѣгла. По хвили принесла якійсь записаный свистокъ паперу и червонѣючись подала мамѣ:

— То ще зъ института.

— О! якій то дурницѣ теперѣшнымъ институткамъ въ головѣ! — резонувала моралізуючи панна Клявдія.

Мати почала студіювати „твіръ“.

— Поезія... римы... *До* ***... А хто-жь то має бути? — спытала суворо.

— Я ще сама не знаю.

— Якъ же можна що-небудь писати до когось незнакомого? То прямо нонсенсъ! — запротестувала Клявдія.

— Може ще вибачаю... — сказала дѣвчина, ще дужше палаючи.

— Ей, Галю! но-но! — накивала пальцемъ панѣ-матка, відаючи ѣй рукопись.

— А що жь въ тѣмъ злого? Може якъразъ на тѣмъ вечерку найде ся той „хтось“? И такъ менѣ тои ночи снивъ ся якійсь нѣбы голубъ, якійсь цвѣты... Але въ якій я сукни поѣду, мамо? — спытала Галя ратуючись зъ колізіи и досыть незручно переводячи розмову на иншу тему.

— Де-жь то ты гадаешь ѣхати? — спытала мати нѣбы не важаючи на балаканку дочки.

— До Львова, на вечерокъ.

— Ты сама ѣдешь?

— И я, и мама, и тато, и тетя...

— Ого-го! — дивувала ся мати, — може ще й „вуянца“?

— А мене старои не заберете? — спытала старушка.

— Овсѣмъ, просимо! — відповѣла Галя. А по хвили мовчанки додала: Я знаю, що мама такъ лише дрочать ся зо мною, бо рѣшене належить лише відъ мамы.

— А якъ тато не схоче? — спытала мати.

— Ксьондзъ може собѣ и не ѣхати, абы лишь вамъ позволивъ, — замѣтила старенька бабка.

— Якъ мама скажуть „слово“, то тато напевно згодять ся, — боронила справы Галя.

— Е, говори ты свое! тато часомъ такожь упертый, — обставала знову при своѣмъ панѣ-матка.

— Мамо, прошу сказати такъ, якъ тогды разъ: „хто знає, хто до другого карнавалу доченає“... Такій аргументъ промовляе татови все до переконаня.

— Самъ разомъ не маю надѣѣ на успѣхъ.

— Якъ не поѣду, то насамперед буду тыждень плакати, потому не буду дня недѣлѣ нѣчого ѣсти, схудну... и въ самъ день вечерка умру! — хопила ся дѣвчина остаточного аргументу при комедіяхъ того рода.

Най Господь боронить та й заступить! — заломила руки бабка.

Ну-ну, якось то буде, пестѣйко! йди и принеси свою гардеробу, може мы що доладного выдумаемо, — сказала лагідно панѣ-матка и погладила Галиній кучерики.

Жаль, гнѣвъ и сльозы, що вже були почали тиснутись до очей, щезли въ одній хвили зъ Галиного лица. Побѣгла до „салѣ“, пошукала въ шафѣ, убрала сукню и стануля передъ зеркаломъ, примѣрюючи на всѣ боки...

— На що вы ся такъ пестите? — сказала бабка.

— Справдѣ, розсміяла ся, якъ фанда*) циганьска, — замѣтила Клявдія чисто льокальнымъ поровнанемъ. Она була загаломъ гнѣвна и невдоволена на саму згадку, що бу-

*) Фанда = довгій батогъ.

І. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, коло Народного Дому
поручає всякій инструменты музичнѣ: скрипки, альтівки, баситлѣ, баси, флеты, клярнеты и трубки, а такожь гитары и цітары. Найбільшій выборъ всякихъ смычкових и механічних инструментовъ. — Цѣны найтанші. Даванє безплатне.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробовъ цементовых и склядъ матеріялівъ будовельных
продає по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходковъ зелѣзнѣй и камѣнковѣй, всякій выробы камѣнковѣ, цементъ, вапно смалтове и гідравлічне, найлѣпшій пісокъ зъ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плиты изоляційнѣ, теръ, цегли, плиты и заправу шамотову, цегелки склядковѣ, дахівки, печи кафлевѣ, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты англійскій, окремій самшини каштанові и пісуарові та рурки дренівѣ и т. д. 487 50—49

Велику ленту ордеру Леополда дістав кр. маршалок Стан. Бадені.

Командорский хрест ордеру Леополда дістали: Авг. Ґорайский въ Модерівцѣ и ґр. Францъ Мнцельский въ Краковѣ.

Ордеръ зелѣзной короны I. класы: ґр. Мечиславъ Борковский въ Мѣльницы, ґр. Адамъ Ґолуховский въ Гусятинѣ, кн. Володисл. Сапѣга президъ рады пов. въ Чешановѣ, ґр. Стан. Стадницкий зъ Мостиского и ґр. Ив. Шептицкий въ Прилбичъ.

Звѣзду до командорского хреста ордеру Франц Іосифа дістав д-ръ Мих. Бобжинський, віцепрезідентъ кр. рады школьной.

Комтурский хрестъ ордеру Франц Іосифа въ звѣздою: Ант. Якса Хамецъ заступникъ краевого маршалка, Володисл. Краньский у Львовѣ, ґр. Ант. Водзицкий въ Костельци.

Комтурский хрестъ ордеру Франц Іосифа: о. митратъ Андр. Бѣлецкий у Львовѣ, Ипол. Богданъ президъ банку у Львовѣ, ґр. Альб. Цетнеръ въ Підкаменю, кс. пралатъ д-ръ Фел. Ґавронський въ Краковѣ, кс. канон. Теоф Ленкавский въ Перемышли, д-ръ Ґуст. Ромеръ въ Краковѣ, кс. инфул. Фел. Заблоцкий у Львовѣ.

Рицарский хрестъ ордеру Леополда: д-ръ Едв. Бавхъ през. кр. суду у Львовѣ, бар. Адольфъ Брунницкий въ Любѣни великѣмъ, д-ръ Ив. Дилевский, віцепрез. высш. суду кр. у Львовѣ, ґр. Кароль Дѣдушицкий зъ Стрыйщины, о. митратъ Вас. Фаціевичъ у Львовѣ, Стан. Ґневошъ у Львовѣ, Ив. Гільдъ, радникъ двору въ намѣстництвѣ, Стан. Сиджейовичъ въ Ясенцѣ, кс. инфул. вѣрм. Каштановичъ у Львовѣ, Вікт. Кольошварі, директоръ зелѣзн. въ Краковѣ, дѣлегатъ намѣстництва Каз. Лясковский въ Краковѣ, Адольфъ Суммеръ Брезонъ през. кр. суду въ Краковѣ, Ив. Сеферовичъ директоръ почтъ у Львовѣ, о. митратъ Левъ Туркевичъ у Львовѣ, кс. инфулатъ Стан. Вальчиньский ґен. вік. въ Тарновѣ, о. митратъ Кароль Волошиньский въ Перемышли.

Ордеръ зелѣзной короны III кл. дістали: проф. унів. д-ръ Анг. Балясіцъ, кр. инсп. шк. Б. Барановский, радн. высш. суду кр. Францъ Бараньский, посолъ Ал. Барвѣньский, проф. унів. кс. д-ръ Володисл. Хотковский, старшій радникъ скарб. Меч. Дзевский, радн. намѣстн. Клим. Дроздовский, старшій радникъ прокур. скарб. д-ръ Кар. Енґель, радникъ высш. суду кр. д-ръ Адольфъ Френдль, старшій радникъ почт. Ем. Ґаберле, всѣ у Львовѣ; посолъ Володим. Ґневошъ зъ Потока золотого; старшій радникъ скарб. Іос. Ґецъ, радникъ будѣвн. въ намѣстн. Сильв. Гавришкевичъ, радникъ высш. суду кр. д-ръ Ад. Генцель, членъ краев. выдѣлу д-ръ Фр. Гошардъ и старшій радникъ скарб. Романъ Яблоновский, всѣ пять у Львовѣ; старшій инсп. тют. Іосифъ Єжекъ у Винникахъ, кс. инфулатъ Вінк. Кольоръ въ Щирицахъ, проф. унів. о. д-ръ І. Комариницкій у Львовѣ, радн. намѣстн. Єаг. Кравсъ у Львовѣ, радникъ намѣстн. и редакторъ Gazety lwowsk-ой Адамъ Креховецкій, Адріянъ Ляріш въ Бульовицахъ, кс. кан. д-ръ. Жичм. Ленкевичъ у Львовѣ, радникъ львѣвского гр.-кат. Консист. о. Василь Левицкій, радникъ высш. кр. суду Ив. Ліпка въ Краковѣ, крил. о. Кор. Мандичевский въ Надвірній, президъ. торгов. палаты Альбертъ Мендельсбурґъ въ Краковѣ, проф. унів. д-ръ Маріянъ Моравскій въ Краковѣ, проф. Юл. Медвецкій у Львовѣ, радникъ высш. кр. суду Богумилъ Новотный у Львовѣ, президъ выдѣлу пов. Фр. Пашковский въ Краковѣ, президъ палаты нотар. Фр. Пішекъ у Львовѣ, президентъ окружн. суду Адольфъ Подвінъ въ Ялтѣ, держ. прокураторъ д-ръ Іос. Прахтель въ Перемышли, президентъ окружн. суду Вілібальдъ Пруссінъ въ Вадовицахъ, проф. унів. д-ръ Брон. Раздишевский у Львовѣ, староста ґрафъ Володисл. Русоцкій въ Бродахъ, радникъ высш. суду кр. д-ръ Ромуальдъ Шубертъ у Львовѣ, президъ выдѣлу пов. Стеф. Сенковский въ Мѣльци, старш. радникъ скарб. и директоръ скарб. Кар. Сосницкій въ Тернополи, проф. Стан. Спісъ зъ Краковѣ, директоръ скарб. Ант. Сиоморский въ Бродахъ, проф. д-ръ Акекс. Стончаньский въ Краковѣ, радникъ высш. суду кр. Вікт. Стшелецкій у Львовѣ, адвок. д-ръ Ерн Тіль у Львовѣ, редакторъ Сзас у д-ръ Стан. Томкович въ Краковѣ, проф. Бол. Улановский въ Краковѣ, проф. унів. д-ръ Т. Войцѣховский у Львовѣ, Романъ Выбрановский въ Перемышлянахъ, староста Діон. Завадский въ Тернополи, директ. касы щадн. Ф. Зіма у Львовѣ и старш. радникъ прокур. скарб. Альфредъ Зигадловичъ у Львовѣ.

Лицарский хрестъ ордеру Франц Іосифа дістали: посолъ Євг. Абрагамовичъ зъ Стрыя, кс. Казим. Антиль въ Буську, радникъ краев. суду Отокаръ Ансіонъ въ Золочевѣ, секр. краев. выдѣлу Ив. Антоневичъ у Львовѣ, ґімн. директоръ Север. Арцтъ въ Вадовицахъ, фабрикантъ Леоп. Бачевский у Львовѣ, старш. управитель почтъ Альф. Баронъ у Львовѣ, краев. инспекторъ санѣт. д-ръ Іос. Баржицкій у Львовѣ, проф. д-ръ Ернестъ Бандровский въ Краковѣ, старш. радникъ рахунк. у высш. судѣ краев. Игн. Бажантъ у Львовѣ, кс. Март. Бялы въ Березовѣ, радн. скарб. д-ръ Юст. Біберштайнъ-Блоньский у Львовѣ, радн. кр. суду д-ръ Альф. Беньченский-Мора въ Перемышли, радн. адмін. въ дирекц. лѣсовъ и доменъ Теод. Бѣлиньский у Львовѣ, примар. шпит. д-ръ Іос. Богданикъ въ Бялой, кс. Григор. Борчовский въ Рогатинѣ, през. нотар. палаты Вікт. Бжеский въ Краковѣ, радн. кр. суду д-ръ Францъ Буякъ въ Краковѣ, кс. Юліянъ Буковский въ Краковѣ, ґімназ. дир. Едв. Харкевичъ у Львовѣ, кс. Леоп. Хмельовский въ Шафлярахъ, старш. податк. инспекторъ Кар. Чермакъ въ Тарновѣ, о. Вас. Чернецкій въ Сѣльци, промисловецъ Мавр. Датнеръ въ Краковѣ, почт. директ. Алекс. Давидовский въ Краковѣ, держ. прокур. Ром. Долиньский въ Ряшевѣ, старш. комісарь скарб. Юл. Дракъ въ Краковѣ, радн. кр. выдѣлу д-ръ Іос. Екельский у Львовѣ, купецъ Максъ Епштайнъ у Львовѣ, адвок. д-ръ Филипъ Фрухтманъ въ Стрыю, кс. Андр. Ґардзель въ Гочвѣ, радн. краев. суду Мавр. Ґілевский въ Ялтѣ, власт. дѣбръ Ґриг. Ґлуховский въ Камѣнной, прок. кред. Банку д-ръ Берн. Ґольдманъ у Львовѣ, Феликсъ Ґрохольский въ Гусаковѣ, кс. Станіславъ Ґромницкій въ Бучачу, бурмістръ Алекс. Ґросъ въ Городку, кс. Стан. Ґрызецкій въ Ряшевѣ, книгарь Владис. Ґубриновичъ у Львовѣ, кс. Іос. Гамерлинъ въ Бялой, радн. кр. суду Теоф. Ганасевичъ въ Ряшевѣ, о. Гавришкевичъ въ Камѣнцѣ лѣсовой, инсп. контр. техн. скарб. Богданъ Гофъ въ Тернополи, старш. инспек. зелѣзн. Іос. Горошкевичъ въ Краковѣ, адвок. д-ръ Левъ Горовіцъ у Львовѣ, адвок. д-ръ Ад. Горватъ у Львовѣ, старш. инж. Ром. Інгарденъ у Львовѣ, кс. Фр. Ябчиньский въ Стрижовѣ, дир. касы почт. Іос. Яблоновский у Львовѣ, секр. выдѣлу кр. Ю. Яблоновский у Львовѣ, бурм. д-ръ Стан. Яблоньский въ Ряшевѣ, бурм. д-ръ Левъ Яклиньский въ Комарнѣ, ґбрн. рад. Игн. Якешъ въ Величцѣ, о. Ив. Юркевичъ въ Германовѣ, рад. суд. кр. д-ръ Іос. Кайзеръ въ Краковѣ, о. Левъ Калиньский въ Ольшаници, кс. Андр. Каракульский въ Кременци, кс. Іос. Карпиньский въ Бабицяхъ, рад. суд. кр. Матѣй Кашевко въ Бережанахъ, дир. кр. деп. меліор. Андр. Кендьоръ у Львовѣ, дир. учит. сем. Іос. Керекярто въ Самборѣ, кс. Андр. Климчакъ въ Фридріховцяхъ, кс. Андр. Кнапъ въ Освѣцимѣ, о. Ив. Кобринъ въ Олешицахъ, дир фабр. тютюну Вільг. Келеръ въ Заболотовѣ, кс. Ив. Корчиньский въ Войниловѣ, о. Теод. Кордуба въ Бережанахъ, кс. Корженьовский въ Теребовли, маляръ Войтѣхъ Коссакъ въ Краковѣ, дневникарь Плягонъ Костецкій о. Л. Козаневичъ въ Мистковичахъ, рад. суд. кр. Андр. Козикъ въ Ропчицахъ, дир. ґімн. Валент. Козьолъ у Львовѣ, рад. суд. кр. Каміль Крафтъ въ Станіславовѣ, комісс. поліц. Гавр. Крайнеръ въ Підволочискахъ, адв. д-ръ Стан. Крижановский у Львовѣ, власт. дѣбръ Валер Ляхоцѣньскій въ Яновѣ, инсп. санѣт. д-ръ Здіславъ Ляховичъ у Львовѣ, о. Іос. Левицкій въ Сидоровѣ, фабрикантъ Бернардъ Лібавъ въ Подгужу, кс. Каз. Льоґа въ Семяновцѣ, Бурм. Руд Люкасъ въ Базовѣ, о. Іос. Макогоньский въ Липици горѣшной, рад. дир. почтъ Вікт. Малиновский у Львовѣ, адв. д-ръ Волод. Маркевичъ въ Краковѣ, староста Волод. Мариневский въ Ланцутѣ, о. Мих. Матковский въ Горожаннѣ великой, рад. выдѣлу кр. Іос. Махальчевский у Львовѣ, Едв. Мілковский въ Горлицяхъ, комісс. поліцін Людв. Мільский у Львовѣ, рад. суд. кр. д-ръ Маркиль Місіньский у Львовѣ, кс. Як. Мошоро въ Кутахъ, о. Сев. Навроцкій въ Шляхтинцяхъ, комісс. скарб. Макс. Найманъ въ Тарновѣ, рад. ґбрн. Кар. Нітрівъ въ Козовѣ, власт. посѣл. ґр. Едв. Никоровичъ въ Ульвовку, бурмістръ д-ръ Арт. Німґінъ въ Станіславовѣ, рад. суд. кр. Генр. Нітарский у Львовѣ, рад. скарб. Ив. Носкевичъ въ Тернополи, кс. Як. Новобольскій въ Городенцѣ, кс Валент. Пельцъ въ Лібуши, инжин. Валер. Піхль у Львовѣ, рад. рах. Игн. Пізуньский у Львовѣ, власт. дѣбръ бар. Берт. Попперъ въ Велдѣжи, дир. ґім. Францъ Прухніцкій у Львовѣ, рад. суд. кр. Ант. Райнвартъ въ Тернополи, дир. техн. деп. выдѣлу кр. Ґуставъ Райтъ у Львовѣ, рад. ґбрн. Станис. Роґойский въ Лацку, дир. броварy Мих. Роскнехтъ въ Окоцѣмѣ, рад. рах. Ант. Салякъ у Львовѣ, лѣкарь д-ръ Володис. Сцѣборский въ Краковѣ, през. філіи австр. уг. Банку Людв. Шольцъ у Львовѣ, дир. дѣбръ архики. Людв. Зеліґъ Завлєнфельдъ въ Издебинку, дир. ґімн. Стан. Седлецкій въ Краковѣ, секр. скарб. Тадей Сколимовский у Львовѣ, адвокатъ д-ръ Вячеславъ Скурский въ Перемышли, дир. ґім. Тад. Скуба въ Краковѣ, секр. скарб. д-ръ Ив. Скварчиньский у Львовѣ, о. Ив. Слюзаръ въ Скалатѣ, кс Людв. Свадовский въ Окшицяхъ, о. Ив. Сохацкій въ Стоянові, рад. скарб. Альоіз. Зонневендъ въ Дрогобичи, дир. карного завед. Адольфъ Штаркъ въ Станіславовѣ, рад. суд. кр. Ив. Старушкевичъ въ Сяноцѣ, кс. Брон Стасѣцкій въ Яцьмѣри, о. Ілар. Стеткевичъ въ Божиковѣ, староста Корн. Штрассеръ въ Городенцѣ, началь. санѣт. секц. магістр. д-ръ Едв. Стройновский у Львовѣ, рад. суд. кр. Меч. Шибальский въ Краковѣ, дир. учит. сем. Лук. Татомиръ у Львовѣ, ветеринаръ кр. Людв. Тымофієвичъ у Львовѣ, шк. инсп. пов. Тома Токарский у Львовѣ, о. Ґрег. Тымякъ въ Березовѣ, рад. суд. кр. Ферд. Уйгелі въ Живцю, кс. Март. Узарский въ Короснѣ, рад. суд. кр. Адольфъ Вальтеръ у Львовѣ, рад. суд. кр. Ант. Ваврашъ въ Краковѣ, фабрикантъ и посолъ Генр. Вайзеръ въ Сасовѣ, инж. Едв. Верский въ Краковѣ, рад. суд. ґр. Волод. Вільке въ Перемышли, адв. д-ръ Ферд. Вількошъ въ Краковѣ, власт. дѣбръ Іос. Вольґнеръ въ Комарівцѣ, кс. Евг. Вольский въ Дембицы, нотарь д-ръ Кароль Вуретъ у Львовѣ, евіденц. инст. ґрунт. податку Володисл. Забецкій у Львовѣ, літератъ Ив. Захаріясевичъ у Львовѣ, дир. зелѣзн. деп. выдѣлу кр. Казим. Залевский у Львовѣ, рад. скарб. Атан. Заячковский у Львовѣ, рад. суд. кр. Бойомиръ Жарский въ Стрыю, рад. рах. дир. скарб. Тадей Жебровский у Львовѣ и рад. суд. кр. д-ръ Евг. Зиелоцкій въ Перемышли.

Великій хрестъ ордеру Єлисаветы: Ядвига княжна Сапѣжина-Коденьска, зъ дому княжна Сангушкówна.

Ордеръ Єлисаветы I класы: княгиня Марія Сангушкова, зъ дому ґр. Замойска, у Львовѣ; ґр. Альфонсина Дѣдушицка, зъ дому ґр. Мьончиньска, у Львовѣ; Александра Залеска, зъ дому Суходольска, у Львовѣ; ґр. Цецилія Баденьова, зъ дому ґр. Мірówна, у Львовѣ; ґр. Кристина Потоцка, зъ дому ґр. Тишкевичівна, въ Краковѣ, ґр. Рожа Тарновска, зъ дому ґр. Браницка, въ Краковѣ.

Ордеръ Єлисаветы II кл.: Марцеліна Даровска, ґенер. начальница згромадженя св. Непор. Зачатя въ Ясловицахъ и Уляновска Александра зъ дому Борковска въ Краковѣ

Титулъ радника двору: кр. инспекторъ шк. Иванъ Непом. Франке у Львовѣ.

Титулъ радника правительственного: директоръ промысл. школы держ. у Львовѣ Жигмонтъ Горґолевский и директоръ промысл. школы держ. въ Краковѣ Иванъ Роттеръ.

Титулъ радника школьного: директоръ реальной школы въ Станіславовѣ Іосифъ Чачковский, професоръ д-ръ Людвикъ Кубала у Львовѣ, проф. д-ръ Іосифъ Левицкій у Львовѣ, проф. Маріянъ Ломницкій у Львовѣ, директоръ ґімн. въ Тернополи Мавринкій Мацѣшевский, директоръ ґімн. въ Золочевѣ д-ръ Перем. Нѣментовский, проф. Ант. Паздровский въ Краковѣ, директоръ ґімн. въ Стрыю д-ръ Кароль Петелинцъ, проф. Клим. Шніцель въ Тарновѣ, дир. ґімн. въ Подгорю Тома Солтисікъ, дир. семинарія учит. жень. въ Краковѣ Вімпеллеръ и проф. д-ръ Теоф. Зембіцкій въ Краковѣ.

Титулъ радника будівничого: инжин. Жигмонтъ Кендзерский у Львовѣ, проф. промысл. школы держ. въ Краковѣ Славомиръ Одживольскій, инжинеръ Вальберъ Зембіцкій у Львовѣ.

Титулъ цѣс. радника: асесоръ торгов. Іосиф. Белякъ въ Краковѣ, инспекторъ держави. зелѣзн. Игнатій Древновский у Львовѣ, лѣкарь д-ръ Генр. Еберсъ въ Криницы, инспекторъ держ. зелѣз. Володисл. Яворовский въ Краковѣ, директоръ школы выробкówъ зъ дерева въ Закопанѣмъ Едґаръ Ковачъ, старшій контрол. почт. Мартинъ Кравчикъ у Львовѣ, повѣт. инспекторъ шк. Германъ Кулѣшъ въ Самборѣ, фабрикантъ Е. Кузницкій въ Освѣцѣмѣ, членъ торгов. палаты въ Краковѣ Іоахимъ Перльберґеръ, старшій инспекторъ пбвн. зелѣзн. Алойзій Постулька въ Краковѣ, лѣкарь д-ръ Леонъ Розенцвайґъ у Львовѣ, торгов. асесоръ Бернардъ Шіцъ въ Тернополи, торг. асесоръ Генр. Шварцъ въ Краковѣ, проф. учит. сем. ж. Титъ Слоневский у Львовѣ, директоръ шпиталя д-ръ Стан. Солтисікъ въ Бродахъ, повѣт. инспек. шк. Конст. Стечковский въ Ряшевѣ, торг. асесоръ Едвардъ Штенцль въ Коломыи, торг. асесоръ Яковъ Штро у Львовѣ, членъ рады зелѣз. Жигмонтъ Шанцеръ въ Краковѣ, директоръ канцел. у высш. судѣ краевѣмъ у Львовѣ Людв. Верешъ де Фаратъ, торгов. асесоръ Арнольдъ Вернеръ у Львовѣ, инспекторъ держ. зелѣзн. въ Новѣмъ Санчи Володим. Зборовский-Костракевичъ и проф. учит. семин. ж. д-ръ Юл. Згоржалевичъ въ Краковѣ.

Титулъ старшого лѣкаря повѣтового: д-ръ Густ. Белиньский въ Краковѣ и д-ръ Жигм. Данковский въ Перемышли.

Найвысше вдоволене: инспекторъ держ. зелѣзн. Ив. Рыбчиньский и Францъ Махальский, оба въ Тернополи.

(*Дальше буде.*)

Закимъ подамо имена всѣхъ дальшихъ вѣдзначеныхъ, вынотуємо теперь имена Русинівъ. И такъ:

Золотый хрестъ заслуги зъ коронов дістали: о. Вол. Балицкій въ Ісаєвѣ, о. Мих. Фаціевичъ въ Лѣщинѣ, о. Конст. Грушкевичъ въ Куликовѣ, п. Сильв. Голубовский въ Перегиньску, проф. д-ръ Ив. Ихно въ Станіславовѣ, о. Ив. Кормошъ въ Арламбовѣй Воли, о. Зен. Кравчикъ въ Негрибцѣ, о. Мих. Кульматицкій въ Городку, о. Сев. Левицкій въ Городенцѣ, Ив. Левицкій архітектъ у Львовѣ, о. Іосифъ Лесковацкій въ Сосници, п. Пааръ бурмістръ въ Яворова, проф. Корн. Полянський въ Коломыи, о. Ив. Проскуринцкій въ Коропца, о. Ник. Рожаньский зъ Мостища, о. Конст. Строцкій въ Рудникъ, о. Мих. Вагильевичъ въ Княжолуки, о. Кипр. Жуковский въ Кошлякахъ. Золотый хрестъ заслуги дістав о. Теод. Костишинъ въ Стрыю и деякій начальники громадъ.

Переглядъ політичный.

Одинъ англійский політикъ — якъ мы вже коротко згадували — мавъ зъ царемъ въ Лівадіи розмову на тему царского проекту о загальнѣмъ розоруженю. Пбсля паризского дневника Matin царь цѣлкомъ певно надѣе ся, що конференція въ справѣ розоруженя не буде цѣлкомъ безуспѣшною. Провбдну думку програмы конференціи царь мавъ представити въ слѣдуючій способъ:

1) Держави могли бы аж до вбдклику заборонити всякій новій зброєня; свое теперѣшне узброєне удержували бы въ добрѣмъ станѣ, навѣть удосконалювали бы его, але не збільшували. 2) Такій станъ тревавъ бы пять лѣтъ. По уплывѣ пятолѣтъ державы збійшли бы ся наново, щобы радити надъ залишенемъ або задержанемъ засады, на котру були згодили ся, и ухвалили бы нову періоду для своихъ зобовязань. — 3) Установлено бы правила поступованя на случай якого небезпеченьства або грозячого конфлікту. „Я бажавъ бы собѣ — мовивъ царь — щобы державы згодили ся поступати такъ, якъ се дѣе ся при поединкахъ. Коли два хотять битн ся, обговорюе ся зъ-разу далекосяглость обиды и условя борбы. Въ тбй цѣли противники выбирають свѣдкбвъ, а ті свѣдки звертають ся неразъ до полюбовного судьѣ, и той о справѣ остаточно рѣшае. Такъ повинно бути такожъ мѣжь державами. Примѣромъ въ справѣ спору о Фашоду, котру якъ-разъ теперь полагоджено, Англія була бы взяла за свѣдка Америку, а Франція Россію. Америка и Россія були бы выслухали поясненя и аргументы обохъ сторбнъ. Оба свѣдки були бы все те, пбсля свого розуму и почутя справедливости розважили и выдали вбдтакъ однодушный насудъ. Коли бы мѣжь ними не було згоды, тогдѣ звернено бы ся до полюбовного судьѣ, допустѣмъ: до цѣсаря Францъ-Іосифа и той бувъ бы рѣшивъ справу. Може бути, що котра зб сторбнъ не згодила бы ся на засудъ и мимо всѣхъ заходівъ таки прийшлб бы до вбйны; але на всякій случай, заки свѣдки обговорять справу, мине споро часу и противники, маючи часъ оцѣнити наслѣдки неповажного кроку, якбнци скорше рѣшать ся на миръ, якъ на вбйну".

де мати на бали молоду и гарну суперницю. Галя могла притьмити привалу ей красу, що й такъ ожившала лишь при блеску вечерковогo освѣтленя. Галя могла попсувати ѣй забаву, тріюмфы, знѣвечити шансы на здобутки середъ поганого пола... Тожъ панна Клавдія старала ся бодай теперь передъ матерію збгнати свою злбсть на Галю, не добачаючи въ поведеню Галѣ лише звычайныхъ приметъ дѣвчины зъ живымъ темпераментомъ, людины зъ добрымъ, нелукавымъ серцемъ.

Галя знала, якъ вбдносить ся до неи тѣтка. Неразъ на самотѣ плакала, бо прикро вражали ей дотинки и злобній замѣтки старон панны. Въ товариствѣ матери бачила себе безпечнѣйшою, почуваючи въ собѣ дивну енергію вбдгризатись и боронити ся передъ острымъ тѣтчинымъ язычкомъ. Але опозиція выходила завдно слабою, млавою. Дарма тблько, що неразъ пбдчасъ опозиція тиснулись Галѣ до очей непрошеній слезы — нѣмый символъ жѣночои безсильности. Годѣ було безборонній дѣвчинѣ заспокоити потребу мести, збгнати свбй гнѣвъ на злословбмъ противнику.

Тымчасомъ Галя въ балевбй туалетѣ провадила передъ зеркаломъ монольоґъ: Нѣ, сеся абсолютно за коротка... Прийде фацетъ: чи можу просити? Гмъ... прошу... Панѣ въ тбй чудовбй тоалетѣ якъ молодый ангелъ... Або е и старій ангелы?... А отъ тетя Клявдя! — и Галя засмѣяла ся сама до себе.

— Галю! не збивай въ сали пороху, най буде чисто, бо може хтось „трафити ся", — сказала на голосъ панѣ матка.

Галя балакала далѣ свое: Сама не знаю, котру бы то?... Бѣла за коротка, рожеву я вже мала на „повѣтовбмъ", лілієва надаеть ся хиба до чинця... цѣлую руцѣ панѣ добродѣйки! — и зъ пустымъ, голоснымъ смѣхомъ влетѣла до панѣ-матки:

— Мамо! „селідинова" або кремова! доконче, мамо!

— Страхъ, яка она ще дитинна! — пошла, вбѣгаючи въ комнату.

— Хто? я? — спытала Галя, удаючи обурену.

— А вже жь не я, — вбдказала бабка.

— Добра менѣ дитина! вбсѣмнацять лѣтъ и ще...

— Сѣмнацятый, — поправила мати, — и то доперва вбдъ двохъ недѣль.

— А 2-ого червня не минуло сѣмнацять?! — перечила Галя.

— То прецѣнь були твои именины на Константина и Єлены, — почала традувати панѣ-матка, а уродины при кбнци грудня... Страхъ, Галю, яка ты ще нерозумна!

— И пострѣлена! — поправила бабка.

— Ще маю часъ змудрѣти, — осудила авторітетно панна Клявдія, а про себе погадала: Кобы то я ще могла такою бути, гей-гей! — и задумавшись збтхнула. Бѣдна, она вже вбдъ довшого часу була повнолѣтною!...

Дотычно гардеробы почала ся сильна нарада. Де не-де вырвнала опозиція. Стало на тбмъ, що Галя поцѣлувала матѣрь и бабку въ руку, а панѣ матка свою пестѣйку въ голову.

На другій день мали ѣхати всѣ три панѣ за орудками до мѣста, бо часъ короткій. Вечерокъ мавъ бути, якъ точно обчислила Галя, вбдъ сего вторка, що прийде, за три недѣль.

Але Галя ще таки сеи ночи не могла чомусь зъ вечера довго заснути. Навѣть два чи три разы збтхнула.

— Чи не хора ты, Галю? - спытала трѣвожно панѣ матка.

— Нѣ, — вбдповѣла.

— А чому-жь ще не спишь?

— Не можу.

— Спи, доню, спи!

— Добранбчь мамуници!

— Спи здорова, не балакай!

— Я лишь оттакъ трошки.

— Дѣти, спати! — озвавъ ся голосно пан -отець.

Галя засоромлена обернула ся на другій ббкъ и заснула сномъ щасливыхъ.

(*Дальше буде.*)

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Вѣдъ Выдѣлу львѣвскои „Академічнои Громады“ одержуемо отсю допись:

Въ днях 20 и 26 листопада вѣдбули ся загальнѣ зборы товариства „Академічна Громада“. На зборах принято справоздане уступаючого выдѣлу и комісій шконтруючих, рѣвночасно удѣлено цѣлому выдѣлови абсолюторію, а на его мѣсце выбрано новый.

Зъ справоздана показуе ся, що розвѣй товариства поступае скорымъ крокомъ въ передъ.

Бібліотека, що числила зъ початкомъ 1897/98 адміністраційного року 1296 творѣвъ въ 1340 томахъ, побольшила ся черезъ рѣкъ о 650 творѣвъ въ 1179 томахъ и числить теперь 1946 творѣвъ въ 2519 томахъ. Замѣтный и зрѣстъ книжокъ научного змѣсту.

Пѣсля справоздання фонду оборотового доходу було 436 зр. 76 кр., розходу же 459 зр. 64 кр., дефіцитъ покрыто зъ надвыжки зъ попереднього року и на рѣкъ слѣдуючій лишае ся въ касѣ ще 31 зр. 96 кр. — Фондъ запомоговый, що выносивъ зъ початкомъ минувшого року адм. 246 зр. 9 кр. збольшивъ ся до 1310 зр. 85 кр. Зъ того удѣлено позичокъ на загальну суму 806 зр. 5 кр. 40 членамъ. За для збольшена фонду запомогового выдало товариство своимъ коштомъ „Мій Ізмарагд“ д-ра И. Франка и папѣръ листовый зъ портретами Шевченка, Федьковича и Драгоманова. Въ виду того, що продажа паперу листового и выдавництва „Мій Ізмарагд“ зъ кождымъ днемъ поступае, можь надѣяти ся, що выдавництва въ недовгѣмъ часѣ оплатять ся и принесуть фондови запомоговому значный дохѣдъ. — Изъ справоздання магазинера выходить, що зъ розпродажи книжокъ було доходу 48 зр. 94 кр., а 14 зр. 55 кр. розходу, чистого отже доходу було 34 зр. 39 кр. — Загальный оборотъ усѣхъ касъ представляе ся поважною квотою 3392 зр. 92 кр

Въ минувшѣмъ роцѣ, особливо въ другѣй половинѣ проявивъ ся живѣйшій рухъ умысловый Въ товариствѣ завязали ся три кружки: научный, правничій и економічно-соціольоѣчный. Заходами кружкѣвъ уряджувано вѣдчиты. — Кружокъ правникѣвъ выдавъ такожь скрипта, именно „Карне право“ пѣсля выкладу д-ра Стебельского и за его ласкавымъ перегладомъ; займавъ ся рѣвножь розпродажію „Австрійского права цивільного“ д-ра Огоновского, а крѣмъ того давъ позатокъ до заложена пѣдручнои бібліотеки правничои [скрипта и пѣдручника], котрою члены, приготовляючій ся до испытѣвъ можуть ся хѣснувати. — Зъ тов. „Академічна Громада“ выйшла ініціятива до Угорско руског прогульки, ювілею д-ра И. Франка и ювілею столѣтного вѣдродженя украньско-руског літературы.

Взагалѣ товариство сповнило черезъ минувшій рѣкъ по силамъ свои обовязки. Майно товариства значно ся побольшило. Товариство розросло ся зъ кождого огляду и смѣло глядить въ будучнину. Членѣвъ числить теперь около 130.

Въ складъ нового выдѣлу увѣйшли слѣдуючій товаришѣ: голова Цегельскій Лонгинъ, ст. правъ; заст. головы Косевичъ Евгенъ, ст. правъ; скарбникъ І. Крушельницкій Михайло ст. фільософіи; скарбникъ ІІ. Крушельницкий Антѣнъ Юліянъ ст. фільос.; бібліотекарь Галущиньскій Михайло ст. фільос.; писарь Гаваньскій Левъ ст. фільос.; контрольоръ Грушкевичъ Ярославъ ст. медицины; господарь Горукъ Семенъ ст. фільос.; газетярь Рондякъ Петро, студ. правъ; заст. бібліотека я Бурачиньскій Татъ Евгенъ ст. медицины; архіварь Целевичъ Олегъ ст. фільос.; магазинеръ Примакъ Федоръ ст. фільос.; заступники выдѣловыхъ товаришѣ: Барилякъ Олекса, ст. правъ; Гуменюкъ Семенъ, ст. фільос., Танчукъ Олекса, ст. фільос.; Барвѣньскій Евгенъ ст. фільософіи.

НОВИНКИ.

— **Цѣсарскому ювілеєви** сприяе дуже гарна погода. Львѣвъ уже вѣдъ вчера прибравъ видъ святочный. Будынки публичній и приватній украшенй хоругвами. Вчера вечеромъ и нинѣ рано выграваля банды вѣйсковѣ. Нинѣ рано по церквахъ вѣдбули ся торжественій богослуженя — вѣдтакъ спѣшали до намѣстництва депутаціи.

— **Руснй народный театръ**, давши вчера послѣдне представленя, переѣздить до Бучача на цикль представлень и вже въ недѣлю дасть перше представленя „Марусю“ Квѣтки Основяненка. Гостина его у Львовѣ выпала симъ разомъ не але; правда, бували деякѣ представленя, що не „робили касы“, але бѣльшѣсть представлень дописала для касы, а кѣлька навѣть дуже. По вчерашнѣмъ представленю удала ся цѣла дружина театральна до комнатъ „Рускои Бесѣды“, де уряджено пращальный бенькетъ. Пѣдчасъ бенькету промовивъ проф. Шухевичь въ имени „Рускои Бесѣды“ признавъ стараня дружины артистичнои, заохочуваючи до дальшои працѣ и пѣднѣсъ тоастъ на пожеланя руског штуки и артистичного персонала. П. Полѣщукъ тоастувавъ въ честь „Рускои Бесѣды“ и референтѣвъ театральныхъ въ руки п. Миколы Заячковского. Опѣсля молодѣ члены „Бесѣды“ и дружина театральна забавляла ся ще весело въ „пташка“ и т. п. до пѣзна въ нѣчь.

Пращаючи щиро нашь театръ при выѣздѣ зъ Львова, желаемо ему доброго повожденя на провінціи и кличемо: „До милого побачення знову у Львовѣ!“

— **Зъ Самбора пишуть намъ**: Дня 8 н. ст. грудня вѣдбудуть ся загальнѣ зборы філіи товариства „Просвѣта“ въ Самборѣ. О годинѣ 10-ѣй богослужене въ церкви парохіяльнѣй, а о 1-ѣй зъ полудня зборы въ „Рускѣй Бесѣдѣ“. Просимо о найчисленнѣйшу участь! — Вѣдъ выдѣлу філіи „Просвѣты“ въ Самборѣ.

— **Vivant sequentes!** На внесене Всч. о. Вол. Озаркевича, пароха въ Сѣльци и директора „Пѣдгѣрскои Сѣлки“, пѣддержане Впр. о. Теоф. Петрушевичемъ, деканомъ зъ Пустомытъ, порѣшили присутнѣ на соборчику въ Милованю священники, що всѣ церкви деканата Пустомытского приступлять зъ удѣлами до Товариства для розвою руског штуки. Сподѣвати ся належить, що зъ тымъ добрымъ примѣромъ пѣйдуть и всѣ прочій деканаты та поладуть сему такъ конечному у насъ Товариству можность скорого и успѣшного розвою — бо на чимъ жь помѣчь мае числити Товариство, основане въ цѣли пѣднесеня величавости нашихъ церковъ? [Удѣлъ и вписове выносить лише 6 зр., котрѣ належить посылати на руки Дирекціи Товариства, Львѣвъ Пѣдвалля ч. 7, або на руки Вп. п. В Нагѣрного, головы того-жь товариства. При сѣй нагодѣ звертаемо увагу на оповѣщене Товариства въ нинѣшнѣмъ числѣ „Дѣла“. *Прим. Ред.*]

— **Зъ Хирова** пишуть намъ: Дня 27 с. м. о 10 годинѣ въ ночи постигло село Посаду хирѣвску велике нещастя: 30 хатъ зъ будынками економічными, зъ котрыхъ лишень 4 було асекурованыхъ упало жертвою пожажару. Ратунокъ при надзвычайнѣмъ вѣтрѣ бувъ неможливый. Не оббѣшло ся и безъ жертвъ людскихъ: 24-лѣтна дѣвчина и 5-лѣтный хлопець знайшли смерть въ огни, а четверо людей небезпечно попареныхъ вѣдставлено до шпиталя въ Перемышли. Зъ худобы згорѣло въ огни десять штукъ, а много есть попареной. Для ратованя нагло зъубожѣлыхъ погорѣльцѣвъ завязавъ ся комітетъ ратунковый пѣдъ проводомъ Впр. о. Георгія Гладиловича въ Хировѣ, на руки котрого упрашае ся милостивѣ датки по можности надсылати.

— **Въ Дѣдиловѣ** [коло Буська] выбухъ зъ вѣвторка на середу огонь о годинѣ $2^1/_2$ по пѣвночи и 13 господаретвъ вразъ зъ стодолами, и стиртами збѣжа зрѣвнавъ зъ землею; выратувати не дало ся нѣчо Причина огню невѣдома: шкода выносить до 15 тысячъ. Самій найбогатшій господарѣ зостали ся безъ кусинка хлѣба, безъ зерна збѣжа, клаптика сѣна, безъ снѣпка соломы. У декотрыхъ згорѣло до 80 кѣпъ сегорѣчного збѣжа а до 80 кѣрцѣвъ вымолоченого, крѣмъ того много двохлѣтного, и 50 фѣръ дровъ рубаныхъ. На мѣсце пожару прибули сикавки зъ сусѣдныхъ сѣлъ, одна въ Пѣдлѣсокъ, котру мѣсцевый учитель самъ своими кѣньми пристанивъ, и по части огонь зьлокалізовано, однакъ по причинѣ, що забракло воды въ кирницяхъ не дало ся уратувати. Що огонь не обнявъ цѣлого села, бо хаты дуже густо будованій, и що не перекинувъ ся на другій бѣкъ улицѣ, то заслуга о. сотрудника М. Кинаша, котрый прибувши вчасне на мѣсце катастрофы, енергічнѣ давъ заряджени и не допустивъ до бѣльшого нещастя.

— **Выдѣлъ крайовый** при нагодѣ нинѣшного ювілея цѣсарско рѣшивъ выплатити всѣмъ урядникамъ, постѣйнымъ дѣтарямъ и слугамъ ґратифікацію въ высотѣ одномѣсячнои пенсіи и нинѣ выплатить ся каса краёва.

— **Въ Станиславовѣ** вчорашнои ночи обкрадено провізитуру 55 полку пѣхоты. Невыслѣдженѣ злодѣѣ забрали зелѣзну пѣдручну касу, въ котрѣй находило ся 1000 зр.

— **Розправа за розрухи въ Ярославѣ.** Дня 5 с. м. вѣдбуде ся въ Ярославѣ карна розправа противъ шевця Иги. Бока зъ Ярослава и 36 его товаришѣвъ, обжалованыхъ о збѣговище, публичне насильство и злобне ушкодженя чужои власности. Есть се ще справа памятныхъ розрухѣвъ въ Ярославѣ зъ дня 4 червня с. р., коли то посуджено вахмістра поліціи Марковского о повѣшене склепового паробка Вуйцика въ поліційныхъ арештахъ. Спѣвобжалованій остають на вѣльнѣй стопѣ; то пересѣчно заробники и ремѣсники, а межи ними чотири женщины. До розправы покликано 34 свѣдкѣвъ. Потягне ся она три днѣ.

— **Рѣдкій „пташокъ“** — въ клѣтцѣ. Минувшои ночи, якъ „пѣвнѣ вже спѣвали“, якійсь нѣчный „канарокъ“, почувши „зерно“ въ конторѣ будовничѣмъ п. Левинського, де була огнетревала каса зъ значною готѣвкою, почавъ тамъ ковтати своимъ злодѣйскимъ „дзьобкомъ“. На его нещастя почула стукъ спяча прислуга, кинулась за нимъ на здогѣнъ, а полонивши его, вѣддала до поліційнои клѣтки. „Лютый“ комісарь поліційный запытувавъ его о „честный“ родовѣдъ, але вѣнъ подавъ лише свѣй „псевдонімъ“, а бѣльше не хотѣвъ зрадити изъ своеи житеиси. Комісарь заглянувъ до поліційного альбума и тамъ найдено фотографію пташка и его родовѣдъ. Показало ся, що се „львѣвскій Нечнирозвичъ“, знаный и дуже небезпечный злодюга Рудольфъ Загурскій зъ Плугова. „Кондуиты“ его дуже засмаровани въ поліційныхъ рапортахъ, вѣнъ увѣйшовъ бувъ въ „столкновеня“ навѣть зъ властями фінансовыми, бо свого часу обкравъ віцепрезидента дирекціи скарбовои п. Коритовского, забравши одѣжь, дорогоцѣнности и ордеры. До того зъ важнѣйшихъ его подвигѣвъ е рѣзнѣ крадежа по львѣвскихъ стрихахъ, куды завдавъ ся якъ котъ. Вѣнъ „заложивъ“ приватный свѣй магазинъ, та вже давнѣйше выкрыла поліція якъ мы свого часу писали — у торговельницѣ Райцесовои при улици „пѣдъ Дубомъ“. Теперь мае нагоду по тяжкихъ трудахъ вѣдпочити.

— **Въ Монте Карльо** пѣдчасъ гры въ рулету вѣдобравъ собѣ онодгды жите одинъ Россіянинъ, програвши послѣдный шелюгъ. Въ першѣй хвили грачѣ були сконстернованій, але по хвили отямилась и коли труна усунено, забава йшла дальше. И таке гнѣздо розбою истнуе ще зъ кѣнцемъ XIX. столѣтя!

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Въ Закопанѣмъ въ суботу [26 падолиста] лютила ся буря зъ дощемъ, а опѣсля небо выпогодило ся и показали ся чотири дуги. — Въ Инсбруцѣ впавъ вчера першій снѣгъ.

Добрый лѣкъ домовый. Межи лѣками домовыми, уживаными до усмирающого натирання, займае *Linimentum Capsici comp.*, приряженый въ лябораторіи Ріхтера въ Празѣ, безперечно перше мѣсце. Цѣна его низька: 40 кр., 70 кр. и 1 зр. за бутильку, котру розпѣзнати можна по червонѣмъ якорѣ (котвица). 4 5 8—40

Найлучшій Рѣздвяный дарунокъ!

Величезный успѣхъ осягнуло въ послѣднѣмъ десятилѣтю одно знаряде до забавы и занятя для дѣтей, котре своею зверхною формою представляе ся не дуже многообѣцюючимъ, а однако оно мае такъ многій вышій прикметы въ порѣвнаню до иншои дѣточои забавки, що йѣ треба приписати дѣйстно высоку неминучу вартѣсть. Мы думаемо о скриночцѣ зъ камѣнцями будовничими зъ котвою фірмы Ф. Ад Ріхтеръ и С-ка, Вѣдень. Въ нашѣмъ часѣ поступу на кождѣмъ полѣ техніки е истинно се вартѣстне, коли вже въ дитинѣ збудить ся змыслъ для формы и ей красоты, а що се не можна осягнути жаднымъ иншимъ средствомъ до занятя въ подѣбно знаменитый способѣ, доказуе поглядъ на знаменитѣ що-до формы взорцѣ, котрѣ починаючи ся легко, помалу переходять до трудного. Камѣнцѣ выроблений якъ найчистѣйше и улекшують легке и певне ставлене. Неоцѣнимою заслугою скриночокъ е неможливость знищеня, бо пропавшій камѣнчики можуть бути доповнѣй а самѣй скриночки черезъ докупленя скриночокъ доповнюючихъ пѣсля плану можуть бути побольшуваній.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 2 грудня. Комісія въ справѣ наганы [Пферше-Герольдъ] все ще невыбрана, бо не всѣ вѣддѣлы палаты збѣйшли ся въ комплетѣ. — На засѣданю зелѣзничои комісіи міністеръ Вітекъ поясновавъ, що лінія Переворскъ-Р звадовъ мае не лишь значѣне для державы, але и велике економічне значѣне для краю. — Конференція Туна зъ Банфімъ мала такій результатъ, що предложене въ справѣ буджетовои провізоріи буде здаеть ся внесене вже на найблизшѣмъ засѣданю палаты послѣвъ, хочь нема выглядѣвъ щобы его принято.

Будапештъ 2 грудня. Обструкція въ сойм трвае дальше и перестане здаесь ся допера въ послѣднихъ дняхъ грудня, бо опозиція хоче уможливити ухваленя буджетовои провізоріи.

Лондонъ 2 грудня. На однѣмъ зъ пароходѣвъ, котрый прибувъ зъ Бомбаю до Каиро одинъ пасажиръ заседужавъ середъ симптомѣвъ чуми.

Парижъ 2 грудня. Сенатъ принявъ внесене, пѣсля котрого законъ въ 1897 року въ справѣ внесеня тайного слѣдства мае бути примѣненый также до военныхъ трибуналѣвъ. — Касаційный трибуналъ мавъ зарядити кѣлька новыхъ и дуже важныхъ ревізій домашныхъ. — Деякѣ дневники доносять, що гр. Міністеръ мае урядово яко нѣмецкій амбасадоръ рекламувати выдане „petit bleu“.

Берлинъ 2 грудня. Цѣсарска пара вѣѣхала вчера до Берлина середъ крикливыхъ овацій уличнои товпы.

Лівадія 2 грудня. Царь выѣздивъ до Севастополя на вѣдслонене памятника адмірала Нахимова.

Царгородъ 2 грудня. Драґоманы чотирохъ державъ вручили Порѣ нотифікацію въ справѣ именованя кн Юрія губернаторомъ Креты. Султанъ доси не затвердивъ ще именованя, бо межи репрезентантами опѣкунчихъ державъ нема ще згоды що до одного точки.

Канлія 2 грудня. Повстанцѣ зъ Акротірі и Галепа въѣхали вчера торжественно до Канлія, щобы зложити оружя. Населене мѣста приняло ихъ майже зъ одушевленямъ.

Мадритъ 2 грудня. Агенція Фабра доносить, що повстанцѣ не хотять узнати панованя Америки. Они задержали кѣлька тысячъ Испанцѣвъ и хотять ихъ присилувати, щобы спѣльно зъ повстанцями ударили на Американцѣвъ — Испаньскій банкъ давъ правительству 60 міліонѣвъ песетѣвъ позички на покрытя коштѣвъ усунени испаньского вѣйска зъ Кубы.

Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зѣединувати „Дѣлу“ якъ найбѣльше новыхъ передплатникѣвъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На будову „Народного Дому въ Коломыи“ жертвувавъ Вп. д-ръ Н. Шухевичь зъ Львова 1 рубля = 1 зр. 27 кр. а. в.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

29 н. ст. листопада 1897.

Львѣвъ: Пшениця стара 9·— до 9·30, пшениця нова 9·— до 9·30, жито старе 7·50 до 7·80, жито нове 7·50 до 7·80, овесъ старый —·— до —·—, овесъ новый 6·50 до 7·80, ячмѣнь пашнистый 5·75 до 6·—, ячмѣнь броварный 6·50 до 7·50, горохъ гот. 6·75 до 9·—, вика —·— до —·—, насѣня льняне —·— до —·—, насѣня конопне —·— до —·—, ѣѣвъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червона 48·— до 55·—, конюшина бѣла 38·— до 46·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка 17·50 до 20·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·75 до 6·—, кукурудза нова 5·20 до 5·70, рѣпакъ 11·— до 11·25, хмѣль 65·— до 100·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ 16·50 до 16·75 зр.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на планталіяхъ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, бінокле, телескопы, барометры, термометры, обѣзій преометры, мікроскопы, лупы, компасы, райецайги, тамыже мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкѣвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4186

Перепона въ травленю
катаръ жолудка, діспепсія, бракъ апетиту, згага и т. д. якъ также
Катары вѣддыховыхъ органѣвъ,
харкотане, кашель, хрыпка суть недугами, въ котрыхъ

найчистѣйша алькалічна ВОДА **щавова**

уживае я пѣсля высказѣвъ медицинськихъ повагъ зъ особливымъ успѣхомъ. (III.)

Оповѣщене.

Головнии Видѣл Товарыства „Просьвіта“ у Львові розписуе отсим конкурс на розвідку „про будову хат селянських а в подрібности хат для Читалень з крамницями і шпихлірами по селах і місточках, до котрої мають бути долучені плани і кошториси. Розвідка сама мае увзгляднити проект нового закона будівляного для сел, коли такий буде ухвалений.“ Речинець до кінця марта 1899. Премія за сю розвідку установлено на 100 зр. Розвідку належить прислати до головного Видѣлу у Львові (ринок ч 10.)

За Головний Видѣл Товарыства „Просьвіта“ у Львові 23 падолиста 1898.

Ю. Романчук. *О. Танячкевич.*

У Трочиньского
въ Пасажи Гавсмана

фунтъ гербатникѣвъ	. .	60 кр.
„ кармелькѣвъ	. .	40 „
„ помадокъ	. .	60 „
„ чоколядокъ	. .	1 зр
444 *Выробъ власный.*		2—3

Такожь и на раты
безъ пѣдвышки цѣнъ
дивановъ, портіеръ, хѣдинокъ, ковдръ ватованій, канапъ на столы и ложка, коцовъ, дерги на коней, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ дивановъ „Terpichhaus au Louvre“. Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылаеться цѣнники даромъ и оплатно. 19

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазур кезмекъ, Львѣвъ ул. Гадицка ч 12

На св. Николая
и на
Рѣздвяну яличку

поручаю для прикрасъ великій выборъ гарно прикрашеныхъ цукровинокъ, чоколядовыхъ, лікеровыхъ, грабесокъ, буквъ, міґдалового печива и т. и Для перепродуючихъ по зниженыхъ цѣнахъ На жадане посылаю скриночку зъ 120 штуками за 1 зр, зъ виглядомъ о 10 кр бѣльше. Опаковане не числить ся. Дуже делікатній фігурки по 2 зр за коробку. Зъ поважанемъ

ANTON TESAR

cukrář na Pekarske ul. 74 v Brně [Берно]. 454 2—2

Роботы на весѣля, балѣ, забы, вечерки и инши забавы на провінціи приймае

КУХАРЬ

званый въ першорядныхъ домѣвъ. Адреса: ЦУКОРНЯ въ Чортковѣ. 426 3—3

Дрогуерія М. Бібрінга
въ Станиславовѣ
ул. Сапѣжинська ч. 1.
пѣдчасъ пана Стахевича

поручае по дуже умѣренихъ цѣнахъ: всякій артикулы гумовій, хірургічній заосмотрення, артикулы тоалетовій и господарскій; Вина французскій, іранскій и токайскій, Чай россійскій и хінській, румъ Ямайку, Конякъ французскій и токайскій; пензлѣ, фарбы до малюваня, фарбы до пѣдлогъ, французку мясу до пѣдлогъ; дезинфекційній артикулы якъ квасъ карболевый, 442 нафталіна и камфора. 3—4

Диваны перскій и портіеры
праздый (старинный)

продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ дивановъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

На жадане высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и короникахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ.
MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.
Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 66—?

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літографічне
ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. БАТОРОГО ч. 11
виготовляє
всякій літографічній выробы
звычайні візитовій білєты
вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білєты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ кавєткою 188 51—51

Артистично-ритовничє
ЗАВЕДЕНЄ
А. ЗІ'МАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.
доставляє и выконує якъ найдешевше и найстараннѣйше.
ДРУКАРНЯ въ каучуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампіль металевій и каучуковій, гербы, монограмы, стампільки марки, станцы, таблицѣ литій и гравіровани и проче.
Замовлєня зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою.
190 27—52

¼ натуральной величины
Оріґінальній анґлійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглубльно шлюфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглубльно шлюфована зр. 1.50 а ½ вглубльно шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.
Бритвы безпеченства изъ здѣймаючимъ ся патентованымъ охоронымъ гребенемъ. Покалѣчєня лиця подчасъ голеня такожъ у недосвѣдныхъ цѣлкомъ выключеніе. Безъ охоронного гребеня надаю ся до ужитку яко звычайна бритва. Вострє найделікатнѣйше ½ вглубльне вышлюфованє. Цѣна зъ etui 2·50 зр.
Практичный дарунокъ Рождественый!
Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высилка за послѣплатою, або за попередною заплатою.
Вытягъ зъ многихъ подякъ зъ 23/10 1898.
Прошу прислати ще 5 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Людвикъ Загродникъ парохъ въ Куповичахъ.
2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Теофиль Гаушкевичъ парохъ въ Мадновѣ.
Подобно пишуть Вел. Отцѣ:
Левъ Шашковскій, деканъ стрыйскій.
І. Юрчакевичъ, парохъ Свитковои.
О. Подкиньскій, парохъ Юровець.
Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ кругівъ.
Патентований прилады до ѣды.
Англійска марка „Sheffield". Prima якость зъ колодками зъ рога, або кости, вострє шлюфованій. Вострє не выпадають анѣ не розлюстгують ся навѣть въ кипятку. Тузинъ одиок пары (12 ножѣвъ и 12 вилокъ) 6 зр. Такожъ продає ся по ½ тузина пары. 54 2—7
Фабричный складъ
Sheffield-скихъ Англія бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII. Feldgasse 10.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА, човниковій и обручковій (Ringschiff) зъ перворядныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегульований припоручає **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ** (передъ тымъ І. Гардохиньскій) **Львовъ Галицка 6.** 343

Рештки хѣдинкѣвъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобелины и рѣзнѣ предметы декораційній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты безъ пѣдвысшеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

Отворенє готелю.
Завѣдомляє ся вѣжливо подорожуючу Впов. Р. Т. Публіку, що у Львовѣ ул. Казимирѣвска ч. 3 отворено готель пѣдъ фірмою
ГОТЕЛЬ пѣдъ ЗОЛОТЫМЪ МЕДВЕДЕМЪ
котрый въ огляду, що находить ся въ середмѣстю при принципальнѣй и головнѣй улици, для подорожуючои Р. Т. Публики є дуже догѣднымъ.
Покоє просторій и опрятни, уряджений зъ всякимъ комфортомъ, въ цѣлости вѣдповѣдають навѣть найвыбагливѣйшимъ вымогамъ Р. Т. Подорожныхъ.
Цѣна покоєвъ вѣдъ 60 кр. и высше.
Зъ повагою
Зарядъ Готелю пѣдъ Золотымъ медведемъ.
377 8—12

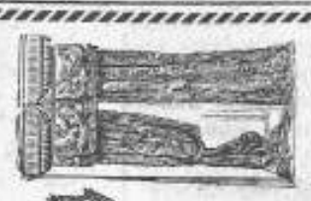
До П. Т. Властителѣвъ коней.
Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевій дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ „Au Louvre" у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по начудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаємо на жаданє наш богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

КАСЕТКИ Вертгаймовскій на грошѣ и документа по зр. 4·—; 4·50, 5·50 6·50, 8·— и 11·—. Замки безпеченьства французскій по зр. 4·50
поручає ПЕТРО ХИНОНСТОВСКИЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (противъ катедры.)

Выстава загальна
всѣхъднихъ и иншихъ чужихъ и краєвыхъ диванѣвъ, портіэръ, фіранокъ, хѣдинкѣвъ и дергъ на конѣ.
Отворена цѣлый день и по ночи при електричнѣмъ освѣтленю.
Вступъ вѣдъ Зачудуючо дешевій цѣны указаній докладно на всѣхъ товарахъ. Подекуди и оплатахъ пѣсля умовы.
Украшає ся кождого, хто бы же щось закупити, аби впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львовъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана) 190

ТОВАРИСТВО
ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЙ ШТУКИ
єдиноправне зареєстроване въ ограниченою порукою
у Львовѣ, ул. Пѣдвалє ч. 7,
выконує всякій працѣ въ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пѣдля композицій своихъ членѣвъ, а именно: образы релігійній до иконостасѣвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжъ образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчній, портреты зъ натуры и фотографій, краєвиды, побутовій и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійній, споѣдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рѣзнюжь украшае внутра церковь, выготовляє пляны церковь, каплицъ и пр. и утримує на складѣ фотографічній репродукція образѣвъ руссихъ артистѣвъ.
Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.
Цѣлею Товариства є: пѣднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичнѣй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣємо ся, що зводить Она причинити ся до осягнєня сеи цѣли численными замовленями, котрій приймає выключно лишь Дирекція Товариства. 460 1—?
Зъ глубокимъ повагамъ *ДИРЕКЦІЯ.*
Товариство не послугує ся агентами.

Такожъ на раты мѣсячній.

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
передъ тымъ
ФР. МРОЗИНЬСКІЙ
у Львовѣ, улиця Собѣского число 7
поручая всякій роды
ФУТЕРЪ
а именно:
Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пѣсля найновѣйшихъ фасонѣвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожъ Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 825 20—20
Матеріи найновѣйшій на верхи въ найбѣльшѣмъ выборѣ.
Цѣны умѣреній сталій.
Высше наведеній товары знаходять ся на складѣ.

Такожъ на раты мѣсячній.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдає
АСИҐНАТЫ КАСОВІ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженємъ
4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженємъ
а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій зъ** 90-дневнымъ выповѣдженємъ будутъ **опроцентованій по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218
Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

МАҐАЗИНЪ и РОБОТНЯ ФУТЕРЪ
ФЕЛИКСА и ЮЛІЯНА ЛЮБЕЛЬСКИХЪ
при ул. Валовѣй ч. 3 у Львовѣ.
Поручають свѣй богато заосмотрений Магазинъ на сезонъ — — въ якій можливій въ обсягъ кушнєрства входячій артикулы, а такожъ готовій футра мужескій и дамскій.
На складѣ держимо матеріи на покрыгя футеръ мужескихъ и дамскихъ.
Старій футра переробляємо на новій фасоны, числячи по можливо низькихъ цѣнахъ. 878 5—6
Зъ повагамъ *Фелікса и Юліяна Любельскій.*

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА
човниковій и обручковій, зъ перворядныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульований якъ найточнѣйше, зъ пятилѣтнюю гарантіею

Зінґера ручній вѣдъ 25 до 48 зр.

Зінґера ножній вѣдъ 27 до 65 зр.

На раты мѣсячній по 4 зр., або готівкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінціи полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстрациями пересылаю на жадане даромъ и оплатно.
Зъ повагамъ **Иванъ Ляврукъ**
механикъ
Львовъ, улиця Галицка ч. 6.
297 15—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЄ
просто зъ фабрики
Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кільограмовъ loco фабрика.
Вино
въ бариликахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

Машины до шитя „ЗІНҐЕРА"
зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Нѣжній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готѣвкою 10% дешевше. Моя торговля истнує вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 ваґонѣвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручая ся въ мѣсци.
Не высилаю докучливыхъ агентѣвъ, которымъ жиды платятъ 10—20 зр. за продажу одной дихои машины. 330 27—30
ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ
МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

Якъ загально вѣдомо, Ріхтера
скринки зъ камѣнцями до будовы
заосмотрений котвою, є найкрашою забавкою дѣтей.
Она є одинокою забавкою, якою дѣти тревало цѣкавлять ся и не кидають ся по кількох днях.
Тому є она найдешевшимъ подарункомъ а заразомъ и найзнаменитшимъ для нихъ великои вартости у выконаню дѣтей и досконалого выконаня.
Она є взагалѣ найкрашою рѣчею, яку дѣтямъ можна подарувати до забавы и занятя. Нова скринка Но. 28 мѣстача въ собѣ 258! камѣнцѣвъ до будовы зъ котвою, 14 зошитѣвъ зъ взорами, 10 зошитѣвъ зъ вытинанымы взорами, 10 картанъ, 11 взорѣвъ оцинованыхъ, 2 плиты и т. н., за цѣну 177 коронъ, є безперечно найгарнѣйшимъ подарункомъ, якій дѣтямъ можна зробити.
Ріхтера скринки зъ камѣнцями до будовы, заосмотрений котвою можна дѣстати у всѣхъ лѣпшихъ торговляхъ забавокъ по цѣнахъ вѣдъ 40, 75, 90 кр. до 6 зр. и высше, а на доказъ, що є правдивій, мають фабричну марку „котву". Всѣ скринки зъ камѣнцями до будовы безъ котвы и пѣдробленя меншои вартости, которыхъ рѣшучо не треба приймати. Новый богато илюстрованый цѣникъ розсилає ся на жадане даромъ и франко.

Новина! Штука терпливости и забава товариска зъ „котвою". Близше подає цѣнникъ.
Ф. Ад. Ріхтеръ и С-ка.
Перша австр.-угорска ц. и к. прив. фабрика скринокъ зъ камѣнцями до будовы.
КОНТОРА и СКЛАДЪ: I. **Opering. 16 Вѣдень.** Фабрика: XIII/1 (Hietzing) **Rudolfstadt** (Thuringen), **Olten, Rotterdam, London, New-York** 215 Pearl-Street. 447 2—6

Охоронна марка: ЯКОРЪ.
LINIMENT. CAPSICI COMP.
зъ аптики РІХТЕРА въ Празѣ,
признане за знамените, утишаюче бѣль натирання; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ
Просимо жадати того 405 8—40
загально любимого средства домового
все лишь въ оріґінальныхъ фляшкахъ зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ" зъ аптики Ріхтера и для осторожности приймати лишь фляшки зъ тою маркою охоронною яко нырѣбъ оріґінальный.
Ріхтера аптика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

Голляндско-Американьска лінія
виносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ Роттердаму до Ню-Іорку
Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 зр. до 31 октовр. м. 290—400*	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пѣсля довжины и величины каюты якъ и пѣсля скорости и комфорту пароходу.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарни Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича

Ч. 261 Львовъ, Понедѣлокъ 24 Падолиста (5 Грудня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣйшей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.

за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чвертъ року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатані вольнѣ пѣдъ порто.

Поєдинокє число коштує 8 кр. в. в.

Оголошеня звычай приймають ся по цѣнѣ 10 кр. пѣдъ одинъ стрѣчни инсераменовъ або на місце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. в. в.

Недѣлни и инші довозовы приватни числа ся по 15 кр. пѣдъ сотню.

Вѣдозва комітету будовы руского народного театру у Львовѣ.

Дня 8. н. ст. грудня 1892 р. выбравъ зборъ Львовскихъ Русинѣвъ комітетъ будовы руского народного театру, до котрого увійшли: 1) Иванъ Белей, 2) Теофіль Бережницкій, 3) Анатоль Вахнянинъ, 4) Осипъ Ганинчакъ, 5) о. Василь Ильницкій, 6) Иванъ Левицкій, 7) Д-ръ Кость Левицкій, 8) Теофіль Мандычевскій, 9) Юліянъ Медвецкій, 10) Василь Нагірный, 11) Юліянъ Романчукъ, 12) Д-ръ Дамянъ Савчакъ, 13) Д-ръ Петро Стебельскій, 14) о. Алексѣй Тороньскій, и 15) Д-ръ Стефанъ Федакъ.

По смерти бл. п. Теофіля Мандычевского, о. Василя Ильницкого и Теофіля Бережницкого упрошено на ихъ мѣсце на членѣвъ комітету: Вп. Григорія Кузьму, Петра Огоновского, Олексу Таначевича и о. Александра Темницкого.

Комітетъ будовы руского народного театру выбрано на отсихъ основахъ: комітетъ уже всѣмъ закономъ дозволеныхъ средствъ въ цѣли придбаня фонду на будову руского народного театру у Львовѣ; призбираній датки передасть Товариству „Просвѣта“, котре зъ орудованя симъ фондомъ буде складати приходно рахунки; по осягненю своєи цѣли розвяже ся комітетъ и представить свои бажаня що-до мѣсця и способу будовы руского народного театру.

По день 2 н. ст. грудня 1898 р. придбавъ комітетъ на будову руского народного театру у Львовѣ: *10.300 зр. 25 кр. а. в.*, а Товариство „Просвѣты“ зібрало: *18.117 зр. 35 кр. а. в.*, разомъ отже станъ фонду въ рукахъ Товариства „Просвѣта“ выносить теперь: *28.417 зр. 60 кр. а. в.*

Зъ увагы, що до сего часу дѣяльность комітету будовы руского народного театру взагалѣ не є укончена, та многи зъ-помѣжь особъ займаючыхъ ся збираньмъ складокъ на будову руского народного театру не надбелали еще комітетови збораныхъ квотъ, прото упрашаємо отсимъ всѣхъ Вп. Патріотѣвъ, що займали ся збираньмъ складокъ на будову руского народного театру о *надісланя рахункѣвъ зъ побраныхъ купонѣвъ разомъ зъ призбираною готівкою*, акъ такожь о звороть нероздроданныхъ купонѣвъ до кінця бѣжучого року, *на руки скарбника комітету п. Петра Огоновского ц. к. професора гімназіяльного у Львовѣ (ринокъ ч. 10)*.

Рѣвночасно вѣдзываємо ся до всѣхъ нашихъ Патріотокъ и Патріотѣвъ въ краю, щобы при всякій нагодѣ не забували на справу будовы руского народного театру, та зібраній датки звольнили присылати нашому комітетови пѣдъ вказаною адресою. Най дрібній, але громадній жертвы руского народу сами створять питому святиню для руской штуки.

За комітетъ будовы руского народного театру у Львовѣ, дня 2. н. ст. грудня 1898 р.

А. Тороньскій голова — *Д-ръ Кость Левицкій* секретарь.

Руска Бурса ремѣсника и промыслова (ювілейна).

Мы згадували свого часу, що въ цѣли надання правной форми заснованю ювілейной Бурсы ремѣсничо-промысловой, порѣшено заснувати пѣдъ такою фірмою, товариство на основѣ закона зъ 1867 р. и внесено вѣдповѣдный статутъ до ц. к. намѣстництва. Онодгы дбстали пѣдписаній статутъ повѣдомленє, що ц. к. намѣстництво затвердило его и сами днями приступять до выбору и уконституованя Рады товариства. Пѣдписавши статутъ фунгують на основѣ его постановъ наразѣ яко перша Рада.

Товариство се становить собѣ за цѣль: а) выховувати и образувати руску молодѣжь на фаховыхъ рукодѣльниковъ и промысловцѣвъ; — б) допомагати талановитымъ ученикамъ и помічникамъ до дальшого образованя фахового въ краевыхъ або заграничныхъ варстатахъ, закладахъ промысловыхъ и наукоыхъ: — в) взагалѣ вплывати на питоме двигненє руского ремѣсничого и промыслового стану.

До осягненя той цѣли товариство буде уживати отсихъ средствъ: а) удержувати бурсы, въ котрыхъ бы руска молодѣжь ремѣсника и промыслова дбстала удержанє въ часѣ приписаной науки; — б) установляти въ мѣру фондѣвъ стіпендія на дальше образованє; — в) удѣлювати запомоги на подорожи и курсы наукові; — г) вивѣновувати бувшихъ питомцѣвъ товариства варстатами, машинами, нарядами и иншими приборами до самостійного веденя ремесла и промыслу; — д) устроювати выстави взорцевъ варстатовъ; — г) удержувати фаховыхъ учителѣвъ инструкторѣвъ; — и выдавати періодичні письма и дѣла въ области ремесла и промыслу; — з) скликувати зѣзды и наради рускихъ рукодѣльниковъ и промысловцѣвъ; — и) предкладати дотычнымъ властямъ меморіялы и петиції въ справахъ выховання и образованя ремѣсничои и промысловои молодежи.

Товариство творить ся зъ членѣвъ звычайныхъ и почестныхъ. Звычайнымъ членомъ може бути кожда особа, котру Рада товариства прийме. Членѣвъ почестныхъ именують загальні зборы на предложенє Рады за особливі заслуги положеній около двигненя стану ремѣсничого и промыслового, або за надзвычайні заслуги около розвою товариства. Звычайні члены платять одну корону вступного и по чотири корены рѣчно. Члены почестні є вѣльні вѣдъ вкладокъ.

Фонды товариства творять ся: а) зъ вступного членѣвъ товариства; б) зъ вкладокъ членѣвъ товариства; в) доходу предпріемствъ товариства и г) зъ доброзѣльныхъ жертвъ, даровизнъ и записѣвъ на цѣли товариства.

Що року має Рада товариства скликувати загальні зборы членѣвъ.

Подаючи вышше наведеній важнѣйшій постановы статута товариства „Руска Бурса ремѣсника и промыслова“ до вѣдомости нашихъ патріотѣвъ, надѣємо ся, що поспѣшать зъ присылкою жертвъ на тую цѣль и громадне будуть приступати въ члены сего многонадѣйного товариства, щобы чимъ скорше могло оно розпочати свою позитивну роботу. Инші народы ставлять памятники помершимъ, а мы ставімо памятники живій, котрыхъ ани часъ ани буря не знищать!

Чи реформа Василіянъ Єзуитами була потрѣбна?

[Письмо зъ Жовкви.]

Вы, поважаній читателѣ, може скажете, акъ казали и передше, що нѣ; — однакъ мы, Жовквяне, пѣшли за тыми, що радили выжидати, — и днесь по 16-лѣтнѣмъ выжиданю и слѣдженю приходимо до переконаня, що тая реформа власне орденомъ Єзуитѣвъ була дуже потрѣбна, а навѣть приносить уже акъ найлучшій плоды. Коли не вѣрите, послухайте!

Безпосередно по заведеню реформы Василіянъ Єзуитами практикувавъ ся загально звычай, що игуменами обнятыхъ реформою монастирѣвъ назначувано не патрѣвъ Єзуитѣвъ, ино таки питоменныхъ монахѣвъ-Русинѣвъ. Вправдѣ деякій наші люде не довѣряли тій методѣ поступованя и твердили, що то робить ся иного длятого, щобы на-разъ „упоретвуючихъ“ Русинѣвъ зацитькати, — однакожь, акъ видимо теперь, се дѣялось лише въ тій цѣли, щобы молодыхъ монахѣвъ-Русинѣвъ вѣдъ разу приучити до управы монастирями, абы, акъ колись Єзуиты уступлять, могли ними зреформованій Василіяне самі зараджувати ся. Правда, показало ся въ практицѣ, що реформованій монахи-Русины не умѣють добре зараджувати монастирями и зъ тои причины невпроваджувано вже вѣдъ кількохъ лѣтъ яко игуменѣвъ въ Кристинополи, Добромили, Бучачи и Жовквѣ Полякѣвъ-Єзуитѣвъ, але сему прецѣнь не винна реформа, а тілько нездарность Русинѣвъ-монахѣвъ! Возьмѣмъ для прикладу отъ хоть-бы Жовкву.

За попереднього игумена Русина панувало межи тутешнымі Василіянами а латиньскимъ пробоствомъ все якесь дивне напружене. Въ латиньскихъ парадахъ монахи Василіяне не брали участи, на обѣды и рецепціи у кс. опата також не ходили и тілько урядово зъ собою вносили ся. Теперь же вѣдъ коли игуменомъ есть Єзуитъ, настала вже межи тыми домами якъ найлучша комітива. Вправдѣ кс. опатъ Василіянамъ въ ихъ духовныхъ функціяхъ и парадахъ не помагає, бо Василіянъ въ Жовквѣ есть щось 4 чи 5 а кс. опатъ має тілько одного сотрудника; але на те бо. Василіяне зо своимъ „objem superiorem“ беруть участь у всѣхъ латиньскихъ парадахъ, держать проповѣдь въ костелѣ, помагають сповѣдати, словомъ: выручують ихъ такъ красно по братерски, акъ лишень ялося „równym z równymi“. Но не тілько зъ латиньскимъ пробоствомъ панують идеальні взносины. Есть тутъ ще клаштор Домініканѣвъ и женьскій Феліціянокъ. И за тыхъ не забувають оо. Василіяне. „Ks. superyor od Bazylianów“ цілюбрує тутъ и тамъ по кількa разѣвъ до року а два рази въ роцѣ вѣдправляють ся въ тыхъ костелахъ навѣть *соборні* руски богослуженя, щобы руский вѣрній, котрій люблять до тыхъ костелѣвъ учащати, и дальше вѣдъ латиньского костела не вѣдцурувались и могли тамъ мати свое богослужене. Правда, до парохіи

---

3)

ГАЛЯ.

Образокъ зъ галицкого житя *Данила Трояна*

(Дальше.)

Якось досыть рѣзнородно сходивъ часъ приготовленъ до вечерка. Частій поѣздки до мѣста — за снимъ и за тымъ, до пробы тоалетъ, примѣрюваня, дошиваня и перешиваня приспѣшили очікуваный речинець. И Галя дождидала нетерпеливо того вторка. Ось ще цѣлий тыждень... ще пять день... вже позавтра вечерокъ — и панны почали „пакувати ся“ на добре.

Понедѣлокъ. Заверуха страшенна, метеліця, курить снѣгомъ, несе свѣтами.

Гостинцемъ ѣде кількa фѣръ — хто до мѣста, хто до зелѣзницѣ. Въ одныхъ залубняхъ панѣ-матка зъ дѣвчатами. Снѣгъ засыпав на дорозѣ слѣды, мете въ очи мокрыми клаптями.

Трохи подальше гостинцемъ ѣхавъ простыми саньми молодый мужчина.

— А то хто ѣде напередъ насъ? — спытавъ вѣзникъ байдужно вѣзника.

— Не знаю; залубнѣ и конѣ нашого ксьондза декана.

— А въ залубняхъ хто ѣде?

— Якійсь панъ, бо позагручуваній.

— Нажени но конѣ та пѣдѣѣдь блише, а якъ бы удало ся, то й пережени.

Пѣдъѣхали. Дамы справдѣ подобали радше на бездушній оберемки сѣна, або выпханій сѣнники, перевязаній крайкою. За ними на „платформѣ“ у залубень привязана цѣла гора куферѣвъ, клункѣвъ, пакункѣвъ, кошикѣвъ, коробокъ и коробочокъ.

— Ага, певно також на карнавалъ до Львова... а може лишь на вечерокъ, — подумавъ собѣ молодець, студіюючи жите и гесты непорушныхъ фігуръ. А прецѣнь мусить бути межи тыми пообвиваными ляльками якась молода ляля, бо годѣ подумати, щобы на три женщины були три старій бабы...

Даремна студія! Въ залубняхъ не було слѣду нѣякого молодого житя. Хотячи порушити одну часть організму, треба бы було цѣлый механізмъ пустити въ рухъ.

— Ану, переганяй!

Перегнали. Зъ-помѣжь трехъ богинь можна було замѣтити прецѣнь одну, що хочь найбільше мала на собѣ хустокъ, плахтъ и шаликѣвъ, таки занимала найменшій обемъ въ залубняхъ а сидѣла лицемъ до матери, бо такъ ѣй було затишнѣйше вѣдъ вѣтру и выгоднѣйше.

Минаючи залубнѣ почувъ молодець, акъ хтось сказавъ пѣвголосомъ:

— Хтось ѣде за нами.

— Най ѣде!

— О, переганяє насъ...

— Та най тамъ! Не оглядайте ся дѣти... то нелално.

„Дѣти“ не розумѣли команды, акъ и самъ комендантъ ей не слухавъ! Три пары очей звернули ся въ сторону, куды переѣздивъ молодець тыми простыми саньми. А ему здавало ся, що бачивъ пару чорныхъ очей у тои, що сидѣла vis-a-vis.

— А то хто була „та трета“? — спытавъ вѣзника, занятый своими думками.

— Я не дививъ ся нѣ на одну; менѣ „байбардзо“ було, бо я вважавъ, щобы сани въ рѣвъ не зъѣхали.

— Оселъ! — подумавъ „панъ“. Хотівъ повернути очима ще разъ назадъ себе, але трудно було ему въ кожусь.

. . . . . .

— Якійсь панъ переѣхавъ, — оббазавшись перша панѣ-матка, коли остали позадъ вѣдъ саней.

— Панъ въ хлопскѣмъ кожусѣ, — додала Клявдія.

— А пѣдъ кожухомъ мавъ панічь футро, — закінчила Галя.

— Отъ, всѣлякa нужда гостинцемъ волочить ся, — замѣтила панѣ-матка.

— Може и вінъ на вечерокъ? — догадувала ся Галя.

— Хочь-бы й такъ, що-жь тобѣ зъ того прийде? — спытела Клявдія.

— Одна „знакомість“ більше.

— А богато ихъ маешь доси?

— Може зъ одинъ найдеть ся.

— И зъ тымъ однымъ думаешь бавити ся цѣлый вечеръ, перегуляти цѣлый баль?

— Та кобы и той одинъ найшовъ ся...

— Тихо жабы махі! — вмѣшала ся добродушно панѣ матка. — Не балакайте, бо вамъ губы на морозѣ попукають. Галю, сховай вѣсъ, бо вже й такъ посиніли...

Галя послухала. Лишь очей трошки у неи знати.

— Клявдю, ты не змерзла? — спытала панѣ-матка.

— Нѣ.

— А чого-жь тобѣ такъ слезы зъ очей котять ся?... а на носѣ также „гіль“?

— То може вѣдъ вѣтру, але менѣ не холодно.

— Та й мама „гіли“ зловили! — замѣтила Галя.

Три змерзлі носы ѣдуть далѣ.

— А що-жь, Галю, ты прочитала свои всѣ Зѣльники, Вѣнки, Нашій долѣ? — спытала по хвили поважно Клявдія.

— Я забула... впрочѣмъ навѣть часу не мала на стрыхъ полѣзти. Попрочитую всю, якъ повернy... по вечерку... Ледви, чи хто спытає, — вѣдповѣла побоюючись Галя.

— А якъ бы спытавъ?

— То вѣдповѣмъ, що я читала... але вже дуже давно... змѣсту не памятаю.

— То не красно такій дитинѣ, якъ ты, говорити неправду, то грѣхъ, — фільософувала сентенціонально Клявдія.

— Але о що вамъ ходить? Хто жь на вечерку про літературу пытає? — потѣшала и успокоювала панѣ-матка.

Чому, мамо? у Львовѣ всьо можливо... Кобы-жь то бодай нашій сукнѣ дуже не вѣмялись...

— А щицъ до волося ты взяла? — спытала Клявдія.

— А лѣки на мігрену забрала? — закинула рѣвночасно пытанемъ панѣ-матка.

— Взяла, запакувала, аж три коробочки, — а по хвили додала: — Мы, мамо, якъразъ добре выбрали ся: нинѣ на девяту будемо у Львовѣ, нѣчь переспимо, черезъ завтра спѣчнемо, а у вечеръ... — и Галя сплеснула руками.

Залубнѣ заѣхали передъ стацію. Дамы поволи злѣзали зъ саней...

. . . . . .

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** въ прехорошихъ переплетахъ зъ шкóры, аксамиту, кости, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА** у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.

434 6—40

жовківском належать ще двѣ дочернѣ церкви — одна на передмѣстю Львівскѣмъ а одна на Винникахъ — та въ тыхъ церквахъ вѣдправляє ся руске богослуженє ино 3—4 разы на рѣкъ! Але сему нема чѣйже чого дивуватись. Обѣ тѣ церкви вѣддаленѣ вѣдъ матернѣй понадъ 1 кільометеръ, а латиньска фара, Домінікане и Феліціянки ледви кількадесять крокѣвъ!...

Игуменъ-Базунтъ запровадивъ въ монастири також многѣ пожиточнѣ ощадности. Отъ на примѣръ за давнѣйшихъ рускихъ игуменѣвъ передплачувано ще якѣсь рускѣ часописи, — теперь же жовківскій монастирь пренумерує лишь такѣ пожиточнѣ газеты, якъ Przegląd, Ruch katolicki и Missye katolickie, бо на рускѣ грошей нема.

Якъ въ газетами, такъ дѣвсь и зъ спѣвомъ церковнымъ. Давнѣйшѣ игумены старали ся о гарный спѣвъ церковный, притягали спѣвакѣвъ до себе и честно гостили ихъ въ монастири. Теперь въ церквѣ спѣвае ся лишень „самолѣвкою“ та за то при костелѣ кс. Домініканѣвъ истнуе вѣдъ року хорошій мужескій хоръ, въ котрѣмъ на 16 спѣвакѣвъ есть 12 Русинѣвъ! Сему також не винна реформа, а тѣлько здавсь ощадность ks. superiora.

Погляньмо знова у школу! Давнѣйше бувъ звычай, що передъ школою ходили польскѣ дѣти до костела, а рускѣ до церкви. Сегожь року се перестало — всѣ дѣти ходять лишень до костела. Но сему не винна чей-же реформа, — се дѣвсь для того, бо костелъ трохи вѣдъ школы блнше, якъ церковь!

Такъ само бувавъ перше въ школахъ той звычай, що дѣти молили ся передъ наукою шкѣльною на перемѣну по руски и по польски. Въ сѣмъ шкѣльнѣмъ роцѣ молять ся дѣти такъ въ мужескѣй якъ и женьскѣй школѣ лишень по польски. Но сему не виненъ рускій катихитъ [реформованый Василіянинъ], а тѣлько учителѣ и учительки, котрѣ забувають казати дѣтямъ молити ся по руски.

Дуже куріозну ще одну исторію треба тутъ згадати. До школы женьскон ходить ту дочка учителя зъ Винникъ пана Кубіша. Позванъ матѣрь дѣвчины Русинка, то дѣвчина ходить на руску религію. Тымчасомъ довѣдуемо ся, що рускій катихитъ о. Козаневичъ выкладае тѣй единѣй дѣвчинѣ руску религію по польски! Мы довѣдувались, що сему за причина, и сказано намъ, що панъ Кубішъ просивъ о те о. катихита. Тутъ отже також не винна реформа — а есть се простый актъ вѣчливости о. катихита для пана „професора“...

Передъ двома мѣсяцями переѣзджавъ черезъ Жовкву перемыскій епископъ Чеховичъ и бувъ мешканцями жовківскими безъ рѣзницѣ обрядѣвъ принятый дуже торжественно. Въ монастири Василіяньскѣмъ вѣдбуло ся снѣдане, при котрѣмъ округъ епископа сидѣли и ks. opat, и ks. wikary, и pan starosta, и pan marszałek, и pan naczelnik sądu, и pan naczelnik finansowej dyrekcyi, и ks. przeor Dominikanów и т. д., але зъ руского интеліґенціи, котра бы зъ своимъ епископомъ могла тамъ кѣлька слѣвъ обмѣнити, не запрошено нѣкого. Ту вже не можна було довѣдатись, чи то зроблено також зъ ощадности, чи може тѣлько „zapomniano“...

А вже найцѣкавѣйшій есть фактъ, що въ день цѣсарского ювілея 2-ого грудня повѣвала зъ вежѣ Василіяньскон по-при цѣсарску фану також *червоно-бѣла* флага! Се вже ганьба!

Видите, поважанѣ читателѣ, що реформа Василіянъ Базунтами була конечно потрѣбна, а то именно — ad majorem... Poloniae gloriam!

Цѣсарскій ювілей.

У Львовѣ вѣдбувъ ся обходъ цѣсарского ювілея дня 2. с. м. пѣсля програмы, яку мы подали въ четверъ. Для доповненя записуемо тутъ еще деякѣ подробиць зъ того памятного дня.

Шкѣльна молодѣжь обходила цѣсарскій ювілей окремыми богослуженями, на котрыхъ въ поодинокихъ школахъ вѣдбували ся шкѣльнѣй торжества. И такъ п. р. молодѣжь руской ґімназіи по службѣ Божѣй, вѣдправленѣй о 8. год. въ Успеньскѣй церкви, зѣбрала ся въ великѣй сали Народного Дому, де директоръ ґімназіи въ одвѣтнѣй промовѣ пояснивъ значѣне дня и закѣнчивъ окликомъ на честь цѣсаря. Зѣбрана молодѣжь тричи повторила той окликъ и вѣдспѣвала народный гимнъ.

Для жовнѣрѣвъ-Русинѣвъ вѣдправивъ войсковый капеланъ о. Ломницкій службу Божу въ церкви св. Юра, а о. Згарскій о тѣмъ самѣмъ часѣ въ Успеньскѣй церкви.

На авдіенціи у намѣстника явили ся крѣмъ властей, духовенства, товариствъ, корпорацій и т. п. також бувшѣ міністры Фалінъ Зальскій и бар. Лебль и конзулѣ нѣмецкій та россійскій. Палаты адвокатска и лѣкарска зложили гарнѣ адресы, выконанѣ въ роббтни переплетника Вержбицкого. Такъ само зложила також и рада мѣска адресу, котрон головнымъ змѣстомъ є подяка за ласку, що Его Величество першій „зрозумѣвъ насъ и великимъ а справедливымъ серцемъ оцѣнивъ та позволивъ безмежну любовь, вѣру и вѣрность для особы цѣсаря, для трону и династіи сполучити зъ почестію и привязанямъ до національнои нашои минувшины“. Въ своѣй промовѣ при вручено тон адресы намѣстникови указавъ президентъ мѣста д-ръ Малаховскій на институціи, якѣ мѣсто пѣсля ухвалы мѣсконн рады утворило на памятку цѣсарского ювілея (мѣске заведенє им. Фр. Іосифа для неулѣчимыхъ и костелъ Клярисокъ).

О год. 11. передъ полудномъ въ великѣй сали палаты намѣстника роздававъ намѣстникъ высшимъ урядникамъ ювілейнѣ медалѣ и медалѣ почестнѣ за 40-лѣтну службу державну або приватну въ однѣмъ и тѣмъ самѣмъ званю; почестну медаль дѣставъ мѣжь иншими д-ръ Ісидоръ Шараневичъ. Опѣсля по рѣзныхъ салякъ палаты роздавано ювілейнѣ медалѣ всѣмъ иншимъ зѣбранымъ.

Окремо въ высшѣмъ судѣ краєвѣмъ вѣдбуло ся ще д. 1. с. м. о год. 3. по полудни урочисте роздаванє медалѣвъ мѣжь судовыхъ урядникѣвъ. Роздано взагалѣ 94 медалѣвъ ювілейныхъ и 8 медалѣвъ за 40-лѣтну службу. Такъ само въ прокураторіи скарбу роздавано медалѣ окремо д. 2 с. м. Въ ратушевѣй сали того жь дня о год. 3. по полудни роздавано ювілейнѣ медалѣ бувшимъ жовнѣрямъ. Роздано 512 медалѣвъ; дальша роздача вѣдбуває ся въ IV. В. департаментѣ магістрату що день вѣдъ год. 9 рана до 1. по полудни. День роздачѣ медалѣвъ ювілейныхъ и за 40 лѣтну службу мѣжь о смеритѣвъ и приватнѣ особы назначить магістратъ пѣзнѣйше.

Вечеромъ дня 2 с. м. мѣсто було освѣтлене. Особливо гарно були освѣтлений: ипотечный банкъ, кредитове товариство земске, каса ощадности, банкъ кредитовый, сеймъ, ратушъ, церковь св. Юра и н. Въ театрѣ Скарбка вѣдбула ся урочиста выстава, попереджена образомъ зъ живыхъ особъ, зображаючимъ апотеозу цѣсаря. Въ часѣ выставы того образу були въ театрѣ: намѣстникъ, краевый маршалокъ, головный командантъ ґен. Фідлеръ и богато иншихъ ґенераловъ и офіцѣрвъ.

Дирекція касы ощадности у Львовѣ на надзвычайнѣмъ засѣданю дня 1 с. м. ухвалила зложити 50.000 коронъ на гуманітарнѣ цѣли краевѣ; грошѣ тѣ має ся ужати въ порозумѣню зъ намѣстникомъ по мысли интенціи цѣсаря. Дирекція ухваленого датку не призначила выразно на жадну цѣль длятого, бо рада бы дати починъ до утворенія якоись бѣльшои фундациі краевои, котра лишь такимъ чиномъ може повстати, коли капіталы, посклады на памятку цѣсарского ювілея безъ выразного указаня якоись цѣли, опѣсля дѣстануть одно и те саме призначенє.

Галицка ц. к. сторожа скарбова постановила за вѣдомостію и дозволомъ президіи краевои дирекціи скарбу утворити запомогову фундацію им. Фр. Іосифа. Фундація має повстати зъ добровѣльныхъ складокъ скарбовои сторожи.

Въ Дрогобичи рада мѣска на засѣданю д. 30. падолиста с. р. постановила зъ нагоды цѣсарского ювілея призначити 400 коронъ на будову капличѣ при ювілейнѣмъ костелѣ у Вѣдни; мѣста каса щадинча призначила на ту саму цѣль 200 коронъ. Такожь постановила рада мѣска дѣмъ для промысловои школы, котра буде звати ся: „Ювілейна школа промыслова им. цѣсаря Фр. Іосифа I.“ Вкѣнци ухвалено д. 2. грудня роздати милостиню мѣжь убогихъ зъ фондѣвъ мѣскихъ.

Въ Станиславовѣ, де стоить позкъ драгонѣвъ им. цѣсаря Франціа Іосифа I., прибрала особливо урочистость вѣйскова вызначный характеръ. Для всеи залоги вѣдправлено д. 2. с. м. полеву службу Божу. По вѣдправѣ командуючій ґенералъ бар. Кравсъ промовивъ до вѣйска по нѣмецки, опѣсля майоръ краевои оборони Витошиньскій по польски, дальше капітанъ Щенсновичъ по руски, а наконецъ одинъ ротмистръ драгонѣвъ по чески (властиво до руского вѣйска належало напередъ промовляти всѣми можливыми языками, а на самъ конецъ по руски). Потому ґен. Кравсъ вручивъ полковникови драгонѣвъ им. цѣсаря Фр. Іосифа I. даръ вѣдъ цѣсаря для полку, прегарну срѣбну, богато золочену трубу, при котрѣй на шовковѣй матеріи вишиса золота медаль цѣсарска, выбита зъ 200 дукатѣвъ. Полковникъ передавъ трубу при гомонѣ бубнѣвъ и цѣсарского маршу полковому трубачеви, а сей проводженый кількома офіцѣрами обійшовъ ряды залоги трублячи на новѣй трубѣ. Наконецъ роздано жовнѣрямъ ювілейнѣ медалѣ.

У Вѣдни въ церкви св. Стефана вѣдправивъ кардиналъ Ґрушa службу Божу на интенцію цѣсаря. На службѣ було кількa архикнягинь, найвышій достойники дворскій, міністры, президіи обохъ палатъ парляменту, бурмістръ и его заступникъ, начальникъ властей державныхъ и мѣскихъ и т. н. Вѣденьска рада мѣска мала вполудне урочисте засѣданє. Бурмістръ д-ръ Люґеръ выголосивъ одвѣтну бесѣду, въ котрѣй особливо зазначивъ розвитокъ мѣста за панованя Милостивого Ювілата. Потѣмъ хоръ, зложеный зъ 500 спѣвакѣвъ, вѣдспѣвавъ першу зворотку народного гимну. Вечеромъ було мѣсто величаво освѣтлене.

Цѣсарь разомъ зъ усею найвышою родиною бувъ д. 2. с. м. въ Вальзе на службѣ Божѣй, вѣдправленѣй надворнымъ пароxомъ. О год. 1. по полудни вѣдбувъ ся родинный обѣдъ.

Справы парляментарнѣ.

Якъ вѣденьскѣ часописи доносять, умова гр. Туна зъ угорскимъ правительствомъ щодо угодовои провізорія має впередъ одержати цѣсарску санкію, а доперва вѣдтакъ провізорія буде предложена обомъ парляментамъ. Коли наступить парляментарна дискусія сего поки-що годѣ перед дѣти. На всякій случай засѣдання мають тревати до 20-ого с. м., щобы бодай угод а комісія могла радити. Neue Montags-Ztg. ише: „Угодову провізорію предложать рламентови ще сего тыждня. Пѣсля послѣднои умовы обохъ правительствъ провізорія має бути уложена на пѣвъ року. На такій самый періодъ часу має бути задержане дотеперѣшне вѣдношеня комъ. Парляментъ має радити до половины грудня, щобы по короткѣй перервѣ, выкликавѣй сессію соймѣвъ, розпочати наново нарады зъ початкомъ сѣчня“. По соймовыхъ сесіяхъ парляментъ мавъ бы вѣбратись дня 7 сѣчня и радити безъ перервы до марта 1899 року. Иншѣ часописи пишуть, що въ справѣ дальшихъ нарадъ рады державнои ще нѣчого не порѣшено, бо се буде зависѣти вѣдъ поступу праць въ краевыхъ соймахъ.

На завтрѣшнѣмъ з а с ѣ д а н ю п а л а т ы п о с л ѣ в ъ міністеръ фінансѣвъ предложить буджетъ и выголосить довше exposé. Станесь очевидно се тогдѣ, коли опозиція не скористае зъ реферату комісіи для удѣленя наганы и не выкличе крикливыхъ споровъ! Угодова и буджетова провізорія не будуть внесенѣ на столъ палаты завтра, але доперва на однѣмъ изъ слѣдуючихъ засѣдань. Надѣя правительственныхъ кругѣвъ, що обструкція розбѣе парляментарнѣ нарады и выратуе правителуство, даючи ему въ руки §. 14-ый, цѣлкомъ вже розвѣяла ся.

Переглядъ політичный.

Въ у г о р с к ѣ м ъ с о й м ѣ п. Кошутъ мотивувавъ свою интерпеляцію въ справѣ вѣдповѣди гр. Туна на интерпеляцію пп. Енгля и Яворского о выганяню зъ Нѣмеччины австро-угорскихъ горожанъ славянскои народности. Кошутъ питае: чи вѣдповѣдь наступила за попереднымъ дозволомъ міністра справъ заграничныхъ и чи угорске правительство не добачуе въ тѣй вѣдповѣди небезпечности для тридержавного союза, котрый може захитатись незвычайными погрозами, зъ якими выступивъ гр. Тунъ, мимо обѣтницѣ пруского правительства, ще цофне свои радикальне розпорядженя. Интерпелянтъ зазначивъ велику вартость тридержавного союза, котрый є запорукою мира, особливо въ огляду на союзъ Франціи зъ Россіею. Угорщина мусить запротестувати противъ того, щобы зъ егоистичныхъ мотивѣвъ внутрѣшнои політики було

— А що? въ-вѣдки?

— Та таки тамтейшѣ, — вѣдповѣвъ знова вѣзникъ.

— А „тота трета“ що за одна?

— Котра?

— Тота въ серединѣ.

Вѣзникъ обернувъ ся та ставъ приглядати ся. За той часъ Галя перейшла на край и рядъ богинь перемѣнивъ ся.

— Та то таки самѣ ємосць дзеканова добродзѣйка, — осмѣливъ ся остаточно порекомендувати.

Паничеви вѣдпала охота засягати дальшихъ информацій. „Оселъ!“ — подумавъ знова — дурный туманъ и пѣвголовокъ зѣ своимъ стереотипнымъ „байбардзо“!

Изъ наведеныхъ педаґоґічныхъ слѣвъ, що „стереотипно“ окрашали думку автора, можна було заключати, що се якѣйсь панъ професоръ. О имя не трудно було допытати ся.

Андрѣй мавъ справдѣ за пару мѣсяцѣвъ здавати испытъ на учителя ґімназіяльного. Що бувъ не въ гуморѣ и сыпавъ „ослама“ на всѣ боки, годѣ, бо трохи перемерзъ. А що по легкѣмъ футрѣ надягнувъ „хлопскій“ кожухъ, зъ того можна було догадувати ся, що або боявъ ся въ дорозѣ до стациі перемерзнути, або хлопскон одежѣ не цуравъ ся. Завертаючи черезъ „Фѣрмана“ кожухъ, казавъ по себе знова выѣхати въ недѣлю до зелѣзницѣ, а коли-бы не приѣхавъ у недѣлю, то ажь за три недѣлѣ. Вѣдъ вѣзника можна було решту выѣдати ся подрѣбно.

Андрѣй вертавъ теперь вѣдъ брата зъ хрестинъ, котрѣ однакъ не вѣдбули ся, бо кума заслабла, а Андрѣй, кумъ, не пристававъ на будь-яку куму. Не було конечнои потребы такъ дуже спѣшити ся зъ хрестинами, тому и вѣдложено ихъ на пѣзнѣйше. Андрѣй ѣхавъ теперь до Львова на вечерокъ, а може й на довшій часъ. Пѣбчь приготовленя до испыту на „сталого“, бувъ Андрѣй також не вѣдъ того — оженити ся або бодай заручити ся, кобы лишь по любови.

Гостѣ поробирались у ждальни. Давнѣйшій фіґуры представлялись теперь трохи користнѣйше.

— Галю! пѣйди подивн ся до фѣры, чи мы чого не забули! — заговорила панѣматка.

— Андрѣевн здавало ся, що здрѣгнувъ ся, почувши те имя. Его колишна нѣбы то любка звалась також Галя... Але-жь легко ошибнути ся... кожда десята дѣвчина може звати ся Галею.

На купѣ лежало сѣмь дамскихъ пакунковъ. Галя перечислила — осторожнѣсть не завадить.

За той часъ Андрѣй мавъ нагоду перестудіювати черты Галиного лица.

— Она! — подумавъ, добачаючи у неи нѣбы знакому колись институтку Галю.

Мавъ надбѣти повздъ. Панѣ-матка вышла напередъ зъ пакунком, за нею панны.

— А де-жь ще нашъ кошичокъ зъ вікгуалами? Галю! ты забула? Побѣжи скоро, бо спѣзнимо ся!

Галя повернула ся въ сторону ждальнѣ. Андрѣй державъ кошикъ у рукахъ, готовъ прислужитись панночцѣ.

— Дякую красненько! — сказала Галя, чомусь паленѣючи.

— Прошу дуже! се честь.. — проче пробурмотѣвъ вѣдъ носомъ.

Она! — подумавъ. Бувъ лихій самъ на себе... сказавъ абсурдъ: „се честь“... що? пакунки носити? Чому не ставъ пакеромъ, вошаремъ? Такъ побешитати ся!... скандалъ... понизити ся.. Е, чортъ бери! для ладнои панночки и побешитати ся не соромъ... Карій очи его збентежили — и всѣвъ до купе.

А Галя думала собѣ: Десь я его вже бачила... але де? — И бѣдна потягла кушу кошичкѣвъ и коробочокъ до купе.

Повздъ рушивъ.

II.

Пѣсля вечерка настала нова доба въ житю Галѣ. Дотеперь она переважно балакала, пустувала, а теперь — головно думала. О чѣмъ? У кождого своя думка. А у неи? О всѣмъ и о нѣчѣмъ. Що-до сего послѣднего, то можна бы сказати, що житя и поведене Галѣ остало незмѣнене. Та сама провѣдна нитка въ обохъ періодахъ житя: всьо и нѣчо.

Бувало лепече, говорить, одно другого не держить ся. Де-не-де вырине промѣнь якоись путньои думки, та небавомъ притьмить ся мрака дитинячои пустоты. Пуста балаканка, сваволя, пестощѣ зъ мамою — отъ и цѣла ся дотеперѣшна дѣяльность — звычайно дитина.

А вѣдъ теперь наче споважнѣла: балакае менше, въ кружку родинномъ чуе ся мовь не своя, якусь тайну скрывае въ душѣ. Дарма, що така таинственность враджуе ся. Мати и тѣтка часомъ заговорять про се. До матери всмѣхнеть ся, тѣтчина зависть дразнить ся. Галя любить свого Андрѣйка, а они торочать нитку по нитцѣ ся задушевнои тайны. Она когось выглядае, хоче зъ нимъ подѣлитись враженями, тайнами... Нема того! Дѣвчина по ночахъ не спить, а думае: про нього и про родичѣвъ и про тѣтку и про „вуйцю“ и про „Русалку“, а иподѣ и надъ собою глубше застановить ся. И тогды она вѣдчувае въ собѣ вразливу душу, якусь енергію и добру волю щось робити, а головно працювати надъ собою. Бѣдна она! Ся нема кому спровадити на правдивый шлях... А такъ полишена самѣй собѣ одна одинока. Може и заплаче часомъ крѣзь сонъ... хто то знае? А може тѣ всѣ порывы, змаганя, енергія — то нѣчого ще такъ дуже серіозного? Звычайна перша жѣночa любовь? Але й она маe свои свѣтлѣ стороны, проявы... будучность. Годѣ якъ слѣдъ збагнути кохаюче, молоденьке серце дѣвоче...

(*Конець буде.*)

захитане приязне відношене Австрія до Нѣмеччины.

—

О нарадахъ противанархістичної конференції въ Римѣ доносять въ Лондона, що нема надѣї, абы конференція приняла проектъ взаимного выдавання собѣ анархістовъ всѣми европейскими державами. Найенергічнійше оперла ся тому Англія и проектъ сей фактично вже закинено. Конференція одержує безнастанно зъ усѣхъ сторонъ свѣта множество рукописныхъ и друкованыхъ студій о анархізмѣ и анархістахъ. Тѣ меморіялы мѣстять въ собѣ по-найбільше викладъ анархістичныхъ доктринъ або ихъ оборону, по-части також вказівки и проекты, якъ зробити анархістовъ нешкідными, и т. п. Въ деякихъ зъ нихъ мѣстять ся погрозы для членовъ конференції. Делегаты рѣшили перестудіювати всѣ тѣ письма въ комісіяхъ и евентуально зробити зъ нихъ ужитокъ въ справозданяхъ зъ конференції. Наради відбувають ся довѣрочно, такъ що часописи зъ великимъ лишь трудомъ одержують информації. — Вчера відбувъ ся въ Квірinалѣ у короля галевый обѣдъ для членовъ конференції.

Відзнаки ювілейні.

(*Дальше.*)

Золотый крестъ заслуги въ короною: рахунковый радникъ въ краєв. дирекціи скарбу Снан. Абтъ у Львовѣ, о. Волод. Балицкій въ Испасѣ, игуменъ Братовъ милосердя Льок. Бернатекъ въ Краковѣ, директоръ добръ Фр. Біхтерля въ Бульовицяхъ, проф. учит. семин. Іосифъ Беденінъ въ Краковѣ, кс. Людв. Біковскій въ Ляшкахъ, бурмістръ д-ръ Людв. Брудзиньскій въ Микулинцяхъ, старшій. управ. цловый Юл. Бутковскій у Львовѣ, бурмістръ Кв. Цетнарскій въ Ланцутѣ, рах. радн. въ дир. скарб. Едм. Цешекъ у Львовѣ, канц. офіц. Верн. Цечкевичъ въ Краковѣ кс. Алекс. Ціло въ Торкахъ, лѣкарь д-ръ Людв. Цѣкліцеръ въ Добромилю, канц. офіц. Авг. де Льожъ у Львовѣ, повѣт. комісъ. Ферд. Винк. Добровольскій въ Краковѣ, канц. директ. Кар. Духевичъ въ Сяноцѣ, кс. Ив. Душиньскій въ Райбродѣ, канц. офіц. Кароль Еберль въ Перемышли, проф. учит. семинар. Адольфъ Енгель въ Рашевѣ, о. Мих. Фацієвичъ въ Лѣщинѣ, кс. Ив. Фідоръ въ Драгинѣ, инсп. под. Юл. Фішеръ въ Золочевѣ, ревідентъ рах. дир. скарбу М. Флисовскій у Львовѣ, дир добръ Иг. Франкль въ Бродахъ, инсп. держ. зелѣзниць Ал. Гецъ у Львовѣ, офіціялъ держ. зелѣзниць Вол. Грамскій въ Підволочискахъ, о. Конст. Грушкевичъ въ Куликовѣ, дир. добръ В. Гетнеръ въ Тушовѣ, гірн. управит. Ж. Гейда въ Качицѣ, управит. добръ Сильв. Голубовскій въ Перегиньску, проф. уч. сем. Ив. Яхно въ Станиславовѣ, инж. Станъ Ядловскій въ Камѣнцѣ струм., побор. под. Юр. Юнгъ въ Коломыи, урзд. табулѣ грунт. К. Ющакевичъ въ Ялѣ, управ. почты А. Каспшицкій въ Ярославѣ, надком. скарб. сторожи Север. Кисѣлевскій въ Бродахъ, управ. салины І. Кліба въ Стебнику, повѣт. ветер. К. Кліхъ въ Краковѣ, д-ръ В. Ключъ-Кульчицкій вójтъ въ Мендреховѣ, кс. М. Кольоръ въ Гдовѣ, о. Ив. Кормошъ въ Арламбовскій Волѣ, контр. скарб. В. Котірсъ въ Рашевѣ, надком. скарб. сторожѣ Ив. Ковачъ въ Краковѣ, почтмайст. Ис. Ковальскій въ Рогатинѣ, дир. помóчн. уряду прок. скарбу Левъ Ковальскій у Львовѣ, посолъ Фр. Крамарчикъ въ Бялой, под. поборець Іос. Кравсъ въ Бережанахъ, кс. Круліцкій въ Кукизовѣ, о. Зенонъ Кравичъ въ Негрибцѣ, б. управ. добръ Фр. Кшишковскій въ Кшешовицахъ, дир. педаг. завед. Іос. Куржицкій въ Краковѣ, о. Мих. Кульматицкій въ Городку, дир. канц. І. Кунцій въ Н. Санчи, надзир. держ. зелѣзн. Мар. Кучинь-скій у Львовѣ, надком. скарб. сторожѣ К. Ланґевичъ въ Сокали, кс. Іос. Ленартовичъ въ Любчи, о. Сев. Левицкій въ Городенцѣ, будовничій Ив. Левиньскій у Львовѣ, о. Іос. Лѣсковацкій въ Сосвицѣ, управ. добръ Кар. Мадейскій въ Ланцутѣ, Леон. Маєюкъ въ Мостискахъ, управ. домены Іос. Мавльцъ въ Мѣзуни, под. поборець Іос. Мединьскій въ Золочевѣ, секретарь суду пов. Г. Мяончиньскій въ Скалатѣ, касіеръ магістр. Войт. Микулевичъ въ Бродахъ, резідентъ держ. зелѣзн. Ер. Милашевскій въ Краковѣ, управ. економ. директоръ скарбу Генр. Навратіль у Львовѣ, дир. фабр. тютюну Корн. Оппенаверъ въ Монастирискахъ, бурм. Ферд. Пааръ въ Яворовѣ, адъюнкт. ур. помóчн. дир. скарбу Юр. Паляцка у Львовѣ, віцебурм. Р. Пальхъ въ Ялѣ, бурм. Петро Підставскій въ Соколовѣ, проф. Корн. Полянъскій въ Коломыи, управ. домены Ф. Полюшиньскій въ Калуши, инсп. держ. зелѣзн. В. Порадовскій въ Станиславовѣ, посолъ, Ив. Поточекъ, инж. В. Позникъ у Львовѣ, надинсп. под. А. Прохаска у Львовѣ, о. Ив. Проскурницкій въ Коропцы, віцебурм. Л. Вунчертъ въ Тернополи, инжінеръ Л. Регецъ въ Тарнобжегу, поб. под. В. Розенфельдъ у Львовѣ, о. Ник. Рожаньскій въ Мостиски, проф. учит. сем. А. Руцінъскій въ Тарновѣ, надинсп. под. К. Сабуда въ Новомъ-Санчи, пов. ком. Ф. Шейбаль въ Бялой, упр. карн. зав. Л. Шнайдеръ въ Станиславовѣ, нач. стації зелѣзн. Ф. Седлячекъ въ Краковѣ, бурм. Іос. Сорочиньскій въ Кутахъ, геом. А. Шпандаверъ въ Самборѣ, пов. инсп. шк. Іос. Стісъ въ Краковѣ, адъюнкт. пом. уряду дир. скарб. Андр. Сгетковичъ у Львовѣ, о. Конст. Строцкій въ Рудникахъ, проф. П. Свѣдерскій въ Станиславовѣ, бурмістръ М. Свѣховскій въ Радимнѣ, секр. рады пов. Ив. Шанецкій въ Мѣльцу, инсп. держ. зелѣзн. Ив. Шийковскій въ Перемышли, кс. М. Тенольницкій въ Тарновицы нóльнóй, кс. Ив. Шпопіморскій въ Кохавинѣ, управ. домены Л. Унгеръ въ Добромилю, о. Мих. Вагилевичъ въ Княжолуцѣ, дир. канц. Бр. Валігурскій въ Перемышли, геом. Ив. Вцѣлякъ у Львовѣ, комісъ. поліціу В. Венцъ у Львовѣ, членъ выдѣлу товар. Чер. хреста Леонтина Вернерова у Львовѣ, упр. уряду цлов. Володис. Влодковскій въ Бродахъ, кс. Кар. Вольвовичъ въ Рыботичахъ, бурм. Бат. Высочаньскій въ Сокали, надинж. держ. зелѣзн. А. Закъ въ Тернополи, кс. М. Цавсъ въ Радеховѣ, инсп. пóвн. зелѣз. Вол. Жебранскій въ Щаковѣ, управителька карн. зав. для женщинъ Розалія Звитакъ у Львовѣ, проф. уч. сем. Ант. Жуковскій въ Краковѣ, о. Кипр. Жуковскій въ Кощлякахъ.

Золотый крестъ заслуги: почтм. и бурм. Альб. Арцішевскій въ Городенцѣ, упр. добръ Григ. Баронічъ въ Кривбмъ, дир. выдѣл. школы Т. Бернадзикевичъ въ Ялѣ, нач. гром. Ив. Боднаръ въ Торговѣ, антик. Стан. Бурса въ Косовѣ, секр. маг. В. Цяпы въ Вѣличцѣ, дир. нар. шк. Фр. Дбаловскій въ Вадовицяхъ, дир. шк. выд. Юл. Фонфара у Львовѣ, инж. держ. зелѣзн. Аба Фішлеръ въ Тернополи, старш. комісъ. скарб. сторожи Андр. Флюнтъ въ Золочевѣ, дир. выд. шк. А. Гетліхъ въ Краковѣ, секр. пов. Кар. Голімонтовичъ у Львовѣ, нач. гром. Казим. Гайдзиньскій въ Чорнбй вели, надком. скарб. сторожѣ Ф. Гофманъ въ Тарновѣ, пов. секр. Ив. Голюка у Львовѣ, учитель Фр. Иравтъ въ Золочевѣ, дир. нар. школы Мих Кочиркевичъ въ Перемышли, дир. выд. шкблъ Ив. Косманъ въ Н.-Санчи, о. Теодоръ Костишинъ катихитъ въ Стрыю, учит. Іос. Кублинъ въ Лежайску, пов. секр. Іос. Кузнаровичъ у Львовѣ, директорки выдѣл. шкбл. Винк. Льонщанъ у Львовѣ и Конст. Лопушаньска въ Самборѣ, вач. гром. Ив. Мадей въ Лішкахъ, управ. добръ В. Мадеевскій въ Підгородищу, нач. гром. Ив. Манастирскій-Сяджейовичъ въ Кійдановѣ, комісъ скарб. сторожи Ив. Марморовичъ у Львовѣ, дир. выд. школы М. Мехлеръ въ Ярославѣ, нач. гром. Францъ Нартовскій въ Нараєвѣ, голови. контр. податк. уряду В. Навратіль у Львовѣ, учитель д-ръ Ив. Немецъ у Львовѣ, дир. нар. шк. Г. Новицкій въ Станиславовѣ, емеритованый канц. директоръ Раф. Окиньскій въ Самборѣ, инж. зелѣзн. держ. В. Павловскій въ Станиславовѣ, пов. секр. Т. Пельцъ въ Рашевѣ, офіц. скарб. дир. Якбвъ Печѣника у Львовѣ, контрольоръ Gazet-ы lwowsk on Ант. Писарскій, офіц. намѣст. Кл. Репушиньскій у Львовѣ, учит. Ив. Ружаньскій въ Бохни, дир. выд. шк. Ив. Рущиньскій въ Тарновѣ, учит. нар. Фр. Шальтанекъ въ Яворжнѣ, дир. добръ Тома Шнайнеръ въ Лысци, под. ком. С. Скибиньскій въ Краковѣ, контр. фабр. тют. В. Сыкорскій въ Монастирискахъ, под. поборець Сев. Слюсарекъ въ Тичинѣ, кс. В. Смоляскій въ Краковѣ, пов. секр Едм. Стадницкій у Львовѣ, под. побор. Ив. Стебницкій въ Кутахъ, дир. нар. шк. М. Степекъ въ Дроговыжи, под. поб. С. Шумскій въ Перемышлянахъ, нач. мѣск. огн. сторожи С. Шитильницкій въ Тернополи, дир. выд. шк. Ант. Тишковскій въ Бродахъ, под. побор. В. Вальтенбергеръ въ Дрогобичи, дир. выд. шк. І. Вісньовскій въ Бялой, офіц. намѣстн. П. Войнаръ у Львовѣ, под. поб. М. Завадскій въ Белзѣ и надком. скарб. сторожа В. Завулиньскій у Львовѣ.

(*Конецъ буде.*)

☞ При нагодѣ послѣдного въ сѣмъ році мѣсяци відзиваємось до нашихъ Р. Т. Передплатниковъ: Зъ причины *значныхъ залеглостій* передплаты наше *Видавництво мусѣло задовжити ся* въ друкарни и въ фабрицѣ паперу, а теперь мусить довги выровнати. Мусимо отже звернути ся до и шихъ Передплатниковъ зъ умильною просьбою, щобы *залеглости якъ найскорше присылали!* Тымъ заощадять и собѣ непріятности, бо мы були бы приневолені нашимъ довжникамъ высылку „Дѣла“ відъ д. 1 (13) с. м. застановити.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новомъ-Санчи!**

— **Въ справѣ памятника Иванови Котляревскоми** въ Полтавѣ повѣдомивъ полтавскій генералъ-губераторъ полтавску городску управу, що помѣщеня на памятнику написи „Рóдний край першому народному поетови Иванови Котляревському“ въ языцѣ малорускомъ — міністеръ внутрѣшныхъ дѣлъ уznавъ „неудобнымъ“ хотяй не потягнувъ ся, щобы та сама напись була умѣщена въ „русскомъ“ языцѣ. Натомѣсть міністеръ позволивъ умѣстати на памятнику дво прочій запроектованій городскою думою написи въ языцѣ малорускомъ, тóлько щобъ они були выписаній правописью урядово установленою для малорускаго языка. [Правопись се свого рода фонетична: выкинено зъ нея буквы: *ѣ, ѳ*: на звукъ *і* заведено лишь одну буквy „и“ а на звукъ *и* лишь одну „ы“.] Тій двѣ написи, який міністеръ до воливъ умѣстати на памятнику по малорусски, то: 1) „Дóгода въ семействѣ, де миръ и тишина, щасливій тамъ люде, блаженна сторона“ [зъ „Наталки Полтавки“] — 2) „На вѣчну память Котляревскому: Слава сонцемъ засіяла, не вмре Кобзарь, бо на нѣби його привитала“ [зъ Шевченка]. — Що міністеръ, дозволяючи двѣ украиньскій написи, не дозволивъ третои, головнои, се свѣдчить, що россійске правительство все ще не хоче цѣло зóрвати зъ огидною традицією указу въ 1876 року, що нанѣсъ соромъ для Россіи середъ усѣхъ культурныхъ народóвъ свѣта.

— **Руско-народній товариства въ Перемышли** пригадують Р. Т. Публицѣ, що *святочный вечеръ новѣйшя вóдрожденія нашои літературы* вóдбуде ся *вже сего четверга* [8-ого с. м.]. Зъ замовленемъ білетóвъ треба спѣшити ся, бо вже ихъ не богато. Вкбпци просить ся Р. Т. участниковъ того свята, щобы явили ся въ сали „Сокола“ передъ 7 ою годиною, бо точно о 7-бй вачне ся вечеръ и дверѣ запруть ся. [*Прим. Ред.* Перемыске свято ювілейне буде що до програмы красне, якъ рѣдко. Завтра подамо о тбмъ де-що бóльше].

— **Зъ Наукового Товариства им. Шевченка.** Сóбольне засѣданє всѣхъ трохъ секцій вóдбуде ся въ середу о год. $5^1/_2$.

— **Комітетъ украиньско-рускои выдавничои спóлки** спрошує на дефінітивну нараду надъ статутомъ на четверъ 8-ого к. ст. о год. 3 до салѣ „Руской Бесѣды“ у Львовѣ всѣхъ, хто дотеперь зголосивъ ся або зголосивсь бы въ самъ день наради до спóлки зъ удѣломъ.

— **Вóдъ Вп. д-ра Мих. Короля зъ Жовкви** одержуємо отсе письмо: На умѣщене въ 258 ч. „Дѣла“ зъ 18 (30) падолиста с. р. спростованя п. І. Матерны зъ Жовкви позволяю собѣ подати до публичнои вѣдомости, що ц. к. краєва Рада школьна була змушена, мимо рóзнородныхъ протекцій жовкóвскихъ, усунути того-жъ Матерну въ дорозѣ дисциплінарнóй изъ занимании имъ посады молодшого учителя въ Жовкви. Не помогла отже и депутація жовкóвскихъ мѣщанъ вóдъ проводомъ бурмістра, а побѣдила справедливость, котра взявши верхъ надъ протекцією увільнила школьництво вóдъ чоловѣка, котрый не приносивъ имъ чести. Тымъ способомъ дано менѣ и многимъ другимъ черезъ п. Матерну покривдженымъ на чести повну сатисфакцію, а въ виду того не уважаю потрѣбнымъ вóдповѣдати на спростоване, котре вóдъ початку до кóнця есть неправдиве. — *Д-ръ Михаилъ Король.*

— **Выдѣлъ товариства Бурсы имени св. Ст. Николая** въ Перемышли має честь запросити отсимъ всѣхъ своихъ Р. Т. членóвъ и добродѣевъ якъ и загаломъ перемыску и доохсестну руску громаду на посвячене институтского будынку, збудованого и отвореного на цѣли товариства у вересни сего року. Торжественне посвячене вóдбуде ся дня 8 н. ст. грудня о 10 годинѣ рано, а передъ посвяченемъ вóдбуде ся о годинѣ 8-бй богослуженя на интенцію Бурсы. Чину благословенія довершить Преосв. Еп. К. Чеховичъ, почестный членъ товариства, о тбмъ Р. Т. членóвъ зъ радостію повѣдомляємо. — Вóдъ Выдѣлу Бурсы им. св. О. Николая въ Перемышля. *Грим Цеглинскій* предсѣдатель *Д-ръ Т. Кормошъ* секретарь.

— Дня 8 н. ст. грудня вóдбуде ся о 11-бй годинѣ рано въ Перемышли въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ селяньске вѣче, скликане тамошною „Селяньскою Радою въ Перемышли“ изъ слѣдуючою програмою: 1) Політичне положенє селянъ въ повѣтѣ. 2) Выборы до Рады повѣтовои. 3) Справы економічні: а) економічне положенє селянъ, б) примусовій спóлки господарскій, в) неподѣльность грунтóвъ. 4) Внесенія участниковъ. Вóдъ Выдѣлу „Селяньскои Рады въ Перемышли“ *Д-ръ Кормошъ* голова, *Т. Микита* за секретаря.

— **Урядова демораліза́ція.** Пишуть намъ: Недавно доносили газеты, що въ селѣ Пилахъ жовкóвского повѣту пострѣлявъ вóйтъ Кирило Кулеша дуже тяжко свого брата, та вóдтакъ самъ утѣкъ и доперва ледви у Львовѣ удало ся жандармерія придержати его и вóддати до суду. Отже хочу вамъ описати, хто то бувъ той Кирило Кулеша. Зъ разу бувъ вóнъ дякомъ въ своѣмъ селѣ, але що бувъ чоловѣкомъ вóйсковымъ и письменнымъ, отже зробила его громада зъ першу писаремъ а потóмъ обóбрала и вóйтомъ. Будучи цѣкавымъ, пóзналъ вóнъ дуже скоро, що лишень тымъ вóйтамъ добре, що трамають по польску сторону, отже зачавъ при всѣхъ выборахъ выслугуватись пану старостѣ и обдурювавъ громаду въ такій способбъ, що вóдъ якихъ десять лѣтъ не мала руска сторона анѣ одного певного и честного выборця зъ Пилъ. За те выбрали его панъ староста членомъ рады повѣтовои, выдѣлъ повѣтовый призначавъ его щорбчно делеґатомъ до асентерунку, за що побиравъ грубѣ грошѣ, — словомъ: бувъ то панъ на цѣлу губу. Панъ староста называвъ его перлою межи вóйтами, тожъ не зважавъ навѣть на тое, що Кирило въ послѣднихъ рокахъ мавъ таки на добре розпити ся, нно — якъ зачуваємо — вже таки его одного представивъ бувъ Ц. В. цѣсареви до удекорованя срѣбнымъ хрестомъ заслуги. Ажъ тутъ Кирило опинавъ ся въ криміналѣ, а панъ староста мусѣвъ собѣ внесокъ живо вóдликати та срѣбный хрестъ дóставъ польскій вóйтъ зъ Станиславки Kozar За що той? — сего нѣхто не знае.

— **Кружокъ рускихъ академиковъ горничихъ „Чорногора“ въ Лубнѣ** [Leoben] доносить намъ: На звычайныхъ загальныхъ зборахъ Кружка „Чорногора“ выбрано дня 12 н. ст. надолиста такій выдѣлъ: голова Володимиръ Бородайкевичъ, справникъ Михайло Безпалко, касіеръ Стефанъ Кубікъ, комісія контрольна: Юліанъ Мудракъ и Еманоилъ Теодоровичъ.

— **Великій пожаръ** въ Дѣдушичахъ великихъ повѣту стрыйского. Зъ Стрыя пишуть намъ: Дня 3 грудня с. р. згорѣло майже цѣле село Дѣдушичѣ великій. Сѣмдесять и кóлька господарствъ лежать въ попелѣ и грузу зъ цѣлымъ майномъ, збóжемъ и всѣмъ инвентаремъ. *Руске Касино въ Стрыю*, хотячи притти зъ першою помочію погорѣльцямъ, устроює на ихъ дохóдъ въ четверъ 15 ого н. ст. грудня *концертъ сполученый съ аматорскимъ представленемъ*. На сей концертъ нехай поспѣшає цѣла Стрыйщина! Хто не зможе, нехай пришле свою лепту. Наддатки приймаютъ ся зъ подякою.

— **Цѣкава новація при богослуженю.** Пишуть намъ: Въ день цѣсарского ювілея дня 2 грудня бувъ я на богослуженю въ церкви оо. Василіянъ въ Жовкви. Богослуженє вóдправлявъ зъ асистою старый архимандрить о. Жуковскій. Отже при „великóмъ Входѣ“ замѣсть „и весь священническій, діяконьскій и иноческій чинъ“ чую, слова „и все всечестное епископство католическое“ [!]. Я дармо слѣдивъ по розличныхъ молитвенникахъ, та такихъ словъ нѣгде не бачивъ. Може церковній власти будуть могли сесю загадку выяснити.

— **Дрóбни вѣсти.** Въ Празѣ померъ дня 2 с. м. въ 33 році житя многонадѣяный чеський маляръ Людвикъ Марольдъ. — Намѣстникъ гр. Пінінъскій выѣхавъ нинѣ до Вѣдня. — Дня 29 м. т. посвячено торжественно школу народну въ Чуперносовѣ коло Перемышлянъ. — Львóвскій головный комендантъ ґен. Фідлеръ именованый властителемъ 30 ого полку пѣхоты; зъ сеи нагоды вóдбуде ся у Львовѣ невдовзѣ велике вóйскове торжество. — Професоръ львóвскои політехніки Юл. Захарієвичъ дóставъ титулъ радника двора. — Постерунокъ жандармерія въ Слободѣ рунґурскій повѣта печенѣжиньского перенесено до Слобóдки лѣсной въ повѣтѣ коломыйскóмъ.

☞ Зъ симъ числомъ розсилаємо брошуру Наук. Товариства им. Шевченка въ справѣ передплаты на другій рóчникъ *Літературно-наукового Вістника* зъ додаткомъ *каталóґу книжокъ* книгарнѣ Товариства им. Шевченка.

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 5 грудня. Поліція заборонила вѣче, на котрóмъ звѣстный зъ аферы „zde“ редакторъ Клофацъ мавъ референувати о армія и націи. — Въ деякихъ кругахъ панує невдоволенє зъ причины, що бурмістра Підлішного помянено въ листѣ вбзначеныхъ. Уважають се за афронтъ. — Одинъ студентъ внѣсъ до полку въ Градци подане написане по чески о позволенє вóдбути тамъ вóйскову службу. Подане звернено зъ увагою, що просьбы не увзгляднено, бо петентъ не вмѣє по нѣмецки.

Вѣдень 5 грудня. Галицкій соймъ краєвый [а здаєть ся и нашій соймы] буде скликаный дня 28 с. м. на кóлькадневну сесію для ухваленя буджетовои провізорія. Вóдтакъ буде вóдроченый и скликаный наново въ мартѣ 1899 року. — Wiener Ztg. оголосила увóльненє Бакегема зъ становиска намѣстника въ Сталії, а его наслѣдникомъ именованый президентъ Шлезка гр. Клярі-Альдрінґенъ. Президентомъ Шлезка ставъ радникъ намѣстництва и управитель старостви въ Бреґенцъ гр. Іос. Тунъ-Гоґенштайнъ.

Загребъ 5 грудня. Студенты урядили онóгды передъ памятникомъ Єлачіча демонстрацію, кричали: „Прочь зъ Мадярами!“

Петербургъ 5 грудня. Зачинають промышляти, якъ бы спинити напливъ Хінцóвъ до Владивостока. Они загорнули тамъ майже всю торговлю и що-разъ бóльше прибувае хінськихъ ремѣсникóвъ. Хінцѣ цѣлковито усувають ся вóдъ решты людности, а поліція в супротивъ нихъ майже безсильна.

Парижъ 5 грудня. Шікартъ внѣсъ до касаційного трибуналу подане о компетенцію суду въ его справѣ.

Мадритъ 5 грудня. Въ Барцельонѣ выбухли студентскій розрухи. Молодѣжь поломила въ авли катедру и лавки, розгиѣвана, що вóдмовлено ѣй святочныхъ ферій. Доперва поліція зъ оружемъ въ руцѣ привернула порядокъ.

Берлинъ 5 грудня. Цѣсарь Вільгельмъ выѣде въ липни слѣдуючого року на цѣлый мѣсяцъ до Англія а вóдтакъ до Ірландія. Цѣлею его подорожи буде звидѣти головнѣ мѣста промысловѣ.

Альжіръ 5 грудня. На граници Марока прийшло до вóйны мѣжь двома ворожими племенами. Побѣдителѣ не щадили нѣ старцѣвъ, нѣ жѣнокъ побѣджéныхъ. Дѣвчата забрано зъ собою.

Вашингтонъ 5 грудня. Державный секретарь для военныхъ справъ предкладае помножити сталу армію до 100.000 вонякóвъ и выбудувати вздовжь цѣлои Кубы залѣзницю, щобы нею успокоити людность, даючи заняте тымъ, котрѣ е безъ працѣ. Окрбмъ того приноручае вызначити бóльшій квоты для убогихъ Кубанцѣвъ.

Надóслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицина ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятникѣ пишли Галицкои

поручае въ великóмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣдкі ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайни, тамные мѣрники, піоны, лібеля, нанометры и т. п.

Уряджене двóдникóвъ електричныхъ.

Всякій направки подагоджують ся якъ найкорнѣ и найдешевше. 4185

Ученикъ VIII. кл. гімназ. приме заразъ лекцію на селѣ. Може удѣлятн лекціи ученикамъ гімназіальнымъ и инпихъ школъ. Ласкавѣ зголошенія просить надсылати пôдъ А. Г. Терасопôль, poste restante. 468

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКІЙ до сѣкання мяса по зр. 4. Сита волосѣяний почвôрний до пшеничôвъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.
поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (противъ катедры.)

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВÔВСКЕ
Photo-Plasticon
46 разôвъ преміоване.
Въ сѣмъ тыждни в до побачення:
Мальовнича подорожь по Стирін,
Вступъ 10 кр. 278

Рештки хôдниковъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, кацы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рôзнѣ предметы декораційній по цѣнахъ бачно дешевыхъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“ Львôвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты безъ пôдвышшеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даровъ и оплатно. 190

Запрошене до передплаты на дѣло:
ПРИКАРПАТСКА РУСЬ
въ XIX-ôмъ вѣцѣ
въ біографіяхъ и портретахъ
єи дѣятелей
съ увзглядненьемъ замѣчательныхъ людей, котрыхъ 1772 р. заставъ при жизни,
маписавъ на пôдставѣ автобіографичныхъ записокъ и архивально-библіôтечныхъ матеріялôвъ
ИВАНЪ Е. ЛЕВИЦКІЙ.

„Прикарпатска Русь“ буде появлятись, почавши ôтъ падолиста 1898 р. правильно кождого другого мѣсяца **выпусками** по 7 листôвъ печати зъ портретами замѣчательныхъ дѣятелѣвъ. Кождыхъ 10 выпускôвъ буде становити томъ, а всѣхъ томôвъ буде шѣсть.

Пренумерата на 10 выпускôвъ выносить **10 коронъ**; на 5 выпускôвъ **6 коронъ**. Выпуски поодинокій не будутъ продаватись.

Пренумерату належитъ присылати выключно на адресу: п. **Антôнъ Хойнацкій**, управитель книгарнѣ Ставропігійского Института у Львовѣ, Руска улиця число 3.

☛ **Першій** выпускъ вже появився а вторый печатаєсь.

Вôдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсяцъ популярныхъ газетокъ „Батькôвщина“ и „Читальня“) тыжднева популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вôдповѣдае д-ръ **Костъ Левицкій**. Редакторъ просвѣтно-господарскои части **Василь Король**, учитель господарства.

Цѣлорôчна передплата выносить 2 зр., на пôвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львôвъ, рынокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣстить: 1) передовій статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сегорôчній сесіи соймовôй, о выборахъ, вôдозвы Краєвого руского комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховій переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеннях господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новôмъ законѣ дороговôмъ, О краєвôй продажи соли, О краєвôй акцизѣ вôдъ напиткôвъ, Вас. Нагôрного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Пеленьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зô всѣхъ сторôнъ краю; 5) порады, питання и вôдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспôльно-політичныхъ; 6) рухъ селянъства руского; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги зъ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промыслъ и торговля.

Старшій помôчникъ
бувшій самостôйный управитель склепу корѣнного, винъ и делікатесôвъ, пошукуе заразъ вôдповѣдного занятя. Адреса: Ад., Львôвъ, poste restante.
457 2 2

Диваны перскій
и портіэры
традиній (старинний)
продае, и уе и выпозичае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. — Пôльги въ сплатахъ пôсля умовы.
На жадане высылаемо нашій богато илюстрованій цѣнника даромъ и оплатно. 190

До П. Т. Властителѣвъ конеи.
Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванôвъ **„Au Louvre“** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по начудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадання наша богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Цѣс. корол. уприв.
Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ
Якова Шпрехера и С-ки
у ЛЬВОВѢ
поручае старѣ горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bouquet“ на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 866 18—?
☛ Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9. ☚

По нивькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львôвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 116—?

Пракседа з Созаньских Штенґель
має честь завідомити Пов. Р. Т. Публіку, що
записи на курс науки
☛ ТАНЬЦІВ ☚
розпочинають ся в сих днях.
Уділяє найновійших товариских і сольо танців, а на жадане також лекцій в приватних домах і в пансіонах. Приймає рівнож відрубні Кружки в осібних годинах в своїм салоні.
Близша відомість в Рынку ч. 8, І. поверх (через ганок). 422

ЛЕВ ЛОПАТИНЬСКИЙ
ДО БРАЗИЛІЇ!
Драма з галицкого еміґрацийного руху в 4 актах.
Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витискамі 50 кр. — На почтову оплату 5 кр.
Замовленя з провінції у автора ул. Зиблікевича ч. 18, Львів.
У Львові набути можна в Ставропигийскій книгарні.
414 6—6

☛ **Вже выйшовъ** ☚
Илюстрованый Календарь „Просвѣты“
на рôкъ 1899.
Дôстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за приѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Рынокъ ч. 10.

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ
принимае вкладки на
КНИЖОЧКИ
2219 **и опроцентовуе ихъ по**
4½% на рôкъ.

Подяка.

Всевышньому сподобалось збедати на мене и мою родину тяжкій допустъ та забрати менѣ найдорожшого сына Михаила Романа, правдиву потѣху мого туземного житя. Тяжко дôткненый превеликою стратою пôддаю ся зъ покорôю Єго всемогучôй воли и дякую зъ глубины душѣ всѣмъ тымъ Всечестнѣйшимъ и Высокоповажаным Отцямъ духовнымъ, що зволили ласкаво взяти участь въ похоронахъ мого любого сына; передовсѣмъ Высокоповажаному О. Совѣтникови Є. Гузареви и Высокоповажаному О. Д. Дорожиньскому, катихитѣ акад. гімназіи за вôдправленє панахиды надъ тѣломъ покôйного; Всечестнѣйшому и Высокоповажаному О. каноніковы и совѣтникови ц. к. Рады шкôльнои краєвои А. Тороньскому за ласкаву участь и провôдъ въ похоронахъ, такъ само Высокопреподобнымъ Отцямъ: Є. Гузареви, Д. Дорожиньскому, И. Туркевичеви, другому катихитѣ акад. гімн., К. Ярмовичеви, парохови при церквѣ св. Петра и Павла, Гоцкому, катихитѣ народ. школъ, и Сохацкому, парохови Лавôвъ. До великои вдячности и прилюдноі подяки почуваю ся такожь Всесвѣтлѣйшому О. митратови, ректорови сѣменища духовного, Туркевичеви такъ за сердечній слова спôвчуття якъ за ласкаве позволенє Высокоповажаным Питомцямъ взяти участь численну въ похоронахъ а передовсѣмъ Достойнымъ Участникамъ славнозвѣстного хору всѣмъ разомъ и кождому зъ окрема та дириґентови Высокоповажаному Пану Коростѣлеви. Дякую сердечно Высокоповажаному Пану Е. Харкевичеви, директорови акад. гімназіи и цѣлому зборови учительскому сеи гімназіи за спôвчуття въ моôмъ горю и ласкаву участь въ похоронахъ; то само Высокоповажаным Панамъ учителямъ Школы вправъ семинарій учит. муж., п. директорови Червиньскому, старшимъ учителямъ пп. Врецьонѣ и Граневичеви, що зволили зразъ зъ малыми школярыками, товаришами мого сына, вôддати ему послѣдну прислугу, и молодежи академічнои гімназіи за численну участь въ похоронахъ а особливо хôрови за вôдспѣваня панахиды. Наконець складаю найсердечнѣйшу подяку прилюдно всѣмъ тымъ Высокоповажаным Панямъ и Панамъ, котрій менѣ заявили свои спôвчуття будь-то устно будь-то письменно и вôдпровадили мою дитину на мѣсце вѣчного супочинку.

Романъ Цеглиньскій, отець. *Емилія Цеглиньска*, мати. *Иванъ Цеглиньскій*, братъ. 464 1—1

ТКАЦКЕ ТОВАРИСТВО
въ Глинянахъ
оголошуе, що має на складѣ великій засобы
КИЛИМÔВЪ
свого выробу 318 11—36
въ розмаитыхъ десенях
Цѣна по 6 зр. за 1 метеръ квадрат.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пôльгъ въ сплатахъ пôсля умовы.
Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣнній, хôдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лôжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.
Спеціальный вôддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхôвъ, рукавичокъ, панчôхъ, коронокъ и стяжокъ.
На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнникъ даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львôвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes“ пл. Капітульна ч. 3.** 190

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**
Львôвъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 67—?

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗИНҐЕРА, човенковій и обручковій (Ringschiff) зъ перворядныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше урегульований припоручає **ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ** (передъ тымъ І. Гардолиньскій) **Львôвъ Галицка 6.** 343

Такожь и на раты
безъ пôдвышки цѣнъ
диваны, портіэры, хôдники, ковдры ватованій, капы на столы и лôжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванôвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылаеся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Маю честь повѣдомити Впов. Р. Т. Публіку, що я отворивъ у Львовѣ
при ул. Сикстускôй пôдъ ч. 26
Цвѣтный Базаръ
и що всякій замовленя, входячій въ кругъ огородництва въ мѣсци, якъ и на провінціи, а то
ВѢНЦѢ и т. п.
выконую по найнизшихъ цѣнахъ
Я заосмотривъ ся у вôдповѣдний выконавчій силы и думаю, що буду мôгъ вдоволити всякимъ вымогамъ Впов. П. Т. Публіки.
Зъ найвысшимъ поважаньемъ
Д-ръ Евгеній Польоньчикъ и С-ка.
Адреса: Цвѣтный Базаръ Сикстуска ч. 26. 458 2—?

Выстава загальна
всходныхъ и инпихъ чужихъ и краєвыхъ диванôвъ, портіэръ, фіранокъ, хôдниковъ и дергъ на конѣ.
Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнôмъ освѣтленю.
Вступъ вôльный. Зачудовуючо дешевій цѣны вказавъ докладно на всѣхъ товарахъ. Полекшій въ сплатахъ пôсля умовы.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы напередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

Розклад їзди поїздів залізничих
важний від 1 жовтня 1898
після часу середно-европейского [північного о 36 мінут від часу ві ліского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	ить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.36		„ Краєова
	8.08	„ Лавочного		8.50	„ Краєова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Краєова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Краєова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.18	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Краєова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		8.—	„ Ст ня
	5.35	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
нічн			**нічн**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Краєова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Краєова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Краєова
8.45		„ Краєова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Краєова		7.—	„ Лавочного
9.35		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Краєова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАВІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

☛ **При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☚

Выдавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 262. Львовъ, Второкъ 25 Падолиста (6 Грудня) 1898 Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитости за инсераты у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границы: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
У Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатані вѣльні вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 5 кр. а. в.

Отголошеня звычайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчного инсератового або ся мѣсце а за рубрикѣ „Надѣсланє" по 25 кр. а. в.

Надто и иншій довершена приватній умѣнить ся на 16 кр. вѣдъ єдиного.

Чи оплатить ся посылати дѣти рускій до школъ выдѣловыхъ?

I.

Станъ ремѣсничій, промисловый и купецкій дуже велику заслугу положивъ коло цивілізацій людскости. Єму маємо завдячувати бѣльшу часть культуры, образованя и устрою теперѣшного нашого жита. Станъ сей середный бувъ черезъ шесть сотъ лѣтъ въ захѣдній Европѣ властивымъ и майже єдинымъ представителемъ обычайности и надавъ захѣдно-европейскимъ мѣстамъ той блескъ и богатство а захѣдно-европейскѣй суспѣльности силу розвою и культурности.

У насъ тымчасомъ обставины вложили ся такъ, що станъ сей не мѣгъ вытворити ся. Початки рускои культуры за княжого періоду вказують также значный розвѣй стану ремѣсничого, промислового и купецкого у Русинѣвъ, однакъ невдовзѣ напрасно застановилась такъ красній початки. Напады Татаръ пѣдорвали силу народу, а найбѣльше вже загарбане краѣвъ рускихъ пѣдъ Польщу надало цѣлкомъ иншій напрямъ розвоєви суспѣльно-господарскихъ вѣдносинъ. Въ суспѣльность, котра дѣлила ся на своєвѣльну шляхту и на прикрѣпленыхъ до землѣ невѣльниковъ, не було мѣсця на потребуючій вѣльностій станъ ремѣсничій, не було мѣсця тымъ бѣльше, що все, що вѣльне було въ Польщи, брандило ся працею ручною, механічною, и брандить ся до нынѣ, а рабы могли вчити ся ремѣсла хиба тогдѣ, коли захотѣло ся панови, и то для его користи. Купцѣвъ и промисловцѣвъ було ще менче. Торговлю всѣляку захопили безвзглядно самі жиды, а по части Вѣрмене, а промисловцями, ремѣсниками, взагалѣ продукцію займаючими ся мѣщанами були нѣмецкій кольоністы. Свого власного стану середного и мѣщаньства не выробила Польща и пѣдъ тымъ взглядомъ представляе ся дазна польска держава унікатомъ въ Европѣ. До такого орґанізму силомѣць впакованій Русины не могли также вытворити стану середного. Высшій станы перейшли до Полякѣвъ, лишивъ ся хлопъ-невѣльникъ. А вплывъ сихъ анормальныхъ понятій о вартости праці ручной ще й до нынѣ не стративъ у насъ свого значѣня. Нинѣ вже вытворивъ ся у насъ станъ интеліґенцій, станъ высшій, а стану середного — ремѣсникѣвъ, купцѣвъ, промисловцѣвъ якъ бы й не було. Коли-жъ е який, то по найбѣльше самоуки, не маючій пѣдготовленя фахового, а вже цѣлкомъ нѣякого образованя загального.

А тымъ часомъ станъ сей и у насъ мусѣвъ бы мати такій самый перемагаючій вплывъ на культуру, на розвѣй промыслу, на пѣднесенє добробыту загального, якъ всюда инде. Досыть вказати на Америку, котра майже на очехъ нашихъ, за одно столѣте такъ высоко пѣднесла ся. Чому завдячае она се, якъ не своєму становови промисловому, ремѣсничому, купецкому? Тожъ мы повинні всѣ наші змагана звернути на то, абы по змозѣ якъ найскорше вытворити своихъ власныхъ ремѣсникѣвъ, промисловцѣвъ, купцѣвъ, коли не хочемо загинути а бодай розвѣй нашого народу на довгій лѣта затримати.

А що се можливе у насъ, досыть вказати на кількадцятьлѣтній змагана до вытворенья стану купецкого. Реально и практично ведена акція въ тѣмъ напрямѣ дала намъ въ результатѣ кількасотъ купцѣвъ сѣльскихъ та кількадесять мѣскихъ — и на очехъ чимъ разъ красче розвивае ся. Нашъ край не скоро ще стане въ радѣ европейскихъ культурныхъ краѣвъ. Можна помалу культуру въ наші стороны перенести, але мусить ся ѣй лишити часъ, щобы органічно розвинула ся. До того потрѣбно людей — людей пѣдготовленыхъ до индустрія, потреба розвиненого ремѣсла и промыслу. Нѣякій ученій теоретики анѣ прихильній справѣ послы при помочи правительства на самъ розказъ не сотворять культуры та индустрія. Прото велику ролю можуть вѣдограти школы такій, де побѣчь фаховыхъ вѣдомостій подае ся ученикамъ певный степень загального образованя, котре видокругъ ученика розширяе и дае єму можность понятя нове жите и скомпліковані вѣдносины продукційній. Тогдѣ выйшовшій въ такихъ школъ купецъ, ремѣсникъ, промисловецъ не будуть зневоленій вести жите тупе, бути глухими, слѣпыми, въ монотоннѣй одностайности працюючими машинами, але стануть людьми характерными, культурными и пѣдносячими культуру свого народу.

Велике значѣне мають для того и школы выдѣловій, котрыхъ цѣль есть якъ разъ пѣдготовляти учениковъ до школъ промысловыхъ, торговельныхъ, ремѣсничыхъ, лѣсовыхъ, взагалѣ до заводовъ практичныхъ. А позаякъ станъ и цѣль теперѣшныхъ школъ выдѣловыхъ въ Галичинѣ есть для ширшого загалу рускій terra incognita, то не завадить обзнакомити зъ ними рускій кругъ. А зроблю се при помочи деякихъ дать о школѣ выдѣловѣй въ Тернополи, котрій завдячую п. І. Теневі-Авмонія, учителеви тои школы. Дать урядовыхъ поки що нема, бо що-но рѣкъ минувъ вѣдъ введеня тыхъ школъ въ житѣ.

Выборы въ ерѣ Гр. Пінінського.

Зъ Бродщины пишуть намъ:

Дня 28 листопада с. р. вѣдбули ся выборы, а радше сказавши *„народія выборовъ" до рады повѣтовои въ Бродахъ въ Групы сѣлъ* пѣсля знанои рецепты „nie honorowo, ale zdrowo". О свободѣ выборовъ, о тѣмъ здобутку конституційнѣмъ, загарантованѣмъ законами, не було й бесѣды. Выборы вѣдбули ся пѣдъ єгідою жандармовъ, котрыхъ около двацять спроваджено до Бродовъ, якъ бы пѣдчасъ стану вынимкового. Зъ найбѣльшимъ здивованемъ с оглядали спокѣйній выборцѣ на тую вѣйскову силу. Самі жандармы чудували ся, по що ихъ ажь тѣлько спроваджено, и мовили, що одинъ зъ нихъ выстарчивъ бы для утриманя порядку.

Початокъ выборовъ назначено на 9 годину рано. Вже около 8-ої обсадило десять жандармовъ дверѣ входовій и браму на подвѣрю будынку рады повѣтовои и не пускали выборцѣвъ, зъ вынимкомъ тыхъ „избранныхъ", на котрыхъ указувавъ секретарь повѣтовои рады Немчевскій. Тыхъ „избранныхъ" выборцѣвъ впроваджувано брамою задною, котрою гнѣй и смѣте вывозить ся. Коли решта выборцѣвъ, а було ихъ 200, домагали ся вѣдъ жандармовъ впущена до салѣ выборчои, вѣдповѣдали жандармы, що мають наказъ впустити выборцѣвъ ажь о 9 годинѣ. Но мимо того впущено до будынку рады повѣтового агітаторовъ польского бецирку, котрій навѣть выборцями не були. Зъ великимъ трудомъ удало ся одному священникови рускому и выборцеви о. Мандичевскому дѣстатись о годинѣ 8½ до салѣ выборчои, и то тѣлько на представленя, що есть членомъ выдѣлу повѣтового, за що мусѣвъ вахмістръ жандармерія выслухати докоровъ вѣдъ секретаря повѣтовои рады Немчевского.

Яко комісаръ правительства выделеґованый до выборовъ п. Пилатовскій — замѣсть станути въ охоронѣ законныхъ постановъ — бувъ власне тымъ, котрый той законъ поломивъ, бо на двократну интерпеляцію о. Мандичевского, дячого жандармы не впускають выборцѣвъ до салѣ выборчои, вѣдповѣвъ разъ, що о 9 годинѣ будуть впущені а другимъ разомъ, що „вѣнъ нѣякихъ уваґъ не приймае, а знае, що робить, и за все вѣдповѣдае". О годинѣ 8¾ вѣззвавъ Пилатовскій присутныхъ около 30 выборцѣвъ, впущеныхъ заднею брамою, „набранныхъ" секретаремъ Немчевскимъ, щобы выбрали комісію. Не найстаршій вѣкомъ выборець проводивъ выборови комісію, але славный на цѣлый повѣтъ агітаторъ, писарь громадскій Левакъ, котрый, якъ кажуть, навѣть не бувъ выборцемъ. Той писарь Левакъ предложивъ до комісіи нотаря Гольцера та чотирохъ селянъ и на сей выборъ присутній 30 выборцѣвъ, слѣпій сторонники листы „польского бецирку", очевидно згодили ся. Коли вже въ той нелеґальный способъ выбрано комісію, ажь тогдѣ впущено до салѣ решту, т. є. около 200 выборцѣвъ, що стояли на дворѣ. Загалъ выборцѣвъ здумѣвъ ся, коли побачивъ комісію выбрану безъ нихъ та не по ихъ воли, и зъ найбѣльшимъ огорченемъ та обуренемъ обговорювали тое подоптане свободы выборчои ц. к. комісаремъ Пилятовскимъ.

На впущеныхъ до будынку повѣтовои рады выборцѣвъ кинула ся — зъ жаромъ, гѣднымъ лѣпшои справы — тозпа писарѣвъ громадскихъ, лѣсничихъ, „ржондцѣвъ", ба навѣть функціонарѣвъ рады повѣтовои и почала тягати по коридорѣ, по бѣчныхъ саляхъ нещастныхъ выборцѣвъ та вѣдбирати картки рускои листы а втыкати картки комітету

---

4)

ГАЛЯ.

Образокъ зъ галицкого жита *Данила Трояна*

(Дальше.)

Ось и перша недѣля въ тій другій добѣ жита — по вечерку. Панѣ-матка зъ бабкою и Клявдією въ церквѣ. Галя сама дома, ну и „вуянця" въ пекарни. Галя нечесана, невбрана, тѣлько въ раннѣмъ шлафрочку, що обмежуе кругленький формы грудей, гнучкого стану. Доспѣваюча ягода починае палентѣти — кобы лишь сонце пригрѣло... Галя заглянула до своєи шафки.

„Кухонна бібліотека... на що менѣ тыхъ шпаргалѣвъ? Для нея мѣсце въ спіжарни, бо то вуянцина бібліотека". И Галя вынесла до коморы всѣ выдання Фльоріантины и Ванды, „рускои и польскои пекарнѣ" та инші „приписы тѣстъ святочныхъ". — „Ото, якъ бы вуянця знала? То най собѣ свою бібліотеку держать мѣжъ своєю гардеробою!" порѣшила майже гнѣвно.

Вѣдтакъ полѣзла на стрихъ, повышукувала деякій книжочки, Альманахи, Зѣльники, Нашій долѣ, пообтрѣпувала порохъ и поукладала въ своїй шафцѣ.

„О! ту буде моя бібліотека!" сказала зъ тріюмфомъ: Кобзарь, Марко Вовчокъ, Устіянович, Жѣночa бібліотека, якісь повѣсти, якісь новелѣ, Dwa światy, Powieść bez tytułu, моды, рѣчникъ „Зорѣ", два числа „Русалки" — Галя усмѣхнула ся зъ радости. — „Завтра пѣйду ще разъ на стрихъ и пошукаю.. може ще що найду. Мае то все служити „мышамъ на снѣдання" [знала той цитатъ!], то волю я собѣ забрати... на мое господарство" — додала и задумалась. — „Якъ поѣду до Львова, докуплю ще де-що бѣльше, а маму попрошу, щобы до „выправы" додали велику шафу зъ вузкими полицями и скляными дверцями... шафа на книжки доконче! Якъ нѣ, то до шлюбу не пѣйду!" — И Галя вѣтхнула, а вѣдтакъ розсмѣяла ся зъ того, що сама передъ хвилею сказала.

Добре то панѣ-матка каже, що у Галѣ чувствъ, прикметъ, вражѣнь и енерґій — „всього по трошка".

Галя добула перстень, що его дѣстала на именины вѣдъ мамы, и вложила на палець. Вѣдтакъ переглянула свій альбомъ, дотеперь лише зъ трема фотоґрафіями: своєю и родичѣвъ. Фотоґрафію тѣтки Клявдіи выняла незначно и вложила мѣжъ вуянцинѣй шпаргалы.. Альбомъ сховала назадъ.

Выняла „Дневникъ" и хотѣла щось конче писати, сповѣдати ся изъ своихъ вражѣнь. Заглянула на попереднюю сторону, де бувъ описаный послѣдный баль повѣтовый.

„Що за рѣзница!" подумала. Взяла перо и написала: „Недѣля дня 12 лютого..."

„Вѣдъ чого бы ту зачати?" Галя задумалась. Почала знову переходити въ памяти всѣ вражѣня зъ вечерка.

Вѣнъ ей впровадивъ по-пѣдъ рамя на салю, бо бувъ „комітетовымъ". Мавъ „кокардку", але такъ недбало причѣпленую... Галя мала охоту пришпилити ей чепурно, дрѣбными ручками розпрасувати... але „не выпадало". При входѣ на салю она чомусь задрожала.. Вѣдтакъ спаленѣла румянцемъ, глянула — ихъ погляды стрѣнулись. Хвиля несмѣлости, звязанои етикеты... пѣзнѣйше такъ сердечно розбавили ся, якъ бы Господь знае, якъ довго знали ся. И якъ вѣнъ ѣй усе свѣбодно оповѣдавъ, безъ зайвыхъ, пустои конвенціональности.. покликавъ ся на давну знакомость.. формально оповѣдавъ цѣлый свій житепись зъ неложнымъ довѣремъ. Вѣнъ бувъ бѣднымъ ученикомъ... Галя его такъ жалувала! Сирота, селянській сынъ, добивъ ся становища выключно своєю працею... Галя зъ увагою слухала того оповѣдання, рада затямити собѣ кожду найменшу подробицю. И дивлячись любо въ очи „своєму" — нѣ, „єму", Андрѣеви... А який у него гарній вусики: нѣ маленькій, нѣ великій, чепурно вымомадованій. Она страхъ любила вуса! Малою ще сидѣла, бувало, у стрыя на колѣнахъ, гладила вуса, розчѣсувала. Стрыйко пригорнувъ ей до себе. Галя мусѣла поцѣлувати его вуса. Они ей залоскотали. Она крикнула: „фе! беця!" розплакалась и утѣкла стрыйкови зъ колѣнъ. А потѣмъ знову сѣдала, гладила, чесала. Стрыйковій вуса були довгій, патлатѣ. А Андрѣевій такій гарній, чепурній, лишь цѣлувати... Галя розсмѣяла ся.

А якъ вѣнъ гуляе! Той вальсъ... она его нѣколи не забуде. Пришовъ котиліонъ. Она єму пришпилила „ордеръ", найкрасшій, якій мала.. мѣрила на саме серце. А вѣнъ ѣй дарувавъ отсей букетъ, що теперь на столѣ вже трохи привянувъ. У букетѣ она найшла карточку...

Галя вѣдчитала ей по разъ десятый, щонайменше:

Якъ не зможешь сен ночи
очекатъ примкнути,
згадай мене — и я мабуть
не зможу заснути.
У вѣконце мѣсяць свѣтить,
ясній зорѣ сяють —
карій очи, — годѣ спати!
такъ ясно палають,
що и мертвого зъ просоня
можуть пробудити...
Въ таку нѣчку, чорнобривко,
краще — мрѣй спити.
Кобъ Ты вѣркою сняла
зъ далекои хаты,
я-бъ на Тебе подививъ ся
и ставъ розмовляти.

И зірниць не забувъ бы
зъ высокого неба —
бачишь, краше — намъ до щастя
не богато треба!

„Чи можна не вѣрити въ такій простій, щирій слова? Нѣ, треба бы не мати серця!" — Галя поцѣлувала сей картонякъ и вложила до тои скриночки, де ховала свои дорогоцѣнности: бранзолеты, перстенѣ, сережки и стрыйкову двацятькоронѣвку.

„Отже Андрѣй поетъ! вѣршуе на ладъ ѣльскои коломыйки. Галя тое metrum также любить и сама чимало народныхъ пѣсень умѣе, співае и грае на фортепянѣ — вязки, низки и пупурі...

Ще й у карнетикъ щось вѣнъ вписавъ... та такъ дрѣбонько, що годѣ вѣдчитати. Мусить спытати самого Андрѣя. Лишь одно прочитала... читаючи першій буквы першои стрѣчки выходить: „гарній твои очи карій"... Отже и се до нея...

По котиліонѣ тѣтку Клявдію розболѣла голова. Зъ чого-жъ бы? Або дячого, що трохи петрушкувала, а може... розббрали ей серце надъ мѣру любовній „афекты". Мама казали Галѣ збирати ся до вѣдходу. Вѣнъ ставъ прощати ся. На его лицю малювавъ ся выразъ жалю и наче якоись нѣмои просьбы. Проснувъ матѣрь, чи може вѣдвѣдати насъ дома. Гнѣвна Клявдія утѣкла на той часъ до гардеробы. Вѣдтакъ просивъ и Галю о те саме. Она не богато думала, сказала: „Прошу! дуже рада..." и подала єму на прощанє руку. А вѣнъ пѣднѣсъ ей до устъ... Мама не бачили.

Галя згадала про розлуку и зъ очей выступили ѣй слезы. И у нея було задушевне бажане: уводити якъ найдовше хвилю важкои розлуки...

(Конецъ буде.)

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ
ВІСТНИК

Приймаєть ся передплата на 1899 рік [2-ий рік видання] під редакцією М. Грушевського, О. Маковея й І. Франка виходить що міс ця книжками коло 12 аркушів [белетристика, оригінальна й переклади найзначнішых утворів чужих літератур, розвідки и огляди літературні, культурні, критика й хроніка культурного жита]. Передплата 8 зр. річно, може бути плачена ратами.

Адреса Адміністрації: Львів, Академічна 8.

польского бецирку. На протестъ внесеный выборцями оо. Мандичевскимъ и Глѣбовицкимъ на нелеґальный выборъ комісія, вѣдповѣвъ п. Пилятовскій грубо: „Proszę być cicho, bo inaczej każę z sali wydalić!“ Такъ трактуе духовеньство католицке въ притомности кількохъ сотъ селянъ ц. к. урядникъ державный, котрый призначеный для стереженя леґальности. Який погубний наслѣдки выплывають зъ такого нетактовного поведеня ц. к. функціонера, пізнае кождый розважный чоловѣкъ; — не треба вже великого труду соціялістичнымъ аґітаторамъ, абы повагу духовенства до решты пѣдкопати. Пѣдчасъ акту выборѣвъ позволявъ собѣ п. Пилятовскій декотрѣ картки голосованя, особливо вѣйтовъ, зъ рукъ предсѣдателя комісіи брати и переглядати. Чи и таке поступоване зачисляе ся до свободы выборѣвъ? Видячи таке поступоване ц. к. комісаря — чи могли и такъ вже стероризований нелеґальнымъ выборомъ комісіи выборцѣ, особливо вѣйты, котрыхъ около 100 голосувало, вѣддати свои голосы свободно, пѣсля свого пересвѣдченя? Коли-жь ц. к. комісарь зъ одной стороны на протесты пѣднесенй противъ леґальности грозивъ выдаленемъ изъ салѣ, такъ зъ другой стороны вѣнъ самъ позвалявъ собѣ жартикѣвъ и кпинъ въ кандидатѣвъ поставленыхъ на рускѣй лістѣ! При выборѣ голосували такй люде, котрй навѣть не були выборцями, бо не були выбранй радою громадскою, а тѣлько именованй вѣйтомъ — н. пр. зъ Увина и зъ Немяча. Протесту противъ нелеґальности выборѣвъ просто заборонивъ ц. к. комісарь выборчѣй комисіи вписати до протоколу характеристичнымъ: „Nie pozwalam!“

Однакъ мимо нелеґального поступованя ц. к. комісаря, мимо терроризму, пресіи зѣ стороны „польского бецирку“, панѣвъ, „ржондцѣвъ“, лѣсничихъ и т. н. бракло рускѣй лістѣ всего 21 голосѣвъ до абсолютной бѣльшости.

Акцію выборчу зъ рускон стороны села „Селяньска Рада въ Бродахъ“ вже вѣдъ кількохъ мѣсяцѣвъ безъ шуму и розголосу, але енерґічно, а доказомъ сего есть, що бродскій повѣтъ судовый тримавъ ся при выборахъ славно, бо давъ на руску лісту около 60 голосѣвъ, межи котрыми було такожь 8 священникѣвъ-выборцѣвъ. [Нѣсенѣтницѣ наплетенй въ „Руслані“ о сихъ выборахъ походять зъ пера знаного въ повѣтѣ сервіліста, котрый за тую допись надѣясь бути назадъ принятымъ до ласки свого пана и колятора.] Хрунѣство галицке показало ся въ цѣлѣмъ своѣмъ блеску въ судовыхъ округахъ залозецкѣмъ и лопатиньскѣмъ — та якъ бы то тѣлько межи селянами, але на жаль и межи тыми, котрй повинй бути провѣдниками незрячихъ братѣвъ и по-за домомъ! Лопатиньска „Рада селянска“ — lucus a non lucendo — знаку житя не дала, анѣ одинъ священникъ зъ групы сѣлъ не бувъ выборцемъ. Хотяй въ декотрыхъ селахъ и хотѣли селяне выбрати священникѣвъ выборцями, то они вѣдъ тон почести вѣдказували ся. Въ Залозеччинѣ всего одинъ священникъ бувъ выборцемъ. За такй заслуги очевидно посыплють ся и нагороды, вѣдзнаки та похвалы зѣ стороны Махновскихъ, Гольцерѣвъ e tutti quanti...

Побѣдила отже ліста польского бецирку — завдяки нелеґальному поступованю ц. к комісаря Пилятовского, завдяки терроризмови, вкѣпци и хрунѣству, — а засѣдати буде въ будущѣй радѣ повѣтовѣй и заступати села — не якъ пише сервілістъ въ „Руслані“ 6 селянъ, але — тѣлько 4 селяне, але за то 3 офіціялісты приватнй [межи ними 1 brat mojżeszowego], 2 нотарѣ-Поляки и 2 священики рускй, люде старшй и слабовитй, вѣдъ котрыхъ енерґічнон обороны интересѣвъ селяньскихъ навѣть домагати ся годѣ.

Ото образець выборѣвъ конституційныхъ въ Галичинѣ. Мимохѣть приходять на думку историчнй слова про Польщу:

Clarum regnum Polonorum
Est coelum nobiliorum,
Paradisus Judaeorum
Et infernus rusticorum...

Краевй зелѣзницѣ льокальнй.

На день 12 с. м. скликавъ краевый маршалокъ краеву раду зелѣзничу на четверту звычайну сесію. На ту сесію выготовлено мѣжь иншимъ справоздане въ поступу краевон акціи зелѣзничон за часъ вѣдъ 1 мая до 25 падолиста с. р. Пѣсля сего справозданя станъ сен акціи е такій:

1) Выбудовано вже шляхи Борки великй — Грималѣвъ и Лукѣвъ — Тѣсна. Рухъ на обохъ тыхъ шляхахъ значно зростае. На шляху Борки — Грималѣвъ выгосивъ чистый дохѣдъ въ часѣ вѣдъ 12 серпня до 31 грудня 1897 р. 6.790 зр. 21 кр. Принимаючи той дохѣдъ за пѣдставу до обчисленя рѣчного, виносивъ бы рѣчный дохѣдъ *brutto* 47.100 зр. чи то 1.430 зр. въ кільометра, а рѣчный розхѣдъ 28.640 зр. або 868 зр. зъ кільометра. Вѣдъ 1 сѣчня до 31 жовтня с. р. выносивъ дохѣдъ *brutto* 46.968 зр., а се указуе на значный прирѣстъ руху. — Въ жовтни с. р. перевела ґенеральна инспекція разомъ зъ краевымъ выдѣломъ и дирекцію державныхъ зелѣзниць провѣрене шляху Лукѣвъ — Тѣсна, о скѣлько можливе е заведене на нѣмъ особового руху, и удѣлено дозвѣлъ отворит той рухъ зъ днемъ 20 жовтня с. р.

2) Будують ся шляхи: а) Тшебіня — Скавцѣ. Въ роботѣ остае ще одинъ бѣльшій мѣстъ на Скавѣ и переѣздъ по-надъ пѣвнѣчною зелѣзницею въ Тшебінѣ. Будынки всѣ вже пѣдъ дахомъ. — б) Шлях Хаббѣвка — Закопане поступивъ такожь значно; будынки майже всѣ пѣдъ дахомъ, повздовжь цѣлого шляху розвезяти ся шины и пороги. — в) Для шляху Делятинъ — Коломыя — Стефанѣвна перведено вже комісію реамбуляційну. Земай роботы поступили значно. Выкупно ґрунтѣвъ поступае не такъ скоро черезъ те, що особливо властителѣ бѣльшихъ посѣлостей робили трудности, такъ що треба було на значнѣй части шляху переводити судову оцѣнку ґрунтѣвъ. Выкуплено вже надъ 60% ґрунтѣвъ, а надѣяти ся, що до весны будуть всѣ выкуплений. Теперь ведесь переговоры зъ управою державныхъ зелѣзниць що-до розширеня стацій въ Коломыі и зъ управою новыхъ буковиньскихъ зелѣзниць льокальныхъ въ справѣ розширеня стацій въ Стефанѣвцѣ. — г) На шляху Піла-Яворжно розпочато приготовляючй роботы до будовы; выкупно ґрунтѣвъ тежь розпочато.

3) Дальшй проекты льокальныхъ зелѣзниць: а) Перевореск-Бахѣръ. Для уможливленя будовы того шляху мае краевый выдѣлъ станути на найближшѣй сесіи сойму зъ внесенемъ на пѣдвышене дотаціи на поправе другорядныхъ зелѣзниць о 100.000 зр. чи то до высоты 400.000 зр. Такимъ чиномъ можна буде дати ухвалену соймомъ поруку на позичку першенства до высоты 1,800.000 зр. для зелѣзницѣ Пшеворск-Бахѣръ. Переговоры зъ правительствомъ для выеднаня бѣльшон запомоги зъ державного скарбу по-надъ обѣцяний 500.000 зр. субвенціи не мали успѣху. Длятого краевый выдѣлъ зажадавъ вѣдъ приватныхъ интересентѣвъ пѣдвышеня своихъ удѣлѣвъ о 200.000 зр. Коли справа сфінансованя основного капіталу добре пѣде, то будову можна буде розпочати зъ весною.

б) Въ справѣ проектѣвъ шляхѣвъ: Ясло-Змигородъ-Конечна, Коросно-Дукля, Борыславъ-Стебникъ, Львѣвъ-Винники и Дембиця-Ясло интересенты доси не вдоволили вымогамъ краевого закона зъ р. 1893 (Дн. в. кр. Ч. 42.). Врештѣ вже теперь можна сказати, що не всѣ тй шляхи будуть могли бути обнятй новою програмою акціи краю въ справѣ льокальныхъ зелѣзниць.

в) Въ справѣ полученя шляху Хаббѣвка-Закопане зъ Угорщиною е два проекты: выдѣлу краевого и ґр. Замойского. Першій веде до Сухогоры въ Новаго Торгу, другій зъ Закопаного. Комісія для ревізіи трасы узнала другій проектъ за корыстнѣйшій зъ ґляди на економічнй интересы, але оконечне рѣшене що-до выбору шляху застерегла міністерству зелѣзниць.

2) Міністерство зелѣзниць приволило на вступнй студіи для шляху Грималѣвъ-Калагарѣвка и Радзѣшѣвъ-Мшана долѣшна.

4) Зелѣзницѣ льокальнй у вехдѣвй Галичинѣ покѣнчено вже всѣ. Въ падолистѣ с. р. вѣддано до публичного ужитку шляхи Чортковъ-Залѣщики, Гадинкѣвцѣ Скала, Теребинъ-Иване пусте. Управу будовы перенесено до Львова и тутъ наступить выготовленe плянѣвъ выкѣпченя та оконечне обчисленe коштѣвъ будовы. Оселю акційного товариства пѣсля постановы концесіи перенесе ся также до Львова.

5) Будова зелѣзниць проектованыхъ правительствомъ. Въ будовѣ остають теперь шляхи: Ходорѣвъ Стрый и Перевореск-Розвадѣвъ, а крѣмъ того выготовлюе ся проектъ зелѣзницѣ до Львова на Рудки и Самборъ до угорскон границѣ. Ревізія трасы того проекту мае вѣдбути ся зъ початкомъ року 1899., и тогдѣ установлене буде мѣсце, куды шляхъ перейде черезъ угорску границю. Пѣсля проекту, попертого соймомъ, шляхъ веде на Турку и мае перейти черезъ границю пѣдъ Ужокъ, а пѣсля другого проекту шляхъ пѣшовъ бы на Лютовиска и переходивъ бы границю коло Волосатого. Надъ справою сею застановляе ся управа будовы.

Справы парляментарнй.

Внутрѣшна ситуація зновъ заострила ся. Нинѣшне засѣдане палаты пословъ буде вдавать ся бурливе, бо опозиція мае намѣръ выкористати неформальнѣсть поступованя віцепрезидента Форінчица въ справѣ Пферше Герольдъ...

Опозиційнй сторонництва зновъ зачинають перти, щобы языкову справу полагоджено передъ угодою зъ Угорщиною. Говорят, що парляментъ буде вѣдроченый около 20-ого грудня а зберe ся наново 7-ого сѣчня, щобы безпроволочно приступити до дискусіи надъ угодою въ повнѣй палатѣ. На той случай опозиція заповѣдае ужита всякихъ средствъ, щобы унеможливити всяку працю. Нѣмецке сторонництво людове мае вже сими днями ухвалити щось рѣшучого въ тѣй справѣ. Чи такожь поступове сторонництво прилучить ся до обструкціи, то ще велике питане. На всякій случай зачинають наново дуже много говорити о §. 14-бмъ.

Угодова комісія радила вчера о зелѣзницяхъ и конзулярныхъ справахъ. При першѣй справѣ принято обширно мотивоване резолюційне внесене п. Колішера, взываюче правительство, щобы придержувало ся такон тарифовон политики на зелѣзницяхъ, котра бы державныхъ зелѣзниць не уважала за жерело пѣдвышеныхъ доходѣвъ фіскальныхъ. Окрѣмъ того принято резолюцію п. Яиды, домагаючу ся увзгляднення австрійского промыслу млынарского. — Въ дискусіи надъ конзулярными справами п. Колішеръ поставивъ резолюційне внесене, взываюче правительство управильнити конзулярній вѣдносины въ той способѣ, щобы емігранты роботники и кольоністы осѣдаючй на чужинѣ, особливо въ Америцѣ, знаходили въ конзулярныхъ урядахъ чинну и выдатну помочь. Головно треба класти вагу на те, щобы урядники конзулятѣвъ знали языки такъ, абы могли зъ емігрантами порозумѣвати ся безпосередно. — П. Рутовскій запытувавъ правительство, чи се правда, що нѣмецкій цѣсарь будучи въ Байрутѣ якъ найострѣйше зганивъ нѣмецкого конзуля, котрый пѣдчасъ нѣмецкихъ фірмъ заступавъ такожь австрійскій, и мавъ сказати, що таке заступництво е занедбуваньмъ своихъ обовязкѣвъ. Черезъ те нѣмецкій конзуль мусѣвъ безпроволочно залишити заступництво австрійскихъ фірмъ. — П. Вахнянинъ промовлявъ за внесенемъ п. Колішера. — По кількохъ ще промовахъ засѣдане комісіи перервано.

Переглядъ політичный.

Д-ръ Менґеръ, посолъ до рады державной, не принявъ ордера зелѣзной корони, якимъ цѣсарь надѣливъ его зъ нагоды свого 50-лѣтного ювілея. Д-ръ Менґеръ написавъ до міністра-президента ґр. Туна листъ, въ котрѣмъ заявляе, що дякуе чемненько цѣсареви за ласку, однакъ ордера принати не може, бо сесе вѣдзначене наступило на предложене міністер тва, котре вѣнъ, д-ръ Менґеръ, зъ причинъ политичныхъ и національныхъ, рѣшучо поборов. [Д-ръ Менґеръ, якъ вѣдомо, належить до партіи ліберальной]. — Сесе непринятe ордера причинило правительству клопоту. Одвѣчальнѣсть за сю приключку стараютъ ся Narodni Listy звалити на бувшого президента Шлезка Клярі-Альдрінґена. Вѣнъ бо, предложивъ д-ра Менґера до вѣдзначеня ордеромъ зелѣзной корони яко представителя нѣмецкихъ сторонництвъ въ шлескѣмъ соймѣ, такъ само, якъ предложивъ п. Стратіль яко представителя ческо-польскон меншости а бр. Седльницкого яко провѣдника сторонництва великон посѣлости. Въ тѣмъ значѣню принявъ се внесене ґр. Тунъ.

Положене Банфіого що-разъ тяжше. Именно міністеръ для Хорватіи Іосиповичъ мавъ заявити, що теперѣшный станъ е нелеґальный та що вѣнъ не може позволити, абы такій станъ тревавъ ажь до 1-ого сѣчня. Вѣнъ побоюе ся, що до того часу буджетова провізорія не буде ухвалена и що правительство не буде могло анѣ крейцара леґально выдати, анѣ леґально побирати податкѣвъ. По тѣй заявѣ подавъ ся до димісіи. Сеся димісія небезпечна для правительства тымъ, що Іосиповичъ е президентомъ клюбу числячого 48 пословъ. Въ розмовѣ зъ однымъ дневникаремъ Іосиповичъ мавъ заявити, що вѣнъ лише для своеи особы вытягнувъ консеквенціи зѣ становиска угорского правительства. Надѣютъ ся, що хорватскій клюбъ не буде солідарызувати ся зъ своимъ президентомъ.

Говорять, що интерпеляцію п. Кошута въ справѣ выгананя въ Пруса и дотычной вѣдповѣди Туна замовивъ самъ президентъ міністрѣвъ Банфі мавъ розпочати довѣрочнй перегоры въ провѣдниками опозиціи въ цѣли заключеня компромісу и привернення нормальныхъ вѣдносинъ въ соймѣ.

Въ румуньскѣмъ сенатѣ заинтерпельовано президента кабінету: чому не выплачено 38.006 франкѣвъ, призначеныхъ спеціальнымъ закономъ для румуньскон школы въ Кронштадтѣ въ Семигородѣ? Міністеръ, предкладаючи переписку въ тѣй справѣ зъ австро-угорского амбасадою, вѣдповѣвъ, що австро угорске правительство не позволило принати сен платнѣ и загрозило, що въ противнѣмъ случаю замкне школу.

Въ справѣ Дрейфуса паріжскій корреспондентъ Daily News запевняе, що касаційный трибуналъ имовѣрно уневажнить цѣлу справу яко розпочату и ведену цѣлкомъ нелеґально. На такій зворотъ мали въ великѣй степени вплынути зѣзнання вѣйсковыхъ свѣдкѣвъ. Они выказують истноване цѣлон интриги вымѣренон противъ Дрейфуса. Въ такѣмъ случаю увольнено бы Дрейфуса вѣдъ кары безъ дальшон акціи. Въ Паріжи говорить що Дрейфуса мають спровадити на день 3 сѣчня с. р. до Франціи. Множать ся также що-разъ бѣльше обликы симпатіи для Пікарта, а найбѣльше въ кругахъ літератѣвъ.

Зъ Филіпінъ надходять вѣсти не дуже веселй для новыхъ владникъ острова. Повстанцѣ мали остаточно рѣшити ся не признати власти Америки и постановили въ оборонѣ своеи независимости вести зъ Американцями борбу на житя и смерть. Коли бы повстаня выбухло на ново зъ цѣлою силою, Америка мусѣла бы выслати на острови до 100.000 вѣйска. Положене комплікуе ще то обставина, що въ неволѣ у повстанцѣвъ знаходить ся до 10.000 испаньскихъ вонякѣвъ и повстанцѣ не хотять ихъ выпустити, але стараютъ ся втягнути ихъ въ свои ряды. Они держать въ полонѣ такожь 40 испаньскихъ черцѣвъ та священникѣвъ, а за выпущене ихъ жадаютъ вѣдъ испаньского або американьского правительства выкупу въ сумѣ 7 міліонѣвъ песетѣвъ. Инакше грозять вымордованемъ полоненникѣвъ. Нинѣ доносять, що вашингтоньскій кабінетъ поручивъ ґенералови Отісъ въ Манілѣ, щобы вѣдъ Аґінальда, начальника филіпіньскихъ повстанцѣвъ, жаждавъ выдана всѣхъ испаньскихъ полоненникѣвъ.

День прибутя кн. Юрія на Кретy вызначено на 18 грудня. Може также бути, що се наступить трохи скорше. Принятe буде величаве. Князь переѣзде зъ Мілью до Судy французкій адміральскій корабель разомъ зъ иншими мѣжнародными кораблями военными. Князь приступить безпроволочно до реорґанізаціи заряду острова. Въ тѣй цѣли покличе до себе кількохъ европейскихъ адміністраторѣвъ. Говорять, що управу фінансами обѣйме якійсь Англичанинъ а начальну команду надъ краевою жандармерією, зорґанізованою по бѣльшой части зъ Італійцѣвъ, італійскій офіцеръ. Одно зъ вызначныхъ становискъ обѣйме Россіянинъ. Прибувши на островъ, князь мае сейчасъ огодосити загальну амнестію для всѣхъ хрютінъ и магомеданъ, котрыхъ послѣдными часами засудивъ мѣжнародный трибуналъ. Сей трибуналъ переставе сими днями функціонувати. — Зъ нинѣшнымъ днемъ зносить ся бльокада острова, а лишить ся тѣлько заборона девозу стрѣлива и оружя. Онегды вѣдбула ся въ Кандіи велика маніфестація повстанцѣвъ въ честь адміралѣвъ и мѣжнародныхъ вѣйскъ. Президентъ Сфакіанісъ дякувавъ адміраламъ за высвобожденe Кретy. Въ имени адміралѣвъ промовивъ россійскій адміралъ Крыловъ.

Клопотъ Испаніи въ ей кольоніями скѣнчивъ ся здаеть ся вже разъ на все. Она лишить ся безъ найважнѣйшихъ своихъ кольоній. Міністеръ заграничныхъ справъ Альмадоваръ заявивъ въ розмовѣ зъ однымъ дневникаремъ, що мировый договѣръ зъ Америкою буде пѣдписаный на короткій часъ передъ отвореньмъ американьского конґресу. Испаньске правительство звертае теперь свою увагу майже выключно на рухъ карлістѣвъ въ краю и выдае въ тѣмъ напрямѣ дуже строгй заряджена. Въ суботу поліція арештувала двохъ монахѣвъ на двѣрци въ тѣй хвили, коли мали выѣхати на провінцію. При нихъ знайдено кѣлька шифрованыхъ листѣвъ. Поліція гадае, що напала на слѣдъ анархістичного заговору. Часописи зъ Більбао доносять, що на поли знайдено 394 карабінѣвъ закопаныхъ карлістами. Въ наслѣдокъ того вѣдкрыти увязнено богато карлістѣвъ. Правительство заводить всякй можливй средства осторожности. Въ Кастиліи улицями патролюе вѣйско.

Пѣдгѣрска Спѣлка въ руху.

[*Письмо изъ Станиславова*].

Зъ нетерпеливостію и зъ цѣкавостію ожидали всѣ выступу Пѣдгѣрскон Спѣлки для того говлѣ безрогами и худобою рогатою въ Ста-

нославовѣ. Члены хотѣли видѣти ѣи въ руху, бо многѣ въ нихъ вже бѣльше року якъ удѣлы вложили, годовцѣ безрогъ ожидали вѣдъ нея пѣднесеня цѣны а многѣ були просто цѣкавѣ. Та хвила выступу настала дня 8. падолиста, отже мѣсяць тому назадъ. А чемужь ажь теперь подае ся про се до прилюдноя вѣдомости? Бо про першѣ кроки не можь було нѣчого рѣшучого написати. Теперь, коли вже Сѣбѣлка въ добрѣмъ руху и вѣйшла на добру дорогу, голосить ся.

Першѣ пробы були дуже тяжкѣ. Сѣбѣлка розпочала свою чинѣбность згономъ въ Галичи. Хоть о тѣмъ дано знати лишь агентамъ по селахъ коло Галича, то якось о тѣмъ довѣдали ся и противники, купцѣ-мазуры изъ Станиславова, и постановили всѣми силами не допустити а бодай выхѣснувати на свѣй ладъ. Они дали о тѣмъ знати повѣтовому ветерина реви Гродецкому и просили, щобы заборонивъ. Въ назначеный день зѣѣхали до Галича делегаты Пѣдгѣрскоя Сѣбѣлки, але рѣвночасно прѣѣхавъ ветеринарь Гродецкѣй и противнѣй купцѣ вѣ своимъ згѣбниками. Гродецкѣй порушивъ всѣ пружины, абы не допустити до згону, а противнѣ купцѣ подавали по дорозѣ людямъ незучимъ безрогѣ таку цѣну, якои они ниъ не гадали дати, а лише щобы людей такъ настроити, абы за цѣну, яку имъ Сѣбѣлка подасть — а она не може высше платити якъ курсъ — своихъ безрогъ не продали та щобы ще и причину до нарѣкання мали, що Сѣбѣлка менше платить якъ мазуры... Заходы ветеринаря були даремнѣ, але заходы купцѣвъ противникѣвъ, завдяки глупотѣ нашого народу, увѣнчались добрымъ успѣхомъ. На цѣну, яку имъ вага занесла, люде не хотѣли приставати, бо вже мали передше на дорозѣ подано богато высшу цѣну, и коли имъ противники дали опѣля бѣльше 50 кр., то продали имъ. А вже найбѣльшу пакѣсть зроблено Сѣбѣлцѣ тымъ, що замовленый вагонъ якимсь способомъ взяли противники. Свинѣ на часъ не наладовано и они пришли на торгъ до Вѣдня за пѣзно. А конецъ того всього бувъ такѣй що вышла страта въ квотѣ 26 зр.

Сѣбѣлка, дѣзнавши тѣлько перешкодъ въ уряженю особного згону и будучи певною, що въ другихъ мѣсцевостяхъ, де зверхность громадска ворожа, такѣй згѣнъ цѣлкомъ бы зворонено, постановила залишити на часъ той способѣ закупна а выступати таки на торгахъ и ярмаркахъ. И сей способѣ находить перешкоды, але тѣ дають ся лекше усувати.

Такъ выступала Сѣбѣлка и дальше орудувати буде въ слѣдующихъ мѣсцевостяхъ: въ Галичи, Войниловѣ, Станиславовѣ, Горожанцѣ, Устю зеленѣмъ, Заваловѣ, Пѣдгайцяхъ [въ чотырохъ послѣднихъ мѣсцевостяхъ буде на рахунокъ Сѣбѣлки купувати п. Ив. Михайловичъ], въ Бурштинѣ и въ Болшѣвци [въ сихъ двохъ будуть на рахунокъ Сѣбѣлки купувати пп. Гримакъ и Крайнѣвскѣй] — въ тымъ, що изъ всѣхъ тыхъ мѣсцевостѣй приставане ся товаръ до Галича, де Сѣбѣлка мае свою стайню цементовану, тамъ класуе и зъ-вѣдтамъ высылае.

Есть много иншихъ мѣсцевостѣй въ которыхъ варто бы выступити, и люде зъ-вѣдтамъ просять, щобы прибути. Се Сѣбѣлка сама добре видять и розумѣе, за що дѣяти, якъ нема въ чимъ? То не досыть вже дававъ рѣзнѣ рады, и кождый въ нихъ забувъ, що абы щось зробити, треба щось мати. Зъ нѣчого щось може лишь Господь Богъ зробити.

Сѣбѣлка, утерши собѣ дорогу, робить теперъ свою повинность якъ найлѣпше. Лишь наша суспѣльность не памятае на свои обовязки. Теперь есть противъ Сѣбѣлка сильна агитація и ворогъ пускае мѣжь нарѣдъ рѣзнѣ байки. Нашѣ людонька, на диво въ декотрыхъ сторонахъ наѣть интелѣгенція, вѣрать тому и негодують. А то хоть-бы и правда була, то обовязокъ и поступити собѣ по христіяньски. Но се рѣчь найменша. Часъ все покаже, бо мае часъ. Але то бѣльше лихо, що нашѣ людоньки хотѣли бы, абы бороти ся зъ ворогомъ, котрый мае сотки тысячѣвъ, а они не даныи бодай одного марного удѣлу, хотѣли бы, абы обнити всѣ мѣсцевости, коли тутъ нема въ чимъ на одинъ выступити. Коли Сѣбѣлка ще не була въ руху а лишь агитувала за фондами, то многѣ казали: „Зачинайте, най видзу, а я зараз дамъ!“ Теперь Сѣбѣлка вже мѣсяць въ руху, а ще анѣ одинъ въ тыхъ, що такъ казали, не зложивъ удѣлу. Панове! коли такъ буде понимати свои обовязки, коли такъ будемо поступати, то певно нѣчого на можна буде осягнути, и бутьте певнѣ, що не лишь когось выставите на смѣхъ, але и самихъ себе. Хиба жь вы не члены тои суспѣльности, до котрои належить та Сѣбѣлка?

Теперь нѣхто не може мати нѣякого выкруту, теперь крайна пора, щобы кождый зложивъ якъ не бѣльшу суму, то хоть одинъ удѣлъ (10 зр.) додаючи 1 зр. на вписове. Прошу взяти пѣдъ розвагу, що я чувъ вѣдъ головныхъ моторѣвъ тои Сѣбѣлки: „Цѣлый рѣкъ рѣкъ працюемо надъ тою справою та й пустилисьмо вже въ рухъ и надеподѣвамо добре иде, але наша суспѣльность багателизуе собѣ тую справу и коли теперь грошѣ не посылають ся то будемо жмуснѣй плюнути на все! Що за богато то наѣть свинѣска Сѣбѣлка не любить“... — *К.*

НОВИНКИ.

— **Комѣтетъ для введеня въ житѣ „Краевого Союза кредитового“ у Львовѣ** пригадуе симъ, що першѣ загальнѣ зборы „Союза“ вѣдбудуть ся въ четверъ 8-ого и ст. въ канцеляріи товариства обезпеченъ „Дѣстеръ“ [Рынокъ ч. 10, II. пов.] о 10 годинѣ передъ полуднемъ. Зъ огляду на велику вагу, яку привязувати належить до сего дѣла, просить комѣтетъ всѣхъ членѣвъ до найчисленнѣйшои участи въ тыхъ зборахъ, якъ такожь всѣхъ иншихъ людей, що намѣряють ще вступити въ члены „Союза“, щобы въ день зборѣвъ явили ся въ „Дѣстрѣ“ и зложили свои удѣлы.

— Заразомъ подае комѣтетъ до прилюдноя вѣдомости, що по день 5-ого грудня приступило до „Союза“ 96 членѣвъ, котрѣ декларували 138 удѣлѣвъ на 3.450 зр. и вплатили на се готѣвкою 3.279 зр. 52 кр.

— **Ювілейный обходъ въ Перемышли** сего четверга заповѣдае ся — якъ мы вже згадували — дуже величаво. Програма незвычайно добрана и позажна. Прольогъ на торжество написавъ д-ръ В. Шуратъ, а выголосить его панѣ Стахура. Другѣй звѣстный нашъ поетъ проф. В. Маслякъ выголосить вѣдчитъ о Котляревскѣмъ. Молодый нашъ композиторъ о. Іосафъ Кишакевичъ скомпонувавъ на перемыске свято нову кантату [текстъ В. Масляка]. Сеся кантата ефектовна — на мѣшаный хоръ въ супроводѣ орхестры 45 цѣлку пѣхоты, найперше въ Перемышли. Кромѣ кантаты вѣдспѣвае мѣшаный хоръ при орхестрѣ другу, зовсѣмъ нову, дуже гарну композицію о. Кишакевича „Калина“ зъ солями. „Наталку Полтавку“ вѣдограють самѣ мѣсцевѣ аматоры и публика першѣй разъ въ Галичинѣ буде мати нагоду почути спѣвы въ „Наталцѣ Полтавцѣ“ пѣсля композиціи Лисенковои. На конецъ буде живый образъ — апотеоза украньскои музики — укладу одного въ першихъ нашихъ артистѣвъ-малярѣвъ п. Скрутка, проживаючого въ Перемышли. При кѣнци промовить запрошеный на сесе свято проф. Юліянъ Романчукъ зѣ Львова

Зъ нагоды сего обходу появить ся т. зв. однодѣвка [формату малои 8 ки въ красивѣй барвинѣй вѣнцѣ на народныхъ мотивахъ, мережкахъ] зъ написію: *„1798—1898. На вѣки Роковини въ память Івана Котляревского, Перемышль 1898. Видавець В. І. Масляк“*. — Змѣстъ сеи однодѣвки буде такѣй: 1) Портретъ Котляревского [рисунокъ артиста-маляря п. Скрутка]. — 2) Частина кантаты о Кишакевича. — 3) Слова В. І. Масляки до кантаты. — 4) Прольогъ д ра Щурата. — 5) Елегія Тараса Шевченка на честь Івана Котляревского. — 6) Частина прольогу Івана Франка. — 7) Вѣршъ Корнила Устіяновича. — 8) Вѣршъ Марка Муравы. — 9) Котляревскѣй въ свѣтлѣ критики московскои и рускои. — 10) Золотѣ гадки зъ „Енеиды“. — 11) Пѣснѣ зъ „Наталки Полтавки“. — 12) Важнѣйшѣ даты зъ жытя Котляревского. — 13) Тосты д ра Щурата на комерсъ пѣдъ музыку о. Кишакевича. — 14) Програма вечера перемыского. — Зъ поданого видно, що змѣстъ однодѣвки буде дуже цѣкавый и ѣи певно дуже сердечно повитае вѣбрана на перемыскѣмъ торжествѣ руска публика.

— **Товариство львѣвскихъ Русиновъ технѣковъ „Основа“** перенесло ся до нового льокалю при улици Оссолиньскихъ ч. 11.

— Дня 3 н. ст. грудня [въ суботу] вѣдбули ся въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ вечерницѣ заходами „Львѣвского Бояна“. Въ програму вечерницѣ входили сольо-спѣвы, дуеты и продукціи музычнѣй знаныхъ рускѣй громадѣ спѣвочихъ силъ: панночокъ М. Арданѣвои, Од. и Ор. Шухевичѣвныхъ, сестеръ Прокопѣныхъ [гра на фортепіанѣ] и п-ны Чачковскои [гра на скрипцѣ], спѣвавъ п. Меницькѣй [знаный тенорь] и инши члены „Бояна“. Продукціи выпали дуже удатно, а опѣля наступали веселѣ товарискѣ забавы и протягли ся по-за пѣвночѣ. Другого дня [въ недѣлю] мавъ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ д-ръ В. Сѣменовичъ выкладъ о Америцѣ. Выкладъ бувъ дуже цѣкавый. Симпатичного гостя-земляка зъ-за океана нагороджено оплесками.

— **Д-ръ Иванъ Гербачевскѣй**, звычайный професоръ на медичнѣмъ факультетѣ ческого университету въ Празѣ, мужь науки, знаный изъ вѣдкрыть важныхъ для медицины, одержавъ вѣдъ цѣсаря при нагодѣ ювілея ордеръ зелѣзноя короны III. класы. Сесе вѣдзначене нашого земляка за заслуги для науки на користь терпячои людскости мусить утѣшити кождого Русина тымъ бѣльше, що въ университетѣ у Львовѣ, столици Галицкои Руси, на цѣлѣмъ факультетѣ медичнѣмъ нема анѣ одного — кажемо: анѣ одного Русина! Всѣ катедры заняли Поляки, хотяй панъ Наталь Вахнянинъ передъ кѣлькома лѣтами въ своѣй брошурѣ „Руска справа“ выправдувавъ политику „реальну“ такожь тымъ, що однымъ изъ множества сподѣваныхъ здобутковъ мали бути рускѣй катедры на львѣвскѣмъ выдѣлѣ медичнѣмъ...

— **Д ръ Иванъ Пулюй**, професоръ нѣмецкои политехѣки въ Празѣ, знаный въ науковѣмъ свѣтѣ електротехнікѣ, мавъ дня 19 падолиста въ праскѣмъ товариствѣ електротехничнѣмъ цѣкавый выкладъ о електротехнічныхъ институтахъ за границею, именно въ Дармштадтѣ, Штутгартѣ и въ Карльсруге въ Нѣмеччинѣ та въ Ціріху въ Швайцаріи, котрѣ то институты вѣнъ вѣдвѣдавъ и оглянувъ въ лѣтѣ 1895 року. Д ръ Пулюй выказуваъ, якъ въ иншихъ державахъ зростае електротехнічна индустрія та якѣй величезнѣй капіталы вкладае ся въ нею [н. пр. въ Нѣмеччинѣ теперь 500 міліонѣвъ марокъ], а въ слѣдъ за тымъ и правительства старають ся вѣдповѣдно духовничу устроювати значнымъ накладомъ грошѣ институты для теоретичного выобразуваня електротехнікѣвъ. Въ Австріи же на тѣмъ поли майже нѣчого не робить ся! Д-ръ Пулюй предложивъ австрійскому міністерству справоздане въ тѣмъ дѣлѣ въ маю 1897 року, та доси изъ вѣдтамъ анѣ чутки. — Хто бы хотѣвъ бливше познакомити ся зъ симъ цѣкавымъ выкладомъ нашого земляка, може знайти обширный змѣстъ выкладу въ праскѣмъ дневнику „Bohemia“ ч-ръ 333 [Beilage].

— **Правнукъ гетьмана Украины.** Хто читавъ въ Wiener Ztg. повный списъ 4404 вѣдзначеныхъ зъ нагоды цѣсарского ювілея, мусѣвъ межи вѣдзначеными ордерами зелѣзноя короны III класы вѣдчитати такожь: „Statthaltereirath ausser Dienst, Gutsbesitzer in Oberwigstein Kamillo Graf Rasumowski“, а може нѣхто й не здогадуе ся, що сей вѣдзначеный — то правнукъ графа Кирила Разумовского [властиво Розумовского], гетьмана Украины вѣдъ року 1750 до 1764, а вѣдтакъ фельдмаршала [родивъ ся 1728 и умеръ 1803 р.]. Одинъ изъ сынѣвъ гетьмана, графъ Григорій Разумовскѣй, переселивъ ся 1805 року въ Россіи до Австрін, закупивъ на Моравѣ посѣлѣсть Радолецъ и 1811 р. одержавъ титулъ австрійского графа. Умеръ вѣнъ 1838 р. а нинѣ представителемъ сей австрійскои лініи роду Разумовскихъ есть власне графъ Камілльо Разумовскѣй, родженый 1852 року.

— **Въ Черніѣвѣ** пѣдъ Станиславовомъ заведено постерунокъ жандармеріи. Постаравъ ся о те вѣйтъ Робачевскѣй, котрого все полохае душа бл. п. Стасюка. Постерунокъ мѣстить ся въ домѣ того-жь Робачевского за рѣчнымъ чиншомъ 300 [111]

— **Славный Янъ Глиньскѣй**, вѣйтъ зъ Вышатичъ въ перемыскѣмъ повѣтѣ, „перла“ старосты Лянцкевича, зазнавъ наконецъ малого „трафунку“: мусить ити до арешту! Кѣлько той человѣкъ мавъ доходжень карныхъ, и то неодно въ справахъ дуже грубыхъ, а все якось одно доходжене за другимъ крутило карцъ... и панъ начальникъ зъ гордостію говоривъ: „хто менѣ що зробить?“ Ажь ось — уже трошки ему щось „зробивъ“ судъ перемыскѣй. За обиду вышатицкого руского священника засудивъ бувъ Глиньского судья на грошеву кару сорокъ и кѣлькохъ зр. Глиньскѣй вѣдкликавъ ся до высшои инстанціи. Трибуналъ, пѣдъ проводомъ самого президента радника двору Силавского, завернувъ бувъ справу до першого судьѣ, абы переслухавъ свѣдкѣвъ Глиньского, що [супротивъ свѣдкѣвъ, котрѣ чули обиду] мали посвѣдчити, що Глиньскѣй не допустивъ ся обиды. Въ наслѣдокъ того ажь минувшого тыждня вѣдбула ся повторна розправа апеляційна передъ трибуналомъ [предсѣдавъ радникъ Зайдлеръ], а скѣнчила ся такъ, що трибуналъ зъ власноя иніціятивы перемѣнивъ Глиньскому кару грошеву на три тыждни арешту. Вырокъ правосильный — тожь пана Глиньского ждуть на тритыдневу гостину въ „Ицковѣй хатѣ“.

— **Ц. к. краева Рада школьна мѣжь иншимъ** на засѣданю въ дня 28 падолиста с. р. ухвалила: перемѣнити вѣдъ 1-ого вересня 1899 одноклясовѣ народнѣй школы: въ Псарахъ рогатинъского повѣта, въ Вороблевичахъ дрогобицкого повѣта, въ Куровичахъ и Ганѣ тернопѣльскихъ тернопѣльского повѣта, въ Викторовѣ станиславѣвского повѣта и въ Якеманичахъ перемыского повѣта на двоклясовѣ.

— **Филію вѣдеиского ц к. бюра телеґрафічного и кореспѣнденційного** отворено сими днями у Львовѣ. Зарядъ бюра вѣддано членамъ редакціи Gazet-ы lwowsk-oи пп. д ру Ад Бѣньковскому и Казим. Зельонцѣ. Для львѣвскои публики филія улекшить читане телеґрафічныхъ депешъ и въ тыхъ годинахъ, коли не выходять дневники. У Львовѣ появляють ся дневники мѣжь 7-ою а 8-ою годиною рано та мѣжь 3-ою а 6-ою вечеромъ. Отже бюро мае задачу повѣдомляти публику кѣлька разовъ на день, въ годинахъ коли не выходять газе телеґрамы зъ кореспонденційного бюра ты, телеґрамами о найновѣйшихъ подіяхъ въ свѣтѣ. По великихъ мѣстахъ предплачують тѣ бубличнѣ льокалѣ, якъ кавярнѣ и рестаураціи и публика, що вѣдвѣдуе тѣ льокалѣ, н. пр. о 10, 11 або 12-ѣй годинѣ въ ночи, довѣдуе ся зараз о тѣмъ що въ свѣтѣ дѣе ся.

— **Вѣдъ Вп. о. Вол. О зарневича съ Сѣльця** одержуемо отсе письмо въ справѣ новинки „Vivant sequentes“ въ 260 ч. „Дѣла“: На соборчику въ Миловани порѣшали всѣ присутнѣ священики Деканата Бзупѣльского приступити въ удѣлами до Товариства для розвою рускои штуки на внесеня Вир. о. Декана Т. Петрушевича зъ Бзуполи, а не на мое внесеня. — *В. Озаркевичъ.*

— **Постѣйна комісія** 30 мѣстъ вѣдбула онѣгды засѣданя въ Перемышли и рѣшила скликати загальне вѣче мѣстъ въ першихъ дняхъ соймовыхъ нарадъ. Выбрано трехъ референтѣвъ: д-ра Дворского, Бехоньского и д-ра Яля и ухвалено дневный порядокъ вѣча. На вѣчу прибудуть пѣдъ нарады мѣжь иншими ось такѣ справы: пѣдбѣльшене числа послѣвъ зъ мѣстъ, змѣны законѣвъ школьного, дорогового и промыслового, оподатковане пропінаціи, пѣдвышка податку вѣдъ спіритусу и регулямінъ для мѣскои поліціи.

— **До переведеня карноя розправы** противъ Гуминьского и сѣбѣльникѣвъ въ справѣ забрани цукру въ Товмачи делеговано львѣвскѣй судъ. Акта обжалованя вже правосильный, а розправа вѣдбуде ся невдовзѣ. Обжалувати буде прокураторія станиславѣвска.

— **Засудъ за братоубійство.** Передъ львѣвскимъ судомъ присяглыхъ вѣдбула ся вчера розправа противъ селянина Миколи Батого изъ Кугаева [пов. львѣвского], обжалованого о убійство своего брата Гната Батога. Оба они жили въ незгодѣ; часть суперечки и бійки мѣжь ними не переставали а закѣнчили ся трагічно. Одного дня загнавъ Гнатъ коня на поле Миколы; зъ того приѣшло мѣжь ними до сварки и Микола хвативъ кѣлъ зъ плота та почастувавъ нимъ Гната такъ, що той невдовзѣ померъ. Трибуналъ засудивъ Миколу Батога на рѣкъ тяжкои вязницѣ.

— **Сказеный кѣтъ** покусавъ въ селѣ Буценѣ [повѣта тернопѣльского] учителя Любѣнця и его родину. Шесть особѣ изъ покусаныхъ выслано до лѣчничого заведеня д ра Буйвіда въ Краковѣ.

— **Въ голосной справѣ** убійства Панькевича, молодого мѣщанина зъ Золочева, котрого то убійства допустивъ ся Лебединьскѣй въ Воронякъ, нанятый до того жѣночкою убитого и ѣи родиною, рѣшивъ волочѣвскѣй трибуналъ перервати и вѣдложити розправу. Показало ся, що спѣвинным въ убійствѣ и тесть убитого Панькевича вѣйтъ Солтысскѣй въ Воронякъ, чоловѣкъ дуже заможный и тѣшивъ ся давнѣйше великимъ „зауфаніемъ“ у властій особливо пѣдчасъ выборѣвъ.

— **Перша архітектка въ Европѣ.** Незабаромъ Royal Institute of British Architects дѣстане за члена женщину — панну Ethal Mary Chorles. Она въ роцѣ 1893 здала вступный испытъ до студій архітектуры, въ роцѣ 1895 здала дальшѣй испытъ на ведучого будову, а теперь довершила свои науки испытомъ на архітектку. Испытъ тревавъ пять днѣвъ, зѣ всѣхъ галузей штуки будовничои. Патентъ же, якѣй дѣстала, надае ѣй право стати Associate згаданого высше института.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Суфраганомъ черновецкого митрополита именованый д-ръ Володимиръ Репта, дотеперѣшный генеральный вікарій буковиньскои архіепархіи — Пѣдчасъ карноя розправы въ тернопѣльскѣмъ судѣ передъ судью Айхлемъ селянка Пилипова, коли ей яко свѣдка заприсягнено, заразъ по зложеню присяги зѣбожеволѣла; вѣдставлено ѣи заразъ до шпиталя. — Зъ нагоды цѣсарского ювілея зарядило телеґрафічно міністерство зелѣзницъ застановити всѣ слѣдства дисциплінарнѣ противъ урядникѣвъ у всѣхъ дирекціяхъ зелѣзничихъ. — Въ округѣ львѣвского высшого суду краевого увѣльнено въ наслѣдокъ амнестіи 61 особъ засудженыхъ за бѣльшѣ и меншѣ проступки. Мѣжь иншими увѣльнено: въ львѣвскѣмъ мужескѣмъ заведеню карнѣмъ 15 особъ, въ станиславѣвскѣмъ 15, а въ львѣвскѣмъ женьскѣмъ 16. — Рада мѣста Золочева утворила на памятку ювілея цѣсаря шесть стіпендій по 100 зр. для побѣдившихъ не изъ власноя вины и неспособныхъ до працѣ горожанъ золочѣвскихъ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Ординація кандидатѣвъ стану духовного въ станъ сѣрейскѣй вѣдбуде ся дня 13 н. ст. грудня 1898. До дня 8 грудня мають кандидаты внести свои поданя до Еп. консисторіи, заосмотренѣ въ приписаны прилоги, а самѣ явити ся 13-ого грудня. — Крилошаньскѣй вѣдзнаки дѣстали оо.: Іос. Федоновичъ парохъ въ Крущи, Евг. Горницкѣй парохъ въ Равѣ рускѣй, Сильв. Стецякъ, парохъ въ Камѣнцѣ-Струмилово, Мих. Конуревичъ парохъ въ Бѣгаляхъ, Ант. Неенацкѣй парохъ въ Болехѣвцяхъ, Клим. Копистяньскѣй парохъ въ Регетовѣ а кромѣ того послѣдный именованый совѣтникомъ Еп. консисторіи — Увѣльнене вѣдъ испиту конкурсового дѣставъ о Григ. Сирисъ парохъ въ Хотинцю. — До канон институціи на Избы дек. мушиньского вѣзваный о. Иванъ Сенета. — Въ пропозицію на парохію Нятрубичѣ декан. сокальского принятѣ оо.: Алекс. Кунцевъ, Макс. Калиничъ, Лука Яремкевичъ, Вол. Насальскѣй, Леонт. Желехѣвскѣй, Мих. Заяцъ, Ник. Колтунюкъ, Стан. Алексевичъ, Вас. Сологубъ, Ив. Кипріянъ, Ант. Веселовскѣй, Григ. Грицикъ. — Намѣстництво згодилось на дотацію 300 зр. рѣчно въ религ. фонду для сотрудника въ Ричаговѣ на рѣкъ а продовжило таку саму дотацію на два роки для сотрудника въ Стенятинѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 6 грудня. Б. міністеръ Гавчъ именованый президентомъ куратории музея для штуки и промыслу на мѣсце архикняза Райнера, котрый зложивъ сесю годнѣсть въ наслѣдокъ спору зъ директоромъ музея. — На торжественнѣмъ засѣданю „нѣмецкого союза“ мавъ прускѣй майоръ Швайтгузень выголосити вѣдчитъ на тему „Що будуемо на нѣмецкости?“ Вѣденьска поліція заборонила вѣдчитъ и загрозила, що ели Швайтгузень появить ся на зборахъ, поліція усуне его примусово.

Римъ 6 грудня. Парламентъ ухваливъ міліонъ лірѣвъ позички для Креты.

Лондонъ 6 грудня. Въ Нанкінѣ прийшло до конфлікту мѣжь вѣцекоролемъ и французскимъ конзулемъ. Акцію конзуля пѣдпирае французкѣй корабель военный. Для охороны англійскихъ интересовъ вѣдѣйшовъ до Нанкіна англійскѣй корабель военный.

Венеція 6 падолиста Испанія домагае ся, щобы Донъ Карльоса выгнати зъ Венеціи. Его палата стоить тымчасово пѣдъ строгимъ наглядомъ поліціи.

Парижъ 6 грудня. Сенатъ ухваливъ внесеня, выкликуюче правительство, щобы екзекуція засудженыхъ на смерть делінквентовъ не вѣдбувала ся публично.

Тульонъ 6 грудня. Набенькетѣ адміралъ Фарніе выголосивъ промову, въ котрѣй згадуюча о военныхъ „експедиціяхъ“ деякихъ державъ, заявивъ, що француска марінарка поводить ся повздержливо, але до борбы готова.

Новый Іоркъ 6 грудня. Америка буде вести на Кубѣ политику „вѣльныхъ воротъ“. Ввозовѣ для будуть для всѣхъ державъ, не выключаючи американьскои Уніи, однакѣ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Хв Гро. въ Пѣ Ще 1·40 зр. — *Вп. Г. Мв. въ Га з Р.* Заплачено до кѣнца року. — *Вп. В. По. въ Мл.* До кѣнца вересня. — *Вп. І. Ве. въ По.* Такъ. — *Вп. М. Ра. въ Ми. н. Д.* Одержали. — *Вп. Ю. Ле въ Пз.* Такъ. — *Вп. Е. Гл. въ Цм.* Одержали а до кѣнца року прийде ще 3·50 зр. — *Вп. Е. Ст. въ Се.* Такъ.

Наука, штука и література.

— Вѣдепьского тыждневника „Die Zeit“ появився 218-ий зошитъ зъ такимъ змѣстомъ: Die Geschäftsordnung. Von K. — Der deutsch-mährische Ausgleich. Von Dr. Alfred Fischel. — Der heilige Chrysostomus vor den Budapester Geschwornen. Von Dr. Eugen Heinrich Schmitt. — Hungersnoth oder keine Hungersnoth in Russland im Jahre 1898? Von Leo Tolstoi. — Conrad Ferdinand Meyer. Von Richard Specht. — Moderne Kunst und Stickerei. Von Natalie Bruck-Auffenberg. — Burgtheater. Von Max Burckhard. Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Verbrecher. Von Karl Federn.

Передплату на сей тыждневникъ чвертьрѣчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Маріянъ Долиньскій

асистентъ клініки гінекольогічно-положничои проф. Іордана, унів. Ягайлоньского, и б. практикантъ шпиталя св. Людвика для недугъ дитиначихъ,

осѣвъ и практикує въ Перемышли.

Мешкан при улици Францишканьскій ч. 26
487 *входъ вдоль ул. Владиче (коло вежѣ.)* 5—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцовцѣ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далекозиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайни, тамыце мѣрничѣ, піоны, лібеле, манометры и т. п.

Уряджене двенників електричныхъ.

Всякі направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ПОДЯКА.

Навѣщеный тяжкимъ горемъ по стратѣ моеи дорогои жены и матери трохъ дѣтей, почуваюсь до обовязку вложити сердечну подяку Впреп. О. І. Макаревичу, пароху Сваричева, за Ихъ труды похоронні и трогаючу бесѣду надъ могилою, Впреп. ОО. Кринацкому и Сойцъ, пароху Цѣневы, за Ихъ такожъ чинну участь въ похоронѣ. Нехай Всевышній удѣлить Вамъ Впреп. Отцѣ всего блага! — Дякую такожъ всѣмъ знакомымъ и селянамъ Сваричева за супровѣдъ покійнои на мѣсце вѣчного супокою.

Іоанъ Миндюкъ упр. школы въ Сваричевѣ. 465

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ бюзунахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.
190 68—?

Машинки до стриженя волосся и бороды припоручае Іванъ Ляврукъ ножѣвникъ у Львовѣ улиця Галицка 6.

Артистично-ритовниче

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІГМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампілѣ металевѣ и кавчуковѣ, гербы, монограмы, стампільні марки, станцы, таблицѣ литѣ и гравіованій и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою.

290
28—52

Диваны перскѣ и портіеры

праднѣй (старинний)

продае, вимуе и выпозичае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пільги зъ сплатахъ пѣсля уговы.

На жадане высилаемо нашій богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1899.

Дѣстати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за примѣрникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Музика!!! Новѣсть!!!

Устна гармоніка трубна!!!

[Найновѣйшій и найвеличавѣйшій винахѣдъ]

Черезъ знаменіту конструкцію трубну тонъ чудовый, незвичайно голосный и дуже ефектовный!! Перевыщує все дотеперѣшне. Кождый грачь на гармоніцѣ незвичайно радуесь сею новинкою. Особливѣ голосы, подвѣйній звука, найбільша тривкість. Окрѣмъ того додаю до сего пышного инструменту нову школу, пѣсля котрои дѣйстно кождый може сейчасъ выгравати найдѣшній танцѣ, маршѣ и т. п. Пышна розрывна пѣдчасъ довгихъ, зимовыхъ вечерѣвъ!! Особливо поручае ся на найкрасшій Різдвяный дарунокъ!! Цѣна зъ школою, опакованемъ и портомъ лише 2·65 зр. Высилае ся за попереднымъ надѣсланемъ цѣны або за послѣдатою. Просить ся о выразну адресу замовляючихъ.

OSCAR EISENSCHMIDT, Musikinstr.-Versand & Export.
462 **Prag**. Goldschmiedgasse 4. 1—5

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

5 н. ст. грудня 1897.

Львовъ: Пшениця стара 9·— до 9·30, пшениця нова 9·— до 9·30, жито старе 7·50 до 7·80, жито нове 7·50 до 7·80, овесъ старый —·— до —·—, овесъ новый 6·50 до 7·80, ячмѣнь пашнистый 5·75 до 6·—, ячмѣнь броварный 6·50 до 7·50, горохъ гот. 6·75 до 9·—, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, ббвъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·—, гречка —·— до —·—, конюшина червона 48·— до 55·—, конюшина бѣла 38·— до 46·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка 17·50 до 20·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·75 до 6·—, кукурудза нова 5·20 до 5·70, рѣпакъ 11·— до 11·25, хмѣль 65·— до 100·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ 16·50 до 16·75 зр.

Курсъ Львѣвскій

въ дня 5 н. ст. грудня 1898.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣзн. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	209 50	212 50
Зелѣзн. Львѣв.-Чернов.-Ясси по 200 зр.	291 50	295 50
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	376 —	386 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	205 —	212 —
Листы заставнй за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	110 —	110 70
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 —	100 70
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	100 80	101 50
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I. емісія)	97 50	98 —
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 30	98 —
„ „ 4% льос. въ 56 л.	94 90	95 60
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	97 80	98 50
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальный Банку краев. 5% (II. ем.)	102 20	— —
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 50	101 20
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	104 —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	96 70	97 40
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	94 50	95 20
Льосы:		
Мѣста Кракова	27 50	28 50
Мѣста Станиславова	51 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 65	5 75
Наполеондоръ	9 52	9 62
Півімперіялъ	9 50	9 60
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 27	1 28
100 марокъ нѣмецкихъ	58 80	59 20

МАШИНКИ американьскій до робленя мороженого повитности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Рондель до масажи до смаженя конфітурѣ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльошѣ дротяні до прикрываня полумысковъ штука вѣдъ кр. 35 до 1 зр.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (противъ катедры.)

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літографічне

ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. БАТОРОГО ч. 11

готовляе

всякій літографічній выробы

звычайні візитовій білеты вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а нове полишій ся візитовій білеты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ каветкою. 188 51—51

Також и на раты

безъ пѣдвышки цѣны

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожъ всякій артикулы потрѣбній до уряджени домового зъ складу диванівъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣники даромъ и оплатно. 19

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

Ученикъ VIII. кл. гімназ. приме зараз лекцію на селѣ. Може удѣляти лекціи ученикамъ гімназіальнымъ и иншихъ школъ. Ласкавѣ заголошена просить надсылати вѣдъ А. Г. Тернополь, poste restante. 468

Linimet. Capsici comp.

зъ аптики Ріхтера въ Празѣ.

При купнѣ сего загально знаменитого, бѣль усмиряючого втирани, котрый є до набутя у всѣхъ аптикахъ, треба все уважати на марку: „Янбръ“.

Ч. 4660.

ОГОЛОШЕНЄ.

Видѣл Ради повітової в Коломиї розписує сим конкурс на найлѣпший підручник для сільских писарів громадских. Підручник той, в язицї рускім і польскім видати ся маючий, має крім термінів періодичних в поодиноких галузях адміністрацийних занимати взори подань через Уряди громадскі передкладати ся маючих, як неменше взори замкненій рахунків громадских, дорогових, кас позичковых, буджетів прелімінарів шкільних и дорогових (ті послідні після нової устави довогової споряджувати ся маючих) а дальше взори свѣдоцтв, цертифікатів приналежности і иншихъ актів із сторони громадских урядів виставляти ся маючих.

За найлѣпше опрацьованє такого підручника визначує Видѣл повітовий два премія: I. в квоті 100 зр., II. в квоті 50 зр.

Речинець предложенія взорів установляє ся тримісячний, числячи від дня оголошеня, а признані премія будуть приказані до виплати в каси Видѣлу повітового на найближшим засіданю Видѣлу по уплині речинця конкурсу.

З Видѣлу повітового.

Коломия 18 падолиста 1898. 455 3—3

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скончивъ зъ кѣнцемъ 1897 р. 28-ий рѣкъ своеи дѣяльности и зросши во всѣхъ вѣдѣлахъ „Славіи“

	въ кѣнцемъ 1897 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 8,754.709·53 кр.
Премія належитости побочній и вѣдсотки за рѣкъ 1896	„ 2,310.036·35 „
Обезпечені сумы въ секціяхъ на жите	„ 29,356.844·12 „
Обезпечені сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 289,794.649·— „
Выплачені капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1897 р.	„ 1,229.173·60 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнѣй сумѣ до кѣнца р. 1897	„ 28,422.896·90 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпечена вѣдъ шкѣдъ огневыхъ будынківъ, движимостій, збѣжа, товарівъ, запасівъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣрені, а услѣвя обезпеченя вельми користні.

Тарифъ и друкеортівъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣлае якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 21 21—24

„Славія“ принимае заголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє аґенціи письменнымъ селянамъ.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожъ сальоновій и настѣлній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолівъ и парасольокъ, капелюхівъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся зъ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належыть адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés пл. Капітульна ч. 3. 190

НОТАР у Винникахъ коло Львова пошукує рутиновaного кандидата, спосібного заступати в справах сирітских, ігнадно концепієнта. — Оферти письменні и услівями належать присилати як найскорше. 409 5—5

Рештки хѣдниківъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобеліны и рѣзни предметы декораційній по цѣнахъ бачно дешевыхъ. Складъ диванівъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты безъ сѣдвышшеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

У Трочиньского

въ Пасажи Гавсмана

фунтъ гербатникѣвъ	60 кр.
„ кармелькѣвъ	40 „
„ помадокъ	60 „
„ чоколядокъ	1 зр

444 *Вырѣбъ власный.* 3—3

До П. Т. Властителевъ конюшень.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрій и дешевій дерги на конѣ — звольтѣ, Впов. Пане удати ся до Складу диванівъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаемо на жаданя наш богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Выстава загальна

всходныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванівъ, портіеръ, фіранокъ, хѣдниківъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ осѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевій цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Полекший въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належыть: Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

Розклад їзди поїздів зелізничних

важний від 1 жовтня 1898

після часу середньо-европейського [пів години о 36 минут від часу львівського].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходить о		
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.53	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		5.—	„ Сколього
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан			
	5.55	„ Сокаля			
нічн			**нічн**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Іцкан
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.30		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Іцкан		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Янова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Іцкан
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 минут рано 5

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальный редакторъ Іванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черняньскои Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 263. Львовъ, Середа 26 Падолиста (7 Грудня) 1898 Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переминѣ разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: Львовъ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне Бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler L, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсераты платитъ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

зъ Австріи:		зъ границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на передодне застережено. — Реклямація неопечатані вольный вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 5 кр. в. в.

Оголошеня звычайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератового або ей місце в ві рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. в. в.

Недокы в инші дневныкы приватні чинитъ ся по 15 кр. вѣдъ стрѣчка.

Чи оплатить ся посылати дѣти рускій до школъ выдѣловыхъ?

II.

Выдѣловѣ школы мужескій введено въ життя зъ днемъ 1 вересня 1897 р. въ десяти школахъ народныхъ, а то: у Львовѣ, Перемышлян, Краковѣ, Тарновѣ, Рашевѣ, Станиславовѣ, Золочевѣ и т. д. на пѣдставѣ школьного закона зъ дня 23 мая 1895 р. Въ мѣстахъ тыхъ були вже вѣдъ 1893 року школы народнѣ о шести класахъ, мимо того до впровадженя школъ выдѣловыхъ треба було особного позволеня магістратовъ и фреквенціи найменшой 30 ученикѣвъ, котрѣ бы зъ VI-ой класы могли перейти до класы VII-ой т. в. до III-ой класы выдѣловой.

Кожда школа выдѣлова складае ся зъ трехъ класъ сполученыхъ зъ чотиро-класовою школою мужескою. Въ класахъ школы выдѣловой заинта молодѣжь 36 годинъ на тыждень. Учать слѣдующихъ предметовъ: релігія 2 годины, языкъ рускій 2 год., языкъ польскій 3 год., языкъ нѣмецкій 5 год., исторія краєва и австрійска 2 год., географія 1 год., исторія природописна взглядно фізика 3 год., рахунки и рахунковѣсть поединча 3 год., геометрія зъ рисункомъ геометричнымъ 4 год., рисунки зъ вѣльной руки 4 год., каліграфія 1 год., спѣвъ 1 год., slöjd [наука зручности] 4 год., гімнастика 1 година.

Планъ науковый для школъ выдѣловыхъ обѣймае заокруглену цѣлость у всѣхъ наведеныхъ предметахъ, а загальне стремлѣня есть: провадити ученика до якъ найвѣльшой самостійности и порадности въ практичнѣмъ життю, при тѣмъ же звертати увагу на певный степень загального образованя. Въ науцѣ языкѣвъ звертае ся головно увагу на сторону практичну, занехуючи систематичный выкладъ граматыки; на формы граматичнѣ звертае ся увагу тѣлько при нагодѣ лектуры и письма. Рисункѣвъ геометричныхъ, вѣдручныхъ и науки зручности [slöjd] учать якъ найстаранѣйше; для нихъ посвячено найвѣльше число годинъ: для рисункѣвъ 8, для slöjd-у 4 на тыждень. Варто побачити альтки рисункѣвъ ученикѣвъ — они певно дорѣвнають въ рисункахъ реалістамъ. Хлопцѣ управляють ся въ практичнѣмъ стилю письмъ, въ укладаню рахункѣвъ купецкихъ, въ листахъ, замовленяхъ и переписках купецкихъ и т. д. у всѣхъ трехъ мовахъ. Властива отже цѣль школъ выдѣловыхъ есть, якъ видимо наглядно, найширше пѣдготовленѣ ученикѣвъ до стану ремѣсничого, купецкого, промыслового — и му симо признати, що тѣй цѣли зможуть они вѣдповѣсти знаменито. Ученики покѣнчивши школу выдѣлову не мають ще правдѣ фахового выобразованя въ жадномъ напрямѣ, але поббчь наукъ найвѣльше потрѣбныхъ станемъ промысловому и купецкому мають выобразованя заокруглене зъ широкимъ поглядомъ на практичне життѣ, котре дае имъ спромогу чимало то йти до школъ промысловыхъ, ремѣсничыхъ, купецкихъ и т. д., чи зараз по укѣнченю школъ выдѣловыхъ шукати примѣщенѣ въ склепахъ и торговляхъ, де ихъ дуже охотно приймають. Мусимо безперечно признати высшість такого пѣдготованя надъ пѣдготованемъ въ низшихъ школахъ середныхъ, зъ котрыхъ ученикы неразъ примушенѣ вступати до заводу промыслового або купецкого.

До I-ой класы выдѣловой приймае ся ученикѣвъ зъ укѣнченою IV-ою класою нормальною, а хлопцѣ, котрѣ укѣнчили сѣльску школу народну, мусять пѣддати ся испытови приватному зъ IV-ой класы; при тѣмъ складають таксу 5 зр.

Въ класахъ выдѣловыхъ въ Тернополи було пѣсля народности:

	Русинѣвъ	*Полякѣвъ*	*Жидѣвъ*
Въ I-ѣй [взгл. V]	30	31	17
„ II-ѣй [„ VI]	14	11	2
„ III-ѣй [„ VII]	15	10	7

До класъ выдѣловыхъ въ Тернополи учащають переважно сыны селянъ зъ поблизькихъ сѣлъ, а дуже мало хлопцѣ въ мѣсцѣ интеліґенціи. А вже безперечно найвѣльше сынѣвъ своихъ повинні посылати мѣщане тернопѣльскі и у всѣхъ тыхъ мѣстахъ, де в школы выдѣловѣ. Для нихъ се не сполучене зъ жадными коштами, они лекше можуть сынамъ своимъ по скѣнченю школъ выдѣловыхъ знайти пѣдповѣдне примѣщенѣ. При практичнѣмъ напрямѣ тыхъ школъ не трудно осудити, що для нихъ тѣ школы принесли бы безперечну користь також тогдѣ, сли-бы не вѣддавали ся жадному изъ згаданыхъ занять, и пѣднесли бы дуже значно степень ихъ образованя. Въ такѣй самѣй мѣрѣ повинні мы звернути увагу селянъ и маломѣщанъ на тѣ школы. О школахъ тыхъ певно селяне многихъ сѣлъ и не чули, не знають, на що они, до чого ведуть.

Поминаючи тыхъ, що маючи змогу и здѣбность кѣнчити школы середнѣ и вѣддати ся опѣсля заводамъ науковымъ, колько то могло бы знайти ся такихъ, що при значно меншихъ выдаткахъ могли бы покѣнчити три класы выдѣлові и пѣдготовити ся до заводу купецкого або промыслового. А такожъ тѣ, що вѣдпадуть въ першихъ класахъ школъ середныхъ, дуже добре зробили бы, якъ бы пѣйшли до школъ выдѣловыхъ. Не конче той, що не дасть рады латинѣ и грецѣ, вже цѣлкомъ невдѣбный до нѣчого. А такихъ хлопцѣвъ дають дальше до школъ середныхъ, де они дуже часто не могучи до нѣчого допровадити, по многихъ коштахъ и заходахъ ложеныхъ на нихъ, марнують ся або вертають назадъ до дому — и зновъ пропадають кошты на нихъ ложенѣ. Бѣдачѣнѣ, що за-для мундурковъ и оплатъ не могли бы укѣнчити школъ середныхъ и длятого до нихъ не идуть, дуже добре зробили бы, якъ бы учащали до школъ выдѣловыхъ. Тымъ вѣльше, що коли хлопцѣ скѣнчивши низшій класы [IV-ту] школъ середныхъ выходять въ нѣчѣмъ не пѣдготованѣ до життя практичного, то хлопцѣ по трохъ рокахъ школы выдѣловой мають отворене поле до дуже многихъ, до всѣхъ майже заводовъ практичныхъ.

Ученикѣвъ зъ укѣнченою школою выдѣловою приймають дуже радо до высшой школы промыслової въ Краковѣ, де мусять пѣддати ся испытови зъ фізики и рахункѣвъ, однакъ тѣльки въ тѣмъ обсягу, въ якѣмъ подають въ школахъ выдѣловыхъ. Ученика зъ укѣнченою II-ою [VI-ою] класою выдѣловою можуть безъ вступного испыту перейти до низшой школы промыслової у Львовѣ. Такъ само можуть они вступити до школы торговельной, до практики на машиністовъ зелѣзничыхъ и монтерѣвъ, а по вѣдповѣдній практицѣ здати практичный испытъ на машиністовъ при політехніцѣ у Львовѣ. Ихъ дуже охотно приймають до склепѣвъ и торговель власне за-для практичного напряму образованя.

Въ школѣ выдѣловѣй нема стіпендій, але для убогихъ ученикѣвъ достатчае дирекція вспмыхъ книжокъ безплатно. А въ школахъ промысловыхъ можуть пильнѣйшій ученики дѣстати стіпендія вѣдъ 150—300 зр. Також многій выдѣлы повѣтовѣ установляють по кѣль-ка стіпендій для ученикѣвъ школъ промысловыхъ.

Часомъ отвираютъ ся для ученикѣвъ школъ выдѣловыхъ новѣ поля дѣланя, отъ н. пр. 1-ого падолиста с. р. отворено у Львовѣ при Выдѣлѣ краєвѣмъ школу кондукторѣвъ дороговыхъ и приймали ученикѣвъ зъ четырма класами школъ середныхъ або зъ укѣнченою школою выдѣловою, такъ що неодинъ зъ III-ою гімназіяльною або реальною здавазъ приватно испыт въ III-ои класы выдѣловои, щобы тамъ дѣстати ся. Такъ само ученики школъ выдѣловыхъ можуть зъ користію остати ся у вѣйску и допрацювати до пѣдофіцирѣвъ рахунковыхъ, вступити до сторожи фінансовои и т. д. — и всюда легко доведуть до чогось зѣ своимъ практичнымъ пѣдготованемъ. Безъ высшихъ студій можуть ученики школъ выдѣловыхъ по скѣнченю 24 року життя убѣгатись о посады слугъ державныхъ або по вѣдбутѣй практицѣ судовѣй можуть дѣстати посаду канцеліста. Много ученикѣвъ зѣ школъ выдѣловыхъ старае ся дѣстатись до семинарій учительскои.

Що-до приймання ученикѣвъ выдѣловыхъ до семинарій учительскихъ — панує истинно галилейскій хаосъ. У Львовѣ н. пр. приймають кождого ученика зъ VI-ои класы выдѣловои на курсъ приготовляючій безъ вступного испыту, въ Станиславовѣ приймають ученика зъ укѣнченою VII-ою выдѣловою на першій рокъ безъ испыту, а въ Тернополи спалили двохъ ученикѣвъ выдѣловои школы навѣть при вступнѣмъ испытѣ на курсъ, хотяй то були ученики вѣдличай черезъ всѣ три роки въ школѣ выдѣловѣй. А по-при те въ тѣй самѣй семинарій учительскѣй приняли на курсъ ученикѣвъ, котрѣ выступили зъ V-ои або VI-ои класы выдѣловои або мали цѣлкомъ злу ноту въ класѣ VII-ѣй. Ось яка моральна сторона вступныхъ испытѣвъ, при котрыхъ хоче ся въ трохъ годинахъ пѣзнати станъ умыслового розвою 150 або й вѣльше ученикѣвъ! При такѣмъ хаосѣ може хиба пѣдкопата ся повагу школъ выдѣловыхъ, а конецъ мѣгъ бы бути такій, якъ передъ двацяти лѣтами — замкненѣ за-для браку фреквенціи.

---

5)

ГАЛЯ.

Образокъ зъ галицкого життя *Данила Трояна.*

(*Конецъ.*)

Мама також вѣрять, що вѣнъ „серіо“ думае. Вѣнъ мамѣ досыть подобавъ ся. Тетѣ Клавдіи вѣнъ рѣвнодушный. Она каже, що Андрѣй трохи „скислый“. Прийшовъ просити ей до польки и за цѣлый часъ танцю трудно було вѣдъ него два слова выдобути... Гмъ... прецѣнь кождый чоловѣкъ, якъ хоче, то буде скислый.... Чому то вѣнъ въ Галею такъ ожива сно розмовляв? Имъ двоимъ зовсѣмъ не пудало ся. Впрочѣмъ тета пристае на него „вѣдъ бѣды“, але каже и радить, щобы его кликати: Дунько. Галя не хоче, волять: Андрѣй або Андрѣйко. Для нея нема теперь красшихъ именъ, якъ Андрѣй и Галька. И вуйиця Костуня каже, що вѣнъ погано зветь ся. „Андрѣй, каже, хлопске имя“. [Покѣйный мужъ вуйиці взявъ ся Касперъ.]

„Еѣ, най собѣ вдоровѣй балакають, а я свое знаю...“

Тутъ Галя усмѣхнула ся и почала втирати слезы. Нагадала собѣ на тую тему одинъ епізодъ зъ послѣдного балю. Галя сидѣла и розмовляла весело зъ Андрѣемъ. Прийшовъ якійсь „старшій“, тонкій якъ сѣрничка и попросивъ ей въ танець. Галя була дуже нерада, що перервавъ имъ любу розмову, але остаточно пѣйшла. Не годило ся давати коша. Гуляють. Вѣнъ пытае: Чого панѣ такій сумній? — Я все така. — А чого панѣ перше смѣяли ся? — Отакъ. — Може въ мене? — Нѣ. — А прецѣнь чого? — Такъ собѣ.

„Дурна, не вмѣе два слова скленти до купы!“ подумавъ може дансеръ и посадивъ даму на мѣсце.

Гали пытали Андрѣи: хто се? Вѣнъ поясняв.

— Се, каже, одинъ професоръ вѣдъ малои азбуки.

— Може и поетъ?

— Нѣ, вѣнъ лишь хоруе на оріґінала. Спеціялістъ до укладания гумористичнои части календаря. Укладае а радше выписуе зъ другихъ календарѣвъ, а вѣдтакъ заядно пописуе ся того рода дотепами. Загаломъ нудиръ и страшно зарозумѣлый. Шукае панны — красивои, богатои, розумнои, молодои и такои, щобъ умѣла грати на фортепянѣ.

— И досе не найшовъ? тажъ уже савѣ!

— Не найшовъ и не найде.

— Може якъ разъ найде... хто то знае? — потѣшала не знати кого Галя.

— Може вы, панно Галю, знаете таку кандидатку? — спытавъ Андрѣй.

— Нѣ, — вѣдказала и обое засмѣяли ся, не знати властиво чого.

Той „старшій“ асистувавъ досыть коло тети Клавдіи, а она его назвала „милымъ и забавнымъ“, ага, и „статочнымъ“.

Галя поглянула теперь въ зеркало, що висѣло на стѣнѣ надъ столикомъ, при котрѣмъ она сидѣла.

„Яка я блѣда! трохи невыспана... чогось мене сонъ не бере ся. Мама и стору знижають, та нѣчо не помагае. Кажуть, що я по ночахъ „мыши ловлю“. А я прецѣнь мушу и заснидати, коли надъ ранемъ буджу ся“ фільозофувала Галя. „А ще и той нѣсъ мене притуе! Що жъ я тому винна, що вѣнъ може трошки за довгій?“ — Она вхопила свій нѣсъ и здушила въ цѣлои силы та пѣддерла въ гору. Бѣдачиско ажъ почервонѣвъ.

„Нѣбы то такъ було бы ладнѣйше?“ — сказала Галя, оглядаючи „пиркатый, чесній“ носикъ и розсмѣялась. — „Бабка называють мѣй нѣсъ „епископскимъ“. Ну, а мѣй тато деканомъ... У кождого человѣка щось оригінального, характеристичного, ну, а у епископѣвъ мали бы бути носы характеристичнымъ знаменемъ? Нѣ, я тому не дуже вѣрю. Я пытала разъ тети Клавдіи зовсѣмъ поважно, чи се правда, а она менѣ вѣдповѣла: „Коли хочешь докончѣ всьо знати, то спытай у редакціи „Русалки“. Тамъ вѣдповѣдають в ѣмъ передплатникамъ въ переписцѣ на всѣлякій запытания.“

Вже то она теперь така дивалиха, така прикра для мене, така терпича, що й годѣ зъ нею поговорити по людска. Е, най тамъ! прийде Андрѣй, то и его мушу спытати... Цетъ! хтось йде..

Галя пѣдбѣгла до вѣкна. Гмъ, хлопскій конѣ... вѣнъ, вѣнъ, Андрѣй! Ой, а я не убрана... Кобы хоч мама були дома... Вуйницю! вуйницю! — крикнула Галя и побѣгла до пекарнѣ, полишивши пустый дневникъ на столѣ. Не записала нѣчого.

— А йди-жъ убирай ся швидше! — крикнула панѣ Констанція, а сама выйшла на ганокъ впровадити гостя.

. . . . . .

Прийхавъ. Полюбили ся, збавали собѣ взаимну любовь, ну и — заручили ся. А весѣле буде доперва въ лѣтѣ. За той часъ Андрѣй здасть испытъ, бо — каже — при жѣнцѣ певно испыту не зроблю.

И Галиній родичѣ тому радѣ. Зъ молоденькою Галею не мають ще такъ дуже чого спѣшити ся, а по друге и выправа ще не готова. Шафа на книжки ще не замовлена...

Тѣлько Галя бѣдна журила ся своими журбами. А було ихъ ажъ чотыри.

Перша — що весѣля доперва въ лѣтѣ. Такъ довго чекати!... Зъ Андрѣемъ такъ мало видала ся, ледво разъ на тыждень, хоч се такъ близенько, зараз трете село. Учить ся бѣдный Андрѣйко, ажъ змарнѣвъ. Хиба разъ въ тыждни вѣдбреть ся вѣдъ науки и поѣде вѣдвѣдати свою Галю. За те у нея спокѣйнѣйшій сны.

Друга журба — що тетя Клавдія мала ей бути дружкою. Своимъ обѣмомъ она зовсѣмъ не вѣдповѣдае струнѣй стати панны молодои, Галѣ. Але то байка! Такъ кажуть мама и такъ мусить бути. Впрочѣмъ, думала собѣ Галя, хто знае, чи якъ-разъ тое дружковане не буде для тѣтки „по носѣ“, вѣдплатою за ей теперѣшній секатуры, дотинки и саркастичній „пришѣпки“. Панна Клавдія нахваляе ся, що вже може обходити пятнадцятилѣтный ювілей свого дружкованя. А вже хиба крайна пора, щобы и ей накрыли головку весѣльнымъ вѣнчикомъ... Якій той свѣтъ облудный, фальшивый! Я знаю, якъ она мене не терпить, а я мушу ще ей просити: дорогенькій, добренькій мои тѣточко, будьте ласкавій, послужѣть менѣ за дружку! Ахъ, що то чоловѣкъ мусить нераз робити про людске око! Але по весѣлю мушу ѣй сказати разъ бодай въ очи слово правды..

Днѣ послѣдній журбы розвѣявъ ей нареченый Галя запытавъ его, чи можна ей *До **** пѣслати до редакціи „Русалка“. Андрѣй вѣдрадивъ. „Редакція — каже — на тѣмъ не буде розумѣти ся. Можливо, що и помѣстила бы сей сташокъ, попередно де-що змѣнивши,

Торговлю ризъ и сосудовъ церковныхъ
РУКОДѢЛЬНЮ БРОНЗОВНИЧУ, котра приймае всякого рода рѣчи изъ бронзу до золочена и срѣблена и СКЛАДЪ СРѢБЛА ХІНЬСКОГО (столового) 461 1—10

препоручае ся фірму: Свг. Снежарского и Вол. Устеньского при ул. Руской ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

Зъ рады державнои.

Передъ вчерашнымъ засѣданемъ палаты послѣвъ зѣбрала ся комісія въ справѣ Пферше-Герольдъ. По переслуханю обохъ послѣвъ осягнено такій результатъ, що оба послы зложили вѣдповѣдній деклярацію. Пферше заявивъ, що его закиды не вѣдносили ся до молодо ческого клюбу, а Герольдъ вѣдкликавъ свѣй высказъ [„Lüge“].

На засѣданю, передъ приступленемъ до порядку дневного, міністеръ скарбу Кайцль выголосивъ фінансове експозе и предложивъ загальный білянсъ буджетовый на рѣкъ 1899.

Пѣсля прелімінаря выдатки выносять 760,286.793 а доходы 760,754.834 зр.

Буджетъ міністерства внутрѣшныхъ справъ выказуе въ выдаткахъ о 710.484 зр. бѣльше нѣжь на сей рѣкъ. Сесю надвыжку выкликало мѣжь иншимъ намѣрене системізоване нового староства въ Галичинѣ, пѣдвысшене выдатковъ на поборюване пошестій и регуляція Днѣстра и Прута.

Буджетъ міністерства вѣйны потребуе о 1,123.489 зр. бѣльше.

Буджетъ міністерства вѣроисповѣдань и просвѣты потребуе бѣльше о 476.616 зр., зъ того припадае 129.695 зр. на центральнѣ уряды, 185.383 зр. на вѣроисповѣдній а 161.538 зр. на просвѣтнѣ цѣли. Мѣжь иншимъ знаходить ся сума на системізоване мѣсця третого референта для адміністративныхъ и економічныхъ справъ въ галицкѣй радѣ шкѣльнѣй и посады нового инспектора краевыхъ шкѣлъ въ Галичинѣ. Въ буджетѣ вѣроисповѣдныхъ справъ выкликали надвыжку головно: бѣльшій выдатокъ на „дары зъ ласки“ для вдѣвъ и сиротъ по рускихъ душпастирахъ, вѣдъ початку 1899 року, якъ и додатки на выхованє сиротъ по священникахъ. Выдатки на высшій школы побѣльшено о 336.215 зр. а на промысловє шкѣльництво о 68.496. Збѣльшене выдатковъ выкликали также сумы призначенѣ на дальшій розвѣй медичного факультету у Львовѣ. На будову крила при львѣвскѣмъ университетѣ, де умѣстить ся бібліотека вставлено, въ буджетѣ 100.000 зр. На львѣвску академію ветеринарію вставлено 42.000 зр. Дальше сумы на перетвореня низшои гімназіи въ Бучачи на высшу, на утворене рускихъ паралельокъ въ тернопѣльскѣй гімназіи, на будову крила при гімназіи въ Коломыи, на отворене польскихъ и рускихъ взорцевыхъ шкѣлъ при учительскихъ семинаріяхъ въ Сокали и Самборѣ та на утворене паралельки першого курсу учительскои семинаріи въ Сокали.

Сегорѣчный буджетъ — мовивъ міністеръ — высшій вѣдъ попереднього о 36½ міліонѣвъ, але треба увзглядынити, що въ тѣй надвыжцѣ мѣстить ся 13 міліонѣвъ зр. на пѣдвышене платнѣ урядникѣвъ, отже властивый зрѣстъ цѣлого буджету выносить лише 23 міліонѣвъ. Сеся цифра вѣдповѣдае въ приближеню зростови загальныхъ доходѣвъ въ державѣ. Покрытє выдатковъ 1899 року завдячуемо надъ выжкамъ зъ двохъ попередныхъ лѣтъ. Въ 1900 роцѣ знайдемо покрытя лише въ тѣмъ случаю, коли палата ухвалить податокъ вѣдъ цукру, бо касовѣ резервы будуть цѣлкомъ вже вычерпанѣ. Сли палата не ухвалить того податку, не можна буде задержати буджетовои рѣвновагы. Притѣмъ мусимо мати на оцѣ не лишь покрытя збѣльшеныхъ уже выдатковъ въ державнѣй господарцѣ, але и внесене многихъ оплатъ державчыхъ, що правда не дуже великихъ, але за те зъ многихъ причинъ не симпатичныхъ и по бѣльшѣй части прикрыхъ, котрѣ дотеперь ще знаходять ся въ державнѣмъ прелімінари. До сихъ оплатъ належать дорогонѣ мыта и дневникарскій стемпель, оплаты вѣдъ дрѣбнои продажи горячихъ напитковъ — самѣ фінансово невыдатнѣ оплаты, але вже нинѣ не можна вѣдъ разу зречи ся ихъ въ державнѣмъ прелімінари.

Фінансове положенє краѣвъ — мовивъ міністеръ дальше — також дуже сумне. Ихъ буджеты выказують замѣсть зростаючихъ власныхъ доходѣвъ що разъ бѣльшій дефіциты. При тѣмъ ще й росте задовженє краѣвъ. Краямъ передано дуже важнѣ галузи публичнои адміністрації. Шкѣльництво, санітарнѣ и гуманітарнѣ справы, справы краевои господарки, а въ найновѣйшихъ часахъ також вызначнѣ працѣ въ области комунікацій. Все те годилось бы ще бѣльше розширити, коли-бъ выстарчили на се фінансовѣ средства. Нещасте въ тѣмъ, що соймамъ краевымъ, котрымъ вызначено такій широкій обсягъ дѣланя, не передано рѣвночасно фінансовыхъ средствъ, котрѣ держава перебрала на себе. При такихъ широкихъ розмѣрахъ дѣланя краѣвъ не повинно ся ихъ лишати при давныхъ ихъ доходахъ. Справедливѣсть вымагае, щобы рѣзнородности и елястичности краевыхъ выдатковъ вѣдповѣдала также рѣзнороднѣсть и елястичнѣсть краевыхъ доходѣвъ. Справу допущена краѣвъ до участи въ посередныхъ податкахъ міністеръ не уважае за погребану, але тѣлько за вѣдрочену.

Що-до результату першого обчисленя доходового податку — то число оподаткованыхъ и членѣвъ ихъ домашного господарства выносить всего разомъ 1,861.854 головъ, то значить 7.29% людности. Остаточна квота доходу обложеного податкомъ выносить 1.156 міліонѣвъ зр. На кождого доходового податника припадае пересѣчный дохѣдъ 1.626 зр., а пересѣчный податокъ 31 зр. 25 кр. Сума податку въ высотѣ 22·2 міліонѣвъ выносить 1·92% загального доходу пѣдлягаючого доходовому податкови.

Въ области рѣльничои продукціи многонадѣйною есть обставина, що въ деякихъ мѣсцевостяхъ проколюють ся дуже енергічно и самостѣйно змагання до асоціяцій и самопомочи черезъ засновуване рѣльничою людностію магазиновыхъ стоварищень.

Переходячи до політичнои стороны справы, міністеръ звернувъ увагу, що палата мае до полагодженя двѣ буджетовѣ провізоріи на рѣкъ 1898, державный прелімінарь на сей рѣкъ и на 1899. Се значить, що парляментъ вѣдъ довшого часу занедбуваъ найважнѣйше свое право, т. е. право ухвалюваня державныхъ доходѣвъ, хоць право буджетованя треба уважати за центръ, жерело и о нову кождого парляменту. Коли мимо того, що рѣкъ 1898 вже кѣнчить ся, буджетъ на сей рѣкъ не бувъ ухваленый, то кождый мусить признати, що маемо дѣло зъ тяжкою парляментарною хоробою. Австрійскій парламентъ и парляментаризмъ уже вѣдъ початку свого истнованя, зъ причины національныхъ рѣзниць, не мавъ сильнои пѣдставы. Нинѣ до національныхъ спорѣвъ прилучують ся черезъ розбуджене класовои свѣдомости ще и класовѣ антагонізмы Тѣ вѣдносины не выходять на добро такому парляментови, якій первѣстно обдумано, именно оперто му на вѣрѣ, що парламентъ самъ собою, безъ огляду на становиско интересѣвъ клясъ, е вершкомъ політичнои досконалости. Коли однакъ засадѣ бѣльшости вѣдобрано въ парляментѣ всяке значѣня, тогдѣ цѣла дѣяльнѣсть парляменту знѣвечена. Може бути, що реакційне правительство тѣшило бы ся зъ того упадку, але мы не тѣшимо ся, бо парляментъ становить не лишь обмеженє, але также сильну пѣдпору кождого правительства. Тревала керма державою безъ парляменту, безъ парляментарнои контролѣ адміністрації и безъ спѣвдѣланя репрезентації народу въ законодавствѣ, не дасть ся подумати.

По промовѣ Кайцля п. Гросъ [ліберал] поставивъ внесене, щобы отворити дискусію надъ вѣдповѣдію гр. Туна въ справѣ выгананя зъ Прусъ. — Дальшій бесѣдникъ п. Иро [шенерерініець] говоривъ: „Годѣ поминути мовчки того, що тутъ кидае ся заявами вымѣренымы противъ союзнои державы. Не гадаю, щобы слова дилетантѣвъ въ фаху державныхъ мужѣвъ [алюзія до гр. Туна] могли захитати дѣло великихъ мужѣвъ державныхъ, але для насъ Нѣмцѣвъ союзъ зъ нѣмецкою державою є справою серця. Мы на тѣй точцѣ враженій до найвысшои степени и всякій змагання затраты сего союза вѣдпремо зъ цѣлою рѣшучостію!“ Президентъ кѣлька разъ упоминавъ п. Ира, а вкѣнци вѣднявъ ему голосъ. — Поіменнымъ голосованемъ внесене Гроса вѣдкинено 166 голосами противъ 124.

По кривливѣй дискусіи надъ поступкомъ віцепрез. Ферянчіча на попереднѣмъ засѣданю въ справѣ Пферше-Герольдъ палата приступила до справы регуляціи Дунаю и згѣдно зъ внесенемъ референта буджетовои комісіи ухвалила дотычный законъ въ 21 параґрафѣвъ, призначуючій на регуляцію Дунаю 20 міліонѣвъ зр.

Изъ поставленыхъ внесень и интерпеляцій були важнѣйшій: внесене п. Пацака о замѣну красового закона; проектъ міністра торговлѣ Дінавлього о обезпеченє служѣбы почтъ и телеґрафѣвъ вѣдъ нещасливыхъ пригодъ; нагличе внесене п. Таначкевича о удѣленє запомоги навѣщеавй неурожаемъ людности повѣту стрыйского и интерпеляція п. Таначкевича въ справѣ надужить галицкихъ властій.

Поіменнымъ голосованемъ ухвалено, щобы слѣдуюче засѣданє палаты вѣдбуло ся сеи пятницѣ.

Письма зъ краю.

Зъ Жовквѣщины пишутъ намъ:

Въ селѣ Батятичахъ день ювілея нашого цѣсаря збстане на все днемъ памятнымъ. Въ той бо день по вѣдправѣ въ церкви посвячено у насъ торжественно *дѣмъ народный*, въ котрѣмъ мае бути *читальня* и *крамниця*. А дѣмъ се величавый — 16 метрѣвъ довгій а 9 метрѣвъ широкій, мае комнату велику на читальню и другу меншу на *бібліотеку*, котра рѣвночасно може бути и *сценою*, а по другѣмъ боцѣ склепъ, кухонка и складъ, пѣдъ котрымъ есть *пивниця*, а ще окремо збудована *пивниця на нафту*. Цѣлый дѣмъ сей крытый бляхою.

Цѣлый рѣкъ невпинне трудивъ ся комітетъ, щобы се дѣло довершити — и Бѣгъ позволивъ! Хотяй зъ-разу холодно вѣдносились до сего дѣла громадяне, то таки частій серіозній представленя и сердечнѣ просьбы мѣсцевого пароха о. Володимира Чеховича зробили се, що не тѣлько честна рада громадска подарувала изъ своихъ еквівалентѣвъ весь матеріялъ на будову сего дому — за що комітетъ сердечну подяку ѣй приложно складае — але и многій безкористовно помагали при роботѣ и зношеню каменя на пѣдмурованє. Тожь най радѣють теперь, бо для себе працювали! Вартѣсть сего дому можна рахувати на бѣльше якъ 1500 зр., бо самъ матеріялъ вартъ 1000 зр., а робота вже коштувала 630 зр. Крамниця у насъ вже вѣдъ нового року була въ канцелярію громадскѣй, а теперь перенесена вже до своєи хаты. На основанє читальнѣ вже внесено подане до намѣстництва.

Въ день ювілея сей дѣмъ, пристроєный гарно хоругвами сине-жовтыми, при здвизѣ кѣлькохъ сотокъ народу, посвятивъ мѣсцевый пароха и потѣмъ теплыми словами заохотивъ присутныхъ до пѣдпиранья своєи крамниці а въ своѣмъ часѣ до численного запису въ члены читальнѣ. Вкѣнци навязуючи свою бесѣду до сегорѣчныхъ ювілеѣвъ, скѣнчивъ бажанемъ: щобы сей дѣмъ ставъ помѣжь нами яко сторожъ запорученыхъ рускому народови правъ, яко сторожъ нашои чести народнои, а такожъ розрадою въ кождѣй потребѣ, бо лишь въ своѣй хатѣ своя правда и сила и воля!

Комітетъ будовы народного дому: Иванъ Малашка голова, Иванъ Гренюхъ заступникъ головы и касіеръ, о. Волод. Чеховичъ контрольоръ, Дмитро Куровець секретарь и Михайлъ Куровець курзоръ.

Въ справѣ новои рускои катедры.

Давнѣ то троха часы, то мусимо пригадати — „якъ то було“.

Въ ч. 238 поторопили мы за „Русланомъ“ справоздане чи комунікатъ про „Довѣрочній зборы рускихъ народовцѣвъ“, що вѣдбули ся д. 31 жовтня с. р. въ сали Штадмілера у Львовѣ. До того справоздання додали мы деякѣ свои замѣтки. Мѣжь иншимъ написали мы: „Не хочемо вдавати ся въ критику поодинокихъ постулятѣвъ рускихъ послѣвъ, якъ пр. заснованя катедры церковного языка и літературы у львѣвскѣмъ университетѣ, котрои рускій послы мабуть не такъ домагають ся для всесторонньйшого образованя руского духовенства, якъ для примѣщеня кандидата, котрый анѣ рушь не може дѣждати ся университетскои катедры“.

Отже тѣ наши замѣтки дуже не до смаку припали „Русланови“, а особливо ся, що мы ни ось тутъ дословно повторили, чомусь не просту не дае ему спати, такъ що кѣлька разѣвъ вже навертае до тои справы и разъ-въ-разъ доводить, що катедра церковно-славянскои мовы и літературы є для насъ найпильньйшою національною и культурною потребою та що единый способный до тои катедры кандидатъ є д-ръ Кирило Студинській. Заразомъ „Руслан“ такъ гнѣвае ся на насъ, якъ коли бы мы противній були тѣй катедрѣ и не тѣлько завидували д-рови Студинському щастя, але по просту якъ коли бы тѣлько мы одній загороджували ему те щастя. А, правда! Є ще другій тяжкій ворогъ д-ра Студинського — д-ръ Колесса, зъ котрымъ мы счезвидно сприсягли ся.

Мы не гадаемо вѣдповѣдати на всѣ выводы „Руслана“, бо и часу и паперу на се шкода. Ще менше заслугують на вѣдповѣдь его напасти на насъ, въ якихъ вѣнъ инсинуе навѣть въ нашѣй редакціи за авторомъ чаведенои повысше нашои замѣтки, якъ коли бы бѣле чорнѣло вѣдъ того, що написане пр. авторомъ „Хлопскихъ чобѣтъ“, а не авторомъ „Дурныхъ оповѣдань“ — або на вѣдворотъ. У вѣдповѣдь на тѣ особистій напасти не скажемо навѣть, що се нечестно; бо невидющому годѣ правити про краски. До слова скажемо, що мы взагалѣ радо розманяляемо або и споримо тѣлько зъ тыми, що мають власне переконанє и зъ переконаня говорять; або мы ихъ переконаемо, або они насъ, або посполу найдемо правду. Але нема розмовы зъ тымъ, хто говорить такъ, якъ ему велить. Коли часомъ звертаемо увагу на те, що пише „Руслан“, то робимо се або зъ днемъ якарского обовязку, щобы честній люде знали также и те, що править нанятый прислужникъ, або на те, щобы для остороги указати на лукавство того прислужника; але у всякомъ разѣ мы далекій вѣдъ того, щѣбы зъ нимъ вдавати ся въ розмову. Отже и теперь мусимо указати на деякій лукавства „Руслана“, — на деякій укажемо, бо про всѣ годѣ и писати.

Дорѣкае вѣнъ намъ, мовь-то мы не хочемо лекторѣвъ руского языка въ обохъ краевыхъ университетахъ, не хочемо новои рускои катедры у львѣвскѣмъ университетѣ, не хочемо д-ра Студинського. Але-жь того всего мы анѣ разу не сказали нѣколи! Нехай будуть чимъ скорѣйше и лекторы и нова катедра а д-ръ Студинській нехай здоровъ сяде на катедрѣ! Тѣлько разомъ зъ тымъ нехай будуть также заспокоєній иншій далеко пильнѣйшій потребы нашій. Не купуя той другого капелюха, хто не мае чобѣтъ; не справляе той рукавичокъ, хто не мае сорочки. Отже лекторы — се для насъ те, що рукавички для голого; а катедра церковно-славянскои мовы и літературы те, що капелюхъ для такого, хто мае вже шапку, а не мае чобѣтъ. Д-ръ Студинській и намъ также добрый и мы радѣ бы, щобы тыхъ докторѣвъ було у насъ якъ найбѣльше. Тѣлько у него є одна хиба: вѣнъ е зятемъ посла. Нехай бы вѣнъ безъ помочи того посла занявъ якъ найвысше становище, — мы були бы тому дуже радѣ. Але зъ другои стороны мусѣли бы зганяти, коли бы вѣнъ лише завдяки заходамъ тестя-посла ставъ простымъ собѣ учителемъ гімназіяльнымъ; бо знаемо, що такій „здобутокъ“ пана посла вѣдобе ся на нашѣй шкорѣ. Чи ясно сказано?...

Скоро, „рускій послы-угодовцѣ провадять непохитно и консеквентно мирну але интензивну політику для руского народу“; скоро „не вѣдносячи ся зъ ненавистію и пристрастію до замешканого въ краю польского населенія, не перестають дѣбинати до правъ руского народу на кождѣмъ кроцѣ, не пропускають жаднои нагоды вытягнути проявы польского шовінізму и безправности и стараютъ ся зарадити тому всѣма способами, якими розпоряджають“: то нехай бы у всякомъ разѣ подбали, щобы замѣщено катедру по пок. Олександрѣ Огоновскѣмъ рускимъ кандидатомъ, щобы наши учені професоры, якъ д-ръ Борисикевичъ, д-ръ Горбачевській, д-ръ Пулюй, найшли мѣсце въ краю; нехай бы подбали, щ бы міністерство не выдавало на жадання краевои рады шкѣльнои такъ понижаючого руску мову и кривдячого рускій народъ розпорядженя, якъ се, котрымъ зреформовано науку рускои мовы въ середныхъ школахъ польскихъ, а теперь мають такъ само зреформувати навѣть и въ рускихъ гімназіяхъ; нехай бы постарали ся, щобы шкѣльній книжки не то польскій а навѣть и рускій були вѣльнѣй вѣдъ польского шовінізму, щобы разъ вже перестали мучити рускихъ дѣтей по сѣльскихъ чисто рускихъ школахъ польскою мовою; нехай бы по тарали ся впередъ о богато богато иншихъ далеко пильнѣйшихъ рѣчей, хоць бы може и не такъ гарныхъ, якъ лекторы рускои мовы и катедра церковнои літературы.

Що „анѣ центральне правительство анѣ коло польске не рѣшають про обсаду университетскихъ катедръ“, що „университетъ мае автономію и правительство не може ему накинути професорѣвъ анѣ доцентѣвъ“, — се мы знаемо бодай о стѣлько раньше вѣдъ „Руслана“, о скѣлько раньше почало выходити „Дѣло“, нѣжь вѣнъ. Такъ само знаемо, що рускихъ кандидатѣвъ не допускае до университетскихъ катедръ польскій шовінізмъ львѣвскихъ професорѣвъ. Але хто мае силу выдѣвати у правительства заснованє новои катедры; хто такъ непохитно и консеквентно веде „мирну“ але интензивну політику для добра руского народу; хто мае за собою такихъ могучихъ речникѣвъ, якъ превесъ кола польского: той вчейже найшовъ бы на стѣлько вилывѣвъ, щобы вымогодити шовінізмъ польскихъ професорѣвъ университетскихъ и спровадити пр. д-ра Зобкова зъ Загребу на львѣвскій университетъ. А коли бы се була за тяжка справа, то найшлось бы пребогато иншихъ до довѣльного выбору, лекшихъ справъ, котрѣ „для добра руского народу“ є далеко пильнѣйшій, нѣжь заснованє згадуваной новои катедры або рускій лекторы. Тѣлько-жь въ тѣмъ бѣда: д-ръ Зобковъ мае тежь одну хибу, —

пообтинавши, пододавши, повыкидавши, выгладивши и заокруглывши. Зваживши однакъ що „поема“ займае всего-на-всего шѣснадцять стрѣчокъ, гадаю, що шкода псувати оригіналу. Радше я сховаю собѣ его на памятку, бо вѣнъ своєю формою и змѣстомъ дуже менѣ промавляе до серця и наводить милый споминъ.“

Такій оборотъ справы ставъ ся для Галѣ солодшимъ вѣдъ славы и имени талановитои поетки, писательки и спѣвробѣтницѣ „Русалки“. Вымазала *** а вписала натомѣсть „Андрѣя“. Пѣзнѣйше выдавъ ся ѣй заголовокъ за сухымъ и за мало поетичнымъ, тожь задержала бруліонъ у себе, переписала творъ на чисто, додала титулъ: „До мого Андрѣйка“ и дала ему сховати.

Учеными диспутами и переконуючими аргументами зъединавъ собѣ Андрѣй у Галѣ довѣре и славу мудрого чоловѣка. А нѣчого ѣй такъ не импонувало, якъ „причастники часу минувшого зъ окѣнченемъ на *eins*“ изъ устъ ей дорогого професора клясичнои фільольоґіи.

Осмѣлена до решты учеными выводами и поглядами своєго Андрѣйка, Галя зважила ся остаточно розвѣяти свою послѣдну журбу и запытала:

— Чи то правда, що у мене нѣсъ епископскій?

А вѣнъ хотѣвъ дати доказъ фахового знатока въ такихъ справахъ. Нахиливъ ся, щобы своими устами змѣрити довготу предмету. Нѣсъ бувъ наглядно ще за короткій: губы Андрѣевѣ похованулись и замѣсь носа поцѣлували рожевѣ Галині уста.

Пропало! Славнѣ фільольоґи не завсѣгды бувають добрыми инжінерами.

що не є затемъ посла-угодовця; а д-ръ Студинський має знову ще другу хибу, що не є спосібный до тои катедры, що д ръ Зобковъ.

Тымъ то не треба анѣ дивувати ся анѣ гнѣвати ся, що „орґанъ независимыхъ народовцѣвъ", ба и кождый народовець зъокрема пôдозрѣвае тутъ нечисту справу та боить ся, що новый „здобутокъ" готовъ бути Schweiggeld-омъ за наший наший далеко пекучѣйшій потребы.

Врештѣ заявляемо, що анѣ мы перешкодили д-рови Студиньскому засѣсти на катедрѣ руского літературы у Львовѣ анѣ не перешкоднмо ему здобути нову катедру анѣ не пôдмавляли проф. д-ра Колессу, щобы голосуванъ противъ потребы заснованя новои катедры; и симъ переходимо до дальшихъ напастей „Руслана". Мусимо тôлько впередъ зазначити, що такъ само, якъ мы уважали за непотрѣбне боронити себе, такъ не гадаемо тутъ такожъ ставати въ оборонѣ д ра Колессы. Але въ интересѣ правды мы старались розвѣдати рѣчь, и ось — выходить знову лукавство або лѣпше выразно сказати — брехливôсть „Руслана".

Гадка засновати катедру церковно-славяньского языка у львôвскôмъ университетѣ выйшла була давнѣйше зъ кругôвъ семинарскихъ, але опôсля притихла. Енергічнѣйшу опѣку пок. Кардинала для сеи справы выєднавъ — треба се признати — п. Вахнянин, котрый хотѣвъ для д-ра Студиньского забезпечити на всякій выпадокъ бодай тую катедру, коли бы не повелось ему здобути катедру руском мовы и літературы. Обачнôсть ся выправдалась опôсля. Професоромъ руском мовы и літературы именовано, якъ вѣдомо, д-ра Колессу. Нагода до зреалізованя такъ важного, а що ще важнѣйше, такъ пильного для добра народу руского постуляту, якимъ є катедра церковно славяньского языка, лучила ся „реалістамъ", коли пôшли переговоры зъ коломъ польскимъ и зъ гр. Т номъ. Пригадати, треба, якъ то одного часу прийшла до „Руслана" тревожна для Руси вѣсть зъ Вѣдня, що межь гр. Туномъ а пп. Вахнянином-Барвѣньскимъ не прийшло ще до згоды въ деякихъ справахъ „особистыхъ"; отже то ходило тогдѣ о „особисту" справу новои катедры. „Реалісты" грозили навѣть опозиціею. Вкôнци гр. Тунъ не видѣвъ иншои рады якъ поступитись и постановивъ утворити нову катедру. До львôвского университету прийшло новымъ запытане зъ міністерства просвѣты, чи потрѣбна катедра церковно-славяньского языка и церковнои літературы, що мала бы служити до успѣшнѣйшого образованя гр. кат. богословôвъ. Выдѣлъ теольоґічный, въ тôй справѣ безпосередно интересованый, заявивъ ся въ засадѣ за потребою такои катедры; однакъ зъ огляду на те, що не мае ни разѣ вôдповѣдного кандидата священика, внесено сю справу ще и до выдѣлу фільозофічного. Але у выдѣлѣ фільозофічномъ стрѣлася справа зъ поважными трудностями. Противъ такои катедры на фільозофічномъ выдѣлѣ промавляли науковѣ взгляды. Катедра церковно-славяньского языка зъ науковои стороны неможлива. Такои катедры нема нѣ въ одномъ университетѣ въ Европѣ; нема ей навѣть въ университетахъ въ Россіи, де церковно-славяньскій языкъ є такъ само, якъ у насъ, мовою літургій. За те церковно славяньскій языкъ є по всѣхъ университетахъ предметомъ поважныхъ науковыхъ дослѣдôвъ у сполученю зъ выкладами такъ порôвнуючои фільольоґіи славяньскои, якъ и поодинокихъ живыхъ мовъ славяньскихъ. Лишь такимъ способомъ можна церковно-славяньскій языкъ выкладати на выдѣлѣ фільозофічномъ; а не можна его тутъ учити чисто практичнымъ способомъ, якій вôдповѣдавъ бы потребамъ богословôвъ. [Практично учать по университетахъ всѣляких мовъ лектôры, а не професôры.] На фільозофічномъ выдѣлѣ львôвского университету выкладае церковно славяньскій языкъ професоръ порôвнуючои фільольоґіи славяньскои д-ръ Каліна, одинъ зъ найлѣпшихъ знатокôвъ церковно славяньского языка. Увиглядняють той языкъ для науковыхъ цѣлей також професоры руском и польском мовы. Коли бы однако можна говорити про заложене ще одной катедры, для церковно-славяньского языка, то хиба про катедру порôвнуючом фільольоґіи славяньскои зъ рускою мовою выкладовою, — и за такою катедрою були бы голосували всѣ професоры Русины та дехто ще зъ Поляковъ. Але о таку катедру п. Вахнянинъ не старавъ ся, бо не мавъ до нея спосôбного свого кандидата. Зъ огляду на кваліфікацію его кандидата выєднано, що нова катедра мала бы бути призначена не лишь для церковно-славяньского языка, але и для церковнои літературы для богословôвъ. Сей додатокъ зробивъ сю катедру ще менше можливою на выдѣлѣ фільозофічномъ. Церковну літературу мôгъ бы выкладати лише священикъ, залежный вôдъ духовнои власти; а на се не мôгъ бы пристати выдѣлъ фільозофічный зъ огляду на свободу науки. Въ результатѣ выдѣлъ фільозофічный заявивъ ся противъ такои катедры, що мала бы служити слухачамъ иншого выдѣлу, бо теольоґічного, и що мала бы цѣли бôльше практичнѣ межь науковѣ.

Такій мотивы склоняли професоровъ выдѣлу фільозофічного, що заявили ся противъ такои катедры на выдѣлѣ фільозофічномъ, але не выступили противъ нея взагалѣ. Отже згôдно зъ референтомъ сеи справы голосувавъ також проф. д-ръ Колесса. Навѣть проф. д-ръ Шараневичъ, сеніоръ Ставропиґійского Института, звѣстный приклонникъ церковно-славяньскои старины, хочь особисто прихильный д-рови Студиньскому, зъ причинъ чисто науковыхъ голосувавъ противъ заснованя такои катедры на выдѣлѣ фільозофічномъ.

Въ ч. 246 „Руслана" сказано: „Вправдѣ проф. Грушевскій на засѣданю выдѣлу фільозофічного заявивъ ся за заснованемъ згаданои катедры, однакъ фаховый професоръ Русинъ д-ръ Олекс. Колесса, пôддержаный Поляком Каліною, выступивъ проти заснованя такои катедры, мотивуючи тымъ, що вôнъ выкладае цѣлôсть літературы, отже и старословенщину. Очевидно се польскимъ професорамъ факультету на руку кôзинька и они всѣ пôшли за д-ромъ Колесою".

Отже можемо цѣлкомъ напевно заявити, що се новокурена ложь. Д-ръ Колесса не промовивъ анѣ слова въ справѣ сеи катедры, отже не мôгъ говорити анѣ про свои выклады анѣ не мôгъ потягнути за собою при голосованю професоровъ Поляковъ. Такъ само не промовивъ нѣчого и проф. Грушевскій, хочь голосувавъ противъ внесеня референта.

Але о що ходить?... Катедра все-жь такы не упала, бо може бути заснована на выдѣлѣ богословскôмъ; противъ сего фільозофічный выдѣлъ не має нѣчого, а выдѣлъ теольоґічный признавъ ей потребу. Такимъ чиномъ хиба „Русланови" и его покровителямъ не такъ ходить о саму катедру „для успѣшного образованя руского духовенъства", якъ о кандидата до тои катедры, котрому може не хоче ся голити вуса та надягати реверенду. Чи-жь не на те выходить?

Коли бы не такъ, то справдѣ годѣ зрозумѣти, чому якъ разъ катедра церковного языка и то якъ разъ на фільозофічномъ выдѣлѣ мае належати до такъ пекучихъ потребъ руского народа. Чи не пильнѣйшій на фільозофічномъ выдѣлѣ руской катедры внишихъ наукъ, якъ пр. природныхъ? Маємо руску ґімназію, а для нихъ є потрѣбнй учитель; але кандидаты на учителѣвъ слухають всѣхъ выкладôвъ въ польскôй мовѣ.

Але и вôдъ тыхъ катедръ маємо пекучѣйшій потребы, хочь бы таки въ шкôльництвѣ. Отъ пр. чи маємо хочь одну руску семинарію учительску, мужеску чи женьску? Або наука руском мовы въ середныхъ школахъ польскихъ, котру теперь при „консеквентнôй и интенсивнôй політоцѣ руских послôвъ-угодовцѣвъ для добра руского народу" заводять нѣ на що, чи не є важнѣйша навѣть вôдъ усѣхъ катедръ? А чи писнули въ сѣй справѣ тй „посли-угодовцѣ" хочь слово въ радѣ шкôльнôй або въ міністерствѣ? Чи подбали тутъ бодай о интервенцію такъ прихильнои собѣ Екцеленціи президса кола польского?

Погане лукавство! И тй люде смѣють хвалити ся такими „здобутками" та кидатись на тыхъ, що невдоволений зъ тыхъ здобуткôвъ, бо не можуть, не смѣють бути ними вдоволений — хиба одній кандидаты и ихъ тестѣ!

Справы церковнй.

Зъ Перемышлянщины пишуть намъ:

Присѣлокъ Прибинь, належачій до парохіи Кореличѣ дек нараєвского, есть невеличкою осадою, числячою всего 28 хатъ. Хотяй мешканцѣ малй числомъ, но перенятй духомъ побожности и тверезости постановили зъ власнои ініціативы побудувати собѣ церковцю. Що змогли, то складали на хвалу Божу, и такъ при добрôй воли до двохъ лѣтъ побудували мурованый зъ цеглы дôмъ Божій, сіяючій красотою въ охрестности. А треба тутъ пôднести, що люде тй бѣдній а довершили дѣла безъ конкуренціи, тôлько добровôльными жертвами. На початокъ дôстали вôдъ Его Вел. цѣсаря 100 зр. и вôдъ Выс. сойму краєвого 100 зр., за що складають щиру подяку.

Дня 26. н. ст. падолиста с. р. вôдбуло ся торжественне посвященя сего дому Божого. При сприяючôй погодѣ явилось доволѣ много побожныхъ прихожанъ зъ процесіями зъ Тучного и Добрянич. При уліе: Впр. о. деканъ сов. А. Ганчаковскій зъ Дунаева, о. сов. К. Фаціевичъ зъ Стрѣлисок, о. А. Рыбакъ зъ Утѣховичъ и о. Лука Яримовичъ, парохъ корелицкій. По вôдправѣ соборнои службы Божои въ новопосвященôмъ о. деканомъ храмѣ о. Фаціевичъ въ гарно выголошеной проповѣди пôднѣсъ заслуги Прибинцѣвъ а передовсѣмъ чч. Ілія Кузвшина, Ивана Дуды и Ивана Квасницкого, котрй щиро займали ся складками и роботою при будовѣ, и теплыми словами заохочували другихъ до дѣла, за що имъ честь и слава! А Вп. п. Лѣтиньскому, властителю дôбръ зъ Тучного, спасн-Бôгъ за трудъ около узыскана згаданыхъ запомогъ.

НОВИНКИ.

— Перший загальный зборы „Краєвого Союза кредитового" у Львовѣ вôдбудуть ся вже завтра [8-ого с. м.] о 10 годинѣ передъ полуднемъ въ канцелярій „Дністра" зô слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ: выборъ предсѣдателя ad hoc, выборъ членôвъ Рады надзираючои, справоздане комітету, внесена и интерпелляціи членôвъ.

— **И Дрогобицкй Русины** не лишають ся позаду зъ сѣмъ ювілейнôмъ роцѣ, але йдучи за примѣромъ другихъ постановили вôдсвяткувати столѣтный *ювілей вôдродженя украинъско-рускои літературы* вечеркомъ, котрый вôдбуде ся дня 21 с. м. Чистый дохôдъ призначеный на Бурсу им. св Іовна Хрестителя въ Дрогобичи. Програма вечерка ще окончно не уложена, але вже теперь можна сказати, що буде доббрна. Мѣжь иншимъ входять въ програму: „Великій роковины" Ив. Франка, „Завѣщане" Вербицкого, „Жовнѣръ" Лавровского „Ясный лучь" Козлова, „Восхвалю" псаломъ Бортнянъского и и. Въ письмѣ, котрымъ доносять намъ зъ Дрогобича о тôмъ вечерку, авторъ вôдзывае ся: „Тй панове Русины, котрй доси вôдносили ся байдужно, апатично до кождого проблеску житя мѣжь Русинами дрогобицкими, нехай скинуть уже разъ шкаралупу и зъ огляду на важность хвилѣ и на взнеслу цѣль являть ся якъ одинъ мужъ на вечерку, котрого точна програма появить ся пôзнѣйше".

— Філія „Просвѣты въ Самборѣ — якъ уже вѣдомо — устроюе въ честь сотыхъ роковинъ выступу Ивана Котляревского святочный вечеръ 11-ого с. м. [въ недѣлю] въ сали Народного готелю. Въ програму входять: вôдчитъ „О значѣню выступленя Ивана Котляревского", деклямація и представленя „Наталки Полтавки". — Строй святочній. Початокъ о год. 7½ вечеромъ. Цѣна мѣсць: крѣсла въ чотирохъ першихъ рядахъ 1 зр. а въ дальшихъ 70 кр., партеръ 30 кр., для селянъ и ученикôвъ вступъ 20 кр. Білеты можна дôстати въ „Народнôй Торговли" а въ день представленя при касѣ. *Чистый дохôдъ на Шкôльну Помôчь въ Самборѣ.* — По представленю вôдбуде ся комерсъ въ Народнôмъ готели.

— **Изъ Станиславова.** Загальній зборы членôвъ „Руского Клюбу" вôдбудуть ся 21-ого с. м. [въ середу] на Зачатіе Пр. Бог. о 7 год. вечеромъ, а на случай некоплету о 8-ôй.

— **Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ"** подае до загальнои вѣдомости, що по причинѣ наближаючого ся кôнця року адміністраційного и роббтъ приготовляючихъ для замкнення цѣлорôчныхъ рахункôвъ — не буде полагоджувати зголошень о позички почавши вôдъ 15 ого грудня ажь до руского Нового року т. є. 13-ого сѣчня 1899. Хто отже потребуе ще позички, нехай зголошуе ся передъ 15 ымъ грудня або вôдтакъ ажь по Новôмъ роцѣ. Такъ само выплаты позичокъ будуть здержанй почавши вôдъ 20-ого грудня ажь до 3 ого сѣчня 1899, длятого хто ще мае скрипт до пôдпису, нехай приспѣшить доповненя всѣхъ формальностій въ часъ, бы до 20 ого грудня мôгъ пôдняти выплату. Такожъ вкладки щадничй не будуть въ тôмъ речниці принимати ся анѣ выплачувати ся, хиба въ выимковыхъ случаяхъ. Товариство просить проте всѣхъ своихъ членôвъ, щобы зволили затямити собѣ поданй тутъ речниць, бо се докончe потрѣбне для порядку въ дѣловодствѣ.

— **Зъ руского народного театру.** Дальшій репертуаръ представлень *въ Бучачи*: Въ четверъ 8 ого с. м. „Запорожець за Дунаемъ" опера въ 3 актахъ Артемовского, а закôнчить музычне дѣло Нѣщаньского „Вечерницѣ"; — въ суботу 10 ого „Честь" комедія въ 4 актахъ Судермана; — въ недѣлю 11-ого „Подружже на пробу" оперета въ 3 актахъ Куна, музика Крена; — вô второкъ 13 ого „Кандидатъ" комедія зъ суспôльного галицкого житя въ 3 актахъ Невестюка; — въ четверъ 15 ого на дохôдъ Шкôльнои помочи въ Бучачи „Капраль Тимко" народный образъ зô спѣвами въ 5 актахъ Мыдловского, музика В. Матюка; — въ суботу 17-ого „Малка Шварценкопфъ" штука въ 5 дѣяхъ Габріелѣ Снѣжко Запольскои, грана въ великимъ успѣхомъ на сценахъ львôвскôй, краковскôй и варшавскôй; — въ недѣлю 18 ого „Сватанє на Гончарôвцѣ" народный образецъ въ 3 актахъ Квѣтки Основяненка; — вô второкъ 20 ого „Трôйка гôльтайска" мельодрама въ 5 актахъ Нестроя. — Кромѣ вышше поданого репертуару дружина руско-народного театру вôдограла зъ великимъ успѣхомъ: въ суботу 3-ого с. м. въ Чернôвцахъ „Наталку Полтавку", а въ Бучачи въ недѣлю 4-ого „Марусю" зъ „Прольогомъ" о. В. Матюка а вô второкъ 6 ого „Зô ступня на ступѣнь" оперетку въ 5 актахъ.

— **Нашъ земляк** д ръ мед. Іосифъ Дакура, лѣкарь при вѣденьскôмъ шпиталѣ въ Оттакрінгу, звѣстный и у насъ своими науковыми розвѣдками, помѣщуваными въ Зôбрникахъ Наукового товариства имени Шевченка, одержавъ другій разъ на предложене галицкого Выдѣлу краєвого цѣсарску стіпендію 1000 зр. и удае ся зъ кôнцемъ сего мѣсяця до Парижа, де въ славно-звѣстнôмъ бактеріольоґічномъ институтѣ Пастера образувати ся хоче дальше въ обôбранôмъ предметѣ науковôмъ. Минувшого року вôдбувавъ вôнъ такій студій въ Берлинѣ. Бажаємо молодому нашому ученому повного успѣху въ пôдятôй праци науковôй для добра терплячои людскости и для славы Руси!

— **Зъ Вѣдня** доносять намъ, що робôтниче товариство „Родина" устроюе въ день 11 с. м. вечеромъ въ реставрацій Хр. Бучацкого вечерокъ на обхôдъ 25-лѣтного ювілея літературнои дѣяльности д-ра Ивана Франка. Будуть деклямаціи и спѣвы и два вôдчиты: робôтника Богайчука „Житє и дѣяльность д-ра Ив. Франка" и академика Сильв. Яричевского „Провôдній идеѣ въ творахъ Ив. Франка".

— **Ц. к. Дирекція почтъ и телеґрафôвъ** подае намъ до вѣдомости: Скринки листовй, розмѣщеней дотепорь у Львовѣ, не вôдповѣдають подекуды сегочасным вымогамъ и зъ тои причины постаралась ц. к. Дирекція почтъ и телеґрафôвъ о скринки найновѣйшои системы [Париса] бôльшій и догôднѣйшій вôдъ скринокъ теперѣшнои системы. Розмѣщене ихъ наступить уже въ недовгôмъ часѣ. При тôй нагодѣ також помножене буде число скринокъ вôдповѣдно до потребъ сегочасныхъ.

— **Цѣкаве спожитковане лучѣвъ Рентґена.** Одинъ фармеръ въ Каліфорнії недалеко Санъ-Франціска везе на велику стопу ховъ курей. На своѣй фармѣ держить вôнъ по кôлькапацять тысячь курокъ — очевидно за-для промыслу яйцями. Остатными часами мавъ 14.000 штукъ сеи птицѣ. Однакъ мавъ при тôмъ не догоду: мусѣвъ кормити всѣ курки, а пята часть зъ нихъ або зовсѣмъ не несла ся, або зносила яйця малй, отже кормъ йшовъ на нихъ дармо. Що-жь робить хитрый янкесъ? Ото лучами Рентґена перезирае всѣ курки [по 30 -40 за годину], вылучуе та збувае всѣ курки нездалй и тымъ пôдносить дохôдъ вô своеи фармы о 20%. Рентґенъ, вынаходячи свои лучѣ, певно не думавъ, до якихъ то найоріґінальнѣйшихъ цѣлей послужить его вынахôдъ.

— **Дрôбній вѣсти.** Самоубійства межь дѣтьми шкôльными въ Прусахъ лучають ся дуже часто; пôсля статистичного выказу за десять послѣдныхъ лѣтъ вôдобрало собѣ житє 407 дѣтей зъ народныхъ шкôлъ въ вѣцѣ низше 15 лѣтъ, а именно 331 хлопцѣвъ а 76 дѣвчатъ. — Оногды у Вѣдни 13-лѣтный хлопчина, сынъ фіякра, раннвъ въ сварцѣ свого товарища каменцемъ въ голову. Хтось зъ присутныхъ наполохавъ его, що ей се пôйде на поліцію. Хлопчина тымъ такъ наполохавъ ся, що утѣкъ и блукавъ цѣлый нôчь по улицяхъ Вѣдня а якôнци повѣсивъ ся въ одной кругольни.

Посмертнй — ∓ — оповѣстки.

Юлія зъ Криницкихъ Пясецка, жена о. декана Емиліяна Пясецкого зъ Вишенки великои, женщина повна чесноть, упокоила ся дня 5 с. м. въ полудне въ 58 роцѣ житя. Похоронъ 8-ого с. м. В. ѣ. п.!

☛ Просимо Вп. Читателѣвъ нашихъ присылати якъ найскорше передплату — взглядно й залеглости — та зъединувати „Дѣлу" якъ найбôльше новыхъ передплатникôвъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На памятникъ Тараса Шевченка у Львовѣ переславъ на руки нашои Адміністраціи п. Остапъ Гаврилишинъ, учитель зъ Пôдгайцѣ пôдъ Калушемъ, 4 зр. 30 кр., а зложили тую суму Р. Т.: д-ръ А. Косъ 1 зр., Яр. Коритовскій 50 кр., Ост. Гаврилишинъ 50 кр., Павло Посацкій 50 кр., Гер. Сѣмкôвъ 1 зр., Ник. Козорѣвъ 50 кр., Ром. Козорѣвъ 20 кр., М. Сокол. 10 кр.

Зъ вечерка въ танцями, устроеного *на дохôдъ будовы „Народного Дому" въ Коломыи* дня 22 падолиста с. р. рускою молодежію академічною, було чистого доходу 90 зр. 14 кр., на що зложили ще наддатки Р. Т.: панѣ Зимова 2 зр., о. Балицкій зъ Испаса 1 зр. 50 кр., о. Павлюкъ зъ Пядикъ 1 зр., о. Залуцкій зъ Балинець 50 кр., Рихликъ 50 кр., о. Галайчукъ зъ Микуличина 2 зр., о. Мардаровичъ зъ Каминокъ 50 кр., д-ръ Кульчицкій 50 кр., д-ръ Кобриньскій 3 зр. 50 кр., д-ръ Ікаловичъ 8 зр. 50 кр., проф. Кузьма 50 кр., о Гелитовичъ 50 кр., радн. Каричакъ 3 зр. 50 кр., адв. д-ръ Дембицкій 2 зр. 50 кр., адв. д-ръ Гачевскій 50 кр., о. Харжевскій зъ Сопова 1 зр., Коморовскій 3 зр., радн. Заячковскій 3 зр., о. Чапляньскій зъ Косова коло Бѣлобожницѣ 2 зр., нотарь Лушпиньскій зъ Косова 3 зр., Ив. Мелешкевичъ зъ Косова 2 зр., дир. сем. Недѣльскій 1 зр., о. Козицкій 1 зр., І. Чубатый 1 зр., проф. Рыбачекъ 1 зр. 50 кр., д-ръ Дорундякъ зъ Борщева 1 зр. 50 кр., упр. лѣсôвъ Ясеницкій зъ Молодятина 2 зр., М. Бѣлоусъ 2 зр., о. Поповичъ зъ Городницѣ 50 кр., старшій комісарь Тиховскій 2 зр. — Всѣмъ Р. Т. жертводавцямъ и гостямъ, що причинили ся до удачѣ забавы а також до збôльшеня фондôвъ на будову такъ потрѣбнои институціи, якъ „Народный Дôмъ" въ Коломыи, и тымъ Вп. панямъ, що не вôдказали своеи помочи при споруджению котиліона, а не менше молодому, нашому артистови-малярови п. Петракови складае на сѣмъ мѣсяци щиру подяку — *Комітетъ.*

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 7 грудня. Въ нѣмецкихъ кругахъ опозиційныхъ твердять, що удержане Банфіого при кермѣ правительства було бы для австрійского правительства дуже немилымъ. — Міністерство судôвництва утворило на цѣлый Вѣдень центральный трибуналъ для проступкôвъ.

Будапешть 7 грудня. Президентъ угорскои палаты послôвъ Шіляґі намѣряе зложити свою годность. Часть опозиційна мае намѣръ обструкційными средствами допустити до выбору другого президента на случай, якъ бы Шіляґі не принявъ наново президентуры. Причиною димісіи Шіляґіого мае бути непотвержение сеймового регуляміну правительствомъ и часть ліберального сторонництва.

Берлинъ 7 грудня. Цѣсарь Вільгельмъ отворивъ вчера парляментъ престольною промовою, въ котрôй заявивъ, що найвышшою его цѣлію и удержане мира. Длятого то вôнъ дуже радо привитавъ ініціятиву свого „приятеля", россійского царя. Цѣсарь высказавъ також надѣю, що противанархістична конференція въ Римѣ увѣнчае ся пожаданымъ успѣхомъ. — Пôсля правительственного предложеня стане армія пôдчасъ мира мае бути вôдъ 1-ого сѣчня 1899 року въ часѣ трехъ лѣтъ пôдвышеный до силы 502.506 вояковъ.

Франкфуртъ 7 грудня. Frankfurter Ztg. доносить, що кошты подорожи цѣсаря Вільгельма до Палестины уладжуть яко правительственне внесеня до сойму.

Брюсселъ 7 грудня. Вôдъ 2-го цвѣтня выгнано зъ вôдени 96 австрійскихъ горожанъ.

Парижъ 7 грудня. Дневникъ Radical доносить, що слѣдство касаційного трибуналу выдало вже позитивнй результаты, а именно, що властивымъ зрадникомъ бувъ Анрі, котрый грошѣ изъ заграницѣ дôстававъ черезъ Естергазого. Вôнъ то и уложивъ т зв. dossier Дрейфуса, за котре Дрейфуса засуджено.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр

— **Именованя.** Намѣстникъ именувавъ офіціяла намѣстництва Мар. Ольшаньского, повѣтового секретаря Ив. Голюку и офіціяла Павла Войнара адъюнктами урядовъ помочныхъ; — канцелістовъ намѣстництва Свят. Гаммера секретаремъ повѣтовымъ, Ант. Палісу офіціяломъ намѣстництва и Фр. Голлянка повѣтовымъ секретаремъ; вконци пѣдофіцира поліції у Львовѣ Мих. Черневича канцелістомъ намѣстництва. Дальше именувавъ намѣстникъ поліційныхъ канцелістовъ: Ант. Курку и Гр. Даньчевского поліційными офіціялами, а вахмістра жандармерія Іос. Сѣлку, рахунковаго пѣдофіцира Ив. Онишкевича, возьного міністерского Петра Гоемана и вахмістра жандармерія Вікт. Фастнахта канцелістами у Львовѣ.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на площи Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, ґданій ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсфедѣр, тамыце мірничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 418

Завѣзване

Въ справѣ спадщины по Станиславѣ Фертикевичу

(А 1186/98.)

14

До Пана Д-ра Ґвідона Міллера, ц. к. Нотаря у Вѣдни, X, Himbergerstrasse Nr. 27.

Приймаючи до вѣдомости Ваше справоздане и годячи ся на поставлений внесеня, удѣляе ся власть Пану кураторови спадщины оголосити Вѣдозву до незвѣстныхъ спадкоємцѣвъ въ двохъ въ Галичинѣ на провінціи найбѣльше розповсюдненыхъ часописяхъ по три рази въ означеныхъ вѣдступахъ часу на коштъ спадщины. Для дальшого справозданя о успѣху его розслѣдовъ удѣляе ся Пану кураторови спадщины речинець до 2 сѣчня 1899 р.

Ц. к. повѣтовый Судъ Favoriten у Вѣдни, Вѣддѣлъ III., дня 22 жовтня 1898. — *Гудечекъ* в. р. 450 3—3

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНҐЕРА, членковый и обручковый (Ringschiff) въ перворядныхъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреґульований припоручае **ИВАНЪ АНВРУКЪ** (передъ тымъ І. Гардоляньскій) **Львовъ Галицка 6.** 348

Решткы хѣдниковъ и высортованый диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, ґобеліны и рѣжній предметы декораційній по цѣнахъ бачно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). **Такожь на раты безъ пѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнникы даромъ и оплатно.** 190

ЛѢЖНА зелѣный складаны по зр. 5·50, въ боканя, орѣхово лякировани по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—, Матерацы спружиновы по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХІЩОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (противъ катедры.)

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — зволѣть, Вповажный Пане удати ся до Складу диванѣвъ „Au Louvre" у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Вповажный Пане, великаньскій выборъ дергъ, по незвычайно дешевыхъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жаданя нашій богато илюстрованый цѣнникы даромъ и оплатно 190

Выстава загальна

вехѣдныхъ и нашихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіэръ, фіранокъ, хѣдниковъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ осѣтленю. Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевѣ цѣны вшыткыхъ докладно на всѣхъ товарахъ. Подекый за сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнникы даромъ и оплатно.

Листы адресуватя належыть: Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

Особи недомагаючі або уломні,

потребуючи все щиро-дбалої опіки жіночої, можуть знайти сердечну опіку, заголошуючи ся: „MIGNON, poste restante, Львів". 467 1—8

100 до 300 зр. МѢСЯЧНО

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папербвъ державныхъ и льосовъ. Зголошеня до: **LUDWIG OESTERREICHER,** VIII Deutsch-206 gasse 8, **BUDAPEST.** 2—10

Новости въ футриныхъ товарахъ капелюхахъ блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.** *Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.* 190 68—7

Диваны перскій и портіэры

праднай (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. — **Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.** На жадане высылаемо нашій богато илюстрованый цѣнникы даромъ и оплатно. 190

ПЕЧЕНЄ ТѢСТЪ

святочныхъ

вже выйшло зъ друку

въ языцѣ рускѣмъ

и обнимае:

Знаменитый струдлѣ на маслѣ, паренй пѣстий, смачній булки добрѣнуючій бабамъ и т. п.

Плицокъ дактелевый, крухій, чекольядовый, незрѣвнаный орѣховый. Нугатъ и т. п. Мазурки бакалівій макарониковій, марципановій, ліпцкій тортъ и т. п. Тортъ провансскій, хѣбный, неспаньскій, знаменитый сырный и т. п.

Всѣляній тѣста до кавы, чаю и чекольяды.

Знаменитй принесы на Медовники и т. п. 459 2—5

Цѣна 70 кр.

По пересланю почтовымъ переказомъ 76 кр. высылае franco

ДРУКАРНЯ НАРОДОВА

Ст. Манецкого и Спѣлки

Львовъ, Готель Жоржа.

Такожь и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякій артикулы потрѣбній до урядженя домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre", Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнникы даромъ и оплатно. 190

Инструктора домового

потребую сейчасъ на цѣлый рѣкъ, до 30/8 1899, до двохъ хлопчикѣвъ зъ народныхъ шкѣлъ. Пожаданый е семинаристъ або рутинованый гімназіястъ. Зголошеня упрашае ся зъ условінми на адресу: О. Александеръ Осадца гр. к. парохъ въ Окнѣ п. Городенка. 466 1—3

Проф. Д-ра Олександра Огоновского **„СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО"** виданій Д-ромъ Петромъ Стебальскимъ: том І. Загальні науки і право річеве; том ІІ Право облігаційне і право спадкове — появили ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

Глядаю инструктора

для ученика высшои ґімназіи зъ выкладомъ рускимъ на цѣлый рѣкъ. Близша вѣсть въ Адмінїстрацій „Дѣла". 410 3—3

СПРАВОЗДАНЄ ДИРЕКЦІИ „БАНКУ ЗВЯЗКОВОГО въ СТАНИСЛАВОВѢ, стоваришеня зареестрованого зъ ограниченою порукою за мѣсяць листопадъ 1898.

Ч. 689. *А) Станъ чинный.*

	Станъ зъ кѣнцемъ вересня 1898		Въ протягу вѣдъ 1 до 31 листопада 1898 побрано		выдано		Станъ зъ кѣнцемъ листопада 1898	
	зр.	кр	зр.	кр	зр.	кр	зр.	кр
Позички на скрипты	51360	09	1596	21	2189	35	51953	23
„ „ векслѣ	9325	68	3420	85	3009	35	8914	18
Кошты адміністрацій	901	47	40	24	186	20	1047	43
„ спору	64	94	1	50	38	07	101	51
„ заснованя	169	53	—	—	—	—	169	53
Готѣвка	1685	47	—	—	—	—	1264	37
Сума стану чинного	63507	18	5058	18	5482	97	63450	25

Б) Станъ довжный.

Удѣлы членьскій	13858	13	170	—	10	—	14018	13
Фондъ резервовый	9733	07	60	72	121	96	2671	83
Вкладки на рах. бѣжуч.	41099	66	3635	35	3883	44	40851	57
Кредитъ банковый	2000	—	—	—	—	—	2000	—
Вѣдсотки	3369	56	382	99	37	01	3715	54
Льокація „Дністра"	315	52	73	67	313	52	75	67
Зыскъ зъ лѣтъ минувш.	131	24	—	—	13	73	117	51
Сума стану донжного	63507	18	4322	73	4379	66	63450	25
До того станъ чинный	63507	18	5058	80	5422	97	63450	25
Разомъ (Капіталъ обор.	127014	36	—	—	—	—	126900	50
Разомъ (Оборотъ касовъ.			9381	53	9802	63		
			19184 зр. 16 кр.					

Загальный касовый оборотъ вѣдъ 1/1 до 30/11 1898 — 184.323 зр. 02 кр.

Пѣсля білянсу за рѣкъ 1897 выносили:

Позички на скрипта	38717	зр. 04	кр.
„ „ векслѣ	9404	„ 01	„
Удѣлы членьскій	10904	„ 47	„
Вкладки на рахунокъ бѣжучій	34693	„ 64	„
Сальдо вѣдсотковъ	467	„ 32	„
Загальный рѣчный оборотъ касовый р. 1897	161556	„ 04	„

Въ листопадѣ 1898 прибуло 9 членовъ зъ декляроваными удѣлами въ сумѣ 210 зр., выступило членовъ 0, остало отже зъ кѣнцемъ листопада 1898 р. 692 членовъ зъ декляроваными удѣлами на 16 660 зр.

Стопа процентова вѣдъ вкладки на рахунокъ бѣжучій 5%, стопа процентова вѣдъ позичокъ 8% платного 1/4 або 1/2 рѣчно зъ горы. По поводу рѣчного замкненя книгъ вѣддѣлъ щадничій буде замкненый вѣдъ дня 25/12 1898 до 1/1 1899.

Станиславовъ дня 1 грудня 1898. 275 1—1

Банкъ звязковый въ Станиславовѣ, стоваришене зареестроване зъ обмеженою порукою.

Иванъ Дольницкій. *Теодоръ Стахевичъ.*

Машины до шитя „ЗІНҐЕРА"

зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Нѣжній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готѣвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. е. майже 100 вагонѣвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручае ся въ мѣсци.

Не высылаю здонучливыхъ агентѣвъ, которымъ жиды платять 10—20 зр. за продажу одной лихой машины. 330 28—30

ЮСИФЪ ИВАНИЦКИЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручае великій роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій вѣсля найновѣйшихъ фасонѣвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а также Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 825 20—20

Матерія найновѣйшій на верхи въ найвѣльшомъ выборѣ.

Цѣны умѣреній сталій.

Высше наведеній товары знаходять ся на складѣ.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 117—7

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальоновій и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціальный вѣддѣлъ для конфекцій дамскои и дѣточои, бѣла мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ правтностію цѣнникы даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належыть адресувати: **Магазинъ „Au Louvre," Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3.** 190

Розклад їзди поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пів години о 38 мінут від часу ві ївского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп. відхо	ПОЇЗД особ.	ві Львова
	6.45	з Ізюм	6.09		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Яцова	6.05		„ Ізюм
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.25		„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		8.50	„ Кракова
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Кракова		8.45	„ Яцова
	10.35	„ Ізюм		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Яцова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Кракова		10.55	„ Ізюм
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ізюм	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Ізюм
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Кракова
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче		5.—	„ Сокаля
	5.25	„ „ „ голов. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Ізюм			
	5.55	„ Сокаля			
		ЖНІЧК			**ЖНІЧК**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.30	„ Ізюм
	6.10	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.895		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Ізюм		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		7.44	„ Яцова
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Ізюм
	12.15	„ Сокаля	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пера ночна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

ТУТКИ зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати только зъ фабрики „POLONIA" Каролины Недзвѣцкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна. 893

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 264 и 265. Львовъ, Пятница 28 Падолиста (9 Грудня) 1898 Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Каролы Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитост за инсераты заплачо у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 36 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатаний вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні принимаютъ ся по дѣвѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсераткового або ся місце в рубрицѣ „Надсилане" по 25 кр. а. в.

Недокладні и инші доносна приватні умовини ся по 75 кр. вѣдъ стшика.

Чи оплатить ся посилати дѣти рускій до школъ выдѣловыхъ?

III.

Я умысно представивъ бодай коротко, до якихъ заводовъ и фаховъ подготовляютъ ся и надаютъ ся ученики школъ выдѣловыхъ. Зъ того видимо, що мѣщане, маломѣщане, селяне а взглядно и інтеліґенція наша не мають чого бояти ся посилати дѣтей своихъ до тыхъ школъ. Образованє ихъ не пѣйде на марно, але вернє наклады вложеній на нихъ. При тѣмъ наклады тѣ значно меншій, якъ въ школахъ середныхъ. Кождый зъ тыхъ заводовъ дасть безперечно много лучше утриманє для нихъ, якъ малый кусень батьковского грунту, котрый — мимоходомъ сказавши — лишать ся для решты рѣдні. А всѣ тіи, що займуть згаданій становиска, много причинять ся до розвою нашого народного жытя. А вже найбѣльшу услугу культурѣ нашого народу принесуть тѣ, що покѣнчивши школы выдѣловій вѣддадуть ся заводамъ ремесничому, промысловому, купецкому. Они не будуть бездушными машинами, але розмѣрно досыть образоваными людьми зъ ширшимъ поглядомъ на світъ и на условины сегочасной світовой продукціи та обороту торговельного. Купецъ характерній и солідній усунуть жидовске шахрайске „гандльованє", ремесники и промысловцѣ пѣдготовлять народъ нашъ до высшого розвою культурного и до лучшого добробыту. Для себе и для братовъ своихъ отворять новій поля заробку, себе и другихъ пѣдносити будуть на чимъ-разъ высшій ступѣнь розвитку и разомъ зъ нашою інтеліґенціею, вѣддаючою ся наукѣ и заводамъ науковымъ, зможуть значно и о много тревалѣйше, успѣшнѣйше вплынути на цѣлковите вѣдродженє народу нашого.

При тѣмъ не треба бояти ся, що не буде для нихъ заробку, утриманя, тому, бо ремѣсла и ремѣсники, малій торговельники и промысловцѣ пѣдъупадають въ захѣдній Европѣ. Тамъ цѣлкомъ инакшій вѣдносины. Въ краю, де бракує найпримітивнѣйшихъ уряджень индустрії, люде маючій певный степень загального образованя, маючій характеръ и ширшій поглядъ на світъ, а по-при то зручній и знаючій свій фахъ, можуть до чогось допровадити самі, а и край пѣднести на высшій ступѣнь добробыту и пѣдготовити условія до якъ найширшого розвою культурного. Хочемо пѣднести ся — мусимо мати не тѣлько своихъ ремѣсниковъ але и промысловцѣвъ, не тѣлько гандлирѣвъ та перекупнѣвъ по селахъ, але и образованыхъ купцѣвъ. Сли коли, то теперь послѣдный вже часъ, щобы мы не тѣлько до заводовъ науковыхъ достатчали молодѣжь, — потрѣбно такожь, щобы народъ нашъ напружавъ силу мускуловъ не тѣлько при рѣльництвѣ, але и при другихъ заводахъ, добувающихъ и перетворюючихъ товары. Але памятаймо, що будучность належить не до самой зручности. Зручна и виразна рука мусить бути ведена духомъ, розумомъ, наукою. Зручность сполучена зъ наукою панує надъ світомъ. Хочемо розвою и певного поступу нашого народу, най кождый Русинъ на якомъ-небудь становиску возьме собѣ за задачу: через намову, заохоту, пораду, пѣдмогу — достатчати учениковъ до школъ выдѣловыхъ, а запевнить для нихъ певну будучность, народови своему приспорить мужівъ практичныхъ и выгреваліхъ, якихъ намъ такъ хибує, пѣднесе народный добробыть и культуру. Не бѣймо ся, щобы через то не упала фреквенція до школъ середныхъ! Чому бы мала упасти? Одній пѣйдуть до школъ середныхъ, гімназіальныхъ и реальныхъ, — другій, котрій не мають стѣлько засобовъ а рѣвну охоту и здѣбность до науки, пѣйдуть до школъ выдѣловыхъ, а через нихъ дѣстануть ся на наведеній высше практичній становиска. Чи Русь мае такъ мало дѣтей? чи всѣ ей дѣти знаходять достаточне заосмотренє на дорогу жытя? Пхаймо дѣтей своихъ и туда, бо ще много есть пѣль не занятыхъ нами, а котрій мусимо занятн, сли хочемо жити яко народъ культурный, — ще много есть працѣ, котру мусимо зробити, ще много есть дѣтей рускихъ, котрій не знають, де и куда мають подѣти ся зъ своими талантами, зѣ здоровыми руками и охотою до працѣ!

Загальный поступъ въ наукахъ рускихъ дѣтей въ тернопѣльскій школѣ выдѣловій — якъ мені звѣстно — не полишав нѣчого до бажанья. Они учать ся найлучше; се и не дивно, бо другій посылають до выдѣловыхъ школъ дѣтей, якій нѣгде вже не надають ся, а нашихъ селянъ дѣти йдуть — якъ до всѣхъ школъ, такъ и ту — тѣлько тѣ, що найлучше учать ся. При другихъ заводахъ, науковыхъ и урядничихъ, протекція есть всемогуча, — при заводахъ практичныхъ перевышать тѣ, що будуть вѣдзначати ся вытревалостію, трудолюбивостію, здѣбностями.

Тернопѣльска школа выдѣлова, пѣсля наведеного мною выказу, показує, що тамъ най бѣльше есть учениковъ Русиновъ. Може се припадково, а може Русины порозумѣли значѣнє тыхъ школъ. Але ихъ, якъ на нашій потребы, за мало. Стараймо-жь ся, щобы Русиновъ не тѣлько въ Тернополи, але всюда, де они а абы будуть отворені школы выдѣловій, було якъ найбѣльше, а всѣ они знайдуть хлѣбъ и удержанє, не загинуть въ свѣтѣ, не змарнують ся. Борше пропадуть и пѣйдуть на бездорожа недокѣнчені ґімназісты та реалісты, анѣжь пильній, роботящій ученикъ, покѣнчивший школу выдѣлову..

Н. Н. членъ „Рады хлопскои".

Въ справѣ поступованя урядниковъ зѣ сторонами въ Галичинѣ

поставивъ пос. о. Д. Танячкевичъ на послѣднѣмъ засѣданю палаты послѣвъ ось-таку интерпеляцію до всѣхъ міністровъ:

Вже надъ трицять лѣтъ обовязують основній законы и законъ о свободѣ та правахъ австрійскихъ громадянъ, а таки ще доси майже у всѣхъ галицкихъ властяхъ вѣе духъ автократичный, котрымъ значна часть урядниковъ и перенята, хочь вооднокій кермуючій органы въ краю роблять денкій заходы и запорядженя, щобы въ сѣй справѣ спровадити зворотъ.

Сей духъ проявлае ся по-найбѣльше въ занедбуваню всякой чемности для сторонъ, а часто въ грубѣмъ, обиджаючѣмъ, навѣть гордовитѣмъ поведеню зъ кождымъ, безъ уваги на вѣкъ и станъ. Такъ н. пр. часто не мае ся уваги для стану духовного а особливо для руского духовенъства. Але особливо вѣдтручуюче, нераз брутальне бувае поводженє зъ народомъ: звычайно „ты"кая ся людямъ, лае ся ихъ и выкидае за дверѣ або навѣть нераз чинно зневажае ся ихъ богамъ. Оттакъ и до сей интерпеляція давъ повѣдъ выпадокъ, наведеный въ рѣвночасной другій интерпеляціи до Е. Ексц. пана міністра скарбу, що респіціентъ сторожи скарбовои Гофманъ въ Глинянахъ чинно зневаживъ селянина Сидорка Шевця. За доказъ можуть послужити также сотки прикладовъ зъ часовъ выборчихъ, не згадуючи вже за те, якъ то люде цѣлыми днями даремно выстоювали по коридорахъ урядовъ.

Злишна рѣчь доказувати, що таке поступованє урядниковъ може выкликувати лишь невдоволенє, нехоту, недовѣре населенья и народу, а зъ часомъ мусить довести до обниженя поваги законовъ, якъ противно — людяне, чемне, зъ законами згѣдне поведенє особливо зъ народомъ, оказуване приналежной чести кождому може народови давати лишь добрый прикладъ и зъєднувати его довѣре, може у кождого громадянина лише пѣдносити повагу до урядовъ и урядниковъ а посередно до законовъ та причинятн ся до загального добра державы.

Указуючи на таку цѣль, звертають ся пѣдписаній до Вашихъ Ексцеленцій зъ запытанемъ:

Чи В. Ексцеленціи схотятъ выдати якъ найострѣйше розпорядженє до пѣдвластныхъ урядниковъ, щобы разъ на все покласти конець неприязному, грубому, зобиджаючому, незгѣдному зъ законами поведеню урядниковъ зъ громадянами, особливо зъ народомъ, а завести незбѣдмѣнно поступованє нове въ дусѣ людяности, чемности, законовъ и конституціи?

Въ справѣ згаданого въ повышѣй интерпеляціи чинного зневаженя селянина Сидорка Шевци пос. о. Танячкевичъ поставивъ до міністра скарбу ось таку интерпеляцію:

Вѣддѣлъ ц. к. сторожи скарбовои въ Глинянахъ перемышляньского повѣту въ Галичинѣ вѣзванъ на день 8. падолиста с. р. селянина Сидорка Шевця зъ села Полтвы того самого повѣту для переслухана. Вѣнъ мавъ посвѣдчити, за яку цѣну его сусѣдъ Кирыло Ильчишинъ купивъ поле вѣдъ Савки Гембарского, що передъ трома роками выѣхавъ до Бразилії. Вѣзваный Сидорко Шевець явивъ ся точно въ означенѣмъ дни въ канцеларіи ц. к. сторожи скарбовои въ Глинянахъ, де его взято до протоколу. На пытанє, яке ему завдавъ переслухуючій ц. к. респіціентъ сторожи скарбовои Гофманъ: за яку цѣну Кирыло Ильчишинъ купивъ поле, не умѣвъ запытаный вѣдповѣсти, бо по просту не знавъ справы. Тогдѣ сказавъ респіціентъ Гофманъ: „Коли ты не памятаешь, то я тебе опамятаю!" — завѣвъ Сидорка Шевця до третои комнаты, замкнувъ дверѣ на ключь и бивъ его безъ милосердя по лицю и по головѣ такъ, що Шевець вѣдъ тыхъ побоївъ выйшовъ зъ синяками на лицю, а его щоки и зубы сильно потерпѣли. Треба додати, що респіціентъ Гофманъ въ прехорошихъ переплетахъ изъ шкóры, аксамиту, костн, шільдкрету и пр. по цѣнѣ 1·60, 2·00 2·25, 2·50, 3·00, 4 и 5 зр. — Набути можь лише въ склепѣ

ВЖЕ ВЫЙШОВЪ МАЛОГО ФОРМАТУ **Молитвеникъ для женщинъ** **М. СПОЖАРСКОГО и СЫНА у Львовѣ, улиця Руска ч. 1.**
454 2—40

Зъ нагоды рускои выставы штукъ.

III.*)

Коли импресіонізмъ и пленеризмъ зъ позитивными здобутками найновѣйшихъ часовъ, котрій нинѣшный маляръ при певныхъ образахъ примѣнити мусить, а не личнымъ переконанемъ части артистовъ, здобувъ ся нашъ вѣкъ на рѣдъ штуки ентузіястично признаный тѣлько гуртомъ людей, лише въ значній части новый, именно декадентизмъ. Кажу: въ значній части новый, бо декадентизмомъ можна назвати штуку рѣзьбарску и маларску цѣлого майже середнього вѣку, коли христіяньска суспільность убачила въ нашѣ найвысшу силу, а въ штуцѣ перейшло се переконанє въ односторонный наклѣнъ до папского христіяньства чи христіяньского містицизму. Артизмъ, занадто скермованый въ бѣкъ духовости, стративъ рѣвновагу межи идею а формою, що творило гармонію въ цѣлій артистичній творчости старинныхъ Грекѣвъ, італійского ренесансу [вѣдродженя] и голяндского та й новѣйшои штуки въ Европѣ. И такъ почали выходити зъ-пѣдъ долота и пензля середновѣчныхъ артистовъ творы навѣяній релігійнымъ містицизмомъ, недородки що-до формы, а повній гадки, настрою и символізму.

Символізмъ головно переснувъ цѣле артистичне, а по части и суспільне жытя Европы вѣдъ упадку греко-римскои цивілізаціи аже до реформаціи XVI. вѣку. Символізовано чесноты христіяньскій, грѣхи головній, св. Духа [голубъ], Христа [добрый пастырь и пр.], Его тѣло и кровь [хлѣбъ и вино], вѣрныхъ [стадо овець], а за часовъ римскои имперіи цѣле христіяньство знакомъ рыбы [длятого, що грецке *ἰχθύς*, по нашому рыба, мѣстить въ собѣ початковій буквы на слова: *Ἰησοῦς Χριστός Θεοῦ Υἱός Σωτήρ*, значить: [Исусъ, Христосъ, Бога Сынъ Спаситель]. Въ часахъ переслѣдуваня христіянъ за царства римского запытувавъ христіянинъ тымъ тайнымъ знакомъ незнакомця, чи належить до христіяньскои громады.

Нинѣшный декадентизмъ не зовсѣмъ новый и що-до формы. Правда, не перешивъ вѣнъ середновѣчнои рубашности, не дуже одушевливъ ся строгимъ и штивнымъ візантинізмомъ, а рапозничивъ ся головно у італійскихъ майстровъ першои половины XV. вѣку, отже вчасного ренесансу, взявши вѣдъ Гіберландая, Філіппі Ліппі, Мазаччія и Ботічельлого все, якъ середновѣчне такъ и ренесансове. Ихъ легкій рисунокъ, занедбаный по части для духового и літературного змѣсту, наївность и щирость въ понятю постатей найбѣльше вѣдповѣдають уподобанямъ декадентовъ, чи декадентовъ-символістовъ, бо властиво такъ они называють ся.

Нашъ декадентизмъ вышій вѣдъ середновѣчного тымъ, що не приняв, якъ тамтой, певныхъ конвенціональныхъ знакѣвъ чи символовъ на вѣдповѣдній рѣчи, абстракцій або приметы, а лишае вытвореня ихъ кождоразовѣй хвили чи индівідуальности артистовъ и не цѣлковито вѣдорвавъ ся вѣдъ природы; правда, артистъ-декадентъ переставъ обсервувати ей глубше и аналізувати для вѣрного ей вѣддання, все-жь таке опирае ся на ней. Вѣнъ глядить на окруженє окомъ чоловѣка пересыченого звычайною красою, а жадного сильнѣйшихъ вражѣнь, — коли не знаходить ихъ въ природѣ, то вытворюе образы а взглядно ихъ силу зъ власнои вразливои нервовои вдачѣ. Гаѣ, дерева, скалы, вода, реальній сцены зъ жытя — се проявы природы, якими кождый філістеръ потрафить любувати ся; за надприродными афектами, за чудотворностію и широкостію гадки спрагненый умъ декадента вытворюе собѣ новый світъ світла, надприродныхъ блесковъ и понурости, світъ романтизму, въ найкрайнѣйшомъ значѣню сего слова, зъ чаромъ загадковости и хоробливои фантазіи.

Маляръ, вымалювавши отѣненый цѣтучими вербами виръ рѣки зъ впадаючими лучами весинного сонця, зъ цѣлымъ чаромъ маєвои зелени, вѣддавъ усе, чимъ природа тутъ промовляе, цѣле вражѣнє, яке вѣдносить чоловѣкъ, але — чоловѣкъ здоровый, не безнадѣйно хорый, не нервово роздразненый або черезъ що инше нещасливый. Такимъ людямъ пригноблевымъ величію власного нещастя инакше представляе ся окруженє: нинѣ деревъ, глубінь воды, лучь сонця — се лишь мотивы, що зворушують ихъ кровь, подразнюють нервы и вытворюють въ мозку світъ притемненый пессімізмомъ... зъ кождои тѣни глядять на него несупокѣй, смерть, якъ гадь вить ся галуе деревъ, а світляный лучь сонця моргають вѣдмовою. Природа стае ся лишь світляным контрастомъ до ихъ зболѣлого нутра, а своимъ блескомъ ранить бажанє уживаня.

Артистъ переймае ся чужимъ або и власнымъ горемъ, вглубляе ся въ его безмѣръ, навѣть любуе ся нимъ, и подъ вплывомъ такого настрою чи розстрою духового творить, зъ чого выходять образы зъ мотивами неприродными, але дѣла великои духовои силы. Такимъ образомъ, скажу архитворомъ декадентичного малярства е примѣромъ „Похоронный маршъ" Подковиньского. Артистъ зрозумѣвъ, що малюючи священникѣвъ, каравань зъ домовиною, тошу а середъ нея пихленого молодця, не представить глубокои нещасти по утратѣ любки — тому зъобразивъ станъ душевный нещасливого, его роспуку: ей дзвоны, що гуля ему въ утахъ, артистъ завѣсивъ у воздусѣ на червонѣмъ вечѣрнѣмъ небѣ и на деревахъ, а домовину зъ невкрытою вѣкомъ дѣвчиною несуть не люде, але хоръ ангеловъ, окружаючи щасливу якъ срѣбный німбъ; за нею не годный нѣхто ити, лишь вѣнъ самъ, ей любко, зъ выразомъ роспуки. Хто оглядавъ неудачно мною описаный образъ, вѣдчувъ певно, колько драматичности и смутку потрафивъ въ той образъ вималювати геніальный декадентъ-символістъ, колько трагізму выкликаного природнымъ случайнымъ фактомъ смерти дѣвчины, а бажанымъ молодця. Видко, що штука опановує и світъ, де матерія мае вѣдрадну вартость, а артистична обрѣбка, щобы осягнути свою цѣль, мусить бути неприродною.

Вировнаджуване до штуки моментовъ надприродныхъ не е такъ безпѣдставне, якъ се може выдаватн ся: хто знае подѣй народовъ, суспільности, хто обсервуе хочь-бы сцены на улици, въ хатѣ, въ фамілияхъ, — певно находивъ ся въ тѣмъ станѣ, що стративъ зъ очей людей и мѣсце, а вѣдчувавъ лишь вражѣня радости, смутку, розпусты, часомъ здавало ся, що надъ людьми тяжить якесь невытолковане фатумъ, переслѣдуе якійсь демонъ. Менше реальній подѣй и сцены, а бѣльше власне лишь тонкою чутливостію вѣдчутій вражѣня старае ся представити

*) Гляди чч. 245 и 246 „Дѣла".

манъ є высокого росту и сильнои будовы, а Сидорко Швець выглядав хирно и є слабои будовы тѣла. Такъ побитый Сидорко Швець пѣдавъ ся оглядинамъ судового лѣкаря и на пѣдставѣ свѣдоцтва того лѣкаря вневъ жалобу до ц. к. суду на респіцієнта Гофмана. Розправу назначено въ судѣ на день 21. падолиста с. р. и, хочь обѣ стороны вѣзвано, явивъ ся лише жалѣбникъ Сидорко Швець. Розправы не було, не запало такожь жадне судове рѣшенє, жаденъ выроκъ.

Зъ уваги на такій, людскимъ розумомъ непонятый, брутальный, въ найвысшѣмъ степени обурюючій вчинокъ органу адміністраційного пѣдчасъ урядовои чинности — вчинокъ, якого въ державѣ конституційнѣй нѣякъ не можна терпѣти, — звертаюсь ся пѣдписаний до Его Ексцелєнціи зъ запытанемъ: Чи В. Ексцелєнцію повѣдомлено о тѣмъ выпадку? Чи В. Ексцелєнція такъ зѣ становища конституційного міністра, якъ и зъ становища заступлевого В. Ексцелєнціею ресорту не уважая за свѣй обовязокъ, для бережена завсѣгды правильного людяного поведеня всѣхъ скарбовыхъ органѣвъ зъ податниками, дати чинно зневаженому Сидоркови Шевцеви повну публичну сатисфакцію, а провинившого респіцієнта въ дорозѣ дисциплінарнѣй якъ найострѣйше укарати? Чи гадає В. Ексцелєнція все потрѣбне запорядити, щобы такій выпадки нѣколи не могли лучати ся?

Письма зъ краю.

Зъ-пѣдъ Журавна пишуть намъ:

Въ 253 ч. „Дѣла“ помѣстила Редакція статью въ справѣ *зарѣбку нашого селянина*. А що тая справа обходить кождого честного человѣка, а въ теперѣшныхъ часахъ стала ся дуже пекучою, було бы справдъ дуже на часѣ, щобы ся якъ найчастнѣйше пѣднесити, а може красвій теорій ввѣйшли бы въ чинъ.

Що нашій селяне зле живлять ся, се рѣчь давно звѣстна, а що они черезъ те и фізично и морально слабнуть, не треба й доказувати, бо и се кождый знає. Але що той селянинъ въ найогидиѣйшій способѣ вызискуваный першимъ-лѣпшимъ, о тѣмъ не всѣ знають, а дехто не хоче знати.

Вѣдъ давна пѣднощено фактъ, якъ то жидова сее селянина, якъ нищить гей-бы докучливый галапасникъ тѣло его, но всѣ тѣ голосы прогули, а давный станъ тревае. Дѣбръ выкорстовуе селянина, жидъ дре зъ него деняту шкѣру, бо панъ не бажить ся въ идеалы а жидъ права рука и мошонка пана, то що-жь дивного, що солідарно поступають? А народъ немѣчный, не може станути муромъ противъ усѣхъ своихъ галапасниковъ, бо кождый робѣтный человѣкъ жие, працює и думае на свою руку. Ось вамъ примѣры:

Якійсь жидъ-пѣдприемець мавъ вѣдставити матеріялъ будовляный зъ лѣса до Журавна, 2–3 милѣ дороги. Отже угодивъ ся зъ людьми по 1 зр. 20 кр. за день. Того дня, правда, давъ такъ и казавъ имъ другого дня зновъ ѣхати, але вже обѣрвавъ имъ по 10 кр. Оденъ-другій обуривъ ся на то, якѣнци каже: „Шкода зарѣбку, най вже буде!“ Ба, але третього дня жидъ давъ уже лишь по 1 зр., а въ третѣмъ тыждни платить лише по 60 кр. Люде за кождымъ разомъ обурювались, але зарѣбку нема, отже дають ся въ такій способѣ вызискувати. Коли-бы въ народѣ було понятє „спѣлки“, жидъ до сего часу плативъ бы имъ по 1 зр. 20 кр.

Въ дворѣ зновъ потомки старыхъ родѣвъ або ново-спечений властитель поступають собѣ не инакше. Кличуть на роботу по 25 кр., валядно на живо по 30 кр. Приходять вечеръ — наставникъ, найчастнѣйше жидъ-економъ, каже: „Прийдѣть завтра на роботу, то дѣстанете грошъ разомъ, бо вынѣ нема дрѣбныхъ!“ Отже ходять на роботу другій, третій и четвертый день, а коли зачне ся выплата, то неразъ гѣрка слеза сильне по змарѣлѣмъ лици бѣдака, бо-жь зновъ обѣрвали ему по 5 кр. зъ кождого дня. И де жь пѣйде позывати? „Цѣсарь — каже — далеко, Богъ высоко“... Коли на мѣсци схоче упѣмнути ся за собою, то не тяжко и дѣстати палицею, а справы по тому нѣгде не найде...

Памятна буде для людей нашихъ минувша весна. Зъ одной стороны тисненій голодомъ [бо хочь давали запомогу, то найчастнѣйше дѣстали тѣ, що могли обѣйтись, а найбѣднѣйшій мѣвли, не маючи „протекціи“ у пана начальника] бѣгли на заробокъ на другe, третє село до жида-посесора, бо тамъ бѣльшій *був* заробокъ, — а тогдѣ дворскій наставники заступали людямъ дорогу, вѣдбирали мотыки, а въ разѣ опору и били, абы не йшли на чужій села. На „паньскѣмъ“ жидъ бивъ неразъ, ганьбивъ послѣдными словами, а роботникъ обтеръ зъ лица слѣдъ жидовскои руки и въ мовчаню працювавъ дальше.

Сконфісковано.

Длятого тѣ, що свои молодѣ силы, свѣй розумъ и житє хотять посвятити для народу, най его не идеалізують, най памятають, що въ нѣмъ є стѣлько злого, кѣлько й доброго — що неразъ обгорне ихъ внеохота, не стане силъ до борбы, неразъ изъ розпукою побачать, якій малый овочь приносить ихъ праця. Все зло въ народѣ мае сѣдище въ его серци — о тѣмъ треба памятати тымъ, що ведуть его до просвѣты. Най вызволяють селянъ зъ рукъ жидовы, най учать ихъ господарки и господарности, най народъ пѣзнае обовязки, якій мае взглядомъ себе, Бога и ближнихъ, — въ той способѣ прийде пѣдъ низьку стрѣху добробыть, певность себе, задоволенє, и на тѣй дорозѣ правдива просвѣта почне ширати ся. Лишь осторожно, розвагомъ, абы рвучимъ корытомъ плывуча блудна просвѣта ума, зъ забутемъ на серце, не поробила зъ темныхъ масъ шалевыхъ радикалѣвъ, котрыхъ по селахъ теперь лучае ся здыбати. Кожде дѣло повинно починати ся зъ розвагою, супокѣйнымъ выборомъ способѣвъ, поважнымъ рѣшанемъ, а вже до довершеня дѣла треба бодай трохи одушевленя....

С. Н. Зъ-пѣдъ Журавна.

— Товариство „руских ремѣсникѣвъ „Зора“ у Львовѣ уряджуе въ недѣлю (11 с. м.) вечерницѣ полученй зъ спѣвами и товарискими забавами. Хоръ товариства пѣдъ управою п. В. Чумы вѣдспѣвае кѣлька гарныхъ пѣсень.

І. зѣборы „Краевого Союза кредитового“

вѣдбули ся вчера передъ полудньмъ адв. Л. Рожанковского при участи 36 членѣвъ и въ присутности ц. к. нотаря п. Онишкевича.

Зборы отворивъ д-ръ Федакъ, а справоздане зъ дѣяльности основуючого комітету подавъ д-ръ К. Левицкій.

До надзирающои рады выбрани: д-ръ Т. Кормошъ зъ Перемышля, д-ръ Д. Савчакъ, д-ръ Яр. Кулачковскій, сов. Григ. Кузьма, Ив. Дольницкій зъ Станиславова, Іос. Гуликъ зъ Угринова, д-ръ Стеф. Федакъ, купець Ант. Стахевичъ, д-ръ Лука Гумецкій зъ Самбора, крил. Ал. Горинскій зѣ Львова, Л. Рожанковскій изъ Золочева и нотарь Вол. Лукичъ Левицкій зъ Винникъ; — заступниками: о. І. Гоцкій, о. І. Иванець, Ол. Танчкевичъ о. І. Фолисъ, Гр. Лотоцкій мѣщ. зъ Городка и о. Т. Лежогубскій. До комісіи контрольнои выбрани: Юл. Свѣнцьскій, Ис. Бриттанъ и проф. Илія Кокорудзъ.

Ширше о тыхъ зборахъ подамо завтра.

Переглядъ политичный.

Зъ Вѣдня доносять, що мимо запевнень Narodnich List-овъ наряды палаты послѣвъ потревають лишь до 16-ого с. м. Въ тѣмъ часѣ угодова комісія ще не упорае ся зъ цлово-торговельнымъ договоромъ. Комісія буде имовѣрно радити безъ перервы ажь до лат. святочного тыждня. Вѣдтакъ въ палатѣ панѣвъ або въ урядовѣй Wiener-Ztg. буде оголошене вѣдрочене рады державнои, щобы правительству дати можнѣсть ввести угодову провізорію на пѣдставѣ §. 14-ого. Всѣ вѣсти того рода треба приймати дуже осторожно, бо здаеть ся, що остаточного рѣшеня въ тѣй справѣ ще нема.

Буджетова комісія приняла правительственне предложенє въ справѣ внесеня ерарiальныхъ рогачокъ и розширеня трієстинскои пристани.

Fremdenblatt доносить, що въ пятницю правительство предложить палатѣ угодову провізорію ажь до кѣнца червня 1899 року вразъ изъ продовженемъ теперѣшного квотового закона до того речинца.

На вчерашнѣмъ засѣданю угорского сойму вѣдбула ся импонуюча величава маніфестація въ оборонѣ правъ и гѣдности парляменту. Сеся маніфестація показала, що є ще парляменты, де бѣльшѣсть и президія стоять на высотѣ своѣй задачѣ, де парлямент ще не заслужився собѣ, абы его копнути ногою такъ, якъ деякій инший парляменты.

На самѣмъ початку вчерашного засѣдання сойму віцепрезідентъ Лянгъ заявивъ, що президентъ палаты Шілягі заголосивъ свою димісію. Коли секретарь палаты вѣдчитувавъ дотычне письмо президента, опозиція витала кожде его речене сальвою окликѣвъ „ельєнъ!“ По вѣдчитаню сего письма пѣднѣсъ ся віцепрезідентъ Лянгъ и заявивъ: „Я все державъ ся примѣру президента. Середъ такихъ обставинъ и я не лишу ся на сѣмъ мѣсци!“ По сихъ словахъ п. Кошутъ заявивъ, що Шілягі пѣднѣсъ гѣдность президента палаты на таку высоту, на якій она передъ тымъ нѣколи ще не стояла. П. Польоні мовивъ: Уступленя президента значить, що въ мѣсце права вступае перевага багнетѣвъ. Въ Австрій Абрагамовичъ переперъ Іех Falkenhayn, а послѣдными днями одержавъ вѣдъ цѣсаря высоке вѣдзначене [екоцелєнція!]. Коли въ сусѣдній державѣ можливе щось такого, то здаеть ся, що и тутъ иде о введеня партійного правительства замѣсть парламенту. Чи дѣйстно хочете выбрати собѣ президента à la Абрагамовичъ, щобы зъ его помочію евентуально перевести все насильствомъ, безъ парламенту або противъ него? — Коли пѣдѣйсъ ся Банфі и начавъ говорити, счинила ся така буча, що вѣнъ бѣльше якъ чверть годины не мѣгъ прийти до слова. Лишь вѣдъ часу до часу чути було окрики: „за дверѣ! геть намъ зъ очей! нехай говорить міністеръ нашого довѣря!“ и т. п. Опозиція утихла ажь тогдѣ, якъ віцепрезідентъ кинувъ дзвінкомъ о столъ и просивъ, щобы не ставити его въ примусове положеня. Банфі заявивъ, що правительство не пробовало наклонити президента до насильного поступованя або суперечного законови уживаня регуляміну палаты. — П. Апоні поставивъ внесенє: „Палата не приймае до вѣдомости димісіи президента и просить его, щобы лишивъ ся на своѣмъ становиску.“ Ліберальне [правительственне] сторонництво заявило, що и оно прилучае ся до сеи маніфестації опозиції. Палата ухвалила внесенє Апоніого одноголосно. Одноголосно тому, бо въ угорскѣмъ соймѣ нема нѣ польского кола, нѣ рускихъ мамелюкѣвъ. Щобы сесю маніфестацію зробити ще бѣльше импонуючою, віцепрезідентъ Лянгъ поставивъ внесенє, щобы засѣданє палаты замкнути. Внесенє ухвалено. Шілягі заявивъ, що ухвалу палаты мож не пѣдъ розвагу.

По засѣданю палаты розвѣйшла ся оголоска, що кабінетъ Банфіого подавъ гже до димісіи.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Загальній зборы товариства „Шкѣльна Помѣчь у Львовѣ“ вѣдбули ся дня 24. н. ст. жовтня с. р., якъ то приписуе его статутъ. Коли явило ся число членѣвъ, вымагане статутомъ, голова о. Алекс. Стефановичъ розпочавъ нарады вѣдповѣдною промовою, подаючи въ коротѣмъ начерку всю хосенну дѣяльнѣсть сего добродѣйного товариства львовского. На его внесенє почтено память великого добродѣя товариства, пок. кардинала и митрополита Сильвестра Сембратовича, котрый бачивъ всѣ добрѣ прикметы товариства и запомагавъ его щедрыми датками рѣкъ-рѣчно. Почтено такожь память другихъ покѣйниковъ, котрѣ вѣдъ часу до часу несли або присылали щедрѣ датки на запомоги для бѣдныхъ маленькихъ Русинѣвъ и Русинокъ львовскихъ, выставленыхъ на вынародовленє, а мимо непризнаныхъ обставинъ о голодѣ и холодѣ ходять до рускихъ школъ, учать ся ажь такъ рѣдной мовы та пѣсни и выховують ся въ рускѣмъ дусѣ и обрядѣ.

На провѣдинах зборѣвъ упрошено о. Дам. Лопатиньского и приступлено до обговореня точокъ дневного порядку.

П. Григ. Врецьона здавъ справу зѣ стану кассы за часъ вѣдъ 20-ого марта до 24-ого жовтня с. р. На основнѣмъ фондѣ мае товариство 1260 зр. и тѣ дають рѣчно около 49 зр. доходу. Всѣхъ другихъ доходѣвъ въ сѣмъ часѣ було 666 зр. 44 кр., а розходѣвъ 502 зр. 48 кр; на бѣжучій и будучій потребы лишило ся отже всего лише 163 зр. 96 кр. — На внесенє контрольнои комісіи устами п. К. Панькѣвского удѣлено дѣяльному выдѣлови вповни заслужену абсолюторію.

До нового выдѣлу выбрани знова пп.: о. Алекс. Стефановичъ, о. Свят. Гузаръ, Григ. Врецьона, Ив. Гамота и п-на Ольга Барвѣньска членами, а о. Дам. Лопатиньскій и п-на Варвара Лѣтиньска заступниками. — До контрольнои комісіи выбрани наново пп.: К. Панькѣвскій и Ант. Хойнацкій.

На внесенє выдѣлу рѣшено змѣнити два §§ зъ статута въ тѣмъ напрямѣ, що членьску вкладку установлено на *дѣв корони* та що майно товариства, на случай его розвязаня, переходить на товариство „Просвѣта“ або на Ставропигійскій Институтъ у Львовѣ. Рѣшено такожь розширяти опѣку и на новоосновану І-шу клясу выдѣловои школы, вѣдкрыту зъ днемъ 1-ого н. ст. вересня с. р. Рускимъ товариствомъ педагогічнымъ.

Новый выдѣлъ уконституувавъ ся зараз въ той способѣ, що о. Стефановичъ главъ головою, о. Гузаръ его заступникомъ, п. Врецьона касіеромъ, п. Гамота бібліотекаромъ а п-на Барвѣньска секретаркою. Вѣдтакъ вирѣшено запрошувати и заступниковъ выдѣлныхъ до дѣяльнои участи въ засѣданяхъ выдѣлу, котрѣ вѣдбувають ся кождого понедѣлка по 1-ѣмъ кождого мѣсяця въ комнатѣ І-ои клясы мужескои взорцевои школы о 3. годинѣ зъ полудня.

Ходить теперь о се, щобы весь рускій загалъ щиро заопѣкувавъ ся товариствомъ „Шкѣльна Помѣчь у Львовѣ“ та вѣдъ часу до часу заспявъ его членьскими вкладками и щедрыми жертвами. На двѣ корони рѣчного датку стягнути ся не тяжко кождому Русинови и кождій Русинцѣ. Богатшій знова люде нехай не жалують и бѣльшихъ датковъ на гарнѣ цѣли сего вельми добродѣйного товариства, котре пожертвованемъ часу и майна

декадентъ-символістъ, добираючи до тои цѣли лишь интелігентнымъ человѣкомъ зрозумѣлыхъ формъ, въ чѣмъ лежить певный аристократизмъ декадентно-символістичного напряму.

Рѣвночасно зъ декадентизмомъ-символізмомъ, — що по-при загаданыхъ идеяхъ силкуе ся на артистичну розвязку темъ, якъ: „нескѣнченность“, „залежность человѣка вѣдъ природы“ [прегарный образъ Сашѣ Шнайдра, одного зъ найбѣльшихъ символістѣвъ] „высшость мужчины надъ женщиною“, „гадка людска“ и т. п. — розвивае ся инший напрямъ, скромнѣйшій що-до выбору темъ а шукаючій матеріялѣвъ головно въ инднѣшнѣмъ житю щоденнѣмъ чи въ бѣжучихъ квестіяхъ — то модернізмъ. Вѣнъ вырбсъ зъ декадентизму, стародавного замилуваня выкѣнчувати подробицѣ въ образѣ, въ родѣ англіского рисунку и штуки американьскои, примѣненои до промыслу.

Въ Америцѣ вѣдбуваа ся теперь зъ европейскою штукою процесъ подѣбный, якъ колись въ Александрій зъ еллиньскою — именно: она перетворюе ся въ промыслъ. Той рухъ обгортае теперь и Европу, починаючи вѣдъ Парижа. Маляреска операція свѣтломъ и тѣнями тратить тутъ значѣне, бо орнаментъ, помѣщеный высоко на стѣнѣ чи на домашныхъ сосудахъ, вымагае докладного, въ ограничений формы унатого рисунку, позанѣкъ тутъ высоке помѣщене утрудня оглядане, а въ инакшѣмъ разѣ згаданій предметы не мають претенсій, щобы надъ ихъ украшенемъ довго застановлятн ся. Тѣ обставины вымагають вѣдъ артиста, щобы выразно высказавъ свою гадку, отже показуе ся потреба пригмѣнена лінійного рисунку, якъ се чинили грецкій артисты при украшеню вазъ орнаментомъ и фігурами, котру то комбінацію повторяють и инднѣшній модерністы дуже часто въ творахъ илюстраційныхъ, забарвлюючи ихъ иногдѣ елементомъ символістичнымъ.

Вѣкъ XIX-ый — то передовсѣмъ вѣкъ розвою кольориту въ маляретвѣ; модернізмъ е упрощенемъ его ad minimum и якъ бы реакція на користь рисунку, котрый иногдѣ стилізуе ся, до орнаменту впроваджуе ся новѣй, цѣлкомъ ще не зъужитѣ мотивы ростинній. Творы модерністѣвъ вѣзначають ся простотою композиціи и выкѣнченя, часто дотепомъ. Ось межи усмѣхаючими ся головами дѣвчатъ русалокъ филюе море ихъ волосся, поверхъ котрого выринають руки и цилиндеръ тонучого мужчины. Цѣлый образокъ нарисованый перомъ и покольорованый двома трома красками. Або: зъ помежи стилізованыхъ галузокъ и листя выступае стать женщины зъ невытолкованымъ сентиментальнымъ выразомъ лица и дивнымъ рухомъ руки, часомъ видѣе зъ противного боку хлопець, заглубленый въ загадочну адорацію товаришки — и т. п. Ось примѣры модернізму. Зъ того напряму выробило ся въ послѣднихъ лѣтахъ маляретво плякатове.

Дуже часто приходить ся чути або читати, що зъ кѣнцемъ XIX вѣку завначивъ ся рась упадку штуки, а найсильнѣйшимъ аргументомъ на се твердженє мае бути повстанє декадентизму. Правда, е въ нѣмъ чимало розкладового елементу або безпредметово выбуялои хоробливои фантазіи, чимъ хочь въ части, хотячи чи нехотячи, читатель чи любитель штуки мусить перенятн ся и пѣддатись некорыстному вилывови, именно вѣдбитю вѣдъ реального житя та суспѣльныхъ змагань, и заклепити ся у власныхъ естетичныхъ уподобанихъ и ихъ розвиваню. Така література и штука була бы шкѣдною спеціально для нашои суспѣльности и повстаючого національного руху, для розвою котрого треба здорового реалізму, звертаючого увагу на предметы нашихъ змагань и идеалѣвъ. Все жь таки належить зазначити, що той рѣдъ штуки повстанъ, якъ и давнѣйшій, зъ потребы загалу, его понятій и уподобань. Хорѣ артисты творять для хорои суспѣльности, якъ давнѣйше побожній для побожнои громады — духъ часу вѣдбиваа ся въ літературѣ и штуцѣ. На щастє, що не всѣ люде хорѣ, анемічні и любитель надзычайного патосу або аристократичного вытвору екзотичного, часто чудово гарного свѣта декадентѣвъ, якъ и не цѣла штука перенята нимъ, лише гуртъ артистѣвъ, котрѣ значно розширили поле штуки и ей понята та выповнили прогалину по маляретвѣ релігійнѣмъ.

Чи и въ якій способѣ выхѣснують дальшій поколѣня всесторонній здобутки инднѣшнои штуки, покаже слѣдующе столѣте.

Иванъ Трушъ.

двигає низшій рускій школы причиняючи ся хосенно до дальшого розвою що-разъ высшихъ школъ рускихъ у Львовѣ. — *Гр. Вр.*

Справы церковнѣ.

Въ справѣ вѣдновленя катедральной церкви въ Станиславовѣ мѣстить послѣдне число „Вѣстника Станиславѣвскои Епархіи“ ось таке справоздане:

До сен поры вилынули на вѣдновленє церкви слѣдуючѣ жертвы: вѣдъ ординаріятѣвъ и капітулъ цѣлои Австріи 1.610 зр.; вѣдъ сойму въ пяти ратахъ по 2000 зр., разомъ 10.000 зр.; вѣдъ мѣста Станиславова 3.000 зр.; вѣдъ руского „Союзного Банку“ въ Станиславовѣ 100 зр.; вѣдъ мѣщанъского банку тамъ-же 100 зр.; вѣдъ повѣтовыхъ радъ станиславѣвскои епархіи 1.675 зр., вѣдъ міністерства вѣйны 1.000 зр.; изъ складокъ въ станиславѣвскѣй епархіи 10.000 зр.; даръ с пископа Юліяна Куиловского 15.000 зр., разомъ 42.485 зр.

Изъ зголосившихъ ся малярѣвъ выбрала капітула Юліяна М.каревича, Русина, знано го зѣ своихъ праць на тѣмъ поли. Въ цѣли студій надъ всходно-церковнымъ малярствомъ предпринявъ вѣнъ подорожь до Атену, Царгорода, Александріи и до инших всходныхъ мѣстъ. Рѣзьбарскѣ роботы вѣддане п. Якимови Долгому зъ Тисьменицѣ. Оба сѣ артисты зобовязали ся до таких роботъ: намалювати 56 бѣльшихъ образовъ до иконостаса и 12 меншихъ при намѣстныхъ образахъ за 6.720 зр.; окрасити малюнкомъ стѣны, звѣдъ и двѣ закристіи за 6.664 зр; обложити 30 коломинъ мармороною поволокою за 2.925 зр.; вызолотити 28 капителѣвъ за 5.970 зр.; 16 ангелѣвъ и барелярѣ за 1.000 зр., разомъ 23.279 зр. Роботы при иконостасѣ маю ь бути выкончени до 1 ого мая 1899 р., при стѣнахъ до кѣнца грудня 1899 р. Рѣзьба иконостаса зъ вызолоченямъ згоджена за 7.500 зр. Кромѣ сего будуть ще й инши роботы у внутрѣ церкви: склярскѣ, столярскѣ и т. п., обчисленѣ на 29.000 зр., а рустоване буде коштувати 1.650 зр. Такимъ чиномъ кошты вѣдновленя церкви вынесуть 61.429 зр. До тои повнои сумы не достае ще 18.944 зр., а капітула маѣ надѣю зѣбрати такожь и сесю хибуючу суму дорогою добровѣльныхъ жертъ, покладаючи на жертволюбивѣсть и щедрѣсть руского народу.

НОВИНКИ.

— Въ память сотыхъ роковинъ выходу „Енеиды“ уряджує инне [8-ого грудня] молодѣжь гімназіи въ Бережанахъ въ сали Рады городскои вечернице зъ слѣдуючою програмою: 1) Вступне слово. 2) Ф. Колесса: „Козаки“ хоръ мужескій. 3) Шевченко: „На вѣчну память Котляревскому“ деклямація. 4) Шуллеръ: „Сирена“ орхестра. 5) Желѣньскій: „Nasza Hańka“ хоръ мужескій. 6) „Погляд на літературну дѣяльность Котляревского“ вѣдчитъ. 7) Цабульскій: „Скачи враже, якъ панъ скаже“ орхестра. 8) Котляревскій: „Посольство Енея до Латина“ вынимокъ зъ IV. части „Енеиды“ деклямація. 9) М. Лисенко: „Ой чого ты почорнѣло“ сольо баритонове въ супроводѣ фортепияна. 10) О. Нижанковскій: „Гимны славяньскій“ орхестра.

— Нарада членѣвъ Союза крамарского въ Перемышли вѣдбуде ся въ понедѣлокъ дня 12 с. м. рано о 10 годинѣ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“. Порядокъ дневный: 1) справоздане зъ руху крамарского; 2) справа основаня товариства для торговлѣ безрогами и худобою; 3) внесеня участниковъ нарады. — На сю нараду просить ся всѣхъ крамарѣвъ, делегатѣвъ читалень, якъ и всѣхъ патріотѣвъ рускихъ и народолюбцѣвъ, а то въ цѣли обдуманя способовъ, якъ подвисти и дальше ширити руске крамарство и торговлю. — За „Союзъ крамарскій“ въ Перемышли *А. Захарієвичъ* и *д-ръ Т. Кормошъ.*

— „Андрея“ обходити буде „Клюбъ Русинокъ“ въ недѣлю о 7 годинѣ вечеромъ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“. Вступъ 30 кр. вѣдъ особы. Чистый доходъ призначеный на „Школьну Помочь у Львовѣ“.

— Члены читальнѣ „Просвѣты“ въ Радеховѣ устроюють дня 11 н. ст. въ сали радехѣвского Товариства задаткового представленя штуки „Сватанє на Гончарѣвцѣ“. Доходъ зъ представленя призначеный на будову дому читальнѣ „Просвѣты“ въ Радеховѣ. Цѣны мѣсць: крѣсло 50 кр., лавка 30 кр., мѣсце стоячє 15 кр. Початокъ точно о 8 годинѣ вечеромъ.

— 1000 зр., котрѣ управляючій совѣтъ львѣвского „Народного Дому“ рѣшивъ зъ нагоды цѣсарского ювілея роздати убогій рускій молодежи школьнѣй у Львовѣ, роздано [якъ доносить „Вѣстникъ Народного Дома“] торжественно дня 1 с. м. у великѣй сали „Народного Дому“. Зъ тои сумы дѣстали: 9 студентѣвъ университету по 20 зр., 3 студенты политехники по 20 зр., 10 ученикѣвъ рускои гімназіи по 10 зр., 4 ученики нѣмецкои гімназіи по 10 зр., 4 ученики гімназіи Францъ-Іосифа по 10 зр., 3 ученик IV гімназіи по 10 зр., 3 ученики V гімназіи по 10 зр., 2 ученики реальной школы по 10 зр., 5 кандидатѣвъ мужескои учит. семинарії по 10 зр. 5 кандидатокъ женьскои учит. семинарії по 10 зр., 3 кандидатки приватной женьскои учит. семинарії по 10 зр., 10 ученикѣвъ рускои школы вправъ по 5 зр., 10 ученикѣвъ мѣскои школы им. Маркіяна Шашкевича по 5 зр., 2 ученики промысловои школы по 10 зр., 8 учениць женьскои выдѣловои школы по 5 зр., 6 ученицъ зъ института Василіянокъ по 5 зр., 6 ученицъ зъ конвікту общества Русскихъ дамъ по 5 зр., 4 питомцѣ бурсы „Народного Дому“ по 5 зр., 2 питомцѣ бурсы Ставропігійского института по 5 зр., 4 питомцѣ бурсы им. св. Николая по 5 зр., 3 студенты академіи, выбраній управл. совѣтомъ „Нар. Дому“ по 20 зр., 2 кандидатки женьскои учит. семинарії выбраній управл. совѣтомъ „Нар. Дому“ по 20 зр. — Всѣхъ надѣленыхъ запомогою було 108.

— „C. k. wies Zarycza“. Такій дивъ глядъ — печатку громадску маѣ руска громада Зарѣче въ повѣтѣ надвирняньскѣмъ. Бѣдна ты Галлеа! [Вѣдтискъ тои печати маємо въ рукахъ и передамо его на памятку котромусь изъ рускихъ музеѣвъ].

— Руске рабольпіс чи заячесердіе? Въ часѣ, коли загалъ руского духовенства борес ь о права руского языка, лучають ся середъ него зрадники тои справы, що компромітують себе а накостять товаришамъ. Ось новый фактъ: Дня 1 грудня с. р. въ урядѣ податковѣмъ въ Тернополи можна було у контролъора бачити пенсійну книжку а въ серединѣ *квіть польскіи въ польскимъ вѣдписомъ*: „Kwit na... Ks. Marcin Barwiński gr. kat. proboszcz w Pokropiwny“. Геѣ, księże proboszczu Marcinie! Бійте ся Бога! що Вамъ? Рабольпіе чи заячесердіе? Схаменѣть ся! — *Брать во Христѣ.*

— Вп. д-ръ Дамянъ Савчакъ просить насъ оповѣстити отсе его письмо: Вѣдъ довшого часу майже що-дня дѣстаю зъ рѣзныхъ сторѣнъ краю запытаня, якій є формальности при заснованю *каси ощадности и пожичокъ системы Райфайзена*, и просьбы о надѣлане взѣрценого статута, потрѣбныхъ друкѣвъ и о выдѣлане вѣдмоги зъ фондѣвъ краевыхъ на кошты першого урядженя тыхъ касъ. Не будучи въ можности всѣмъ интересованымъ вѣдписувати на ихъ листовнй запытаня, завѣдомляю ихъ, сею дорогою, що выс. Выдѣлъ краевый *мае доперва* предложити на зближаючѣй ся сесіи Сойму планъ организаціи тыхъ касъ и зажадати вѣдъ Сойму на тую цѣль потрѣбныхъ фондѣвъ. Доперва тогды, коли Соймъ тѣ предложеня затвердить, Выдѣлъ краевый зразъ по Соймѣ приступить до организаціи згаданыхъ касъ, именно зорганізуе центральне бюро, выготовить пѣдручникъ до закладани и ведени тыхъ касъ выдасть взѣрцевый статутъ, потрѣбній книги рахунковѣ та касовѣ и взагалѣ всякѣ друки. Доперва по выкончену тыхъ приготовлюючихъ роботъ настане вѣдповѣдна пора [имовѣрно около 1-ого липня 1899] старати ся о заснованє згаданыхъ касъ въ громадахъ, въ котрыхъ мѣсцевѣй вѣдносины промовляють за тымъ, що заснована каса може правильно розвивати ся. — У Львовѣ д. 4 грудня 1898. *Д-ръ Д. Савчакъ.*

— Пѣльги почтовѣ для купцѣвъ. Міністерство торговлѣ оголошуе, що друки купецкій, цѣнники, проспекты и т. п. можуть розсылатись за зниженымъ портомъ, подѣбно якъ газеты. Услѣвомъ одержаня такихъ пѣльгъ є, щобы купецкій друки були выдаваній періодично.

— Звертаемо увагу дрѣбныхъ промысловцѣвъ на оповѣщенє ц. к. міністерства краевои оборони, умѣщене въ инсератахъ урядовои Львѣвскои газеты ч. 279 зъ инишнього дня 8 грудня с. р. Оповѣщенемъ симъ розписуе ся оферты на доставу одѣня (якъ чоботѣвъ, блюнъ, штанѣвъ, шапокъ и т. п.) и иншого знаряда (якъ пояскѣвъ, ремѣня и т. п.) дрѣбными промысловцями.

— Нечуваный способъ самоубійства. Вже всяке выгадували самоубійники, абы позбавити ся жити, але здавсь нѣодному не прийшло ще на гадку вѣдобрати собѣ жите въ той способъ, якъ то зробивъ 45-лѣтный селянинъ Иванъ Сова зъ Буцнева коло Тернополя. Въ пятницю минувшого тыжня, вѣнъ выйшовши по вечернѣмъ богослуженю зъ церкви, пѣдѣйшовъ до недалекого дерева и розвязавши двѣ сильно зрослѣ зъ собою галузи, вложивъ мѣжь нихъ шию. Пущенѣ галузи стиснули его въ одній хвили такъ крѣпко, що вѣнъ задавивъ ся. Прибѣгли люде и выняли его зъ мѣжь галузя, але вже було за пѣзно, Сова вже не живъ. Причина самоубійства невѣдома.

— Надувъ своихъ одновѣрцѣвъ. Передъ львѣвскимъ судомъ присяглыхъ розпочала ся вчера дуже цѣкава розправа, котрои тлумъ є „чорна біржа“ зъ Гетьманьскихъ валѣвъ. Оденъ зъ жидѣвъ-махерѣвъ тои біржи — 37-лѣтный Якѣвъ Израиль Модлінгеръ, родомъ зъ Бѣбрки, засѣвъ вчера на лавѣ — не на банковѣй, але на лавѣ обжалованыхъ. Є се простый халатовець, що не „nobywatelony“, бо не змѣнивъ нѣ вѣры батькѣвъ, нѣ довгого халата. Життись его цѣкава. Давнѣйше вѣвъ вѣнъ торговлю товарѣвъ лѣктевыхъ въ Бѣбрцѣ а рѣвночасно удержувавъ складъ дерева въ Глѣбовичахъ при зелѣзницѣ. Въ 1890 р. покинувъ такій интересы и взявъ ся до „геше-фтѣвъ“ вексельныхъ, а що самъ не мавъ бѣльшихъ капіталѣвъ, то своѣй клієнтели выробляв позички у другихъ капіталістѣвъ жидѣвскихъ, дѣстаючи вѣдъ нихъ невеликій процентъ. Но се не давало ему повности прийти скоро до капіталѣвъ, тому, розширивъ своѣ гешефтъ и почавъ — пѣдписувати векслѣ на имя рѣзныхъ жидѣвскихъ капіталістѣвъ, такій векслѣ продаваръ иншимъ а грошѣ ховавъ у кишеню. Сей гешефтъ вѣвъ вѣнъ пять лѣтъ и на той часъ надувъ 12 жидѣвъ капіталістѣвъ на 37.607 зр., выставивши 72 фальшивыхъ векслѣвъ. Одинъ зъ обманеныхъ впавъ на слѣдъ обманьства и почавъ чѣпати Модлінгера, але той, не „въ тѣмя битый“, утѣкъ до Мармарошского Сиѣта на Угорщанѣ и укрывавъ ся пѣвтора року, аж доки не „допытала ся“ за нимъ угорска полиція и взявши его въ свою опѣку переслала „за послѣ-платою“ карному судови у Львовѣ. — При розправѣ Модлінгеръ заперечуе всѣ факты; то не вѣнъ фальшувавъ пѣдписы на векслях, бо вѣнъ такъ „файныхъ“ пѣдписѣвъ не потрафивъ бы „зробити“ а цѣлу вину звалюе на свого „идеального“ спѣльника, якогось Бартля, котрый утѣкъ кудысь „въ безвѣсти“. При тѣмъ бѣдный жидокъ вайкае на угорску поліцію, котра була дуже некречна, бо давала ему „зецы“... До розправы покликано 42 свѣдкѣвъ а потреване она довго.

— Выдѣлъ політичного товариства „Руска Рада“ въ Сокали оповѣщае отсимъ, що дня 22 н. ст. грудня с. р. [въ четверъ] вѣдбудуть ся въ домѣ ч. Іосифа Демчука на кольонии въ Сокали о 11 годинѣ рано *загальнѣ зборы сего товариства* зъ слѣдуючою програмою: 1) справоздане уступаючого выдѣлу; 2) выборъ нового выдѣлу; 3) рефератъ про теперѣшне положене політичне; 4) внесеня членѣвъ. — *Вѣдъ Выдѣлу.*

Надѣслане.

„Henneberg-Seide“

von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. **Muster umgehend.** 7 [1]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Ріхтера якоровѣй скринки зъ камѣнцями будовляными. Коли можна приказати яку забавку, що она побуджуе дитину до поважного думаня и око та руку рѣвномѣрно выобразовуе, то сѣ прикметы треба признати на певно Ріхтера якоровѣй скринцѣ зъ камѣнцями будовляными. Якорова скринка зъ тыми камѣнцями и своими богато рѣзнородными формами есть зъ огляду на колишній скринки зъ деревляными кльоциками, дѣйстно новою забавкою и досыть лишь поглянути на цыцій взоры, долучені до кождои скринки, щобы самому утворити собѣ понятя. То просто чудо, якій великій и красній будовлѣ можна вывести зъ одной розмѣрно малои скринки. Тому всѣмъ родичамъ, що ще сумнѣваютъ ся, що мають своимъ дѣтямъ сего року положити пѣдъ Рѣздвяну ялинку, припоручити якорову скринку зъ камѣнцями будовельными яко найлучшій и найтревалѣйшій дарунокъ. А щобы при закупнѣ не дѣстати якого жиловартного наслѣдуваня, просить ся затямити, що кожда правдива скринка зъ камѣнцями будовляными заосмотрена фабричною маркою „Якоръ“.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 8 грудня. На бажане деякихъ выдѣловъ краевыхъ зберуть ся передъ новымъ рокомъ краевій соймы на кількадневну нараду, щобы ухвалити буджетову провізорію на 1899 рѣкъ. — Fremdeblatt запевняе, що гр. Тунъ свою заяву въ справѣ выганяня зъ Прусъ выголосивъ въ порозумѣню зъ гр. Голуховскимъ. — Въ справѣ Генціого міністеръ вѣйны мавъ поробити кроки въ цѣли выясненя свого становиска, а результатъ мае бути такій, що міністеръ лишить ся на своимъ становиску.

Берлинъ 8 грудня. Парламентъ выбравъ президентомъ графа Баллестрема.

Лондонъ 8 грудня. Голяндерска королева Вільгельміна повѣдомила англійску королеву о своихъ заручинахъ зъ княземъ Вільгельмомъ. Кіченеръ вѣдъѣхавъ до Омдурману.

Мадритъ 8 грудня. Доносять о новѣй успѣшнѣй контрабандѣ великихъ засобовъ оружи до Каталоніи и баскійскихъ провінцій. Правительство намѣрне завѣсити всѣ карлістовскій дневники.

Римъ 8 грудня. Противанархістична конференція згодила ся доси на одно, именно: припоручити правительствамъ уникати великои театральной явности въ анархістичныхъ процесахъ, бо така явность вилывае деморалізуючо на недоварені умы и дае анархістамъ фальшивый блескъ героѣвъ. — Зъ огляду на змагаючій ся рухъ карлістовъ въ Испанії італійске правительство казало Донъ Карльосови здогадати ся, що его поворотъ до Венеціи бувъ бы для італійского правительства дуже небажаный.

Пекінъ 8. грудня. Французкій посолъ вручивъ хіньскому правительству ультиматумъ, въ котрѣмъ загрожено, що если до 10 днѣвъ повстанцѣ въ Шатуанъ не выпустять увязненыхъ місіонарѣвъ, французке вѣйско переступить хіньску границю.

Надѣслане.

ЗМѢНА ПОМЕШКАНЯ

ЛѢКАРЬ НЕДУГЪ ВНУТРѢШНЫХЪ

Д-ръ Евгеній Озаркевичъ

мешкае

въ каменици „Народного Дому“

улиця Краковска ч-ръ 17, I. поверхъ. Ординуе вѣдъ 3—5 годины. 349 22—?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пикитаціяхъ шильди Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тамыре маричѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене двобнкѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

КАСЕТКИ Вертгаймовскій на грошѣ и документа по зр. 4·—; 4·50, 5·50 6·50, 8·— и 11·—. Замки безпеченьства французскій по зр. 4·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (противъ катедры.)

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.** *Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.* 190 69—?

НОЖЪ кухонній столовій до ярмич и масарскій, припоручае Иванъ Лявручъ у Львовѣ, Галицка 6.

ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ

ВЫКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБОТНЯ КОВДЕРЪ И МАТЕРАЦОВЪ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продаютъ ковдры и матерацы яко моя выробы, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тѣлько у себе, у власнѣмъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великій и на пять вонинѣй вѣдъ 8·50 зр. въ кождѣй цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовѣй, шовковій великій и на пять вонинѣй вѣдъ 10·50 зр. почавши — Матерацы чисто волосѣяный вѣдъ 12·50 зр. въ кождѣй цѣнѣ до 30 зр — Подушки волосѣяный и зъ пѣра, простирада, пѣшвы и т. п. Хто отже на зиму потребуе доброи, теплои ковдры або матераца, дѣстане се найлешевше просто у моѣй роботни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы „ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ. 338 15—15 (*Львѣвъ, Бюро „Инсерсса“*)

Диваны перскій и портіеры

предный (старинный)

продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — **Пѣльги** въ сплатахъ пѣсля умовы. На жадане высылаемо нашѣ богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно. 190

Также и на раты

безъ пѣдвышки цѣны

диваны, портіеры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ также всякій артикулы потрѣбній до урядженя домового въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылаемо цѣнники даромъ и оплатно. 12

ПОДЯКА.

Выдѣлъ Товариства „Руска Бурса“ въ Новѣмъ Санчи почитае собѣ за милый обовязокъ подякувати Свѣтлому Институтови Ставропігійскому, ко матери всѣхъ просвѣтныхъ рускихъ институцій, що станувъ на высотѣ свого пѣзванництва, жертвуючи прекрасный Служебникъ, 14 молитвословѣвъ и 20 книжочокъ зъ тропарями и т. д. для питомцѣвъ, черезъ що причинивъ ся Свѣтлый Институтъ Ставропігійскій вельми до того, що питомцѣ, можуть приступити до науки пѣнія церковного и до читаня церковныхъ книгъ, необходимо потрѣбного до образованя рускои молодежи.

За Выдѣлъ *П. Лѣницькій* предсѣдатель, *И. Черкавскій* мѣстопредсѣдатель и секретарь, *В. Яворскій* скарбникъ.

Решетки хѣдниковъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, дерги на конѣ, гобелины и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ баечно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Также на раты безъ сѣдвышеня цѣнъ. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗІНГЕРА и членковѣй и обручковѣй (Ringschiff) зъ первороднихъ фабрикъ, найдокладнѣйше уреглюваній припоручае ИВАНЪ ЛЯВРУКЪ (передъ тымъ І. Гардоняньскій) Львовъ Галиция 6. 343

До П. Т. Властителѣвъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маете намѣръ купити собѣ добрѣй и дешевѣй дерги на конѣ — звольтѣ, Впов. Пане удати ся до Складу диванѣвъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Тамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высылаемо на жадане наш богато илюстрованій цѣнникъ даромъ и оплатно 190

Маю честь повѣдомити Впов. П. Т. Публику, що я отворивъ у Львовѣ

при ул. Сикстускѣй пѣдъ ч. 26

Цвѣтный Базаръ

и що всякій замовленя, входячій въ кругъ огородництва въ мѣсци, якъ и на провінціи, а то

ВѢНЦѢ и т. п.

выконую по найнизшихъ цѣнахъ

Я заосмотривъ ся у вѣдповѣдній выконавчѣ силы и думаю, що буду мѣгъ вдоволити всякимъ вымогамъ Впов. П. Т. Публики.

Зъ найвысшимъ повазаниемъ

Д-ръ Евгеній Польоньчикъ и С-ка.

Адреса: Цвѣтный Базаръ Сикстуска ч. 26. 453 3—6

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львівск. університету

поручае

своє переплетничє и ґалянтерійне заведеніе

у Львовѣ, ул. Академична ч. 3. 366

Подоймае ся всяких роботъ, особливо переплету: Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечных книгъ, Альбумôвъ, Нотъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣрены цѣнах.

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручае старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 19—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пôльгъ въ сплатахъ пôсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнй и передъ престолы, якъ такожъ сальоновй и настѣнній, хôдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лôжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вôддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, кашелюхôвъ, рукавичокъ, панчôхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданє высылае ся въ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належыть адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львôвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés пл. Капітульна ч. 3. 190

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ

Львовѣ, ул. Подлѣвского ч. 5.

выключне заступництво на Львôвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковôй.

Продае дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовй и штайнґутовй, огнетревалу папу дахову, асфальтовй плыты изоляційній, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ всякй матеріялы будôвляній — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство робôтъ бетоновых и крытя дахôвъ дахôвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнах умѣреных. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 79—?

УЧИТЕЛЬ орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вôдъ 1 червня 1869 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 8 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чвертъ року 1 зр

Якъ загально вѣдомо, Ріхтера

скрынки зъ камѣнцями до будовы

заосмотрены котвою, є найминѣйшою забавкою дѣтей.

Они є одинокою забавкою, якою дѣтя треваль цѣкавить ся и не кидають ся по кôлькох днях.

Тому є они найдешевшимъ подарункомъ а заразомъ и найзнаменитшимъ для ихъ великои вартости у выхованю дѣтей и досконалого выконаня.

Они є взагалѣ найлѣпшою рѣчею, яку дѣтямъ можна подарувати до забавы и занятя. Нова скрынка Нр. 28 мѣстича въ собѣ 2581 камѣнцѣвъ до будовы зъ котвою, 14 зошитôвъ зъ взорами, 11 зошитôвъ зъ вытинанымы взорами, 10 картынъ, 11 взорôвъ опаковання, 2 пляны и т. и., за цѣну 177 корокъ, є безперечно найгарнѣшимъ подарункомъ, якій дѣтямъ можна зробити.

Ріхтера скрынки зъ камѣнцями до будовы, заосмотрены котвою можна дôстати у всѣх лѣпшихъ торговлях забавок по цѣнах вôдъ 40, 75, 90 кр. 6 зр. и высше, а на доказъ, що є праздничй, мають фабричну марку „котву“. Вôсь скрынки зъ камѣнцями до будовы безъ котвы є пôдробленя меншои вартости, котрых рѣшучо не треба приймати. Новый богато ілюстрованый цѣникъ розсылае ся на жадане даромъ и франко.

Новина! Штука терпеливости и забава товариска зъ „котвою“. Ближше подае цѣникъ.

Ф. Ад. Ріхтеръ и С-ка.

Перша австр.-угорска ц. к. прив. фабрика скриноκъ зъ камѣнцями до будовы.

КОНТОРА и СКЛАДЪ: I. **Operng. 16 Вѣдень.** Фабрика: XIII/1 (Hietzing) **Rudolfstadt** (Thuringen), **Olten, Rotterdam, London New-York** 215 Pearl-Street. 447 3—6

Ц. к. упр. галиц. акційный

БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

перенѣсъ

Контору вымѣны

и

вôддѣлъ депозитовый

котрых бюра мѣстили ся дотеперь въ мезаннѣ власного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Вôддѣлъ депозитовый

принимае вклады и выплачуе завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимае до переховання папиры вартôстій и дае на нихъ завдатки.

Крôмъ того впроваджено подôбно якъ въ инстытуціях заграничных т. зв.

Депозиты сховковй (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рôчно, депозитарь дôстае въ сталевôй касѣ панцирнôй сховокъ до выключного ужытку и пôдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може своє майно або важнй документы. 374 [4]

Пôдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогôднѣйшій заряджена.

Приносы дотычно того рода депозитôвъ одержати можна безплатно у вôддѣлѣ депозитовôмъ.

Машины до шитя „ЗІНҐЕРА“

зъ 10 розличных фабрикъ Нôжкй въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готôвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вôдъ 25 лѣтъ; и продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 ваґонôвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручая ся въ мѣсци.

Не высылаю донучиваных абсентôвъ, котрымъ жиды вдотять 10—20 зр. за продажу одной зихон машины. 330 99—50

ІОСИФЪ ИВАНИЦКИЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

Рôкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товарыство асекураційне, приналежне Всч. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Вирося. Митроп. и Преосв., Еп. Ординаріятами всѣх трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджена домашне, скоть, господарскй знаряды, збôже въ зерни и соломѣ, сино въ стогах и будынках **противъ шкôдъ огневых.**

„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-ый рôкъ своєй дѣяльности зъ збôльшеными фондами гарантійными, котрых станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	}	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „		
Фондъ основный	50.000·— „		

Выплачений шкоды до кôнца 1897 року 430 100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованй, условы обезпечень корстня, а шкоды ликвідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый при позичках ипотечных.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимных обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условы, представляе своими значными фондами найбольшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене въ обмеженою порукою удѣляе позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній за интабулацію або порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручительôвъ, до сплаты въ ратах на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опрощентованя вôдъ членôвъ и третихъ осôбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и позичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информація удѣляе Дирекція листовно. 34 43—35

Заголошеня о удѣленю агенцій въ окрестностях, де нема сплавъ агентôвъ „Днѣстра“, приймають ся.

Информація и посередництво до заключення обезпечень житевых и найкористнѣйших комбінаціях.

Львôвъ, ринокъ ч. 10. (ДОМЪ „Просвѣты“.)

Помічки для членôвъ Тов. взаим. обезп. взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

ТУТКИ

зъ найлучшои бібулки французкои, египетскои и Abadie, всюды жадати тôлько зъ фабрики „POLONIA“ Каролины Недзвецкои у Львовѣ, ул. Сокола ч. 1. Наслѣдоване взборонене, марка охоронна. 393

ТЕОФИЛЬ КОНИСТИНЬСКИЙ

артыстъ-маляръ

звѣстный вôдъ кôльканадцяти лѣтъ зъ своих праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншй рѣчи. Принимае рѣзьбарскй роботы пôсля власныхъ планôвъ. Выготовлюе всякои величины церковнй образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Пôбольшуе въ фотоґрафій портреты. Зъ упованем ц. к. конзерваторія реставруе всякй старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйших цѣнах. Пôдписаный просить Всч. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Конистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Выстава загальна

всходныхъ и иншихъ чужихъ и краевых диванôвъ, портіеръ, фіранокъ, хôдникôвъ и дерґъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнôмъ освѣтленю.

Вступъ вôльный. Зачудовуюче дешевй цѣны вказаній докладно на всѣх товарах. Полекшй въ сплатах пôсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належыть: Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана) 190

ТУТКИ цыґаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львôвъ ул. Ґалицка ч. 12.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

въ аптыки РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюче бôль натираня; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣх антыкахъ. Просимо жадати того 405 9—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оріґінальных фляшках зъ нашою маркою охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптыки Ріхтера и для осторожности приймати лишь фляшки зъ тôк маркою стоячою якô взрôбъ оріґінальный.

Ріхтера антыка пôдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важный від 1 жовтня 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу ві ґеского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо		
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.40	„ Янова	6.05		„ Іцкан
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.55	„ Сокаля	8.35		„ Краковa
	8.06	„ Лавочного		8.50	„ Краковa
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.15	„ Сколього
	9.05	„ Краковa		8.45	„ Янова
	10.35	„ Іцкан		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.45	„ Ярослава		9.58	„ „ „ Підзамча
	1.01	„ Янова		9.55	„ Белзця
1.30	—	„ Краковa		10.55	„ Іцкан
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче	2.40		„ Іцкан
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.50		„ Краковa
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	—	8.—	„ Сяноки
	5.25	„ „ „ головн. дворець		4.55	„ Ярослава
	5.40	„ Іцкан	ніч		
	5.56	„ Сокаля		4.10	до Краковa
ніч				5.20	„ Лавочного
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		6.30	„ Іцкан
	3.30	„ „ „ головн. дворець		6.40	„ Краковa
5.10		„ Краковa		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	6.10	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Краковa		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Краковa		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.44	„ Янова
9.45		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Краковa
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ з Підзамча

ЗАВІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Вичищенє и одѣчальный ґеланталъ На[illegible] [illegible]

Папєръ зъ фабр. Черлянського

Зъ друкарнѣ Института Ставропиґійского, пôдъ зарядомъ Іосифа Данилюка

Ч. 266. Львовъ, Субота 29 Падолиста (10 Грудня) 1898 Рѣчникъ XIX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзначенитшихъ новѣтей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнлинського 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкою инсераты приймаютъ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додаткомъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Реклямація неопечатаній вільній вѣдъ порта.

Поєдинокс число почтує 8 кр. в. в.

Оголошеня малкій приймаютъ ся по дѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсерованои або ся мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. в. в.

Кождий и инший довозенй приватній чвалокъ ся по 15 кр. вѣдъ оплаты.

Вѣдозва.

На підставѣ рѣшеня Краєвого Комітету ювілейного, що въ память пятьдесятьлѣтныхъ роковинъ народного вѣдродженя Русинѣвъ въ Галичинѣ мая бути заснована коштомъ народу руского „Руска Бурса ремѣсничаи промысловца“ у Львовѣ, приступили мы до введеня сего рѣшеня въ житє. По оповѣщеню сего рѣшеня Комітету почали вплывати добровѣльні жертвы на ту цѣль вѣдъ громадъ, братствъ церковныхъ, поодинокихъ осѣбъ и товариствъ. По нинѣшный день вплынуло въ касахъ „Рускои Бурсы ремѣсничои и промысловои“ добровѣльными жертвами 1.527 зр. 29 кр. — Щобы тому дѣлу надати форму правну, уложили мы статутъ товариства „Руска Бурса ремѣсничаи промысловца“, що приняло до вѣдомости ц. к. намѣстництво у Львовѣ рескриптомъ зъ 28 вересня 1898 до ч. 83.595.

Не уважаемо потрѣбнымъ доказувати хосенности и потребы инстатуціи, въ котрій податись має помочь убогій молодежи руской, що змушена по ня рѣлею шукати собѣ хлѣба и способу до житя, бо кому дорога будучность руского хлѣбороба та ремѣсника и промысловця нашого, хто знає обставины політичні и економічні, въ якихъ цѣлый рускій народъ пѣдъ нинѣшну хвилю находить ся, хто слѣдить за тымъ, кѣлько нашои молодежи въ заводахъ ремѣсничихъ и промысловыхъ вынародовляє ся, — той призная, що Краєвый Комітетъ ювілейный, рѣшаючи заснованє Бурсы ремѣсничои и промысловои, давъ починъ дѣлу культурному и вельми патріотичному. Задачею сеи новои инстатуціи буде выховувати нашихъ ремѣсникѣвъ и рукодѣльникѣвъ на такихъ промысловцѣвъ, котрій спосѣбній будуть чи то стануги до конкуренціи зъ чужими, чи то зможуть знайти собѣ въ широкѣмъ свѣтѣ добрый кусень хлѣба. Товариство, що засновуємо, ставить собѣ за цѣль: а) выховувати и образувати руску молодѣжь на фаховыхъ рукодѣльникѣвъ и промысловцѣвъ; б) допомагати талановитымъ ученикамъ и помѣчникамъ до дальшого фахового образованя въ краєвыхъ або заграничныхъ нарстатахъ, закладахъ промысловыхъ и науковыхъ; в) взагалѣ вплывати на питоме двигненє руского ремѣсничого и промыслового стану.

Щобы отся гадка чимъ скорше могла осущитись, вѣдзываємо ся до Вп. Родимцѣвъ нашихъ зъ прошеньемъ, щобы стали намъ до помочи и численно приступали въ члены сего Товариства та не забували на добровѣльні жертвы на сесю цѣль. Вкладка членьска выносить 2 зр. рѣчно, а вписове 50 кр. Навѣть такъ маленькій вкладки при численній участи дадуть управѣ Товариства спроможность чимъ скорше довершити дѣло бодай на стѣлько, щобы вже въ слѣдующѣмъ роцѣ кѣлькохъ ученикѣвъ до Бурсы було принятыхъ. — Всякій посылки грошей и письма въ справѣ нашого Товариства просимо поки-що посылати на руки п. Василя Нагѣрного у Львовѣ [Рынокъ 36].

Рѣвночасно оповѣщуємо, що перший загальный зборы членѣвъ Товариства „Руска Бурса ремѣсничаи промысловца“ вѣдбудуться у Львовѣ 26 н. ст. грудня 1898 о год. 3 зъ полудня въ льокалю Товариства рускихъ ремѣсникѣвъ „Зоря“ при ул. Краковскій ч. 17. зъ отсимъ порядкомъ дневнымъ: 1) вѣдкрытє зборѣвъ; 2) справоздане основательѣвъ зъ ихъ дотеперѣшнои дѣяльности; 3) выбѣръ 10 членѣвъ Рады и головы Товариства (§. 17 б. стат.); 4) выбѣръ трохъ членѣвъ комісіи контрольнои (§. 17 в. стат.); 5) внесеня членѣвъ Товариства.

У Львовѣ 5 н. ст. грудня 1898.

Основатель яко перша Рада Товариства: *Мартинъ Пакижъ* крилошанинъ Митр. Консисторіи. *Д-ръ Дамянъ Савчакъ* членъ Выдѣлу краєвого. *Д-ръ Исидоръ Шараневичъ* сеніоръ Ставропіг. Інститута. *Д-ръ Іосифъ Дѣлыкевичъ*. *Юліанъ Романчукъ*. *Василь Нагѣрный* голова товариства „Зоря“. *Д-ръ Кость Левицкій* адвокатъ краєвый. *Димитрый Ковальскій* крайцарь, *Григорій Васѣка* слюсарь. *Андрей Андрейчинъ* літографъ.

Зъ Буковиньскои Руси.

[Ювілей Котляревского. — Именованє ген. вікарія Рептыі титул. епископомъ радовецкимъ. — Зъ цѣсарского ювілея].

„Може й не видѣла ще навѣть буковиньска Русь такого народного свята, що-йно минувшій ювілей вѣдродинъ украиньско-рускои літературы! Такого зъѣзду интеліґенціи, такъ численно зѣбраного мужицтва, такого огню, запалу, одушевлена буковиньска Русь ще не видѣла. То бувъ день, котрымъ буковиньскій Русины дали доказъ, що вони тутъ живуть, розвиваютъ ся, що національна идея згуртувала ихъ въ одну сѣмью и що дальшій розвитокъ буковиньскои Руси вже запевненый...“ — Такій вступъ дае „Буковина“ свому справозданю зъ дня обходу свята ювілея Котляревского.

Обходъ розпочавъ ся о 11 годинѣ *святочнымъ рамкомъ* въ сали музичного товариства, биткомъ заповненѣй интеліґенціею, молодежію и мужиками. На льожахъ було много жѣноцтва, бувъ президентъ краю бар. Бурґіньонъ, бар. Мустаца, новоименованый епископъ радовецкій Репта, ґенералъ-майоры Ратъ и Реберґеръ и инші. На естрадѣ середъ цвѣтѣвъ вышавъ ся портретъ Котляревского, пензля нашого маляра Ив. Труша.

Програма ранку розпочала ся вѣдспѣваньемъ композиціи Млаки-Воробкевича „Боже красна Буковина“; вѣдспѣвавъ ся хоръ пѣдъ дириґентурою проф. д-ра Стоцкого. — Потѣмъ проф. Пѣгулякъ повитавъ зѣбраныхъ гостій, передовсѣмъ представителѣвъ властій и институцій, згадавъ про ювілей цѣсаря и внесъ цѣсареви трічи „най жие!“ — окликъ той зѣбраній повторили а хоръ вѣдспѣвавъ имъ народный. — Вѣдтакъ проф. Стоцкій выголосивъ вѣдчитъ о „Енеядѣ“ Котляревского. — Вѣдспѣваньемъ по вѣдчитѣ „Ще не вмерла Украина“ закѣнчивъ ся святочный ранокъ.

Пополудни *святочне представленє въ театрѣ* выпало знаменито. Білеты розпродано вже напередъ, такъ що въ театральній касѣ вже й годѣ було дѣстати. Въ театрѣ явили ся мѣжь нашими президентова краєва зъ дочками, епископъ Репта, росс. конзуль Панчулідаевъ зъ женою, родина ґенерала Мата, бурмістръ бар. Кохановскій и инші. Передъ представленемъ грала музика 41-ого полку пѣх. музичнѣ творы на тлѣ нашихъ народныхъ пѣсень и танцѣвъ.

Пѣднесласъ куртына — п. Левъ Лопатиньскій вѣддекламувавъ вѣдомый зъ львівского обходу кролькоъ Ив. Франка. На послѣдні слова „ще не вмерла“ залунавъ въ театрѣ грѣмко имъ „Ще не вмерла Украина“, вѣдспѣваный всею публикою стоячи. — Вѣдтакъ по вѣдограню музикою Лисенковои увертуры почало ся представленє „Наталки Полтавки“. Грали артисты руско-народного театру [пп. Ґембицкій, Ольшаньскій, Осиповичева, Рубчакъ и Юрчакъ] при спѣвучасти панѣ Лопатиньскои. — По сѣмъ удачнѣмъ представленю посолъ Пѣгулякъ деклямувавъ Шевченкове „На вѣчну память Котляревскому“. При словахъ „Будешь батьку панувати“ пѣдносла ся занавѣса и очамъ публики зъявивъ ся чудовый образъ при ефектовнѣмъ освѣтленю. Муза изъ зѣрницею на чолѣ вѣнчала золотымъ вѣнцемъ Котляревского, держачого въ руцѣ „Енеиду“. Довкола нихъ зѣбрала ся Русь, всѣ ей станы: интеліґенція, селяньство [въ костюмахъ зъ-надъ Прута та въ гуцульскихъ зъ гѣръ] и дѣти. Живый сей образъ укладавъ проф. Павловскій.

Вѣбиця вечеромъ вѣдбула ся въ сали музичного товариства *святочна вечера*. На естрадѣ видѣвъ портретъ Котляревского, за цвѣтами уставилась вѣйскова капеля, а саля була заложена довгими столами. Коли гостѣ вѣбрали ся, промовивъ д-ръ Стоцкій. Згадавши, що лише въ Австріи Русины можуть свои народній свята такъ зовсѣмъ свѣбодно обходити, вивѣсъ цѣсареві трічи „най жие!“ Вѣдтакъ повитавъ гостей зъ Галичины [зъ Станиславова, Коломыи и Снятина] и зъ Буковины, мѣжь котрыми було кѣлькохъ Сербѣвъ и Чехѣвъ, д-ръ Роттъ, кс. каноникъ Шмідъ. Потѣмъ переплѣтали ся промовы зъ музикальными продукціями капелѣ. Промовляли мѣжь иншими: епископъ Поповичъ, о. Еремійчукъ, представитель молодежи Ивашко, Сербъ Поповичъ, Чехъ Павліржъ, представитель мѣщанства Власюкъ, два селяне, Наталка Петровека зъ Вашкѣвцѣвъ надъ Черемошемъ въ имени жѣноцтва, въ имени Галичанъ проф. д-ръ Коцюба. — Пѣдчасъ вечерѣ вѣдчитано также девять привѣтныхъ телеґрамъ зъ Галичины [зѣ Львова, Станиславова и Надвірної]. — На промову п. Манастирского зѣбрано 100 зр. на „Народный Дѣмъ“ черновецкій. — Вечера скѣнчилась о 1 годинѣ по пѣвночи.

*

Именованє ґенерального вікарія *о. Репты титулярнымъ епископомъ радовецкимъ* було для Буковинцѣвъ несподѣваною и выкликало тамъ сенсацію. Въ Радовцяхъ було колись епископство, але якъ Австрія заняла Буковину, сотворила одну лишь митрополію черновецку. Теперь повертае знова до давнины и именувала бодай титулярного епископа радовецкого.

„Се именованє — пише „Буковина“ — лишь радувати насъ може, бо се додае блеску нашій прадѣдній православній церквѣ на Буковинѣ; церковь православна стае сильнѣйша и мѣцнѣйша и покрывае ся супротивъ иншихъ вѣроисповѣдань бѣльшою повагою и величавостію. Але крѣмъ сеи радости, що выплывае зъ чисто релиґійного почутя, ще и що иншого приходить намъ на гадку. Сей крокъ правительства заставляе насъ призадумати ся надъ можливыми дальшими наслѣдками. Вѣдъ довшого часу, коли дотеперѣшна консисторія зачала нехтувати права рускаго народу, а декотрій ей румунізаторскій члены стали уживати релиґію до цѣлей національныхъ, то Русины домагали ся розділу консисторіи. И мы видимо, що се наше жадане оправдане исторично, се не нове жадане, але жадане привернена давного стану, — чи отже правительство повинно тому опирати ся? Коли отже правительство тымъ именованемъ хоче поставити першій крокъ на дорозѣ до лѣпшого, то мы Русины можемо лишь тѣшити ся тымъ и мати надѣю, що будемо мати церкву свобѣдну вѣдъ вплывѣвъ румунізаторскихъ — а се певно скрѣпить лишь и змѣцнить нашу святу православну церковь.“

*

Цѣсарскій ювілей на Буковинѣ вѣдсвятковано якъ въ Чернѣвцяхъ такъ и по краю. Чернѣвцѣ вже въ передодень пристроили ся а вечеромъ засіяло пѣле мѣсто вѣдъ илюмінацій. Въ день 2 ого грудня були богослуженя по церквахъ, вѣдтакъ президентъ краю принимавъ благожеланя. Вѣдъ рускихъ товариствъ були у президента: послы Стоцкій и Пѣгулякъ, инсп. Поповичъ, акад. Ивашко и Ол. Кобылянскій. Мѣсто вмурувало въ будынку ратушевѣмъ памятну таблицю, подѣбно якъ въ 40-лѣтный ювілей цѣсаря и 100 лѣтнѣ роковины прилученя Буковины до Австріи. Всѣ три таблицѣ вмуровано рядомъ поббчь себе, а „Буковина“ знаходить мѣжь ними таку рѣзницю: „коли звѣ перший таблицѣ — каже она — написаній не русинмъ языкомъ, тѣлько якоюсь незрозумѣлою мѣшанниною славяньско-церковно-россійско-руского, то на третѣй таблици не бачимо вже того „дивоглядія“, але чисто украиньско-руске письмо, а до того ще изъ его властивѣй, питомѣй формѣ — фонетичнѣй“.

Зъ нагоды цѣсарского ювілея дѣстало ся и Буковинцямъ немало вѣдзнак. Мѣжь иншими дѣстали: бурмістръ Черновець Ант. Кохановскій титулъ барона, д-ръ Василь Волянъ дѣставъ шляхотство, митрополитъ Аркадій Чупер ковичъ великій хрестъ ордера Франц-Іосифа, а маршалокъ Иванъ Лупулъ командорскій хрестъ Франц-Іосифа, фінансовый прокураторъ д-ръ Евгеній Зѣбрацкій ордеръ зелѣзной корони третьои класы, руско-кат. парохъ о. Келестинъ Костецкій рицарскій хрестъ ордера Франц-Іосифа, а золотый хрестъ заслуги зъ короною дѣстало кѣлькохъ Русинѣвъ, мѣжь ними о. Єротей Федоровичъ.

Зъ рады державної.

На вчерашнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ провѣдники нѣмецкихъ національѣвъ и ліберальѣвъ заповѣли обструкцію и урадили першу ей пробу. Парляментарнѣй бѣльшости и президіи належить ся якъ найповнѣйше признане за то, що вмѣе выкликувати вовка зъ лѣса и провокувати опозицію такъ, що тѣй просто не лишаесь нѣчо иншого, якъ одна обструкція. Въ деякихъ кругахъ бѣльшости зъ нетерпичкою выжидаютъ тои хвилѣ, коли выбухне обструкція и австрійску конституцію розсадить на трѣски.

Провокація зачала ся вѣдъ того, що президентъ мавъ охоту нерегуляміново поступити собѣ зъ деякими правительственными предложеніями. Рѣчь шла о предложеню въ справѣ закона о продовженю до 30 червня 1899 цлово-торговельныхъ вѣдносинъ зъ Угорщиною и вѣдносинъ до австро-угорского банку, якъ также о предложеню управильненя выдатковъ на першихъ шесть мѣсяцевъ слѣдующого року. Оно мало обовязувати вже вѣдъ 1-го сѣчня слѣдующого року, але пѣдъ услѣвомъ, що установленє квоты на спѣльні выдатки одержить вѣдповѣдну законну санкцію. Отже президентъ Фукъ заявивъ, що вѣнъ, въ огляду на важность наведеныхъ предложень, вѣдѣшле ихъ безъ дискусіи до комісій, о скѣлько очевидно згодить ся на се палата. На те пѣдйѣсъ ся п. Гофманъ-Веллєнгофъ и заявивъ, що доки не будуть внесеній языковій розпорядженя, доти опозиція буде безоглядно, всякими регуляміновъ передвижеными средствами поборювати всѣ предложеня, на которыхъ полагодженю правительству залежить. Въ тѣмъ самѣмъ дусѣ промовлявъ п. Гросъ. Президентъ числячи ся зъ заявою представителѣвъ тыхъ двохъ сильныхъ сторонництвъ, заявивъ, що постарае ся, абы буджетову провізорію поставити на однѣмъ зъ найблизшихъ засѣдань палаты.

По тѣй заявѣ президента вѣдчитано цѣлый рядъ внесень и интерпеляцій. Пп. Борковскій и Левицкій поставили нагле внесеня въ жаданемъ, щобы правительство якъ найскорше внесло проектъ закона о утворенє емеритальнои инстатуціи для приватныхъ урядниковъ и для тыхъ державныхъ, повѣтовыхъ и громадскихъ функціонарѣвъ, котрій доси не мають емеритуры. Внесеня домагае ся также заведеня обезпеченя для вдовицъ и сиротъ по приватныхъ урядникахъ, до котрого причинювались бы такъ працюючій, якъ и ихъ роботодавцѣ. — П. Таначкевичъ поставивъ внесеня въ справѣ дотацій вѣйсковыхъ канцелиѣвъ и ихъ помѣчниковъ и интерпелювавъ правительство въ справѣ надужить при выкупнѣ грунтовъ пѣдъ будову зелѣзницѣ Стрый-Ходоровъ.

Президентъ міністровъ вѣдповѣвъ на интерпеляцію въ справѣ обезпеченя приватныхъ урядниковъ на старость. Сказавъ, що правительство займае ся поважно сею справою. Потрѣбній даты вже по бѣльшій части зѣбранѣ. Невдовзѣ буде скликана конференція интересованыхъ сторонъ для уложеня загальныхъ начерковъ проекту закона, котрый небавомъ и внесе ся.

Зъ черги приступила палата до дискусіи надъ предложеньемъ о платнѣ державнои служебы. По промовѣ референта п. Пантака, розпочала ся перепалка мѣжь першимъ бесѣдникомъ п. Прохаскою [антісемітомъ] и молодо-Чехами. На покрытє выдатковъ выкликаныхъ пѣдвышеньемъ платнѣ державнои служебы бесѣдникъ Прохаска уважае за найвѣдповѣднѣйше жерело пѣдвышеня біржевого податку. — П. Тірнъ [шенерейянець] чудуе ся, що держава має грошѣ на все можливе, лишь не на державну службу. Для бувшого польского мі-

Торговлю рисъ и сосудѣвъ церковныхъ
рукодѣльню бронзовничу, котра приймае всякого рода рѣчи изъ бронзу до золочена и срѣблена и складъ срѣбла хиньского (столового) 461 2—40

препоручае ся фірму:

Свг. Спожарского и Вол. Устеньского
при ул. Рускій ч. 1. (въ каменици тов. „Просвѣты“ у Львовѣ

ністра-родака Залеского, о котрого дѣяльности для державы нѣхто не чувъ нѣчого, запевнено рѣчне заосмотренє въ высотѣ 16.000 зр., але для бѣдаковъ каса немае средствъ. — П. Поммеръ [нѣм. людовець] заявивъ, що доки правительство не зробить угоды зъ Нѣмцями, не дѣстане угоды зъ Угорщиною.

По сѣй промовѣ перервано дискусію надъ предложенемъ, а п. Вахнянинъ поставивъ внесенє, щобы перше читанє угодовои провізорія умѣщено на порядку дневномъ безпосередно по полагодженю предметовъ обнятыхъ порядкомъ дневнымъ вчерашного засѣданя. Се внесенє выкликало довшу дискусію надъ регуляміномъ. — П. Кайзеръ добачує у внесеню Вахнянина охоту вѣдроченя дискусіи надъ обжалованемъ міністра судівництва Рубера. — На се президентъ заявивъ, що по мысли регуляміну поставивъ на порядку дневномъ внесенє о обжалованє, але регуляминъ нѣчо не становить о тѣмъ, коли має вѣдбути ся дискусія надъ внесенемъ. — Сеся заява президента выкликала велику бучу на лавахъ лѣвицѣ. Президентъ мусѣвъ довшій часъ дзвонити и просити о спокой, заки могъ докончити свою заяву, що до дискусіи надъ тою справою не допустить, бо палата може ухвалою бѣльшости повалити и змѣнити цѣлый порядокъ дневный. — П. Перґельтъ [лібералъ] доказувавъ, що опозиція, выступаючи противъ внесеня Вахнянина, держить ся принесовъ регуляміну. Президентъ, пѣддаючи згадане внесенє пѣдъ голосованє, рашчо нарушує регуляминъ! — П. Кайзеръ называє поступованє президента брутальностію, провокацією, на котру опозиція буде мусѣла вѣдповѣсти! — Президентъ мимо того пѣддавъ пѣдъ голосованє внесенє рускаго Фалькенгайна, а за нимъ пѣднесла ся цѣла правиця. Въ тѣй хвили счинивъ ся страшный крикъ. На лавкахъ опозиції розпочала ся музика на пультахъ и залунали крики: „Новый Фалькенгайнъ! новый Абрагамовичъ! тьфу!“ Середъ пекольного крику президентъ оголосивъ, що внесенє приняте, и замкнувъ засѣданє.

——

Здаєть ся, що нарушенє регуляміну палаты президію и бѣльшостію спонукає опозиційнѣ сторонництва нѣмецкѣ выступити зъ дотеперѣшнои резервы. Парляментови усмѣхаєсь обструкція въ повнѣмъ значѣню слова. Зъ опозиційныхъ сторонництвъ одинъ соціальнѣ демократы и христіяньско-соціальнѣ вели ся досыть спокойно. Правительство носить ся вже зъ гадкою евентуального введеня угоды при помочи §. 14-ого.

Угодова комісія приняла безъ змѣны арт. XI. цлово-торговельного договору о статистичнѣмъ матеріялѣ, разомъ зъ резолюцією п. Лехера въ справѣ мѣжнародноі статистичноі службы въ соціяльныхъ справахъ. Вѣдтакъ приступлено до дискусіи надъ арт. XII. о доходахъ зъ монополю вѣдъ тютюну й соли и о посередныхъ оплатахъ. Міністеръ Кайцль заявивъ, що реформа цѣны соли потрѣбна и не терпить проволоки але ей можна перевести лише въ порозумѣню въ Угорщиною. Вѣнъ годить ся на утворене бѣльшого числа складовъ соли, де продавано бы сѣль по цѣнѣ нижшѣй вѣдъ нинѣшнои майже о цѣлый кошть транспорту. Прирѣкъ такожь старатись о зниженє цѣны соли для худобы. Але рѣвночасно парлямент мусить ухвалити якійсь податокъ, котрый покрывъ бы недобѣръ выкликаный сею знижкою.

Зборы „Краевого Союза кредитового“.

——

Вчера згадали мы коротко про сесѣй збори, що вѣдбули ся въ четверъ, а нинѣ подаємо ширше справозданє.

Не потребуємо ширше розводитись надъ далекосяглостію новозаснованого товариства фінансового, котре мае стати ся розсадникомъ, матерію може й сотокъ нашихъ товариствъ задатковыхъ, та моторомъ, що мае давати напрямъ нашимъ справамъ фінансовымъ. Важность Союза надто добре означили вѣдозвы основуючого комітету, а дальше выконенє его програмы зависить вѣдъ загалу рускаго, котрый въ добре зрозумѣлѣмъ власнѣмъ интересѣ повиненъ сотками-тысячами приступити зъ удѣлами.

Збори вѣдбули ся въ комнатахъ „Днѣстра“. Отворивъ ихъ передъ 11 годиною д-ръ Федакъ, повѣтавъ зібраныхъ [36] членовъ, подавъ до вѣдомости, що судъ торговельный зареєструвавъ товариство по мысли закона зъ 9 цвѣтня 1873 р. яко товариство господарско-заробкове, ск ваны загальныхъ зборовъ отложено три рази въ трехъ дневникахъ рускихъ, и вѣсъ, щобы на основѣ §. 49 выбрати председателя зборовъ, предкладаючи адв. Л. Рожанковского изъ Золочева. Збори згодили ся и председатель покликавъ на секретарѣвъ адв. д-ра Гумецкого зъ Самбора и проф. д-ра Олеськова зъ Львова.

Вѣдтакъ пр дсѣдатель удѣливъ голосу адв. д-ру К. Левицкому, а той вѣдчитавъ справозданє зъ дотеперѣшнои дѣяльности комітету, въ котрого имени дѣлали д-ры Чр. Куличковскій К. Левицкій и Ст. Федакъ. Кѣлька разовъ взывано Русиновъ вѣдозвами, щобы вступали въ члены товариства — и до теперь приступило 113 членовъ зъ 162 удѣлами на суму 3.771 зр. Дальше бесѣдникъ пѣдкреслъ важность Союза для економічного розвитку Русиновъ, выказавъ число всѣхъ товариствъ задатковыхъ въ краю, котрѣ въ переважнѣй части е жидовскій, бо на 510 сто-варишень е 310 жидовскихъ; сего року засновано 25 товариствъ а-зъ тыхъ 20 е жидовскихъ. Опѣсля, оперши ся на повышшихъ датахъ, указавъ на важность Союза. — Д-ръ Гумецкій замѣтивши, що мѣжь членами Союза е й церкви, звернувъ увагу на способъ принимания въ члены церковъ яко тѣлъ пѣсля закона мертвыхъ, абы такій вкладки вкладали комітеты або братства церковнѣ, бо тогдѣ оно мае иншу форму правну, нѣжь вкладки церковъ. — Справозданє зъ дѣяльности комітету приняли зборы до вѣдомости.

Потѣмъ председатель пѣсля програмы зборовъ вѣдказавъ перевести [картками] выборъ 12 членовъ Рады надзираючои, а п. Ант. Стахевичъ внѣсъ, щобы до Рады выбрати и кѣлькохъ членовъ зъ провінціи. До комісіи скрутаційнои покликано пп.: о. Онишкевича зъ Хишевичъ, К. Панькѣвского зѣ Львова и Ром. Заклинського изъ Станиславова. — Заки приступлено до выбору, вѣдчитано письменну заяву п. В. Нагѣрного, що на выпадокъ выбору его до Рады надзираючои, вѣнъ выбору принятя не зможе. Рѣвно-жь д-ръ Яр. Кулачковскій просивъ, щобъ его не выбирати, бо не мае часу, перетяженый працею въ „Днѣстрѣ“, а на свое мѣсце предложивъ п. Іосифа Гурика зъ Угринова. — О. Стефановичъ промовивъ за конечнымъ выборомъ д-ра Кулачковского, бо вѣнъ е вызначнымъ фінансістомъ и зможе Союзови своими фаховыми вѣдомостями принести много користи. Выбрати п. Гурика, але и д ра Кулачковского! — Д ръ Кулачковскій знову забравъ слово и казавъ на те, що въ лістѣ кандидатовъ на членовъ Рады надзираючои е другій фінансісты, и обставъ при своѣмъ. — Д-ръ Савчакъ пѣднѣсъ важность выбору Рады надзираючои, заявивъ ся за выборомъ Гурика, але рѣшучо и за выборомъ д-ра Кулачковского. — О. Торонський и д-ръ Федакъ зрѣкали ся свого евентуального выбору на корысть Гурика. — Вкѣнци вѣдбуло ся голосованє. Коли комісія скрутаційна обчислювала голосы, переведено ще выборъ трехъ членовъ комісіи контрольнои и дальше почато перервану дискусію.

Першій забравъ слово д-ръ Кулачковскій. Наскіцувавъ важность Союза для Русиновъ, котрымъ ще много недостае, особливо въ справахъ економічныхъ и фінансовыхъ. Дотеперь маємо лишь девять рускихъ товариствъ задатковыхъ [помнивши товариства торговельнѣ]. Число се дуже мале и не вѣдповѣдае нашимъ фактичнымъ потребамъ. Е повѣты, де нема нѣякихъ рускихъ товариствъ фінансовыхъ, отже Союзъ мае давати товчокъ до насновуванія такихъ товариствъ. Важне и се, якъ мае Союзъ вѣдносити ся до нашихъ краевыхъ товариствъ задатковыхъ: чи мае входити зъ нами въ угоды, чи засновувати товариства новѣ на власну руку... Дальше пѣднѣсъ потребу бѣльшихъ капіталовъ, абы Союзъ могъ користно еповнити свою задачу. Товариства рускѣ повинни льокувати въ Союзѣ свои фонды резервовѣ бодай въ половинѣ и свои доходы хочь въ якѣйсь части. Союзъ не може сыпати позичками меншими на всѣ стороны, але мусить принати якусь норму позичокъ: якъ и кому ихъ удѣлювати. Вкладки годѣ высоко опроцентувати, треба ограничити ся на найнизшѣй выски, а въ справѣ стопы процентовои бесѣдникъ радить порозумѣти ся зъ нашими товариствами задатковыми [якъ Банкъ звязковый въ Станиславовѣ и другѣ] о зрѣвнанє всюды стопы процентовои. Дальше Союзъ мае велику задачу зорганізувати особный кредитъ для священиковъ, котрѣ дотеперь не маючи гіпотеки анѣ такои пенсіи, щобы на ню можна наложити кондиктъ, не мають жерелъ позички. „Днѣстеръ“ дае священикамъ найвысшу позичку 250 зр. за доброю порукою, а нераз заходить потреба священикамъ затягати бѣльшѣ позички, отже Союзъ могъ бы зъ часомъ занятись сею справою и въ порозумѣню зъ духовными властями и фондами епархіяльными заснувати такій задатковій товариства для священиковъ. Дальшою програмою роботы Союза було бы обняти у насъ всякій доставы и рогачки та подати потрѣбнѣй до сего капіталы вѣднаймаючимъ. Також треба бы зорганізувати руске крамарство, подаючи ему потрѣбный капіталъ, бо вже й теперь завязує ся въ Перемышли „Крамарскій союзъ“; тутъ велика задача жде нашъ „Союзъ кредитовый“. Що до парцеляцій бесѣдникъ радить на-раазѣ не роздроблювати силъ, бо тою справою мае займатись новозаснована „Защита земль“, а також переводить парцеляцію „Банкъ краевый“.

Надъ внесеннями д ра Кулачковского отворено дискусію. Д-ръ Гумецкій промовивъ за тымъ, щобы Союзъ старавъ ся, безъ огляду на иншій товариства, закладати всюды рускій товариства задатковій. — Д-ръ Озаркевичъ зъ Городка заявивъ ся за тымъ, щобы Союзъ удѣлювавъ тѣлько бѣльшѣ позички. Селяниновъ потребує неразъ довголѣтнои позички на сплату грунту роднѣ и такои позички годѣ ему де-будь дѣстати; ей може дати Союзъ. Дробный редитъ, на коня, корову, весѣле и т. п, наѣде ся и дома. Союзъ повиненъ шукати дробнѣй касы позичковѣй. Якъ найскорше повиненъ зорганізувати товариство кредитове для повѣту львѣвского.

[Мѣжь тымъ комісія скрутаційна подала до вѣдомости результатъ выбору Рады надзираючои. Бѣльшость голосовъ дѣстало лишь 9 членовъ, тому заряджено ще доповнаючій выборъ 3 членовъ, а рѣвночасно и 6 заступниковъ.]

Въ дальшѣй дискусіи проф. Кокорудзъ зѣ Львова радить поагітувати мѣжь селянами, котрѣ е членами нерускихъ товариствъ задатковыхъ, щобы старали ся выбирати своихъ людей до надзираючихъ радъ въ такихъ товариствахъ. Союзови треба придбати собѣ якъ найбѣльше фондовъ, въ тѣй цѣли навязати зносины зъ Банками краевымъ и австро-угорскимъ, а опѣсля одержаній фонды передавати иншимъ задатковымъ товариствамъ на малый процентъ. Бесѣдникъ не радить вымагати рускій товариства до складаня половины резервовыхъ фондовъ въ Союзѣ. Годѣ також жадати зрѣвнанія въ рускихъ товариствахъ задатковыхъ стопы процентовои, бо то неможливе, стоять тому на перешкодѣ вѣдносины льокальнѣ и конкуренція иншихъ задатковыхъ товариствъ. — Проф. Ярема зъ Перемышля годить ся зъ выводами передбесѣдника, противить ся, щобы Союзъ удѣлювавъ дрѣбнѣй позички, а що-до касъ задатковыхъ для священиковъ, то до нихъ повинни причинитись епархіяльнѣ фонды. — О. Торонський узнае потребу товариствъ задатковыхъ для священиковъ и самъ занимавъ ся тою справою, але оно було неможливе, бо духовенство до такихъ справы не хоче причинитись а вдовичо-сиротинськѣ фонды не дадуть ся до того втягнути. Союзъ могъ бы сею справою найлучше занятись и донести до цѣли. — Иншои гадки е о. Фолисъ изъ Синилова. Вѣнъ узнае товариства задатковѣ для священиковъ за хибленѣ що-до цѣли а шкодливѣ для Союза и иншихъ задатковыхъ товариствъ. Священики вѣдпали бы тогдѣ вѣдъ загальныхъ задатковыхъ товариствъ а пильнували бы лише своихъ; се пошкодило бы иншимъ товариствамъ и вытворило бы кастовѣ товариства задатковѣ.

Комісія скрутаційна оголосила доповнаючій выборъ 3 членовъ Рады надзираючои, 6 членовъ заступниковъ и 3 членовъ комісіи контрольнои. [Результатъ выборовъ подали мы вже вчера.]

Нотарь п. Онишкевичъ, сконстатувавши, що перші зборы и переведене выборовъ вѣдбули ся правильно, оголосивъ, що товариство входить въ житє, вѣдчитавъ уриловый протоколъ и передавъ его до пѣдпису председателеви и секретаримъ. Симъ и закончено урядову функцію.

Послѣднымъ бесѣдникомъ бувъ д-ръ Савчакъ. Пѣднѣсъ, що на пѣдставѣ дослѣдовъ прийшовъ до переконѣчення, що правдивого кредиту для селянъ въ краю нема зорганізованого. Касы громадскѣ мертвѣ, часто не находить ся въ нихъ нѣ крейцара. Жидовскихъ товариствъ задатковыхъ въ краю значна бѣльшость, лихва цвите. Въ многихъ повѣтахъ нема нѣякихъ товариствъ позичковыхъ — Союзъ повиненъ тамъ зорганізувати якъ найскорше свои товариства. Вѣнъ повиненъ удѣлювати позичокъ тѣлько товариствамъ задатковымъ, а не особистѣй и дрѣбнѣй. Особнымъ товариствамъ задатковымъ для священиковъ бесѣдникъ противить ся. Доставы, предприемства и рогачки [о чѣмъ говоривъ п. д-ръ Кулачковскій] рѣчь дуже трудна. Пробы ведений въ тѣмъ дѣлѣ выдѣломъ краевымъ не довели до добрыхъ выслѣдовъ, бо часто арендаторы-селяне або не платять ратъ або вѣднаймають свою аренду жидамъ. Тутъ треба бы доброи орґанізациі. Въ помочи для крамниць Союзъ може вѣддати великій услуги. Парцеляція въ теперѣшныхъ часахъ дуже трудна, бо продаючѣ жадають дуже высокихъ цѣнъ. Парцеляція при помочи Банку краевого дуже утруднена. Найлучше, коли въ селѣ самѣ селяне заявлять охоту закупити землю, а Союзъ имъ допоможе позичкою.

На тѣмъ закончено наради о год. 1¾.

Пѣдъ конецъ вѣдчитано телеґрамы: зъ Вѣдня вѣдъ посла о. Таничкевича: „Нехай Союзъ росте скоро и нехай дужае!“ — зъ Кракова вѣдъ тамошныхъ Русиновъ: „На щасливый розвой молодои институціи шлемо нашѣ сердечнѣ желания!“ и вѣдъ Русиновъ зъ Живця: „Щасть Боже до дѣла для загального добра!“

Телеґрамы принято оплесками и участники зборовъ розбѣгли ся домовъ зъ надѣю, що Союзъ розросте ся въ силу и сповнить свою велику задачу. Теперь черга на народъ рускій пѣдпирати змагания Союза, а въ часомъ выдобудемо ся зъ зависимости економічнои вѣдъ чужихъ елементовъ. Наша будучность въ нашихъ рукахъ!

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

——

Зъ-пѣдъ Войнилова пишуть намъ:

Въ селѣ Томашѣвцихъ [повѣту калуского] основано читальню „Просвѣты“, а недавно вѣдбули ся перші загальнѣ збори членовъ и выпали дуже велично. Участниковъ зборовъ зібрало ся тѣлько, що звычайна сала не могла ихъ помѣстити. Одно тѣлько було прикро для мѣсценыхъ людей, а то, що мимо запросинъ интеліґенція, якъ духовна такъ и свѣтска, найпаче патріоты наши зъ Калуша не прибули, хочь правобѣцяли.

Збори отворивъ одинъ зъ основателѣвъ читальнѣ ч. Федьо Яцѣвъ и предложивъ на председателя зборовъ ч. Юрка Гаджаровского, мѣщанина зъ сусѣдного Войнилова. Сей, выбраный председателемъ, подякувавъ за довѣре и представивши коротко цѣль и вагу читалень, удѣливъ голосу ч Николѣ Дурбакови зъ Войнилова, а той ширшимъ выкладомъ обговоривъ дѣяльность товариства „Просвѣты“ и значѣня читальнѣ. Бесѣда сего молодого освѣченого мѣщанина выкликала середъ зібраныхъ щире одушевленя. До читальнѣ вписало ся 74 членовъ [славно! — *Ред.*] и ухвалили: членьску вкладку постановити на 40 кр. рѣчно, вписати читальню въ члены просвѣтныхъ товариствъ и предплатити „Дѣло“, — вѣдтакъ на внесенє ч. Федька Яцева приручено выбраному першому выдѣлови, щобы той якъ найскорше постаравъ ся основати шинкѣръ громадскій.

Коли порядокъ дневный полагоджено, председатель замкнувъ наради промовою. Позитавъ въ имени Головного выдѣлу „Просвѣты“ сесю наймолодшу сестру, пожеланъ ѣй найкрасшого розвою, зазначивъ, що читальня не повинна бути лишь на паперѣ, але мае жити повнымъ житемъ, щобы селянъ рускій народъ рускій двигавъ за просвѣтно, якбысь заохотивъ, щобы вступивши въ члены и придбали новыхъ членовъ, бо въ нинѣшнихъ часахъ, коли то темного человѣка хто небудь потрафить выискати, потрѣбно конче, абы всѣ горнули ся до свѣтла науки и просвѣты, а тогдѣ селяне, прийшовши до свѣдомости своѣи годности человѣчои и своихъ правъ, певно дойдуть до бажаной цѣли. — Потѣмъ ч. Петро Федюшка, церк. пѣвець изъ Войнилова, вѣдекламувавъ стихъ: „Чого шумишь буйный вѣтре?“ — О опѣля почали ся мѣжь вѣзбранымъ товариствомъ цѣкавѣ розговоры о справахъ селянскихъ. Всѣ були радѣ и одушевленѣ. Залунала пѣсня „Щасть намъ Боже“ и инша...

До выдѣлу читальнѣ увойшли люде дуже годнѣ и пряшльный справѣ народнѣй, а то ч. Федьо Яцѣвъ голова, Михайло Коваль заступникъ головы, Федьо Сверида церк. пѣвець и агентъ „Днѣстра“ секретарь, Матѣй Табачукъ скарбникъ, Олекса Михайлюкъ бібліотекарь а Яковъ Химѣй и Петро Красуцкій заступники. Пѣдъ ихъ проводомъ, надѣятись, читальня буде розвивати ся, а зерно, засѣяне на сѣй нивѣ войнилѣвскими мѣщанами, выдасть щедро плоды.

Справы церковнѣ.

——

Зъ Тернопѣльского пишуть намъ:

Въ філіяльнѣмъ селѣ Забойки, принależнѣмъ до парохіи Ходачковъ великій, де 1000 душъ латинниковъ-Мазуровъ мають свій костелъ и будують вже плебанію для своего священика, *поставили громадяне-Русины*, которыхъ есть лише 520 душъ, *нову мурована блахою крыту гарну церковь коштомъ 7.000 зр.* Хвала належить ся громадѣ Забойки тымъ бѣльше, що давши недавно [передъ семи лѣтами] 3.300 зр. на матѣрну церковь въ Ходачковѣ, теперь — мимо сильнои агітациі постороннихъ людей, звѣстныхъ „опѣкунѣвъ и приятелѣвъ“, та сильныхъ перешкодъ — не дали ся звести и збаламутити, но допровадили дѣло Боже якъ найкраще до кѣнца. Комітетъ, що занимавъ ся будовою и збираниемъ фондовъ, складали: о. І. Колянковскій парохъ яко председатель, Юстинъ Фостикъ яко его заступникъ, Стефанъ Дарморозъ и Евстахій Витошинській яко касіеры, Олекса Кохановскій яко контрольеръ. Додати годить ся, що анѣ мѣсцевый дѣдичъ не причинивъ ся нѣякимъ даткомъ до будовы, анѣ ц. к. намѣстництво не позволило на такъ званый „квестъ“, хоть латинникамъ въ Забойкахъ — а ихъ два разы тѣлько и богатшій! — позволило квестъ на костелъ аже три разы! Честна громада Забойки поставила не тѣлько церковь, але заразомъ и гарный домъ напротивъ церкви въ трема комнатами, а то на мешканє для дяка, на читальню „Просвѣты“ и на крамницю. Статутъ читальнѣ, пѣдписаный членами основателями, внесено вже до ц. к. намѣстництва. Честь най буде Забойчанамъ-Русиномъ за ихъ славне дѣло!

Дня 1 (13) листопада въ храмовый день св. безсребреникѣвъ Косьмы и Даміяна вѣдбуло ся посвященє новои церкви при здовыхъ шести тысячь народу коштомъ и заходомъ о. Колянковского. Вир. Консисторія прислала за заслуги около будовы церкви честнымъ господарямъ Юстинови Фостикови, Стефанови Дарморозови и Олексѣ Кохановскому грамоты похвальнѣ.

НОВИНКИ.

— **Изъ львѣвскои „Зорѣ“.** Въ недѣлю 18-ого с. м. о год. 7 вечеромъ уряджує товариство рускихъ ремѣсниковъ „Зоря“ *вечернищѣ „св. Николая“* для старшихъ членовъ и дѣтей. Родичѣ, котрѣ зѣ своими дѣтьми возьмуть участь въ сихъ вечерницахъ, а бажають, щобы св. Николай про ихъ дѣтей не забувъ, зволять почавши вѣдъ понедѣлка [12-ого грудня] въ часѣ вѣдъ 7 до 8 годины вечеромъ въ льокали товариства зголосити ся. — Сей недѣлѣ (11-го грудня] о 7 год. вечеромъ звычайнѣй вечерницѣ для членовъ товариства и ихъ родинъ.

— **Зъ гімнастичного товариства „Соколъ“.** Отсимъ пригадую, що звычайнѣй рѣчнѣй загальнѣй збори членовъ „Сокола“ вѣдбудуть ся въ недѣлю 11-ого с. м. о 4 год. зъ полудня въ льокали товариства. О ч сленску участь прошу. — *В. Нагѣрный* голова товариства.

— Пригадуємо, що въ недѣлю дня 11 с. м. уряджує „Клюбъ Русиновъ“ вечеръ св. Андрея въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“. „Клюбъ Русиновъ“ постаравъ ся вже завдалегодь, щобы вечеръ сей выпавъ якъ найкраще и приготовавъ богату програму. Подаємо зъ неи лише деякѣ важнѣйшѣ точки: „Хоръ „Львѣвского Бояна“ вѣдспѣвае кѣлька пѣсень; хоръ „пѣдземныхъ духовъ“ пѣдъ батутою Мефістофля: несподѣванки для панъ и мужчинъ; новѣ забавы товариски; забава краваткова и и. Кождая панночка и мужчина дѣстануть въ даръ кравatку ручной роботы. — Добрый буфетъ пѣдъ зарадомъ пані. — Початокъ о год. 8-ѣй вечеромъ. *Вступъ* 30 кр. вѣдъ особы. Чистый дохѣдъ призначеный на „Шкѣльну Помочь“. Добровѣльный датки приймае ся зъ подякою.

— **Літературний сходины** відбудуть ся нинѣ [въ суботу] на „Бесѣдѣ“ о годинѣ 7½. Ос. Маковей буде читати про творы Ольги Кобилянськон.

— **Зъ Наукового товариства им Шевченка:** Засѣдане лѣкарескон комісіи відбуде ся нинѣ [въ суботу] въ канцелярії товариства о 8-ій год. вечеромъ.

— **Товариство „Січ“** у Вѣдни устроює нинѣ вечеромъ въ реставрації zum Magistrat вечерницѣ зъ нагоды сто-лѣтнього ювілею відродженя украньско-руского письменства.

— **Зъ Коломыѣ** пишуть намъ, що въ недѣлю 11-ого с. м. о 3 год. пополудни відбудуть ся загальнѣ зборы першого руского Літературно-драматичного товариства въ Коломыи въ комнатахъ читальнѣ въ домѣ Тіндля.

— **Посолъ Едвардъ Єнджейовичь** зрезигнував въ уряду члена выдѣлу краевого, а рівночасно зложивъ мандатъ посла до сойму зъ курії великон посѣлости рашівского округа.

— **Люстрації автономічныхъ урядовъ.** Краевый выдѣлъ остановивъ люструваті відъ теперь що чверть року выдѣлы повѣтовѣ и магістраты 30 бѣльшихъ мѣстъ галицкихъ. Урядникъ выдѣлу краевого, люструючи выдѣлъ повѣтовый, буде обовязаный перевести вразъ изъ урядникомъ повѣтового выдѣлу такожь люстрацію кількохъ громадъ въ повѣтѣ для приученя урядника повѣтового до тон чинности. Кромѣ тыхъ урядовыхъ и черговыхъ люстрацій буде краевый выдѣлъ заряджуваті на выпадокъ признанон потребы люстрацію такожь въ нишихъ громадахъ.

— **Зъ хроніки мѣста Львова.** Буджетова комісія львівскон рады мѣскон, ухваляючи на 1899 рѣкъ буджетъ шкільный о 50.000 высшій, ухвалила рівночасно резолюцію взываючу магістратъ, щобы якъ найскорше выготовивъ проектъ підвысшена платнѣ учителѣвъ львівскихъ шкілъ мѣскихъ. Рівно-жь запала въ дотычныхъ секціяхъ ухвала, щобы рада мѣста Львова ухвалила зрівнаті платнѣ урядниківъ магістрату зъ платнею урядниківъ державныхъ вже відъ 1-ого сѣчня 1899 р. — Підля проекту д-ра Стройновского мають завести ся у Львові мѣскій акушеры; магістратъ заключивъ бы контракты зъ лѣкарями-акушерамя, до котрыхъ бы вголошували ся положницѣ о безплатну помочь. — Мѣска анкета въ справѣ унормованя и поправы долѣ сторожѣвъ по домахъ постановила попередъ усего зревізуваті мешканя сторожѣвъ въ цѣлѣмъ Львовѣ; ревізія відбуде ся підля дѣльниць при участи комісаря дотычнон дѣльницѣ и анатокбвъ.

— **Доповняючій відзначеня** Львівске намѣстництво взивало всѣхъ старостбвъ, щобы до 24 годинъ прислали предложеня въ цѣли доповняючихъ ювілейныхъ відзнакъ, котрѣ — якъ кажуть — мають появити ся на Різдвяній святѣ

— **Въ станъ спочинку** перейшли радники намѣстництва: Едвардъ Горецкій и Адольфъ Гутъ, выслуживши лѣта служби.

— **Убійство.** Въ Щавницѣ тамошный секретарь купелевого заведеня Тадей Досковскій сынъ лѣкаря зъ Кракова, застрѣливъ онодгы панію Гурску зъ Варшавы. Причиною злочину мала бути — любовь. Досковскій хотѣвъ особиста и себе позбавити житя, та перешкоджено ему. Гурска полягла двоє дѣтей. Убійцю увязнено.

— **Выдѣлъ товариства „Академічна Громада“** складае прилюдну подяку професорови д-ру А. Балязіцови за щедрый даръ 50 зр. на рѣчь товариства. — У Львовѣ д. 7 грудня 1898. За Выдѣлъ Леонтинъ Цегельскій, голова, Левъ Гананьскій, писарь. [*Ломм. Ред.* Проф. Балязіцъ жертвував рівночасно таможь по 50 зр. для двохъ польскихъ академічныхъ товариствъ, а все те въ нагоды відзначеня его ювілеюмъ въ день ювілейный.]

— **Нова гімназія въ Галичинѣ.** Въ польскомъ колѣ підпісъ п. Струшкевичъ конечну потребу основаня новои гімназіи въ Галичинѣ — розумѣе ся на Мазурщинѣ, въ Мѣльци. Вже то для західної части Галичины Поляки запобѣгають кількомъ лишь дасть ся, а всходна Галичина нехай обходить ся чимъ-будь. Для шмата краю Рава-Сокаль-Жовковъ основане гімназіи есть справою пекучою, але — то всходна Галичина, най выбачае!...

— **Кошты будовы польского театру у Львовѣ** мали выносити 1 міліонъ зр., зъ чого 700.000 прелімінувало мѣсто, а 300.000 край. Перивстный конторисъ будовы выносивъ по-надъ 815.000 зр., однако дбйшовъ до 900.000 зр., бо львівска громада позволила переступити его о 10%. Теперь же фаховій орґаны будовничій уложили остаточный рахунокъ, зъ котрого показуе ся, що цѣлковитый коштъ будовы буде выносити 1 міліонъ и 85 тисячъ зр. Підвыжка выйшла зъ того, що театральна комісія ухвалила дати сходы и балюстрады въ мармору, а такожь, що куртину дано выконати Семирадскому аже за 15.000 зр.

— **Зъ Богородчанъ** доносять намъ, що тамъ и въ околиці панує епідемічно шкарлятина, дифтерія и вѣспа, а школы народній стоять позамыкани ще відъ початку жовтня.

— **Памятникъ цѣсаревій Єлисаветѣ** [въ видѣ обеліска] выставила власнымъ коштомъ громада Черница въ повѣтѣ жидачівскомъ. Посвячене его памятника відбуло са дня 24 падолиста с. р.

— **Зъ Бучача** пишуть: Зъ нагоды цѣсарского ювілея ухвалила мѣска рада уфундуваті вѣчну стіпендію для двохъ ученикбвъ гімназіи по 100 зр. рѣчно. — Дня 2 с. м. зложено 200 зр. на руки дирекціи гімназіи для розданя ученикамъ безъ різницѣ вѣроспов'ѣдання и народности на одѣне, обувь и закупно шкільныхъ книжокъ, а на руки дирекціи школы мужескон и женьскон по 50 зр. для убогон молодежи.

— **Утеча войскового лѣкаря.** Старшій войсковый лѣкарь, д-ръ Евгеній Брезані, стаціонованый послѣднымъ часомъ въ Мостахъ великихъ, будучи лѣкаремъ въ домѣ войскових инвалідбвъ у Львовѣ „понадужавъ“ богато особъ, а коли вже зібравъ собѣ доволѣ поважну суму, ще въ першихъ дняхъ падолиста пропавъ безъ слѣду.

— **Петербурска академія наукъ** обговорювала недавно проектъ *відсятковання сотыхъ роковинъ уродинъ найбільшого российского поета Александра Пушкина* въ червни 1899 року. Запроектовано, щобы ювілей поета відсяткувати въ академіи публичнымъ актомъ зъ кантатою и принятемъ депутацій, представленями въ театрахъ зъ програмою обіймаючою творы Пушкина, живыми образами, відчитами, концертами, на котрыхъ выведено бы композиціи зъ текстомъ поема, народными забавами, устроюванымя товариствами тверезости, забавами для дѣтей и школьнымъ святомъ. Кромѣ того проектуе ся, щобы будучій рбкъ школьный назвати въ лѣтописи школьництва рокомъ Пушкиновымъ, отже свѣдоцтва ученикбвъ въ того року були бы украшеній портретомъ Пушкина, выбито бы медаль, жетоны и т. д. Вкінци мавъ бы збирати ся „срібнѣ Пушкина“ т. в. капіталъ на фундацію шкільну имени поета. По подрібнбмъ обговореню тон програмы члены академіи вибрали спеціальный комітетъ для обходу Пушкиновского ювілея.

— **Памятники Бісмарка** выйшли вже недавно въ двохъ томахъ підъ заг. „Gedanken und Erinnerungen“ и — якъ можна було надѣятись — мѣстять въ собѣ дуже богато цѣкавого. Якій въ цѣлѣмъ свѣтѣ попытъ за сею книжкою, найлучше свѣдчить фактъ, що вже передъ выходомъ ей зъ друку було замовлень на звыжь 300.000 примѣрниківъ. Коли взяти на увагу, що досі зъ-мѣжь выданнятвъ памятниківъ найбільшій розкупъ мала книжка американьского президента генерала Ґранта, а розійшло ся ей 100.000 примѣрниківъ, то можна вже о удати, яке величезне заінтересованя выкликала въ свѣтѣ книжка Бісмарка.

— **Аґітація радикальныхъ Нѣмцівъ** австрійскихъ з громадянымъ переходомъ на протестантизмъ [на злість правительству и нѣмецкимъ клерикаламъ, котрѣ въ парламентѣ держать въ Чехами и Поляками] готова мати успѣхи. Громада Требендорфъ въ повѣтѣ хебскбмъ [егерскбмъ] въ Чехіи постановила вже відщепити ся відъ церкви католицкон а пристати до протестантизму. Се початокъ. Въ недѣлю Нѣмцѣ націоналы на поковнбмъ зъѣздѣ ухвалили пропагувати протестантизмъ скрізь межи Нѣмцями въ Чехіи. Знову же на полудни Австрії, въ Стирії, въ околицяхъ Градца нѣмецкій-націоналы розвили завзяту аґітацію за переходомъ стирійскихъ Нѣмцівъ на старокатолицизмъ. Наварили — Казьо!

— **Славный нѣмецкій историкъ** проф Т. Момзенъ скінчивъ 30-ого м. м. 81 рбкъ житя, а не переставъ трудити ся науково. Теперь выкінчує велике свое дѣло „о римскбмъ правѣ кримінальнбмъ“, а заразъ потбмъ задумуе выготовити хибучій ще четвертый томъ своєи „римскон исторіи“.

— **Сербы** вже мають свбй університетъ! Сербска скупштина ухвалила правительственный проектъ, щобы „высоку школу“ въ Белградѣ перемѣнити на повный університетъ [имени короля Александра I ого]. Основаня медичного факультету не стрѣтить особливыхъ трудностій, бо бѣльша часть потрѣбныхъ институтбвъ вже истнувала при „высокбй школѣ“ Сотвореньмъ університету на высотѣ научовыхъ вымогбвъ займавъ ся уже відъ лѣтъ ученый и писатель д-ръ Владанъ Джорджевичь, теперѣшный міністеръ. Сербскій університетъ буде мати и въ огляду політичного та національного далекосягле значѣне — стане новою притягаючою силою для Сербівъ въ балканьскихъ краяхъ Туреччины.

— **О заселяню куль земскон** подае цѣкавій даты французька Scіens pour tous. Всѣхъ людей есть 1.200,000.000; мужчинъ и женщинъ порівно. Языківъ є 3064 а вѣръ 1000. Що року умирае 35,214 000 [отже 98.848 денно, 4 020 на годину а 67 на мінуту]. Пересѣчный середный вѣкъ 38 лѣтъ; близько 25% умирае передъ 17-имъ роком житя; изъ 100 особъ обохъ полбвъ доживае 1 особа 100 лѣтъ, а 6 7 доживае 60 лѣтъ. Родить ся въ року 36,792.000 [отже 100.800 денно, 4.200 на годину а 70 на мінуту]. Порбвнавши число урождинъ зъ числомъ смертій показуесь позбитный а безнастанный зрбстъ населеня. Женатій довше живуть відъ нежонатыхъ, робучій відъ безчинныхъ. Середный вѣкъ въ суспільности культурній есть высшій вѣжъ у народбвъ на нижшбмъ ступени цивілізаціи. Відношеня мужчинъ жонатыхъ и дѣтныхъ до нежонатыхъ и бездѣтныхъ есть як 73:1.000. Людей рожденій на весну є сильнѣйшій и здоровшій нѣжъ рожденій въ иншій порѣ року. Зъ мужчинъ четверта часть способна до служби войсковои.

— **Дрібній вѣсти.** Намѣстникъ гр. Пінінський поверне изъ Вѣдни до Львова въ понедѣлокъ. — Знаного польского писателя політичного Юліяна Клачка поразивъ двократно параліжъ въ Краковѣ. — Въ Домажирѣ відъ Городкомъ выбухъ онодгы огонь въ дворскій стайни гр. Лося и зничивъ будынки, збоже и худобу. — Въ Тернополи отруявъ ся поручникъ 9-ого полку драгонбвъ Францъ Карно. — Въ Новбмъ-Сончи відолюнено дня 4. с. м. памятникъ Адама Мицкевича въ мѣскбмъ парку. — Въ Жидачевѣ померъ лат. парохъ кс. Алекс. Гофманъ. — Гр. Казимиръ Бадені прибувъ зъ кількатыжневого побуту въ Швайцарії до Львова и тутъ замешкавъ постійно въ палатѣ свого брата маршалка краевого. — Буджетъ мѣста Парижа на рбкъ 1899 выказує въ доходахъ и выдаткахъ 453,500.000 франкбвъ; цѣвроку!

Надѣслане.

О много менше непотрѣбного краму на Різдво куповано бы дѣтямъ, якъ бы родичѣ охотѣли посвятити троха часу на прочитаня дуже цѣкавого и богато илюстрованого цѣнника голосныхъ Ріхтера якорныхъ скринокъ зъ камѣнцями будівельными. Надрукованій тамъ листы незвычайно урадуваныхъ родичівъ и поважныхъ ученыхъ потверджують одноголосно, що нема відповѣдньшого и тревалѣйшого средства до забавки и занятя, якъ якорній скринки камѣнцевъ; одинъ поважный шивйцарскій педагоґъ каже дослівно: „они заступають цѣлый складъ зъ забавками“ а кінчить словами: „Вносѣть ихъ до кождои хаты, де живуть щасливі родичѣ.“ Думаемо, що выплатить ся ужити кореспонденційнои карты на те, щобы відъ фірмы **F. Ad. Richter & Cie** у Вѣдни, I. Operngasse 16, одержати оплатно илюстрованый цѣнникъ. Зъ огляду на се, що нове выдане обіймае докладный опись новыхъ дуже користныхъ доповняючихъ вказівокъ, повинній також и тій, що вже посѣдають скринку зъ камѣнцями до будовы, якъ найскорше написати кореспондентку за новымъ цѣнникомъ.

Посмертній — ǂ — оповѣстки.

Єлена Криницка сирота по бл. п. Теодорѣ Криницкбмъ бувшбмъ пароху въ Вишенцѣ великій, упокоила ся дня 6 с. м. въ домѣ о. декана Пясецкого. То вже друга жертва лютого тифу въ тбмъ домѣ, бо 5-ого с. м. померла жена о. декана, Юлія Пясецка, въ 58 роцѣ житя. В. ѣ. п.!

Вѣсти зъ Архіепархіи Львівскои.

Въ пропозицію на Середопбльцѣ принятій оо.: Вікт. Гарухъ, Вол. Яцковскій, Андр. Одѣжиньскій, Дим. Іосифовичь и Ис. Свистунъ. — Презенты дбстали: на парохію Присівцѣ о. Евг. Герасимовичь завѣдатель Плѣсніи, а на Гребенбвъ тамошный завѣдатель о. Петро Манко. — Сотрудництва дбстали оо.: Людв. Савицкій зъ Незнанова въ Конюхахъ а Савинъ Дурбакъ въ Вербова въ Нараевѣ. — О. Алекс. Пристай, бувшій завѣдатель Гологбръ, дбставъ завѣдательство въ Лагодовѣ. — О. Петро Озерскій, завѣдатель Глещавы, дбставъ канон. инстатуцію на тую-жь парохію. — Консисторія вставила ся до ц. к. намѣстництва о платы зъ реліг. фонда для приватного сотрудника въ Дерновѣ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Ц. к. Дирекція зелізниць державныхъ оповіщує:

Рухъ льокальный. — Додатокъ IV. до тарифы для перевозу особъ, пакункбвъ подорожныхъ, посылокъ експресовыхъ и псбвъ [часть I и II]. — Зъ днемъ отвореня руху на зелізницяхъ льокальныхъ Берно-Андередорфъ-Гоф и Реверсдорфъ-Гоценплицъ уходе въ житє додатокъ IV., въ котрбмъ замѣщено доповнѣня и зміны головной тарифы. Цѣна примѣрника сего додатку 10 сотиківъ.

Дня 28. падолиста с. р. отворено частковый шлях Найдекъ Платенъ зелізницѣ Карльсбадъ-Іотансорленштадтъ зб стаціями Найдекъ, Най-Гаммеръ, Берінґенъ и Платенъ для загального руху и перестанками Готофенъ, Айбенберґъ и Зайфенгайзель для руху особового.

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 10 грудня. Bohemia доносить о заходахъ, щобы въ Чехіи довести до порозумѣня въ языковій справѣ. Въ тбй цѣли мае правительство предложити соймови внесене о національныхъ куріяхъ и о змінѣ выборчои ординаціи до ческого сойму.

Відень 10 грудня. На засѣданю мѣскои рады нѣм. націоналъ д-ръ Феротеръ поставивъ внесеня, щобы віденьска рада мѣска внесла до правительства и до рады державной петицію, щобы выключити зъ Австрії Галичину и Буковину та або прилучити тій край до Угорщины, або завести такій ихъ відносины до Австрії, якій истнують мѣжь Хорватією а Угорщиною.

Будапештъ 10 грудня. Цѣсарь принявъ димісію міністра Хорватії Іосиповича. Его наслѣдникомъ мае стати старшій жупанъ Ервинъ Чехъ.

Берлинъ 10 грудня. Nordd. Allg. Ztg., урядово уповажнена, оголосила заяву, що промова цѣаря Вільгельма до нѣмецкого конзуля въ Бейрутѣ, котра п. Руговскому послужила за підставу до интерпеляціи, є брехливою выдумкою.

Парижъ 10. грудня. Касаційный трибуналъ рѣшивъ, що жадане Пікарта о відроченє розправы передъ военнымъ трибуналомъ є оправдане. Пікартъ зажадае, щобы увеважнено рѣшене военного суду, котрымъ відобрано ему відскову ранґу, бо се рѣшене було оперте на похибцѣ.

Пекінъ 10. грудня. Французкій посолъ зажадавъ, щобы для охороны католицкихъ священникбвъ выслано до Чічавъ відділъ кбнноты. — Хіньске правительство взявило, що увольнене христіяньского місіонаря въ рукъ повстанцівъ є немыслиме, бо повстанцѣ мають велику силу.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. З. Ми. въ Жа. Такъ. — *Вп. С. Бо. въ Хл.* Одержали. — *Вп. І. Гл. въ Ру.* Ще 50 кр. — *Вп. О. Чу. въ Не.* Такъ.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Маріянъ Долиньскій

асистентъ клініки гінекольоґічно-положничои проф. Іордана, унів. Ягайлоньского, и б. практикантъ шпиталя св. Людвика для недуґъ дитячихъ,

осѣвъ и практикує въ Перемышли.

Мешкае при улици Францишканьскій ч. 26

487 *входъ відъ ул. Владиче (коло вежі.)* 5—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантеціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвінеры, лъорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣлій ареометры, ліжрескопы, лупы, компасы, райсцайґи, тамыве мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонківъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

При дитячихъ недугахъ,

що такъ часто вымагають средствъ пящачихъ кислоту, поручають лѣкарѣ яко найлѣпше средство за-для ей лагідныхъ приметъ

МАТТОНІОГО Гіегіблерску найчистѣйшу алькалічну щавову воду.

При жолудковыхъ кислотахъ, скрофлахъ, рахітісѣ и т. д., а такожь при нежитахъ відділовотб проводу и при кашли. [Радника двора Лешнера монографія про Гіегібль-Зауербрунъ.] (IV.)

Инструктора домового

потребую сейчасъ на цѣлый рбкъ, до 30/8 1899, до двохъ хлопчиковъ зъ народныхъ школъ. Пожаданый є семинаристъ або рутинованый гімназіястъ. Зголошеня упрашае ся въ услівнями на адресу: О. Александеръ Осадца гр. к. пароха въ Окнѣ п. Городенка.

466 2—3

ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ

ВЫКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБОТНІ КОВДЕРЪ И МАТЕРАЦОВЪ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продаютъ ковдры и матерацы яко мои выробы, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тбльки у себе, у власномъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великій и на ватѣ вовняной відъ 3·50 зр. въ кождій цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовій, шовковій великій и на ватѣ вовняной відъ 10·50 зр. почавши — Матерацы часто волосяный відъ 13·50 зр. въ кождій цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосяный и зъ пѣра, простирадла, обшивы и т. п. Хто отже на зиму потребуе доброи, тепліи ковдры або матераца, дбстане се найдешевше просто у мосѣй робітни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ. 398 15—15

(Львбвъ, Бюро „Импресса“)

Новости въ футряныхъ товарахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, вельонахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудувочо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautés Madame Bertha Fiedler.

Львбвъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 70—1

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літоґрафічне

ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. БАТОРОГО ч. 11

и дотоваже

всякій літоґрафічній выробы

звычайні візитовій білеты відъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білеты съ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою 188 51—51

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости повно и честно, безъ капіталу и різники, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папіровъ державныхъ и льосбвъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-206 gasse 8, BUDAPEST. 3—10

Дрогуерія М. Бібрінга

въ Станиславовѣ

ул. Сапѣжиньска ч. 1.

побічь пана Стахевича

поручае по дуже умѣреныхъ цѣнахъ: всякій артикулы ґумовій, хірурґічній заосмотренія, артикулы тоалетовій и господарскій; Вина французскій, реньскій и токайскій, Чай россійскій и хіньскій, румъ Ямайку, Коняки французскій и токайскій; пензлѣ, фарбы до малюваня, фарбы до підлогъ, французку мясу до підлогъ; дезинфекційній артикулы якъ квасъ карболовый, 442 нафталіна и камфора. 4—4

Артистично-ритовничѣ

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗПҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

достава и выконуе якъ найдешевше и найстаранніѣше.

ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши відъ 1 зр. и высше. Стампіліѣ металевій и каучуковій, гербы, монограмы, стампіліи марки, станцы, таблицѣ литѣ и ґравіованій и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся відворотною почтою. 290 29—52

На Рождво и Новый Рокъ

поручае свой спеціяльный и богато заосмотреный магазинъ всякихъ музичныхъ инструментовъ

І. КАПРАЛИКЪ у ЛЬВОВѢ.

ЦѢННИКИ НА ЖАДАНЄ GRATIS.

470 1—104

ЛѢЖКА зелѣзний складаний по зр. 6·50, въ бокани, орѣхово лякированій по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—, Матерацы спружиновѣ по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХИОНОСТОВСКИЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна 1 (противъ катедры.)

Такожь и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка, коцы, дерги на конѣ, якъ такожь всякій артикулы потрѣбній до уряджена домового въ складѣ диванівъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылаетъ ся цѣнники даромъ и оплатно. 19

Отворенє готелю.

Завѣдомляє ся вѣжливо подорожуючу Вшов. Р. Т. Публіку, що у Львовѣ ул. Казимировска ч. 3 отворено готель пѣдъ фірмою

ГОТЕЛЬ пѣдъ ЗОЛОТЫМЪ МЕДВЕДЕМЪ

котрый зъ огляду, що находить ся въ середмѣстю при принципальнѣй и головнѣй улици, для подорожуючон Р. Т. Публики є дуже догѣднымъ.

Покоѣ просторѣ и опрятні, уряджені зъ всякимъ комфортомъ, въ цѣлости вѣдповѣдають навѣть найвыбагливѣйшимъ вымогамъ Р. Т. Подорожныхъ.

Цѣна покоѣвъ вѣдъ 60 кр. и высше.

Зъ повазанемъ

Зарядъ Готелю пѣдъ Золотымъ медведемъ.

377 9—12

До П. Т. Властителевъ коней.

Коли Вы, Вповажаный Пане, маєте намѣръ купити собѣ добрѣ и дешевѣ дерги на конѣ — зволѣть, Впов. Пане удати ся до Складу диванівъ „Au Louvre“ у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 6. Гамъ знайдете Впов. Пане, великаньскій выборъ дергъ, по зачудовуючо низькихъ цѣнахъ. На провінцію высилаємо на жадане наш богато илюстрований цѣнникъ даромъ и оплатно 19(

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВОВСКІ

Photo-Plasticon

46 разовъ преміоване.

Въ сѣмъ тыждни є до побаченя:

Мальовнича подорожь по Стирії.

Вступъ 10 кр. 278

Выстава загальна

походныхъ и иншихъ чужахъ и краєвыхъ диванівъ, портіэръ, фіронокъ, хѣдникѣвъ и дергъ на конѣ.

Отворена цѣлый день а въ ночи при електричнѣмъ осѣтленю.

Вступъ вѣльный. Зачудовуючо дешевѣ цѣны вказаній докладно на всѣхъ товарахъ. Подекій въ сплатахъ пѣсля умовы.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы наперед оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванівъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (П. пасажъ Гавсмана) 19(

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ

передъ тымъ

ФР. МРОЗИНЬСКІЙ

у Львовѣ, улиця Собѣского число 7

поручае всякій роды

ФУТЕРЪ

а именно:

Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пѣсля найновѣйшихъ фасонівъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины. Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескі, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а также Верхи готовѣ до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 20—20

Матеріи найновѣйшій на верхи въ найбѣльшѣмъ выборѣ.

Цѣны умѣрені сталѣ.

Высше наведеній товары знаходять ся на складѣ.

Такожь на раты мѣсячній.

Охоронна марка: ЯКОРЪ.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

въ аптицѣ РІХТЕРА въ Празѣ,

признане за знамените, утихомирюючє бѣль натирана; по цѣнѣ 40 кр., 70 кр. и 1 зр. на складѣ у всѣхъ аптикахъ.

Просимо жадати того 405 10—40

загально любимого средства домового

все лишь въ оригінальныхъ фляшкахъ зъ нашою марков охоронною „ЯКОРЪ“ зъ аптики Рїхтера и для осторожности приймати лишь фляшки зъ тов маркою охоронною яко выробъ оригінальный.

Рїхтера аптика пѣдъ Золотымъ Львомъ въ Празѣ

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЙ ШТУКИ

стоваришене зареєстроване зъ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Пѣдвалє ч. 7,

выконує всякій працѣ въ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пѣдли композицій своихъ членівъ, а именно: образы релігійній до иконостасівъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ. плащаницѣ и пр. и такійжъ образы до комнатъ; образы свѣтскій: историчній, портреты въ натуры и фотографій, краєвиды, побутовѣ и пр.; зъ дерева: киоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійній, споѣдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рѣзнюжъ украшае внутра церковь, выготовляє пляны церковь, каплиць и пр. и утримує на складѣ фотографічній репродукцій образівъ руских артистовъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товариства є: пѣднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото ее чисто руске Товариство патріотичнѣй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовной и свѣтскои надѣемо ся, що зводить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрій приймае выключне лишь Дирекція Товариства. 460 2—?

Зъ глубокимъ повазаненъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугує ся агентами.

Машины до шитя „ЗІНГЕРА“

зъ 10 розличныхъ фабрикъ.

Нѣжній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готѣвкою 10% дешевше. Моя торговля истнує вѣдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 ваґонівъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручае ся въ мѣсци.

Не высылаю здокучливыхъ абентівъ, котрымъ жиды платятъ 10—20 зр. за продажу одной лихой машины. 330 30—30

ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кільограмівъ loco фабрика.

Вино

въ барилках 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь „Просвѣты“

на рѣкъ 1899.

Достати можна по цѣнѣ 35 кр., а зъ пересылкою по 40 кр. за приємникъ въ тов. „Просвѣта“, Ринокъ ч. 10.

Якъ загально вѣдомо, Рїхтера

СКРИНКИ ЗЪ КАМѢНЦЯМИ до будовы

заосмотрені котвою, и найзабавнѣйшою забавкою дѣтей.

Они є одинокою забавкою, якою дѣти треба цѣкавити ся и не кидають ѣи по кількохъ днихъ.

Тому є они найдешевшимъ подарункомъ а заразомъ и найзнаменитшимъ для нихъ ведикон вартости у выхованю дѣтей и досконалого выконаня.

Они є взагалѣ найлѣпшою рѣчею, яку дѣтямъ можна подарувати до забавы и занятя. Нова скринка Нр. 28 мѣстача въ собѣ 258! камѣнцівъ до будовы зъ котвою, 14 зошитівъ зъ взорами, 11 зошитівъ зъ вытинанными взорами, 10 картинъ, 11 взорівъ опаковання, 2 пляны и т. и., за цѣну 177 коронъ, є безперечно найгарнѣйшимъ подарункомъ, якій дѣтямъ можна зробити.

Рїхтера скринки зъ камѣнцями до будовы, заосмотрені котвою можна достати у всѣхъ лѣпшихъ торговляхъ забавокъ по цѣнахъ вѣдъ 40, 75, 90 кр. до 6 зр. и высше, а на доказъ, що є праздний, мають фабричну марку „котву“. Всѣ скринки зъ камѣнцями до будовы безъ котвы є пѣдробленя меншои вартости, котрыхъ рѣшучо не треба приймати. Новый богато илюстрованый цѣнникъ розсылае ся на жадане даромъ и франко

Новина! Штука терпеливости и забава товариска зъ „котвою“ Вливше подае цѣнникъ.

Ф. Ад. Рїхтеръ и С-ка.

Перша австр.-угорска ц. и к. прив. фабрика скринокъ зъ камѣнцями до будовы.

КОНТОРА и СКЛАДЪ: I. **Operng. 16** Вѣдень. Фабрика: XIII/1 (Hietzing) **Rudolfstadt** (Thuringen), **Olten, Rotterdam, London, New-York** 215 Pearl-Street 447 —6

Пракседа з Созаньских Штенґель

має честь завѣдомити Пов. Р. Т. Публіку, що

записи на курс науки

ТАНЬЦІВ

розпочинають ся в сих днях.

Уділя найвыйшихъ товариских і сольо танцїв, а на жадання також лекцій в приватних домах і в пансіонах. Приймає рівнож відрубні Кружки в особних годинах в своїм салѣоні.

Бликша відомість в Ринку ч. 8, I. поверх (через ґанок). 422

МАШИНЫ ДО ШИТЯ ЗИНҐЕРА

членковѣ и обручковѣ, зъ первородныхъ фабрикъ заграничныхъ и вѣденьскихъ, урегульованій якъ найточнѣйше, зъ патентѣтною гарантіею

Зінґера ручній вѣдъ **25 до 48 зр.**

Зінґера ножній вѣдъ **27 до 65 зр.**

На раты мѣсячній по 4 зр., або готѣвкою 10% дешевше. Замовленя зъ провінцій полагоджую даромъ. Цѣнники зъ точными илюстраціями пересилаю на жадане даромъ и оплатно.

Зъ повазаненъ **Иванъ Ляврукъ** механикъ

297 16—? *Львовѣ, улиця Галицка ч. 6.*

Голляндско-Американьска лінія

зносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.	
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ	200
1 новемѣ. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ	180

*) Пѣсля довжины и вязичины каюти якъ и пѣсля скорости и елеганціи пароходу.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальоновѣ и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилае ся въ принятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautés“ пл. Капітульна ч. 3. 190

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редактор Ив[illegible] Пашкевъ въ друк. Чернявьскои Зъ друкарнѣ Института Ставропигійского, пѣдъ зарядомъ Іосифа Дашкевича